الجلد الثانى
من تفسير تبيان

معارف نظارت جليله‌سنك فى ٢٦ رمضان سنه ٣١٧ تاريخلى و ٥٩٩ و ٦٠٠ نومرولى رخصتنامه‌سيله
﴿ اختر مطبعه‌سنده ﴾ محمد طاهر وكتابجى حسن حلمى
معرفتيله طبع اولندى

سنه ١٣١٨

تفسیر تبیان

بسم الله الرحمن الرحیم

سورة الانعام وهی خمس وستون ومائة آیة مکیة

الا ❁ وماقدرالله ❁ دن اوچ آیت تمامنه دکین ودخی ❁ قل تعالوا ❁ دن ❁ لعلکم تتقون ❁ دکین مدنیه لردر دینلدیکه سورهٔ انعام مکه ده کیجه نازل اولوبدر بیله سنجه یتمش بیك ملك دخی تسبیح وتحمیدله نزول ایدوب خافقین بینی سد ایتدیلر ❁ پیغمبرعز صلی الله علیه وسلم انی کوریجك ❁ سبحان ربی العظیم ❁ دیو سجده یه واردی مرفوعا مرویدرکیم برکسنه کسورهٔ انعامی اوقویه اول کونده وکیجه ده یتمش بیك ملك اکا صلاة ایدر

بسم الله الرحمن الرحیم

(الحمدلله الذی خلق السموات والارض) الله تعالی حضرتلری حمد اولنمغه احقدرکه سموات وارضی اول خلق ایلدی ❁ کعب الاحبار ایدر تورانك اول آیتی اشبو آیتدر وآخر آیتی ❁ الحمدلله الذی لم یتخذ ولدا ❁ آیتیدر الله تعالی حمدی عبادینه تعلیم ایچون نفسیچون حمدی اثبات ایتدی یعنی سموات وارضی خلق ایدن الله تعالی یه حمد ایدك اول ایکیسی عباده کورینن مخلوقاتك اعظمی وعبادیچون عبر ومنافع بجمی اولدیغیچون ذکرلری تخصیص اولندی (وجعل الظلمات والنور) ودخی اول الله تعالی ظلمات ونوری انشاء ایتدی ❁ واقدی ایدر اشبو آیتدن ماعدا قرآنده ذکر اولنان ظلمات ونور له مراد کفر وایماندر اما بو آیتده کی ایله مراد لیل ونهاردر دینلدیکه یعنی الله تعالی سموات وارضی خلق ایتدی حالبوکه اندن اول ظلمات ونوری انشاء

تفسیر مواکب

(سورة الانعام مکیة وهی مائة وخمس وستون آیة)

(بسم الله الرحمن الرحیم)

(الحمد لله الذی خلق السموات والارض وجعل الظلمات والنور ثم الذین کفروا بربهم یعدلون) جمیع حمدوثنا الله تعالایه احق وراجعدرکه سموات وارضی خلق ایلدی وظلمات ونوری یعنی کیجه وکوندز وجهل وعلم وضلالت وهدایت کیبلری پیدا وایجاد ایلدی بو آیات وقدرتی مشاهده دن صکره انلر ربلرینه بتلری عدیل وتوحید وتحمیددن عدول ایله کافر اولدیلر (هوالذی خلقکم من طین ثم قضی اجلا واجل (ایتمشیدی) مسمی عنده ثم انتم تمترون) اول الله تعالا که سزی ابتدا بالجقدن خلق ایتدی صکره اجل موتی قضا ایلدیکه قیامتده قیامکز اجلی دخی اکا قریب وانك عنده در بو جهتله خلقك بدایت ومعادی ثبوتندن صکره بعث خصوصنده شك ایدرسز

(وهوالله فی السموات وفی الارض یعلم سرکم وجهرکم ویعلم ماتکسبون) سموات وارضده معبود بالحق یالکز اول براللہ تعالادر اعمالکزك وقلبکزده اولنك کیزلو و آشکاره سنی وخیر وشردن کسب ایندیکزی بیلور انلرك مجازاتی ویرر (وماتأتیهم من آیة من آیات ربهم الا کانوا عنها معرضین) هربارانلره آیات قرآنیه دن بر آیت ومعجزه لردن

ایتمشیدی ❁ قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم ان الله خلق خلقه فی ظلمة ثم القی علیهم من نوره فمن اصابه من ذلك النور اهتدی ومن اخطأه ضل ❁ پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر حق جل وعلا مخلوقاتی ظلمتده خلق ایدوب اوزرلرینه نورندن القاء ایتدی اول کسنه یه که اول نوردن اصابت ایتمشدر هدایته ایردی اصابت ایتمیان ضلالتده قالدی (ثم الذین کفروا بربهم یعدلون) اشبو بیاندنصکره کافرلر رب تعالی یه اوثانی عدیل ایدرلر دینلدیکه یعنی رب تعالی عبادینه ویردیکی نعمتلر اوزره جحداولنمغه حقیق ایکن کافرلر اول نعمته کفران ایدرلر ویاخود حق تعالی اشبو اشیایی انلرك تکون وتعیشلرینه اسباب قیلدیغی حیثیتله حق انك اوزرینه جحد اولنوب کافر اولمامق ایکن انلراندن عدول ایدوب شول برشیئه قادراولمیان شیئ ٔ اکا مساوی ایدرلر (هوالذی خلقکم من طین) اول الله تعالی سزك ابتداء خلقکزی طیندن ابتدی زیرا آدم علیه السلامکه اصل بشردر اندن خلق اولنوبدر ویاخود اتاکز آدمی طیندن خلق ابتدی ❁ روایت اولندیکه حق جل وعلا آدم علیه السلامی خلق اراده ایتدیکنده جبرائیل علیه السلامی یره کوندردیکه اندن برمقدار تراب کتوره یردیدیکه سندن الله تعالی یه استعاذه ایدرینکه بندن برشیئ ٔ اکسلده سن اویله اولسه جبرائیل علیه السلام اندن برشیئ ٔ آلمقسزین حق تعالی یه رجوع ایتدی یارب سکااستعاذه ایدیجك اکا تعرض ایتمکه تأدب ایتدم دیواعتذار ایتدی بعده میکائیل علیه السلامی کوندردی اولدخی جبرائیل علیه السلام کبی استعاذه اولنیجق انجلین ایتدی بعده عزرائیل علیه السلامی کوندروب راندن دخی استعاذه ایدیجك اول اکا دیدیکه بندخی الله تعالی یه استعاذه ایدرین که انك امرینه مخالفت ایدم ویرك بیضاء وسوداء وحمراسندن آلدی اول اجلدن بنو آدمك الوانی مختلف اولدی بعده انی صویك طتلوسی وآجیسی وطوز لیسیله بوغردی بنو آدمك اخلاقی اولسیدن مختلف اولدی الله تعالی عزرائیل علیه السلامه دیدیکه جبرائیل ومیکائیل علیهما السلام یره مرحت ایدوب سن ایسه مرحت ایتمك ایمدی بوکتور دیکك ترابدن خلق ایده جکم خلق ارواحنی قبض ایتمکه سنی تسلیط ایتدم ابوهریره رضی الله تعالی عنه ایدر حق جل وعلا آدم علیه السلامی خلق ایدیجك ترابی طین بعده حمأ مسنون ایتدی بعده خلق وتصویر ایتدی بعده ترك ایدوب حتی که صلصال اولدی بعده اکا روح نفخ ایتدی (ثم قضی اجلا واجل مسمی عنده) بعده اجل موتی قضاء ایلدی واجل وقیامت انك عندنده در ❁ دینلدیکه اجل اوّل خلق اولندیغندن موتنه دکیندر واجل ثانی موتدن بعثه دکیندر زیرا اجل آخر مدته اطلاق اولندیغی کبی جمله سنه دخی اطلاق اولور ویاخود اجل اوّل نوم وثانیسی موتدر ❁ ابن عباس رضی الله تعالی عنه ایدر هر کسنه نك ایکی اجلی واردر بری موتنه دکین وبری بعثه دکیندر اکر صالح تقی اولوب صلهٔ رحم قیلورسه اجل بعثندن اجل عمرینه آرتوریلور واکر فاجر اولور ورحمدن کسیلورسه اجل عمرندن اکسلدیلوب اجل بعثنه آرتوریلور مجاهد ایدر اجل اوّل دنیادر واجل ثانی اجل آخرتدر ❁ دینلدیکه انك ایکسی

بر معجزه کلسه انجق انلر اندن اعراض ایدوب انکارده اولدیلر (فقد کذبوا بالحق لما جاءهم فسوف یأتیهم انبؤا ما کانوا به یستهزؤن) اعظم معجزه اولان قرآن کریم انلره کلدکده انی دخی تکذیب ایتدیلر یقینده اول استهزا ایتدکلری شیئك خیر وجزاسی انلره ظاهر اولور (الم یروا کم اهلکنا من قبلهم من قرن مکناهم فی الارض مالم نمکن لکم وارسلنا السماء علیهم مدرارا وجعلنا الانهار تجری من تحتهم فاهلکناهم بذنوبهم وانشانا من بعدهم قرنا اخرین) ایا کورمدیلر وبیلمدیلر میکه بز قوت قاهره مزله انلردن مقدم نیجه قرن اهلی هلاك ایتدك قرن لفظی وقتلرنده پیغمبر بولنان زمان یاخود اهالیسی یتمش سکسان سنه عمر سورنلر اوله انلری بز یریوزنده تمکین وقوت ووسعتله مقرر ایتدك که سزه اول قدر تمکین

وقدرتی ویرمدك وانلره محتاج اولدقلرنده پیدریی یغمور ایندردك وانلرك بوستان وقصرلری التندن جاری نهرلر قیلدق انلرك عدم تشکرلری ونعمتلره کفرانلری سببیله بزانلری هلاك ایتدك صکره انلرك یرینه بدل قرن آخر خلق ایتدك (ولو نزلنا علیك کتابا فی قرطاس فلمسوه بایدیهم لقال الذین کفروا ان هذا الا سحر مبین)

اكر بزسكا كاغدده يازيلو كتاب ايندير وب انلرالريله يابشه‌لردى انلردن كافر اولنلر تعندلرندن بوانجق سحر ظاهردر
ديرلر ايدى نضربن حارث وتوفل بن خويلد وابن ابى اميهٔ مخزومى حضور نبويه كلوب يامحمد سن بزه كوكدن
درت ملك ايله ايجنده سنك رسالتك مندرج بر كتاب كتورميجنه ﴿ ٤ ﴾ بزسكا ايمان ايتميز ديملريله بو آيت كريمه

دخى بردريعنى الله تعالى اعمالكز ايچون مدت قيلوبدركه اكامنتهى اولورسز واجل مسمى
ايسه انك عندنده در انى اندن غيرى احدبيلمز (ثم انتم تمترون) بوندنصكره بعثده شك ايدرسز
يعنى انلرى واصوللرينى خلق ايدن وآجاللرينه دكين ديركورن ومولدلرين خلق وجمع ايدن
وانده حياتى ايداع ايدوب ديلديكى دكلو زمان دنياده ابقا ايلين الله تعالى ايدوكى ثابت اولمجق
ايكنجى كره اول موادى جمع واحيايه قادر ايدوكى بالطريق الاولى ثابت اولوب انده شك
اولنمز آيت اولى توحيده دليلدر وآيت ثانيه بعثه دليلدر (وهوالله فى السموات وفى الارض)
اول الله تعالى سموات وارضده معبود بالحق دروغيرى دكل (يعلم سركم وجهركم) اعمالكزك سرّنى
وجهرنى بيلور انك عندنده سرّ وجهر مساويدر (ويعلم ماتكسبون) خيروشردن ايشلديككزى
دخى بيلور انك اوزره جزا ايدر (وماتأتيهم من آية من آيات ربهم الا كانوا عنها معرضين)
هربار كه انلره آيات قرانيه دن برآيت ويادله دن بردليل ويامعجزاتدن برمعجزه كتورسك الا انلر
اندن اعراض ايدوب اكا نظر ايتمديلر (فقد كذبوا بالحق لماجاءهم) انلر آياتك كلندن اعراض
عادتلرى اولمغين قرآن دخى انلره كلديكنده آنى تكذيب ايتديلر حالبوكه اول اعظم آياتدراويله اولسه
انك غيرينى تكذيبلرى اظهر اولور (فسوف يأتيهم انباء ماكانوا به يستهزؤن) انلره استهزالرينك
اخبارى وجزاسى عذاب نزولى عندنده دنياده وآخرتده ظاهر اوليسردر (الم يروا كم اهلكنا
من قبلهم من قرن) اهل مكه نظر اعتبار ايله نظر ايتمزلرميكه انلردن اول نيجه قرن اهلنى بزاهلاك
ايتدك قرنك معناسنده علماء اختلاف ايتديلر بعضيلر ديديكه اول ناسك اغلب اعمارى مدتيدركه
اول يتمش يبلدر وياسكسان يبلدر ديملديكه قرن شول عصر اهليدركه انده نبى وياعلمده فايق
كيمسه اوله اول عصرك مدتى كركسه قليل وياكثير اولسون (مكناهم فى الارض) كه بز
انلرى بريوزنده تمكين وتقرير ايتدك وياانلره قوى وآلاتدن انده انواع تصرف له تمكن ايده جك
اشيايى ويردك (مالم نمكن لكم) كه بزانلر دكلو ياهل مكه سزى انده تمكين وتقرير ايتمدك ويا
انلره ويرديكمز قوى والات تمكنتى سزه ويرمدك (وارسلنا السماء عليهم مدرارا) وانلره
يغمورى حاجتلرى وقتنده متتابعا ايندردك (وجعلنا الانهار تجرى من تحتهم) وانلرك رياض
وبساتينلرنده تحتلرندن جارى اولورنهر قيلدق حتى كه انهار واثمار بيننده خصب وريفدن
تعيش ايتديلر (فاهلكناهم بذنوبهم) انلرايسه اشبو نعمتلراوزره الله تعالى يه شكرايتميوب كفر
ايدبجك اول كفر انلرى سببيله بزانلرى اهلاك ايتدك (وانشأنا من بعدهم قرنا آخرين)
وانلردنصكره انلرك يرينه قرن آخرينى بدل خلق ايتدك يعنى الله تعالى سزدن اول عاد وثمود
وامثالى كبى اقوامى اهلاك ايدوب مكانلرينه اقوام آخرينى انشاء وايجاد وانلرله تعمير بلاد
ايتديكى كبى قادردركه كفر وشرك اوزره اصرار ايدرسه كزانلره ايركوردىكى مصائبى سزه
دخى ايركوره (ولو نزلنا عليك كتابا فى قرطاس فلمسوه بايديهم) اكر بزسكا كاغده يازيلو
كتاب ايندير وب انلر انى شكلرى ازاله سيچون الله ريله لمس ايتسه‌لر (لقال الذين كفروا ان

اكر بزسكا كاغدده يازيلو كتاب ايندير وب انلرالريله يابشه‌لردى انلردن كافر اولنلر تعندلرندن بوانجق سحر ظاهردر
ديرلر ايدى نضربن حارث وتوفل بن خويلد وابن ابى اميهٔ مخزومى حضور نبويه كلوب يامحمد سن بزه كوكدن
درت ملك ايله ايجنده سنك رسالتك مندرج بر كتاب كتورميجنه ﴿ ٤ ﴾ بزسكا ايمان ايتميز ديملريله بو آيت كريمه
نازل اولدى ديملدى (وقالوا لولا انزل عليه ملك ولو انزلنا ملكا لقضى الامر ثم لا ينظرون) كافرلر
توليدى محمده ملك نزول ايديديكه انك نبى ايدوكنى بزه سويليديدى ديديلرا كر
بز آشكاره ملك كوندريدك انلر ايسه ايمانه كلمه‌لردى جمله خلقك هلاك كنه البته
حكم جارى اولوردى وطرفة العين قدر وقت عذابلرينه مهلت ونظر اولنمزدى (ولو جعلناه
ملكا لجعلناه رجلا وللبسنا عليهم ما يلبسون) اكر اول رسولى بز ملك
كوندريدك البته رجل صورتنده ايدردك وانى انلرك كيدكلريله البته ستر ايدردك
❁ زيرا بنى آدم ملائكه يه نظره تحمل ايده مزكه جبرائيل عليه السلام اقدمز عليه السلامه دحية الكلبى صورتنده كورندى ❁ بو تقديرجه رجل صورتنده ملك رسول كلسه ينه بودخى بزم كبى بشر ديو خذلانلرى مشتدا وله جق ايدى (ولقد استهزئ برسل من قبلك فحاق بالذين سخروا منهم ماكانوا به يستهزؤن) سندن مقدم كچن رسوللر (هذا)
دخى استهزا اولنديلر انلردن رسوللرى استهزا ايدنلرى جزالرى اوله رق بلا وعذاب احاطه ايلدى (قل سيروا
فى الارض ثم انظروا كيف كان عاقبة المكذبين) ديكه بريوزنده كزيك صكره نظر ايدك كه رسوللرى تكذيب ايدنلرك

عاقبتلری نیجه اولدی (قل لمن مافی السموات والارض قل لله کتب علی نفسه الرحمة لیجمعنکم الی یوم القیمة لاریب فیه الذین خسروا انفسهم فهم لا یؤمنون) سموات وارضده ملکیت وخالقیت کیمك ایچوندر دیوسویله ا کر جواب ویررلر ایسه فبها والاسن دیکه الله تعالی ایچوندر ﴿ ٥ ﴾ فضل وکرمندن قوللریچون قبول توبه وعفو معصیت

هذا الاسحر مبین) انلردن کافر اولانلر تعنت وعناد ایدوب بودکل الاسحر ظاهردر دیه لردی (وقالوا لولا انزل علیه ملك) وکافرلر دیدیلرکه نه اولیدی محمد علیه السلام قتنه ملك نزول ایدیدی وانك نبی ایدوکن بزه سویلییدی (ولو انزلنا ملکا لقضی الامر ثم لاینظرون) اکر بز انلره اقتراحلری سبیله آشکاره ملك ایندیروب انلر ایسه ایمانه کلمسه لردی انلره عذاب واجب اولوب امر لرندن فراغ ایدیلیدی طرفة العین دکلوزمان عذابلری تأخیر اولنمییدی زیرا که امم سابقه ده سنة الله انك اوزره جاری ایدیکه فجان کفار برآیتی اقتراح ایدوب نازل اولسه بعده اکا ایمان کتورمسه لرعذابلری استئصال اولوردی (ولو جعلناه ملکا لجعلناه رجلا) واکر انلرك اقتراحیله آشکاره سکاملك انزال ایتسیدك ویاخود رسالتله انلره ملك کوندرسیدك بزاول ملکی رجل آدمی صورتنده ایدیدك زیرا که بنو آدم ملائکه یه نظره استطاعت ایده من اول اجلدن جبرائیل علیه السلام پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم دحیة الکلبی صورتنده کلوردی وداود علیه السلامه کلن ایکی ملك ایکی رجل صورتنده کلمشیدی (وللبسنا علیهم مایلبسون) وانلرك نفسلری اوزره خلط ایتدکلری شیئ بزانلره خلط ایدوب بوملکمیدر ویاآدمیدر دیوشك ایده لردی وانکله خذلانلرین ارتوره لردی (ولقد استهزئ برسل من قبلك) یامحمد قومك سنی استهزاء ایتدیکی کبی سندن اول کچن مرسللردخی استهزاء اولندیلر (فحاق بالذین سخروا منهم ما کانوا به یستهزؤن) انلردن رسوللری استهزاء ایدنلره اول استهزالرینك جزاسی اولان عذاب ونقمت آنلری احاطه ایتدی (قل سیروا فی الارض ثم انظروا کیف کان عاقبة المکذبین) دیکل که یریوزنده سیرایدك بعده نظر ایدك که مرسلینی تکذیب ایدنلری الله تعالی عذاب استئصال ایله نیجه هلاك ایتمشدرکه انکله معتبر اولهسز دینلدیکه تجارت وغیر ایچون سیری مباح ایدوب آثار هالکینه نظر وجوبی اقامت ایدك (قل لمن مافی السموات والارض قل لله) دیکل که سموات وارض وایکیسنده اولان اشیانك خالق وملکی کیمکدر جواب ویررلرسه فبها والاسن جوابه متعین اولیجق دیکل که کلیسی الله تعالینکدر (کتب علی نفسه الرحمة) الله تعالی فضل واحساننده رحمتی نفسی اوزره الزام ایلدیکه اول رحمت دنیویه واخرویه یه عامدر واول رحمتدندرکه معرفتنه هدایت ایدرونصب ادله وانزال کتب ایله توحیدین بیلدیرر وکافرلره موتلرینه دکین مهلت ویرر ❀ قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم لماقضی الله الخلق کتب کتابا فهوعنده فوق العرش ان رحمتی سبقت غضبی ❀ پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر حق جل وعلا خلقك امرینی قضا ایدیجك فوق العرش عندنده کتاب کتب ایتدیکه بنم رحمتم غضبمی سبق ایدوبدر (قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم ان الله تعالی مائة رحمة واحدة بین الجن والانس والبهائم والهوام فبها یتعاطفون وبها یتراحمون وبها یتعاطف الوحوش علی اولادها وآخر تسعا وتسعین رحمة

رحمتی نفسی اوزره التزام ایتدی البته والبته سزی قیامته دك قبورده جمع ایدرکه اندهشك وشبهه یوقدر شونلرکه سرمایه لری اولان نفسلرنده کی فطرت اصلیه وعقل سلیمه لریني ضایع ایتدیلر انلر ایمانه کلمزلر (وله ماسکن فی اللیل والنهار وهو السمیع العلیم) کیجه وکوندزده سکون وحرکتنده اولنلرانکچوندر یعنی مالك زمان ومکان اودرالله تعالی جله نك اقوالنی ایشیدیجی واحوالنی بیلیجیدر (قل اغیر الله اتخذ ولیا فاطر السموات والارض وهو یطعم ولایطعم قل انی امرت ان اکون اول من اسلم ولا تکونن من المشرکین) دیکه بن الله تعالادن غیری بی دوست طوتارمیم که سموات وارضی ایجاد ایدیجی اولدر وخلقه رزق ویروب اطعام ایدن اولدر یوخسه خلقك رزقنه محتاج دکلدر دیکه اسلامده سابق واولکی اولمقلغ بکا امر اولندی وبکا زنهار مشرکلردن اولمه

دینلدی (قل انی اخاف ان عصیت ربی عذاب یوم عظیم) دیکه اکر بن ربمه عصیان ایدرسم قیامتده کی عذاب عظیمدن قورقارم (من یصرف عنه یومئذ فقد رحمه وذلك الفوز المبین) بر کیمسه دنکه قیامتده عذابی صرف اولنه ❀ یعنی دوندریلوب دفع اوله ❀ تحقیق اکا کرم ورحمت بیورلمشدر ایشته بوکرم آشکاره نجاتدر (وان یمسسك الله بضر فلا

كاشف له الاهو وان يمسسك بخير فهو على كل شئ قدير) اكر الله تعالى سكا بر مرض يا فقر وسائر كبى برضرر ايرشدرسه
ينه حق تعالى دن غيرى انى كشف ودفع ايدر اولماز واكر بر خيرايله طوقنسه اول هرشيئه قادردر خير وشردن ديلديكنى
خلق ايدر (وهو القاهر فوق عباده وهو الحكيم الخبير) اول الله ٦ تعالى مقتضاى حكمتى حسيبله قوللرى

يرحم بها عباده يوم القيامة ❁ پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم ايدر الله تعالينك يوز رحمتى
واردر انك برينى دنياده جن وانس وبهائم وهوام بينده قسمت ايتدى انكله برى برلرينه
تعاطف وتراحم ايدرلر حتى وحوش انكله اولاد لرينه تعاطف ايدرلر وطقسان طقوز
رحمتى ايسه يوم قيامته اليقيوبدر تا كه انكله عبادينه رحمت ايده عمر بن الخطاب رضى الله تعالى
عنه ايدر پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم بر سبى كتورلدى كوردككه ارالرنده بر مرأه
امزكلو درهرجانبه باقوب كيدر اول حالتده سبيك اراسنده برصبى كوردى مكر اول انك ولدى
ايمش سكيرده رك يانه واردى وبغرينه باصوب امزردى پيغمبريمز صلى الله عليه وسلم صحابه يه
خطاب ايدوب ديدىكه ظن ايدرميسزكه بو مرأه ولدنى ناره طرح ايده حالبوكه انى اكا طرح
ايتمكه قادردر ديديلركه هيچ اولورميكه كشى ولدين ناره طرح ايده ❁ پيغمبريمز صلى الله تعالى
عليه وسلم ايتدى ايمدى بيلك كه ❁ الله ارحم بعباده من هذه بولدها ❁ اشبو مرأنك ولدينه
مرحمتدن الله تعالينك عبادينه رحمتى زياده در (ليجمعنكم الى يوم القيمة لا ريب فيه) الله
تعالى يوم قيامته دكين سزى قبوروده جمع ايديسر دركه اول يومك حقيقتنده ريب يوقدر (الذين
خسروا انفسهم فهم لا يؤمنون) شونلركه رأس مالرى فطرت اصليه يى وعقل سليمى تضييعله
كنديلره زيان ايتديلر انلر ايمانه كلمزلر زيرا عقللرين حواسه اتباع وتقليده انهماك ونظرلرين
اغفالارى انلرى كفر اوزره اصرارى وايماندن امتناعى تأديه ايتدى (وله ماسكن فى الليل
والنهار) اول الله تعالينكدركه هرشئ كه ليل ونهارده سكون ويا تحرك ايدر دينلديكه
هرشئ كيم اوزرينه شمس طلوع وغروب ايدر اول ليل ونهار ساكنلرندندر دينلديكه
انكله مراد ارضده اولان اشيانك جميعيدر ويا خود معناسى اوزرينه ليل ونهار مرور ايدن
هرشئ اول الله تعالينكدر (وهو السميع العليم) الله تعالى انلرك اقوالن ايشيدر وافعالرين
بيلور (قل اغير الله اتخذ وليا) ديكل كه الله تعالينك غيرى ولى معبودمى اتخاذ ايدرين (فاطر
السموات والارض) كه اول سموات وارضك خالق ومبدع ومبدئيدر (وهو يطعم ولا يطعم)
اول خلقه رزق ويرر يوخسه خلق اكا رزق ويرمز (قل انى امرت ان اكون اول من
اسلم) ديكل كه بن امر اولندمكه اشبو امتدن امر الله ه اول بن استسلام ايدر اولم زيرا پيغمبريمز
صلى الله تعالى عليه وسلم دينده امتنك سابقيدر (ولا تكونن من المشركين) وبكا زينهار مشركلردن
اولمغل دينلدى (قل انى اخاف ان عصيت ربى عذاب يوم عظيم) ديكل كه اكر بن ربم جل
شانه يه عصيان ايدرسم قور قارينكه يوم قيامتده عذابه ايريشم (من يصرف عنه يومئذ فقد
رحمه) بركسه كه يوم قيامتده اندن عذاب صرف اولنه حق تعالى اكا رحمت وانعام ايتمشدر
(وذلك الفوز المبين) اشبو صرف ويا رحمت نجات بينه در (وان يمسسك الله بضر فلا كاشف له
الاهو) اكر الله تعالى سنى بليه ويا نكبه ايله مس ايتسه انى ينه الله تعالى دن غيرى دفع ايدر اولمز

اوزرينه غلبه وقهر ايله
متصفدر تدبيرنده حكيم
وقوللرينك احوال
خفيه سنه خبيردر (قل اى
شئ اكبر شهادة قل الله
شهيد بينى وبينكم واوحى
الى هذا القرآن لانذركم به
ومن بلغ ائنكم لتشهدون
ان مع الله الهة اخرى قل
لا اشهد قل انما هو اله واحد
وانى برئ مما تشركون)
ديكه شهادتنده پك بيوك
شئ قنغيسيدر ❁ جواب
ويرمزلرسه ❁ سن ديكه
بنله سزك بينكزده الله
تعالى بيوك شاهددركه بو
قرآن عظيم اى اهل مكه
سزى وهركيمه بالغ اولورسه
انلرك مخالفت ايدنلرينى
عذاب الله له قورقتمق ايچون
بكا وحى اولندى عجبا
سزلر الله تعالى ايله دخى
الهلر واردردىو شهادت
ايدرميسز ❁ بن شهادت
ايتمم دى ❁ ديكه الله تعالى
انجق بردر وبن سزك عبادت
ايتديككز اصنام وسائرى
اكا شريك طوتمقدن برى
وبيزارم ❁ منقولدركه سفهاى
قريش ديديلركه يا محمد احبار يهود وعلماى نصارىدن سنك صفتكى كتابلرنده كورمشلرمى ديو سؤال (وان)
ايتدك انكار ايتديلر شمدى سنك رسالتكه وكتابكك حق اولديغنه شاهد كوسترملوسن ديدكلرنده بو آيت كريمه
انزال اولندى (الذين اتيناهم الكتاب يعرفونه كما يعرفون ابناءهم الذين خسروا انفسهم فهم لا يؤمنون) شونلركه بز

انلره كتاب ويردك كتابلرنده حليه ووصفيله رسول خدايى كندو اوغللرينى بيلدكلرى كبى بيلورلر مشركين واهل كتابدن شونلركه شرك وانكارى ارتكابله نفسلرينه زيان ايتديلر انلر ايمانه كلمزلر (ومن اظلم ممن افترى على الله كذبا اوكذب باياته انه لا يفلح الظالمون) ﴿ ٧ ﴾ الله تعالايه كذب وافترا ايله الوهيتده اكا غيرى بى اشراك

(وان يمسسك بخير فهو على كل شئ قدير) واكر اول سنى عافيت وصحتله مس ايدرسه اول هرشيئه قادر درخير وضرردن ديلديكن ايركورر (وهوالقاهر فوق عباده) اول الله تعالى عبادى اوزره مقتضاى حكمى حسبنجه نفع وضرر دن امور لرى تدبيرينه غلبه وقدرتله متصفدر (وهوالحكيم الخبير) اول الله تعالى امرو تدبيرنده حكيم وعبادنك خفايايى احوالنه خبيردر (قل اى شئ اكبر شهادة) قريش ديديلركه يامحمد سنك شانكدن يهود و نصارايه سؤال ايتدك انلرايسه كتابلرنده سنك ذكر وصفتك بوقدر ديوخبر ويرديلر ايمدى سنك رسول الله ايدوكك شهادت ايدربزه شاهد كوسترككل حق جل وعلا ايتدى سن انلره ديكل كه قنغى شئ شهادتده اكبردر جواب ويررلرسه فبهاجواب ويرمزلرسه (قل الله شهيد بينى وبينكم) ديكل كه بنمله سزك اراكزده شاهدالله تعاليدر شهادتده اكبر شيئدر بنم ايچون انك حق رسولى ايدوكه شهادت ايدر (واوحى الى هذاالقرآن لانذركم به ومن بلغ) اشبو قرآن بكاوحى اولندى تاكه ياهل مكه آنكله سزى واسود واحمردن ويانس وجندن يوم قيامته دكين قرآن ايريشن كسنه لرى مخالفت اهلى انذار واطاعت اهلنى ابشارايدم اشبو آيت دليلدركه احكام قرآنيه وقت نزولنده حاضر اولنلره واندن صكره كلوب اول انلره ايريشنلره عام اوله اماكه ايريشمينلره انكله مؤاخذه اولنميه ❁ قال النبى صلى الله تعالى عليه وسلم بلغوا عنى ولو آية ❁ پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم ايدر بندن تبليغ ايدك اكرچه برآيت ايسه ده ❁ قال النبى صلى الله تعالى عليه وسلم نضر الله عبدا سمع مقالتى فحفظها ووعاها وادّاها ❁ پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم ايدر الله تعالى نضارت وحسن ويره شول عبده كيم بنم مقالتمى ايشيدوب حفظ ايده وانى امته تبليغ واداء ايده ❁ مقاتل ايدرجن وانسدن هركمسه كه اكا قرآن ايره اول قرآن اكا نذيردر محمد بن كعب رضى الله تعالى عنه ايدر بركمسه كه اكا قرآن ايريشه اول كانه محمد صلى الله تعالى عليه وسلمى كورمش وانى اندن ايشتمشدر (ائنكم لتشهدون ان مع الله آلهة اخرى قل لا اشهد) سز شهادت ايدرمسزكه الله تعالى ايله بيله آلهۀ اخرى اوله ديكل كه سزا كا شهادت ايدرسكز بن اكا شهادت ايتمزين (قل انما هوالله واحد وانني برئ ممانشركون) ديكل كه اول الله تعالى الهواحددر سزك اكا اشراك ايتديككز اصنامدن بن بريئم (الذين آتيناهم الكتاب يعرفونه كما يعرفون ابناءهم) شونلركه بزانلره تورات وانجيلى ويردك محمد صلى الله تعالى عليه وسلمى اول كتابده ذكر اولنان خليه سيله انلر بيلورلر اوغللرين حليه لريله بيلدكلرى كبى (الذين خسروا انفسهم فهم لايؤمنون) مشركين واهل كتابدن شونلركه توحيددن بدل شركى اختيارله زيان ايتديلر انلرايمانه كلمزلر ايمان اكتساب اولنه جق شيئ يتوردكلرى چون ❁ دينلديكه حق جل وعلا هرآدمى ايچون جنتده برمنزل ونارده برمنزل خلق ايدوبلر يوم قيامت اولديغنده حق جل وعلا مؤمنلره اهل نارك جنتده كى منازلن ويررواهل نار ه مؤمنلرك

ايدندن وقرانى تكذيب ايدندن اظلم واكفر كيم اولور تحقيق بوظالم وكافرلر فلاح بولمزلر (ويوم نحشرهم جميعا ثم نقول للذين اشركوا اين شركاؤكم الذين كنتم تزعمون) يوم قيامتده بز مشركلرى واصنامليرينى جمع ايدوب مشركلره قنى الله تعالايه شريك زعم ايتديككز الهه لريكز ديرز (ثم لم تكن فتنتهم الا ان قالوا والله ربنا ما كنا مشركين) بوندن صكره خلاصلريچون اعتذار وجوابلرى اولميوب انجق والله ياربنا بزمشركلردن اولمدق ديه لر (انظر كيف كذبوا على انفسهم وضل عنهم ما كانوا يفترون) نظر ايله كه نجه شركدن تبرى ايله اعتذار باطل ايدوب نفسلرى اوزرينه كذب ايدرلر والوهيته الله تعالى به شريك وافترا ايتدكلرى اصنامليرى انلردن غائب اولورلر (ومنهم من يستمع اليك وجعلنا على قلوبهم اكنة ان يفقهوه وفى اذانهم وقرا وان يروا كل آية لايؤمنوا بها حتى اذا جاؤك يجادلونك يقول الذين كفروا ان هذا الا اساطير الاولين) مشركلردن بعضيلرى سنك قرآن اوقودينكى دكلرلرانى فهم ايتمكه انلرك قلبلرينه پرده لر وقولقلرينه ثقلت وصاغرلق وضع ايتدك اكراستدكلرى معجزه نك جمله سنى كورسه لرده دخى ايمان ايتمزلر حتى سكا كلسه لر سنكله مجادله ايدرلر اول كافرلر بوانجق مقدم كلنلرك

نارده‌کی منازلن ویرر ایمدی کافرلرك غایت خسرانی بودر (ومن اظلم ممن افتری علی الله کذبا) شول کسه‌دن اکفر کیمدرکه الله تعالی یه کذب اختلاف ایدوب الوهیتنده اکاغیری اشراك ایده (اوکذب بآیاته) ویاانك آیتلرینه یعنی قرآنه ومعجزاته تکذیب ایده (انه لایفلح الظالمون) ایمدی ظالملر فلاح بولمز فکیف که اندن اظلم اولمیه (ویوم نحشرهم جمیعا) یوم قیامتده بزمشرکین واصنامله‌رینی جمع ایدرز (ثم نقول للذین اشرکوا این شرکاؤکم الذین کنتم تزعمون) بعده‌مشرکلره دیرزکه قنی شول الهه‌کزکه انی الله تعالی یه شرکاء زعم ایدردیکز (ثم لم تکن فتنتهم الاان قالوا والله ربنا ماکنا مشرکین) بوندنصکره معذرت وجوابلری اولمیه‌که زعملرنده انکله تخلیص ایده‌لر الادیه‌لرکه والله بزمشرکین دکللرایدك دینلدیکه انلرك بوقولی یوم قیامتده شول وقتده اولورکه حق تعالینك اهل توحیده اولان مغفرت وتجاوزین کوره‌لر بری برلرینه دیه‌لرکه کلك شرکزی کتم ایده‌لم اوله‌کیم بزدخی اهل توحیدله بیله‌قورتله‌وز اویله‌اولسه والله بزمشرك دکللرایدك دیه‌لر اول حالتده اغزلری کلامدن منع اولنوب جوارحلری شرکلرینه شهادت ایلیه (انظر کیف کذبوا علی انفسهم) نظرایتکه انلرنجه اعتذار باطل وشرکدن تبری ایله نفسلری اوزره کذب ایدرلر (وضل عنهم ماکانوا یفترون) وانلردن زائل وغائب اولوراول شرکا که دنیاده اکاالوهیت افترا وشفاعتن رجاء ایدرلر (ومنهم من یستمع الیك) مشرکیندن برجاعت سنك قرآن اوقودیغکی دیکلرلر ❁ روایت اولندیکه ابو سفیان ووليد ونضر وعتبه وشیبه وابوجهل وانلرك اقرانی جمع اولوب پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه‌وسلمك قرآن عظیم الشان اوقودیغن دیکلدیلر نضره دیدیلرکه یااباقیله محمدنه سویلر دیدیکه نه سویلدیکن بیلمزین الا بوکه‌لسانی حرکت ایلر اساطیرالاولین سویلر نتکیم بن سزه قرون ماضیه اخبارین حکایت ایدرین ابوسفیان دیدیکه بن انك سویلدیکنك بعضنی حق اولمسن اعتقادایدرین ❁ ابوجهل اکازینهارکه اندن برشیئ اقرارایده‌سن انی اقراردن بزه‌موت اهوندر دیدی اویله اولسه اشبو آیة کریمه نازل اولدی (وجعلنا علی قلوبهم اکنة ان یفقهوه) بزانلرك قلوبی اوزره اغطیه‌قیلدق تاکه‌انلر کلامکی فهم ایتمیه‌لر (وفی آذانهم وقرا) وقولاقلرنده صمم وثقل قیلدق که کلامکی اشبیه‌لر اشبو دلیلدرکه الله تعالی مقلب القلوبدر بعضنی هدایت ایچون شرح ایدروبعضنی ایسه‌اغطیه ایله‌سدایدوب کلام حقی فهم ایتمز ایدر (وان یروا کل آیة لایؤمنوا بها) اکرآیت ودلالاتدن هرقنفسن کورسه‌لر فرط عناد واستحکام تقلیدلرندن اکاایمان کتورمزلر (حتی اذاجاؤك یجادلونك) حتی سکاکلسه‌لر سنکله جدال ایتمکه کلورلر (یقول الذین کفروا ان هذا الااساطیرالاولین) کافرلر دیرلرکه اشبو متقدمین اقاصیص واحادیثیدر (وهم ینهون عنه وینأون عنه) اهل مکه ناسی محمد علیه السلامه اتباعدن نهی ایدوب وکندیلر اندن تباعدایدرلر ❁ ابن عباس رضی الله عنه‌ایدرکه اشبو آیت ابوطالب شاننده نازل اولوبدرکه ناسی پیغمبریمز

اولدی (وهم ینهون عنه وینؤن عنه وان یهلکون الا انفسهم ومایشعرون) وانلر ناسی محمد علیه السلامه تبعیتدن نهی ایدروکندولر دخی ایراق طوررلر مع هذا انجق کندو نفسلرینی هلاك ایدوب ضررلرینی بیلمزلر (ولوتری اذوقفوا علی النار فقالوا یالیتنا نرد ولا نکذب بایات ربنا ونکون من المؤمنین) سن انلرك آتشده طوردقلرینی کوریدك که انلر نولیدی بز دنیایه رداولنه ایدك ومن بعدربمزك آیتلرینی تکذیب ایتمز ایدك ومؤمنلردن اولوردق دیه‌لر (بل بدالهم ماکانوا یخفون من قبل ولو ردوا لعادوا لما نهوا عنه وانهم لکاذبون) بلکه انلر مقدم کزلدکلری عملری ظاهر اولدیغندن رد اولنوب مؤمن اولملرینی تمنی ایتدیلرا کر رد اولنسه لرینه نهی اولندقلری شرك وعصیانه عودت ایده‌لردی انلر کاذبلردر (وقالوا ان هی الا حیاتنا الدنیا ومانحن بمبعوثین) انلر انجق بودیرلك دنیاده‌در بزدخی قبردن قالقوب بعث اولنه‌جق (صلی الله) دکللرز دیدیلر (ولوتری اذ وقفوا علی ربهم قال الیس هذا بالحق قالوا بلی وربنا قال فذوقوا العذاب بما کنتم تکفرون) سن انلرك جزا ایچون ربلرینه عرض اولندقلرینی کوریدك الله تعالی بوبعث وعذاب حق دکلیدر بیوره‌انلر بلی وربنا دیو یمین

مؤكد ايله اقرار ايدهلر الله تعالى امدى كفريكز سببيله عذابى دادك بيوره (قد خسر الذين كذبوا بلقاء الله حتى
اذاجاءتهم الساعة بغتة قالوا ياحسرتنا على مافرطنا فيها وهم يحملون اوزارهم على ظهورهم الاساء مايزرون) تحقيق انلر
خسرانده قالديلركه بعثى انكار ولقاى ﴿ ٩ ﴾ ثوابى تكذيب ايتديلر ايدى انلره ناكهان قيامت كلديكى

صلى الله تعالى عليه وسلم ايذادن نهى ومنع ايدوب كندى ايسه اكا ايماندن تباعد ايدردى ❀
روايت اولنديكه رؤس مشركين ابوطالبه جمع اولوب بزدن ديلديكك برصبيح الوجه شابى
آلوب محمدى ويركل ❀ ابوطالب ايتدى انصافيدركه ولديمى سزه قتل ايتمكه ويرم وسزك
ولدكزى تربيه ايتمكه كيدم روايت اولنديكه پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم عمى ابى طالبى
ايمانه دعوت ايدبجك اول ديديكه اكر قريش بنى تعيير ايدر اولميدى سكامتابعتمله سنى قريرالعين
ايدردم لكن حياتده اولديغمجه سندن انلرى منع ودفع ايده رين (وان يهلكون الاانفسهم وما
يشعرون) والحال انكله كنديلرين هلاك ايدرلر ويابلزلركه ضررلرى كنديلرك غيرى يه
تعدى ايتمز (ولوترى اذوقفوا على النار) يامحمد اكرسن انلرى كوريدك شول وقتن كه ناراوزره
طوردريلوب اكانظر ايدرلر ويااكا كيروب مقدار عذاب بيله لر (فقالوا ياليتنا نردولانكذب
بايات ربنا ونكون من المؤمنين) ودبه لركه توليدى دنيايه رجوع ايديدك من بعد بمزك آيتلرينى
تكذيب ايتمزدك مؤمنلردن اولوردك (بل بدالهم ما كانوا يخفون من قبل) بلكه انلره نفاقلرندن
وياقبايح اعمالرندن دنياده اخفاء ايتدكلرينك جزاسى ظاهر اوليجق ضجرله انى تمنى ايده لر
يوخسه عزملرى اولميه كه اول قوللرينه وفاء ايده لر (ولوردوا لعادوا لمانهوا عنه وانهم
لكاذبون) اكر انلر ناراوزره وقوفلرندن وعذابلرينك مقدارى ظهورندن صكره دنيايه
رداولنسه لر شول اندن نهى اولندقلرى كفر ومعاصى يه عودت ايده لردى زيرا انلر وعدلرنده
كاذبلردر (وقالوا ان هى الا حياتنا الدنيا ومانحن بمبعوثين) ودخى انلر دنيايه رداولندقلرنده
ديه لرديكه بوبزم حيات دنيامزدر يوخسه مبعوثين دكللرز ديوبعثى انكار ايده لردى (ولو
ترى اذوقفوا على ربهم) يامحمد اكرسن انلرى كوريدك شول وقتنكه رب تعالى يه قضاء وياجزا
ايچون عرض اولنه لر (قال أليس هذا بالحق) الله تعالى انلره ديه كه اشبو بعث وعذاب حق
دكلميدر (قالوا بلى وربنا) امرلرى غايت جلاء ايله منجلى اولديغيچون بلى وربنا ديوب اقرارلرين
يمينله تأكيد ايده لر (قال فذوقوا العذاب بما كنتم تكفرون) الله تعالى ديه كه ايمدى عذابى
ذوق ايدك شول سببله كيم بعثى انكار ايدردىكز ❀ ابن عباس رضى الله تعالى عنه ايدر يوم قيامتده
برنيچه موقف اوليسردر وانك بعضنده مشركين شركلرين انكار وبعضنده ايسه اقرار ايده لر
(قدخسر الذين كذبوا بلقاء الله) مغبون اولديلر شونلركه داردنياده بعثى تكذيبله عذابى
ثواب اوزره اختيار ايتديلر (حتى اذاجاءتهم الساعة بغتة) حتى قجانكيم قيامت انلره آكسزين
ايريشه (قالوا ياحسرتنا على مافرطنا فيها) ديه لركه شدت ندامت بزه دركه الله تعالينك امر
ايتديكى عمليده دنياده تقصير ايتدك ديندىكه ساعتدن مرادموته محتضر اولدقلرى وقتدركه
ساعتك مقدماتندندر (وهم يحملون اوزارهم على ظهورهم) انلر اثقال وآثاملرين ارقه لرينه
يوكلنه لر ❀ روايت اولنديكه مؤمن قبرندن چيقديغنده صورتى احسن وريحى اطيب بر

زمان واه بزه حسرت
وندامتكه دنيا ده تقصير
ووقتمزى ضايع ايتدك
ديه لر وانلر كناهلرينى
ارقه لرينه يوكلنه لر اكاه اولك
تحميل وزرنه قبيح شيدر
❀ مرويدركه مؤمن قبرد
چيقدقده بر احسن
صورتلو واطيب قوخولو
شى انى فارشو ليوب بن
سنك عمل صالحكم دنيا
بن سكا سوار اولمشيدم
شمدى سن بكا سوار اول
ديه وكافر قبردن چيقدقد
صورتى چركين وقوخوم
مردار شى انى قارشو ليوب
بن سنك عمل خبيثكم
دنياده سن بكا سوار اولمشيد
شمدى بن سكا سوا
اوله جغم ديو تحميل اولن
(وما الحيوة الدنيا الا لعب
ولهو وللدار الاخرة خير
للذين يتقون افلا تعقلون
حياة دنيا انجق اويون
وعبث شيئه شغلدر ودا
آخرت دائم ونعمتلرى
زوالدن مصون اولمغ
متقيلره خيرلودر عجا
بونلرك فرق وتميزينى تعق

ايتمزميسكز (قد نعلم انه (تبيان) (ثانى) (٢) ليحزنك الذى يقولون فانهم لايكذبونك ولكن الظالمين
بايات الله يجحدون) يامحمد تحقيق بزبيلورز كه مشركينك سكا كاذبسين ديمكلرى سنى محزون ايدر انلر سنك صدقكى بيلورلر
تكذيبلرى حقيقة دكلدر ولكن ظالملر ندن ناشى الله تعالى نك آيتلرينى عناد ايله انكار ايدرلر ❀ روايت اولنديكه

اخنس بن شريق برتنها محلده ابوجهله ملاقى اولوب محمد حقنده نه‌درسك دعواسنده صادقيدر كاذبميدر ديدى ابوجهل والله محمد صادقدر هيچ كذب ايتمامشدر لكن انك نبوتنه اعتراف ايتسك لواء وسقايه وندوه وعمارت مسجد وسائر جمله آل قصينك يدينه كچر سائر قريشه برشى قالمز ديدى ودينلديكه

ابوجهل پيغمبر عليه السلامه بزسنى تكذيب ايتمزز وصادق بيلورز ولكن ايتديكك نبوت دعواسنه اينانمزز ديدى بوسبيلردن بو آيت كريمه نازل اولدى (ولقد كذبت رسل من قبلك فصبروا على ما كذبوا واوذوا حتى آتيهم نصرنا ولا مبدل لكلمات الله ولقد جاءك من نبأ المرسلين) تحقيق سندن مقدم كلن پيغمبرلر دخى تكذيب اولنوب انلر قوملرينك تكذيب واذيتلر ينه صبر ايتديلر تا كه انلره نصرمز يارديمز كلنجيه دك الله تعالى نك صابرلره نصرت وعدينى تبديل ايدر يوقدر مقدم كچن پيغمبرلرك قصه‌لرى وقوملرينك اذالرى ورسوللرك نجاتى وقوملرينك هلاكى خبرى سكا كلمشدر (وان كان كبر عليك اعراضهم فان استطعت ان تبتغى نفقا فى الارض او سلما فى السماء فتاتيهم بآية) اكر انلرك ديرحقدن اعراضلرى سكا مشقت ويررسه (فان استطعت ان تبتغى نفقا فى الارض او سلما فى السماء فتأتيهم بآية) اكر قادر ايسك كه جوف ارضه نافذ برمنفذ طلب ايدوب اندن انلرا يچون برآيت چيقاره‌سن وياخود سمايه صعود ايدر برمصعد طلب ايدوب اندن انلر ايچون برآيت ايندره‌سن ايلكل اشبونكله مقصود پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلمك قومى اسلامنه حرص بالغنى بياندركه اول انلرك ايمانى رجاسيله يرك التندن ويا سمانك فوقندن آيت كتورمكه قادر اولسه ايديدى (ولو شاء الله لجمعهم على الهدى) اكر

شئ انى استقبال ايدوب ديه‌كه بن سنك عمل صالحنم بكا ركوب ايتكل زيرا بن سكا مدت طويله‌ده ركوب ايتمشيدم وكافر قبرندن چيقديغنده صورتى اقبح وريحى انتن برشئ انى استقبال ايدوب ديه‌كه بن سنك عمل خبيثنم دنياده‌سن بكا مدت طويله‌ده ركوب ايتمشيدك الآن بن سنى ركوب ايدرين ديواوزرينه يوكلنه (ألا ساء ما يزرون) اكاه اولك كه نه چركين شئ اولور وزردن اولكه انى يوكلنورلر (وما الحياة الدنيا الا لعب ولهو) دنيانك اعمالى دكل الا لعب ولهودركه انسانى شغول منفعت دائمه ولذت حقيقيه‌يى تعقيب ايدر شيئدن الهاء واشغال ايدر (وللدار الآخرة خير للذين يتقون) ودار آخرت دائم ومنافع ولذاتى خالص اولدغيچون متقيلره خير لودر اشبونده تنبيه واردركه اعمال متقيندن اولميان شئ لعب ولهو اوله (افلا تعقلون) آخرت دنيادن افضل ايدوكن بيلمزلرمى (قد نعلم انه ليحزنك الذى يقولون) يا محمد بيلورز كه مشركينك سكا كاذب سن ديملرى سنى محزون ايدر ❁ روايت اولديكه اخنس بن شريق برتنها يرده ابوجهله ملاقى اولوب ديديكه بورادە بندن غيرى كلامكى ايشيدر كمسه‌يوقدر بكا خبر ويركه محمد قولنده صادق ويا كاذب مدر ابو جهل ديديكه والله محمد صادقدر اول هيچ بركره كذب ايتميوبدر الا بوكه بنو قصى لواء وسقايه وحجابه وندوه ونبوت ايله كيديجك سائر قريشه برشئ قالمز اويله اولسه اشبو آيت نازل اولدى ديندلديكه ابوجهل پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلمه ديديكه يا محمد بزسنى تكذيب ايتمزز لكن كتوردىكك شيئ تكذيب ايدرز اولسبيدن بو آيت نازل اولديكه (فانهم لا يكذبونك ولكن الظالمين بآيات الله يجحدون) انلر حقيقتده سنى تكذيب ايتمزلر زيرا كه مامضاده صدقكى بيلورلر لكن اول ظالملر سنك صدقكه دلالت ايدن آيات الهى انكار ايدرلر حالبوكه انك حق ايدوكن بيلورلر (ولقد كذبت رسل من قبلك فصبروا على ما كذبوا واوذوا حتى اتيهم نصرنا) يا محمد سندن اول كچن رسوللر تكذيب اولندقلرنده قوملرينك تكذيب واذالرينه صبر ايتديلر حتى كه انلره نصرمز يردى تكذيب ايدنلرى اهلاك ايله (ولا مبدل لكلمات الله) الله تعالينك انبيايه نصرتله وعدنى وكفاره عقوبتله وعيدنى تغيير ايدر يوقدر (ولقد جاءك من نبأ المرسلين) يا محمد مرسلين قصه‌لرى وقوملرندن چكدكلرى اذادن قصه‌لرى ذكرى سكا كلوبدركه انلرى نيجه انجاء وقوملرين اهلاك ايتدك (وان كان كبر عليك اعراضهم) اكر انلرك سندن ويا كتوردىكك ايماندن اعراضلرى سكا مشقت ويررسه (فان استطعت ان تبتغى نفقا فى الارض او سلما فى السماء فتأتيهم بآية) اكر قادر ايسك كه جوف ارضه نافذ برمنفذ طلب ايدوب اندن انلرا يچون برآيت چيقاره‌سن وياخود سمايه صعود ايدر برمصعد طلب ايدوب اندن انلر ايچون برآيت ايندره‌سن ايلكل اشبونكله مقصود پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلمك قومى اسلامنه حرص بالغنى بياندركه اول انلرك ايمانى رجاسيله يرك التندن ويا سمانك فوقندن آيت كتورمكه قادر اولسه ايديدى (ولو شاء الله لجمعهم على الهدى) اكر

الله تعالی انلرك هدی اوزره جعنی دیلسه انلره ایمانی توفیق ایدوب ایمانه کله لردی لکن انی دیلدی
ایمدی اکا تهالك ایتمه (فلا تکونن من الجاهلین) اولمیه حق شیئه حرصله ومواطن صبرده
جزعله جاهللردن اولمه زیراکه اول جاهللرك دأبندندر (انما یستجیب الذین یسمعون) سکا
اطاعت ایدر انلرکه کلامکی سماع قبوللهاستماع ایدرلرکه انکله اتعاظ واهتدا ایده لر یوخسه
استماع ایتمیلر دکل انلر ایسه موتی منزلتنده در حیاتلرینك کندیلره منفعتی یوقدر (والموتی
یبعثهم الله) موتی ایسه یوم قیامتده الله تعالی انلری بعث ایدر حاللرینی کندیلره بیلدیرر (ثم
الیه یرجعون) بعده اکا رجوع ایدرلر اعمالرینه کوره جزاء اولنورلر (وقالوا لولا نزل علیه
آیة من ربه) دیدیلرکه نولیدی اکارب تعالیدن آیت نازل اولیدی اول کرك اقتراح ایتدکلرندندر
ویاخود انزال اولنان آیت متکاثره نك غیریدر (قل ان الله قادر علی ان ینزل آیة) دیکه الله
تعالی قادردرکه انلره بر آیت انزال ایده اول انلرك یا اقتراح ایتدکلرندن اوله ویاانلری ایمانه
مضطر قیلور اوله ویاکا انکارلری هلاکلرینه سبب اوله (ولکن اکثرهم لایعلمون) لکن
انلرك اکثری الله تعالی انك انزالته قادر ایدوکن وانك انزالی اوزرلرینه بلاء استجلاب ایدر
ایدوکن بیلمزلر (وما من دابة فی الارض ولا طائر یطیر بجناحیه الا امم امثالکم) هرحیوانکه
یرده یورر وقوشکه هوایوزنده اوچار الا انلرك هرنوعی سزك کبی برامتدر مجاهد ایدر یعنی
اجناس مختلفه در توحید ومعرفتده ویا غداء وابتغاء رزق وتوقی مهالکده ویاخلق وموت
وبعثده سزك کبی امتلردر (مافرطنا فی الکتاب من شیء) بزلوح محفوظده هیچ برشیء تقصیر
ایتمدك بلکه اول عالمده جاری اولور هرشیئ مشتملدر انده امر حیوان وجاددن جلیل ودقیقدن
برشیئ اهمال اولنیوبدر ویاانکله مراد قرآن اول کهانده امر دینده احتیاج اولنان شیء تفصیل
ویااجمال اوزره تدوین اولنمشدر (ثم الی ربهم یحشرون) بوندن صکره جمیع امم یوم قیامتده
رب تعالی یه حشر اولنورلر ❁ ابوهریره رضی الله تعالی عنه ایدر یوم قیامتده خلقك کلیسی بهایم ودواب
وطیر وهرشیء درکاه حقه حشر اولور شیاهك بوینوزلوسندن بوینوزسزینك حق آلنور
بعده جیعنه طیراق اولك دینور کافرانی کوریجك نولیدی بن دخی طیراق اولیدم دیو تمنی قیلور
❁ قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم لتؤدن الحقوق الی اهلها یوم القیامة حتی یقاد للشاة الجماء
من القرناء ❁ پیغمبریمز علیه السلام ایدر یوم قیامتده حقوق صاحبلو صاحبنه ادا اولیسردر
حتی شاة جانك حق شاة قرنادن آلنور (والذین کذبوا بآیاتنا صم وبکم فی الظلمات) شونلرکه
بزم آیتلریمزی تکذیب ایتدیلر ظلمت کفر وظلمت جهل وظلمت عناد وظلمت تقلیددده اولدقلری
حالده الله تعالینك ربوبیتنه وکمال علم وقدرتنه دلالت ایدر آیاتی ایشمز لرکه اول نفسلرنده اثر
ایده وحق وخیری سویلزلر (من یشأ الله یضلله) اول کسنه که الله تعالی انك ضلالتن دیلیه
انی مخذول ایدر (ومن یشأ یجعله علی صراط مستقیم) واول کسنه یی که الله تعا انك هدایتن

مجازات اولنورلر (وقالوا
لولا نزل علیه آیة من ربه
قل ان الله قادر علی ان
ینزل آیة ولکن اکثرهم
لایعلمون) نولیدی محمده
ربسی طرفندن بزم استدیکمز
کبی برمعجزه کلیدی دیدیلر
سن دیکه الله تعالی انلرك
طلبلری اوزره آیت انزالنه
قادردر بو وجهله اقتراحا
انزال اولنان آیات اوزرلرینه
بلا وغضب جلب ایدر
ایدوکنی انلرك اکثری
بیلمزلر (وما من دابة
فی الارض ولا طائر یطیر
بجناحیه الا امم امثالکم
ما فرطنا فی الکتاب من
شیء ثم الی ربهم یحشرون)
یرده یورر وقنادلریله
هواده اوچار حیوانات
اکل وشرب وتسبیح
وتذکیر جهتیله سزك کبی
امتلردر عالمده جاری هر
شیء لوح محفوظده یاقر آنده
امور علوی وسفلی بی
دقتده تقصیر ایتمدك صکره
جمله سی ربلری طرفنه
حشر اولنوب احقاق حق
اولنورلر (والذین کذبوا

بآیاتنا صم وبکم فی الظلمات من یشاء الله یضلله ومن یشأ یجعله علی صراط مستقیم) شونلرکه بزم آیتلریمزی تکذیب
ایتدیلر کفر وجهل ظلماتنده قالمشلر دلائل ربوبیتی ایشتمکدن صاغرلر وکلام وحدانیتی سویلمکدن دلسزلردر
الله تعالی کیمی دیلرسه هدایتدن منقطع وکیمی دیلرسه صراط مستقیمده ثابت وحفظ ایدر (قل ارایتکم ان اتیکم

عذاب الله اواتتكم الساعة اغير الله تدعون ان كنتم صادقين) سن انلره ديكه اصنامه عبادتكزدن نه كوردیكز اكر سزه دنیاده الله تعالانك عذابی كلسه یاخود همان قیامت قوپسه الله تعالادن غیری یه دعا ایدرمیسكز ❁ اول هنكامده البته الله تعالایه دعا ایدرسكز ❁ اكر اصنامكز سزدن اول عذابی دفع ایدر اعتقادنده صادقلر اولسه كز انلره دعا ایدردیكز (بل ایاه تدعون فیكشف ماتدعون الیه ان شاء وتنسون ما تشركون) بلكه خاصة الله تعالایه دعا ایدوب اول دیلرسه دفعنه دعا ایتدیككز شیئ كشف ایدر اولوقتده شریك طوتدیغكز اصنامی اونودرسكز (ولقدارسلنا الی امم من قبلك فاخذناهم بالباساء والضراء لعلهم یتضرعون) تحقیق سندن مقدمكی امتلره پیغمبرلر كوندردك ❁ انلر پیغمبرلرینی تكذیب ایتدیلر ❁ بزانلری بلاشدت وفقر وامراضله اخذ ایتدك كه شاید شركدن اعراضله توبه واستغفار ایده لر ز فلولا اذجاءهم بأسنا تضرعوا ولكن قست قلوبهم وزین لهم الشیطان ماكانوا یعملون) انلره عذابمز كلدكده تضرع ایدوب ایمانه كلسه لردی عذابمز دفع اولیدی ولكن كفرله قلبلری قتی اولدیغندن اولدقلری عملرینی شیطان تزیین ایتمكله نیازی ترك ایتدیلر (فلما نسوا ماذ كروا به فتحنا علیهم ابواب كل شئ حتی اذا فرحوا بمااوتوا اخذناهم بغتة فاذاهم مبلسون) وقتا كه انلرشدت وبلادن ذكر وپند اولندقلرینی (وفهمكز) اونیدوب ترك ایتدیلر بز انلره نعمت وراحتدن هر شیئك قپولرینی آچوب وسعت معیشتله الزام حجت ایلدكدتا كه ویریلن نعمتلرله فرحلنه دیلر ومراسم شكری ادا ایتمدیلر بز انلری فجأة اخذ ایتدك انلر بوعذابی معاینه ایله هر خیردن

دیلیه انی هدایته ارشاد ایدوب اوزرینه انی تحمیل ایدر (قل ارأیتكم ان اتیكم عذاب الله او اتتكم الساعة اغیر الله تدعون ان كنتم صادقین) دیكل كه بكاخبر ویرك اصنامه عبادتكزدنیاده سزه حق تعالینك عذابی نازل اولسه ویا اوزریكزه قیامت قوپسه الله تعالینك غیری یه دعا ایدرمیدیكز اكر اصنامكز سزه نفع ایدر اعتقادنده صادقلر ایسكز انلره دعا ایدك كه سزدن عذابی دفع ایده لكن اول حینده سزالله تعالینك غیری یه دعا ایتمزسز (بل ایاه تدعون فیكشف ماتدعون الیه ان شاء وتنسون ما تشركون) بلكه خاصة الله تعالی یه دعا ایدوب اول دخی اندن كشفنی دیلدیككز عذابی كشف ایدر اكرانك كشفنی دیلرسه زیرا اول اندن فضلدر اول ایسه فضلن دیلدیكنه ویرر واصنامدن اشراك ایتدیكز شیئ او نودرسز (ولقد ارسلنا الی امم من قبلك فاخذناهم بالبأساء والضراء لعلهم یتضرعون) یامحمد سندن اول كچن امتلره بز رسوللر كوندردك امتلر ایسه انلری تكذیب ایتدیلر اویله اولسه بزانلری شدت وفقر وضر وآفاتله اخذ ایتدك تاكه بزه تذلل وكناهلرینه توبه ایده لر (فلولا اذجاءهم بأسنا تضرعوا) انلره عذابمز كلدیكنده تضرع ایدوب ایمانه كلسه لردی انلردن عذابمز كشف اولیدی (ولكن قست قلوبهم وزین لهم الشیطان ماكانوا یعملون) لكن كفرله قلبلری قاسی اولدی واعمال خبیثه لرینی شیطان انلره تزیین ایتدی اول اجلدن تضرعی ترك ایتدیلر (فلمانسوا ماذكروابه فتحنا علیهم ابواب كل شئ) وقتاكه سرّاء وضرّاء دن تذكیر اولندقلرینی ترك ایدوب انكله اتعاظ ایتمدیلر بزانلره نعیم دنیادن هرشئ قپولرین فتح ایتدككه انكله حجتی الزام وعلتی ازاحه ایدوز (حتی اذافرحوا بما اوتوا اخذناهم بغتة فاذاهم مبلسون) حتی قجانكه دنیادن انلره ویریلن شیئله اعجاب ایتدیلر بزانلری بغتة اخذایتدك اول حالتده كورسنكه انلرهرخیردن مأیوسلردر ❁ قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم اذا رأیت الله یعطی العبدمایحب وهومقیم علی معصیته فانماذاك استدراج ثم تلاهذه الآیة) پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدرقجان كوره سنكه الله تعالی برعبدینه استیوب دیلدیكن ویرر اول عبدایسه معصیتی اوزره مصراولور بیلكه اول ویریلن شئ اكا استدراجدر اندن اشبو ❁ فلمانسوا ❁ آیتن اوقودی (فقطع دابر القوم الذین ظلموا) شرك وعصیانله نفسلرینه ظلم ایدن قومك آخری كسلدی یعنی انلره عذاب استئصال اولنوب انلردن هیچ كسه قالمدی (والحمدلله رب العالمین) الله تعالی یه ظالملری اهلاكی اوزره حمد اولسون بوالله تعالیدن عبادینه اعلامدركه اول اجل نعمدن اولوب مؤمنلر اوزره انكچون الله تعالی یه حمدواجب اوله زیرا انلرك شوم عقائدی واعمالندن اهل عرضی تخلیصی برنعمت جلیله در (قل ارأیتم ان اخذالله سمعكم وابصاركم وختم علی قلوبكم من اله غیرالله یأتیكم به) دیكل كه بكاخبر ویرك اكرالله تعالی سزی ایشتمز وكورمز ایتسه وقلوبكزاوزره غطا ایدوب عقل

مأيوس ونا اميد ومتحير قالديلر (فقطع دابر القوم الذين ظلموا والحمد لله رب العالمين) شرك وعصيانله نفسلرينه ظلم ايدن قومك ارقه‌سى كسلدى يعنى جمله‌سى هلاك اولوب كيمسه قالمدى ورب العالمين اولان الله تعالايه حمد اولسونكه اول ظالملرى هلاك ايلدى ❁ بو حمدكلامى الله تعالادن قوللرينه تنبيهدركه انلرك هلاكى نعمت عظما اولمغله حق تعالى يه حمد واجب اولدى (قل ارايتم ان اخذ الله سمعكم وابصاركم وختم على قلوبكم من اله غير الله يأتيكم به انظر كيف نصرف الايات ثم هم يصدفون) سن انلره ديكه كوردىكز مى اكر الله تعالى سزك سمع وبصر كزى اخذ له صاغر وكور ايلسه وقلبكزه مهر اوروب عقل وفهمكزى كيدرسه الله تعالى دن غيرى اله كيمدر كه انلرى يرينه كتوره نظر ايله بز آيتلريمزى براسلوبدن براسلوبه يعنى كاه ترهيب وترغيب كاه احوال متقدمينى تذكير وتنبيه ايله نيجه تكرار ايده‌رز بوندن صكره كافرلر انى تكذيب ايله انقياددن اعراض ايدرلر (قل ارايتكم ان اتيكم عذاب الله بغتة او جهرة هل يهلك الا القوم الظالمون) انلره ديكه كور ديكز بيلديكزمى كه اكر سزه الله تعالى نك عذابى اكسزين ياخود علامتى معلوم اولهرق آشكاره كلسه ياخود كيجه‌ده ياكوندزده كلسه اول عذابده انجق ظالم مشرك قومل هلاك اولنور (وما نرسل المرسلين الا مبشرين ومنذرين فمن آمن واصلح فلا خوف عليهم ولاهم يحزنون) بز پيغمبر لرى انجق مؤمنلرى جنتله مژده ليجى وكافر لرى جهنمله قورقودىجى كوندر دك كيمكه ايمان كتوروب وطاعت وتقوى ايله عملنى اصلاح ايليه انلر آخرتده عذاب خوفى ودنياده ثواب فوتى حزنى

وفهمكز كيدرسه الله تعالادن غيرى كيمدركه اول اشيانك هربرين يرينه كتورمكه قادر اولهٔ (انظر كيف نصرف الآيات) نظر ايتكه بز آيتلريمزى نيجه تكرير ايدرز كاهى مقدمات عقليه جهتندن وكاهى ترغيب وترهيب جهتندن وكاهى احوال متقدمينى تنبيه وتذكير جهتندن (ثم هم يصدفون) بوندن صكره انلر مكذبين اولدقلرى حالده اندن اعراض ايدرلر (قل ارأيتكم ان اتيكم عذاب الله بغتة او جهرة هل يهلك الا القوم الظالمون) ديكل كه بكا خبر ويرك اكر سزه الله تعالينك عذابى هيچ برمقدمه‌سز آكسزين كلسه ويا انك حلولن ايندان ايدر امارات تقدميله كلسه دينلديكه ليلده ويانهارده كلسه هلاك سخط وعذابله هلاك اولور قوم ظالمين اولديكى (وما نرسل المرسلين الا مبشرين ومنذرين) بز مرسلينى مؤمنلره جنتله تبشير ايدر وكافرلرى نارله انذار ايدر ارسال ايلدك (فمن آمن واصلح فلا خوف عليهم ولاهم يحزنون) اول كمسه كه مرسلينه ايمان كتوره وشرعده اصلاحى واجب اولور شيئ اصلاح ايده‌انلره عذابدن خوف يوقدر وثواب فوتنه حزن چكمزلر قجانكه كفار عذاب خوفن ايده‌لر ومقصرون عمرلرى تضييعنه وثواب فوتنه محزون اولهلر (والذين كذبوا بآياتنا يمسهم العذاب بما كانوا يفسقون) شونلركه بزم آيتلريمزى تكذيب ايتديلر تصديق وطاعتدن خروجلرى سببيله انلره عذاب مس ايدر (قل لا اقول لكم عندى خزائن الله) ديكل كه بنم عندمده الله تعالينك خزائن رزقى واردر ديمزينكه اندن سزه ديلديككزى ويرم (ولا اعلم الغيب) وغيبى بيلورين دخى ديمزينكه بكا وحى اولنيان ماضى ومستقبلدن سزه خبر ويرم (ولا اقول لكم انى ملك) وبن ملكم دخى ديمزينكه ملائكه كبى بنو آدمك قادر اولمديغنه قادر اولم وبنو آدمك مشاهده ايتمديكنى مشاهده ايدم (ان اتبع الا ما يوحى الى) بنم اتباعم دكل الا بكا وحى اولنان شيئه در الوهيت وملكيت دعواسندن تبرى ايدوب نبوت دعواسن ايتديكه اول بشر كمالاتندندر تاكه انكله دعواسنى استبعاد لرين ومدعاسى فسادينه جزملرين ردايده (قل هل يستوى الاعمى والبصير) ديكل كه ضلالله مهتدى ويا جاهلله عالم ويا الوهيت وملكيت مثالى مستحيلى ادعا ايدنله نبوت مثلى مستقيمى ادعا ايدن بينى تميز برابر مى اولور (افلا تتفكرون) تفكر ايتمز ميسزكه هدايته ايره‌سز حق ادعا ايدنله باطل ادعا ايدن له بينى تميز ايده‌سز (وانذر به الذين يخافون ان يحشروا الى ربهم) قرآنله انذار ايت شونلريكه رب تعالى يه حشر اولملرى خوفن ايدرلر انلر شول مؤمنلردركه عمله تفريط ايدرلر ويا خود حشرى تجويز ايدنلردر اول كرك مؤمن ويا كافردر واكا مقر ويا متردد درزيرا كه انذارك انلره تأثيرى مأمولدر يوخسه حشرك استحالتنه جزم ايدنلره دكل (ليس لهم من دونه ولى ولا شفيع) انلر ايچون الله تعالادن غيرى انلره نفع وضرره قادر نه برقريب اولور كه اكا نفع ايده ونه شفيع اولور كه اكا شفاعت ايده (لعلهم يتقون) تاكه الله تعالادن قورقوب نهى ايتدكلرندن

يوقدر (والذين كذبوا بايانتا يمسهم العذاب بما كانوا يفسقون) شونلركه بزم آيتلريمزى تكذيبله طاعتدن چيقديلر بو دائرهٔ تصديقدن خروجلرى سببله انلرى عذاب مس ايدر (قل لا اقول لكم عندى خزائن الله ولا اعلم الغيب ولا اقول لكم انى ملك ان اتبع الا مايوحى الى قل هل يستوى الاعمى والبصير افلا تتفكرون) سن ديديكه بن سزه بنم عندمده الله تعالى نك رزق حزينه لرى واردراندن استديككزى ويره يم ديمم وبن غيبى بيلورم بكا وحى اولنمدن سزه جواب ويررم ديمم وبن ملكم ملكلر كبى حركت ايدرم ديمم بن انجق بكا وحى اولنانه تبعيت ايده رم ديكه اعمى ايله كورىجى يعنى ضال ايله مهتدى برابر اولورمى آيا حقله باطلى تفكر ايتمز ميسكز (وانذر به الذين يخافون ان يحشروا الى ربهم ليس لهم من دونه ولى ولا شفيع لعلهم يتقون) ربارى طرفنه حشر اولهجقلرينى بيلوب قورقانلرى سن قرآنله انذار ايله كه انلر ايچون الله تعالى دن غير دنياده امور لرينه متولى و آخرتده عذاب نار دن تخليصه شفاعت ايدىجى يوقدر شايد كه كتساهدن پرهيز ايده لر (ولا تطرد الذين يدعون ربهم بالغدوة والعشى يريدون وجهه ماعليك من حسابهم من شئ وما من حسابك عليهم من شئ فتطردهم فتكون من الظالمين) مريد الوجه الله صباح واخشام ربارينك ذكرينى ايدنلرى مجلسكدن طرد ايتمه انلرك اعمالى (طرد) حسابندن سكا برشئ ايجاب ايتمز وسنك عملك حسابندن انلره برشى يوقدر طرد ايدرسك ظلم ايتمش اولورسين ❁ مرويدركه اقرع بن حابس التميمى وعيينة بن حصين الفزارى وامثاللرى حضرت فخر رسالت عليه السلامه كلوب

منتهى اولهلر الله تعالينك غيريچون شفاعتى نفى بيورلدى مع هذا انبياء واولبانك شفاعتلرى اوليسر دردينوركه نعم لكن انك اذنيله اولور ❁ من ذا الذى يشفع عنده الا باذنه ❁ مصداقنجه اولكه انكچون شفاعته اذن ويرلميه شفيعى يوقدر كيدر (ولا تطرد الذى يدعون ربهم بالغداة والعشى يريدون وجهه) شول قومى قاتكدن طرد ايتمكل كه انلر غداة وعشيده يعنى على الدوام رب تعالى يه اخلاصله دعا ايدرلر ❁ روايت اولنديكه اقرع بن حابس التميمى وعيينة بن حصن الفزارى وامثاللرى پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلمه كلوب قتنده صهيب وبلال وعمار وخباب وضعفاء مسلميندن انلرك امثالى اوتوز دكلوكسنه لر انى چوره آلوب اوتورمشلر بولديلر ديديلركه يارسول الله اكرسن صدر مجلسده اوتوروب بونلرى قاتكدن كيدرسك جبه لرى رايحه سندن بزه راحت ويرسك سكا مجالس اولوردق پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم ديديكه بن مؤمنلرى طرد ايدر دكلم ديديلركه ايمدى بزم ايچون قاتكده برمكان تعيين ايتكه كلديكمزده انده اوتوره يز زيرا كه وفود عرب سكا كلمكدن زائل اولمزلر بزايسه اوتانورز كه اشبو عبيدله برابر كوريله وز وياخود بزكلديكمزده بونلرى قاتكدن كيدر بزدن فارغ اولىجق ديلرسك كيرو انلركله اوتورغل پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم اكاراضى اولدى ديديلركه ايمدى انك اوزره بزه برعهدنامه يازغل نعم ديوب انى يازمغه على رضى الله تعالى عنهى چاغردى اول حينده كورسه كه جبرائيل عليه السلام ❁ ولا تطرد ❁ آيتن ❁ بالشاكرين ❁ قولنه دكين كتوردى اويله اولسه پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم اول عهدنامه يى يازدرمغى ترك ايدوب فقرايى قاتنه چاغردى ❁ سلام عليكم كتب ربكم على نفسه الرحمة ❁ ديدى ومن بعد فقرا ايله اوتوررىدى كتمك مراد ايتسه كيدر انلرى برلرنده اليقوردى حتى كه سورهٔ كهفدن ❁ واصبر نفسك مع الذين يدعون ربهم بالغداة والعشى ❁ آيتى نازل اولدى بوندن صكره پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم فقرا ايله اوتورر وانلرى برمرتبه كندويه تقريب ايدردىكه ديزلرى آنك ديزينه طوقنوردى كتمسى وقتى ايريشيجك انلر قالقوب كيدر اول ايسه يرنده قالوردى وانلردن صكره اولدخى طوروب كيدردى الله تعالى يه حمد اولسونكه بنى اولدرمدى حتى كه امتمده برقومله صبره بكا امر ايتدى ديردى كلبى ايدر انلر پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلمه ديديلركه بزم ايچون بركون وفقرا ايچون دخى بركون تعيين ايت ديديكه ايتمزين ديديلركه چون جلهيه مجلسى برايدرسن بزه اقبال وانلره ادبارايت اول سببدن بو آيت نازل اولدى ❁ روايت اولنديكه فقرادن برجماعت پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم ايله ايديلر اشرافدن برجماعت اكا ديديلركه صلوات مكتوبه يه اقامت اولنديغنده بزايلرووده طوره لم بونلرايسه بزم آردىمزده طورسونلر اول سببدن بو آيت نازل اولدى (ماعليك من حسابهم ولا من حسابك عليهم من شئ فتطردهم فتكون من الظالمين) انلرك ايمانلرى حسابى سكا واجب دكلدر زيرا احتمالدركه سؤالريله

دیدیلرکه فقرادن ابن مسعود وبلال ومقداد وعمار وصیهب وامثالی رضی الله عنهم لری مجلسکدن دور ایلسك سنکله هم مجلس اولوب دین مکالمه سنی وقرآن استماعنی ایدردك حضرت رسالتپناه علیه السلام بن مؤمنلری صحبتمدن طرده قادردکم بیوردی انلر بوفقرا ایله مجالست بزه عاردر باری بزحاضر اولدیغمزده انلر طردایتدیکك کمسنه لرك ایمانندن انلرك ایمانی عندالله اعظم اولهٔ ایمانه کلدکلری تقدیرجه وسکا انلرك باطنلری واخلاصلری اعتباری دخی واجب دکلدر شول اجلدنکه انلر اهل تقوی سیرتیله اتسام ایتدیلر اکر انلرك باطنی غیر مرضیسی وارایسه حسابلری کندیلر اوزره درسکا تعدی ایتمز تکیم سنك حسابك کندك اوزره در انلره تعدی ایتمز دینلدیکه یعنی مشرکینك حسابیله سن مؤاخذه اولنمزسن وانلر دخی سنك حسابکله مؤاخذه اولنمزلر حتی که انلرك ایمانی سکا هم ویره برحیثیتله که انلرك ایمانته طمع ایله مؤمنلری طرد ایده سن ایمدی سن انلرك امریله تکلیف اولنیوبسنکه انلری طرد ایده سن طرد ایدرسك ظالملردن اولورسن (وکذلك فتنا بعضهم ببعض) امور دنیاده احوال ناسك اختلافی کبی امور دینده انلرك بعضی بعضنه مختلف قیلدق اول ضعفایی ایمانه سبقلری سبیله اشراف قریش اوزره تقدیم ایتدك (لیقولوا أهؤلاء من الله علیهم من بیننا) تادیه لرکه الله تعالی هدایت وتوفیقیله بونلره می انعام ایتدی انلری اسعاد بزی ابعاد ایتدی حالبوکه بزاکابر ورؤسایز انلر ایسه مساکن وضعفادر (ألیس الله باعلم بالشاکرین) الله تعالی بیلمزمی اول کمسنه یی که اندن ایمان وشکر حاصل اولور حتی که اکا توفیق ایده ودخی انیکه اندن ایمان وشکر واقع اولمز حتی که انی مخذول ایده (واذا جاءك الذین یؤمنون بآیاتنا فقل سلام علیکم) یامحمد قچان سکا شول بزم آیتلریمزه ایمان کتورنلر کلدکه انلر عبادتله وصف اولندقلرندنصکره ایمان وقرآن واتباع حقله موصوفلردر انلره اسلامله بدأ ویا الله تعالینك سلامن انلره تبلیغ ایلکل وتبشیر ایدوب دیکه (کتب ربکم علی نفسه الرحمة) رب تعالی عذرکز قبولیله سزه رحمت ایتمکی کندویه ایجاب ایتدی شول وجهله کیم (انه من عمل منکم سوءً بجهالة) سزدن برکمسنه کیم بر ذنبی ایشلیه اکا تابع اولان مضار ومفاسدك حقیقتنی جاهل ویاجهله وفعلنی ملتبس اولدیغی حالده زیرا ضرری مؤدی اولان شیئی ارتکاب سفه وجهل اهلنك افعالندندر (ثم تاب من بعده واصلح) واول ذنبی ایشلدیکندنصکره تدارك ایدوب عود ایتمکه عزمله انی اصلاح ایده (فانه غفور رحیم) اول الله تعالی انك اول ذنبندن تجاوز ایدر وتوبه سنی قبوللهٔ رحمت ایدر (وکذلك نفصل الآیات) اشبو تفصیل واضح کبی بزآیت قرآنیه یی مطیعین ومجرمین مصرین واوابین حقنده تفصیل ایدرز تا که سبیل مؤمنینی بیله سنکه نه ایجون ایمانه کلورلر (ولتستبین سبیل المجرمین) وسبیل کافرینی دخی بیله سنکه نه ایجون ایمان کلمزلر تا که هر صنفله مستحق اولدیغی وجه اوزره معامله ایده سن (قل انی نهیت ان اعبد الذین تدعون من دون الله) دیکل که توحیدامرنده نصب اولنان ادله انزال اولنان آیات سبیله صرف وزجر اولندمکه الله تعالیدن غیری سزك عبادت ایتدیککز شیئه ویا آلهه تسمیه ایتدیککز شیئه عبادت ایدم (قل لاأتبع اهواءکم) دیکل که عبادت اوثانده وطرد فقراده هوا کزه اتباع ایتمزین (قد ضللت اذا وما انا من المهتدین) اکر هوا کزه اتباع ایدرسم ضلالته ایررین بوخصه هدایت

طردایتدیکك کمسنه لرك ایمانندن انلرك ایمانی عندالله اعظم اولهٔ ایمانه کلدکلری تقدیرجه وسکا انلرك باطنلری واخلاصلری اعتباری دخی واجب دکلدر شول اجلدنکه انلر اهل تقوی سیرتیله اتسام ایتدیلر اکر انلرك باطنی غیر مرضیسی وارایسه حسابلری کندیلر اوزره درسکا تعدی ایتمز تکیم سنك حسابك کندك اوزره در انلره تعدی ایتمز دینلدیکه یعنی مشرکینك حسابیله سن مؤاخذه اولنمزسن وانلر دخی سنك حسابکله مؤاخذه اولنمزلر حتی که انلرك ایمانی سکا هم ویره برحیثیتله که انلرك ایمانته طمع ایله مؤمنلری طرد ایده سن ایمدی سن انلرك امریله تکلیف اولنیوبسنکه انلری طرد ایده سن طرد ایدرسك ظالملردن اولورسن (وکذلك فتنا بعضهم ببعض) امور دنیاده احوال ناسك اختلافی کبی امور دینده انلرك بعضی بعضنه مختلف قیلدق اول ضعفایی ایمانه سبقلری سبیله اشراف قریش اوزره تقدیم ایتدك (لیقولوا أهؤلاء من الله علیهم من بیننا) تادیه لرکه الله تعالی هدایت وتوفیقیله بونلره می انعام ایتدی انلری اسعاد بزی ابعاد ایتدی حالبوکه بزاکابر ورؤسایز انلر ایسه مساکن وضعفادر (ألیس الله باعلم بالشاکرین) الله تعالی بیلمزمی اول کمسنه یی که اندن ایمان وشکر حاصل اولور حتی که اکا توفیق ایده ودخی انیکه اندن ایمان وشکر واقع اولمز حتی که انی مخذول ایده (واذا جاءك الذین یؤمنون بآیاتنا فقل سلام علیکم) یامحمد قچان سکا شول بزم آیتلریمزه ایمان کتورنلر کلدکه انلر عبادتله وصف اولندقلرندنصکره ایمان وقرآن واتباع حقله موصوفلردر انلره اسلامله بدأ ویا الله تعالینك سلامن انلره تبلیغ ایلکل وتبشیر ایدوب دیکه (کتب ربکم علی نفسه الرحمة) رب تعالی عذرکز قبولیله سزه رحمت ایتمکی کندویه ایجاب ایتدی شول وجهله کیم (انه من عمل منکم سوءً بجهالة) سزدن برکمسنه کیم بر ذنبی ایشلیه اکا تابع اولان مضار ومفاسدك حقیقتنی جاهل ویاجهله وفعلنی ملتبس اولدیغی حالده زیرا ضرری مؤدی اولان شیئی ارتکاب سفه وجهل اهلنك افعالندندر (ثم تاب من بعده واصلح) واول ذنبی ایشلدیکندنصکره تدارك ایدوب عود ایتمکه عزمله انی اصلاح ایده (فانه غفور رحیم) اول الله تعالی انك اول ذنبندن تجاوز ایدر وتوبه سنی قبوللهٔ رحمت ایدر (وکذلك نفصل الآیات) اشبو تفصیل واضح کبی بزآیت قرآنیه یی مطیعین ومجرمین مصرین واوابین حقنده تفصیل ایدرز تا که سبیل مؤمنینی بیله سنکه نه ایجون ایمانه کلورلر (ولتستبین سبیل المجرمین) وسبیل کافرینی دخی بیله سنکه نه ایجون ایمان کلمزلر تا که هر صنفله مستحق اولدیغی وجه اوزره معامله ایده سن (قل انی نهیت ان اعبد الذین تدعون من دون الله) دیکل که توحیدامرنده نصب اولنان ادله انزال اولنان آیات سبیله صرف وزجر اولندمکه الله تعالیدن غیری سزك عبادت ایتدیککز شیئه ویا آلهه تسمیه ایتدیککز شیئه عبادت ایدم (قل لاأتبع اهواءکم) دیکل که عبادت اوثانده وطرد فقراده هوا کزه اتباع ایتمزین (قد ضللت اذا وما انا من المهتدین) اکر هوا کزه اتباع ایدرسم ضلالته ایررین بوخصه هدایت

صکره بنه کلك اوزره بر بهانه ایله کتسه لر سکا انقیادایدردك دیدیلر پیغمبر علیه السلام اکاراضی اولدی انلر بوقول اوزره برعهد نامه یازمغه طالب اولدلریله انی یازمق ایچون علی رضی الله عنه یی احضار ایلدی اول آنده جبرائیل علیه السلام بو آیتی واشاغیده کی آیتی (بالشاکرین) یه دك کتوردی بناء علیه نامه یی ترك وفقرایی یانته جلب ایله ❁ سلام علیکم کتب ربکم علی نفسه الرحمة ❁ بیوردی (وکذلك فتنا بعضهم ببعض لیقولوا اهؤلاء من الله علیهم من بیننا الیس الله باعلم بالشاکرین) امور دنیاده ناسك اختلافی کبی امور دینده دخی بعضیسنی بعضیسیله تجربه ایدوب فقرایی سبق ایمانلری سبیله اشراف قریشه ترجیح ایلدك تا اول اشراف دیه لرکه بزم بینمزدن بونلر میدرکه الله تعالی انلره ایمانی احسان ایلدی الله عظیم الشان نعمت اسلامه شکر ایدنلری

اعلم دکلیدر (واذا جاءك الذین یؤمنون بآیاتنا فقل سلام علیکم کتب ربکم علی نفسه الرحمة انه من عمل منکم سوءً بجهالة ثم تاب من بعده واصلح فانه غفور رحیم) بزم آیتلریمزه ایمان کتورنلر سکا کلدکده سن انلره دیکه الله تعالی نك سلامتی سزك وزریکزه درکه ربکز سزه نفسی اوزره رحمت وعدینی یازدی سزدن کیمکه حقیقت جهالتله برقبیح عمل ایشلیوب صکره

اول عملدن توبه ایده وانی بردخی ایشلمکه عزمله اصلاح اوله تحقیق الله عظیم الشان تائبلری مغفرت وانلره مرحمت ایدیجیدر ❁ دینلدیکه برقوم پیغمبر علیه السلامه کلوب یارسول الله بزلر چوق کناهلر ارتکاب ایتدك نوجهله استغفار ایدهلم دیدیلر جواب بیورلیوب مایوسا رجوعلرنده بو آیت کریمه نازل اولدی (وکذلك نفصل الایات ولتستبین سبیل المجرمین) بوسوره ده دلائل توحید ونبوتی تفصیملز کبی مطیع وعاصی وصفنده قرآنی تفصیل ایده رز تاکه حق ظاهر اولوب مؤمنلر نیچون ایمانه کلور بیلنه ومجرملرك یوللرینی دخی بیله سنکه نیچون عاصی اولورلر ❁ یعنی حقله باطل تمیز اولسون ❁ (قل انی نهیت ان اعبد الذین تدعون من دون الله قل لااتبع اهوائکم قدضللت اذاوما انا من المهتدین) دیکه سزك الله تعالادن غیری عبادت ایلدیککز اصنامه بن عبادت ایتمکدن نهی اولندم دیکه بن سزك هوا کزه تابع اولمم که ضلالتده اولوب هدایتده اولمامش اولورم (قل انی علی بینة من ربی وکذبتم به ماعندی ماتستعجلون به ان الحکم الا لله یقص الحق وهو خیر الفاصلین) دیکه بن ربمدن دلیل وحجت اولان قرآن ووحیله مأمورم سزانی تکذیب ایدرسکز سزك اول عجله ایتدیککز عذاب وقیامت بنم عندمده دکلدر اول عذابك تأخیر (دینلدیکه) وتعجیلی انحق الله تعالانك حکمنده در حق اوزره حکم وقضایی اول ایدروحکم وقضایی حکم ایدنلرك خیرلوسی اولدر (قل لو ان عندی ماتستعجلون به لقضی الامر بینی وبینکم والله اعلم بالظالمین) اکر اول عجله ایتدیککز عذاب بنم قدرتمده اولیدی بینمزده

اهلندن اولمزین (قل انی علی بینة من ربی) دیکل که بن ربم جل شانه دن دلالت واضحه اوزره ینکه اول حق باطلدن فصل ایدر دینلدیکه انکله مراد قرآن ووحی یاحجج عقلیه در (وکذبتم به) سزایسه ربم جل شانه بی تکذیب ایتدیکز اکاغیری اشراککزایله (ماعندی ماتستعجلون به) استعجال ایتدیککز عذاب ویاپوم قیامت بنم عندمده دکلدر (ان الحکم الا لله) عذابك تعجیل وتأخیرنده حکم الله تعالینکدر (یقص الحق) حق اوزره حکم وقضا ایدر ویاخود حکمنده حق وحکمته اتباع ایدر (وهو خیر الفاصلین) کهاول حکم وقضا ایدنلرك خیرلوسیدر (قل لو ان عندی ماتستعجلون به لقضی الامر بینی وبینکم) اکر استعجال ایتدیکز عذاب بنم قدرتم ومکنتمده اولسه ربم ایچون غضب ایدوب عاجلا سزی هلاك ایدردم (والله اعلم بالظالمین) الله تعالی ظالملرك مؤاخذه یه لایقن امهاله لایقن بیلور (وعنده مفاتح الغیب لایعلمها الاهو) الله تعالینك خزائن غیبی ویامغیباته توصل اولنورشئ انك عندنده در انی اندن غیر احد بیلمز ایمدی انك اوقاتنی وانی تعجیل وتأخیر ده کی حکمتلری اول بیلور حکمتی اقتضاومشیئتی تعلق ایتدیکی وجه اوزره انی اظهار ایدر ❁ اشبو دلیلدرکه الله تعالی اشیایی وقوعندن اول بیلور دینلدیکه مفاتح غیبله مراد سورهٔ لقمان آخرنده ذکر اولنان بش شیئدرکه اول قیامت نه وقتن اولور ویغمورنه وقتن یغار وحامل ذکرمی ویاانثامی طوغرر وکشی یارین خیروشردن نه قزانور وکشی نه یرده فوت اولور دینلدیکه اول خزائن ارض ونزول عذاب علیمدر ویاخود انقضاء آجال علیمدر ویاخود عبادك سعادت وشقاوتدن احوالی وخواتم اعمالی علیمدر ویاخود اولمیان شئ اولورمی ویااولمزمی اولورسه نه کیفیت اوزره اولور (ویعلم مافی البر والبحر) وبرده وبحرده اولان اشیائی بیلور ویاخود مفاوز وقفارده وقری وامصارده اولان هرشیئ بیلور (وما تسقط من ورقة الا یعلمها) اغاچدن یپراقکه دوشراول دوشنك واغاج اوزره قلانك عددین بیلور ویاخود یره اریشنجه قاچ کره منقلب اولدیغن بیلور ویاخود اول نه وقتده ونه مکانده دوشروا کا دوشمزدن اول وصکره نه حالت ایرر ایدیکن بیلور (ولا حبة فی ظلمات الارض) وحبوبدن برحبه که خبایای ارضده دراندن نباتات بتروییانده چوریوب بترانك کیسن بیلور (ولا رطب ولا یابس) ماء وبادیه ویابیتر ویابیترویاحی وکرك میت ویاقلیل وکرك کثیر (الا فی کتاب مبین) الا اشبو ذکر اولنانك جمیعی لوح محفوظده یازیلودر (وهو الذی یتوفاکم بالیل) اول الله تعالی کیجه اویودیغکزده ارواحکزی قبض ایدر (ویعلم ماجرحتم بالنهار) وکوندزده کسب ایتدیکزی بیلور نومی کیجه یه وکسبی کوندوزه تخصیصی معتاد اوزره جریله در (ثم یبعثکم فیه) بعده سزی کوندزده اویارر (لیقضی اجل مسمی) تاکه سز کچون دنیاده تقدیر اولنان عمریکزعلی التمام استیفاء اولنه (ثم الیه مرجعکم ثم ینبئکم بما کنتم تعملون) بعده موتله رجوعکز الله تعالی یه اولور بعده اول سزه دنیاده خیروشردن ایشلدیکزی بیلدیرر وانك اوزره جزاء قیلور ❁

دینلدیکه اشبو آیت کفره یه خطابدر یعنی سز کیجه ده جیفه لرکبی براغلیور وکوندز لرده آثامی
قزانورسز والله تعالی ایسه سزك اعمالکزه مطلعدر حتی کهاول حال اوزره اجل مسمالرین قضاایدیجك
الله تعالی انلری توفی ایدر بعده بعث موتی وجزاء اعمال ایچون تقدیراولنان کونده انلری دیرکورر
سوء اعمالرینك جزاسن انلره بیلدیرر (وهوالقاهرفوق عباده) اول الله تعالی قدرتیله عبادی
اوزره غالبدر دیلدیکی کیفیت اوزره انلره تصرف ایدر (ویرسل علیکم حفظة) وسزك اعمالکزی
حفظ ایدر اوزریکزه کراما کاتبین ملکلرین کوندرر وانلری بنی آدم اوزره تسلیطده حکمتی
اولدرکه قچان مکلف اعمالی یازیلور ورؤس اشهاددہ الله تعالی یه عرض اولنور ایدوکن
بیله معاصیدن زیاده منزجر اولورو عبد قچان مولاسنك لطفنه وثوقی وعفو وسترینه اعتمادی
اولسه اندن احتشام ایتمز اولورا کاتطلع ایدن خدمندن ایتدیکی احتشامی کبی (حتی اذاجاء
احدکم الموت توفته رسلنا) حتی قچان بریکزه اجلی انقضاسنده موت حاضر اولسه ملك
الموتك اعوانی انك روحنی قبض ایدوب ملك الموته ویررلر اول دخی انی قبض ایدر ❁
دینلدیکه اعوان انی ملك الموتك امریله توفی ایدرلر انك امریله اولدیغیچون کانه انی اول
توفی ایتمش اولور ❁ خبرده کلدیکه الله تعالی دنیایی ملك الموتك اوکنده برمائدهٔ صغیره منزلتنده
قیلمشدر قنغی جانبندن اولورسه سهولتله قبض ایدر قچانکه قبض اولنه جق ارواح چوق
اولهانلری قاتنه چاغرر انلردخی اکااجابت قیلور (وهم لایفرّطون) انلر امراولندقلری
اوزره زیاده ویااندن نقصانله تفریط ایتمزلر (ثم ردّوا الی الله مولاهم الحق) بعده ملائکه
ویاعبادالله تعالینك حکم وجزاسنه ردااولنورلرکه اول انلرك امرلرینه حق اوزره تولی ایدر
(الاله الحکم) آکاه اولك که اولکونده حکم یالکز آنکدر (وهو اسرع الحاسبین) اول
الله تعالی حاسبینك اسرعیدرکه جمله خلائقی برقیون صاغیله جق دکلو زمانده حساب ایدر
وبرینك حسابی انی آخرك حسابندن اشغال ایتمز زیرااول فکره ورویته محتاج دکلدر (قل من ینجیکم
من ظلمات البرّ والبحر دیکل که برّ وبحرك شدائدواحوالندن ویاخود برّك خسفندن وبحرك غرقندن
سزی کیم قورتارر (تدعونه تضرعا وخفیة) سزاول الله تعالی یه اعلان واسرارله دعاایدر
اولدیغکز حالده دیرسزکه (لئن انجینا من هذه لنکونن من الشاکرین) اکر بزی بوشدائددن
قورتارسك سکاشکرایدنلردن اولوردق (قل الله ینجیکم منها ومن کل کرب ثم انتم تشرکون)
دیکل که اول شدائدی وهر غم وشدتدن سزی الله تعالی قورتارر قورتلغدیغکز دنصکره
ینه شرکه عودت ایدوب عهده وفایتمز سزیعنی انلر اقرارایدرلر که انلری دعالریله شدتدن
قورتارن الله تعالیدر بعده اکااصنامی اشراك ایدرلر مع هذا اصنامك انلره نفعی وضرری
اولمدیغنی بیلورلر (قل هوالقادرعلی ان یبعث علیکم عذابا) دیکل که اول الله تعالی قادردرکه
اوزریکزه عذاب کوندره (من فوقکم) فوقکزدن صیحة وحجاره وریح وطوفان مثلنی عاد

تسقط من ورقة الا یعلمها
ولا حبة فی ظلمات الارض
ولا رطب ولا یابس الا
فی کتاب مبین) سورة لقمان
اخرنده اولان مغیبات
خمسه وثواب وعقاب
وانلرك تأخیر وتعجیلی
وخلقدن مستور سائر
شؤنات جمله سی الله تعالانك
غیب خزینه لری عندنده در
انلری انجق الله تعالی بیلور
وقرءده اولان نباتات
وحیوانات ودکزده اولان
جواهر وحیوانات وسائری
بیلور واغاجلردن دوشن
یپراقلرك وباقی قلنلرك عدد ینی
بیلور وزمین تاریکه دوشن
دانه نك بته جکنی وبته جکی
بیلور یاش وقوری ازوچوق
نه ایسه جمله سی لوح محفوظده
محرردر (وهوالذی یتوفیکم
باللیل ویعلم ماجرحتم بالنهار
ثم یبعثکم فیه لیقضی اجل
مسمی ثم الیه مرجعکم ثم
ینبئکم بما کنتم تعملون)
اول الله تعالی سزی کیجه ده
نومله حسر یکزی تماما
اخذایدوب میت کبی ایدر
وکوندزده کسب ایتدیککز

اعمالی بیلور صکره سزی وقتکز (تبیان) (ثانی) (٣) اولان عمر کز کچنجیه دك کوندز اویاندرر بوعمر کز
تمامندن صکره رجوعکز انك طرفنه در بعده دنیاده ایشلدیککز عملردن سزه خبرویروب مجازاتکزی ویرر) دینلدیکه
بو آیت کریمه کفاره خطابدرکه سز کیجه لرده جیفه لرکبی یاتورسکز وکوندزلرده کتباهلری ایشلرسکز الله

تعالی سزك اعمالكزی بیلور واجلكز كلدكده توفیه ایدروتقدیراولنان كوندهسزی بعث ایدوب جزای اعمالكزی سزه بیلدیر (وهوالقاهر فوق عباده ویرسل علیكم حفظة حتی اذاجاء احدكم الموت توفته رسلناوهم لایفرطون) قوللری اوزرینه غالب وقاهر اول الله تعالادروسزك اوزریكزه اعمالكزی یازمغه ملكلر

كوندرركه انلر كراما كاتبین درناسك اعمالنی یازوب حضور باری یه عرض ایدر فجان بریكزه اجلیله موت كلدكده كوندردیكمز ملك الموت انك روحنی قبض ایدر واول ملك الموت قبض روحده تقصیر وتأخیر ایتمز (ثم ردوا الی الله مولیهم الحق الاله الحكم وهواسرع الحاسبین) باس موتدنصكره حق اوزره مولالری اولان الله تعالانك حكم وجزاسنه رداولنورلر اكاه اولك كه اولكونده حكم انجق انكدر والله تعالی محاسبارك زیاده وغایت سریعدر ﴿ دینلدیكه برقیون صاغلنجیه دك جمله انس وجنك حسابنی كورر (قل من ینجیكم من ظلمات البر والبحر تدعونه تضرعاً وخفیةً لئن انجینا من هذه لنكونن من الشاكرین) دیكه قره ودكزده قره كولق اولوب یول غائب اولدقده واقع اولان شدائد وفورتنه لردن سزی قورتارن كیمدركه اكا تضرعله سرا وعلنا دعا ایدرسكز ودیرسكزكه اكر بزه بوبلادن نجات ویررسه البته نعمت نجاته شكر ایدیجیلردن اولهلم (قل الله ینجیكم منها ومن كل كرب ثم انتم تشركون) (نازل) یامحمد سن دیكه اول بروبحرك ظلمات وشدایدندن وجمله غم وكدردن نجات ویرن الله تعالادر بوندنصكره سزینه شركه عودت ایدرسز (قل هو القادر علی ان یبعث علیكم عذاباً من فوقكم او من تحت ارجلكم اویلبسكم شیعاً ویذیق

وثمود وقوم شعیب وقوم لوط وقوم نوحه كوندردیكی كبی (اومن تحت ارجلكم) ویاخود ایاغكز التندن رجفه وخسف مثلنی قوم شعیب وقارونه كوندردیكی كبی دینلدیكه فوقدن اولان عذاب سلاطین ظلمه در وتحتدن اولان عبیدسوءدر ودینلدیكه فوقكزدن اولان عذاب كباریكز دن ایریشندر وتحتكزدن سفله كزدن اریشندر (اویلبسكم شیعا) ویاخود سزه فرقه لر خلط ایدوب بینكزده اهواء مختلفه یی بث ایده (ویذیق بعضكم بأس بعض) وبعضكز بعضكزه بأسنی اذاقه ایده بری برلریكزی قتل ایتمكله ﴿ قال النبی صلی الله علیه وسلم سألت ربی ثلاثة سألته ان لایهلك امتی بالغرق فاعطانیها وسألته ان لا یهلك امتی بالسنة فاعطانیها وسألته ان لایجعل بأسهم بینهم فمنعنیها ﴿ پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر ربم جل شانه دن اوچ حاجت دیلدم ایكسن روا ایدوب برینی منع ایلدی دیلدمكه امتمی غرق ایله وقحطله هلاك ایتمیه ایكیسنی دخی روا ایتدی ودیلدمكه امتمه بری برلرندن بأس ایركورمیه انی منع ایتدی ﴿ روی ان النبی صلی الله تعالی علیه وسلم سأل الله تعالی ثلاثا فاعطاه ثنتین ومنعه واحدة سأله ان لایسلط علی امته عدوا من غیرهم یظهر علیهم فاعطاه ذلك وسأله ان لایهلكم بالسنین فاعطاه ذلك وسأله ان لایجعل بأس بعضهم علی بعض فمنعه ذلك ﴿ روایت اولندیكه پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم الله تعالیدن اوچ حاجت دیلیوب ایكیسن روا وبرینی منع ایتدی دیلدیكه امتی اوزره غالب اولور غیردن عدو تسلیط ایتمیه ودخی انلری قحطله هلاك ایتمیه ایكیسن بیله روا ایتدی ودیلدیكه انلره بری برلرندن بأس ایركورمیه اندن انی منع ایلدی (انظر كیف نصرف الآیات لعلهم یفقهون) نظرایتكه بزانلره آیتلریمزی نیچه تصریف ایدرز تاكه انی فهم ایده لر (وكذب به قومك وهوالحق) یامحمد قومك قرآنی ویاعذابی تكذیب ایدرلر حالبوكه قرآن صدقدر ویاعذاب واقعدر (قل لست علیكم بوكیل) دیكل كه بن سزك امریكزه توكیل اولنمش دكلم كه سزی تكذیبدن منع ایدم ویاسزه جزاء ایدم بلكه بن سزه نذیرین (لكل نبأ مستقر) اخبار قرآنیه دن هرخبرایچون حقیقت ومنتهی واردركه انده نهایت بولور (وسوف تعلمون) سزانك دنیاده اولان بیلورسز وآخرتده اولهجنی ایسه انده كورورسز (واذا رأیت الذین یخوضون فی آیاتنا فأعرض عنهم حتی یخوضوا فی حدیث غیره) فجان بزم آیتلریمزه تكذیب واستهزاء ایله خوض ایدرلر كوره سن انلردن اعراض ایت وانلركله مجالسه ایتمكل مكركه انك غیری حدیثه مشغول اولهلر اول تقدیرجه انلركله مجالستك لابأس اولور (واما ینسینك الشیطان فلا تقعد بعدالذكری مع القوم الظالمین) واكر شیطان سكا انلركله مجالستدن نهی اونوتدرمغله انلركله مجالست ایتمش ایسك اول نهی ذكر كدنصكره اول قوم ظالمینله اوتورمغل ﴿ روایت اولندیكه اشبونهیدنصكره مسلمون تحرج ایدوب دیدیلركه اكر كه بز انلرك هربار قرآنی استهزا الرندهطوروب كیدرسهوز مسجددهجلوسه وطوافه استطاعتمز اولمز

بعضكم بأس بعض أنظر كيف نصرّف الايات لعلهم يفقهون) ديكه الله تعالى سزك اوزريكزدن ❁ نوح طوفانى وقوم لوطه طاش ياغديغى كبى ❁ والتكزدن آل فرعون غرقى وقارونك خسفى كبى ❁ عذاب ايتمكه وياخود فرقه لراختلافيله مقاتله اختلاطنه وبعضكزه بعضنك سيفيله قتلى دادترمغه

قادردر نظر ايله كه وعد ووعيد ايله آيتلرمزى نجيه تصريف ايدەرز شايدكه انلرانى فهم ايليەلر (وكذب به قومك وهو الحق قل لست عليكم بوكيل لكل نباء مستقر وسوف تعلمون) يامحمد سنك قومك قريش اول حق وصادق اولان قرآنى ياعذابى تكذيب ايدرلرسن ديكه بن سزك اوزريكزه نكهبان ووكيل اولمش دكلم ❁ كه سزى تكذيبدن منع ايدەيم ياخود تعذيبله جزا ايدەيم ❁ اخبار قرآنيەنك جملەسنك وقوعى مقرر ووقتنه مرهوندر ويقينده بيلورسكز (واذارايت الذين يخوضون فى اياتنا فاعرض عنهم حتى يخوضوا فى حديث غيره واما ينسينك الشيطان فلا تقعد بعد الذكرى مع القوم الظالمين) انلرى بزم آيتلرمزى استهزا ايله كفتكو ايدركوردكك زمان انلردن اعراض ايله تا كلاملرينى غيرى كلامه تبديل ايدنجيه دك اكر انلردن اعراض نهيني نكاشيطان اونتدررسه بوكلام بارى يى

نازل اولديكه (وماعلى الذين يتقون من حسابهم من شئ ولكن ذكرى لعلهم يتقون) شول قرآنى استهزايه خوض ايدنلرك وبالى حسابندن برشئ لازم اولمزشول مؤمنلراوزره كه آنلركله مجالسهٔ ضروريه دەانلرك اعمالى واقوال قبيحه لرندن اتقاء ايدرلربلكه اول مؤمنلره واجب اولورکه انلره قرآنله وعظ ايدەلراستطاعتلرى اولديغى مرتبەده خوض وسائر قبايحدن منع ايدەلر وانلردن امتناع وكراهت اظهار ايدەلر اولەكيم انلر اول مؤمنلردن حياء ويامسائلردن كراهت ايدوب اول اعمال قبيحه لرندن اجتناب ايدەلر وياخود اول مؤمنلرذكراولنان اعمال حسنه لرى سببيله تقوالرى اوزره ثابت اولەلر وانلرك مجالستيله آثم اولميەلر (وذر الذين اتخذوا دينهم لعبا ولهوا) وترك ايت شول قوميكه دينلرينك امرنى تشهى اوزره بناء ايتديلر وعاجل وآجلده كنديلره نفع ايتميان شيئلەتدين ايتديلرعبادت صنم وتحريم بحائروسوائب كبى وياخود تكليف اولندقلرى دينلرين لعب ولهوا اتخاذ ايتديلروعبادتلرينه ميقاد قيلنان عيدلرين لعب ولهولرينه زمان ايتديلر ايمدى انلردن اعراض ايدوب اقوال وافعالرينه مبالات ايتمكل ❁ دينلديكه حق جل وعلى هرقوم ايچون عيدقيلدى انلرايسه عيدلرين لعب ولهوه زمان ايتديلرومسلمينك عيدى صلاة وتكبير وفعل خيردر جمعه وفطر ونحركبى (وغرتهم الحياة الدنيا) انلرى منافع دنيا الدايوب انكله اعمال آخرتى ترك ايتديلر (وذكر به ان تبسل نفس بما كسبت) وقرآنله انلره وعظ ايت شول خوفله كيم نفس هلاكه تسليم اولنه كسب ايتديكى ذنوب سببيله ويوم قيامتده ناره ادخال اولنه (ليس لها من دون الله ولى ولا شفيع) اول نفس ايچون الله تعالىدن غيرى قريب اولميەكه اندن عذابى منع ايده ويا تخليصى ايچون شفاعت ايده (وان تعدل كل عدل لا يؤخذ منها) اكر نفس عذاب الهدن خلاص ايچون هرفديەيى فدا ايتسه اوفديه آندن اخذ اولنميه (اولئك الذين ابسلوا بما كسبوا) ايمدى انلركسب ايتدكلرى باعمال قبيحه وعقائد زائغه لرى سببيله عذابه تسليم اولنورلر (لهم شراب من حميم وعذاب اليم بما كانوا يكفرون) انلره كفرلرى سببيله شديد الحراره صو ايچوريلور وعلى الدوام عذاب وجيع ايديلور (قل اندعو من دون الله مالا ينفعنا ولا يضرنا) ديكل كه الله تعالىدن غيرى شول بزه نفع وضررە قادردكل شيئه عبادت ايدرميوز (ونرد على اعقابنا بعد اذ هدانا الله) وبزكيرو شركه عودت ايدرميوز الله تعالى بزه هدايت ايدوب اسلام روزى قيلديغدنصكره (كالذى استهوته الشياطين فى الارض حيران) شول كسه كيبكه انى مردهٔ شياطين وجن جادهٔ طريقدن آيروب متحير اولديغى حالده مهامهه ايلتەلر (لهاصحاب يدعونه الى الهدى ائتنا) حالبوكه اوجادهٔ طريقدن آيرلمشك رفقه واصحابى اولەكه انى طريق مستقيمه دعوت ايدوب كل بزه كيم بزطريق مستقيمده بز ديەلر شياطين ايسه انى طريق ضلالته چاغرەلر اول ايسه ايكى طائفه بينده حيرتده قاله ايمدى بزدخى اسلامى ترك ايدوب شركه عودت ايدرسك مثلزانك خاطره كتوروب اول مستهزى ظالم قوملر ايله اوتورمه ❁ بوانساى شيطان خطابى امتەدرر (وماعلى الذين يتقون من حسابهم من شئ ولكن ذكرى لعلهم يتقون) اول مؤمنلركه اول مستهزيلرك ضرورى مجلسلرنده بولنوب انلرك كفتكولرينه تماشادن اتقايدەلرانلرك حسابلرندن يعنى كناهلرندن اول مؤمنلره برشى بوقدربلكه انلره بواستهزا قباحتلرينى

سویلیوب نصیحتله او کلاملرندن منع ایدوب اولهکه اول افعالدن حذر ایدرلر ❁ بو آیتك سبب نزولنده دینلدیکه مسلمانلر مسجد حرامده قعود وطوافه جاره مز اولمزیرا انلر بو کفتکودن منفك اولمزلر بووجهله کنهکار اوجغز دیومضطرب اولملریله منع ورخصت جهتلری بیان اولندی ﴿ ٢٠ ﴾ (وذر الذین اتخذوا دینهم لعبا ولهوا وغرتهم الحیوة الدنیا وذکر به ان تبسل نفس بما کسبت لیس لها من دون الله ولی ولا شفیع وان تعدل کل عدل لا یوخذ منها اولئك الذین ابسلوا بما کسبوا لهم شراب من حمیم وعذاب الیم بما کانوا یکفرون)

شونلرکه بت پرستلك ایله اولان دینلرینی یاخود دعوت اولندقلری دینی اویون واکلنجه اتخاذ ایدوب حیاة دنیایه مغرور اولدیلر یامحمد سن انلری ترك ایله وبوکسبلر یله نفسلرینی جهنمه تسلیم ایتدکلرینی قرآنله انلره یادوبند ایله که اول نفسلرینی عذابدن تخلیص ایچون انلره الله تعالادن غیری مدد وشفاعت ایدر یوقدر واول عذابی دفع ایچون نقدر فدیه فدا ایدرلرسه اخذ اولنمز انلر اول اعمال قبیحه بی کسب ایتدکلری سببیله ناره تسلیم اولنورلر انلر ایچون کفرلری سببیله درونلرینی احراقه قاینامش صو ایچمك وبیرونلرینی یاقمغه املو عذاب واردر (قل اندعوا من دون الله مالا ینفعنا ولا یضرنا ونرد علی اعقابنا بعد اذ هدینا الله کالذی استهوته (توبه سن)

الشیاطین فی الارض حیران له اصحاب یدعونه الی الهدی ائتنا قل ان هدی الله هو الهدی وامرنا لنسلم لرب العالمین (دیکه الله تعالادن غیری بزه نفع وضرره قادر اولمیان شیئه بزعبادت ایدرمیز والله تعالی بزه اسلام هدایتندنصکره شرکه عودت

کبی اولور (قل ان هدی الله هو الهدی) دیکل که الله تعالینك هداسی که اسلامدر هدی یالکز اولدر ماعداسی ضلالدر (وامرنا لنسلم لرب العالمین) وامر اولندقکه دینمزی رب العالمین اولان الله تعالی ایچون خالص ایده وز (وان اقیموا الصلاة واتقوه) ودخی امر اولندقکه صلاتی اقامت ایده وز والله تعالینك امرینه مخالفتدن صاقنه وز (وهو الذی الیه تحشرون) اول الله تعالی یه جزاء وحساب ایچون حشر اولنورسز (وهو الذی خلق السموات والارض بالحق) اول الله تعالی سموات وارضی خلق ابتدی وحکمتله قائم اولدیغی حالده که اول صنعتی وحدانیتنه دلیل قیلدی (ویوم یقول کن فیکون) یوم قیامتده بقیهٔ خلقه اولك دیمسیله جلهسی اولور بعده دیریلوك دیمسیله جلهسی دیریلور (قوله الحق) الله تعالینك قولی کائناتده نافذدر ووعدی صدق وواقعدر (وله الملك یوم ینفخ فی الصور) صور نفخ اولندیغی کونده جمیع ملوکك ملکی زائل اولوب جمیع اشیانك ملکی یالکز الله تعالینك اولور بنم ملکم واردر دیو ادعا ایدر احد اولمز وصور بوینوز هیئتنده در ❁ قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم کیف انعم وصاحب الصور قد التقمه واصغی سمعه وحنی جبهته ینتظر متی یؤمر ❁ پیغمبرمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر بن دنیاده نیجه تنعم ایدرین حالبوکه صاحب صور صوری اغزینه الوبدر وسمعنی امر حقه اصغا ایدوبدر ونه وقتده صوری نفخه امر اولنور دیو انتظارله جبهه سن اکوبدر (عالم الغیب والشهادة) اول الله تعالی عبادن غائب اولان اشیایی وکرك مشاهده ایتدکلرینی جمعن بیلور وانك علمی هر شیئ محیطدر (وهو الحکیم الخبیر) اول الله تعالی امر وصنعنده حکیمدر خلائقك اعمال واقوال ونیاتنه وبعث وحساب وجزاء امرینه خبیردر (واذ قال ابراهیم لابیه آزر اتتخذ اصناما آلهة) ذکر آیت شول وقتیکه ابراهیم خلیل الله صلوات الله وتسلیماته علی نبینا وعلیه باباسی آزره دیدیکه سن اصنامی آلهه می اتخاذ ایدرسن (انی اراك وقومك فی ضلال مبین) بن سنی وسکا اتباع ایدن قومکی ضلال ظاهرده کورورین (وکذلك نری ابراهیم ملکوت السموات والارض) بز ابراهیم علیه السلامك باباسنك وقومنك ضلالتده اولدقلرین کوسترديکمز کبی سموات وارضك ملکوتن دخی اکا کوسترمدکه انکله بزم وحدانیتمزی بیله (ولیکون من الموقنین) وتوحیدده یقین اوزره ثابتلردن اوله ❁ ابن عباس رضی الله تعالی عنهما ایدر یعنی الله تعالی اکا سموات وارضك خلقنی کوسترمدی دینلدیکه اول برصخره اوزه طور غر ولوب اکا سموات وارض حتی عرش واسفل ارضین کوسترلدی اول حالتده برر جلی برفاحشه اوزره کوروب بددعاسیله انی هلاك ابتدی برآخرینی دخی انجلین فاحشه ده کوروب بددعاسیله انی دخی هلاك ابتدی برآخرینی دخی انجلین کوروب بددعا قصدین ایدیجك الله تعالی اکا دیدیکه یا ابراهیم دعاك بنم قاتمده مستجابدر عبادیمه بددعا ایتمه زیرا عبد عاصی اوج خصلتك برندن خالی اولمز یا توبه ایدوب

ایدرمیز شونك کیکه شیاطین بعض کیمسه‌نك بیباندهیولی ازدیروب حیران کزرکن اول کیمسه‌نك دوستلری انی طریق حقه دعوت ایدرلر اول حیرنده ایکن شیطانه اویارسه ورطهٔ هلاکده واکر دوستلرینك دعوتنه تابع اولورسه نجات وسلامتده اولورسن انلره دیکه الله تعالا نك ﴿ ٢١ ﴾ هدایتی دین اسلامدر طوغری یولده اودروبزرب العالمینه تسلیم

توبه‌سن قبول ایدرین ویاانك صلبندن بکاعبادت ایدر برولداخراج ایدرین ویامعصیته اصرار اوزره فوت اولوب دیلرسم انی عفو ویاعقاب ایدرین ❁ برروایتده جهنم وراسنده دردیلدیکم اکاایدرین ❁ قتاده رضی الله تعالی عنه ایدر ملکوت سماواتله مراد شمس وقمرونجومدروملکوت ارضله مراد جبال وشجرو بحاردر ❁ اهل تفسیر اشبو آتیة الذکر آیات کریمه ایله مراد اولان قصه‌نك بیانندهدیدیلرکه ابراهیم علیه‌السلام نمرود بن کنعان زمانده طوغوبدر ملوکده باشنه اول تاج کین وناسی کندویه عبادته دعوت ایلین نمرود ایدی انك کاهنلری ومنجملری وارایدی دیدیلرکه اشبو بیلده شهرنده براوغلان طوغیسردر اهل ارضك دینی اول تغییر ایدوب انك سببیله سکاهلاك وملککه زوال اریسردر دینلدیکه اشبو حکمی انلر کتب انبیاده بولمشلردی ❁ سدی ایدر نمرود منامنده کوردیکه بر کوکب طلوع ایدوب شمس وقمرك ضوئنی کیدردی اندن فزعله اویانوب اول رؤیاسنك تعبیرین سحره وکهنه‌یه سؤال ایتدی دیدیلرکه اشبو سنه‌ده ناحیتکده برولدطوغه‌که سنك واهل بیتکك هلاکی انك یدندن اوله اویله اولسه نمرودامر ایلدیکه اول سنه‌ده طوغان اوغلانی ذبح ایده‌لر ❁ محمد بن اسحاق ایدر نمرود اوسنه‌ده هرحامل مرأه‌که وضعی قریب اوله کتوردوب قاتنده حبس ایدردی ❁ الا ابراهیم علیه‌السلامك اناسی دکل زیرا اول جاریهٔ حدیث السن اولوب حملی بیلنمامش ایدی سدی ایدر نمرود اول طوغاجق اوغلان خوفندن اولدیغی ناحیه‌رجالنی نسالرینه قربان ایتمسونلر ایچون یانه آلوب بلاد بعیده‌یه کتدی ماشاءالله مکثتدنصکره انکچون شهرنده برحاجتی ظاهر اولدی قومندن آزرك غیریه اینانمیوب انکچون انی شهره کوندردی واهلنه قربان ایتمکله انه آندویردی چون آزر اول شهرده حاجتن بتوروب کیرونمروده کیدر اولدیغنده اوینه اوغرادی اهلنی کوریجك صبرایدیمیوب اکاقربان ایتدی حتی که مرأه‌سی اندن ابراهیم علیه‌السلامه حامل اولدی ❁ ابن عباس رضی الله تعالی عنه ایدرابراهیم علیه‌السلامه اناسی حامل اولدیغی کیجه‌ده کاهنلر نمرودهٔ دیدیلرکه شول سکا خبرویردیکمز اوغلانه اناسی اشبو کیجه‌ده حامل اولدی ❁ اویله اولسه نمرود امرایلدیکه من بعد اول سنه‌ده طوغان اوغلانلری اولدره‌لر ❁ وقتاکه ابراهیمك اناسی طوغرمسی وقتی ایرشدی شهردن چیقوب بریابس نهرده آنی طوغردی وانی برخرقه‌یه صاروب اول اراده انی کیزلدی ❁ اندن کیرودونوب شهره کلدی وقصه‌یی آزره بیلدردی آزردخی اکاواروب سباعدن ضرر ایرمسیچون انی اندهسرب ایچنه کیزلدی وسربك اوزرینه خاروخاشاك اورتوب اغزینی برطاش ایله برکتدی اناسی ایسه ناسك اندن غفلتی حالنده واروب انی امزرروکیرو شهره کلوردی دینلدیکه ابراهیم علیه‌السلام اوسربده یدی بیل ویااون اوچ بیل ویا اون یدی بیل قرار ایتدی وقتاکه ابراهیم علیه‌السلام اول سربده بیوب یکت اولدی اناسنه دیدیکه بنم ربم کیمدر دیدیکه بنم اندن دیدیکه ای اناياسنك ربك کیمدر دیدیکه بابا کدر

ایله امر اولنمشدر (وان اقیموا الصلوة واتقوه وهوالذی الیه تحشرون) ونمازه دوام واقامتله ومعصیتدن احترازله امر اولنمشدر واول الله عظیم الشانه جزاوحساب ایچون حشراولنورسز (وهوالذی خلق السموات والارض بالحق ویوم یقول کن فیکون) واول الله تعالادرکه قدرت ووحدانیته دلیل اوله رق حق اظهارله سموات وارضی خلق ایلدی وقیامتده بقیهٔ خلقه میت اولك دیدیکی آنده جمله میت اولورودیریلك دیدیکی آن جمله‌سی احیا وحشراولور (قوله الحق وله الملك یوم ینفخ فی الصور عالم الغیب والشهادة وهوالحکیم الخبیر) الله تعالینك قولی صادق وپادشاهلق اکا مخصوصدرکه صور نفخ اولندیغی کونده غائب وحاضر انك علمی حضورنده حاضر وجمله‌یه ناظراولوب خلایقك بعث وحشری حکمتی وحساب وجزا امرینی اجرا ایدر (واذقال ابرهیم لابیه ازر اتتخذ اصناما الهة انی اریك وقومك فی ضلال مبین) ابراهیم علیه‌السلام اولادی ادعاسنده اولان اهل مکه‌یه انك قصه‌سنی ذکر ایله‌که وقتا ابراهیم علیه السلام آزره سن بتلری الهه‌می اتخاذ ایدرسن تحقیق بن سنی وقومکی ضلالت ظاهره‌ده کوررم دیدی (وکذلك نری ابرهیم ملکوت السموات والارض ولیکون من الموقنین) بز ابراهیمه باباسی وقومنك

ضلالتی کوسترديکمز کبی اسمان وزمینك عجایب وبدایعی دخی کوسترديك تاکه توحیده یقینی اوله (فلماجن علیه اللیل رأی کوکبا قال هذاربی فلماافل قال لااحب الافلین) وقتا که کیجه انی سترایدوب زهره ویامشتری یلدزنی کوردکده ابراهیم علیه السلام عجبا ربم بومیدردیدی اول یلدزغائب اولدیغی حالده بن غائب اولمق سوءم دیدی (فلما را القمر بازغا قال هذاربی فلما افل قال لئن لم یهدنی ربی لاکونن من القوم الضالین) وقتا که قمری طلوع ایدر کوردکده آیا ربم بومیدردیدی اولدخی غائب اولدقده الله تعالادن استعانه ایدوب اکربم بکاهدایت ایتمزسه بن قوم ضالیندن اولورم دیدی (فلمارا الشمس بازغة قال هذاربی هذا اکبر فلما افلت قال یاقوم انی بریء ممانشرکون) چون شمسك طلوعنی رؤیتنده بودیکر کوردکلرمدن بیوك ونورانی اولمغله بلکه ربم بو اوله دیدی انده دخی نشان زوال وغیبوبت ظاهر اولدقده ای قوم سزك الله تعالایه شریك قوشدیغکز شیلردن بن بری وبیزارم دیدی (انی وجهت وجهی للذی فطر السموات والارض حنیفا وما انا من المشرکین) تحقیق بن جمله ادیاندن عدول ایله کوکلری ویرلری خلق ایدن الله تعالی نك وحدانیتنه مقروملم اوله رق خلوص قلبله طرفنه متوجه اولدم واکابرشی اشراك ایدنلردن اولمدم ❁ روایت اولندیکه (بریئن) پادشاه روی زمین وقت اولان نمرودبن کنعان بابلده متمکن ایدی بر کیجه رؤیاسند افقدن برکوکب طلوع ایدوب ضیاسی ماه وآفتابك نورینی نابود ایلش کوردی خوفله بیدار اولوب منجم وحکماسنی جمله تعبیرینی طلب اتدکده بوسنه بابلده بر

دیدیکه بابامك ربیسی کیمدر اناسی جواب ویرمیوب انی اسکات ایتدی چون اول آزره واروب ماجرایی خبروردی آزردیدیکه اول ظن ایدرمکه اهل ارضك دینلرین تغییر ایده جك اشبو بزم ولدمز اوله دیدی دینلدیکه بروقتده والدینی انی سربدن طشره یه چیقاردیلر (فلماجن علیه اللیل رأی کوکبا قال هذا ربی) وقتا که کیجه انی سترایلدی زهره ویامشتری نام یلدزی کوریجك بوبنم ربمدر دیدی ❁ اشبو قولك معناسنده مفسرین اختلاف ایتدیلر بعضیلر انی ظاهری اوزره اجرا ایدوب دیدیکه اول وقتده ابراهیم علیه السلام مسترشد وطالب توحید ایدی اویله اولسه حال استدلالده انی ایتمسی اکاضرر ویرمدی ویاخود اول انك طفولیتی حالنده ایدیکه اوزرینه حجت قائم اولمامشیدی اویله اولسه انك انی اول حالنده دیمسی کفر اولمز اما که آخرون انی انکار ایدوب دیدیلرکه اول معنی نیجه توهم اولنور شول کسه دنکه الله تعالی آنی عصمت وتطهیر ایده واندن اول اکارشدین ویره وانك حقنده رب تعالی قلب سلیمله کلدی دیو خبرویره ودخی اکاملکوتی کوسترووب موقنیندن اولدیغندن نصکره کوکبی کوروب انکا نیجه جائز اولورکه اول قولی اعتقادله دیمش اوله اویله اولسه اشبو قولك تأویلنده مفسرین درت وجه دیدیلر وجه اول بودرکه ابراهیم علیه السلام دیله دیکی انلرك تعظیم ایتدکلری شیئ تعظیمده جهل وخطالرین بیلدیره انلرایسه نجومه تعظیم وعبادت ایدرلر وامورك کلنی نجومدن اعتقاد ایدرلردی اویله اولسه ابراهیم علیه السلام کندویی انلرك تعظیم ایتدیکنه تعظیم ایدر وهدایی انلرك التماس ایتدیکی حیثیتدن اولدخی انی التماس ایدر کوسترردی وجه ثانی اولدرکه انی استفهام طریقی اوزره ربم بومیدر دیمش اوله ویاتوبیخ وتعلیم وجهی اوزره بونك کبی شیئ ربمی اولور دیه وجه ثالث اولدرکه انی دیمسی اوزرلرینه احتجاج وجهی اوزره زعمکزده ربم بودردیه وجه رابع اولدرکه یعنی انلر بکاربم بودردیو خبرویررلر (فلماافل قال لااحب الآفلین) اول یلدز باتوب غائب اولیجق بن غائب اولان ربی سومزین قنده قالدیکه اکاعبادتله جواز کوسترم زیراکه انتقال واستتار وجهی اوزره احتجاب امکان وحدوثی اقتضا ایدوب الوهیته منافی اولور (فلمارأی القمر بازغا قال هذاربی فلما افل قال لئن لم یهدنی ربی لاکونن من القوم الضالین) وقتا که ابراهیم علیه السلام قمری طلوع ایدرکوردی ایمدی ربم بودر زیراکه ضوئی سائر کواکبدن زیاده در دیدی اولدخی غائب اولیجق درك حقدن نفسندن استجاز ورب تعالیدن استعانت ایدوب دیدیکه اکربم بکاهدایت ایتمزسه بن قوم ضالیندن اولورین وانکله قومنه تنبیه ایتدیکه قمردخی کذلك حالی متغیر اولدیغیچون اولوهیته صالح اولمز وانی الها تخاذ ایدن کشی ضالدر (فلمارأی الشمس بازغة قال هذا ربی هذا اکبر فلما افلت قال یاقوم انی بریء ممانشرکون) وقتا که ابراهیم علیه السلام شمسی طلوع ایدرکوردی دیدیکه ایمدی ربم بودر زیراکه کواکب وقمردن اکبر در اولدخی غائب اولیجق دیدیکه یاقوم سزك الله تعالی یه اشراك ایتدیککز اجرام محدثه دن

طالعی بلنده مولود ظهور ایدوب سنك هلاككه ومملكتك ضبط وتصرفنه مالك اوله‌جق لكن هنوز رحم مادرده مستقر دكلدر دیدیلر بناءعلیه نمرود امر ایتدیكه رجال ونسوان بیننی تفریق ایده‌لر وهر اون كشی‌یه بر كیمسه‌یی نكهبان تعیین ایده‌لر بو حالده نمرودك محرم ومقربلرندن

اولان آزر بر كیجه نكهباندن كیزلو مراه‌سی اولان ادنی بنت نمره فرصت بولوب مجامعت ایتملریله ادنی حامله اولدی صباح اولدقده كاهنلر ومنجملر بو كیجه اول ولد اناسی رحمنه دوشدی دیو نمروده خبر ویردیلر نمرود غضبه كلوب فی الحال هر حامله‌یه بر مؤكل تعیین ایدوب اكر اركك طوغرسه همان قتل ایتسونلر دیو امر ایلدی چونكه ابراهیم علیه السلامك اناسنك حملی ظهور ایلدی لكن حدیث السن اولمغله باعنایت وحكمت یزدانی حملی عیان اولمدی وضع حمل وقتی كلدكده ولدنك قتلی خوفندن بر بهانه ایله شهردن بادیه‌یه چیقوب ایكی طاغ اراسنده بر مغاره‌یه تصادف ایتمكله انده ابراهیم علیه السلامی طوغروب بر پارچه بیژه صاروب اول مغاره‌یه وضع وقپوسنی محكم بر طاشله سد ایدوب شهره كلدكده زوجی آزره ❀ نمروددن خوفدن صحرایه كتدم وانده بر اركك طوغردم فوت اولمغله دفن ایتدم ❀

بریئن زیرا كه اول محتاجدر بر محدثه كیم انی احداث ایده ومخصصه كیم انی مختص اولدیغی شیئله تخصیص ایده اشیاء مذكوره‌نك ربوبیتندن تبری ایدیجك انك موجد ومبدعنه توجه ایدوب دیدیكه (انی وجهت وجهی للذی فطر السموات والارض حنیفا وما انا من المشركین) ایمدی بن دینمی خالص ایتدم هردین باطلدن عدول ایدوب مسلم اولدیغم حالده اول الله تعالی ایچونكه سموات وارضی خلق ایلدی حالبوكه بن اكا بر شیء اشراك ایدنلردن دكلن (وحاجه قومه) ابراهیم علیه السلامه قومی مخاصمه ایتدی شول وقتن كه سربدن باباسیله شهره كلدی شباب حدینه ایرمش اولدیغندن ذباحینك طمعی اندن كسلمش ایدی آزر اصنام دوزر وبیع ایچون ابراهیم علیه السلامله انلری پازاره كوندرردی اول ایسه ناسه نداء ایدردیكه كیمدر كه اشبو نفع وضری یوق صنملری بندن صاتون الور اویله اولسه اندن هیچ برین آلور بولنمیوب كیرو منزلنه كوتورردی واخشام اولیجق انلری نهره ایلتوب وباشلرین صویه صوقوب ایچك دیو انكله قومنی استهزاء ایدر وضلالتلرین بیلدیرردی حتی ابراهیم علیه السلامك اول استهزاسی قومی واهل قریه‌سی بیننده معروف اولیجق انك دیننده مخاصمه ومحاجه ایتدیلر (قال أتحاجونی فی الله وقد هدان) ابراهیم علیه السلام انلره دیدیكه الله تعالینك وحدانیتنده بنمله جدالمی ایدرسز حالبوكه اول بنی توحیدینه هدایت ایتدی (ولا اخاف ما تشركون به) هیچ بر وقتده سزك معبوداتكزدن قورقمزین زیرا كه انلر بنفسها نفع وضره قادر دكللردر (الا ان یشاء ربی شیئا) مكر كه ربم جل شانه اول معبوداتكز جهتندن بكا بر مكروه اصابتن دیلیه اویله اولسه انك دیلدیكی اولور (وسع ربی كل شیء علما) ربم جل شانه‌نك علمی هر شیئی احاطه ایدوبدر بعید اولمز كه انك علمنده بكا اول معبوداتكز جهتندن بر مكروه اصابتی مقدره اوله (افلا تتذكرون) اتعاظ ایتمزمیسز كه صحیحله فاسد قادرله عاجز بیننی تمییز ایده‌سز (وكیف اخاف ما اشركتم) سزك معبوداتكز اصنامدن نیجه قورقرین حالبوكه انلردن بكا ضرر تعلق ایتمز (ولا تخافون انكم اشركتم بالله مالم ینزل به علیكم سلطانا) سز ایسه قورقمغه حقیق ایكن قورقمزسز والحال سز الله تعالی‌یه اشراك ایدرسز انیكه اشراكنه سزه كتاب ایندرمدی ویا انك اوزره دلیل طورغورمدی یعنی بن مقام امنده ایكن بكا امنی انكار ایدرسز اما كه سز مقام خوفده ایكن كندیكز امنی انكار ایتمزسز (فای الفریقین احق بالامن) فریق موحدینله فریق مشركیندن قنغیسی امنده اولمغه احقدر (ان كنتم تعلمون) اكر خوفده اولمغه احق اولان فریقی بیلورسكز (الذین آمنوا ولم یلبسوا ایمانهم بظلم اولئك لهم الامن وهم مهتدون) شونلر كه الله تعالینك وحدانیتنه ایمان كتوروب ایمانلرینه شركی خلط ایتمه دیلر ایمدی عذابدن امن اوزره اولمغه انلر احقدر وانلر ضلالتدن قورتلوب هدایته ایرمشلردر (وتلك حجتنا آتیناها ابرهیم علی قومه) اشبو ذكر اولنان محاجه بزم حجتمزدر كه انی ابراهیمه ویردیككه قومی اوزره اكا احتجاج ایده (نرفع درجات من نشاء) دیلدیكمز كیمسه‌یی علم وحكمتده نیجه درجه رفع ایده‌رز

دیدی آزر ایناندی ادنی بر غیری كون اول مغاره‌یه كیدوب كوردیكه ابراهیم علیه السلام پارمقلرینی اموب سود آقار خوشحال اوله‌رق شهره رجوع ایلدی ارالق ارالق كیدوب كورمكده ایدی مرویدر كه بر ماهده بر ییلق چوجوق قدر اولوردیكه اون بش ماهده اون بش یاشنده جوان قدر اولدی دینلدیكه یدی یاخود اون اوچ یا اون یدی یاشنه‌دك

مغاره‌ده اولدی بهر تقدیر ابراهیم علیه السلام یکیت اولدقده ادنی آزره دیدیکه سکا اوغلوکك وفاتی خبر ویردیکم کرجك دکلیدی الان غایت کوزل جوان اولمشدر دیو آزری مغاره‌یه کوتردی آزر اوغلنك جمالنی کوروب زوجه‌سی ادنی‌یه بونی مغاره‌دن چیقار خانه‌مزه کتور که نمرودك ملازمتنه کوتوره‌لم دیو آزر شهره کتدی ادنی ابراهیم علیه السلامی اخشام نمازی وقتی مغاره‌دن چیقاردقده ابراهیم علیه السلام اطرافده اولان دوه و آت وقیونلری کوروب بونلرندر دیو اناسندن سؤالنده اناسی خبر ویردی ابراهیم علیه السلام بونلرك البته خالقی وربسی وار درکه هیچ خالقسز مخلوق اولماز عجبا بنم خالقم کیمدر دیدی اناسی بنم دیدی یاسنك ربك کیمدر دیدی بابا کدر دیدی یاانك ربسی کیمدر دیدی نمرود در دیدی یاانك خالق کیمدر دیدکده اناسی ایسم اول بویله صحبت سویلمه دیو شهر جانبنه روانه اولدیلر صکره آیت کریمه منطوقنجه کوکبك وقمرك وشمسك افولارنده جمله دن تبریه ایله ❁ انی وجهت وجهی کلامنی ❁ سویلدی بعده ابراهیم علیه السلامی نمرود کوتردکلرنده نمرودی کریه المنظر وقارشوسنده غلامان وجاریه‌لری پری پیکر کورمکله اول تخنده اوتورن کیمدر دیو اناسندن سؤال ایتدی اناسی جمله‌نك تکریسیدر دیدی یااول قارشوسنده طورنلر کیملردر دیدی (ان) انلر انك مخلوق قوللریدر دیدی ابراهیم علیه السلام تبسم ایدوب ای مادر بو نصل خالقدرکه کندوسی بویله جرکین اولوب بویله کوزللر یراتمش دیو طعنه اغاز ایلدی (وحاجه قومه قال آتحاجونی فی الله وقد هدین ولا اخاف ما

(ان ربك حکیم علیم) ربك جل شانه خفض ورفعنده حکیمدر رفع ایتدیکی کیمسه‌نك حالنی ورفعه استعدادنی بیلور (ووهبنا له اسحق ویعقوب کلا هدینا) بز ابراهیمه یوزیکرمی یاشنده ایکن وخاتونی طقسان طقوز یاشنده ایکن اندن اسحاقی واسحاقدن یعقوبی هبه ایتدك واسحاق ویعقوبدن هربرینه نبوت ویردك (ونوحا هدینا من قبل) وابراهیمدن اول نوحه نبوت ویردك انی ابراهیم اوزره نعمت عدایتمسی شول حیثندندرکه اول انك ابیدر ووالدك شرفی ایسه ولده تعدی ایدر (ومن ذریته). ونوح ذریتندن (داود وسلیمان وایوب ویوسف وموسی وهارون) داود بن ایشایه وسلیمان بن داوده وایوب بن اموص بن رازخ بن روم بن عیص بن اسحاقه ویوسف بن یعقوبه وموسی بن عمران بن یصهر بن قاهت بن لاوی بن یعقوبه وهارونه که اول موسادن برسنه‌سنی زیاده انك بیوك قرنداشی ایدی ایمدی بونلرك هربرینه نبوت ویردك (وکذلك نجزی المحسنین) ابراهیم علیه السلامه رفع درجات وکثرت اولاد وانلرده نبوت قلمغله جزامز کبی محسنلره دخی احسانلری اوزره جزا ایدرز (وذکریا ویحیی وعیسی والیاس) وینه نوح علیه السلام ذریتندن زکریا بن اذنه ویحیی بن زکریایه وعیسی بن مریمه والیاس بن بشیر بن فیحاصه دخی نبوت ویردك (کل من الصالحین) اشبو نلرك هربری صلاحده کاملردر اشبو آیتده عیسانك ذریه‌دن عد اولنمسنده اولاد بناتك ذریه‌ده داخل اولمسنه دلالت واردر (واسمعیل والیسع ویونس ولوطا) وینه نوح علیه السلام ذریتندن اسماعیل بن ابرهیم علیه السلامه والیسع بن اخطوره ویونس بن متیه ولوط بن هارانه دخی نبوت ویردك (وکلا فضلنا علی العالمین) اشبو مذکورینك هربرین نبوتله زمانلرینك خلقی اوزره تفضیل ایتدك (ومن آبائهم وذریاتهم واخوانهم) وانلر بعض آباء وذریات واخوانلرین دخی تفضیل ایتدك (واجتبیناهم) واختیار واصطفا ایتدك (وهدیناهم الی صراط مستقیم) ودین اسلامه ارشاد ایتدك (ذلك هدی الله یهدی به من یشاء من عباده) اشبو دین اسلام الله تعالینك دین مرضیسیدرکه عبادندن دیلدیکی کمسه‌یی انکله کرامته ارشاد ایدر (ولو اشرکوا لحبط عنهم ما کانوا یعملون) اکر اشبو انبیا اشراك ایتسه‌لر عند الله شانلری عظیم وعالی ایکن عفو اولنمیوب عملرینك ثوابی حبط اولوردی (اولئك الذین آتیناهم الکتاب والحکم والنبوة) انلر شول قومدرکه ابزانلره سماوی کتابلر ایندردك وحکمت ویا فصل امر ویردك ورسالتله انلری کوندردك (فان یکفر بها هؤلاء فقد وکلنا بها قوما لیسوا بها بکافرین) اکر کتاب وحکمت ونبوته قریش کافرلری اولورلرسه انك مراعاتنه بزبر قومی توکیل ایتمشزدرکه انلرا کامنکر دکللردر انکله مراد انبیاء مذکورین وانلره متابعت ایدنلردر ویاانصار ویاصحابه ویاهر مؤمن ویااهل سمادر (اولئك الذین هدی الله فبهدیهم اقتده) ایمدی اشبو انبیاء مذکورینی الله تعالی توحید ونبوت وصبر اذایه هدایت ایتدی ایمدی سندخی انلرك هداسنه اتباع ایت یعنی توحید واصول دین وتبلیغ وصبر اذاده یوخسه شرائعده دکل زیراکه شرایع اختلاف زمان حسبیله مختلفه اولمشدر (قل لا اسألکم علیه اجرا

ان هو الا ذكرى للعالمين) ديكل كه تبليغ ويا قرآن اوزره سزدن اجر استمزين اول تبليغ وياقرآن دكل الا عالمينه تذكير وموعظه‌در ❁ ايمدى سز دخى انكله متعظ اولك (وماقدروا الله حق قدره) انلر حق تعالى يى عظمت ومعرفتنه حق اولور وجه اوزره بيلمديلر (اذقالوا ماانزل الله على بشر من شئ) زيرا كه الله تعالى بشر اوزره برشئ انزال ايتميوبدر ديو وحيي وانبيا بعثتنى انكار ايتديلر حالبوكه اول ايكيسى الله تعالينك عظائم رحمت وجلائل نعمتندندر ❁ سبب نزولنده دينلديكه يهود دن مالك بن الصيف پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلمه مكه‌يه مخاصمه‌يه كلدى پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم اكا ديديكه توراتى موسايه انزال ايدن الله تعالينك حقيچون بكا خبر وبركه توراتده بولدمكى كه ❁ ان الله يبغض الحبر السمين ❁ الله تعالى سومز اول عالمى كه سمين اوله ديو يازلمش اوله مالك ايسه سمين اولمغله انك قولنه ياوزلنوب والله هيچ بر بشره الله تعالى برشئ انزال ايتميوبدر ديدى وقتاكه يهود انك اول مقاله‌سين ايشتديلر عتاب ايدوب الله تعالى توراتى موسايه انزال ايتديمى ليچون سن اول مقالتكله انى انكار ايتدك ديديلر ديديكه محمد بنى اغضاب ايتديكندن انى سويلدم ❁ ديديلركه ايمدى سن اغضاب اولندينكده حق تعالى يه كذبدن تحاشى ايتمزسن اويله اولسه انى حبر يتدن نزع ايدوب يرينه كعب بن الاشرفى حبر ايتديلر (قل من انزل الكتاب الذى جاء به موسى نورا وهدى للناس) ديكل كه شول ناسه نور وهدى اولان موسانك كتوردىكى توراتى اكا كيم انزال ايتدى (تجعلونه قراطيس تبدونها وتخفون كثيرا) سزآنى صحف متفرقه‌يه يازوب انده اولان اشيانك بعضنى اظهار وكثيرنى اخفاء ايدرسز (وعلتم مالم تعلموا انتم ولا آباؤكم) وياطائفهٔ يهود سزك وآبائكزك علمى اولمديغى شئ توراتدن زياده محمد لسانيله تعليم اولنديكز (قل الله ثم ذرهم فى خوضهم يلعبون) اكر انلرسكا اجابت ايدرلرسه فبها والاسن ديكل كه انى موسايه الله تعالى انزال ايدوبدر بعده انلرى ترك ايت كه اباطيلرنده لعب ايتسونلر تبليغ والزام حجه دنصكره سكا واجب اولور شئ قالمز (وهذا كتاب انزلناه مبارك) اشبو قرآن بركتابدركه انى يا محمد سكا انزال ايتدك فائده ونفعى كثيردر (مصدق الذى بين يديه) اندن اول نازل اولان كتب سماويه‌يى مصدقدر (ولتنذر ام القرى ومن حولها) وتاكه انكله يا محمد مكه اهلنى وشرق وغرب اهلنى انذار ايده سن مكه‌يه ام القرى دينلدى زيراكه دار اسلام قراسنك اهلنه قبله وحج ومجتمدر وشانده قرانك اعظميدر وارض انك تحتنده بسط اولنوب كل ارضك اصليدر ام نسلك اصلى اولديغى كبى واول ناس ايچون وضع اولنان اول بيتك مكانيدر (والذين يؤمنون بالآخرة يؤمنون به) شونلركه آخرتك حقيقتنه تصديق ايدرلر عاقبتندن خوف ايدوب اول خوف انلرى نظر وتدبره تحميلندن زائل اولمز حتى كه پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلمى وياقرآنى تصديق ايدرلر (وهم على صلاتهم يحافظون) وانلر هر طاعته على الخصوص صلاته

طوتديغكز بتلريكزدن قورقمكه انلرك هيچ بر ضرره قدرتلرى يوقدر مكركه ربم تعالى برمكروه شئ سببيله بكا ايريشديره ربم تعالينك علمى هر شيئ محيط‌در آياسز قادر ايله عاجزك وعالم ايله جاهلك بينى فرق وتميزى فكر ايتمز ميسكز (وكيف اخاف مااشركتم ولا تخافون انكم اشركتم بالله مالم ينزل به عليكم سلطانا فاى الفريقين احق بالامن ان كنتم تعلمون) سزك شريك طوتديغكز بتلر يكزدن بر نيجه قور قرمكه سزك اوزريكزه الله تعالى شر اكز ايچون كتاب وحجت انزال ايتمشكن بتلرى اكا شريك ايتمكدن سز قورقميورسكز بو موحد ايله مشرك فرقه لرينك قورقيوب امين اولمغله قنغيسى احق وشايان در اكر سزبونى بيلورو فرق ايدراولديكزسه بكا جواب ويرك (الذين امنوا ولم يلبسوا ايمانهم بظلم اولئك لهم الامن وهم مهتدون) انلركه ايمان كتوردىلر وايمانلرينى شركله خلط

ايتمديلر انلر عذابدن امين اولوب راه هدايته واصللردر (وتلك حجتنا اتيناها ابراهيم على قومه نرفع درجات من نشاء ان ربك حكيم عليم) ابراهيم عليه السلام كه بو سبقت ايدن استدلالارى بزم حجت وبرهانمزدركه ابراهيم عليه السلامه قومى اوزرينه احتجاج ايچون ويردك بزديلديكمزك

علم وحكمتله پايه‌لرينى بلند ايلرز تحقيق سنك ربك هر كيمسه‌نك درجه‌سنى ترفيع وتنزيل ايتمكده حكمتى واردر واستحاقى بيلور (ووهبناله اسحق ويعقوب كلاهدينا ونوحا هدينا من قبل ومن ذريته داود وسليمان وايوب ويوسف وموسى وهرون وكذلك نجزى المحسنين) بزابراهيمه اوغلى اسحق واسحقه اوغلى يعقوبى

هبه ايتدك وهربرينه هدايت ونبوت ويردك وابراهيمدن مقدم نوحه هدايت ونبوت ويردك ونوحك ذريتندن داوده بن ايشايه وسليمان بن داوده واسباط عيص بن اسحقدن ايوب بن اموصه ويوسف بن يعقوبه واولاد لاوى بن يعقوبدن موسى وبرادرى هرونه هدايت ونبوت ويردك بورفعت درجاتله ابراهيم عليه السلامه ويرديكمز جزا كبى محسنلره دخى استحقاقلرى اوزره جزا ايده‌رز (وزكريا ويحيى وعيسى والياس كل من الصالحين) وزكريابن اذنه ويحيى بن ذكريايه وعيسى بن مريمه والياس بن بشير بن فنحاصه هدايت ونبوت ويردك بونلرك هربرى صلاحده كاملردر (واسماعيل واليسع ويونس ولوطا وكلا فضلنا على العالمين) واسماعيل بن ابراهيم عليه السلامه واليسع بن اخطوبه ويونس بن متى يه ولوط ابن هارانه هدايت ونبوت ويردك وجمله‌سنى عالمر اوزرينه تفضيل ايتدك ❁ صلوات الله على نبينا وعلى جميع (دن) الانبياء والمرسلين ❁ (ومن آبائهم وذرياتهم واخوانهم واجتبيناهم وهديناهم الى صراط مستقيم) واول انبيانك بعض آباء وذريات واخوانلرينى تفصيل وانتخاب واختيار وطريق اسلامه ارشاد ايتدك (ذلك هدى الله يهدى به من يشاء من عباده

محافظه ايدرلركه زيرا اول عماد الدين وعلم ايماندر (ومن اظلم ممن افترى على الله كذبا) شول كمسنه‌دن اظلم كيمدركه الله تعالى يه كذب اختلاق ايدوب اول انى نبى بعث ايتدى زعم ايده مسيلمه واسود العنسى كبى ويا انك اوزره احكام اختلاق ايده عمرو بن لحى واتباعى كبى (اوقال اوحى الى ولم يوح اليه شئ) ويا خود ديه‌كه بكا وحى اولندى محمد صلى الله تعالى عليه وسلمه وحى اولنمدى عبدالله بن سعد بن ابى سرح كبى كه اول پيغمبر يمز صلى الله تعالى عليه وسلمه كاتب وحى ايدى وقتاكه ❁ ولقد خلقنا الانسان من سلالة من طين ❁ آيتى نازل اولدى پيغمبر يمز صلى الله تعالى عليه وسلم اول عبدالله‌ه انى يازمغه امر ايلدى ❁ ثم انشأناه خلقا آخر ❁ قولنه ايريشيجك عبدالله انسانك خلقى تفصيلنه تعجب ايدوب ❁ فتبارك الله احسن الخالقين ❁ ديدى پيغمبر يمز صلى الله تعالى عليه وسلم اكا انى يازغل كه اول ديديكك كبى نازل اولوبدر ديدى عبدالله اندن شكه واروب ديديكه اكر محمد صادق ايسه اكا وحى اولنان كبى بكادخى وحى اولندى واكر كاذب ايسه انك ديديكى كبى بندخى ديمشمدر ومرتد اولوب مشركينه لاحق اولدى بعده مكه‌فتحندن اول ينه اسلامه رجوع ايتدى (ومن قال سأنزل مثل ما انزل الله) ودخى اول كمسنه‌كه الله تعالينك انزال ايتديكى كبى بندخى انزال ايدرين ديه قرآنى استهزاء ايدنلر كبى (ولو ترى اذ الظالمون فى غمرات الموت) يا محمد اكرسن كفاردن افترا واستهزا ايله ظلم ايدنلرى كورسيدك شول وقتن‌كه موتك شدائدوسكراتنده اولەلر (والملائكة باسطوا ايديهم) انلرك ارواحى قبضنه ويا انلرك عذابنه تسليط اولنان ملائكه ايسه يدلرين انلره بسط ايدوب ديرلركه (اخرجوا انفسكم) ارواحكزى اجسادكزدن بزه چيقارك ويا خود كنديكزى عذابدن آيروب النيزدن قورتارك (اليوم تجزون عذاب الهون) اشبو اماته وقتنده ويا اشبو اماته‌دن مالا نهايته دكين شدت وهوانى متضمن عذابله جزاء اولنورسز (بما كنتم تقولون على الله غير الحق) شول سبيله كيم الله تعالى يه لايق اولميان كلامى دنياده سويلردىكز (وكنتم عن آياته تستكبرون) وانك آيتلرندن استكبار ايدوب تصديق ايتمز ديكز (ولقد جئتمونا فرادى كما خلقناكم اول مرة) يوم قيامتده سزحساب وجزاء ايچون اموال واولاد وسائر متاع دنيادن منفردين اولديغكز حالده بزه كله‌سز اول مرده ولادتكز هيئتنه مشابه حفاة وعراة وغرل وبهم خلق ايتمز كبى (وتركتم ما خولناكم وراء ظهوركم وسزه ويردىكمز اموال واولاد كزى دنياده اليقويه سز (ومانرى معكم شفعاءكم الذين زعمتم انهم فيكم شركاء) وسز كله‌بيله كورميه وزشول شفعاء كزيكه سزانلرى ربوبيتده واستحقاق عبادتده الله تعالى يه شركاء زعم ايدر ديكز (لقد تقطع بينكم) صلكز كسيله وجمكز طاغله (وضل عنكم ما كنتم تزعمون) وسزك كنديكزه شفعا زعم ايتدكلريكز اصنامكز وبعث وجزاء اولمز اعتقاد كز سزدن ضايع وباطل اوله (ان الله فالق الحب والنوى) حق جل وعلا سنبله

ولواشركوالحبط عنهم ما كانوا يعملون) بو دين اسلام الله تعالانك هدايتيدر قوللرندن ديلديكنى انكله ارشاد ايدرا كراول انبيا اشراك ايتمه‌لردى ايشلدكلرينك ثوابى باطل وتباه اولوردى (اولئك الذين اتيناهم الكتاب والحكم والنبوة فان يكفر بها هؤلاء فقد ﴿ ٢٧ ﴾ وكلنابهاقوما ليسوابهابكافرين) اول انبيا كه بزانلره كتاب وفصل امور

دن حبه‌يى ونخله‌دن نواتى چيقارر ويا حبهٔ يابسه‌يى ونوات يابسه‌يى شق ايدوب اول ايكيسندن ورق اخضر چيقارر ويانباتدن حبه ونخلدن نواتى چيقارر (ويخرج الحى من الميت ويخرج الميت من الحى) حيوان ونباتدن نمالويى شول نماسزنطفه وحبدن چيقارر وذكر اولنان نماسزلرى نمالودن چيقارر (ذلكم الله) اشبو ذكر اولنديغى وجه اوزره احياء واماته‌يى ايدن الله تعاليدركه عبادته لايق اولور (فانى تؤفكون) سزاول الله تعاليدن غيرى‌يه نيجه صرف اولنورسز (فالق الاصباح) اول الله تعالى عمود صبحى ظلمت ليلدن شق وكشف ايديجيدر (وجعل الليل سكنا) وكوندزده تعبان اولانه كيجه‌يى راحت وسكونه زمان قيلدى (والشمس والقمر حسبانا) وشمس وقمرى ادوار مختلفه اوزره منازلده سيرلرين اوقات وازمنه‌يى بيلكه وحساب ايتمكه سبب قيلدى (ذلك تقدير العزيز العليم) اول ايكيسنك حساب معلوم اوزره سيرى اول الله تعالينك تقديريدركه انلرى تسييره قادر وتدبيرلرينه عالمدر (وهوالذى جعل لكم النجوم لتهتدوا بها فى ظلمات البر والبحر) اول الله تعالى نجومى سزكچون خلق ايتديكه بر وبحرده كيجه ظلمتلرنده قصد ايتديككز طريقه طوغرى كيده‌سز (قدفصلنا الآيات لقوم يعلمون) بزآيتلريمزى فصل فصل بيان ايتدك علم ظاهرله هرشيئ الله تعاليدن بيلنلر ايچون زيرا انكله انتفاع ايدن انلردر (وهوالذى انشأكم من نفس واحدة فمستقر ومستودع) اول الله تعالى سزى نفس واحده‌دن يعنى آدم عليه السلامدن احداث وانشا ايلدى سزكچون اصلابده ويافوق ارضده استقرار واردر وارحامده ويا تحت ارضده استيداع واردر ويا خود دنياده فوق ارضده موته دكين استقرار واردر وقبرده بعثه دكين استيداع واردر (قد فصلنا الآيات لقوم يفقهون) بزآيتلريمزى تفصيل ايتدك شول قوم ايچونكه استعمال فطنه وتدقيق نظرله فهم ايدرلر زيرا كه نفس واحده‌دن بودكلو خلقك انشاسى واحوال مختلفه بينده تصريفى دقيق غامضدر (وهوالذى انزل من السماء ماء) اول الله تعالى سحابدن ويا جانب سمادن يغمور ايندردى (فاخرجنا به نبات كل شئ) واول يغمورايله نباتدن هرصنفى بتوردك (فاخرجنا منه خضرا) اول نبات ويا يغموردن شئ اخضر اخراج ايتدك (نخرج منه حبا متراكبا) واول شئ اخضردن بعضى بعضنه تركيب اولنمش بروشعير وسائر حبوب سنابله مثلن اخراج ايدرز (ومن النخل من طلعها قنوان دانية) وبرنخلدن نخل اخراج ايتدك كه انك طلعندن شول تناولى قريب صالقملرى اولور اكا قائم وقاعد ايريشه بيلور (وجنات من اعناب) ودخى اول يغمورله اوزمدن بستانلر بتوردك (والزيتون والرمان) ودخى انكله زيتون وانار اغاجلرين بتوردك (مشتبها وغير متشابه) اول ايكيسى ورقده برى برينه مشتبه ثمره مختلفلردر ۞ ويا خود منظره مشتبه مطعمده مختلفلردر (انظروا الى ثمره اذا اثمر وينعه) اشبو اشيادن هربرينك

ايچون حكمت ونبوت ويردك اكر كتاب وحكمت ونبوته قريش كافر اولورلرسه بزانلرك يرينه اول پيغمبرلرى وكتابلرى انكار ايتميه‌جك برقوم توكيل ايدرز (اولئك الذين هدى الله فبهديهم اقتده قل لااسئلكم عليه اجرا ان هوالاذكرى للعالمين) اول انبيا كه الله تعالى كندو وحدانيتى بيان ايله انلره هدايت ايلدى امدى سندخى توحيدامر نده انلره اقتدا ايله‌ديكه سزى بوتوحيده دعوتمده سزدن اجرت استمم بوتبليغ يعنى بوتوحيد بارى‌يى بيان وافاده انجق عالملره پند وموعظه‌در (وماقدروا الله حق قدره اذقالوا ماانزل الله على بشر من شئ قل من انزل الكتاب الذى جاء به موسى نورا وهدى للناس تجعلونه قراطيس تبدونها وتخفون كثيرا وعلمتم مالم تعلموا انتم ولا اباؤكم قل الله ثم ذرهم فى خوضهم يلعبون) الله تعالى‌يى يهودلرحق تعظيمله تعظيم

ايتمديلر بو اجلدنكه حق تعالى بشر اوزرينه برشئ انزال ايتمدى ديو وحى وكتبى انكار ايتديلر سن انلره ديكه ناس ايچون هدى ونور اولهرق موسايه كلن كتابى كيم انزال ايلدى اول كتابى يعنى توريتى سز صحيفه‌لره پراكنده ايدوب كيمى اظهار وچوغنى نعت نبوى وسائر كبى پنهان ايلديكز وسزك وبابالريكزك امر ونهيدن بيلمديككز شيلرى محمد

علیه السلام لسانیله تعلیم اولندیکزسن انلره کتابی کوندرن الله تعالادر دیو سویله صکره باطل کفتکولرنده انلری ترك ایله ❁ الله بس باقی هوس بو آیت کریمه‌نك سبب نزولنده دینلدیکه یهوددن مالك بن الضیف رئیس علمالری اولوب محادله ایچون پیغمبرمز علیه السلامه کلکله اقدمز حضرتلری موسایه توریتی کوندرن الله تعالی حقیچون طوغری سویله‌که توریتده علمادن سمیز اولنی حق تعالی سومز دیو یازلمش دکلی دیدی مالك سموز اولمغله اول کلامه کوجنوب والله هیچ بر بشره الله تعالی بر شیٔ انزال ایتمامشدر دیدی یهودلرانك اول مقاله‌سنی ایشتدکده الله تعالی توریتی موسایه انزال ایتدیکنی ایچون انکار ایلدك دیو عتاب ایتدیلر اولدخی محمدینی اغضاب ایتدیکندن ناشی انی سویلدم دیدی اویله ایسه سن وقت غضبکده حق تعالایه کذب اسناد ایدرسن دیو انی حبریندن نزعله کعب بن الاشرفی حبر ایتدیلر (وهذا کتاب انزلناه مبارك مصدق الذی بین یدیه ولتنذر ام القری ومن حولها والذین یؤمنون بالآخرة یؤمنون به وهم علی صلاتهم یحافظون) یامحمد سکا کوندردیکمز قرآن منفعت وبرکتی موجب برکتابدرکه مقدم منزل کتبی تصدیق ایدر تاکه انکله اهل مکه‌یی واهالیٔ شرق وغربی انداز ایده‌سن وشونلرکه موجب خوف (انهم) اولان آخرته ایمان کتورمزلرکتاب وپیغمبری دخی تصدیق ایدرلر وعماد الدین اولان نمازلرینك محافظه‌سنده اولورلر (ومن اظلم ممن افتری علی الله کذبا اوقال اوحی الی ولم یوح الیه شیٔ ومن قال سانزل مثل ما انزل الله ولو تری اذ الظالمون

ثمرینه نظرایدك چنانکه ابتدا ظهور ایده انکله انتفاع اولنمز ونضج وادراکی حالنه دخی نظر ایدك که انکله نیچه انتفاع اولنور (ان فی ذلکم لآیات لقوم یؤمنون) اشبو ذکر اولنانده الله تعالینك وجود ووحدانیتنه وقدرت وحکمتنه دلالت ایدر آیتلر واردر شول قوم ایچونکه انی تصدیق ایدرلر زیرا که اصل واحددن اجناس مختلفه تك حدوثی وحالدن حاله نقلی اولمز الابرقادرك احداثیله اولورکه اول انك تفاصیلن بیلور واحوالندن حکمتی اقتضا ایتدیکی شیٔ ترجیح قیلور انی فعلندن عوق ایدرند اولمزویا کاعناد ایدر ضدیولنمز ❁ اول اجلدن اکا اشراك ایدنی توبیخ وردله تعقیب ایتدی (وجعلوا لله شرکاء الجن وخلقهم) والله تعالی یه ملائکه دن برصنفی شرکاء ایتدیلر وانلری حاشا بنات اللهدر دیوب معبود ایدندیلر والحال انلری الله تعالی خلق ایدوبدر ❁ ویاخود شیاطینی اکا اشراك ایتدیلرزیرا که مؤمنلرك الله تعالی یه اطاعتی کبی انلرشیاطینه اطاعت وتسویل وتحریضلریله اوثانه عبادت ایتدیلر وابلیس ایچون خلقده شرك اثبات ایدوب الله تعالی نوروناس ودواب وانعامك خالقیدر وابلیس ایسه ظلمت وسباع وحیات وعقاربك خالقیدر دیدیلر (وخرقوا له بنین وبنات بغیر علم) والله تعالی ایچون مقاله‌لرینك حقیقتن بیلکسزین بنین وبنات اختلاق ایتدیلر ❁ یهود عزیر ابن اللهدر ونصاری ایسه مسیح ابن اللهدر وکفار عرب ملائکه بنات اللهدر دیدیلر (سبحانه وتعالی عما یصفون) اول الله تعالی کفارك انکچون شریك وولد وصفلرندن منزه وعالی اولدی (بدیع السموات والارض) سموات وارضی مثال سابقسز ابداع ایدیجیدر (انی یکون له ولد ولم تکن له صاحبة اول الله تعالی ایچون ولد نیچه اولور حالبوکه انك صاحبه‌سی یوقدرکه اندن ولدی اوله (وخلق کل شیٔ) عزیرومسیح وملائکه‌یی وهرشیئ اول خلق ایلدی (وهو بکل شیٔ علیم) اول هرشیئ بیلیجیدر اکاهیچ برشیٔ خفی دکلدر (ذلکم الله ربکم) اشبو صفات مذکوره ایله موصوف الله تعالی درکه ربکزدر (لااله الاهو) اندن غیری الهیوقدر (خالق کل شیٔ) هرشیئك خالقیدر (فاعبدوه) ایمدی اکا عبادت ایدك زیرا صفات مذکوره‌یی مستجمع اولان احد عبادت اولنمغه مستحقدر (وهو علی کل شیٔ وکیل) اول اشبو صفاتله بیله امور یکزه تولی ایدوبدر ❁ ایمدی اکا انی وکیل ایدینوب ومأربکز انجاحنه کا عبادتی توسل ایدك وبیله اول اعمالکزه رقیب اولوبدر انك اوزره سزه مجازات ایدر (لاتدرکه الابصار) اول الله تعالی یی ابصار احاطه ایتمز زیرا ابصار مخلوقین انی احاطه‌دن عاجزلردر ❁ دینلدیکی یعنی ابصار انی دنیاده ادراك ایتمز اماکه آخرتده انی کورر معتزله اشبو ظاهر آیتی تمسك ایدوب مطلقا رؤیة اللهی نفی ایدرلر ❁ اماکه اهل سنت آخرتده الله تعالی یی عیانا رؤیتی قرآن وسنتله اثبات ایدرلر ❁ قرآنده بیورلدیکه ❁ وجوه یومئذ ناضرة الی ربها ناظرة ❁ یوم قیامتده مؤمنلرك یوزلری بهیه ومتهلله در رب تعالینك جمالی مطالعه‌سنه مستغرقه در ❁ ودخی بیورلدیکه

فی غمرات الموت والملئکة باسطوا ایدیهم اخرجوا انفسکم الیوم تجزون عذاب الهون بما کنتم تقولون علی الله غیر الحق وکنتم عن آیاته تستکبرون) بن پیغمبرم دیوالله تعالایه کذب وافترا ایدندن یاخود کندویه بر شی وحی اولنمامشکن بکا وحی اولندی کلامنی سویلیندن ودخی الله تعالانك انزال ایتدیکی کبی بنده انزال ایدهرم

(انهم عن ربهم یومئذ لمحجوبون) یوم قیامتده کفار رب تعالیدن محجوبلردر ❁ مالك ایدر یوم قیامتده اکرمؤمنلر رب تعالی یی کورر اولمسه لردی الله تعالی کفاری حجابله تعییر ایتمزدی ❁ وپیغمبرمز صلی الله تعالی علیه وسلم ❁ للذین احسنوا الحسنی وزیادة ❁ آیتنده کی زیاده یی وجه الله نظر ایله تفسیر ایلدی ❁ قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم ❁ انکم سترون ربکم عیانا ❁ پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر یوم قیامتده سز ربکز جل شانه یی عیانه کوریرسز ❁ معلوم اولهکه ادراك رؤیتك غیریدر زیراکه ادراك برشیئك کنهنه وقوف واحاطه در ❁ اما که رؤیت معاینه در ❁ وکاهی رؤیت ادراکسز دخی اولور سورهٔ شعراده موسی علیه السلام قصه سنده ❁ فلما ترا ای الجمعان قال اصحاب موسی انا لمدرکون قال کلا ❁ دیو رؤیتی اثبات ایله ادراکی نفی ایتدی ❁ ایمدی جائز درکه الله تعالی ادراك واحاطه سز کوریله نتکیم اول دنیاده احاطه سز بیلنور ❁ ولا یحیطون به علما ❁ انك ذاتی علملری احاطه ایتمز دیو علمی اثبات ایدوب احاطه یی نفی ایتدی (وهو یدرك الابصار) اول الله تعالینك علمی ابصاری احاطه ایدر اکا هیچ برشی خفی اولماز (وهو اللطیف الخبیر) اول الله تعالی لطیف وخبیر در اول اجلدن ابصار ادراك ایتمدیکی شیئ اول ادراك ایدر ❁ ویا اول لطیف اولدیغیچون ابصارانی ادراك ایتمز وخبیر اولدیغیچون ابصاری ادراك ایدر (قد جاءکم بصائر من ربکم) سزه ربکز جل شانه دن حجج بینه کلدیکه انکله هدایی ضلالتدن وحقی باطلدن تمییز ایدرسز (فمن ابصر فلنفسه ومن عمی فعلیها) اولکه حقی کوروب اکا ایمان کتوره انی نفسیچون عمل ایدر واولکه حقی کورمیوب ضلالتی اختیار ایده وبالی کندی اوزره اولور (وما انا علیکم بحفیظ) بن اوزریکزه رقیب دکلن که اعمالکزی احصا ایدم بلکه رسولن ربم جل شانه نك رسالاتنی تبلیغ ایدیجی بن یوخسه اوزریکزه حفیظ الله تعالی درکه اعمالکزی حفظ ایدوب انك اوزره سزه مجازات ایدر (وکذلك نصرف الآیات) اشبو بیان مذکور کبی بز آیاتی تبیین وتصریف ایدرز (ولیقولوا درست) وتا اهل مکه دیمیه لرکه سن اول قرآنی یسار وجبیردن تعلم ایتدککه انلر رومدن سبی اولنمش ایکی عبد ایدی بعده انی بزه قراءت ایدوب الله تعالی قبلندندر دیو زعم ایدرسن ❁ ویاخود اشبو اخبارکه بزه تلاوت ایدرسن قدیمه در محو ومندرس اولوبدر (ولنبینه لقوم یعلمون) وتاکه بزاول آیاتی ویا اول قرآنی بیان ایده وز شول قوم ایچونکه حقی بیلورلر انلر الله تعالینك اولیاسیدرکه انلری سبیل رشاده هدایت ایتدی ❁ ویاخود بز آیاتی تصریف ایده رز تاکه انکله برقوم شقاوته وبرقوم سعادته ایریشه ❁ انی سن تعلم ایتدك دینلر شقی اولدیلروا کا حق متبین اولدی دینلر سعید اولدی (اتبع ما اوحی الیك من ربك) ربك جل شانه دن وحی اولنان شیئه اتباع وانکله تدین ایت (لا اله الا هو) که اندن غیری الهیوقدر (واعرض عن المشرکین) ومشرکلردن اعراض ایت اقوال

دینلردن اظلم کیم اولور اکر سن کورسه لرکه بو ظالملر سکرات موتلرنده ملکلر انلره اللرینی اوزادوب عنفله دیه لرکه جسدلریکزدن روحلریکزی چیقارك سز الله تعالایه ناحق سویلدیکلریکز سبیله بوکوندن الی الابد شدتلو عذابده وحق تعالانك آیتلرینه تکبرایله عصیانکز جهتیله اسفل جهنمده جزالنه جکسز ❁ دینلدیکه بن پیغمبرم دیو کذب وافترا وبکا وحی اولندی خلطیاتنی ایدن مسیلمة الکذاب واسود العنسی ایدی والله تعالی کبی بندخی آیت انزال ایده رم دیو کذب ایدن عبدالله بن سعد ایدیکه اول کاتب وحی بولنمغله (لقد خلقنا الانسان من سلالة من طین) آیتی نازل اولوب (ثم انشأناه خلقا آخر) قول شریفنه ایرشدکده عبدالله خلقت انسانه تعجب ایدوب فتبارك الله احسن الخالقین) دیدی پیغمبر علیه السلام اکا انی یاز که اویله نازل اولدی بیورمغله عبدالله شکه دوشوب اکر محمد صادق ایسه بندخی صادقم اکر کاذب ایسه بندخی انك دیدیکی کبی دیدم دیو مرتد اولدی (ولقد جئتمونا فرادی کما خلقناکم اول مرة وترکتم ما خولناکم وراء ظهورکم وما نری معکم شفعاءکم الذین زعمتم انهم فیکم شرکوا لقد تقطع بینکم وضل عنکم ما کنتم تزعمون) تحقیق

سزابتدا خلق ايتديكمز كبي عريان و اولاد واصحابدن خالي يالكزجه حساب وجزا ايچون طرفمزه كلورسكز وبزم عطامز اولان مال وملكي كيروكزه براغورسكز وشريك طوتديغكز وشفيع زعم ايتديككز اصنامي سز كله كورميز انلرله بيكز قطع وجمعكز پراكنده اوله ﴿ ٣٠ ﴾ وسزك كنديكزه شفعا زعم ايتديككز

اصنامكز وبعث وجزا اولماز ديديككز اعتقاد باطله كز سزدن غائب وضايع اوله (ان الله فالق الحب والنوى يخرج الحي من الميت ويخرج الميت من الحي ذلكم الله فانى تؤفكون) تحقيق الله عظيم الشان نبات بتورمك ايچون تخمي وشجر چيقارمق ايچون چكردكي شق ايديجيدر ميتدن ديري اخراج ايدر ❁ كه تخم وچكردك ويمورطه ونطفه كبي ميته لري نبات وشجر وقوش وانسان ايدوب ديريلدر ❁ وديريدن ميت اخراج ايديجيدر ❁ كه نباتدن تخم وقوشدن بيضه وانساندن نطفه كبي ❁ امدي احيا واماته ايدن الله تعالى ايكن سز اندن نيجه صرف اولنورسكز (فالق الاصباح وجعل الليل سكناً والشمس والقمر حسباناً ذلك تقدير العزيز العليم) الله تعالى عمود صبحي ظلمت ليلدن شق ايديجيدر وكوندزي زحمتده اولنه كيجه يي سكون وراحت قلدي شمس وقمري آيلري وسنه لري بيلمكه حساب قيلدي بو حساب ايچون شمس وقمرك تسويه ايله (انلري) دورلري حكمنده غالب وعبادتك تدبيرنده عالم اولان الله تعالينك تقديريدر (وهو الذى جعل لكم النجوم لتهتدوا بها فى ظلمات البر والبحر قد فصلنا الايات لقوم يعلمون) اول الله تعالى يلدزلري سزكيچون خلق ايتديكه كيجه لرك ظلمانده

وار الرينه التفات ايتمكل (ولو شاء الله ما اشركوا) اكر الله تعالى انلرك مؤمن اولمسن ديلسه انلر مشرك اولمزلردى (وما جعلناك عليهم حفيظا) يا محمد بزسني انلرك اوزره رقيب ايتمدك (وما انت عليهم بوكيل) ودخي سن انلرك اوزره وكيل دخي دكلسن كه امور لرينه قائم اوله سن (ولا تسبوا الذين يدعون من دون الله فيسبوا الله عدوا بغير علم) مشركلرك الله تعالينك غيري عبادت ايتدكلري آلهه لرينه انلرده كي قبايحي ذكر ايتمكز كه انلر كفر وجهالتله الله تعالى يي ظلماذكر ندن كراهت اولنور شيئله ذكر ايتميه لر ❁ روايت اولنديكه پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم انلرك آلهه لرينه طعن ايدردى ديديلركه بزم آلهه مز سبندن منتهي اولمزسك بزدخي سنك آلهكي هجو ايدرز ❁ اويله اولسه اشبو آيت ايله اندن نهي اولندى بوندن صكره پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم اصحابنه ربكز جل شانه يي سب ايتمكز ديدى ❁ نعم ديوب من بعد اصنامي سب ايتمزاولديلر ظاهر آيت اكرچه سب اصنامدن نهي اولوبدر لكن حقيقتده الله تعالى يي سبدن نهيدر زيرا كه انلرى سب انك سبنه سبب اولور اشبو دليلدركه قجان برطاعت برمعصيت مرجحه يه مؤدى اوله ❁ اول طاعتي ترك واجب اولور زيرا شره مؤدى اولان شئ دخي شردر (كذلك زينا لكل امة عملهم) مشركينه اصنام عبادتن تزيين ايتديكمز كبي هرامته خيروشردن وطاعة وعصياندن عملرين تزيين ايدرز (ثم الى ربهم مرجعهم فينبئهم بما كانوا يعملون) بعده رجوعلرى رب تعالى يه اولور اول انلره عملرينى بيلديرر وعدل وفضلندن ديلكديكى وجهله اوزره جزا قيلور (واقسموا بالله جهد ايمانهم لئن جاءتهم آية ليؤمنن بها) مشركون ايماندن قادر اولدقلرينك اشد واوكديله الله تعالى يه يمين ايتديلركه اكر محمد صلى الله تعالى عليه وسلم انلره مقترحاتلرندن برآيت كتوررسه اكا ايمان كتوره لر ❁ روايت اولنديكه قريش ديديلركه يا محمد سن خبرويررسنكه موسانك عصاسي وار ايديكه انكله طاشي اوريجق اندن اون ايكي پيكار آقدى وعيسى عليه السلام ايسه موتايي ديركورردى ❁ ايمدى سندخي بزه انك كبي آيتلردن برآيت كتوركه سني تصديق ايده وز ❁ پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم ديديكه نه شئ ديلرسزكه سزه انى كتورم ❁ ديديلركه استرزكه بزه صفايي التون ايده سن وياخود موتامزك بعضي ديركوره سن تاكه اندن سنك بزه خبر ويرديكك حقميدر ويا باطلميدر سؤال ايده وز وياخود بزه ملائكه يي كوستره سنكه سنكچون شهادت ايده لر ❁ پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم ديديكه اكر بو استدكلريكزك بعضي سزه كتورسم بني تصديق ايدرميسز ❁ ديديلركه نعم والله اكر كتوررسك جميعمز سكا متابعت ايدردك مسلمون دخي انلرك ايمانه حرص ورغبتلرندن پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم انلرايچون ديلدكلرى آيتي كتورمسني ديلديلر ❁ پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم دخي طورديكه صفانك التون اولمسيچون دعا ايده في الحال جبرائيل عليه السلام كلوب ديديكه يا رسول الله نه ديلرسك الله تعالى آني روا ايدر لكن من بعد سني تصديق ايتمزلرسه اول انلره حيات دنيا لرنده عذاب ايركوزر ❁ ويا ديلرسك

قره ودكزده نجومله طوغری یولی بوله سز تحقیق بو احسانلری بیلن قوم ایچون آیات وعلامتلرمزی تفصیل ایلدك (وهو الذی انشاكم من نفس واحدة فمستقر ومستودع قدفصلنا الایات لقوم یفقهون) اول الله تعالی سزی نفس واحده‌دن یعنی آدم علیه السلامدن احداث وانشا ایلدی امدی سزی دنیاده برمقدار قرار وقبرده امانتا طورمق ویاخود رحمده برمقدار قرار ودنیاده ودیعتا طورمق واردر تحقیق نظر دقیقله فهم ایدن قوم ایچون آیتلرمزی تفصیل ایلدك (وهو الذی انزل من السماء ماء فاخرجنا به نبات كل شیء فاخرجنا منه خضراً نخرج منه حبا متراكباً ومن النخل من طلعها قنوان دانیة وجنات من اعناب والزیتون والرمان مشتبها وغیر متشابه انظروا الی ثمره اذا اثمر وینعه ان فی ذالكم لایات لقوم یؤمنون) اول الله تعالیكه كوكدن یغمور صویی ایندردی هر نباتی اول یغمور صوییله چیقاردق اول یغموردن یشلك چیقاردق اندن بغدای واربه وسائر تركیب یعنی بشاق اولمش دانه‌لر چیقاریرز وخرما آغاجنك طومرجقلرندن بربرینه یقین صالقملر چیقاریرز واول یغموردن اوزمدن بوستانلر بتوردك وزیتون وانار آغاجلری بتوردك اول حالده كه آغاجلری بعضیسی یپراق جهتیله بعضیسنه مشابه ومیوه‌لرینك لذتلری بر برینه مغایرلردر بونلرك میوه‌لرینه نظر ایدك كه هنوز خام ایكن اكل ونفعه صلاحیتی اولمز كمالنی بولوب پشدكده نیجه انتفاع اولنور بومذكورلرده مؤمن اولان كروه ایچون الله تعالانك وحدانیت وقدرتنه دلالت ایدر آیتلر واردر (وجعلو الله شركاء الجن وخلقهم وخرقواله بنین وبنات

انلری ترك ایت تا كه انلردن توبه ایده‌جكلر توبه ایده پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم دخی دیلرینكه انلردن توبه ایده‌جكلر توبه ایده دیوب دعا ایتمدی ❁ اول سببدن بو آیت نازل اولدی (قل انما الآیات عندالله ومایشعركم انها اذاجاءت لایؤمنون) دیكل كه آیتلر الله تعالی عندنده‌در دیلدیكنی اظهاره قادر اولور یوخسه بنم قدرت وارداتمده دكلدر نه بیلورسكز انلرك اقتراح ایتدیكی آیت انلره كتورلسه انی تصدیق ایتمزلردی (ونقلب افئدتهم وابصارهم كمالم یؤمنوا به اول مرة ونذرهم فی طغیانهم یعمهون) بز انلرك قلوبنی وابصارینی حقدن تقلیب ایدرز حتی كه قلبلری حقی قبول ایتمز وكوزلری حقی كورمز اولورلر ❁ اویله اولسه اقتراح ایتدكلری آیته مؤمن اولمزلر اول مرّه‌ده آیاتدن نازل اولانه مؤمن اولمدقلری كبی ❁ وانلری ضلالتلرنده متحیرین اولدقلری حالده ترك ایدرز (ولو اننا نزلنا الیهم الملائكة) اكر بز انلره اقتراحلری سببیله ملائكه ایندیریدك حتی كه انی آشكاره كورسه‌لردی (وكلمهم الموتی) وبعض موتی‌یی دیر كوریدك حتی كه سنك نبوتنه شهادت ایتسه‌لردی (وحشرنا علیهم كل شیء قبلا) وطلب ایتدكلرندن هر شیء انلره جمع ایدیدك حتی كه كورسه‌لردی (ماكانوا لیؤمنوا الا ان یشاء الله) هیچ برحالله ایمانه كلمیه‌لردی مكر كه الله تعالینك مشیئتی ایمانلرینه تعلق ایدیدی (ولكن اكثرهم یجهلون) لكن انلرك اكثری بیلمزلر كه انلره آیتلرك كلیسن كتورسك ایمانه كلمزلردی (وكذلك جعلنا لكل نبی عدوّا شیاطین الانس والجن) سكا عدو قیلدیغمز كبی سندن اول كچن هر نبی‌یه انس وجن مرده سنی عدو قیلدق ❁ اشبو دلیلدر كه كفره‌نك انبیایه عداوتی الله تعالینك فعل وخلقیله اوله (یوحی بعضهم الی بعض زخرف القول غرورا) اول شیاطینك بعضی بعضنه یعنی شیاطین انس شیاطین جنه ویا شیاطین جنك بعضی بعضنه ویا شیاطین انسك بعضی بعضنه شول باطلله مزین ومموه قولی القاء ایدر انكله اكا خداع ایدر اولدیغی حالده (ولوشاء ربك مافعلوه) اكر رب تعالی انلرك مؤمن اولملرین دیلسه انبیایه معادات ایتمزلردی ویاقول مزخرفی بربرلرینه القاء ایتمزلردی لكن قلبلرین امتحان ایدر كه اول انلرك ثوابنه اجزل وعقابنه اشددر (فذرهم ومایفترون) ایمدی یا محمد انلری وافترالرینی ترك ایت (ولتصغی الیه افئدة الذین لایؤمنون بالآخرة) وتا كه آخرتی تصدیق ایتمیانلرك قلوبی اكا میل ایده (ولیرضوه) وتا كه نفسلریچون اكا راضی اوله‌لر (ولیقترفوا ماهم مقترفون) واثامدن اكتساب ایده‌كلدكلرین اكتساب ایده‌لر (افغیر الله ابتغی حكما) دیكل كه بنمله سزك بینكزی فصل ایدر الله تعالیدن غیری حاكمی طلب ایدرین (وهو الذی انزل الیكم الكتاب مفصلا) كه اول سزه قرآنی تفصیل اوزره انزال ایتدیكه انده حق باطلدن مبین اولور (والذین آتیناهم الكتاب یعلمون انه منزل من ربك بالحق) اهل كتابدن شونلر كه مؤمنلردر بیلورلر كه اول قرآن صدقی ملابس اولدیغی حالده ربك جل شانه دن نازل اولوبدر (فلاتكونن من الممترین) ایمدی سن اهل كتابك اول قرآن

بغير علم سبحانه وتعالى عما يصفون) الله تعالى يه شيطانى شريك ايلديلر مع هذا شيطانى اول خلق ايلدى (مجوس خيرى خالق الله تعالى در شرى خالق شيطاندر ديدكلرى كبى) والله تعالى يه اوغل وقزاسنديله كذب ايلديلر (يهود عزير ابن الله ونصارا مسيح ابن الله وكفار عربك ملائكه بنات الله ديدكلرى كبى) الله تعالى شريك وولد وصفلرندن منزه وعاليدر (بديع السموات والارض انى يكون له ولد ولم تكن له صاحبة وخلق كل شئ وهو بكل شئ عليم) سموات وارضى ايجاد ايدن اولدر انكچون نيچه ولد اولور وانكچون زوجه دخى يوقدر عزير ومسيح وملائكه يى وهر شيئى اول خلق ايلدى وهر شيئى يليجى اولدر (ذلكم الله ربكم لا اله الا هو خالق كل شئ فاعبدوه وهو على كل شئ وكيل) بو صفتلرله موصوف ربكز اولان الله تعالى در اندن غيرى اله يوقدر هر شيئك خالقيدر اكا عبادت ايدك اول الله تعالى هر شى اوزرينه امور عبادته نكهبان ووكيلدر (لا تدركه الابصار وهو يدرك الابصار وهو اللطيف الخبير) كوزلرانى دنياده احاطه وادراك ايده من الله تعالى نك علمى جله ابصارى احاطه ايدر لطيفدر ابصار ادراك ايتمز خبيردر ابصارى ادراك ايدر (قد جاءكم بصائر من ربكم فمن ابصر فلنفسه ومن عمى فعليها وما انا عليكم بحفيظ) سزه ربكزدن حق باطلدن تميز ايچون ظاهر بجتلر كلدى (اول كيمكه حق كوروب اكا ايمان كتوره اول كندو نفسى ايچوندر كيمكه حق كورميوب باطلى اختيار ايده وبالى يه كندى ايچوندر بن سزك اوزريكزه نكهبان دكلم (انجق بن تبليغه مأمورم) (وكذلك نصرف الايات وليقولوا درست ولنبينه

نزولى من عند الله ايدوكنى بيلدرنده شك ايدنلردن اولمغل (وتمت كلمة ربك صدقا وعدلا) ربك جل شانه نك كلماتى اخبار ومواعيدنده صدق واقضيه واحكامنده عدل اولديغى حالده غايته ايردى (لا مبدل لكلماته) وانك كلماتى اندن اصدق واعدل شيئله تبديل ايدر احد يوقدر (وهو السميع العليم) اول الله تعالى انلرك بدكارين ايشيدر واضمار ايتدكلرين بيلور (وان تطع اكثر من فى الارض يضلوك عن سبيل الله) اكرسن اكثر ناسه يعنى كفاره ويا جهاله ويا اهل هوايه ويا ارض مكه ده اولان قومك اكثرينه اتباع ايدرسك سنى الله تعالى يه ايركورر طريقدن ايرغوردرلر (ان يتبعون الا الظن) انلرك اتباعى دكل الا ظنلرينه دركه اوآباءلرينك حق اوزره اولملرينى اعتقاد لريدر ويا خود جهالات وآراء فاسده لريدر (وانهم الا يخرصون) انلر دكل الا الله تعالى يه نسبت ايتدكلرنده كذب ايدرلر اتخاذ ولد كبى واوثانه عبادتلرين الله تعالى يه وصلت عدايتملرى كبى وتحليل ميته وتحريم بحائر كبى وكنديلرك بر شيئ اوزره اولملرك تقديرلرى كبى (ان ربك هو اعلم من يضل عن سبيله وهو اعلم بالمهتدين) ربك جل شانه انك سبيلندن ضال اولانه اعلمدر وهدايت اوزره اولانلره دخى اعلمدر (فكلوا مما ذكر اسم الله عليه) ايمدى اكل ايدك هر شيدنكه انك ذبحى اوزره اسم الله ذكر اولنه (ان كنتم بآياته مؤمنين) اكر انك آيتلرينه مؤمنلر ايسه كز زيرا اكا ايمانك مقتضاسى الله تعالينك حلال ايتدكلرين استباحه وحرام ايتدكلرندن اجتنابدر (ومالكم ان لا تأكلوا مما ذكر اسم الله عليه) سزه نولديكه ذبحى اوزره اسم الله ذكر اولنان شيئك اكلندن تحرج ايدرسز (وقد فصل لكم ما حرم عليكم) حالبوكه ربكز جل شانه ❁ حرمت عليكم الميتة ❁ آيتنده سزه اكلى حرام اولان اشيايى حرام اولميا ندن فصل ايلدى (الا ما اضطررتم اليه) مكر سزه حرام قيلنانلردن اول شيئكه انك اكلنه مضطر اوله سزاول دخى كذلك سزه حلال قيلندى (وان كثيرا ليضلون باهوائهم بغير علم) كفارن كثيرون شرايعدن برشريعتسز هوالريله حلالى حرام وحرامى حلال ايتمك وجهى اوزره طريق حقدن چيقارلر (ان ربك هو اعلم بالمعتدين) حقدن باطله وحلالدن حرامه تجاوز ايدنلرى ربك جل شانه اعلمدر (وذروا ظاهر الاثم وباطنه) ذنبك اعلان وكرك اسرار اولنانن ودخى جوارحله وكرك قلبله اولانن ودخى حوانيته زنايى وكرك اتخاذ اخدانى ترك ايدك (ان الذين يكسبون الاثم سيجزون بما كانوا يقترفون) شونلركه ذنبى كسب ايدرلر آخرته اول كسب ايتدكلرى شيئله جزاء اولنورلر (ولا تأكلوا مما لم يذكر اسم الله عليه) ذبحى اوزره اسم الله ذكر اولنميان شيئدن اكل ايتمكز ❁ ابن عباس ايدر اشبو آيت ميته وانك معناسنده منخنقه وامثالنك تحريمنده در ❁ عطاء ايدركه اول اصنام اسمنه ذبح اولنان ذبايحك تحريمنده در ❁ علماء اختلاف ايتديلر مسلك ذبيحه سى حكمنده كه ذبحى اوزره اسم الله ذكر اولنميه ❁ بر قوم انك تحريمنه ذاهب اولديلر كركسه انك اوزره تسميه يى عمدله ويا نسيانله ترك ايتسونكه اول ابن سيرين وشعبى قوليدر وبو آيتك ظاهريله احتجاج ايتديلر ❁ وبر قوم ايسه انك تحليلنه ذاهب اولديلركه

القوم يعلمون) اول كچنلر كبى بز آيتلرى تبيين وتصريف ايده‌رز تاكه اهل مكه‌سن قرآنى غيريدن تعليم ايتدك ديميه‌لر واول آيتلرى كلام بارى اولديغنى بيلن قوم ايچون بيان وتصريف ايده‌رز) كفار قريش ديرلر ديكه حبر ويسار نامنده يكى روم اسيرى واريدى قرآنى انلردن

تعليم ايدوب بزه اللهدن وحيدر دير (اتبع ما اوحى اليك من ربك لا اله الا هو واعرض عن المشركين) ربك طرفندن سكا وحى اولنان شيئه تابع اول كه اندن غيرى اله يوقدر ومشركلردن اعراض ايله كلاملرينه التفات ايتمه (ولو شاء الله ما اشركوا وما جعلناك عليهم حفيظا وما انت عليهم بوكيل) اكر الله تعالى انلرك موحد اولمسنى ديلسه انلر مشرك اولمزلردى سنى انلرك اوزرينه رقيب ايتمدك وسن انلر اوزره وكيل دخى دكلسن (ولا تسبوا الذين يدعون من دون الله فيسبوا الله عدوا بغير علم كذلك زينا لكل امة عملهم ثم الى ربهم مرجعهم فينبئهم بما كانوا يعملون) مشركلرك الله تعالادن غيرى طاپدقلرى بتلرينه سب ايتميك كه انلر ظلم وفرط جهالتلرندن ناشى حق تعالايه ناسزا سويلميه‌لر مشركينه اصنام عبادتنى تزيين ايتديكمز كبى هر امته خير وشر عمللرينى تزيين ايده‌رز صكره انلرك رجوعلرى ربلرى طرفنه‌در وقت مكافاتده انلره نه ايشلدكلرينى خبر ويرر (واقسموا بالله جهد ايمانهم لئن جاءتهم آية ليؤمنن بها قل انما الايات عند الله وما يشعركم انها اذا جاءت لا يؤمنون) مشركلر اشد واكيد اوله‌رق الله تعالايه يمين ايتديلركه اكر محمد بزه ايستديكمز بر آيت كتوررسه اكا ايمان ايده‌رز ديديلر سن ديكه آيتلر انجق الله تعالى عندنده وقدرتنده درای

اول ابن عباسدن مرويدر مالك وشافعى واحمد قوليدر ❀ وبر قوم ديديلركه اكر تسميه‌يى ترك ايدرلرسه اكر تركى عمدله ايسه حلال اولمز نسيانله ايسه حلال اولوركه اول ثورى وائمهٔ حنفيه قوليدر (وانه لفسق) ذبحى اوزره اسم الله ذكر اولنميانك اكلى فسق ومعصيتدر (وان الشياطين ليوحون الى اوليائهم ليجادلوكم) شياطين كفاردن اوليالرينه ايحاء ايدرلركه سزكله جدال ايده‌لر ديه‌لركه كندى اولدرديككزى يرسز الله تعالينك اولدرديكنى يمزسز (وان اطعتموهم انكم لمشركون) اكر حرامى استحلالده انلره اطاعت ايدرسكز سزدخى انلرك كبى مشركلرسز ❀ زجاج ايدر اشبو دليلدركه بركسه الله تعالينك حرام ايتديكن حلال ايده ويا حلال ايتديكن حرام ايده اول مشركدر (أومن كان ميتا فأحييناه وجعلنا له نورا يمشى به فى الناس) شول كسه كه كفرله ميت مثابه‌سنده ايكن بزانى ايمانله احياء ايده‌وز وانكچون نور معرفت ويروب انكله ناس يننده بصيرت اوزره يورييه حقى باطلدن وحلالى حرامدن تميز ايده (كمن مثله فى الظلمات ليس بخارج منها) شول كسه كبى ميدركه شرك وعصيان وخذلان ظلماتنده اولوب اندن چيقمغه مجالى اولميه ❀ اشبو آيتك سبب نزولنده ابن عباس ديديكه بر وقتده ابوجهل پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلمك اوزرينه بر فرثى رمى ايتدى ❀ حمزة ابن عبد المطلب اولوقتده هنوز اسلامه كلمامشدى انى ايشيديجك برقوسله ابوجهلك اوزرينه يوريدى ابوجهل ديديكه محمددن بزه نه حالتلر ايرر الهه‌مزى سوكر وآبامزك دينى يرر وبزه سفه ايلر ❀ حمزه ايتدى سفاهتده سزدن زياده اولورميكه الله تعالى يى قويوب حجاره‌يى معبود ايدينه‌سز اندن شهادتين كلمه‌سن ديوب اسلامه كلدى ❀ ضحاك ايدركه عمر بن الخطاب ايله ابوجهل شاننده نازل اولوبدر (كذلك زين للكافرين ما كانوا يعملون) مؤمنه ايمانى زين اولديغى كبى كافرينه دخى كفر وعصيانلرى تزيين اولندى (وكذلك جعلنا فى كل قرية اكابر مجرميها ليمكروا فيها) مكه‌ده مجرملرى اكابر قيلديغمز كبى هر قريه‌ده مجرملرى اكابر قيلدق تاكه انده تكذيبله وايماندن صدله ناسه مكر ايده‌لر (وما يمكرون الا بانفسهم وما يشعرون) والحال مكرى انلر كنديلره ايدرلر ومع ذلك اكا شعورلرى اولمز (واذا جاءتهم آية قالوا لن نؤمن حتى نؤتى مثل ما اوتى رسل الله) قچان انلره آيت كلسه ديرلركه ايمانه كلمزز مكركه الله تعالينك رسوللرينه ويريلان آيات مثللى بزه دخى ويريله ❀ روايت اولنديكه وليد بن المغيره ديديكه اكر نبوت حق ايسه بز نبوته محمددن اولايز زيرا كه سنده اندن اكبر ومالده اكثرز اويله اولسه بو آيت نازل اولدى ❀ مقاتل ايدركه سبب نزولى ابوجهلدر ديديكه بز بنى عبد منافه شرفده مزاحمه ايدوب فرسى رهان منزلتنده اوليجق انلر بزم ارامزده نبى واردركه اكا وحى كلور ديديلر ايمدى والله بز اكا نه ايمان كتوررز ونه اتباع ايدرز مكركه محمده ويريلن شئ مثللى بزه دخى ويريله ❀ الله تعالى انلرك نبوته صلاحيتن انكار ايدوب ديديكه (الله اعلم حيث يجعل رسالته) الله تعالى رسالتن وضع

(تبيان) (ثانى) (٥)

مؤمنلرنه بیلورسنزکه انلرك ایستدکلری معجزه کلسه دخی انی تصدیق ایتمزلر ❁ مرویدرکه اکابر قریش حضرت فخر کائنات علیه السلامه دیدیلرکه یامحمد سن بزه موسانك عصاسنی وعیسانك موتا احیاسنی خبر ویررسك سندخی بزه بو مثللو بر آیت کوسترکه سکا ایمان ایدهلم صفا طاغنی التون ایله یاخود بزه ملکلری کوسترپیغمبر علیه السلام بونلرك بعضنی ایدرسم بنی تصدیق ایدر میدکز بیوردی ایده رز دیویمین ایتدیلر مسلمانلر دخی انلرك ایمانلرینه حرص ورغبتلرندن ناشی اولبابده دعاسنی نیاز ایتدیلر اول انده جبرائیل علیه السلام کلوب یارسول الله نه ایسترسك الله تعالی انی ویرر لکن من بعد تصدیق ایتمزلرسه سائرانبیاده جاری اولان سنت کبی انلری دنیاده استیصال ایدرا کراسترسك ترك ایله تابعضیسی توبه ایدهلر دیدی حضرت پیغمبر علیه السلام ترك شقنی اختیار ایلدی اول سببدن بو آیت کریمه نازل اولدی (ونقلب افئدتهم وابصارهم کما لم یؤمنوا به اول مرة ونذرهم فی طغیانهم یعمهون) بزانلرك قلبلرینی تصدیقدن وکوزلرینی حقی کورمکدن جویررز که انلرمقدم شق قمر وسائرنی کورب ایمان ایتمدکلری کبی

ایتمکه صالح کسه یی اعلمدر (سیصیب الذین اجرموا صغار عندالله وعذاب شدید بما کانوا یمکرون) جرم ایدنلره دنیاده الله تعالی عندندن ذل وهوان وآخرتده عذاب شدیدواردر شول مکرلری سببیله که انی دنیاده ایشلرلردی (فمن یرد الله ان یهدیه یشرح صدره للاسلام) برکسه که الله تعالی اکا طریق حقی تعریف وایمانی اراده ایده قلبنی اسلام ایچون فتح وتنویر ایدر ❁ اشبو آیت نازل اولیجق پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمه شرح صدردن سؤال اولندقده دیدیکه اول برنوردر کیم الله تعالی انی مؤمنك قلبنه قذف ایدوب انکله قلب منشرح ومنفتح اولور علامتی اولدرکه دارخلوده انابت ودار غرورردن تجافی ایدر وموتك نزولندن اول اکامستعد اولور (ومن یرد ان یضله یجعل صدره ضیقا حرجا) واولکه الله تعالی انك ضلالتن اراده ایده صدرینی زیاده ضیق وشك ایله مشوب ایدر اسلامی قبول ایچون اکانور نفوذایتمز اولور (کأنما یصعد فی السماء) انی طلب ایدنه سمایه صعودك امتناعی کبی اول دخی اکامتمتع اولور ❁ ابن عباس ایدر قجان اول ذکرالهی ایشیده قلبی اندن اشمئزاز ایدر وعبادت اصنامی ایشتدیکندهاکا ارتیاح ایدر اولور (کذلك یجعل الله الرجس علی الذین لایؤمنون) الله تعالی انك صدرینی ضیق ایتدیکی کبی ایمانه کلمینلر اوزره عذاب ویاخذلانن قیلور (وهذا صراط ربك مستقیما) اشبو بیان ویااسلام ربك جل شانه نك رضاءالهیه قائم صراطیدر (قدفصلنا الآیات لقوم یذکرون) بزآیتلریمزی تفصیل ایتدك شول قوم ایچونکه تذکرایدوب بیلورلرکه خیر وشردن هرحادث الله تعالینك قضاءوخلقیله در واحوال عبادی عالمدر وانلره اولان فعلنده حکیم وعادلدر (لهم دارالسلام عندربهم) انلرایچون رب تعالی عندنده دارالله واردر ویابر دارکه انده مکارهدن سلامت اولور ویابردارکه اهلنك انده تحیتی سلامدر ویاانده رب رحیمدن مؤمنلره سلام کلور (وهو ولیهم) اول الله تعالی انلرك ولی وناصریدر (بما کانوا یعملون) شول شئ سببیله که انی دنیاده ایشلرلردی (ویوم یحشرهم جمیعا) یوم قیامتده رب تعالی انس وجن وغیری جمع ایدوب جنه دیرکه (یامعشرالجن قداستکثرتم من الانس) یامعشر شیاطین انسدن خلق کثیری اضلال ایتدیکز حتی که انلری سزکله حشر اولور کندیکزه اتباع قلیدیکز (وقال اولیاؤهم من الانس) انسدن اول شیاطینك اولیاسی که انلره اطاعت ایتمشلروسوسه لرین ایشتمشلردی دیه لرکه (ربنا استمتع بعضنا ببعض) یارب بری برلریمزله انتفاعلندك ❁ اماانسك جنله انتفاعی شول وجهله درکه قجان بررجل مسافراولوب برارض قفره نزول ایتدیکنده نفسی اوزره جندن ضرر خوفن ایدیجك اشبو وادیده کی جنك سفهاسندن سیدلرینه استعاذه ایتدم دیه وانلرك جوارنده کیجه لیه ❁ واماجنك انسله انتفاعی شول وجهله دیرکه انس انلره استعاذه ایدیجك انلرك قوملری بیننده شرفلری ونفسلرنده کبرلری زیاده اولور ❁ دینلدیکه انسك جنله انتفاعی جنك انلره القاایتدیکی اراجیف وسحروکهانتله

ضلالتده متحیر اولدقلری حالده ترك ایده رز (ولو اننا نزلنا الیهم الملئکة (وهوا) وکلهم الموتی وحشرنا علیهم کل شئ قبلا ماکانوا لیؤمنوا الا ان یشاءالله ولکن اکثرهم یجهلون) اکربز انلره ملائکه کوندرسك وموتا دیریلوب شهادت کلمه سنی دیسه لر وطلب ایتدکلری هرشیئ انلره جمع ایتسك انلرایمانه کلمزلردی مکر الله

تعالى انلرك ايمانه كلمزيني ديله لكن اول كفارك اكثرى جاهللردر (وكذلك جعلنا لكل نبي عدوا شياطين الانس والجن يوحى بعضهم الى بعض زخرف القول غرورا ولوشاء ربك مافعلوه فذرهم ومايفترون) يامحمد سكا اولديني كبي هرنبي ايچون انس وجنك متمردلرينى دشمن قيلدق اول شيطانلرك بعضيسى بعضيسنه الدائمق ايچون تزوير كلامى القايدر اكر ربك ديليديدى انلر پيغمبرلره اول عداوتى ايده مزلردى امدى سن انلرى ومزخرف قول وكذبلرينى حالى اوزره ترك ايله (ولتصغى اليه افئدة الذين لايؤمنون بالاخرة وليرضوه وليقترفوا ماهم مقترفون) تاكه آخرته ايمان ايتمانلرك قلبلرى اكا ميل ايده وتاكه اندن خوشنود اولهلر وكناهلرندن كسب ايده بيلدكلرينى كسب ايدهلر (افغير الله ابتغى حكما وهو الذى انزل اليكم الكتاب مفصلا والذين آتيناهم الكتاب يعلمون انه منزل من ربك بالحق فلا تكونن من الممترين) يامحمد ديكه سزكله بينمزى فصل ايدر الله تعالادن غيرى حاكمى طلب ايده رمكه اول سزه حق وباطلى بيان ايدر مفصل قرآن انزال ايلدى انلره كه بزكتاب ويردك ❁ يعنى يهود ونصارى ❁ انلر بيلورلركه اول قرآن ربك طرفندن انزال اولنمشدر انلرك انى بيلدكلرنده سن شك ايدنلردن اولمه (وتمت كلمة ربك صدقا وعدلا لامبدل لكلماته وهو السميع العليم) ربكك توحيد ونبوت بياننده اولان كلامى اخبار ومواعيدده صدق وقضا واحكامده عدل اوله رق نهايت بولدى انك كلامنى تبديل ايدر يوقدر اول الله عظيم الشان انلرك ديدكلرينى ايشديجى وكتم ايتدكلرينى بيلجيدر

وهوالرينه موافق اموري تزيينله وانك طريقني تسهيل ايلهدر ❁ وجنك انسله انتفاعى انسك انلره اطاعتيدر شول شيئدهكه ضلالت ومعاصيدن انلر ايچون تزيين ايدرلر (وبلغنا اجلنا الذى اجلت لنا) ودخى ديهلركه بزم ايچون تأجيل ايتديكك يوم قيامته وبعث اجلنه ايرشدك يعنى اتباع هوا واطاعت شيطان وتكذيب بعث ايتدكلرينه اعتراف وحاللرينه تحسر ايدهلر (قال النار مثواكم خالدين فيها) الله تعالى ديهكه نار مقامكز اولديغى حالده انده خالدلرسز (الاماشاء الله) الا شول وقتلرده كه الله تعالى سزك نارده زمهريره نقلكز ديليه ديملديكه الاشول دكلو مدتكه بعثلرى ايله جهنمه دخوللرى مابيننده در اول مدتده جهنمده خالددكللردر ❁ ابن عباس ايدر الاشول قومكه علم اللهده انلرك اسلامه كلوب محمد عليه السلامى تصديق ايتملرى سبق ايتمش اوله انلر ناردن چيقارلر (ان ربك حكيم عليم) رب تعالى افعالنده حكيمدر انس وجنك اعمال واحوالنه عليمدر (وكذلك نولى بعض الظالمين بعضا) جنك عصاتى برى برلريله استتماع ايتدكلرنده مخذول ايتدكمز كبي برى برلرينه تسليط ايدرز حتى ظالمله جزايى ظالمله ايلرز نتكيم خبرده كلديكه ❁ من اعان ظالما سلطه الله عليه ❁ بركسنه كه برظالمه اعانت ايده الله تعالى انك اوزره بر ظالمى تسليط ايدر وياخود ظاللرى برى برلرينه اولياء قيلورز وياخود بزآنلرى برى برلرينك آردنجه نارهادخال ايدرز وياخود انس وجن ظلملرين برى برلرينه توكيل ايدرز ❁ ابن عباس ايدر الله تعالى قچان برقومه خير اراده ايده انلرك امورينه خيارلرين توليه ايدر وقچان برقومه شر اراده ايده انلرك امورينه شرارلرين توليه ايدر (بما كانوا يكسبون) كفر ومعاصيدن كسب ايتدكلرى شئ سبيله (يامعشر الجن والانس الم يأتكم رسل منكم) يا جن وانس معاشرى سزه سزدن رسوللر كلديمى ❁ علماء اختلاف ايتديلركه جندن دخى رسول كلمشيدر ضحاك بو آيتك ظاهريله استدلال ايدوب انسدن رسوللر كلديكى كبي جندن دخى رسوللر كلوبدر ديدى ❁ كلبي ايدركه پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلمك بعثتندن اول كلان رسوللرجن وانسك جيعنه كلوردى ❁ مجاهد ايدركه رسل انسدن ونذر جندندر ❁ ولوا الى قومهم منذرين ❁ دلالتيله ❁ ايمدى نذر شول قومدركه رسلدن اشتدكلرين جندن قوملرينه ايركورلردى (يقصون عليكم آياتى) انزال ايتديكم آيتلريمى سزه قراءت ايدرلر (وينظرونكم لقاء يومكم هذا) وسزى يوم قيامته لقاكزله انذار ايدر (قالوا شهدنا على انفسنا) انس وجن جوابده ديهلركه ياربنا جرم وعصيانله نفسلريمز اوزره شهادت ايتدك (وغرتهم الحياة الدنيا) وانلرى حيات دنيا الدايوب حتى كه آخرته اينانمديلر (وشهدوا على انفسهم انهم كانوا كافرين) ونفسلرى اوزره كافر ايدكلرينه شهادت ايدهلر ❁ اشبو انلرك سوء نظر وخطاء رأيلرينى ذمدركه حيات دنيويه ايله الدانوب آخرتدن بالكليه اعراض ايتديلر حتى كه عاقبت امرده نفسلرى اوزره كفرله وعذاب مخلده استسلامله شهادته مضطر اولديلر

(وان تطع اكثر من فى الارض يضلوك عن سبيل الله ان يتبعون الا الظن وان هم الا يخرصون) اكرسن ارض مكده ياخود يريوزنده اولان كفار وجاهللره مطيع اولورسن انلرسنى سبيل اللهدن اضلال ايدرلر انلر انجق بابالرينك كتديكى يول حقدرظنيله اكا تابع اولورلر وانلر انجق الله تعالايه (ولد ... اسنادى وشركا وحرامى حلال اتخاذلرى كبى) كذب وافترا ايتمكده درلر (ان ربك هو اعلم من يضل عن سبيله وهو اعلم بالمهتدين) ربك جل شانه انك سبيلندن ضال اولنه وهدايت اوزره اولنلره اعلمدر (فكلوا مما ذكر اسم الله عليه ان كنتم بايانه مؤمنين) اسم اللهله ذبح اولنى اكل ايدك اكر انك آيتلرينه وحلال وحرامى كلامنه مؤمنلرسكز (ومالكم الا تأكلوا مما ذكر اسم الله عليه وقد فصل لكم ما حرم عليكم الا ما اضطررتم اليه وان كثيرا ليضلون باهوائهم بغير علم ان ربك هو اعلم بالمعتدين) سزه نولديكه اسم الله ذكر يله ذبح اولنى اكل ايتمه سز حال بوكه اكلى حرام اولان شيئى سزه (حرمت عليكم الميتة آيتده) بيان وتفصيل ايتمشيدى مكركه اول حرام قيلنان شيلرك اكلنده مضطر اوله سكز كفاردن چوق كيمسه علم ودليلسز هوالرينه اويوب حلالى حرام وحرامى حلال ايدوب طريق حقدن چيقارلر تحقيق ربك حددن تجاوز (هلاك) ايدنلرى بيلور (وذروا ظاهر الاثم وباطنه ان الذين يكسبون الاثم سيجزون بما كانوا يقترفون) سراوعلنا عضو اوقلبا اولان كناهلرى ترك ايدك انلركه كناهى كسب ايدرلر يقينده اول كسب ايتدكلرى شيئله جزا اولنورلر (ولا تأكلوا مما

(ذلك ان لم يكن ربك مهلك القرى بظلم واهلها غافلون) اشبو سكا ذكر اولنان رسلك امرى وانلرى مكذبلرك عذابى انكچوندركه رب تعالى قرى اهلنى مشركلرك اشراكى سببيله اهلاك ايدر اولمدى حالبوكه قرى اهلى غافلين اولوب انلرى انذار ايچون رسوللر بعث اولنميه ❁ وياخود الله تعالى انلرى ذنوبلرى سببيله هلاك ايدراولمدى حالبوكه انلره اندن اول رسوللر كلمش اولميه ❁ وياخود انلرى رسل ايله تنبيه وتذكير نسز هلاك ايدراولمدى اول تقديرجه انلره ظلم ايتمش اولوردى زيرا كه سنة الله انك اوزره جاريدركه هيچ كسنه يى ذنب وجودندن اول مؤاخذه ايتميه ❁ وكشينك مذنب اولمسى شول حالتدن صكره دركه امر اولندىغله ائتمار ايتميه ونهى اولندىغندن اجتناب ايتميه بوايسه رسولك انذارندن صكره اولور (ولكل درجات مما عملوا) مكلفيندن هر كسنه لر ايچون اعمالرندن ويا اعمالرى جزا سندن ثواب وعقابده مرتبه لرى واردر كيمنك عذابى اشد وكيمنك ثوابى اجزلدر (وما ربك بغافل عما يعملون) ربك جل شانه انلرك اعمالندن غافل دكلدر اكا هيچ برعملرى ويا ثواب وعقابدن مستحق اولدقلرى خفى اولمز (وربك الغنى) وربك جل شانه عباد وعبادتدن غنيدر (ذو الرحمة) اولياسنه واهل طاعتنه رحمت صاحبيدر انلرى تكميل ايچون تكليف ايله ترحم ومعاصيلرينه امهال ايدر (ان يشأ يذهبكم ويستخلف من بعدكم ما يشاء) ياعصاة اكر الله تعالى ديلسه سزى كيده رر وسزدن صكره خلقدن ديلديكى يريكزه كتورر (كما انشأكم من ذرية قوم آخرين) نتكم سزى قوم آخرينك ذريتندن قرنابعد قرن انشاء ايلدى ❁ ايمدى سزى ترحمدن ابقاء ايلدى يوخسه سزه احتياجندن دكل (انما توعدون لآت) سزك مجئ ساعت واهواليله وعدا ولندىغكز كليسرو اوليسردر (وما انتم بمعجزين) انكله سزى مطالبه ايدنى اعجاز ايدردكلر سزقنده اولسه كزادراك اولنورسز (قل ياقوم اعملوا على مكانتكم) ديكل كه ياقوم غايت تمكن واستطاعتكز اولدىغى مرتبه ده ويااولدىغكز ناحيه وجهتده عمل ايدك يعنى كفركز اوزره ثابت اولورسه كز كنديكزبيلورسز (انى عامل) بندخى ربم جل شانه نك بكا امر ايتديكى صبر له واسلام اوزره ثباتله عمل ايدرين (فسوف تعلمون من تكون له عاقبة الدار) بيليسرسزكه عاقبت حسنى كيمك ايچون اولور (انه لا يفلح الظالمون) الله تعالى شول كفر وتكذيبله نفسلرينه ظلم ايدنلرى مطلوبلرينه ايركورمز (وجعلوا لله مما ذرا من الحرث والانعام نصيبا) الله تعالينك خلق ايتديكى حرث وانعامدن مشركلر الله تعالى ايچون نصيب واوثانلرىچون دخى نصيب قيلديلر ❁ الله تعالى ايچون اولان نصيبى ضيفان ومساكينه صرف ايدرلردى ❁ واوثان ايچون اولان نصيبى اوثان وخدمه سنه صرف ايدرلردى چونكه الله اولان نصيبدن اوثان نصيبينه دوشسه الله تعالى بوندن غنيدر ديوب اوثانه ترك ايدرلردى ❁ وچون اوثان ايچون اولان نصيبدن لله اولان نصيبه دوشسه اوثان محتاجه در ديوب انى ينه اوثانه ردايدرلردى و اكر لله اولان نصيبدن برشئ

لم تذكر اسم الله عليه وانه لفسق وان الشياطين ليوحون الى اوليائهم ليجادلوكم وان اطعتموهم انكم لمشركون) ذبحده اسم الله ذكر اولنميان شيدن اكل ايتمك زيرا انك اكلى فسقدر شيطانلر (كندو مقتولكزى اكل ايدرسكزده اللهك مقتولنى يمزسكز ديو)

هلاك اولسه ويا اكسلسه اكمبالات ايتمزلردى ❁ واكر اوثان نصيبندن هلاك اولسه ويا اكسلسه انى لله اولان نصيبدن جبر ايدرلردى ❁ وقيجان لله ايتدكلرى شئ ازكى كورسه‌لر انى اوثان ايچون اولانك دونمه تبديل ايدر لردى ❁ وقيجان اوثان ايچون ايتدكلرى شيئ ازكى كورسه‌لر انى اوثان ايچون اليقويوب تبديل ايتمزلردى ❁ ايمدى انلرك شول برشيئه قادر اولميان جمادى خالق جل شانه يه خلقنده اشراكلرى بعده اول جمادى انك اوزره ترجيحلرى فرط جهالتلرينه تنبيهدر (فقالوا هذا لله بزعمهم) ديرلر ديكه اشبو نصيب زعملرنجه الله تعالينكدر (وهذا لشركائنا) وبو نصيب ايسه اشراك ايتدكلرى اوثانكدر (فما كان لشركائهم فلا يصل الى الله وما كان لله فهو يصل الى شركائهم) يعنى اوثان ايچون قيلدقلرين لله قيلدقلرندن اتمام ايدرلردى امالله قيلدقلرين اوثان ايچون قيلدقلرندن اتمام ايتمزلردى نتكيم كيفيت بيانى الآن ذكر اولنمشدر (ساء مايحكمون) اشبو حكملرى نه چركين حكم اولور (وكذلك زين لكثير من المشركين قتل اولادهم شركاؤهم) وانلره حرث وانعام تحريمى زين ايتديكى كبى مشركينك كثيرينه اولادلرينى قتل ايتمكى شياطينلرى وياسدنهٔ الهه‌لرى مخافهٔ فقر وحميت جاهليت علتيله تزيين وتحسين ايتديلر (ليردوهم) تا كه انلرى اغوا الله هلاك ايده‌لر (وليلبسوا عليهم دينهم) وتا كه صددنده اولدقلرى دين اسماعيلى وياخود اوزرلرينه تدينى واجب دينى خلط ايده‌لر (ولوشاء الله مافعلوه) اكر الله تعالى ديلسه مشركلر كنديلره تزيين اولنان شيئ وياخود شياطين تزيينى ايتمزلردى (فذرهم ومايفترون) ايمدى سن انلرى وافترالرينى ترك اينكه الله تعالى انلرك سوء فعالنه خيردر (وقالوا هذه انعام وحرث حجر) ودديديلركه شول آلهه لريچون قيلدقلرى انعام وحرث حرامدر (لايطعمها الا من نشاء بزعمهم) انى يمزالا اول كسه‌لركه بزانى ديلرز كه زعملرنده انلرا وثانه خدمت ايدنلر ورجالدر يوخسه نسادكل (وانعام حرمت ظهورها) ودخى شول انعامكه انلرك ظهورينه ركوبى كنديلره حرام قيلمشلر ايديكه اول بحيره وسائبه وحام ديو وصف ايتديكلريدركه ذكرى يدنجى جزؤك اولكى حزبنده كچمشدر (وانعام لايذكرون اسم الله عليها) ودخى شول انعام كه انك ذبحى اوزره اسم الهى ذكر ايتمزلربلكه انى اصنام ذكريله ذبح ايدرلر ويا خود انك اوزره حج ايتمزلر وفعل خير ايچون اكا يمزلرزيرا كه عادتده اسم الله ذكرى فعل خير اوزره جاريدر (افتراء عليه) اشبو خصال سيئه يى الله تعالى امر ايلدى ديو اكا افترا ايدرلر (سيجزيهم بما كانوا يفترون) الله تعالى انلره اول افترالرى سببيله عقاب ايدبسردر (وقالوا مافى بطون هذه الانعام خالصة لذكورنا ومحرم على ازواجنا) ودخى ديديلركه اشبو بحائر وسوائبله موصوف انعامك بطونندهكى اجنه رجالمزه مخصوصه دركه ديرى طوغارسه اتلدن يرلرونسامزه حرامدر اندن يمزلر (وان يكن ميتة فهم فيه شركاء) واكر اول اجنه ميت اولورسه انك اتلدن يمكده رجال ونسالرى شريكلردر (سيجزيهم وصفهم) تحريم وتحليلده الله تعالى يه

مؤمنلر اكرسز انلره اطاعت ايدرسكز سزدخى مشركلردن اولورسكز (اومن كان ميتا فاحييناه وجعلنا له نورا يمشى به فى الناس كمن مثله فى الظلمات ليس بخارج منها كذلك زين للكافرين ماكانوا يعملون) ايا شول كيمسه كه كفرله ميت مثابه سنده ايكن انى بز احيا وانكچون نور معرفت اعطا ايلدك كه ناس بينده حق باطلدن فرق ايده‌رك يوريه اول كيمسه كيميدركه شرك ظلماتنده اولوب اندن خروجه امكان اوليه ايشته مؤمنه ايمانى نور وزينت اولديغى كبى كافرلره عبادت اصنام عملرى تزيين اولندى ❁ بو آيتك سبب نزولنده دينلديكه ابو جهل عليه اللعنه حضرت عليه السلامه بى ادبانه حركت ايتمكله اولوقتده حمزة بن عبد المطلب هنوز اسلامه كلمامشيدى ابو جهلك بو حركت نابر جاسنى ايشتدكده النده

اولان قوسله ابو جهلك اوزرينه هجوم ايلدى ابو جهل محمد بزه‌نلرايدر آلهه‌مزه سوكر وبابالرمزك دينه دخل ايدر وبزه سفاهت عزوايدر ديدى حمزه سزك سفاهتكز حددن زياده‌در كه طاشدن بتلره طپارسكز ديو شهادتين كلمه‌سنى كتوروب اسلامه كلدى) وكذلك جعلنا فى كل قرية اكابر مجرميها ليمكروا فيها ومايمكرون الا بانفسهم ومايشعرون)

مکه‌ده اولان کناهکارلر کبی هر قریه‌ده اکابر مجرملر قیلدق تاکه اول قریه‌لرده خلقی ایماندن رجوعه مکر ایده‌لر انلر مکری انجق نفسلرینه ایدرلر وکندولره ایدوکبی بیلمزلر (واذا جاءتهم آیة قالوا لن نؤمن حتی نؤتی مثل ماأوتی رسل الله اعلم حیث یجعل رسالته سیصیب الذین اجرموا صغار عند الله وعذاب شدید بما کانوا یمکرون) فجان کفار قریشه آیت کلسه انلرتاکه پیغمبرلره کلن وحی وکتاب کبی بزه دخی کلسه کجه بزایمان ایتمز دیرلر الله تعالی پیغمبرلکی کوندره جك کیمسه‌یی اعلمدر مؤمنلره مکر ایتدکلری سببیله شرکله مجرملره الله تعالی طرفندن دنیاده ذل وحقارت وآخرتده عذاب شدید واردر (بو آیت کریمه‌نك سبب نزولنده مرویدرکه ولیدبن المغیره اکر نبوت حق ایسه بن نبوته محمددن الیقم که یاشم ومالم اندن زیاده‌در دیدی وابوجهل بزبنی عبدمنافله قوشی آنی کبی شرفده برابر ایکن انلر بزم ارامزده نبی وار واکا وحی کلسور دیرلر دیدی اویله اولنجه محمده ویریلن شی کبی بزه دخی ویرلمدکجه بز ایمانه کلمیز دیدیلر (فمن یرد الله ان یهدیه یشرح صدره للاسلام ومن یرد ان یضله یجعل صدره ضیقا حرجا کانما یصعد فی السماء کذلك یجعل الله الرجس علی الذین لایؤمنون) الله تعالی برکیمسه‌یه هدایت مراد ایدرسه قلبنی اسلام ایچون (لکم) کشاد وتنویر ایدر واکر ضلالتی مراد ایدرسه صدرنی ضیق وزیاده سنکین ایدرکه ایمان تکلیف اولنسه سمایه صعود تکلیفی کبی اولورالله تعالی انك صدرنی ضیق ایتدیکی کبی ایمانه کلیانلره عذاب ایدر (وهذا صراط ربك مستقیما قد فصلنا الآیات

کذب وصفلرینك جزاسن اول انلره ایدیسردر (انه حکیم علیم) اول الله تعالی امرنده حکیم خلقنه علیمدر (قد خسر الذین قتلوا اولادهم سفها بغیر علم) شول قوم مغبون اولدیلرکه خفت عقل وجهالتله اولادلرینی قتل ایتدیلرکه انلر ربیعه ومضر وانلرك غیری بعض عربدرکه سبی وفقر خوفیله قزلرینی دیری ایکن دفن ایدرلردی (وحرموا مارزقهم الله) وبحیره وسائبه ووصیله وحامدن الله تعالینك انلره ویردیکی رزقی کندیلره حرام ایتدیلر (افتراء علی الله) آنی الله تعالی بزه امر ایتدی دیو اکافترا ایدر اولدقلری حالده (قد ضلوا وما کانوا مهتدین) انلرانکله ضلالته ایردیلر حق وصوابه هدایت اولنمدیلر (وهو الذی انشأ جنات معروشات وغیر معروشات) اول الله تعالی جنتلرانشاء ایلدیکه انلرك کیمی معروشه‌در وکیمی معروشه‌دکلدر ابن عباس رضی الله عنه ایدر معروشات اولدرکه یربوزینه منبسط ومنتشر اوله کرم وقرع وبطیخ وبونلرك امثالی کبی وغیر معروشات اولدرکه اول ساق اوزره طوره نخل وزرع وسائر اشجار کبی (والنخل والزرع مختلفا اکله) ودخی نخل وزرع انشاء ایلدیکه ثمرو طعمده مختلفدر کیمی حلو وکیمی حامض کیمی جید وکیمی ردیدر (والزیتون والرمان متشابها وغیر متشابه) ودخی زیتون ورمان انشاء ایلدیکه منظره‌ده متشابه لکن طعمده متشابه دکلدر ایکی رمانه کبی کیم لونلری واحد طعملری مختلفدر (کلوا من ثمره اذا أثمر) اشبو ذکر اولنان وسائر ثمارك ثمرندن دیلدیکز وقتده یکز اکرچه کاله ایرمش وکوزنمش ایسه‌ده ❁ دینلدیکه اشبونده مالکه رخصت واردرکه ثمارندن اکلی جائزاوله ❁ اکرچه‌انده کی حق اللهی ادا ایتمزدن اول ایسه‌ده (وآتوا حقه یوم حصاده) وحصادی کوننده انك حقنی ویرك علماء اشبو حقله مرادنه شئ ایدوکنده اختلاف ایتدیلر دینلدیکه اول زکاة مفروضه‌در کتب فقهیه‌ده بیان اولندیغی اوزره عشر وکرك نصف عشر وکرك غیریدر ویاخود زکاتدن غیری مالده حقدر ویاضغث ویالقاط سنبلدر ❁ دینلدیکه اهل مدینه ثمارلرین یولدقلرنده انك عذقندن کتوروب مسجدك بر جانبنه تعلیق ایدرلردی حتی که مساکیندن محتاج انی عصاسیله اوروب یره دوشنندن آلوب یردی ❁ اشبو حکم ابتداء اسلامده برحق ایدیکه انیانله امر اولنوردی بعده عشر ایجابیله اول نسخ اولندی ابن عباس ایدر قرآنده ذکر اولنان هرنفقه زکاتله نسخ اولنمشدر (ولاتسرفوا) تصدقده اسراف ایتمیکز (انه لا یحب المسرفین) الله تعالی اسراف ایدنلری سومز اول فعللرینه راضی اولمز (ومن الانعام حمولة وفرشا) ودخی الله تعالی انعامدن اثقال کتورر وذبح ایچون فرش ایدیلور ویاانك شعروصوف ووبرندن فرش اولنه‌جق شئ طوقنور ❁ دینلدیکه حمل ایچون اولانله مراد انك کباریدر وفرش ایله مراد انك صغاریدرکه ارضه‌دانی اولمسیله اکا مفروش کیدر انشاء ایلدی (کلوا مما رزقکم الله) ایمدی الله تعالینك سزه حلال ایتدیکی رزقدن یکز (ولاتتبعوا خطوات الشیطان وکندیکزدن تحلیل وتحریمله شیطانك طرائق واثارنه سلوك ایتمکز (انه

لقوم يذكرون) بودين اسلام ربك جل شانه‌نك طوغرى يوليدر خيروشرى تذكرو نصيحت قبول ايدنلر ايچون بز
ايات قرآنيه‌مزى تفصيل ايلدك (لهم دارالسلام عندربهم وهوولیهم بما كانوايعملون) اول نصيحت قبول ايدنلر ايچون ربلرى
عندنده جنت دارالسلام واردر والله تعالى انلرك ايشلدكلرى اعمال خيريه‌لرى سببيله ناصرلرى ومتولى ثوابلريدر

لكم عدومبين) زيرا كه اول سزه عدوظاهر العداوه در (ثمانية ازواج) اول الله تعالى انعامدن
سكز صنف خلق ايلدى (من الضأن اثنين) ضأندن ايكى صنف خلق ايلديكه اون كبش ونعجه در
(ومن المعزاثنين) ومعزدندخى ايكى صنف يعنى ذكروانثى خلق ايلدى (قل آالذكرين حرم ام
الانثيين) ديكل كه الله تعالى ضأن ومعزك ذكرلرنمى حرام ايتدى يوخسه انثالرنمى (اما اشتملت
عليه ارحام الانثيين) وياخوداول ضأن ومعز انثالرينك ارحامى مشتمل اولديغى ذكرانثايى مى
حرام ايتدى (نبؤنى بعلم ان كنتم صادقين) ايمدى بكابرامر معلوملە خبر ويرك كه الله تعالى اشبو
اشيادن برشئ حرام ايتديكنه اول دلالت ايده اكر انك اوزره تحريم ادعواسنده صادقلرايسكز
(ومن الابل اثنين ومن البقر اثنين) ودخى ابل وبقرك هربرندن ايكيشر صنف يعنى
ذكروانثايى خلق ايلدى (قل آالذكرين حرم ام الانثيين) ديكل كه الله تعالى ابل وبقرك
ذكرلرنمى حرام ايتدى يوخسه انثالرنمى (اما اشتملت عليه ارحام الانثيين) وياخوداول
ابل وبقرانثالرينك ارحاملرى مشتمل اولديغى ذكروانثايى مى حرام ايتدى يعنى اشبو انكاردركه اجناس
اربعه‌دن الله تعالينك حرام ايتديكى ذكورمى ويا اناثمى در ويا اناثلرى حمل ايتديكى شيلدر ❁
زيرا كه انلركاهى انعامك ذكورين وكاهى اناثن وكاهى اولادين حرام ايدرلردى شول زعملەكيم
انى حرام ايدن الله تعالى اوله (ام كنتم شهداء اذ وصيكم الله بهذا) يوخسه سز حاضرلرومشاهدلر
ميديكز تحانكه اشبو تحريمين سزه وصيت ايتدى زيرا كه پيغمبرى تصديق ايتمزسز اويله اولسه
سزك ايچون بونك كبى امورك معرفتنه مشاهده وسماعدن غيرى طريق اولمز (فمن اظلم ممن افترى
على الله كذبا ليضل الناس بغير علم) شول كسنه‌دن اظلم وار ميدركه الله تعالى يه حرام ايتمديكى شيئ
حرام ايتدى ديو اكا افترا ايده تاكه ناسى دين حقدن بجهتسز اضلال ايده ❁ دينلديكه انكله مراد
عمربن لحيدركه بحائروسؤائبى اول اول احداث ايتدى (ان الله لايهدى القوم الظالمين) الله
تعالى كفر وكذبله نفسلرينه ظلم ايدن قومى صراط مستقيمه هدايت ايتمز (قل لااجد فيما اوحى
الى محرما على طاعم يطعمه) ديكل كه بكاوحى اولنانده وياقرآنده اكلى حرام اولور شئ بولمدق
(الا ان يكون ميتة) مكركه اول ميته اوله (اودما مسفوحا) ويادم سائل اوله ❁ ابن عباس
رضى الله تعالى عنه ايدرانكله مراد شول دمدركه ديرى حيواندن چيقه ياخود حيوانك ذبحى
عندنده اوداجندن چيقه يوخسه كبدوطحال حرام دكلدر زيرا اول ايكيسى جامددر زيرا كه
شرع اول ايكيسين مباح قيلوبدر ودخى لحمه خلط اولان دم دكل زيرا كه اول سيلان ايتمز
وعروقده ومخده قالان دمك تناولنده بأس يوقدر (اولحم خنزير فانه رجس) ويالحم خنزير
اوله زيرا كه خنزير وياالحمى قذردر نجاست اكلنه معتاد اولديغيچون وياخيث مخبثدر (اوفسقا
اهل لغير الله به) وياسم اللهك غيرى اوزره ذبح اولنمغله فسقله متصف اوله ❁ بعض علما تحريم
اشبواشيايه مقصوردر ديديلركه اول عائشه وابن عباسدن مرويدر ❁ ديديلركه سورهٔ مائده

(ويوم يحشرهم جميعا يامعشر
الجن قداستكثرتم من الانس
وقال اولياهم من الانس
ربنا استمتع بعضنا ببعض
وبلغنا اجلنا الذى اجلت
لنا قال النار مثواكم خالدين
فيها الا ماشاء الله ان ربك
حكيم عليم) الله تعالى انس
وجن وجمله‌يى جمع ايتديكى
كونده شيطانلره بيورركه
اى جماعت جن انساندن
چوق كيمسه‌يى اغوا ايله
كنديكزه تابع قيلدكز
اولحالده جنيلرك مطيعى
اولان دوستلرى ديه‌لركه
يارب‌نا جنلرزه نفعمز
آرزوسى اوزره يول
كوسترملريله انلردن نفعلندك
وانلر بزم انلره اطاعتمزله
نفعلنديلر والان بزم ايچون
تقدير ايتديكك بعث
وحشره بالغ اولدق جناب
حق بيورركه اويله ايسه
آتش سزك مكانكز درابدى
انده دائم اولك مكر الله
تعالى سزى ناردن زمهريره
نقلكزى مرادايليه تحقيق
سنك ربك عزشانه انس
وجنه ايده جكنده حكيم

وانلرك اعمال واحوالنه عليمدر (وكذلك نولى بعض الظالمين بعضاً بما كانوايكسبون) جن وانسك بربريله فائده لنوب
مخذول ايتديكمز كبى ظالملرك شرك ومعاصيدن كسبلرى سببيله بعضنى بعضنه تسليط ايدرز (يا معشر الجن والانس الم
يأتكم رسل منكم يقصون عليكم اياتى وينذرونكم لقاء يومكم هذا قالوا شهدنا على انفسنا وغرتهم الحيواة الدنيا وشهدوا

على انفسهم انهم كانوا كافرين) اى جن وانس جماعتى سزه سزدن پيغمبرلر كلديمكه بنم آيتلريمى سزه خبر ويروب بو قيامت كونند ملاقى اولهجقكزله قورقودرلردى پيوريله انلر نفسلرينزك جرم وعصيانكه شاهد ومعترفز ديدلر حال بوكه انلرى حيات دنيا الداديوب آخرتى انكار ايلديلرايدى واضطرارا اقرارايدهلر ❁ مضمون آيت كريمه يه كوره جندن پيغمبر كلديمى كلمديمى بحثنده علما اختلاف ايتمشلردر انجق اكثرى اكا ذاهب اولمشلردركه پيغمبر انساندن اولوب اول پيغمبرك شريعتندن ايشتدكلرينى جنلر رسل كبى كندو قوملرينه تبليغ ايدرلردى العلم عندالله (ذلك ان لم يكن ربك مهلك القرى بظلم واهلها غافلون) بو پيغمبرلرك ارسالى شوكا مبنيدركه سنك ربك جل شانه قراوشهره پيغمبر كوندروب اهاليسنه الله تعالايى وقيامتى خبر ويرمكسزين انلردن غافل اولدقلرى حالده ظلمله اول اهالى يى هلاك ايدراولمدى (ولكل درجات مماعملوا وماربك بغافل عمايعملون) هر كيمسه لر ايچون عملرينه كوره ثواب وعقابدن رتبه واردر وربك تعالى انلرك عملرندن غافل دكلدر (وربك الغنى ذو الرحمة ان يشأ يذهبكم ويستخلف من بعدكم مايشاء كما انشأكم من ذرية قوم آخرين) ربك جل شانه قوللرينك عبادتندن مستغنى وطاعتنده اولنلره رحمت صاحيدر انلره طاعت (كتوردىكك) تكليفى انجق كمال بولملرىچوندر اى عاصيلرا كرالله تعالى مراد ايتسه سزى دفع ايدوب بريكزه سزدنصكره ديلديكنى كتورر * نته كه قوم آخرك ذريتندن سزى قرنا بعد قرن پيدا ايلدى ❁ والاسزه قطعا احتياجى يوقدر (ان ماتوعدون لات وما انتم

اولنده ذكر اولنان محرماتدن منخنقه ومابعدى ميته يه ملحقدر لكن اكثر علما ديديلركه تحريم اشبو اشيايه مختص دكلدر بلكه نص كتابله حرام اولان اشبو محلده ذكر اولنانلردر حالبوكه بوندن غيرى اشياى سته نك دخى حرمتى سنتله ثابتدر ❁ قال ابن عباس رضى الله تعالى عنه ❁ نهى النبى صلى الله تعالى عليه وسلم عن كل ذئب ناب من السباع وكل ذى مخلب من الطير ❁ ابن عباس ايدر پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم سباعدن هر نابلويى وطيردن هر مخلبلويى اكلدن نهى ايتدى ❁ امام شافعى عندنده قاعدهٔ كليه در كه برشيئكه انك حلنه ويا حرمتنه نص اولميه مثلا شرع انك قتلنه امر ايده ❁ قال النبى صلى الله تعالى عليه وسلم خمس فواسق يقتلن فى الحل والحرم الحية والغراب الابقع والفأرة والكلب العقور والحدأة ❁ پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم ايدر حيواناتدن بش فواسق حلده وكرك حرمده قتلى مباح اولوركه اول حيه وغراب ابقع وفأره وكلب عقور وحدأه در ❁ ويا خود شرع انى قتلدن نهى ايده ❁ قال ابن عباس نهى النبى صلى الله تعالى عليه وسلم عن قتل اربع من الدواب النملة والنحلة والهدهد والصرد ❁ ابن عباس ايدر پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم دوابده نمله ونحله وهدهد وصردى قتلدن نهى ايتدى ❁ ايمدى اشبو قتليله امر اولنان وكرك قتلندن نهى اولنان حيواناتك اكلى حرامدر وبونلردن ماعداده حكم عادات عربدن اغلبه مراجعتله در ❁ اول شيئكه عربك اغلبى انى اكل ايدراوله اول حلالدر واول شيئكه انلرك اغلبى انى اكل ايدراوليه اول حرامدر زيرا كه الله تعالى انلره ❁ احل لكم الطيبات ❁ ديو خطاب ايتدى يعنى طباع سليمه نك نفرت واستخباث ايتديكى اشياء سزه حلال قيلندى اويله اولسه اندن فهم اولنوركه عربك استخباث ايتديكى اشياء حرام اوله ودخى حرمتنه دلالت ايدر نص وقياس اولميان اشياء دخى طيباتدن اوله (فمن اضطر غير باغ ولاعاد فان ربك غفور رحيم) برمكسنه كه اشبو ذكر اولنان محرماتدن برشيئك تناولنه ضرورت انى داعى اوله كندو مثلى برضرورتلويه بغى ايتمزوقدر ضرورت اوزره تجاوز دخى ايتمز اولدينى حالده يا محمد ربك جل شانه غفور رحيمدرانى مؤاخذه ايتمز (وعلى الذين هادوا حرمنا كل ذى ظفر) يهوده حرام ايتدك بهائم وطيردن هر شيئكه اصابعى مشقوق اوليه بعيرونعامه واوز وبطكى ❁ دينلديكه يعنى طيردن هر مخلبلويى ودوابدن هر حافرلويى حرام ايتدك حافره ظفر دينلمسى استعاره وجهى اوزره در دينلدى (ومن البقر والغنم حرمنا عليهم شحومهما) وبقر وغنمك ايچ ياغنى يهوده حرام ايتدك (الا ماحملت ظهورهما) الا بقرك وغنمك داخل بطنلرندن ظهر وبطنلرينه تعلق ايدن ياغلرى انلره حرام ايتمدك (اوالحوايا) وامعايه ملاصق اولان ياغى دخى حرام ايتمدك (اوما اختلط بعظم) ودخى شول ياغكه عظمه مختلط اوله اول اليده كى ياغدر (ذلك جزيناهم ببغيهم) اشبو تحريم ويا جزايى بزانلره بغى وظلملرى سببيله ايتدك (وانا لصادقون) بزاخبار ويا وعد ووعيد مزده صادقز (فان كذبوك فقل ربكم ذو رحمة واسعة) اكر قومك انلره

بمعجزين ❀ تحقيق سزه وعد اولنان قيامت بى شك اوليجى وكليجيدر وسز حق تعالى يى سزى بعث وحشر ايتمكدن ايديجى دكللرسز (قل ياقوم اعملوا على مكانتكم انى عامل فسوف تعلمون من تكون له عاقبة الدار انه لايفلح الظالمون) يا محمد قومك قريشه ديكه قدرت ﴿ ٤١ ﴾ وتمكينكز اوزره راضى اولديغكز كفر وعداوت حالاتيله عمل ايدك بندخى حال حلم ايله امر اولنديغم اوزره اسلام عملنده يم يقينده بيلورسكزكه دار آخرتده عاقبتى مقبول اوله جق كيمدر تحقيق ظالملر فلاح بولمزلر (وجعلوا لله مما ذرأ من الحرث والانعام نصيبا فقالوا هذا لله بزعمهم وهذا لشركائنا فما كان لشركائهم فلا يصل الى الله وما كان لله فهو يصل الى شركائهم ساء ما يحكمون) الله تعالانك خلق ايتديكى اكيندن ودوه وبقر وغنمدن مشركلر حصه لر تعيين ايدوب زعملرنجه بو الله تعالانك وبو شريك ايتديكمز بتلرمزكدر ديديلر بو حصه لره حسب الوقت زياده نقصان ترتب ايتدكده زعملرنجه بتلريچون اولان سهم زياده اولسه اندن الله تعالى ايچون صرف ايتمزلردى الله تعالى ايچون اولان نصيب زياده اولسه انى بتلرينه صرف ايدرلردى بويله قبيح حكم ايدرلردى ❀ بو مشركلرك بو تقسيمى خصوصنده (تبيان) (ثانى) (٦) بو وجهله منقولدركه اكينلرينك اراسنه خط چكوب بو الله تعالانك بو بتلرمزك ديرلردى كذلك چهارپا حيوانلرينى دخى بو وجهله تقسيم ايدرلردى كويا حصهٔ الهى يى فقرا ومسافرينه وحصهٔ بتلرى بتخانه خدمه سنه ويررلردى اكر حصهٔ الهى نمالو وزياده اولورسه بتلرينك حصه سنه ضم وبدل ايدرلردى واكر

كتورديكك تحريم وتحليلده سنى تكذيب ايدرلرسه انلره ديكل كه ربكز جل شانه رحمت واسعه صاحبيدر تكذيبكز اوزره امهال ايدر اما كه اهمال ايتمز (ولا يرد بأسه عن القوم المجرمين) انك بأسى قوم مجرميندن رد اولنمز قچانكه وقتى ايريشه (سيقول الذين اشركوا لو شاء الله ما اشركنا ولا آباؤنا ولا حرمنا من شئ) زمان مستقبلده مشركلر ديسردركه الله تعالى ديلسه بز وآبائمز اكا اشراك ايتمزدك وكنديلكمزدن برشئ حرام ايتمزدك (كذلك كذب الذين من قبلهم) سنى تكذيبلرى كبى انلردن اوكدين كچن امتلر پيغمبرلرينى تكذيب ايتديلر (حتى ذاقوا بأسنا) حتى كه تكذيبلرى سببيله اوزرلرينه انزال ايتديكمز عذابى ذوق ايتديلر (قل هل عندكم من علم فتخرجوه لنا) انلره ديكل كه سزك عندكزده كتاب وحجتدن برشئ وارميدر انى بزه اظهار ايده سز تاكه دعواكزك صحتى بيلنه (ان تتبعون الا الظن) بلكه سز اول قولكزده ظنكزه اتباع ايدرسز (وان انتم الا تخرصون) سز دكل الا كذب ايدرسز ❀ اشبونده ظنه اتباعدن منعه دلالت واردر (قل فلله الحجة البالغة) ديكل الله تعالينك كتاب ورسول وبيانله حجت تامه سى واردر (فلو شاء لهديكم اجمعين) اكر اول ديلسه جميعكزه ايمانى توفيق وهدايت ايدردى (قل هلم شهداءكم الذين يشهدون ان الله حرم هذا) ديكل كه شول شهداء زعم ايتديككز كمسه لرى كتورك كه اشبو سزك حرامدر ديديككز اشيايى الله تعالى حرام ايتمش ايديكنه شهادت ايده لر (فان شهدوا فلا تشهد معهم) اكر انلر كاذبين اولدقلرى حالده اكا شهادت ايدرلرسه سن انلرى اول قوللرنده تصديق ايتمكل (ولا تتبع اهواء الذين كذبوا بآياتنا والذين لا يؤمنون بالآخرة) بزم آياتمزى تكذيب ايدنلرك وآخرتى تصديق ايتميانلرك هوالرينه اتباع ايتمكل (وهم بربهم يعدلون) زيرا كه انلر رب تعالى يه اشراك ايديجيلردر (قل تعالوا اتل ما حرم ربكم عليكم) ديكل كه كلوك سزه رب تعالينك اوزريكزه حرام ايتديكى اشيايى بيان ايده ينكه اول (الا تشركوا به شيئا) الله تعالى يه برشئ اشراك ايتميه سز (وبالوالدين احسانا) ووالديكزه احسان ايدوب اسائت ايتميه سز (ولا تقتلوا اولادكم من املاق) وفقردن خوفله اولاديكزى قتل ايتميه سز (نحن نرزقكم واياهم) سزه وانلره رزقى بزويررز (ولا تقربوا الفواحش ما ظهر منها وما بطن) وآشكارده وتنهاده زنايه قريب اولمكز (ولا تقتلوا النفس التى حرم الله الا بالحق) والله تعالينك شول قتلن حرام ايتديكى مؤمن او معاهدى قتل ايتميكز مكر كه انك قتلن ايجاب ايدر شيئله قتل ايده سز كه اول ردت وقصاص وزنادركه رجم ايجاب ايده ❀ قال النبى صلى الله تعالى عليه وسلم لا يحل دم امرئ يشهد ان لا اله الا الله وانى رسول الله الا باحدى ثلاث الثيب الزانى والنفس بالنفس والتارك لدينه المفارق للجماعة ❀ پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم ايدر شول كشينك دمى حلال اولمزكه الله تعالينك وحدانيتنه وبنم رسالتمه شهادت ايده الا اوچ خصلتك بريله كيم اول زانينك محصن اولمسيدر

بتلرينك حصه‌سى زياده اولورسه بتلرينه‌ترك ايدرلردى اگر بشلرى نصيبندن هلاك يانقصان بولسه انى سهم الهيدن اخذ وتكميل ايدوب الله تعالى غنيدراحتياجى يوقدر بتلرمز فقير ومحتاجدر ديرلر ايدى بناء عليه حق جل وعلاحاللرينى بو آيتله خبرويررردى (وكذلك زين لكثير من المشركين ﴿ ٤٢ ﴾ قتل اولادهم شركاؤهم ليردوهم وليلبسوا عليهم دينهم ولوشاء الله مافعلوه فذرهم ومايفترون) شيطان وخدمه بتان انلره حرث وانعام تحريمى تزيين ايتديكى كبى مشركلرك جوغنه فقر قورقوسندن اولادلرينى قتل ايتمكى دخى تزيين ايتديكه انلرك ضلالت وهلاكلرينه وصددنده اولدقلرى دين اسمعيل عليه السلامى سترو تخليط ايچون اولدى اكرالله تعالى مراد ايديدى بو تقسيم وقتل اولادزينتى ايشلمز لردى امدى سن انلرى وكذب وافترالرينى ترك ايله (وقالوا هذه انعام وحرث حجر لايطعمها الا من نشاء بزعمهم وانعام حرمت ظهورها وانعام لايذكرون اسم الله عليها افتراء عليه سيجزيهم بما كانوا يفترون) واول مشركلر زعملرنجه بتلرمزك نصيبى اولان دوه وبقر وغنم واكين حرامدر انلرى انجق بزم مراد ايتديكمز بتخانه خدمه‌سنك رجالى اكل ايدر ديديلر وارقه سنه بينمك ويوك اورمق حرام قلنان (بحيره وسائبه وحام) دخى حرامدر ويينيلوب حجه (ايديكنى) كيدلمش وسائر فعل خبيثه اعمال اولنيوب ذبحنده اسم الله ذكر اولنيان انعام دخى حرامدركه بونلرى حق تعالى امر ايتمشدر ديو افترا ايدرلر يقينده افترالرى سببيله جزالرى ويريلور (وقالوا مافى بطون هذه الانعام خالصة لذكورنا

وقاتلك آخرى ظلما قتل ايتميدر ومسلم دينى ترك ايتميدر (ذلكم وصيكم به لعلكم تعقلون) اشبو تفصيل اولنانك حفظيله الله تعالى سزه امر ايلدى تاكه رشد بوله‌سز ❁ زيرا كمال عقلك مألى رشددر (ولاتقربوا مال اليتيم الا بالتى هى احسن) ومال يتيمه قريب اولمكز الا شول فعل ايله كه اول انك مالنه احسن اوله حفظ وتميركبى (حتى يبلغ اشده) حتى كه بلوغه ايريشه اكا مالنى ويرك اكر رشيد ايسه (واوفوا الكيل والميزان بالقسط) وكيل وميزانى عدل ايله ايفاء ايدك (لانكلف نفسا الا وسعها) كيل وميزانى ايفاده معطى اوزرينه واجبدن اكثرله وصاحب حق حقندن اقلى قبول ايله تكليف اولنمز بلكه ايكيسندن هربرى وسعى اولدينى شيئله امر اولنور بوخسه عسرت ويرلمز يعنى ايفاء حق عسيردر ❁ ايمدى اوزريكزه واجب اولان وسعكزده اولانى ايفادر انك ماوراسى معفودر (واذا قلتم فاعدلوا ولوكان ذا قربى) قجان حكومتده وياشهادتده سويلر اولسه كز صدق ايدك اكرچه مقول له ويامقول عليه ذوى قرابتكزدن ايسه‌ده (وبعهد الله اوفوا) وهر عهده وفا ايدك اول عهد كه سزكله الله تعالى بينده ويا ناس بينده اولسون ❁ يعنى امر ونهى ونذردن هرواجبى اقامت ايدك وسر ومال وعقد موثقدن هراماتى حفظ ورعايت ايدك (ذلكم وصيكم به لعلكم تذكرون) اشبو سزه تلاوت اولنان احكامى الله تعالى سزه امر ايلدى تاكه انكله اتعاظ ايدوب امر ونهينه امتثال ايده‌سز (وان هذا صراطى مستقيما فاتبعوه) اشبو ايكى آيتده ذكر اولنان بنم طريق ودين مستقيمدر اكا اتباع ايدك كه اول سزى جنته ايركورر (ولاتتبعوا السبل) يوخسه طرق وياديان مختلفه‌يه اتباع ايلكزكه اول يهوديت ونصرانيت وسائر ملل در ويااهواء وبدعدر (فتفرق بكم عن سبيله) كه اول سزى اتباع وحى واقتضاء برهان اولان طريق ودين مرضيسندن تفريق وازاله ايدر (ذلكم وصيكم به لعلكم تتقون) رب تعالى سزه اشبو اتباعله امر ايلدى تاكه ضلال وتفرقدن اتقاء ايده‌سز (ثم آتينا موسى الكتاب) اشبو وصيتى قديمده وحديثده ذكر ايتديكمز دنصكره اندن اعظم موسايه تورانى ويردك (تماما على الذى احسن) تا اكا قيامى احسن اولان اوزره كرامت ونعمتى اتمام ايده (وتفصيلا لكل شئ) ودينده هرمحتاج اليه اولانى بيان وتفصيل ايده (وهدى ورحمة) وضلالتدن هدى وعذابدن امن ايده (لعلهم بلقاء ربهم يؤمنون) تاكه بنواسرائيل رب تعالينك لقاسنه تصديق ايده‌لر (وهذا كتاب انزلناه مبارك فاتبعوه واتقوا لعلكم ترحمون) اشبو قرآن بركتابدركه انى بزانزال ايتدك كثير النفعدر اوامر ونواهيسيله عمل ايچون اتباع ايدك واكا مخالفتدن حذر ايدك تاكه رحمت اولنه‌سز (ان تقولوا انما انزل الكتاب على طائفتين من قبلنا وان كنا عن دراستهم لغافلين) ياأهل مكه بزقرآنى انزال ايتدك تاديمه‌سزكه بزدن اول يهود ونصارايه تورات وانجيل انزال اولندى بزايسه انلرك اول ايكى كتابى قرائتلرندن غافللر ايدك كندى لغتمزده اولمامغين انك نه

ومحرم على ازواجنا وان يكن ميتة فهم فيه شركاء سيجزيهم وصفهم انه حكيم عليم) وانلر ديديلركه بو (بحيره وساتبه) انعامنك قارننده كى ولد ديرى طوغرسه ارككلرمزه اكلى حلال ونسالرمزه حرامدر اكر اول ولد ميته طوغرسه رجال ونسامز انك اكلنده شريكدرلر انلرك بو حلال وحرام بحثنده اولان

ايديكى يلزايدك (اوتقولوا لوانا انزل علينا الكتاب اهدى منهم) وياخود ديميه سزكه اكر بزه كتاب انزال اولنسه دينده يهود ونصارادن ارشد اولور دق زيرا اذهان وافهامده بز انلردن ارشدز (فقد جاءكم بينة من ربكم وهدى ورحمة) سزه ايسه ربكز جل شانه دن حجت واضحه كلدى سز انى بيلورسز وتأمل ايدنه هدايت وانكله عمل ايدنه رحمت كلدى (فمن اظلم ممن كذب بآيات الله وصدف عنها) شول كسه دن اظلم كيمدركه الله تعالينك آيتلرينى تكذيب ايده واندن اعراض وناسى صدايده ضال ومضل اوله (سنجزى الذين يصدفون عن آياتنا سوء العذاب بما كانوا يصدفون) شول بزم آيتلريمزدن اعراض وناسى صدايدنلره اول فعللرى سببيله شدت عذابله جزا ايديسردر (هل ينظرون الا ان تأتيهم الملائكة) اهل مكه منتظر اولمزلر الا اكا كه انلره ملائكهٔ موت ويا ملائكهٔ عذاب كله (اويأتى ربك) ويارب تعاليدن عذاب امرى كله (اويأتى بعض آيات ربك) ويارب تعاليدن انلره اشراط ساعتك بعضى كله ❁ دينلديكه انكله مراد شمسك مغربدن طلوعيدر حذيفه وبراء ابن عازب رضى الله تعالى عنهما دن مرويدركه بزقيامتى مذاكره ايدركن پيغمبريمز صلى الله تعالى عليهٔ وسلم اوزريمزه كلدى وبزه نه شئ مذاكره ايدرسز ديوسؤال ايدوب ديدك كه قيامتى مذاكره ايدهرز ❁ ديديكه قيامت قوپمزحتى كه اندن اوّل اون علامت كورورسزكه اول دخان ودابة الارض وخسوف ثلاثه دركه انك برى مشرقده وبرى مغربده وبرى جزيرهٔ عربده اولور ❁ ودخى دجالك خروجى وشمسك مغربدن طلوعى ويأجوج ومأجوج خروجى وعيسى عليه السلام نزوليدر وعدندن نار خروجيدر (يوم يأتى بعض آيات ربك لاينفع نفسا ايمانها لم تكن آمنت من قبل اوكسبت فى ايمانها خيرا) شول كون كونكه رب تعالينك بعض آياتى كله محتضر كيكه اكا امر عيان وايمان برهان اوله كشيه ايمانى نفع ايتمز اكراندن اوّل ايمانه كلمش دكل ايسه ❁ وياخود ايمانى حالنده توبه ويا عمل صالح كسب ايتمش دكل ايسه ❁ اشبو دليلدركه عملسز ايمانى اعتبار ايتميه وانى اعتبار ايدن ديركه بوحكم اول كونه مخصوصدر (قل انتظروا انا منتظرون) ديكه ذكر اولنان اشياء ثلاثه دن برينك كلمسنه منتظر اولوكه بزدخى اكا منتظرلرز اول كلديكنده بزه فوزسزه ويل ايرر (ان الذين فرقوا دينهم) شونلركه دينلرين تفريق ايتديلر رسلك بعضنه مؤمن وبعضنه كافر اولديلر وياديننده فرقه فرقه اولديلر ❁ پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم ايدر يهود ونصارادن هرصنف يتمش ايكيشر فرقه اولديلر هربرصنفدن انجق برر فرقه سى نجات بولوب يتمش برى ناره ايردىلر اما كه بنم امتم يتمش اوچ فرقه اولوب يتمش ايكيسى اهل نار وبريسى اهل نجات اوليسردر ❁ دينلديكه اول اهل نجات اولان نه حالوكسه لردر ديديكه بنم واصحابم طريقنه كيدنلردر (وكانوا شيعا) وفرق مختلفه اولديلر ❁ دينلديكه انلر يهود ونصارادر وياخود بوامتدن اهل بدع وشبهاتدر ❁ قال النبى صلى الله تعالى عليه وسلم

وصف كاذبه لرينك الله تعالى جزالرينى ويرر تحقيق الله عظيم الشان حلال وحرام امرنده حكيم وقوللرى مصالحنده عليمدر (قد خسر الذين قتلوا اولادهم سفها بغير علم وحرموا ما رزقهم الله افتراء على الله قد ضلوا وما كانوا مهتدين) شونلركه خفت عقل وجهالتله اولادلرينى قتل ايدوب خسرانده اولديلر وبزه امر ايتدى ديو الله تعالايه افترا ايدهرك (بحيره وسائبه وساثره) ويرديكى رزقى حرام ايلديلر تحقيق ضلالتده اولوب طريق حقه يول بولمديلر ❁ ربيعه ونضر وبعض قبائل عرب قزلرينى كوچوكلكنده اسيراولور وبيودكده فقير اولوب جهاز ومالزمه تدارك نه وسعت اولمز خوفلريله ديرى ايكن دفن ايدرلردى (وهو الذى انشأ جنات معروشات وغير معروشات والنخل والزرع مختلفا اكله والزيتون والرمان متشابها وغير متشابه كلوا من ثمره اذا اثمر واتوا حقه يوم حصاده ولا تسرفوا انه لا يحب المسرفين) اول الله تعالا كه چارطاقده اصمه ويردى جبوق اوله رق اوزم بوستانلرى پيدا ايلدى ومبوه وطعمى مختلف اوله رق خرما اغاجى وحبوبات اكينى پيدا ايلدى وپيراقلرى بربرينه بكزر ومبوه وطعملرى

بربرینه بکزه من زیتون واثار ایجاد ایلدی یونلر میوه ویردکده میوه لرندن اکل ایدك ودیوشریلدیکی ویچلدیکی کونده حقنی یعنی انلردن صدقه ویرك واول صدقه ده حددن تجاوز اسراف ایتمیك تحقیق الله عظیم الشان مسرفلری سومز (ومن الانعام حمولة وفرشا کلوا مما رزقکم الله ولا تتبعوا خطوات ﴿ ٤٤ ﴾ الشیطان انه لکم عدو مبین) ودخی الله تعالی اول انعامدن یوك یوکلنور وذبح یاغیسی دوشمه اولور کبی منقعتلر بیدا ایلدی الله تعالی انلرك سزه حلال ایلدیکی رزقدن اکل ایدك وشیطانك ایزینه تبعیتله حلالی حرام ایتمیك تحقیق شیطان سزکچون آشکار دشمندر (ثمانیة ازواج من الضأن اثنین ومن المعز اثنین قل ءالذکرین حرم ام الانثیین اما اشتملت علیه ارحام الانثیین نبئونی بعلم ان کنتم صادقین) الله تعالی اول انعامدن چفت اوله رق سکز صنف خلق ایلدی قویوندن قوچ ودیشی وکچیدن ارکك ودیشی سن دیکه الله تعالی بوقیون وکچینك ارککلرینمی یوخسه دیشیلرینمی حرام ایلدی بونلرك حرام ایلدی بونلرك حرام اولدیغنه لادلت ایدر بکا امر معلومله خبر ویرك اکر بونلرك تحریمی دعواسنده صادقلر ایسه کز (ومن الابل اثنین ومن البقر اثنین قل ءآلذکرین حرم ام الانثیین اما اشتملت علیه ارحام الانثیین ام کنتم شهداء اذ وصیکم الله بهذا فمن اظلم ممن افتری علی الله کذبا لیضل (قول) لیضل الناس بغیر علم ان الله لا یهدی القوم الظالمین) ودوه وبقردن دخی الله تعالی ارکك ودیشی خلق ایتدی دیکه انلرك ارککینمی یادیشی سنمی حرام ایتدی یا خود انلرك رحملرنده اولان ارکك یادیشی ولدلرینمی حرام ایتدی بو تحریمی سزه وصیت

ان الذین فرقوا دینهم وکانوا شیعا هم اصحاب البدع واصحاب الاهواء من هذه الامة ❁ پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدرشونلرکه دینلرندن مفارق اولدقلرندن مفارق اولدقلرندن نصکره فرقه فرقه اولدیلر انلر بو امتدن بدع واهواء اصحابیدر (لست منهم فی شیء) سن انلردن برشیئده دکلسن وبریئسن وانلرسندن بریئلردر (انما امرهم الی الله) انلرك جزاء ومکافاتنده امرلری الله تعالی یه مفوضدر (ثم ینبئهم بما کانوا یفعلون) یوم قیامتده محشره واردقلرنده الله تعالی انلره دنیاده ایشلدکلرین خبرویرر بعده مستحق اولدقلری جزایی انلره ایرکورر (من جاء بالحسنة فله عشر امثالها) برکسه که برحسنه ایله کله انکچون اول حسنه نك اون امثالی واردر الله تعالی انی فضلندن اکاویررکه اول اضعافدن موعودك اقلیدر (ومن جاء بالسیئة فلا یجزی الا مثلها) واولکه برسیئه ایله کله اول انجق اول سیئه مثلیله جزا اولنورا کرعفو اولنمزایسه (وهم لا یظلمون) انلرثوابلری نقصیله ویاعقابلری زیاده سیله ظلم اولنمزلر ❁ قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم اذا احسن احدکم اسلامه فکل حسنة یعملها تکتب بعشرة امثالها الی سبعمائة ضعف وکل سیئة یعملها تکتب بمثلها حتی یلقی الله عز وجل ❁ پیغمبرمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر قچان بریکز اسلامن کوکلك ایده هر ایشلدیکی حسنه اون مثلی یازیلور حتی ایمانك قوت وکمالی حسبنجه بعضیلره یدییوز مثلنه دکین تضعیف اولنور وهرایشلدیکی سیئه برمثلی یازیلور تاموتنه دکین بونك اوزره جاری اولمز اکر اول توبه یه ویاعفوه مقارن اولمزایسه ❁ قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم یقول الله عز وجل من جاء بالحسنة فله عشر امثالها وازید ومن جاء بالسیئة فجزاء سیئة مثلها او اغفر ❁ پیغمبرمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر حق جل وعلا دیرکه برکسه کیم بکا برحسنه ایله کله انکچون اول حسنه نك اون مثلیله جزا اولنور وانك اوزره دیلرسم زیاده ایدرین واولکه برسیئه ایله کله انك جزاسی برسیئه در ویامغفرت ایدرین ❁ ابن عمر رضی الله تعالی عنه ایدراشبو آیت کریمه صدقاتك غیری حسنات حقنده در ❁ اما که صدقات یدییوز مثلنه دکین تضعیف اولنور (قل انی هدانی ربی الی صراط مستقیم) دیکل که ربم جل شانه وحی ایله بنی هجدن نصب ایتدیکی شیئه استقامتله موصوف دین اسلامه هدایت ایتدی (دینا قیما ملة ابراهیم حنیفا) بر دینه کیم غایتده محکم وثابتدرکه اول اسلامده مخلص ابراهیم علیه السلامك ملتیدر (وما کان من المشرکین) واول ابراهیم علیه السلام مشرکلردن دکل ایدی (قل ان صلاتی ونسکی) دیکل که بنم صلاة ونسکم ❁ نسکدن مراد دینلدیکه یعنی حج وعمره ده کی ذبحتم ویاهجم ویاهر عبادتم (ومحیای ومماتی) واول شیء که حیاتمده انك اوزره اولورین ومماتی اکا منتهی قیلورین که اول طاعت ویاایماندر ویاخود طاعات حیاتم وخیراتم که انی مماتمه مضاف قیلورین وصیت وتدبیرکبی ویانفس حیات ومماتم (لله رب العالمین) الله تعالی ایچون خالصدرکه اول عالملرك ربیسیدر (لا شریك له) که انك شریکی یوقدر (وبذلك امرت) وبو اخلاص ویا

ایتدیکی وقتده سز حاضر میدکز ومشاهده ایتدیکزمی الله تعالایه حرام ایتمدیکی شیئ حرام ایتدی دیو افترا ایدوب علم وجهتسز ناسی اضلال ایدن کسه دن اظلم کیم اولور تحقیق الله عظیم الشان کفر وکذبله نفسلرینه ظلم ایدنلری طریق حقه هدایت ایتمز ﴿ مرویدرکه مالك بن عوف الحشمی پیغمبر علیه السلامه یا محمد سن بابالرمزك ایده کلدیکی شیئ منع ایتمش سن دیدی رسول الله علیه السلام سز انعامدن اصلسز بر مقدارنی حرام ایتمش سکز بیوردی بوسکز چفت حیواناتی الله تعالی اکل ونفع ایچون خلق ایتمشدر بوحرامله ارکك طرفندنمی یوخسه دیشیلری طرفند نمیدر دیو سؤالنده مالك جوابدن عجزله متحیر وساکت اولدقده افندیمز علیه السلام نیچون سو بلیورسك بیور مغله مالك بکا دیکلمك اقتضا ایلدی دیدی (قل لا احد فیما اوحی الی محرما علی طاعم یطعمه الا ان یکون میتة او دما مفسوحا اولحم خنزیر فانه رجس او فسقا اهل لغیر الله به فمن اضطر غیر باغ ولا عاد فان ربك غفور رحیم) یا محمد سن دیکه بکا وحی اولنانده براکل ایدیجینك اکلنده برشیئ حرام بولمدم انجق میته یی وجاری قانی وخنزیر اتی که انلر مردار در یاخود اسم الله دن غیری ایچون ذبح اولنمی که فسقدر بو انلر حرامدر بر کیمسه که ضرورتله بو محرماتك اکلنه مجبور اولسه وباغی وعاصی اولمدیغی حالده واکلنده حدی تجاوز ایتمیوب سدرمق مقداری تناول ایتسه تحقیق ربك عزشانه ضرورتده محرمات تناولی مغفرت وبیجاره لره رخصتله مرحمت ایدر (وعلی الذین هادوا حرمنا کل ذی ظفر ومن البقر والغنم حرمنا علیهم شحومهما الا ما حملت

قول ایله امر اولنمشن (وانا اول المسلمین) وبن مسلمینك مقدمی بن زیرا که هر پیغمبرك اسلامی امتنك اسلامی اوزره متقدمدر (قل أغیر الله ابغی ربا) دیکل که بن الله تعالیدن غیری ربمی طلب ایدرینکه عبادتمده اول غیری اکا شریك ایدهم (وهو رب کل شئ) والحال اول الله تعالی هر شیئك ربیسیدر انك ماسواسی مربوبدر ربوبیته صالح دکلدر (ولا تکسب کل نفس الا علیها) وهر کشینك کسب ایتدیکی وبال کندی اوزره اولور ﴿ ابن عباس رضی الله تعالی عنه ایدر ولید بن المغیره دیردیکه بنم سیئله کیدك خطایاکزی بن یوکلنه ین اکا جوابده بوآیت نازل اولدی واشبو آیت آتیه ایله تأکید بیورلدیکه (ولا تزر وزر وازره اخری) هیچ بر نفس حامله نفس اخرانك جلنی یوکلنمز یعنی هیچ کمسنه آخرك ذنبیله مؤاخذه اولنمز (ثم الی ربکم مرجعکم فینبئکم بما کنتم فیه تختلفون) یوم قیامتده مرجعکز رب تعالی یه در دینکز امرنده دنیاده اختلاف ایتدیککز شیئ سزه خبر ویرر حتی که رشد غیدن ومحق مبطلدن متمیز اولور (وهو الذی جعلکم خلائف الارض) یا محمد امتی اول الله تعالی اهلاك ایتدیکی قرون ماضیه نك یرینه سزی یربو زنده خلفاء قیلدی (ورفع بعضکم فوق بعض درجات) وبعضکزی بعضکز فوقنده خلق ورزق ومعاش وقوت وفضلده درجات مختلفه اوزره رفع ایلدی (لیبلوکم فیما آتاکم) تاکه سزه ویردیکی جاه ومالده اختبار ایده هر صنفی صددنده اولدیغی حالتده طاعت ومخالفتن کندویه اظهار ایدوب یوم قیامتده خیر وشری اوزره جزالرینه معترف اولهلر (ان ربك سریع العقاب) سنك ربك جل شانه نك عقابی سریعدر زیرا که هر شیئکم کلور اول قریبدر ویاعقابی دیلدیکنده سرعت ایدر (وانه لغفور رحیم) اول الله تعالی مؤمن اولوب عمل صالح ایشلینلره مغفرت ورحمت ایدیجیدر ﴿ دینلدیکه الله تعالی سریع العقابدر شول کمسنه کیم الله تعالینك عهدنی حفظ ایتمیه فضلندن ویردیکی نعمتك حقنی ادا ایتمیه ﴿ وغفور رحیمدر اول کمسنه یه که سرّ اده وضرّ اده اکا شکر ایلیه

سورة الاعراف وهی مائتان وخمس اوست آیات مکیة الا سکز آیتی مکیه دکلدر اول ﴿ واسئلهم ﴿ قولندن ﴿ واذ نتقنا ﴿ قولنه دك دینلدیکه ﴿ واعرض ﴿ قولنه دکدر

بسم الله الرحمن الرحیم

(المص) اول الله تعالی لطیف ومجید وصادقدر (کتاب انزل الیك) اشبو سوره ویاقرآن سکا انزال اولندی (فلا یکن فی صدرك حرج منه) ایمدی صدرکده انلرك انی تکذیبلرندن ضیق اولمسون ویا اول سکا الله تعالیدن ایدوکنده صدرکده شك اولمسون ویا ابلاغ وتأدیهٔ رسالتدن صدرکده ضیق اولمسون (لتنذر به وذکری للمؤمنین) انکله مؤمنلری انذار وتذکیر ایده سن (اتبعوا ما انزل الیکم من ربکم) دیکل که ربکز جل شانه دن سزه انزال اولنان قرآنه اتباع ایدك (اتبعوا ولا تتبعوا من دونه اولیاء) الله تعالیدن غیری انس وجندن سزی اضلال ایدنلری اولیاء

ظهورهما او الحو یا وما اختلط بعظم ذلك جزیناهم ببغیهم وانا لصادقون) یهود لره هر طرنقلوبی حرام ایتدك (مراد طرنقی مشقوق اولیه دینلدی یاخود دو ابدن بتسون طرنقلوبی وطیوردن برتیجی طرنقلوبی اوله) وبقر وغنمك ایچ یاغلرینی حرام ایتدك انجق ظهروبطنلرینه متعلق یاغلری وبغرصقاره ملاصق یاغلری وکمکلر ایله مختلط یاغلری حرام اولمدی بو تحریم وجزایی انلرك بغیلری سببیله ایتدك تحقیق براخبار ووعدووعیدمزده صادقز (فان کذبوك فقل ربکم ذورحمة واسعة ولا یرد بأسه عن القوم المجرمین) اکر وحی ایتدیکم شیده انلر سنی تکذیب ایدرلرسه سن دیکه ربکز جل شانه وسعتلو رحمت صاحیدر (سزك عذابکزده تعجیل ایتمز کرچه مهلت ویرر) لکن انك عذابی مجرم قوملر اوزره اصابت ایدر بر وجهله رد اولنمز (سیقول الذین اشرکوا لوشاء الله ما اشرکنا ولا آباؤنا ولاحرمنا من شیء کذلك کذب الذین من قبلهم حتی ذاقوا بأسنا قل هل عندکم من علم فتخرجوه لنا ان تتبعون الا الظن وان انتم الا تخرصون) مشرکلر دیه جکلر درکه اکر الله تعالی دیلسه بز وبابالرمز شرك قوشمزدق وکندیلکمزدن بر شیئی حرام ایتمزدك سنی تکذیب ایتدکلری کبی انلردن مقدم اولنلر پیغمبرلرینی تکذیب ایتدیلر تا که اول سببیله عذابمزی داتدیلر انلره دیکه عندکزده کتاب وحجتدن امر (بعده) معلوم وارایسه انی بزه چیقارك سز انجق کندوظنکزه تابع اولوب کذب سویلمکده سز (قل فلله الحجة البالغة فلوشاء لهدیکم اجمعین) دیکه الله تعالینك کتاب ایله حجت تامه سی واردرمراد ایلسه البته جمله کزی هدایت طوغری یوله اتخاذ ایتمکز (قلیلا ماتذکرون) قتی آز زمان سزتذکر ایدرسز (وکم من قریة اهلکناها فجاءها بأسنا بیاتا اوهم قائلون) چوق قریه که بزانك اهلنی اهلاك اراده ایتدك انلره عذابمز ایردی حالبوکه انلر کیجه نائملر ایدی ویا کوندزیك قیلوله ده ایدیلر یعنی انلره عذابمز توقعلری اولمدیغی وقتده کاهی کیجه ده وکاهی کوندزده ایردی (فماکان دعواهم اذجاءهم بأسنا الا ان قالوا انا کنا ظالمین) قچانکه انلره عذابمز ایریشه قول ودعاوتضرعلری بواولدیکه ظلملرینه اعتراف ایتدیلر حالبوکه اول حینده کی اعتراف نفع ایدردکلدر (فلنسألن الذین ارسل الیهم) بزامتلره انلره ارسال اولنان رسوللرك رسالتی قبول وانلره اجابت ایتدکلرندن سؤال ایدرز (ولنسألن المرسلین) ومرسللره ایسه اجابت اولندقلری شیئدن سؤال ایدرز (فلنقصن علیهم بعلم) وبزاول کونده رسوللره تبلیغلرین وامتلره رسالتی ردلرین جمیعی بیلور اولدیغمز حالده خبر ویررز (وما کنا غائبین) بزانلردن غائب دکل ایدك که انلرك احوالی بزه خفی اولیدی (والوزن یومئذ الحق) وزن اعمالکه حقدرکه یوم قیامتده لابد اولیسردر ❁ روایت اولندیکه یوم قیامتده الله تعالی میزان نصب ایدیسردر انك لسانی وایکی کفه سی اولور هر کفه نك وسعتی مشرق ومغرب اراسنجه اولور ❁ وزنك کیفیتنده اختلاف اولندی بعضیلر دیدیکه وزن اولنان صحائف اعمالدر زیرا پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمدن روایت اولندیکه یوم قیامتده بررجلك طقسان طقوز سجلی نشر اولنه هر سجلك سعتی مدبصرجه اوله ❁ بعده انکچون بربطاقه چیقاریله که انده شهادتین کلمه سی یازیلور اوله اول سجلاتك جیمی برکفه یه وبطاقه یالکز برکفه یه قونیله اول سجلاتك جمعنده اول بطاقه آغرکله وبعضیلر دیدیکه وزن اولنان اشخاصدر ❁ پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمدن روایت اولندیکه یوم قیامتده بررجل عظیم سمین کتوریله که عندالله اول جناح بعوضه دکلو وزنی اولیه دینلدیکه الله تعالینك وزن اعمالده حکمتی عبادك دنیاده اکا اولان ایمانلرینی اظهار وعقباده اوزرلرینه حجتی الزامدر (فمن ثقلت موازینه فاولئك هم المفلحون) اول کسنه که حسناتی سیئاتندن ثقیل اوله انلر نجات وثوابه فائزلردر (ومن خفت موازینه فاولئك الذین خسروا انفسهم بما کانوا بآیاتنا یظلمون) واولکه حسناتی خفیف اولوب سیئاتی ثقیل اوله ایمدی انلر حظ نفسلرنده مغبون اولدیلر شول سببیله کیم بزم آیتلریمزه انکارله نفسلرینه ظلم ایدرلردی (ولقد مکناکم فی الارض) بز سزی یریوزنده سکنی وزرع وتصرفله تمکین ایتدك (وجعلنا لکم فیها معایش) وسزکچون انده تجارت ومکاسب ومأکل ومشاربدن ایام حیاتکزده تعیش اسبابی قیلدق (قلیلا ماتشکرون) سزه ویلان نعمت وکرامتلره ازشکر ایدرسز (ولقد خلقناکم ثم صورناکم) اصول وآبائکزی خلق وسزی ارحام امهاتکزده تصویر ایتدك ❁ ویاخود ظهر آدمده سزی خالق ویوم میثاقده تصویر ایتدك شول حینده که انلری ذره مثالنده اخراج ایلدك ❁ ویاخود بزسزی اصلاب رجالده خلق ایتدك وارحام نساده تصویر ایتدك (ثم قلنا للملائکة اسجدوا لآدم)

ایدردی (قل هلم شهداءکم الذین یشهدون ان الله حرم هذا فان شهدوا فلا تشهد معهم ولا تتبع اهواء الذین کذبوا بایاتنا والذین لا یؤمنون بالآخرة وهم بربهم یعدلون) سن دیکه شول شاهد لریکزی کتورك که انعام وحرث وسائرده الله تعالی حرام ایتمشدر دیو شهادت ایتسونلر اگر انلر کذبله شهادت ایدرلرسه سن انلری تصدیق ایتمه وبزم آیتلرمزی تکذیب ایدنلرك واخرته ایمان ایمیانلرك هوالرینه تابع اولمه زیرا انلر بتلریخی الله تعالیه برابر طوتارلر (قل تعالوا اتل ماحرم ربکم علیکم الا تشرکوا به شیئا وبالوالدین احسانا ولا تقتلوا اولادکم من املاق نحن نرزقکم وایاهم ولا تقربوا الفواحش ماظهر منها ومابطن ولا تقتلوا النفس التی حرم الله الا بالحق ذلکم وصیکم به لعلکم تعقلون) دیکه کلك سزه ربکزك حرام ایتدیکی شیئی تلاوت ایده یمکه الله تعالایه برشیٔ اشتراك ایتمیك ووالدینکزه احسان ایدوب اسابت ایتمیك وفقردن خوفله اولادکزی قتل ایتمیك زیرا سزه وانلره رزق بز ویریرز واشکار وکیزلوده زنایه قریب اولمیك ومؤمن ومعاهددن الله تعالی قتلنی حرام ایتدیکی قتل ایتمیك مکر (مرتد وزنای محصن وقصاص ایچون) حقله

بعده ملائکه یه دیدکه آدمه سجده ایدکه اول سجده آدمه تحیت والله تعالی یه عبادت ایدی (فسجدوا الا ابلیس لم یکن من الساجدین) اول ملائکه آدمه سجده ایتدیلر الا ابلیس اکا کبر وحسد ندن سجده ایدنلردن اولمدی (قال ما منعك ان لا تسجد اذ امرتك) الله تعالی دیدیکه یا ابلیس بن سکا آدمه سجده ایت دیو امر ییورمشیکن امر مه امتثالدن سنی نه شیٔ منع ایلدی (قال انا خیر منه خلقتنی من نار وخلقته من طین) ابلیس دیدیکه بن اندن خیرلوین زیرا سن بنی ناردن وانی طیندن خلق ایتدك وفاضله حسن اولمزکه مفضوله سجده ایده اویله اولسه انکله امر نیجه حسن اولور ❁ انکله اول کبری ابتداء سنت ایلدی ❁ ابن عباس ایدر ابتدا قیاس ایدن ابلیسدر لکن قیاسنده خطا ایلدی اولکه رأیندن دینی برشیئه قیاس ایده الله تعالی انی ابلیسه قرین ایدر ❁ محمد بن جریر ایدر ابلیس ظن ایلدیکه نار طیندن خیرلو اوله بیلدیکه فضل الله تعالینك تفضیل ایتدیکنده در والحال الله تعالی طینی نار اوزره تفضیل ایتدی ❁ حکما دیدیلرکه طینك نار اوزره برنیچه وجهدن فضل واردرکه اول طینك جوهرنده وقار وحلم وصبر اولدیغیدرکه انکله آدم خطا سندن صکره توبه یه سبقت ایتدی حتی که اول اکا اصطفاء واجتبایی مورث اولدی ❁ ونارك جوهرنده ایسه خفت وطیش وحدت وارتفاع اولمغله ابلیس شقاوتندن صکره استکبار واصراره سبقت ایتدی حتی که اول اکا لعنت وشقاوتی مورث اولدی ❁ ودخی طین اشیانك جمنه ونار ایسه اشیانك تفریقنه سبیدر ودخی طین نبات واشجارك حیاتنه ونار ایسه هلاکنه سبیدر (قال فاهبط منها) الله تعالی ابلیسه دیدیکه جنتدن ویاسمادن ارضه اینکل دینلدیکه ملك ارض ابلیسك ایدی الله تعالی انی ارضدن جزایر بحره سوردی عرشی بحر اخضرده در ارضه کیرمز الا سارق کبی (فما یکون لك ان تتکبر فیها) سکا صحیح اولمزکه اول جنتده تکبر ایده سن زیرا که اول مطیع وخاشع مکانیدر اشبونده تنیه واردرکه اهل تکبر جنته لایق اولمیه وحق تعالی انی طرد واهباطی تکبریچون اوله یوخسه مجرد عصیانیچون دکل (فاخرج انك من الصاغرین) ایمدی جنتدن چیقمغل زیرا سن تکبر سبیله اذلاءدنسن ❁ اول اجلدن پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم دیدیکه ❁ من تواضع لله رفعه الله ومن تکبر وضعه الله ❁ برکسه که لله تواضع ایده الله تعالی آنی درجات عالیه یه رفع ایدر واولکه تکبر ایده الله تعالی انی ذلیل ومهان ایدر (قال انظرنی الی یوم یبعثون) ابلیس دیدیکه یارب یوم قیامته دکین بکا مهلت ویروب اولدرمکل ویاعقوبتمی تعجیل ایتمکل (قال انك من المنظرین) الله تعالی دیدیکه سن امهال اولنمشلردنسن یعنی وقت معلومه دکین که اول نفخهٔ اولیدرویا بروقته دکین که انك نهایت اجلیدرکه الله تعالی آنی بیلور الله تعالی انك استنظاریله اکا انظارنده حکمتی اولدرکه انك اغواسی عباده ابتلاء وفتنه اوله ومطیع عاصیدن تمیز ایده واجروو وزر عظیم اوله ❁ دینلدیکه کاهی خطاب مخاطبك شرفیچون اولور قیحان تضرع وابتهال محلنده اوله

اوله اشبو تفصیل اولنان امر ونهیك الله تعالی سزه حفظی امر ایلدی کهنا کالیله تعقل ایده سز ولا تقربوا مال الیتیم الا بالتی هی احسن حتی یبلغ اشده واوفوا الکیل والمیزان بالقسط لا نکلف نفسا الا وسعها واذا قلتم فاعدلوا ولو کان ذا قربی وبعهد الله اوفوا ذلکم وصیکم به لعلکم تذکرون) ومال یتیمه قریب اولمیك مکر که انك بلوغ ورشدنه دك مالنك

اولان عهدکزه وفا ایدك بوسزه تلاوت اولنان احکامی الله تعالی سزه امر ایلدی شایدکه متذکر ومتعظ اولهسز (وان هذا صراطی مستقیما فاتبعوه ولاتتبعوا السبل فتفرق بکم عن سبیله ذلکم وصیکم به لعلکم تتقون) اشبو ایکی آیتده اولان بیان شریعت رهبر جنت اولهرق بنم صراط مستقیمدر اکا تابع اولك یرا کنده یوللره وادیان مختلفه یه اتباع ایتمیك که اول یوللر سزی راه حقدن تفریق ودورایدر الله تعالی سزه بوامر اولنانلره اتباعله حکم ایلدی تاکه ضلالتدن اتقا ایده سز (ثم اتینا موسی الکتاب تماما علی الذی احسن وتفصیلا لکل شیء وهدی ورحمة لعلهم بلقاء ربهم یؤمنون) اشبو آیتینده مذکور اوامر ونواهی قدیمده بیان اولندقدنصکره موسایه دخی تورتی انلرك احکامنه احسن وجهله قیام ایدنلره نعمتمزك تمامی وهر شیئك تفصیلی بیان ایچون ویردك وانلره هدایت ورحمتدر شایدکه بنی اسرائیل ربلرینك (ولباسلری) امریله بعثه وثواب وعقابه ملاقی اولهجقلرینه ایمان ایده لر وهذا کتاب انزلناه مبارك فاتبعوه و اتقوا لعلکم ترحمون) یوقرآن کریمکه بز انزال ایلدك کثیرالنفع برکتابدر اکا اتباع ایدك وا کا مخالفتدن حذر ایدك شایدکه اکا تبعیتله

وکاهی مخاطبه مقت ایچون اولور اشبو محلده ابلیسك مخاطبه سی کبی (قال فبما اغویتنی لاقعدن لهم صراطك المستقیم) ابلیس دیدیکه یارب بنی هدادن اضلالك ویابنی اهلاك ویارحمتکدن ابعاد وتجنیبك سبیله بنی آدم ایچون طریق قویمك اسلام اوزره جلوس ایده یین (ثم لآتینهم من بین ایدیهم ومن خلفهم وعن ایمانهم وعن شمائلهم) انلره اوکلرندن یعنی آخرتلری قبلندن کلوب انك حقیقتنده انلری شکه دوشورم واردلرندن کلوب انلره دنیایه رغبت ویرم وصاغلرندن کلوب دینلری امرنده انلره شبهه ایرکورم وصوللرندن کلوب انلره معاصی یی قندرم ❁ دینلدیکم اوکلرندن واردلرندن کلمسی یعنی بیلوب تحرزه قادر اولدقلری حیثیتدن وبیلیوب تحرزه قادر اولمدقلری حیثیتدن اوله ❁ وصاغلرندن وصوللرندن کلمسی بیلوب تحرزایتملری متیسر ایکن تیقظ واحتیاطلری اولمامغله ترك ایتملری اوله (ولاتجد اکثرهم شاکرین) سن انلرك اکثرینی امرکه اطاعت ایدر ویانعمتلرکه شکرایدر بولمیه سن (قال اخرج منها مذؤما مدحورا) الله تعالی ابلیسه دیدیکه معیب ومطرود ومبعد اولدیغك حالده جنتدن چیقغل (لمن تبعك منهم لاملأن جهنم منکم اجمعین) بنی آدمدن سکا اطاعت ایدنله وسنکله وذریتکله جیمکزله جهنمی طولدررین (ویاآدم اسکن انت وزوجك الجنة) یاآدم سن وزوجهك حوا جنت خلدده ساکن اولوك (فکلا من حیث شئتما) ودیلدیککز مکاندن وسعت ورفاهیت اوزره مطاعم ومشاربندن تناول ایدك (ولاتقربا هذه الشجرة فتکونا من الظالمین) لکن شجرهٔ مخصوصه دن یمکزا کریرسکز نفسلرینه ظلم ایدنلردن اولورسز (فوسوس لهما الشیطان لیبدی لهما ماوری عنهما من سوآتهما) شیطان اول ایکیسنك قلبلرینه وسوسه القاء ایتدی تااول ایکیسنك سوأه لرندن غطایی کیدروب سوأه لرینی کشف ایده حالبوکه اول ایکیسندن هربری نه کندینك ونه صاحبنك سوأه سن کورردی (وقال مانهیکما ربکما عن هذه الشجرة الاان تکونا ملکین اوتکونا من الخالدین) وشیطان اول ایکیسنه دیدیکه ربکز سزی اشبو شجره نك ثمارینی اکلندن نهی ایتمدی الاانکچونکه انی اکله ملك اولمیه سز ویاخود جنتده باقی قالور اولمیه سز (وقاسمهما انی لکما لمن الناصحین) وایکیکزه بن ناصحلردنم دیو یمین ایلدی مؤمن ایسه الله تعالی یه یمینله آلدانورودیدیکه بن سزدن اول یرادلمشن سزیلدیککزی بیلورین بکاتابع اولوك کهسزی ارشاد ایدرین ابلیس ایسه یمیننده کاذب ایدی آدم علیه السلام ظن ایتمز دیکه هیچ کیمسه کذب یره الله تعالی یه یمین ایده (فدلیهما بغرور) حتی اول خداع وغرور ایله انلری منزله لرندن دوشوردی ❁ وغرور اولدرکه غشی ابطان ایدوب نصحی اظهار ایده (فلما ذاقا الشجرة بدت لهما سوآتهما) وقتاکه آدم وحوا اول شجره دن اکله شروع ایدوب طعمنی بولدیلر انلره فی الحال شوم معصیت وعقوبت ایرشدی واوزرلرندن لباسلری دوکلدی عریان قالوب عورت یرلری آچیلدی ❁ اول شجره نك ماهیتنده اختلاف اولندی اول سنبله یاکرم ویاغیریدر دینلدی

رحمت اولنه سز (ان تقولوا انما انزل الكتاب على طائفتين من قبلنا وان كنا عن دراستهم لغافلين) ای اهل مكه سز
بزدن مقدم يهود و نصاری يه انزال اولنان كتاب لسانمزجه اولمديغندن انی اوقومقدن غافللرز ديرديكزانی ديمه مكزايچون لسانكزجه
سزه قرآنی كوندردك (او تقولوا لو اناانزل علينا الكتاب لكنا اهدى منهم فقد جاءكم بينة من ربكم

ولباسلری دخی نور وياحله وياظفرايديكی سويلندی عورت يرلری آچليجق اوتاندیلر پيغمبريمز
صلی الله تعالی عليه وسلم ايدر آدم عليه السلام اوزون بويلو چوق صاچلو ايدی اندن اول
خطاصدور ايدبجك عورت يری آچلدی اول حالتدن اوتانوب قاچغه يونلدی كيدركن جنت
اشجارندن برينه صاچی طولاندی رب تعاليدن نداكلديكه ياآدم بندنمی قاچرسن ديديكه
يارب خطا ايتمشين اوتاندم (وطفقا يخصفان عليهما من ورق الجنة) بعده آدم وحوا
جنتك انجيری پيراغندن برمقدار آلوب بری برينه الزاقله اندن ايكيسی برر لباس ايدندیلر
(وناديهما ربهما الم انهكما عن تلكما الشجرة) رب تعالی اول ايكيسنه ديديكه بن سزی اشبو
شجره اكلندن نهی ايتمديمیدی (واقل لكما ان الشيطان لكما عدو مبين) وشيطان سزه عدو
مبين ايديكنی بيلدرمديمیدی اشبو دليليدركه مطلق نهی تحريم ايچون اوله ❁ محمد بن قيس ايدر
رب تعالی آدم عليه السلامه بن سنی شجرهٔ مخصوصه اكلندن نهی ايتمشيكن نيچون بكا عصيان
ايتدك ديديكه يارب بكا انی حوا ايدردی حوا ديديكه يارب بكا انی حيه بيوردی حيه ديديكه
يارب بكا انی ابليس بيوردی الله تعالی ديديكه ياحوا نتكيم سن اول شجره دن دم آقتدك هر آيده دمك
آقسون وياحيه سنك ايا قلريكی كسدم من بعد يوزك اوزره يوريه سن وبنی آدمدن سكا ملاقی
اولان سنی اولدرمكه قصد ايلسون ❁ ويا ابليس سنی بنی آدمه مبغوض ايتدم ابدالعنت اولنه سن
(قالا ربنا ظلمنا انفسنا وان لم تغفرلنا وترحمنا لنكونن من الخاسرين) آدم وحوا ديديلركه يارب
بزكنديمزه ظلم ايتدك اكرسن بزه مغفرت ورحمت ايتمزسك بززيانكار لردن اولورز ❁ اشبو
دليلدركيم عبد صغايری اوزره معاقب اوله اكر مغفرت اولنمزسه ❁ معتزله ديديلركه اجتناب
كبائرله صغائراوزره معاقبه جائز اولمز وآدم وحوانك بوقوللری مقربين عادتی اوزره دركيم
انلرسيئاتدن صغيری استعظام وحسناتدن عظيمی استحقار ايدرلر (قال اهبطوا بعضكم لبعض
عدو) الله تعالی آدم وحوا وابليسه ديديكه جنتدن يره اينوك آدم وحوا ابليسه وابليس انلره
معادات ايدر اولديغی حالده (ولكم فی الارض مستقر ومتاع الی حين) وسزك ايچون بر
يوزنده موضع استقار ومعاش واردرشول وقته دكين كه آنده آجالكز منقضی اولور (قال فيها
تحيون وفيها تموتون ومنها تخرجون) الله تعالی آدم وحوا وذريه لرينه ديديكه بريوزنده
معيشت ايدرسز ومو تكزده اكادفن اولنور سز ويوم قيامتده بعث وجزاء ايچون اندن
چيقاريلور سز (يابنی آدم قد انزلنا عليكم لباسا يواری سوآتكم) يابنی آدم بزسزكچون عورتكزی
ستر ايدر لباس خلق ايتدك يعنی سماوات ماءانزاليله كيم اول پنبه وكتان وغيری اشيايی بتوررکه
اندن لباس حاصل اولور ❁ روايت اولنديكه اهل جاهليت كعبه يی عريان طواف ايدوب
ايچنده الله تعالی يه عصيان ايتديكمز ثيابله طواف ايتمز ديرلردی اويله اولسه بوآيتی انزال
ايدوب ستر ايله امر اولندی (وريشا) ودخی لباس زينت انزال ايتدك كه انكله تجمل ايدرسز

عذابك ياخود ربك (تبيان) (ثانی) (٧) تعالانك عذابی امرنك ياخود ربك جل وعلانك بعضی اشراط
ساعتك علامتلری كلرينه منتظرلردر (خروج دجال ونزول عيسی عليه السلام وسائركبی) شول كونكه ربكك بعض
آياتی كلدكده (شمسك مغربدن طلوعی كبی ياخود انلرك سكرات موتی كبی) اولكونده بر كيمسه يه ايمانه كلك فائده

وهدی ورحمة فمن اظلم ممن
كذب بايات الله وصدف
عنها سنجزی الذين
يصدفون عن ايات سوء
العذاب بما كانوا يصدفون)
ياخود اكر بزه كتاب نازل
اولیدی يهود و نصارادن
هدايتده ابلغ اولوردق
ديميه سكز تحقيق سزه
ربكزدن لسانكزجه قرآن
كلديكه تابع اوله رهنما
وانكله عمل ايده نه رحمتدر
الله تعالانك آيتلرينی تكذيب
واندن اعراض ايدندن
اظلم كيمدر بزم آيتلرمزدن
روكردان اولنلرك اول
اعراضلری سببيله يقينده
اشدعذابله جزالرينی ويررز
(هل ينظرون الا ان تأتيهم
الملئكة اويأتی ربك اويأتی
(ابعض آيات ربك يوم يأتی
بعض آيات ربك لاينفع
نفسا ايمانها لم تكن آمنت
من قبل اوكسبت فی ايمانها
خيرا قل انتظروا انا
منتظرون) اهل مكه قرآن
وپيغمبر عليه السلامی
تكذيب ايتدكدنصكره انجق
ملائكة مونك يا ملائكة

ایتمزا کر اندن مقدم ایمانه کلمش یاخود ایمانسده برخیر کسب ایتمامش ایسه یا محمد سن دیکه اول علامتلرك کلمسنه سز انتظارده اولك بز دخی منتظر لرز بزه نجات سزه ویلدر ❁ (ان الذین فرقوا دینهم وکانوا شیعا لست منهم فی شیء انما امرهم الی الله ثم ینبئهم بما کانوا یفعلون) انلرکه

انبیانك بعضنی تصدیق وبعضنی تکذیبله دینلرینی پراکنده ایلدیلر ودینلرنده دخی فرقه فرقه اولدیلر سن انلردن دکلسن انلردن بیزارسن انلرك جزا ومکافاتنده امر لری الله تعالایه مفوضدر قیامتده الله تعالی انلره دنیاده کی فعللرینی خبر ویرروجزالرینی ایدر (من جاء بالحسنة فله عشر امثالها ومن جاء بالسیئة فلا یجزی الا مثلها وهم لا یظلمون) برخیر عمل ایله کلن کیمسه ایچون انك اون مثلی اجر واردر برکناه ایله کلن کیمسه یه انجق انك مثلی برجزا واردر اکر عفو اولنمزسه انلر ثوابلرینك نقصانی وعقابلرینك زیاده سیله ظلم اولنمز لر (قل انني هدیني ربي الی صراط مستقیم) دینا قیما ملة ابراهیم حنیفا وما کان من المشرکین) ربم تعالی بنی دین اسلام اولان صراط مستقیمه هدایت ایلدی دی بر دینکه غایت مستحکم وثابت واول دین خالصده اولان ابراهیم علیه السلامك ملتیدر واول ابراهیم علیه السلام مشرکلردن اولمدی (قل ان صلاتی ونسکی (سیله) ومحیای ومماتی لله رب العالمین لاشریك له وبذلك امرت و انا اول المسلمین) دیکه تحقیق بنم نمازم وقربانم یاحجم وایمان وطاعتده حیات ومماتم اول شریك ونظیری اولمیان رب العالمین الله ایچوندر وبو اخلاصله امر اولنمشم

(ولباس التقوی ذلك خیر) شول لباس تقوی خیرلودر شول لباسدنکه انکله عوراتکزی ستر ایدر ویا تجمل ایچون آنی کیرسز ❁ لباس تقواده علما اختلاف ایتدیلر دینلدیکه اول ایماندر ویاخود حیادرکه اول تقوایه بعث ایدر ویاعمل صالحدر ویاسمت حسندر ویاخشیت اللهدر ویاشول آلتدرکه حربده انکله اتقاء ایدیلور ویاصوف وثیاب خشنه درکه اهل ورع کیر (ذلك من آیات الله) انزال اولنان لباس الله تعالینك آیتلرندن برآیتدرکه انك فضل ورحمتنه دلالت ایدر (لعلهم یذکرون) تاکه تذکر ایدوب نعملرین بیلهلر ویامتعظ اولوب قبایحدن تورع ایدهلر (یابنی آدم لا یفتننکم الشیطان کما اخرج ابویکم من الجنة) یابنی آدم شیطان سزی جنته دخولدن منعله فتنه لندرمسون تنکیم ابوینکز آدم وحوایی فتنه سیله جنتدن چیقاردی (ینزع عنهما لباسهما لیریهما سوآتهما) اول ایکیسندن لباسلرین چیقارمغه سبب اولدرکه عورتلرین بری برلرینه کوسترہ ایمدی سزدخی انك فتنه سنه اطاعت ایدرسکز دین وتقوا کز ثیابنی سزدن نزع ایدوب دینکز عیوبن کشف ایدر (انه یریکم هو وقبیله من حیث لا ترونهم) زیرا که شیطان وجنودی سزی کوررلر برحیثیتدنکه سزانلری کورمزسز ❁ اول اجلدن مالك بن دینار دیدیکه شول عدوکیم سنی کورر سن ایسه انی کورمزسن شدیدا لمؤنتدر مکر اول کسنه کیم الله تعالی انی اندن عصمت ایده (انا جعلنا الشیاطین اولیاء للذین لا یؤمنون) شیاطینی بزمؤمن اولمیانلره اصدقا وقرنا قیلدق حتی که اغوا لریله انلرك غوایت وضلالتلرین ارتوررلر (واذا فعلوا فاحشة قالوا وجدنا علیها آباءنا والله امرنا بها) چکان انلر قبحده متناهی برفعل ایشلهسهلر صنمه عبادت کبی وطوافده عورتلرین کشف کبی دیرلرکه آباءمزی انك اوزره بولدق والله تعالی بزه انی امر ایلدی ❁ انلرایکی امرله احتجاج ایتدیلرکه اول آباءلرینه تقلید والله تعالی یه افترادر اولکیسنك فسادی ظاهر اولدیغیچون اندن اعراض وایکنجیی ردایلدی بویله دیمسیله که (قل ان الله لا یأمر بالفحشاء) دیکل که الله تعالی فحشاء ایله امر ایدر دکلدر بلکه عادتی انك ازره جاریدرکه محاسن افعال ایله بیوزه ومکارم خصاله قندره (أتقولون علی الله مالا تعلمون) شول حقیقتن بیلمدیککز شیئ کذبله الله تعالی یه اسنادمی ایدرسز (قل امر ربي بالقسط) دیکل که ربم جل شانه عدلله امر ایلدیکه اول هر امرده وسطدر افراط وتفریطدن متجافیدر (واقیموا وجوهکم عند کل مسجد) وهر مسجد عندنده اول الله تعالی نك عبادتنه توجه ایدك مستقیمین اولوب انك غیریه عدول ایتمز اولدیغکز حالده ❁ ویاخود یوز لریکزی قبله جانبنه یونلدك هر سجودکز وقتنده ویاسجودکز مکانده ویاخود هر قنغی مسجدده که انده نماز حاضر اوله یوخسه مساجدکزه رجوع ایچون نمازی تأخیر ایتمکز (وادعوه مخلصین له الدین) اول الله تعالی یه عبادت ایدك طاعت وعبادتکزی انکچون خالص ایدر اولدیغکز حالده زیرا که مصیرکز اکادر (کما بدأکم تعودون) اول الله تعالی ابتداده سزی انشاء ایتدیکی کبی انك اعاده

وبن مسلمينك مقدميم (زيرا پيغمبرلر دينده امتلك مقدميدر) (قل اغير الله ابغى ربا وهو رب كل شئ ولا تكسب كل نفس الا عليها ولا تزر وازرة وزر اخرى ثم الى ربكم مرجعكم فينبئكم بما كنتم فيه تختلفون) ديكه بن الله تعالادن غيرى رب طلب ايدرميم كه عبادتمده شريك ايده يم حال بوكه اول الله تعالى هر شيئك ربيدر (ماعداسى جمله مربوبدر) وهر نفس انجق كندو كسب ايتديكى وبالى كندو اوزره در وهيچ برنفس اخرك وزرنى يوكلنمز هركس كندو عذابنى چكر صكره قيامتده رجوعكز ربكز تعالايه در دنياده دينكز خصوصنده اختلاف ايتديككز شيئى سزه خبر ويرر ❁ وليد ابن مغيره جماعتنه بكا تابع اولك كناهلريكزى بن يوكلنورم ديمكله بو ❁ ولا تزر وازرة ❁ نازل اولدى (وهو الذى جعلكم خلائف الارض ورفع بعضكم فوق بعض درجات ليبلوكم فيما اتاكم ان ربك سريع العقاب وانه لغفور رحيم) اى امت محمد اول الله عظيم الشان كچمش امتلرك يرينه سزى ارضده خلفا ايلدى وبعضكزى بعضكز اوزره رزق ومعاش وفضل وسائر درجه لر جهتيله رفع ايتدى تا كه سزه ويريلان مال وجاهده تشكر كزى وطاعت

سيله ينه اول حالته عودت ايدرسز ❁ ابن عباس ايدر الله تعالى بنى آدمى ابتداده ❁ هو الذى خلقكم فمنكم كافر ومنكم مؤمن ❁ مصداقنجه مؤمن وكافر خلق ايلدى يوم قيامتده ينه انجلين اعاده ايدر جابر ايدر موتلرى اولديغى حالت اوزره بعث اولنور ❁ قال النبى صلى الله تعالى عليه وسلم يبعث كل عبد على مامات عليه المؤمن على ايمانه والكافر على كفره ❁ پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم ايدر هر عبد موتى اولديغى حالت اوزره بعث اولنور مؤمن ايمانى اوزره وكافر كفرى اوزره ❁ محمد بن كعب ايدر بركسنه كه الله تعالى انى شقاوت اوزره خلق ايتمش اوله ينه اكا عودت ايديسر درا كرچه اهل سعادت اعمالنى ايشلرسه ده نتكم ابليس اهل سعادت اعمالنى ايشلمش ايكن شقاوته عودت ايتدى واولكه الله تعالى انى سعادت اوزره خلق ايتمش اوله ينه اكا عودت ايديسر در اكرچه اهل شقاوت اعمالنى ايشلر سه ده نتكيم سحرهٔ فرعون اهل شقاوت اعمالنى ايشلمشلر ايكن سعادته عودت ايتديلر ❁ قال النبى صلى الله تعالى عليه وسلم ان العبد ليعمل فيما يرى الناس بعمل اهل الجنة وانه من اهل النار وانه ليعمل فيما يرى الناس بعمل اهل النار وانه من اهل الجنة وانما الاعمال بالخواتيم ❁ پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم ايدر برعبد ناسك منظورى اولان حالده اهل جنت عملن ايشلر حالبوكه اول اهل ناردندر وبر عبد آخر ناسك منظورى اولان حالده اهل نار عملن ايشلر حالبوكه اول اهل جنتدندر اويله اولسه اعمالده معتبر عمرك آخرنده حاصل اولانه در (فريقا هدى) الله تعالى برفريقه ايمانى توفيق ايتدى (وفريقا حق عليهم الضلالة) وبرفريقه ايسه اول قضاء سابقى مقتضاسنجه خذلانى ايجاب ايتدى (انهم اتخذوا الشياطين اولياء من دون الله) كه انلر الله تعالى دن غيرى شياطينى اولياء اتخاذ ايتديلر (ويحسبون انهم مهتدون) وكنديلرين هدايت اوزره ظن ايتديلر ❁ اشبو دليلدر كه كندويى دين حق اوزره ظن ايدن كافرايله شول دين باطلده ايدوكن بيلن كافر معاند مساوى اوله ❁ دينلديكه اكر اول كافر مخطى نظرده مقصر ايسه ده (يابنى آدم خذوا زينتكم عند كل مسجد) يابنى آدم هر مسجد عندنده زينتكزى اخذ ايدك ❁ دينلديكه بنو عامر عراة اولدقلرى حالده طواف ايدرلردى عورتلرين ستر ايچون لبس ثياب له امر اولنديلر ❁ مجاهد ايدر زينت ماوراء عورتى اكرچه عبا ايله ايسه ده ستر در ❁ ابن عباس رضى الله تعالى عنه ايدر زينت اولدركه سوأة اورتيله ودخى سائر جسده جيدبز ومتاعدن كيله ❁ انس حديثنده ايدر يعنى صلاتى تعالكزى لابس ايكن ادا ايدك بعضيلر ديديكه زينتله امر ده يوم جمعه ده طيب وسواك دخى داخل اولور ❁ كياء وغيريلر ايدر هر مسجد عندنده اخذ زينتله امر مسجدى تعظيمه متعلق اولور فضل ايچوندر ودخى انده واقع اولور فعل ايچوندر اعتكاف وصلاة وطواف كبى ❁ ودينلديكه اشبو آيتده دلالت واردركه صلاة ايچون زينت واجب اوله ❁ امام مالك اشبو آيت دلائيله مساجد قبائلده اردى سز صلاتك كراهتنه ذاهب اولدى وسلفدن

وخالفلكزى تجربه ايدوب قيامتده جزالرينى ويره تحقيق ربك جل شانه حضرتلرينك شكر وطاعت ايتمانلره عقابى سريعدر وشاكرلره وطاعت ايدنلره مغفرت ورحمت ايديجيدر

﴿ سورة الاعراف مكية وآيها مائتان وخمس آية ﴾

(المص) الله لطيف ومجيد وصادقدر علما ومفسرين اسم قراندر یااسم سوره‌در یاخود هرحرف بر اسماء الله‌ه اشارتدر دیوبیان ایتمشلر والله یعلمه (کتاب انزل الیك فلا یکن فی صدرك ﴿ ٥٢ ﴾ حرج منه لتنذر به وذکری للمؤمنین) سنك

برقوم بوآیتی استدلال ایله مرأه‌نك قلاده وقرطنسز صلاتی جائزاولمزدیدیلر (وکلواواشربوا ولاتسرفوا) اکل وشرب ایدك لکن اسراف ایتمکز سنن ابن‌ماجه‌ده مذکور حدیثدرکه (ان من السرف ان تأکل کل مااشتهیت) اسرافدندرکه هراشتهاء ایتدیکك اکل ایده سن عجائب کرمانیده ایدر برطبیب نصرانی علی بن الحسین رضی الله تعالی عنهمایه دیدیکه کتابکزده علم طبدن برشیء وارمیدرحالبوکه علم ایکی نوعدر علم ابدان وعلم ادیاندر علی دیدیکه الله تعالی کتابنده طبی نصف آیتده جمع ایلدیکه اول (وکلواواشربواولاتسرفوا) قولیدر طبیب دیدیکه کتابکز جالینوسه طب آلیقومامش (اندلایحب المسرفین) الله تعالی اسراف ایدنلرك اول فعلنه راضی اولمز ابن عباس رضی الله تعالی عنه ایدر دیلدیکك شییء اکل ولبس ایت مادامکه سرف ومخیله‌دن صاقنه‌سن (قل من حرم زینة الله التی اخرج لعباده) دیکل که کیمدرکه الله تعالینك عبادیچون اخراج ایتدیکی زینتی حرام ایده اول کرك نباتده قطن وکتان کبی ویاخود حیواندن حریروصوف کبی ویامعادندن حاصل اولسون دروع کبی (والطیبات من الرزق) ومأکل ومشاربدن مستلذاتی حرام ایده اشبو دلیلدرکه مطاعم وملابس وانواع تجملاتده اصل اباحت اوله (قل هی للذین آمنوا فی الحیاة الدنیا) دیکل که اول زینت وطیبات دنیاده اصالة مؤمنلرایچون ثابته‌در اگرچه کفره انلره مشارکت ایدرسه‌ده لکن بالتبعدر (خالصة یوم القیامة) یوم قیامتده اول زینت وطیبات مؤمنینه مختصه اولدیغی حالده غیریلر آنلره آنده مشارك اولمز (کذلك نفصل الآیات لقوم یعلمون) اشبو حکمی تفصیل ایتدیکمز کبی سائراحکامی دخی عالمله تفصیل ایدرز (قل انما حرم ربی الفواحش ماظهر منها ومابطن) دیکل که ربم جل شانه فواحشك اشکاره وکیزلوسن حرام ایلدی فاحشه هرشیئدرکه قبحی سائرقبایح اوزره زیاده اوله دینلدیکه اول شیئدرکه فروجه متعلق اوله (والاثم) وآنی که اثم ایجاب ایده دینلدیکه اول شرب خمردر (والبغی بغیرالحق) وظلم وکبری که ناحق یره ایده (وان تشرکوا بالله مالم ینزل به سلطانا) والله تعالی یه اشراك ایده‌سز انی که حقنده‌سز کچوب حجت وبرهان نازل اولمیه (وان تقولوا علی الله مالاتعلمون) والله تعالی یه افترا وصفاتنده الحاده بیلدیککزی سویلیه سز (ولکل امة اجل) هرامت ایچون عذابلری نزولنه مدت ویاوقت واردر (فاذاجاء اجلهم لایستأخرون ساعة ولایستقدمون) فجأنکه انلرك مدتی منقضی اوله ویاوقتلری ایریشه اقصر وقت دکلو زمان تأخر ویاتقدم ایتمزلر ویاانلر شدت هولدن تأخرویاتقدم طلب ایتمزلر (یابنی آدم اما یأتینکم رسل منکم یقصون علیکم آیاتی) یابنی آدم اکرسزه کندی جنسکزدن رسل کلوب بنم فرائض واحکامی بیان ایده‌لر (فمن اتقی واصلح فلاخوف علیهم ولاهم یحزنون) سزدن اولکه تکذیبدن اتقاء وعملن اصلاح ایده اول وصفلو کسه‌لره خوف وحزن یوقدر شول کونده که ناسه خوف وحزن ایرر (والذین کذبوا بآیاتنا واستکبروا عنها اولئك اصحاب النار هم

طرفکه انزال اولنمش بوبرکتابدر انك تبلیغندن و قومك تکذیبندن صدرکده ضیق اولمسون انکله کافرلری قورقودب مؤمنلره پند ونصیحت ذکراولنه (اتبعوا ماانزل الیکم من ربکم ولا تتبعوا من دونه اولیاء قلیلا ماتذکرون) ربکزدن سزه انزال اولنان قرآنه تابع اولك الله تعالدن غیری مضل انس وجنی دوست اتخاذیله انلره تابع اولمیك اول غیره متابعتی آزاجق تذکر ایدرسکز) وکم من قریة اهلکناها فجاءها بأسنا بیاتااوهم قائلون) کفاروفجاردن چوق قریه وشهرکه بزانلرك اهالیسنی هلاکله حکم ایلدك بزم عذابمز انلره کیجه‌ده یاخود مأموللری اولدیغی کوندز راحتلرنده کلدی (قوم لوط وقوم شعیب علیه السلام کبی) فما کان دعویهم اذ جاءهم باسنا الا ان قالوا انا کناظالمین) عذابمز انلره کلدکده انلرك دعاو تضرعلری انجق بز ظالملردن اولدق دیو اعتراف اولدی مع هذا اول وقتده که (فیها) توبه واعترافلری فائده ایتمز (فلنسئلن الذین ارسل الیهم ولنسئلن المرسلین) قیامتده انلره ارسال اولنان رسوللری قبول ایتدکلرندن ورسوللره دخی انلرك اجابتلرندن سؤال ایده‌رز (فلنقصن علیهم بعلم وماکنا غائبین) واول پیغمبرلرك

تبليغلرينى وامتلرينك اطاعت ومخالفتلرينى جمله معلومكز اولديغى حالده خبرويررز زيرا انلردن غائب وافعال واقوالرندن بيخبر دكلز (والوزن يومئذ الحق فمن ثقلت موازينه فاولئك هم المفلحون) قيامت كونده اعمالك وزن اولنمسى حقدر كيمك كه حسناتى سيئاتندن آغركله اول كيمسه لر فلاح بولوب نجاته ايريجيلردر (ومن خفت موازينه فاولئك الذين خسروا انفسهم بما كانوا بآياتنا يظلمون) كيمك كه سيئاتى حسناتندن آغراوله اول كيمسه لر نفسلرى هواسيله بزم آيتلرمزى انكارله ظلم ايتديلردى انلر خسرانده اولديلر (ولقد مكناكم فى الارض وجعلنا لكم فيها معايش قليلا ماتشكرون) سزى يريوزنده سكنا وزراعتله تمكين ايتدك وسزكجوك تجارت وكسبله معيشت قلدق سزه ويريلان نعمته آزشكر ايدرسز (ولقد خلقناكم ثم صورناكم ثم قلنا للملئكة اسجدوا لادم فسجدوا الا ابليس لم يكن من الساجدين) سزى بابالريكزك صلبنده خلق ايتدك صكره انالريكزك رحمنده تصوير ايتدك وياخود ارواحى خلق ايتدك صكره بدريكز آدم عليه السلامى تصوير ايتدك صكره ملائكه يه آدمه سجده ايدك ديوامر ايتدك ملكلر امرك اطاعتله سجده ايلديلر انحق ابليس

فيها خالدون) وشونلركه بزم آيتلريمزى تكذيب واكا ايماندن تعظم وتكبرايده لر ايمدى انلر اصحاب ناردر انده دائملردر (فمن اظلم ممن افترى على الله كذبا اوكذب بآياته) شول كسه دن اظلم كيمدركه الله تعالى يه ديمديكنى ديمشدرديه ويادديكنى تكذيب ايده (اولئك ينالهم نصيبهم من الكتاب) ايمدى انلره ارزاق وآجالدن كتابت اولنان نصيبلرى ايرر ويالوح محفوظده انلر ايچون ثابت اولان نصيبلرى ايرر (حتى اذا جاءتهم رسلنا يتوفونهم) حتى قيجانكه انلره روحلرى قبضنه رسوللرمز ملك الموت واعوانى كله (قالوا اين ماكنتم تدعون من دون الله) ديه لركه قنى شول آلهه كزكه الله جل شانه دن غيرى انلره عبادت ايدردىكز (قالوا ضلوا عنا) ديه لركه آلهه مز بزدن غائب اولديلر (وشهدوا على انفسهم انهم كانوا كافرين) ومعاينهٔ عذاب عندنده كنديلرك كافر ايدكلرينه اعتراف ايده لر (قال ادخلوا فى امم قد خلت من قبلكم من الجن والانس فى النار) الله تعالى ويا ملائكه دن برى يوم قيامتده انلره ديه كه جن وانسدن سزدن اول كچن امتلرك كفاريله ناره كيرك (كلما دخلت امة لعنت اختها) هربارك برامت ناره داخل اوله اندن اول كچن دينداشلرينه يعنى يهود يهوده ونصارى نصارايه واتباع قاده يه لعنت ايده (حتى اذا ادارك وا فيها جميعا) حتى ناردە جميعى تدارك وتلاحق واجتماع ايده لر (قالت اخريهم لاولیهم ربنا هؤلاء اضلونا فآتهم عذابا ضعفا من النار) انلرك ناره صكره كيرنلريكه اتباعدر اول كيرن قاده حقنده ديه لركه يارببنا اشبو قاده بزه ضلالى سنت ايدوب بزانلره اقتدا ايتمشيدك ايمدى انلره ناردە عذابى مضاعف ايلكل كه انلر ضال ومضل ايديلر (قال لكل ضعف) الله تعالى ديه كه قاده واتباعدن هر صنف ايچون عذاب مضاعف واردر اما قاده يه كفر وضلالله ريچون واتباعه كفر وتقليدلريچون (ولكن لاتعلمون) لكن سزدن هر صنف صنف آخرك عذابى شدتن بيلمزسز (وقالت اوليهم لاخريهم فما كان لكم علينا من فضل) قاده اتباعه ديه كه كافر اولديكز بزم كفرمز كبى كفر ومعصيتدن برشيئده بزم سزك اوزريكزه فضلمز يوقدر بلكه بز وسز ضلالده وعذابه استحقاقده مساويلرز (فذوقوا العذاب بما كنتم تكسبون) الله تعالى انلره وياقاده اتباعه ويااول ايكى فريق برى برلرينه ديه كه دنياده كسب ايتديككز كفر وضلالتكز سببيله عذابى ذوق ايدك (ان الذين كذبوا بآياتنا واستكبروا عنها لاتفتح لهم ابواب السماء) شونلركه بزم آيتلريمزى تكذيب وآكا ايماندن تعظم ايتديلر انلرك ادعيه واعمالنه ويا ارواحنه ابواب سماء آچيلز (ولايدخلون الجنة حتى يلج الجمل فى سم الخياط) انلر جنته كيرمز مكركه دوه ايكنه دلكنه كيره يعنى انلر ابدا جنته كيرر دكلدر ❁ زيرا قچان برشئ امر محاله تعليق اولنه اندن منعك تأكيدنه دليل اولور (وكذلك نجزى المجرمين) جنتدن حرمان جزاسى كبى الله تعالى يه اشراك ايدنلره جزا ايدرز (لهم من جهنم مهاد ومن فوقهم غواش) انلر ايچون تحتلرينه ناردن فراش وفوقلرينه لحاف واردر (وكذلك نجزى الظالمين) ناردن اشبو جزا كبى ترك ايمان واختيار شركله نفسلرينه

سجده ايديجيلردن اولمدى (قال مامنعك الا تسجد اذ امرتك قال انا خير منه خلقتنى من نار وخلقته من طين) الله تعالى ابليسه بن سكا سجدايله امر ايتمشيكن سنى سجده ايتمكدن نه شى منع ايتدى بيوردى ابليس بن آدمدن خيرلويم زيرا بنى ناردن وانى چامور دن خلق ايتدك ديدى (قال فاهبط منها فما يكون لك ان تتكبر فيها فاخرج انك من الصاغرين) الله تعالى ابليسه

ظلم ایدنلره جزا ایدرز (والذین آمنوا وعملوا الصالحات لانکلف نفسا لاوسعها) شونلرکه مؤمن اولوب عمل صالح ایشلدیلر بزهیچ برنفسه اعمال صالحدن تکلیف ایتمزز مکرانیکه اول ایشلمکه طاقتی اوله (اولئك اصحاب الجنة هم فیها خالدون) ایمدی انلر اصحاب جنتدر جنته دائمدر (ونزعنا مافی صدورهم من غل) قلبلرنده اسباب غلی چیقاروب انلری اندن پاك ایدرز تاکه بینلرنده تواددن غیری شئ اولمیه (تجری من تحتهم الانهار) غرفدلرینك واغاجلرینك التندن نهرلر اقار تاکه انکله لذت وسرورلری زیاده اوله (وقالوا الحمدلله الذی هدانا لهذا) دیه لرکه اول الله تعالی یه حمداولسون کیم بزی برعمله هدایت ایتدیکه انکله بزی بونعیمه ایرکوردی (وما کنا لنهتدی لولان هدانا الله) اکر الله تعالی بزه هدایت ایتمسه بز اکا نائل اولور دکل ایدك (لقد جاءت رسل ربنا بالحق) ربعزجل شانه نك رسوللری بزه دنیاده کلوب بزانلری تصدیق وقبول ایله عمل ایتمشیدك (ونودوا ان تلکم الجنة اورثتموها بما کنتم تعملون) چونکه انلرجنتی ایراقدن کوره لر ندا اولنه لرکه اشبواول جنتدرکه اول سزه ویرلدی شول اعمال صالحه سببیله کیم سزانی دنیاده ایشلدیکز ❁ قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم مامن احد الا وله منزلة فی الجنة ومنزلة فی النار فاما الکافر فیرث المؤمن منزلته من النار واما المؤمن فیرث الکافر منزلته من الجنة ❁ وپیغمبرمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر مؤمن وکافردن هرکسنه نك جنتده وناردہ بررمنزلتی واردر اما کافر مؤمنك نارده کی منزلته وارث اولور ومؤمن کافرك جنتده کی منزلته وارث اولور (ونادی اصحاب الجنة اصحاب النار ان قد وجدنا ماوعدنا ربنا حقا فهل وجدتم ماوعد ربکم حقا قالوا نعم) اهل جنت جنته دخول ایدیجك اهل ناره ندا ایدوب دیه لرکه ربعزجل شانه نك بزه وعد ایتدیکی ثوابی حق بولدق سزدخی انك وعد ایتدیکی عذابی حق بولدیکزمی دیه لرکه نعم حق بولدق (فاذن مؤذن بینهم ان لعنة الله علی الظالمین) ایکی فریق بینده برمنادی دینلدیکه یعنی صاحب صور ندا ایده که الله تعالینك لعنتی کافرلر اوزره در (الذین یصدون عن سبیل الله) که انلر ناسی طاعة اللهدن صرف ایدرلردی (ویبغونها عوجا) واندن زیغ ومیل طلب ایدرلردی (وهم بالآخرة کافرون) وانلر آخرته کافر ایدیلر (وبینهما حجاب) حالبوکه اول ایکی فریق بینده ویاجنت ونار بینده حجاب اولورکه اول ایکیسندن هربرینك اثری آخره واصل اولمیه که اول ❁ فضرب بینهم بسور ❁ قولیله مرادد ر (وعلی الاعراف رجال) اول حجابك اعالیسی اوزره رجال واردر ❁ دینلدیکه اعراف برسوردرکیم جنت ونار بینده ضرب اولنوبدر ❁ واشبو رجالده مفسرین اختلاف ایتدیلر ابن عباس ایدر انلر شول قومدرکه حسنات وسیئاتلری برابر اولور سیئاتلری انلری جنته دخولدن منع ایدر وحسناتلری ناردن اجاره ایدر ❁ اویله اولسه اول مکانده ایقاف اولنورلر حتی که الله تعالی حقلرنده دیلدیکی وجه اوزره قضا ایدوب بعده جنته ادخال ایدر جمله دن صکره وذریتکله جهنمی طولدیررم بیوردی (ویا آدم اسکن انت وزوجك الجنة فکلا من حیث شئتما ولا تقربا (جنته) هذه الشجرة فتکونا من الظالمین) ای آدم سن وزوجك حواجنته ساکن اولك ودیلدیککز جنت میوه ونعمتلرندن ونه که استرسکز اکل ایدك لکن بو (بغدای یااوزوم) اغاجنه یقین اولیك که نفسکزه ظلم ایدنلردن اولورسکز

دیدیکه کوکدن یاجنتدن این سکا جنتده کبر ایتمکلك صحیح اولمز امدی جنتدن چیقکه تحقیق سن کبرك سببیله خوار وذلیل اردنسن (قال انظرنی الی یوم یبعثون) ابلیس یارب بکا قیامتهدك عمر ومهلت ویردیدی (قال انك من المنظرین) حق تعالی ابلیسه وقت معلوم مهدك سن مهلت ویرلمشلردنسین بیوردی (قال فبما اغویتنی لاقعدن لهم صراطك المستقیم) ابلیس چونکه بنی رحمتکدن طرد ایلدك یاری بنی آدم ایچون سنك صراط مستقیمك اولان دین اسلام یولنه اوتوروب وسوسه ایله انلری اضلال ایدیم دیدی (ثم لآتینهم من بین ایدیهم ومن خلفهم وعن ایمانهم وعن شمائلهم ولاتجد اکثرهم شاکرین) صکره اوکلرندن کلوب (بعث وحشر کبی امر اخرتده شکه دوشره یم) اردلرندن کلوب (انلری دنیایه رغبت ایتدیره یم) صاغ طرفلرندن کلوب (طاعتلرینه عجب وریا القا ایدیم) صول طرفلرندن کلوب (قلبلرینه معاصی لذتی یره یم) سن اول بنی آدمك چوغنی ویردکك نعمتلره شاکر بولمزسن دیدی (قال اخرج منها مذؤما مدحورا لمن تبعك منهم لاملئن جهنم منکم اجمعین) الله تعالی ابلیسه معیوب ومطرود ورحمتدن دور اولدیغك حالده جنتدن چیق بنی آدمدن سکا اطاعت ایدنله وسنکله

(فوسوس لهما الشيطان ليبدى لهماماورى عنهما من سوآتهما وقال مانهيكما ربكما عن هذه الشجرة الا ان تكونا ملكين
اوتكونامن الخالدين) شيطان انلرك مستور عورت يرلرى آچلمق ايچون انلره وسوسه ويروب ديديكه سزى ربكز
بوشجره دن نهى ايتمسى انجق سزك ﴿ ٥٥ ﴾ علو مغزلتنده ملكلر اولمامكز ياخود ابدى جنتده اولمامكز

جنته انلر كيرر ❁ ابن مسعود ايدر يوم قيامتده ناس حساب اولنور اولكه حسناتى سيئاتندن
اكثر اولمااكرچه اول زياده برحسنه ايسه ده جنته كيرر ❁ واولكه سيئاتى حسناتندن اكثراوله
اكرچه برسيئه ايسه ده ناره كيرر ❁ وميزان ايسه برحبه دكلو شيئله خفيف وراجح اولور
واولكه حسنات وسيئاتى برابر اوله اصحاب اعرافدن اولوب صراط اوزره ايقاف اولنورلر ❁
واول اراده جنت اهلنى وناراهلنى بيلورلر جنت اهلنه نظر ايدجك انلره سلام ويررلر وكوزلرى
ناراهلنه منصرف اوليجق يارب بزى قوم ظالمينله جمع ايتمكل ديويالوار رلر ❁ واصحاب حسنات
اوكلرينه وصاغلرينه نور ويريلوب انكله صراط اوزره يوريه لر ومنافقلرك نورى صراط
اوزرنده سوينوب حيرتده قاله لر اهل جنت منافقلره ايريشن مصيبتى كوريجك يارب نورمزى
اتمام ايت ديويلواره لر ❁ واصحاب اعرافك نورلرى اوكلرندن كتميه لكن سيئاتلرى يورىمكدن
آليقويه ونورلرى نزع اولنميوب اوكلرندن قالديغندن جنته دخولدن رجالرى كسليه بعده
جنته كيرنلرك صوكنده انلردخى كيره لر شرحبيل ايدر اصحاب اعراف شول قومدركه ابوينلرى
رضاسز غزايه كيدوب انده قتل اولنديلر فى سبيل الله قتل اولنمارى سبيله ناردن اعتاق اولنورلر
وآباءلرينه عصيانلريچون جنتدن منع اولنورلر وآخرده جنته كيررلر ❁ مجاهد ايدر انلرشول
قومدركه ابوينلرينك برىانلردن راضى آخر ايسه ساخطدر ❁ ايمدى انلر اعرافده حبس
اولنوب جنته آخرده كيررلر ❁ عبدالعزيز بن يحيى الكنانى ايدرانلر شول قومدركه فترتده
وفات ايدوب دينلرين تبديل ايتمديلر ❁ دينلديكه انلر اطفال مشركيندر ❁ حسن ايدر انلر
مؤمنلردن اهل فضلدركيم اعراف اوزره چيقارلر وايكى فريقك احوالنى مطالعه ايدرلر ❁
دينلديكه انلر برقومدركه درجات عاليه صاحبلريدر انبياء وشهداء كبى ويامسلمينك خيار علماسيدر
❁ ويارجال صورتنده ملائكه در (يعرفون كلا بسيماهم) ايكى فريقدن هربرين سيمالريله بيلورلر
اهل جنتى بياض وجوهلريله واهل نارى سواد وجوهلريله (ونادوا اصحاب الجنة ان سلام
عليكم) اهل جنته نظر ايتدكلرنده انلره سلامله خطاب ايدرلر (لم يدخلوها وهم يطمعون) اهل
جنت جنته كيرميه حتى كه انلره اهل اعراف سلام ويره حالبوكه اهل جنت جنته كيرملرين طمع
ايدرلر ويااهل اعراف جنته كيرميدلر لكن جنته كيرنلره سلام ويره لر وكنديلر دخى انلركبى
كيرمكى طمع ايده لر ❁ ابو العاليه ايدر الله تعالى انلرك قلوبنه اول طمعى القاسى دكل الا انلره كرامت
اراده سيله در ❁ حسن ايدر الله تعالى كه انلرك قلوبنه طمع القاء ايدر الا انلرى طمع ايتدكلرى شيئه
ايركورر (واذا صرفت ابصارهم تلقاء اصحاب النار قالوا ربنا لاتجعلنا مع القوم الظالمين)
چنكه اهل اعرافك كوزلرى اهل نار جانبنه صرف اولنوب انلرك عذابن كوره لر الله تعالى يه
تعوذ ايدوب يارب بزى ناردهاشبو كافرلرايله حشر ايتمكل ديويالواره لر (ونادى اصحاب الاعراف
رجالا يعرفونهم بسيماهم قالوا ماأغنى عنكم جمعكم وما كنتم تستكبرون) اهل اعراف اهل ناردن

ايچوندر) دينلديكه اد
عليه السلامله حوا نك
عورت يرلرى بالقدر
كورنمز وكندولر دخ
كورمزلرايدى ابليس انل
عصيان ايتدكلرى حالد
عوراتلرى منكشف اوله جت
بيلوب كندو تبديل
ويبلان ايله طاوسك
ياردميله جنته كيردى
(وقاسمهما انى لكما لم
الناصحين (آدم عليه السلا
شيطانك بوصحبتلريله دفع
اندن اكلده تأمل ايتمك
ابليس ديكر حيله يه آغ
ايله بن سزه شفقت يوزن
نصيحت ايديجيم (ك
بو شجره نك ميوه سندن
اكل ايتسه كز موتد
خلاص وجنتده مخ
اولورسكز ديو يمين ايلدى
(فدليهما بغرور فلما ذا
الشجرة بدت لهما
سوآتهما وطفقا يخصفا
عليهما من ورق الجن
وناديهما ربهما الم انهك
عن تلكما الشجرة واق
لكما ان الشيطان لك
عدو مبين) آدم عليه السلا

الله تعالايه كذبله يمين ايدلمز ظننده اولمغله) آدم وحوايى ابليس خدعه ايله درجه لرنده دوشردى وقتاكه آ
وحوا اول شجره دن داتديلر فى الحال عريان قالوب عورت يرلرى آچلدى اشجار جنتك على قول انجير آغاجند
يپراقلرندن قات قات وضعله ستر عورته مبادرت واولطرفه بوطرفه قاچمغه باشلديلر ربلرى عزشانه انلره ندا ايدوب بيوردى

بن سزه بو شجره دن اکلی نهی ایتمدیمیدی وبن سزه تحقیق شیطان سزك آشکاره دشمنکزدر دیمه دیمیدی (قالا ربنا ظلمنا انفسنا وان لم تغفرلنا وترحمنا لنکونن من الخاسرین) آدم وحوا یارب بز نفسمزه ظلم ایتدك اکر سن بزی مغفرت وبزه مرحمت ایتمزسك بز زیانکارلردن اولورز ﴿ ٥٦ ﴾ دیدیلر (قال اهبطوا بعضکم لبعض عدو ولکم فی الارض مستقر ومتاع الی حین) الله تعالی آدم وحوا وابلیسه یره اینك و آدم وحواواولادکز ابلیس ایله بعضکز بعضکزه دشمن اولك یرده سز کچون موت کلنجیه دك محل قراروممعاش واردر بیوردی (قال فیها تحیون وفیها تموتون ومنها تخرجون) الله تعالی آدم وذریتلرینه سز بریوزنده تعیش ایدرسز واندهوفات ایدوب دفن اولنورسکز وقیامتده بعث وجزا ایچون یردن چیقاریلورسکز دیدی (یابنی آدم قد انزلنا علیکم لباسا یواری سوآتکم وریشا ولباس التقوی ذلك خیر ذلك من آیات الله لعلهم یذکرون) ای بنی آدم بزسز کچون عورت یریکزی ستر ایدر لباس انزال وخلق ایتدك ولباس فاخر دخی خلق ایتدك ولباس تقوی دخی یونلردن خیرلودر بو لباسلری کوندرمك الله تعالانك فضل وکرمنه دلالت یدر ایتلرندندر شایدکه بونعمتلری تذکر ایدوب متنبه اولهلر) دینلمشکه اولکی (وآیتلریمزی) لباس مجردستر عورته کافی اولندر یاخود پنبه در ولباس ریش فخرو آرایش ایچون کیلان صوف وکتاندر ولباس تقوی تواضع وعفت وحیاوطاعتدر وانزالدن مراد مطرا انزالیله پنبه وکتان تمسید دینلدیکه جاهلیتده کعبه یی طوافلرنده

برطائفه یه که انلر دنیاده عظما ایدیلر سیمالرندن بیلوب دیه لرکه دنیاده اموال واولاد له کثرت وجمعکز وحقدن تکبرکز ویاخلق اوزره تعظمکز سزه نه شئ نفع ایتدی ❁ بعده اهل جنته نظرایدوب انده فقراء وضعفایی کوره لرکه اول اهل نار دنیاده انلری استهزاء ایدرلر والله بونلر جنته کیرمز دیرلردی ❁ اهل اعراف اول اهل ناره اول ضعفایی کوستروب دیه لرکه (أهؤلاء الذین اقسمتم لاینالهم الله برحمة) اشبونلر اول ضعفاء دکلیدرکه سزانلری تحقیر ایتدیککزدن الله تعالی انلری جنته قویمز دیویمین ایدردیکز چون اهل اعراف ماشاء الله انده حبس اولنوب ایکی فریقك احوالنه اطلاعلرندن صکره انلره دینلهکه (ادخلوا الجنة لاخوف علیکم ولاانتم تحزنون) جنته کیرك مستقبلده سزه خوف یوقدر وماضی ایچون محزون اولمزسز ❁ دینلدیکه اهل اعراف اهل ناری ذکر اولندیغی منوال اوزره تعبیر ایدیجك اهل نار انلره الله تعالی سزی جنته قویمز دیویمین ایده لر ❁ اویله اولسه الله تعالی ویابعض ملائکه اهل ناره دیه که جنته کیرمزلر دیویمین ایتدیککز اشبو اهل اعرافیدر اندن اهل اعرافه الله تعالینك فضل ورحمتیله جنته کیرك دینله ❁ ایمدی اهل اعرافك اعرافده حبس اولنملرندن صکره جنته دخوللرنده فائده اولدرکه هرکشینك جزاسی اعمالی دکلوایدیکی بیلنور وجنته دخولده تقدم ویاتأخر اعمال حسنجه اولور وکشینك عندالله سبق وتخلفی عملده سبق وتخلفیله اولور وحال سابقینه ترغیب واردرکه انکله محسن احسانن آرتورر ومسیء اسائتدن حذرقیلور ❁ حتی عاقبة الامرده توبیخ وفضاحتدن قورتیلور (ونادی اصحاب النار اصحاب الجنة ان افیضوا علینا من الماء اومما رزقکم الله) اهل نار اهل جنته ندا ایدوب دیه لرکه صویکزدن بزه دوکك که ایچه وزویا الله ❁ تعالیك سزه ویردیکی طعام وثمار دن بزه براغك که بیه وز ❁ اهل نار ك انی طلب ایتملری حیرتلرندن اولور ❁ زیراکه اجابتدن مأیوسلردر اشبو دلیلدرکه جنت نارك فوقنده اوله وانسان طعام وشرابدن مستغنی اولمیه اکرچه عذابده ایسه ده ❁ ابن عباس ایدر صدقه نك افضلندن سؤال اولندقده پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمدن روایت ایدوب دیدیکه صدقه نك افضلی سقی ماءدر ایشتمدیکیکه اهل نار اهل جنتدن استغاثه ایتدکلرنده بزه صویکزدن دوککز دیه لر (قالوا ان الله حرمهما علی الکافرین) اهل جنت انلره دیه لرکه الله تعالی جنتك ماء وطعامن کافرلره حرام ایدوبدر (الذین اتخذوا دینهم لهوا ولعبا) کدانلر حق تعالینك مرضیسی اولان دین اسلامی لهوولعب اتخاذ ایتدیلر ❁ تحریم بحیره وحول بیته تصدیه کبی ❁ لهو صرف همدر اکا که صرفی حسن اولمیه ❁ ولعب طلب فرحدر انکله که طلبی حسن اولمیه (وغرتهم الحیاة الدنیا) وانلری زینت دنیا آلدادی (فالیوم ننساهم کما نسوا لقاء یومهم هذا) اشبو کونده بزانلره ناسك فعلنی ایدوب انلری ناردہ ترك ایدرز نتکیم انلر بوکونك لقاسن اونودوب بالرینه خطور ایتمز وانکچون مستعد اولمزلردی (وما کانوا بآیاتنا یجحدون)

طوافلرنده عصیان ایتدیکمز ثیابله کیرمیز دیو عریان طواف ایدرلردی بناءعلیه بو آیتك نزولیله ستر ایله امر اولندی
(یا بنی آدم لایفتننکم الشیطان کما اخرج ابویکم من الجنة ینزع عنهما لباسهما لیریهما سوءتهما انه یریکم هو
وقبیله من حیث لاترونهم انا جعلنا الشیاطین اولیاء للذین لایؤمنون) ای بنی آدم شیطان فتنه ایله

وآیتلرینی انکارایدرلردی (ولقدجئناهم بکتاب فصلناه علی علم) بزآنلره برکتاب ویردك که
اندهاولان عقائد واحکام ومواعظی تفصیل ایتدك انلره صالح اولانی بیلور اولدیغمز حالده
(هدی ورحمة لقوم یؤمنون) که اول مؤمنلره ضلالدن هدی وعذابدن قورتارور رحمتدر
(هل ینظرون الاتأویله) کافرلرمنتظر اولمزلر الاالله تعالینك وعدووعیدنك صحتی ظهورینه
منتظر اولورلر (یوم یأتی تأویله) شول کونکه انك صحتی ظاهراوله (یقول الذین نسوه من
قبل) اندن اوّل انی ناسی کبی ترك ایدوب ایمان وعملهاکا التفات ایتمیانلر دیه لرکه (قد
جاءت رسل ربنا بالحق) بزه متبین اولدیکه ربمزجل شانه نك رسوللری صدقله کلدیلر دیو
اعتراف ایده لرشول وقتده که انلره اعترافلری نفع ایتمیه (فهل لنا من شفعاء فیشفعوا لنا) اشبو
کونده بزه شفعادن کسه وارمیدرکه بزم ایچون شفاعت ایده لر (اونردّ فنعمل غیرالذی کنا
نعمل) ویادنیایه رداولنوب اوکدن ایشلیوکلدیکمز اعمال سیئه نك یرینه اعمال حسنه ایشلیدك
حالبوکه انلره نه اعترافلری نفع ایده ونه شفاعت ایدر بولنه ونه دنیایه رد ایچون رجالرینه التفات
اولنه (قدخسروا انفسهم) زیراکه عمرلرین کفرده کچورمکله زیان ایتدیلر (وضل عنهم
ما کانوا یفترون) وانلردن زائل اولوب نفع ایتمیه شول آلهه لریکه کندیلره شفعاء زعم ایدوب
عذابدن قورتاره ظن ایدردیلر (ان ربکم الله الذی خلق السموات والارض فی ستة ایام) ربکز
اول الله تعالیدرکه سموات وارضی التی کون مقداری اوقاتده خلق ایتدی زیراکه کون شمسك
طلوعندن غروبنه دکدر حالبوکه اول زمانده نه کون ونه شمس ونه سماء وارایدی ❁ دینلدیکه
انکله مراد آخرت ایامیدرکه هربرکون دنیاایامندن بیك یل مقدارنجه در سعیدبن جبیرایدر
الله تعالی قادر ایدیکه سموات وارضی برلمحه ولحظه ده خلق ایدیدی لکن انی التی کون دکلو
زمانده خلق ایتدی تاکه انکله عبادینه امورده تأنی وتثبتی تعلیم ایده حدیثده کلدیکه ❁ التأنی
من الرحمن والعجلة من الشیطان ❁ تأنی الله تعالیدن وعجله شیطاندندر (ثم استوی علی العرش)
الله تعالینك عرش اوزره امری مستوی ویامستولی اولدی ❁ اهل سنت دیدیلرکه عرش اوزره
استواء الله تعالینك بلاکیف صفتیدر یعنی الله تعالینك عرش اوزره استوائی واردر عنایت
ایتدیکی وجه اوزره استقرار وتمکندن منزه اولدیغی حالده وعرش برجسمدرکه سائراجسامی
محیطدر انکله تسمیه اولندی ارتفاعیچون ویاسریر ملکه تشبیه ایچون زیراکه امور وتدابیر
اندن نزول ایدردینلدیکه انکله مراد ملکدر (یغشی الیل النهار) اول الله تعالی لیلی نهاراوزره
کتوروب انکله نهاری اورتر نهارایله لیلی اورتمسی کبی (یطلبه حثیثا) اول انی سرعتله
طلب ایدر زیرا ایکیسندن هربری آخری تعقیب ایدر وبرینه خلف اولمسیله کأنه بری برینی
طلب ایدر (والشمس والقمر والنجوم مسخرات بامره) ودخی الله تعالی شمس وقمر ونجومی
امریله وتصرفیله مذللات خلق ایلدی (ألاله الخلق والامر) آکاه اولوك که خلقك وامرك

ابوینکز آدم وحوانك
محل عورتلرینی بربرینه
کوسترمك ایچون لباسلرندن
عاری وچنتدن خروجه
سبب اولدیغی کبی سزی
دخی فتنه لندروب دین
وتقوا کزی نزع وجنته
دخولدن منع ایلمسون
زیرا شیطان وقبیله سی
برحیثیتدن سزی کورورلر
سز انلری کورمزسکز
بزشیاطینی ایمان کتورمیانلر
ایچون احیا وقرناقیلدق
(واذا فعلوا فاحشة قالوا
وجدنا علیها اباءنا والله
امرنا بها قل ان الله
لایأمر بالفحشاء اتقولون
علی الله مالا تعلمون)
قحبه انلر ❁ بت پرستلك
وسائر ❁ کبی قبیح عمل
ایشلیوب اندن نهی
اولندقلرنده ❁ انلر بابالر
مزدن بویله بولدق والله
بزه بونکله امر ایلدی
دیرلر سن دیکه الله تعالی
بویله فاحش عملله امر
ایتمز بلکه ❁ توحید
ومکارم خصال ایله امر ایلر
شول حقیقتنی بیلمدیککز

شیئی کذبله الله تعالایه اسناد (تبیان) (ثانی) (۸) ایدوب سویلرمیسکز (قل امر ربی بالقسط واقیموا
وجوهکم عند کل مسجد وادعوه مخلصین له الدین)(کما بدأکم تعودون فریقا هدی وفریقا حق علیهم الضلالة انهم اتخذوا
الشیاطین اولیاء من دون الله ویحسبون انهم مهتدون) یامحمد دیکه ربم جل شانه عدل وصدقك اصلی اولان توحیدله امر

ایتدی وهر مسجدده یاخود هر سجده کرده یعنی صلاتکزده یوزیکزی قبله طرفنه طوغرلدك بیوردی وخلوص قلبله الله تعالایه عبادت ایدك ابتدا سزی خلق ایتدیکی کبی یته انك طرفنه عودت ایدرسز الله تعالی برفرقه یه توفیق ایمانله هدایت ایلدی وبرفرقه یه قضاء سابق مقتضاسنجه خذلانلری سببیله اوزرلرینه ضلالتی سزاوار ایلدی بو مخذولر الله تعالادن غیری شیاطینی دوست اتخاذ ایلدیلر وظن ایتدیلرکه طوغری یولی بولدیلر (یابنی آدم خذوا زینتکم عند کل مسجد وکلوا واشربوا ولا تسرفوا انه لایحب المسرفین) (ای ابن آدم هر مسجدده یاخود هر نماز کرده زینتلو لباسکزی اخذایدك ویبك وایچك لکن اسراف ایتمیك الله تعالی اسراف ایدنلری سومز ❁ دینلدیکه زینتلو لباسدن مراد مجرد ستر عورتدر بعضلر کزیده البسه دردیمش ❁ مرویدرکه ثقیف وبنو عامر وبعضلر طوافی عریان ایدرلردی واحرامده حیوان اتی ویاغلو یمزلردی بو آیتله انلر نهی اولندی (قل من حرم زینة الله التی اخرج لعباده والطیبات من الرزق قل هی للذین آمنوا فی الحیوة الدنیا خالصة یوم القیمة کذلك نفصل الایات لقوم یعلمون) دیکه الله تعالانك قوللریچون چیقاردیغی زینتی ورزقدن طیباتی کیم حرام ایلدی دیکه بوزینت ورزق طیب (ایدر) حیاة دنیاده مؤمنلر ایچوندر ❁ کافرلر دخی تبعیتله شریك اولورلر ❁ وقیامتده خاصة وخالصا مؤمنلر ایچوندر بو حکمی تفصیل ایتدیکمز کبی سائر احکام ودلائل توحیدی دخی بیلور قوم ایچون تفصیل ایدرز اخراج اولنان زینتدن

کلیسی الله تعالینکدر اشیادن هیچ برشیئك خلقنده احدك اشتراکی یوقدر اشیاده دیلدیکی شیئله امر ایدر وامرنی تنفیذ ایدر امرنی رد ایدر یوقدر (تبارك الله) الله تعالی الوهیتده وحدانیتله تعالی وربوبیتده فردانیتله تعظم ایتدی (رب العالمین) که اول عالمینك مربی ومالکیدر (ادعوا ربکم تضرعا وخفیة) ربکز جل شانه یه دعا ایدك تضرع ایلر وسرآ سویلر اولدیغکز حالده حسن ایدر دعوت سر ایله دعوت علانیه یننده یتمش ضعف واردر سلف صالحین دعاده اجتهاد ایدوب حالبوکه انلردن صوتده همسندن غیری اولمزدی پس بو اجلدن رب تعالی ❁ اذنادی ربه نداء خفیا ❁ دیو انکله زکریا علیه السلامی مدح ایلدی (انه لایحب المعتدین) الله تعالی دعاده وغیریده حد مأموری تجاوز ایدنلری سومز ❁ اشبوندە تنبیه واردرکه دعایدنه لایق اولمزکه کندویه لایق اولمیان شیئ طلب ایده منازل انبیایی سؤال کبی ❁ روایت اولندیکه عبد الله بن مغفل رضی الله تعالی عنه اوغلنی ایشتدیکه یارب بکا جنتك یمینده برقصر ابیض ویر دیو دعاء ایدردی ❁ دیدیکه ای اوغل رب تعالیدن مطلق جنت استه وناردن استعاذه ایلکل ❁ زیرا پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمدن ایشتدمکه دیر ❁ سیکون فی هذه الامة قوم یعتدون فی الطهور والدعاء ❁ اشبو امتده برقوم اولهکه طهورودعاده حدمشروعی تجاوز ایده لر دینلدیکه اول رفع صوتله دعادر ❁ روایت اولندیکه پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم خیبر غزاسنده ایدی ناس برمکان عالیه اشراف ایتدکلرنده رفع صوتله تکبیر ایتدیلر دیدیکه ❁ اربعوا علی انفسکم انکم لاتدعون اصم ولاغائبا انکم تدعون سمیعا قریبا وانه لمعکم ❁ نفسکزه تذلل وتمسکنی الزام ایدوب دعا کزده رفع صوتله ترك ادب ایتمکز زیرا کەسز اصم وغائبه دعا ایتمزسز بلکه سزك صدوریکزده اخفاء ایتدیککز حاجتکزی بیلور وایشیدر وسزه حبل ورید کزدن اقرب علمی سزکله اولور رب تعالیه دعا ایدرسز ❁ دینلدیکه اول مؤمنلره فعلی حلال اولمیان شیئله بددعا دیارب انلری رسوای ایت ویاموتنی کفراوزره ایت ویا کالعنت ایت دیمك کبی (ولاتفسدوا فی الارض بعد اصلاحها) یر یوزنده معاصی ایله وطاعت الله یه غیری یه دعوتله افساد ایتمکز الله تعالی انی بعث رسل وبیان شریعت وطاعته دعوتله اصلاح ایتدیکندنصکره ❁ ویاخود یریوزنده عصیان ایتمکزکه الله تعالی مطری امساك ایتمیه ومعاصیکز سببیله حرثی اهلاك ایتمیه ❁ یعنی الله تعالی انی مطروخصبله اصلاحندنصکره (وادعوه خوفا وطمعا) واول الله تعالیه دعا ایدك حالبوکه قصوراعمالکز وعدم استحقاقکز ایچون انك رد اولنمسی خوفن ایدرسز وانك فرط رحمتیچون فضل واحساندن اجابت ایتمسن طمع ایدر سز (ان رحمت الله قریب من المحسنین) الله تعالینك رحمتی احسان ایدنلره قریبدر (وهوالذی یرسل الریاح بشرا بین یدی رحمته) الله تعالی یغمور اوکنجه انی نشر ایدر ویاانك کلمسنی تبشیر ایدر ریحلر کوندرر زیرا که ریح صبا سحابی اثاره

مراد نباتدن بنبه وكتان وحيواندن حرير وصوف ومعادندن زره كبي اعمال اولنان البسه دينلمش ورزق طيب مباح
اولان لحوم وسائر مأكولات كه بونلرى جاهليتده طوافده لبسى واحرامده اكلى حرام ايتمشلردى (قل انما حرم ربى
الفواحش ماظهر منها وما بطن والاثم والبغى بغير الحق وان تشركوا بالله مالم ينزل به سلطانا
وان تقولوا على الله مالا تعلمون) يا محمد سويله كه ربم تعالى انجق كفر كبي ظاهر ونفاق كبي كيزلو فواحشى يعنى كناه كبائرى واثم كه صغائرى وناحق يره ظلم وكبرى وقطعا حجت وبرهان انزال اولنمامشدر الله تعالايه شرك قوشمقلغكزى وبيلميه رك ﴿ حلالى حرامدر ديو ﴿ الله تعالايه افترا ايلمكزى حرام ايلدى ولكل امة اجل فاذا جاء اجلهم لايستأخرون ساعة ولا يستقدمون) پيغمبرلرينى انكار ايدن هرامتك عذابلرى بحون تقدير اولنان وقت واردر اولوقتك حلولنده انلر عذابلرندن برساعت تأخير وتقديم ايستمزلر (يابنى آدم ما يأتينكم رسل منكم يقصون عليكم آياتى فمن اتقى واصلح فلاخوف عليهم ولا هم يحزنون) اى آدم اوغللرى سزه كندو جنسكزدن پيغمبرلر كلوب سزه بنم آيات و احكامى بيان ايتدكده كيمكه تكذيب وشركدن پرهيز ايدوب عملنى اصلاح ايليه اول كيمسه لره خوف وحزن يوقدر (والذين كذبوا بآياتنا واستكبروا عنها اولئك اصحاب النار هم فيها خالدون) وشونلركه بزم آيتلرمزى تكذيب واكا ايماندن تكبر ايده لر انلر اصحاب ناردرونارده دائملردر (فمن اظلم ممن افترى على الله كذبا اوكذب بآياته اولئك ينالهم نصيبهم من الكتاب حتى اذا جاءتهم

ايدروريح شمال ايسه انى جمع ايدر وريح جنوب ايسه انى ياغديرر وريح دبور ايسه انى طاغيدر
﴿ قال النبي صلى الله عليه وسلم الريح من روح الله تأتى بالرحمة وبالعذاب فلاتسبوها واسئلوا
الله من خيرها وعوذوا به من شرها) پيغمبريمز صلى الله عليه وسلم ايدر ريح الله تعالينك روحندندر
رحمتله ده عذابله ده ﴿ كلور ايمدى انى سب ايتمكز بلكه الله تعالى يه انك خيرندن سؤال
وشرندن استعاذه ايدك (حتى اذا اقلت سحابا ثقالا) حتى قچانكه اول رياح يغمورله آغر لشمش
سحابى كوتوره (سقناه لبلد ميت) بزاول سحابى بلدميته سوق ايدرزكه اول صويه محتاجدر
(فانزلنا به الماء) واول سوقله بزاندن يغمور ياغدررز (فاخرجنا به من كل الثمرات) واول
يغمورله يردن ميوه لرك انواعندن بتوررز (كذلك نخرج الموتى) ايمدى يغمورله ميوه لرى
بتورمكبي صور ايكنجى كره نفخ اولنديغنده موتاى قبرلرندن چيقارز ﴿ روايت اولنديكه
نفخهٔ اوليده قچان ناسك كلنه موت ايره الله تعالى عرش آلتندن ماء حيوان دينور بحردن منىٔ
رجال كبي يغمور كوندره وانى قبوراوزره ياغديروب انكله ناسى اكين بتمسى كبي قبرلرندن
بتوره جسدلرى كامل اوليجق انلره روحلرى نفخ اولنور بعده انلره اويقو القا اولنوب انده
اويورلر بعده محشره كتمك ايچون اويارىلورلر حالبوكه باشلرنده وكوزلرنده اويقولرندى
كتمامش يوله كيررلر ﴿ ياويلنا من بعثنا من مرقدنا ﴿ ويل بزه كيم اويقومزدن بزى كيم اويانددى
ديو سويلنورلر (لعلكم تذكرون) تاكه انكله اتعاظ ايدوب يغمورله ميوه لرى بتورمكه
قادر اولان رب تعالينك يوم قيامتده موتاى ديرلتمكه قادر ايدوكن بيله لر (والبلد الطيب
يخرج نباته باذن ربه) شول بلدكه طيب الارض كريمة التربه درانك نباتى رب تعالينك مشيتيله
كثير وحسن چيقوب انكله نفعلنورلر (والذى خبث لايخرج الا نكدا) وشول بلدكه
خبيث الارض سيخ التربه درانك نباتى عنا ومشقتله عسر وقليل چيقوب نفعى اولمزاولكيسى
شول مؤمن مثليدركه قرآنى ايشتدكده قلبى انى قبول ايدوب انكله نفعلنه وايكنجيسى شول
منافق مثليدركه قرآنى ايشتدكده قلبى انى قبول ايتميوب انكله نفعلنميه (كذلك نصرف
الآيات لقوم يشكرون) اشبو ذكر اولنان كبي آيتلرمزى ترديد وتكرير ايدرز شول قوم
ايچونكه نعمة الله شكر ايدرلر واندن تفكر ايدوب معتبر ومتعظ اولورلر ﴿ قال النبي صلى الله
تعالى عليه وسلم مثل مابعثنى الله من الهدى والعلم كمثل الغيث الكثير اصاب ارضا فكانت منها
نقية قبلت الماء فانبتت الكلأ والعشب الكثير وكانت منها اجادب امسكت الماء فنفع الله بها
الناس فشربوا وسقوا وزرعوا واصاب منها طائفة اخرى انما هى قيعان لايمسك ماء ولاينبت
كلأ فذلك مثل من فقه فى دين الله ونفعه مابعثنى الله به فعلم وعلم ومثل من لم يرفع بذلك رأسا ولم
يقبل هدى الله الذى ارسلت به ﴿ پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم ايدر الله تعالينك بنمله بعث
ايتديكى هدى وعلمك مثلى شول مطر كثير مثلى دركه برارضه اصابت ايده اول ارضك بعضى

رسلنا يتوفونهم قالوا اين ما كنتم تدعون من دون الله قالوا ضلوا عنا وشهدوا على انفسهم انهم كانوا كافرين) الله تعالايه ❁ زن وفرزند وشريك عزويله ❁ كذب وافترا ياخود آيتلرينى تكذيب وانكار ايدنلردن اظلم وا كفر كيمسه در اول كيمسه لرلوح محفوظدن كتب وتقدير اولنان نصيبلرينه نائل اولورلر تا كه انلرك روحلرينى قبضه ❁ ملك الموت ❁ رسوللرمز كلدكده اول ملائكه انلره الله تعالادن غيرى طاپديغكز بتلركز نره ده قالدى ديه لر اول كافرلر اول بتلر بزدن غائب اولدى ديه لروكندو نفسلرى اوزره كافر اولدقلرينه شهادت ايده لر (قال ادخلوا فى امم قدخلت من قبلكم من الجن والانس فى النار كلما دخلت امة لعنت اختها حتى اذا ادارکوا فيها جميعا قالت اخريهم لاوليهم ربنا هؤلاء اضلونا فاتهم عذابا ضعفا من النار قال لكل ضعف ولكن لاتعلمون) قيامتده الله تعالى ياخود ملك كفاره ديه كه جن وانسدن سزدن مقدم كچن امتلره آتشه كيرك نوقت برامت ناره كيردكده مقدم كچن دينداشنه لعنت ايده قجانكه ناردە بربرينه بولشوب جمع اولەلر صكره كى تابعلر مقدمكى متبوعلر ايچون ديه لركه ياربنا بونلر بزى اضلال ايتديلر بونلره ناردن عذابى ايكى قات ويرالله تعالى بيوره كه جمله كزه عذاب ايكى قاتدر ❁ متبوعلره ضال ومضل اولدقلريچون (مؤمنلر تابعلره كفر وتقليدلريچون ❁ ولكن سز بر بريكزك عذابندن خبريكز يوقدر (وقالت اوليهم لاخريهم فما كان لكم علينا من فضل فذوقوا العذاب بما كنتم تكسبون) اولكى امت صكره كى دينداشلرينه ديه لركه سزك بزم اوزريمزه

بقيه اولديغندن صوبى قبول ايدوب انواع نبات بتوره وانك بعض آخرى اجادب اولديغندن صوبى امساك ايدوب الله تعالى انكله ناسى نفعلنديره وايچه لر وحيوانلرينه ايچوره لر واكينلرين صواره لر وانك بعض آخرى قيعان اولديغندن نه صوبى امساك ايده ونه كلأ بتوره اشبو دينلان شول كيمسه مثليدركه دين اللهده فقيه اولوب الله تعالينك بنمله بعث ايتديكى علم وهدى اكا نفع ايده عالم اولوب ناسه تعليم ايده ودخى شول كيمسه مثليدركه اكاباش قالدرميه وبنم الله تعالىدن كتور ديكم هدايى قبول ايتميه (لقدارسلنا نوحا الى قومه) بزنوح عليه السلامى قومنه رسول كوندردك كه اول نوح بن لمك بن متوشلخ بن اخنوخدركه اول ادريس عليه السلامدر الله تعالى ادريسدن صكره اول بعث ايتديكى نبى نوح عليه السلامدر نجارايدى الى ياشنده ايكن الله تعالى انى قومنه رسول كوندردى نفسنه چوق نوحه ايتديكيچون اكا نوح دينلدى سبب نوحنده اختلاف اولندى دينلديكه اول قومنه هلاكله بدعا سيچون ايدى ويا اوغلى كنعان شانند، رب تعالىيه مراجعتى ايچون ايدى ويا اول بركلب مجذومه اوغرايوب اخسأ ياقبيح ديوانى طردايتدى الله تعالىدن اكا وحى كلديكه يانوح عيبى بنده مى بولدك يوخسه كلبده مى (فقال ياقوم اعبدوا الله مالكم من اله غيره) نوح عليه السلام انلره ديديكه ياقوم يالكز الله تعالىيه عبادت ايدك كه اندن غيرى الهكز يوقدر (انى اخاف عليكم عذاب يوم عظيم) اكر اكا ايمانه كلمزسكز يوم قيامتده ويوم طوفاند سزه عذاب عظيم اصابتن خوف ايدرين (قال الملأ من قومه انا لنريك فى ضلال مبين) قومنك اشرافى اكا ديديلركه بزسنى حقدن ضلال پينده كورورز (قال ياقوم ليس بى ضلالة ولكنى رسول من رب العالمين) نوح عليه السلام انلره ديديكه بنده ضلالت يوقدر بلكه بن رب العالمیندن سزه رسولين (ابلغكم رسالات ربى) ربم جل شانه نك عقايد وموا عظ واحكام رسالاتنى اوقات مختلفه ده سزه تبليغ ايدرين (وانصح لكم) ونفسم ايچون ديلديكم خيرى سزكچون دخى ديلرين (واعلم من الله مالا تعلمون) والله تعالينك قدرت وشدت بطشندن ويا انك جهتندن وحى ايله سزك بيلديككز اشيايى بن بيلورين (اوعجبتم ان جاءكم ذكر من ربكم على رجل منكم) عجبلر ميسزكه ربكز جل شانه دن شول كندى جنسكزدن بر رجل لسانيله رسالت وموعظه كله (لينذركم) تاكه سزى كفر ومعاصى عاقبتندن انذار ايده (ولتتقوا) واول ايكيسندن سزى صاقندره (ولعلكم ترحمون) وتاكه رحمت اولنه سز لعل كه حرف ترجيدر ايرادنده فائده اولدركه تقوى الله تعالىيه برشيئ موجب دكلدر وترحم الله تعالىدن فضلدر ومتقى يه تقواسنه اعتمادى وعذاب اللهدن امنى لايق دكلدر (فكذبوه فانجيناه والذين معه فى الفلك) انلرايسه نوح عليه السلامى تكذيب ايتديلر اويله اولسه بزنوحى وبيله سنجه اولان مؤمنلرى طوفاندن سفينه ده قورتاردق ❁ دينلديكه انكله قورتلان سكسان كشى ايدى قرقى رجل وقرقى مرأه ايدى برقولده اوچ اوغلى سام وحام ويافث ودخى

فضلکز یوقدر عذابه استحقاقده برابر زهمان کسب ایتدیککز کفر سببیله عذابی دادك عذابکزی کیمسه یه حواله ایتمیك (ان الذین کذبوا بایاتنا واستکبروا عنها لاتفتح لهم ابواب السماء ولا یدخلون الجنة حتی یلج الجمل فی سم الخیاط وکذلك نجزی المجرمین) شونلرکه بزم آیتلرمزی تکذیب وانلره ﴿ ٦١ ﴾ ایمان واطاعتدن کبر ایتدیلر اول کمسه لرك دعا واعمال وارواحلری چون کوك قپولری آچلمز وانلر ایکنه دلوکندن دوه کچنجیه دك جنته کیرمزلر (یعنی انلرك جنته دخولی بونك کبی محالدر) بوکروه جنتدن محروم اولدقلری کبی جمیع مشرکلره بویله جزا ایدرز (لهم من جهنم مهاد ومن فوقهم غواش وکذلك نجزی الظالمین) انلر ایچون جهنم آتشندن التلرینه دوشمه واوستلرینه اورتو واردر وبونلرك جزاسی کبی کفرله نفسلرینه ظلم ایدنلرك جزاسنی ویررز (والذین امنوا وعملوا الصالحات لاتکلف نفسا الاوسعها اولئك اصحاب الجنة هم فیها خالدون) شونلرکه وحدانیت خدایه ایمان ایتدیلر واعمال صالحه ایشلدیلر بز بر نفسه قدرتندن زیاده امر تکلیف ایتمیز ایشته اول مؤمنلر جنت ملازملریدر انلر اول جنتده مقیم ودائملردر (ونزعنا مافی صدورهم من غل تجری من تحتهم الانهار وقالوا الحمدلله الذی هدینا لهذا وماکنا لنهتدی لولا ان هدینا الله لقد جاءت رسل ربنا بالحق ونودوا ان تلکم الجنة اورثتموها بما کنتم تعملون) اول اصحاب جنتك قلبلرندن بغض وحسدی بز چیقاریرز انلرك مسکنلرینك التندن ایرمقلر اقار وانلر اول مسکنلرینی کوردکلرنده الله تعالی یه حمد وثنا اولسونکه بزی بو نعمت ومقامه هدایت ایلدی اکر بزه بو یولی کوسترمسه بز بالقوه طریق حقه کتمکه

مؤمنلردن یدی کمسه ایدی (واغرقنا الذین کذبوا بآیاتنا) وبزم آیتلریمزی تکذیب ایدنلری طوفانله غرق ایتدك (انهم کانوا قوما عمین) زیرا انلر معرفة اللهدن ویاحق وایماندن ویانزول عذابدن عمی القلوب ایدیلر (والی عاد اخاهم هودا) بز عاد قومنه نسباقرنداشلری هود علیه السلامی رسول کوندردك که اول هود بن عبدالله بن ریاح بن خلود بن عاد بن عوص بن ارم بن سام بن نوحدر بر قولده اول هود بن شالخ بن ارفخشد بن سام بن نوحدر (قال یاقوم اعبدوا الله مالکم من اله غیره) دیدیکه یاقوم الله تعالی یه عبادت ایدك که سزك اندن غیری الهکز یوقدر (افلا تتقون) انك عذابندن قورقمزمیسزکه اکا اشراك ایدرسز (قال الملاء الذین کفر من قومه انا لنراك فی سفاهة وانا لنظنك من الکاذبین) قومندن کافر اولنلرك اشرافی دیدیلرکه یاخود بزسنی خفت عقلده متمکن وراسخ کوررزکه قومك دینندن ایرلدك وسنی رسول الله ایدیککده کاذبلرندن ظن ایدرز (قال یاقوم لیس بی سفاهة ولکنی رسول من رب العالمین) هود علیه السلام دیدیکه بن خفت عقلله متصف دکلم بلکه رب العالمیندن سزه کلمش رسولین (ابلغکم رسالات ربی) ربم جل شانه نك رسالاتنی سزه تبلیغ ایدرین (وانا لکم ناصح امین) وبن سزه نصح ایدوب سزی توبه یه دعوت قیلورین ورسالتمده صادق وامینم (اوعجبتم ان جاءکم ذکر من ربکم علی رجل منکم لینذرکم) عجبلرمیسزکه ربکز جل شانه دن شول کندی جنسکزدن حسب ونسبن بیلدیککز رجل لسانیله سزه رسالت وبیان کله کیم سزی عذاب اللهدن انذار ایده (واذکروا اذ جعلکم خلفاء من بعد قوم نوح) وذکر ایدك شول وقتی که الله تعالی قوم نوحی اهلاکندنصکره یریوزنده سزی خلفا قیلدی زیرا که شداد بن عاد رمل عالجدن بحر عمانه دکین ارضك معمورینه مالك اولمشیدی (وزادکم فی الخلق بسطة) وسزی قوت وقامتده زیاده ایلدی ❀ دینلدیکه انلرك قامتده اطولی یوز ذراع واقصری التمش ذراع ایدی وانلردن برینك رأسی قبهٔ عظیمه کبی ایدی وبرینك کوزی چوقورنده وبورنی دلیکنده ضباع یاوریلسه ممکن ایدی (فاذکروا آلاء الله لعلکم تفلحون) ایمدی الله تعالینك نعمتلرین ذکر ایدك که اول سزی شکره مفضی اولوب انکله فلاحه ایره سز (قالوا أجئتنا لنعبد الله وحده) انلر دیدیلرکه بزه یالکز الله تعالی یه عبادت ایدك دیو امر ایتمکه می کلدك (ونذر ما کان یعبد آباؤنا) وترك ایده وز شول آلهه عبادتنکه آبائمز انلره عبادت ایدرلردی (فأتنا بما تعدنا ان کنت من الصادقین) ایمدی اکر رسالتکده صادق ایسه ك بزه الله تعالینك عذابندن قورقمزمیسز دیو ایعاد ایتدیکك شیئ کتورکل (قال قد وقع علیکم من ربکم رجس وغضب) هود علیه السلام دیدیکه ربکز جل شانه دن سزه عذاب وارادهٔ انتقام واجب وحق اولدی (أتجادلوننی فی اسماء سمیتموها انتم وآباؤکم ما نزل الله بها من سلطان) بنمله جدالمی ایدرسز شول اشیاده که انی سز آلهه تسمیه ایتدیکز حالبوکه انده الهیت معناسی یوقدر زیرا اکا مستحق بالذات هر شیئك ایجادینه قادر اولان رب تعالیدر اکر آلهه کز اکا مستحق اولسه الله تعالینك انلری مستحق قلمسیله اولور یا آیت انزالیله ویا برحجت نصبیله حالبوکه اول اصناملرنده بو جمله سی منعدمدر اویله

قادر دکل ایدك تحقیق ربمز جل شانه‌نك پیغمبرلری حقله کلدیلر ایدی دیه‌لر واول آنده انلره ندا اولنه‌که سزه وعد اولنان جنت بودر شریعته موافق عملاریکز سببیله سزه میراث ویرلمشدر ❁ خبرده واردرکه هر کیمسه‌نك جنتده وجهنمده برر منزلی واردر مؤمنلرك جهنمده اولان منزلی کافره وکافرك

جنتده اولان منزلی مؤمنه میراثدر (ونادی اصحاب الجنة اصحاب النار ان قدوجدنا ماوعدنا ربنا حقا فهل وجدتم ماوعد ربکم حقا قالوا نعم فاذن مؤذن بینهم ان لعنة الله علی الظالمین) اهل جنت جنته دخولنده اهل ناره ندا ایده‌لر که ربمز جل شانه بزه وعد ایلدیکی ثوابی حق بولدق سز دخی وعداولندیغکز عذابی حق بولدیکزمی اهل جهنم بلی حق بولدق دیه‌لر بو ایکی فرقه بینده اسرافیل علیه السلام آوازله الله تعالانك لعنتی غیریه عبادت ایله نفسنه ظلم ایدنلره اولسون دیه (الذین یصدون عن سبیل الله ویبغونها عوجا وهم بالاخرة کافرون) شونلرکه ناسی راه خدادن صرف واکری یوله میل ایتدرمك استرلر انلر آخرتی انکار ایدیجیلردر (وبینهما حجاب وعلی الاعراف رجال یعرفون کلا بسیماهم ونادوا اصحاب الجنة ان سلام علیکم لم یدخلوها وهم یطمعون) جنتله جهنمك ❁ اثری بربرینه

اولسه انلر هود علیه السلامی اهلاك قصدنی ایتدیلر هود علیه السلام انلره دیدیکه (فانتظروا انی معکم من المنتظرین) ایمدی عذاب نزولنه منتظر اولك بندخی سزکله بیله اکا منتظرین که اول سزه ایریشه زیرا که حق واضح اولوب سزایسه عنادکز اوزره مصر اولدیکز (فانجیناه والذین معه برحمة منا) اویله اولسه هود علیه السلامی ودینده اکا اتباع ایدنلری رحمتمزله قورتاردق (وقطعنا دابر الذین کذبوا بآیاتنا وما کانوا مؤمنین) وبزم آیتلریمزی تکذیب ایدوب مؤمن اولمیانلرین اوللرندن آخرلرینه دکین استیصال وهلاك ایلدك ❁ روایت اولندیکه عاد قومنك مسکنلری احقافده ایدیکه اول عمانله حضرموت بیننده رمالدر ❁ انلر فضل قوتلرینه مغرور اولوب ارض اهلنه قهر ایدرلردی ومشرکین اولوب اصنامه عبادت ایدرلردی الله تعالی انلره هود علیه السلامی پیغمبر کوندردیکه اول نسبده انلرك اوسطی وجسبده افضلی ایدی وانلره امر ایلدیکه الله تعالی یی برلیه‌لر وناسه قهر وظلمدن کف ایلیه‌لر انلر ایسه اکا انقیاد ایتمیوب انی تکذیب ایتدیلر قوتنه بزدن اشد کیمدر دیدیلر وعصیانلری اوزره اصرار ایتدیلر اویله اولسه الله تعالی انلردن اوچ یل یغموری کسوب یاغدرمدی حتی کهاندن انلره جهد ومشقت ایردی مکر اول زمانده ناسه بربلاء ایرسه هرنه ملتدن ایسه دفع ایچون بیت الحرامه واروب انده دعا ایدرلردی اول سببدن مکه ده ادیان مختلفه دن اقوام کثیره جمع اولمقدن خالی اولمزدی واول وقتده مکه ده عمالقه اولوردی چون قوم عاد قحطدن مجهود اولدیلر قوملرندن استسقایه تمش کشی اختیار ایدوب مکه یه کوندردیلر واستسقاء ایچون حرمه کیردیلر مکرار الرنده مرثدبن سعد نام رجل سراهود علیه السلامه ایمانه کلوب اول وقتده کین ایمانی قومندن کیزلردی دیدیکه والله دعا کزله سقی اولنمز سز مادامکه پیغمبریمز هود علیه السلامه اطاعت ورب تعالی یه انابت ایتمیه سز چون استسقایه کتدیلر مرثدی اکا کتمکدن منع ایتدیلر اول ایسه انلره التفات ایتمیوب آردلرندن انلره ایردی ودعاسنده دیدیکه الهی بنم سکا حاجتم یالکز دیلرم قوم حاجتنه نی قارشدرمه بن انلردن تبری ایلرین اندن کندیچون طول عمر دیلدی حق تعالی حاجتن روا ایدوب یدی نسر عمرنجه معمر ایلدی ووفدك رئیسنه قیل بن عترم دینوردی دیدیکه یاالهنا اگر هود صادق ایسه بزه سقی ایت زیرا که هلاك اولیورز اویله اولسه اوچ سحاب پیدا اولدیکه انك بری بیاض وبری قرمزی وبری سیاه ایدی وسحابدن بر ندا کلدیکه یاقیل اشبو اوچ سحابدن برین اختیار ایت دیدیکه سیاهنی اختیار ایتدمکه اول چوق صولودر اویله اولسه الله تعالی اول سیاه سحابه یی عاد قومنك دیارینه سوق ایتدی کورسه‌لرکه مغیث دینور بر وادیلرندن اول سحابه ظهور ایلدی کوریجك اکاسونشدیلر اشبو یغموردر دیو بری برلرینه سویلدیلر مکر عاد قومنده مهدد دینور برمراه وارایدی اول سحابه یی ابتدا اول کوردی فریادوفغان ایدوب واویلاکه بوبزی هلاك ایچون کلوبدر دیو خبر ویردی زیرا کوررینکه انده ریح اولوب نار شهابلری کبی کیدر

واصل اولمامق ایچون ❁ بینلرنده حجاب وار در اعراف اوزرنده رجال وار درکه اول رجال جمله‌سنی سیمالرندن یعنی اهل جنتی (او کنجه) بیاض رو واهل ناری سیاه رو اولدقلرندن بیلورلر واهل جنة سلامت وتحیة الله اوزیکزه در دیو ندا ایدرلر واهل اعراف هنوز جنة داخل اولمیوب دخولی طمعنده درلر ❁ دینلدیکه اعراف جنتله جهنم بینده بر مقام علیادر انده بولنان

رجال عارفلردر یاخود انبیا وشهدا کبی درجات عالیه صاحبلریدرکه انده دوستلرینه دشمنلرینك حاللرینی مشاهده ایله مسرت حاصل ایدرلر یاخود رجال صورتنده ملائکه‌در لکن قول اکثر اوزره اصحاب اعراف ابوینك بری کندیدن راضی اولوب دیکری

اولمیاندر یاخود حسناتی سیئاتیله میزانده برابر کلنلردر دینلمش ❁ اوکنجه رجال وارانی بیدر همانمدم کورسه‌لرکه اول صحابه‌دن برشدتلوروز کار ایردی یدی کیجه وسکزکون اسوب عاد قومنك جیعن هلاکه ایرکوردی ❁ وهود علیه‌السلام ایسه اتباعی مؤمنلر ایله برحظیره‌یه آیرلدیلرانده امن وراحت اوزره الله تعالی یه حمدوذکره مشغول اولدیلر روز کارانلره اوغرادیغنده لین ورفقله اسوب بدنلرینه راحت ویررردی قوم عاده ایریشه شدتله هوایه قالدیروب بعده یره اوروب اولدرردی ❁ دینلدیکه الله تعالی عاد قومنه ریح عقیم کوندردی هربرین هوایه قالدیروب باشلرین اشاغه یره دوندررردی قلانلری قاچوب محکم بنالو اولره کیردیلر قپولرین برکیدوب ایچروسنده طوردیلر اول حالتده بنه خلاصه مجال بولمدیلر ریح ایچروسنه کیروب انلری دخی اولدردی بعده حق تعالی برنوع سیاه قوشلر کوندروب جیفه‌لرین دریایه آتدردی ❁ روایت اولندیکه الله تعالی ریحه بیوردی شدتله اسدیکنده قوم عاداوزره رمالی صاوردی حتی که انلری رمال اوتورب التنده قالدیلر یدی کیجه‌سکزکون انده ایکلشدیلر بعده بنه ریح انلری رمالك التدن چیقاردی وهوایه قالدیروب دریایه براغوردی ❁ دینلدیکه هود علیه‌السلامك قبرشریفلری حضرموته برکثیب احمرده‌در وبرقوله رکنله مقام بیننده‌در (والی ثمود اخاهم صالحا) بزثموده نسبا قرنداشلری صالح علیه السلامی رسول کوندردك دینلدیکه ثمود عربدن برقبیله‌در اب اکبرلری ثمود بن عابر بن ارم بن سام اسمیله تسمیه اولندیلر مسکنلری حجازایله شام بیننده وادی القرایه دکین حجر دینور مواضع معروفه‌ده ایدی وصالح علیه‌السلام ایسه ابن عبید بن اسف بن ماسخ بن عبید بن حادر بن ثمود ایدی (قال یاقوم اعبدوا الله مالکم من اله غیره) صالح علیه‌السلام انلره دیدیکه یاقوم یالکز الله تعالی یه عبادت ایدك که اندن غیری الهکز یوقدر (قدجاءتکم بینة من ربکم) ربکز جل شانه‌دن سزه بنم نبوت وقولم صحتنه دلالت ایدر معجزه ظاهره کلدی (هذه ناقة الله لکم آیة) اشبو ناقة الله در سزه آیت اولدیغی حالده تاکه انکله معتبر اولوب رب تعالی یه ایمان کتوره سز (فذروها تأکل فی ارض الله) انی کندی حالنه قوکزکه ارض الله‌ده اعشابدن اوتلیه (ولا تمسوها بسوء فیأخذکم عذاب الیم) واکاسوء ایرکورمکزکه اول کرك ضرب ویاعقردر ایرکوررسکز سزی عذاب الیم اخذ ایدر (واذکروا اذ جعلکم خلفاء من بعد عاد) وذکر ایدك شول وقتیکه الله تعالی سزی عاد قومنك هلاکندنصکره خلفاقیلدی (وبوأکم فی الارض) وسزی ارض حجرده اسکان ایتدی (تتخذون من سهولها قصورا وتنحتون الجبال بیوتا) که ارضك سهولندن جص وآجرله قصرلر بیارسزکه یاز کونلرنده انده ساکن اولهسز ودخی طاغلری اویوب اولر ایدرسزکه قیش کونلرنده آنده ساکن اولهسز (فاذکروا آلاء الله ولا تعثوا فی الارض مفسدین) ایمدی الله تعالینك نعمتلرین ذکرایدوب شکرایلکز یوخسه شکرسزلرینه وجه ارضده فساد ایتمکز (قال الملاء الذین استکبروا من قومه للذین استضعفوا لمن آمن منهم اتعلمون ان صالحا مرسل من ربه قالوا انا بما ارسل به مؤمنون قال الذین استکبروا انا بالذی آمنتم به کافرون) بوآیتلرده بیان اولندیغی اوزره قوم عاد وثمودك اشراف وسرداری اولان متکبرلر ضعفای مؤمنینه دیدیلرکه بزبیلورزکه صالح الله طرفندن رسول اولمشدر لکن سزبونی بیلورمیسکز دیو ضعفای مؤمنین دخی بلی بزبونی بیلورز بنم ایمان کتوردیکم شی‌ده بونی بیلورم دیو جواب ویردیلر متکبرلر دخی بزسزك ایمان کتوردیککزه کافرز دیدیلر (فعقروا الناقة وعتوا عن امر ربهم وقالوا یاصالح ائتنا بما تعدنا ان کنت من المرسلین) بوآیتلرده بیان اولندیغی اوزره ناقه‌یی عقرایلدیلر وصالح علیه‌السلامه عتو ایلدیلر (فاخذتهم الرجفة فاصبحوا فی دارهم جاثمین) بوآیتلرده بیان اولندیغی اوزره زلزله ایله هلاك اولدیلر (فتولی عنهم وقال یاقوم لقد ابلغتکم رسالة ربی ونصحت لکم ولکن لا تحبون الناصحین) بوآیتلرده بیان اولندیغی اوزره صالح علیه‌السلام انلرك هلاکندن صکره انلره خطاب ایدوب یاقوم بن سزه ربمدن رسالتی ابلاغ ایلدم سزه نصیحت ایلدم لکن سز نصیحت ایدنلری سومزسکز دیو بیان بیورمشدر (ولوط اذ قال لقومه اتأتون الفاحشة ما سبقکم بها من احد من العالمین) لوط علیه‌السلام ایسه ابراهیم علیه‌السلامك برادرزاده‌سیدر (انکم لتأتون الرجال شهوة من دون النساء) قوم لوط ایسه ذکورلرله اناث مقامنده اولوب شهوتلرینی انلرله تسکین ایدرلر (بل انتم قوم تجهلون) بوآیتلرده بیان اولندیغی اوزره لوط علیه‌السلام انلره خطاب ایدوب سز بیلمیورسکزکه بوفعل شنیع ایله سزدن اول عالمده هیچ کیسه بوفعلی ایشلمشدر دیو بیان بیورمشدر (وما کان جواب قومه الا ان قالوا اخرجوهم من قریتکم انهم اناس یتطهرون) بوآیتلرده بیان اولندیغی اوزره لوط علیه‌السلامك قومی لوطه وانلره ایمان کتورنلره اخراج ایدیکز بونلر بزم اطوارمزه مخالف اطوار ایله متصف اولمق ایستیورلر دیو بیان بیورمشدر (فانجیناه واهله الا امرأته کانت من الغابرین) بوآیتلرده بیان اولندیغی اوزره لوط علیه‌السلامی وانکله ایمان کتورنلری هلاکدن نجات ویردکدن صکره قومنی هلاك ایلدی (وامطرنا علیهم مطرا فانظر کیف کان عاقبة المجرمین) بوآیتلرده بیان اولندیغی اوزره قوم لوطه مطر حجاره یاغدیردی ❁ دینلدیکه قوم لوطه یاغدیردیغی حجارلر بیاض وسیاه وسرخ طاشلر ایدی ❁ دینلدیکه جبرئیل علیه‌السلام قوم لوطك مسکنلرینی قنادینه آلوب کوکه قالدیردی ❁ دینلدیکه قوم لوطك مسکنلرینی یدی قات

قالوا ان الله حرمهما على الكافرين ❁ اهل نار اهل جنته ندا ايدوب بزه جنتدن صودوكك كه ايچه لم ياخود الله تعالانك سزه
ويرديكى رزقدن ويرك كه ييه لم ديه لر اهل جنت انلره تحقيق الله عظيم الشان جنت طعام وشرابنى كافرلره حرام ايلمشدر
ديه لر الذين اتخذوا دينهم لهوا ولعبا وغرتهم الحيوة الدنيا ﴿ ٦٤ ﴾ فاليوم ننسيهم كما نسوا لقاء يومهم هذا وما كانوا
بآياتنا يجحدون ❁ شونلركه
دينلرينى وبيراملرينى
مسخره لق واويون اتخاذ
ايتديلر وحيات دنيا انلرى
مغرور ايتدى انلر بو قيامت
كوننه ملاقى اوله جقلرينى
اونوتدقلرى وبزم آيات
وحداينتمزى ترك وانكارده
اولدقلرى سببيله بزده
بوكون انلرى عذابده ترك
ايده رز (ولقد جئناهم
بكتاب فصلناه على علم هدى
ورحمة لقوم يؤمنون ❁
بز انلره بر كتاب كتوردك كه
انده عقايد واحكامى تفصيل
وعلممز اوزره انلره
صالح اولان مواعظى بيان
ايتدك اول مؤمنلر ايچون
هدايت ورحمتدر (هل
ينظرون الا تاويله يوم يأتى
تأويله يقول الذين نسوه
من قبل قد جاءت رسل ربنا
بالحق فهل لنا من شفعاء
فيشفعوا لنا او نرد فنعمل
غير الذى كنا نعمل قد
خسروا انفسهم وضل
عنهم ما كانوا يفترون ❁
كافرلر انجق الله تعالانك
وعد ووعيدى حقيقتميدر
ديو انتظارده ايديلر يوم قيامتده انلرك صحتى ظاهر اولدقده مقدم دنياده اكا ايمان ايتميوب ترك وانكار ايدنلر (وفايه)
تحقيق ربمزك پيغمبرلرى بزه حقله كلدى ايدى ❁ بز تكذيب ايتدك ديو اعتراف ايده لر بو اعترافلرى فائده ايتميوب ❁
ايا بو كون بزم ايچون شفاعت ايدر شفيعلردن وارميدر ياخود كرو دنيايه كيدوب مقدم ايشلديكمز سيئه نك غيرى حسنه

انا بما ارسل به مؤمنون) صالح عليه السلامك قومندن شول ايماندن تعظم ايدن اشراف واستهزاء
طريقى اوزره شول انلرك تحقير ايتدكلرندن ايمانه كلنلره ديديلركه صالح ربيسى جل شانه دن
مرسل پيغمبر ايدوكنى بيلورميسز ديديلركه نعم بيلورز بزه وسزه مرسل ايدوكنده شكمز
يوقدر زيرا اول برامر معلوم مسلمدر كمال وضوحيچون انده كلام يوقدر اويله اولديغيچون
بزا كا مؤمنلرز (قال الذين استكبروا انا بالذى آمنتم به كافرون) اول ايماندن تعظم ايدنلر اول
مؤمنلره ديديلركه بزسزك شول ايمان كتورديككز شيئه كافرلرز (فعقروا الناقة) اويله اولسه
من عند الله انلره آيت اولان ناقه يى بوغزلديلر (وعتوا عن امر ربهم) وربلرى جل شانه نك
امرينه امتثالدن استكبار ايتديلر يعنى الله تعالى يه عصيان وناقه ده امرنى ترك وپيغمبرلرين تكذيب
ايتديلر (وقالوا يا صالح ائتنا بما تعدنا ان كنت من المرسلين) واستهزاء طريقى اوزره ديديلركه
يا صالح بزه ايعاد ايتديكك عذابى كتور كل اكر مرسل پيغمبرلردن ايسك (فاخذتهم
الرجفة فاصبحوا فى دارهم جاثمين) اويله اولسه يرده زلزله اولدى وسمادن صيحه
كلديكه اونده هر ذى صوتك صوتى بولنور ايدى دينلديكه اول جبرائيل عليه السلام
ايدى اندن قلبلرى متمزق اولوب ميتين اولديلر (فتولى عنهم وقال يا قوم لقد ابلغتكم
رسالة ربى ونصحت لكم ولكن لا تحبون الناصحين) صالح عليه السلام انلردن اعراض ايدوب
ديديكه يا قوم بن سزه ربم جل شانه نك رسالتن تبلغ ايتدم وسزه نصح ايتدم لكن سز نصح
ايدنلرى سومز ايديكز ❁ اكر دينورسه كه انلره هلاكلرندنصكره نيجه خطاب اولنور دينوركه
اول پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم بدرده قتل اولنان كفارى قليبه براقدقلرنده ندا ايدوب
ديديكه استرميسزكه الله تعالى يه ورسولنه اطاعت ايديديكز زيرا بزربمز جل شانه نك وعدنى حق
بولمشز سزده حق بولديكزمى ❁ عمر رضى الله تعالى عنه ديديكه يا رسول الله روحلرى اولميان
اجساده سويلرميسز پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم ديديكه انلر بنم قولمى ايشتمكده سزدن
زياده درلر الا بوكه جوابه قادر دكللردر ❁ روايت اولنديكه عاد قومنك هلاكندنصكره انلرك
بلادنى ثمود قومى تعمير ايدوب يرلرينه خلف اولديلر وتناسلله كثرت بولديلر واعمار طوال
ايله معمر اولدقلرندن سكنايه بناء وفا ايتميوب طاغلرده طاشدن اولر اويديلر وخصب ووسعتده
اولدقلرندن يريوزنده بغى وفساده يونلديلر حق تعالى يه عبادتى قويوب اصنام عبادتنه اقبال
ايتديلر حق تعالى انلره اشرافلرندن صالح عليه السلامى رسول كوندردى اول انلرى انذار
ايديجك اندن آيت استديلر صالح عليه السلام ديديكه نه ديلرسزكه انى سزه كتورم ديديلركه
بزمله بيله بيرام يرينه وارهلم سن كندى الهكه وبز الهه مزه يالوارهلم استجابت اولنانمزه متابعت
ايده لم نعم ديوب انلرله محل موعوده وارديلر اصناملرينه يالواروب اجابت اولنميجق صالح
عليه السلامه يونلديلر سيدلرينه جندع بن عمرو دينوردى بر صخره دن بزه بر ناقه چيقاررسك كه
وصفى شونك كبى اوله جميعمز سنى تصديق ايدرز وايمانه كلورز صالح عليه السلام انلردن عهدلرينه

وفايه اخذميثاق ايتدكدنصكره حق تعالى يه تضرع ونيازايتدى كورسه لركه صخره ياريلوب ايچندن ديلدكلرى وصفده برناقه چيقدى ❀ بعده عظمده بركندى مثلى ولد طوغوردى همماندم جندع برجاعتله ايمانه كلديلر وثمودك اشرافى دخى ايمانه كلمك مراد ايتدكلرنده ذواب بن عمرو وصاحب اوثانلرى حباب وكاهنلرى رباب انلرى اندن منع ايلدى ❀ وقتاكه صخره دن ناقه چيقدى صالح عليه السلام قومنه ديديكه صويكزك جميعى بركون ناقه نك وبركون سزكدر ❀ بعده ناقه وولدى ارض ثموددهمكث ايتدى شجرندن رعى ايدوب صويندن ايچلدى صويه كون آشورى واردينده حجر قيوسنك جميع صويني ايچمينجه باشن قالدرمزدى واندن قارنى شيشوب يوله صغمز اولدينده ورود ايتديكى طريقك غيريدن صدور ايدردى بعده ديلدكلرى دكلوسودين صاغوب ايچرلر وادخار ايدرلردى كنديلرك نوبتى كونند، ديلدكلرى دكلوصودن ايچرلر وناقه كونيچون ادخارايدرلردى ❀ ويازده اسيده ناقه وادينك ظهرنده قرار ايدوب ثمودك مواشيسى اندن وادينك بطننه اسيسنه واونسز يرينه قرار ايدردى وقيشده صوقده ناقه وادينك بطننه قرار ايدوب ثمودك مواشيسى وادينك ظهرينه واوتسز يرينه قرارايدردى ❀ بوحالت انلره من عندالله بلاء واختبار ايدى انلرايسه اكاصبرايده ميوب جهالتلرين اظهاره يونلديلر ❀ مكر ثموددهايكى مرأه وار ايدى برينه عنيزه دينور عجوزمسنه اولوب حسنا قزلرى وارايدى مواشئ كثيره صاحبهسى ايدى وبرينه دخى صدوف دينور جيله غنيه اولوب اول دخى مواشئ كثيره صاحبهسى ايدى ايكيسيدخى صالح عليه السلامى قتى سومزلردى اول صدوفك مصدع دينور ابن عمى وارايدى ناقه يى عقرشرطيله نفسنى اكا عرض ايلدى وعنيزه ايسه قدارين سالف دينور برولدزناسى وارايدى اكاناقه يى عقرشرطيله قزلرندن ديلديكنى ويرمكه وعدايتدى اويله اولسه مصدعله قدارناقه نك عقرنى التزام ايتديلر وامثالرى اشقيادن يدى كسه يى كنديلره اويدردىلر ❀ وناقه نك صدورى حيننده يولى اوزره كيزلنديلر اوغرايجق سيفله اوروب اولدردىلر واهل بلد آنك لحمن اولشديلر وپشوروب يديلر ناقه يى اولدردكلرينى ولدى كوريجك اول اراده براولوطاغ واردى اكاقاچدى ❀ اندن صالح عليه السلامه يانبى الله ناقه يى فلان وفلان اولدردى بزم انده كناهمز يوقدردىوعذر ديلديلر صالح عليه السلام ايتدى اكرانك ولدينه ايريشه بيلورسكز اميددركه اوزريكزدن عذاب رفع اوله ❀ همماندم انى استيوچيقديلر كورسه لركه اول طاغ اوزرنده درطوتمغه واردىلر الله تعالينك امريله طاغ يوكسلدى برمرتبه ده كه اكاقوش ايرمز اولدى ناقه نك ولدى ايراقدن صالح عليه السلامى كوريجك اوچ كره باغردى واول اراده برصخره ياريلوب ولد ناقه انك ايچنه كيردى صالح عليه السلام ايتدى انك اوچ كره باغرمسى اوچ كون عمركز قالدينه اشارت ايتدى ❀ برروايتده ناقه يى اولدرن طقوز كشينك دردى ولدينك اردنجه كتديلر انى دخى اولدىروب لحمنى ناقه نك لحمنه قاتديلر صالح عليه السلام ايتديكه ياقوم حرمة اللهى انتهاك ايتديكز

والنجوم مسخرات بامره الاله الخلق والامر تبارك الله رب العالمين) تحقيق ربكز اول الله تعالا دركه كوكلرى ويرلرى التى كون مقدارى وقتده خلق ايلدى صكره عرشى براتمق اوزره قصدايلدى ياخود امرى عرش اوزره مستوى ومستولى اولدى اول الله تعالى كوندزى كيجه ايله اورتر كيجه يى كوندزايله اورتديكى كبى وسرعتله كيجه كوندزى وكوندز كيجه يى طلب ايدر يعنى بربرينى تعقيب ايدروكونش وآى ويلدزلرى فرمانته مطيع خلق ايلدى آكاه اولك كه خلق وامرك كليسى الله تعالانك درجمله مخلوقى انك تصرفنده دراللة تعالى الوهيت وربوبيتده وحدانيت وفردانيت ايله عالى واعظم وجمله عالمك ربسى وخالقيدر (ادعوا ربكم تضرعا وخفية انه لايحب المعتدين) ربكز عزشانه يه تضرع وزارى وسرا يعنى ظاهراوباطنادعا وطاعت ايدك الله تعالى لايق

اولميان دعا ايله حدى تجاوز (تبيان) (ثانى) (٩) ايده ى سومز (ولاتفسدوا فى الارض بعد اصلاحها وادعوه خوفا وطمعا ان رحمت الله قريب من المحسنين) يرى يوزى ايمان وعدالله اصلاح اولمشكن انده كفر وظلمله فساد ايلمك والله تعالى يه عذابندن خوف وثوابنى اميدايله دعاوطاعت ايدك تحقيق الله تعالانك رحمتى احسن اعمالده اولنلره قريبدر (وهو

الذی یرسل الریاح بشرا بین یدی رحمته حتی اذا اقلت سحابا ثقالا سقناه لبلد میت فانزلنا به الماء فاخرجنا به من کل الثمرات کذلك نخرج الموتی لعلکم تذکرون) اول الله تعالی روزکاری رحمتندن اولان یغمورك اوکنجه مژده جی کوندرر تاکه اول روزکارلر مطرله آخر یوکلو بلوتلری قالدیرر اول بلوتلری بزمین میته یه سوره رزواو بلوتله اول زمینه صو انزال ایده رز وال صوایله هر نوع میوه لر چیقاریرز بوارض میته دن نباتی احیا ایلدیکمز کبی ناسی دخی ایکنجی نفخه ده قبرلرندن احیا و اخراج ایدرز شایدکه سز بونلردن استدلال ایله احیای امواتی تفکر و اقرار ایده سز ❁ دینلدیکه بلوتلری پویرازیردن قالدیرر و یلدز روزکاری جمع ایدر و قبله یغموری یاغدیرر و لودوس یغمور دنصکره بولوتلری طاغیدر (والبلد الطیب یخرج نباته باذن ربه والذی خبث لایخرج الا نکدا کذلك نصرف الایات لقوم یشکرون) شول بلدکه زمینی پاك وزراعته صالح اوله امر حق ایله انك نباتی اسهل و معمور چیقار و اولکه زمینی خبیث وشوره ناك اوله انك نباتی عسیر وقلیل چیقوب نفعی اولمز بونك کبی آیتلر مزی نعمة الله شکر ایدن قوم ایچون ضرب مثل وتکریر ایله تصریف ایده رز ❁ دینلدیکه زمین پاك قلب مؤمنه وزمین شوره زار قلب کافره تشبیهدر که مؤمن کلام حق ایشیتدکده قلبی قبول (بعده)

ایمدی انك عذابنه منتظر اولکه اول سزه ایریشور انلرایسه انی استهزاء طریقی اوزره یاصالح اول عذاب بزه نه وقت کلور وانك کلمسنه علامت نه اولور دیدیلر انلرایسه ناقه یی اربعا کونده اولدرمشلردی دیدیکه ایرته خمیس کونده یوزلریکز صرارر وجمعه کونده قیزارر وسبت کونده قرارر واحد کونده عذابکز کلور صالح علیه السلام انی دیمجك اول ناقه یی اولدورن طقوزکشی دیدیلرکه کلوك کیجه انی باصوب اولدوره لم اکر اول وعدنده صادق ایسه کندیمزه عذاب ایرمزدن اول بزا کاعذابمزی ایرکورر ز واکر کاذب ایسه انی ناقه سنه ایرکورمش اولورز اویله اولسه کیجه صالح علیه السلامی اولدرمکه کلدکلرنده ملائکه طاشله جیمغی اوروب اولدردیلر ❁ اندن انلرك اقرباسی بونلری صالح اولدردی بزدخی صالحی اولدررز دیدیلر صالحك عشیرتی سلاحلنوب والله سز انی ابدا اولدوره مزسز حالبوکه اول سزه اوچ کوندن صکره عذاب نزولنی وعد ایتدی اکر صادق ایسه انکله اوزریکزه رب تعالینك غضبن آرتوررسز واکر کاذب ایسه بز قارشمزز سز بیلورسز دیدیلر ❁ اویله اولسه انی قویوب کتدیلر ایرتسی یوم خمیسده کورسه لرکه صغیر وکبیرك ذکر وانثانك جیمغنك یوزلری خلوقله بویانمش کبی صرارردی صالح علیه السلام صدقنی تیقن ایدوب کندیلره عذاب ایرمسین تحقیق ایتدیلر ایکنجی یوم جمعه ده کورسه لرکه جیمغنك یوزلری قانه بویانمش کبی قزاردی فریاد ایدوب آغلشدیلر یوم سبت اولیجق یوزلرینه زفت سورلمش کبی قراردی کندیلردن مأیوس اولوب عذابه انتظارله کفنلندیلر احد کونی اولیجق کندیلرین براوزره براغوب عذاب نه جانبدن کلوردیو کاهی سمایه وکاهی یره باقندیلر چون اول کون ضحی وقتی ایردی سمادن بر صوت کلدیکه یرده اولان هرشیئك صوتی انده وارایدی شدت وهیبتندن دفعة جیمغنك قلبلری پاره لنوب هلاك اولدیلر ❁ سدی ایدر حق جل وعلا صالح علیه السلامه وحی ایتدیکه سنك ناقه کی قومك اولدریسردر چون انی انلره خبر ویردی دیدیلرکه بزانی ایدردکلز صالح علیه السلام دیدیکه ایمدی ناقه یی اولدره جك کمسنه اشبو آیده طوغیسردر ثمود قومنك اهلا کنه اول سبب اولیسردر دیدیلرکه اویله اولسه اشبو آیتده هر قنغیمزك ولدذکری اولورسه ذبح ایده لم اول عهد اوزره اول آیده اون ولد طوغوب طقوزین والدلری ذبح ایتدیلر اونجیسی ایسه اندن اوکدین ولدی اولمدیغندن طوغان ولدی ذبح ایتمدی باذن الله بیویوب آز زمانده جثه ده شباب حدینه ایردی اول ولدلرین ذبح ایدن طقوز کسنه انی کوردکلرنده دیدیلرکه بزدخی ولدلرمزی ذبح ایتمسیدك بونك کبی یکت اولورلردی دیو تحسر ایدردیلر واکا سبب صالح اولدی دیو کیجه انی باصوب انی واهلنی اولدرمکه یمین وعهد لشدیلر ورأی ایتدیلرکه ناسه کندیلرین سفره چیقار صورتنده کوسترلر وبرغاره کیروب کیجه یه دکین انده طوره لر کیجه اولوب صالح علیه السلامی مسجدینه واردیغنده مغاره دن اکا کیدوب اولدوره لر

ایدن قوم ایچون ضرب مثل وتکریر ایله تصریف ایده رز ❁ دینلدیکه زمین پاك قلب مؤمنه وزمین شوره زار قلب کافره تشبیهدر که مؤمن کلام حق ایشیتدکده قلبی قبول (بعده) ایدوب انکله تفعلنور کافرك قلبی تخم نصیحتی عدم قبول ایله هیچ نفعه نائل اولمز (لقد ارسلنا نوحا الی قومه فقال یاقوم اعبدوا الله مالکم من اله غیره انی اخاف علیکم عذاب یوم عظیم) نوح بن لمك بن متوشلخ

بن ادریس علیه السلام در الی یاشنده دعوته مأمور اولدی ❁ تحقیق بز نوحی قومنه کوندردك نوح علیه السلام ❁ ای قوم الحق بر الله تعالایه عبادت ایدك سزکچون غیری معبود یوقدر تحقیق بن قورقارمکه اکر ایمانه کلمزسکز سزك اوزریکزه عظیم کونده عذاب اوله جقدر دیدی ❁ اول عذاب قیامتده یاطوفان اوله (قال الملأ من قومه انا لنریك فی ضلال مبین) انك قومنك بیوکلری نوح علیه السلامه بزسنی آشکاره ضلالتده کوررز دیدیلر (قال یاقوم لیس بی ضلالة ولکنی رسول من رب العالمین) نوح علیه السلام ای قوم بکا ضلالت یوقدر ولکن بن عالمك ربسی طرفندن سزه رسولم دیدی (ابلغکم رسالات ربی وانصح لکم واعلم من الله مالا تعلمون) ربم جل شانه نك احکامی خبرلرینی سزه تبلیغ ایده رم وصلاحکز ایچون سزه نصیحت ایده رم والله تعالی طرفندن بکا وحی کلوب سزك بیلمدیککز شیلری بن بیلورم دیدی (اوعجبتم ان جاءکم ذکر من ربکم علی رجل منکم لینذرکم ولتتقوا ولعلکم ترحمون) بنه نوح علیه السلام انلره ربکز طرفندن کندو جنسکزدن برر جل لسانیله وحی وخبر کلدیکنه تعجبسمی ایدرسز تاکه سزی کفر ومعاصیدن

بعده کیرو دونوب یوللرینه کیدهلر سؤال اولندقلری وقت بزانی کورمدك بیلمزز دیو انکار ایدهلر ❁ صالح علیه السلام ایسه کیجه قریه دهیاتمزدی بلکه مسجدنده کیجه لردی صباح اولیجق قومنه کلور وعظ ونصیحت ایلردی چون انلر رأیلری اوزره واروب اول غاره کیردیلر غار اوزرلرینه یقیلوب التده هلاك اولدیلر انلرك انده کیردکلرینی کورنلر واروب انلری انده قتلی بولدیلر فریاد ایدرك قریه لرینه کلدیلر یاعباد الله تعالی راضیمدرکه صالح ناسه ابنالری قتلنه امر ایده حتی که قتل ایتدیلر اول سیبدن ناقه یه هجوم ایدوب اولدردیلر وثمودن صالح علیه السلامه مؤمن اولان درت بیك کشی ایدیلر صالح علیه السلام ایله حضرموته کتدیلر وانده حاصورا دینور برمدینه یاپدیلر علمادن برقوم دیدیلرکه صالح علیه السلام قومی بیننده یکرمی بیل اقامت ایدوب اللی سکز یاشنده مکه ده وفات ایتدی (ولوطا اذ قال لقومه اتأتون الفاحشة ماسبقکم بها من احد من العالمین) وبز لوط علیه السلامی رسول کوندردك که اول لوط بن هاران بن تارخدرکه ابراهیم علیه السلامك قرانداشی اوغلیدر ❁ روایت اولندیکه لوط علیه السلامك عمیسی ابراهیم علیه السلامه مؤمن اولدیغی حالده انکله بیله ارض بابلدن شامه هجرت قصدیله چیقدیلر ابراهیم علیه السلام فلسطینه نزول ایدوب لوط علیه السلامی اردینه انزال ایتدی الله تعالی انی سدوم اهلنه رسول کوندروب اول انلره دیدیکه ذکوره اتیان فعل فاحشی ایشلرمیسز که انده عالمیندن هیچ کسنه سزی سبق ایتمدی عمرو بن دینار ایدر ذکر ذکر اوزره کورلمدی حتی که ابتداء انی قوم لوطا ایشلدی (انکم لتأتون الرجال شهوة من دون النساء بل انتم قوم مسرفون) سز نسادن غیری اشتهاله رجالك دبرلرینه جماع ایدرمیسز بلکه سز برقومسزکه عادتکز اسرافدر زیرا که لذات بهیمیه تحصیلنده مبالغه رسز (وما کان جواب قومه الا ان قالوا اخرجوهم من قریتکم انهم اناس یتطهرون) لوط علیه السلامك کلامنه قومنك جوابی دیمك اولدیکه لوطی واکا تابع اولنلری قریه کزدن چیقارك که انلر ادبار رجالدن تنزه ایدرلر (فانجیناه واهله الا امرأته کانت من الغابرین) اویله اولسه بز لوط علیه السلامی واکا ایمانه کلنلری هلاکدن امین اوزره قیلوب مرأه سی کفرنی اسرار ایدر اولدیغیچون دیارلرنده قالوب هالکلردن اولدی (وامطرنا علیهم مطرا) واوزرلرینه سجیلدن طاش یاغدردق (فانظر کیف کان عاقبة المجرمین) نظر اینکه انبیایه کافر لرك عاقبتی نیچه اولدی ❁ روایت اولندی که انلردن برتاجر اول وقت مکه حرمنده بولنوب انکیچون برطاش هواده قرق کون طوردی حتی که اول تجارتن قضاء ایدوب حرمدن چیقدیغی کبی اول طاش هوادن اینوب انی اولدردی ابو حنیفه رضی الله تعالی عنه ایدر برکیمسه که قوم لوط عملن ایشلیه تعزیر اولنور ❁ وتائوبه ایدنجه حبس ایدیلور برقولده یوکسك یردن اشاغه براغیلور واردنجه طاش یاغدریلور وبرقولده محصن ایسه رجم اولنور دکل ایسه زناده کی کبی یوزجلده اوریلور (والی مدین اخاهم شعیبا) بزمدین بن اخافه وانلردن صاقدیره وشایدکه بو کفر ومعاصیدن اتقا کز سبیله رحمت اولنه سز دیدی (فکذبوه فانجیناه والذین معه فی الفلك واغرقنا الذین کذبوا بایاتنا انهم کانوا قوما عمین) نوح علیه السلامی قومی تکذیب ایتدیلر بز نوحه وسفینه ده انکله بیله اولنلره نجات ویردك و بزم آیتلرمزی تکذیب ایدنلری طوفانله غرك ایتدك انلر وحدانیتمز علامتلرینی

کورمز اعمی قوم اولدیلر ❁ دینلدیکه نوح علیه السلام قومنك هلاکنه دعا ایلدکده حق تعالی سفینه انشاسنه امر ایدوب طوفانی کوندرمکله سفینه یه الدینی قرق نفر رجال وقرق عدد نسوان واوغلی سام وحام ویافث ایله نجات بولدی (والی عاد اخاهم هودا قال یاقوم اعبدوا الله مالکم من اله غیره افلاتتقون) وقوم عاده نسب جهتیله قرداشلری هود علیه السلامی کوندردك هود علیه السلام ای قوم اول برالله تعالایه عبادت ایدك سزکچون اندن غیری معبود یوقدر ایاانك عذابندن قورقمزمیسکز دیدی ❁ اول هود علیه السلام بن عبدالله بن رباح بن جادر بن عاد بن ارم بن سام بن نوح علیه السلامدر یاخود بن شالخ بن ارفخشد بن سام بن نوح علیه السلامدر وعاد بن عوص بن ارم بن ارفخشد بن سام بن نوح علیه السلامدر وقوم مذکور غایت بلند وتناور روی زمینده انلر کبی جسیم الجثه اولمامشدر (قال الملأ الذین کفروا من قومه انا لنریك فی سفاهة وانا لنظنك من الکاذبین) هود علیه السلام قومنك رؤاسندن کافرلری یاهود بزسنی قومکك دینی ترکده بی عقل کوررز ودعوای رسالتده سنی کاذبلردن ظن ایدرز دیدیلر (قال یاقوم لیس بی سفاهة ولکنی رسول من رب العالمین) هود علیه السلام ای قوم بنده خفت عقل وجهالت یوقدر ولکن بن عالمك ربسی طرفندن (الذین) سزه رسولم دیدی (ابلغکم رسالات ربی وانا لکم ناصح امین) ربم جل جلاله نك رسالاتی سزه تبلیغ ایده رم ورسالتمده صادق اولهرق سزه نصیحت ایدیجیم دیدی (او عجبتم ان جاءکم ذکر من ربکم علی رجل منکم

ابراهیم علیه السلام اولادینه که انلر اصحاب ایکه در نسبا قرنداشلری شعیب علیه السلامی رسول کوندردك ❁ روایت اولندیکه ابراهیم علیه السلام نمرودك آتشندن چیقیجق نمرودك قزین تزوج ایدوب اندن مدین نام ولدی وجوده کلدی اول مدین لوط علیه السلامك قزین تزوج ایدوب اندن تناسل ایدن اولاده آل مدین دینلدی وشعیب علیه السلام ایسه ابن میکیل بن یشجر بن مدیندر و برقوله ابن یثرون بن یوبب بن مدیندر ❁ وشعیب علیه السلام اعمی ایدی واکا خطیب الانبیاء دینوردی قومنه حسن مراجعتیچون وقومی مکیال ومیزانده بخس اهلی ایدیلر (قال یاقوم اعبدوا الله مالکم من اله غیره) شعیب علیه السلام انلره دیدیکه یاقوم الله تعالی بی برله کز واکا اطاعت ایلکز زیرا که اندن غیر الهکز یوقدر (قد جاءتکم بینة من ربکم) ربکز جل شانه دن سزه معجزه کلدی اکرچه اول قرآنده ذکر اولنمدیسه ده زیرا که هر معجزه قرآنده ذکر اولنمش دکلدر (فاوفوا الکیل والمیزان) ایمدی کیل ومیزانکزی ایفاء واتمام ایدك (ولا تبخسوا الناس اشیاءهم) وناسه حقلرینك جلیل وحقیر ین اداده نقص ایتمه کز ❁ دینلدیکه انلر مکاسین ایدیلر هیچ برشیئ مکسسز ترك ایتمزلردی (ولاتفسدوا فی الارض بعد اصلاحها) ویر یوزنده کفره کفر وحیف ایله افساد ایتمه کز انك امرنی انبیاء واتباعی شرایعله اصلاح لرندنصکره (ذلکم خیر لکم ان کنتم مؤمنین) ایفاء کیل ووزن وترك فساد دنیاده وآخرتده سزه خیر لودر اکر بنم قولمی تصدیق ایدرسز (ولاتقعدوا بکل صراط توعدون وتصدّون عن سبیل الله من آمن به) ودین طریقلرندن هر طریق اوزره اوتوروب الله تعالی یه ایمانه کلنلری تخویف ودین اسلامدن منع ایتمه کز طریق حق اکرچه بردر لکن معارف وحدود واحکامه منشعب اولور انلر قیچان برکیسه یی امور دینیه دن برشیئه سعی ایدر کورسه لر منع ایدرلردی ❁ دینلدیکه انلر مراصد اوزره اوتورر لردی شعیب علیه السلامی مراد ایدنلی اول کذابدر صقین سنی دینکدن دوندرمسون دیرلردی واکا ایمان کتورنلری تخویف ایدرلردی وبرقوله انلر قطع طریق ایدر لردی (وتبغونها عوجا) ودینده اعوجاج اولمسن طلب ایدرسز شبهه القاسیله ویاخود اول معوجه در دیمسیله (واذکروا اذ کنتم قلیلا فکثرکم) وذکر ایدك که عددکز قلیل ایکن عدد وعدد کزو مالکزده برکتله سزی کثیر ایتدی (وانظروا کیف کان عاقبة المفسدین) ونظر ایدك که سزدن اول کچن امتلردن فساد ایدنلرك عاقبتلری نیچه اولدی (وان کان طائفة منکم آمنو بالذی ارسلت به وطائفة لم یؤمنوا) اکر بنم رسالتمده اختلاف ایدوب برفرقه کز بنم ارسال اولندیغم شیئه تصدیق ایدرو برفرقه کز تکذیب ایدرسکز (فاصبروا حتی یحکم الله بیننا) تربص ایدك که الله تعالی تکذیب ایدنلری تعذیب وتصدیق ایدنلری انجا ایله قضاء ایدوب ایکی فرقه دن قنغیسنك عاقبتی افضل ایدوکن بیله سز (وهو خیر الحاکمین) اول الله تعالی حاکملرك خیر لوسیدر که عدالله ورفع ظلمله حکم ایدر (قال الملأ

لينذركم واذكروا اذجعلكم خلفاء من بعد قوم نوح وزادكم فى الخلق بسطة فاذكروا الاء الله لعلكم تفلحون)
هود عليه السلام انلره ربكر طرفندن كندو جنس ونسبكردن برجل لسانيله رسالت وبيان كلديكى عجبلرميسكزكه
سزى عذاب الهيدن اخافه ايدر ديدى ﴿ ٦٩ ﴾ و ذكر ايدك شول وقتيكه قوم نوحك هلاكندنصكره ❁ زمين

الذين استكبروا من قومه لنخرجنك ياشعيب والذين آمنوا معك من قريتنا اولتعودن فى ملتنا)
انك قومى رؤساسندن اولوب ايمانمدن تعظم ايدنلر ديديلركه ياشعيب سنى وسنكله بيله سكامؤمن
اولنلرى قريه مزدن چيقاررز وياخود دينمزده دوندررز (قال أولوكنا كارهين) شعيب
عليه السلام ديديكه بزسزك دينكزه نيچه دونرز حالبوكه بزاندن كراهت ايدرز وياخودبزم
اندن كراهتمز حالنده بزى اكانيچه دوندررسز (قدافترينا على الله كذبا ان عدنا فى ملتكم بعد
اذنجانا الله منها) الله تعالى يه كذب اختلاف ايتمش اولورز اكرسزك ملتكزه دونرسه وزالله
تعالى اسلامله اكرام ايدوب ملتكزدن انقاذ ايتدكدنصكره (ومايكون لنا ان نعود فيها الاان
يشاء الله ربنا) والحال بزه صحيح اولمزكه سزك ملتكزه دونه وزمكركه الله تعالينك علم ومشيتنده
بزم اكادونمكمز سبقت ايتمش اوله ❁ اويله اولسه انك قضاء وحكمى بزم شامزده نافذاولور
(وسع ربنا كل شئ علما) الله تعالينك هرشيئه علمى احاطه ايدوبدر بزدن وكرك سزدن هر
شيئه دخى كه اولمش ويااوليسردر (على الله توكلنا) ايمان اوزره ثباتده واشراردن تخليصده
الله تعالى يه توكل ايتدك (ربنا افتح بيننا وبين قومنا بالحق) يارب بزمله قوممز بينى حقله قضاء
ايلكل ويابزم امرمزى اظهار ايتكه بزمله انلرك بينى منكشف ومحق مبطلدن متميزاوله (وانت
خيرالفاتحين) حالبوكه سن قضاء ايدنلرك خيراوسيسن (وقال الملأ الذين كفروا من قومه لئن
اتبعتم شعيبا انكم اذا لخاسرون) قومنك كافر اولان اشرافى ديديلركه دينكزى ترك ايدوب
شعيب عليه السلامه اتباع ايدرسكز خاسرين اولورسز ❁ وقتاكه شعيب عليه السلامك
وعظيله متعظ اولديلر شعيب عليه السلام مؤمنلرله انلرك اراسندن چيقديلر (فاخذتهم
الرجفة فاصبحوا فى دارهم جاثمين) انلرى جبرائيل عليه السلامك صيحه سى عندنده زلزله
اخذايدوب منزللرنده ميتين اولديلر ❁ ابن عباس ايدرالله تعالى انلرك اوزره جهنمدن برباب
فتح ايدوب انفاسلرينى حرشديد اخذايلدى حتى انلره ظل وماءدن هيچ برى نفع ايتمدى حتى
تبردايچون اسرابه كيردكلرنده انك حرنى ظاهردن اشدبولوردى اندن چيقوب بريه لره كيتديلر
الله تعالى برسحابه كوندرديكه انده ريح طيبه وارايدى انلرك رجال ونساسى انك التنه ديرلديلر
❁ اول حالنده الله تعالى انى اوزرلرينه يالكلوآتش اينديرى وارض دخى آتلرنده تزلزل ايدوب
جرادمقلى يانمسى كبى يانوب كل اولديلر ❁ روايت اولنديكه انلردن الله تعالى يدى كون
ريحى حبس ايدوب بعده اوزرلرينه حرى تسليط ايلدى ❁ يزيد الحريرى ايدر يدى كون
اوزرلرينه حرتسليط اولنوب بعده ايراقدن انلره برطاغ كوزكدى ارالرندن برى اكاوروب
كورسه كه انده انهار وعيون واراويله اولسه انلرك جيبى وآروب اول طاغك التنه ديزلديلر
اول حالنده طاغ اوزرلرينه دوشوب آلتنده قالديلر ❁ عذاب يوم الظلة ❁ ايله مرادا ولدر
دينلدى ❁ قتاده ايدر الله تعالى شعيب عليه السلامى اصحاب ايكه يه واهل مدينه بعث ايتدى

احقافده تابحر عمانه دك ❁
حق تعالى سزى خلفا
قبلدى وسزى خلقت
وقوت وقامتده جمله
آدملردن زياده قبلدى
امدى الله تعالا انك نعمتلرينى
ذكر ايدك كه شايد فلاح
بوله سزديدى (قالوا اجئتنا
لنعبد الله وحده ونذر ماكان
يعبد اباؤنا فاتنا بما تعدنا
ان كنت من الصادقين)
هود عليه السلامه قومنك
كافرلرى ياهود سن بزم
بابالرمزك عبادت ايتديكى
بتلرمزى تركله بز الله
عبادت ايلمزى امر
ايتمكمى كلدك امدى
اكر رسالتكده صادق
ايسك بزى اخافه ايلدكك
عذابى كتوردىديلر (قال
قد وقع عليكم من ربكم
رجس وغضب اتجادلونني
فى اسماء سميتموها انتم
واباؤكم ماانزل الله بها من
سلطان فانتظروا انى معكم
من المنتظرين) هودعليه
السلام انلره تحقيق ربكر
طرفندن سزه عذاب
وغضب واجب وحق

اولدى الله تعالى طرفندن برآيت نزولى ياخود برحجت وبرهان اولمقسزين سزك وبابالريكزك الهه تسميه ايتديككز بتلريكزده
بمله مجادله مى ايدرسكز امدى عذاب نزولنه سز منتظر اولك بنده سزكله بيله منتظرم ديدى (فانجيناه والذين معه
برحمت منا وقطعنا دابر الذين كذبوا بآياتنا وما كانوا مؤمنين) هود عليه السلامى ودينده اكاتابع اولنلرى رحمتمزله

قورتاردق وبزم آیتلرمزی تکذیب ایدوب مؤمن اولمیانلرینك سلسلهوکوکلرینی قطع ایتدك ❁ روایت اولندیکه قوم مذکور اوج سنه یغمور انقطاعیله قحطه مبتلا اولدیلر اول وقتده هرملت بربلایه دوچار اولسه بیت الحرامه واروب انده دعا ایدرلردی ومطلبلرینه نائل اولورلردی اول قوم دخی استسقا ایچون اعیان قبیله دن یتمش کیسه یی مکه یه کوندردیلر رئیسلری قیل بن عنز ومرثد ابن سعد ایدی و اولوقتده عملیق بن لاوذ اولادندن معویة بن بکر حاکم مکه ایدی اکا مسافر اولوب بعداز ضیافت طلب باران دعاسیچون چیقدقلرنده مرثد هود علیه السلامه کیزلو ایمان کتورنلردن اولمغله انلره سز توبه واستغفار ایدوب هود علیه السلامه اطاعت ایتمدیکه دعا کز قبول اولمز دیدی بو کلامنه مبنی معویه یه دیدیلرکه سن مرثدی دعاسحلنه کلمکدن الیقو واکا نصیحت ایله دیو براغوب قیل ایله اول یتمش کشی دعایه کتدیلر باران طلبیله دعالرنده فی الحال اوچ قطعه بلوت ظهور ایلدی بری بیاض بری قرمزی بری سیاه وندا کلدیکه ای قیل بو بلوتلردن برینی قومك ایچون اختیار ایله قیل دخی یغموری چوقدر ظنیله سیاه بلوتی اختیار ایلدی مکه دن ولایتلری طرفنه روانه وواد یلرنده مغیث نام محله واردقلرنده (فلا) بلوتك مژده سی قوم عاده ایریشوب سرور واستقبال ایر ایچون خانه لرندن چیقدیلر همان عذاب الهی دخی نازل اولوب اول سحاب ریح عاصف ایدیکه یدی کون سکز کیجه اسوب قوم عادی تماما هلاك ایلدی هود علیه

اصحاب ایکه ظلهایله هلاك اولدیلر واهل مدین ایسه جبریل علیه السلامك صیحه سیله هلاك اولدیلر ❁ ابوعبد الله البجلی ایدر ابجد وهوز وحطی وکلمن وسعفص وقرشت مدینده ملوك ایدیلر وشعیب علیه السلام زمانینده یوم الظلهده ملکاری کلمن ایدی (الذین کذبوا شعیبا کأن لم یغنوا فیها) شونلرکه شعیب علیه السلامی تکذیب ایتدیلر هلاك اولدقلرنده کانه دیار ومنازللرنده اقامت ویاتنعم ایتمدیلر (الذین کذبوا شعیبا کانوا هم الخاسرین) شونلرکه شعیبی تکذیب ایتدیلردین ودنیاده انلرخاسرین اولدیلر بوخسه شعیب علیه السلامی تصدیق ایدنلر دکل زیرا کهانلر دنیاده وآخرتده رابحلردر (فتولی عنهم وقال یاقوم لقدابلغتکم رسالات ربی ونصحت لکم فکیف آسی علی قوم کافرین) شعیب علیه السلام انلردن اعراض ایدوب دیدیکه یاقوم ربم جل شانه نك رسالاتنی سزه تبلیغ ونصح ایتدم اشبو قولی انلره تأسف ایدوب شدت حزنندن سویلدی بعده نفسنه انکار ایدوب دیدیکه بن بونلرك عذاب اولدیغنه ینه محزون اولورین حالبوکه انلر کفرلری سببیله اکا مستحق اولمشلردی (وماارسلناك فی قریة من نبی الااخذنا اهلها بالبأساء والضراء لعلهم یضرعون) انبیادن هرقنغیسینیکه برقریه اهلنه ارسال ایتدك انلرانی تکذیب ایتدکلرنده بؤس وضیق عیشله وسوء حاللهاول قریه اهلنی مؤاخذه ایتدك تاکه تضرع وتذلل ایدهلر (ثم بدلنا مکان السیئة الحسنة) بعده صدنده اولدقلری بلاء وشدتلری یرینه سلامت وسعه ویردك که ایکی امرله انلری ابتلاء ایدهوز (حتی عفوا) حتی که عدد وعددلری کثیراولوب اکاسرورلرندن طغیان ایتدیلر (وقالوا قدمس آباءنا الضراء والسراء) الله تعالینك نعمتنه کفران وذکرنی نسیانله دیدیلرکه عادت دهر مقتضاسنجه بزه ضراء وسراء تعاقب ایتدی حالبوکه بزدن اول آبائمز دخی اکا مبتلا اولمشیدی (فاخذناهم بغتة وهم لایشعرون) اویله اولسه بزانلری آکسزین عذابله اخذ ایتدك حالبوکه اندن اول عذابك نزولنه شعورلری یوغیدی (ولوان اهل القری آمنوا واتقوا لفتحنا علیهم برکات من السماء والارض) اکر اهل قری کفر وعصیانلری یرینه ایمان واطاعت ایتسهلر بزانلرك اوزره سمادن مطر وارضدن نبات برکاتن فتح ایدردك یعنی بزانلره هرجانبدن خیری توسیع وتیسیر ایدردك! ولکن کذبوا فاخذناهم بما کانوا یکسبون) لکن انلر رسوللری تکذیب ایتدیلر اویله اولسه کفر ومعاصیدن کسب ایتدکلری سببیله انلری اخذ ایتدك (أفأمن اهل القری ان یأتیهم بأسنا بیاتا وهم نائمون) شول کفر وتکذیب ایدن اهل قری ونیجه امنده اولورلر قورقزلرمیکه انلرنائملر ایکن انلره عذابمز اریشه (أوامن اهل القری ان یأتیهم بأسنا ضحی وهم یلعبون) اول وصفلو اهل قری خوف ایتمزمیکه ضحوهٔ نهارده انلره عذابمز اریشه حالبوکه فرط غفلتلرندن انلر لعب ولهوه ومالا یعنی یه مشغولردر (أفامنوا مکرالله) الله تعالینك مکرندن امنده می اولورلرکه اول انلره دنیاده انعامله استدراج ایدوب حسبانلری اولمیان جهتدن انلری اخذ وعذاب ایدر

السلام مؤمن قوميله سلامتده اولديلر (والى ثمود اخاهم صالحا قال ياقوم اعبدوا الله مالكم من اله غيره قد جاءتكم بينة من ربكم هذه ناقة الله لكم آية فذروها تأكل فى ارض الله ولا تمسوها بسوء فيأخذكم عذاب اليم) قبيلهٔ ثموده نسبا قرنداشلرى صالحى كوندردك

(فلا يأمن مكر الله الا القوم الخاسرون) ايمدى الله تعالينك مكرندن امن اوزره اولمز مكر انلرك كفر و نظر واعتبارى تركله مغبون اولديلر (اولم يهد للذين يرثون الارض من بعد اهلها) شول كسنه لره متبين اولمديمى كنديلردن اول هلاك اولان امم سالفه و ماضيه يه خلف اولوب ديار لرينه وارث اولديلر (ان لو نشاء اصبناهم بذنوبهم) اكر ديلسك انلره ذنوبلرينك جزاسن ايدير ردك انلردن اول كچنلره ايردير ديكمز كبى (ونطبع على قلوبهم) وقلبلرى اوزره ختم ايدرز (فهم لا يسمعون) حتى كه فهم واعتبار له ايشتمزلر (تلك القرى نقص عليك من انبائها) شول بلادكه بزانك اهالسنى بوندن اول هلاك ايتميشدك انلرك بعض اخبارنى يا محمد سكا حكايت ايدرز (ولقد جاءتهم رسلهم بالبينات) رسوللرى انلره معجزات له كلديلر (فما كانوا ليؤمنوا بما كذبوا من قبل) انلر رسوللرك كلمسندن اول تكذيب ايتدكلرى شيئه رسوللرك كلديكنده تصديق ايدر اولمديلر و ياخود مقدما تكذيب ايتدكلرى شيئ رسوللر كلديكنده مدت عمرلرنده تصديق ايدر اولمديلر و رسوللرك دعوت متطاوله و آيات متتابعه لرى تأثير ايتمدى (كذلك يطبع الله على قلوب الكافرين) الله تعالى شول هلاك ايتديكى امم خاليه نك قلوبنه ختم ايتمسى كبى سنك قومكدن شول ايمانه كلمزى مقدر اولميان كفارك قلوبنه دخى ختم ايدر (وما وجدنا لاكثرهم من عهد) امم خاليه نك اكثرى ايچون انزال آيات و نصب حجله اولان ايمان و تقوى اوزره ثابت اولمغه عهد لرينه وفا ايدر بولمدق (وان وجدنا اكثرهم لفاسقين) بلكه انلرك اكثرنى فاسقين بيلدك (ثم بعثنا من بعدهم موسى بآياتنا الى فرعون وملائه فظلموا بها) اول امتلر دنصكره موسى عليه السلامى معجزاتمزله فرعون وقومنه رسول كوندردك انلر ايسه كفرله اول معجزاتمزه ظلم ايتديلر (فانظر كيف كان عاقبة المفسدين) نظر ايتكه فساد ايدنلرك عاقبتى نيجه اولدى (وقال موسى يا فرعون انى رسول من رب العالمين) موسى عليه السلام فرعونه داخل اولبجق ديديكه يا فرعون بن رب العالمين دن سكا رسولن فرعون انى تكذيب ايدبجك اول ايدبجك اول ديديكه (حقيق على ان لا اقول على الله الا الحق) اوزرمه حق و واجبدركه الله تعالينك شانندهٔ قول صادقدن غيرى سويليم اويله اولسه بن اكا نيجه كذب و افترا ايدرين (قد جئتكم ببينة من ربكم) رب تعالىدن بنم رسالتمه دلالت ايدر علامت ظاهره ايله سزه كلمشين (فارسل معى بنى اسرائيل) ايمدى بنم ايله بنو اسرائيلى ارض مقدسه يه كوندركه اول انلرك آباءلرى وطنيدر ❁ حالبوكه فرعون انلرى اعمالده استعباد و استخدام ايدردى (قال ان كنت جئت بآية فأت بها ان كنت من الصادقين) فرعون اكا ديديكه اكر سنى ارسال ايدن عندندن كلمش ايسك بزه برآيت كتور كل كه صدقك ثابت اوله اكر دعوا كده صادق ايسك (فألقى عصاه فاذا هى ثعبان مبين) همانديم موسى عليه السلام الندن عصاسين يره براقدى كورلسه كه برحيهٔ عظيمه دركيم امرى ظاهر در شك ايتملز ❁ ابن عباس ايدر موسى عليه السلام عصاسين يره براغيجق برصارى وقيللو حيهٔ عظيمه اولديكه اغزينى آچمش ايدى ايكى چكمسى اراسى هوايه سكسان ذراع دكلو ايدى و يردن برميل دكلو ايدى و قويروغى اوزره طوروب چكمسنك برين يره

ايدرلردى و بزه رسالتكه دليل كوسترديرلردى صالح عليه السلام نه ايسترسكز ديمكله انلر بارين بيرامزدر بزمله صحرايه كل بزدخى بتلرمزى چيقاريرز سن الهكدن بر شى ايسته بزدخى بتلرمزدن ايسترز بقالم قنغمزك دعاسى قبول اولورسه اكا تابع اولورز ديو قرار ويرديلر فرداسى چيقوب هرچند بتلرندن حاجت طلب ايلديلر

ايدك كه اندن غيرى عبادته والوهيته مستحق يوقدر ربكز جل شانه طرفندن سزه معجزهٔ ظاهره كلديكه ايشته بنم پيغمبر لكمه دلالت ايدر الله تعالا نك قدرتيله بودوه در انى حالى اوزره براغمك كه ارض الهده اوت يبه و اكاهيچ بر بدلك ايله طوقنميه سز كه بونى مشاهده دنصكره اكا ضرر ايدرسكز سزى عذاب اليم اخذ ايدر ديدى ❁ دينلديكه ثمود عربدن برقبيله در اصللرى ثمود بن عابر بن ارم بن سام بن نوح عليه السلام در مسكنلرى حجاز له شام بينده وادى القرايه دك حجر دينور وصالح عليه السلام ابن عبيد بن اسف بن ناشخ بن عبيد بن جادر بن ثمود ايدى يعنى التنجى قرنده ثموده وارمغله نسب عد اولندى قبيلهٔ ثمود كثرت رجال و مال و جسامت و جودلرى اولوب صالح عليه السلامى تكذيب

ظهور ایتمامکله خجالتده قالدیلر صحراده کاتبه نامنده بشقه جه برطاش قیاوارایدی اشراف قبیله دن جندع بن عمروای صالح بوقیادن برحامله تویلو دوه چیقاردیدی صالح علیه السلام بنم ربمك قدرت کامله سنده عجز یوقدر اکر بومطلوبکز وجهله بوقیادن بودوه بی چیقاررسم نه ایدرسز دیدی انلر ایمان کتورز دیو عهد ویمین ایتدیلر صالح علیه السلام ایکی رکعت نماز قیلوب دعاایتدکده فی الحال اول قیا حرکته کلوب دوه لر طوغردغنده ناله ایدرکبی ایکلدی وقیا یاریلوب استدکلری صورتده بردوه طشره چیقدی وهمان کندو کبی بر یاوری طوغردی وناس اکا نظر ایدرلردی جندع توفیق الهیله فی الحال ایمانه کلوب باقیلری خذلانده قالدیلر صالح علیه السلام قومنه دیدیکه صویکزك جمیعی برکون اول دوه نك وبرکون سزکدر اول ناقه کون آشوری صویه واردقده بحرقیوسنك جمیع صوینی ایچمدکچه باشنی قالدرمزدی وایستدکلری قدرسودینی صاغوب ایچرلر وادخار ایدرلردی وایام صیفده وادینك ظهرنده اولوب ثمودك مواشیسی بطن وادیده سیماق واوتسز یرده اولوردی کذلك قیشده ناقه بطن وادیده مواشی ثمودظهر وادیده صوغق واوتسز محلده اولورلردی بوحالت انلره من عندالله بلا واضطراب اولدی مکر قبیلهٔ ثمودده مالدار ومواشیٔ (انلر) کثیره صاحبه سی ایکی مرأه ارایدی برینه عنیزه دینور عجوزمسنه اولوب حسنا قزلری وارایدی برینه دخی صدوف دینوردی ایکیسی دخی صالح علیه السلامی سومزلردی اول صدوفك مصدعا نام برابن عمی وار ایدی ناقه یی سکرملك یعنی

وبرنی فرعون قصرینك قبه سی سوری اوزره قودی وفرعونی اخذ ایچون اندن یکایولندی ❁ روایت اولندیکه اول فرعونك قبه سین ایکی نابی اراسنه الدی فرعون شریرندن صچرایوب کتدی وایچی سوروب اول کونده درت یوزکره حدث ایتدی وناس اوزره حمله ایدوب یوریدی انك خوفیله بری برلرینك اوزرینه دوشدیلر اول انده یکرمی بش بیك کشی جان ویروب هلاك ایرشدیلر وفرعون بیتنه کیروب یاموسی سنی کوندرن ربکه سکا آند ویررینکه آنی آلوب اوزرمدن دفع ایده سن وبن سکا ایمان کتوروب بنو اسرائیلی سنکله بیت المقدسه کوندررم کیده سن دیدی ❁ موسی علیه السلام آنی الیله آلدی همان دم کورلسه کاولکی هیئتنده عصااولدی ❁ بعده فرعون دیدیکه بون غیری دخی علامتك وارمیدر موسی علیه السلام دیدیکه نعم (ونزع یده فاذاهی بیضاء للناظرین) والینی جیبندن وياقولتنی التندن چیقاردی کورلسه که اول شعاعی نور شمسه غالب بیضا ایدی والحال موسی علیه السلام لونی شدید الادمه ایدی بعده انی ینه جیبنه قودیغنده اولکی هیئتنه عودت ایتدی (قال الملأ من قوم فرعون ان هذا لساحر علیم) فرعون وقومنك اشرافی موسی علیه السلام امرنده تشاور طریقی اوزره دیدیلرکه اشبو موسی سحر علمنده ماهر اولدیغندن عصاسنی حیه شکلنده وادمه یی بیضا لونده کوسترر (یرید ان یخرجکم من ارضکم فاذاتأمرون) دیلرکه سحرله سزی عرض مصردن چیقاره یامعشر قبطنه اشارت ایدرسزکه ایشلیه وز (قالوا ارجه واخاه وارسل فی المدائن حاشرین یأتوك بکل ساحر علیم) قبطك اشرافی فرعونه دیدیلرکه موسی یی وهارونی تأخیر وحبس ایلکل بوخسه حاللری ظاهر اولمدین قتل ایتمکل تاکه ناس انلری دعوالرنده صادق اولدقلرینچون قتل ایتدك دیو سکاسوء ظن ایتمیلر ومدینه لره رجال کوندروب بولدقلری سحر علمنده کی ماهرلری سنك یقینه جمع ایده لر ❁ دینلدیکه سحار اول کیمسه درکه سحری بیلور وغیری یه اوکره در وساحر اولدرکه انی بیلور غیری یه اوکرتمز ❁ وبرقوله ساحر اولدرکه سحری بعض وقته عمل ایدر بعضنده دکل وسحارا یسه سحری هر دائم عمل ایدر ❁ ابن عباس وغیری ایدر وقتاکه فرعون الله تعالینك عصاده کی قدرت وقوتن کوردی دیدیکه بزموسایه غلبه ایده مزز الاانك قومندن اولان کیمسه لر ایله غلبه ایدرز وبنی اسرائیلدن غلمان اتخاذ ایدوب فرما دینور قریه یه انلری کوندردی تاکه سحارلر انلره انده سحر اوکرده لرحتی که اول غلمان اوکرنوب سحره ماهر اولدیلردی وفرعون موسی علیه السلامه برموعدی مواعده ایتدیکه وقت معلومده انده حاضر اوله لر فرعون سحره سنی ومعلمرینی فاتنه احضار ایتدی واول معلمه بونلره سحردن نه تعلیم ایتدك دیوسؤال ایتدی معلم ایتدی انیکه اهل ارضك سحره سی اکا طاقت کتوره مزمکرکه سحادن امر وامداد ایریشه بزم انکله مقاومته طاقتمز اولز ❁ واول سحره نك عددنده اختلاف اولندی مقاتل دیدیکه

ایقلرینی تسمك شرطیله نفسنی آکا عرض ایلدی وغیزه دخی قدار بن سالف نام ادباره کذلك ناقه‌یی سکرملك شرطیله
قیزلرندن دیلدیکنی ویرمکه وعد ایلدی بو صورتله مصدعله قذار ناقه‌نك هلاکنی التزام وامثالری اشقیادن یدی
کیمسه‌یی دخی کندولره اویدردیلر ﴿ ۷۳ ﴾ وناقه‌نك یولنده کیزلنوب کچرکن قلیجیله اوروب اولدردیلر لخمی

انلرتمش ایکی ایدیلر رئیسلری ایکی کیسنه قبطدن وسائری بنو اسرائیلدن ایدیلر ❁ کلبی
ایدر رئیسلری نینوی اهلندن ایکی مجوس ایدی مقاتل ایدر رئیسلرینه شمعون وبرقولده یوحنا
دینوردی (وجاء السحرة فرعون قالوا ان لنا لاجرا ان کنا نحن الغالبین) وقتا که سحره فرعونه
کلدیلر اکر بزموسایه غلبه ایدرسه وزبزه جعل ومال ویررمیسن دیدیلر (قال نعم وانکم
لمن المقربین) فرعون دیدیکه نعم ویررین وسزی مقربلرمدن قیلورین وقتا که یوم موعوده
موعده کلدیلر (قالوا یاموسی اما ان تلقی واما ان نکون نحن الملقین) سحره تأدب ایدوب موسی
علیه السلامه دیدیلرکه عصا کی اول سنمی یره براقورسن یوخسه آلات سحر مزی اول بزمی
براغورز (قال القوا) موسی علیه السلام کرم وتسامح ویا انلری ازدراء وکندی شانته
وثوق ایدوب دیدیکه اول سز براغوك (فلما ألقوا سحروا اعین الناس) وقتا که سحره
آلات سحرلرین یره براقدیلر تمویه وتخییلدن فعللری حقیقتنی ادراکندن ناسك کوزلرین
صرف ایتدیلر (واسترهبوهم) وناسی ارهاب وافزاع ایتدیلر (وجاؤا بسحر عظیم) وسحر
عظیمله کلدیلر ❁ روایت اولندیکه انلر حبال غلاظ وخشب طوالرین یراغیجق طاغلر کبی
حیه لراولوب بری برلرینك اوزرینه بنکشدیلر حتی که برمیل دکلو مسافه ده حیات وافاعی
ایله وادی یی طولمش کوردیلر (واوحینا الی موسی ان ألق عصاك) بزموسایه عصا کی یره
براقغل دیوامرایلدك اول دخی الندن براغیجق برحیهٔ عظیمه اولدی حتی که افقی سدایتدی ❁
دینلدیکه اجتماعلری اسکندریه ده ایدی اول حیه‌نك قویروغی بحیره‌نك وراسنه ایردی
سکسان ذراع دکلو اغزنی آچدی (فاذا هی تلقف مایأفکون) سحره‌نك تزویریله ناسه
تخییل ایتدکلری حبال وعصییی برر برر هیچ بری قالمیجه جمعن یوتدی بعده انده حاضر
اولان قوم فرعون اوزره هجوم ایتدی اویله اولسه فزعلرندن بری برلرینك اوزرینه
دوشمکله یکرمی بش بیك کشی هلاك اولدیلر (فوقع الحق وبطل ما کانوا یعملون) حق
ظاهراولوب انلرك ایشلدکلری سحرباطل اولدی سحره اول حالتی کوریجك دیدیلرکه اکر
موسانك فعلی سحراولسه حبال وعصییز طوررردی چون مفقود اولدی امرالهی ایله ایدوکنی
تیقن ایتدیلر (فغلبوا هنالك وانقلبوا صاغرین) اول سحره آلتلری باطل اولیجق مغلوب اولدیلر
وذلیل ومقهور اولدقلری حالده کیرو دوندیلر (والقی السحرة ساجدین) والله تعالینك
القاءوالهامیله سحره لله سجده یه وار دیلر (قالوا آمنا برب العالمین رب موسی وهارون) دیدیلرکه
بزرب العالمینه ایمان کتور دکله اول موسی وهارونك ربسدر (قال فرعون آمنتم به قبل
ان آذن لکم) فرعون سحره یه دیدیکه بنم سزه اذنم اولمز دن اول انی تصدیق ایتدیکزمی
(ان هذا لمکر مکرتموه فی المدینة لتخرجوا منها اهلها) اشبو صنیع برحیله درکه سزوموسی
مصرده ایکن بوارایه کلمزدن اول اتفاق ایتمشکزدر تا که قبطی مصردن چیقا روب اکا

اهل بلدالخذوتقسیم ایتدیلر
ناقه‌نك ولدی انی کوردکده
اول اراده برطاغ وارایدی
اکا قاچدی انده اوچکره
چاغروب برقیا یاریلوب
ولد ناقه انك ایچنه کیردی
صالح علیه السلام انك
اوچکره چاغرمسی اوچکون
عمرکز قالدیغنه اشارتدر
عذابه حاضر اولك دیدی
انلراستهزا طریقیله یاصالح
اول عذاب بزه نه وقت
کلور وانك کلمسنه علامت
ندردیدیلر ناقه‌یی چهارشنبه
کونی اولدرمشلر ایدی
صالح علیه السلام دیدیکه
یارین پنجشنبه یوزلریکز
صارارر جمعه کونی قزارر
جمعه ایرتسی قرارر پازار
کونی عذابکز کلورواقعه
دیدیکی کبی فرداسی خیسده
یوزلری صارارروب جمعه
قزاروب سبت کونی
قراردقده مأیوسا عذابه
انتظار ایله پازار کونی
کندولرینی براوزره براغوب
عذاب نه جانبدن کلور
دیوکاه سمایه کاه یره باقندیلر
اولکون ضحی وقتنده

کوکدن بر هیبت وشدتلو (تبیان) (ثانی) (۱۰) صوت کلوب جمله کافرلرك قلبلری پاره لنوب هلاك اولدیلر
(واذکروا اذ جعلکم خلفاء من بعد عاد وبوّءکم فی الارض تتخذون من سهولها قصورا وتنحتون الجبال بیوتا فاذکروا
الاء الله ولاتعثوا فی الارض مفسدین) وذکر ایدك که الله تعالی سزی عاد قومنك هلاکندنصکره خطفاایدوب ارض حجرده

اسكان ايتدى يازلرده يومشاق يرلرده كوشكلر ياپوب قيشلرده طاغلرى اويوب خانەلر ياپوب ساكن اولورسز
امدى الله تعالا انك نعمتلرينى يادوشكرايليوب يريوزنده فساده قصد وسعى ايلمك (قال الملاء الذين استكبروا من قومه للذين
استضعفوا لمن امن منهم اتعلمون ان صالحا مرسل من ربه قالوا انا بما ارسل به مؤمنون) صالح عليه السلام قومندن

ايمانه كليوب تكبر اوزره اولنلر ينه اول قومندن ضعيف عدايتدكلرى ايمانه كلنلرايچون استهزايوزندن ديديلركه صالح ربسى طرفندن كوندرلمش پيغمبر اولديغنى بيلورميسز اول ضعفا بيلورز بزه وسزه مرسلدر وبزاكا ايمان ايدنلردنز ديديلر (قال الذين استكبروا انا بالذى امنتم به كافرون) اول ايمانندن تكبر ايدنلر اول مؤمنلره شول سزك ايمان ايتديككز شيئه بزمنكر وكافرلرز ديديلر (فعقروا الناقة وعتوا عن امر ربهم وقالوا يا صالح ائتنا بما تعدنا ان كنت من المرسلين) واول دوه يى كسديلر وربلرينك امرينه عدم امتثال ايله عصيان ايتديلر واستهزا طريقيله اى صالح اكر مرسل پيغمبرلردن ايسك بزه وعد ايتديكك عذابى كتوردىديلر (فاخذتهم الرجفة فاصبحوا فى دارهم جاثمين) انلره كوكدن هيبتلو صوتله يرده زلزله اولوب قلبلرى پاره لنمكله يوز اوزره دوشوب خانەلرنده هلاك اولديلر (فتولى عنهم وقال ياقوم لقد ابلغتكم رسالت ربى ونصحت لكم ولكن لا تحبون الناصحين) صالح عليه السلام انلردن اعراضله اى قوم بن سزه ربمك رسالتنى تبليغ ونصيحت ايتدم لكن سز نصح ايدنلرى سومز ايديكز ديدى (ولوطا اذ قال لقومه اتاتون الفاحشة ماسبقكم

كنديكز استيلاء ايده سز (فسوف تعلمون) ايدى بنم سزه اوله جق صنيعمى بيلورسز (لاقطعن ايديكم وارجلكم من خلاف) صاغ الكزله صول اياقلريكزى قطع ايده يم (ثم لاصلبنكم اجمعين) بعده نهر مصرك كنارنده سزى صلب ايده يم (قالوا انا الى ربنا منقلبون) ديديلركه لابد بزموتله ربمز جل شانه يه رجوع ايدرز اويله اولسه بزسنك وعيدكه مبالات ايتمز ويا خود سن انى بزه ايدرسن بزربمز الله تعالى يه وثوابنه منقلب اولورز ويا خود بزم وكرك سنك جيعمزك مصيرى الله تعالى يه در سندن اول حقمزى اليورر (وما تنقم منا الا ان آمنا بآيات ربنا لما جاءتنا) بزم سنك عندكده هيچ بركنا همز يوقدركه زعمكده انك اوزره بزعذابه مستحق اوله وزشوندن غيريكه ربمز جل شانه نك آيتلرى بزه ظاهر اوليجق اكا ايمان كتوردك ❁ بعده الله تعالى يه اقبال ايدوب ديديلركه (ربنا أفرغ علينا صبرا وتوفنا مسلمين) يارب سنك قبلكدن اوزرمزه صبر انزال اينكه قطع وصلب عندنده اول بزه مدداوله واسلام اوزره ثابت اولديغمز حالده بزى توفى ايت ❁ دينلديكه فرعون انلره ذكر اولنان وعيدنى انفاذ ايتدى وبرقولده ❁ انتما ومن اتبعكما الغالبون ❁ دلالتيله اكا قادر اولمدى (وقال الملأ من قوم فرعون أتذر موسى وقومه ليفسدوا فى الارض ويذرك وآلهتك) فرعونه قومنك اشرافى ديديلركه موسايى وقومنى ترك ايدر ميسنكه ناسى مخالفتكه دعوتله يريوزنده افساد ايده لر وسكا وآلهه كه عبادتى ترك ايده لر ❁ ابن عباس ايدر فرعونك بقره سى وار ايديكه اكا عبادت ايدردى وتجان بربقره حسنا كورسه قومنه اكا عبادت ايدك ديو بيورردى ❁ حسن ايدر فرعون بوينده صليب تعليق ايتمشيديكه اكا عبادت ايدردى ❁ سدى ايدر فرعون قومينه اصنام اتخاذ ايدوب انلرى اكا عبادت ايتديرردى وانلره ديردىكه اشبو سزك آلهه كزدرو بن اول آلهه نك وسزك ربيسين ❁ وبرقولده انلر شمسه عبادت ايدرلردى (قال سنقتل ابناءهم ونستحيي نساءهم وانا فوقهم قاهرون) فرعون ديديكه بز انلرك اناسنى قتل ونساسنى احياء ايده لم نتكم بوندن اول انى ايدردك تاكه قهر وغلبه دن اوكدينكى حالت اوزره ايديكمز بيلنه يوخسه منجملر وكاهنلرك حكم ايتديكى مولود ايچون اولميدكه ملكمز انك يدنده زائل اوليسر در حالبوكه بزانلر اوزره قاهرلرز انلر ايسه بزم تحت يدمزده مقهورلردر وقتاكه قوم موسى عليه السلام فرعونك اول قولنى ايشتديلر واندن تضجر ايتديلر (قال موسى لقومه استعينوا بالله واصبروا ان الارض لله يورثها من يشاء من عباده) موسى عليه السلام قومنه ديديكه الله تعالى دن اعداكز اوزره نصرت طلب ايدك واندن خلاصكز وقتى ايرنجه اذالرينه صبر ايدككه ارض مصر وغيرى الله تعالى نك خلق وملكيدر انى عبادندن ديلديكى كسنه لره ويرر (والعاقبة للمتقين) نصر وظفر وياسعادت وشهادت وياجنت متقيلر ايچوندر سحره ايمانه كليجك بنو اسرائيلدن التيوز بيك كسنه موسايه تابع اولديلر (قالوا اوذينا من قبل ان تأتينا ومن بعد ما جئتنا) موسى

بهـا من احد من العـالمين) لوط عليه السـلام قوم سدومه ايلسز بوفاحش عملى ايشلرمسكزكه بو عالمده سزدن مقدم بر كيمسه بو عملى ايتمدى ديدى ❁ لوط بن هاران بن آزر بن نوح عليه السلام كه ابراهيم عليه السلامك برادرزاده سيدى ابراهيم عليه السـلام بابلدن شـامه

عليه السلامه ديديلركه سن بزه رسالتله كلمزدن اول اتيانمزى قتله ايذا اولندق وكلديككدن صكره بنه انك اعاده سيله ايعاد اولندق ❁ دينلديكه موسى عليه السـلامك كلمسندن اول فرعون انلرى نصف نهاره دكين استخدام ايدردى موسى عليه السلامك كلمسندنصكره جميع نهارى اجرسز استخدام ايدراولدى (قال عسى ربكم ان يهلك عدوكم) موسى عليه السلام انلره ديديكه قريب اولديكه ربكز جل شانه عدوكز فرعونى قوميله بيله هلاك ايده (ويستخلفكم فى الارض) وانلرك هلاكندنصكره ارض مصرده سزى اسكان ايده (فينظر كيف تعملون) تاكه شكر وكفران وطاعت وعصياندن اعمالكزى كوروب انك حسبنجه جزا كزى ايده (ولقد اخذنا آل فرعون بالسنين ونقص من الثمرات لعلهم يذكرون) بزآل فرعونى قلت امطار ومياهله وكثرت عاهاتدن ثمراتك نقصيله اخذايتدك تاكه تنبه ايدنلرانى كفر ومعاصيلرى شومندن بيلوب طاعته يونيله لر ❁ وياخود شدائدله قلبلرينه رقت كلوب رب تعالى يه اقبال وعندنده كى جزاء وافضاله رغبت ايده لر (فاذاجاءتهم الحسنة قالوا لناهذه) قحطان انلره خصب وسعه وعافيتدن برشئ ايرسه بزبوكا اهل ومستحقلرز ديرلر يوخسه انى الله تعالى دن فضل كوروب شكرين ايتمزلر (وان تصبهم سيئة يطيروا بموسى ومن معه) واكر انلره جدب وبلاء ومكروهدن برشئ ايرسه بوحالت بزه موسى وقومنك شومندندر ديرلر ❁ روايت اولنديكه فرعون يدى يوز يكرمى بيل معمر اولوب آنك درتيوز بيلن ملوكتده چوردى بودكلو عمرده برمكروه كورمدى اكر اول مدتده بركون آجقمش ويابركيجه سقمه طوتمش ويابرساعت بر عضوى اغريمش اولسه جدا ربوبيت دعواسين ايتمزدى (ألا انما طائرهم عندالله) بيلك كه خيروشردن انلره ايريشن دكل الا الله تعالى عندنده مكتوب اولان عملرى سببيله در (ولكن اكثرهم لايعلمون) لكن انلرك اكثرى انى بيلمزلر (وقالوا مهما تأتنا به من آية لتسحرنا بها فانحن لك بمؤمنين) وموسى عليه السلامه ديديلركه هربار كيم سن بزه برعلامت كتوره سنكه انكله بزه سحر ايده سن بزسكا ايمان كتورر دكلرز ❁ ابن عباس وغيرى ايدروقتاكه سحره ايمانه كلديلر فرعون وقومى مغلوبين كيرودوندىلر كفروشرك اوزره اقامته اصرار ايتديلر الله تعالى انلره متتابعا آيتلر كوندردى باديه اهلنى قحطله وامصار اهلنى نقص ثمراتله مبتلا قيلدى وعصاويد معجزه سين انلره كوسترددى انلرايسه ايماندن اباء ايتديلر ❁ موسى عليه السلام حق تعالى يه رجوع ايدوب ديديكه الهى عبدك فرعون يريوزنده بغى وفساده يونلدى وقومى ايسه عهدلرين صيديلر ❁ ايمدى انلرى مؤاخذه ايتكه اول انلره عقوبت وقومنه نصيحت ومن بعده كله جكلره عبرت وآيت اولمه (فارسلنا عليهم الطوفان والجراد والقمل والضفادع والدم آيات مفصلات فاستكبروا وكانوا قوما مجرمين) اويله اولسه بزانلره طوفان وجراد وقمل وضفادع ودم ارسال ايتدك اول آيات متتابعات اولديغى حالده اول آيتلرك هربرى بررهفته ممتداولور وهرايكى آيتك اراسى بررآى

پيغمبرلك ويروب اهل مؤتفكاته كوندردى وانلر بش شهر اولوب اعظمى سدوما وديكر غامورا وداؤماوصابورا وصغورا ايديكه انلرده تاسك زياده كثرتى وارايدى لوط عليه السلام سدومه كلوب خلقى دينه دعوت ولواطه فحشندن نهى ايلدى (انكم لتأتون الرجال شهوة من دون النساء بل انتم قوم مسرفون) سز نسادن غيرى شهوتله رجاله مباشرت ايدرسز بلكه سز اسراف ايديجى بر قومسزديدى (وما كان جواب قومه الا ان قالوا اخرجوهم من قريتكم انهم اناس يتطهرون) لوط عليه السلامك بوكلامنه بربرينه جوابلرى انجق لوطى واكاتابع اولنلرى قريه كزدن يعنى سدومدن چيقاركه انلر بو عملدن پاكلك طلب ايدر انسانلردن ديمك اولدى (فانجيناه وأهله الا امرأته كانت من الغابرين) بز لوط علية السلامه واهل بيت وتبعه سى

مؤمنلره نجات ويردك انجق زوجه سى واعله كيزلو كفرده اولديغيچون لوط عليه السلامله كيتميوب قومله هلاك اولدى (وامطرنا عليهم مطرا فانظر كيف كان عاقبة المجرمين) وانلرك اوزرينه سجيلدن طاش ياغدردق نظر ايلهكه انبيايى منكر مجرملرك حالى نيجه اولدى) والى مدين اخاهم شعيبا قال ياقوم اعبدوا الله مالكم من اله غيره قد جاءتكم بينة من ربكم فاوفوا الكيل

والميزان ولا تبخسوا الناس اشياءهم ولا تفسدوا فى الارض بعد اصلاحها ذلكم خير لكم ان كنتم مؤمنين)
اصحاب ايكه اولان مدين بن ابراهيم عليه السلام اولادينه نسبا قرداشلرى اولان شعيب عليه السلامى رسول كوندردك شعيب
انلره ياقوم الله تعالايى برليوب اكا عبادت ايدك اندن غيرى عبادته مستحق اله يوقدر ربكز طرفندن

زمان مروريله فصل اولوردى ❁ دينلديكه موسى عليه السلام سحره يه غالب اولديغندن عسكره
اره لرنده يكرمى بيل مكث ايدوب اشبو آيتلرى تدريجله انلره كوسترمدى انلر ايسه ايماندن
استكبار ايدوب مجرمين اولديلر ❁ روايت اولنديكه الله تعالى انلرك اوزرينه طوفان كوندردى
اول برعمور ايديكه برسبتدن برسبته دكين دوام اوزره ياغدى بنواسرائيل بيوتيله قبطك
بيوتى برى برلرينه مشتبك ومختلط ايكن بنواسرائيلك بيوتنه برقطره صو كيرمدى قبطك بيوتى
ايسه صو ايله طولدى برمرتبه ده كه قياملرى حالنده صو تراقيلرينه ايردى حتى كه اوتوران غرق
اولوردى ❁ دينلديكه طوفانله مرادموت وياطاعون وياجدريدر كه انكله ابتدا انلر عذاب
اولنديلر بعده اول يريوزنده قالدى ❁ وياطوفان اولدركه صو آنلرك اكينلرين غرق ايتدى
❁ ديديلركه ياموسى دعايتكه الله تعالى اوزيمزدن بوطوفانى كيدررسه سكا ايمان كتوره لم ❁
چون موسى عليه السلام دعايدوب اول طوفان كتدى هيچ بريلده بتمين كلاوزرع وثمراول
يلده بتدى بوصوبزه خصب ونعمت ايمش بيلمشز ديديلر وبرآى عافيته اولوب كفرلرى اوزره
اصرار ايتديلر ❁ اويله اولسه الله تعالى انلراوزره جراد كوندرديكه اول جكركه درا كينلرين
وبمشلرين واغاچلرى يبراغن حتى قپولرين وسقفلرين وثياب وامتعه لرين وقپولرينك مسمارلرين
ييوب اولرى اوزرلرينه يقلدى حالبوكه بنواسرائيله اندن برشئ ايرمدى عاجزاولوب فرياد
ايتديلر ياموسى دعايت اكرالله تعالى اوزيمزدن بوبليه يى دفع ايدرسه سكا ايمان كتوره لم ديو
يمين ايتديلر اويله اولسه موسى عليه السلام صحرايه چيقدى وعصاسيله مشرق ومغرب جانبنه اشارت
ايتمسيله جرادك جميعى طاغيلوب كتدى حالبوكه زروع وغلاتلرندن بقيه قالمشيدى ❁ ديديلركه
بزم قدر كفايه مز قالمجق زياده يى نيلرز انكچون دينمزى نيه ترك ايدرز وعهدلرينه وفا ايتميوب
كفرلرى اوزره اصرار ايتديلر برآى دكلوزمان عافيته اولدقلرندن نصكره الله تعالى اوزرلرينه
قمل ارسال ايتدى دينلديكه اول بغدايدن چيقان بتدروياقتاتلو جرادردرويا قنادسز اوفق جانوردر
ويا قراددن برنوع درويا بتدرامر الهى اولديكه موسى السلام مصر قراسندن عين الشمس نام قريه يه
واروب انده بركثيب اعفرى عصاسيله اوره چون موسى عليه السلام انى ايتدى همانديم قمل
پيدا اولوب قبطك باقى قلان حروث واشجار ونباتلرين يدى ويرلرين يلادى وثوبلريله
بدنلرى اراسنه كبروب اصردى راحتلرى كيدوب انلره اندن زياده اذى ايردى طعام يسه لر
ايچى قمل ايله طولردى دينلديكه قمل حبوبدن چيقان كوه در وبرى اون جراب بغداى
اوكتسه انجق اوچ قفيزاونى چيقاردى انلره انك كبى بليه ايرمدى حتى كه بدنلريمك قيللرين
وقاش وكرپكلرين يدى درياين چيچك چيقارمشه دوندردى واوينحويه امان ويرميوب
راحتلرين كيدردى موسى عليه السلامه ياالواروب فريادايتديلر من بعد تائبلرز دعايتكه الله تعالى
اوزيمزدن بوبلايى كيدرسون ديديلر حالبوكه اول بلايى بر هفته چكديلر ❁ موسى

دینلدیکه ابراهیم علیه السلام نمرودك آتشندن چیقدقده نمرودك قیزینی تزوج ایدوب اندن مدین نام ولدی اولدی واول مدین لوط علیه السلامك قزینی تزوج ایدوب اندن تناسل ایدن اولاده آل مدین دینلدی وشعیب علیه السلام بن میکیل بن یشجر بن مدیندر وشعیب علیه السلام اعمی ایدی قومنه حسن مراجعتیچون اکا خطیب الانبیا دینوردی اگرچه انك معجزه سی قرآن کریمده اولمیوب انجق معجزات انبیایی ذکر ایدر آیات باهراندن نقدر بلند طاغه چیقمق مراد ایلسه جبل سرفرو ایدوب آسان چیقاردی دیمش بو آل مدین کیله ومیزانلریله زیاده آلوب ناسه نقصان ویررلردی ومرتبول اوزره اوتوروب شعیب علیه السلامه کلنلری اول کذابدر صقین سنی دینکدن دوندرمسون دیو منع ایدرلردی وبعضلر قطاع طریق ایدیلر دیمشدر (قال الملأ الذین استکبروا من قومه لنخرجنك یاشعیب والذین آمنوا معك من قریتنا او لتعودن فی ملتنا قال اولو کنا کارهین) شعیب علیه السلامك قومندن ایماندن تکبر ایدن رؤسای یاشعیب سنی وسکا ایمان ایدنلری سنکله برابر قریه مزدن چیقاریرز یاخود بزم ملتمزه دونرسکز دیدیلر شعیب علیه السلام علیه السلام دعا ایتدیکی کبی اول بلا اوزرلرندن کتدی بنه عهدلرینه وفا ایتمیوب اخبث اعمالرینه عودت ایتدیلر سنك سحرده کالکه استیقان ایتدك که رمالی یورر حیوان ایتدك دیدیلر ❁ برآی عافیتده اقامت لرندنصکره الله تعالی اوزرلرینه قوربغایی کوندردی حتی که بیوت وافنیه واطعمه وآنیه لری قوربغا ایله طولدی اوتورسه لر شول بری برینك اوزرینه یغلمش حتی که ذقنلرینه دکین طولمش قوربغالر اراسنده اوتوررلردی وسویلك ایچون آغزلرین آچسه لر ایچنه قوربغالر کیروب طولردی ودخی طعاملری قپاغن آچدقلری کبی ایچی قوربغالر ایله طولردی انلره طعام بدرمزدی وآتشلرین سوندررردی ویاتسه لر اوزرلرینه قوربغالر یغیلوب آخر طرفه دونمکه مجالاری قالمزدی وبرشئ اکل ایچون آغزلرین آچسه لر آغزلرینه ایرکور مدین قوربغا اندن اول اغزلرینه ایررردی وخیر یوغورسه لر ایچنه قوربغا دوشوب بیله یوغوررلردی بوحالت آنلره زیاده مشقت ویردی دفعیچون موسی علیه السلامه یالوار دیلر من بعد توبه ایدوب انی تصدیقه وعد ایتدیلر وبرهفته اول مصیبتی چکدیلر ❁ بعده موسی علیه السلامك دعاسیله دفع اولوب برآی عافیتده اولدیلر عهدلرینه وفا ایتمیوب کفرلرینه عودت ایتدیلر ❁ اویله اولسه الله تعالی انلره دم ارسال ایتدی نهر نیل انلره قان اولوب آقدی وجمیع صولری قانه تحول ایتدی هرقتنی صویه واردیلرسه جمیعن قان بولدیلر وفرعونه صوسزلقدن شکایت ایتدیلر امر ایلدیکه قبطی ایله بنی اسرائیل برقابدن ایچه لر چون انی ایتدیلر قبطی جانبنده کی بی قان واسرائیلی جانبنده کی بی صو بولدیلر ❁ وفرعون دخی صوصایحق یاش اغاجلری مضغه مضطر اولدی مضغ ایتدیکنده انی طوزلو صو بولدی بوحالت اوزره یدی کون مکث ایدوب قاندن غیری برشی ایچمدیلر ❁ بعده ینه موسی علیه السلامه انك دفعیچون دخی یلوار دیلر ومن بعد کفره عودت ایتمکه مؤکد عهدلر ایتدیلر وایمانه کلوب بنی اسرائیلی انکله بیت المقدسه کوندرمکه وعدایتدیلر چون موسی علیه السلامك اولدخی دفع اولدی عادت سابقه لری اوزره نقض عهد ایدوب ایمانه کلمدیلر (ولماوقع علیهم الرجز) وقتا که اشبوذکر اولنان عذاب خمسه دنصکره انلرك اوزره عذاب سادس واقع اولدیکه اول طاعوندر حتی انلردن برکونده یتمش بیك کشی فوت اولدی (قالوا یاموسی ادع لنا ربك بماعهد عندك لئن کشفت عنا الرجز لنؤمنن لك ولنرسلن معك بنی اسرائیل) دیدیلر که یاموسی ربکه بزم ایچون دعاایت انك شول عهدیله که سنك عندکده درکیم اول نبوتدر ویاسکا ایتدیکی عهدله کیم سن اکا دعاایتدیکنده دعاکه اجابت ایده اکر اوزرمزدن بوطاعونی دفع ایدرسك عهداولسونکه سکا ایمان کتوره وز وسنکله بنی اسرائیلی کوندره وز (فلما کشفنا عنهم الرجز الی اجل هم بالغوه) وقتا که انلردن طاعونی دفع ایتدك زماندن برحده دکین که انلرا کا ایریشیجیلردرکه اول وقت غرق ویاوقت موتدر ویابرزمانه دکین که انی ایمانلری ایچون تعیین ایتدیلردی (اذاهم ینکثون) بزم کریه کوردیکمز دینه نیجه دونه رز دیدی (قد افترینا علی الله کذبا ان عدنا فی ملتکم بعد اذ نجینا الله منها وما یکون لنا ان نعود فیها الا ان یشاء الله ربنا وسع ربنا کل شئ علما علی الله توکلنا ربنا افتح بیننا وبین قومنا بالحق وانت خیر الفاتحین) شعیب علیه السلام ❁ الله تعالی بزی بدایتده اسلامه تکریم وملتکزدن تخلیصدن

صكره سزك ملتكزه دونرسك الله تعالايه قول باطل وكذبله افترا ايتمش اولورز بزم اكا عودتمز ممكن اولمز مكر علم ومشية اللهده سبقت ايتمش اوله ربمز تعالينك علمى هر شيئ احاطه ايتمشدر ايمان اوزره ثباتده الله تعالايه توكل ايلدك يارب بزمله قوممز بينده حقله حكم ايله كه سن حكم ايديجيلرك

خيرلوسى سن ديدى (وقال الملأ الذين كفروا من قومه لئن اتبعتم شعيبا انكم اذا لخاسرون) قومنك كافر اولان رؤساسى ديكرلرينه اكر شعيبه تابع اولورسكز دينكزى وكم فروشلغى تركله زيانده اولورسكز ديديلر (فاخذتهم الرجفة فاصبحوا فى دارهم جاثمين) جبريل عليه السلامك صيحه سيله انلرى زلزله اخذ ايدوب منزللرنده يوزلرى اوزره دوشوب هلاك اولديلر (الذين كذبوا شعيبا كان لم يغنوا فيها الذين كذبوا شعيبا كانوا هم الخاسرين) شونلركه شعيب عليه السلامى تكذيب ايتديلر كويا منزللرنده اقامت ايتميوب يوق اولديلر وانى تكذيب وانكار ايدنلر دنيا و آخرتده خسرانده اولديلر (فتولى عنهم وقال ياقوم لقد ابلغتكم رسالات ربى ونصحت لكم فكيف آسى على قوم كافرين) شعيب عليه السلام انلردن يوز چويروب تحسر وتأسفله ديديكه اى قوم بن سزه ربم جل شانه‌نك خبرلرينى تبليغ ايلدم وسزه مرحمتله نصيحت ايلدم ❁ سكره بنه (يقتلون) كندو نفسنه ديديكه ❁ بنى تصديق ايتميان كافرلرك هلاكنه نيجه تأسف ايده‌يمكه مستحق عذاب اولمشلريدى (وما ارسلنا فى قرية من نبى الا اخذنا اهلها بالبأساء والضراء لعلهم يضرعون) انبيادن برينى برقريه‌يه كوندرديكمزده

توقف وتأملسزنكث ايتديلر (فانتقمنا منهم فاغرقناهم فى اليم) انلردن انتقام اراده ايدوب انلرى غرق ايتدك بردريايه كه انك قعرى بيلنمز (بانهم كذبوا بآياتنا وكانوا عنها غافلين) شول سببدنكه انلر بزم آيتلرمزى تكذيب ايدرلردى حالبوكه انلر انده تأمل ايتمزلردى (واورثنا القوم الذين كانوا يستضعفون مشارق الارض ومغاربها التى باركنا فيها) وارضنك مشارق ومغاربنه مصرندوشامنه كه انده خصب وسعة عيشله بركت قيلمشز وارث قيلدق شول قوميكه انلرذبح ابناء واستعباد رجال واستخدام نساء ايله قهر واستذلال اولنورلردى (وتمت كلمة ربك الحسنى على بنى اسرائيل بما صبروا) وربك جل شانه نك كلمة حسناسى بنى اسرائيل اوزره تمام اولديكه اول انك انلره نصر وتمكينله وعدينك انجازيدر شدائده صبرلرى سببيله (ودمرنا ما كان يصنع فرعون وقومه وما كانوا يعرشون) وتخريب ايتدك قصور وعماراتدن انيكه فرعون وقومى دوزمشلردى وثمارو اعنابدن عريشلر انلشلردى ويابنياندن رفع ايتمشلردى (وجاوزنا ببنى اسرائيل البحر فأتوا على قوم يعكفون على اصنام لهم) بزبنى اسرائيلى بحردن كچوردك انده برقومه اوغرادىلركه انلر اصنام عبادتنه قائملر ايدى ❁ روايت اولنديكه موسى عليه السلام فرعونك وقومنك هلاكندن صكره يوم عاشورا ده بنواسرائيله بحرى كچدى والله تعالى يه شكر ايچون اول كونى صائم اولديلر وبرقومه اوغرادىلركه بقر مثالنده اوثانه عبادت ايدرلرديكه انلرعمالقه‌دن ايديكيم موسى عليه السلام انلرك قتالينه امر اولنمشيدى ❁ وبرقولده بنى لخمدن اولوب رقيه نزول ايتمشلردى جل وعلا بنواسرائيله نعم جسام ايله من ايدوب آيات عظامن كوسترد كدنصكره انلرك امور شنيعه‌دن احداث ايتديكى شيئكه امور عجيبه دندر ❁ اشبونك ذكرنده پيغمبريمز صلى الله عليه وسلمى تسليه ومؤمنلره موعظه وار دركه نفسلرين محاسبه وحالللرين مراقبه‌دن غافل اولميدلر (قالوا ياموسى اجعل لنا الها كما لهم آلهة) بنواسرائيلك جهالى موسايه ديديلركه بزم ايچون برتمثال قليسيدك كه اكا عبادت ايديدك اشبو قومك تمثالارينه عبادت ايتملرى كبى (قال انكم قوم تجهلون) موسى عليه السلام انلره ديديكه سز برقومسز كه الله تعالينك عظمت وكبرياسنه جاهللرسز ❁ دينلديكه بنو اسرائيلك بوقول وسؤاللرى الله تعالينك وحدانيتنده شكلرندن دكل ايدى بلكه مرادلرى بزم ايچون برشئ قيليوركه انى تعظيمله الله تعالى يه تقرب ايده‌وز وظن ايتديلركه اول انلرك ديانتنه ضرر ايتميه حالبوكه بوحالت انلرك جهلندن ايدى (ان هؤلاء متبر ماهم فيه) اول قومك صددنده اولدقلرى فعل سيئلرى انلرى مهلكدر (وباطل ما كانوا يعملون) وايشلدكلرى باطل ومضمحلدر (قال اغير الله ابغيكم الها) موسى عليه السلام ايتدى الله تعالينك غيرى بى بن سزك ايچون اللهمى طلب ايدرين (وهو فضلكم على العالمين) حالبوكه اول سزى زمانكز خلقى اوزره تفضيل ايتدى شول حيثيتدنكه سزه ويرديكى نعمتلرى غيرىلره ويرمدى (واذ انجيناكم من آل فرعون يسومونكم سوء العذاب

اهالیسی انی تکذیب ایتملریله بزانلری سوء حال وضیق معاش ورنج وخسته لکله اخذ ایتدك تا که تضرع وتذلل ایده لر (ثم بدّلنا مکان السیئة الحسنة حتی عفوا وقالوا قد مس آباءنا الضرّاء والسرّاء فاخذناهم بغتة وهم لایشعرون) صکره بلا وشدت یرینه سلامت وراحتی تبدیل ایتدك تا که مال وعدد لری چوغالدقده کفران نعمه وطغیانه باشلدیلر وبو محنت ومضرت وراحت ونعمت دهرده عادت اولمغله بابالریمز دخی اکا مبتلا ایدی دیدیلر وینه کفران نعمتده اولدیلر ایمدی اکسزین بز انلری عذابله اخذ ایتدك حال بوکه انلر بوعذابك نزولنی فکر ایتمزلرایدی (ولوان اهل القری آمنوا واتقوا لفتحنا علیهم برکات من السماء والارض ولکن کذبوا فاخذناهم بما کانوا یکسبون) اکر اهل قری ایمان واتقا ایتسلردی بز انلرك اوزرینه کوکدن یغمور ویردن نبات برکاتی فتح ایدردك لکن انلر رسوللرینی تکذیب ایتدیلر ایمدی کفر ومعاصی یی کسبلری سببیله بز انلری عذابله اخذ ایتدك (افامن اهل القری ان یأتیهم بأسنا بیاتا وهم نائمون) ایا اهل قری نیجه امین اولورلر انلر کیجه اویخوده ایکن عذابمز کله جکندن قورقمزلرمی (اوامن اهل القری ان یأتیهم بأسنا ضحا وهم یلعبون) ایا اهل قرا ومکه نیجه امین اولورلر انلر اویونده ایکن قوشلق وقتنده عذابمز کله جکندن خوف ایتمزلرمی (افامنوا مکرالله فلا یأمن مکرالله الا القوم الخاسرون) ایا الله تعالی انلری غفلتلری حالنده فجأة عذابله اخذ ایده جکندن امینمی اولدیلر الله تعالانك بوصورت مکرندن کیمسه امین اولمز مکر خسرانده اولان قوم

یقتلون ابناءکم ویستحیون نساءکم) وذکر ایدك الله تعالینك اول وقتده کی صنیعن که آل فرعون سزه اشد عذاب ایدرلردی ابنائکزی قتل ایدوب نسائکزی خدمت ایچون ابقا ایدرلردی (وفی ذلکم بلاء من ربکم عظیم) حالبوکه انجاده ویاعذابده ربکز جل شانه دن سزه نعمت عظیمه ویا محنت عظیمه وار در (وواعدنا موسی ثلاثین لیلة واتممناها بعشر فتم میقات ربه اربعین لیلة) بز موسی علیه السلامه امر ایتدك که اوتوز کون ذی القعده آنی صائم اوله وذی الحجه نك عشر اولن دخی صوملة انی اتمام ایتدك اویله اولسه اندنصکره ده رب تعالی نك آکا تکلمی وقتی قرق کونده تمام اولدی ❁ روایت اولندیکه موسی علیه السلام بنواسرائیله مصر ده ایکن وعد ایتدیکه الله تعالی عدولرین اهلاکدنصکره انلره برکتاب ویره کیم انده فعل وکرك ترك اولنه حق امورك ذکری اوله ❁ وقتا که موسی علیه السلام اول وعدکریمك انجازین الله تعالیدن دیلدی بیورلدیکه اوتوزکون صائم اوله اول اوتوز کونی اتمام ایدیجك آغزینك قوقوسین ازاله ایچون خروب عودیله مسواکلندی ملائکه دیدیلرکه بزسنك آغزکدن مسك رایحه سن شم ایدردك مسواکله انی افساد ایتدك الله تعالی امر ایلدیکه اون کون دخی صائم اوله ودیدیکه یاموسی بیلدکی که صائمك اغزی قوقوسی عندمده مسك رایحه سندن اطیبدر ❁ بر قولده الله تعالی امر ایلدیکه اوتوزکون صوم وعبادته تخلی ایده ❁ بعده اول زیاده اولان اون کونده اکا توراتی انزال ایتدی وسویلدی (وقال موسی لاخیه هارون اخلفنی فی قومی واصلح ولاتتبع سبیل المفسدین) وموسی قرنداشی هارونه دیدیکه قومم بینده بنم خلیفه م اولغل وامورلرندن اصلاحی واجب اولانی اصلاح ایلکل وافساد ایدنلره اتباع ایتمکل (ولما جاء موسی لمیقاتنا) وقتا که موسی بزم اکا سویلمز وقتنده بزه کلدی دینلدیکه الله تعالی یدی فرسخ یره دکین ظلمت ایندردی وشیطانی اول ارادن طردایتدی وهوام ارضی اندن کیدردی وکاتب ملکلرین اندن تبعید ایتدی وانکچون سمایی کشط ایدوب حتی که ملائکه یی هواده قائملر کوردی وعرش اکا ظاهر اولدی (وکلمه ربه) ورب تعالی اکا واسطه سز هرجهتدن سویلیوب اول انك کلامك ایشتدی حضرت اسرائیل علیه السلام موسی علیه السلامله بیله ایکن حق تعالینك اکا سویلدیکن ایشتمدی حتی قلمك صریرین دخی ایشتدی رب تعالینك کلامنه شدت التذاذندن رؤیتنه مشتاق اولدی (قال رب ارنی انظر الیك) دیدیکه یارب بکا کندیکی کوسترکل سکا نظر ایدم ❁ اشبو دلیلدرکه الله تعالینك فی الجمله کورلمسی جائز اوله زیرا کدانیادن مستحیل طلبی محالدر خصوصا که الله تعالی یه جهله مقتضی اوله اول اجلدن انی ردایدوب (قال لن ترانی) سن بنی کورمزسن دیدی یوخسه بن کورلمز ویاسن بکا نظر ایتمزسن دیمدی کانه اول قوله انك رؤیتندن قاصر ایدوکنه تنبیه یلدی زیرا که رؤیت رائیده موجود شروطه متوقفدر کانه دینلدیکه هیچ بر بشرك بکادنیاده نظر ایتمکه طاقتی یوقدر اول که بکا دنیاده نظر ایده اکا فی الحال موت ایرر موسی علیه السلام ایتدی الهی کلامکی ایشیدیجك جالکه نظره مشتاق اولدم سکا نظر ایتدیکمده نصکره موتم

اوله (اولم يهد للذين يرثون الارض من بعد اهلها ان لونشأ اصبناهم بذنوبهم ونطبع على قلوبهم فهم لايسمعون) ايشول كيمسه لرايجون بيان اولديمكه برقوم عذابله هلاك اولوب صكره يرلرينه وارث وخلف اولورلر اكر بز مراد ايلسك انلرى سلفلرى كبى ذنوبلرينك جزاسنى ويررديك حال بوكه انلرك قلبلرى اوزره مهر اورزكه قلبلرى ايشتمز اولور (تلك القرى نقص عليك من انبائها ولقد جاءتهم رسلهم بالبينات فما كانوا ليؤمنوا بما كذبوا من قبل كذلك يطبع الله على قلوب الكافرين) اول شهرلركه بوندن مقدم اهاليسنى هلاك ايتمشيدك انلرك بعض خبرلرينى يامحمد سكا حكايت ايدهرز انلره پيغمبرلرى معجزاتله كلديلر انلر مقدمكى پيغمبرلرى تكذيب ايله كفرده ثباتلرى وقلبلرينه مهر وضعيله هلاك اولان امم كبى سنك قومكدن دخى ايمانه كلمك مقدر اولميانلرك قلوبنه الله تعالى مهر اورر (وماوجدنا لاكثرهم من عهد وان وجدنا اكثرهم لفاسقين) امم مذكوره نك اكثريجون عهد ومياقلرينه وفا ايدربولمدق بلكه انلرك چوغنى پيمان شكن فاسقلر بولدق (ثم بعثنا من بعدهم موسى بآياتنا الى فرعون وملائه فظلموا بها فانظر كيف كان عاقبة المفسدين) اول امم نصكره معجزاتمزله موسى عليه السلامى فرعونه واكابر قومنه رسول كوندردك انلر اول معجزات (اولديغنده) ظاهره به عدم التفاتله كافر اولوب نفسلرينه ظلم ايتديلر نظر ايله كه فساد ايدنلرك عاقبتى نيجه اولدى (وقال موسى يافرعون انى رسول من رب العالمين) موسى عليه السلام يافرعون بن رب العالمين طرفندن سكا رسولم ديدى (حقيق على

بكاسوكليدر شول حياتدنكه انده سنى كورميم الله تعالى اكا ديديكه (ولكن انظر الى الجبل فان استقر مكانه فسوف ترانى) لكن جبله نظر اينكه اكا زبير دينور مدينده اعظم جبالدر اكر اول تجلى عندنده تزلزل ايتيوب يرنده قرار ايدرسه سندخى بنى كورمكه طاقت كتوررسن وجبلك تجلى يه استقرارى مستحيل دكلدر چونكه الله تعالى اكا استقراره قوت ويره ❁ ايمدى مستحيل اولميان شيئه تعليق محال اولمز (فلما تجلى ربه للجبل جعله دكا) وقتا كه الله تعالينك عظمتى واقتدار وامرى جبله ظاهر ومتصدى اولدى وبرقوله اكا حيات ورؤيت ويريلوب حتى كه كوردى ❁ دينلديكه الله تعالى نورجبدن منخرثور دكلو اظهار ايلدى ❁ سدى ايدر تجلى انجق خنصر دكلوايدى سهل بن سعد ايدر الله تعالى يمش بيك حجابدن درهم دكلو نوراظهار ايلدى اويله اولسه اول جبل ارضه مستويه اولدى وپاپاره لنوب جبال صغار اولدى ❁ دينلديكه اول التى جبل اولوب اوچى مدينه يه واقع اولديكه اول احدوورقان ورضوىدرواوچى ايسه مكه يه واقع اولديكه اول ثوروثبير وحرادر (وخرموسى صعقا) وموسى اول كوردىكنك هولندن بايلوب دوشدى ويامت اولدى دينلديكه موسى عليه السلامه اول حالتك وقوعى يوم خميسده يوم عرفه ده ايدى واكاتورات ويرلمسى يوم جمعه ده ايديكه يوم نحرده ايدى (فلما افاق قال سبحانك تبت اليك وانا اول المؤمنين)وقتا كه موسى اندن افاقت بولدى اكالايق اولميان امرى سؤال ايتديكن بيلدى يااللهى سنى تنزيه ايدرين رؤيت سؤاللنده سكا توبه ورجوع ايتدم وسن دنياده كورلمز ايديككه مؤمنلرك اولى ين ديدى (قال ياموسى انى اصطفيتك على الناس برسالاتى وبكلامى) الله تعالى ديديكه ياموسى سنى رسالاتمله وسكا كلامله زمانكده موجود اولان ناس اوزره اختيار ايتدم (فخذ ما اتيتك وكن من الشاكرين) سكا ويردىكم رسالاتى اخذ ايدوب بنم نعمتلرمه شكر ايدنلردن اولغل ❁ روايت اولنديكه موسى عليه السلامه رب تعالى سويلديكندنصكره يوزين نور قاپليوب هيچ كسنه اكا نظر ايتمكه استطاعت ايده مزدى اول اجلدن تاموتنه دكين يوزندن برقعى كيدرمدى مراه سى اكا ديديكه ربك جل شانه سكا سويليه ليدنبرو يوزيكى كورمدم ديلرينكه كورم اويله اولسه موسى عليه السلام اكا يوزين كشف ايديجك كونش كبى شعاع ويردى مراه اكا نظر ايده مديكندن الين يوزينه قويوب لله سجده يه واردى وموسى عليه السلامه ايتدى دعاء ايتكه جنتده خاتونك اولم ديديكه اكر بندنصكره تزوج ايتمزسك زيرا كه مراه آخرتده دنياده كى ازواجندن آخر كشينك اولور (وكتبنا له فى الالواح من كل شئ موعظة وتفصيلا لكل شئ) بزموسى عليه السلام ايچون الواح توراتده امر دينده احتياج اولنان مواعظ وتفصيل احكامدن هرشيئ يازدق ❁ دينلديكه الواح اون ويايدى ايدى وهر برى زمرد ويازبرجد وپاپاقوت احمردن ايدى وپاصخرهٔ صماء دن ايديكه حق تعالى انى موسى يه تلبين ايدوب انى اليله قطع وپاپارمقلريله شق ابتدى ❁ ربيع بن انس ايدر تورات ابتداء نازل

ان لااقول على الله الاالحق قد جئتكم بينة من ربكم فارسل معى بنى اسرائيل (قال ان كنت جئت بآية فأت بها ان كنت من الصادقين) بنى تصديقه وبنم رسالته حقا نيتم واردركه الله تعالانك شاننده كلام حقدن غيرى سويلم تحقيق ربكز تعالى طرفندن رسالتمه شاهد

سزه معجزهٔ ظاهره ايله كلدم بنمله بنى اسرائيلى بابالرينك وطنى اولان ارض مقدسيه كوندر فرعون اكا ديديكه اكرسن معجزه وحجتله كلدكسه وصادقلردن ايسك معجزه كى كتور ❁ محرر دركه بوفرعونك اسمى وليد بن مصعب بن ريان در فرعون مصر ملوكينك لقبلريدر بوفرعون بنى اسرائيلى قوللرمدر ديو اعمال مشاقه ده قوللنوردى بوسببدنكه يعقوب عليه السلام اولاد واحفاديله مصره كلوب قرار اتمشيدى انلر وفات ايدوب ملك ريان دخى يوسف عليه السلام زمانينده فوت اولدى اوغلى مصعب بنى اسرائيله حرمت ايدردى انك فوتنده اوغلى وليدكه موسى عليه السلام زمانينده فرعون مصر اولمقلغله انا ربكم الاعلى لافنى بنى اسرائيل قبول ايتمدكده فرعون انلره سز بنم بابالرمك صاتون النمش كوله لريسكز بنم دخى بنده زاده لرمسكز ديو تاموسى عليه السلام بعثتنه دك بنده لك ايله قوللنوردى (فالقى عصاه فاذا هى ثعبان مبين) موسى عليه السلام (تبيان) (ثانى) (١١) عصاسنى يره براقدى همانديم ظاهر الامر بى شك براژدرها اولدى ❁ مرويدركه اول اژدرها اغرينى آچوب ايكى چكه سى يرده اوست چكه سى فرعونك قصرنك قبه سنده ايدى فرعون فرار ايدوب ناسه بر رتبه هزيمت وازدهام دوشديكه اول آنده يكرمى بش بيك آدم هلاك

اولدينده يمش وقرايدى وبرجزئى بريلده اوقنوردى انى موسى ويوشع وعزير وعيسادن غيرى كسنه اوقومدى (فخذها بقوة) ايمدى انى جد وعزيمتله اخذايت (وأمر قومك يأخذوا باحسنها) وقومكه امر ايتكه انك احسنين اخذايده لر ❁ ابن عباس ايدر يعنى حلالنى تحليل وحرامنى تحريم وامثالنى تدبر ومحكميله عمل ومتشابهى عندنده وقوف ايده لر ❁ دينلديكه يعنى انده اولانك احسنيله عمل ايدك صبر وعفو كبى كيم انتصار واقتصاصدن احسندر لكن بوامر ندب وافضله حث طريقه سى اوزره در وياخود مراد انده كى واجباتله عمله امر دركه اول غيريدن احسندر وجائز دركه احسنله مراد مطلق حسنده بالغ اولمه كه اول مأمور بهدر (سأريكم دار الفاسقين) سزه فاسقلرك دارى مصرى كوسترمكه اول فرعون وقومندن فسقلريچون هلاك اولدقلرندنصكره نيچه سنه خالى قالدى ❁ ايمدى سزدخى فسق ايتمكزكه ايدرسكز انلر كبى هلاك اولورسز وياخود سزه عاد وثمود واصرابى منازلن كوسترمكه انلركله اعتبار ايدوب فسق ايتميه سز ويا آخرتده كى دارلرى جهنمى كوسترمين (ساصرف عن آياتى الذين يتكبرون فى الارض بغير الحق) آيتلريمى قبولدن صرف ايدرين شونلريكه عبادم اوزره تجبر واوليامه محاربه ايدرلر وياخود انلرى قرآنى فهمدن منع ايدرين وياخود سموات وارض وايكيسنده كى عجائبى تفكردن وانكله اعتباردن انلرى صرف ايدرين (وان يروا كل آية لايؤمنوا بها) اكر انلر هر آيت منزله يى ومعجزه يى كورسه لر عنادلرندن وياهوا وتقليده انهماكلرى سببيله عقللرى اختلالندن ايمانه كلمزلر (وان يروا سبيل الرشد لايتخذوه سبيلا) اكر انلر رشد طريقن كورسه لر اوزرلرينه شيطنه مستولى اولديغيچون انى طريق ايدتمزلر (وان يروا سبيل الغى يتخذوه سبيلا) واكر طريق ضلالى كورسه لرانى طريق ايدينورلر (ذلك بانهم كذبوا بآياتنا وكانوا عنها غافلين) بزم انلره بوصنيعمز شول سببله در كه انلر بزم آيتلريمزى تكذيب ايدرلر واندە تدبردن وانكله اتعاظدن غفلت ايدرلردى (والذين كذبوا بآياتنا ولقاء الاخرة حبطت اعمالهم) شونلركه بزم آيتلريمزى وآخرتده وعد اولندقنرى ثواب وعقاب لقاسنى تكذيب ايتديلر انلرك جميع اعمالى حبط اولنور انكله انتفاعلرى اولمز (هل يجزون الا ما كانوا يعملون) انلر جزاء اولنمزلر الاانكله كه دنياده انى ايشلمشلردى (واتخذ قوم موسى من بعده من حليهم عجلا جسدا) وموسانك ميقاته ذهابندنصكره قومى قبطدن استعاره ايتدكلرى حليدن لحم ودمى مشتمل عجل حى اتخاذ ايتديلر (له خوار) كه انده صوت بقره وارايدى ❁ روايت اولنديكه سامرى قبطك حليلرندن برعجل دوزوب اغزينه شول ترابدن قويديكه انى جبرائيل عليه السلام فرسى اثرندن آلمش ايدى انكله اكا حيات ايردى برقولده انى بر نوع حيله ايله دوزديكه جوفنه ريح كيرمكله صداويررردى (الم يروا انه لايكلمهم ولايهديهم سبيلا) اول عجله عبادت ايدنلر كور مديلر ميكه اول انلره سويلزدى وانلرى برطريقه ارشاد

ایتمزدی (اتخذوه وکانوا ظالمین) انی الهاتخاذ ایدوب ظالمین اولدیلر (ولما سقط فی ایدیهم ورأوا انهم قدضلوا) وقتاکه عجل عبادتنه نادم اولدیلر وعجلی اله اتخاذیله ضلالته دوشدکلرین بیلدیلر (قالوا لئن لم یرحمنا ربنا ویغفرلنا لنکونن من الخاسرین) دیدیلرکه اکر رحمت ایتمزسه وکنا همزدن کچمزسه بززیانکار لردن اولورز (ولما رجع موسی الی قومه غضبان اسفا) وقتاکه موسی میقاتدن الواحله قومنه غضبان وحزین اولدیغی حالده رجوع ایتدی (قال بئس ماخلفتمونی من بعدی) ودیدیکه بنم ذهابمدنصکره نه چرکین عمل ایتدیکز بنم مقاممه قائم اولدیغکز دنصکره عبدهٔ عجلی اندن کف ایتمدیکز (اعجلتم امر ربکم) ربکزجل شانه نك امرنی ترکی ایتدیکز ویاربکزك بکا قرق کون ایتدیکی وعدینه عجله می ایتدیکز وبنم موتمی تقدیر ایدوب بندنصکره دینکزی تغییرمی ایتدیکز ایم سالفه انبیا لرندنصکره تغییرایتدکلری کبی (والقی الالواح) وشدت ندم وغضبندن النده کی تورات الواحنی یره براقدی روایت اولندیکه تورات یدی سبع ایدی یدی لوحده ایدی موسی علیه السلام انی یره براقسیله پاره لنوب آلتی سبعی رفع اولندیکه انده هرشئ تفصیل اولنمشیدی وبرسبعی قالدیکه انده مواعظ واحکام یازلمشیدی (واخذ برأس اخیه یجره الیه) وقرنداشی هارونك صاچنه یاپشوب کندویه چکدی شول توهمله که عبدهٔ عجلی کف ومنعده تقصیرایتمش اوله هارون علیه السلام موسی علیه السلامدن اوچ یاش بیوك ایدی حمول ولین اولدیغیچون بنواسرائیل انی زیاده سورلردی (قال ابن ام) هارون علیه السلام انی ترقیق ایچون اکا ای انام اوغلی دیدی حالبوکه ایکیسی لاب وام قرنداشلر ایدیلر (ان القوم استضعفونی وکادوا یقتلوننی) انلری کفده وسعمی بذل ایتدم حتی بکا قهر وغلبه ایدوب قتلمه قصد ایتدیلر (فلاتشمت بی الاعداء) ایمدی بکاشول فعلی ایتمکل که انکله بکا اعداء شماتت ایتمیه (ولاتجعلنی مع القوم الظالمین) وبنی مؤاخذه ایتمه ویاتقصیره نسبتله عبدهٔ عجل عداد ندن معدود ایتمکل (قال رب اغفرلی ولاخی) موسی علیه السلام قرنداشنك عذری متبین اولیجك دیدیکه یارب قرنداشمه ایتدیکم صنیعمی وقرنداشم عبدهٔ عجلی کفده اکر تقصیر ایتمش ایسه مغفرت ایت (وادخلنا فی رحمتك) وبزی مزیدانعامکله رحمتکه ادخال ایت (وانت ارحم الراحمین) والحال سن بزه کندیمزدن زیاده مرحمتلیسن (ان الذین اتخذوا العجل سینالهم غضب من ربهم وذلة فی الحیاة الدنیا) شونلرکه عجلی معبود اتخاذ ایتدیلر آخرتده انلره ربلری جل شانه دن غضب ایریسردر ودنیاده کندیلرك قتل ایتملری امریله مذلت ایریسردر ❁ دینلدیکه پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم عصرنده کی یهود آباءلری صنیعیله تعییر اولندیلر دنیاده کی ذلتلریله مرادبنوقریظه ونضیره ایریشن قتل وجلادر ویاخود اوزلرینه جزیه وضع اولنمسیدر (وکذلك نجزی المفترین) اشبو ذکر اولنان کبی هر مفتریه جزاء ایدرز وانلرك قریه سندن اعظم یوقدرکه

ناظرلره ضیاسی نورشمسه غالب بیاض اولدی ❁ مرویدرکه موسی علیه السلام بغدای رنکنده اولمغله دستنی چیقاردقده نوری زمین وآسمانی روشن ایلدی بنه جیبنه وضعنده اولکی هیئته عودت ایلدی (قال الملاء من قوم فرعون ان هذا لساحر علیم) فرعون قومندن رؤسالری بوموسی فن سحرده عالم ساحردر دیدی (یرید ان یخرجکم من ارضکم فماذا تأمرون) ❁ ای قبطیان ❁ بوساحرسزی ارض مصردن چیقارمق مرادایدر نه تدبیر ایدرسز دیدیلر (قالوا ارجه واخاه وارسل فی المدائن حاشرین یأتوك بکل ساحر علیم) قبطك رؤساسی فرعونه دیدیلرکه موسی وقرنداشی هرون علیهما السلامی آلیقو عجله ایتمه ومدینه لره سحره یی جمع ایدر آدملر کوندر جمله فتنه حاذق ساحرلری سکاکتورسونلر (وجاء السحرة فرعون قالوا ان لنا لاجرا ان کنا نحن الغالبین) وقتاکه سحره فرعونه کلدیلر اکر بز موسایه غلبه ایدرسك بزه اجر وعطایا ایله (اشبو) اکرام ایدرمیسك دیدیلر (قال نعم وانکم لمن المقربین) فرعون بلی ویررم وسز مقربلردن اولورسکز دیدی (قالوا یاموسی اما ان تلقی واما ان نکون نحن الملقین) وقتاکه وعد اولنان جمعیت محله کلدیلر سحره تأدب ایدوب یاموسی

اشبو عجل سزك وموسانك الهیدر دیدیلر (والذین عملوا السیئات ثم تابوا من بعدها و آمنوا) شونلرکه کفر ومعاصیدن اعمال سیئه ایشلیوب بعده اندن توبه ایتدیلر وایمانه ومقتضاسی اوزره اولان اعمال صالحه یه اشتغال ایتدیلر (ان ربك من بعدها لغفور رحیم) ایمدی ربك جل شانه توبه دنصکره تائبلره مغفرت ورحمت ایدیجیدر اگرچه ذنب کبیر وکثیر ایسه ده (ولما سکت عن موسی الغضب اخذ الالواح) وقتا که هارونك اعتذاریله ویاعبدة عجلك توبه سیله موسادن غضب ساکن اولدی اول الندن یره براقدیغی تورات الواحنی کیرو آلدی (وفی نسختها هدی ورحمة للذین هم لربهم یرهبون) اول الواح منکسره دن یازیلانده ویا اندن باقی قلانده وارایدی ❁ دینلدیکه موسی علیه السلام الواحی براغوب منکسر اولیجق قرق کون صائم اولدی انك مجموعی ایکی لوحده ردا ولنوب انده یازلمشدیکه حق بیان وصلاحه ارشاد شول کسنه لرایچوندرکه ربلری جل شانه یه عصیاندن خوف ورهبت ایدرلر (واختار موسی قومه سبعین رجلا لمیقاتنا) موسی بزم میقاتمز ایچون قومندن یتمش رجلی اختیار ایلدی روایت اولندیکه الله تعالی موسی علیه السلامه امر ایتدیکه بنی اسرائیلدن یتمش رجاله میقانه کله ❁ اویله اولسه موسی علیه السلام بنو اسرائیلك اون ایکی سبطنك هربرندن آلتیشر کسنه یی اختیار ایدوب یتمشدن ایکی کسنه زیاده اولیجق ایکیکز قالسون دیوامر ایلدی هیچ بری قالمغه راضی اولمدی موسی علیه السلام ایتدی هرقنغیکز قالورسه اکا کتمش اجری اولسون ❁ اویله اولسه کالب ویوشع قالوب باقیسیله کندی جبله قریب اولدقلرنده برغمام موسی علیه السلامی قاپلیوب انك ایچنده قالدی ❁ واول قوم سجده یه واردیلر الله تعالینك اکا سویلدیکنی وامر ونهینی ایشتدیلر ❁ بعده غمام منکشف اولیجق موسی علیه السلامه دیدیلرکه بزسنی تصدیق ایتمزز مکرکه الله تعالی یی بزه آشکاره کوسترەسن ❁ اویله اولسه انلری رجفه اخذایتدی (فلما اخذتهم الرجفة قال رب لو شئت اهلکتهم من قبل وایای) وقتا که انلری رجفه اخذ ایتدیکه اول صاعقه ویارجفهٔ جبلدر ❁ وهب ایدر اول رجفه صوت دکل ایدی لکن قوم اول هیبتی کوریجك انلری رعده اخذایتدی حتی قریب اولدیکه مفاصللری بری برندن متبین اولدی موسی علیه السلام انی کوریجك اسرکیوب موتلرندن خوف ایتدی وآغلیوب اول رجفه‌لرنك دفعیچون حق تعالی یه تضرع ایلدی ودیدیکه یارب اگر دیلسك بوکوندن اول قومی عجله عبادت ایتدکلرنده وبنی قبطلی یی قتل ایتدیکمده هلاك ایدردك (أتهلکنا بما فعل السفهاء منا) بزدن سفهانك ایشلدیکیله بزی مؤاخذه می ایدرسن ❁ اویله اولسه الله تعالی انلردن اول رجفه یی کیدردی (ان هی الا فتنتك) سفهانك اکا وقوعی دکل الاسنك ابتلا واختبارکدر (تضل بها من تشاء وتهدی من تشاء) انکله دیلدیککی مفتون ایدوب ضلالتده قورسن ودیلدیککی هدایت ایدوب دینی اوزره ثابت قیلورسن (انت ولینا فاغفرلنا وارحمنا) سن بزم امرمزه قائم ناصر مزسن

مدین صعیدده فن سحرده ماهر سابور وعابور نامنده ایکی قرداش وار ایدی فرعونك دعوتی انلره واردقده انالرینه بزی بابامزك قبرینه کوتوردیدیلر واردقلرنده ای بابا مصرده ایکی کیمسه ظهور ایلمش بی لشکر وسلاح برعصاسی وار ایمش یره بر اغنجه اژدرها اولوب خلقی هلاك ایدرمش فرعون بزی انلره معارضه یه دعوت ایلمش دیمشلر صاحب قبر اوغللرینه مصره واردیغکز ده سؤال ایدك که اکر اول ایکی کیمسه ایورکن اول عصا اژدرها اولوب انلره بکجیلك ایدرسه اول سحر دکلدر کیمسه نك انلر ایله معارضه یه قدرتی یوقدر جوابنی ویرمش انلرشاکرد ومصاحبلریله اون ایکی بیك کیمسه مصره کلدیلر واندە پدرلرینك جوابی اوزره تفحص ایتدیلرکه عصا دائما بیداردر بناء علیه خاطرلرینه دغدغه دوشوب کیزلندیلر وقتا که مجلس

مناظره نظام بولوب فرعون وناس حاضر لرکن موسی علیه السلامك امریله سحره ایجلری ژیوه ایله مملو وطشره لری زفت ایله مطلامار شکلنده ایپلرینی میدانه براقدقلرنده حرارت شمسله حرکته کلمریله آیت کریمه ماصدقنجه ناسه اورکندیلك ویروب سحر عظیم کورندی (واوحینا الی موسی ان الق عصاك فاذا هی تلقف ما یافکون) بز موسایه عصاکی براق

ديو وحى ايتدك اول اژدرها اولدقده اول سحره‌نك تزوير ايتدكلرى ايب وجوپى يوتدى موسى عليه السلام اخذ ايتدكده ينه‌عصااولدى (فوقع الحق وبطل ما كانو يعملون) حق ظاهروثابت وساحرلرك اعمال سحرلرى باطل اولدى (فغلبوا هنالك وانقلبوا صاغرين) اول ساحرلرك آلتلرى باطل وكندولرى مغلوب اولدقده مقهورا كيرو دوندىلر (والق السحرة ساجدين) والهام الهيله سحره سجده ايده‌رك يوزى اوزره دوشديلر (قالوا امنا برب العالمين (رب موسى وهرون) سحره موسى وهرونك ربسى اولان رب العالمينه ايمان كتوردك ديديلر (قال فرعون امنتم به قبل ان آذن لكم ان هذا المكر مكر تموه فى المدينة لتخرجوا منها اهلها فسوف تعلمون) فرعون ديديكه سزه بن اذن ويرمزدن مقدم سزا كا ايمان ايتديكز بوبر خفى حيله دركه سز جمعيته كلزدن مقدم مصرده اتفاق ايتمش سكزكه قبطيلرى چيقاروب سزوبنى اسرائيل مصره استيلا ايده‌سزامدى سزه ايده جك ايشمى يقينده نيلورسكز (لاقطعن ايديكم وارجلكم من خلاف ثم لاصلبنكم اجمعين) ❁ اول ايده‌جكم ايش ❁ اللريكزى واياقلريكزى بربرينك خلافندن يعنى برصاغدن برصولدن كسرم صكره سزك جمله كزى صلب ايدرم (قالوا انا الى ربنا منقلبون) ساحرلر تحقيق بز ربمز طرفنه رجوع ايده‌رز بزى موتله قورقتمه (ويا بزا كا مشتاقز ديديلر (وماتنقم منا الا ان امنا بايات ربنا لما جاءتنا ربنا افرغ علينا صبرا وتوفنا مسلمين) سنكه فرعون سين بزى بر تهمتله جزالنديره‌مزسين مكركه الله تعالانك بزه كلوب مشاهده ايلديكمز قدرتلريله وحدانيتنه ايمان ايتديكمز

ايمدى بزى مغفرت ايدوب مقارف اولديغمز ذنوبله بزى مؤاخذه ايتمكل وبزه توبه‌يى توفيقكله رحمت ايلكل (وانت خير الغافرين) حالبوكه سن غافرلرك خيرلوسين كه سيئه‌يى مغفرتكدن صكره برينه حسنه ويررسن (واكتب لنا فى هذه الدنيا حسنة وفى الآخرة) وبزه اشبو دنياده حسن معيشت وتوفيق طاعتى وآخرتده جنتى تقدير ايلكل (انا هدنا اليك) زيرا بزسكا توبه ورجوع ايتمشز (قال عذابى اصيب به من اشاء) الله تعالى ايتدى عذابمى خلقمدن ديلديكمه ايركورورين (ورحمتى وسعت كل شئ فسأكتبها للذين يتقون) بنم رحمتم دنياده هرشيئه مؤمن وكافره مكلف وغير مكلفه عام اولدى لكن يوم قيامتده خاصة متقيلره اثبات ايدرين ايمدى حق تعالينك مؤمنلره سعت رحمتى ايچون انلر سبيله كافرلر دخى دنياده رزقلنورلر ودخى بلاء وعذاب دفع ايديلر چنانكه آخرتده واريله خاصة مؤمنلره اولور وقتاكه الله تعالى بنم رحمتم هرشيئه واسع اولدى ديوقولنى انزال ايتدى ابليس ديديكه بندخى برشيئن ❁ بعده متقيلره تخصيص اولنيجق اندن مأيوس اولدى (ويؤتون الزكوة) وزكاتلرين ادا ايدرلر (والذين هم بآياتنا يؤمنون) وشونلركه بزم آيتلريمزه ايمان كتوررلر وقتاكه رحمت اشبو خصال اهلنه تخصيص اولندى يهود ونصارى بزدخى انكله متصفلرز ديورحمتى تمنى ايديجك الله تعالى اشبو من بعد ذكر اولنان اوصاف زائده‌ايله انلرى اخراج ايدوب انى اشبو امته تخصيص ايتدى وديديكه (الذين يتبعون الرسول النبى الامى) كه انلر رسول نبى امى‌يه اتباع ايدرلر ❁ روايت اولنديكه موسى عليه السلام كه اختيار ايتديكى يتمش رجله الله تعالى موسى عليه السلام لسانيله ديديكه سزكچون ارضى مسجد وطهور قيلم تاكه مرحاض وقبردن غيرى هرنه مكانده بولنوب نماز وقتنه ايريشورسكز ادا ايده‌سز وسكينه‌يى قلوبكزده قيلم وتوراتى سزدن رجل ومرأه حروعبد صغيروكبير ظهر قلبلرندن اوقومغه قدرت ويرم مراد ايدرميسز ديديلركه مراد من اولدركه نمازى كنايسده قيله‌وز وسكينه‌يى قلوبمزده حمل ايتمكه قادر دكللرز وتوراتى ظهر قلبدن اوقومغه قادر دكللرز ديلرز كه انى كتابدن اوقويه‌وز اويله اولسه الله تعالى ديديكه ❁ فسأكتبها للذين يتقون ❁ دن ❁ اولئك هم المفلحون ❁ يه وارنجه انلر ردايديجك اول خصالى بوامته ويردى (الذين يجدونه مكتوبا عندهم فى التوراة والانجيل) كه انلر اول رسول نبى امينك صفت ونعت ونبوتن كندىلر عندنده تورات وانجيلده يازلمش بولورلر (يأمرهم بالمعروف وينهيهم عن المنكر) كه اول انلره ايمانله امر وشركدن نهى ايدر ❁ دينلديكه معروفله مراد شريعت وسنتدر ومنكرله مراد شريعت وسنتده معروف اولميساندر وياخود اول انلره خلع انداد ومكارم اخلاق وصلهٔ ارحامله امردر ❁ وياعبادت اوثان وقطع ارحامدن نهيدر (ويحل لهم الطيبات) وانلره شول جاهليتده نفسلرينه تحريم ايتدكلرى اشيانى تحليل ايدركه اوبحيره وسائبه ووصيله وحامدر

اولەدیو حقه متوجه اولوب یارب بزه صبر انزال وافراغ ایله وبزی اسلامده ثباتله وفات ایتدر دیدیلر (وقال الملاء من قوم فرعون اتذر موسی وقومه لیفسدوا فی الارض ویذرك والهتك قال سنقتل ابناءهم ونستحیی نساءهم وانا فوقهم قاهرون) فرعونك قومندن رؤساسی فرعونه سن موسی وقومنی ترك ایدرمیسنکه انلر زمین مصرده خلقی سندن والهکك عبادتندن روکردان ایدوب افساد ایده لر دیدیلر فرعون انلره جوابنده یقینده بز انلرك ارککلرینی قتل ایدوب نسالرینی دیری براغورز که بزه خدمت ایده لر وبز انلرك اوزرینه غالبلرز انلر بزم مقهور حکمنز دردیدی ❁ مرویدر که فرعون قومیچون کندو صورتنده بتلر یاپوب وبرمشدیکه بونلره عبادت ایدك بونلر سزی بکا تقریب ایدر بونلر کوچك رب بن بیوك ربکزم دیر ایدی رؤساسی هرچند موسی علیه السلامی وقومنی قتله تحریص ایدرلرسه ده فرعون انك قتلنه قادر اولمیه جغنی بیلوردی (قال موسی لقومه استعینوا بالله واصبروا ان الارض لله یورثها من یشاء من عباده والعاقبة للمتقین) موسی علیه السلام قومنه الله تعالادن یاردم طلب ایدك وانلرك اذالرینه صبر ایدك تحقیق ارض مصر وسائر الله تعالانك ملکیدر قوللرندن دیلدیکنه انی میراث ویرر ظفر ونصرت عاقبت متقیلر انجوندر دیدی ❁ دینلدیکه سحره ایمانه کلدکده بنی اسرائیلدن التیوز بیك کیسه موسی یه تابع اولدیلر (قالوا اوذینا من قبل ان تأتینا ومن بعد ما جئتنا قال عسی ربکم ان یهلك عدوکم ویستخلفکم فی الارض فینظر کیف تعملون) موسی علیه السلامه قومی سن بزه رسالتله کلمزدن مقدم اوغلامزك قتلیله اذا اولنوردق شمدی

ویاشول حلالاتی انلره تحلیل ایدرکه اول انلره حرام ایدی شحوم وغیری کبی (ویحرم علیهم الخبائث) وانلره خبیث اولان اشیایی حرام ایدر میته ودم ولحم خنزیر ویاربا ورشوت وسائر محرمات کبی (ویضع عنهم اصرهم والاغلال التی کانت علیهم) وانلردن اصر واغلالی تخفیف ایدر اما اصر هر قول ویافعلدرکه اول انسانه ثقیل اولور ویاعهد ثقیلدرکه اول توراتده اولانله عمل بنو اسرائیل اوزره الزام اولنمشدی ویادینده هرتشدید درکه اول انلر اوزره واجب ایدی ❁ واما اغلال شول اثقالدرکه بنواسرائیل اوزره واجب ایدی توبه ده قتل نفس کبی وکناه ایدن اعضایی قطع ونجاستی ثوبدن قرض وقتله قصاص متعین اولوب دیت اخذینك حرمتی ویوم سبتده عمل ترکی ونمازلری کنایسك غیریده قطعا اداجائز اولمامق کبی (فالذین آمنوا به وعزروه ونصروه واتبعوا النور الذی انزل معه اولئك هم المفلحون) شونلرکه اول نبی امی یعنی محمد صلی الله تعالی علیه وسلمی تصدیق واکا توقیر وانك اعدای اوزره نصرت ایدرلر واکا انزال اولنان قرآنه اتباع ایدرلر ایمدی اول وصفلو کیسنه لرنار عذابدن قورتیلوب الله تعالینك رحمتیله دخول جنته لایق اولنلردر (قل یاایها الناس انی رسول الله الیکم جمیعا) یامحمد دیکل که یاناس بن جمیعکزه کلمش الله تعالینك رسولین ❁ دینلدیکه پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم انس وجنه مبعوث رسول الله ایدی اما کهسائر مرسللر انجق قوملرینه بعث اولنورلردی (الذی له ملك السموات والارض) که سموات وارضك ملکی اول الله تعالینکدر (لااله الاهو) اندن غیری معبود یوقدر (یحیی ویمیت) که اول خلقی صواب ایله دیرکورر اجللری کلدیکنده اولدورر ویاخود اموانی آخرتده دیرکورر واحیایی دنیاده اولدورر (فآمنوا بالله ورسوله النبی الامی الذی یؤمن بالله وکلماته واتبعوه لعلکم تهتدون) ایمدی ایمان کتورك الله تعالی یه ودخی انك رسولنه کیم نبی امی اولوب الله تعالی یی وکلماتی تصدیق ایدر اول کرك کندویه وکرك غیری یه منزل کتاب ویاوحیدر ودخی اول رسوله اتباع ایدك ناکه هدایت بوله سز الله تعالی ایمان واتباعی هدایت رجاسنه وسیله قیلسنده تنبیه واردرکه برکسنه پیغمبر علیه السلامی تصدیق ایدوب لکن اکا اتباع ایتمسه اول هنوز ضلالتدن آیرلمیوبدر (ومن قوم موسی امة یهدون بالحق وبه یعدلون) بنواسرائیلدن برجماعت واردرکه ناسی کلمهٔ حقله ارشاد ایدرلر وانکله حکملرنده عدل ایدرلر ❁ روایت اولنديکه انلر برقومدر که اقصای مشرقده خلف صینده نهراوداق اوزره اولورلر انلردن هیچ برینك مالی یوقدر انلرده کیمسه یغمور اولور وکوندزده هوا آچیلور انلرا کیلهٔ معیشت ایدرلر بزدن انلره ایرر یوقدر حق اوزره قائملردر ❁ دینلدیکه پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم لیلهٔ معراجده انلره اوغرایوب سویلدی دیدیلرکه یارسول الله موسی علیه السلام بزه وصیت ایتدیکه سزدن قنفکزاحدنام پیغمبره ایرسه بندن اکا سلام ایتسون پیغمبریمز صلی الله تعالی

دخی سن کلدکدنصکره بنه اول قتلله وعد اولندق دیدیلر موسی علیه السلام انلره اوله که ربکز دشمنکزی هلاك ایدر وسزی انلرك یرینه ارض مصرده اسکان ایده امدی الله تعالی نظر ایدر که وقت راحتده طاعت ومعصیتدن نه ایشلر سکز دیدی ❁ دینلدیکه مقدم فرعون بنی اسرائیلی نصف نهاره دك استخدام ایدردی موسی علیه السلام رسالتله کلدکدنصکره جمیع نهاری اجرسزاستخدام ایدر اولدی (ولقد اخذنا آل فرعون بالسنین ونقص من الثمرات لعلهم یذکرون) بزآل فرعونی قحط وقورا قلق ومیوه لرك نقصانیله اخذ ایتدك شاید که متفکر ومتنبه اولوب کفر ومعاصیدن رجوع ایده لر (فاذا جاءتهم الحسنة قالوا لنا هذه وان تصبهم سیئة یطیروا بموسی ومن معه الا انما طائرهم عند الله ولکن اکثرهم لایعلمون) آل فرعونه ایولك وبوللق کلدیکی زمان بو بزم ایچوندر وبزا کا مستحقز دیرلر ایدی واکر بدلك وقحط کلسه بوموسی وانکله اولان مؤمنلرك شآمتیدر دیرلرایدی اکاه اولك که خیر وشر انجق الله تعالینك عندنده مکتوب اولمغله انلرك عملری شآمتیدر لکن انلرك اکثری انی بیلمزلر (وقالوا مهما تأتنا به من اٰیة لتسحرنا بها فما نحن لك بمؤمنین) وموسی علیه السلامه فرعونیان هربارکه سن بزه ❁ قحط ومرض کبی ❁ معجزه دردیوسحرله برنشان کوسترسن انکله بزسکا ایمان کتورنلرمدن دکلزدیدیلر (فارسلنا علیهم (ایشلدیلر) الطوفان والجراد والقمل والضفادع والدم ایات مفصلات فاستکبروا وکانوا قوما مجرمین) امدی بزانلره طوفان وچکرکه وبت وقوربغه وقان بربری اردنجه علامات ظاهره لری کوندردك که ❁ هرعلامات بررهفته ممتد وهرعلاماتك بینی بررماه

علیه وسلم موسایه وانلره علیه السلام وعلیکم دیوردسلام ایتدی ومکه ده نازل اولان سوره لردن انلره اون سوره اوکرتدی وصلاتوزکاتله امر ایتدی وسبتی ترك ایدوب جمعه یی تعظیمله وصیت ایتدی ❁ دینلدیکه اول قومله مراد یهود طائفه سندن پیغمبریمز علیه السلام زماننده ایمانه کلنلردر لکن اصح اولان قول اولدر (وقطعناهم اثنتی عشرة اسباطا امما) بزبنو اسرائیلی اون ایکی سبط قیلدقکه هربرسبط امت عظیمه ایدیلر (واوحینا الی موسی اذا استسقاه قومه ان اضرب بعصاك الحجر) موسایه وحی ایتدك شول وقتکه قومی اندن تیهده صوایستدیلر عصاسیله طاشی اوره (فانبجست منه اثنتا عشرة عینا) اوریجق اندن اون ایکی عین هربرسبط ایچون برعین منفجر اولدی (قد علم کل اناس مشربهم) هرسبط اول عیوندن موضع شربنی بیلدی (وظللنا علیهم الغمام) وتیهده حرشمسدن انلری قورر اوزرلرینه غمامی مظله ایتدك (وانزلنا علیهم المن والسلوی) وهرغداتن انلره ترنجبین وسمانی ایندردك وانلره دیدککه (کلوا من طیبات مارزقناکم) سزه ویردیکمزك حلالاتندن یبکز لکن ادخاراتمکز انلرایسه مخالفت ایدوب ادخار ایتدیلر اویله اولسه اول نعمت انلردن کسلدی وقورتلنوب فاسد اولدی (وماظلمونا ولکن کانوا انفسهم یظلمون) انلراول فعللریله بزه ضرر ایتمدیلر بلکه ضرری ینه کندیلره ایتدیلر (واذ قیل لهم اسکنوا هذه القریة) ذکرایت شول وقتی که بنو اسرائیله اشبو قریه ده بیت المقدسده ویااریحاده ساکن اولك دینلدی (وکلوا منها حیث شئتم) واندکی رزقدن سعت اوزره بیکز (وقولوا حطة) یاربنا سندن سؤالمز ذنوبمزی حط ایده سن دیکز (وادخلوا الباب سجدا) واول قریه نك بابنه الله تعالی یه شکرایچون ساجدین اولدیغکز حالده کیریکز (نغفرلکم خطیئاتکم) تاکه خطالریکزی ستر ایدوب انکله سزی مؤاخذه ایتمیه وز (سنزید المحسنین) بزاحسان ایدنلره احسانمزی آرتوررز (فبدل الذین ظلموا منهم قولا غیر الذی قیل لهم) نفسلرینه ظلم ایدنلر انلره دینلن قولك غیریني دیلنه بدل ایتدیلر (فارسلنا علیهم رجزا من السماء بما کانوا یظلمون) اویله اولسه الله تعالینك امریني تبدیل واستهزاء ایله نفسلرینه ظلم ایتدکلریچون سمادن اوزرلرینه عذاب ایندردك وياطاعون کوندردك حتی که برساعتده یتمش بیك کشی هلاك اولدی نتکیم قصه سی جزء اولك حزب ثانیسنده تفصیل اولندی (واسئلهم عن القریة التی کانت حاضرة البحر) یامحمد سن یهوده سؤال اینکه شول قریه خبرندن واهلنه ایریشن وقعه دنکه اول بحره قریبه ایله دینور مدینله طور بیننده برقریه در وبرقولده اول مدین ویاطبریه در (اذ یعدون فی السبت) شول وقتن که انلر سبت کوننده صیدله حدود الله ی تجاوز ایتدیلر (اذ تأتیهم حیتانهم یوم سبتهم شرعا) که انلره یوم سبتده حیتان صویوزینه ظاهر اولدینی حالده کلوردی (ویوم لایسبتون لاتأتیهم) وسبتك غیری ایامده انلره حیتان کلمزدی (کذلك نبلوهم بما کانوا یفسقون) اشبونك کبی بلاء شدیدله بزانلری اختبار ایتدك فسقلری سببیله کیم انی

سوریله فصل اولوردی) اول قوم ایماندن استکبار ایدوب مجرملردن اولدیلر (ولما وقع علیهم الرجز قالوا یاموسی ادع لنا ربك بما عهد عندك لئن کشفت عنا الرجز لنؤمنن لك ولنرسلن معك بنی اسرائیل فلما کشفنا عنهم الرجز الی اجل هم بالغوه اذاهم ینکثون) وقتاکه انلرك اوزرینه بوعذاب خمسه واقع اولدقده ❁ علی قول

ایشلدیلردی ❁ روایت اولندیکه شیطان انلره القاء ایدوب دیدیکه الله تعالی سزی اصطیاددن نهی ایتمدی بلکه نهی انی اکلدندر صیدیکزی ایدك برقولده شیطان دیدیکه سزاخذدن نهی اولنمشکز درایمدی بحرك کنارینه حوضلر قازوب یوم سبتده حیتانی اکاسوق ایدك ویوم احدده اخذ ایدك برزمان اول حالت اوزره اولدقلرندنصکره سبت تعظیمین ترك ایتدیلر الله تعالی بزه سبت عملن حلال ایتدی دیوب مبالاتسز اندهاخذ واکل وبیع ایتدیلر اهل قریه یتمش بیك دکلو کیمسه ایدی اوچ صنف اولدیلر برصنفی اول فعلدن ایدنلری نهی ایتدیلر وبرصنفی ایسه سکوت ایدوب نهی ایتمدیلر شول قومه نیه وعظ ایدرسزکه الله تعالی انلری هلاك ایدیسردر دیدیلر ❁ وبرصنفی ایسه اول منکری ایشلینلر ایدیلر وقتاکه اول فعلدن منتهی اولمدیلر نهی ایدنلر انلره دیدیلرکه بزسزکله برقریه ده اختلاط اوزره ساکن اولیمزز وقریه یی جدار وباب ایله قسمت ایدشدیلر وداود علیه السلام اول منکر اهلنه لعنت ایدوب جمیی میمون صورتنه مسخ اولندیلر ❁ نهی ایدنلر برصباحن طشره چیقوب انلری کورمدیلر آیاکه انلره نه حالت ایردی دیو نظر ایچون دیوار اوزره چیقدیلر کورسه لرکه صورتلری میمونه مسخ اولمش اولوشرلر قپولرین آچوب قریه لرینه کیردیلر انلرانسدن قریه لرین بیلوب کوزلرندن یاش آقیدوب یانلرینه کلورایدیلر ❁ اول اوچ صنفدن انجق نهی ایدنلر قورتلدیلر (واذقالت امة منهم لم تعظون قوما الله مهلکهم اومعذبهم عذابا شدیدا) انلردن برطائفه کهانلره ایدی اشبو عمل سیئدن منتهی اولك اوزریکزه عذاب نازل اولمدین زیرا بیلورزکه انلرمنتهی اولمزسکز لابداورزیکزه عذاب نزول ایدیسردر دینلدکده دیدیلرکه شول قومه نیچون وعظ ایدرسزکه حق تعالینك انلری هلاك ایده جکن ویاانلره عذاب ایرکوره جکن بیلورسز (قالوا معذرة الی ربکم ولعلهم یتقون) وعظ ایدنلر دیدیلرکه بزم سزه وعظمز رب تعالی یه عذر اظهار یچوندر منکردن نهیده تقصیره نسبت اولنمیه وز ودخی شول امیدله کیم انلرالله تعالیدن قورقوب صددنده اولدقلری منکری ترك ایده لر (فلمانسوا ما ذکروابه) وقتاکه اول منکری ایشلینلر وعظ اولندقلری شیئله عملی ترك ایتدیلر (انجینا الذین ینهون عن السوء) اول منکردن نهی ایدنلره عذابدن نجات ویردك (واخذنا الذین ظلموا بعذاب بئیس بما کانوا یفسقون) واول الله تعالی یه عصیان ایله نفسلرینه ظلم ایدنلری عذاب شدیدله اخذ ایتدك شول شئ سببیله کیم امرالله دن خروج ایدرلردی ❁ ابن عباس ایدر منکردن نهی ایدنلرك نجات بولدیغن واول منکری ایشلینلرك عذابله اخذ اولندیغن بیلدك لکن اول منکری ایشلیوب ایشلینلره سکوت ایدنلرك حالی نیه ایردیکن بیلدك ❁ عکرمه اکا دیدیکه حق تعالی اکرچه انلره نجات ویردك دیمدیسه هلاك ایتدك دخی دیمدی ❁ ابن عباس رضی الله تعالی عنه عکرمه نك بوقولنی تحسین ایدوب ایمدی اول سکوت ایدنلر دخی نجات بولمشدر دیدی ❁ اماکه ابن زید ایدر اول نهی ایدنلر نجات بولوب اول ایکی فرقه هلاك اولمشلردر

عذاب سادسه کهطاعون دینلمشدر ❁ انلریاموسی بزم ایچون ربکه سنك عندکده اولان عهدله دعاایله کهسنك دعاکه اجابتی وعدایلشدر اکربزدن بوعذابی کشف ودفع ایلرسك سکا ایمان ایدهلم وسنکله بنی اسرائیلی کوندره لم دیدیلر وقتاکه انلردن عذابی رفع وکشف ایتدك انلرینه عهدلرینی بوزدیلر بناءعلیه انلر اکا بالغ وایریشیجکلری غرق وموت وفتنه دك بزانلری تأخیرایلدك ❁ مرویدرکه مصرده یدی کون یدی کیجه یغمور یاغوب قبطیلرك خانه لرینی سیل استیعابیله ایاغ اوزره طورورلردی بنی اسرائیلك انلره متصل خانه لرینه قطره آب کلمزیدی قبطیلر فرعوندن هرچند مدد طلب ایتدیلرسه دخی چاره بولمیوب نومید اولدقلرنده موسی علیه السلامه واروب ربکدن رجاایله بوعذاب رفع اولسون سکا ایمان ایدهلم دیدیلر موسی علیه السلامك دعاسیله طوفان دفع اولوب مزروعاتلری وسعت اوزره اولمغله ینه کفران نعمتله ایمان ایتمدیلر حق تعالی چکرکه کوندروب اکینلرینی چکرکه اکل ایتمکله ینه موسی علیه السلامدن دفعنی نیاز وبوبلانك انکشافنده ایمان ایتملرینه یمین ایتدیلر موسی علیه السلام صحرایه کیدوب عصاسیله مشرق ومغرب طرفنه اشارت ایتمکله چکرکه لر طاغلدیلر بر مقدار محصوللری

باقی قالوب بویزه گفایت ایدر دیو تصدیق ایتمدیلر جناب باری بغدای بنی گوندروب اول بقیه‌یی دخی انلرییدیلر بو گره
دخی کلیم اللهه تضرعله ایمانی شرطایتدیلر اول عذاب دخی زائل اولدقده یاموسی تحقیقمز اولدیکه سنك فن سحرده
مهارتك وارایمش دیدیلر حق جل وعلا قوربغه لشکری گوندردیکه ﴿ ۸۸ ﴾ یتاقلرینه وقازغانلرینه وسویلشورکن

اغزلرینه طولرلردی تکرار ایمان شرطیله نیاز ایتملریله بوبلادخی مندفع اولدقده ینه عنادلرنده اولدیلر الله تعالی نهر نیلی قان ایلدی سبطی ایچرسه آب صافی قبطی ایچمکه میل ایدرسه قان اولوردی برطاسه وضعله سبطی وقبطی اول طاسدن ایچمك ایسته‌سلر قبطی طرفی قان اولوردی بوبلاده دخی عهدایدوب بعد ازکشف شرط وعهودی ادا ایتملریله نهایت غرق اولدیلر (فانتقمنا منهم فاغرقناهم فی الیم بانهم کذبوا بایاتنا وکانوا عنها غافلین) انلر بزم آیتلرمزی تکذیب ایتدکلری سببیله انتقام اراده‌سیله انلری بحر قلزم ده غرق ایتدك انلرائی فکر وتأمل ایتمزلردی (واورثنا القوم الذین کانوا یستضعفون مشارق الارض ومغاربها التی بارکنا فیها وتمت کلمت ربك الحسنی علی بنی اسرائیل بما صبروا ودمرنا ما کان یصنع فرعون وقومه وما کانوا یعرشون) فرعونیانك زیر دستنده ضعیف قلنان بنی اسرائیل قومنه ارضك برکتلو ایلدیکمز مشرق (ایتمیه‌لر) ومغربی ❁ یعنی شام ومصری ❁ میراث ویردك وصبرلری سببیله ربك جل شانه‌نك وعد وکلمهٔ حسناسی بنی اسرائیل اوزره تمام اولدی وفرعون وقومنك دوزدکلری منازل وکوشك ومرتفع بنالرینی خراب ایلدك (وجاوزنا ببنی اسرائل

اویله اولسه منکری ترکده اشبو اشد آیت اولور (فلما عتوا عن ما نهوا عنه) وقتا که نهی اولندقلرندن رجوع ایتمدیلر (قلنا لهم کونوا قردة خاسئین) بزانلره رحمت واسعه‌دن مبعدین اولدیغکز حالده میمون صورتنه تحول ایدك دیدك بعده اوچ کون یاشیوب اندن هلاك اولدیلر (واذتأذن ربك لیبعثن علیهم الی یوم القیامة من یسومهم سوء العذاب) ربك جل شانه اعلام ویاتوعد ویاایعاد ویاامر ویاحکم ایتدیکه یهوداوزره یوم قیامته دکین بعث ایده‌شول قومیکه انلره سوء عذاب ایده اذلال وضرب جزیه کبی ❁ روایت اولندیکه حق جل وعلا یهود اوزره سلیمان علیه السلام دنصکره بخت نصری بعث ایدوب دیارلرین تخریب ومقاتلرین قتل ونسالرین وذراریلرین سبی ایتدی وباقیلری اوزره جزیه وضع ایتدی پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم بعثتنه دکین انی مجوسه وررلردی اولدخی انلرك اوزره جزیه وضع ایدوب آخردهره دکین انلراول مذلتدن زائل اولمیسرلردر (ان ربك لسریع العقاب) ربك جل شانه امرینه عاصی اولانه عقابی سریعدر (وانه لغفور رحیم) وتوبه ایدنه غفور رحیمدر (وقطعناهم فی الارض امما) بز انلری پریوزنده فرقه‌فرقه ایدوب امرلرین طاغتدق (منهم الصالحون ومنهم دون ذلك) انلرك کیبلری صالحلردرکه انلر پیغمبریمز صلی الله علیه وسلمه ایریشوب ایمانه کلنلردر ❁ ویاوراء صینده نهر اوداق اوزره مقیم اولان طائفه‌در وکیبلری دخی انلردن دوندرکه اول کفر اوزره قلان یهوددر (وبلوناهم بالحسنات والسیئات لعلهم یرجعون) وبز انلری خصب وعافیت ایله وکاهی جدب شدتله اختبار ایدرز تاکه ربلرینك طاعتنه رجوع ایده‌لر (فخلف من بعدهم خلف ورثوا الکتاب) اشبو ذکر اولنانلرك انقراضندنصکره یرلرینه بر قوم سوء کلدیلرکه اسلافلرندن توراتی وارث اولوب انی اوقودقلرندن وایچنده اولانی بیلدکلرندن صکره (یأخذون عرض هذا الادنی) اشبوشئ ادنی یعنی دنیانك حطامن آلورلر که حکمده ظلم ویاکلماتی تحریف وتبدیل ایده‌لر (ویقولون سیغفرلنا) ودیرلرکه بزبونکله مؤاخذه اولنمزز بلکه مغفرت اولنورز (وان یأتهم عرض مثله یأخذوه) اکرچه انك مثلی عرض کلور سه‌ده کرك حلال ویاحرامدر انی آلورلر الله تعالینك مغفرتن تمنی ایدرلر اکرچه ایرته ینه انك مثلنی بولورلرسه‌ده اشبو انلرك دنیایه حرص وذنوبه اصرارلرینی اخبار در (الم یؤخذ علیهم میثاق الکتاب ان لایقولوا علی الله الا الحق) توراتده انلردن اخذ عهد اولنمدیکه الله تعالی یه باطل سوزی سویلیه‌کله اول ذنوبه اصرارله مغفرتی تمنیدر وتوراتده اصرار ایدنلره مغفرت وعداولنمیوبدر (ودرسوا مافیه) واول کتابه ایچنده اولانی اوقودیلر اکر انی تعقل ایتسه‌لر دار آخرت ایچون عمل ایدرلردی (والدار الآخرة خیر للذین یتقون افلا تعقلون) دار آخرت خیرلودر شول کسه‌لره کیم الله تعالینك حرام ایتدیکی اشیادن صاقنورلر تعقل ایتمزلرمیکه انی بیله‌لر ادنای دینی وعقابه مؤدی یی نعیم مخلده استبدال

البحر فاتوا على قوم يعكفون على اصنام لهم قالوا يا موسى اجعل لنا الها كما لهم الهة قال انكم قوم تجهلون) بز بنی اسرائیلی بحردن سلامت كچردك انلر اصنام عبادتنه قائم برقومه اوغرادیلر ❁ جاهللری بونلری كوردكلرنده ❁ یاموسی بونلرك طایدقلری آلهه لری كبی بزه دخی ﴿ بویله تمثال یاپیدك طپاردق دیدیلر موسی علیه السلام سز برقومسز كه الله تعالانك عظمته جاهللر سزدیدی (ان هؤلاء متبر ما هم فیه وباطل ما كانوا یعملون) بوعبدهٔ اصنام قومنك حاللری كندولریچی مهلك وعملری باطلدر (قال اغیر الله ابغیكم الها وهو فضلكم عل العالمین) موسی علیه السلام بنی اسرائیله الله تعالادن غیری الهمی طلب ایدرسز حالبوكه اول سزی زمانكز خلقی اوزره تفضیل ایتدی دیدی (واذا نجیناكم من آل فرعون یسومونكم سوء العذاب یقتلون ابناءكم ویستحیون نساءكم وفی ذالكم بلاء من ربكم عظیم) شول صنع الهی یی دخی یادایدك كه آل فرعون سزه اشد عذاب ایدوب اوغللریكزی قتل ونسالریكزی خدمت ایچون ابقا ایدردی اندن سزه نجات ویردك حالبوكه بوابتلا ونجاتده ربكز طرفندن سزه محنت ویانعمت عظیمه واردر

ایتمیه لر (والذین یمسكون بالكتاب واقاموا الصلاة) شونلركه كتابله عمل ایدرلر ونمازی شروط وارکانن رعایتله ادا ایدرلر (انا لانضیع اجر المصلحین) صلاح عمل ایدنلرك اجرنی بزضایع ایتمزز (واذ نتقنا الجبل فوقهم كانه ظلة) بزارضدن برجبلی قطع ایدوب ظله كبی انلرك فوقنه رفع ایلدك (وظنوا انه واقع بهم) تیقن ایتدیلركه اول انلرك اوزرینه دوشر زیرا كه جبلك جوده اولمسی معتاد دكلدر زیرا انلرانكله ایعاد اولنمشلردی وانلره دینلدیكه (خذوا ما اعطیناكم بقوة) سزه ویردیكمزی جد واجتهادله اخذایدك (واذكروا مافیه) وایچنده اولان شیئ عمله ذكر ایدك یوخسه منسی كبی ترك ایتمكز (لعلكم تتقون) تاكه قبایح اعمال ورزائل اخلاقدن صاقنه سز ❁ روایت اولندیكه وقتاكیم بنواسرائیل تورات احكامنی قبولدن ابا ایتدیلر الله تعالی انلرك باشی اوزره جبل طوری رفع ایلدی انی قبول ایدك والا اوزریكزه براغیلور دینلدی اویله اولسه هربری حاجب ایسرلری اوزره سجدیه واردی وصاغ كوزلری ایله جبل اوزرلرینه دوشرمی دیوخوفله اكا نظر ایلرلردی اول اجلدن یهودك سجده لری حاجب ایسرلری اوزره قالدی (واذ اخذ ربك من بنی آدم من ظهورهم ذریتهم) ذكر ایت شول وقتیكه الله تعالی دیلدیكی كیفیت اوزره ظهر آدمی مسح ایدوب ذریتلرینی بری برلرینك صلبندن دنیاده ابنانك آبامدن توالدی ترتیبی اوزره قرنابعد قرن زرهیئتنده اخراج ایتدی ❁ عمر بن الخطاب رضی الله تعالی عنه ایدر پیغمبریمز علیه السلامه اشبو آیتدن سؤال اولندقده دیدیكه الله تعالی آدمی خلق ایدوب ظهرنی مسح ایلدی واندن ذریت اخراج ایدوب دیدیكه اشبو نلری جنت ایچون خلق ایتمشن جنت عملن ایدرلر وایكنجیده انك ظهرینی مسح ایدوب اندن ذریت اخری اخراج ایتدی ودیدیكه اشبو نلری نار ایچون خلق ایتمشن نار عملن ایشلرلر برر جل دیدیكه یارسول الله اویله اولسه عملك فائده سی نه اولور ❁ دیدیكه حق جل وعلا قچان برعبدی جنت ایچون خلق ایتمش اولسه انی اهل جنت عملنده استعمال ایدوب اول حالتده انی اماته ایتدكده نصكره جنته قور وقچان برعبدی نار ایچون خلق ایتمش اولسه انی اهل نار عملنده استعمال ایدوب اول حالتده انی اماته دنصكره ناره قور مقاتل وغیری ایدر الله تعالی آدم علیه السلامك ظهرنك صفحهٔ یمناسن مسح ایتدی اندن ذریت بیضایی ذرهیئتنده اخراج ایلدی بعده ینه آدم علیه السلامك ظهرنك صفحهٔ یسراسن مسح ایدوب اندن ذریت سودایی ذرهیئتنده اخراج ایلدی بعده جمیعنه بن سزك ربكز دكلمیی دیدی جمیعی بلی ربمزسن دیدیلر اندن الله تعالی اول ذریت بیضاء حقنده اشبو نلر رحمته جنتده در اصحاب یمیندر وذریت سوداء حقنده اشبو نلر ناره در اصحاب شمالدر دیدی بعده ینه انلری جمیعا آدم علیه السلام صلبنه ردایتدی ایمدی اهل قبور تا اهل میثاق اصلاب رجال وارحام نسادن خروجلرینه دكین قبرلرنده محبوسلر در الله تعالی عهد اولی نقض ایدنلر حقنده ❁ وماوجدنا لاكثرهم من عهد ❁ بزانلرك اكثرینی عهدلرینه وفایدر بولمدق

(وواعدنا موسی ثلثین (تبیان) (ثانی) (١٢) لیلة واتممناها بعشر فتم میقات ربه اربعین لیلة وقال موسی لاخیه هرون اخلفنی فی قومی واصلح ولا تتبع سبیل المفسدین) بز موسایه مناجاتمز ایچون اوتوز كیجه یی امر ووعد ایتمشیدك وانی اون كیجه ایله اتمام ایتدیروب ربسنك تقدیر ایلدیكی وقتی فرق كیجه ایله تمام اولدی وموسی علیه

السلام قرنداشی هرونه بنم قومده سن خلیفه اول وصلاح شایان اولان امورلرنی اصلاح ایله مفسدلرك یولنه تابع اولمه
دیدی ❁ بو آیت کریمه ده کیجه قیدی رؤیت هلال کیجه اولدینی سبیله در دینلمش ❁ مرویدرکه موسی علیه
السلام مصرده فرعونك هلاك کندنصکره بنی اسرائیل ایچون امر ﴿ ۹۰ ﴾ ونهی بیان وتفصیل ایدر برکتاب
کتورمکه وعدایتمشیدی چونکه فرعون غرق اولوب انلر نجات بولدقلرنده اول کتاب موعودی طلب ایلدیلر موسی علیه السلام حق تعالادن اول کتابك کوندرلمسنی نیاز ایلدی حکم وارد اولدیکه اوتوز کون صائم اولوب صکره طوره کلوب تکلم ایده برموجب حکم اوتوز کون صائم اولدقدنصکره فرداسی طوره توجهنده اغزندن صیام رایحه سنی دفع ایچون کچی بوینوزی اغاجندن مسواکلندی ملکلر بزسنك اغزندن رایحهٔ مسك شم ایدردك شمدی مسواکله انی محو ایتدك دیدیلر جناب حق یاموسی بیلمدکی بنم عندمده صائمك اغزی قوخوسی مسکدن اطیبدر دیو اون کون دخی صومه امر ایلدیکه مقدمکی اوتوز کون ذی القعده وصکره کی اون کون ذی الحجه دن ایدی (ولماجاء موسی لمیقاتنا وکلمه ربه قال رب ارنی انظر الیك قال لن ترانی ولکن انظر الی الجبل فان استقر مکانه فسوف ترینی فلما تجلی ربه للجبل جعله (بلعم) دکا وخرموسی صعقا فلما افاق قال سبحانك تبت الیك وانا اول المؤمنین) وقتاکه موسی علیه السلام بزم تعیین ایلدیکمز وقتده کلدی وربسی اکابی واسطه کلامنی ایشتدردی موسی علیه السلام یارب بکا کندیکی کوسترسکا نظر ایده یم

دیدی اهل تفسیر ایدر اهل سعادتك اقراری طوعله ایدی واهل شقاوتك اقراری کرهله ایدی اشبو ❁ وله اسلم من فی السموات والارض طوعا وکرها ❁ قولنك معناسیدر وموضع میثاقده اختلاف اولنوب ❁ ابن عباس دیدیکه اول بطن نعمانده عرفه جنبنده بر وادیده ایدی وبر روایتده اول ارض هنددن بردهناده ایدیکه اول آدم علیه السلام جنتدن موضع هبوطیدر کلبی ایدر اول مکه وطائف بینده ایدی ❁ سدی ایدر الله تعالی آدم علیه السلامی جنتدن چیقاروب سمادن ایندرمدین ظهرنی مسح وذریتن اخراج ایتدی ❁ روایت اولندیکه الله تعالی ذریتك جمیعن اخراج وتصویر ایتدی وانلره عقل ولسان ویردی وخطاب اولنانی بیلدیلر وجواب مذکوری سویلدیلر ❁ روایت اولندیکه الله تعالی انلرك جمیعنه دیدیکه بندن غیر آله یوقدر وبن سزك ربکزین بندن غیری ربکز یوقدر زنهار بکا برشیٔ اشراك ایتمکز زیرا بکا اشراك ایدوب مؤمن اولمیانه بن انتقام ایدرین وبن سزه رسوللر کوندررنکه بنم عهدومیثاقمی سزه تذکیر ایده لر وسزه کتابلر ایندیررین جمیی سویلیوب دیدیلرکه شهادت ایدرزکیم سن بزم ربمز والهمزسن سندن غیری ربمز یوقدر بومنوال اوزره میثاقلرین اخذ ایتدی بعده آجال وارزاق ومصائبلرین تقدیر ایتدی آدم علیه السلام انلره نظر ایدوب کیمین غنی وکیمین فقیروکیمین حسن وکیمین قبیح کوردی دیدیکه یارب بونلری برابر ایتسیدك دیدیکه شکراولنمق سورین وقتاکه الله تعالی انلری وحدانیتنه تقریر وبری برلرینك اوزره اشهاد ایتدی جمیعن ینه آدمك صلبنه ردایتدی ❁ ایمدی میثاقلری اخذ اولنانلرك جمیی دنیایه کلمینجه قیامت قوپمز (واشهدهم علی انفسهم) وانلری بری برلرینه اشهادایتدی ودیدیکه (ألست بربکم) بن سزك ربکز دکلمین (قالوا بلی شهدنا) دیدیلرکه بلی یاربنا نفسلریمز اوزره شاهد اولدق ❁ ایمدی الله تعالینك انلری بربرلرینك اوزره اشهادی انکچوندرکه (ان تقولوا یوم القیامة انا کنا عن هذا غافلین) یوم قیامتده بزبوندن غافللر ایدك دیمیه لر (او تقولوا انما اشرك آباؤنا من قبل وکنا ذریة من بعدهم) ویامشرکلر بزدن اول آباأمز شرك ونقض عهد ایتدیاردی بزایسه ذریت وانلره تابعلر ایدك دیو اعتذار ایتمیه لر (أفتهلکنا بما فعل المبطلون) شول مبطلی آباأمز جنایتیله بزه عذاب ایدرمیسن دیمیه لر (وکذلك نفصل الآیات ولعلهم یرجعون) اشبو بیان کبی بزآیتلری تبیین ایدرز تاکه عباد آنی تدبر ایده لر وکفردن توحیده رجوع ایده لر (واتل علیهم نبأ الذی اتیناه آیاتنا) یامحمد سن یهوده تلاوت ایت علمادن شول کمسنه نك قصه سن که بزا کا آیتلریمزی ویردك ❁ دینلدیکه اول بنو اسرائیل علماسندن بریسی ایدی اسمی بلعم بن باعورا ایدی ویامیة بن ابی الصلت ایدیکه اول چوق کتابلر اوقیوب الله تعالی آخرزمانده رسول کوندریسرایدوکنی بیلیجك اول رسول کندی اولسن رجاایلدی محمد علیه السلام بعث اولنیجق تکذیب ایتدی ❁ اما که اکثرین قولنده اول کنعانیدن ویابنواسرائیلدن

دیدی الله تعالی سن دنیاده بنی کوره مزسین ولکن جبله نظر ایله اکر اول طاغ یرنده قرار ایدرسه سندخی بنی کورمکه طاقت کتوررسن بیوردی وقتا که ربسی اول جبله تجلی ایتدکده اول طاغی پارچه پارچه ایلدی موسی علیه السلام اول جبلك پاره لندیکندن قورقوب دوشوب بایلدی کندویه کلوب افاقة بولدقده الهی سنی تنزیه ایدرم رؤیت طلبندن توبه ایلدم وسن دنیاده کورلمیه جککه ایمان ایدنلرك بن اولکسیم دیدی ❁ بو آیت کریمه‌نك تفصیلنی مفسرین بویله بیان ایتمشلردر که موسی علیه السلام کلام الهی نعمتنه کلدکده حق تعالی یدی فرسخ اطرافه‌دك قرا کولق ایلدی وشیطان وجمله هوامی اندن طرد وملکین کاتبینی دخی اندن تبعید ایلدی وکوکلری موسی علیه السلا مك نظرنه کتوروب ملائکه وعرش عظیمی کوردی وقرق کون کوندوزوکیجه کلام باری یی ایشتمکله کمال شوقندن دنیاده اولدیغنی اونودوب جننده‌یم خیالیله کورمك ایستدکده اول لقا جنته مخصوص اولمغله دنیاده اولمیه جغنی جناب باری بیان ایلدی ونظر ایله دیوامر بیوردیغی جبل زبیردرکه مدینده اندن بیوك واندن اقوی طاغ یوغیدی اول جبله یتمش بیك حجاب

بلعم بن باعورا اولوب اکا اسم الله اعظم ویرلمشدی ویا کتب اللهدن برکتابك علمی ویادعاسنك استجابتی ویرلمشیدی (فانسلخ منها فاتبعه الشیطان فکان من الغاوین) اول آیتدن کفر واعراضله منسلخ اولدی حیه‌نك جلدندن انسلاخی کبی حتی که شیطان اکالاحق اولوب کندویه انی اویدردی وآزغونلردن اولدی ❁ روایت اولندیکه موسی علیه السلام جبارین حربی ایچون ارض شامدن بنی کنعان ارضنه نزول ایتدی بلعمه قومی دیدیلرکه موسی جنود کثیره ایله کلدیکه بزی بلادمزدن چیقاره اماکن ودیارمزه کندی قومنی کیردیره سن ایسه مجاب الدعوه کسنه‌سن دعاایتکه الله تعالی انی بزدن دوندیره بلعم ایتدی بوسزك دیدیککز اولهجق ایش دکلدر زیراکه اول نبی اللهدر بیله سنجه جنودی ملائکه ومؤمنوندر اکر انلرك اوزره دعاایدرسم دنیا وآخرتم بتوریرین قومی ایسه مجاب اولمیوب اکازیاده الحاح ایتدیلر ❁ دیدیکه ایمدی صبرایدك که منامده ربم بکانه امرایدر کوره‌یم سزه اکا کوره جواب ویره‌یم مکرکه برحاجت ایچون دعاده اول عادتی ایدیکه فعل وترکده منامله عمله رعایت ایدردی ❁ چون عادتی اوزره منامه رجوع ایتدی زنهار وزنهار موسی اوزره دعاایتمکل دینلدی انی قومنه خبر ویریجك انلرا کاهدایا اهدا ایتدیلر اول ایسه انی قبول ایتدی انی مطلوبلری حصولنه مدارایدینوب انی تکرار منامه مراجعت ایتدیردیلر دیدیکه منامده بکا برشیٔ دینلدی ❁ دیدیلرکه اکررب تعالی انك اوزره دعا کدن کراهت ایتسه سنی نهی ایدردی اول مرده نهی ایتدیکی کبی اکاتضر عدن زائل اولمدیلر حتی که انی اکا قائل ایتدیلر مکر انك براتانی وارایدی اکا بنوب برطاغه یونلدیکه اکاحسبان دینوردی تاکه انك اوزره طلوع ایدوب بنواسرائیل اوزره بددعا ایده اتان برایکی خطوه یوریمدین چوکدی بلعم انی قالدر مغیچون اوریجق باذن الله اتان سویلیوب دیدیکه یابلعم قنده کیدرسن اوکده ملائکه یی کورمیسنکه بنی کیرو دوندررلر الله تعالینك رسولنه ومؤمنلره بددعا ایتمکه می کیدرسك ❁ انکله متعظ اولمیجق الله تعالی انی اطلاق اتدی حتی که اول طاغه چیقوب انلر اوزره بددعایه عزم ایتدی بنواسرائیل اوزره بددعا ایتمك دیلدیکنده کندی قومنه بددعایدردی وکندی قومنه خیردعا قصدین ایتسه لسانی صرف اولنوب اول خیر دعایی بنواسرائیل اوزره ایدردی قومی اکا یابلعم سویلدیککی بیلورمیسن دیدیلر ❁ دیدیکه نیجه ایده‌یین اختیارم المده دکل لسانمه الله تعالی انی سویلدر اندن لسانی اوزایوب کوکسی اوزره صارقدی قومنه دیدیکه شمدنکیرو بندن دنیاوآخرت کتدی مکروحیله یه عزم ایتدی وقومنك نساسی حسنالرندن برنیجه‌سن تزیین ایدوب اللرنده سلعه‌لر ایله بنواسرائیل عسکرینك اراسنه کوندردی هرکیم انلردن سزه زنا قصدین ایده امتناع ایتمیوب مطاوعت ایدك دیوامرایلدی ❁ چون اول نساء بنواسرائیل عسکرینه واردیلر اول نسادن کشت بنت صورنام مرأة جمله‌یی بنواسرائیل عظماسندن زمری

وراسندن برذره ظاهر اولمغله اول جبل التی پارچه اولوب اوچی مدینه‌یه واقع اولدیکه انلرا حد وورقان ورضوی طاغلریدر واوچی مکه‌یه واقع اولدیکه انلر ثور وثبیر وحرا طاغلریدر وموسی علیه السلامك بیهوشلغی پنجشنبه عرفه کونندن نحر کونی جمعه‌یه دك ایدی (قال یاموسی انی اصطفیتك علی الناس برسالاتی وبکلامی فخذما اتیتك وکن من الشاکرین)

الله تعالی یاموسی بن سنی خلقه پیغمبر ارسالم وبی واسطه کلامم ایله اختیار ایتدم سکا ویردیکم امر ونهیی اخذ وانکله عمل ایله وشکر ایدیجیلردن اول دیدی (وکتبنا له فی الالواح من کل شیء موعظة وتفصیلا لکل شیء فخذها بقوة وأمر قومك یأخذوا باحسنها ساریکم دار الفاسقین) بزموسی ایچون الواح توریتده امر دینده احتیاج اولنان موعظه وتفصیل احکامدن هرشیئی یازدق انی جد وسعیله اخذ ایله وقومکه انك احسنی اخذ ایتملرینی امر ایله یقینده سزه فسقلر یچون هلاك اولان قوم فرعونك خانه لرینی کوسترهیم ❁ دینلدیکه الواح اون یاطقوز یادی ایدی طولی اون یااون ایکی ذراع ایدی وهر بری زمرد یاقوت احمردن یاخود قتی قیا طاشدن ایدی حق تعالی انی موسی علیه السلامه تلیین ایدوب الیله قطع یابارمقلریله شق ایلدی (ساصرف عن آیاتی الذین یتکبرون فی الارض بغیر الحق وان یروا کل آیة لایؤمنوا بها وان یروا سبیل الرشد لایتخذوه سبیلا وان یروا سبیل الغی یتخذوه سبیلا ذلك بانهم کذبوا بآیاتنا وکانوا عنها غافلین) شونلرکه یریوزنده حقسز تکبر وتجبر ایدرلر آیتلریمی یعنی قرآنی و دلائل قدرتلریمك فهمنی قبولدن انلری صرف ایده رم محمد علیه السلامك صدق نبوتی مبین هرنشان ومعجزانیکه اول متکبرلر کورسه لر عناد یوزندن اکا ایمان (اولادی) کتورمزلر اکر هدایت یولنی کورسه لر انی طریق اخذ ایتمزلر واکر ضلالت یولنی کورسه لر انی راه اتخاذ ایدرلر انلرك قلبلرینك آیتلری قبولدن صرف اولنمسی تکذیبلری سببیله درکه انلره نظر واعتباردن عنادا غافل اولدقلریدر

بن شلوم کوریجك صبره قراری قالمیوب انی موسی علیه السلامك قاتنه ایلتدی یاموسی ظن ایدرمکه سن بکابونی حرامدر دیرسن دیدی ❁ موسی علیه السلام اکانم اول سکا حرامدر یاننه وارمغل دیدی زمری ایتدی والله بوخصوصده بن سکا اطاعت ایتمزم دیوب قبه سنه ایلتدی وتأخیر نسز اکا جماع ایتدی اول حینده الله تعالی بنو اسرائیل عسکرینه طاعون ارسال ایتدی وموسی علیه السلامك صاحب امرینه فنحاص بن عیزار بن هارون دینوردی جسیم وقوی کیمسه ایدی زمرینك صنیعی حینده غائب ایدی ❁ خبردار اولیجق باشی دمورلی حربه سی وار ایدی الینه آلدی وزمرینك قبه سنه کیروب انی اول مرأه ایله یاتورکن ایکیسن حربه سنه صانجدی ودیرسکز بوکرینه وحربه نك دبین چکه سنه طیایوب اول کیفیت اوزره حربه یی هوایه قالدردی یاآلهی سکا عصیان ایدنه بویله جزاء ایدرز دیو سویلدی ❁ وفنحاص انی ایتدیکی حینده طاعون دفع اولدی زمرینك مرأه یه اصابتندن فنحاصك انی قتلنه دکین اراده کچن برساعتده بنواسرائیلك طاعوندن هلاك اولانن حساب ایتدیلر عددین یتمش بیکه ایرکوردیلر ❁ مقاتل ایدر بلقسانك ملکی بلعمه دیدیکه موسی اوزره بددعا ایت بلعم ایتدیکه بنا کانیجه بددعا ایدرین حالبوکه اول بنم دینم اهلندندر ملك ایتدی بددعا ایت ویاخود صلب اولنمغی اختیار ایت اویله اولسه موسی علیه السلامه بددعا ایچون اتانه بنوب یوله کبردی بنی اسرائیل عسکرینی کوریجك اتانی طوردی بلعم انی ضرب ایتدکده باذن الله سویلیوب دیدیکه بنی نیچون اوررسن اوکده آتش وار بنی یوریمکدن منع ایدر رجوع اراده ایدیجك بنه ملکه خبر ویردیلر ملك یمین ایتدیکه موسی یه بددعا ایتمزسه انی صلب ایده اول ایسه حیات دنیایی اختیار له موسی اوزره بددعایه اقدام ایتدی اسم اعظمی توسله موسی علیه السلامك انلرك مدینه سنه کیرمکدن منعی ایچون دعا ایدوب الله تعالی اکا اجابت ایتدی انك دعاسی سببیله بنو اسرائیل تیهده حبس اولنوب قالدیلر ❁ موسی علیه السلام دیدیکه یارب بزنه کناهله اشبو تیهده حبس اولندق ❁ دینلدیکه بلعمك دعاسیله موسی علیه السلام ایتدی الهی بلعمك دعاسنه اجابت ایتدك بنم دعامه دخی اجابت ایلکل دیلرینکه اندن اسم اعظمی وایمانی نزع ایده سن الله تعالی موسی علیه السلامك دعاسیله انك صدرندن ایکیسن دخی سلخ ایتدی برآق کوکرجین کبی اوچوب کتدی ❁ ابن عباس رضی الله تعالی عنه ایدر اشبو آیت کریمه بنو اسرائیلدن بررجل حقنده نازل اولوبدرکه اکا اوچ دعوات مستجابه ویرلمشکن اوچنی بیله ضایع ایتدی شول وجهله کیم انك مرأه سی وار ایدی اندن اولادی اولمشدی مرأه اکا اول دعواتك برین بنم ایچون ایلکل دیلرینکه بنو اسرائیلده بندن اجل مرأه اولمیه چون رجل انی دعا ایدوب مرأه بنواسرائیل نساسنك اجلی اولدی جالنه عجب ایدوب رجلدن رهبت ایتدی زوجا کایوزلنوب انی دعاسیله برکلبهٔ نباحه ایتدی

(والذين كذبوا بايانا ولقاء الاخرة حبطت اعمالهم هل يجزون الا ماكانوا يعملون) انلرکه بزم آیتلرمزی و آخرتده ملاقی اولهجقلری ثواب وعقابی تکذیب ایتدیلرانلرك جمیع اعمالی لغو وباطل اولور انلر انجق دنیاده ایشلدکلری عملرلهجزا النورلر (واتخذ قوم موسی من بعده من حليهم عجلا جسدا له خوار الم يروا انه لا يكلمهم ولا يهديهم سبيلا اتخذوه وكانوا ظالمين)

اولادی اکا کلوب انامزی برکلمهٔ نباحة ایتدك بزنیجه صبرایدرز کلبه اولادی دیو تعییر اولنورز دیلرزکه بنه دعا کله اتولکی هیئتنه تحویل ایده سن نم دیوب انی ایتدی بووجهله انك اوچ دعوات مستجابه سی ضایع بره کتدی (ولوشئنا لرفعناه بها) اکر بزدیلسك اکا ویردیکمز آیات سببیله واکاملازمتیله انی علمادن ابرار منازلنه رفع ایدردك ویااندن کفری رفع ایدوب انی آیاتله عصمت ایدردك (ولكنه اخلد الى الارض) لکن اول دنیایه ویاسفله یه میل ایتدی (واتبع هواه) ودنیایی ایثارده وقومنی استرضاده هواسنه تابع اولوب آیاتك مقتضاسندن اعراض ایتدی ❁ انك رفعنی مشیة الله تعلیقدنصکره فعل عبدله استدراکده تنبیه واردرکه مشیة الله انك رفعنه موجب فعلنه سبیدر وسبب حقیقی مشیتدر واسبابدن مشاهده اولنان مسبب حصولنده وسائط معتبره در شول حیثیتدنکه مشیت اکاتعلق ایدوبدر (فمثله كمثل الكلب ان تحمل عليه يلهث اوتتركه يلهث) ایمدی کتابی اوقیوب موجبیله عمل ایتمیان عالمك مثلی کلب مثلیدرکه انی طرد ایدرسکده دیلن چیقاروب صولور کندی حالنه قورسکده انجلین صولور ❁ یعنی کافری زجرایتسك منزجر اولمزترك ایتسك هدایت بولمز اویله اولسه ایکی حالت دخی اکا مساویدر کلبك ایکی حالتی کبی ❁ قتیبی ایدر هرحیوانك لهثی یااعیادن ویاعطشدن اولور الا کلب هرحالتده لهث ایدر کلال وراحت ری وعطش حالاتی اکامساویدر اشبونی الله تعالی آیتلرینی تکذیب ایدنلره ضرب مثل ایتدیکه اکا وعظ ایدرسکده ضالدر ترك ایدرسکده ضالدر (ذلك مثل القوم الذين كذبوا بآياتنا) اشبوکلب مثلی شول قوم مثلیدرکه بزم آیتلریمزی تکذیب ایدوب ایمانه کلمزلر اشبومکه کافرلرینك مثلیدرکه انلر برهادی تمنی ایدرلردیکه انلری هدایت ایده وطاعة الله چاغره وقتاکه انلره شول صدقنده شك اولنمیان محمد صلی الله علیه وسلم نبوتله کلدی تکذیب ایدوب هدایتی طلب ایتمدیلر ترك ویادعوت اولنمایی قتارنده مساوی اولدی (فاقصص القصص لعلهم يتفكرون) ایمدی ذکر اولنان قصه لری یهوده ذکر اینکه بوانلرك قصه لری کیدر تاکه انی فکر ایدوب موجبیله عمل ومتعظ اولهلر (ساء مثلا القوم الذين كذبوا بآياتنا وانفسهم كانوا يظلمون) ندچرکین مثل اولور شول قومك مثلی که بزم آیتلریمزك صحتنه حجت قیامندنصکره انی تکذیب ایتدیلر وعنادوترك ایمانله نفسلرینه ظلم ایتدیلر (من يهد الله فهو المهتدي ومن يضلل فاولئك هم الخاسرون) اول کسنه که الله تعالی انی هدایت ودینه توفیق ایده اول سعادته واصل اولمشدر واولکه انی خذلانده ترك ایده اول وصفلو کسنه لر عذابه استحقاقله مغبونلردر (ولقد ذرأنا لجهنم كثيرا من الجن والانس) بزجهنم ایچون جن وانسدن خلق کثیر خلق ایتدك (لهم قلوب لا يفقهون بها) انلرك قلوبی وارکه انکله خیر وهدایی بیلمزلر زیرا انی معرفت حقه ودلائل نظریه القاء ایتمزلر (ولهم اعين لا يبصرون بها) وانلرك کوزری وارکه انکله الله تعالینك خلقنه نظر اعتبارله نظر ایتمزلر (ولهم آذان لا يسمعون بها)

سببلا اتخذوه وکانوا ظالمین) موسی علیه السلام طوره کیتدکدنصکره قومی قبطیلردن عاریت الدقلری حلیدن بی روح بربوزاغی جسدی اتخاذ ایتدیلر که اندهبقر صورتی واریدی ایاکورمدیلرمیکه اول بوزاغی انلرله تکلم ایتمز وانلره یول کوسترمز انی اله اتخاذ ایدوب ظالملردن اولدیلر ❁ مرویدرکه بنی اسرائیل مصردن چیقدقلرنده فرعونیانك خبرلری اولمامغله بنی اسرائیل دوکونمزواردیودوستلری قبطیاندن عاریت حلی یعنی نسوانك زینتلری اولان التون وکمش طاقملرینی الوب فرار ایتمشلریدی فرعونیلر غرق اولدقده اول حلی بنی اسرائیل یدلرنده ایکن موسی علیه السلام طوره کیتدکده سامری هرون علیه السلامه کلوب بوبنی اسرائیلك یدلرنده عاریت حلی بی بیع وشرا ایده یورلر بوحرامدر دیدی هرون علیه السلامك امریله انلر جمع اولنوب امانت سامریه تسلیم اولندی برماهر قیوجی وار ایدی سامری اولزر وسیمی اریتدیروب بر بوزاغی هیئتنده دوکردی ایچی مجف اولمغله بقر صداسی ویررردی علی قول فرعونك غرقی وقتنده جبرائیل علیه السلامك بندیکی آتنك ایاغی باصدیغی یردن سامری بر قبضه

طپراق آلوب صاقلمشیدی اول یاپیلان کوساله اغزینه بر مقدار اندن دوکمکله اول صدا پیدا اولدی برکروه بنی اسرائیل انی ایشتدکده اکا سجده ایلدیلر (ولما سقط فی ایدیهم وراوا انهم قد ضلوا قالوا لئن لم یرحمنا ربنا ویغفرلنا لنکونن من الخاسرین) وقتا که عجله طایدقلرینه نادم اولدیلر وانی اله اتخاذیله ضلالته دوشدکلرینی کوردیلرا کر ربمز بزه رحمت ایتمزسه وکناهمزی مغفرت ایتمزسه بز زیانکار ومهلکلردن اولورز دیدیلر ولمارجع موسی الی قومه غضبان اسفا قال بئسما خلفتمونی من بعدی اعجلتم امر ربکم والقی الالواح واخذ برأس اخیه یجرّه الیه قال ابن ام ان القوم استضعفونی وکادوا یقتلوننی فلاتشمت بی الاعداء ولا تجعلنی مع القوم الظالمین) وقتا کموسی علیه السلام طوردن غضب وحزنله قومنه رجوع ایلدی بو بوزاغیه طایدقلرینی خبر الدقده دیدیکه بنم مفارقتمدن صکره بنم یریمه خلف اولدیکزده نه جرکین عمل ایتدیکز ربکزك امریله بنم عودتمه صبر ایتمیوب عجله می ایتدیکز وغضبندن الده کی توریة الواحی یره براقدی وقرنداشی هرونك صاچنه یاپیشوب کندویه چکدی هرون علیه السلام لاب وام قرنداشی ایکن والده شفقتیله رقت کلسون دیوای والدم اوغلی بن منعده تقصیر ایتدم قوم بنی ضعیف بولوب آز قالدیکه بنی قتل ایده‌لر ایدی بنی (صفاتندن) تکدیر ایله دشمنلری سوندرمه بنی عبده عجل ظالملرندن معدود ایتمه‌دیدی ❁ روایت اولندیکه توریة یدی سبع اولوب یدی لوحده ایدی انی براقسیله التی سبعی پاره لتوب رفع اولدیکه انده هر شی تفصیل اولنمشدی وبر سبعی قالدیکه انده

وانلرك قولاقلری واردرکه انکله مواعظ قرآنی ایشتمزلرکه انده تفکر واعتبار ایده‌لر (اولئك کالانعام) ایمدی انلر فقه وابصارلری اعتبار ایچون واستماعلری تذکر ایچون اولمامقده ویاخود مشاعر وقوالری اسباب تعیشه متوجه ومقصوره اولمقده انعام کبیدر (بل هم اضل) بلکه انلر انعامدن اضلدرلر زیرا که انعام منافع ومضاردن درکی ممکن اولان اشیایی ادراك ایدر وجذب ودفعنده غایت جهدله اجتهاد ایدر ❁ اما که اول قوم اکثری ناره اقدام ایدرلر زیرا که فعل وعملری انی اقتضا ایدر ایدوکن بیلورلر (اولئك هم الغافلون) ایمان انلره نفع ایدر وشرك ضرر ایدر ایدیکندن غافللردر (ولله الاسماء الحسنی فادعوه بها) الله تعالینك اسماء حسناسی واردر یعنی انکچون معانی وارکیم اول معاینك احسنیدر ایمدی انی اول اسمائله تسمیه ایدك ❁ روایت اولندیکه بر رجل صلاتنده الله ورحمن اسمیله دعا ایلدی مکه مشرکلری دیدیلر که محمد واصحابی رب واحده عبادت ایدرز دیرلرایکن سبب ندر که ایکی اسم ذکر ایدرلر اویله اولسه اشبو آیت نازل اولدی ❁ قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم ان لله تسعة وتسعین مائة اسما الا واحدة من احصاها دخل الجنة ❁ پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر الله تعالینك طقسان طقوز یوزدن بر اکسك اسماسی واردر برکسنه که انی احصا ایده جنته کیرر یعنی هر اسمك حقنی رعایت ایده مقتضاسیله عمل ایده مثلا الرزاق دیدیکنده حق تعالینك رزق ویریجی ایدوکنه اینانوب غیریدن طمعمن کسه الضار النافع دیدیکنده خیروشر جمیعی الله تعالیدن ایدوکن بیلور منفعتنه شکر ومضرتنه صبر ایده سائر اسملرك دخی حقوقن بومنوال اوزره رعایت ایده ❁ وبعضیلر دیدیکه احصادن مراد اسملرك معنالرین بیلوب تصدیق ایده ویاخود تبرك واخلاصله اول اسملری عد ایده امام بخاری ایدر یعنی ازبر ایده اظهر اولان دخی اولدر زیرا روایت اخراده من احصاها یرینه من حفظها کلمشدر (هو الله الذی لا اله الا هو) حق جل وعلا هویت وذاتی حیثیتندن الهدرکه خلقك اندن غیری معبودی یوقدر ❁ الرحمن ❁ کافهٔ خلقه دنیاده ارزاقن ویرمکله ومنافعی ایرکورمکله رحمتن تعمیم ایدیجیدر جمیع نعمتلرك ولیسیدر انك غیریسی یانم ویامنعم علیهدر ❁ الرحیم ❁ یوم قیامتده خاصة مؤمنلره رحمت ایدیجیدر عقابه مستحقلرین عفو ایدوب جنت وثوابه ایرکورمکله ❁ الملك ❁ پادشاهدرکه سموات وارضك وجمله اشیانك رب ومالکیدر وملکنه زوال ایرمز ❁ القدوس ❁ عظمت وجلالنه لایق اولمیان شیئدن نزاهتده بلیغدر ❁ السلام ❁ جمله عیوبدن سلامتله متصفدر وجنتده اولیاسنه سلام ایدیجیدر وانلری خوفدن سالم ایدیجیدر ❁ المؤمن ❁ اولیاسنی عذابندن وجمیع مخلوقاتنی ظلمدن امین ایدیجیدر ❁ المهیمن ❁ عبادنك وجمیع مخلوقاتنك احوالنه حافظ ومراقبدر ❁ العزیز ❁ دیلدیکی شیئ ایشلمکدن برشیئ انی تعجیز ایتمز هرشیئ اوزره اول غالبدر ❁ الجبار ❁ خلق انك قبضهٔ قهرنده مجبورلردر اضطرار واختیارلرنده انلره دیلدیکن ایشلدر ❁ المتکبر ❁ محدثات

مواعظ واحكام يازلمشدى قال رب اغفرلى ولاخى وادخلنا فى رحمتك وانت ارحم الراحمين ❁ موسى عليه السلام قرنداشنك بواعتذارى ايشدكده يارب بنم بو سوء صنيعمى وقرنداشمك تقصيرى اولمدينى حالده انى دنيا مغفرت ايله وبزى رحمتكه ادخال ايله كه سن مرحمت

ايديجيلرك ارحيسن ديدى (ان الذين اتخذوا العجل سينالهم غضب من ربهم وذلة فى الحيوة الدنيا وكذلك نجزى المفترين) شونلر كه بوزاغى بى معبود اتخاذ ايتديلر آخرتده انلرايچون ربلرندن غضب ودنياده بربرلرينى قتل وجزيه واجلا ايله ذلت واردر وكوساله پرستلره كذب وافترالرى سببيله بومثللو جزالرينى ايده‌رز (والذين عملوا السيئات ثم تابوا من بعدها وآمنوا ان ربك من بعدها لغفور رحيم) وشونلركه كفرومعاصى سيئه‌سى ايشليوب بعده توبه وايمان ايتديلر تحقيق سنك ربك جل شانه توبه‌دنصكره تائبلره مغفرت ورحمت ايديجيدر (ولما سكت عن موسى الغضب اخذ الالواح وفى نسختها هدى ورحمة للذين هم لربهم يرهبون) وقتاكه هرونك اعتذارى وعبدهٔ عجلك توبه‌سيله موسى عليه السلام غضبى ساكن اولدى اول اندن براقديغى تورية الواحى كرو الدى واول بقيه

صفاتندن اول عاليدر جميع خلقك اوزرينه تعظم ايديجيدر كبريائى كندويه تخصيص ايديجيدر ❁ الخالق ❁ هرمو جودى تقدير ايديجيدر ❁ البارئ ❁ مولدات اركاندن ايجاد ايتديكنى برى برندن اشكال مختلفه ايله تميز ايديجيدر ❁ المصوّر ❁ اشيايى كيفياتيله تصوير ايديجيدر اولادى ارحامده تصوير ايتديكى كبى ❁ الغفار ❁ عبادنك ذنوبن ستر ايديجيدر ❁ القهار ❁ خلق اوزره قدرتله غالبدر وانلرى ديلديكى امره اجبار وتدبيرله تفرد ايديجيدر وجهالتله اكانزاع ايدوب توبه ايتمياني قهر ايديجيدر ❁ الوهّاب ❁ خلقه خزائن فضلندن غرض وعوضسز رحمت ونعمت باغشلايجيدر ❁ الرزاق ❁ هرتغذى ايدنه رزقن ايركوريجيدر ❁ الفتاح ❁ خلقه خيرابوابن فتح ايديجيدر ❁ العليم ❁ هرشيئك اولمشن واولورين بيلكده اول بليغدر ❁ القابض ❁ الباسط ❁ رزقى خلقك كيمنه آزوكيمنه چوق ويريجيدر وصدقه‌يى قبول ايدوب يرينه خلف وثواب ويريجيدر وكيمنك روحنى قبض وكيمنك عمرنى مديد ايديجيدر وكيمنك قلبن قبض ايدوب خيراته رغبتسز وكيمنك بسط ايدوب خيراته رغبتلو ايديجيدر ❁ الخافض ❁ دنياده منزلتنه تنزيل ايديجيدر ❁ الرافع ❁ آخرت منزلتنه رفع ايجيدر ❁ المعز ❁ طاعت اهلنى عزيز ايديجيدر ❁ المذل ❁ مخالفت اهلنى ذليل ايديجيدر ❁ السميع ❁ هرشيئك ايشلديكنى ايشيديجيدر وعبادك دعالرينه اجابت ايديجيدر ❁ البصير ❁ عبادك احوالنى كوريجيدر ❁ الحكم ❁ دنياده احكام شرعيه ونواميس وضعيه انزاليله ويوم قيامتده عباد بينى فصلله حكومت ايديجيدر ❁ العدل ❁ خلق بينى حق اوزره قضا ايديجيدر ❁ اللطيف دقايق اموري بيلجيدر وعبادنه ادويهٔ كريهه‌ده مندرج عافيتى ايركوريجيدر وافعال موجوداته فعلنك سريانيدر خلقك غيريدن اعمال كورلمز ايكن بنه اول جميعن اول ايشليجيدر وعبادنه رفق ايديجيدر ويوم قيامتده عبادنه خجل اولمسونلر ايچون كناهلرين اونوتديريجيدر ❁ الخبير ❁ عبادين اختبار ايديجيدر وهرشيئك حقيقتن بيلجيدر ❁ الحليم ❁ اكاعصيان ايدنى مؤاخذه‌ده نه عجله ونه اهمال ايجيدر ❁ العظيم ❁ عارفلر قلوبنده عقل تصورندن قدرى متجاوز در ❁ الغفور ❁ عبادك ذنوبن ستر ده بليغدر ❁ الشكور ❁ عبادك طاعاتن قبولده بليغدر وشئ قليله شكرلريله استحقاقلرندن زياده اجرويريجيدر ❁ العلى ❁ عاليدر كه رتبه وحكمده انك فوقنده شئ يوقدر (الكبير) رتبهٔ جلالتده اول بليغدر ❁ الحفيظ ❁ هربرشيئ اندن غائب دكلدر هرشيئك حفظنى اكا راجعدر ❁ المقيت ❁ هرشيئه قوت ويريجيدر ❁ الحسيب ❁ اكا توكل ايدنه اول كافيدر ويوم قيامتده خلق حساب ايديجيدر ❁ الجليل ❁ صفاتنده جلالت اكا مختصدر يرده وكوكده جلالى بابندر ❁ الكريم ❁ خلقه كرم ايديجيدر وانلره جود وكرمله نظر ايديجيدر وانلره منافعى اكثار ايديجيدر ❁ الرقيب ❁ خلقه حفظ وجهى اوزره نظرين دائم ايديجيدر ❁ المجيب ❁ عبادك سؤال ودعاسنه اجابت ايديجيدر ❁ الواسع ❁ رحمت وعلمى هرشيئه واسعدر ❁ الحكيم ❁ هرشيئ حكمت اوزره

الواحده ربلرى تعالادن خوف وخشيت ايدنلر ايچون راه هدايت وذنوبدن مغفرت يازلمشيدى (واختار موسى قومه سبعين رجلا لميقاتنا فلما اخذتهم الرجفة قال رب لو شئت اهلكتهم من قبل وايای اتهلكنا بما فعل السفهاء منا ان هى الا فتنتك تضل بها من تشاء وتهدى من تشاء انت ولينا فاغفرلنا وارحمنا وانت خير الغافرين)

موسى عليه السلام بزم ميقاتمز ايچون قومندن يتمش رجل اختيار ايلدى وقتا كه انلرى رجفه اخذايلدكده موسى عليه السلام ديديكه يارب اكرسن مرادايديدك بوندن مقدم ❁ انلرعجله طابدقلرنده ❁ انلرى ❁ وبن قبطلى بى قتل ايتدكمده ❁ بنى هلاك ايدردك ايابزم قومزدن سفيهلرك سوء عملريله بزى هلاكمى ايدرسن انلرك بو جهالتلرى انجق سنك ابتلا واختيار كدر ❁ كه كلامنى ايشيدوب طمع رؤيت ايلديلر ❁ ديلديككى ابتلا ايله ضلالته براغورسك وديلديككى هدايتله دينده ثابت ايدرسن سن بزم معين ومتوليمز سن بزى مغفرت ايله وبزه رحمت ايله زيراسن مغفرت ايديجيلرك خيرلوسى سن ❁ روايت اولنديكه حق تعالى موسى عليه السلامه يتمش رجل ايله ميقاته كلمسنى امرايلدى بناء عليه اول يتمش كشيله طوره وارد قلرنده موسى عليه السلامى بربلوت قاپليوب اوكيمسه لرله موسى عليه السلام بينه حائل اولدى انلرسجده يه واردبلر الله تعالا انك موسى عليه السلامه سويلديكى وامر ونهيى ايشتديلر بعده سحاب آچيلدقده موسى عليه السلامه بزسنى تصديق ايتيمزكر الله تعالى بى بزه اشكار كوسترمسن ديديلر بو اجلدن انلرى رجفه اخذ ايدوب مفصللرى بربرندن آيرلمغه قريب اولدى موسى عليه السلام انلر فوت اولورلر ايسه بنى اسرائيل عندلرنده بونلرى قتل ايلدى ديو (كال) اتهام خوفندن افاقتلرينه دعا ايلدى (واكتب لنا فى هذه الدنيا حسنة وفى الاخرة انا هدنا اليك قال عذابى اصيب به من اشاء ورحمتى وسعت كل شئ فساكتبها للذين يتقون ويؤتون الزكوة والذين هم بايانتا يؤمنون) بزم ايچون

خلق ايدوب موضعنه وضع ايديجيدر (الودود) مؤمنلرى سويجيدر وهر مخلوقك فعل خيرنى سويجيدر (المجيد) شرف ذاتله موصوف وحسن افعال ايله معروفدر (الباعث) پيغمبرلر كوندريجيدر ويوم قيامتده امواتى ديركوريجيدر (الشهيد) خلقك اقوال وافعال واحوالندن برشئ اكا خفى اولمز جميعن مشاهده ايديجيدر (الحق) ذاتنه تغير وزوال ايرمز دائمدر (الوكيل) خلقك ارزاق وامورين تمهد ايديجيدر (القوى) قوت وقدرتده اول بليغدر ديلدوكن ايشلمكا مشقت ويرمز (المتين) انكچون ثبوتى واجب اولور شيئدن انى هيچ احدازاله ايده مزواكا غالب دخى اوله مز ثابت ومتمكندر (الولى) مؤمنلره عون ونصرت ايديجى وانلرى سويجى وايشلرين بتوريجيدر (الحميد) هرحال اوزره افعالنده حمد اولنمشدر جميع ثنالرك عاقبتى اكا ايرشمشدر (المحصى) جميع اشيانك اعدادنه علمى احاطه ايتمشدر عالمده اكا برشئ خفى دكلدر (المبدئ) اشيايى مثالسز عدمدن وجوده كتوريجيدر (المعيد) خلق دنياده حياتلرندنصكره اماته ايديجيدر وموتلرندنصكره آخرتده يناحيا ايديجيدر (المحيى) خلق عدمدن وجوده كتورب حيات ويريجيدر ❁ المميت ❁ خلق دنياده حياتلرندنصكره موتله افنا ايديجيدر ❁ الحى ❁ حياتى ازلدن الى ابد الآباد باقيدر جدا اكاموت وفنا ايرمز ❁ القيوم ❁ خلايقك وارزاقلرينك انشاسى تدبيرنه وحفظنه قائمدر ❁ الواجد ❁ غنيدر اكا احتياج ايرمز ❁ الماجد ❁ عظمت وشرف ذاتله متصفدر ❁ الواحد ❁ ذاتنه مثل ونظير اولمامقده تفرد ايديجيدر ❁ الاحد ❁ هيچ بروجهدن مماثلى يوق منفرددر متجزى اولمزواكا احتياج ايرمز ❁ الصمد ❁ هيچ بر شيئه احتياجى يوق بلكه جميع حوايجده دائما اول مقصوددر يمك وايچمك وايومقدن منزهدر ❁ القادر ❁ ارادتى اولديغى شيئه اقتدارى نافذدر ذاتنده خلق وتكوين قوتى واردر ❁ المقتدر ❁ هرشيئ ايجاددده مزاحمسز قوت ذاتيه سى بليغدر واسبابه قدرت ويروب انك توسطيله بعض اشيايى ايجاد ايديجيدر ❁ المقدم ❁ اشيانك بعضنى بعض آخر اوزره وجود وعدمده تقديم ايديجيدر ❁ المؤخر ❁ اشيانك بعضنى بعض آخردن تأخير ايديجيدر ❁ الاول ❁ جمله اشيادن اولدركه وجودينك ابتداسى يوقدر ❁ الآخر ❁ خلقك فناسندن صكره اول باقيدر بقاسنه نهايت يوقدر ❁ الظاهر ❁ وجودى آياتله اشكاره اولوبدر وهرشئ اوزره غالبدر ❁ الباطن ❁ كبرياسيله خلقك نظرندن احتجاب ايديجيدر ❁ الوالى ❁ خلقك امورينه تولى ايديجيدر ❁ المتعالى ❁ ذاتى علو مرتبه ده بليغدر هرشيئك اوزرينه قدرتيله استعلاء ايديجيدر ❁ البر ❁ خلقه احتياج اولدقلرى آلاء ونعمايى احسان ايديجيدر ❁ التواب ❁ توبه اسبابن عبادنه تيسير وتوبه لرين قبول ايديجيدر ❁ المنتقم ❁ اكاعصيان ايدنلرك كيفه عقاب شديد ايديجيدركه انك مثلنه هيچ احد قادر اولمز (العفو) خلقك كناهلرندن كريمه تجاوز ايديجيدر (الرؤف) عبادينه رأفت ورحمت ايتمكده بليغدركه اجرلرك ضايع ايتمز (مالك الملك) عبادنك ومالك اولدقلرينك مالكيدر ديلديكى وجهه ارزه حكمنى تنفيذ ايديجيدر ❁ ذوالجلال والاكرام ❁

بودنیاده حسن طاعت ومعیشتی وآخرتده جنت ورؤیتی اعطا ایله که بزسکا توبه ورجوع ایتمشز الله تعالی بیوردیکه بن عذابمی قوللرمدن دیلدیکمه اصابت ایتدیررم ورحمتم دنیاده هرشیئه ❁ مؤمن وکافره شاملدر ❁ لکن قیامتده خاصة متقیلره وزکاتلرینی ادا ایدنلره وآیتلریمزه ایمان ایدنلره در (الذین یتبعون الرسول النبی الامی الذی یجدونه مکتوبا عندهم فی التوریة والانجیل یامرهم بالمعروف وینهیهم عن المنکر ویحل لهم الطیبات ویحرم علیهم الخبائث ویضع عنهم اصرهم والاغلال التی کانت علیهم فالذین آمنوا به وعزروه ونصروه واتبعوا النور الذی انزل معه اولئك هم المفلحون) شونلرکه رسول نبی امیه تابع اولورلر انلر انك نعت وصفتی عندلرنده اولان توریة وانجیلده یازلمش بولورلر واول رسول انلره ایمان وتوحید ایله امر وکفر وشرکدن نهی ایدر وانلره جاهلیتده نفسلرینه حرام ایتدکلری اشیایی حلال ایدر وخبیث اولان اشیایی حرام ایدر وانلردن ❁ شریعت موساده اولان کناه صادر اولدیغی عضوی قطع ونجس طوقنان اثوابك اولمقدارینی قطع وسائرکبی ❁ بارکرانی و ❁ توبه یرینه قتل نفس وعفو ودیت یرینه مطلق قصاص وسائرکبی ❁ اوزرلرنده اولان اغلال (تبیان) (ثانی) (۱۳) وبندلری تخفیف ایدر شونلرکه اول نبی امیی تصدیق وا کا توقیر واعدای اوزرینه نصرت ایدرلر وا کا انزال اولنان قرآنه اتباع ایدرلر اول کیمسه لر عذابدن فلاح بولوب دخول جنته شایان اولنلردر ❁ آیت سابقده رحمتك وصف اولنان خصال اهلنه شمولی فهم اولندیغندن یهود ونصاری

کمال مرتبه ده شرف وکرم صاحبیدرکه اول انك غیریچون ثابت دکلدر جلال انك ذاتنده مستقردروکرم انك خلقنه فائضدر ❁ المقسط ❁ عدل ایدیجیدر خلقندن کسه یه جورایتمز ❁ الجامع ❁ یوم قیامتده خلقی حساب ایچون جمع ایدیجیدر ❁ الغنی ❁ غنیدرکه جمیع خلق اکا محتاجدر انك کسه یه احتیاجی یوقدر ❁ المغنی ❁ خلقی غنی ایدیجیدر اکا محتاج اولدقلریچون ❁ المانع ❁ منافعدن دیلدیکی شیئی منع ایدیجیدر ❁ الضار ❁ خلقدن دیلدیکنه بلیه وشدت ایرکوریجیدر ❁ النافع ❁ خلقدن دیلدیکنه نفع ایرکوریجیدر ❁ النور ❁ سموات وارضده حق نشر ایجیدروشمس وقمرله سموات وارضی منور ایدیجیدر ❁ وسموات وارض اهلنه نوریله هدایت ایدیجیدر ❁ الهادی ❁ دیلدیکی کسه یی صراط مستقیمه هدایت ایدیجیدر ❁ البدیع ❁ خلقی نمونه سز وماده سز ایجاد ایدیجیدر ❁ الباقی ❁ باقیدرکه بقاسنه نهایت یوقدر ❁ الوارث ❁ خلقك فناسندنصکره جمله ملك اکا رجوع ایدیسردر ❁ الرشید ❁ خلقه صالح اولانی تعریف ایدوب دیلدیکن انك اوزره ابقاء ایدیجیدر (الصبور) کندویه شرك وعصیان ایدنلرك عقوبتنه قادرایکن عجله ایتمیوب تأخیر ایدیجیدر ❁ معلوم اولهکه اشبوذکراولنان اسماء شریفه حق تعالینك مشهور اولان اسماسیدر یوخسه انك جمیع بوکامنحصر دکلدر زیرا پیغمبرمز صلی الله تعالی علیه وسلم دعاسنده دیرایدیکه (اسألك بکل اسم سمیت به نفسك اوانزلته فی کتابك اوعلمته احدا من خلقك او استأثرت به فی علم الغیب عندك) الهی سندن حاجتم دیلرین هراسمکی توسل ایله کیم انی کندینه علم قیلدك ویا کتابلریکك برنده ایندردك ویاخلقکدن انی برینه بیلدردك ویا علم غیبکده انی استیثار ایتدك ❁ دینلدیکه کتاب وسنتده الله تعالینك بیك براسمی موجوددر • کتب نذکیرك بعضنده ایدر الله تعالینك درت بیك اسماء مقدسه سی واردر بیکی قرآن وحدیثده وبیکی توراتده وبیکی انجیلده وبیکی زبوردە ذکراولنمشدر ودینلدیکه الله تعالینك بیك اسمی دخی واردرکه لوح محفوظده دربشر عالمنه کلیوبدر • فتوحاتده ایدر الله تعالینك جمیع اسماسی اعظم ایدیکنی تصدیق ایت وقنغی اسم الهی یی دیلرسك انی اخذ ایت • ابویزید بسطامی یه برکسنه اسم اعظمی سؤال ایتدیکنده اول اکا دیدیکه سن بکا اسم اصغری کوسترکیم بن سکا اسم اعظمی کوسترم کانداویله دیدیکیچون انی توبیخ ایتدی • دینلدیکه اسم اعظم معین دکلدر بلکه هر اسم شریف کیم انکله دعاده اخلاص وسائر شروط دعایه رعایت اولنه اول اسم اعظم اولور زیرا اسمك شرفی مسمانك شرفیله در یوخسه حروف مخصوصه شرفیله دکل (وذروا الذین یلحدون فی اسمائه) الله تعالینك اسماسنده الحاد ایدنلری ترك ایدك انکله مراد مشرکیندرکه الله تعالینك اسماسن ماهی علیهندن تحویل ایدوب انکله اوثانلرین تسمیه ایدرلر یازیاده ویانقصله ❁ اللات اسمنی اللهدن والعزی اسمنی العزیزدن ومنات اسمنی المناندن مشتق ایدرلر ❁ اهل معانی ایدراسماء اللهده

بز دخی بونکله متصفلرز دیو رحمت ممنی ایتدکلرنده الله تعالی انلری اخراج ایدوب بو امته مخصوص اولدیغنی بو آیت کریمه ایله بیان بیورمشدر (قل یاایها الناس انی رسول الله الیکم جمیعا الذی له ملك السموات والارض لااله الاهو یحیی ویمیت فامنوا بالله ورسوله النبی الامی الذی یؤمن بالله وکلماته واتبعوه لعلکم تهتدون)

یاحمد دیکه ای ناس تحقیق بن سزك جمیعکزه کلمش الله تعالانك رسولیم اول الله تعالی که کوکلرك ویرلرك پادشاهی ومدیری اولدر بردر اندن غیری عبادته مستحق یوقدر دیریلدن واولدیرن اولدر امدی اول الله تعالی یه ونبی امی اولان رسوله ایمان کتورك که اول رسول حق جل و علانك وحدانیتنه و انبیایه کوندردیکی کلمات وکتبه ایمان ایدر وسزدخی اول رسوله اتباع ایدك که طوغری یولی بوله سز (ومن قوم موسی امة یهدون بالحق وبه یعدلون) موسی علیه السلام قومندن برجماعت واردرکه ناسی حقله راه راسته ارشاد وانکله حکملرنده عدل ایدرلر ﴿ دینلدیکه بوقومدن مراد عبدالله بن سلام واصحابیدر رضی الله عنه ﴿ ومرویدرکه بوقومدن مرادموسی علیه السلامك وفاتندنصکره خلیفه سی یوشع علیه السلام زماننده بنی اسرائیل یتنده هرج مرج واقع اولوب کفر ومعاصی یه وقتل انبیایه (ایتمیه) مشغول اولدیلرانلردن برکروهی بوعاصیلردن مفارقت ایچون الله تعالایه نیاز ایتملریله حق تعالی انلره یول آچوب چینك ماوراسنه هجرتله انده ساکن اولدیلر پیغمبرمز علیه السلام شب معراجده انلری کوروب قرآندن اون سوره

الحاد اولدرکه الله تعالی یی تسمیه ایده براسمله کیم اول انکله تسمی ایتمش اولمیه واول کتاب الله وباسنت رسول الله ده منطوق اولمیه وبالجمله اسماء الله توقیف اوزره در مثلا الله تعالی یه جواد دینور اماکه سخی دینلمز اکرچه اول دخی جواد معناسنه ایسه ده ﴿ وکذلك اکارحیم دینور اماکه رفیق دینلمز وعالم دینور اماکه عاقل دینلمز ﴿ وحق تعالی قرآنده ﴿ یخادعون الله وهوخادعهم ومکروا ومکرالله ﴿ دیمشکن دعاده یامخادع ویامکار دینلمز بلکه شول اسمائله دعا اولنورکه اندن تعظیم بولنمسیله بیله شارعدن دخی اکاذن اوله (سیجزون ماکانوا یعملون) اسماء الله ده الحاد ایدنلرآخرتده اول عملری اوزره جزا اولنیسرلردر (وممن خلقنا امة یهدون بالحق وبه یعدلون) بزم خلق ایتدیکمزدن برجماعت واردرکه ناسی حقله دعوت ایدرلر وحق ایله حکم ایدرلر اشبو اجماعك صحته دلیلدر ﴿ زیراکه انکله مراد هرقرنده بوصفتلو برطائفه اولوردیمکدر ﴿ قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم لایزال من امتی امة قائمة بامرالله لایضرهم من خذلهم ولامن خالفهم حتی یأتی امرالله وهم علی ذلك ﴿ پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر یوم قیامته دکین امتمدن برطائفه امرالله ایله قائمین اولمقدن زائل اولمزلر انلر مخذول ویامخالفت اولندقلرینه مبالات ایتمزلر ایمدی اکر بوخصلت پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم عصرینه ویابرعصر مخصوص اهلنه مختص اولسه بونك ذکرنده فائده اولمز (والذین کذبوا بآیاتنا سنستدرجهم من حیث لایعلمون) شونلرکه بزم آیتلریمزی تکذیب ایدرلر بز انلری آزآز سبب هلاکلرینه قریب ایدرز انلرهر بارکه برمعصیت ایده لر بزانلره نعمتمزی یکیلرز وارتوررز وانلره شکری اونوتدررز حتی حسبانلری اولیان جهتدن انلری هلاکه ایرکوررز (واملی لهم ان کیدی متین) بن انلره امهال ایدرین بنم اخذم شدیددر (أولم یتفکروا ما بصاحبهم من جنة) انلر تفکر ایتمزلرمیکه صاحبلرنده یعنی محمد صلی الله تعالی علیه وسلمده جنون یوقدر ﴿ روایت اولندیکه پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم برکیجه صفایه صعود ایدوب قریشی تاصباحه دکین الله تعالینك بأسیله تحذیر ایتدی ﴿ انلردن بری دیدیکه صاحبکز محمده جنون ایردیکندن تاصباحه دکین چاغردی اویله اولسه اشبو آیت نازل اولدی (ان هو الا نذیرمبین) اول دکل الانذیردرکه انذارنی صوتله ایضاح ایدر برحیثیتله کیم هیچ برناظره اول خفی اولمز (أولم ینظروا فی ملکوت السموات والارض وماخلق الله من شیء) انلر سموات وارضك ملکوتنه واول ایکیسنده اولان مخلوقاته نظراستدلال ایله نظر ایتمزلرمیکه صانعنك قدرتن ومبدعنك وحدتن بیله لر (وان عسی ان یکون قد اقترب اجلهم) شایدکه اجللری قریب اوله ایمانه کلمزلرندن اول فوت اولوب عذابه ایره لر ایمدی حقك وضوحندنصکره قرآنه نیچون تصدیق ایتمزلر انی تصدیق ایتمینجك (فبأی حدیث بعده یؤمنون) اندنصکره قنغی حدیثی تصدیق ایدرلر (من یضلل الله فلاهادی له) اول کیمسه که الله تعالی انی مخذول ایدوب ایمانه توفیق

اوقودی انلر ایمانه کلوب بزم قبله‌مزه نماز قیلار وزکاتلرینی ادا ایدر وجمعه نمازینه قیام ایدر اولملریله بو آیت کریمه انلرك وصفلریدر (وقطعناهم اثنتی عشرة اسباطا امما واوحینا الی موسی اذ استسقیه قومه ان اضرب بعصاك الحجر فانبجست منه اثنتا عشرة عینا قد علم کل اناس مشربهم وظللنا علیهم الغمام وانزلنا علیهم المن والسلوی کلوا من طیبات مارزقناکم وماظلمونا ولکن کانوا انفسهم یظلمون) بزنی اسرائیلی اون ایکی سبط قیلدقلری هرقبیله‌سی امت عظیمه ایدیلر و موسی علیه السلامدن قومی تیهده صو ایستدکلرنده عصاکی طاشه اور دیووحی ایتدك اوردقده اول طاشدن هربرسبط ایچون اون ایکی چشمه آقدیکه هرسبط کندوچشمه‌سنی وایچه‌جکی بیلدی وتیهده اوزرلرینه بلوطدن کولکه ایتدك و قدرت حلواسی وبیلدیرجین انزال ایتدك وسزه ویردیکمز طیبات رزقی اکل ایدك دیدك انلر ❁ خلاف امرانلری ادخار ایتملریله قورتلنوب فاسد واول نعمت قطع اولدی بوخلاف امر ادخارلریله ❁ بزه ضرر ایتمدیلر ولکن نفسلرینه ظلم ایدراولدیلر (واذقیل لهم اسکنوا هذه القریة وکلوا منها حیث شئتم وقولوا حطة وادخلوا الباب سجدا نغفرلکم خطیئاتکم سنزید المحسنین) ویاد ایلهکه بنی اسرائیله شو قریه‌ده ❁ یعنی بیت المقدسده ❁ ساکن اولك وانك میوه وحبوبندن ایستدیککزی اکل ایدك وذنوبمزی عفو ایله دیو دعا ایدك واول قریه‌نك قپوسنه الله تعالیه شکرایچون سجده‌ایده‌رك کیرك تاکه کناهلریکزی مغفرت ایدهلم زیرا بز

ایتمیه‌انی ارشادایدر اولمز (ویذرهم فی طغیانهم یعمهون) حق تعالی انلری ضلالتلرنده تردد ایدر اولدقلری حالده ترك ایدر (یسئلونك عن الساعة ایان مرساها) یامحمد قیامتدن سکا سؤال ایدرلرکه انك اثباتی نه‌وقتده در (قل انما علمها عندربی) دیکل که انك علمی ربم عندنده‌در انکله استیثارایدرا کاملك مقرب ونبی مرسلدن کیمسه‌یی خبردار ایتمیوبدر (لایجلیها لوقتها الاهو) اوقیامتك امرنی وقتنده الله تعالینك غیری احد انی اظهارایتمز (ثقلت فی السموات والارض) اول قیامتك علمی اهل سموات واهل ارضه ثقیل اولدی (لاتأتیکم الابغتة) اول سزه غفلتکز حالنده فجأة کلور ❁ قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم ان الساعة تهیج بالناس والرجل یصلح حوضه والرجل یسقی ماشیته والرجل یقوم سلعته فی سوقه والرجل یخفض میزانه ویرفعه ❁ پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر قیامت ناس اوزره هیجان ایدرحالبوکه رجل حوضنی اصلاح ایدر ورجل آخرماشیه سن صوارر ورجل آخرسوقنده سلعه‌سنه بهاتقدیرایدر ورجل آخر میزانی خفض ورفع ایدر (یسئلونك کأنك حفی عنها) انلرسکا قیامتدن سؤال ایدرلر کانه‌سن انی بیلورسن (قل انما علمها عندالله) دیکل که قیامتك علمی الله تعالی عندنده‌در (ولکن اکثر الناس لایعلمون)لکن انك علمی عندالله ایدیکن ناسك اکثری بیلزلر حتی که محمد صلی الله تعالی علیه وسلمه‌اندن سؤال ایدرلر(قل لاأملك لنفسی نفعا ولاضرا الاماشاءالله) دیکل که بنم کندم ایچون جلب نفعه ویادفع ضره مالك دکلم مکر انیکی الله تعالی بنم ایچون دیلیه ❁ ابن عباس ایدر اهل مکه دیدیلرکه یامحمد ربك جل‌شانه سکا سعر رخیصی خبر ویرمزمیکه غلادن اول انی اشترا ایدوب غلاوقتنده ربح کثیرایله بیع ایده‌سن ویاجدب وقحط ایریشه‌جك ارضی بیلدرمزمیکه اندن خصب وسعه اولان ارضه رحلت ایده‌سن اویله‌اولسه اشبو آیت نازل اولدی (ولوکنت اعلم الغیب لاستکثرت من الخیر ومامسنی السوء) اکربن غیبی بیلسیدم قحط سنه‌سیچون مالی چوق ایدینوردم ضروفقروجوعدن بکارشی ایرشمزدی (ان انا الا نذیروبشیر لقوم یؤمنون) بن دکلم الاکتوردیکمی تصدیق ایتمیانه عذاب نارایله تحذیر ایدیجی‌ین ونبی تصدیق ایدنلره جنتله تبشیر ایدیجی‌ین (هوالذی خلقکم من نفس واحدة) اول الله تعالی سزی نفس واحده آدم علیه السلامدن خلق ایلدی (وجعل منها زوجها لیسکن الیها)واول نفس واحده‌دن زوجی حوایی خلق ایلدی تاکه انکله انس واکا اطمینان ایده (فلما تغشاها حملت حملا خفیفا فمرت به) آدم علیه السلام حوایه جماع ایدیجك اندن حمل خفیفله حامل اولدی حواملهٔ ایریشن اذی ومشقت اکا ایرشمدیکه اول مرانك نطفه‌دن اول حملی ایدی حتی کها کامستمره اولوب طوردی واوتوردی اکاثقلت ایرمدی(فلما اثقلت دعوالله ربهما لئن آتیتنا صالحا لنکونن من الشاکرین) وقتاکه ولد حوانك قارننده بیوبوب حملی اکاثقیل اولدی وولادتی یقینلشدی آدم وحوارب تعالی یه دعاایتدیلرکه اکر انی بزم کبی بشرسوی بدنی تام قلیورسك سکا شکر ایدنلردن اولم

احسان ایدنلره احسانمزی آرتررز (فبدّل الذین ظلموا منهم قولا غیر الذی قیل لهم فارسلنا علیهم رجزا من السماء بما کانوا یظلمون) انلردن بعضیسی کندولره دینیلن قولی غیریه تبدیل ایتملریله نفسلرینه ظلم ایتدیلر بو ظلملری سببیله بزانلرك اوزرینه سمادن عذاب ایندردك یاطاعون ویردك ❁ نته که اولندی (واسئلهم عن القریة التی کانت حاضرة البحر اذ یعدون فی السبت اذ تأتیهم حیتانهم یوم سبتهم شرعا ویوم لایسبتون لاتأتیهم کذلك نبلوهم بما کانوا یفسقون) یامحمد ساحل بحرده اولان قریه‌نك خبر وحالندن یهوده سؤال ایله چونکه انلر نهی اولندقلری سبت کونننده صید ماهی ایتمکله حدود اللهی تجاوز ایتدیلر که جمعه ایرتسی بالقلر صو یوزنده ظاهر اولوب سبتدن غیری کونده کلمزلردی بونك کبی ابتلا ایله بزانلری اختیار ایتدك که فسقلری سببیله انی ایشلر اولدیلر مرویدر که اول قریه مصر ایله ینبوغ یاخود مدین ایله طور بینننده بر بلده اوله انك اهالیسی بالقلرك ایام سائره ده کو رنمیوب سبت کونننده بو وجهله ظهور لرینی کوروب صبر ایده مدکلرندن حیله وتدابیر طلبنده اولدیلر آخر الامر بویله قرار ویردیلر که ساحله حوضلر انشاودریایی انلره آچیدوب سبت کونی اول ظهور ایدن بالقلری اول حوضلره سوروب اوکلرینه آغ (کندیلری) وضعیله ماهیلر انده قاله‌لر وپازار کونی صید واخذ ایده‌لر برزمان بویله قوللنوب صکره تعظیم سبتی دخی ترك ایتدیلر بو بلده اهالیسی اوچ فرقه اولوب برفرقه‌سی بوعمله ایدی وبرفرقه‌سی انلری بوعملدن نهی ومنع ایتمده ایدی وبر فرقه‌سی نه نهی

(فلما آتاهما صالحا جعلا له شرکاء فیما آتیهما) وقتا که الله تعالی آدم وحوایه دیلدکلری کبی بشر سوی صحیح البدن ولد ویردی اول ایکیسی انلره ویریلان ولدده الله تعالی یه شیطانی شریك ایتدیلر شول وجهله کیم اول ولدك اسمنی عبد الحارث دیدیلر حارث ایسه شیطانك ملایکه بیننده کی اسمیدر (فتعالی الله عما یشرکون) الله تعالی انکا شرك ایدنلرك شرکله وصفندن عالی اولدی. روایت اولندیکه حوا حامل اولیجق ابلیس اکبر رجل صورتنده کلوب دیدیکه قارنکده کی نه شیئدر بیلورمیسن قورقارمکه اول بهیمه ویا کلب ویاخنزیر اوله نه بیلورسن بلکه اول دیرکدن ویااغزکدن چیقه ویاانکله قارنك یاریله اول سیبدن هلاك اوله سن اویله اولسه حوا اندن زیاده قورقوب انی آدم علیه السلامه ذکر ایلدی انکله ایکیسیدخی مهموم اولدیلر بعده ابلیس ینه اول صورتده حوایه کلوب دیدیکه بنم الله تعالی عندنده منزلتم وارا کادعا ایده‌ینکه قارنکده کی شیئ سنك کبی خلق سوی ایده وخروجن دخی آسان ایده اکرانك اسمنی عبدا لحارث ایدرسك لکن بونك امثالی انبیایه لایق اولمز ❁ ابن عباس ایدر حوارضی الله تعالی عنها نك آدمدن برنیچه اولادی اولوب اسملرین عبدالله وعبیدالله وعبدالرحمن دیو تسمیه ایدوب هربرینه موت ایردی ابلیس آدم وحوایه کلوب دیدیکه بیلورمیسزکه اولادیکز نیچون معمر اولمزلر معمر اولملرین استرسکز اسمنی عبد الحارث ایدك چون انك دیدیکی کبی برولدلرینه ایتدیلر اول معمر اولدی ❁ حدیثده کلدیکه ابلیس آدم وحوایی ایکی کره الدادی بری جنتده ایدیکه انلره شجرهٔ منهیه‌دن یدردی وبری یرده ایدیکه ولدلرینك آدنی عبدالحارث قودردی ❁ ابن زید ایدر آدم وحوانك بر ولدلری اولوب آدنی عبدالله قودیلر ابلیس انلره کلوب دیدیکه ولدیکزه نه آد قودیکز دیدیلرکه عبدالله قودق والحال اندن اولکی ولدلرینی عبدالله دیو تسمیه ایدوب وفات ایتمشدی ابلیس دیدیکه ظن ایدرمیسزکه الله تعالی سزه عبدنی آلیقویه والله بیلك که بونی دخی آلیقومز غیریلرین آلیقومدیغی کبی ایمدی آدنی عبدالشمس قوکزکه انی سزه آلیقویه انك کبی ایتدیلر دینلدیکه آدم وحوا ولدلرینه عبدالحارث دیو تسمیه سیله عبادتده اشراکی ویاحارث انلره ربوبیتی اقتضا ایتمزز یرا که آدم علیه السلام نبی ایدی انبیا ایسه شرکدن معصوملردر لکن قصد ایتدیکه حارث ولدك نجاتنه وامتك سلامتنه سبب اوله وکاهی عبد اسمی مملوك اولمیان شخصه دخی اطلاق اولنور رب اسمی معبود اولمیان شخص اوزره اطلاق اولندیغی کبی نکیم رجل اکا ضیف کلسه خضوع وجهی اوزره کندویی عبد الضیف دیو تسمیه ایدر وانکله ضیف انك ربیسی اولمسن اراده ایتمز ❁ ویوسف علیه السلام عزیز مصر حقنده ❁ انه ربی ❁ دیدی وانکله انك معبود اولمسن اراده ایتمدی ایمدی بومحلده دخی حکم انجلیندر (أیشرکون مالا یخلق شیئا وهم یخلقون) مشرکون شول برشیئك خلقنه قادر اولمیان اصنامله رین الله تعالی یه شریکمی ایدرلر حالبوکه اول اصنامی

ایدردی ونه صید ایدردی بلکه نهی ایدنلره قارشمیك دیرلردی داود علیه السلام اول سبت صیادلرینه لعنت ایدوب میمون صورتنه مسخ اولندیلر (واذ قالت امة منهم لم تعظون قوما الله مهلکهم او معذبهم عذابا شدیدا قالوا معذرة الی ربکم ولعلهم یتقون) بو اهل ایله دن

که بو عمل سیئه یی ایشلمز وایشلینی دخی نهی ایتمز ایدی انلر اول

کندیلری الله یله دوزرلر (ولا یستطیعون لهم نصرا ولا انفسهم ینصرون) ونه اول اصنام شول انلره عبادت ایدنلره نصرته قادر اولور ونه کندیلردن کسر وسائر نازله دفعنه قادر اولور بلکه اول اصنامی حمایت ایدن عبده لریدر ❁ اویله اولسه عابددن اضعف واذل اولان شیء معبودیته نیجه لایق اولور (وان تدعوهم الی الهدی لا یتبعوکم) یامؤمنلر اکرسز مشرکلری اسلامه دعوت ایتسکز سزه اتباع ایتمزلر ویاخود یامشرکلر اکرسز اصنامه سزه هدایت ایتسونلر ایچون دعا ایتسکز دعاکزه اجابت ایتمزلر الله تعالینك اکا دعا ایدنلره اجابت ایتمسی کبی (سواء علیکم أدعوتموهم ام انتم صامتون) یامؤمنلر کرکسه انلری دینه دعوت ایدك ویا انلری دعوتدن سکوت ایدك انلر ایمانه کلوردکلردر (ان الذین تدعون من دون الله عباد امثالکم) یامشرکلر شونلرکه سز انی آلهه دیوالله تعالیدن غیری انلری معبود ایدینور سز انلر دخی مملوکه ومسخره اولدیغی حیثیتدن سزك کبی عباددر (فادعوهم فلیستجیبوا لکم ان کنتم صادقین) دعاکزه اجابت ایتسونلر اکر انلرك آلهه ایدیکنده صادقلر ایسکز ❁ ویاخود انلری وقتا که اناس صورتلرنده دوزدیلر حق تعالی انلره دیدیکه اصنامك قصارای امری سزك کبی احیاء وعقلاء اولمقدر انکله ایسه عبادته مستحق اولمزسنکیم بعضکز بعض آخرك عبادتنه مستحق اولمدیغی کبی (ألهم ارجل یمشون بها ام لهم ایدیبطشون بها ام لهم اعین یبصرن بها ام لهم آذان یسمعون بها) اول اصنامك ایاقلری وارمیدرکه یورویه لر واللری وارمیدرکه انکله یاپشه لرویاکوزلری وارمیدرکه انکله کوره لروقولاقلری وارمیدرکه آنکله ایشیده لریعنی مخلوقینك قدرتی اشبو جوارح وآلاتله اولور اصنامده ایسه بوآلات یوقدر والحال سز ارجل ماشیه وایدیء باطشه واعین باصره وآذان سامعه ایله اصنام اوزره تفضیل اولنورسز اویله اولسه نیجه عبادت ایدرسز برشیئه کیم سزاندن افضل واقدرسز (قل ادعوا شرکاءکم ثم کیدون فلا تنظرون) دیکل که یامشرکین آلهه کزی چاغروب بکاعداو تکزده انلردن استعانت ایدك بعده مکروهدن بکاایرکورمکه قادر اولدیغکزی ایرکورك بکامهلت ویرمکزبن سزدن مبالات ایتمزین زیراکه وثوقم یعنی اعتمادم الله تعالینك اوزرمه اولان ولایت وحفظنه در (ان ولیی الله الذی نزل الکتاب) بنم ولیم اول الله تعالیدرکه قرآنی انزال ایتدی (وهو یتولی الصالحین) که اول عباد صالحینه تولی ایدر ❁ ابن عباس ایدر انلرشول عباددرکه الله تعالی یه برشیء عدیل ایتمزلر الله تعالی دخی انلره نصرته تولی ایدر اویله اولسه انلره معادات ایدنلرك عداوتی ضرر ایتمز (والذین تدعون من دونه لا یستطیعون نصرکم ولا انفسهم ینصرون) الله تعالیدن غیری آلهه کزکه اکا عبادت ایدرسزنه سزه ونه کندیلرینه نصرته قادر دکلردر (وان تدعوهم الی الهدی لا یسمعوا وتریهم ینظرون الیك وهم لا یبصرون) اکرسن مشرکلری هدایه دعوت

نهی ایدنلره ❁ دیدیکه برقومه نیچون نصیحت ایدرسزکه الله تعالی انلری هلاك ایدیجی یاخود عذاب شدید ایله عذاب ایدیجیدر اول نصیحت ایدنلر دیدیلرکه بزم نصیحتمز ربکزك نهیني بیان ایتمك اوزره مزه واجب اولمقله عندالله معذور اولمامز ایچوندرشایدانلر قورقوب معصیتی ترك ایده لر (فلما نسوا ماذکروا به انجینا الذین ینهون عن السوء واخذنا الذین ظلموا بعذاب بئیس بما کانوا یفسقون) وقتاکه اول صیادلر نصیحتی قبول ایتمدیلر انلری سیئه دن نهی ایدنلره بز نجات ویردك واول عصیانله نفسلرینه ظلم ایدنلری امر الهیدن خروجلری سببیله عذاب شدید ایله اخذ ایتدك (فلما عتوا عن مانهوا عنه قلنا لهم کونوا قردة خاسئین) وقتاکه انلر نهی اولندقلری صیدماهیدن رجوع ایتمدیلر

بز انلره رحمتدن دور اولدیغکز حالده میمون اولك دیدك ❁ بو اوچ فرقه نك بریسی کهنه صید ایتمش ونه پند ایتمشیدی انك حقنده بوعذابه داخلمی دکلمی دیواختلاف واقع اولمشدر برطرفی اقوی کورنمامکله العلم عندالله ❁ منقولدرکه اول نصیحت ونهی ایدن کروه بیلدیلرکه نصیحتلری قبول اولمیه جق خانه لرینی تفریق ایدوب دیوار

وقبو ایله سدایتدیلر اول عاصیلردن بر کون بر کیمسه کورنمدیکندن تفحص ایتدکلرنده جمله سنی میمون بولدیلر دوستلرینی کوروب اغلیه‌رق بی زبان انکلرینه یوز سورردی بوحاله اوچ کون یاشیوب دردنجی کون جمله هلاك اولدی (واذتاذن ربك ليبعثن عليهم الى يوم القيمة من يسومهم سوء العذاب ان ربك لسريع العقاب وانه لغفور رحيم)

یامحمد ربك عزشانه یهود اوزره قیامتەدك ❁ قتل واجلاوضرب جزیه کبی ❁ تذلیل وسوء عذاب ایدر کیمسه بعث ایتمکی اعلام وحکم ایلدی تحقیق ربك جل شانه عاصیلرك عقابنده سرعت وتوبه کارلره مغفرت ورحمت ایدیجیدر ❁ دینلدیکه بخت نصر انلری قتل واسیر ایتدکدنصکره ملوك فرس انلری تحقیر ورنجیده وباج ایله تذلیل ایدردی تازمان حضرت رسالتەدك مقاتلەلریله حکم اولنوردی بعده یااسلام یاجزیه ایله تکلیف اولنمقده اولوب بوحکم قیامتەدك باقیدر (وقطعناهم فى الارض امما منهم الصالحون ومنهم دون ذلك وبلوناهم بالحسنات والسيئات لعلهم يرجعون) یهودیلری پراکنده ایلیوب پریوزنده فرقه فرقه جماعت ایلدك انلردن بعضیلری پیغمبر علیه السلامه ایمان کتوروب صالحلردن اولدیلر وبعض انلرك غیریسی کفره وفسقەدن اولدیلر بز انلری غنا وصحت (ایتدیلر) وکاهی فقر وشدت ایله اختیار ایلدك تاکه انلر معصیتدن طاعته رجوع ایدەلر (فخلف من بعدهم خلف ورثوا الكتاب يأخذون عرض هذا الادنى ويقولون سيغفر لنا وان ياتهم عرض مثله ياخذوه الم يؤخذ عليهم ميثاق

ایتسك انی قلبلریله ایشتمزلرسن انلری کوزلریله نظرایدرکوررسن حالبوکه قلبلریله کورمزلر (خذ العفو) اخلاق ناسدن عفوی اخذ ایت قبول اعتذار وعفو ومساهله واشیادن ترك بحث کبی پیغمبریمز صلی‌الله تعالی‌علیه وسلم اشبونکله اراده اولنماندن سؤال اولندقده دیدیکه سندن کسیلنه صله‌ایده‌سن وسنی محروم ایدنه ویره‌سن وسکا ظلم ایدنی عفو ایده‌سن (وأمر بالمعروف) وعقل وشرع رضا ویردیکی خصاللە امرایتکه اول تقوی اللهوصلهٔ رحم وغض بصروحفظ لساندر (واعرض عن الجاهلين) وجاهللردن اعراض ایت یعنی جاهل سکاسفه ایتدیکنده سن اکاسفهله مقابل اولمغل دینلدیکه حق جل وعلا پیغمبریمز صلی‌الله تعالی‌علیه وسلمه مکارم اخلاقله امرایلدی وقرآنده اشبو آیت کریمه کبی مکارم اخلاقی جامع آیت ذکراولنمدی (واما ينزغنك من الشيطان نزغ) اکرشیطاندن سکا نخسه ووسوسه ایررسه که اول سنی امر اولندیغك خلافن ایشلمکه تحمیل ایده (فاستعذ بالله) اندن الله تعالی یه استجاره ایت (انه سميع عليم) الله تعالی سنك دعاکی ایشیدر ونیتکی بیلور (ان الذين اتقوا اذا مسهم طائف من الشيطان تذكروا فاذا هم مبصرون) شونلرکه الله تعالینك عذابندن خوفله کناهدن صاقنورلر قچان انلره شیطاندن وسوسه ایرسه الله تعالینك امر ونهیینی تذکر ایدوب الله تعالیدن خطالرینك مغفرتن دیلرلر واکااستعاذه ایدرلراول فعللری سبیله الله تعالیدن بصیرت ایریشوب سداد وصوابی کوررلر ووسوسه‌یی کیدررلر (واخوانهم يمدونهم فى الغى ثم لايقصرون) واخوان شیاطین انلری ضلالته مد ایدرلر ویاضلالتلرین آرتوررلر ویاانلری اغواءایتمك دیلرلرکه انك اوزره مستمراولەلر ۰ دینلدیکه هرکافرك شیاطیندن براخی واردر بوندنصکره انلری اغوادن امساك ایتمزلر وانلر اعمال سیئەدن قصر ایتمزلر (واذالم تأتهم بآية قالوا لولا اجتبيتها) قچان مشرکینه سن آیت کتورمسك دیرلرکه انی سن کندکدن احداث ایتسیدك ۰ کبی ایدر اهل مکه تعنتلرندن پیغمبریمز صلی‌الله تعالی علیه‌وسلمدن آیت کتورمسنی استرلر دی تأخر ایتسه انی اتهام ایدرلردی نیچون انی کندیلککدن احداث وانشا ایتمزسن دیرلردی (قل انما اتبع ما يوحى الى من ربى) یامحمد سن انلره دیکل که بن ربم جل شانەدن بکا وحی اولنانه اتباع ایدرین یوخسه بن آیاتی کندیلکمدن اختلاق ایدردکلن (هذا بصائر من ربكم) اشبو قرآن ربکز جل شانەدن قلوبه بصائردرکه انکله حق کوریلوروصواب بیلنور (وهدى ورحمة لقوم يؤمنون) وانی تصدیق وموجبیله عمل ایدنلره ضلالتدن هدایته ایرکورر وعذاب سرمدیدن طریق نجاته دلالت قیلور (واذا قرئ القرآن فاستمعوا له وانصتوا لعلكم ترحمون) قچانکه قرآن اوقونه انی دیکلکز ومعناسنی تفهم وموجبیله عمل ایچون اکا نصات ایلکزتاکه رحمت اولنەسز ❁ اشبو آیتك سبب نزولنده مفسرین اختلاف

الكتاب ان لا يقولوا على الله الا الحق ودرسوا مافيه والدار الاخرة خير للذين يتقون افلا تعقلون) بومذكورلردنصكره كلنلر توريته وارث وانى اوقيوب بيلدكلرندنصكره تغيير وتحريف ايچون دنيانك ادنى متاعى اولان رشوتى آلورلر وبومثللو عرض رشوت كلورسه انى دخى آلورلرده بزمغفرت اولنورز ديرلرايا توريتده انلردن الله تعالايه حقدن غيرى برشى سويلمامارى اوزره عهد آلنمديمكه انلرذنوبه اصرارله مغفرت طلبنده اولهلر وتوريتى اوقيديلر ايچنده اولان حكمى كور مديلرمى الله تعالانك حرام ايتديكى شيدن صاقنانلر ايچون دار آخرت خيرلودر آيا آنى تعقل ايدوب بيلمزلرمى (والذين يمسكون بالكتاب واقاموا الصلوة انا لانضيع اجر المصلحين ❁ شونلركه قرآنله عمل ايدرلر ونمازى شروط واركانيله ادا ايدرلر اعمالنده صالح اولنلرك بزاجرنى ضايع ايتميز (واذ نتقنا الجبل فوقهم كانه ظلة وظنوا انه واقع بهم خذوا ماآتيناكم بقوة واذكروا مافيه لعلكم تتقون ❁ بزجبل طورى اولزمان يهوديلر ينك اوزرينه كولكه كبى قلع ورفع ايلدك انلر انى اوزرلرينه دوشه جك ظن ايتديلر انكله اخافه اولنوب انلره دينلديكه سزه ويرديكمزى جد وسعيله اخذايدك واندە اولان اوامر ونواهى يى ذكر ايدك شايدكه متقيلر اعداد ندن اولەسز ❁ مرويدركه يهود توريةاحكامنى قبولدن ابا ايتملريله الله تعالى انلرك باشى اوزره جبل طورى رفع ايتدكده هر برى صول يكانى اوزره سجده يه واروب صاغ كوزيله جبل دوشرمى ديو نظر ايدرلردى اول اجلدن يهودك سجده لرى بو منوال اوزره در (واذا خذربك من بنى ادم من ظهورهم ذريتهم واشهدهم على

ايتديلر برقوم ديديلركه اول صلاتده قراءت حقنده در ❁ ابوهريره رضى الله تعالى عنه ايدر صلاتده ايكن حاجتلرين تكلم ايدرلردى اويله اولسه سكوتله وقراءت قرآنى استماعله امر اولنديلر وبرقوم ديديلركه امام خلفنده قرآءتى جهردن منع حقنده در ❁ ابن مسعود رضى الله تعالى عنهدن مرويدركه اول ناسى امامله بيله قرآءت ايدر ايشيدوب صلاتدن منصرف اولديغنده اشبو آيتى اوقيوب اندن آنلره استماع وانصاتله امر ايتدى سعيد بن جبير ايدر اشبو آيت يوم اضحى ويوم فطر ويوم جمعه ده وسائر امامك جهر ايتديكى صلاتده انصاتك وجوبى حقنده در وبرقوم ديديلركه اشبو آيت خطبه يى استماع ايچون انصاتك وجوبى حقنده در ❁ قال النبى صلى الله تعالى عليه وسلم اذا قلت لصاحبك والامام يخطب يوم الجمعة انصت فقد لغوت ❁ پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم ايدر قيچان جمعه كونىنده امام خطبه اوقوركن صاحبك وكرك غيرى كلامدن منع ايچون انصت ديسك لغو ايدرسن وصلاتده امام خافنده قراءتك احكامى ولغو ذكرى سورهٔ فاتحه تفسيرنده كچمشدر (واذكر ربك فى نفسك) ربك جل شانه يى نفسكده ذكر ايت اول ذكر كركسه قراءت قرآن ويادعا ويا اذكار دن برشيئدر ❁ دينلديكه اشبو امامك قراءتدن فراغتدنصكره مأمومك سر آقراءتى وجوبنه دليلدر نتكيم اول شافعى مذهبيدر (تضرعا وخفية) اول الله تعالى يه استكانتله تضرع ايدر وانك عذابندن خوف ايدر اولديغك حالده ❁ دينلديكه اشبو صلاة سرده در (ودون الجهر من القول) ومتكلم اولديغك حالده بركلامله كيم اول سردن فوق وجهردن دوندر ❁ دينلديكه اشبو صلاة جهريه در زيرا اول خشوع واخلاصى ادخل اولور (بالغدو والآصال) بكره وعشيده يعنى دوام اوزره ايكى وقتى قيد ايتدى سائر اوقات اوزره فضلى اولديغچون (ولاتكن من الغافلين) يوخسه الله تعالى يى ذكردن غفلت ايدنلردن اولمغل ❁ قال النبى صلى الله تعالى عليه وسلم اذكروا الله ذكرا خاملا قالوا يارسول الله وما الذكر الخامل قال الذكر الخفى لايسمعه غيرك ❁ پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم ايدر ذكر خامله الله تعالى يى ذكر ايدك ❁ ديديلركه يارسول الله ذكر خامل ندر ديديكه شول ذكر خفيدركه انى كندكدن غيرى كمسنه ايشتميه ❁ قال النبى صلى الله تعالى عليه وسلم المسر بالقرآءة كالمسر بالصدقة والمعلن بالقرآءة كالمعلن بالصدقة ❁ پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم ايدر قراءتن اسرار ايدن صدقه يى اسرار ايدن كيدر وقراءتن اعلان ايدن صدقه يى اعلان ايدن كيدر ❁ يعنى سرا اولان صدقه وقراءت شول علانيه اولان صدقه وقراءت اوزره ثوابى يتمش مرتبه مضاعف اولور (ان الذين عند ربك) شونلركه ربك جل شانه عندنده فضل وكرامتله مقرب ملائكه در (لايستكبرون عن عبادته) رب تعالينك عبادتندن تكبر وتعظم ايتمزلر (ويسبحونه) بلكه انى تنزيه ايدوب سبحان الله ديرلر (وله يسجدون) وانك ايچون سجده ايدرلر عبادت وتذللى انكا ايدرلر انكا غيرى يى

انفسهم الست بربكم قالوا بلى شهدنا ان تقولوا يوم القيمة انا كنا عن هذا غافلين) يادايله شول وقتيكه ربك جل شانه آدم اوغللرينك ظهرلرندن ذريتلرينى اخذ ايلدى وانلرى نفسلرى اوزرينه شاهد ايدوب بن سزك ربكز دكليم بيوردى انلر بلى ربمزسين ونفسلريمز اوزره شاهد اولدق ديديلر بو شهادتلرى انكچوندركه قيامتده بزبو اقراردن غافللر ايدك ديميه لربو آيت كريمه ده بنى آدم كلام شريفى قرنا بعد قرن اوله جقلرى ديمك اوله يالكز آدم عليه السلام ذكر اولنمديغى جهتله معلوميكه آدم عليه السلام ابوالبشردر ❁ روايت اولنديكه پيغمبريمز عليه السلام بيوررككه ذريت آدمدن عهد وميثاقى عرفانه قريب نعمان اراك نامواديده اخذ ايلدى وبر روايتده آدم عليه السلام جنتدن خروجندنصكره ديارهندده دهنا نامزمينده اخذ ايلدى وروايت اخراده جمهور مفسرين قولى اوزره آدم عليه السلام خلقتندن صكره وجنته دخولندن مقدم جنت قپوسنده عرضى اوتوزبيك بيللق برميدانده آدم عليه السلامك صلبندن ذريتى ذره لر مثالى اخراج وحيات وعقل ونطق خلق ايدوب ربوبيتنى عرض وانلردخى قبول ايمكله عهد وميثاقلرينى اخذواقرارلرينه ملكلرى دخى اشهاد ايلدى (اوتقولوا انما اشرك اباؤنا من قبل وكنا ذرية من بعدهم افتهلكنا بما فعل المبطلون) ياخود مشركلر بزدن اول بابالرمز (فرائض) شرك كتوردىلردى بزانلره تابعلرز ديواعتذار ايدوب شول مبطل بابالرمزك كناهلرينى بزى عذاب وهلاك ايدرميسين ديميه لر (وكذلك نفصل الايات ولعلهم يرجعون) بوامر ميثاقى بيان ايلديكمز كبى آيات وقدرتلرمزى تفصيل ايده رز

اشراك ايتمزلر ❁ قال النبي صلى الله تعالى عليه وسلم اذا قرأ ابن آدم السجدة فسجد اعتزل الشيطان يبكى فيقول ياويلتى امر هذا بالسجود فسجد فله الجنة وامرت بالسجود فعصيت فلى النار • پيغمبريمز صلى الله عليه وسلم ايدر قچان ابن آدم سجده آيتن اوقيوب سجده ايده شيطان اندن آيريلور وآغليوب ديركه ويل بكا كه بو سجود له امر اولنوب سجده ايتميله اكا جنت اولدى وبن سجود له امر اولنوب عصيانم ايله بكا نار اولدى ❁ قال النبي صلى الله تعالى عليه وسلم ما من عبد يسجد لله سجدة الا رفع الله له بها درجة وحط عنه سيئة ❁ پيغمبريمز صلى الله عليه وسلم ايدر برعبد الله برسجده ايده الله تعالى انك سبيله انى بر درجه رفع وبرسيئه سين حط قيلور

سورة الانفال وهى خمس وسبعون آية مدنية

بسم الله الرحمن الرحيم

(يسئلونك عن الانفال) سكا غنايمدن سؤال ايدرلر ❁ اهل تفسير اشبو آيتك سبب نزولنده ديديلركه پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم يوم بدرده ديديكه هركسه كه فلان مكانه واره اكا غنيمتدن شونك كبى شئ اولسون واولكه برقتيل قتل ايده اكا شو اولسون واولكه براسير كتوره اكا شو اولسون وقتاكه كفاره ملاقى اولديلر شبان اكا مسارعت ايدوب شيوخ ووجوه ناس رايات عندنده طوردىلر چون فتح اولوب جعل وعد اولنانلر پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلمه استيو كلديلر ❁ اشياخ ديديلركه بزسزه ردء ايدك منهزم اولسكز بزه كلوب صغنوردىكز ايمدى سز جعلى آلورسكز بزه برشئ قالمزديو نزاع ايتديلر ❁ اويله اولسه انك قسمتى كيفيتندن پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلمه سؤال ايتديلر ❁ بيورلديكه سكا غنائم قسمتندن سؤال ايدرلر (قل الانفال لله والرسول) ديكل كه غنايمك حكمى الله تعالى يه ورسولنه مختصدر انلردن غيرينك انده حكمى يوقدر بلكه الله تعالى ورسولى انى ديلدكلرينه ويررلر • دينلديكه اشبو آيت (واعلموا انما غنمتم من شئ فان لله خمسه وللرسول) آيتيله منسوخه در • ودينلديكه اول ثابته در اويله اولسه معناسى غنايمده حكم الله تعالينك ورسولينكدر والله تعالى انك مصارفن (واعلموا انما غنمتم) آيتنده بيان ابتدى (فاتقوا الله) حطام دنيا اجليچون اختلاف وتخاصمد ه الله تعاليدن قورقك اكا اطاعت ايدك (واصلحوا ذات بينكم) وبينكزده كى احوال منازعه ومخالفتى تركله وغنيمت امرنى الله تعالى يه ورسولنه تسليمله اصلاح ايدك (واطيعوا الله ورسوله) واول امرده الله تعالى يه ورسولنه اطاعت ايدك (ان كنتم مؤمنين) اكر ايمانده كاملين ايسكز (انما المؤمنون الذين اذا ذكر الله وجلت قلوبهم) ايمانده كاملين انلردركه الله تعالى ذكر اولنديغنده قلبلرى انك جلال وهيبتندن خوف ايده (واذا تليت عليهم آياته زادتهم ايمانا) وقچان آنلره انك آيتلرى تلاوت اولنسه ايمانلرى زياده اولور عمرو بن حبيب ايدر قچن عبد الله تعالى يه ذكر وحمد ايتسه ايمانى زياده اولور اندن سهو وغفلت ايتسه ايمانه نقصان ايرر • دينلديكه ايمانك

تاکه انلرتدبر وکفردن توحیده رجوع ایدهلر (واتل علیهم نبأالذی اتیناه آیاتنا فانسلخ منها فاتبعه الشیطان فکان من الغاوین) یامحمد بز آیتلرمزك علمنی ویردیکمز کیمسهنك خبرینی یهودیلره تلاوت ایله که اول کمسه کفرواغراضله اول آیتلرمزدن صویبلوب شیطان انی کندویه اویدردی وآزغونلردن اولدی روایت اولندیکه اول کیمسه

فرائض وشرائط وسننی واردر اول کسه که انلری استکمال ایده ایمانی استکمال ایدر والافلا (وعلی ربهم یتوکلون) امرلرین ربلری جل شانه یه تفویض ایدرلر انك غیریدن خوف ورجا ایتمزلر (الذین یقیمون الصلاة) که انلر تعدیل ارکان ورعایت سننله نمازی قیلورلر (ومما رزقناهم ینفقون) وبزم انلره ویردیکمز اموالدن سبیل خیراته انفاق ایدرلر (اولئك هم المؤمنون حقا) ایمدی انلر تحقیق مؤمنلردر کفردن بریئلردر ایمانلرنده شکسزلردر • اشبو دلیلدرکه هرکسه یه بن تحقیق مؤمنم دیمك جائز اولمیه زیراکه حق تعالی تحقیق مؤمنلری اوصاف مخصوصه ایله وصف ایلدی اول اوصافن وجودی ایسه هرکسه ده متحقق اولمز برجل حسن بصری یه سن مؤمنمیسن دیدیکنده دیدیکه اکرالله تعالی یه وملائکه یه وکتابه وپیغمبرلره ویوم آخره وجنته وناره وبعثه وحسابه ایماندن سؤال ایدرسك بیلکه بن انلره مؤمنم واما که ❀ انما المؤمنون الذین اذا ذکرالله وجلت قلوبهم ❀ قولندن سؤال ایدرسك بن انلردن اولدیغمی اولمدیغمی بیلمزین (لهم درجات عند ربهم) انلر ایچون رب تعالی عندنده جنت درجاتی واردرکه اعمالریله اکا ارتقا ایدرلر (ومغفرة) وذنوبلرینه یارلغانمق (ورزق کریم) وجنتده انلر ایچون اعداد اولنان اشیاء واردرکه اکاانقطاع عددوانتهاء امداولمز (کما اخرجك ربك من بیتك بالحق) انفاذه الله تعالینك امرنی امضایت اکرچه انلرکراهت ایدرلرسه ده • نتکیم غیرطلبیچون بیتکدن خروجده الله تعالینك امرنی امضا ایتدك (وان فریقا من المؤمنین لکارهون) مؤمنلردن برفریق اندن کراهت ایتدیلرسه ده (یجادلونك فی الحق بعد ماتبین کأنما یساقون الی الموت وهم ینظرون) حق اظهارله جهادی ایثارکده سکاجدال ایدرلر انلره ظاهر اولدیغندنصکره هرقنده توجه ایتسهلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك اعلامیله منصورلردر • قتالدن شدت کراهتلری شول حددهایدیکه کانه موته سوق اولنورلر واسباب موته نظرایدرلر • شول سبیدنکه ارالرنده ایکی فارسدن غیری اولمیوب سائرلری بیاقلرایدیلر (واذیعدکم الله احدی الطائفتین) ذکرایت شول وقتیکه الله تعالی سزه ایکی طائفهنك برینی وعد ایتدیکه (انها لکم) اول ایکیسندن بری سزك اوله • قصهسی اولدرکه عیرقریش شامدن تجارت عظیمه ایله اقبال ایتدی بیله سنجه قرق راکب وار ایدی ابی یوسفیان وعمروبن العاص ومخرمة بن نوفل وعمر وبن هشام وغیریلر ایدی • جبرائیل علیه السلام انی پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمه واول دخی مسلمینه خبرویردی مسلمین اکاتلقی یه سوندیلر زیراکه اندهچوق مال وآز رجال وارایدی اویله اولسه پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم صحابه یه امرایلدی اکاچیقهلر شول رجایله کیم الله تعالی انی انلره فتح ایده جهاد عدویه انکله امداد ایده چون مسلمین خروجه عزم ایتدیلر فی الحال بعض منافقین انك خبرین ابوجهله مکه یه ایرکوردیلر فی الحال ابوجهل قریشی جمع ایتدی عیرلرندن مسلمینی دفع ایچون عیره قارشوکتدی مکربوخبر مکه یه ایرمزدن

عربدن امیة بن ابی الصلت ایدیکه کتب سماویه یی مطالعه ایدوب معلومی اولدیکه اولزمانده برپیغمبر بعث اوله جقدر اول رسول کندو اولمسی داعیه سنه دوشدی حضرت رسالتپناه علیه السلام بعث اولندقده حسدندن کافر اولوب علمی کندودن صویلدی علی روایة اول کیمسه ابوعامر راهب ایدیکه پیغمبر علیه السلامك نعتی کتب الهیده کوروب ایمان کتوردی صکره انکار ایدوب کافر اولدی مشهور اولان اولدرکه اول کیمسه کنعانیان وجبار اندن بانم بن باعورا ایدیکه ابراهیم علیه السلامك صحفنی اوقومش واسم اعظم بیلور ایدی بر محلده که موسی علیه السلام بنی اسرئیل لشکریله انلرك ولایتنه متوجه اولدقده بانم مستجاب الدعوه اولمغله جبابره اندن موسی علیه السلامی اوزرلرندن دفع ایچون دعا التماس ایلدیلر

اول نیجه دعا ایده رمکه ربمك (تبیان) (ثانی) (١٤) اهلندن دیدی آخرزوجه سنك اغواسنه فریفته وقومنك جبرو رشوتیله بددعا ایتمکله اسم اعظم وایماندن بیلان دریسی کبی صویلدی رؤیاسنده کندویه بددعا ایلمه دیو تنبیه اولنمشیکن جبر ورشوت بلاسیله دیکلمیوب مرکبنه سوار وبد دعا ایچون موسی علیه السلامك لشکرینه توجه

ایتدکده مرکبی لسانه کلوب اکا بو عملدن فارغ اولدیدکده بنه متنبه اولمدی (ولو شئنا لرفعناه بها ولکنه اخلد الی الارض واتبع هویه فمثله کمثل الکلب ان تحمل علیه یلهث اوتترکه یلهث ذلک مثل القوم الذین کذبوا بایاتنا فاقصص القصص لعلهم یتفکرون) اکر بزمر ادایدک اول کیمسه یی صحف ابراهیم واسم اعظم سبیله منازل ابرار درجه سنه رفع ایدردک ولکن اول کیمسه دنائتیله زمین طرفنه یعنی سفلیته میل ورشوتله هواسنه اتباع ایلدی انک مثالی شول کلب مثالیدرکه اکر حمله ایله قوغارسکده وکندوحالنه براغورسکده دیلنی چیقاروب صولور بومثالکه بیان اولندی بزم آیتلرمزی تکذیب ایدنلرک مثالیدرسن انلره ❁ یعنی کفار مکه یی که نعت پیغمبری یی کتم ایدن یهوددر ❁ بوقصه یی خبر ویرکه شاید انی فکرایدوب متعظ اولهلر (ساء مثلا القوم الذین کذبوا بایاتنا وانفسهم کانوا یظلمون) نه جرکین مثل اولورسول قومک مثلیکه آیتلرمزک صحتنه واقف اولدقلرندن صکره عناد وترک ایمانله نفسلرینه ظلم ایدرلر (من یهدالله فهو المهتدی ومن یضلل فاولئک هم الخاسرون) شول کیمسه یی که الله تعالی فضلیله هدایته توفیق ایده اول کیمسه راه حقه واصل اولمشدر واولکه الله تعالی انی عدلیله خذلانه ترک ایده اول کیمسه عذابه استحقاقله خسرانده در (ولقدذرانا (الشوکة) لجهنم کثیرا من الجن والانس لهم قلوب لایفقهون بها ولهم اعین لایبصرون بها ولهم اذان لایسمعون بها اولئک کالانعام بل هم اضل اولئک هم الغافلون) تحقیق بز جهنم ایچون جن وانسدن چوق کیمسهلر خلق ایتدک انلر ایچون

اوچ کون اول عاتکه بنت عبد المطلب منامنده کوردیکه صمادن بر ملک اینوب ابوقبیس طاغنده برصخره آلدی وانی اهل مکه اوزره آتیجق پارهپاره اولدی ومکهنک بیوتنه اول پارهلر طاغلدی هیچ بربیت قالمدی الا اندن برپاره اکا ایردی عاتکه بورؤیاسن قرنداشی عباس بن عبدالمطلبه خبرویردی حتی که اول رؤیاخبری ابوجهله ایردی ودیدیکه پیغمبرلک دعواسنه یالکز رجالی راضی اولمیوب نسالری دخی اول دعوایی ایتمکه باشلدی چون ابوجهل اهل مکه نک جمیعیله عبرلرین قارشولمغه یوله کیردیلر حتی که بدر نام موضع معروفه ایردیلرکه عرب بیلده برکره اول ارایه جمع اولورلر واندہ بیع وشرا وتجارت ایدرلردی وپیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایسه اول کونده وادیٔ زفرانده ایدی جبرائیل علیه السلام کلوب الله تعالینک مسلمینه ایکی طائفه نک برین وعدی خبرین کتوردی یاعیری ویاقریشی اختیار ایتسونلر دیدی پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم انک امرنده اصحابدن استشاره ایدیجک دیدیلرکه بزه قتالی ذکر ایتمدک که اکا تأهب وتهیؤ ایدیدک بزایسه عیر ایچون خروج ایتمشیز پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم انلره تردیدایدوب دیدیکه عیرساحل بحره کچدی ابوجهل ایسه اوکمزده در دیدیلرکه یا رسول الله بز عیری استرز عدویی ترک ایلکل ❁ اندن پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم وجهنده تغیر کوریلیجک ابوبکر وعمر رضی الله تعالی عنهما طوروب احسن کلام ایتدیلر ❁ اندن سعد بن عباده طوروب دیدیکه یارسول الله امرک نه ایسه امضایت والله اکر عدنه کیدرسکده انساردن هیچ کسه سندن تخلف ایدر دکلدر بعده مقداد بن عمرو ایتدی یارسول الله حق تعالینک امری نه ایسه امضایت قنده کیدرسن سنکله یز یوخسه بنواسرائیلک موسیٰ علیه السلامه دیدیکن دیمزکه وارسن ربکله کیت عدوکله قتال ایت بزبونده اوتورر کیتمزز لکن دیرزکه سن ربکله واروب عدویه قتال ایدک بزدخی سزکله بیله عدوکزه قتال ایدرز پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم تبسم ایدوب انصاره دیدیکه ایهاالناس بکانه اشارت ایدرسزکه انی ایدم ❁ سعد بن معاذ طوروب دیدیکه بزسکا ایمان کتوروب قولکی تصدیق ایتمشز وسنک کتوردیکک حق ایدوکنه اینانمشز وسکاسمع وطاعته عهدویرمشزنه دیلرسک امضا ایت والله اکرسن بوبحری کچمک ایچون ایچنه کیرسک بزدخی سنکله بیلهاکا کیررز هیچ بریمز سندن تخلف ایتمزز بزعدویی لقادن اوشمزز حرب عندنده صبرلقاحیننده صدق ایلرز امیددرکه الله تعالی بزم چهتمزدن سنی قریر العین ایده انک اول قولی پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمه نشاط ویردی یوریکز علی برکة الله کیدهلم بشارت اولسونکه الله تعالی بزه ایکی طائفه نک برینی وعدایتدی والله کویاکه بن مشرکینک قتل اولنه حق مکانلرینه نظر ایدرین دیدی چون اتفاقله بدره کتدیلر وعدویه ملاقات ایتدیلر مشرکون صندیلر ومسلمون قریر العین اولوب دوندیلر (وتودون ان غیرذات

الشوكة تكون لكم) وسوديكزكه شوكتى اولميان طائفه يعنى عيرسزك اوله (ويريد الله ان يحق الحق بكلماته) وحق تعالى ديلركه اسلامى اظهار واعزاز ايده سزه انزال ايتديكى آياتله (ويقطع دابر الكافرين) ومكه كافرلرينك آخرينى قطع ايده يعنى سز ديلرسزكه ماله ايروب مكروه كورميه سز والله تعالى ديلركه دينى اعلا وحقى اظهار ايده ودنياده وآخرتده مراد يكزه ايركوره (ليحق الحق ويبطل الباطل) تاكه اسلامى اثبات وكفرى افنا ايده (ولو كره المجرمون) اكرچه مكه كافرلرى اندن كراهت ايدرلرسه ده (اذ تستغيثون ربكم فاستجاب لكم انى ممدكم بالف من الملائكة مردفين) ذكر ايدك شول وقتيكه رب تعاليدن غوث ونصرت طلب ايتديكز عمر رضى الله تعالى عنه ايدر پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم مشركينه نظر ايتديكه انلر بيك كشى ايديلر واصحابنه نظر ايتديكه انلر اوچيوز اوندن زياده جه كشى ايديلر قبله يه توجه ايدوب دعايه اللرين قالديردى وديديكه • الهى بكا ايتديكك وعديكى انجاز ايت الهى اكر بو عصابه يى هلاك ايدرسك ير يوزنده سكا عبادت ايدر قالمز • بو حالتدن زائل اولمدى حتى كه رداسى دوشدى ابو بكر رضى الله تعالى عنه ايتدى يا رسول الله ربك جل شانه يه يتر مناشده ايتدك اول سكا وعدينى انجاز ايدر • اويله اولسه الله تعالى انلر • اجابت ايتدى وديديكه ملائكه دن بيك كشى يى مؤمنلره متبعين اولدقلرى حالده مدد قيلورين • روايت اولنديكه جبرائيل ومكائيلدن هر برى رجال صورتنده بشر يوز ملكله كلديلركه خيل بلقه بنمشلردى اكنلرينه بياض ثوبلر كيمشلر وباشلرينه بياض عمامه لر صارنمشلردى اوجلرين كتفلرى اراسنه صاليويرمشلردى • ابن عباس رضى الله تعالى عنه ايدر يوم بدرده ملائكه نك سيمالرى بياض عمامه لر ايدى ويوم خيبرده يشيل عمامه لر ايدى يوم بدردن غيرى زمانده ملائكه قتال ايتمديلر بلكه مدد وعدد اولورلردى (وما جعله الله الا بشرى لكم) الله تعالى ملائكه امدادين سزه نصرت وظفره بشارت قيلدى (ولتطمئن به قلوبكم) وتاكه قلت وذلتكز اجليچون قلوبكزده كى وجل كيدوب مطمئن اولمسنه اشارت قيلدى (وما النصر الا من عند الله) نصر دكل الا الله تعالى عندندندر يوخسه عدد وعدد كثرتيله دكلدر (ان الله عزيز حكيم) الله تعالى نقمتيله هر شيئه غالبدر مشركينى هزمى ومسلمينه نصرى حكمتى اقتضاسيله در ملائكه امدادى وعدد كثرتى وسائطدر تأثيرى يوقدر ايمدى نصرى اندن ظن ايتمكز وانك فقديله اللهك نصرتندن اميديكز كسمكز (اذ يغشيكم النعاس امنة منه) ذكر ايدك شول وقتيكه الله تعالى سزه امن ايچون اوزريكزه نوم القا ايتدى (وينزل عليكم من السماء ماء ليطهركم به) وسمادن يغمور ايندردى تاكه انكله سزى حدث وجنابتدن پاك ايده (ويذهب عنكم رجز الشيطان) وسزدن شيطانك وسوسه سنى كيدره (وليربط على قلوبكم) وتاكه قلوبكزه الله تعالينك لطفنه وثوقى ربط ايده (ويثبت به الاقدام) وتاكه يغمور سببيله اقدامكز رملده حرب عندنده طاپرنميه ويا خود صبر وقوت قلبله اقدامكز حربده ثابت اوله • روايت اولنديكه

قلوب واردركه انكله خير وهدايتى بيلمزلر ❁ زيرا حقى اكليوب توجه ايتمزلر ❁ وكوزلر واردركه انكله مخلوقاتنه نظر اعتبارله باقمزلر وقولقلر واردركه انكه حق كلامى وقرآنى ايشيدوب منتصح اولمزلر انلر درت اياقلو حيوان كبيدركه انجق اكل وشربه مشغوللردر بلكه حيوانلردن دخى زياده ضلالتده درلر ❁ كه حيوانلر ضرر ونفعى بيلورلر انلر كندولره ضرر اولان ناره اقدام ايدرلر ❁ و كفر وشركك ضررندن غافللردر (ولله الاسماء الحسنى فادعوه بها وذروا الذين يلحدون فى اسمائه سيجزون ما كانوا يعملون) الله تعالانك اسماء حسنى سى واردر انى اول اسملريله تسميه ودعا ايدك وانك اسملرنده الحاده يعنى اكر يلكه ميل ايدنلره متابعتى ترك ايدك اسماء اللهده الحاد ايدنلر آخرتده اول عمللريله جزالنورلر ❁ روايت اولنديكه بر كيمسه نمازده الله ورحمن اسميله دعا ايلدى مكه مشركلرى محمد واصحابى بز بر اللهه عبادت ايده رز ديرلركن ايكى اسم ذكر ايدرلر ديديلر بناء عليه بو آيت كريمه نازل اولدى اكرچه السنه جهتيله اسماء الهى كثيردر لكن بو اسماء حسنادن مراد معلوم اولان طقسان طقوز اسمدركه ❁ من احصاها دخل الجنة ❁ بيورلمشدر واحصاها يرينه حفظها دخى روايت اولنمشدر واسماء الهيده الحاد اذن شرع لاحق اولميان اسمله تسميه ايتمكدر مثلا عربك يا ابا المكارم ونصارانك يا ابا المسيح وحكمانك علت اولى تسميه لرى كبى وبتلرك اسماسنى مشتق ايتدكلرى كبى مثلا لاتى اللهدن وعزى يى عزيزدن ومناتى مناندن اشتقاقلرى كبى (وممن خلقنا

امة یهدون بالحق وبه یعدلون) وبزم جنت ایچون خلق ایتدیکمزدن جماعت واردرکه ناسه حقله یول کوسترلر وعدالله حکم ایدرلر ❁ انلر مهاجر وانصاروتابعلری رضی الله عنهمدر (والذین کذبوا بایاتنا سنستدرجهم من حیث لا یعلمون) شونلرکه بزم آیتلرمزی تکذیب ایتدیلر بزانلری آز آز هلاکلرینه یاقلشدیررز کهانلر کناه ایتدکجه بز نعمتمزی آرتررز انلر عاصی وکفران نعمت اولوب مستحق عقوبت اولورلر حتی بیلمدکلری جهتدن انلری هلاکه ایرشدیررز (واملی لهم ان کیدی متین) بن انلره مهلت ویررم تحقیق بنم خفیه مؤاخذهم متیندر (اولم یتفکروا ما بصاحبهم من جنة ان هو الا نذیر مبین) انلر فکر ایتمزلر میکه صاحبلرنده جنون یوقدر اول انجق جمله یه آشکار اولار موتله قورقدیجیدر روایت اولندیکه پیغمبرمز علیه السلام برکیجه جبل صفایه چیقوب قریشی عذاب الههه اخافه ایدردی انلرك بری بوسزك دوستکز دیوانه اولمشدرکه بتون کیجه فریاد ایدردیدی بناء علیه بو آیت کریمه نازل اولدی (اولم ینظروا فی ملکوت السموات والارض وماخلق الله من شیء وان عسی ان یکون قداقترب اجلهم فبای حدیث بعده یؤمنون) انلر کوکلرك ویرلرك کواکب وبحاروطاغلرینه وانلرده اولان مخلوقاته نظر استدلال ایله نظر ایتمزلر میکه ❁ صانعك قدرتی بلهلر ❁ وشایدکه (اشبو) اجللری قریب اولوب موت وقوعیله عذابه دوچار اولهلر اندن مقدم قرآنه نیچون ایمان ایتمزلر آنی تصدیق ایتمینجه قنعی کلامی تصدیق ایده جکلر (من یضلل الله فلا هادی له ویذرهم فی طغیانهم یعمهون) اول کیمسه یی که الله تعالی مخذول

یوم بدرده مشرکون ایلرو کلدکلرنده صویانه قوندیلر ومسلمون ایسه یومشاق قوملو تپه اوزره قوندیلرکه اکا یاق باتردی یورمکده عسرت چکیلوردی مسلمون صباحلین قالقیجق طهارته وایچمکه صو بولمدیلر برنیچه لری ایسه اول کیجه احتلام اولدیلر شیطانی انلره وسوسه ویروب دیدیکه سز زعم ایدرسکز که الله تعالینك اولیاسی اولوب حق اوزره اوله سزوارا کزده نبی اوله حالبوکه مشرکون صویه غلبه ایتدی سزایسه حدثله وجنابتله نمازقیلورسز بوحالتله مشرکین اوزره غلبه یی نیجه رجا ایدرسز • اویله اولسه الله تعالی برمرتبه یغمور یاغدیردیکه وادی صوایله طولوب آقدی حتی که مسلمون اندن ایچدیلر وتوضی واغتسال ایدوب حیوانلرین صواردیلر وقابلرین طولدیردیلر ویرلرکشوب توزکتدی واوزرنده یورمکده اقدام تثبت ایتدی وقلوبدن وسوسه زائل اولدی وهر برینه صفای خاطر واطمئنان کلدی (اذیوحی ربك الی الملائکة انی معکم) شول وقتکه ربك جل شانه ملائکه یه دیدیکه مسلمینه اعانت ونصرتده سز کلهبن (فثبتوا الذین آمنوا) ایمدی مؤمنلره بشارتله ویانکثیرسوادله ویااعدالرینه محاربه ایله قلبلرین تثبیت ایدك دینلدیکه ملك صف اوکونده رجل صورتنده یوررردی سزه بشارت اولسونکه الله تعالی ناصرکزدر دیوخبر ویررردی (سألقی فی قلوب الذین کفروا الرعب) بن کافرلرك قلوبنه اولیامدن رعب القا ایدرین (فاضربوا فوق الاعناق) ایمدی انلری اعناقلری فوقندن مذابحلرین ویارؤسلرین اورك (واضربوا منهم کل بنان) ودخی انلرك اطراف اصابعن اورك که انکله قتاله قادر اولمیهلر • ابن عباس رضی الله تعالی عنه ایدر یوم بدرده کوردمکه بر مسلم برمشرکی اوکنه آلمش قووار همماندم فوقندن برسوط ضربه سن ایشتدی وبرفارس ❁ اقدم حیزوم ❁ دیدی کورسه که اول مشرك اوکنده چالقوین دوشدی بورنی یوغرلمش یوزی یارلمش ایدی والحال جیبی یشل اولمشیدی • چون انی اول مسلم پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمه خبر ویردی دیدیکه اول سماء ثالثه ملائکه سندن امداده کلمشدر • اول کونده یتمش مشرکی قتل یتمشن اسیر ایتدیلر • ابوداود المزنی ایدر یوم بدرده برمشرکی قووب کیدردم کوردمکه بنم سیفم اکا ایرمدن باشی بره دوشدی • ابن عباس رضی الله تعالی عنه ایدر یوم بدرده عباس بن عبد المطلبی اسیر ایدنه ابوالیسر کعب بن عمرو دینوردی رجل ضعیف ایدی وعباس ایسه رجل جسیم ایدی پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ابوالیسره عباسی نیجه اسیر ایتدك دیدیکنده دیدیکه یارسول الله بکا بررجل اعانت ایتدیکه انی نه اوکدینده ونه صکره ده کورمش دکلیدم وانك هیبتن ذکر ایلدی پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم دیدیکه سکا ملك کریم اعانت ایتمشدر (ذلك بانهم شاقوا الله ورسوله) اشبو عذابك انلره وقوعی شول سببدن ایدیکه انلر الله تعالی یه ورسولنه مخالفت ایدرلردی (ومن یشاقق الله ورسوله فان الله شدید العقاب) اول کمسنه که الله تعالی یه ورسولنه مخالفت ایده اول وصفلو کمسنه لره الله تعالینك عقابی شدیددر (ذلکم فذوقوه)

ایدوب ایمانه توفیق ایتمیه انکیچون راه راسته هدایت ایدیجی اولمز الله تعالی انلری طغیانلرنده متحیر ومتردد ترک ایلر (یسئلونك عن الساعة ایان مرسیها قل انما علمها عند ربی لایجلیها لوقتها الا هو ثقلت فی السموات والارض لاتأتیکم الا بغتة یسئلونك کانك حفی عنها قل انما علمها عند الله ولکن اکثر الناس لایعلمون) یامحمد سکا قیامتدن ثبوت وقوعی نه زماندر دیو سؤال ایدرلر سن دیکه انك ظهوریغی بیلمك انجق ربم تعالی انك عندنده درا کا کیمسه مطلع اولمز اول قیامتك امریغی وقتنده انجق الله تعالی اظهار ایدر کوکده ویرده ملائکه وانس وجنك اول مهیب قیامتی بیلمسی وکورمسی ثقیل اولدی اول سزه انجق اکسزین کلور کویا سن انی بیلور وکیزلو دوست طوترسن دیو الحاحا قیام قیامتی سندن سؤال ایدرلر دیکه علم قیامت انجق الله تعالی انك عندنده در لکن انك علمی عندالله ایدوکی ناسك اکثری بیلمزلر (قل لا املك لنفسی نفعا ولاضرا الا ماشاء الله ولو کنت اعلم الغیب لاستکثرت من الخیر وما مسنی السوء ان انا الا نذیر وبشیر لقوم یؤمنون) دیکه بن نفسم ایچون جلب نفعه یادفع ضرره مالك دکلم مکر الله تعالی بنم ایچون انی مراد ایده اکر بن غیبی بیلیدم منفعت وغنیمتدن چوق استردم وفقر وهزیمت بکا طوقنمزدی بن انجق منکر ومعاندلری اخافه ومؤمن کروهنی جنتله تبشیر ایدیجی یم ❁ مرویدر که اهل مکه یامحمد ربك سکا اشیانك بهالو واوجوزاوله جغی ترخی نیچون بیلدرمز که اوجوزاولدقده اشترا بهالو اولدقده بیع ایدوب کار ایده سن دیدیلر بناء علیه بو آیت کریمه نازل اولدی (هوالذی خلقکم

اشبو عذابکه یوم بدرده سزه ایردی انی ذوق ایدك عاجلده کی جزا کزدر آجلده کیدن غیری (وان للکافرین عذاب النار) وبیلك که آخرتده کافرلره نارعذابی واردر ابن عباس رضی الله عنه ایدر بدردن فراغ اولندقده پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمه دینلدیکه شمدنکرو غیردن غیری شغلمز قالمدی عباس اول وقتده هنوز اسلامه کلمش ایدی بنده اسیر ایدی ندا ایدوب دیدیکه اکا چاره کزیوقدر زیرا الله تعالینك سزه وعدی ایکی طائفه نك بریسیدر انی سزه انجاز ایتدی (یاایها الذین آمنوا اذا لقیتم الذین کفروا زحفا فلاتولوهم الادبار) یامؤمنلر قیحان مجتمعین متزاحفین اولدیغکز حالده قتال ایچون کفاره ملاقی اولسه کز منهزم اولوب ارقه کزی انلره دوندرمکز (ومن یولهم یومئذ دبره) اول کسنه که قتال وقتنده کوندزده ویا کیجه ده منهزم اولدیغی حالده آردینه دونه (الا متحرفا لقتال) مکر که قتاله تکرار ارادتیله قتالدن منصرف اوله (اومتحیزا الی فئة) ویاخود مسلمیندن فئهٔ اخرایه منضم اوله تاکه عدواوزره انلردن استعانت ایده ❁ ایمدی بوایکی قصددن هیچ بری یوغیکن آردینه دونن کشی (فقد باء بغضب من الله) الله جل شانه دن غضبه استحقاقله رجوع ایدر (ومأویه جهنم) مستقری انك جهنمدر (وبئس المصیر) اول نه چیرکین قرارکاه اولور ❁ اشبو آیتك حکمنده علماء اختلاف ایتدیلر ابوسعید دیدیکه اشبو وعید انجق اهل بدر حقنده درکه انلره انهزام جائز دکل ایدی زیرا که پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم انلرکله ایدی وپیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمدن غیری تحیز ایده جك فئه لری یوغیدی اما اندن عسکره ده مسلمون بری برلرینه فئه در اویله اولسه فئهٔ اخرایه تحیز ایچون فارك فراری کبیره اولمز ❁ یزید بن ابی حبیب ایدر الله تعالی ناری یوم بدرده فرار ایدنه ایجاب ایتدی بعده یوم احدا ولیجق اندن فرار ایدنلر حقنده بیورلدیکه ❁ انما استزلهم الشیطان ببعض ما کسبوا ولقد عفا الله عنهم ❁ بعده یوم حنین اولیجق اندن فرار ایدن حقنده دینلدیکه ❁ ثم ولیتم مدبرین ثم یتوب الله من بعد ذلك علی من یشاء ❁ ابن عمر رضی الله تعالی ایدر بزبر جیشده ایدك ناس برحیصه یه حوض ایتدکلرنده منهزم اولدیلر دیدك که یارسول الله بزفرارین اولدق بیوردیلرکه بلکه سز کرارینسز زیرا که بن فئهٔ مسلمیم بعضیلر دیدیکه اشبو آیتك حکمی عامدر هر کسنه یه که زحفدن انهزامله آردینه دونه زیرا حدیثده کلدیکه ❁ من الکبائر الفرار من الزحف ❁ زحفدن فرار کبائردندر عطاء بن ابی رباح ایدر اشبو آیت ❁ الآن خفف الله عنکم ❁ آیتیله منسوخه در ❁ ایمدی هیچ برقومه جائز اولمزکه عدوده ایکی کندیلو مثلندن فرار ایده لر مکرکه قتاله تکرار قصدایچون اوله ویاخود فئهٔ اخرایه تحیز ایچون اوله اما که عدوایکی کندیلر مثلندن اکثرایسه انلره اردلرینه دونمك جائز اولور ❁ ابن عباس ایدر اوچ کافردن فرار ایدن فار دکلدر اما که ایکیدن فرار ایدن فاردر (فلم تقتلوهم ولکن الله قتلهم) سز انلری قوتکزایله قتل ایتمدیکز بلکه انلری الله تعالی قتل ایلدی سزه نصرت وتقویه سیله ویاسزه ملائکه یی

من نفس واحدة وجعل منها زوجها ليسكن اليها فلما تغشيها حملت حملا خفيفا فمرت به فلما اثقلت دعوا الله ربهما لئن آتيتنا صالحا لنكونن من الشاكرين) اول الله تعالیکه سزی نفس واحده‌دن ❁ یعنی آدم علیه‌السلامدن ❁ خلق ایتدی وانك جسدندن زوجه‌سنی ❁ یعنی حوایی ❁ یراتدیکه‌انکله آرام والفت ایله وقتاکه آدم علیه السلام حوایی اورتدی ❁ یعنی خلوت ایلدی ❁ حو برخفیف یوك یوکلندیکه ❁ نطفه‌در ❁ انکله کیدر وکلور حرکت ایدردی وقتاکه حوانك اول حملی اغرلشدی آدم وحوا بلرینه دعا ایتدیلر که اکر بزلره بزم کبی خلقتی تام اولاد ویررسك البته بزشکر ایدیجیلردن اولورز دیدیلر (فلما اتیهما صالحا جعلا له شرکاء فیما آتیهما فتعالی الله عما یشرکون) وقتاکه الله تعالی انلره صالح الجسم فرزند عطا ایلدی انلرانی الله تعالی یه یالکز اسمده شریك قیلدیلر الله تعالی شرك ایدنلرك شرکندن پاك ومنزه وعالیدر ❁ روایت اولندیکه حوا حامله اولدقده ابلیس اکا برصورت مجهوله ایله کلوب بوسنك قرنده‌کی ندر دیدی قورقارمکه کلب یاخنزیر اولوب اغزکدن چیقه یاخود قارنکی یاروب چیقاریله دیدی حوا خوفله آدم علیه السلامه سویلدی اولدخی اندیشه‌یه واردی ابلیس تکرار صورت (ایردی) آخرله ظاهر اولوب انلرك مسلول لکلرندن سؤال ایتمکله حالارینی بیان ایلدیلر ابلیس مسلول اولیك بن اسم اعظم بیلورم مستجاب الدعوه‌یم حق تعالیدن طلب ایده‌یمکه بو حملی سزك خلقتکزده ایدوب آسان وجهله خروج

امدادیله (ومارمیت اذرمیت ولکن الله رمی) وترابدن شول کفه‌سن انی کفارك یوزلرینه قارشو رمی ایدوب انی انلرك جمیعی کوزلرینه ایرکورن سن دکلیدك زیرا که‌سن اکا قادر دکلسین بلکه‌سن انجق رمی صورتن اتیان ایتدك لکن غایت رمی اتیان ایدن الله تعالی ایدیکه انی جمیعنك کوزلرینه ایرکوردی حتی‌که منهزم اولدیلر ومسلمین انلرك دابرینی قطعه تمکن ایتدیلر ❁ ویاخود معناسی سن حصبایی رمی ایتدیککده انلرك قلوبنه رعب رمی ایدن سن دکلیدك بلکه الله تعالی ایدی ویاخود انکله مراد پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم یوم احده ابی بن خلفه اولان طعنه سیدرکه اندن قان چیقمدی تاموتنه دکین خورلیوب یاندی ویاخود مراد شول رمیهٔ سهمدرکه یوم حنینده پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم انی حصن جانبنه رمی ایتدیکنده اول سهم لبابه بن ابی الحقیق اوزره فراشنده ایکن واقع اولوب قتل ایتدی لکن جمهور عندنده مراد قول اولدرکه ❁ روایت اولندیکه وقتاکه یوم بدرده قریش عقنقل نام کثیبدن وادی یه کلدیلر ❁ پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم دیدیکه الهی اشبو قریشدرکه خیلاو فخرله اقبال ایتدیلر سکا محاده ورسولکی تکذیب ایتدیلر شول وعد ایتدیکك نصرکی ایرکور اویله اولسه جبرائیل علیه السلام کلوب دیدیکه برقبضه تراب آلوب انلردن یکا صاچغل چون ایکی عسکر بری برلرینه قاویشدیلر برکف تراب آلوب مشرکین عسکرینك یوزلری قارشوسنه صاچدی باذن الله هیچ برمشرك قالمدی الا اول ترابدن انك کوزینه واغزینه وککزینه کیردی اول سببدن منهزم اولدیلر ومسلمون انلری ارداف ایدوب کیملرین قتل وکیملرین اسیر ایتدیلر (ولیبلی المؤمنین منه بلاء حسنا) وتاکه مؤمنلره نصر وغنیمت نعمتن اتمام ایده (ان الله سمیع علیم) الله تعالی انلرك استغاثه ودعاسن ایشیدر ونیات واحوالارین بیلور (ذلکم وان الله موهن کید الکافرین) اشبو بلاء حسن ویاقتل ویارمی ایله مقصود مؤمنلری ابلادر وکافرلرك کیدنی توهین وحیله‌لرین ابطالدر (ان تستفتحوا فقد جاءکم الفتح) یااهل مکه سزاکر فتح طلب ایتدیکزایسه شول وقتن که ابوجهل واصحابی بدره چیقاراولدقلرنده استارکعبه‌یه تعلق ایدوب دیدیلرکه یارب ایکی جندك اعلاسنه وایکی فئه‌نك اهداسنه وایکی حزبك اکرمنه نصرت ایت اویله اولسه الله تعالی نفسلری اوزره اولان دعالرینه اجابت ایتدی ودیدیکه مؤمنلرایچون اوزریکزه فتح ایردی (وان تنتهوا فهو خیرلکم) اکر کفردن ومعادات رسولدن منتهی اولورسکز اول سزه خیرلودر ❁ زیرا اول ایکی دارك سلامتن وایکی منزلك خیرنی متضمندر (وان تعودوا نعد) اکر سزانکله حرب وقتاله عودت ایدرسکز بزدخی اکا نصرت وعونه عودت ایدرز (ولن تغنی عنکم فئتکم شیئا ولو کثرت) حالبوکه جماعتکزنه دکلوچوغیسه‌ده سزدن مضاری دفع ایدر اولمز (وان الله مع المؤمنین) والله تعالینك نصر ومعونتی مؤمنلره‌در دینلدیکه اشبو آیت مؤمنلره خطابدر یعنی اکر سز الله تعالیدن نصرت استرسکز سزه نصرت

ایلیه اما اول شرطله که اسمنی عبد الحارث قویه سز دیدی که ابلیسك اسمی ملائکه بیننده حارث ایدی حوا الدانمغله اول شرطی قبول ایلدی بو بابده علما دیدیلر که آدم وحوا ولدلرینه عبد الحارث تسمیه سیله عبادتده اشراکی وحارث انلره رب اولمسی اقتضا ایتمز آدم علیه السلام نبی اولمغله

شرکدن معصومدر لکن ولدك واناسنك نجات وسلامتنه سبب اوله دیو بو اسمی تعلیق ایلدی (ایشرکون مالا یخلق شیئا وهم یخلقون) ایا برشیء یراتمغه قدرتی اولمیان اصنامی عبادت خدایه شریکمی ایدرلر حال بوکه انلر مخلوقلردر (ولا یستطیعون لهم نصرا ولا انفسهم ینصرون) اول اصنام نه اول عبادت ایدنلره یاردمه ونه کندولرینی قیردقلری وسائر تذلیللری حالنده تخلیصه قدرتلری اولور ❀ امدی عابددن اضعف واذل اولان معبودیته نیجه لایق اولور (وان تدعوهم الی الهدی لا یتبعوکم سواء علیکم ادعوتموهم ام انتم صامتون (ای مؤمنلر اکر سز ❀ ابوجهل وتبعه سی ❀ مشرکلری اسلامه دعوت ایتسکز انلر سزه تابع اولوب ایمانه کلمزلر سزك انلری دعوت ایتمکز وسکوت ایتمکز برابردر (ان الذین تدعون من دون الله عباد امثالکم فادعوهم فلستجیبوا لکم ان کنتم صادقین) ❀ ای مشرکلر ❀ شونلر که سز انلره الله تعالادن غیری آلهه دیو عبادت ایدرسز انلرده سزك کبی عباددر اکر سز صادقلر ایسکز دعا ایدك که انلر اجابت ایتسونلر (الهم ارجل یمشون بها ام لهم ایدیبطشون بها ام لهم اعین یبصرون بها ام لهم اذان یسمعون بها قل ادعوا شرکاءکم ثم کیدون فلا تنظرون) اول اصنامك ایاقلری وارمیدر که انکله یوریه لر واللری

ایردی اکر قتالده تکاسلدن منتهی اولورسکز اول سزه خیرلودر واکر تکاسله عودت ایدرسکز اوزریکزه تهییج عدو ایله عودت ایدرز اویله اولسه کثرتکز سزه غنا ویرمز قچانکه الله تعالینك نصری سز کله اولمیه زیرا که الله تعالی ایمانی کامللر ایله در (یا ایها الذین آمنوا اطیعوا الله ورسوله ولا تولوا عنه وانتم تسمعون) یا مؤمنلر الله تعالی یه ورسولنه اطاعت ایدك واول رسولك امرندن تولی ایتمکز حالبوکه سز قرآن ومواعظی فهم وتصدیقله استماع ایدرسز (ولا تکونوا کالذین قالوا سمعنا وهم لا یسمعون) کفره ومنافقین کبی اولمکز که انلر آذانمزله ایشتدك دیرلر حالبوکه اول ایشتملریله منتفع اولمزلر کانه رأسا ایشتمزلردر (ان شر الدواب عند الله الصم البکم الذین لا یعقلون) یر اوزره یورر جانلولرك عند الله شری اول کمسه درکه حقی ایشتمیه وسویلمیه که اول وصفلو کمسه لر حقی فهم ایتمزلردر (ولو علم الله فیهم خیرا) اکر الله تعالی علم ازلیسنده انلرده سعادت تقدیر ایتمش اولسه (لاسمعهم) انلره حقی سماع تفهمله اسماع ایدردی (ولو اسمعهم لتولوا وهم معرضون) اکر انلرده خیر یوق ایدیکن ییلورکن انی انلره ایشتدرسه آندن اعراض ایدر اولدقلری حالده تولی ایده لردی دینلدیکه پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمه دیدیلر که جدمز قصیی بزه احیا ایتکه اول بر پیر مبارکدر تا که اول سنك نبوتکه شهادت ایده بزدخی سنك نبوتکی تصدیق ایدرز حق تعالی ایتدی اکر اول انلره مبارك قصیك کلامن ایشتدرسه ایماندن اعراض ایدر اولدقلری حالده مرتد اوله لردی (یا ایها الذین آمنوا استجیبوا لله وللرسول اذا دعاکم لما یحییکم) یا مؤمنلر الله تعالی یه ورسولنه اطاعتله اجابت ایدك قچان اول رسول سزی امور دینیه دن احیا ایدر شیئه دعوت ایده که اول ایماندر کافر میت مثابه سنده اولوب حیاتی انکله در ویا اول قرآندر که دنیاده وآخرتده نجات وعصمت انکله در ویا اول جهاددر که عزت دین انکله در (واعلموا ان الله یحول بین المرء وقلبه) وبیلك که الله تعالی مؤمنله کفر بیننه وکافرله ایمان بیننه ومؤمنله معصیت بیننه وکافرله طاعت بیننه حائل اولور دینلدیکه اول مرئله قلبی بیننه حائل اولوب نه عمل ایده جکنی بیلمز قیلور دینلدیکه وقتا که حالت ضعفده قتاله دعوت اولندیلر سوء ظن واختلاج صدره مبتلا اولدیلر انلره دینلدیکه سز حق یولنده قتال ایدك وبیلك که الله تعالی مرئله قلبی بیننه حائل اولور خوفنی امنه وجبننی جرأته تبدیل قیلور (وانه الیه تحشرون) وآخرتده سز اکا حشر اولنور سز ❀ قال انس رضی الله عنه کان النبی صلی الله علیه وسلم یکثر ان یقول یا مقلب القلوب ثبت قلبی علی دینك قالوا یا رسول الله آمنا بك وبما جئت به فهل یخاف علینا قال القلوب بین اصبعین من اصابع الله یقلبها کیف یشاء ❀ انس ایدر پیغمبریمز صلی الله علیه وسلم یا قلبلری تقلیب ایدن رب تعالی قلبمی دینك اوزره تثبیت ایت دیو چوق دعا ایدردی دیدیلر که یا رسول الله سکا والله تعالیدن کتور دیکنه ایمان کتوردك بوندنصکره بزه خوف اولورمی ❀ دیدیکه قلوب اصابع اللهدن ایکی اصبع بیننده درنیجه دیلرسه انی تقلیب ایدر (واتقوا فتنة لا تصیبن الذین

وارمیدرکه انکله یاپشه‌لر وکوزلری وارمیدرکه انکله کوره‌لر وقولقلری وارمیدرکه انکله ایشیده‌لر ❁ بونلری سز بیلورکن وسزده بوحواس وقدرت وار ایکن نجه بویله قدرتسز جاده عبادت ایدرسز ❁ یامحمد سن دیکه ای مشرکلر الله تعالی یه شریك طوتدیغکز ❁ وعداوتمده برابراولدیغکز ❁ بنلریکزی چاغرك بکا مکارهدن نه ایتمکه قادر ایسکز بلا مهلت ایدك ❁ بنم اعتمادم الله تعالانك حفظ وحمایه‌سنه‌در سزك قصد ومکرکزدن خوفم یوقدر (ان ولي الله الذی نزل الکتاب وهو یتولی الصالحین) بنم یار وولیم اول الله تعالی درکه قرآنی ❁ قوللرینه حامی ❁ کوندردی ❁ اول الله تعالی صالح ولایق ❁ قوللرینی دوست وولی طوتر (والذین تدعون من دونه لایستطیعون نصرکم ولا انفسهم ینصرون) الله تعالی دن غیری عبادت ایتدیککز آلهه‌کز نه‌سزه ونه کندیلرینه نصرته قادر دکللردرکه کسراولنورلر • (وان تدعوهم الی الهدی لایسمعوا وتریهم ینظرون الیك وهم لایبصرون) اکرسن مشرکلری هدایته دعوت ایدرسك انی قلبلریله ایشتمزلر انلرسکا نظرایدر کوررسن حالبوکه ❁ قلبلریله ❁ کورمزلر (خذالعفو وامر بالعرف واعرض عن الجاهلین) ناسك ایشنده صفت عفوی اخذایت وعقل بکندیکی وشرع قبول ایتدیکی خصالی امر ایت وجاهللردن وسفیهلردن یوز چویر ❁ (کفایت) مرویدرکه بوآیت کریمه‌دنصکره پیغمبرعلیه السلام جبریل علیه السلامه بوآیتك حقیقت معناسنی سؤال ایلدیکده جبرائیل علیه السلام دیدیکه سنك ربك جل شانه‌سندن انفصال ایده‌نه سن صله ایله سنی محروم ایده‌نه سن عطا ایله

ظلموا منکم خاصة) شول بلاواختباردن قورقکزکه اول ظالم وغیرظالمه اصابت ایدربوخصه یالکز ظلم ایدنلره دکل ❁ قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم ان الله لایعذب العامة بفعل الخاصة حتی یروا المنکر بین ظهرانیهم وهم قادرون علی ان ینکروه فلم ینکروه فاذافعلوا ذلك عذب الله العامة والخاصة ❁ پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر حق جل وعلا خاصه‌نك فعلیله عامه‌یه عذاب ایتمزمکرکه منکری ازالرنده کوروب تغییرینه قادرایکن تغییرایتمیه‌لر اویله‌اولسه الله‌عذاب عامه‌یه وخاصه‌یه ایرکورر (واعلموا ان الله شدید العقاب) ای مؤمنلر بیلك که تحقیق الله عظیم الشانك عقابی شدیددر خشیت اوزره اولمق لازمدر (واذکروا اذانتم قلیل مستضعفون فی الارض) ذکرایدك شول وقتی که یامعشرمهاجرین سزابتدای اسلامده ارض مکه‌ده عدده قلیل مشرکین پیننده مقهورلر ایدیکز (تخافون ان یتخطفکم الناس) قورقردیکزکه کفار قریش ویاانلرك ماعداسی سزی استلاب ایده‌لر (فاویکم) اویله‌اولسه سزی مدینه‌یه تنزیل ایتدیکه انده‌اعداکزدن تحصن ایده‌سز (وایدکم بنصره) وسزی کفاراوزره نصرتله ویا انصار مظاهرتیله ویاملائکه امدادیله یوم بدرده تقویه وتأییدایتدی (ورزقکم من الطیبات) وسزه غنائمی حلال ایتدی حالبوکه سزدن اول انی هیچ برامته حلال ایتمشدی (لعلکم تشکرون) تاکه بونعمتلره شکر ایده‌سز (یاایها الذین آمنوا لاتخونوا الله والرسول) یامؤمنلر الله تعالی یه ورسولنه خیانت ایتمکز فرائض وسننی تعطیلله واظهار ایتدیککز شیئك خلافنی اضمارله ومغانمده غلول ایله ❁ روایت اولندیکه پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم بنی قریظه‌یی یکرمی برکون محاصره ایدوب اندن صلح طلب ایتدیلر اخوانلری بنی النضیر صلحی کبی که شامدن اریحایه‌واذرعاته کیده‌لر پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایسه‌اکاراضی اولمدی بلکه سعدبن معاذك حکمنه نزوللرین دیلدی انلرایسه اندن امتناع ایدوب بزه ابولبابه‌یی ارسال ایت دیدیلر ابولبابه ایسه‌انلره مناصح ایدی زیرامال وعیالی انلرك یدنده ایدی پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم دخی ابولبابه‌یی انلره کوندردی انلرا کادیدیلرکه رأیك ندر سعدك حکمنه نزول ایده‌لمی ابولبابه خلقنه اشارت ایتدیکه اول ذبحدر ابولبابه ایدر قدمینی یرندن آیرلمدن بیلدمکه الله تعالی یه ورسولنه خیانت ایتمشم اندن مسجده واروب کندویی برساریه‌یه باغلدی ویمین ایتدیکه طعامدن وشرابدن برشیئ ذوق ایتمیه حتی که اول حالده اکاموت ایره‌ویا حق تعالی توبه‌سن قبوله ایرکوره اول حالنده اوزرندن یدی کون کچدی حتی که بایلوب دوشدی اندن حق تعالی توبه‌سن قبول ایدوب اکاخبرویرلدی بندیکی چوزوب کتکل دینلدی • دیدیکه والله کندیمی چوزر دکلن مکرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم کلوب بنی چوزه چون پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم انی ایشتدی کلوب انی اندن صالیویردی ابولبابه ایتدی توبه‌مك تمامندن اولسونکه قوم دارنی هجرایدمکه بکاانده ذنب ایردی ومالمدن انخلاع ایدم پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی

اولنه‌سز ❁ بو آیت کریمه‌نك منطوق شریفنجه قرآنك استماع وسکوتنده وجوب فهم اولنور الحق بوخصوصده بین العلما اختلاف وقوعیله اکثری خارج صلاتده استماع وسکوتی مستحب ونماز وخطبه‌ده واجبدر دیمش فقه شریفه مراجعته محتاجدر (واذکر ربك فی نفسك تضرعا وخیفة ودون الجهر من القول بالغدو والاصال ولاتکن من الغافلین) یامحمد ربك جل شانه‌یی نفسکده تضرع ونیازله وعذابندن خوف ایدر اولدیغك حالده ذکر ایله‌که اول ذکر ودعاسر له جهر بیتنده اوله واکا صباح واخشام مداومت ایله واندن غافللردن اوله (ان الذین عندربك لایستکبرون عن عبادته ویسبحونه وله یسجدون) شونلر که ربك عزشانه عندنده ❁ ملائکهٔ مقربلر ❁ درانلر الله تعالانك عبادتندن تکبر ایتمزلر و انی تنزیهله تسبیح ایدرلر وانکچون عبادت وتذلله سجده ایدرلر حدیث شریفده وارددرکه قچان ابن آدم سجده آیتنی اوقیوب سجده ایده شیطان ایریلور واغلیوب دیرکه ویل بکاکه بوسجودله امر اولنوب سجده ایتمیله اکا جنت اولدی وبن سجودله امر اولنوب عصیانمله بکانار اولدی ❁ قرآن عظیم الشانده سجده اون درت محلده واقع اولمغله بو اولکیدر

زیرا که اول وارد یغی قومی آزدیرر حتی که اوزریکزه کتوروب سز کله قتال ایتدیرر ابوجهل ایتدی بنم رأیم اولدرکه هر بطندن بررشاب نسیب اختیار ایده‌وب هر برینك الینه بررسیف ویره‌سز وانلره دفعهٔ واحده‌ده محمدی اوروك دیوبیوره‌سز تاکه انك دمی قریش قبائلنه متفرق اوله بنوهاشم ایسه قریشك کلیسیله محاربه‌یه قوتلری اولمز قچان دیت طلب اولنه اتفاقله قبائلدن آلنه نجدی ایتدی رأی اجود بوفتانك رأییدر یوخسه غیرك رأیی دکل اویله اولسه اول رأی اوزره طاغلیوب کتدیلر اندن جبرائیل علیه السلام پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمه قصه‌یی خبرویردی وامر الهیله مدینه‌یه هجرت ایتمکه بیوردی واول کیجه مضجعنده یاتمیه کیده علی بن ابی طالب کرم الله وجهه‌یی یرینه یاتوره چون پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم انی اکا بیوردی واوکیجه برده سیله برونده دی وبرقبضه تراب الوب ممری اوزره مراقب اولان مشرکین اوزره صاچدی انلرك هر برینه اندن شدت نوم ایروب هر بری اویقوده ایکن ارالرندن چکدی وابوبکر رضی الله تعالی عنه ایله بیله جبل ثوره ایردی وایکیسی انده برغاره کیردی صباحلین مشرکین پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم قصدینه مضجعنه هجوم ایتدیلر کورسه لرکه علیدر کیرودوندیلر وپیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمی استیو اثرنجه کتدیلر حتی که انك اولدیغی غاره ایردیلر حالبوکه اول غارك آغزینه عنکبوت نسج ایتمش کوردیلر اکراول بوکا کیرمش اولسه کیرکن بونسج بوزیلوردی دیدیلر واندن زیاده تقیدنسز قویوب کتدیلر پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم انده اوچ کون مکث ایتدی بعده چیقوب ابوبکرله بیله مدینه‌یه کتدی (واذا تتلی علیهم آیاتنا قالوا قد سمعنا لو نشاء لقلنا مثل هذا ان هذا الا اساطیر الاولین) قچان انلره قرآن آیتلری تلاوت اولنسه دیرلرکه سنك بوقولکی ایشتدك اکر بزدخی دیلسك بوقولك کبی سویلردك بودکل الامتقدمینك اکاذیبیدر • دینلدیکه اشبو آیت بنی عبدالداردن نضر بن الحارث حقنده نازل اولوبدر ابن عباس ایدر پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم قرون ماضیه شانن ذکر ایدیجك نضر دیدیکه اکر دیلسم بندخی بونك مثلنی سویلردم بودکل الااولینك کتابلرنده تسطیر ایتدیکی شیدر ❁ عثمان بن مظعون ایتدی محمدك دیدیکی حقدر نضر ایتدی بنم دخی دیدیکم حقدر عثمان ایتدی محمد لااله الاالله دیرنضر ایتدی بندخی لااله الاالله دیرین (واذ قالوا اللهم ان کان هذا هو الحق من عندك فامطر علینا حجارة من السماء او ائتنا بعذاب الیم) ودیدیلرکه یارب اکر محمدك دیدیکی سنك عندکدن اولوب حق ایسه اکا انکار مز اوزره اوزریمزه طاش یاغدرغل ویاانك غیری برعذاب الیم کوندر کل که انك بعضیله امم سابقه‌دن برامتی عذاب ایتمشدك ❁ دینلدیکه بوقولك قائلی ابوجهل ایدی بیورلدیکه (وما کان الله لیعذبهم وانت فیهم وما کان الله معذبهم وهم یستغفرون) یامحمد الله تعالی انلره عذاب ایدردکلدر حالبوکه سن انلرك اراسنده سن ویاانلر استغفار ایدیجیلردر ❁ ابن عباس ایدر الله تعالی هیچ بر قریه‌اهلنه عذاب

﴿ سورة الانفال مدنیة وآیها ست وسبعون آیة ﴾ (ایتمدی)

بسم الله الرحمن الرحیم

(یسئلونك عن الانفال قل الانفال لله والرسول فاتقوا الله واصلحوا ذات بینکم واطیعوا الله ورسوله ان کنتم مؤمنین)

یامحمد مال غنیمتدن سکا سؤال ایدرلر سن دیکه مال غنیمتمك حکمی الله تعالی ورسولی ایچوندر ❁ انی دیلدکلرینه ویررلر ❁ الله تعالایه مخالفتدن قورقك و الله تعالی ورسوله تسلیم اولوب بینکزی اصلاح ایدك والله تعالایه ورسوله اطاعت ایدك ایکرمؤمن کاملردن ❁ ایسه کز ❁ مرویدرکه اهل بدر غنیمده اختلاف ایتدیلرکه

ایتمدی الا پیغمبرلرینی وا کا ایمان کتورنلری اول قریه دن چیقاردیغندنصکره ❁ وقتا که پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ومؤمنلر ارالرندن چیقدی بیورلدیکه (ومالهم الایعذبهم الله) یامحمد سن انلرك اراسندن چیقدیغندنصکره انلری نه منع ایدرکه عذاب اولنمیه لر (وهم یصدّون عن المسجد الحرام) حالبوکه انلرمؤمنلری مسجد حرامه طوافدن منع ایدرلر (وما کانوا اولیاءه ان اولیاؤه الا المتقون) مشرکلر بیت حرام امرینه ولاة اولمدیلر بلکه انك ولاتی مؤمنلردرکه شرکدن صاقنورلر (ولکن اکثرهم لایعلمون) لکن انلرك اکثری انی بیلمزلر (وما کان صلاتهم عندالبیت الامکاء وتصدیة) انلرك بیت حرام عندنده صلاتلری دکل الا صفیر وتصفیقدر • ابن عباس ایدرقریش بیت شریفی عریان اولدقلری حالده صفیر وتصفیقله طواف ایدرلردی • مقاتل ایدر پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم مسجد حرامده نمازقیلور اولسه بنو عبدالدار دن ایکی رجل صاغنده طوروب صفیرایدر وایکی رجل دخی صولنده طوروب تصفیق ایدردی تاکه نمازنی تخلیط ایده لردی اویله اولسه یوم بدرده انلره دینلدیکه (فذوقوا العذاب بما کنتم تکفرون) قتل واسر عذابنی ذوق ایدك اعتقاد وعملده کفریکز سببیله (ان الذین کفروا ینفقون اموالهم لیصدّوا عن سبیل الله) شونلرکه کافراولدیلر ناسی سبیل اللهدن صدایچون مالارین انفاق ایدرلر • اشبو آیت مشرکیندن اول ایکی رجل شاننده نازل اولوبدرکه هربری یوم بدرده هرکونده اونردوه بوغزلیوب عسکرلرینه یدیررلردی ویاخود ابوسفیان شاننده کی یوم احد ایچون هربدن ایکی بیك کشی یی استیجار ایدوب انلره قرق وقیه کومش انفاق ایتدی ویاخود اصحاب عیر شاننده درکه قریش یوم بدرده مصاب اولدقلرنده اصحاب عیره دینلدیکه سزدخی شومالکزی محمدك حربنه انفاق ایدك اولهکیم اندن انتقامز آلهوز (فسینفقونها ثم تکون علیهم حسرة ثم یغلبون) آنلریوم احدده دخی انی انفاق ایدیسرلردر اول انفاقلری آخرتده انلره حسرت وندامت اولیسردر اول انلرك عذابلری زیاده سنه سبب اولور بوندنصکره منهزم اولوب کیملری قتل وکیملری اسری اولور (والذین کفروا الی جهنم یحشرون) شول قومکه بعضیلری اسلامه کلوب انلرکفر اوزره ثابت اولدیلر انلرجهنمه سوق اولنورلر (لیمیز الله الخبیث من الطیب) تاکه کافری مؤمندن تمیز ایدوب مؤمنی جنانه وکافری نیرانه ایرکوره ویاخود عمل خبیثی عمل طیبدن تمیز ایدوب اعمال طیبه یه جنتی جزاء واعمال خبیثه یه ناری جزاء ایده (ویجعل الخبیث بعضه علی بعض فیرکمه جمیعا فیجعله فی جهنم) وخبیثك بعضی بعضك فوقنه قویه وبعضن بعضنه ضم ایلیه حتی که فرط ازدحامدن ترا کم ایده لر بعده کلیسی جهنمه قویه (اولئك هم الخاسرون) ایمدی فریق خبیث ویامنافقین خسرانده کاملردر زیرا که مالارنده ونفسلرنده خاسراولمشلردر (قل للذین کفروا ان ینتهوا یغفرلهم ماقدسلف) کافرلره دیکل که اکرشرکدن منتهی اولورلرسه اسلامه دخوللله شول

جوانلر جنکی بزایتدك مال غنیمت بزمدر دیدیلر اختیارلر بزسزه مددکار ایدك منهزم اولسکزبزه کلورصغنور ایدیکزبزصفر الیدمی قالورز دیدیلر بالاخره جناب نبوتمآبدن استفسار ایلدکلرنده بو جواب کلدی (انما المؤمنون الذین اذا ذکرالله وجلت قلوبهم واذا تلیت علیهم آیاته زادتهم ایمانا وعلی ربهم یتوکلون) مؤمن کاملر انلردرکه الله تعالی ذکراولندقده انك عظمت جلال وهیبتندن قلبلری قورقر وآیتلری تلاوت اولندقده ایمانلری آرتر وجمیع امورلرنده الله تعالایه توکل ایدرلر (الذین یقیمون الصلوة ومما رزقناهم ینفقون) اول مؤمن کاملر نمازی شرائط وآدا بیله ادا ایدرلر وویردیکمز رزقدن نفقه ویررلر (اولئك هم المؤمنون حقا لهم درجات عند ربهم ومغفرة ورزق کریم) بو آیات سابقه ده مذکور کیمسه لر حقا مؤمن لردر ربلری عندنده انلر ایچون جنت درجه لری واردر و تقصیراتلری مغفرت وجنتده لایعد ولاانتها رزق واردر (کما اخرجك ربك من بیتك بالحق وان فریقا من المؤمنین لکارهون) ربك جل شانه سنی بیتك مدینه دن اخراجه امر ایتدیکی کبی قرار ویر مؤمنلردن بر فرقه سی انی کسریه کوررلرسه ده (یجادلونك فی الحق

بعد ما تبين كانما يساقون الى الموت وهم ينظرون) جهاد واجب اولديغى ظاهر اولدقدنصكره اول حق اولان جهاددە سنكله مجادله ايدرلر كويا موت طرفنه سوق اولنورلر واسباب موته نظر ايدرلر ❁ بو كراهت وجدالكى امر الهى يه مخالفت اولميوب مجرد قلت عدد ومدد وزاد وعدونك كثرت ووفرتى ايدى (واذ يعدكم الله احدى الطائفتين انها لكم وتودون ان غير ذات الشوكة تكون لكم ويريدالله ان يحق الحق بكلماته و يقطع دابر الكافرين) ياد ايله شول وقتيكه الله تعالى سزه وعدايتديكه ايكى طائفەدن ❁ يعنى كاروان ولشكر كفاردن ❁ بريسى سزك اوله سز ايسه شوكت وسلاحسز كاروان سزك اولمقلغى سورسكز الله تعالى انزال ايتديكى آيات موجبنجه حقى اعلان واسلامى اظهار ومكه كافرلرينك بنيادينى قطع ايتمك مراد ايدر (ليحق الحقّ ويبطل الباطل ولوكره المجرمون) تاكه اسلامى ثبات وكفرى زائل ايده اكرچه مكه كافرلرى انى ايستمزلر و اكراه ايدرلرسەده ❁ مرويدر كه قريش كاروانى متاع وافرايله سردارلرى ابو سفيان وبعض صناديد قريش اول قافلەده اولەرق شامدن كلورلر ايدوكنى پيغمبر عليه السلامه جبريل عليه السلام خبر ويردى اول حضرت عليه السلام (سلبنه) دخى صورت حالى مؤمنلره سويلدى كاربانده كثرت مال وقلت رجال اولديغندن فرحله مدينەدن چيقديلر ابوسفيان مؤمنلرك خروجنى خبر آلمغله فى الحال ابوجهله ضميم غفارى يى ارسال وامداد طلب ايلدى ابو جهل كلى عسكرله

اسلامله رندن اول كچن كناهلرين مغفرت ايدرز (وان يعودوا فقدمضت سنة الاولين) واكر كفره عودت ايدرلرسه انلردن اوكدين كچنلرك سنتى كچدى كه الله تعالى انبياواولياسنه نصرت ايدر واعداسنه اهانت ايدردى (وقاتلوهم حتى لاتكون فتنة) انلره قتال ايدك تاكه انلردەشرك بولنميه (ويكون الدّين كله لله) ودينك كليسى لله خالص اوله واديان باطله مضمحل اوله (فان انتهوا فان الله بما يعملون بصير) اكر كفردن منتهى اولورلرسه الله تعالى انلرك اعمالنه بصير در اندن انتهالرى اوزره انلره خير جزاء ايدر (وان تولوا فاعلموا ان الله موليكم) اكر اسلامدن اعراض ايدوب كفردن منتهى اولمزلرسه بيلك كه الله تعالى معين وناصر كزدر (نعم المولى ونعم النصير) اول نه كوچك موليدر انى تولى ايدنى ضايع ايتمز ونه كوچك نصير در كه نصرت ايتديكنه عدوسن غالب ايتمز (واعلموا انما غنمتم من شئ) بيلك اول شيئ كه كفاردن انى قهرله آلورسز (فان لله خمسه) انك خمسى لله ثابتدر (وللرسول ولذى القربى واليتامى والمساكين وابن السبيل) ودخى رسول الله وانك اقاربى ويتامى ومساكين وابن سبيل ايچون ثابتدر جمهور انك اوزره دركه بو محلده الله ذكرى تعظيم ايچوندر يعنى انك جميع الله تعالينكدر اشبوا ذكر اولنان اخصينه صرف اولنور حكمى من بعد باقيدر الا بوكه رسولك سهمى صرف اولنور مصالح مسلمين دن اكا كه پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم زمان حياتنده انى اكا صرف ايدردى برقولده سهم رسول امامه وبرقولده اصناف اربعه يه صرف اولنور ابو حنيفه ايدركه انك سهمى وذى القربى سهمى وفاتيله ساقط اولوب كليسى ثلاثهٔ باقيه يه صرف اولنور امام مالك ايدركه اول امامك رأينه مفوضدركه اهمه صرف ايدر ابو العاليه ايدركه اول خمس التى سهم قيلنور سهم الله كعبه يه صرف اولنور روايت اولنديكه پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم اول خمسدن كعبه ايچون برقبضه آلوب باقيسن اصناف خمسه يه قسمت ايدردى برقولده سهم الله بيت المالكدر وبرقولده اول سهم رسوله مضمومدر وذوى القربى بنوهاشم وبنوالمطلبدر ❁ روايت اولنديكه پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم ذوى القربى سهمنى اول ايكيسنه قسمت ايتدى وبر قولده اول انجق بنوهاشمدر وبرقولده جميع قريشدر وغنى وفقير اكا استحقاقده مساويدر وبرقولده اول انلرك فقراسنه مخصوصدر ابن السبيل سهمى كبى ويتامى ومساكين وابن السبيل ايله مراد انلردن اولنلردر وغنيمتك درت خمسى اول وقعه يه حاضر اولان غانمينه قسمت اولنور فارسه اوچ سهم وراجله برسهم ويريلور ❁ زيرا پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم بويله قسمت ايدوبدركه اول ثورى واوزاعى ومالك وشافعى واحمد واسحاق قوليدر ❁ ابو حنيفه ايدركه فارسه ايكى سهم وراجله برسهم ويريلور وعبيد ونسوان وصبيانه ترضيخ اولنور قتاله حاضر اولورلرسه وعقار قسمتى منقول قسمتى كبيدر ❁ ابو حنيفه ايدركه عقارده امام مخير در ديلرسه انلرك بينده قسمت ايدر وياخود مصالحه وقف ايدر بركيمسه كه قتاله بركافرى قتل ايده انك

سلبنه مستحق اولور وسلب‌اولدرکه مقتولك اوزرنده کی‌ملبوس‌وسلاحدر ورکوب‌ایتدیکی فرسدر (ان‌کنتم آمنتم بالله) اکرالله‌تعالی‌یه ایمان کتور دیکزایسه (ومانزلنا علی‌عبدنا یوم‌الفرقان یوم‌التقی الجمعان) ودخی عبدیمز محمده انزال ایتدیکمز آیاته ایمان‌کتوردیکزسه‌که اول ملائکه ونصردریوم‌بدرده‌که انده‌حق وباطل بینی فرق اولندی ومسلمونله کفاربری برلرینه التقاء ایتدی (والله‌علی کل‌شیء‌قدیر) الله‌تعالی هرشیئه قادردر قلیلی کثیر اوزره غالب‌ایدر وملائکه ایله‌مسلمینه امداد ایدر (اذانتم بالعدوة الدنیا) شول‌وقتده‌که سزمعشر مسلمین جهت مدینه‌یه قریب شفیروادیده ایدیکز (وهم‌بالعدوة القصوی) مشرکین ایسه مدینه‌دن بعیدمکه‌یه‌ولی ایدر جهتدن‌شفیروادیده ایدیلر (والرکب‌اسفل منکم) وعیرویا آنك قافله‌لری سزك مکانکزدن اسفل مکانده یعنی ساحلده ایدیلر اشبوقیودك فائده‌سی اولدرکه‌عدو قوت وشوکتده ومسلمین ایسه ضعف وقلتده ایدیلر وبونك کبی حالتده ایسه‌غلبه‌دکل‌الاالله تعالینك حول وقوتیله وباهر قدرتیله‌در (ولوتواعدتم لاختلفتم فی‌المیعاد) اکرسزیامعشر مسلمین عدوکز ایله‌قتاله‌مواعده‌ایتسه کز بعده‌کندی حالکزی وعدوکز حالنی بیلسه‌کز میعاده اختلاف ایدیدیکز زیرا که انلرعیرلرین سزدن جایه ایچون وسزایسه انلرك عیرینی طلب ایچون‌چیقوب بری برلریکزه تلاقی ایتدیکز (ولکن لیقضی الله‌امرا کان‌مفعولا) لکن‌الله تعالی سزی‌انلرکله میعادسز جمع ایلدی‌تاکه‌اول‌برامری قضاءایده‌کیم انك‌وجوده‌کلمسی ثابت وواجب ایدیکه اول‌هزیمت کافرین‌ونصرت‌مؤمنیندر (لیهلك من‌هلك‌عن‌بینة ویحیی‌من‌حی عن‌بینة) تاکه‌کفر اوزره وفات ایدن‌انك اوزره بینه معاینه ایله‌فوت اوله وایمان اوزره معیشت ایدن آنك‌اوزره‌بینه‌مشاهده ایله‌معیشت ایده (وان‌الله‌لسمیع علیم) الله‌تعالی کافرك کفرنی ومؤمنك ایمانی ایشیدروانك عقابنی وبونك ثوابنی بیلور (اذیریکهم الله فی‌منامك قلیلا) ذکرایت شول وقتی‌که الله‌تعالی منامکده سکامشرکینی قلیل کوستردی تاکه‌سن انی اصحابکه‌خبرویره سنکه‌انلر انکله‌قتاله‌جرأت‌وعدو اوزره شجاعت ایده‌لر (ولوارا کهم کثیرا لفشلتم ولتنازعتم فی‌الامر) اکرالله تعالی انلری‌سکا کثیر کوستریدی جبانلق ایدوب صفی ترك ایدیدیکز وقتال امرنده اختلاف ایدیدیکز (ولکن الله‌سلم) لکن الله تعالی سزی‌فشل واختلافدن سالم‌ایتدی (انه‌علیم بذات‌الصدور) الله‌تعالی صدورده اولان مضمراتی‌بیلور (واذیریکموهم اذالتقیتم فی‌اعینکم قلیلا) ذکرایدك شول وقتی‌که الله‌تعالی سزك کوزیکزه مشرکینی لقاکزوقتنده قلیل کوستردی‌حتی‌ابن‌مسعود رضی‌الله تعالی عنه‌یاننده اولان کشی‌یه دیدیکه‌انلری ندکلو کیسه‌اولمسن تخمین‌ایدرسن اول‌ایتدیکه یوزعدد اولور اوله‌ابن‌مسعود رضی‌الله تعالی عنه‌ایتدی بنم‌کوزیمه تخمینمده یتمشدن زیاده دکللردر (ویقللکم فی‌اعینهم) وسزی دخی‌الله تعالی انلرك کوزینه قلیل کوستردی حتی‌ابوجهل واصحابی دیدیلرکه محمد پیغمبر علیه‌السلام متغیر اولدی مهاجر وانصارك کباری‌جنکی‌اختیارایدوب امرکدن برقدم تخلف‌ایتمیز دیدیلراول‌کلامدن حضرت علیه‌السلامه‌بشاشت‌کلوب یوریکز‌علی‌برکة‌الله کیدهلم مژده‌اولسونکه‌بن‌مشرکلرك قتل اولنه‌جق مکانلرینی کوردم بیوردی بواتفاقله بدره کتدیلر وعدویه ملاقات‌ایتدیلر مشرکلر منهزم‌ومؤمنلر قریرالعین دوندیلر(اذتستغیثون‌ربکم فاستجاب لکم انی ممدکم بالف‌من‌الملئکة‌مردفین) ذکر ایدك شول وقتیکه ربکزدن‌عون‌ونصرت‌طلب ایتدیکز اجابت ایدوب ملائکه‌دن بیك ملك ایله پیدرپی‌سزه‌امدادایدیجکم ❁ دینلدیکه بونلر ملائکه‌نك وجوه‌واعیانی‌ایدی‌یامقدمهٔ لشکرایدیلر ❁ ومنقولدرکه ملائکه‌نك‌دخی کثرتی‌اولمغله اولکون قتال ایدن بیك ملك ایدی (وماجعله‌الله الابشری‌ولتطمئن‌به‌قلوبکم وما النصر الامن عندالله ان‌الله‌عزیزحکیم) الله‌تعالی ملائکه امدادینی انجق سزه بشارت وانکله قلبکزدن خوف کیدوب اطمینان کلسنه اشارت قیلدی ونصرت‌وظفرالله تعالانك عندنده‌درتحقیق الله عظیم‌الشان‌غالبدر حکمتیله‌دوستلرینی‌منصور دشمنلرینی مقهور ایدر (اذیغشیکم‌النعاس امنةمنه وینزل‌علیکم من السماء ماءلیطهرکم‌به ویذهب عنکم رجز الشیطان ولیربط علی

قلوبكم ويثبت به الاقدام) ذكر ايت شول وقتيكه الله تعالى سزه امنيت ايچون نوم خفيف ويردى وكوكدن يغمور ايندرديكه سزانكله حدث وجنابتدن پاك اوله سز وسزدن شيطانك وسوسه سنى كيده ره ولطف خدايه قلبكزى ربط ايده ويغمور سببيله اياقلريكزه متانت وصبر وقوتله حربده ثبات حاصل

اوله ❁ روايت اولنديكه يوم بدرده مشركلر ايلر وكلوب صولو محله قونمشلر ايدى مؤمنلر يومشاق قوملو محله قونوب ديزلرينه دك قومه باتارلردى وايچمكه صو يوغيدى اول كيجه كه صباح مقابله فريقين اوله جغيدى مؤمنلر صباح قالقدقلرنده ايچمكه وابدسته صو بوله مدقلرندن ماعدا وافر احتلام اولمشلر دخى اولمغله شيطان انلره وسوسه ويروب سززعم ايدرسز كه الله تعالينك دوستى ز ونبى الله بزمله درمع هذا صو مشركلرده سزايسه ابدست سز وجنابت سكز بو حالله مشركلره غلبه يى نيجه اميد ايدرسز ديدى بو آنده الله تعالى بر يغمور كرم ايتديكه اول قوم قتى لنوب اياق باتمز اولدى ومؤمنلر ابدست وغسل ايدوب مالزمه صولرينى الديلر ثبات قدم وطرح وسوسه واطمينان قلب حاصل اولدى (اذيوحى ربك الى الملئكة انى معكم فثبتوا الذين امنوا سالقى فى قلوب الذين كفروا الرعب فاضربوا فوق الاعناق واضربوا منهم كل بنان ❁ يامحمد ياد ايله كه ربك تعالى ملكلره نصرت واعانتده سزكله يم ديو وحى ايلدى مؤمنلره (ايده) ❁ تكثير سوادو نصرت مژده سيله قلبلرينه ❁ ثبات ويرك كه يقينده كافرلرك قلبلرينه خوف القا ايده رم انلرك بوغازلرى اوزرينه وجميع پارمقلرينه اورك (ذلك بانهم شاقوا الله ورسوله ومن يشاقق الله ورسوله فان الله شديد العقاب ❁ انلره بو

واصحابى دكل الا اكلهٔ جزوردر ايمدى انلرى قتل ايتمكز بلكه جمله سن طوتوب باغله كز مؤمنينله مشركينك بعضى بعضنه قليل كورنمسى تاكه برى برلرينه قتاله جرأت ايده لر (ليقضى الله امرا كان مفعولا) تاكه ازلده مقدر اولان اسلام واهلنى اعزاز وكفر اهلنى اذلال امرنى اولوجهله الله تعالى قضا ايده (والى الله ترجع الامور) عواقب امورك كليسى آخرتده الله تعالى يه رجوع ايدر (ياايها الذين آمنوا اذا لقيتم فئة فاثبتوا) يامؤمنلر جماعت كافرينه قتال ايچون ملاقى اولديغكزده ثابت اولك (واذكروا الله كثيرا) ومواطن حربده الله تعالى يى چوق ذكر ايدك اكا دعا ايدك عون ونصرتن ديلر اولديغكز حالده (لعلكم تفلحون) تاكه نصرت ومثوبتدن مراد كزه ظفر بوله سز اشبو نده تنبيه واردركه عبده لايق اولور كه انى ذكر اللهدن برشئ اشغال ايتميه وشدائد عندنده اكا التجا ايده وكليتله اكا اقبال ايده وهيچ برحالده انك لطفى اندن منفك دكل ايدوكنه اعتقاد ايده (واطيعوا الله ورسوله) قتال امرنده وغيريده الله تعالى يه ورسولنه اطاعت ايدك (ولاتنازعوا فتفشلوا وتذهب ريحكم) وقتال امرنده اختلاف ونزاع ايتمكز يوم بدرده ويايوم احده ايتديكز كبى ايدرسكز قلوبكزه ضعف وجبن ايرر ونصرت ودولتكز كيدر (واصبروا ان الله مع الصابرين) وقتاله لوجه الله صبر ايدك الله تعالينك عون ونصرى صابرلر ايله در (ولاتكونوا كالذين خرجوا من ديارهم بطرا ورئاء الناس) شول قوم كبى اولمه كز قتال ايچون ديارلرندن چيقارلركه نعمتده طغيانلرينه سوينه لر وناسه شجاعت وسماحتله كورينه لر ❁ روايت اولنديكه اهل مكه عيرلرين حمايه ايچون جحفه يه ايردكلرنده عيردن ابوسفيانك رسولى كلدى كيرودونك كه عيركز سلامتله كليور ديدى ابوجهل ايتدى والله دونمزز بلكه بدره وارر خمرلر ايچرز وكوينده لر ديكلرز وعرببدن بزه كلنلرى بدير رز چون بدره ايردىلر انلره كاس منايا صونلدى ونوحه لر صداسى ديكلديلر ❁ ايمدى مؤمنلر انلرك كبى بطر وريا اهلى اولمقدن نهى اولنديلر واهل تقوى اولمغه امر اولنديلر شول حيثيتدنكه برشيئدن نهيك موجبى ضديله امردر (ويصدون عن سبيل الله) وناسى دين حقدن صرف ايدرلر (والله بما يعملون محيط) الله تعالى انلرك جميع اعمالنى بيلور (واذزين لهم الشيطان اعمالهم) ذكر ايت شول وقتى كه شيطان وسوسه سيله اهل مكه يه معادات رسولى وانك غيرى اعمال سيئه لرينى تزيين ايتدى (وقال لاغالب لكم اليوم من الناس وانى جار لكم) وديديكه اشبو كونده سزه غالب اولور يوقدر زيرا كه قوت وكثرتده سزبن كنانه دنم سزى اجاره ايدرين بنم اثرمجه بنوكنانه دخى سزه كلور (فلما تراءت الفئتان نكص على عقبيه) وقتاكه ايكى طائفه برى برلرينه تلاقى ايتديلر ابليس كوردىكه سماده ن ملائكه نزول ايدر بيلديكه انك انلره طور شمغه طاقتى يوقدر آردينه چكلدى (وقال انى برئ منكم انى ارى مالاترون انى اخاف الله) وديديكه بن سزدن بريم زيرا سزك كورمديككزى بن كورورين الله تعاليدن قورقارينكه بنى هلاك

عذابك وقوعی اول سببدندر كه الله تعالايه ورسولنه مخالفت ايتديلردی كيمكه الله تعالايه ورسولنه مخالفت ايده انلره الله تعالانك عقابی شديددر) ذالكم فذوقوه وان للكافرين عذاب النار) ای كافرلر بوشمديكی عذابكزدر كه انی دادك وكافرلرايچون آخرتده نارعذابی واردر (يايها الذين آمنوا اذا لقيتم الذين كفروا زحفا فلا تولوهم الادباره ومن يولهم يومئذ

ايده مؤمنون وكافرون ايكی عسكر بری برلرينه قاوشديلر ابليس اول وقتده سراقه صورتنده مشركين صفنده ايدی وقتا كه حارث بن هشامك النه ياپشمش طوتاردی اردينه كتمكه باشلدی حارث قتال ايتمدين فرارايتمكمی ديلرسن ديدی همانديم حارثی كوكسندن اوروب يقدی سزك كورمديككزی بن كوررين ديوب كتدی انكله مشركين صنديلر باشلری قيدينه دوشوب كيرويه دوندیلر چون مكه يه ايردیلر ناسك صنمسنه سراقه سبب اولدی ديديلر اول خبر سراقه يه ايريمك والله بن سزك كتديككزی دخی بيلدم حتی كه صنديفكزی ايشتدم ديدی دينلديكه ابليس كور ديكی جبريل عليه السلام پيغمبريمز صلی الله تعالی عليه وسلمك بنديكی دابه نك لجامن النه آلمش بدردی ❁ قتاده ايدر ابليسك سزك كورمديككزی بن كوررم ديمسی صدقدر لكن الله تعاليدن قورقارين ديمه سنده كذب ايتدی الا بوكه انكله مقاومته قادر دكل ايدوكن بيلدی واول لعينك عادتيدركه اكا اطاعت ايدنلره قيجان حق وباطل ملتقی اوله اندن تبری ايدر بن الله دن قورقارين ديوب براغوب كيدر كلبی ايدر ابليسك خوفی اكا ايديكه جبرائيل عليه السلام انی اخذ ايده وحالنی ناسه تعريف ايده حتی كه اكا اطاعت ايتمز اولهلر (والله شديد العقاب) الله تعالی اكا مخالفت ايدوب اصرار ايدنلره عقابی شديددر اشبو قول جائزدركه ابليسك كلامی تمامندن اوله كلام مستأنف اولمسی جائزاولديغی كبی (اذ يقول المنافقون والذين فی قلوبهم مرض) ذكرايت شول وقتی كه منافقلر وقلبلرنده مرض اولنلركه انلر هنوز قلبلرنده ايمان مطمئن اولميوب شبهه لری قالوبدردیديلركه (غر هؤلاء دينهم) اشبونلری يعنی مؤمنلری دينلری الدادی زيرا انلر توهم ايتديلركه نصرتلری دينلری اسبيله اوله ❁ دينلديكه اول قلبلرنده مرض اولانلهمراد شول قوم ايديكه مكه ده مستضعفين اولوب اسلامه كلمشلردی اقربالری انلری هجرتدن منع ايتمشلردی قريش بدره چيقدقلرنده انلری دخی كرها چيقارمشلردی مسلمينك قلتنه نظرايدیجك شبهه يه واروب مرتد اولمشلردی ايمدی انلرايديكه اول قولی ديديلرانلردن هيچ بری قالمينجه انده قتل اولنديلر (ومن يتوكل علی الله فان الله عزيز حكيم) اولكه امر نی الله تعالی يه اصمر ليه اول اكا استجاره ايدنی ذليل ايتمز ندكلو آزايسه ده اول غالبدر هرفعلنده حكمت بالغه سی واردر اكرچه عقل انی استبعاد ايدرسه ده (ولو ترى اذ يتوفى الذين كفروا الملائكة يضربون وجوههم واد بارهم) اكر سن يوم بدرده قتل اولنان كفره يی موتلری حينده كور سيدك كه ملائكه انلری سياط نارايله اوكلرندن واردلرندن اوررلر ❁ ابن عباس ايدر قيجان مشركين يوزلريله مسلمينه اقبال ايتسه لر ملائكه انلرك يوزلرينه سيوفله اوررلردی واردلرين دونوب كتدكلرنده ملائكه انلره ايريشوب اردلرندن اوررلردی (وذوقوا عذاب الحريق) وملائكه انلره ديرلركه شول ياقيجی آتش عذابنی ذوق ايدون ديو آخرت عذابن انلره تبشير ايدرلر ❁ دينلديكه اول ملائكه نك بيله لرنده دموردن چوماقلر اولور هربارکه مشركينی اورسه لر

دبره الا متحرفا لقتال اومتحيزا الی فئة فقد باء بغضب من الله ومأويه جهنم وبئس المصير) ای مؤمنلر سز كافرلره ملاقی اولوب بربريكزه ياقلشديغكز زمان ارقه كزی انلره دوندرمكر كيمكه اولكونده دشمنی اغفال وكروفر ايچون تكرار قتاله جولان ياخود مسلمينه آخر عسكره منضم واندن استعانت نيتيله اولميه رق دشمنه ارقه ويروب قاچرسه الله تعالانك غضبنه رجوع ايدر انك مكانی جهنمدر اول جهنم نه قبيح قرارگاه اولور (فلم تقتلوهم ولكن الله قتلهم وما رميت اذ رميت ولكن الله رمى وليبلى المؤمنين منه بلاء حسنا ان الله سميع عليم) سزانلری قوتكزله قتل ايتمديكز ولكن سزه نصرت وامداد ايله الله تعالی قتل ايلدی ويا محمد انلره اول بر آوج طبراغی آتوب انلری اعمی ايدن سن دكلسين كه سن انجق رمی صورتی ادا ايتدك لكن حقيقتده رمی الله تعالانكدر والله تعالی دين اسلامی اظهار ايچون لطفندن مؤمنلره بو نعمت حسنه يی اعطا ايلدی تحقيق الله عظيم الشان سزك استغاثه ودعا كزی ايشيديجی ونيتكزی بيليجيدر ❁ مرويدركه وقتا كه يوم بدرده جنكه اغاز ايلديلر پيغمبر عليه السلام يارب بكا نصرت وعد ايلمشيدك وفا ايله ديو دعا ايلدی

جبریل علیه السلام نازل اولوب بر آوج طپراق آلوب دشمنك طرفنه آت دیدی اول حضرت علیه السلام طپراغی آلوب (شاهت الوجوه) دیو دشمنك یوزینه سریدی اول طپراق کوزلرینه کیروب منهزم اولدیلر مسلمانلرانلری قتل واسیرایتدکلرنده بن قتل ایتدم بن اسیر ﴿ ۱۲۰ ﴾ ایتدم دیو افتخارایتملریله بو آیت کریمه نازل اولدی (ذلکم وان الله موهن کید الکافرین) بو خصوصلر مؤمنلره نعمت حسنه در واللهتعالی کافرلرك حیله لرینی باطل ایدیجیدر (ان تستفتحوا فقدجاءکم الفتح وان تنتهوا فهو خیرلکم وان تعودوا نعدولن تغنی عنکم فئتکم شیئا ولو کثرت وان الله مع المؤمنین) ای اهل مکه اکرسز فتح طلب ایتدیکز سه تحقیق مؤمنلرك فتحیله سزه الله تعالانك حکمی کلدی اکر کفرومعادات رسولدن کرو طوردرسه کز دنیاده واخرتده سزکچون خیرلودر اکرسزمؤمنلرك محاربه سنه عودت ایدرسه کز بزدخی انلرك نصرتنه عودت ایدرز سزك جماعتکز نقدر چوق اولورسه ده سزدن بلایی دفع ایده مزلر الله تعالانك عون ونصرتی مؤمنلر ایله در ❁ منقولدرکه مشرکلر مکه دن پدره خروجلرنده حرم شریف استارینه یاپشوب یارب ایکی عسکرك هدایت بولمشنه وسنك عندکده افضل واکرم اولنه فتح (انلره) کرم ایله دیو دعا ایتمشلریدی بناء علیه حالری بو آیت کریمه ایله بیان اولندی (یاایها الذین آمنوا اطیعوا الله ورسوله ولا تولوا عنه وانتم تسمعون) ای مؤمنلر الله تعالایه ورسولنه اطاعت ایدك واول رسولك امرندن اعراض ایتمیك

اندن آتش یالکلنور حسن ایدر بوحالت انلره یوم قیامتده اولورکه عذاب حریق ذوق ایدك دیو خزنهٔ جهنم انلره خطاب ایدر (ذلك بما قدمت ایدیکم) اشبو ضرب وعذاب سزه تقدیم ایتدیککز کفرومعاصی سبیله در (وان الله لیس بظلام للعبید) والله تعالی عبیدینه ظلم ایدر دکلدر (کدأب آل فرعون والذین من قبلهم کفروا بآیات الله) اشبو مشرکلرك عمل وطریقی که اکا مداومت ایدرلر آل فرعونك و آل فرعوندن اول کچن کفارك عمل وطریقی کبیدرکه انلرالله تعالینك آیتلرینه کافر اولدیلر (فاخذهم الله بذنوبهم) الله تعالی انلری ذنوبلری سبیله اخذایتدی (ان الله قوی شدید العقاب) الله تعالی قدرت ومشیتیله اخذده قویدر ایماندن اعراض وعصیان ایدنه عقابی شدیددر (ذلك بان الله لم یك مغیرا نعمة انعمها علی قوم حتی یغیروا ما بانفسهم) مکه مشرکلرینه حلول ایدن مصائب مذکوره شول سبیله درکه حق تعالی برقومه انعام ایتدیکی شیئ تغییرایدر اولمدی حتی که اول انلر کندیلرده کی نعمته کفران وترك شکر ایتدیلر سدی ایدر حق جل وعلا قریش واهل مکه یه محمد صلی الله تعالی علیه وسلمی انعام ایتمشیکن اکا کفران اولدقلرنده انی انصاره نقل ایتدی (وان الله سمیع علیم) الله تعالی انلرك اقوالن ایشیدر وافعالنی بیلور (کدأب آل فرعون والذین من قبلهم کذبوا بآیات ربهم فاهلکناهم بذنوبهم واغرقنا آل فرعون) آل فرعون واندن اول کچن قوم کافرینك عادتلری کبی که ربلری جل شانه نك آیتلرینی تکذیب ایتدیلر اویله اولسه بزانلری کفر وعصیانلریله اهلاك وآل فرعونی اغراق ایتدك (وکل کانوا ظالمین) فرق مکذبه وغرقای قبط وقتلای قریش هرصنف کفر وعصیانله نفسلرینه ظلم ایدرلردی (ان شر الدواب عند الله الذین کفروا فهم لایؤمنون) یریوزنده یورر حیوانات شری عند الله شول کافرلردرکه کفراوزره اصرار واندهرسوخ ایتدیلر ❁ ایمدی انلردن ایمان توقع اولنمز (الذین عاهدت منهم ثم ینقضون عهدهم فی کل مرة وهم لایتقون) که انلرایله معاهده ایتدك انلرایسه هرکرهده عهدلرین نقض ایتدیلر حالبوکه انلرنقض عهد امرنده الله تعالیدن قورقمزلر ❁ روایت اولندیکه بنوقریظه پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایله عهد ایتدیلرکه انك اوزره قتال ایچون کلان کفاره اعانت ایتمیه لر بوندنصکره مشرکینه اعانت ایدوب سلاحله اکاقتاله کلدیلر بعده خطا ونسیان ایتمشز دیوب عذرلندیلر ❁ ایکنجی کره ینه اول عهدی پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمله تجدیدندنصکره یوم خندقده احزابه اعانتله نقض عهد ایتدیلر حتی کعب بن الاشرف مکه یه کیدوب اهل مکه ایله پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمه مخالفته اتفاق ایتدیلر (فاما تثقفنهم فی الحرب فشرد بهم من خلفهم لعلهم یذکرون) یامحمد اکرسن انلره مصادف اولوب حربده ظفر بولورسك انلره عقوبتله ورالرنده اولان اعدای تفریق ایده سن تاکه انکله متعظین اولوب نقض عهددن صاقنه لر (واما تخافن من قوم خیانة فانبذ الیهم علی سواء) واکرسن برقوم معاهدیندن نقض عهد اماراتن بیلورسك

حال بوکه موعظهٔ قرانی سزایشیدرسز (ولا تکونوا کالذین قالوا سمعنا وهم لایسمعون) کفره ومنافقلر کبی اولمیکه انلر ایشتدك دیرلر حال بوکه ❁ انکله نفعلنه جکلرینی ❁ ایشتمزلر (ان شر الدواب عند الله الصم البکم الذین لا یعقلون) عندالله یریوزنده اولان جانورلرك شریدر اول کیمسه که حق سویلمیه وایشتمیه انلر حق تعقل ایتمزلر (ولو علم الله فیهم خیرا لاسمعهم ولو اسمعهم لتولوا وهم معرضون) اکر الله تعالی علم ازلیسنده انلرده خیر تقدیر ایتمش اولسه انلره حق ایشتدیرردی اکر ایشتدیروب و تصدیق ایتسه لردی دخی البته ینه ایماندن دونوب اعراض ایدرلردی ❁ منقولدرکه کفار مکه جدمز قصی بن کلابی احیا ایله که برمبارك آدمدر تاکه سنك نبوتکه شهادت ایده بزدخی ایمان ایدهلم دیدیلر حق تعالی آنك کلامنی ایشتسه لرده ینه اعراض ومرتد اولورلر بیوردی (یاایها الذین آمنوا استجیبوا لله وللرسول اذا دعاکم لما یحییکم واعلموا ان الله یحول بین المرء وقلبه وانه الیه تحشرون) ای مؤمنلر الله تعالی ورسولنه اجابت ایدك اول رسول سزی دیرلتمك ایچون دعوت ایتدکده ❁ یعنی کافر میت مثابه سنده اولوب سزی اسلام وقرآن ایله (تبیان) (ثانی) (۱۶) احیایه دعوت ایتدکده اجابت ایدك ❁ وبیلك که الله عظیم الشان انسانله قلبی بینده حائل اولور وانك طرفنه محازات ایچون حشر اولنورسکز . بو حیلولت بحتنده اقوال کثیره اولمغله بعضیلر حق تعالی قلب انسانه طلوع ایده جك مکنوناته مطلع اولمغله غایت قریبه تمثیلدر دیمش

انلره عهدلرین عدل وعداوتده طریق قصد اوزره طرح ایت اما که انلره حربی مناجز اولمغل که اولسندن خیانت اولور یعنی انلره حرب ایتمزدن اول سنکله انلر بینده کی عهدی فسخ ایتدیککی انلره بیلدیرکل تاکه سن وانلر نقض عهدی بیلکده مساوی اوله سز یوخسه سندن نصب حربله نقض عهد ایتمکی توهم ایتمیه لر (ان الله لایحب الخائنین) الله تعالی نقض عهدایله خیانت ایدنلری سومز (ولایحسبن الذین کفروا سبقوا انهم لایعجزون) کافرلر کندیلرین ظن ایتمسونلرکه بزم عذابمزدن قورتیله لر انلر بزی کندیلرینه ادراکدن عاجز ایتمزلر (واعدوا لهم مااستطعتم من قوة ومن رباط الخیل) یامؤمنلر اول عهدلرین نقض ایدنلره ویاکفار محاربینه قتال ایچون قوت ورباط خیلدن استطاعتکز اولدیغی شیئ اعداد ایدك ❁ دینلدیکه قوت ایله مراد آلات حربدرکه انکله کفاری قتاله قوت ایدیلور اول کرك خیل وباسلاحدر ❁ دینلدیکه قوت ایله مراد رمیدر عقبة ابن عامر ایدر پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمی منبر اوزره ایشتدمکه اوچ کره ❁ الا ان القوة الرمی ❁ اکاه اولك که قوتله مراد رمیدر دیدی ظن اولنورکه پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمك انی تخصیص بالذکر ایتمسی اقوای سلاح اولدیغیچوندر ❁ قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم ان الله یدخل بالسهم الواحد ثلاثة نفر الجنة صانعه یحتسب فی صنعته الخیر والرامی به ومنبله ❁ پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر الله تعالی سهم واحدله اوچ کسنه یی جنته قویار انك بری سهمی دوزندرکه انی دوزمسیله الله تعالینك رضاسن قصد ایده وبری دخی انی کافره رمی ایدندر وبری اول سهمی رمی ایدنه صونماندر ❁ قال النبی صلی الله علیه وسلم من ترك الرمی بعدما علمه رغبة عنه فانه نعمة ترکها اوکفرها ❁ پیغمبریمز صلی الله علیه وسلم ایدر برکسنه که رمی بیلدیکندنصکره اندن رغبتله ترك ایده اول نعمتی ترك ویاستر ایتمشدر خالد بن الولید رضی الله عنه قتال حینده دیشی آتلره بنردی صهیلی آزاولدیغی ایچون ❁ ابن مجیریز ایدر صحابه رضی الله عنهم صفوف عندنده ارکك آتلره بمکی وبیات وغارات عندنده دیشی آتلره بمکی سورلردی ❁ قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم الخیل معقود فی نواصیها الخیر الی یوم القیامة الاجر والمغنم ❁ پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر خیلك ناصیه لرنده یوم قیامته دکین خیر معقوددرکه اول اجر ومغنمدر ❁ قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم من احتبس فرسا فی سبیل الله ایمانا بالله وتصدیقا بوعده فان شبعه وریه وروثه وبوله فی میزانه یوم قیامة ❁ پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر برکسنه که الله تعالینك سبیلنده استعمال ایچون برفرس باغلیه انك یدیکی وایچدیکی وروثی وبولی یوم قیامتده میزانده قونور ❁ قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم الخیل لرجل اجر ولرجل ستر وعلی رجل وزر اما الذی هی له اجر فرجل ربطها فی سبیل الله فاطال لها فی مرج او روضة له فما اصابت فی طیلها ذلك من المرج او الروضة کانت له حسنات ولو انها قطعت طیلها ذلك فاستنت

شرفا اوشرفين كانت آثارها واروثها حسنات له ولوانها مرت بنهر فشربت منه ولم يردان يسقى به كان ذلك له حسنات واما الذى هى له ستر فرجل ربطها تغنيا وتعففا ثم لم ينس حق الله فى رقابها ولا ظهورها فهى له ستر واما الذى هى عليه وزر فرجل ربطها فخرا ورياء ومراء لاهل الاسلام فهى على ذلك وزر ❁ پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم ايدرخيل احتباسنده اوچ خصلت مختلفه واردر دنيانك اختلافى حسبنجه برى بودركه اول خيل صاحبنه اجر اولور قيجان انى فى سبيل الله ربط ايده ايمدى انى چايرده واوتلاقده پاى بندنى اوزادوب اندن هرنه كه يرسه اول اكا حسنات اولور واكر پاى بندنى قيروب برويا ايكى ميل مسافه كيدرسه انك آثارى وارواثى اكا حسنات اولور واكر برنهره اوغرايوب اندن صوايچرسه حالبوكه اول انى ايچورمك قصدايتمامشدى اولدخى اكا حسنات اولور وبرى دخى بودركه اول خيل صاحبنه ستر اولور قيجان انى تغنى وتعفف ايچون ربط ايده وانك رقابنده وظهورنده كى حق اللهى اونتميه ايمدى اول صاحبنه ستر اولور وبرى دخى بودركه اول خيل صاحبنه وزر اولور قيجان انى فخر ورياء واهل اسلامه مراء ايچون ربط ايده (ترهبون به عدو الله وعدوكم) كه اول قوتله ورباط خيلله الله تعالينك عدوسنى وسزك عدوكز اولان كفار مكه يى تخويف ايدرسز (وآخرين من دونهم) ودخى انلردن غيرى كفره يعنى يهود ونصارايى ويامنافقينى ويااهل فارسى تخويف ايدرسز (لاتعلمونهم) سزانلرى بيلمزسز (الله يعلمهم) بلكه انلرى الله تعالى بيلور (وماتنفقوا من شئ فى سبيل الله يوف اليكم وانتم لاتظلمون) برشئ كه سزانى الله تعالينك سبيلنده انفاق ايدرسزانك جزاسى سزه توفيه اولنور تضييع عمل ويانقص ثوابله ظلم اولنمزسز (وان جنحوا للسلم فاجنح لها) اكر انلر صلح واستسلامه ميل ايدرلرسه سندخى اكا ميل ايت ديملديكه اكر مسلمينك قتاله قوتى اولمزسه والا لايق اولدركه انلر كله قتال ايدرلر حتى كه اسلامه كتوره لر ويا خود جزيه ويرديره لر اكر عربدن دكللرايسه زيرا كه عرب اوزره جزيه وضع اولنمز (وتوكل على الله) والله تعالى يه توكل ايدوب انلرك خداعى ابطال اولندن قورقمغل زيرا كه الله تعالى سنى انلرك مكرندن عصمت ايدر (انه هو السميع العليم) اول الله تعالى انلرك اقوالن ايشيدر ونياتن بيلور (وان يريدوا ان يخدعوك فان حسبك الله) اكر سكا خداع اراده ايدرلرسه انلرك خداعندن نصرتله الله تعالى سكا كافيدر (هو الذى ايدك بنصره وبالمؤمنين) اول الله تعالى سكا ملائكه ايله وانصارله تقويه ايتدى (والف بين قلوبهم) واول انصارك قلوبن برى برلرينه تأليف ايتدى ❁ حالبوكه زمان جاهليتده بينلرنده كى عصبيه وضغينه وانتقامه تهالك برمرتبه ده ايديكى ايكى قلب بينى تأليف اولنه جق دكل ايكن نفس واحده كبى اولديلر (لوانفقت مافى الارض

شرفا اوشرفين كانت آثارها واروثها حسنات له ولوانها مرت بنهر فشربت منه ولم يردان يسقى به كان ذلك له حسنات واما الذى هى له ستر فرجل ربطها تغنيا وتعففا ثم لم ينس حق الله فى رقابها ولا ظهورها فهى له ستر واما الذى هى عليه وزر فرجل ربطها فخرا ورياء ومراء لاهل الاسلام فهى على ذلك وزر ❁ پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم ايدرخيل احتباسنده اوچ خصلت مختلفه واردر دنيانك اختلافى حسبنجه برى بودركه اول خيل صاحبنه اجر اولور قيجان انى فى سبيل الله ربط ايده ايمدى انى چايرده واوتلاقده پاى بندنى اوزادوب اندن هرنه كه يرسه اول اكا حسنات اولور واكر پاى بندنى قيروب برويا ايكى ميل مسافه كيدرسه انك آثارى وارواثى اكا حسنات اولور واكر برنهره اوغرايوب اندن صوايچرسه حالبوكه اول انى ايچورمك قصدايتمامشدى اولدخى اكا حسنات اولور وبرى دخى بودركه اول خيل صاحبنه ستر اولور قيجان انى تغنى وتعفف ايچون ربط ايده وانك رقابنده وظهورنده كى حق اللهى اونتميه ايمدى اول صاحبنه ستر اولور وبرى دخى بودركه اول خيل صاحبنه وزر اولور قيجان انى فخر ورياء واهل اسلامه مراء ايچون ربط ايده (ترهبون به عدو الله وعدوكم) كه اول قوتله ورباط خيلله الله تعالينك عدوسنى وسزك عدوكز اولان كفار مكه يى تخويف ايدرسز (وآخرين من دونهم) ودخى انلردن غيرى كفره يعنى يهود ونصارايى ويامنافقينى ويااهل فارسى تخويف ايدرسز (لاتعلمونهم) سزانلرى بيلمزسز (الله يعلمهم) بلكه انلرى الله تعالى بيلور (وماتنفقوا من شئ فى سبيل الله يوف اليكم وانتم لاتظلمون) برشئ كه سزانى الله تعالينك سبيلنده انفاق ايدرسزانك جزاسى سزه توفيه اولنور تضييع عمل ويانقص ثوابله ظلم اولنمزسز (وان جنحوا للسلم فاجنح لها) اكر انلر صلح واستسلامه ميل ايدرلرسه سندخى اكا ميل ايت ديملديكه اكر مسلمينك قتاله قوتى اولمزسه والا لايق اولدركه انلر كله قتال ايدرلر حتى كه اسلامه كتوره لر ويا خود جزيه ويرديره لر اكر عربدن دكللرايسه زيرا كه عرب اوزره جزيه وضع اولنمز (وتوكل على الله) والله تعالى يه توكل ايدوب انلرك خداعى ابطالنه قورقمغل زيرا كه الله تعالى سنى انلرك مكرندن عصمت ايدر (انه هو السميع العليم) اول الله تعالى انلرك اقوالن ايشيدر ونياتن بيلور (وان يريدوا ان يخدعوك فان حسبك الله) اكر سكا خداع اراده ايدرلرسه انلرك خداعندن نصرتله الله تعالى سكا كافيدر (هو الذى ايدك بنصره وبالمؤمنين) اول الله تعالى سكا ملائكه ايله وانصارله تقويه ايتدى (والف بين قلوبهم) واول انصارك قلوبن برى برلرينه تأليف ايتدى ❁ حالبوكه زمان جاهليتده بينلرنده كى عصبيه وضغينه وانتقامه تهالك برمرتبه ده ايديكى ايكى قلب بينى تأليف اولنه جق دكل ايكن نفس واحده كبى اولديلر (لوانفقت مافى الارض

ايدر بيوردىلر (واتقوا فتنة لاتصيبن الذين ظلموا منكم خاصة واعلموا ان الله شديد العقاب) اول فتنه وبلادن قورقكركه اول سزدن اولان ظالملره خاصة اصابت ايتمز ❁ بلكه اثرى ظالم وغيرظالم عامه يه شامل اولور بوبابده اول ظالمك دفعى ممكن ايكن مساعه اولنمغله عمومى اولوردينلمش ❁ وبيلك كه الله تعالانك عقابى شديددر (واذكروا اذانتم قليل مستضعفون فى الارض تخافون ان يتخطفكم الناس فاويكم وايدكم بنصره ورزقكم من الطيبات لعلكم تشكرون) اى مهاجرين ذكرايدك شول وقتيكه سز مكه ده هجرتدن مقدم مسلمين اولهرق قليل ومشركين يينده ضعيف وحقير ايديكز قورقار ايديكزكه كفار قريش سزى قاپوب يغما ايده لر الله تعالى سزه مدينه ده مكان ويروب اسكان ايلدى ونصرتيله تقويت ويردى وغنيمتى سزه حلال طيب ايدوب انكله رزقلندرديكه شايد نعمتلرينه شكر ايده سز(ياايها (جميعا) الذين آمنوا لاتخونوا الله والرسول وتخونوا اماناتكم وانتم تعلمون) اى مؤمنلر الله تعالايه ورسولنه ❁ تعطيل فرائض وتقصير سنن واظهار اسرار ايله ❁ خيانت ايتمك وبينكزده اولان امانتلره دخى خيانت ايتمك حال بوكه

امانت اولدیغنی بیلورسکز ❁ بو آیت کریمه‌نك سبب نزولی بووجهله مرویدرکه پیغمبر علیه السلام بنی قریظه‌یی محاصره ایدوب صلح طلب ایلدیلر وابو لبابه‌یی صلح قطعنه استدیلرکه مال وعیالی انده ایدی ابو لبابه واردقده بنی قریظه انکله مشورت ﴿ ۱۲۳ ﴾ صورتنده چیقارسق بزه نه واقع اولور دیدیلر ابولبابه پارمغیله بوغازینه اشارت ایلدی یعنی ذبح اولنورسکز کبی فی‌الحال خیانت ایتدیکی بیلوب مسجده کلدی وکندویی مسجدك بر دیرکنه باغلیوب تاتوبه‌سی قبول اولنجیه‌دك قالدی (واعلموا انما اموالکم واولادکم فتنة وان الله عنده اجر عظیم) بیلك که اموال واولادکز سزه فتنه‌در زیرا سزی کناهکار ایتمکه سبب اولور ❁ ابولبابه کبی ❁ الله تعالا انك عندنده رضاسنی اموال واولاد اوزرینه تفضیل ایتمکده اجر عظیم واردر (یاایها الذین آمنوا ان تتقوا الله یجعل لکم فرقانا ویکفر عنکم سیئاتکم ویغفر لکم والله ذوالفضل العظیم) ای مؤمنلرا کر الله تعالادن قورقوب طاعتنه وترك معصیته مداوم اولورسکز الله تعالی قلبلرینکزه هدایت کرم ایدرکه انکله حق وباطلی بینکزی فرق ایدرسز وسیئاتکزی ستر وتجاوز کزی مغفرت ایدر الله تعالی فضل عظیم صاحیدر (واذ یمکربك الذین کفروا لیثبتوك اویقتلوك اویخرجوك ویمکرون ویمکرالله والله خیرالماکرین) یامحمد ذکرایت شول وقتیکه کافرلر سکا مکر ایتمك دیلدیلرکه سنی حبس ایده‌لر یاقتل یاخود مکه‌دن چیقاره‌لر انلرسکا مکر قصدنی ایتدیلر ایسه‌ده الله تعالی مکرلرینی کندولری اوزره رد ایدوب بدرده منهزم ایتدی الله تعالی

جمیعا ماالفت بین قلوبهم) عداوتلری برحده ایرمش ایدیکه اکر برکسنه انلرك ذات بینلری اصلاحنده یریوزنده‌کی اموالی انفاق ایتسه الفت واصلاحه قادراولمیدی (ولکن الله الف بینهم) لکن الله تعالی قدرت بالغه‌سیله انلرك قلوبی بینی تألیف ایتدی زیرا که اول مالك القلوبدر دیلدیکی کیفیته تقلیب ایدر (انه عزیز حکیم) اول الله تعالی قدرت وغلبه‌ده کاملدر ارادهٔ ایتدیکی شیئه مخالفت اولنمز حکیمدر ارادهٔ ایتدیکی شیئك ایشلنمسی لایق ایدوکن بیلور (یاایهاالنبی حسبك الله ومن اتبعك من المؤمنین) یامحمد الله تعالی سکا کافیدر ومؤمنلردن سکا اتباع ایدنلره ❁ دینلدیکه اشبو آیت غزوهٔ بدرده بیداده نازل اولدی سعید بن جبیر ایدر پیغمبر یمز صلی الله تعالی علیه وسلم اوتوز اوچ رجل والتی مرأه اسلامه کلدکده نصکره عمر رضی الله تعالی عنهك اسلامیله مسلمون قرق اولیجق بوآیت نازل اولدی (یاایهاالنبی حرض المؤمنین علی القتال) یامحمد مؤمنلری قتاله حث ترغیبده مبالغه‌ایت (ان یکن منکم عشرون صابرون یغلبوا مائتین) یامؤمنلر اکرسزدن صابر محتسب یکرمی رجل اولورسه عدوکزدن ایکیوز رجله غالب اولورسز (وان یکن منکم مائة یغلبوا الفا من الذین کفروا) واکرسزدن صابر محتسب یوز رجل اولورسه عدوکز کفره‌دن بیك رجله غالب اولورسز بانهم (قوم لایفقهون) شول سببدنکه انلرالله تعالی یی ویوم آخری بیلزلردر ثواب درجات عالیه‌رجاسیله مؤمنلرك ثباتی کبی ثابت اولمزلردر قاتل ومقتوللری هوان وخذلاندن غیری بولمزلردر اشبوحکم بوم بدرده ایدیکه الله تعالی مؤمنلردن رجل واحداوزره کافرلردن اون رجلله قتالی فرض ایتمشیدی مؤمنلره ثقیل اولیجق الله تعالی من بعد کلور آیتله تخفیف ایتدی ودیدیکه (الآن خفف الله عنکم وعلم ان فیکم ضعفا) الآن حق تعالی قتال امرنده‌کی تشدیدی سزدن کیدروب تخفیف ایتدی وسزدن واحدك عشره قتالندن ومائه‌نك الف قتالندن ضعفی اولدیغن بیلدی (فان یکن منکم مائة صابرة یغلبوا مائتین) اکرسزدن مائه‌صابره محتسبه‌اولورسه کفاردن ایکیوزه غالب اولورلر(وان یکن منکم الف یغلبوا الفین باذن الله) واکرسزدن بیك رجل صابر محتسب اولورسه الله تعالینك اذنیله کفاردن ایکی بیکه غالب اولورلر (والله مع الصابرین)الله تعالینك نصرومعونتی صابرلرایله‌در(ماکان لنبی ان یکون له اسری حتی یثخن فی الارض) رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم صحیح اولمدیکه اسارادن فدیه قبول ایده‌بلکه اکا صحیح اولورکه انلره قلیج اوره تاکه یریوزنده قتل اولنان کفار کثیر ومبالغه‌اوله انکله کفرذلیل وحزبی قلیل اوله واسلام عزیز واهلی جلیل اوله (تریدون عرض الدنیا) یامؤمنلر سزفدا اخذیله حطام دنیادیلرسز (والله یریدالاخرة) الله تعالی ایسه سزه ثواب آخرت اولمسنی دیلر (والله عزیز حکیم) الله تعالی ملکنده عزیزدر اولیاسنی اعداسی اوزره غالب قیلور هرحالده لایق اولانی بیلور مشرکینك شوکتی حالنده اثخانله امر ایدوب افتدادن منع ایلدی ومؤمنینك غلبه‌سی حالنده افتدا ایله

مکارلره مقابل مجازات ایدیجیدر ❁ روایت اولندیکه هجرته اذن اولندقده صحابه عزم مدینه ایدوب نزد علیه السلامده ابوبکر وعلی رضی الله عنهما قالمشیدی قریش خوفه تابع اولوب دار الندوه ده جمله مشورت ایلدیلر اولحالده ابلیس شیخ نجدی صورتنده جمعیته کلمشیدی پیغمبر علیه السلام حقنده بریسی خانه ده محبوس ایدوب ناوقاتنه دك بنجره دن

من بیننده تخییر ایتدی ❁ روایت اولندیکه پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمه یتمش اسیر کتورلدی اول جمله دن بری عباس ابن عبد المطلب ایدی و بری عقیل بن ابی طالب ایدی پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم اول اسیرلر امرنده اصحاب ایله استشاره ایدیجك ابوبکر رضی الله تعالی عنه دیدیکه یارسول الله انلر قومك واهلکدر سن انلری استبقاایت امیددرکه الله تعالی انلره توبه روزی قیله وانلردن فدیه آلوب اصحابکی انکله قوتلندیر ❁ عمر رضی الله تعالی عنه دیدیکه انلر ائمهٔ کفردر امرایتکه بیونلرین اورملم الله تعالی سنی فدایه احتیاج ایتمزبنی فلانه تمکین ایتکه بوینن اورم ❁ وحمزه یی عباسه وعلی یی عقیله تمکین ایتکه قرنداشلرینك بیونلرین اورملر ❁ عمرك بوقولی پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمه خوش کلمدی ودیدیکه الله تعالی بعض رجالك قلوبن برمرتبه تلین ایدرکه اول لبندن الین اولور ❁ وبعض رجالك قلوبن ایسه برمرتبه شدید ایدرکه اول حجارهدن اشد اولور ❁ یاابابکر سنك مثلك ابراهیم علیه السلام مثلیدرکه ❁ فمن تبعنی فانه منی ومن عصانی فانك غفور رحیم ❁ اولکه بکا تابع اوله اول بندندر واولکه بکا عصیان ایده قادرسنکه اکا ابتدادن مغفرت ورحمت ایده سن ویا توبه یی توفیقدن صکره دیو دعاایلدی ❁ ویاعمر سنك مثلك نوح علیه السلام مثلیدرکه ❁ رب لاتذر علی الارض من الکافرین دیارا ❁ یارب یریوزنده کافرلردن هیچ برکیمسه آلیقومغل دیو دعاایلدی اندن اصحابی ایکی امر بیننده تخییر ایتدی انلرایسه فدایی اختیار ایدوب الدیلر اویله اولسه بوآیت نازل اولدی عمر رضی الله تعالی عنه کلدی کورسه که پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمله ابوبکر رضی الله تعالی عنه بکایدرلر دیدیکه یارسول الله بکا خبرویرکه سزه نه حالت ایردی اکر کندمده بکابولورسم ایدین بولمزسم تباکی ایدم دیدیکه اصحابك فدا اخذ ایتدکلرینه بکایدرین انلرك عذابه استحقاقی بکاعرض اولندیکه انلرك اکا قربی بوشجره نك بوشجرهٔ قربیه یه قربندن زیاده در ❁ اشبو آیت دلیلدرکه انبیا اجتهاد ایدرلر خطا ایتدکلرنده انك اوزره قرار ایتمزلر (لولا کتاب من الله سبق لمسکم فیما اخذتم عذاب عظیم) اکر الله تعالیدن لوح محفوظده ثابت حکم سبق ایتمیدی که اجتهادنده خطا ایدنه عقاب ایتمیه ویا اهل بدره عذاب ایتمیه ویا برقومه که انلره اندن نهی تصریح اولنمیه ویا آلدقلری فدیه انلره حلال اولیسرایدوکیدر الدیغکز فدا مقابله سنده سزه عذاب عظیم ایریشیدی ❁ پس بو اجلدن پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم دیدیکه اکر عذاب نازل اولسه عمر ایله سعد بن معاذدن غیری اول عذابدن قورتیلور اولمیدی ❁ زیرا سعد دخی عمر کبی اثخانه اشارت ایتمشیدی (فکلوا مما غنمتم حلالا طیبا) فدیه دن اغتنام ایتدیککز شیئ حلال طیب اولدیغی حالده بیکز زیرا اولدخی جملهٔ غنایمدندر (واتقوا الله ان الله غفور رحیم) الله تعالی یه مخالفتدن قورقکزکه اول سزك ذنوبکزی مغفرت ایتدی وسزی اسرکیوب الدیغکزی مباح قیلدی (یاایها النبی قل لمن فی ایدیکم من الاسری ان یعلم الله فی قلوبکم خیرا یؤتکم خیرا مما

اکمك وصوینی ویرملم دیدی ابلیس بورأی بکنمیوب اکثر اهل مدینه اسلامه کلدیلر واصحابی اولطرفه کتدیلر واول شهرده بنی هاشم چوقدر اتفاق ایدوب سزکله جنك ایدرلر وانی قورتاررلر دیدی برغیریسی انی بوولایتدن چیقارمق کرکدرکه نره یه ایسترسه کتسون دیدی بنه ابلیس نره یه کیدرسه ناسی فریفته ایدوب جمعیت پیدا وسزکله مقاتله ایدر دیدی ابوجهل بنم رأیم اولدرکه قریشك هر قبیله سندن صایلور برر کیمسه طلب ایدملم وانلرك اتفاقیله قتل ایدملم قانی جمله قبیله ده طاغلسونکه بنی هاشم تمام قبیله ایله جنکه قادر اوله میوب بالضروره دیته راضی اولور دیدی ابلیس علیه اللعنه رأی بودر دیدی ابو جهل رأیی اوزره هر قبیله دن آدم طلبیله اولکیجه قتله قرارویردیلر حق تعالی جبریل علیه السلامله رسولنه خبرویروب اول حضرت علیه السلامدخی علی رضی الله عنهی فراشته براغوب ابوبکر رضی عنه ایله مغاره یه (اخذ) کتدی جناب حق پیغمبرینه انلرلامکریی بو آیت کریمه ایله بیان ایلدی (واذا تتلی علیهم آیاتنا قالوا قد سمعنا لو نشاء لقلنا مثل هذا ان هذا الا اساطیر الاولین) انلره قرآن آیتلری اوقوندیغی زمان انلر بوکلامی ایشتدك اکر مراد ایدرسك بزده بونك کبی سویلردك

فامطر علینا حجارة من السماء
او ائتنا بعذاب الیم) ❁ ابو
جهل ونضر وتبعه‌لری ❁
دیدیلرکه یارب اکر بو
قرآن حق وسنك طرفکدن
انزال اولمش ایسه سن
بزم اوزریمزه کوکدن
طاش یاغدر یاخود بزه
مولم ومهلك عذاب
کتور دیو دعا ایتدیلر
(وما کان الله لیعذبهم وانت
فیهم وما کان الله معذبهم
وهم یستغفرون) انلردعا
ایتدیلرسه دخی سن انلرك
ایچنده ایکن الله تعالی انلره
عذاب ایدر دکلدر الله تعالی
انلره عذاب ایدیجی دکلدر
که هنوز انلردن استغفار
ایده جکلر واردر ❁ دینلدیکه
الله تعالی پیغمبرلری ایچنده
ایکن براهالیه عذاب
ایتمدی الا اول پیغمبر
ومؤمنلری اخراجندن
صکره ایلدی وقتاکه پیغمبر من
ومؤمنلر ارالرندن چیقدقدن
بیوردیکه (وما لهم الا
یعذبهم الله وهم یصدون
عن المسجد الحرام وما کانوا
اولیاؤه ان اولیاؤه الا المتقون

اخذمنکم ویغفرلکم والله غفور رحیم) یامحمد اسرادن الکنزده اولان کسنه‌لره دیکل که اکر
الله تعالینك علم ازلیسی حکمنده قلوبکزده ایمان واخلاص وارایسه سزدن اخذاولنان فدادن
خیرلویی سزه ویرر وذنوبکزی مغفرت ایدر الله تعالی غفور رحیمدر توبه کزی قبول وسزی
اسلامه هدایت ایدر ❁ دینلدیکه اشبو آیت عباس بن عبدالمطب شاننده نازل اولوبدر پیغمبریمز
صلی الله تعالی علیه وسلم اکا تکلیف ایتدیکه کندینك فدیه‌سین وایکی قرنداشی اوغللری عقیل
بن ابی طالبك ونوفل بن الحارثك فدیه‌لرین دخی ویره ❁ عباس دیدیکه یامحمد استرمیسنکه عمرم
اولدقجه قریشدن تکفف ایدم پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی نیجه اولدی شوالتونکه
خروجك وقتنده انی ام الفضله ویروب دیدك که بیلمزینکه بوسفرده باشمه نه حالت ایرر اکر
موت ایررسه اول التون سنك واوغللرم عبدالله وفضل وقثمك اولسون ❁ عباس ایتدیکه سن
انی قندن بیلدك دیدیکه ربم جل شانه بکا انی خبرویردی دیدیکه اویله اولسه بیلدمکه سن نبی
صادقسن واندن شهادت کلمه‌سن سویلیوب اسلامه کلدی والله بن اول التونی ام الفضله ویردیکمده
بکا مطلع الله تعالیدن غیری احد یوغیدی وکیمسه قراکوسنده ایدی دیدی عباس ایدر اشبو آیت
کریمه مصداقنجه حق تعالی بکا اندن بدل یکرمی عبدویردیکه هربری مال کثیر ایله تجارت
ایدرلر وانلرك قتی ادناسی ویردیکم یکرمی اوقیه‌دن بدل بنم یکرمی بیك درهمله تجارت ایدر
وبکازمزمی ویردیکه اول بکا اهل مکه‌نك جمیع اموالندن سوکلودر ومغفرت موعوده یه ایسه
منتظرین (وان یریدوا خیانتك فقد خانوا الله من قبل فامکن منهم) واکر اساری سنکله ایتدکلری
عهدی نقض ایدرلرسه اندن اول انلر کفرله نقض عهد ایتمشلردی الله تعالی دخی یوم بدرده
مؤمنلری انلراوزره تمکین ایتدی اکر اول نقض عهدی اعاده ایدرلرسه الله تعالی دخی سنی انلر
اوزره تمکین اعاده ایدر (والله علیم حکیم) الله تعالی خلقنی واعمالنی بیلور حکمتی مقتضاسنجه
انلرك فعلنه مقابل فعل قیلور (ان الذین آمنوا) شونلرکه الله تعالی یه ورسولنه ایمان کتوره‌لر
(وهاجروا) ومکه‌دن مدینه‌یه هجرت ایده‌لر (وجاهدوا باموالهم وانفسهم فی سبیل الله)
والله تعالینك سبیلنده مالرلك کراع وسلاحه صرفله ونفسلرین قتاله مباشرتله جهاد ایده‌لر
(والذین آووا ونصروا) وشول انصارکه مهاجرینی دیارلرینه ایواء واعدالری اوزره
نصرت ایده‌لر (اولئك بعضهم اولیاء بعض) ایمدی انلر میراثده بری برلرینه اولیادر مهاجرون
وانصار هجرت ونصرتله بری برلرینه وارث اولورلردی اقارب وارث اولمزدی حتی که
❁ واولوا الارحام بعضهم اولی ببعض ❁ آیتیله اول نسخ اولندی وایمانه کلوب هجرت ایتمین
قریب مهاجره وارث اولمزدی مکه فتح اولنیجق هجرتك حکمی منقطع اولوب وراثت ارحامله
اولور اولدی (والذین آمنوا ولم یهاجروا مالکم من ولایتهم من شیء) شونلرکه ایمانه کلوب
هجرت ایتمدیلر سزکچون میراثده انلره ولایتکز یوقدر (حتی یهاجروا) حتی که انلرسزه

ولکن اکثرهم لایعلمون) الله تعالی انلره عذاب ایتمامك نه ممکندر که انلر مؤمنلری مسجد حرامی طواف ایتمکدن
منع ایدرلر انلراول مسجد حرامك متولیلری اولمدیلر ❁ کبز حرامك والیلریز دیرلر ❁ انك متولیلری انجق شرکدن
صاقنن مؤمنلردرلکن انلرك اکثری انی بیلمزلر (وما کان صلاتهم عند البیت الا مکاء وتصدیة فذوقوا العذاب بما کنتم تکفرون)

انلرك بيت حرم عندنده نمازلرى انجق ايصلق چالمق واللرينى اللرينه اورمق ايدى ايمدى كفركز سببيله قتل واسر عذابنى دادك ❁ منقولدركه بعض كفارك عادتى ايديكه رجال ونسا طوافه عريان كلوب ايصلق وال چالەرق طواف ايدرلردى ودينلديكه حضرت رسالتپناه عليه السلام نمازقيلار كن تغليط ايچون اول عملى ايدرلردى (ان الذين كفروا ينفقون اموالهم ليصدوا عن سبيل الله فسينفقونها ثم تكون عليهم حسرة ثم يغلبون) شول كافرلركه ناسى الله يولندن ومتابعت رسولدن آليقومق ايچون ماللرينى انفاق ايدرلر انلر يقينده يوم احده دخى انى انفاق ايده جكلردر صكره اول انفاقلرى مقصودلرى حاصل اولمديغندن انلره غم وندامت اولوب آخر كار فتح مكه ده مغلوب اوله جقلردر ❁ دينلديكه بدر جنكده لشكره ابوسفيان احد ايچون عربدن ايكى يوك كشى استيجار ايدوب قرق وقيه كمش ويردى كه انكله جنكده بولنه لر الله تعالى بو آيتك نزوليله انفاقلرينى خبر ويردى (والذين كفروا الى جهنم يحشرون) شونلر كه كفرلرنده ثابت اولديلر انلر جهنمه سوق اولنورلر (ليميز الله الخبيث من الطيب ويجعل الخبيث بعضه على بعض فيركمه جميعا فيجعله فى جهنم اولئك هم الخاسرون الله تعالى خبيث كافرى پاك مؤمندن فرق وتميز ايچون كافرلرى مغلوب ايدر وخبيثك بعضى بعضيسى اوزرينه ضم وجميعى بريكديروب جهنمه آتراول (سورة) خبيثلر ومالنى انفاق ايدنلر مال ونفسلرنده زيان ايديجيلردر (قل للذين كفروا ان ينتهوا يغفر لهم ما قد سلف وان يعودوا فقد مضت سنت الاولين) سن كافرلره ديكه اكر شرك وعداوت رسولدن واز كلورلرسه كچمش

هجرت ايدنجيه دكين اكرچه انلر اقرباكز ايسه ده (وان استنصروكم فى الدين فعليكم النصر) اكر مكه دن هجرت ايتمين مؤمنلر سزدن مشركين اوزره دين امرنده نصرت طلب ايدرلرسه اوزريكزه واجب اولورکه انلره مشركين اوزره نصرت ايده سز (الا على قوم بينكم وبينهم ميثاق) مكر برقوم اوزره نصرت طلب ايدرلركه سز كله اول قوم بينده عهد اوله اويله اولسه اول قوم اوزره اول مؤمنلره نصرتكز جائز اولمز زيرا كه عهدكز قتاله مانعدر (والله بما تعملون بصير) الله تعالى سزك نصرتده وعدم نصرتده اعمالكزى كورر اكا كوره خيروشردن جزاكزى ايركورر (والذين كفروا بعضهم اولياء بعض) شونلركه كافر اولديلر برى برلريله ميراث ويا موازره ده اوليادر ❁ اشبو دليلدركه انلركله مسلمين بينده توارث وموازره اوليه (الا تفعلوه) اكر سز امر اولنديغكزى ايشلمزسكزكه او بينكزده تواصلدر وبعضكز بعضكزى توليدر وسزكله كفار بينده قطع علايقدر (تكن فتنة فى الارض وفساد كبير) يريوزنده فتنهٔ عظيمه حاصل اولوركه اول ضعف ايمان وظهور كفردر ودخى دينده فساد كبير اولور (والذين آمنوا وهاجروا وجاهدوا فى سبيل الله والذين آووا ونصروا اولئك هم المؤمنون حقا) شونلركه ايمانه كلديلر ومكه دن مدينه يه هجرت ايتديلر والله تعالينك سبيلنده ماللريله ونفسلريله جهاد ايتديلر ومهاجرينى مكانلرينه انزال وتمكين ايتديلر وپيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلمه عدوسى اوزره نصرت ايتديلر ايمدى انلر ايمانلرنده كاملردر (لهم مغفرة ورزق كريم) انلر ايچون ذنوبلرينه مغفرت وجنتده ثواب كريم واردركه انده تبعه ومنت اولمز اكر دينورسه كه اشبو آيتى تكرارله مرادندر دينورکه مهاجرين مراتب اوزره ايديلر بعضيلرى هجرت اولى اهليدركه انلر حديبيه دن اول هجرت ايدنلردر وبعضيلرى ايسه هجرت ثانيه اهليدركه انلر حديبيه صلحندن صكره مكه فتحندن اول هجرت ايدنلردر وبعضيلر ايسه ايكى هجرت اهليدركه اوّل حبشه يه بعده مدينه يه هجرت ايدنلردر ❁ ايمدى آيت اولى ايله مراد هجرت اولى اهليدر وآيت ثانيه ايله مراد هجرت ثانيه اهليدر (والذين آمنوا من بعد وهاجروا وجاهدوا معكم فاولئك منكم) شونلركه مؤمنين هجرت اولى يى ايتدكلرندن صكره ايمانه كلوب هجرت ايتديلر ودين الله ده سزكله بيله كفاره جهاد ايتديلر ايمدى سزانلردن وانلر سزدندر (واولوا الارحام بعضهم اولى ببعض فى كتاب الله) لوح محفوظده ويا حكم الله ده مهاجرين وانصاردن ذوى الارحام ميراثده بعضيلرى بعضندن اوليدر (ان الله بكل شئ عليم) الله جل شانه اولده وآخرده توارثى فرض ايديكنه وغيريه عليمدر ايمدى انك امريله عمل ايدك

كناهلری مغفرت اولنور واكرينه عداوت وكفره عودت ايدرلرسه تحقيق الله تعالانك كچن انبيا وانلرك اعداسنه اولان سنتی بونلره دخی اولور (وقاتلوهم حتی لاتكون فتنه ويكون الدين كله لله فان انتهوا فان الله بما يعملون بصير ❀ انلره قتال ايدك كه تاشرك قالميه ودينك كليسی خالصا لله ﴿ ١٢٧ ﴾ توحيد اوله اكر كفردن منتهی اولورلرسه تحقيق الله تعالی انلرك عمللرينی كورر وخير مكافاتلرينی ويرر (وان تولوا فاعلموا ان الله مولیكم نعم المولی ونعم النصير ❀ اكر انلر قبول حقدن اعراض ايدوب جنك وعداوتدن كرو طورمزلرسه بيلك كه الله تعالی سزك معين وناصر كزدر اول نه كوزل مولی دركه دوستنی ضايع ايمز ونه احسن مدد كاردركه مؤمنه نصرت ويرر (واعلموا انما غنمتم من شیء فان لله خمسه وللرسول ولذی القربی واليتامی والمساكين وابن السبيل ان كنتم امنتم بالله وما انزلنا علی عبدنا يوم الفرقان يوم التقی الجمعان والله علی كل شیء قدير) بيلك هر شيدن جنكله وقهرله كفاردن الديغكز غنميتدر اول شيئك بشده بری الله ايچون ورسول ايچون وانك اقرباسی ومسلمان فقير يتيملر ومسلمان فقرا ومسلمان يولجيلر ايچوندر اكر الله تعالايه وعبدمز محمد عليه السلامه انزال ايتديكمز آيتلريمزه ايمان كتورديكز ايسه كه اول يوم بدرده ملكلر ايله امداد وانده حق وباطل بيننی فرق ومسلمانلرله كافرلر روبرو اولدی بو تقسيمه قناعت ايدك الله تعالی هر شيئه قادردر ❀ دينلديكه بو تقسيم بش بلوك اولمغله بر بلوكی آيت كريمه ده مسطورلره ثابتدر الله تعالانك ذكری مجرد تعظيم ايچوندر يوخسه جمله سی انكدر باقی درت بلوكی غازيلر كدر امام ابو حنيفه رضی الله عنه پيغمبر عليه السلامك وفاتيله انك سهمی واقرباسنك

﴿ سورة التوبة وهی مائة وثلاثون آية مدنية ﴾

﴿ الا آخرنده ايكی آيت مدنيه دكل ﴾

اولنه بسملهٔ شريفه يازلمامسنه حكمت زيرا كه صحابهٔ كرام رضوان الله عليهم اجمعين انده اختلاف ايتديلر بعضيلری ديديكه انفال وتوبه ايكيسی بر سوره در وبعضيلری دخی ديديكه هر بری بر سوره در قول اول اوزره ايكيسی بيننده بسمله ترك اولندی وقول ثانی اوزره ايكيسی بيننده فرجه آليقوندی علی بن ابی طالب كرم الله وجهه دن مرويدركه اول محاربه وضرب سيف امرنده نازل اولوبدر سيفده ايسه امان يوقدر وبسمله ايسه اماندندر عثمان بن عفان رضی الله تعالی عنهدن اشبو امردن سؤال اولندقده ديديكه پيغمبريمز صلی الله تعالی عليه وسلم اكا قرآندن برشیء نازل اولسه بونی فلان موضعه وضع ايدك ديو بيورردی ❀ اشبو برآءة ايسه آخر نازل اولاندندر پيغمبريمز صلی الله تعالی عليه وسلم قبض اولنوب بونك انفالدن ايدوكنی ويادكل ايدوكنی بيان ايتمدی اول اجلدن ايكيسی بينی تقرين قيلندی قصه ده بری برينه مشابه اولديغيچون وبسمله ترك اولندی پيغمبريمز صلی الله تعالی عليه وسلمدن انی ذكره اذن اولمديغيچون (برآءة من الله ورسوله الی الذين عاهدتم من المشركين) الله تعاليدن ورسولندن برآئتدر شول عهددنكه انی مشركينله معاهده ايتمشيديكز ❀ برآءة الله تعالی يه ورسولنه ومعاهده ايسه مسلمينه تعليق اولندی تاكه اول مشركينه عهدلرينی نبذ مسلمين اوزره واجب ايدوكنه دلالت ايده اكرچه اول معاهده الله تعالينك اذنيله ورسول الله صلی الله تعالی عليه وسلمك اتفاقيله صدور ايتمش ايسه ده الله تعالی ورسولی اندن بری اولديلر ❀ قصه سی اولدركه پيغمبريمز صلی الله تعالی عليه وسلم تبوك غزاسنه خروج ايديجك مشركون كنديلرله رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم بيننده اولان عهودی نكث ايتديلر الا انلردن بنو ضمره وبنو كنانه نكث ايتمديلر اويله اولسه مسلمون امر اولنديلركه اول ناكثينه عهدی نبذ ايده لر ومشركينه درت آی امهال ايده لر ديلدكلری يره كيده لر (فسيحوا فی الارض اربعة اشهر) ايمدی يا محمد انلره ديكل كه درت آی يريوزنده ديلديككز يره سير وسفر ايدك مسلميندن آمنين اولديغكز حالده (واعلموا انكم غير معجزی الله) بيلك كه الله تعالی يی اعجاز ايدر دكلسز اكرچه اول سزه امهال ايدرسه ده (وان الله مخزی الكافرين) وبيلك كه الله تعالی كافرلری دنياده اسر وقتلله وآخرتده عذابله اخزاء واذلال ايديجيدر روايت اولنديكه اشبو آيت نازل اوليجق پيغمبريمز صلی الله تعالی عليه وسلم قصوی نام ناقه سنه علی رضی الله تعالی عنهی بنديروب موسم اهلنه كوندرديكه انی انلره اوقويه والحال اندن اول ابوبكر رضی الله تعالی عنهی موسم اوزره اميرايدوب كوندرمشيدی ❀ دينلديكه يارسول الله انی ابوبكره كوندرسيدك ديديكه انی بنم قبلمدن انجق بر رجل تأديه ايدر علی رضی الله تعالی عنه موسمه قريب اوليجق ابوبكر رضی الله

سهمی ساقط اولوب انلر ثلثه باقیه یه صرف اولنور دیمش (اذ انتم بالعدوة الدنیا وهم بالعدوة القصوی والرکب اسفل منکم ولو تواعدتم لاختلفتم فی المیعاد ولکن لیقضی الله امرا کان مفعولا) ای مسلمانلر یاد ایدك شول وقتیکه سز مدینه یه یقین قوملق وصوسز مکانده ایدیکز ودشمنلریکز مدینه دن بعید وسواحلده یعنی قوت وشوکتده ایدیلر اکرسز قتاله وعدا ولندقده کندو حالکزی ودشمنك قوتی بیلیدیکز وعدهٔ جنکده اختلاف ایدردیکز ولکن الله تعالی وعده سز همان سزلری دشمنله جمع وانك علمنده اولمه جق ایشی حکم ایلدیکه اول نصرت مؤمنیندر (لیهلك من هلك عن بینة ویحیی من حی عن بینة وان الله لسمیع علیم) کفرله هلاك اولنك هلاکی حجتله قائم وظاهر اولمق وایمانله تعیش ایدهنك تعیشی شاهد ایله مشاهده اولمق ایچوندر تحقیق الله عظیم الشان مؤمن وکافر اقوالنی ایشیدیجی واحوالنی بیلیجیدر (اذ یریکهم الله فی منامك قلیلا ولو اریکهم کثیرا لفشلتم ولتنازعتم فی الامر ولکن الله سلم انه علیم بذات الصدور) چونکه الله تعالی رؤیاکده سکا مشرکلری قلیل کوسترمدی اکر کثیر کوسترمدی ای اصحاب سز قورقاقلق ایدوب جنك خصوصنده منازعه وتردد ایدیدکز ولکن الله تعالی سزی نزاع وترددن سالم ایلدی تحقیق الله تعالی (انلره قلبلرده اولان مکتوملری بیلیجیدر (واذ یریکموهم اذ التقیتم فی اعینکم قلیلا ویقللکم فی اعینهم لیقضی الله امرا کان مفعولا والی الله ترجع الامور) ای صحابه یاد ایلیك که دشمنه ملاقی اولدیغکزده الله تعالی سزك کوزیکزه دشمنی قلیل کوسترمدی

تعالی عنه رغا ایشتدی اشبو پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمك ناقه سنك رغائیدر دیوب وقوف ایتدی بعده علی رضی الله تعالی عنه کا یریشیجك ابوبکر رضی الله تعالی عنه اکا امیر ویا مأمور میسن دیدی علی رضی الله تعالی عنه دیدیکه مأمورین اندن ابوبکر رضی الله تعالی عنه یوم ترویه دن اوکدینکی یومده ناسه خطاب ایدوب انلره مناسکی تعلیم ایتدی ویوم نحر اولیجق علی رضی الله تعالی عنه جمرهٔ عقبه عندنده طوروب دیدیکه یاناس بن سزه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك رسولی بن دیدیلر که نه خصوصه رسولسین دیدیکه اکا نازل اولان آیاتدن ❁ اشبو نلری تبلیغه اندن ❁ برآءة من الله ورسوله ❁ دن اوتوز ویاقرق آیت اتمامنه دکین اوقودی ودخی امرا ولندمکه درت خصلتی سزه تبلغ ایدم بو بیلد نصکره بیت شریفی مشرك طواف ایتمیه وهیچ کیمسه عریان بیتی طواف ایتمیه وجنته نفس مؤمنه دن غیری کیمسه کیرمیه وهرذی عهد عهدنی اتمام ایلیه (واذان من الله ورسوله الی الناس یوم الحج الاکبر ان الله بریء من المشرکین ورسوله) والله تعالی ورسولندن یوم حج اکبرده ناسه اعلامدر که الله تعالی ورسولی مشرکلرك عهودندن بریئدر ❁ یوم الحج الاکبر ایله مرادنه ایدوکنده اختلاف اولندی ❁ دینلدیکه اول یوم عرفه در ویا یوم نحردر ویا ایام منانك کلیدر ویاخود پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمك حجی کونیدر که اندهمسلمانك حجی ویهود ونصاری ومشرکینك عیدلری جمع اولدی اندن اولده ونه صکره ده اول خصال هیچ برکونده جمع اولمیوبدر وکذلك حج اکبرده دخی اختلاف اولندی دینلدیکه حج اکبر قراندر وحج اصغر افراد بالحجدر ویاخود حج اکبر حجدر وحج اصغر عمره در (فان تبتم فهو خیر لکم) اکر کفر وغدردن توبه ایدرسکز اول توبه سزه خیر لودر (وان تولیتم فاعلموا انکم غیر معجزی الله) واکر توبه دن وعهده وفادن اعراض ایدرسکز بیلك که سز الله تعالی یی سزه عذاب ایتمسندن عاجز ایدر دکلرسز (وبشر الذین کفروا بعذاب الیم) وکافرلره دنیاده اسر وقتله وآخرتده عذاب نارله تبشیرایت (الا الذین عاهدتم من المشرکین) لکن مشرکیندن شونلرکه سز انلرکله معاهده ایده سز (ثم لم ینقصوکم شیئا) بعده مشروط عهدلرندن سزه برشی نقص ایتمیدلر وهیچ بر وجهله سزه ضرر ایتمیدلر (ولم یظاهروا علیکم احدا) واعدا کزدن هیچ کیمسه یه سزك اوزریکزه مظاهره ایتمیدلر (فاتموا الیهم عهدهم الی مدتهم) سز انلره مدت عهدلرین اتمام ایدك یوخسه انلرده ناکثین حکمنی اجرا ایتمکز (ان الله یحب المتقین) الله تعالی نقض عهوددن صاقنوب اکا وفا ایدنلری سور (فاذا انسلخ الاشهر الحرم) چونکه اشهر حرم منقضی اوله که رجب وذوالقعده وذوالحجه ومحرم آیلریدر ویا انکله مراد درت آیدرکه آنده نکث عهد ایدنلره سیروسفر مباح قیلندی (فاقتلوا المشرکین حیث وجدتموهم) اول نکث عهد ایدن مشرکلری حل وحرمده هرقنده بولورسکز قتل ایدك (وخذوهم) وانلری اسیر ایدك (واحصروهم) وانلری حبس ایدك (واقعدوا لهم کل مرصد) وهرممراوزره انلرایچون قعود ایدك که بلاده منبسط اولمیدلر ❁ دینلدیکه یعنی سز

انلره رصد اولدیغی كه هرتوجه ایتدكلری جهتدن انلری اخذ ایده سز ویاطریق مكه اوزره قعود
ایدیكه آنلری مكه یه دخولدن منع ایده سز (فان تابوا واقاموا الصلوة وآتوا الزكاة فخلوا سبیلهم)
اكر شركدن توبه ایدوب ایمانه كلورسه وتوبه وایمانلرینی تصدیقا نمازی قیلورلروزكاتی
ویررلرسه انلری حالرینه قویوب ذكر اولنماندن هیچ برشیئله انلره تعرض ایتمكز ❁ اشبو
دلیلدركه تارك صلاة ومانع زكاة كندی حالرینه قونلیه (ان الله غفور رحیم) الله تعالی
توبه ایدنه رحمت ومغفرت ایدیجیدر حسین بن الفضل ایدر اشبو آیت نسخ ایدوبدر هرآیتیكه
انده اذای اعدایه صبر واعراض ذكری اوله (وان احد من المشركین استجارك فاجره حتی
یسمع كلام الله ثم ابلغه مأمنه) اكر تعرضنه امر اولنان مشركلرك بری سندن امان دیلروجوارك
طلب ایلرسه اكا امان ویروب جوار كه آلغل تا كه كلام الله ی ایشیدوب ثواب وعقاب اسبابن
بیله بوندنصكره اسلامه كلمزسه انی قومنك دارینه ایركور بعده اكر اول سنكله قتاله چیقارسه
قدرتك اولورسه انی قتل ایت (ذلك بانهم قوم لایعلمون) اشبو امر انلره شول سببله در كه انلر
الله تعالینك دین وتوحیدنی بیلمز برقومدر اویله اولسه انلر كلام الله ی استماعه محتاجلردر حسن
ایدر اشبو آیت یوم قیامته دكین محكمه در (كیف یكون للمشركین عهد عند الله وعند رسوله)
الله تعالی ورسولی عندنده مشركین ایچون نیچه عهد اولور یعنی اولور دكلدر زیرا كه انلر
غدر ونقض عهد ایدرلر (الا الذین عاهدتم عند المسجد الحرام) لكن مشركیندن شونلرك
امر بندا تمام عهدله تربص ایدیكه مسجد حرام عندنده انلركله معاهده ایتمشدیكز كه انلر
قریش ویااهل مكه در كیم عهدلرین نقض ایتمدیلر (فما استقاموا لكم فاستقیموا لهم) ایمدی
مادامكه انلر سزكله اولان عهدلری اوزره ثباتله استقامت ایده لر سزدخی وفاده استقامت ایدیك
(ان الله یحب المتقین) الله تعالی نقض عهددن صاقنوب عهدینه وفا ایدنلری سور (كیف
وان یظهروا علیكم لایرقبوا فیكم الا ولا ذمة) مشركین ایچون نیچه عهد اولور حالبوكه انلر
سزه ظفر بولسه لر سزك امركزده قرابت وعهدی مراعات ایتمزلردی (یرضونكم بافواههم
وتأبی قلوبهم) قلبلرنده اولان كفر ومعاداتك خلافنی لسانلریله سزه اظهار ایدرلر حالبوكه
قلبلری اول اظهار ایتدكلری شیئدن اباوامتناع ایدر (واكثرهم فاسقون) انلرك اكثری متمردلردر
نقض عهددن تحاشی ایتمزلر (اشتروا بآیات الله ثمنا قلیلا فصدوا عن سبیله) الله تعالینك آیاتنی
عرض یسیره استبدال ایتدیلركه اول اتباع اهواء وشهوات در وانكله الله تعالی یه ایركورردین
ویاسبیلندن ناسی صدایتدیلر (انهم ساء ما كانوا یعملون) انلرك بوعملی نه چركین اولوركه
انی ایتدیلر (لایرقبون فی مؤمن الا ولا ذمة) اول مشركین مؤمن حقنده قرابت وعهدی رعایت
ایتمزلر (واولئك هم المعتدون) بلكه انلر امر اللهی تركله وعهدلرین نقضله شرارتده متجاوز لردر
(فان تابوا واقاموا الصلاة وآتوا الزكاة فاخوانكم فی الدین) اكر انلر كفردن توبه ایدرلر

دیدی اول كیمسه بندخی
یوزه یقین تخمین ایدرم
دیدی مع هذا طقوز یوز
اللی كشیدی چونكه دشمنك
كوزینه دخی اسلام آز
كورنمكله ابوجهل عسكرینه
بونلره سلاح جنكی ایتمیك
همان طوتوب ایپلره باغلیك
دیدی جنكه باشلدقلرنده
حق تعالی مؤمنلری انلرك
نظرنده ایكی قات كوستروب
منهزم اولدیلر (یاایها الذین
امنوا اذا لقیتم فئة فاثبتوا
واذكروا الله كثیرا لعلكم
تفلحون) ای مؤمنلر كفاردن
سزكله جنك قصدنی ایدر
عسكر كوردیكنز زمان
مقاتله ده ثبات ایدوب
یوزجویرمیك والله تعالی یی
قلبا ولسانا چوق ذكر
ایدیك شاید كه اعدا كزه
ظفر بوله سز (واطیعوا الله
ورسوله ولا تنازعوا
فتفشلوا وتذهب ریحكم
واصبروا ان الله مع الصابرین)
الله تعالی یه ورسوله
اطاعت ایدیك منازعه
ومخالفت ایتمیك كه ❁ سزه
جبانلق كلوب ❁ نصرت
بالصبا ❁ حدیث شریفی (تبیان) (ثانی) (۱۷) منطوقنجه ❁ سزدن ریح النصر كیدرولوجه الله صبر وثبات
ایدیك كه تحقیق الله عظیم الشانك عون ونصرتی صبر ایدیجیلرایله در (ولا تكونوا كالذین خرجوا من دیارهم بطرا ورئاء
الناس ویصدون عن سبیل الله والله بما یعملون محیط) شول كیمسه لر كبی اولمیك كه انلر مست اقبال اولوب فخر وناسه

ریا ایله دیارلرندن چیقدیلر وناسی راه حقدن منع ایدرلر الله تعالی انلرك اعمالنی بیلور وجزالرینی ویرر ❁ منقولدرکه
اهل مکه کاربانلرینك حمایتی ایچون مکه‌دن چیقدیلر کاروان سلامتله بدری کچدی دیو یولده خبر کلدی بناء
علیه رجوع مراد ایتدیلر ابوجهل البته بن بدره کیده‌رم ﴿ ١٣٠ ﴾ وانده شرب خمرله مشغول اولورم تا که عربده
بزم شوکت وشجاعتمز
آوازه‌سی منتشر اوله دیدی
حق تعالی مؤمنلره سز
کفار کبی عجب وریا ایله
دیارکزدن چیقمیك دیو
بو آیت کریمه ایله امر بیوردی
(واذ زین لهم الشیطان
اعمالهم وقال لاغالب لکم
الیوم من الناس وانی جار لکم
فلما تراءت الفئتان نکص
علی عقبیه وقال انی بریء
منکم انی اری مالاترون
انی اخاف الله والله شدید
العقاب) انی دخی یاد ایلیك که
شیطان کفارك عدوات
پیغمبریده اولان عمللرینی
تزیین ایدوب بوکون ناسدن
سزه غلبه ایدر یوقدر
وبن سزه اعانت ایده‌رم
دیدی وقتا که ایکی لشکر
بر برینی کوردیلر شیطان
ایزی اوزره دونوب
بن سزدن تبری ایده‌رم
زیرا بنم کوردیکمی سز
کورمز سز بن اللهدن
قورقارم دیدی الله تعالی
عقابنده شدیددر ❁
مرویدرکه قریش مکه‌دن
چیقوب بنی کنانه
حوالیسنه کلدکلرنده انلر ایله بینلرنده برودت اولمغله کیرو دونمك ایستدیلر ابلیس کنانه سرکرده‌سی سراقة (حسن)
بن مالك صورتنه کیروب انلره جنکه کیدك که بن بنی کنانه‌دن سزه ضرر کلمیه‌جکنه ضامنم وسزه رفاقت ایده‌رم دیدی انلرله
بدره کلوب ملکلرك نزولی کوردکده فراره عزیمتی حالنده حارث بن هشام ایله ال اله ویرمشلریدی حارث ای سراقه بو

وصلوات مفروضه‌یی ادا ایدرلر ومالرینك زکاتن مستحقنه ویررلرسه ایمدی انلر دینده سزك
اخوانکزدر (ونفصل الآیات لقوم یعلمون) احکام قرآنیه‌یی بز تبیین ایدرز شول قومه
کیم انك الله تعالیدن ایدوکنی بیلورلر (وان نکثوا ایمانهم من بعد عهدهم) اکر عهدلرین عقد
ایتدکلرندنصکره نقض ایدرلرسه (وطعنوا فی دینکم) ودینکزی تکذیب صریح واحکام
شرعیه‌یی تقبیح ایدرلرسه (فقاتلوا ائمة الکفر) ایمدی سز انلری قتل ایدك زیرا اول فعللریله
کفرده ریاست وتقدم اربابی اولوب قتله مستحق اولمشلردر (انهم لاایمان لهم) زیرا انلرك
حقیقتده عهدلری یوقدر اکر عهدلری اولسه طعن ایتمزلردی اشبو دلیلدرکه قچان بر ذمی
اسلامه طعن ایتسه عهدنی نکث ایدر (لعلهم ینتهون) تا که کفردن ونقض عهددن منتهین
اوله‌لر (الاتقاتلون قوما نکثوا ایمانهم) شول قومه قتال ایتمزمیسز که عهدلرین نقض ایتدیلر که انلر
حدیبیه‌ده‌کی عقد صلحی نقض ایتدیلر وبنو بکر ایچون خزاعه اوزره اعانت ایتدیلر (وهموا باخراج
الرسول) ودار الندوه‌ده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك اخراجی امرنده اتفاق ایتدیلر ❁
انکله دینلدیکه مراد یهوددر کیم رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمی مدینه‌دن اخراجه قصد ایتدیلر
(وهم بدؤکم اول مرة) حالبوکه انلر اول امرده معادات ومقاتله ایله بدأ ایتدیلر شول وقتن که عیر
لری سالم کندیلره واصل اولیجق محمد واصحابنی استیصال ایتمینجه یولیمزدن دونمزز دیدیلر
ویاخود پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم کتابله دعوت والزام حجت وتحدی‌یه بدأ ایدیجك
اکا معارضه‌دن معادات ومقاتله‌یه عدول ایتدیلر اویله اولسه سزه مانع ندرکه انلرکله معارضه
ومصادمه ایتمزسز (أتخشونهم) انلرکله قتالی ترك ایدرمیسز شول خوفله کیم انلردن سزه
مکروه ایریشه (فالله احق ان تخشوه) الله تعالی غیریدن احرادرکه قتال ایله امری ترکنده
اندن خوف ایده‌سز ❁ ایمدی انك اعداسنه قتال ایدوب امرنی ترك ایتمکز (ان کنتم مؤمنین)
اکر اکا مؤمنلر ایسکز زیرا که ایمانك مقتضاسی انك غیریدن خوف اولنممقدر (قاتلوهم یعذبهم
الله بایدیکم) سز انلره قتال ایدك که الله تعالی سزك الکزله انلره عذاب ایده قتل ویاهزیمتله (ویخزهم)
واسرله انلری ذلیل ایده (وینصرکم علیهم) وسزی انلرك اوزره غالب ایده (ویشف صدور قوم مؤمنین)
ومؤمنلردن بر قومك صدورینه شفا ویره که انلر یمندن بنو خزاعه دینور بر طائفه‌در کیم مکه‌یه
قدوم ایدوب اسلامه کلیجك اهل مکه‌دن اذای کثیره ایردیلر پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمه اندن
شکوی ایتدکلرنده پیغمبریمز صلی الله علیه وسلم انلره فرج قریبله تبشیر ایتدی (ویذهب غیظ قلوبهم)
واول قومك اهل مکه‌دن ایریشن مکاره سببیله قلبلرنده‌کی غیظی کیدره الله تعالی انلر ایچون
اشبو مواعدینه وفا ایتدی (ویتوب الله علی من یشاء) الله تعالی اهل مکه‌دن دیلدیکنه
کفردن توبه روزی قیلور اکا بناء انلردن ناس کثیر اسلامه کلوب اسلاملری

حسن اولدی (واللهعلیم حکیم) الله تعالی اولمشه واوله جغه علیمدر حکمت وعلمی مقتضاسنجه
هرایشی ایشلر (ام حسبتم ان تترکوا) یامؤمنلر ظن ایدر میسزکه مجرد ایمانله ترك اولنوب
جهادله امراولنمیه سز (ولمایعلم الله الذین جاهدوا منکم) حالبوکه سزدن اخلاصله جهاد
ایدنلری الله تعالی غیریکزدن تبیین ایتمیه (ولم یتخذوا من دون الله ولارسوله ولاالمؤمنین ولیجة)
شول وصفلو مجاهدلرکه الله تعالیدن ورسولندن ومؤمنلردن غیری اولیاء اتخاذ ایتمدیلرکه
سرلرین انلره افشا ایده لر (والله خبیر بماتعملون) الله تعالی سزك اعمالده غرضکزی بیلور
(ماکان للمشرکین ان یعمروا مساجدالله شاهدین علی انفسهم بالکفر) مشرکلره صحیح اولمزکه
مساجد اللهدن برشئ تعمیر ایده لر نفسلری اوزره کفره شاهدین اولدقلری حالده ❁ ابن
عباس رضی الله تعالی عنه ایدر وقتاکه عباس یوم بدرده اسیر قیلندی مسلمون انی کفر وقطیعة
رحمه تعییر ایتدیلر عباس ایتدی سزه نولدیکه مساویمزی ذکرایدر ومحاسنمزی ستر ایدرسز
علی رضی الله تعالی عنه ایتدی سزك محاسنکزدن دیدیکه مسجد حرامی تعمیر ایدرز وکعبه یی
اورتر وحجاجی صولندیررز الله تعالی بوآیتی انزال ایله عباسك قولنی ردایتدی الله تعالی مسلمین
اوزره ایجاب ایتدیکه مشرکینی تعمیر مساجددن منع ایده لر زیراکه مساجد تعمیر اولنورکه
پالکز الله تعالی یه عبادت اولنه اول الله تعالی یه کافر اولان شانندن دکلدرکه انی تعمیر ایده برجاعت
ذاهب اولدیلرکه انکله مراد عمارت معروفه اوله بناء مسجد وانی مرمت کبی ایمدی کافراندن
منع اولنور انی وصیت ایتسه امتثال اولنمز وبعضیلر دیدیلرکه انکله مراد مسجده دخول واندە
قعوددر حسن ایدر مشرکینه صحیح اولمزکه مسجد حرام اهلندن اولمغه ترك اولنه (اولئك
حبطت اعمالهم وفی النار هم خالدون) ایمدی انلرك افتخار ایتدکلری عملری شرکه مقارن
اولدیغیچون حبط اولور وناردە انلر دائم قالور (انما یعمر مساجدالله من آمن بالله والیوم
الآخر واقام الصلاة وآتی الزکوة ولم یخش الاالله) الله تعالینك مساجدین شول وصفلو کسنه لر
تعمیرایدرکه الله تعالی یه ویوم آخره ایمان کتوره ونمازین قیله وزکاتن ویره ودین امرنده الله‌ك
غیریدن خوفی اولمیه (فعسی اولئك ان یکونوا من المهتدین) بو وصفلو کسنه لره واجب
اولورکه شول جنتی مؤدی اولور طاعت الهی استمساك ایده لر ❁ قال النبی صلی الله تعالی علیه
وسلم اذارأیتم الرجل یعتاد المسجد فاشهدوا له بالایمان فان الله قال انما یعمر مساجدالله من آمن
بالله والیوم الآخر ❁ پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر قچان برر جلی مسجده وارمغه
معتاد کوره سز انك ایمانندن شهادت ایدك اندن اشبو آیتله استشهاد ایتدی ❁ وقال النبی صلی الله
تعالی علیه وسلم من غدا الی المسجد وراح اعدالله له نزلة من الجنة کلما غدا اوراح ❁ پیغمبریمز
صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر برکسنه که صلوات مکتوبه یی ادا ایچون مسجده کیده هروارد یغنجه
الله تعالی انکیچون جنتده نزله اعداد ایدر ❁ وقال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم من بنی لله مسجدا

(اذیقول المنافقون والذین
فی قلوبهم مرض غرهؤلاء
دینهم ومن یتوکل علی الله
فان الله عزیز حکیم)
یادایدك انیکه منافقلر
وقلبلرنده شك مرضی
اولنلر بومؤمنلری دینلری
آلداتدی دیدیلر کیمسه
الله تعالایه توکل ایدر
تحقیق الله عظیم الشان
امرنده غالب وهرفعلنده
حکمت بالغه سی واردر
• بو آیت کریمه ده منافقوندن
مراد مدینه منافقلری
وقلبلرنده مرضی اولنلردن
مراد مکه ده اسلام اظهار
ایدوب هجرتله سرافراز
اولمیانلرکه قریشك مکه دن
چیقوب بدره هزیمتلرنده
انلری دخی چیقارمشلریدی
وانلرك نیتلری ایکی لشکرك
قتغیسی زیاده کوررلرسه
اکامیل ایتمك ایدی انلرك
بونیتلری ودولت هجرتدن
بطاءتلری سببیله روزبدرده
بو شئامته اوغرهیوب
انلردن بری قالمینجه قتل
اولنمدیلر دینلمشدر
(ولوتری اذ یتوفی الذین

کفروا الملئکة یضربون وجوههم وادبارهم وذوقوا عذاب الحریق) یامحمد بدرده مقتول کافرلرك ملك الموت
روحلرینی قبض ایتدیکی زمان کوریدك که یوزلرینه وارقه لرینه آتشدن چوماقلرله اورر لرویاقیجی عذابی دادك ایشته بوعذاب جهنمك
مقدمه سیدر دیرلر (ذلك بماقدمت ایدیکم وان الله لیس بظلام للعبید) سزه بوضرب وعذاب اراده تکرله تقدیم ایتدیککز کفر ومعاصی

کفر وعصیان ایده نه قوت ومشیتیله عقابی شدیددر (ذلك بان الله لم یك مغیرا نعمة انعمها علی قوم حتی یغیروا ما بانفسهم وان الله سمیع علیم) مشرکلره بو عقوبت اول سببدندرکه الله تعالی برقومه انعام ایتدیکی نعمتی تغییر وتبدیل ایدرا ولمدی تا اول قوم نفسلرنده اولان شرك ومعادات پیغمبران ایله کفران نعمت اولمدقجه تحقیق الله عظیم الشان انلرك اقوالنی ایشیدیجی و افعالنی بیلیجیدر (کدأب آل فرعون والذین من قبلهم کذبوا بایات ربهم فاهلکناهم بذنوبهم واغرقنا آل فرعون وکل کانوا ظالمین) ال فرعون واندن مقدم کچن قوم کافرینك عادتلری کیبکه ربلری عزشانه نك آیتلرینی تکذیب ایتدیلر انلرك کفرلری سببیله انلری هلاك وال فرعونی غرق ایتدك اول تکذیب ایدن قوملر وآل فرعون وقریش کندو نفسلرینه ظلم ایتملریله اول مکذبلرك هربری برر عذابله وال فرعون غرقله وقریش قتله دنیاده چزالندیلر (خلاف) (ان شر الدواب عند الله الذین کفروا فهم لایؤمنون) یریوزنده یورر حیواناتك شری عند الله شول کافرلردرکه کفر اوزره اصرار ایدرلرا نلردن ایمان مأمول اولمز (الذین عاهدت منهم ثم ینقضون عهدهم فی کل مرة وهم لایتقون) ودولجدن

بنی الله له کهیئته فی الجنة ❁ پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر برکسنه که الله رضاسنه بناء ایده الله تعالی دخی انکچون جنتده اول هیئتده بربیت بناء ایدر ومسجد عمارتندندرکه اول فراشلرله تزیین ایدیله وسراجلرایقادیله تنویراولنه واندهذکر وعبادت ودرس علمه مداومت ایدیله ❁ قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم قال الله تعالی ان بیوتی فی ارضی المساجد وان زواری فیها عمارها فطوبی لعبد یطهر فی بیته ثم زارنی فحق علی المزور ان یکرم زائره ❁ پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر الله تعالی ایدرکه یریوزنده بنم بیوتم مسجدلردر وبنی انده زیارت ایدنلر انك عماریدر سعادت اول عبدهکه بیتنده تطهر ایدوب اندن بنی زیارت ایده زیارت اولنانه واجبدرکه زائرینه اکرام ایده (أجعلتم سقایة الحاج وعمارة المسجد الحرام کمن آمن بالله والیوم الاخر وجاهد فی سبیل الله) سز حجاج سقین ومسجد حرام عمارتن الله تعالیه ویوم آخره ایمان کتوره نك ایمانی وسبیل اللهده جهاد ایدنك جهادی کبیمی قیلورسز (لا یستوون عند الله) مشرکینك کندیلری واعمال محبطه لری مؤمنلرك کندیلرینه واعمال مثبته لرینه مساوی اولمز (والله لایهدی القوم الظالمین) الله تعالی هدایت ایتمز شول قومه کیم شرکله ومعادات رسوللله وضلالته انهماکله نفسلرینه ظلم ایدیجیلردر (الذین آمنوا وهاجروا وجاهدوا فی سبیل الله باموالهم وانفسهم اعظم درجة عند الله) شونلرکه ایمانه کلدیلر ومکه دن مدینه یه هجرت ایتدیلر وسبیل اللهده مالری ونفسلریله جهاد ایتدیلر عند الله اعلای رتبه ده واکثر کرامتده در (واولئك هم الفائزون) وانلر عند الله ثواب ونیل حسنایه فائزلردر (یبشرهم ربهم برحمة منه ورضوان وجنات) ربلری جل شانه انلره رحمت ورضوان وجناتله تبشیر ایدر (لهم فیها نعیم مقیم) اول جناتده انلر ایچون نعیم دائم اولور (خالدین فیها ابدا) انلر اندهابدا خالدین اولدقلری حالده (ان الله عنده اجر عظیم) الله تعالی عندنده اجر عظیم واردرکه استیجاب ایتدکلری شیئ انك جنبنده استحقار اولنور (یاایها الذین آمنوا لاتتخذوا آباءکم واخوانکم اولیاء ان استحبوا الکفر علی الایمان) یامؤمنلر اکر آباءواخوانکز ایمان اوزره کفری اختیار واکا حرص ایدرلرسه سزانلری اولیاء واصدقا ایدنمکز بروجهله کیم انلره اسرارکزی افشاء وانلرکله مقامی ایثار ایده سز ❁ روایت اولندیکه پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم مدینه یه هجرتله امر ایدیجك اصحابك بعضلرینه اهل واولادی تعلق ایدوب اقسام والحاحله بزی قویوب کتمکز مؤتمز امرینه قائم اولمامغله ضایع ایتمکز دیجك قلبلرینه رقت کلوب هجرتی ترك ایتدکلرنده اشبو آیت نازل اولدی ❁ وباخود سبب نزولی شول طقوز کسنه ایله موالاتدن نهی ایچون ایدیکه مرتداولوب مکه یه لاحق اولدیلر یعنی انلری اولیا ایدنمکزکه انلرسزی ایماندن منع وطاعاتدن صد ایدرلر (ومن یتولهم منکم فاولئك هم الظالمون) اولکه انلرکله موالات ایدوب عورات مسلمینه انلری مطلع ایده وانلرکله مقامی هجرت وجهاداوزره ایثار ایده ایمدی انلره موالاتی

شردخی اول کیمسلردرکه سن انلرله عهد ایتدك صکره چوق کره عهدلرینی بوزدیلر حال بوکه نقض عهدلرنده الله تعالادن قورقمزلر ❁ مرویدرکه بنی قریظه پیغمبر علیه السلامله عهدایلدیلرکه انك دشمنیله دوستلق ایتمیه‌لر وبدرده مشرکلره سلاح ویردیلر صکره اونوتدق دیدیلر تکرار ینه بو وجهله عهد ایتمشکن خندق

حلاف محلنه وضعله نفسلرینه ظلم ایتمشلردر ❁ وقتاکه آیت اولی نازل اولدی اسلامه کلوب هجرت ایتمینلر دیدیلرکه اکر بزهجرت ایدرسه وزاموالمز بترو تجارتمز کیدرودارلریمز یقیلور وارحامز بزدن منقطع اولور اویله اولسه بیورلدیکه (قل ان کان اباءکم وابناءکم واخوانکم وازواجکم وعشیرتکم واموال اقترفتموها وتجارة تخشون کسادها ومساکن ترضونها احب الیکم من الله ورسوله وجهاد فی سبیله فتربصوا حتی یأتی الله بامره) انلره دیکلکه اکرسزه آباء وابناء واخوان وازواج وعشیرتکز واموالکزکه انی اکتساب ایتدیکز وتجارتکه نفاق وقتنك فوتندن قورقرسز وقصور ومنازلکه اندهاقامتی نفسکزه خوش کورر سزالله تعالی ورسولندن وانك سبیلنده جهاددن احب ایسه منتظر اولك که الله تعالی عقوبت عاجله ویاآجله سیله ویافتح مکه ایله سزه امرنی ایرکوره (والله لایهدی القوم الفاسقین) الله تعالی توفیق وارشاد ایتمزشول قومه که طاعتدن خروج ایدرلر اشبو آیتده تشدید عظیم واردر مسلمولدن ازدرکه اندن تخلص ایده (لقد نصرکم الله فی مواطن کثیرة ویوم حنین) الله تعالی سزه مواطن حربك کثیرنده ویوم حنین موطننده نصرت ایتدی ❁ حنین مکه وطائف بینده بروادیدر ویااول ذوالمجاز جنبنده در (اذا عجبتکم کثرتکم) شول وقتی که کثرتکز سزی اعجاب ایتدی (فلم تغن عنکم شیئا) اول کثرتکز سزه نازل اولان قضاء اللهدن برشیء دفعنه مفید اولمدی (وضاقت علیکم الارض بما رحبت) ارض واسعه ایکن شدت رعبدن اول سزه ضیق اولدی برحیثیتله کیم اندهنفوسکز مطمئن اولور مکان بولمدیکز اثم ولیتم مدبرین) بعده منهزم اولدیغکز حالده کفاردن وراء ظهرکزه دونوب کتدیکز (ثم انزل الله سکینته علی رسوله وعلی المؤمنین وانزل جنودالم تروها) اول هزیمتدنصکره الله تعالی رحمتی رسولی اوزره ومنهزم اولان مؤمنلر اوزره ویا پیغمبرصلی الله تعالی علیه وسلمله ثابت اولوب فرارایتمین مؤمنلر اوزره انزال ایتدی ودخی برجنود انزال ایتدیکه انی سزکورمدیکز که انلر ملائکه در (وعذب الذین کفروا) وکافرلری قتل واسر وسبی ایله تعذیب ایتدی (وذلك جزاء الکافرین) اشبو مذکور دنیاده کافرلرك کفری جزاسیدر (ثم یتوب الله من بعد ذلك علی من یشاء) بوندنصکره الله تعالی اول کافرلردن دیلدیکنه اسلام توفیقیله توبه روزی قیلدی (والله غفور رحیم) الله تعالی مغفرت ورحمتلودر وانلردن تجاوز ایدر وانلره تفضل ایدر ❁ روایت اولندیکه پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم مکه یی فتحدنصکره مهاجرینلدن اون ایکی بیك واهل مکه دن ایکی بیك کشیله بدر وحنینه کتدیکه انده هوازن وثقیفله قتال ایده که انلر انجق درت بیك مشرکین ایدیلر انصاردن سلمة بن سلامة بن وقش دیدیکه بوکون بز بودکلو آز مشرکینه مغلوب اولوردکلز اصحاب دخی انك بوقولنه توکل ایتدیلر لکن پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم انك اول قولنه زیاده المچکدی وحق تعالی دخی اول قوله راضی اولمیوب امرلرین کندیلره توکیل ایتدی انده مشرکین ایله قتال شدید ایدوب مسلمون منهزم اولدیلر پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایله عباس وابوسفیاندن غیری یکسنه قالمدی اول منهزم

معرکه سنده ابو سفیانله اتفاق ایدوب عهدی بوزدیلر (فاما تثقفنهم فی الحرب فشرد بهم من خلفهم لعلهم یذکرون) سن اول نقض عهدایدنلره تصادف ایله جنکده ظفر بولدیغکده انلری قتل وتنکیل ایله جمعیتلرینی تفریق ایله که ورالرنده اولان اهل مکه وسائری اندن قورقوب عبرت الهلر شایدکه اول خوفله تفکر ایدوب نقض عهددن حذر ایده‌لر (واما تخافن من قوم خیانة فانبذ الیهم علی سواء ان الله لایحب الخائنین) ❁ اکر سنکله معاهد بر قومدن نقض عهده دائر خیانت علامتلری فهم ایدر سك مقاتله دن مقدم انلره نقض عهدی طرح واعلام ایله تا که نقض عهد علمنده برابر اوله سزالله تعالی نقضله خیانت ایدنلری سومز (ولا یحسبن الذین کفروا سبقوا انهم لایعجزون) ❁ بدر معرکه سندن قورتیلان ❁ کافرلر ظن ایتمسونلر که بزم

عذابمزدن خلاص اوله‌لر زم عذابمزك انلره ادراکندن بزی عاجز ایده مزلر (واعدوا لهم ما استطعتم من قوة ومن رباط الخیل ترهبون به عدو الله وعدوکم واخرین من دونهم لاتعلمونهم الله یعلمهم وما تنفقوا من شیء فی سبیل الله یوف الیکم وانتم لاتظلمون) کفاایله مقابله ومقاتله ایچون عسکر اسلامه قوت ویره جك سلاح وآلات حرب ووقته کوره مالزمه جنکی وطویله ده باغلو وبسیلو

آتلری قدرتکر یتشدیکی قدر حاضر واماده ایدك که انکله الله تعالی نك وسزك دوشمنکر اولان کفار مکه یی وانلردن غیری سزك بیلمیوب الله تعالانك بیلدیکی یهود ونصاری ومجوس کفره لرینی قورقوده سز ❁ بو مثللو اسلحه ومالزمهٔ حربه) فی سبیل الله صرف ایلدیککز شیئك مکافاتی تماماسزه ادا اولنوب نقصان ثواب ایله قطعا ظلم اولنمز سکز

(وان جنحوا للسلم فاجنح لها وتوكل على الله انه هو السميع العليم) اکر انلر صلح واستسلامه میل ایدرلرسه سن دخی میل ایله والله تعالایه توکل ایله تحقیق الله تعالا انلرك اقوالنی ایشیدیجی ونیتلرینی بیلجیدر (وان يريدوا ان يخدعوك فان حسبك الله هو الذى ايدك بنصره وبالمؤمنين والف بين قلوبهم لو انفقت ما فى الارض جميعا ما الفت بين قلوبهم ولكن الله الف بينهم انه عزيز حكيم) اکر انلر ❁ صلحدن جنکه تحویل ایله ❁ سنی الدائمق مراد ایدرلرسه الله تعالی نصرتیله سکا کافیدر اول الله تعالی سکا ملائکه وانصار ایله نصرت وقوت ویردی واول انصارك ❁ یعنی اوس وخزرج زمان جاهلیتده بوزیکرمی سنه بینلرنده مقاتله وعداوت واریکن الله تعالی ❁ قلبلرینه محبت والفت القا ایدوب برلرلریله نفس واحده کبی اولدیلر اکرسن یریوزنده اولان مال ومتاعی صرف ایلسك انلرك قلبلری بینی تألیفه قادر دکل ایدك لکن الله تعالی حکمت بالغه سیله انلرك قلوبی بینی تألیف ایلدی الله عظیم الشان قدرت (بعده) وغلبه ده کامل واراده سنده داناوحکیمدر (یا ایها النبی حسبك الله ومن اتبعك من المؤمنين ❁ یا محمد الله تعالی سکا وسکا تابع مؤمنلره کافیدر ❁ دینلدیکی بو آیت کریمه تقویت وتسلیت خاطر حضرت پیغمبر ایچون بدرده قتالدن مقدم نازل اولدی وبرروایتده

اولان اهل مکه ایدی پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم بر بغلهٔ بیضایه بنمش ایدی یمین ویسارینه باقنوب بغله سن کفار جانبنه سوردی عباس انك لجامن وابوسفیان رکابن طوتردی اندن عباس رضی الله تعالی عنهه امر ایلدیکه اصحاب شجره یی چاغره اول ایسه جمهوری الصوت ایدی چاغریجق فی الحال پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمك قتنه دزلدیلر وحق تعالی دخی اکابش بیك ملك امداد ایدوب کلدیلر پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم مسلمینك مشرکین اوزره هجومنه نظر ایدیجك دیدیکه ❁ الآن حمی الوطیس ❁ ویردن برقبضه حصا آلوب کفارك یوزلرینه قارشو صاچدی رب محمد حقیچون کفار منهزم در دیدی باذن الله کفاردن برکیمسه قالمدی الا پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمك صاچدیغندن انك کوزینه ایردی آززمانده صندیلر وفراره یوزطوتوب آردلرینه دوندیلر عیال واموالری اوطاسده ایدی اکا ایردیلر پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم اشمریلردن ابوعامر نام رجلی امیر ایدوب جیشله اوطاسه کوندردی حتی که منهزم اولان کفارك عیالن سبی ایتدیلر وجعرانه نام موضعه کتوردیلر التی بیك سبی ایدی وپیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم انی مسلمینه قسمت ایتدی وسائر اخذ اولنان اموال وسوائمی دخی انجلین ایتدی بوندنصکره هوازن اهلی مسلمین اولدقلری حالده پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمه کلدیلر اموال وسبیلرینك ردنی دیلدیلر پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم انلره دیدیکه اموال وسبیدن برین اختیار ایدك دیدیلر که سبیمزی اختیار ایدرز اویله اولسه پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم الله تعالی یه حمدوثنادنصکره اصحابه خطاب ایدوب دیدیکه اشبو اخوانمز تائبین اولدقلری حالده کلدیلر بن رأی ایتدمکه انلره سبیلرین ردایده وزاولکه اکا طیب القلب اوله ایتسون واولکه طیب القلب اولمیه یدنده کی سبین بزه اقراض ایتسون سبیه اصابت ایتدیکمزده انك یرینه سبی ویره وز دیدیلر که جمعمزسنك رأیکه راضیلرز سبیلرین کندیلره تسلیم ایلرز پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی بیلمزز احتمالدر اراکزده اکاراضی اولمزاوله عرفا کزه امر ایدك که هربری قومنه انی صوره لر هربری اتباعنك مافی ضمیرینی بزه بیلدیره لر جمله سی اکارضا ویردیلر ورأینه موافقت کوستردیلر (یا ایها الذین آمنوا انما المشرکون نجس) یا مؤمنلر مشرکلر قذردر ویاخبیث الباطنلردر ویاانلردن اجتناب واجبدر انجاسدن اجتنابك وجوبی کبی زیرا انلر تطهر ایتمزلر وانجاسدن اجتناب ایتمزلر بلکه غالبده نجاساتی ملابسلردر وزیرا انلر جنابتدن اغتسال ایتمزلر وحدث ایچون آبدست آلمزلر بوقوله استدلال ایدرکه اول انلرك نجس العیندر دینلرحتی که ماءانلرك ملاقاتیله نجس اولور اسلامه کلدکارنده اوزرلرینه غسل واجب اولور وانلرکله مصافحه ایدنك آبدستی بوزیلور (فلا يقربوا المسجد الحرام) ایمدی مسجد حرامه قریب اولمسونلر نجس اولدقلریچون دینلدیکه مراد حرمه دخولدن منعدر زیرا حرمه داخل اولیجق مسجد حرامه قربی ایجاب ایدر تکیم حق تعالی ❁ سبحان الذی اسری

بعبده لیلا من المسجد الحرام ❁ دیوب انکله حرمی اراده ایتدی زیرا که پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم اسرای امهانی بیتندن ایدی امام بغوی ایدر بلاد اسلام کفار حقنده اوچ قسمدر قسم اول حرمدر ایمدی کافرك هیچ رحالله اکا دخولی جائز اولمز اول کرك ذمی ویامستأمن اولسون حتی دار کفردن امامه حرمده ایکن رسولی کلسه جائز اولمزکه اکا حرمه دخوله اذن ویره بلکه اکا خارج حرمه کسه کوندره که انك رسالتن کتدویه ایرکوره اما که ابو حنیفه معاهدك حرمه دخولن تحویز ایدر منع مشرکینه مختص اولدیغیچون قسم ثانی بلاد اسلامدن حجازدر ایمدی کافره جائز اولورکه اکا اذنله دخول ایده لکن مقام سفردن اکثرنده اقامت اولنمیه که اول اوچ کوندر عمر بن الخطاب رضی الله تعالی عنه ایدر پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمدن ایشتدمکه دیر انشاء الله اکر صاغ اولورسم یهود ونصاری یی جزیرهٔ عربدن چیقارم حتی انده مسلمندن غیری کمسه آلیقومیم پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم آخرته انتقال ایدر اولیحق اصحابنه وصیت ایتدیکه مشرکینی جزیرهٔ عربدن چیقاره لر ابوبکر رضی الله تعالی عنه اکا تفرغ ایده مدی حتی که عمر رضی الله تعالی عنه زمان خلافتنده انلری اجلاء ایتدی وانلردن تجارتله قدوم ایدنه اوچ کون مهلت ویردی وجزیرهٔ عربك حدودی طولا اقصای عدن ابینden ریف عراقه دکدر وعرضا جده دن ساحل بحردن اطراف شامه دکدر قسم ثالث سائر بلاد اسلامدر ایمدی جائز اولورکه انده کافر ذمت وامانله اقامت اولنه لکن مسلمدن اذنسز مساجده دخولدن منع اولنه (بعد عامهم هذا) اشبو بیلد نصکره که اول هجرتك طقوزنجی سنه سی ایدی انده ابوبکر رضی الله تعالی عنه امیر موسم اولوب ناسی حج ایتدردی وعلی رضی الله تعالی عنه سورهٔ براءه یی ناسه اوقودی نتکیم قصه سی اشبو سوره اولنده ذکر اولندی (وان خفتم عیلة) اکرسز فقر خوفین ایدرسکز مشرکینك حرمدن منع اولنملریله وانلرك قدومیله حاصل اولان مکاسب وارزاق انقطاعیله (فسوف یغنیکم الله من فضله ان شاء) ایمدی اول خوفی قلوبکزدن کیدرك که حق تعالی دیلرسه عطاء وفضلندن سزی وجه آخرله غنی ایدر اویله اولسه الله تعالی اول وعدنی انجاز ایتدی سمادن امطار انزال ایدوب خیرلرین ارتوردی ودخی جده وصنعا وجرش اهلنه اسلامی توفیق ایدوب هربری علی التوالی مکه یه میرهٔ کثیره طاشیوب کتوردی وفتح بلادوا خذ غنائمله واهل ذمتدن اخذ جزیه ایله انلره غنا ایرکوردی ومشیئة الهیه یه تعلیقله تنبیه ایتدیکه الله تعالی عبادنی اغنیاده متفضلدر بعضنه اولور وبعضنه اولمز وبعض عامده اولور وبعض عامده اولمز ایمدی عبادیلایق اولورکه تحصیل آمالده حضرت رب متعاله تضرع وابتهال ایده لر (ان الله علیم حکیم) الله تعالی احوالکزی بیلور منع واعطاسنده حکمتن اجرا قیلور (قاتلوا الذین لایؤمنون بالله ولا بالیوم الآخر) شول قومه قتال ایدك که انلر الله تعالی ویوم آخره کاینبغی تصدیق ایتمزلر زیرا که ایمان اوچ امرك مجموعندن عبارتدرکه اول اعتقاد حق واقرار

ایدیجی بکرمی رجال اولورسه ایکیوز کفار رجله غالب اولورا کرسزدن یوزاولورسه بیك کفاره غالب اولوراول سببدنکه انلر الله تعالایی واخرتی بیلمز قوملردر ❁ دینلدیکه بو آیت کریمه نك نزولی یوم بدرده اولوب بر مؤمن اون کفارایله مقاتله ایتمك خصوصنده مؤمنلره باعث تفکر وموجب ثقلت اولمغله بو آیتی نسخله آیت آتیه بیورلدی (الئن خفف الله عنکم وعلم ان فیکم ضعفا فان یکن منکم مائة صابرة یغلبوا مائتین وان یکن منکم الف یغلبوا الفین باذن الله والله مع الصابرین) اون کافره بر مؤمنك مقاتله سی تکلیفی ضعفکز اولدیغندن حمل ثقیل ایدوکنی الله تعالی بیلوب شمدی سزدن انی تخفیف ایلدیکه اکر سزدن صبر ایدیجی یوزکشی اولورسه ایکیوز کافره غالب اولور واکرسزدن بیك کیمسه اولورسه ایکی بیك کافره الله تعالانك اذن وامریله غالب اولورالله تعالانك نصرت واعانتی صبر ایدیجیلرایله در (ماکان لنبی ان یکون له اسری حتی یثخن فی الارض تریدون عرض الدنیا والله یرید الاخرة والله عزیز حکیم) برنبی ایچون اسارادن فدیه آلمق لایق اولمدی تاکه یر یوزنده کفارك قلتی واسلامك عزتیچون انلر قتل اولنه ای مؤمنلر سزلر سریع الزوال دنیایی استرسکز الله تعالی

سز لجون ثواب اخرتی مراد ایدر الله تعالی غالبدر دوستلرینه دشمنلر اوزرینه غلبه ویرر قوللرینه عملرینه کوره مکافاته حکیمدر ❁ مرویدرکه بدرده یمش اسیر کتوردیلر بونلرك خصوصنده پیغمبر علیه السلام اکابر اصحابله مشورت ایلدکده ابو بکر رضی الله عنه بوقومك کیر

وصغیری سنك اقرباوعشیرتکدر اکرهربری قدرتی قدر فدیه ویرسه اولهکه برکون هدایت دولتیه ایریشه‌لر ومسلمان زیاده اولهدیدی عمر رضی الله عنه یارسول الله بونلر کفره‌نك اماملریدر امرایله که جمله سنك بوینی اورسونلر بحمدالله حق تعالی سنی فدیه‌دن مستغنی ایلمشدر دیدی وسعدبن معاذ دخی عمر رضی الله عنه یه تابع اولدی پیغمبر علیه السلام صدیق رضی الله عنهك قولنه میل وفدیه‌یی قرر ایتمکله بو آیت سابقه نازل اولدی (لولا کتاب من الله سبق لمسکم فیما اخذتم عذاب عظیم (اکر لوحفوظده اجتهادنده خطا ایده‌نه عقاب اولنمق یازلمش اولمییدی الدیغکز فدامقابله سنده سزه عذاب عظیم اولوردی ❁ مرویدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم اکر عذاب نازل اولیدی فاروق وسعدبن معاذدن غیریسی اول عذابدن قورتلمزدی بیوردی زیرا انلر اخذفدایه راضی اولمدیلردی (فکلوا مما غنمتم حلالا طیبا واتقوا الله ان الله غفور رحیم) امدی الدیغکز غنیمتی حلال طیب اولهرق اکل ایدك والله تعالك (ایتدیلر) امرینه مخالفتدن حذرایدك الله تعالی کناهلریکزی مغفرت وغنیمتی سزه حلال ایله رحمت ایدیجیدر (یاایها النبی قل لمن فی ایدیکم من الاسرا ان یعلم الله فی قلوبکم خیرا یؤتکم خیرا مما اخذ منکم ویغفر لکم والله غفور رحیم) یا محمد

بالحق وعمل بمقتضی الحقدر اولکه یالکز اعتقادینه اخلال ایده منافقدر اقرارینه اخلال ایدرسه کافردر عملنده اخلال ایدرسه فاسقدر (ولایحرمون ماحرم الله ورسوله) والله تعالی ورسولنك کتاب وسنتنده تحریم ایتدیکی شیئ تحریم ایتمزلر ویاخود رسوللهدن مرادا ول رسولدرکه کندیلرینه اکا اتباع زعم ایدرلر یعنی دین منسوخلرینك اصلنه اعتقادوعملده مخالفت ایدرلر (ولایدینون دین الحق) واعتقاد واقرار ایتمزلر شول دین حقه که اول سائر ادیانی نامنحدر (من الذین اوتوا الکتاب) اشبو خصال سیئه یی جمع ایدنلرکه کتاب ویرلمشلردندر ایمدی انلره قتال ایدك (حتی یعطوا الجزیة) حتی که اوزرلرینه تقریر اولنان خراجی ویره‌لر (عن ید) قهر وذلدن انقیاد ایدر ویاانی کندی الله یله تسلیم ایدر اولدقلری حالده یوخسه غیرك ایله دکل (وهم صاغرون) حالبوکه انلر اذلاء ومقهورریندر ❁ مفهوم آیت اولدرکه ایکی کتاب اهلندن یعنی یهود ونصارادن عرب دکللرایسه بالاتفاق اخذجزیه جائز اولور اما که کتابئ عربیده وکفار عجمك اهل کتاب اولمیانلرده اختلاف اولندی شافعی دیدیکه جزیه ادیان اوزره دریوخسه انساب اوزره دکل ایمدی جزیه اهل کتابدن آلنور اول کرك عربی ویاعجمی اولسون اما که اهل اوثاندن النمز اول کرك عربی ویاعجمیدر زیرا پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ابوغسان دینور رجل عربیدن جزیه آلدی ویمنك اهل ذمتندن دخی الدی حالبوکه انلرك عامه‌سی عربدر ومالك واوزاعی دیدیلرکه مرتددن غیری جمیع کفاردن جزیه آلنور ابوحنیفه ایدراهل کتابدن علی العموم وعجمك مشرکلرندن جزیه آلنور عربك مشرکلرندن دکل ابویوسف ایدر عربیدن جزیه النمز اوله کرك کتابی ویامشرك اولسون وعجمیدن آلنور اول کرك کتابی ویامشرك اولسون اما که مجوسیدن صحابه‌نك اتفاقیله جزیه آلنور ❁ روایت اولندیکه پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم هجرمجوسیندن جزیه الوردی وجزیه‌نك اقلی بردینار در ابوحنیفه ایدر غنی اوزره واجب اولان جزیه قرق سکز درهمدر ووسط اوزره یکرمی درت درهم وفقیر اوزره اون ایکی درهمدر اکر فقیر کسوب ایسه واکر کسوب دکل ایسه هیچ برشئ واجب اولمز (وقالت الیهود عزیر ابن الله) یهود دیدیلرکه عزیر ابن اللهدر شول سببدنکه عزیر انلرك اراسنده ایدی وتورات وتابوت کندیلرده ایدی توراتی یتوروب بغیرحق عمل ایدر اولدیلر اویله اولسه‌لر الله تعالی انلردن تابوتی رفع ایدوب توراتی انلره اونوتدردی عزیر علیه السلام حق تعالی یه تضرع وابتهال ایتدیکه اکا توراتی کیروویره حفظنی قلبنه ایرکوره اویله اولسه نمازقیله طوررکن کوردیکه سمادن برنور اینوب جوفنه کیردی اول حینده جمیع تورات حفظنه ایردی چون انی ناسه خبرویردی فتنه دزلدیلر اول توراتی سویلیوب انلر یازدیلر ماشاء الله زمان مرورندن صکره تابوت دخی کتمشیکن کیرو انلره ویرلدی حالبوکه انك ایچنده یازلمش تورات وار ایدی عزیر لساننده یازیلان تورات نسخه‌لرین انکله مقابله

اسیر لردن الیکرده اولنلره دیکه اگر الله تعالنك علم ازلیسنده قلبلریکزده خیر وایمان وارسه سزدن اخذ اولنان فدادن خیرلوسنی سزه ویرر و کناهلریکزی مغفرت ایدر الله تعالی مغفرت ورحمت ایدیجیدر توبه کزی قبول ایدر ❁

ایتدیلر زیاده ونقصانسز اکامطابق بولدیلر عزیره توراتك ویرلمسی دکل الا ابن الله اولدیغیچوندر دیدیلر ❁ کلبی ایدر وقتا که بخت نصر بنی اسرائیل اوزره غالب اولدی تورات علماسنك جمیعن کتوروب اولدردی اول علمانك بری عزیر علیه السلام ایدی انی صغیر اولدیغیچون اولدرمدی چون بنو اسرائیل بیت المقدسه رجوع ایتدیلر حالبوکه ارالرنده توراتی بیلور کمسنه یوغیدی اویله اولسه الله تعالی عزیر علیه السلامی یوز یل میت یاتوردیغندن صکره دیرکوردی وبرملك براناه صوکتوروب اکا آنی ایچوردی همماندم انکله تورات صدرنده نقش اولدی اندن بنواسرائیله کلوب بن عزیرم دیدی اینانمدیلر عزیر توراتی ازبر بیلوردی قولکده صادق ایسك بزه توراتی اوقیغل یازینده لم دیدیلر نعم دیوب اول اوقویوب انلر یازندیلر بعده بر رجل کلوب دیدیکه بکابابام جدمدن تحدیث ایتدیکه اول توراتی برخابیه یه قویوب برکرمه دفن ایتمش ایدی حتی که اول رجاله واروب اول توراتی چیقاردیلر عزیر علیه السلام لساندن یازدقلری توراتی انکله مقابله ایتدیلر زیاده ونقصانسز اکامطابق بولدیلر عزیر حقنده اول کلام کفری سویلدیلر (وقالت النصاری المسیح ابن الله) ونصاری عیسی علیه السلام حقنده حاشا ابن اللهدر دیدیلر شول سبیدنکه قصه سی التنجی جزؤك اولکی حزبنده کچدی ودخی روایت اولندیکه عیسی علیه السلامك سمایه رفعندنصکره نصاری سکسان بریل دین اسلام اوزره اولدقلری قبله یه نمازقیلدیلر رمضانی صائم اولدیلر حتی انلرکله یهود بیننده حرب واقع اولدی مکر یهودده بولس دینور بر رجل شجاع وارایدی قوم عیسادن چوق کمسنه یی قتل ایتدی بعده یهوده دیدیکه اکر دین عیسی حق ایسه بزاکا کافر اولوب مکانمزنار اولمشدر قتی مغبونلرز اکرانلر جنته کیرر وبزنار کیررسه وز ایمدی بن انلره برحیله ایده ین حتی که انلری دخی ناره کیردیره ین اویله اولسه شول اوزرنده قتال ایتدیکی فرسنه عقاب دینوردی نصاری قومنك اوکنده سکیرلدی وباشنه طپراق دوکوب ندامت اظهار ایلدی نصاری دیدیلر که سکانه حالت ایردیکه بوایشلری ایدرسن دیدیکه سمادن بکابرندا کلدیکه سکاتوبه یوقدر مکر که نصرانی اولهسن اویله اولسه یهودیتی ترك ایدوب سزك دینکزه کیردم نصاری اکازیاده سوندیلر واکرامله انی کنیسه یه قودیلر بریل انده قالوب طشره چیقمدی حتی که انجیلی تعلم ایتدی بعده چیقوب دیدیکه بکابرندا کلدیکه الله تعالی توبه می قبول ایلدی انلردخی انی تصدیق ایدوب سوندیلر اندن بیت المقدسه کتدی انك اهلنه نسطور نام نصرانی بی خلیفه ایتدی ودیدیکه عیسی ومریم والهالوهیتده مشترکلردر بعده رومه کیدوب روم اهلنه لاهوت وناسوتی تعلیم ایتدی ودیدیکه عیسی علیه السلام نه انس ونه جسمدر بلکه ابن اللهدر وبوقولی یعقوب نام رجله تعلیم ایتدی وملکادینور رجل آخره دیدیکه آله عیسادر الوهیتدن زائل اولمز بعده اول اوچ رجلدن هربرین تنها چاغروب دیدیکه سن بنم خالص صاحبسن منامده عیسایی کوردم بندن راضی اولدی بیل کها رته بن کندیمی ذبح

عنهمایه کندینك وقرنداشی اوغللری عقیل بن ابی طالب ونوفل بن حارثك فدیه لرینی ادا ایتمکی تکلیف بیوردی عباس رضی الله عنه یا محمد روا کورمیسنکه عمك فقرا کبی اقربا وبیکانه یه ال آجوب سائللك ایده دیدی پیغمبر علیه السلام یاعباس مکدن چیقدیغکده ام الفضله اکر بن سفرده وفات ایدر سم بونلر سنك و اوغللریمك اولسون دیو برافدیغك النونلرندر بیوردی عباس بونی سکا کیم خبر ویردی دیدی ربم جل شانه خبرویردی بیوردی عباس بن آنی ام الفضله ویردیکمده کیجه قراکولق وایکمزدن غیری کیمسه یوغیدی دیبوب کلمه شهادت کتوروب اول اوچ کیمسه نك فدیه سنی ویردی عباس رضی الله عنه دیر ایدیکه الله تعالی بکابو آیت کریمه ده بیوریلان وعده لری قات اندرقات ویردیکه حالا یکرمی کولم

وارکه هر بری بنمجون (تبیان) (ثانی) (۱۸) یکرمی بیکر التون ایله تجارت ایدرلرو بکا سقایه زمزمی ویردیکه اول بکا جمیع اعرابك اموالندن سوکلودر ومغفرت موعوده یه دخی کامله امید وارم دیدی (وان یریدوا خیانتك فقد خانوا الله من قبل فامکن منهم والله علیم حکیم) اکر اسیرلر سنکله ایتدکلری عهدی بوزرلرسه مقدم

دخی انلر نقض عهد ایتمشلر ایدی الله تعالی بدرده مؤمنلره نیجه قدرت ویروب انلره غلبه ایتدیرمسه نقض عهد ایدنلره ینه اول غلبه یی اعاده ایدر الله تعالی قوللرینك اعمالنی بیلور واقتضاسنه کوره حکمتی اجرا ایدر (ان الذین آمنوا وهاجروا وجاهدوا باموالهم وانفسهم فی سبیل الله والذین آووا ونصروا اولئك بعضهم اولیاء بعض والذین آمنوا ولم یهاجروا مالکم من ولایتهم من شیء حتی یهاجروا وان استنصروکم فی الدین فعلیکم النصر الا علی قوم بینکم وبینهم میثاق والله بما تعملون بصیر) شونلرکه ایمان کتوردیلر والله تعالی ورسولیچون وطنلرندن هجرت ایتدیلر وفی سبیل الله مالاری ونفسلریله قتاله مباشرتله جهاد ایتدیلرکه مهاجرلردر وشونلرکه مهاجرینی دیارلرینه اسکان واعدالری اوزره نصرت ایتدیلرکه انلر انصاردر انلر میراثده بر برلرینه ولیلردر وشونلرکه ایمان ایتدیلرده هجرت ایتمدیلر سزکچون میراثده انلره ولایتکز یوقدر (اقربا کزایسه ده) تاکه هجرت ایتمینجه اکر اول هجرت ایتمیان مؤمنلر سزدن دین امرنده کفار ایله مقاتله ایچون امداد طلب ایدرلرسه سزه یاردم ایتمك واجب اولور مکرکه اول امداد طلبنده اولدقلری قوم کفار ایله سزك بینکزده عهد ومیثاق اولمش اوله اولحالده امداد ایتمك اولمز الله تعالی سزك خیروشر اعمالکزی (کنز) کوریجیدر (والذین کفروا بعضهم اولیاء بعض الا تفعلوه تکن فتنة فی الارض وفساد کبیر) شونلرکه کافر اولدیلر بر برلرینه دوستلق ایله معاونت ایلدیلر اکرسز امر اولندغکز کبی مهاجر وانصار بر برلریکزله دوستلق

ایدرین ایمدی سن ناسی سکا خبر ویردیکم طریقه دعوت ایت اندن مذبحه کیروب کندو یی ذبح ایتدی کانه عیسانك یولنه جانتی فدا ایتدی اوچنجی کون اولیجق هر بری ناسی کندی طریقنه دعوت ایدوب اوچ صنف اولدیلر (ذلك قولهم بافواههم) انلرك بوکلامی انجق السنه لرینك مقولیدر قلبه مؤثر معناسی یوقدر بلکه بر لفظ مهملدر یوخسه برهانله عقل قبول ایدر معنایی متضمن دکلدر (یضاهئون قول الذین کفروا من قبل) قوللرین اندن اول کافر اولان مشرکینك ملائکه بنات الله دیو قول باطللرینه بکزه درلر (قاتلهم الله انی یؤفکون) الله تعالی انلره لعنت ایده که اوزرلرینه ادله قائم اولدیغندن صکره حقدن باطله نیجه صرف اولنورلر (اتخذوا احبارهم ورهبانهم اربابا من دون الله والمسیح ابن مریم) یهود علملرین ونصاری متعبدلرین الله تعالیدن غیری ارباب اتخاذ ایدرلر انلره اطاعتله اندکه الله تعالینك حلال ایتدیکن انلر حرام ایتدیلر وحرام ایتدیکن حلال ایتدیلر وعیسی علیه السلام حقنده ابن الله در دیدیلر (وما امروا الا لیعبدوا الها واحدا) حالبوکه انلر اله واحده عبادتله امر اولندیلرکه اول الله تعالیدر (لا اله الا هو) که اندن غیری آله یوقدر (سبحانه عما یشرکون) اول مشرکینك اکا اشراك ایتدیکی شیئدن منزهدر (یریدون ان یطفؤا نور الله بافواههم) انلر مراد ایدرلرکه شرك ویاتکذیبلریله الله تعالینك وحدانیتنه وولد دن تقدسنه دلالت ایدر حجتن ویاقرآنن ویامحمدك نبوتن ابطال ایده لر (ویأبی الله الا ان یتم نوره) والحال الله تعالی راضی اولمزالا اکا که اعلاء توحیدواعزاز اسلامله انی اتمام ایده دینلدیکه اشبو انلرك حالنی تمثیلدر محمد صلی الله تعالی علیه وسلمك نبوتن تکذیبله ابطالنه سعیلری شول آفاقده منتشر نور عظیمك اطفاسنه سعی ایدن مثلیدر حق تعالی ایسه انی نفخ ایله زیاده اولمسن دیلیه (ولو کره الکافرون) اکرچه اندن کافر لرکراهت ایدرلر سه ده (هو الذی ارسل رسوله بالهدی ودین الحق) اول الله تعالی رسولنی قرآنله ودین اسلامله کوندردی (لیظهره علی الدین کله) تاکه اول دین اسلامی ادیانك کلیسی اوزره غالب ایده (ولو کره المشرکون) اکرچه مشرکین اندن کراهت ایدرلرسه ده (یاایها الذین آمنوا ان کثیرا من الاحبار والرهبان لیأکلون اموال الناس بالباطل ویصدون عن سبیل الله) یامؤمنلر علماء یهود وزهاد نصارادن چوق کسه لر اموال ناسی بغیر حق اکل ایدرلر احکامده رشا اخذیله ودین اللهدن انلری صدایدرلر (والذین یکنزون الذهب والفضة ولاینفقونها فی سبیل الله) وشونلرکه التون وکومشی جمع وادخار ایدرلروانك حقنی سبیل اللهه انفاق ایتمزلر (فبشرهم بعذاب الیم) انلره عذاب الیمله تبشیر ایت (یوم یحمی علیها فی نار جهنم فتکوی بها جباههم وجنوبهم وظهورهم) یوم قیامتده اول کنز ایدیلان اموال اوزره نار قونوب قزدریلور وانکله انی کنز ایدنلرك النلری ویایانلری وارقه لری یاندیریلور (هذا ما کنزتم لانفسکم فذوقوا ما کنتم تکنزون) اشبو شول نفسلریکز ایچون ادخار وکنز ایتدیکز شیئدر ایمدی

ومعاونت ومظاهرت ایلمز سکز یوزنده فتنه واهل کفر ظهوریله بیوك فساد اولور (والذین آمنوا وهاجروا وجاهدوا فی سبیل الله والذین آووا ونصروا اولئك هم المؤمنون حقا لهم مغفرة ورزق کریم) شونلرکه ایمان کتوروب الله تعالی یولنده هجرت وجهاد ایلدیلر دخی شونلرکه مهاجر بنه مکان ویروب قتال اعداده یاردم ایتدیلر

کنزایتدیککزك وبالنی ذوق ایدك دینور ❁ ابن مسعود ایدر هیچ بردینار دینار اوزره ویا درهم درهم اوزره قونمز بلکه هردینار ودرهم علی حدة برر موضعه قونور ❁ دینلدیکه جباه وجنوب وظهورك کی ایله تخصیص اولنمسنه حکمت اولدرکه صاحب کنز قچان فقیر کورسه النی دوررر واندن اعراض ایدوب اکایانن وارقه سن دونر پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر هر صاحب ذهب وصاحب فضه که اول مالارینك زکاتنی ویرمیه لر الایوم قیامتده اول آتشدن قزدیرلمش صفحه لر ایدیلوب صاحبنك النی ویانی وارقه سی داغلنور توکنسه بنه اول وجهله اکا عذاب تکرار ایدیلور برکونده که مقداری دنیایلرندن اللی بیك یلجه اولور تا عبادبینی فصل اولنجه بوحالتدن اول زائل اولمز بعده یا جنته ویاناره کوندریلور ودخی هرصاحب ابل که انك زکاتنی ویرمیه اول کسنه یوزی اوزره یاتریلوب اول ابلك ایاقلریله چکندیلور واغز لریله اصردیلور کرارا ومرارا بومنوال اوزره عذاب اکا اعاده ایدیلور برکونده که مقداری اللی بیك یلجه اولور بوعذاب اکا دائم اولور شول وقته دکین که عبادبینی فصل اولنور بعده یا جنته ویاناره کوندریلور ودخی صاحب غنم وبقر که انك زکاتن ویرمش اولمیه الا اول کسنه یوزی اوزره یاتریلور واول حیوانلر انك اوزرندن لچوریلور وبوینوزلریله سوسدیریلور ویااياقلریله چکندیلور بومنوال اوزره تا عباد بینی فصل اولنجه اول عذاب اکا مستمر اولور برکونده که انك مقداری اللی بیك یلجه اولور علی رضی الله تعالی عنهدن مرویدر که هرمالکیم درت بیك درهمدن زیاده اوله اول کنزدر کرك زکاتی ویرلسون ویاویرلمسون وانك مادونی نفقه در ❁ دینلدیکه مالك حاجتدن زیاده سی کنزدر ابوذر رضی الله عنه ایدر پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم قتنه واردم حالبوکه اول کعبه نك کولکه سنده اوتوررردی بنی کوریجك رب الکعبه حقیچون انلرقتی زیانکار لردر دیدی دیدمکه یارسول الله انلرکیملردر دیدیکه مالاری چوق اولنلردر مکرکه اوکنه واردنه وصاغنه وصولنه انفاق محل یره انی صرف ایدر اوله لر انلرایسه قتی آزدر ابوامامه رضی الله تعالی عنه ایدر اهل صفه دن برررجل وفات ایدوب مئرزنده بردینار بولندی پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم دیدیکه اول برکیه در یوم قیامتده اول دینار آتشده قزدیرلوب اول رجل انکله داغلنور بعده برررجل آخر دخی وفات ایدوب آنك مئرزنده ایکی دینار بولندی پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم دیدیکه اول اکا ایکی کیه در ❁ دینلدیکه قول اول اصحدرکه اشبو آیت منع زکاة حقنده وارداوله یوخسه حلالدن جمع مال حقنده دکل زیرا پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم دیدیکه ❁ نعم المال الصالح للرجل الصالح ❁ صالح کیمسه یه مال حلال نه کوچك اولور ابن عباس رضی تعالی عنه ایدر بوآیت نازل اولیجق مسلمین اوزره زیاده خوف کلوب شمدنکیرو اولادمز ایچون برشئ تخلیفنه استطاعتمز اولمز دیدیلر اول حالت پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمه خبر ویریلیجك دیدیکه ❁ ان الله لم یفرض

انلر حقا مؤمنلاردر انلر ایچون مغفرت وبیمنت رزق کریم واردر (والذین امنوا من بعد وهاجروا وجاهدوا معکم فاولئك منکم واولوا الارحام بعضهم اولی ببعض فی کتاب الله ان الله بکل شئ علیم) انلرکه صلح حدیبیه دن صکره ایمان ایدوب هجرت وسزکله برابر جهاد ایتدیلر ❁ انلر یعنی سابقلر ولاحقلر ایمان وهجرت وجهاد ده سز انلردن ❁ انلر سزدندر ومیراث خصوصنده لوح محفوظده وحکم الهیده اولدیغی اوزره مهاجرین وانصارك اقربالری بعضیلری بعضیلرندن اولی در تحقیق الله عظیم الشان اولده واخرده وراثتی بیان وفرض ایتدیکنه وهرشیئه علیمدر

(سورة التوبة مدنیة وهی مائة وثلاثون آیة)

بوسوره نك اولنه بسمله یازلمسنه حکمت صحابهٔ کرام رضی الله عنهمك اختلافلریدرکه بعضیلری انفال ایله برسوره در دیدی وبعضیلری هر بری برسوره در دیدی علی رضی الله عنه دن مرویدرکه بسمله امان ورحمت در بوسوره ایسه محاربه وسیف امرنده نازل اولمغله بسمله ترك اولندی دیدی عثمان رضی الله عنه دن سؤال اولندقده قراندن برشی نازل اولسه افندمز علیه السلام بونی فلان موضعه وضع ایدك دیو بیوررردی انفالك خاتمه سنه وبوتوبه نك

فاتحه سنه کاتب بن ایدم بکابسمله یازدیوامر ایتمدی انفالدنمی دکلمی ایدوکنی بیلم دیدی (براءة من الله ورسوله الی الذین عاهدتم من المشرکین) (فسیحوا فی الارض اربعة اشهر واعلموا انکم غیر معجزی الله وان الله مخزی الکافرین) مشرکلرله ایتدیککز معاهده دنصکره انلرك نقض عهدلری الله تعالی وسولندن براءة یعنی اندن بری اولدیلر یا محمد سن مشرکلره دیکه هر وجهله مسلمانلردن امین اولهرق درت ماه استدیککز یرلرده کزك وبیلك که سزه بویله مهلت ویرلدکی الله تعالانك عجزندن دکلدر تحقیق الله تعالی کافرلری دنیاده اسیر وقتاله وآخرتده عذابله ذلیل ایدیجیدر ❁ بو معاهده دن براءة قصه سی اولدرکه پیغمبرمز علیه السلام تبوك غزاسنه جیقدقده مشرکلر بنو ضمره وبنو کنانه دن غیری پیغمبر علیه السلامله اولان عهدلرینی بوزدیلر بناء علیه مسلمانلر لمر اولدیلرکه اول عهد شکنلرك عهدلرینی طرحله درت ماه مهلت ویره لر روایت اولندیکه بوسوره نازل اولدقده اولندن اوتوز یاقرق آیتله صدیق رضی الله عنه یی امیر حاجلقله کوندروب موسمنده اهالیه تلاوت امر ایتمشدی برقاچ کون صکره علی رضی الله عنه یی غضبا نام ناقسنه بندیروب صدیق رضی الله عنه نك عقبنجه کوندردیکه اندن آلوب علی رضی الله عنه یه قراءت ایلیه بونك حکمتندن سؤال اولندقده بیوردیکه (اندن جبرائیل علیه السلام بو خبری یاسن یاسندن بریسی کوتورسین دیدی علی رضی الله عنه ابو بکر رضی الله عنه یه ملاقاتنده روزتره ده صدیق خطبه ا وقوبوب ناسه مناسکی تعلیم ایلدی روز نحرده علی جمرهٔ عقبه ده اول آیتلری

الزکاة الا لیطیب بها مابقی من اموالك ❁ حق جل وعلانك زکاتی فرض ایتمسنه علت تاکه انکله بقیهٔ اموالك سکا طیب اوله عمر رضی الله تعالی عنه اشبو آیتدن سؤال اولندیغنده دیدیکه اول زکاة آیتنك نزولندن اول ایدی زکاة آیتی نازل اولیجق الله تعالی زکاتی اموالله طهارت قیلدی ابن عمر ایدر احد طاغی دکلو التونم اولدیغنه مبالات ایتمزم قیحانکه انك عددنی بیلور وزکاتنی ویرر وانکله الله تعالیه طاعت قیلور اولم (ان عدة الشهور عندالله اثناعشر شهرا) الله تعالی عندنده شهورك عددیکه اندہ مسلمین اوزره زکاة واجب اولور ورمضان صومی ادا ایدیلور وحج احکامی اقامت اولنور وانك غیری زمانه متعلق عادات وعبادت بیلنور منازل قراوزره جاری اولور اون ایکی اهله درکه اول محرم وصفر وربیع الاول وربیع الآخر وجمادی الاول وجمادی الآخره ورجب وشعبان ورمضان وشوال وذوالقعده وذوالحجه در یوخسه شهور شمسیه دکلدرکه انك سنه سی اوچیوز التمش بش یوم وربع یومدر شهور هلالیه نك سنه سی ایسه اندن ناقصدرکه اول غالبده اوچیوز اللی درت یومدر الحاصل شهور شمسیه نك یوزسنه سی شهور هلالیه دن یوز اوچ سنه اولور (فی کتاب الله) حکم اللهده ویالوح محفوظده (یوم خلق السموات والارض) الله تعالی سموات وارضی خلق ایده لدنبروده بو امر ثابتدر (منها اربعة حرم) اول اون ایکی شهور هلالیه نك دردی رجب وذوالقعده وذوالحجه ومحرم اشهر حرمدر (ذلك الدین القیم) اشبو اشهر اربعه نك تحریمی دین قویمدرکه اول دین ابراهیم ودین اسماعیل علیهما الصلاة والسلامدر عرب ایسه انی اول ایکیسندن وارث اولمشلردر (فلا تظلموا فیهن انفسکم) ایمدی شهور سنه نك جیعنده فعل معصیت وترك طاعتله نفسلریکزه ظلم ایتمکز ویاخود اشهر حرمده نفسلریکزه ظلم ایتمکز قتاده ایدر اشهر حرمده عمل صالحك اجری اعظمدر اندہ ظلم دخی ماعدا شهوردہ اولان ظلمدن اعظمدر اکرچه ظلم هر حالده عظیم ایسه ده (وقاتلوا المشرکین کافة کما یقاتلونکم کافة) جیع مشرکینه اشهر حرمده وغیریده قتال ایدك انلر سزه جیع شهوردہ قتال ایتدیکی کبی اشهر حرمده قتالك حکمندہ علما اختلاف ایتدیلر برقوم دیدیکه اول ذنب کبیر ایدی صکره نسخ اولندی اشبو ❁ وقاتلوا المشرکین کافة ❁ قولیله وزیرا پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم حنینده هوازن اوزره وطائفده ثقیف اوزره غزا ایدوب محاصره ایتمسی شوالده وذوالقعده نك بعضنده ایدی وبرقوم دخی دیدیلرکه اشهر حرمده قتالك حرمتی منسوخ دکلدر عطاء بن ابی رباح ایدر ناسه حلال اولمزکه حرمده ویااشهر حرمده مشرکینه قتال ایده لر مکرکه مشرکین قتاله بادی اوله اول تقدیر اوزره اندہ قتال حلال اولور (واعلموا ان الله مع المتقین) بیلك که الله تعالینك نصرتی اکا اطاعت ایدوب اندن خوف ایدنلر ایله در (انما النسیء زیادة فی الکفر) برشهرك حرمتنی شهر آخره تأخیر کفرده زیاده در زیرا که اول الله تعالینك حلال ایتدیکنی حرام وحرام ایتدیکنی حلال ایتمکدر ❁ روایت اولندیکه عرب اشهر حرمه تعظیم ایدرلردی وانلرك عامهٔ معایشی صید وغارتدن ایدی اوچ آی علی التوالی

قرآنت ایلدی (واذ ان من الله ورسوله الی الناس یوم الحج الاکبر ان الله بریء من المشرکین) (ورسوله فان تبتم فهو خیر لکم وان تولیتم فاعلموا انکم غیر معجزی الله وبشر الذین کفروا بعذاب الیم) (والله تعالی ورسولندن یوم حج اکبرده ناسه اعلام وبیاندرکه الله تعالی ﴿ ١٤١ ﴾ ورسولی مشرکلرك عهدلرندن بریئدر اگر کفر وغدردن توبه ایدرسکز

اندن کف انلره مشقت اولوردی وکاهی حربلری اشهر حرمك بعضنده واقع اولوب تأخیر ندن کراهت ایدرلردی اویله اولسه اول شهرك تحریمی شهر آخره تأخیر ایدرلردی مثلا محرمك تحریمن صفره الیقورلردی محرمی استحلال ایدرلردی واگر صفری تحریملرین تأخیره احتیاج اولدقلرنده انی ربیعه آلیقورلردی بومنوال اوزره تحریمی شهرابعدشهر تأخیرایدرك تحریمی سنه نك کلنه دور ایتدیرلردی اسلام کلدیکنده محرم حق تعالینك وضع ابتدیکی موضعه رجوع ایتمش بولندی بناء علیه پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم حجة الوداعده ناسه خطابت ایدوب دیدیکه زمان حق تعالینك سموات وارضی خلق ابتدیکی کونده کی هیئته استداره ایتدیکه سنه اون ایکی آی اولوب انك دردی حرام آیلریدر اوچی متوالیات ذوالقعده وذوالحجه ومحرمدر وبری منفرد رجبدر (یضل به الذین کفروا) اول شهر حرام تأخیریله کافر اولنلر ضلالت زائده یه ایردیلر (یحلونه عاما) اول شهر حرام تأخیرنی ویرینه شهر آخر تحریمی بریل حلال ایدرلر (ویحرمونه عاما) وبریل انی تحریمی اوزره آلیقورلر ❁ دینلدیکه انی اول احداث ایدن جنادة ابن عوف الکنانی ایدی موسمده جمل اوزره طوروب ندا ایدردیکه بیلك که آلهه کز محرمی سزه حلال ایتدی سز دخی انی حلال بیلك دیردی وکلمجك بیلده بیلك که آلهه کز محرمی سزه حرام ایتدی سز دخی آنی حرام بیلك دیردی (لیواطؤا عدة ما حرم الله) تاکه الله تعالینك حرام ابتدیکی اشهر حرم عددنه موافقت ایده لر یعنی انلر اشهر حرمدن برشهری حلال ایتسه لر یرینه برشهر حلالی حرام ایدرلردی حلالدن برشهری حرام ایتسه لر یرینه برشهر حرامی حلال ایدرلردی تاکه حرام قیلدقلری اشهر درتدن اکثر اولمیه الله تعالینك حرام ابتدیکی اشهر عددنه موافق اوله (فیحلوا ما حرم الله) اویله اولسه اشهر حرمده قتالی حلال ایدرلر حق تعالینك انده حرام ابتدیکنی حلال ایتمکله (زین لهم سوء اعمالهم) انلر ضلال وخذلانه ایردیلر شول سبیدنکه اعمال قبیحه لری انلره تزیین اولندی حتی که انی حسن ظن ایتدیلر (والله لا یهدی القوم الکافرین) الله تعالی کافرلری دین حقدن اعراض لریچون انلری اکا ارشاد ایتمز (یا ایها الذین آمنوا مالکم اذا قیل لکم انفروا فی سبیل الله اثاقلتم الی الارض) یامؤمنلر سزه نه اولدیکه فی سبیل الله جهاده چیقك دینلسه ارض ومساکنکزه ملازم اولوب خروجدن تثاقل وتباطی ایدرسز (ارضیتم بالحیوة الدنیا من الآخرة فما متاع الحیاة الدنیا فی الآخرة الا قلیل) آخرت ونعیمندن بدل دنیانك حیات وغروریه راضی اولورمیسز دنیا ایله تمتع ایسه آخرت جنبنده دکل الا شیء قلیل مستحقر دروقتا که پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم طائفدن رجوع ایدوب تبوك غزاسنه امر اولندیلر اول ایسه ایام صیفده واشتداد حرده وزمان عسرتده اولمغین صحابه خروجده تثاقل ایدیجك الله تعالی اشبو آیتی انزال ایله انلره عتاب ابتدی (الا تنفروا یعذبکم عذابا الیما) اگر غزایه خروجله امر اولدیغکزده نصکره اکا خروج ایتمزسکز الله تعالی سزه دنیاده حبس مطرله وآخرتده نارله عذاب ایدر (ویستبدل قوما غیرکم) وسزك یریکزه برقومی کتورورکه انلرا گا سزدن زیاده

سزه خیرلو درا گر توبه دن وعهده وفادن اعراض ایدرسکز بیلك که الله تعالا یی سزه عذاب ایتمسندن عاجز ایدردکلرسزوکافرلره دنیاده اسر وقتله وآخرتده الملو عذابله مژده ایله (الا الذین عاهدتم من المشرکین ثم لم ینقصوکم شیئا ولم یظاهروا علیکم احدا فاتموا الیهم عهدهم الی مدتهم ان الله یحب المتقین) لکن مشرکلردن معاهده ایتدیککز کیمسه لر صکره عهد کزدن برشی نقص ونقض ایتمیه لر وسزك اوزریکزه دشمنکزدن برکیمسه یه مظاهرت ایتمیه لر انلرك مدتنه دك عهدلرینی تمام ایدك ❁ عهدشکنلرکی درت ماهه قطع ایتمك ❁ تحقیق الله عظیم الشان نقض عهددن صاقنوب اکا وفا ایدنلری سور (فاذا انسلخ الاشهر الحرم فاقتلوا المشرکین حیث وجدتموهم وخذوهم واحصروهم واقعدوا لهم کل مرصد فان تابوا واقاموا الصلوة واتوا الزکوة فخلوا سبیلهم ان الله غفور رحیم) نزمانکه ❁ ذی الحجه ومحرم وصفر وربیع الاول که وعده ویریلان درت ماه ❁ اشهر حرم چکدکدنصکره مشرکلری نره ده بولورسکز قتل واسیر وحبس ایدك وهر محلده اوتوروب انلرك یولرینی باغلیك که بلاد وقرایه طاغلمسونلر اگر انلر توبه ایدوب نمازه اقامت وزکاتی ادا ایدرلرسه یولرینی تخلیه

ایدك نره یه استرلرسه کتسونلر تحقیق الله عظیم الشان توبه ایدنلره غفران ورحمتی احسان ایدیجیدر (وان احد من المشرکین استجارك فاجره حتی یسمع کلام الله ثم ابلغه مامنه ذلك بانهم قوم لایعلمون) اکر اول قتل واسر وسائرله امر اولنان مشرکلردن بری کلوب سندن امان وسکا قوکشو اولمق ایشیدوب منتصح اوله بوندنصکره اسلامه کلمزسه انی خانه سنه کوندر بعده اقتضا ایدرسه انکله مقاتله ایله انلره بوامان ویرمك اول سبیدندرکه انلر وحدانیت خدایی بیلمز برقوملردر (شاید بوامانله تفکر ایدهلر (کیف یکون للمشرکین عهد عندالله وعند رسوله الاالذین عاهدتم عندالمسجد الحرام فمااستقاموالکم فاستقیموا لهم ان الله یحب المتقین) الله تعالی ورسولی عندنده مشرکلر ایچون نیجه عهد اوله بیلورکه انلر نقض عهد ایدرلر انجق شونلرکه ❁ یعنی بنی ضمیره وکنانه که ❁ مسجد حرامده انلرله معاهده ایتمشدکر مادامکه انلر عهدلرنده طورب استقامت ایدهلر سزدخی استقامت ایدك تحقیق الله تعالی نقض عهددن صاقنلری سور (کیف وان یظهروا علیکم لایرقبوا فیکم الا ولاذمة یرضونکم بافواههم وتابی قلوبهم واکثرهم فاسقون) مشرکلرله نیجه عهد اولورکه اکر انلر سزك اوزریکزه ظفر بولسهلر (سکا) قرابت وعهده رعایت ایتمز سزی وعدهٔ ایمان وعهدله لسانلریله خوشنود ایدرلر مع هذا قلبلری اندن ابا وامتناع ایدر وانلر اکثری متمردلردر کفر ونقض عهددن اجتناب ایتمزلر (اشتروا بایات الله ثمنا قلیلا فصدوا عن سبیله

اطاعت ایدرلر (ولاتضروه شیئا) والحال خروجی ترکله سزا کاضرر ایتمزسز زیرا اول هرشیئدن غنیدر تثاقلکز انك دینه نصرتنه قدح ویرمز (والله علی کل شیء قدیر) الله تعالی هرشیئه قادردر (الاتنصروه فقد نصره الله) اکرسز غزایه خروجی ترکله رسولنه نصرت ایتمزسکز الله تعالی اکا نصرت ایدرنتکم اکا نصرت ایتدی (اذاخرجه الذین کفروا ثانی اثنین) شول وقتکه اول رسول علیه السلامی کافرلر مکه دن چیقاردیلر حالبوکه انکله ابوبکردن غیری کیمسه یوغیدی (اذهما فی الغار) اول ایکیسی جبال مکه دن جبل ثوره برغاره ایدیلر (اذ یقول لصاحبه لاتحزن ان الله معنا) اول صاحبی ابوبکر رضی الله عنه دیردیکه محزون اولمغل الله تعالینك عصمت ومعونتی بزمله در (فانزل الله سکینته علیه) الله تعالی اکا ویاصاحبی ابی بکره سکینه سین انزال ایتدیکه انك عندنده قلوبه سکون کلور (وایده بجنود لم تروها) وسزك کورمدیککز جنودله اکا تقویه ایتدی یعنی ملائکه ایله کیم انی غاره حراست ایدوب وجوه کفاری انی اندن کورمکدن صرف ایتدیلر (وجعل کلمة الذین کفروا السفلی) وکفره نك کفره دعوتن ویاشرکن منخفضه ومغلوبه قیلدی (وکلمة الله هی العلیا) حالبوکه الله تعالینك توحیدی ویادینه دعوتی علیادر (والله عزیز حکیم) الله تعالی امرنده عزیز وتدبیرنده حکیمدر (انفروا خفافا وثقالا) الله تعالینك سبیلنده جهاد ایچون صحاح ومراض شبان وشیوخ رکبان ومشاة سلاحسز وسلاحلو فقراء واغنیاء اولدیغکز حالده خروج ایدك ❁ پس بوتأکیدا جلیچون ابن ام مکتوم رضی الله تعالی عنه اعمی ایکن پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمه یارسول الله بکادخی خروج واجبیدر دیدیکنده دیدیکه نعم حتی که ❁ لیس علی الاعمی حرج ❁ آیتی نازل اولوب قعوده اکا وانك امثالی اصحاب اعذاره رخصت ویرلدی (وجاهدوا باموالکم وانفسکم فی سبیل الله) والله تعالینك سبیلنده مالریکز ونفسلریکزدن امکانکز اولان شیئله چالشك (ذلکم خیر لکم ان کنتم تعلمون) ایمدی اشبو خصلت سزه خیرلودر اکر انك خیرایدوکین بیلورسکز زیرا که الله تعالی انی سزکچون اختیار ایتدی اویله اولسه اکا مبادرت ایدك بعده تبوك غزاسندن تخلف ایدن منافقین حقنده نازل اولوبدرکه (لوکان عرضا قریبا وسفرا قاصدا لاتبعوك) اکر انلرك دعوت اولنلری شول قریب سهل المأخذ نفع دنیویه ویاسفر متوسطه اولسه سکا اتباع ایدهلردی وتخلف ایتمهلردی (ولکن بعدت علیهم الشقة) لکن انلره انلر قصد ایتدکلری سفر مسافهٔ بعیده مشقتله قطع اولنور اولدی (وسیحلفون بالله لواستطعنا لخرجنا معکم) وسکا یمین ایدرلرکه اکر سعة مال وزادله قدرتمز اولسه سنکله بیله اول غزایه خروج ایدردك (یهلکون انفسهم) حلف کاذبله نفسلرین هلاك ایدرلر (والله یعلم انهم لکاذبون) الله تعالی بیلورکه انلر حلفلرنده کاذبلردر (عفا الله عنك لم اذنت لهم) یامحمد الله تعالی سنی عفو ایده نیچون انلره قعوده اذن ویردك حتی که سندن استیذان ایدوب اکا ذیله اعتلال ایتدیلر نیچون توقف ایتمدك (حتی یتبین لك الذین صدقوا وتعلم الکاذبین) تاکه اعتذارنده صادق اولنلر

سكامتبين اوليدى واندن كاذبلرى بليدك (لايستأذنك الذين يؤمنون بالله واليوم الآخران يجاهدوا
باموالهم وانفسهم) يامحمد الله تعالى يه ويوم آخره ايمان كتورنلر مالرايله ونفسلريله جهاد ايتمكه
سندن اذن طلب ايتمزلر بلكه اكامبادرت ايدرلر يوخسه اذنه توقف ايتمزلر (والله عليم بالمتقين)
الله تعالى تقتوى اهلنى بيلور اجزل ثوابله انلره جزاء قيلور (انما يستأذنك الذين لايؤمنون بالله
واليوم الآخر) جهاددن تخلفه سندن استيذان ايدرلرانلركه الله تعالى يه ويوم آخره ايمان
كتورمزلر (وارتابت قلوبهم) وقلبلرى شك ونفاق ايدر (فهم فى ريبهم يترددون) كه انلرشك
ونفاقلرنده متحيرلردر (ولواراد والخروج لاعدوا له عدة) اكرانلر غزايه خروج مرادايتسه لر
انكچون متاع وكراعدن اهبه وقوت تهيئه ايده لردى (ولكن كره الله انبعاثهم فثبطهم) لكن
الله تعالى انلرك خروجندن كراهت ايدوب انلرى خروجدن منع وحبس ايلدى (وقيل اقعدوا مع
القاعدين) انلرك قلوبنه اسباب خذلان القاءاولنوب دينلديكه بيوتكزده نساء وصبيان ايله ويامعذورين
ايله قعود ايدك (لوخرجوا فيكم ماذادوكم الاخبالا) اكراول منافقين سزكله غزايه چيقسه لرانكله
سزه فساد وشرلرين ارتوره لردى (ولاوضعوا خلالكم) واراكزه نميمه ونقل حديثله عداوت
وبغضاء ايقاعنه اسراع ايده لردى (يبغونكم الفتنة) سزكچون مفتون اولهجق شئ طلب ايدرلر
هزيمت وشره وقوعكزكبى (وفيكم سماعون لهم) وار اكزده انلرك جاسوسلرى واردركه
سزك كلامكزى انلره نقل ايدرلر وياخود انلرك قولن ايشدوب انلره اطاعت ايدرلر (والله عليم
بالظالمين) الله تعالى ظالملرك ضمائرنى بيلور (لقدابتغوا الفتنة من قبل) بوندن اول يوم احده
انلرامركى تشتيت واصحابكى تفريق مراد ايتديلر (وقلبوالك الامور) وسنكچون مكايدوحيل
تدبيرواوامركى ابطاله آرالرين تدوير ايتديلر (حتى جاء الحق وظهر امرالله) حتى كه نصر
وتأييد الهى ايروب دينى عالى اولدى (وهم كارهون) حالبوكه انلر اندن كارهلردر
(ومنهم من يقول ائذن لى ولا تفتنى) منافقلرك بعضى سكا ديركه بكا غزادن تخلفه
اذن ويريوخسه بكا اذن ويرمكله بنى عصيان ومخالفته ايقاع ايتمكل ❁ وقتاكه پيغمبريمز
صلى الله تعالى عليه وسلم تبوك غزاسنه تجهز ايتدى جدبن قيس نام منافقه ديديكه استرميدك
كيم بزمله روم ديارنه واروب اندن كنديكه سرارى ووصفاء كتوره سن ❁ ديديكه يارسول الله
قوم بنى بيلورلركه بن نسائله مغرمن قورقارينكه روم قزلرين كوريجك صبرايده ميم بكا
اذن ويركه قالوب كتميم وسكا مالمله اعانت ايليم پيغمبريمز صلى الله عليه وسلم اندن اعراض
ايدوب فالمغه اذن ويردى شانينده بو آيت نازل اولدى (الافى الفتنة سقطوا) اكاه اولك كه
انلر فتنهٔ تخلف ونفاقه دوشديلر (وان جهنم لمحيطة بالكافرين) ويوم قيامتده جهنم كافرلرى
كندويه جمع ايديجيدر (ان تصبك حسنة تسؤهم) يامحمد اكر بعض غزواتكده سكا ظفر
وغنيمت ايرسه منافقلره حزن ويرر (وان تصبك مصيبة يقولوا قداخذنا امرنا من قبل) واكر

و آتوالز كاة فاخوانكم
فى الدين ونفصل الايات
لقوم يعلمون) اكر انلر
كفردن توبه ونمازه
اقامت وزكاتى ادا ايدرلرسه
انلر دينده سزك قرداشلر
يكزدر فهم وتفكر ايدن
قوم ايچون بز آيتلريمزى
بيان ايده رز (وان نكثوا
ايمانهم من بعد عهدهم
وطعنوا فى دينكم فقاتلوا
ائمة الكفر انهم لا ايمان لهم
لعلهم ينتهون) اكر عقد
عهد ايتدكدن صكره
عهدلرينى بوزوب دينكزه
طعن واحكام اسلامى
تعييب ايدرلرسه اول اهل
كفرك رؤساسنى قتل
ايدك كه انلرك عهد ويمانده
ثباتلرى يوقدر شايدكه انلرك
شرك وطعندن رجوعى اوله
(الاتقاتلون قوما نكثوا
ايمانهم وهموا باخراج
الرسول وهم بدؤكم اول مرة
اتخشونهم فالله احق ان
تخشوه ان كنتم مؤمنين)
شول قومه قتال ايتمزميسكز كه
عقد صلحى نقضله ❁ بنو بكره
اعانت ❁ ايتديلر و ❁ دار

الندوه ده ❁ جمعيت واتفاقله پيغمبر عليه السلامى مكه دن اخراجه قرار ويردىلر ياخود يهوديلر مدينه دن اخراجه سعى
ايتديلر حال بوكه انلر اولكى كره نقض عهد ومقاتله يه بدا ايتديلر ياسزانلرله محاربه دن قورقرميسز الله تعالانك عقابندن
قورقمق دخى احق واليقدر امدى اكر سز مؤمنلر ايسكز قتال امرينى ترك ايتمك ❁ (قاتلوهم يعذبهم الله بايديكم

ويخزهم وينصركم عليهم ويشف صدور قوم مؤمنين) سزانلرله قتال ايدكه الله تعالى سزك اليكزله انلره قتل وهزيمت واسيرلك واوزرلرينه غلبه ايله عذاب ايده ومؤمنلردن بر قومك صدورينه شفا ويره (كه انلر بنى خزاعه ياخود يمندن بر قومدركه مكه يه كلوب اسلامه كلديلر مشركلردن چوق اذيت كوروب پيغمبر عليه السلامه شكايت ايتدكلرنده انلرى فرج قريب ايله مژده بيوردى (ويذهب غيظ قلوبهم ويتوب الله على من يشاء والله عليم حكيم) اول مشركلردن اذيت چكن قومك قلبلرندن الله تعالى مؤمنلره نصرت احسانيله كدرلرينى كيدررو ❁ اهل مكه دن ❁ ديلديكنه توبه ايله اسلام روزى قيلرالله تعالى توبه ايدنلرى بيلجى وتوبه قبولى حكم ايديجيدر (ام حسبتم ان تتركوا ولما يعلم الله الذين جاهدوا منكم ولم يتخذوا من دون الله ولا رسوله ولا المؤمنين وليجة والله خبير بما تعملون) اى مؤمنلر سزدن جهاد امرى ترك اولنورمى ظن ايدر سز ودخى سزدن خلوصله جهاد ايدنلرى والله تعالى ورسولى ومؤمنلردن غيريه سرلرينى افشا ايتيوب ودوست اتخاذ ايتيمانلرى الله تعالى بيان ايتمز مى ظن ايدر سز الله تعالى سزك عملكزدن واندن غرضكزنه ايدوكندن خبيردر (ما كان للمشركين ان يعمروا مساجد الله شاهدين على انفسهم بالكفر اولئك حبطت اعمالهم وفى النار هم خالدون) مشركلر ايجون الله تعالانك مسجدلرينى تعمير ايتمك سزا اولمدى نفسلرى اوزره كفره شاهدلر اولدقلرى حالده انلرك عملرى شرك سبيله باطل اولوب انلر دائم جهنمده قالورلر ❁

اندهسكاشدت وهزيمت ايرسه ديرلركه اشبو مصيبتدن اول غزادن قعودله اخذحذر ايتمشز (ويتولوا وهم فرحون) واردلرينه دونوب كيدرلر حالبوكه سكا ايرشن مصيبته مسرورلردر (قل لن يصيبنا الا ما كتب الله لنا) يامحمد انلره ديكل كه بزه ايرشمز مكر اولكه بزم ايچون لوح محفوظده تقدير وايجاب اولنمش اوله اول كرك نصرت وغنيمت وياشهادت ومغفرتدر (هو مولينا) اول بزم ناصر وحافظمزدر وموت وحياتده اول بزه تفسمزدن اولیدر (وعلى الله فليتوكل المؤمنون) ايمدى مؤمنلر توكللرين الله تعالى يه ايتسونلر كه انلرك حقى انك غيريه توكل ايتمامكدر (قل هل تربصون بنا الا احدى الحسنيين) منافقلره ديكل كه سزك بزه انتظاركزدكل الا ايكى حسنانك برينه يا نصرتله وياشهادتهدر (ونحن نتربص بكم ان يصيبكم الله بعذاب من عنده او بايدينا) بزم دخى سزك ايچون انتظاريمز ايكى سوئك برينهدر ياالله تعالى عندندن سزه عذاب ايركوره ويامؤمنلره كفريكز سببيله سزى قتل ايتديره (فتربصوا انا معكم متربصون) ايمدى بزم عاقبتمزه منتظر اولك كه بزدخى سزك عاقبتكزه منتظرلرز (قل انفقوا طوعا او كرها لن يتقبل منكم انكم كنتم قوما فاسقين) منافقلره ديكل كه كرك مالكزى غزايه طوعا ويا كرها انفاق ايدك پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم اوزريكزه آنى الزام ويا اكا رغبت ايتمدكجه اول سزدن قبول اولمز زيرا كه جهاددن تخلف ايتديككزايچون قوم فاسقين اولديكز (ومامنعهم ان تقبل منهم نفقاتهم الا انهم كفروا بالله وبرسوله) انلرك نفقاتلرى قبولنه مانع الله تعالى يه ورسولنه كفرلرى اولدى (ولا يأتون الصلاة الا وهم كسالى) وانلر نمازى قيلسه لر متثاقلين اولدقلرى حالده قيلرلر زيرا انك اداسى اوزره ثواب رجا ايتمزلر وتركى اوزره عقاب خوفن دخى ايتمزلر (ولا ينفقون الا وهم كارهون) وانلر فى سبيل الله برشئ انفاق ايتسه لر الا انى كراهتله ايدرلر زيرا انى مغرم ومنعى مغنم عد ايدرلر (فلا تعجبك اموالهم ولا اولادهم) يامحمد سنى انلرك اموال واولادى اعجاب ايتمسون زيرا كه اول انلره استدراج ووبالدر (انما يريد الله ليعذبهم بها فى الحياة الدنيا) الله تعالى ديلركه انلره اول اموال واولادلريله حياة دنياده عذاب ايده اموالك جمع وحفظى متاعين چكدرمكله واولادك شدائد ومصائبن كوسترمكله وياخود مالرى سببيله دنياده كى عذابلرى اندن زكاة التمغله وفى سبيل الله انفاق اولنمغله وياخود انى وارث طالحه تخليفى حسرتيله وانك سببيله يوم قيامتده سوء جزاء اصابتيله اوله (وتزهق انفسهم وهم كافرون) وانلرك روحلرى چيقه حالبوكه انلر كافرلردر (ويحلفون بالله انهم لمنكم وماهم منكم ولكنهم قوم يفرقون) منافقلر الله تعالى يه يمين ايدرلركه انلر سزدندر سزك دينكز اوزره درلر حالبوكه انلر سزدن دكللردر بلكه انلر سزدن خوف ايدرلركه مشركينه ايتديككز فعلى انلره دخى ايده سزاويله اولسه اسلام اظهاريله كنديلرين سزدن حمايت ايده لر (لو يجدون ملجأ اومغارات اومدخلا لولوا اليه وهم يجمحون) اكر انلر برحصن بولسه لركه اكا صغينه لر ويامغاره لركه

مرویدرکه عباس رضی الله عنه اسیر اولدقده مسلمانلر انی کفر وقطع رحمله تعییب ایتدیلر عباس رضی الله عنه سز بزم قباحتمزی سویلرسکزده ایلکلریمزی سویلمزسکز دیدی علی رضی الله عنه سزك محاسنکز ندر دیدی عباس رضی الله عنه مسجد حرامی تعمیر ﴿ ١٤٥ ﴾ ایده‌رز وکعبه‌یی اورترز وحجاجه صوویررز دیدی الله تعالی بو آیتی انزالله عباسك قولنی رد ایلدی (انما یعمر مساجد الله من آمن بالله والیوم الاخر واقام الصلوة واتی الزکوة ولم یخش الا الله فعسی اولئك ان یکونوا من المهتدین) الله تعالانك مسجدلرینی انجق اول کیمسه‌لر تعمیر ایدرکه الله تعالایه وآخرته ایمان ایده ونمازه اقامت وزکاتی ادا ایده ودین امرنده الله تعالادن غیری کیمسه‌دن قورقمیه بویله کیمسه‌لر هدایته واصل اولوب طریق نجاتی بولورلر (اجعلتم سقایة الحاج وعمارة المسجد الحرام کمن آمن بالله والیوم الاخر وجاهد فی سبیل الله لایستون عند الله والله لایهدی القوم الظالمین) سز حجاج سقایتنی ومسجد حرام عمارتنی الله تعالایه وآخرته ایمان کتورنلر وفی سبیل الله جهاد ایدنلر کبیمی قیلرسز ❀ مشرکلرك افعال باطله‌لریله مؤمنلرك اعمال مثبته‌لری ❀ عندالله برابر اولمز الله تعالی شرکله نفسلرینه ظلم (تبیان) (ثانی) (١٩) ایدیجیلره هدایت ایتمز ❀ مرویدرکه زمان جاهلیتده بعضا حجاجه شربت ویررلردی پیغمبر علیه السلام اول منصبی عباس رضی الله عنه‌یه وعمارت مسجد حرامی شیبه بن طلحه‌یه سپارش ایتمشیدی بر کون علی رضی الله عنهك یاننده عباس وشیبه بو خدمتلریله افتخار ایلدیلر علی رضی الله عنه دخی اسلام وجهادله

اکا کیره‌لر ویا بر موضعکه اکا صوقیله‌لر سرعتله اندن جانبه اقبال ایده‌لردی بر حیثیتله کیم انلری اندن دوندرر برشیء اولمیدی یعنی انلر سزدن مخلص ومهرب بولسه‌لر سزدن مفارقت ایدرلردی (ومنهم من یلمزك فی الصدقات) یا محمد منافقلرك بعضی صدقات قسمتنده سنی تعییب ایدر (فان اعطوا منها رضوا وان لم یعطوا منها اذاهم یسخطون) اکر اول صدقاتدن ویرلسه‌لر قسمته راضی اولورلر واکر اندن ویرلمسه‌لر بر حکمت ایچونکه انی الله تعالی ورسولی بیلور اینجنورلر ویاخود چوق ویرلسه‌لر سوینورلر آز ویرلسه‌لر اینجنورلر ❀ دینلدیکه اشبو آیت ذوالخویصرة التمیمی شاننده نازل اولوبدر اسمی حرقوص بن زهیردر خوارجك اصلیدر ❀ ابوسعید الخدری ایدر پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم قتنده ایدك ناسه حنین غنائمن قسمت ایدردی ذوالخویصره کلوب دیدیکه یارسول الله عدل ایت پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی بن عدل ایتمیجك کیم عدل ایدر عمر بن الخطاب رضی الله تعالی عنه ایتدی یارسول الله بکا اذن ویرکه اشبونك بوینن اورم پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی انجتمکل ❀ دینلدیکه منافقلردن ابوالخواط شاننده نازل اولوبدر دیدیکه صاحبکزه نظر ایتمزمیسزکه صدقاتی قیون چوبانلرینه قسمت ایدر ومع ذلك کندویی عادل زعم ایدر (ولو انهم رضوا ما اتیهم الله ورسوله) اکر انلر الله تعالینك ورسولنك غنیمت ویا صدقه‌دن ویردیکنه راضی اولسه‌لر (وقالوا حسبنا الله) حق تعالینك بزه فضلی کفایت ایدر دیسه‌لر (سیؤتینا الله من فضله ورسوله) الله تعالی بزه رزقندن ورسولی غنیمتندن اشبو کونده ویریلاندن اکثر ویررقچان انك عندنده وسعت اوله (انا الی الله راغبون) بز الله تعالینك فضلنه راغبلرز اول بزی صدقه‌دن واموال ناسدن دیلرسه غنی ایدر ایمدی اشبو مواعظ الهیه ایله متعظ اولسه‌لر انلره خیرلو ایدی (انما الصدقات) زکاة ناسدن سکز صنف ایچوندرکه ذکر اولنور ❀ زیاد بن الحارث رضی الله تعالی عنه ایدر بن پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمه واروب بیعت ایتدم بر رجل کلوب دیدیکه یارسول الله بکا مال زکاتدن ویرکل پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی الله تعالی زکاة امرنده نه نبی ونه غیرك حکمنه راضی اولدی بلکه انده کندی حکم ایدوب مصارفن سکز صنف ایتدی اکر سن اول اصنافدن ایسك حقکی ویره‌ین واول اصناف اشبونلردرکه ذکر اولنور (للفقراء والمساکین) یعنی زکاة مصارفی اولان فقراء صنفنه ومساکین صنفنه صرف اولنور فقیر اولدرکه حاجتندن بر موقعه واقع اولور مال وکسبی اولمیه ومسکین اولدرکه مال ویا کسبی اوله لکن کندویه کفایت ایتمیه اشبو معنایه ❀ اما السفینة فکانت لمساکین ❀ قولی دلیلدر وپیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم حق تعالیدن مسکنتی سؤال ایدردی وفقردن تعوذ ایلردی وبر قولده معنی عکس اوزره‌در ❀ اومسکینا ذا متربة ❀ دلالتیله بالجمله فقر ومسکنت حاجت وضعف حالدن عبارتدر فقیر شول محتاجدرکه حاجت انك فقار ظهرنی کسر ایده ومسکین شول ضعیف النفسدرکه قوت طلبنده

فخر ایلدی حق تعالی علی رضی‌الله عنه‌یی تصدیقله بو آیت کریمه‌یی انزال ایلدی (الذین امنوا وهاجروا وجاهدوا فی سبیل الله باموالهم وانفسهم اعظم درجة عندالله واولئك هم الفائزون) انلرکه ایمان ایتدیلر ومکه‌دن مدینه‌یه هجرت ایتدیلر وفی سبیل‌الله مالاری ونفسلریله جهاد ایتدیلر عند الله درجه‌عظمایه نائل اولدیلر وانلر ایکی جهاندہ امین وناجیلردر (یبشرهم ربهم برحمة منه ورضوان وجنات لهم فیها نعیم مقیم خالدین فیها ابدا ان الله عنده اجر عظیم) ربلری جل شانه انلری رحمت وخوشنودلق وجنتلریله مژده ایدراندہ انلر ایچون نعیم دائمی واردرکه انده ابدی دائمار در انده عندالله اجر عظیم واردرکه نعمت دنیا اکا نسبتله حقیر وهیچ کبیدر (یاایها الذین امنوا لاتخذوا آباءکم واخوانکم اولیاء ان استحبوا الکفر علی الایمان ومن یتولهم منکم فاولئك هم الظالمون) ای مؤمنلر بابالریکز وقرداشلریکزدن کفری ایمان اوزرینه ترجیح ایدوب هجرتدن کیرو طورانلری دوست اتخاذ ایتمیك سزدن کیم که انلری دوست طوتر سه دوستلقلری معکوس اولمغله نفسلرینه ظلم ایدیجیلردر ❁ مرویدرکه پیغمبر مز علیه السلام هجرتله امر بیور دقده بعضلرینك اباواقربا واهل وعیالاری بزی براغوب ضایع ایتمکزدیو فریاد وزاری ایتدکلرنده رقت (وائمة) رشفقت مانع هجرت اولمغله بو آیت کریمه نازل اولدی (قل ان کان اباؤکم وابناؤکم واخوانکم وازواجکم وعشیرتکم واموال اقترفتموها وتجارة تخشون کسادها ومساکن ترضونها احب الیکم من الله ورسوله وجهاد فی سبیله فتربصوا حتی یأتی الله

جرکتدن سکون ایده وصدقه اخذنه مانع غنانك حدنده علماء اختلاف ایتدیلر اکثرون دیدیلرکه حدی اولدرکه کندویه وعیالنه بر سیله کفایت ایدر شیء اولهکه اول مالك وشافعی قولیدر وائمهٔ حنفیه دیدیلرکه غنانك حدی ایکیوز درهمه مالك اولمقدر وبرقوم دخی دیدیلرکه الی درهمه مالك اولان کشی یه صدقه حلال اولمز ❁ قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم من سأل الناس وله مایغنه جاء یوم القیامة ومسئلته فی وجهه خموش اوخدوش اوکدوح قیل یارسول الله ومایغنیه قال خمسون درهما اوقیمتها من الذهب ❁ پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر برکسنه‌که اکاغنا ویررشیء وار ایکن سؤال ایده یوم قیامتده کلور حالبوکه سؤال ایتدیکی شیء یوزنده طرمق ویارتق ویاعیب ویررشیء اولور ❁ دینلدیکه یارسول الله انی ندکلوشیء غنی قیلور دیدیکه الی درهم ویاالتوندن انك قیمتی اشبو ثوری واحمد واسحاق وابن المبارك قولیدر وکشی یه جائز اولمزکه زکاتندن الی درهمدن اکثر ویرقولده قرق درهمی برکشی یه ویره ❁ قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم من سأل وله اوقیة اوعدلها فقدسأل الحافا ❁ پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر برکسنه‌که براوقیه یه ویاانك عدلنه مالك ایکن سؤال ایده اول الحافله سؤال ایتمشدر (والعاملین علیها) ودخی زکاة شول انی تحصیل وجمعه‌سعی ایدنلره صرف اولنورکه انلر مصارفك صنف ثالثیدر ایمدی انلرکرك فقرا ویااغنیادن اولسونلر عملرینك اجرمثلی زکاتدن ویریلور دینلدیکه انلره زکاتك ثمنی ویریلور (والمؤلفة قلوبهم) ودخی شول قومه ویرلورکه انکله قابلری ایمان اوزره تألف ایده زکاة مصارفنك انلر صنف رابعیدر ❁ امام بغوی ایدر انلرایکی قسمدر برقسمی مسلمون وبرقسمی کفاردر وانلردن مسلمون ایکی قسمدر برقسمی اسلامه داخل اولمشلردر لکن اسلامده نیتلری ضعیفه در پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم انلره قلبلرین تألیف ایچون ویردی وبرقسمی ایسه اسلامه داخل اولمشلردر ونیتلری دخی اسلامده قویه در لکن انلر قوملرینده شریفلردر ایمدی انلره ویریلورکه قوملرینه تألف ایدیله وامثالرینه اسلام ترغیب ایدیله ومؤلفهٔ مسلمیندن برقسم دخی شول مسلمونلرکه قوم کفار اراسنده بر موضعده اولورلرکه انلره جیوش مسلمین ایرشمز الامؤنت کثیره ایله وجهاده قادردکللردر یاضعف نیتلری ویاضعف حاللریچون ایمدی امامه جائز اولورکه مال زکاتك سهم غزاتدن وبرقولده سهم مؤلفه‌دن انلره دخی ویره ومؤلفهٔ مسلمیندن برقسم دخی شول مسلمونلرکه مانع زکاتدن برجماعت اراسنده در انلردن زکات النوب امامه ایلتلور ایمدی امام اول مال زکاتك سهم مؤلفه سندن ویاسهم سبیل اللهدن ویررا ما مؤلفه‌دن کفار شول کافردرکه شرندن قورقوله ویااسلامی رجاایدیله ایمدی امام انلره زکاتك سهم مؤلفه سندن ویرمسی جائز اولور اما که بوزمانده الله تعالی اسلامی عزیز ایدوب انلرك تألفندن احتیاجی رفع ایلدی اویله اولسه هیچ برحالده مشرکه تألف ایچون زکاتدن ویرلمز علمادن کثیرون اکاذاهبلردرکه اول عمر رضی الله تعالی عنه‌دن مرویدرکه مالك وثوری

بامره والله لا يهدى القوم الفاسقين) يا محمد اول هجرتى ترك ايدنلره ديكه اكر سزك بابالريكز واوغللريكز وقرداشلريكز وزوجه لريكز وعشيرتكز وكسب اولنمش مالللريكز وكسادندن قورقديغكز تجارتكز وخوشنود اولديغكز مسكنلريكز الله تعالادن ورسولندن وانك يولنه جهاددن سزلره محبتلو ايسه امدى الله تعالينك عاجلا واجلا كله جك عقوبه امرينه حاضر ومنتظر اولك الله تعالى اطاعتدن خروج ايدن قومه توفيق وهدايت ويرمز (روايت اولنديكه آيت سابقك نزولنده هجرتده تخلف ايدن مسلمانلر بزقبائل وعشاير بينده تجارتله مشغول هجرت ايتديكمز حالده پدر وفرزندلر مزدن ويدمزده اولان تجارتدن منقطع بيكس وبيمال قاله جغز ديملريله بو آيت كريمه نازل اولدى (لقد نصركم الله فى مواطن كثيرة ويوم حنين اذاعجبتكم كثرتكم فلم تغن عنكم شيئا وضاقت عليكم الارض بمارحبت ثم وليتم مدبرين) تحقيق الله تعالى جوق جنك محللرنده ومكه ايله طائف بينده اولان حنين حربى كونده سزه نصرت ويردى سزك كثرتكزسزه عجب ويردیكه اول كثرتكز قضاء اللهدن برشى دفع ايتمدى واول واسع وادى سزه ضيق اولدى بعده هزيمت ايله

وائمهٔ حنيفه قوليدر (وفى الرقاب) ودخى رقاب فكنه صرف اولنوركه اول مصارف زكاتك صنف خامسيدر يعنى مكاتبلرك نجومى اداسنه اندن برسهم ويريلور وبرقولده انكله رقاب اشترا واعتاق اولنوركه اول مالك واحد قوليدر وبر قوله اسارى فديه سنه صرف ايديلور (والغارمين) ودخى مديونلره صرف اولنوركه اول مصارف زكاتك صنف سادسيدر غارمون ايكى قسمدر برقسمى شول كسه لردركه نفسلريچون معصيت اولميان شيئده دين ايدنديلر ايمدى دينلرينه وفاء ايدر مالللرى يوغيسه سهم غارمينه اول دين اداء اولنور وفاء ايدر مالى وارايسه انلره زكات ويرلمز وبرقسمى دخى معروف واصلاح ذات البين ايچون دين ايدنديلر ايمدى انلره اول دينلرين قضا ايده جك دكلومال زكاتدن ويريلورا كرچه غنيلر ايسه ده ❀ قال النبى صلى الله تعالى عليه وسلم لاتحل الصدقة لغنى الا لخمسة لغاز فى سبيل الله اولغارم اورجل اشتراها بماله اورجل له جار مسكين فتصدق على المسكين فاهدى المسكين للغنى اولعامل عليها ❀ پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم ايدر غنى يه صدقه حلال اولمز مكركه انده بش خصلتك برى اوله غازى فى سبيل الله اوله ويامديون اوله ويا صدقه يى ماليله اشترا ايده ويا بر رجلك جار مسكينى اولوب اول مسكين كندويه تصدق اولنان شيئ غنى يه اهدا ايده ويا صدقه يه عامل اوله (وفى سبيل الله) ودخى جهاده صرف اولنوركه اول مصارف زكاتك صنف سابعيدر ايمدى قجان غزاة غزايه خروج مراد ايده لر نفقه وكسوه وسلاح وسائر لوازم ايله انلره استعانت اولنور اكرچه غنيلر ايسه ده واكثر علماء عندنده اندن جهه برشئ ويرلمز وبرقوم ديديلركه سهم سبيل الله جهه صرف اولنمسى جائز اولمزكه اول ابن عباس رضى الله تعالى عنهدن مروى حسن واسحاق واحمد قوليدر (وابن السبيل) ودخى شول مسافره صرف اولنوركه اول مالندن منقطعدر ومصارف زكاتك صنف ثامنيدر هركسه كه سفر مباح مراد ايدوب لكن مسافه قطع ايده جك مالى اولمسه زكاتدن اكا انى قطع ايده جك دكلومال ويريلور كركسه اول واره جغى بلده ده مالى اولسون وكرك اولمسون قتاده ايدر انكله مراد ضيفدر فقهاء عراق ديديلركه انكله مراد حاج منقطعيدر (فريضة من الله) اشبو اشياء الله تعالىدن فريضه اولديغى حالده (والله عليم حكيم) الله تعالى عبادندن زكاته مستحق وغير مستحق بيلور حكمتله هرشيئ موضعنه وضع ايدر علماء صدقاتك قسمتى كيفيتنده وانى اصنافك بعضنه صرفك جوازنده اختلاف ايتديلر برجماعت ديديلركه انى اصنافك بعضنه صرف جائز اولمز سائر اصنافك وجوديله كه اول شافعى قوليدر وهر صنفك حصه سى جائز اولمزكه اوچ كشيدن اقله صرف اولنه انده اوچ كشى بولنوركن واكر بعض اصنافده بركشيدن غيرى بولنمزسه اول صنفك حصه سى جميعا كاصرف اولنور مادامكه حداستحقاقدن چيقميه واكر حاجتى منتهى اولوب زياده شئ قالورسه اول اصناف باقيه رد اولنور وبرجماعت ديديلركه اكر بركسنه جميع زكاتى سكز اصنافدن يالكز برصنفه ويا برشخصه صرف ايتسه جائز اولور والله تعالينك

من بعد ذلك على من يشاء والله غفور رحيم) بوجنكدنصكره الله تعالى انلردن ديلديكى توبه واسلامله معزز ايلدى الله تعالى توبه ايدنلره مغفرت ورحمتيله كرم ايديجيدر ❁ روايت اولنديكه پيغمبرمز عليه السلام مكه فتحندنصكره مهاجرينندن اون ايكى بيك واهل مكه‌دن ايكى بيك كشيله هوازن وثقيفله كه انلر انجق درت

بيك ايديلر انلرله مقاتله ايجون حنينه كتديلر انصاردن سلمه بن سلامه بن وقش اول آنده بزبومقدار مشركينه مغلوب اولمغين ديدى پيغمبر عليه السلام بونك بوكلامندن خبردار اولدقده متألم اولدى ارالقده قتال شديد اولوب مسلمانلر منهزم اولديلر رسالتپناه عليه السلام يانندە على وعباس وابوسفيان بن الحارث وعبدالله بن مسعود رضى الله عنهم دن غيرى كيمسه قالمدى واول كون عليه السلام بربيضا قاطره سوار اولمشيدى قاطرى دشمن طرفنه سورمكله عباس ديزكينى وابو سفيان اوزنكيسنى طوتردى عباس رضى الله عنه يه اصحابى چاغرمغنه امر ايلدى عباسك صداسى زياده اولمغله ندا ايتدكده برمقدار كيمسه جمع اولديلر وحق تعالى بشبيك ملك امداد كوندرمكله مشركلر اوزره هجوم وبرقبضه طپراق اخذ ايدوب دشمن طرفنه صاچدى جمله سنك كوزلرينه طولوب مشركلر منهزم اولديلر انلرك عيال (انى) واولادومالرى اوطاسده اولمغله اشعريلردن ابو عامرى كوندروب اول عيال ومالرى جعرانه نام محله كتوردىلر التى بيك اسير وكلى حيوانات ومال اولمغله مسلمانلره تقسيم ايلدى بعده هوازن اهاليسى مسلمان اولدقلرى ند

اصناف ثمانيه يى تسميه‌سى اعلام ايچوندركه صداقات اشبو اصنافدن غيرى يه تجاوز ايتمزيوخسه جميى بينده قسمتى ايجاب ايچون دكلدر اول عمر وابن عباس قوليدر سفيان ثورى وائمهٔ حنفيه اكا ذاهبلردر امام احمد ايدركه انى صنف واحده صرف ايتسه جائز اولور اما كه تفريق اوليدر ❁ ابراهيم ايدركه اكر مال كثير اولوب اجزاى محتمل ايسه قسمت ايده قليل ايسه صنف واحده وضعى جائز اولور مالك ايدركه انلردن موضع حاجت تحرى اولنوب اهل حاجتدن اولان تقديم اولنور اكر بربيلده حاجتى فقراده اكثر كورورسه زكاتن انلره تحويل ايده هركسه‌يه كه اكا زكاتدن برشى ويربله استحقاق مقدارندن اكثر اولميه ايدى فقيره ادناى غنادن اكثر ويرلميه واكر فقير محترف اولوب آلت حرفتى يوغيسه الات تحصل ايده جك دكلو ويربله وعامله عملنك اجرندن زياده ويرلميه ومكاتبه اعتاق اولنجق دكلوويربله وغريمه دينى ادا اولنه جق دكلوويربله وغازيه ذهاب وايابنده ومغزاتده زمان اقامتنده وفاء ايدر نفقه‌سى وفرس وسلاحدن لوازمى دكلو ويربله وابن سبيله مقصدنه ويامالنه ايريشجيه دكين لازم اولان نفقه‌سى ويربله ❁ علماء اختلاف ايتديلر مال اولديغى بلده‌دن زكاتن بلد آخره نقلك حكمنده حالبوكه مال بلدنده مستحقين وجوديله اكثر علماءانى مكروه ديديلر اشبو دليلله كيم پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم معاذ رضى الله تعالى عنهى يمنه كوندرر اولديغنده اكا ديديكه سن اهل كتابدن برقومه وارورسن ايلدى سن انلرى شهادتين كلمه‌سنه دعوت ايتكل اكر اجابت ايدرلرسه انلره اعلام ايتكه حق تعالى انلره كيجه‌ده وكوندزده صلوات خمسى فرض ايلدى اطاعت ايدرلرسه فبها بعده اعلام ايتكه الله تعالى انلره اوزره مالدرينك زكاتن ويرمكى فرض ايلديكه اول اغنيالردن آلنوب فقرالرينه ويريلور اطاعت ايدرلرسه فبها ايلدى زنهار كه زكات ايچون مالدرينك كرائمن الحسن ومظلومك بددعاسندن صاقنغل كه انكله الله تعالى بينده حجاب يوقدر (ومنهم الذين يؤذون النبى ويقولون هواذن) منافقلردن برجماعت رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمه ايذاء ايدرلرهر اكا دينلانى ديكلرو تصديق ايدردىرلر ❁ دينلديكه اشبو آيت منافقيندن برجماعت شانندە نازل اولوبدركه پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلمه ايذا ايدرلر ولايق اولميان سوزى انك حقنده ديرلردى انلرك برى ديديكه بويله ديمكز قورقيلوركه بوقولكز اكا ايره حتى كه اول سببدن سزه ضرر ايركوره انلردن جلاس بن سويدى ايتدى بزديلديكمزى اكا انك حقنده سويلرز بعده اكا واروب سويلديكمزى انكار ايلرز اول يمينه اينانورسوزمزى كرچك صانور (قل اذن خير لكم) ديكل كه اول خير وصلاحى ايشيديجيدر يوخسه شر وفسادى دكل وياخود اول سوزى ايشدوب قولكزى تصديق ايتمسى سزه خير لودر اندنكه قولكزى قبول ايتموب تكذيب ايده (يؤمن بالله ويؤمن للمؤمنين) بلكه اول الله تعالى يى قولنده تصديق ايدرومؤمنلرى دخى تصديق ايدوب قوللرين قبول ايدر يوخسه منافقلرى دكل (ورحمة للذين آمنوا منكم) وسزدن ايمان اظهار ايدنلره رحمتدركه

انی قبول ایدوب سرکزی کشف ایتمز والحال قولکزی قبولی حالکزی بیلمدیکندن دکلدر بلکه سزه رفق وترحمدندر (والذین یؤذون رسول الله لهم عذاب الیم) شونلرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمه ایذاء ایده انلره عذاب الیم واردر (یحلفون بالله لکم لیرضوکم) منافقلر سزه اعتذار ایدوب الله تعالی یه یمین ایدرلرکه سزی کندیلردن راضی ایده لر (والله ورسوله احق ان یرضوه) الله تعالی ورسولی طاعت ووفاقله ارضا اولنمغه احقدر (ان کانوا مؤمنین) اکر قلبلریله مصدقین ایسه لر منافقلردن برجماعت پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمی سویلشوب دیدیلرکه اکر محمدك قولی حق ایسه بزجیردن شرزمکرکه اول اراده عامر بن قیس دینور بر غلام وارایدیکه انصاردن ایدی اول مقاله لرینه یاوزلنوب دیدیکه والله محمدك قولی حقدر وسز جیردن شرسزبعده پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمه انی خبرویردی اول انلری چاغروب سؤال ایتدیکنده عامر کذب ایدر دیو یمین ایتدیلر پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم انلری تصدیق ایتدی عامر ایسه یاالهی صادقی تصدیق وکاذبی تکذیب ایت دیو دعا ایدیجك اشبو آیت نازل اولدی (الم یعلموا انه من یحادد الله ورسوله فان له نار جهنم خالدا فیها) انلر بیلمزلرمیکه برکسه که الله تعالی یه ورسولنه مخالفت ایده اکا نار جهنم جزاء اولور انده دائم اولدیغی حالده (ذلك الخزی العظیم) اشبو نار جهنم یوم قیامتده انلره خزی عظیمدر (یحذر المنافقون ان تنزل علیه سورة تنبئهم بما فی قلوبهم) منافقلر قورقارلرکه مؤمنلره برسوره نازل اوله که قلوبلرنده کی نفاق انلره خبرویریله وعیوبلری بیلدیریله ابن عباس ایدر حق جل وعلا اشبو سوره ده منافقلردن یتمش رجلی کندیلرین وبابالرینك اسملریله ذکر ایتمشیکن مؤمنلره رحمتدن اول اسملری نسخ ایتدی تاکه بری برلرینی تعییر ایتمیه لر زیرا کد اولادلری مؤمنلر ایدی (قل استهزؤا ان الله مخرج ماتحذرون) انلره دیکل که استهزاء ایدك که الله تعالی سزك قورقدیغکزی اظهار ایدر (ولئن سألتهم لیقولن انما کنا نخوض ونلعب) یامحمد قرآنی وسنی استهزاء ایدنلره اول فعللرندن سؤال ایتسك دیرلرکه خوض ولعب ایده رز ❁ روایت اولندیکه پیغمبریمز علیه السلام تبوك غزاسنه کیدردی اوکنده منافقلردن اوچ کسه ایکیسی قرآنی ورسول اللهی استهزا ایدر وبریسی کولردی دیرایدیکه محمد زعم ایدرکیم اول روم اهلنه غالب اوله وبلادی اکا فتح اوله بوقتی بعید حالتدر ودخی محمد زعم ایدرکه مدینه ده قلان اصحابمز حفنده قرآن نازل اوله بلکه اول انك کندی قولی وکلامیدر حق تعالی انلرك اول مقاله سنه پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمی خبردار ایدوب انلری چاغردی وانلره نه سویلدیلرسه جمعن بیلدردی دیدیلرکه بز تحدث وکلامه خوض ایدرز تاکه انکله قطع مسافهٔ طریقه نوع استعانت ایدوب ملالتمز کیدررز (قل أبالله وآیاته ورسوله کنتم تستهزؤن) انلره دیکل که الله تعالی وآیات ورسولنی می استهزاء ایدرسز (لاتعتذروا قد کفرتم بعد ایمانکم) اعتذار ایتمکزکه سزرسوله ایذاء وطعنله کفری اظهار

ویرسون صکره یرینه بنه اسیر ویریرم بیوردی صحابه جمله رأیکزه رضیلرز تسلیم ایده رز دیدیلر تکرار قومکزه سؤال ایدك بیورملریله لدی السؤال جمله سی رضا کوسترديلر (یاایها الذین آمنوا انما المشرکون نجس فلایقربوا المسجد الحرام بعد عامهم هذا وان خفتم عیلة فسوف یغنیکم الله من فضله ان شاء ان الله علیم حکیم) ای مؤمنلر مشرکلر نجاستدر بوسنه دنصکره انلر مسجد حرامه قریب اولمسونلر ❁ اول هجرتك طقوزنجی سنه سیدر ❁ اکرسز انلرك حرمدن منع اولملریله اخذ وعطا وکسب وکار اولیوب فقر وقوعندن قورقارسکز حق تعالی مراد ایتدیکی حالده کندو فضلندن سزی یقینده غنی ایدر تحقیق الله علیم الشان قوللرینك احوالنی بیلیجی واغناده حکمتی اجرا ایدیجیدر ❁ دینلدیکه

واقع حال قریبا یغمورلر یاغوب ویمن وسائر بلاد اهالیسی اسلامله مشرف اولوب مکه یه ذخائر سوقیله برکت وغنا حاصل اولدی (قاتلوا الذین لایؤمنون بالله ولا بالیوم الاخر ولایحرمون ماحرم الله ورسوله ولا یدینون دین الحق من الذین توا الکتاب حتی یعطوا الجزیة عن یدوهم صاغرون) شونلرکه الله تعالی یه ویوم آخرته ایمان ایتمزلر والله تعالی

ورسولنك كتاب وسنتله حرام ايتديكنى حرام طوتمزلر وحق اولان اسلام دينى قبول ايتمزلركه انلره كتاب ويرلمشيدى يو مذكورلرله خوروذليل وكندو الريله جزيه لرينى ويرنجيه دك مقاتله ايدك (وقالت اليهود عزير ابن الله وقالت النصارى المسيح ابن الله ذلك قولهم بافواههم ﴿ ١٥٠ ﴾ يضاهؤن قول الذين كفروا من قبل قاتلهم الله انى يؤفكون) يهود عزيرعليه السلام اللهك اوغلى ونصارى مسيح عليه السلام اللهك اوغليدر ديديلر ❁ حاشا تعالى الله عن ذلك علوا كبيرا ❁ بو كلام انلرك اغزلرنده قول باطللريدركه مقدما مشركلرك ملائكه بنات اللهدر ديدكلرى كلامنه بكزدرلر الله تعالى لعنت ايتسون انلره كى راه حقدن باطله نيجه رجوع ايدرلر ❁ نصارينك بو افترالرى سبى عيسى عليه السلامك اكمه وابرصه افاقت و موتاى احيا وبى بدرظهور ايدروبهودك بوقول باطللرى عزيرك يوز سنه دنصكره توريتى ازبردن اوقوديغيدر بونك قصه سى بووجهله منقولدركه بخت نصر بنى اسرائيله غالب اولوب توريه علماسنك جميعنى قتل ايلدى انلرك برى عزير عليه السلام اولوب هنوز طفل اولمغله انى حسابه قويميوب اسير ايلدى بعد زمان خلاص ايله بيت المقدسه كلوركن يولده برقريه ده سورهٔ بقره ده تسطير اولنديغى وجهله حق تعالى انى اماته ويوز (نوح) بيلد نصكره احيا ايليوب قومنه كلوب كندوبى اعلان ايلدكده توريتى اوقومغله امتحان ايلديلر تماماقرا ئتنده نه بيله لم بو توراتميدر دكليدر ديو تصديق ايتمديلر ايچلرندن برى بن بابامدن ايشتدم ايديكه بابامك بابامى بخت نصر معركه سنده

ايتديكز ايمان اظهاريكز دنصكره (ان نعف عن طائفة منكم نعذب طائفة بانهم كانوا مجرمين) اكر سزدن برطائفه يى توبه ويا اخلاصلرى ويا ايذاء واستهزاء دن تجنبلر ايچون عفوايدرسه وز طائفهٔ اخرايى نفاق اوزره اصرار ايدر ويا ايذاء واستهزاء ايدر اولدقلرى سببيله تعذيب ايدرز ❁ دينلديكه انلردن عفوا ولنان رجل واحد ايديكه اكا مخشى بن حمير الاشجعى دينوردىكه اول ايكى استهزاء ايدنك كلامنه كولردى وانلردن مجانب يوريوب بعضى ايشتديكنه انكار ايلردى بوآيت نازل اولنجق نفاقدن توبه ايدوب يا الهى وفاتمى سبيلكده قتل ايت وبنم مصرعمى هيچ كسنه يه بيلديرمه غسل وتكفين ودفنم امرينه بن مباشرت ايتدم ديدرمه اويله اولسه يوم قيامده مصاب اولوب يتدى اكا نه حالت ايردىكى بيلنميوب كتدى (المنافقون والمنافقات بعضهم من بعض) اهل نفاقك رجال ونساسى نفاقده ويا ايماندن بعده شئ واحدك ابماضى كيدرلر (يأمرون بالمنكر وينهون عن المعروف) كه انلر كفر ومعاصى ايله امر ايدوب ايمان وطاعتدن نهى ايدرلر (ويقبضون ايديهم) ويدلرينى تصدقدن وفى سبيل الله انفاقدن امساك ايدوب خيراته بسط ايتمزلر (نسوا الله فنسيهم) انلر الله تعالينك طاعتن ترك ايدرلر الله تعالى دخى انلرى دنياده توفيق وهدايتدن وآخرتده رحمتدن ترك ايدوب عذابنده آليقور (ان المنافقين هم الفاسقون) منافقلر تمرددە ودائرهٔ خيردن خروجده كاملردر (وعد الله المنافقين والمنافقات والكفار نار جهنم خالدين فيها) الله تعالى نفاق وكرك كفر اهلنك رجال ونساسنه نار جهنمى وعد اتديكه انده خلودلرى مقدر اولديغى حالده (هى حسبهم) اول نار جهنم انلرك عقاب وجزاسنه كافيدر (ولعنهم الله) الله تعالى انلرى رحمتدن ابعاد ايده (ولهم عذاب مقيم) انلر ايچون اول نار جهنمده عذاب دائم اولور (كالذين من قبلكم) سزايشلديكز سزدن اول كچن اقوامك ايشلرى كبى الله تعالينك امرندن عدول ايتديكز وانلرك لعنت اولنمسى كبى لعنت اولنديكز (كانوا اشد منكم قوة واكثر اموالا واولادا) كه انلر قوت وبطشده سزدن اشد واموال واولاددە اكثر ايديلر (فاستمتعوا بخلاقهم) كه انلر ملاذ دنيادن تصيبلريله نفعلنوب آخرتدن عوض اكا راضى اولديلر (فاستمتعتم بخلاقكم) سزدخى يامنافقلر ويا كافرلر ملاذ دنيادن نصيبلريكزله نفعلنديكز (كما استمتع الذين من قبلكم بخلاقهم) سزدن اول كچنلر اول نصيبلريله نفعلنمسى كبى سزدخى انلرك سبيلنه سلوك ايتديكز (وخضتم كالذى خاضوا) وباطله خوض ايتديكز اكا خوض ايدنلر كبى (اولئك حبطت اعمالهم فى الدنيا والآخرة) ايمدى اشبو صفات اهلى اول سبيدن دنياده وآخرتده حسناتلرينك ثوابى باطل اولور (واولئك هم الخاسرون) وانلردركه دنياده وآخرتده زيان ايدرلر (ألم يأتهم نبأ الذين من قبلهم قوم نوح وعاد وثمود وقوم ابرهيم واصحاب مدين والمؤتفكات) منافقلره شمول انلردن اول كچن امتلرك خبرى ايرمديمكه رسوللرينه عصيان ومخالفت ايتدكلرنده انلرى نيجه تعذيب واهلاك ايتمشدر اول جهلدن قوم

نوح که طوفانله هلاك ایدلدیلر وقوم عادکه ریحله وقوم ثمودکه رجفه ایله وقوم ابراهیم که بعوضه ایله واصحاب مدین که قوم شعیبدر یوم ظله ده نارله ومؤتفکات که قوم لوط قریه لریدر اعالیسی اسافلنه قلب اولنوب سجیلدن حجاره امطاریله هلاك ایدلدیلر (انتهم رسلهم بالبینات) اول امتلرك هربرینه رسولری حجج واضحه ایله کلدکلرندنصکره تکذیب ایتدیلر ویاخود امر ونهیدن آیات ظاهره ایله کلدکلرندنصکره طاعت الهی ترك ایدوب هوالرینه اتباع ایتدیلر اول سببدن بزدخی انلری هلاك ایتدك (فما کان الله لیظلمهم ولکن کانوا انفسهم یظلمون) الله تعالی انلره ظلم ایدر اولمدی بلکه انلر کفر وتکذیبله نفسلرین عقابه عرض ایدوب نفسلرینه ظلم ایتدیلر (والمؤمنون والمؤمنات بعضهم اولیاء بعض) اهل ایمانك رجال ونساسی بری برلرینه سرده وعلانیه ده اولیادر (یأمرون بالمعروف) ایمان وطاعت وخیرایله امر ایدرلر (وینهون عن المنکر) شرك ومعصیت وشرعده معروف اولمیان شیئدن نهی ایدرلر (ویقیمون الصلاة ویؤتون الزکوة) ونمازی قیلورلروزکاتی ویررلر (ویطیعون الله ورسوله) وفرائض وسننده الله تعالی یه ورسولنه اطاعت ایدرلر (اولئك سیرحمهم الله) ایمدی الله تعالی انلره رحمت ایدیسردر (ان الله عزیز حکیم) الله تعالی هرشیئه غالبدر مرادایتدیکنه هیچ برشئ مانع اولمز حکیمدر هرشیئ موضعنه وضع ایدر (وعد الله المؤمنین والمؤمنات جنات تجری من تحتها الانهار خالدین فیها) حق تعالی اهل ایمانك رجال ونساسنه جنتلر وعد ایتدیکه انك اشجاری التندن نهرلر جاری اولور اول جنتلرده خالدین اولدقلری حالده (ومساکن طیبة فی جنات عدن) وجنات عدندنده مسکنلر وعدایتدی ابن مسعود رضی الله تعالی عنه ایدر عدن جنتلرك وسطیدر عبدالله بن عمرو بن العاص ایدر جنتده عدن دینور برقصر وار درکه حولی بروج ومروجدر بش بیك قپوسی واردر اکا کیرمز مکر اولکه نبی ویاصدیق ویاشهیداوله حسن ایدر اول التوندن قصردر اکا کیرمز مکر که اول نبی ویاصدیق ویاشهید ویاحکم عدل اوله مقاتل وکلبی ایدر عدن جنتده اعلای درجه در عین تسنیم انده در سائر جنان انك حولنده محدقه در اول خلق اولنان دنیرواور تولیدر تاشول وقته دکین که اهل انبیاء وصدیقون وشهداء وصالحون ودخی الله تعالینك دیلدیکی کسه لر اکا نزول ایده لر وانده در ویاقوت وذهبدن قصرلر واردر وعرش التندن ریح طیبه اسوب انلرك اوزره مسك ابیض کثیبلرینی ادخال ایدر (ورضوان من الله اکبر) الله تعالینك انلردن راضی اولمسی جمله دن اکبردر زیرا که اول هرسعادت وکرامتك مبدئیدر (ذلك هوالفوز العظیم) اشبو رضوان ویاجمیع تقدم ایدن اشیافوز عظیمدرکه دنیاومافیها انك جنبنده استحقار اولنور • قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم یقول الله تعالی لاهل الجنة یااهل الجنة هل رضیتم فیقولون ربنا مالنا لانرضی وقداعطیتنامالم تعط احدا من خلقك فیقول افلا اعطیکم افضل من ذلك فیقولون ربنا

یهودی ونصاری علما وعابدلرینی الله تعالادن غیری ربلر اتخاذ ایتدیلر ﴿ حرام وحلالده انلره اطاعت ایتمکله ﴿ وعیسی ابن مریمی دخی رب اتخاذ ایتدیلر مع هذا انلر انجق اندن غیری عبادته لایق ومستحق اولمیان برالله تعالایه عبادت ایتمکلکله امر اولندیلر مشرکلرك اکا اشراك ایتدکلری شیدن اول منزهدر (یریدون ان یطفؤا نورالله بافواههم ویأبی الله الاان یتم نوره ولو کره الکافرون) انلر الله تعالانك وحدانیتی وپیغمبر علیه السلامك نبوتنی اغزلریله ابطال ایتمك مراد ایدرلر الله تعالی همان توحید ونبوت نورنی اتمام ایدر هرنقدر کافرلر انی کریه کورلرسه ده (هوالذی ارسل رسوله بالهدی ودین الحق لیظهره علی الدین کله ولو کره المشرکون) اول الله تعالاکه رسولنی محض هدایت اولان قرآن کریم ودین حقله کوندردی تاکه

اول دین اسلامی جمیع ادیان اوزره ظاهر وغالب ایده اکر مشرکلردن کراهت ایدرلرسه دخی (یاایها الذین آمنوا ان کثیرا من الاحبار والرهبان لیاکلون اموال الناس بالباطل ویصدون عن سبیل الله والذین یکنزون الذهب والفضة ولاینفقونها فی سبیل الله فبشرهم بعذاب الیم) ای مؤمنلر یهودك علماسنك ونصارینك زاهدلرینك اکثری ناسك مالرینی رشوت

وباطل حکمله اکل ایدرلر وانلری راه حق اولان اسلامدن منع ایدرلر وشونلرکه التون وکمشی جمع وادخار ایدوب الله تعالی یولنه انفاق ایتمزلر انلری عذاب الیمله تبشیر ایله (یوم یحمی علیها فی نار جهنم فتکوی بها جباههم وجنوبهم وظهورهم هذا ما کنزتم لانفسکم فذوقوا ما کنتم تکنزون) قیامتده اول ادخار اولنان مال اوزرینه نار جهنم وضعیله قیزدریلوب اول مالی جمع ایدنلرك آلنلری ویانلری وارقه لری اول مال ایله داغلنوب ایشته بونفسکز ایچون ادخار ایلدیککز شیدر انلرله عذابی دادك دینور (ان عدة الشهور عندالله اثنی عشر شهرا فی کتاب الله یوم خلق السموات والارض منها اربعة حرم ذلك الدین القیم فلا تظلموا فیهن انفسکم وقاتلوا المشرکین کافة کما یقاتلونکم کافة واعلموا ان الله مع المتقین) الله تعالی کوکلری ویرلری خلق ایدنبرو لوح محفوظ یاحکمی عندنده آیلرك عددی اون ایکیدر اول ماه قمریه لرك دردی ماه حرمدرکه ❁ انلر رجب وذی القعده وذی الحجه ومحرمدر ❁ اشبو ماه اربعه نك تحریمی ❁ ابراهیم واسماعیل علیهما السلامدن موروث ❁ دین قویمدر امدی بودرت آیده نفسکزه ظلم ایتمیك ❁ که بو آیلرده ایشلنن عمل صالحك اجری وکذلك ظلمك عقابی سائردن اعظمدر ❁ ومشرکلرله اشهر حرمده وسائرده مقاتله یدك انلر سزکله جمیع آیلرده (نازل) مقاتله ایتدکی کبی وبیلك که الله تعالانك نصرتی اکا اطاعت ایدوب اندن خوف ایدنلرله در (انما النسیء زیادة فی الکفر یضل به الذین کفروا یحلونه عاما ویحرمونه عاما لیواطؤا عدة ما حرم الله فیحلوا ما حرم الله زین لهم سوء اعمالهم والله لا یهدی

فای شیء افضل من ذلك فیقول احل علیکم رضوانی فلا اسخط علیکم بعده ابدا ❁ پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر حق تعالی اهل جنته دیه که بندن راضی اولدیکزمی دیه لرکه یاربنا نیچون راضی اولمیه وز حالبوکه خلقکدن کسنه یه ویرمدیکك شیء بزه ویردك دیه کیم سزه بوندن افضل شیء ویره یمی دیه لرکه یاربنا بوندن افضل شیء ندر دیه کیم سزه رضوانمی حلال ایتدم ومن بعد سزه اینجنمزین (یاایها النبی جاهد الکفار والمنافقین) یانی الله کفاره سیفله ومنافقیته الزام حجت واقامت حدودله جهاد ایت (واغلظ علیهم) وایکی فریقه کلامکده غلظت ایت (ومأویهم جهنم) انلرك آخرتده مأوالری جهنمدر (وبئس المصیر) اول نه چرکین مصیر اولور (یحلفون بالله ماقالوا) انلر یمین ایدرلرکه انی دیمدیلر ❁ روایت اولندیکه پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم تبوك غزاسنده ایکی آی اقامت ایتدی قرآن ایسه اکا نازل اولور واول متخلفینی تعییب ایدردی جلاس بن سویدایتدی اکر محمدك اخوانمز شاننده سویلدیکی حق ایسه بزحیردن شرزانك اول قولی پیغمبریمز صلی الله علیه وسلمه ایریشیجك انی چاغروب سؤال ایتدیکنده بن اول قولی دیمدم دیو یمین ایتدی اندن بوآیت نازل اولیجق جلاس توبه ایدوب توبه سنده صادق اولدی (ولقد قالوا کلمة الکفر) انلر کلمهٔ کفری سویلدیلرکه اول جلاسك محمدك سویلدیکی حق ایسه دیدیکیدر (وکفروا بعد اسلامهم) اسلامی اظهار لرندن صکره کفری اظهار ایتدیلر (وهموا بما لم ینالوا) قتل رسولدن نائل اولمیه جقلرینه قصد ایتدیلر ❁ روایت اولندیکه منافقلردن اون ایکی رجل تبوك یولنده عقبه اوزره طوردیلرکه پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمی قتل ایده لر جبریل علیه السلام کلوب اکا امر ایلدیکه انلره برکشی کوندره حتی که راحله لرینك یوزین اوروب دوندیره پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم دخی حذیفه یی کوندردی (وما نقموا الا ان اغناهم الله ورسوله من فضله) انلر محمد صلی الله تعالی علیه وسلمدن ومؤمنلردن کراهت ایتدیلر الاشول سببدنکه الله تعالی ورسولی رزقیله انلره غنا وسعت ویردی دینلدینکه پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم مدینه یه قدومندن اول انلر ضنك عیشده ایدیلر پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم قدوم ایدیجك غنایه مستغنی اولدیلر (فان یتوبوا یك خیرا لهم) اکر انلر نفاقدن توبه ایدرلر ایسه اول انلره خیر اولور (وان یتولوا یعذبهم الله عذابا الیما فی الدنیا والآخرة) اکر انلر ایماندن اعراض ایدرلر ایسه الله تعالی انلره عذاب الیم ایدر دنیاده خزی ایله وآخرتده نارله (ومالهم فی الارض من ولی ولا نصیر) انلر ایچون یریوزنده برنفع ایدر قریب وعذابدن منع ایدر مانع اولمز (ومنهم من عاهد الله لئن آتانا من فضله لنصدقن ولنکونن من الصالحین) منافقلردن بری الله تعالی یه عهد ایلدیکه اکر اول بزه رزقندن ویررسه اندن حق اللهی ادا ایده وزوانده صلهٔ رحمدن ونفقهٔ خیردن صالحلر عملن ایدنلردن اولهوز ❁ دینلدیکه اشبو آیت ثعلبة بن حاطب شاننده

نازل اولوبدركه اول پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم كلوب ديديكه يارسول الله دعا اينكه الله تعالى بكمال ويره پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم ايتدى ياثعلبه قليل كه سن انك شكرنى ادا ايده سن خيرلودر شول كثير دنكه شكرينه قادر اولميه سن ❁ بعده وقت آخرده كلوب ديديكه اول الله تعالينك حقيچون كه سنى قرآنله ونبوتله كوندردى اكر الله تعالى بكمال ويررسه اول مالدن هرذى حقه حقنى ويرم اويله اولسه پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم انكچون دعا ايتدى اول قيون ايدينوب دودنماسى كبى نمابولدى وچوغالدى حتى كه مدينه يه صغمز اولدى مدينه دن طشره بروادى يه نزول ايتدى جماعت وجمعه دن كسلدى پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم اندن سؤال ايتديكنده حالندن خبرويرلدى پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم انى آجيوب من بعد ناسدن زكات جمعنه ايكى رجل كوندردى ❁ ناس انلرى قارشولديلر وزكاتلرين انلره تسليم ايتديلر اندن اول ايكيسى ثعلبه يه اوغرايوب مالنك زكاتك استديلر واكا پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلمدن نامه سين اوقوديلر ثعلبه ايتديكه بوسزك استديككز دكل الاجزيه ويااخت جزيه در وقت آخرده كلوك كه رأيم ايدم چون انلر قتندن كتديلر ثعلبه شانئده اشبو آيت نازل اولوب اول انى ايشيدبجك فى الحال زكاتك پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم انى كتوردى پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم انى قبول ايتميوب الله تعالى بنى اندن منع ايدوبدر ديدى اندن ثعلبه باشنه طوپراق دوكوب چوق آغلدى پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم اكا اشبو سكا كندى فعلكدندركه ايتدك نيچون بنم امريمه اطاعت ايتمدك ديدى اندن خائب ومحروم كتدى پيغمبريمز صلى الله عليه وسلم وفاتندن صكره زكاتك ابوبكر رضى الله تعالى عنه يه كتوروب اولدخى انى قبول ايتمدى بعده عمر رضى الله تعالى عنه زمان خلافتنده كتوروب اولدخى قبول ايتمدى وعثمان رضى الله تعالى عنهك زمان خلافتنده هلاك اولدى (فلما آتاهم من فضله بخلوا به وتولوا وهم معرضون) وقتا كه الله تعالى انلره رزقندن ويردى حق اللهى اندن منع ايتديلر وطاعت اللهدن يوزلرين دوندردىلر حالبوكه انلر برقومدركيم عادتلرى اندن اعراضدر (فاعقبهم نفاقا فى قلوبهم الى يوم يلقونه) الله تعالى اول فعللرينك عاقبتن قلبلرنده نفاق وسوء اعتقاد قيلدى يوم قيامته دكين كه انده الله تعالى يه ويا عملرينه ملاقى اولورلر (بما اخلفوا الله ماوعدوه) الله تعالى يه وعدايتدكلرى تصدق وصلاحه خلفلرى سبيله (وبما كانوا يكذبون) ودخى انده كاذبين اولملريله زيرا كه خلف وعدكذبى متضمندر ايكى وجهدن مستقبحدر (ألم يعلموا ان الله يعلم سرهم ونجويهم) منافقلر بيلمزلر ميكه الله تعالى انلرك قلبلرنده اسرار ايتدكلرى نفاقى ويا خلفه عزمى ودخى بيلنرنده سويلشدكلرى مطاعنى ويا زكاته جزيه تسميه لرينى بيلور (وان الله علام الغيوب) والله تعالى غيبلرى بيلور اكابرشئ خفى اولمز (الذين يلمزون المطوعين من المؤمنين فى الصدقات) منافقلركه مؤمنلردن صدقاتنده تطوع ايدنلرى (والذين

اولنوب ضلالتده قالديلر الله تعالى قوم كافرينه بو عملرى سبيله رشاد وهدايت ويرمز ❁ منقولدركه اهل جاهليت قتل وصيد وغارتله مألوف اولمغله متصل اوچ ماه بو عادتدن كرو قالمه لرى كندولره كران كلورايدى كنانه دن قلمس نام كيمسه اقتضا وموسمنده دوه اوزره چيقوب ندا ايدردىكه مثلا الهه كرسزه بوسنه محرمى حلال ايدوب حرمتى صفره تأخير ايلدى وسنهٔ آتيه ده بويله ينه محرمى حرام وصفرى حلال ايتدى ديوندا ايدر دى انلر دخى قبول ايدرلردى (ياأيها الذين امنوا مالكم اذا قيل لكم انفروا فى سبيل الله اثاقلتم الى الارض ارضيتم بالحيوة الدنيا من الاخرة فما متاع الحيوة الدنيا فى الاخرة الا قليل) اى مؤمنلر سزه نولديكه فى سبيل الله جهاده چيقمك دينلدكده مسكن ومزرو عاتكزه ميل ايله اغر

طورانرسكز نعيم اخرتدن (تبيان) (ثانى) (٢٠) بدل حيات دنيايه راضى ميسكز متاع دنيا اخرته نسبتله زياده حقير وقليلدر ❁ حضرت رسالتپناه عليه السلام هجرتك طقوزنجى سنه سى تبوك غزاسنه عازم اولدقده ياز ايامى اولوب كثرت حرارت وبعد مسافت وزمان عسرت اولديغندن صحابه خرو جده آغر طورانمغله بو آيت كريمه

نازل اولدی (الا تنفروا یعذبکم عذابا الیما ویستبدل قوما غیرکم ولا تضرّوه شیئا والله علی کل شیٔ قدیر) اکر سز امر اولندیغکز غزایه چیقمزسکز الله تعالی سزه اسباب شاقه ایله الملو عذاب ایدر وسزك یریکزه بر غیری قومی بدل ایدر ❁ که مطیع فرمانی اولورلر ❁ وسزك عدم خروجکزدن اکا بر

شی ضرر ایتمز الله تعالی تبدیل وتغییره وهر شیئه قادردر (الا تنصروه فقد نصره الله اذ اخرجه الذین کفروا ثانی اثنین اذ هما فی الغار اذ یقول لصاحبه لا تحزن انّ الله معنا فانزل الله سکینته علیه وایّده بجنود لم تروها وجعل کلمة الذین کفروا السفلی وکلمة الله هی العلیا والله عزیز حکیم) پیغمبر علیه السلامه اکر سز یاردم ایتمزسکز الله تعالی اکا نصرت ایتدکی کبی ینه ایدر مکه کافرلری انی مکه دن چیقاردقلرنده ایکینك ایکنجی سی ❁ یعنی ابوبکر رضی الله عنه ❁ ایله جبل ثورده بر مغاره ده ایدی اولوقتده صاحبی ابو بکر رضی الله عنه یه حزن ایتمه الله تعالانك نصرتی بزمله در دیدی الله تعالی انلره سکونت واطمینان وکورمدیککز جنود ملائکه ایله قوت ویردی وکافرلرك دعوت ایچون صادر اولان کلاملرینی الچق وبیمقدار والله تعالانك توحید ودعوت اسلام کلام شریفنی عالی ورفیع ایلدی الله تعالی حکمتیله اهل توحیدی غالب وعزیز ایدر ❁ مرویدرکه پیغمبرمز علیه السلام (اشد) غرهٔ ربیع الاول پنجشنبه کیجه سی مکه ده خانهٔ صدیقدن انك رفاقتیله چیقوب اول مغاره ده بیتوتت ایلدی حق تعالی او کیجه مغاره نك قپوسنه مغیلان چالیسی بتوردی وبرچفت کوکرجینه او لمحلده اشیانه یاپوب یمورطلمق امر ایلدی وبر اورمجکه

لا یجدون الا جهدهم) ودخی تطوعده مقدور وطاقتلرین ویرنلری تعییب ایدرلر (فیسخرون منهم) ایمدی اول منافقلر اول صدقاتده تطوع ایدن مؤمنلری استهزا ایدرلر (سخر الله منهم) الله تعالی دخی انلره استهزالری جزاسن ایدر (ولهم عذاب الیم) وانلره کفرلری اوزره عذاب مؤلم اولور ❁ روایت اولندیکه پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم بروقتده صدقه ویرمکی ناسه ترغیب ایتدی اویله اولسه عبدالرحمن بن عوف رضی الله تعالی عنه درت بیك درهم کتوروب دیدیکه سکز بیك درهمم وار ایدی نصفنی ایشته کتوروب ربم جل شانه یه اقراض ایتدم ونصف آخرینی ایسه عیالمه آلیقودم پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم اکا دیدیکه الله تعالی ویردیککه وکرك آلیقودیغکه برکت ویرسون پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمك دعاسی حرمتنه مالنه بر مرتبه برکت ایردیکه وفاتنده ایکی مرأه سندن برینك نصف ثمن حصه سنه سکسان بیك درهمه صلح اولندی وعاصم بن عدی یوز وسق تمر کتوردی وابو عقیل الانصاری بر صاع تمر کتوروب عیالمه دخی بر صاع آلیقودم دیدی پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم امر ایلدیکه اول کتوردیکی بر صاعی صدقات اوزره نثر ایتدی اویله اولسه منافقلر انلری لمز ایدوب دیدیلر که عبدالرحمن ایله عاصمك ویرمسی ریا ایله در وابو عقیلك بر صاع تمرندن الله تعالی ورسولی غنیلردر لکن مرادی اولدرکه کندویی تذکیر ایده تا که اکا صدقاتدن ویریله (استغفر لهم او لا تستغفر لهم ان تستغفر لهم سبعین مرة فلن یغفر الله لهم) یا محمد اول منافقلر ایچون کرکسه استغفار ایت کرکسه ایتمه انلره فائده سی اولمامقده ایکی امر مساویدر اکر انلر ایچون یتمش کره استغفار ایدرسکده حق تعالی انلری مغفرت ایدر دکلدر (ذلك بانهم کفروا بالله ورسوله) الله تعالینك انلری عدم مغفرتی شول سببدندرکه کفرلری مغفرته قابلیتلرین صرف ایدوبدر (والله لا یهدی القوم الفاسقین) الله تعالی شول کفرده متمردلری حقه ارشاد ایتمز ❁ روایت اولندیکه عبدالله بن ابی که کبار منافقیندن ایدی مرض موتنده اوغلی عبدالله که مخلصلردن ایدی پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمدن دیلدیکه باباسیچون استغفار ایده پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم دخی انی ایدیجك اشبو آیت نازل اولدی پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی ایمدی انکیچون یتمشدن زیاده استغفار ایده ین اویله اولسه نازل اولدیکه ❁ سواء علیهم استغفرت لهم ام لم تستغفر لهم لن یغفر الله لهم ❁ زیرا پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم اول یتمشدن عدد مخصوص فهم ایتدی زیرا که اول اصلدر اویله اولسه اکا بیان اولندیکه انکله مراد تکثیر دریوخسه تحدید دکلدر (فرح المخلفون بمقعدهم خلاف رسول الله) غزوهٔ تبوکدن تخلف ایدنلر پیغمبرمز صلی الله تعالی علیه وسلمك خلفنده ویا مخالفتنده غزادن قعود لرینه سوندیلر (وکرهوا ان یجاهدوا باموالهم وانفسهم فی سبیل الله) والله تعالینك طاعتنده ماللریله ونفسلریله جهاددن کراهت ایتدیلر (وقالوا لا تنفروا فی الحر) وانلر بری برلرینه ویا مؤمنلره اشبو حرك شدتی زماننده جهاده کتمکز دیدیلر (قل نار جهنم

اشد حرّا) انلره دیکل که جهنم آتشی حرارتده بوصیف حرندن اشددر سزایسه بومخالفتکزله جهنم حرنی صیف حرینی اوزره ایثار ایتدیکز (لوکانوا یفقهون) اکر مأبلری اکا ایدیکن بیلورلرسه (فلیضحکوا قلیلا ولیبکوا کثیرا جزاء بما کانوا یکسبون) ایمدی انلردنیاده وآخرتده کی حالارین تأمل ایدوب ضحکلرین قلیل وبکالرین کثیر ایتسونلر که کفر ونفاقدن کسب ایتدکلرینه جزاء اولهٔ (فان رجعك الله الی طائفة منهم فاستأذنوك للخروج) یامحمد اکر حق تعالی سنی کیرو مدینه یه متخلفیندن منافقین طائفه سنه ایرکوروب تبوکدنصکره برغزوهٔ اخرایه خروج ایچون سندن استیذان ایدرلرسه (فقل لن تخرجوا معی ابدا ولن تقاتلوا معی عدوّا) انلره دیکل که سزابدا بنمله غزایه چیقمزسزوعدویه قتال ایتمز سز (انکم رضیتم بالقعود اول مرة فاقعدوا مع الخالفین) زیرا که سزاتول مرده تبوك غزاسنده قعوده راضی اولدیکز ایمدی نساء وصبیان ایله ویامرضی وزمنی ایله ویاعذرسز تخلف ایدنلرله سزدخی قعودابدك (ولاتصل علی احدمنهم مات ابدا ولاتقم علی قبره) منافقلردن فوت اولانك جنازه سی اوزره ابدا نمازی قیلمغل وقبری عندنده دفن ویازیارت ایچون وقوف ایتمکل ❁ عمر بن الخطاب رضی الله تعالی عنه ایدر عبدالله بن ابی فوت اولیجق پیغمبر یمز صلی الله تعالی علیه وسلم دعوت اولندیکه نمازین قیله پیغمبر یمز صلی الله تعالی علیه وسلم قیام ایدیجك دیدمکه یارسول الله سن ابن ابی اوزره نمازین قیلورمیسنکه اول سنك حقنده شونك وشونك کبی سوز سویلشدی دیو قایحن اکا عدا ایتدم دیدیکه یاعمر اوزرینه نمازی قیلمغله ترکی بیننده تخییر اولنوب قیلمغی اختیار ایتدم اکر بیلسیدمکه انکیچون استغفاری یتمشدن زیاده ایله مغفرت اولنور ایدردم اندن نمازین قیلوب منصرف اولدی براز زماندنصکره ❁ ولاتصل علی احدمنهم ❁ دن ایکی آیت تمامنه دکین نازل اولدی ❁ روایت اولندیکه عبدالله ابن ابی مرض موتنده پیغمبر یمز صلی الله تعالی علیه وسلمی چاغروب دیلدیکه انکیچون استغفار ایده وجسد شریفنه ولی ایدن قمیصنده اول تکفین اولنه واوزرینه نمازین قیله فوت اولیجق پیغمبر یمز صلی الله تعالی علیه وسلم اکا قمیصن کوندردیکه ایچنده تکفین اولنه ونمازین قیلغه کیدیجك بوآیتك نزولیله نهی اولندی ❁ دینلدیکه پیغمبر یمز صلی الله تعالی علیه وسلم کندی قمیصنه انی تکفیندن نهی اولنمیوب لکن صلاتدن نهی اولنمسنه حکمت اولدرکه اول قمیص اکا مکافات ایدی شول قمیصه که یوم بدرده عباس بن عبد المطلب اسیر اولدیغنده اکنده ثوب بوغیدی پیغمبر یمز صلی الله تعالی علیه وسلم برقمیص استدیکه اکا کیوره عبدالله بن ابیك قمیصی اکا مناسب بولینجق پیغمبر یمز صلی الله تعالی علیه وسلمه اول انی اهدا ایدوب پیغمبر یمز صلی الله تعالی علیه وسلم دخی انی عباسه کیورمشیدی ایمدی پیغمبر یمز صلی الله تعالی علیه وسلم اکنندن قمیصن چیقاروب عبدالله بن ابیه کفن ایتمسی عباس ایچون اندن آلدیغی قمیصه مکافات ایدی وصلاتدن مرادکه میت ایچون دعاواستغفاردر کافر حقنده ممنوعدر

مفسرین بوخفیف وثقیلدن مراد صحیح ومریض وکنج واختیار وسواری وپیاده وسلاحلو وسلاحسز واغنیا وفقرا دیمشلر صکره ❁ لیس علی الاعمی حرج ❁ آیتی نزولنده تفریق اولندی بو آیت کریمه غزوهٔ تبوکده نازل اولدی دینلدی (لوکان عرضا قریبا وسفرا قاصدا لاتبعوك ولکن بعدت علیهم الشقة وسیحلفون بالله لواستطعنا لخرجنا معکم یهلکون انفسهم والله یعلم انهم لکاذبون) اکرانلری دعوت ایتدکك سفرك قریبی ونفع دنیویسی یاسفر متوسط آسان اولیدی سکانابع اولورلردی ولکن مسافهٔ بعیده اولوب مشقتله قطع اولنور ایدوکندن تخلف ایلدیلر انلر یقینده الله تعالایه یمین ایده لرکه اکر مال وزادایله وسعت وقدرتمز اولسه سکارفاقتله اول سفره چیقار ایدك دیه لر بویلان یمین ایله

نفسلرنی هلاك ایدرلر الله تعالی بیلورکه انلر یمینلرنده کاذبلردر ❁ مرویدرکه غزوهٔ تبوکده خروجه اشارت بیورلدقده اوچ فرقه اولوب بر فرقه سی کبار مهاجر و انصار اطاعت وخروجه مسارعت ایلدیلر وبعضی ضعفا مؤمنلره کران کلوب اقامته اذن طلب ایلدیلر ومنافقلر تخلف ایلدیلر بناء علیه بوآیت کریمه نازل اولدی (عفا الله عنك

لم اذنت لهم حتى يتبين لك الذين صدقوا وتعلم الكاذبين) يا محمد الله سنى عفو ايليه انلر كذبله سندن قعوده اذن استديلر نيچون توقف ايتميوب اذن ويردك تاكه اعتذارنده صادق اولنلر وكاذب اولنلر سكابيان اولوب بيليدك (لايستأذنك الذين يؤمنون بالله واليوم الاخر ان يجاهدوا باموالهم وانفسهم والله عليم بالمتقين)

يا محمد الله تعالايه و آخرته ايمان ايدنلر مالرى ونفسلريله جهاد ايتمكه سندن اذن استمزلر ❁ بلكه اكا مبادرت ايدرلر ❁ الله عظيم الشان غزايه تخلفدن حذر ايدنلرى بيليجيدر (انما يستأذنك الذين لا يؤمنون بالله واليوم الاخر وارتابت قلوبهم فهم فى ريبهم يترددون) انجق الله تعالايه واخرته ايمان كتورميانلر دركه سندن جهاد تخلفنده اذن استرلر انلرك حقيقت اسلامده قلبلرى شكده در انلر شك ونفاقلرنده متحيرلردر (ولو ارادوا الخروج لاعدوا له عدة ولكن كره الله انبعاثهم فثبطهم وقيل اقعدوا مع القاعدين) اكر اول منافقلر غزا ايچون چيقمق مراد ايدهلردى سفره اقتضا ايدن مالزمه يى تدارك قدرتلرى وارايدى ولكن الله تعالى انلرك يوسفرده بولنملرينى كريه كورب انلره كاهلك وخوف القا ايلدى وانلره خانه لريكرده نسوان واطفال وبيماران ايله اوتورك دينلدى (لوخرجوا فيكم مازادوكم الاخبالا (نصح) ولا اوضعوا خلالكم يبغونكم الفتنة وفيكم سماعون لهم والله عليم بالظالمين) اكر انلر سزكله چيقسه لر انجق مكر وغدر ارتررلردى وسزك بينكزه فتنه ومخالفت براقمق استرلردى وجاسوسلق ايدوب سزك كلامكزى انلره

(انهم كفروا بالله ورسوله وماتوا وهم فاسقون) زيرا كه انلر الله تعالى يه ورسولنه كافر اولوب منافقين اولدقلرى حالده فوت اولديلر (ولا تعجبك اموالهم واولادهم) انلرك اموال واولادى سنى اعجاب ايتمسون (انما يريد الله ان يعذبهم بها فى الدنيا وتزهق انفسهم وهم كافرون) الله تعالى ديلركه اول اموالك جمع وحفظى متاعبى ايله واولادك شدائد ومصائبى ايله دنياده انلره عذاب ايده وكافرين اولدقلرى حالده روحلرين ازهاق ايده (واذا انزلت سورة ان آمنوا بالله وجاهدوا مع رسوله استأذنك اولوا الطول منهم وقالوا ذرنا نكن مع القاعدين) قچان قرآنده برسوره ويابعض سوره نازل اولسه كه الله تعالى يه ايمان كتوره لر وانك رسوليله كفاره جهاد ايده لر منافقلردن سعت وغنا صاحبلرى سندن قعوده استئذان ايدوب ديرلركه بزى ترك ايدك كه شول عذر سبيله جهاددن تخلف ايدنلرله قعود ايده وز (رضوا بان يكونوا مع الخوالف) راضى اولديلركه نساء ايله ويانماسك سفله سيله اوله لر (وطبع على قلوبهم) قلبلرى اوزره قسوت براغيلوب اندن رحمت چيقارلدى (فهم لا يفقهون) اويله اولسه جهاددە وموافقت رسولده اولان سعادتى وجهاددن قعوددەكى شقاوتى بيلزلر (لكن الرسول والذين آمنوا معه جاهدوا باموالهم وانفسهم) لكن رسول الله وانكله بيله مؤمنلر الله تعالينك طاعتنده مالريله ونفسلريله جهاد ايدرلر (واولئك لهم الخيرات) انلر ايچون دنياده نصرت وغنيمت وآخرتده جنت وكرامت واردر ❁ دينلديكه خيرات ايله مراد جوارئ حساندر ❁ فيهن خيرات حسان ❁ دلالتيله ابن عباس رضى الله تعالى عنه ايدر خيرات ايله مراد نه ايدوكنى الله تعاليدن غيرى احد بيلز (واولئك هم المفلحون) وانلر مرادلرينه ظفر بولنلردر (اعد الله لهم جنات تجرى من تحتها الانهار خالدين فيها) الله تعالى انلرا يچون جنتلر اعداد ايتديكه اشجارى التندن نهرلر جارى اولور اندە خالدين اولدقلرى حالده (ذلك الفوز العظيم) اشبو انلره ثواب جزيلدر (وجاء المعذرون من الاعراب ليؤذن لهم) اعرابدن اسد وغطفان جهد وكثرت عياله معتذرين اولدقلرى حالده كلديلركه تخلفه اذن ويريله لر (وقعد الذين كذبوا الله ورسوله) الله تعالى يى ورسولنى تكذيب ايدنلركه منافقيندر غزادن قعود ايتديلر ❁ دينلديكه ايكى فريق دخى باطل يره عذرى تكلف ايدوب الله تعالى يه جرائتله قعود ايتديلركه انلر منافقيندر (سيصيب الذين كفروا منهم عذاب اليم) اول اعرابدن ويامعذوريندن كافر اولانلره قتل ونارله عذاب اليم ايريسردر (ليس على الضعفاء) زمنى ومشايخ وعجزه ويا صبيان ويانسوان اوزره (ولا على المرضى) ودخى خسته لر اوزره (ولا على الذين لا يجدون ما ينفقون) ودخى جهاد ده انفاق ايده جك شئ بولمينلر اوزره (حرج) مأثم ويا غزادن قعوددە ضيق يوقدر (اذا نصحوا لله ورسوله) قچانكه الله تعالى يه ورسولنه ايمان وطاعتله سرده وعلانيه ده ويافول وفعلدن اسلام ومسلمينك صلاحنه عائد اولور شيئله

نصح ایدهلر (ماعلی المحسنین من سبیل) محسنین اوزره جناح ومعاتبه لرینه سبیل یوقدر (والله غفور رحیم) الله تعالی انلری نیتلریله غزادن تخلفلرینی مغفرت ایدر وانلره عذرله اذن ویرمسیله رحمت ایدر (ولاعلی الذین اذاما اتوك لتحملهم قلت لااجد ماأحملکم علیه تولوا واعینهم تفیض من الدمع حزنا الایجدوا ماینفقون) وشول قومه دخی غزادن قعود لرندهضیق ومأثم یوقدرکه انلر یدی کسنه ایدیلر یکاوُن تسمیه اولندیلر معقل بن یسار وصخر بن حنساء وعبدالله بن کعب وعلیة بن زیددر وسالم بن عمیر وثعلبة بن عثمه وعبدالله بن مغفل پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمه کلوب دیدیلر که الله تعالی بزه سنکله غزایه خروجه ندب ایتدی یاأمجد قیچانکه انلر سکا کلدیلر کیم انلری غزایه کتوره سن دوابه ارکابله ویاخفاف مرقوعه ونعال مخصوفه اعطا ایله سن انلره دیدك که سزی غزایه کتور مکه دیلدیکگزدن برشیٔ بولمزین اویله اولسه غزاده انفاق ایده جك شیٔ بولمدقلرینه حزنلرندن کوزلرینك یاشی سیلان ایدر اولدقلری حالده قتکدن منصرف اولدیلر (انما السبیل علی الذین یستاذونك وهم اغنیاء) معاتبه یه سبیل شول کسنه لراوزره درکه غزادن تخلفه استیذان ایدرلر حالبوکه اغنیاء اولوب غزایه خروجه قدرتلری واردر (رضوا بان یکونوا مع الخوالف) مدینه ده نسایله اولمغه راضی اولدیلر (وطبع علی قلوبهم فهم لایعلمون) الله تعالی قلبلری اوزره غفلتی ختم ایلدی حتی که انلر غزایه خروجك ثوابن وتخلفك عقابن بیلمز اولدیلر (یعتذرون الیکم اذا رجعتم الیهم) انلر تخلفلرنده سزه اعتذار ایدرلر قیچانکه غزادن سزانلره رجوع ایده سز (قل لاتعتذروا لن نؤمن لکم قدنبأنا الله من اخبارکم) دیکل که معاذیر کاذبه ایله بزه اعتذار ایتمکز زیرا بزسزی تصدیق ایتمزز شول سببدنکه حق جل وعلا سزك ضمائر کزده کی شر وفسادك بعضنی بزه خبر ویردیر (وسیری الله عملکم ورسوله) وحق تعالی ورسولی مستقبلده کی عملکزی کوریسر در نفاقکزدن توبه ایدرمیسز یوخسه انك اوزره قالورمیسز (ثم تردون الی عالم الغیب والشهادة فینبئکم بما کنتم تعملون) وموتکزدن نصکره اول الله تعالی یه رجوع ایدرسز که اول خلقه غائب وکرك مشاهد اولان اشیایی علی السویه بیلور دنیاده خیر وشر دن ایشلدیکز اعمالکزی سزه خبر ویرر وجزا کزی ایرکورر (سیحلفون بالله لکم اذا انقلبتم الیهم لتعرضوا عنهم فاعرضوا عنهم انهم رجس) منافقلر سزك رضا کزطلب ایدوب الله تعالی یه یمین ایدرلر قیچانکه غزادن انلره کله سزتا که انلری معاتبه دن اعراض ایده سز ایمدی انلری معاتبه دن اعراض ایدك زیرا که عتاب انلره نفع ویا اصلاح ایدر دکلدر انلر ارجاسدر انابته جلله تطهیری قبول ایتمزلر (ومأویهم جهنم) ومأوالری ناردر دنیاده وآخرتده انلره توبیخ نفع ایتمز انلره عتاب اولنمغله نارکفایت ایدر امدی انلره عتابه تقید ایتمکز (جزاء بما کانوا یکسبون) اول نار انلرك نفاق وکفردن کسب ایتدکلرینه جزا اولدیغی حالده (یحلفون لکم لترضوا عنهم) سزه یمین ایدرلرکه سزانلردن راضی اوله سز (فان ترضوا عنهم فان الله لایرضی عن القوم الفاسقین) اکر سزانلردن راضی اولورسکز سزك

اولدق بیوردی حق تعالی انی تصدیق ایله بو آیت کریمه یی کوندردی (لقد ابتغوا الفتنة من قبل وقلبوا لك الامور حتی جاء الحق وظهر امر الله وهم کارهون) بوندن مقدم انلر غزوهٔ احده کیرو دونمکله فتنه القاواصحابی تفریق واموركی حیله ایله ابطال وتقلیب مراد ایتدیلر تا که نصرت الهی کلوب الله تعالانك امری ظاهر وغالب اولدی انلر بو نصرتی کریه کوررلردی (ومنهم من یقول ائذن لی ولا تفتنی الا فی الفتنة سقطوا وان جهنم لمحیطة بالکافرین) اول منافقلردن بعضلری سکا دیرکه بوغزادن قاله یم بنی فتنه وعصیانه داخل ایتمه اکاه اولك که انلر فتنه ونفاقه دوشمشلردر تحقیق جهنم کافرلری احاطه ایدیجیدر ❁ مرویدرکه رسول علیه السلام تبوك غزاسنه حاضر اولدقده جدبن قیسه استرمیسنکه بزمله روم غزاسنه کیدوب انده کوزل روم جاریه لری آله سن دیدی جدبن قیس یارسول الله انصاربیلورکه بن نسوان طائفه سنه مجبورم روم قیزلرینی کورنجه صبر ایدمم بکا اذن ویرکه قاله یم دیدی مأذون اولمغله بو آیت نازل اولدی (ان تصبك حسنة تسؤهم وان تصبك مصیبة یقولوا قداخذنا امرنا من قبل ویتولوا وهم فرحون) یامحمد اکر سکا ظفر وغنیمتدن برایولك

اصابت ایدرسه منافقلر حسدلرندن محزون اولورلر واگر بعض جنکده سکا شدت وهزیمت کلورسه انلر مقدم دور اندیشلك ایدوب امر یمزده احتیاط آلوب جنکه کتمدك دیرلر وفرح وسرورله دونوب کیدرلر (قل لن یصیبنا الا ما کتب الله لنا هو مولینا وعلی الله فلیتوکل المؤمنون) یامحمد سن دیکه بزه اصابت ایتمز انجق الله تعالی بزمچون نصرت وغنیمت وشهادت ومغفرتدن لوح محفوظده نه یازمش ایسه اول اصابت ایدر اول بزم ولی وناصر و حافظمز در کرکله مؤمنلر حصول مراددہ توکلی یالکز الله تعالایه ایتسونلر (قل هل تربصون بنا الا احدی الحسنیین ونحن نتربص بکم ان یصیبکم الله بعذاب من عنده اوبایدینا فتربصوا انا معکم متربصون) منافقلره دیکه سزك بزه انتظارکز انجق ایکی نعمتك برینه در نصرت یاشهادتدر وبزم دخی انتظارمز سزه ایکی شیئك اصابتیدرکه الله تعالی عندندن سزه عذاب ایریشه یاخود کفریکز سببیله مؤمنلر یدیله قتل ایتدیره امدی سز ایستدیککز اوزره منتظر اولك بز دخی مطلوبمزه منتظرز (قل انفقوا طوعا اوکرها لن یتقبل منکم انکم کنتم قوما فاسقین) یامحمد منافقلره دیکه مالکزی غزایه کرك رضاکرله کرك نفرتکرله ویرك یعنی ویررسکز پیغمبر علیه السلام اکا رغبت ایتمدکجه قبول اولمز زیرا سز جهاددن (انسب) تخلف ایتدیککز ایچون قوم فاسقیندن اولدیکز دینلدیکه جد بن قیس بکاروم سفری متیسر ومتفنن کورنمکله بن قالوب عسکره مالله اعانت ایدهیم دیمشیدی بناء علیه بو آیت کریمه نازل اولدی (وما منعهم ان تقبل منهم نفقاتهم

رضاکز الله تعالینك رضاسنی مستلزم اولمزویالکز سزك رضاکز انلره نفع ایتمز چنانکه انلر الله تعالینك سخطنده اولهلر زیرا که الله تعالی شول قومدن راضی اولمز که کفر ونفاقله انك طاعتندن خروج ایدرلر (الاعراب اشد کفرا ونفاقا) اهل بدو کفر ونفاقده اهل حضردن اشددر وحشت وقساوتلریچون وعلمایه عدم مخالطه لری وکتاب وسنتی قلت استماعلریچون (واجدر الایعلموا حدود ما انزل الله علی رسوله) والله تعالینك رسولنه انزال ایتدیکی شرایعك حدودنی بیلمکه انلر احقدر (والله علیم حکیم) الله تعالی اهل وبرومدردن هرکسنه نك حالنی بیلورمسیئ ومحسنه عقاب وثوابی حکمتله ایرکورر (ومن الاعراب من یتخذ ما ینفق مغرما) اعرابدن کسه واردرکه الله تعالینك طاعتنه صرف وتصدق ایتدیکن غرامت وخسران عدایدر زیراکه انکله کندویه اجروثواب اولمسنی اعتقاد ایتمز بلکه انی انفاق خوف وریا ایلهدر (ویتربص بکم الدوائر) وسزه زمانك انقلابنه منتظر اولورلرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم وفات ایدوب مشرکلر ظهور ایده وانلر نفاقدن تخلص ایده لر (علیهم دائرة السوء) زمان اوزرلرینه ضرر وبلا ومکروه ایله منقلب اوله (والله سمیع علیم) الله تعالی انلرك انفاق عندنده دیدکلرین ایشیدر واضمار ایتدکلرین بیلور (ومن الاعراب من یؤمن بالله والیوم الآخر) واعرابدن کسه واردرکه الله تعالایه ویوم آخره ایمان کتورر (ویتخذ ما ینفق قربات عند الله وصلوات الرسول) وانفاق ایتدیکی شیئ الله تعالی عندنده قربات اتخاذ ایدر وانکله رسول الله صلی الله علیه وسلمك دعا واستغفارنی طلب ایدر زیرا پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم متصدق ایچون دعا واستغفار ایدردی پس بو اجلدن صدقه ویرنلان کشیه سنتدرکه صدقه یی اخذ ایتدیکنده انی ویرنه دعا ایده (ألا انها قربة لهم) اکاه اولك که اول نفقه انلر ایچون عند الله قربت وفضیلتدر اشبو انلرك اعتقادی صحتنه ورجالری صدقنه الله تعالیدن شهادتدر (سید خلهم الله فی رحمته) الله تعالی انلری جنتنه ادخال ایدیسردر (ان الله غفور رحیم) الله تعالی انلرك ذنوبن مغفرت ایدرورحمتیله انلری تکریم ایدر (والسابقون الاولون من المهاجرین والانصار) جنته سبقت ایدنلر مهاجرین وانصاردن اولوندر اهل تفسیر سابقینده اختلاف ایتدیلر دینلدیکه انلر ایکی قبله یه نماز قیلنلردر ویااهل بدردر ویابیعت رضوانه حاضر اولانلردرکه اول حدیبیه ده ایدی وکذلك پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ام المؤمنین خدیجه رضی الله تعالی عنها دنصکره اول ایمانه کلانده اختلاف اولندی دینلدیکه علی بن ابی طالب کرم الله وجهه ایدیکه اون یاشنده ایکن اسلامه کلوب اول اول نماز قیلدی وبرقولده ابوبکر رضی الله تعالی عنه ایدی وبرقولده زید بن حارثه ایدی اسحاق بن ابراهیم الحنظلی اشبو اخبار بینی جمده دیدیکه اول اسلامه کلان رجالدن ابوبکردر ونسادن خدیجه در وصبیاندن علیدر وعبیددن زید بن حارثه در رضوان الله تعالی علیهم اجمعین ابواسحاق ایدر ابوبکر رضی الله تعالی عنه اسلامه کلجك اسلامنی اظهار ایلدی اول قریشك

الا انهم كفروا بالله وبرسوله ولا يأتون الصلوة الا وهم كسالى ولا ينفقون الا وهم كارهون) انلردن نفقه قبولنى منع
ايدن انجق الله تعالى يه ورسولنه كافر اولدقلريدر ونمازلرينى صدق وارادتسز كراهت وكسالتله قيلدقلريدر وانفاقلرينى
اميد ثواب وخوف عذاب ايله ايتميوب كراهتله ايتدكلريدر (فلا تعجبك اموالهم ولا اولادهم انما
يريد الله ليعذبهم بها فى الحيوة الدنيا وتزهق انفسهم وهم كافرون) يا محمد سنى ومؤمنلرى منافقلرك اموال واولادى متعجب ايتمسون الله تعالى انلرى حيات دنياده مال جميعيله مشقت وخفظنده زحمت واولاد مصيبتلرى كوسترمكله عذاب ايتمك مراد ايدر وانلر كافر اولدقلرى حالده جانلرى مصيبتله چيقار (ويحلفون بالله انهم لمنكم وما هم منكم ولكنهم قوم يفرقون) اول منافقلر الله تعالايه يمين ايدرلر كه انلر سزدن يعنى اهل اسلامدندر حالبوكه انلر سزدن دكلدر لكن انلر مشركلره ايتديككز كبى انلرى دخى قتل ايلمكزدن خوفله اظهار اسلام ايدن قوملردر (لو يجدون ملجا او مغارات او مدخلا لولوا اليه وهم يجمحون) اكر انلر صيغنه جق بر قلعه يا مغاره ويا كيره جك بر دلك بولسه لر سزدن خلاص ايچون سرعتله اكا تحصن ايدرلردى (ومنهم من يلمزك فى الصدقات فان اعطوا منها رضوا وان لم يعطوا منها اذا هم يسخطون) يا محمد منافقلردن بعضيسى صدقات تقسيمنده سنى تعييب ايدرلر اكر ايستدكلرى قدر ويررسك راضى اولورلر اكر اندن مرادلرى قدر ويرمزسك ابنجينورلر ❀ دينلديكه حرقوص بن زهير كه ذو الخويصرة التميمى ديرلردى خارجيلرك رئيسى ايدى حنينك غنايمى تقسيمنده حضرت عليه السلام يكى مسلمانلرك قلبلرينى تألف ايچون انلره وافرشى ويرمكله يا رسول الله

انسب واعلمى ايدى الفت وحسن مجالستيچون قومى اكا كلوردى وانلردن وثوقى اولانلرى اسلامه دعوت ايدردى حتى انك يديله عثمان بن عفان وزبير بن العوام وعبد الرحمن بن عوف وسعد بن ابى وقاص وطلحة بن عبيد الله اسلامه كلدى اشبونلر اسلامه كليجك ابو بكر رضى الله تعالى عنه انلر كله بيله پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلمه كلديلر ونماز قيلديلر ايمدى بوسكز كمسه لر اسلامده سابقين اولوب انلردنصكره ناس اسلامه دخولده انلره تتابع ايتديلر اما كه انصاردن سابقون انلردر كه ليلهٔ عقبه ده پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلمه مبايعت ايتديلر عقبهٔ اولى ده يدى كشى ايديلر عقبهٔ ثانيه ده يتمش اولديلر وپيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلمك انلره قدوم ايتديكنده ابو زراره ومصعب بن عمير رضى الله تعالى عنه يه قرآن تعليم ايدوب انلر كله بيله خلق كثير اسلامه كلديلر (والذين اتبعوهم باحسان) ودخى جنته سبقت ايدنلر اول ايكى قبيله دن سابقينه احسان ايله لاحق اولنلردر ويا خود ايمان وطاعتده يوم قيامته دكين كلجك مؤمنلردن انلره اتباع ايدنلردر ويا خود مهاجرون وانصار ذكرنده انلره رحمت ورضوان ايله دعا ايدنلردر محمد بن كعب القرظى يه اصحاب رسول الله حقنده نه درسن دينلدكده ديديكه جميعى محسن ومسئ جنتده در اندن بو آيتى اوقودى الا بوكه انلره تابعلرك جنتده اولمسنه افعال حسنه لرينه اتباع شرط قيلندى يوخسه سيئه لرينه دكل (رضى الله عنهم ورضوا عنه) الله تعالى انلردن راضى اولدى طاعتلرين قبول وعمللرندن راضى اولمغله وانلر دخى اندن راضى اولديلر نعم دينيه ودنيويه دن نائل اولدقلريله (واعد لهم جنات تجرى تحتها الانهار) وانلر ايچون جنتلر اعداد ايتديكه اشجارينك التندن ايرمقلر اقار (خالدين فيها ابدا) انلر انده ابدا مقيملردر (ذلك الفوز العظيم) اشبو انلره ثواب جزيلدر (وممن حولكم من الاعراب منافقون) مدينه حولنده اعرابدن منافقلر واردركه انلر مزينه وجهينه واشجع واسلم وغفاردركه مدينه نك حولنه نزول ايتمشلردى (ومن اهل المدينة مردوا على النفاق) ومدينه اهلندن كمسه لر واردركه نفاق اوزره مستمر اولوب انى استحكام ايتديلر (لا تعلمهم نحن نعلمهم) يا محمد سن انلرى بيلمزسن بلكه انلرى بز بيلورز (سنعذبهم مرتين) بز انلره ايكى كره عذاب ايدرز كه اول فضيحت وقتلدر ويا بو ايكيسندن برى قتل وعذاب قبردر ويا اخذ زكات ونهك ابداندر ويا ارواحلرينك قبضى عندنده وجوه وادبارلرينه ملائكه نك ضربى وقبر عذابيدر (ثم يردون الى عذاب عظيم) بعده نارده عذاب عظيمه رد اولنورلر (وآخرون اعترفوا بذنوبهم خلطوا عملا صالحا وآخر سيئا) وغزادن تخلف ايدنلردن آخرون ذنوبلرينه اعتراف ايتديلر يوخسه تخلفلرينه معاذير كاذبه ايله اعتذار ايتمديلر عمل صالحى عمل سيئه خلط ايتديلر (عسى الله ان يتوب عليهم) الله تعالينك وعد جميلى اولديكه انلرك توبه لرينى قبول ايده (ان الله غفور رحيم) الله تعالى غفوردر وتائبلرك ذنبندن تجاوز ايدر رحيمدر انلره فضل ايدر ❀ روايت اولنديكه اشبو آيت تبوك غزاسندن تخلف ايدنلر

عدالت ایله دیدی پیغمبر علیه السلام بن عدالت ایتمیوب کیم ایدر دیدی پیغمبر علیه السلام اکا وقومنه مارقین لقبی قودی بناء علیه بو آیت نازل اولدی (ولو انهم رضوا ماآتیهم الله ورسوله وقالوا حسبنا الله سیؤتینا الله من فضله ورسوله انا الی الله راغبون) اکرانلر الله تعالی ورسولنك ویردیکی غنیمت وصدقه یه راضی اولسه لر وحق تعالانك کرمی بزه کافیدر یقینده بزه کندو فضلی ورسولنك عطاسیله دخی زیاده غنیمت ویرر وتحقیق بز الله تعالی طرفنه امید وارز دیسه لر انلره خیر لودر (انما الصدقات للفقراء والمساکین والعاملین علیها والمؤلفة قلوبهم وفی الرقاب والغارمین وفی سبیل الله وابن السبیل فریضة من الله والله علیم حکیم) صدقه لر انجق سائل لك ایتیمان فقرا ایچون وسائلکی معاشنه کفایت ایتیمان مسکینلر ایچون وزکات وصدقه تحصیلنه سعی ایدن عاملر ایچون ونو مسلم اولوب هنوز خلوصلری تقویت بولمیانلره قلبلرینك تألیفی ایچون وافدیسندن کندویی صاتون آلوب بهاسنی ادا ایتمك اوزره اولان مکاتب اسیرلر ایچون ونفسلریچون معصیت ضمنده اولمیه رق لزوما یاخود اصلاح ذات البین ایچون مال صرف ایدوب مدیون ومفلس قالنلر ایچون وفی سبیل الله غازیلری نفقه وسلاح وکسوه ایله تجهیز ایدنلر ایچون وسفر مباحه عزیمتله مالندن دور قالمش یولجیلر ایچوندر که بوسکز صنف ایچون الله تعالی صدقهٔ (اعلامیله در) زکاتی فرض ایلمشدر الله تعالی مستحقلری بیلیجی ولایق وجهله تقسیمی حکم ایدیجیدر (ومنهم الذین یؤذون النبی ویقولون هو اذن قل اذن خیر لکم یؤمن بالله ویؤمن للمؤمنین ورحمة للذین امنوا منکم والذین یؤذون رسول الله لهم عذاب الیم) منافقلردن برجماعت حقنده نازل اولوبدر که انلر اندن تخلف ایتدکلرنده نصکره نادم اولوب دیدیلر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم اصحابیله اسیرلرده جفاده اولوب بزایسه کولکه لرده نسا ایله صفالرده اولهوز نفسمز هواسنه تبعیت ایله کندیمزه عجب غدر وظلم والله تعالی یه ورسولنه مخالفت ایتمشز اویله اولسه پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم تبوکدن دونوب مدینه یه قریب اولدیغنده واروب کندیلرین مسجدك سواریسندن بررساریه یه باغلدیلر ویمین ایتدیلر که انلری اندن رسول الله علیه السلام صالیوریمینجه اندن صالیوریلمیه لر چون رسول الله صلی الله علیه وسلم کلوب انلری مسجدده باغلو کوردی سببندن سؤال ایدوب خبر ویرلدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم دخی یمین ایتدیکه امر الهی اولمینجه انلری صالیوریمیه حتی اشبو آیت نازل اولنجق انلری صالیوردی بعده دیدیلر که یارسول الله بزی سنکله غزادن تخلفمزه سبب اموالمز اولمشدر ایمدی انی تصدق ایدوب بزی تطهیر ایت ❁ پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم دیدیکه بن سزك اموالکزی اخذه امر اولنمامشدین اویله اولسه نازل اولدیکه (خذ من اموالهم صدقة تطهرهم وتزکیهم بها) سن انلرك مالندن صدقه اخذ ایت که انکله انلری ذنوبدن ویاحب مالدن تطهیر ایده سن وانلری منازل منافقیندن منازل مخلصینه رفع ایده سن ویا انکله مالدن آرتوره سن (وصل علیهم) وانلر ایچون دعا واستغفار ایت (ان صلوتك سکن لهم) سنك دعاك انلره طمانینت وسکوندر (والله سمیع علیم) الله تعالی انلرك اعترافن ایشیدر وندامتلرین بیلور (الم یعلموا ان الله هو یقبل التوبة عن عباده) انلر بیلمزلرمیکه الله تعالی عبادنك توبه لرینی قبول ایدر چنانکه صحیحه اوله (ویأخذ الصدقات) وصدقانی قبول ایدر شول کسه نك قبولی کبی که برشیٔ اخذ ایدر تاکه بدلن ویره (وان الله هو التواب الرحیم) الله تعالی توبه یی قبول ایدیجیدر وفضلندن انلره رحمت ایدیجیدر ❁ قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم والذی نفسی بیده ما من عبد یتصدق بصدقة من کسب طیب ولا یقبل الله الا طیبا ولا یصعد الی السماء الا طیب الا کأنما یضعها فی ید الرحمن فیربیها کما یربی احدکم فلوه حتی ان اللقمة لتأتی یوم القیامة وانها لمثل الجبل العظیم ثم قرأ الم یعلموا ان الله هو یقبل التوبة عن عباده ویأخذ الصدقات ❁ پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر اول الله تعالی حقیچونکه روحم انك یدنده در برکسه که کسب طیبدن برصدقه یی تصدق ایده والحال الله تعالی قبول ایتمز مکر آنیکه طیبدر وسمایه صعود ایتمز مکر اولکه طیبدر کانه اول انی یدرحمانه وضع ایدر اول انی تربیه ایدر سزدن بریکز فلونی تربیه ایتمسی کبی حتی برلقمه یوم قیامتده جبل عظیم دکلو اولمش کتوریلوراندن اشبو الم یعلموا آیتی اوقودی (وقل اعملوا) دیکل که دیلدیکزی خیر وکرك شر عمل ایدك (فسیری الله عملکم ورسوله والمؤمنون) الله تعالی ورسولی ومؤمنلر سزك عملکزی کوریسر در اما الله تعالینك کورمسی ظاهردر زیرا اکا برشیٔ خفی دکلدر ورسولینك کورمسی الله تعالینك اکا

اعلامیله در ومؤمنلرك كورمسی الله تعالی انلرك قلوبنه اهل صلاحه محبت واهل فساده بغض القاسیله در (وستردّون الی عالم الغیب والشهادة) ویوم قیامتده بعث اولندیغکزده اول الله تعالی یه ردّاولنورسزکه غیب وشهادتی بیلور (فینبئکم بما کنتم تعملون) اول سزه دنیاده ایشلدکلریکز اعمالی خبرویرر وجزاسین ایرکورر (وآخرون مرجون لامر الله) ومتخلفیندن قوم آخرین شانلرنده حکم الله مؤخر وموقوف در که انلر اوچ کسه ایدیلر کعب بن مالك وهلال بن امیه ومرارة بن الربیع دینور دیلر زیرا اول ذکر اولنان متخلفین کبی توبه واعتذارده مبالغه ایتمدیلر (اما یعذبهم واما یتوب علیهم) یا الله تعالی انلره عذاب ایدرا کر نفاق اوزره اصرار ایدرلرسه ویاخود توبه لرین قبول ایدر اکر توبه ایدرلرسه (والله علیم حکیم) الله تعالی انلرك احوالنی بیلور دیلدیکی وجه اوزره انلرده حکمتن اجرا قیلور نتکیم قصه سی اشبو سوره ده ﴿ وعلی الثلاثة الذین خلفوا ﴾ آیتنده کلور ان شاء الله تعالی (والذین اتخذوا مسجدا ضرارا) منافقلردن شونلرکه برمسجد یاپدیلر که انکله مؤمنلره مضاره ایدرلر (وکفرا) واضمار ایتدکلری کفره تقویت ایده لر (وتفریقا بین المؤمنین) ومؤمنلر بینی تفریق ایده لرکه انلر مسجد قباده صلاة ایچون اجتماع ایدرلردی (وارصادا لمن حارب الله ورسوله من قبل) واندن اول الله تعالی یه ورسولنه محاربه ایدن ابوعامر الراهب ایچون انی اعداد ایدرلردی (ولیحلفن ان اردنا الا الحسنی) ویمین ایدرلرکه بزبو مسجدی یاپمغله خصلت حسنی اراده ایتمشز که اول صلاة وذکر در ومصلینه توسعه در (والله یشهد انهم لکاذبون) الله تعالی شهادت ایدرکه انلر یمینلرنده کاذبلردر (لاتقم فیه ابدا) ایمدی اول مسجد ضرار ده ابدا نماز ه طور مغل ﴿ روایت اولندیکه بنوعمروبن عوف مسجد قبایی بنا ایدیجك پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمدن دیلدیلرکه انلره انده ابتدا اول نماز قیلووبره پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم دخی نعم دیوب انلره انده نمازه امامت ایلدی اویله اولسه اخوانلری بنوغنم بن عوف انلره حسد لرندن مسجد ضراری بنا ایتدیلر شول قصدا وزره کیم ابوعامر الراهبی شامدن کلدیکنده اکا امام ایده لرکه پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم اکا فاسق تسمیه ایتمشیدی زیرا اول ایکی کره اسلامه کلدیکندن صکره کفره رجوع ایتمشیدی واول یوم احده پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمه دیمشدیکه هرقومیکه سنکله قتال ایدر بولم الا انلرکله بیله اوزریکه قتال ایدرین تا یوم حنینه دکین انکله قتالدن زائل اولمدی حنینده هوازنله بیله صنوب شامه قاچدی تا که قیصردن جنودله پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم اوزره محاربه یه کله قنسرینه وارد یغنده مرد اولدی دینلدیکه اول یوم احزابده جیوش جمع ایدر دی منهزم اولدقلرنده اول شامه کتمشیدی ﴿ دینلدیکه مسجد ضرار یاپتیلمزدن اول نمازی جمیعا مسجد قباده قیلورلر ایدی چون مسجد ضراری بنادن فارغ اولدیلر پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمه کلدیلر حالبوکه اول تبوك غزاسنه کتمکه

ایدا ایدرلرانلر ایچون عذاب الیم وار در ﴿ دینلدیکه بو آیت کریمه منافقلردن برجماعت حقنده نازل اولدیکه انلر پیغمبر علیه السلامه حدلری اولمیان کلامی سویلرلردی انلردن بری خاموش اولمك اکر اول حضرت ایشدرسه سزی رسوای ایدر دیدی انلردن جلاس بن سوید انك حقنده بز ایستدیکمزی سویلرز صکره انکار ویمین ایده رز اول یمینه اینانوب بزی کرچك صانور دیدی (یحلفون بالله لکم لیرضوکم والله ورسوله احق ان یرضوه ان کانوا مؤمنین) ای مسلمانلر منافق دکلز دیو سزی راضی ایتمك ایچون منافقلر یمین بالله ایدرلرالله تعالی ورسولی راضی اولمقلقده احق والیقدر ﴿ الله تعالا بی ارضا رسولنی ارضادر ﴿ اکر انلر مؤمن اولسه لر رسولنی ایذا ایتمز لردی (الم یعلموا انه من یحادد الله ورسوله فان له نار جهنم خالدا فیها ذلك الخزی العظیم) انلر بیلمزلرمیکه برکیمسه الله تعالا یه ورسولنه مخالفت ایدرسه (تبیان) (ثانی) (٢١) انکچون انده دائم اولدیغی حالده، نار جهنم واردر بونار دائمی انلره عظیم رسوایلق والمدر (یحذر المنافقون ان تنزل علیهم سورة تنبئهم بما فی قلوبهم قل استهزؤا ان الله مخرج ما تحذرون) منافقلر مؤمنلره قرآندن برسوره نازل اولوب انلرك قلبلرنده اولان کفر ونفاقی خبر ویرر دیو حذر

ایدرلر یامحمد سن دیکه سزاستهزا ایدك که الله تعالی سزك حذر ایتدیککزی اظهار ایدیجیدر (ولئن سألتهم لیقولن انما کنا نخوض ونلعب قل ابالله وآیاته ورسوله کنتم تستهزؤن) یامحمد اکر سن انلره کلاملرندن سؤال ایدرسك انلر بزه هرزه لرلو کلامه طالهرزوسویلدیکمز مسخره لق واویوندردیرلرسن دیکه الله تعالی وآیتلرینی ورسولنمی استهزا ایدرسز دینلدیکه پیغمبر علیه السلام تبوك غزاسنه کیدرکن اوکنده ودیعه بن ثابت برکروه منافقلرله محمد زعم ایدرکه روم اهلنه غالب اولوب بلاد فتح ایده دیو استهزا یوزندن سویلشه رك کیدرلردی بو کلاملری اولحضرته قوت نبوتله ظاهر اولوب عماربن یاسره بیوردیکه اول منافقلر شویله شویله سویلشیورلر وار آنلره خبر ویردیدی عمار بن یاسر رضی الله عنه خبر ویردکده حضور نبویه کلوب قطع طریقه سهولت ایچون هزل ولعب ایده رز دیو اعتذار بارد ایلدیلر (لاتعتذروا قد کفرتم بعد ایمانکم ان نعف عن طائفة منکم نعذب طائفة بانهم کانوا مجرمین) اعتذار ایتمك که سز اظهار ایمان ایتدککز دنصکره رسوله ایذا وطعنله کافر اولدیکز اکرسزدن بر طائفه یی توبه ایتملریله عفو ایدرسك برطائفه یه عذاب ایده رز زیرا انلر نفاقه اصرارله مجرم لردن اولدیلر ❁ دینلدیکه انلردن عفو اولنان (او) مجمی بن حمیر الاشجعی نام بر آدم ایدیکه بو آیت کریمه نازل اولدقده توبه ایدوب حرب یمامه ده شهید اولدی (المنافقون والمنافقات بعضهم من بعض یأمرون بالمنکر وینهون عن المعروف ویقضون ایدیهم نسوا الله فنسیهم ان المنافقین هم الفاسقون)

حاضر لنوردی دیدیلرکه یارسول الله علتلولر وحاجتلولر ایچون برمسجد بنا ایتمش دیلرز کیم انده کله سن وبزه انده نماز قیلوب برکتله دعا ایده سن پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم دیدیکه شمدیکی حالده غزایه خروج امرینه مشغولز ان شاء الله تعالی غزادن کلدیکمزده اکا وارهلم سز کله انده نماز قیلهلم چون پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم تبوکدن دونوب مدینه قریبنده ذواوان نام موضعه نزول ایتدی مسجد ضرار اهل کلوب مسجدلرینه دعوت ایتدیلر پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم دخی اکا کتمك صددنده ایکن حق جل وعلا مسجد ضرارك واهلنك حقنده اشبو آیتی انزال ایتدی واندہ نماز قیلمقدن انی منع ایتدی اویله اولسه پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم صحابه دن برقاچ کسه لره بیوردی حتی که مسجد ضراره واردیلر اکا آتش اورب یاقدیلر وبناسین بوزوب یقدیلر ومحلنی جیفه وکناسه ایله طولدردیلر ❁ عطا ایدر عمربن الخطاب رضی الله تعالی عنه زمان خلافتنده وقتا که امصار فتح اولدی مسلمینه امر ایلدیکه مساجد بنا ایده لر لکن ایکی مسجدی بری برینك یانده بنا ایتمیه لرکه انك بری آخرینه مضار اولمیه (لمسجد اسس علی التقوی من اول یوم احق ان تقوم فیه) والله شول مسجدکه اول ابتداء وجودندنبرو الله تعالی یی توحید اوزره اکا اساس اورلمشدر اولی واجدر درکه سن انده صلاة ایچون قائم اوله سن دینلدیکه مراد مسجد قبادرکه اول ذکر اولنان قصه یه اوفقدر ویاخود پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمك مدینه ده کی مسجدیدر (فیه رجال یحبون ان یتطهروا) انده رجال واردرکه الله تعالینك رضاسین دیلیو معاصی وخصال مذمومه دن طهارتی سورلر ❁ دینلدیکه انلر صوایله استنجا ایدرلر وکیجه جنابت اوزره اویومزلر (والله یحب المطهرین) الله تعالی تطهر ایدنلری سور ❁ روایت اولندیکه بو آیت نازل اولیجق پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم مهاجریندن برجاعتله مسجد قبایه واردی کورسه که انصاردن برجاعت مسجدك قپوسنده اوتورورلر دیدیکه یامعشر انصار الله تعالی سزه ثنا ایتدی وضوء وغائط عندنده نه عمل ایدرسز دیدیلرکه یارسول الله اوچ طاشله استنجا مزك آردنجه صوایله دخی استنجاء ایدرز (افمن اسس بنیانه علی تقوی من الله ورضوان خیر) شول کسه می خیر لیدرکه دینك بنیانی قاعدهٔ محکمه اوزره تأصیل ایده که اول الله تعالیدن تقوادر وطاعتله رضاسنی طلبدر (ام من اسس بنیانه علی شفا جرف هار) یوخسه شول کسه می خیر لیدرکه دینی بنیانی بروادی جانبنه تأصیل ایده که اول مائك جزیانیله منخفر اولدیغندن سقوطه مائل اوله (فانهار به فی نار جهنم) وانکله بیله نار جهنمه ساقط اوله (والله لایهدی القوم الظالمین) الله تعالی هدایت ایتمز شول قومه کیم نفسلرینه کفر ونفاقله ظلم ایدرلر ❁ روایت اولندیکه مسجد ضرار دن برقعه قازیلوب اندن دخان چیقار کورلدی جابربن عبدالله ایدر مسجد ضرار دن دخان چیقار کوردم (لایزال بنیانهم الذی بنوا ریبة فی قلوبهم) انلرك بنا ایتدکلری بنیانی قلبلرنده شك ونفاق

منافقلرك اركلكلرى ❁ كه اوچيوزدر ❁ ونسالرى ❁ كه يوز يتمشدر ❁ بعضيسى بعضيسندندر ❁ يعنى نفاق و شقاقده بر برلرينه مشابهدر ❁ كفر معصيت وتكذيب پيغمبرله امرايدرلر وايمان وطاعت وتصديقدن كيرو طوررلر و اللرينى صدقات وخيراتدن قبض وامساك ايدرلر

اولمقدن زائل اولمزيعنى انلرك بناسى شكلرينه وتزايد نفاقلرينه سبب اولمقدن زائل اولمز زيراكه اول انلرى اكاجل ايتدى بوندن صكره پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم انى هدم ايديجك اول قلبلرنده رسوخ بولوب زياده اولدى برحيثيتله كه انك رسمى قلبلرنده قالدى (الاان تقطع قلوبهم) مكركه قلبلرى پاره پاره اولوب انده ادراك قابليت قالميه وياخود انلر اندن شكده اولمقدن زائل اولمزلر تاشول وقته دكينكه موته ايرهلر شكلرى كيدوب حقيقت حاللرين كورهلر (والله عليم حكيم) الله تعالى انلرك نياتنى بيلور مسجد ضرارى هدمده حكمتن اجرا قيلور (ان الله اشترى من المؤمنين انفسهم واموالهم بان لهم الجنة) الله تعالى مؤمنلردن ديلديكه نفسلرين ومالرين انك سبيلنه بذل ايدوب مقابلهسنده انلره جنتله جزاء وثواب ايده (يقاتلون فى سبيل الله فيقتلون ويقتلون) كه انلر الله تعالينك رضاسين استيو كافرلره غزا ايدوب انلرى قتل ايدرلر وياانده قتل اولنورلر (وعدا عليه حقا فى التوراة والانجيل والقرآن) انلر ايچون جنت ثوابى الله تعاليدن وعد حقدركه اول توراة وانجيل وقرآنده ثابتدر (ومن اوفى بعهده من الله) اول كمسه كه الله تعاليدن ثواب طلب ايدوب جهاد امرنده عهدينه وفايده نيتنده اخلاص ايدوب ريا وسمعه دن اجتناب ايده (فاستبشروا ببيعكم الذى بايعتم به) ايمدى الله تعالى ايله ايتديككز مبايعه يه فرحان ومسرور اولك كه سزك شئ يسيريكز مقابلهسنده سزه جلائل مطالبكز ويرمكه وعدايتدى (وذلك هو الفوز العظيم) ايمدى اول بيع كه انى الله تعالى ايله مبايعه ايتديكز يوم قيامتده اول سزه فوز عظيمدر (التائبون) شونلركه شركدن توبه ايدوب نفاقدن برى اولورلر (العابدون) وشونلركه الله تعالى يه اطاعت ايدوب عبادتلرنده اخلاص ايدرلر (الحامدون) والله تعالينك نعمتلرينه سرّاء وضراء ده حمد ايدرلر ❁ قال النبى صلى الله تعالى عليه وسلم اول من يدعى الى الجنة يوم القيامة الذين يحمدون الله فى السراء والضراء ❁ پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم ايدر يوم قيامتده جنته اول دعوت اولنان شول قومدركه صفاده وجفاده الله تعالى يه حمد ايدنلردر (السائحون) وشونلركه صائم اولورلر ❁ قال النبى صلى الله تعالى عليه وسلم سياحة امتى الصوم ❁ پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم ايدر امتمك سياحتى صومدر صائم سايح دينلدى زيرا اول انى شهوات دن تعويق ايدر واول رياضت نفسانيه دركه انكله خفايا ملك وملكوته توصل ايديلور ❁ دينلديكه سايحون ايله مراد غزا تدركه فى سبيل الله جهاد ايدرلر ❁ عثمان ابن مظعون رضى الله تعالى عنه پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلمدن سياحته استيذان ايتدكده ديديكه ❁ ان سياحة امتى الجهاد ❁ امتمك سياحتى جهاددر وعكرمه ايدر سايحونله مراد طلبهٔ علمدر (الراكعون الساجدون) وشونلركه ركوع وسجود ايدرلر يعنى صلوات خمسه مواظبت ايدرلر (الآمرون بالمعروف والناهون عن المنكر) ايمان وطاعتله امر ايدرلر وشرك ومعاصيدن نهى ايدرلر

وهدايتدن محروم ايلدى تحقيق منافقلرك رجال ونسوانى دائرهٔ ايماندن خارجلردر (وعد الله المنافقين والمنافقات والكفار نار جهنم خالدين فيها هى حسبهم ولعنهم الله ولهم عذاب مقيم) منافقلر وكفارك رجال ونساسنه الله تعالى نار جهنمى دائمى اولهرق وعد ايلدى انلره عقوبت ايچون نار جهنم كافيدر الله تعالى انلرى رحمتندن دور ايلدى وانلر ايچون دنياده وآخرتده عذاب ابدى واردر (كالذين من قبلكم كانوا اشد منكم قوة واكثر اموالا واولادا فاستمتعوا بخلاقهم فاستمعتم بخلاقكم كما استمتع الذين من قبلكم بخلاقهم وخضتم كالذى خاضوا اولئك حبطت اعمالهم فى الدنيا و الاخرة و اولئك هم الخاسرون) اى منافقلر سزدن مقدم اولنلر كبى سزده اولديكز انلر قوت وجود وكثرت مال واولاد جهتيله سزدن اشدايديلر انلر لذت دنيا نصيبلريله تفعلنديلر سز دخى كندو نصيبكزله تفعلنديكز سزدن اولكيلر كندو بهرهلريله انتفاع ايتدكلرى كبى وانلرك هواى باطلهلرينه طالدقلرى كبى سزده شروع ايلديكز انلرك دنيا و آخرتده ❁ مال واولاد وخيرات وحسنات ❁ واعمالرى باطل ونابود اولوب ايكى جهانده خائب وخاسر اولديلر (الم يأتهم نبأ الذين من قبلهم قوم

نوح وعاد وثمود وقوم ابراهيم و اصحاب مدين والمؤتفكات اتتهم رسلهم بالبينات فما كان الله ليظلمهم ولكن كانوا انفسهم يظلمون) منافقلره انلردن مقدم كجنلرك خبرى كلديمكه قوم نوح طوفانله قوم عادريح صرصرله قوم ثمود رجفه ايله قوم ابراهيم ❁ كه نمرود ❁ سيورى سنكله اصحاب ❁ مدين ❁ كه قوم شعيبدر ❁ يوم ظله ده نارله مؤتفكات ❁ كه قوم لوطدر ❁

(والحافظون لحدود الله) والله تعالينك تبيين وتعيين ايتديكى حقايق وشرايعك حدودنى رعايت ايدرلر (وبشر المؤمنين) اشبو فضائل ايله موصوف مؤمنلره تبشير ايت انيكه تعبير كلام واحاطهٔ افهامدن جليل اولور • دينلديكه اشبو اوصافله موصوفلره دخى جنت اولور مجاهدينه اولديغى كبى اكر جهاد تركنى قصد ايتمز وياجهادى عنادندن ترك ايتمزلر سه زيرا كه بعض مسلمين بعض آخريندن كافى اولور اولكه بوصفتلى اوله انكچون كذلك جنت اولورزيرا كه الله تعالى • وكلا وعدالله الحسنى • مصداقنجه جميع مؤمنلره جنت وعد ايدوبدر (ماكان للنبى والذين آمنوا ان يستغفروا للمشركين ولوكانوا اولى قربى من بعد ماتبين لهم انهم اصحاب الجحيم) پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم ايچون ومؤمنلر ايچون جائز اولمديكه مشركين ايچون استغفار ايدەلر اكرچه اول مشركين انلرك ذوى قرابه لرى ايسه ده اول مشركين كفراوزره موتلرندن اهل نار ايدكلرى متبين اولديغندن صكره • روايت اولنديكه ابوطالب محتضر اولديغنده پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم اكاوروب قتنده ابوجهل ايله عبدالله ابن اميه يى بولدى ديديكه ياعم لااله الا الله ديكل كه سنكچون اول كلمه سبيله الله تعالى عندنده محاجه ايدەم ابوجهل وعبدالله اكا ديديلركه عبدالمطلب ملتك ترك ايدرميسك پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم اكا كلمهٔ توحيدى عرض ايتدكجه انلرا كا اول مقاله يى تكرار ايتديلر حتى ابوطالبك آخر كلامى عبدالمطلب ملتى اوزره يم ديمك اولدى ولااله الاالله ديمكدن ابا ايتدى پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم ديديكه والله بن سنكچون استغفاردن زائل اولمزين مادامكه اندن نهى اولنميم اويله اولسه بو آيت نازل اولنجق انكچون استغفاردن منتهى اولدى وبر روايتده پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم اكا ديديكه ياعم لااله الاالله ديكل كه يوم قيامتده سنكچون اول قولكه شهادت ايدەم ديديكه اكر قريش بنى تعيير ايدر اولسه سكامطاوعتمله سنى مسرور ايدردم ❁ روايت اولنديكه پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم مكه يه قدوم ايتديكنده اناسى آمنه نك قبرينه واروب انكچون استغفاره اذن اولمق رجاسيله كونش قيزنجيه دكين اياغن طوردى حتى كه بو آيت نازل اولوب استغفاردن نهى اولندى اشبو ايت دليلدر كه مشركينك احياسى ايچون استغفار جائز اوله زيرا كه اول انلرك ايمانه توفيق اولمسنى طلبدر (وماكان استغفار ابرهيم لابيه الاعن موعدة وعدها اياه) وابراهيم عليه السلام باباسيچون استغفارى دكل الابراهيم عليه السلام انكچون استغفاره وعدايتديكى سببدن ايدى ويا خود ابراهيم عليه السلامه اسلامه كلمكه وعد ايتديكندن صكره اولدخى اكا سنكچون ربم جل شانه دن مغفرت طلب ايده ين ديمشيدى (فلما تبين له انه عدو لله تبرأ منه) وقتا كه ابراهيم عليه السلامه انك الله تعالى يه عدو ايديكى متبين اولدى موتى كفراوزره اولمغله ابراهيم عليه السلام اندن تبرى ايتدى • دينلديكه يعنى قجان آخرنده ابراهيم عليه السلامه باباسنك الله تعالى يه عدو ايديكى متبين اوله اندن تبرى ايدر پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم ايدر يوم قيامتده ابراهيم عليه السلامه باباسى آزر قاوشه حالبوكه يوزنده غبره وقترة اوله ابراهيم عليه السلام

زير وزير اولمغله هلاك اولديلر اول امتلره پيغمبرلرى حجت ظاهره لر ايله ❁ كلشلريكن تكذيب ايتديلردى ❁ الله تعالى انلره ظلم ايتمدى لكن انلر نفسلرينه ظلم ايتمليله مستحق عذاب اولديلر (والمؤمنون و المؤمنات بعضهم اولياء بعض يامرون بالمعروف وينهون عن المنكر ويقيمون الصلوة ويؤتون الزكوة ويطيعون الله ورسوله اولئك سيرحمهم الله ان الله عزيز حكيم) مؤمنلرك رجال ونسوانى بر برلرينه دوست ومعاون درلر ايمان وطاعتله امر ايدرلر و كفر ومعصيتدن نهى ايدرلر ونماز لرينه شرائطيله قيام ايدرلر وزكاتلرينى ادا ايدرلر والله تعالانك فرائض واحكامنه ورسولنك شريعت وسنتنه اطاعت ايدرلر اول مؤمنين ومؤمنانه الله تعالى يقينده رحمت ايدر تحقيق الله تعالى غالبدر ايستديكى ايدر وهرشيئى موضعنه وضع ايدر (وعدالله المؤمنين والمؤمنات جنات تجرى من تحتها الانهار (اكا) خالدين فيها ومساكن طيبة فى جنات عدن ورضوان من الله اكبر ذلك هو الفوز العظيم) الله تعالى اشجارى التندن ايرمقلر اقارجنتلرى بروجه تأييد مؤمنين ومؤمنات قوللرينه وعد بيوردى وجنات عدنده كوزل محل ومسكنلر ودخى

اكادیه كه بن سكا دیمدیمیكه بكا عاصی اولمغل اول ایده كه اشبو كونده سكا عاصی اولمزین اویله اولسه ابراهیم علیه السلام دیه كه یارب سن بكا وعد ایتمشدك كه اشبو كونده بنی خلق ایچنده رسوای ایتمیه سن حالبوكه بابام جهتندن ایرشن رسوایلقدن زیاده نه اولور الله تعالی دیه كه بن جنتی كافرلره حرام ایتمشن بعده اكا دینلكه یا ابراهیم ایاغك التنه نظرایت كورسه كه اول برذبح متلطخدر اندن قوائمندن اخذاولنوب ناره براغیله (ان ابراهیم لاواه حلیم) ابراهیم علیه السلام چوق آه ایدردی ویادعاسنده چوق یلوارردی وجاهلك جهلندن تجاوز كندویه اذا ایدنی عفو ایدردی (وما كان الله لیضل قوما بعد اذهدیهم حتی یبین لهم ما یتقون) الله تعالی برقومی ضلالت اوزره اماته ایدوب انك اوزره مؤاخذه ایدراولمدی انلری اسلامه هدایت ایتدكدنصكره حتی كه انلره اندن اول فعل وترکی واجب اولان اشیایی بیان ایتدی ❁ اشبو آیتك سبب نزولنده دینلدیكه برقوم پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمه قدوم ایدوب اسلامه كلدیلر حالبوكه اول وقتده خیر حرام دكل ایدی وقبله كعبه یه تحویل اولنمامشدی انلر قوملرینه رجو عندنصكره خیر حرام وقبله كعبه یه متحول اولدی حالبوكه انلرك اندن خبری یوغیدی برمدتدن صكره مدینه یه قدوم ایتدكلرنده خیری حرام اولمش قبله یی تحول ایتمش بولدیلر ودیدیلركه یارسول الله بزسنك اولدیغك دینك غیری اوزره یزضلالتده یز وحالمزین خبرویردیلر الله تعالی بوآیتی انزاله بیلدردیكه الله تعالی برقومك منسوخله ایشلدكلری عملی ابطال ایتمز مادامكه انلره ناسخی بیان ایتمیه اشبو آیت دلیلدركه غافل مكلف اولمیه (ان الله بكل شیء علیم) الله تعالی هرشیئ خلقه صالحی وغیرصالحی بیلور (ان الله له ملك السموات والارض یحیی ویمیت) سموات وارضك ملكی الله تعالینكدر ایكیسنك اهلنه دیلدیكین امرایدر دنیاده احیاء واماته انك صفتیدر خلقنده اجرا ایدر (ومالكم من دون الله من ولی ولانصیر) سزك ایچون الله تعالیدن غیری سزدن انك عذابن دفع ایدر ولی ونصیر یوقدر بلكه الله تعالی موجودك مالكی ومتولیسی امریدرانك غیریه ولایت ونصرت تأنیسی دكل الا اندندر ایمدی واجب اولورکه یالكزا كاتوجه ایده لر وماسوادن تبری ایده لر تاكه فعل وترکلرنده اندن غیری مقصود لری اولمیه (لقد تاب الله علی النبی) الله تعالی رسولنك خطاسندن تجاوز وصفح ایتدیكه منافقلره تبوك غزاسندن تخلفه اذن ویردی (والمهاجرین والانصار) ودخی مهاجرین وانصاردن تجاوز ایتدیكه پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمله ذهابدن تخلفه نوعامیل ایتدیلر ❁ دینلدیكه زیراهیچ برکسه یوقدركه الاول توبه یه محتاجدر حتی نبی ومهاجرین وانصار ایسه ده زیرا ❁ وتوبوا الی الله جمیعا ❁ قول شریفیله توبه نك وجوبی جمیع مكلفینه تعمیم بیورلدی زیراهیچ كسه یوقدركه الاول برمقامده درکه اول استنقاص اولنور فوقنده كی مقامه نسبتله ایمدی اول نقیصه دن ترقی توبه در وتوبه نك فضائلی اظهاردركه اول انبیاء وصالحین مقامیدر (الذین اتبعوه فی ساعة العسرة) كه اول مهاجرین وانصار رسول الله صلی الله تعالی

وخوشنودمیسز دیوسؤال بیوره انلرلی جوابلرنده حق جل وعلا بوندن اكبر نعمتمسزه رضامی ویردم بعدهذا غضبم اولمز بیوره (یاایها النبی جاهد الكفار والمنافقین واغلظ علیهم وماویهم جهنم وبئس المصیر) یانی الله كفاره سیئله ومنافقلره الزام حجتله جهاد ایله وانلره خصومت ایله انلرك آخرتده یرلری جهنمدر اول نه قبیح مسكن اولور (یحلفون بالله ماقالوا ولقد قالوا كلمة الكفر وكفروا بعد اسلامهم وهموا بمالم ینالوا وماتقموا الا ان اغنیهم الله ورسوله من فضله فان یتوبوا یك خیرالهم وان یتولوا یعذبهم الله عذابا الیما فی الدنیا والاخرة ومالهم فی الارض من ولی ولانصیر) انلرانی دیمدیلر دیو الله تعالی یه یمین ایدرلر تحقیق انلر دینه طعن ایدر كلمه نی سویلدیلر وانلر اسلامی اظهار لرندنصكره كفری ظاهر ایتدیلر ونائل اولدمیه جقلری

شیئه قصد ایتدیلر وانلرك پیغمبر علیه السلام ومؤمنلره كینه وغرضلری الحق الله تعالی و مؤمنلری ورسولنی فضل وكرمیله توسیع رزق ایتدوكیدی اكر انلر نفاقدن توبه ایدرلرسه انلره خیرلودر اكر توبه دن اعراض له نفاقلرنده اصرار ایدرلرسه الله تعالی انلره دنیاو آخرتده عذاب الیم ایله عذاب ایدرلر انلر ایچون یر یوزنده حمایت ایدربردوست

وعذابدن منع ایدر بر معین یوقدر ❁ بو آیت کریمه‌ده مسطور قصد ایدوب نائل اولمدقلری پیغمبر علیه السلامی مهاجرین ایله مدینه‌دن اخراج اوله دینلدی یاخود تبوك غزاسنه کیدرکن پیغمبر علیه السلامی قتل ایچون بولده مترصد اولملریله جبریل علیه السلام خبریله پیغمبر علیه السلام حذیفه‌یی کوندروب انلری دفع ایلدی دینلدی ❁ وآیت کریمه‌نك سبب نزولی تبوك غزاسنه حاضر لنورکن جلاس بن سوید برحماره بنمش مدینه‌یه کلدی نامی سفردن تنفیر ایچون اکر محمدك سویلدیکی کلام حق ایسه‌بن بوحماردن الچق اولهیم دیدی بوکلامنی اوکی اوغلی مصعب حضور نبویه تقریر ایتمکله پیغمبر علیه السلام جلاسی کتوردوب مصعبك مقابله‌سنده سؤال ایلدی جلاس بن بویله کلام سویلمدم دیوانکار ویمین ایتدکده مصعب خدایا رسولکه بنم صدقمی بیان ایله‌دیو مناجات ایتمکله حق تعالی بو آیت کریمه‌یی انزال ایلدی وعسکره جلاس توبه‌ایدوب مخلصان امتدن اولدیغی منقولدر (ومنهم من عاهدالله لئن آتینا من فضله لنصدقن ولنکونن من الصالحین) اهل نفاقدن کیمسه واردرکه الله تعالی ایله عهد ایدر اکر بزه فضلندن مال ویرسه صدقه وزکات ویرملم صالحلردن اولهلم دیرلر فلما اتیهم من فضله بخلوا به وتولی وهم معرضون ❁ (صدق) وقتا که فضلندن مال کثیر ویردیسه بخیللك ایدوب حق اللهی ویرمکدن اعراض ایتدیلر انلر امر وفرماندن اعراض ایدیجیلردر (فاعقبهم نفاقا فی قلوبهم الی یوم یلقونه بما اخلفوا الله ماوعدوه وبما کانوا یکذبون) انلرك اول بخل وزکاندن

علیه وسلمه عسرت وقتنده یعنی غزوهٔ تبوکده‌که اول غزوة العسره دیو تسمیه اولندی حسن ایدر غزوهٔ تبوك عسرتی برمرتبه‌ده ایدیکه بردوه‌یی اون کشی نوبتجه بنرلردی وزادلری کوملی خرما ومتغیر آرپه ایدی وانلردن برقاچ کشینك متعدد خرمالری اولوب اجقدقلرنده بری برخرمایی براز چینه‌دیکندنصکره انی صاحبنه ویررانجق طعمن بولورلر واوزرینه برجرعه ماءشربیله اکتفاایدرلردی حتی انی دخی دوکتدیلر حضرت ابوبکر دیدیکه یارسول‌الله حق تعالی سنی خیردعایه معتاد ایتمشدر دعاایلکل نم دیوب دعایه‌ال قالدیردی همماندم هوا بولتلنوب ناس انکله کولکه‌لندی ویاغمور یاغوب ناس صولندی بعده اول منزلدن طوروب کتدیلر باشلرندن بولوت کتمیوب انکله استراحت ایتدیلر (من بعدما کاد یزیغ قلوب فریق منهم) انلردن برفریقك ایمان اوزره ثباتدن ویااتباع رسولدن قلبلری زیغه قریب اولدیغندنصکره دینلدیکه یعنی تخلف وانصرافه میل اراده ایتدیلر ❁ کلبی ایدر برناس تخلفه قصدایتدیلر بعده نادم اولوب اردلرندن انلره ایردیلر (ثم تاب علیهم) اندن الله تعالی انلرك توبه‌لرین قبول ایتدی (انه بهم رؤف رحیم) زیراکه الله تعالی انلره رأفتلو ورحمتلودر (وعلی الثلاثة الذین خلفوا) والله تعالی شول اوچ کسه‌دندخی تجاوز ایتدیکه غزادن تخلف ایتدیلرکه انلر کعب بن مالك الشاعر ومرارة بن الربیع وهلال بن امیه ایدیکم اوچی دخی انصاردن ایدیلر (حتی اذا ضاقت علیهم الارض بمارحبت) حتی ارض متسعه ایکن انلره ضیق اولدی (وضاقت علیهم انفسهم) وقلبلری فرط وحشت وغمدن برشیئله انس ایتمز واکا سرور ایرمز اولدی (وظنوا ان لاملجأ من الله الا الیه) وتیقن ایتدیلرکه الله تعالینك سخط وعذابندن مفر وملجأ یوقدر مکرکه توبه واستغفار ایله‌یناکا اوله (ثم تاب علیهم لیتوبوا) بعده انلره توبه‌لری قبولن انزال ایتدی تاکه توابین جمله‌سندن عداولنه‌لرویااول الله تعالی انلره مرة بعده اخری قبول ورحمتله رجوع ایتدی تاکه توبه‌لری اوزره استقامت ایده‌لر (ان الله هوالتواب الرحیم) الله تعالی تائبك توبه‌سین قبول ایدر ونعم انعامیله رحمت ایدر کعب بن مالك ایدر پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم تبوك غزاسندن مدینه‌یه قدوم ایتدیکنده اکا واروب سلام ویردم بکاغضبله ردسلام ایتدی اندن ناس بزمله کلامی ترك ایتدیلر اللی کون اوزریمزدن زمان کچدی اول حالت بزه زیاده مشقت ویردی بکابوندن اهم واخوف شئ یوغیدیکه بکاموت ایروب رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم نمازم قیلیه ویاخود رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم وفات ایدوب ناس بیننده اول منزلده قالم بکا کسنه سویلراولمیه ووفات ایتدیکمده اوزریمه کسنه نماز قیلیه اللی کون تمامنده کیجه‌نك ثلث اخیرنده پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمه الله تعالی اشبو توبه‌مزآیتن انزال ایتدی پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم صباح نمازین قلیجق انی بزه تبشیر ایتدی (یاایها الذین آمنوا اتقوا الله وکونوا مع الصادقین) یامؤمنلر الله تعالینك راضی اولدیغی اشیادن صاقنك وصادقلرایله اولك اول

صدق کرك ایمان ویاعهود ده‌در ویاخود دین اللهده نیت وقول وعمله‌در ویاخود توبه وانابنده‌در
❁ ابن عباس رضی الله تعالی عنه ایدر یعنی شول قوملهٔ اولکه انلرنیت خالصه اوزره رسول الله
صلی الله علیه وسلم ایله تبوك غزاسنه کتدیلر ویاشونلرایله کیم ذنبه اعترافده صدق ایتدیلر یوخسه اعتذار
کاذبه ایله اعتذار ایتمدیلر ابن مسعود ایدر کذب نه جدده ونه هزلده صالح اولور ونه صبی یه بر
شیٔ وعندنده نصکره خلفی جائز اولور (ماکان لاهل المدینة ومن حولهم من الاعراب ان
یتخلفوا عن رسول الله) اهل مدینه‌یه وانلرك حولنده اولان اعرابه‌که بووادیده ساکن اولورلر
جائز اولمزکه رسول اللهدن تخلف ایده‌لر چونکه اول غزایه کیده (ولا یرغبوا بأنفسهم عن نفسه)
وکذلك جائز اولمزکه رسول اللهك نفسی بقاسندن کندی نفسلرینك بقاسین اختیار ایده‌لر بلکه
واجب اولورکه انك مرادینه اتباع ایده‌لر ❁ روایت اولندیکه ابو خیثمه رضی الله تعالی عنه
بستانه واردی مکرانك برحسنا مرأه‌سی وارایدی ابو خیثمه ایچون انده برظله حصیر بسط
ایتدی واوکنه رطبله ماء بارد کتوردی ابو خیثمه نظر ایدوب دیدیکه ظل ظلیل ورطب یانع
وماء بارد وامرأهٔ حسناء دردی دخی بوراده موجود در لکن رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم حرده وریحده در ایمدی روا دکلدرکه اول جفاده اولوب بن صفاده اولم هماندم طوروب
سیفی ورمحی النه‌الدی وراحله‌سنه بنوب یوله کیردی سرعت سیر ایله آزوقتده پیغمبر یمز صلی الله
تعالی علیه وسلمه اردی پیغمبر یمز صلی الله تعالی علیه وسلم اکاسوینوب دعا ایلدی (ذلك بأنهم
لا یصیبهم ظمأ ولا نصب ولا مخمصة فی سبیل الله) پیغمبر یمز صلی الله تعالی علیه وسلمله غزانك تخلفی
جائز اولمامق شول سبیله درکه الله تعالینك سبیلنده هربارکه انلره صوسزلق ویاتعب ونصب
ویااجلق ایریشه (ولا یطؤن موطأ یغیظ الکفار) ویابرمکانکه اکاانلرایاق باصمغله کفار
اویکلنورلر (ولا ینالون من عدو نیلا) ویا عدودن بر مصیبته ایره‌لر اول کرك قتل ویا
اسر ویا نهبدر (الا کتب لهم به عمل صالح) الا انك سبیله انلرایچون عمل صالح یازیلور
(ان الله لا یضیع اجر المحسنین) الله تعالی احسان ایدنلرك اجرنی ضایع ایتمز (ولا ینفقون
نفقة صغیرة ولا کبیرة) ونفقه‌که انلرانی انفاق ایدرلر اول کرك صغیره در تمره ویالقمه ویاعلاقهٔ
سوط کبی ویا کبیره در عثمان رضی الله تعالی عنهك جیش عسرتده‌کی انفاقی کبی (ولا یقطعون
وادیا) ویابروایه‌یکه انی قطع ایدرلر اول کرك اقبالری ویاادبارلری حالنده در (الا کتب لهم)
الا انك ثوابی انلرایچون یازیلور (لیجزیهم الله احسن ما کانوا یعملون) تاکه الله تعالی انلره
یوم قیامتده شول دنیاده ایشلدکلری اعمللرندن احسن جزاء ایده‌زیراکه حسنهٔ واحده ایچون
اون مثلی جزاء اولنور تایدیبوز مثلنه دکین واندن اکثر مالایحصایه دکین جزاء ایدیلور ❁ قال
النبی صلی الله تعالی علیه وسلم من اغبرت قدماه فی سبیل الله حرمه الله علی النار ❁ پیغمبر یمز صلی الله
تعالی علیه وسلم ایدر برکسه‌که غزایه اولنده ایاقلرینه توز بولاشه الله تعالی انی جهنمه حرام ایدر
❁ قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم من انفق نفقة فی سبیل الله کتبت بسبعمائة ضعف ❁ پیغمبر یمز صلی الله

الله تعالادن بکا غنیلك استدعا ایله دیو نیازایلدی افندمز علیه السلام اکا بوبابده چوق نصیحت ایتدیسه‌ده نیازندن فراغت ایتمدی آخر الامر حضرت علیه السلام دعا ایدوب حق تعالی اولقدر قیون ویردیکه مدینه حوالیسنه صغمیوب بادیه‌یه کتدی جماعتله نمازدن محروم اولوب بعضا جمعه‌یه کیدرکن انی دخی ترلا ایلدی طرف حضرت علیه السلامدن زکات طلبنه واردقلرنده محبت مال سببیله لیت ولعل ایله عاملری دفع ایلدی وبوزکات دکل جزیه‌در دیدی علی قول بو آیتی ایشتدکده زکاتی کتوروب قبول اولنمدی صکره ابابکر وعمر رضی الله عنهما خلافتلرنده کتوروب انلرده قبول ایتمدیلر صکره عثمان رضی الله عنه وقتنده هلاك اولدی (الم یعلموا ان الله یعلم سرهم ونجویهم وان الله علام الغیوب)

اول منافقلر بیلمزلرمیکه الله تعالی انلرك قلبلرنده‌کی نفاق ومابینلرنده سویلشدکلری کلاملرینی وزکاتی جزیه تسمیه‌لرینی
بیلور تحقیق الله عظیم الشان جمیع غیبلری بیلیجیدر (الذین یلمزون المطوعین من المؤمنین فی الصدقات والذین لا یجدون
الا جهدهم فیسخرون منهم سخر الله منهم ولهم عذاب الیم اول منافقلرکه مؤمنلردن زیاده صدقه ویرنلری وموجودی

اولیوب همان قدرتلری قدرویرنلری تعیب ایدرلر واول مؤمنلری استهزا ایدرلر الله تعالی انلرك استهزاسی جزاسنی ویرر وانلرایچون عذاب الیم واردر ❁ روایت اولندیکه پیغمبر علیه السلام بروقتده صدقه ویرمکی ناسه ترغیب ایتمکله صحابه کلی اموال تصدق ایدوب بوآنده عبدالرحمن بن عوف درت بیك درهم کتورب « سکزبیك درهمم وارایدی نصفنی عیالمه براغوب نصفنی لله تصدق واقراض ایلدم دیدی فخرعالم علیه السلام ویردیککه وآلیقودیغکه حق تعالی برکت ویرسون دیو دعا ایتمکله مالنه اول رتبه برکت کلدیکه وقاننده ایکی زوجه سنك برینه نصف ثمن حصه سکسان بیك درهم ویرلدی وبنه اول جمع تصدق حالنده عاصم بن عدی یوزوسق خرما کتوردی وابو عقیل انصاری برصاع خرما کتورب بوکیجه صباحه دك قیودن صو چکوب ایکی صاع خرما اجرتمی الدم نصفنی عیالمه براغوب نصفنی صدقه یه کتوردم دیدی پیغمبرمز علیه السلام اول صاع خرمایی صدقات سائره نك اوزرینه صاچدردی منافقلر عبدالرحمن ایله عاصمك ویرمسی زیادر وابوعقیلك برصاع خرماسندن الله تعالی ورسولی مستغنیدر لکن انك مرادی اسمی یاد اولنوب وصدقاتدن کندویه حصه ویرلمسی مأمولیدر دیدیلر بناءعلیه بوآیت کریمه نازل اولدی (استغفر (تعالی) لهم اولاتستغفرلهم ان تستغفرلهم سبعین مرة فلن یغفرالله لهم ذلك بانهم کفروا بالله ورسوله والله لایهدی القوم الفاسقین) یامحمد منافقلر ایچون کرك مغفرت طلب ایله کرك ایلمه اکر انلر ایچون یتمش کره مغفرت طلب ایلسك الله تعالی

تعالی علیه وسلم ایدر برکسنه که غزایه نفقه انفاق ایده انك ایچون یدیوز ضعفی ثواب یازیلور ❁ قال النبی صلی الله علیه وسلم من جهز غازیا فی سبیل الله ومن خلف غازیا فی سبیل الله فی اهله بخیر فقد غزا پیغمبرمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر برکسنه که فی سبیل الله برمجاهده جهادك حوایج ولوازمن تجهیز ایده ویابرمجاهدك اهل وعیالنده خیرله خلافت ایده اول اجرده غزا ایتمش منزلتنده در (وما کان المؤمنون لینفروا کافة) مؤمنلره مستقیم اولمزکه غزایه ویاطلب علمه جمیعی خروج ایده لر جمیعنك تنبطی مستقیم اولمدیغی کبی زیرا اشبو ایکی حالتك هربری امرمعاشه خلل ویرر ❁ ابن عباس رضی الله تعالی عنه ایدر وقتاکه حق جل وعلا غزوهٔ تبوکده منافقلرك عیوبن انزال ایتدی من بعد پیغمبرمز صلی الله تعالی علیه وسلم اطرافه سرایا کوندررر اولدیغنده مسلمونك جمیعی غزایه چیقوب پیغمبرمز صلی الله تعالی علیه وسلمی یالکز آلیقور اولدیلر اول سببدن بوآیت نازل اولدی اشبونهی معناسنده نفیدر (فلولانفرمن کل فرقة منهم طائفة) مؤمنلرك هرقبیله سندن برجماعت غزایه چیقمزلرمی چیقسونلر وبرجماعت اخری رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمله قالسونلرکه (لیتفقهوا فی الدین) دینده فقاهتی تکلف ایده لر یعنی اول قلان جماعت قرآن وسنن وفرائض واحکام تعلم ایده لر (ولینذروا قومهم اذارجعوا الیهم) وفقاهت ایله غایت سعی ومعظم غرضلری اول غزایه کیدن جماعتی انلره رجوع ایتدکلرنده ارشاد وانذار ایده لر (لعلهم یحذرون) تاکه مرونهی ایله متعظ اولوب الله تعالینك عذابندن حذرایده لر ❁ اشبوآیت دلیلدرکه تفقه ونذکیر فروض کفایه دن اوله ولایق اولورکه انده متعلك غرضی استقامت ودینی اقامت اوله یوخسه ناس اوزره ترفع وبلادده تبسط اولیه وبوآینده دلالت واردرکه خبرواحد حجت اوله زیرا که فرقه جماعتك اسمیدرکه اقلی اوچدر وطائفه ایسه اول فرقه دن انتزاع اولنمشدر اویله اولسه لازم کلورکه طائفه اوچك بعضی برویا ایکی اوله حالبوکه بره طائفه دینلمشدر حق تعالینك ❁ وان طائفتان من المؤمنین اقتتلوا فاصلحوا بینهما ❁ قولنده زیرا روایت اولندیکه اول اقتتال ایدن ایکی کشی ایدیلر نتکیم اول آیتك آخرنده ❁ فاصلحوا بین اخویکم ❁ قولی اول روایتی تأییدایدر ایمدی الله تعالی طائفه یه امرایتدیکه دینده تفقه ایدوب بعده تعلم ایتدکلریله قومارینی انذارایده لر اکر فرقه دن طائفه خبری حجت اولمسه انکله انذار وتحذیر صحیح اولمزدی وفقه دین احکامنی بیلمکدر واول ایکی قسمدر بری فرض عیندرکه اول طهارت وصلات وصوم وسائر عبادات علمیدرکه عبدهرحالده انکله مکلفدروا کرمالی اولورسه زکات علمی وحج واجب اولورسه حج علمی دخی تعلم واجب اولور ایمدی سائر علومك دخی فرض عین اولمسنك کیفیتی بونکله بیلنور وبرقسمی دخی فرض کفایه درکه درجهٔ اجتهاد ورتبهٔ فتوایه ایرشمجه تعلمدروقچان بربلده اهلی انك تعلمن ترك ایتسه لر جمیعی عاصی اولورلر وقچان هر بلده اهلندن برکسه انی تعلمه قائم اولسه آخریندن اول فرض ساقط اولور ایمدی آخرین اوزره واجب اولورکه حوادثدن کندیلره واقع اولان امورده اکا تقلید ایده لر ❁ قال النبی صلی الله

انلری مغفرت ایتمز بو مغفرتدن محرومیتلری الله تعالی ورسولنی انکار ایتدکلری سببیله در الله تعالی کفرده مثمرد فاسقلره هدایت ایتمز ❁ مرویدرکه کبار منافقیندن عبد الله ابن ابی مرض موتده ایکن اوغلی ینه عبدالله مؤمن مخلصاردن اولمغله پیغمبر علیه

تعالی علیه وسلم من یرد الله به خیرا یفقهه فی الدین ❁ پیغمبرمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر بر کمسه که الله تعالی اکا خیرارادہ ایده دینده انی فقیه ایدر ❁ قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم فقیه واحد اشد علی الشیطان من الف عابد ❁ پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر فقیه واحد شیطانه بیك عابددن اشددر ❁ قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم فضل العالم علی العابد کفضلی علی ادناکم ❁ پیغمبرمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر عالمك عابداوزره فضلی سزك ادناکزاوزره بنم فضلم کبیدر امام شافعی رضی الله تعالی عنه ایدرکه طلب علمه اشتغال نافله نمازه اشتغالدن افضلدر (یاایها الذین آمنوا قاتلوا الذین یلونکم من الکفار) یامؤمنلر کفاردن سزه اقرب اولنلره قتال ایدك بنی قریظه و نضیر کبی ❁ دینلدیکه انلرکله مرادروم ایدیکه انلرشامده ساکن اولورلردی شام ایسه مدینه یه عراقدن اقربدر (ولیجدوا فیکم غلظة) واول کفار سزده شدت وحیت وقتاله صبر بولسونلر (واعلموا ان الله مع المتقین) بیلك که الله تعالینك عون و نصرتی متقیلرله در اکر نفاق اوزره اولان ایراقدن انقاء ایدرلرسه (واذا ما انزلت سورة فمنهم من یقول ایکم زادته هذه ایمانا) تجان برسورة نازل اولسه منافقلرك بعضی بعضنه عیون ایله تعامز ایدوب سخریه واستهزا وجهی اوزره ویاانده عیوبلری اولدیغنه غیظله دیرلرکه اشبو سوره قنغیکزك ایمانن زیاده ایتدی (فاما الذین آمنوا فزادتهم ایمانا) اما مؤمنلرك اول ایمانن زیاده ایتدی اول سوره تدبرندن حاصل اولان علم زیاده سیله واول سوره ومافیهایه اولان ایمانلرینه انضمامیله (وهم یستبشرون) حالبوکه انلرانك نزولنه سوینورلر زیراکه اول کاللری زیاده سنه ودرجه لری ارتفاعنه سببدر (واما الذین فی قلوبهم مرض فزادتهم رجسا الی رجسهم) واما انلرکه قلبلرنده شك ونفاق واردر اکا کفرلری اولکی کفرلرینه انضمامله کفرلرین زیاده ایتدی (وماتوا وهم کافرون) واول کفرانلرده مستحکم اولوب کافرین اولدقلری حالده فوت اولدیلر اشبو آیت کریمه ایمانك زائد وناقص اولمسنه دلیلدر عمر رضی الله تعالی عنه اصحابندن بعضیلرك الرینه یاپشوب کلك سزنکله ایمانمز زیاده ایده لم دیردی وعلی رضی الله تعالی عنه دیردیکه ایمان قلبده برنقطهٔ بیضا مثلی ظاهر اولور هربارکه ایمان زیاده اوله اول بیاض قلبده ارتار حتی که قلبك کلیسین بیاض ایدر وکذلك نفاق قلبده برنقطهٔ سوداً مثلی ظاهر اولور هربارکه نفاق زیاده اوله اول قلبده سواد ارتار حتی که قلبك کلیسین سواد ایدر والله اکر مؤمنك قلبی شق اولنسه ابیض بولنیدی ومنافقك قلبی شق اولنسه اسود بولنیدی (اولا یرون انهم یفتنون فی کل عام مرة او مرتین) انلر کورمزلرمیکه هربلده برایکی کره شدائد وامراضله ویاقحط شدتله ویاغزو وجهادله ابتلا اولنورلر (ثم لا یتوبون) بوندنصکره منتهی اولمزلر ونفاقلرندن توبه ایتمزلر (ولاهم یذکرون) الله تعالینك صدق وعدندن کوردکلریله متعظ اولمزلر (واذا ما انزلت سورة نظر بعضهم الی بعض هل یراکم من احد) تجان برسوره نازل اولسه که انده منافقینك عیوبی ذکر اولنسه بربرلرینه نظر ایدوب دیرلرکه رسول الله قتندن

استغفار ایتمك نیتی ایتدیکه تمش لفظی کثرتدن کنایه در بو آیت کریمه نازل اولدی (فرح المخلفون بمقعدهم خلاف رسول الله وکرهوا ان یجاهدوا باموالهم وانفسهم فی سبیل الله وقالوا لا تنفروا فی الحر قل نار جهنم اشد حرا لوکانوا یفقهون) رسول الله حلافنده اوله رق غزادن کیرو قالوب اوتورنلر فرحلندیلر والله یولنده مالری ونفسلریله جهاد ایتمکی کریه کوردیلر ومؤمنلره بو حرارتده جهاده کتمیك دیدیلر سن انلره دیکه جهنم آتشنك حرارتی بوباز حرارتدن اشددر ❁ انلر ایسه بو مخالفتله جهنم آتشنه مستحقلردر ❁ اکر کیده جکلری محلی بیلسه لر (فلیضحکوا قلیلا ولیبکوا کثیرا جزاء بما کانوا یکسبون) امدی انلر ❁ دنیاده و آخرتده کی حاللرینی ملاحظه ایدوب ❁ آز کولسونلر وچوق

اغلسونلرکه کسب ایتدکلری (تبیان) (ثانی) (۲۲) کفر ونفاقلرینه جزا اوله (فان رجعك الله الی طائفة منهم فاستأذنوك للخروج فقل لن تخرجوا معی ابدا ولن تقاتلوا معی عدوا انکم رضیتم بالقعود اول مرة فاقعدوا مع الخالفین) اکر الله تعالی سنی غزوهٔ تبوکدن ارجاعله مدینه یه کلوب منافقلر سندن بر غیری غزایه خروج ایچون اذن

ایسترلرسه سن انلره دیگه سنز بثله ابدا چیقمز ودشمنله مقاتله ایتمزسکزکه سنز اولکی کره اوتورمغه راضی اولدیکنز شمدی دخی ضروری خالف وقاعدلرله یعنی نسا وصبیان ومریضلرله اوتورك (ولاتصل علی احد منهم مات ابدا ولا تقم علی قبره انهم کفروا بالله ورسوله وماتوا وهم فاسقون) منافقلردن ﴿ ۱۷۰ ﴾ فوت اولان برکیمسه‌نك ایدی جنازه نمازنی قیلمه ودفن اولنورکن قبری عندنده طورمه زیرا انلر الله تعالایه ورسوله کافر اولوب منافق وایماندن مبرا اولدقلری حالده فوت اولدیلر ❁ مرویدرکه ابن ابی مرض موتده ایکن پیغمبر علیه السلام عیادتنه کتدکده ابن ابی حضرت پیغمبر علیه السلامدن کفن ایچون کوملکنی ونمازنی قیلمسنی ودفنده حاضر اولمسنی التماس ایلدی واقع حال پیغمبر علیه السلام کوملکنی کوندروب جنازسنه دخی حاضر ونمازنی قلمغه عازم ایکن فاروق رضی الله عنه بوبابده زیاده مضطرب اولوب انك حق نبویده سویلدکلرینی وسائر قبایحنی تعداد واول حضرته یاد ایتدکده یاعمر انك نمازنی قیلمده وترك ایتمکده مترددم بیوردیلر بوآیتك نزولیله ترکنا یتدیلر (ولا تعجبك اموالهم واولادهم انما یرید الله ان یعذبهم بها فی الدنیا وتزهق انفسهم وهم کافرون) اول منافقلرك مال واولادلرینك کثرتی سنی تعجب ایتدرمسون الله تعالی انلری دنیاده انجق اول مال (کباب) واولادك وجمع حفظ وتعیشلریچون محنت ومصیبت وشدایدیله تعذیب وکافر اولدقلری حالده حسرتله روحلری چقیمسنی مراد ایدر (واذا انزلت سورة ان آمنوا بالله وجاهدوا مع رسوله استاذنك اولوا الطول منهم وقالوا ذرنا نکن مع القاعدین)

سنزی مؤمنلردن کسه کورمیدی اکر کسه کورمزدیسه طوروب مسجددن کیدرلردی اکر انلردن کسه‌نك کورد ایدیکن بیلورلرایسه طوروب کتمزلردی (ثم انصرفوا) بعده ایماندن وياخود فضیحه خوفیله رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم قتندن منصرف اولورلردی (صرف الله قلوبهم) الله تعالی انلرك قلوبن ایماندن صرف ایلدی (بانهم قوم لایفقهون) شول سبیله کیم انلر برقوم درکه سوء فهملری وعدم تدبرلریچون دین الله‌ی فهم ایتمزلر (لقد جاءکم رسول من انفسکم) یااهل مکه سزه کندی جنسکزدن سزك کبی عربی ویا اشرافکزدن رسول عربی کلدی (عزیز علیه ماعنتم) سزك عنتکز ومکروهه لقاکز اول رسول الله شدید شاقدر (حریص علیکم) سزك ایمانکزه وصلاح شانکزه اول حریصدر (بالمؤمنین رؤف رحیم) جمیع مؤمنلره رأفتلو ورحمتلودر (فان تولوا) اکرسکا ایماندن اعراض ایدرلرسه (فقل حسبی الله) دیکل که حفظ ونصرته الله تعالی بکا کافیدر (لااله الاهو) اندن غیری معبود بالحق یوقدر (علیه توکلت) اکا توکل ایتدم رجاء وخوفم اندندر غیریدن دکل (وهو رب العرش العظیم) اول عرش عظیم ربیسیدرکه احکام ومقادیر اندن نزول ایدر ❁ ابی رضی الله تعالی عنه ایدر آخر نازل اولان اشبو ایکی آیتدر پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر بکا قرآن آیت آیت وحرف حرف نازل اولدی الا سورهٔ برآءة وسورهٔ اخلاص نازل اولدیغنده بیله سبعه ملائکه‌دن یتمش بیك صف دخی نازل اولدی

(سورة یونس وهی مائة وتسع آیات مکیة)

﴿ بسم الله الرحمن الرحیم ﴾

(الر) بن اول الله‌نکه جمیع اشیایی کورر ین (تلك آیات الکتاب) اشبو قرآن آیتلریدر (الحکیم) حلال وحرام وحدود واحکامله محکمدر (أکان للناس عجبا ان اوحینا الی رجل منهم) اهل مکه یه عجبمی اولدیکه انلردن محمد صلی الله تعالی علیه وسلمه وحی ایدوب رسالته اصطفاء ایده‌وز یوخسه انلرك عظماسندن برینه دکل وقتاکه محمد صلی الله تعالی علیه وسلم رسالتله مبعوث اولدی مشرکون دیدیلرکه عجبدرکیم الله تعالی ابوطالبك یتیمندن غیری ارسال ایده‌جك بررسول بولمدی ایمدی انی دیملری فرط حماقتلرندن وامور عاجله اوزره قصر نظر لرندن ووحی ونبوتك حقیقتنه زیاده جهالتلرندن ایدی زیرا اول انلرك عظماسندن قصوری زعملرنجه انجق مالده ایدی مال امری ایسه بوبابده اهون شیدر وبرقولده تعجبلری الله تعالینك رسولی بشر اولمسنده ایدی (انذر الناس) قرآنده کی وعیدلرله ناسی شرك ومعاصیدن تخویف ایت (وبشر الذین آمنوا ان لهم قدم صدق عند ربهم) ومؤمنلره تبشیر اینکه انلر ایچون رب تعالی عندنده تقدیم ایتدکلری اعمال حسنه‌لری سببیله منزلهٔ رفیعهٔ سابقه واردرکه اکا قول ونیتده صدقلریله نائل اولورلر (قال الکافرون ان هذا لسحر مبین) کافرلر دیدیلرکه اشبو

كتاب ومحمدك كتورديكى دكل الاسحر مبيندر اشبونده اعتراف واردركه انلر رسول اللهدن امور خارقه‌يه مصادف اولديلر كه اول انلرى معارضه‌دن اعجاز ايتدى (ان ربكم الله الذى خلق السموات والارض فى ستة ايام) ربكز اول الله تعاليدركه سموات وارض ومافيهمايى التى كونده خلق ايلديكه اول اصول ممكناتدر (ثم استوى على العرش) بعده عرش اوزره استيلاء ايتدى (يدبر الامر) كائناتك امرنى حكمتى وكلمهٔ سابقه‌سى مقتضاسنجه تقدير واسبابنى تهيئه ايدر (مامن شفيع الامن بعد اذنه) شفعادن هيچ برى اكا شفاعت ايتمز الا انك اذنيله اشبو كفارك زعمنى رددركه اصنامه عبادت ايتدكلرنده انلر بزم عندالله شفعامزدر ديرلردى (ذلكم الله ربكم اشبو اشيايى خلق ايدن ربكز جل شانه دركه عبادته مستحق اندن غيرى معبودكز يوقدر (فاعبدوه) ايمدى اكا عبادت ايدك (افلا تذكرون) تفكر ايتمزميسزكه انك ربوبيت وعبادته مستحق ايدوكن بيله‌سز (اليه مرجعكم جميعا) جميعكزك موتله ويابعثله رجوعى الله تعالى‌يه‌در غيريه دكل ايمدى اكا لقايه مستعد اولك (وعدالله حقا) امور مذكوره‌يى وعد مؤكدله الله تعالى وعد ايتدى (انه يبدؤ الخلق ثم يعيده) اول الله تعالى خلقى ابتداده وجوده كتوردى انلرى افناء واهلاكندنصكره ينه يوم قيامتده اعاده ايدر (ليجزى الذين آمنوا وعملوا الصالحات بالقسط) تاكه مؤمنين صالحينه عدلله جزاء ايده ويا عدالتلرى وامورلرنده عدل اوزره قياملرى ويا ايمانلرى سببيله كه اول عدل قويمدر نتكيم شرك ظلم عظيمدر ❁ اشبو معنى اوجهدر مابعدنده‌كى قول شريفه مقابل اولديغيچون (والذين كفروا لهم شراب من حميم وعذاب اليم بما كانوا يكفرون) وتاكه كافرلره كفرلرى سببيله شراب حميم وعذاب اليمله جزاء ايده (وهو الذى جعل الشمس ضياء والقمر نورا) اول الله تعالى شمسى ذات ضياء وقمرى ذو نور قيلدى (وقدره منازل) واول قمر ايچون منازل تقدير ايتديكه قمر انلرى تجاوز ايتمز وكيرو دخى قالمز واول منازل يكرمى سكزدر شرطين وبطين وثريا ودبران وهقعه وهنعه وذراع ونثره وطرف وجبهه وزبره وعواء وسماك وغفر وزبانا واكليل وقلب وشوله ونعايم وبلده وسعد الذابح وسعد بلع وسعد السعود وسعد الاخبيه وفرغ الدلو المقدم وفرغ الدلو المؤخر وبطن الحوتدر وبو منازل اوايكى برجه منقسمدركه اول حمل وثور وجوزا وسرطان واسد وسنبله وميزان وعقرب وقوس وجدى ودلو وحوتدر وهر برج ايكى منزل وثلثدر هر كيجه‌ده قمر اول منازلك برينه نزول ايدر وايكى كيجه مستتر اولور اكر شهر اوتوز اولورسه وبر كيجه مستتر اولور اكر شهر يكرمى طقوز اولورسه وشمسك اول منازلك هر برنده مقامى اون اوچر كوندر انك انقضاسيله سنه دخى منقضيه اولور (لتعلموا عدد السنين والحساب) تاكه انكله سنه‌لرك دخول وانقضاسن ودخى معاملات وتصرفاتكزده شهور وايام وساعات حسابن بيله‌سز (ماخلق الله ذلك الا بالحق) الله تعالى اشبو خلقى حقى ملتبس خلق ايلدى تاكه انكله صنعتى ظاهر وقدرتى باهر اوله (يفصل الآيات لقوم

قچان الله تعالايه ايمان ورسوليله كفاره جهاد ايتمكه بعض سوره نازل اولسه منافقلردن قدرت وغنا صاحبلرى سندن اذن استرلركه بزى ترك ايله شول عذر ايله خانه‌لرنده اوتورانلرله برابر اوتوره‌لم ديرلر (رضوان بان يكونوا مع الخوالف وطبع على قلوبهم فهم لاينفقون) انلر نسوان واسافل ايله اولمقلغه راضى اولديلر وانلرك قلبلرى اوزره نفاق مهرى اورلدى انلر جهادده اولان سعادتى وتخلفده اولان شقاوتى بيلمزلر (لكن الرسول والذين امنوا معه جاهدوا باموالهم وانفسهم واولئك لهم الخيرات واولئك هم المفلحون) لكن رسول الله وانكله بيله اولان مؤمنلر ماللرى ونفسلريله جهاد ايدرلر انلر ايچون دنياده نصرت وعقباده جنت وكرامت خيرلرى واردر وانلر مقصودلرينه ظفر بولانلردر (اعدالله لهم جنات تجرى من تحتها الانهار خالدين فيها ذلك الفوز العظيم) الله تعالى انلر ايچون اغاجلرى التندن نهرلرى آقر جنتلر آماده ايلديكه آنلر آنده مؤبدلردر ايشته نجات عظيم بودر (وجاء المعذرون من الاعراب ليؤذن لهم وقعد الذين كذبوا الله ورسوله سيصيب الذين كفروا منهم عذاب اليم) اعرابدن (اسد وغطفان) قلت مال وكثرت عيال ايله اعتذار ايده‌رك غزوهٔ تبوكدن عفو ايچون اذن آلمغه كلديلر بو اعرابلر اذن باطل ومنافقلر الله تعالى ورسولنى تكذيب ايله غزادن تخلف ايدوب اوتورديلر اول اعراب متعذريندن كافر اولنلره ومنافقلره دنياده قتل واخرتده نار جحيمله عذاب اليم اصابت ايدر (ليس على الضعفاء ولا على المرضى ولا على الذين لايجدون ماينفقون حرج اذا نصحوا لله ورسوله ماعلى المحسنين من سبيل والله غفور رحيم) ضعيفلره (يعنى اختيار

وچولاق وصیان) وخسته لره وسفره دائر اسباب وسلاح ونفقه بوله میانلره غزادن قالمقده کناه یوقدر چونکه الله تعالایه ورسولنه ایمان وطاعتله کزلو وآشکار مؤمنلرك صلاح ونصیحنده اولهلر ناصح اولان محسنلر اوزرینه عتاب وملامت یوقدر الله تعالی مغفرت ورحمت ایدیجیدر (ولا علی الذین ﴿ ۱۷۲ ﴾ اذا ما اتوك لتحملهم قلت لا اجد ما احملکم علیه

یعلمون) الله تعالی ایتلرین تفصیل ایدرشول قوم ایچونکه بیلورلر زیراکه انی تأمله انکله انلر منتفع اولور (ان فی اختلاف اللیل والنهار وما خلق الله فی السموات والارض لآیات لقوم یتقون) لیل ونهارك اختلافنده وسموات وارضده الله تعالینك خلق ایتدیکی انواع کائناتده صانعك وجودنه وکمال علم وقدرتنه دلالت ایدر آیتلر واردر شول قوم ایچونکه عواقبدن اتقاء ایدرلر زیراکه اول انلری تفکر وتدبره حمل ایدر (ان الذین لا یرجون لقاءنا) شونلرکه عقابمزدن خوف وثوابمز رجا ایتمزلر (ورضوا بالحیوة الدنیا) ودنیایی اختیار ایدوب انکچون عمل ایدرلر (واطمأنوا بها) اکاسکون ایدوب همتلرین اکا قصر ایدرلر (والذین هم عن آیاتنا غافلون) وشونلرکه بزم آیتلریمزدن غفلت ایدوب معتبرین اولمزلر (اولئك مأویهم النار بما کانوا یکسبون) ایمدی انلر کسب ایتدکلری کفر ومعاصیلری سببیله مأوالری ناردر (ان الذین آمنوا وعملوا الصالحات یهدیهم ربهم بایمانهم) شونلرکه مؤمنین صالحین اولدیلر رب تعالی انلری ایمانلری سببیله جنته ارشاد ایدر (تجری من تحتهم الانهار) که اوکلرندن اندهنهرلر جاری اولور (فی جنات النعیم) که اول جنات نعیمده در (دعواهم فیها سبحانك اللهم) انلرك اندهقول وکلام ویادعالری باالله سنی هرسوءدن تنزیه ایدرز دیملریدر اهل تفسیر ایدر اشبو کلمه جنت طعامنده اهل جنتله خدم پیننده علامتدر چونکه اهل جنت طعام مرادایدهلر سبحانك اللهم دیرلر اویله اولسه خدم اول حینده انلرك اشتهاایتدکلرین موائدا وزرلرنده کتورورلر هرمائدهنك طول وعرضی برمیل اولور هرمائدهده یتمش بیك صحفه وهرصحفهده برلون طعام اولورکه بری آخرینه بکزه مزدر طعامدن فارغ اولدقلرنده الحمدلله دیرلر (وتحیتهم فیها سلام) واندهانلرك بری برلرینه تحیتلری ویاملائکه نك انلره تحیتی سلامدر (وآخر دعواهم ان الحمدلله رب العالمین) وانلرك اندهتسبیحدنصکره آخرکلاملری الله تعالی یه حمداولور ❁ دینلدیکه یعنی چونکه انلر جنته کیروب الله تعالینك عظمت وکبریاسن کورهلرتقدیس وتمجیدایدوب نعوت جلالله وصف ایدهلربعده ملائکه کلوب وانلره آفاتدن سلامت واصناف کرامات اصابتله تحیت ایدهلر (ولو یعجل الله للناس الشر استعجالهم بالخیر) اکرالله تعالی ناسك شر ومکروهه اولان دعالرینه اجابتن تعجیل ایتسه انلرك خیرهاولان دعالرینه اجابتی استعجالاری کبی (لقضی الیهم اجلهم) انلرامانه واهلاك اولنورلردی (فنذر الذین لا یرجون لقاءنا فی طغیانهم یعمهون) ایمدی بز ناسك شرهاولان دعالرینه اجابتی تعجیل ایتمزبلکه بعث وحساب ایچون لقامزن خوفن ایتمینلری امهال واستدراج ایچون ضلالتلرنده تردداید راولدقلری حالده یقورز (قال النبی صلی الله علیه وسلم اللهم انی اتخذ عندك عهدا لن تخلفه انما انا بشر فای المؤمنین آذیته او شتمته او جلدته اولعنته فاجعلها له صلاة وزکاة تقربه بها یوم القیامة) پیغمبریمز صلی الله علیه وسلم ایدرالهی سنك عندکده برعهدا تخاذ ایدرینکه اکاخلف اولمزبن بشرین سائر بشر کبی غضب ایدرین مؤمنلردن هرکسه که

یعلمون) الله تعالی ایتلرین تفصیل ایدرشول قوم ایچونکه بیلورلرزیراکه انی تأمله انکله انلر منتفع اولور (ان فی اختلاف اللیل والنهار وما خلق الله فی السموات والارض لآیات لقوم یتقون) لیل ونهارك اختلافنده وسموات وارضده الله تعالینك خلق ایتدیکی انواع کائناتده صانعك وجودنه وکمال علم وقدرتنه دلالت ایدر آیتلرواردر شول قوم ایچونکه عواقبدن اتقاء ایدرلر زیراکه اول انلری تفکر وتدبره حمل ایدر (ان الذین لا یرجون لقاءنا) شونلرکه عقابمزدن خوف وثوابمز رجا ایتمزلر (ورضوا بالحیوة الدنیا) ودنیایی اختیار ایدوب انکچون عمل ایدرلر (واطمأنوا بها) اکاسکون ایدوب همتلرین اکاقصر ایدرلر (والذین هم عن آیاتنا غافلون) وشونلرکه بزم آیتلریمزدن غفلت ایدوب معتبرین اولمزلر (اولئك مأویهم النار بما کانوا یکسبون) ایمدی انلر کسب ایتدکلری کفر ومعاصیلری سببیله مأوالری ناردر (ان الذین آمنوا وعملوا الصالحات یهدیهم ربهم بایمانهم) شونلرکه مؤمنین صالحین اولدیلر رب تعالی انلری ایمانلری سببیله جنته ارشاد ایدر (تجری من تحتهم الانهار) که اوکلرندن اندهنهرلر جاری اولور (فی جنات النعیم) که اول جنات نعیمده در (دعواهم فیها سبحانك اللهم) انلرك اندهقول وکلام ویادعالری باالله سنی هرسوءدن تنزیه ایدرز دیملریدر اهل تفسیر ایدر اشبو کلمه جنت طعامنده اهل جنتله خدم پیننده علامتدر چونکه اهل جنت طعام مرادایدهلر سبحانك اللهم دیرلر اویله اولسه خدم اول حینده انلرك اشتهاایتدکلرین موائدا وزرلرنده کتورورلر هرمائدهنك طول وعرضی برمیل اولور هرمائدهده یتمش بیك صحفه وهرصحفهده برلون طعام اولورکه بری آخرینه بکزه مزدر طعامدن فارغ اولدقلرنده الحمدلله دیرلر (وتحیتهم فیها سلام) واندهانلرك بری برلرینه تحیتلری ویاملائکه نك انلره تحیتی سلامدر (وآخر دعواهم ان الحمدلله رب العالمین) وانلرك اندهتسبیحدنصکره آخرکلاملری الله تعالی یه حمداولور ❁ دینلدیکه یعنی چونکه انلر جنته کیروب الله تعالینك عظمت وکبریاسن کورهلرتقدیس وتمجیدایدوب نعوت جلالله وصف ایدهلربعده ملائکه کلوب وانلره آفاتدن سلامت واصناف کرامات اصابتله تحیت ایدهلر (ولو یعجل الله للناس الشر استعجالهم بالخیر) اکرالله تعالی ناسك شر ومکروهه اولان دعالرینه اجابتن تعجیل ایتسه انلرك خیرهاولان دعالرینه اجابتی استعجالاری کبی (لقضی الیهم اجلهم) انلرامانه واهلاك اولنورلردی (فنذر الذین لا یرجون لقاءنا فی طغیانهم یعمهون) ایمدی بز ناسك شرهاولان دعالرینه اجابتی تعجیل ایتمزبلکه بعث وحساب ایچون لقامزن خوفن ایتمینلری امهال واستدراج ایچون ضلالتلرنده تردداید راولدقلری حالده یقورز (قال النبی صلی الله علیه وسلم اللهم انی اتخذ عندك عهدا لن تخلفه انما انا بشر فای المؤمنین آذیته او شتمته او جلدته اولعنته فاجعلها له صلاة وزکاة تقربه بها یوم القیامة) پیغمبریمز صلی الله علیه وسلم ایدرالهی سنك عندکده برعهدا تخاذ ایدرینکه اکاخلف اولمزبن بشرین سائر بشر کبی غضب ایدرین مؤمنلردن هرکسه که

تولوا واعینهم تفیض من الدمع حزنا الا یجدوا ما ینفقون) وانلره دخی کناه وعتاب یوقدرکه انلرسکا کلوب غزایه کتمکله دواب ونفقه وسائر مالزمهٔ سفر طلب ونیازنده اولدقلرنده سندخی سزك چون برشی بوله مم دیمشیدك بناء علیه انلر نفقه ومالزمهٔ سفری بوله مدقلرندن سنك حضورکدن کوزیاشی دوکه رك محزون دوندیلر ❁ منقولدرکه انلره بکائون یعنی آغلیجیلر تسمیه اولنسدیکه انلریدی کیمسه ایدیلرمعقل بن یسار وصخربن خنساوعبدالله بن کعب وعلیة بن زیدوسالم بن عمیر وثعلبة بن عنمه وعبدالله بن مغفل ایدیلر پیغمبر علیه السلامه کلوب بزغزایه کتمك استرز بزه دواب ومالزمه عنایب ایله دیدیلر سزك مطلوبکزی بوله مم دیو جواب بیورملغله کریان منصرف اولدیلرعلی قول بعضیسنی صحابه ارکاب وهمراه ایلدیلر (انما السبیل علی الذین یستأذنونك وهم اغنیاء رضوا بان یکونوا مع الخوالف وطبع الله علی قلوبهم فهم لا یعلمون) عتاب (بن) وملامت انجق اغنیا اولهرق جهاددن کیرو قالمغه اذن ایستینلر اوزرینهدر انلر نسا و صبیانله برابر اولمغه راضی اولدیلر انلرك خذلانلرندن الله تعالی قلبلرینه غفلت مهری وضعله غزانك ثوابنی وتخلفك عقابنی بیلمز اولدیلر (یعتذرون الیکم

اذا رجعتم اليهم قل لاتعتذروا لن تؤمن لكم قد نبانا الله من اخباركم وسيرى الله عملكم ورسوله ثم تردون الى عالم الغيب والشهادة فينبئكم بما كنتم تعملون) تبوكدن عودت ومدينه يه ورودكزده منافقلر غزايه كتمدكلرينى سزه اعتذار ايدرلر سن ديكه عذر ايتمك بزايتامز زيرا الله تعالى سزك احوال وقصدكزدن بزه خبر ويردى الله تعالى ورسولى سزك اول نفاقدن رجوع يا ثبات ايده جككز يى كورر صكره قيامتده كيزلو و آشكار قلبكزده اولنلره عالم اولان بارى تعالى طرفنه رد اولنورسكز كيزلو نفاق و آشكاره وفاق عملكزى سزه خبر ويرر (سيحلفون بالله لكم اذا انقلبتم اليهم لتعرضوا عنهم فاعرضوا عنهم انهم رجس ومأويهم جهنم جزاء بما كانوا يكسبون) سفردن انلرك طرفنه عودتكزده انلره ❁ غزادن تحليفلرى ايچون ❁ عتاب ايتميه سز ديو يمين بالله ايدرلر سز انلرى معاتبه دن اعراض ايدك زيرا ❁ انلر عتابله اصلاح اولمز وتطهير قبول ايتمز ❁ مر دار لردر وانلرك مكانلرى جهنمدر انلر كفر ونفاقدن كسب ايتدكلريله جزالنورلر (يحلفون لكم لترضوا عنهم فان ترضوا عنهم فان الله لا يرضى عن القوم الفاسقين) انلر انجق سزك رضا كزده اولمليجون يمين ايدرلر

بنا كا ايذاء وياشتم ويا جلد ويا لعنت ايده م سن اكا اول بندن ايريشن خصلت مكروهه يى صلاة وزكاة ايتكه يوم قيامتده انكله انى رحمتكه تقريب ايده سن (واذا مس الانسان الضر دعانا لجنبه او قاعدا او قائما) قچان برانسانه جهد وشدت ايرسه انك ازاله سيچون اضطجاعى ويا قعودى ويا قيامى حالنده اخلاصله بزه دعا ايدر ❁ اشبو تردیدك فائدسى دعايى جميع احواله ويا اصناف مضاره تعميمدر (فلما كشفنا عنه ضره مر كان لم يدعنا الى ضر مسه) وقتاكه بزانك مس ايدن ضرنى كيدره وز اول ضرك مسندن اولكى طريقه سنه مستمر اولور وكندويه ايريشن جهد ومشقتى اونودر كانه اول بزدن مس ايدن ضره نك دفعنى طلب ايتمشدى (كذلك زين للمسرفين ما كانوا يعملون) اشبو تزيين كبى معصيتده حدى تجاوز ايدنلره عصيانلرندن عمل ايتدكلرى تزيين اولنور (ولقد اهلكنا القرون من قبلكم لما ظلموا) يا اهل مكه سزدن اول كچن قرون اهلنى عذاب ايله اهلاك ايتدك شول وقتكه تكذيبله قوى وجوار حلرين مالا ينبغى يه استعمالله ظلم ايتديلر (وجاءتهم رسلهم بالبينات) حالبوكه انلره رسوللرى صدقلرينه دلالت ايدر حجتلرله كلديلر وما كانوا ليؤمنوا) انلر ايسه ايمانه كلر اولمديلر زيرا كه استعدادلرينك فسادى والله تعالينك انلرى خذلانى وموتلرى كفر اوزره اولور ايدوكنه انك علمى انلرى اندن منع ايلدى (كذلك نجزى القوم المجرمين) اشبو جزاء كبى كه اول رسوللرين تكذيبلرى وانك اوزره اصرارلرى سببيله وامهالده عدم فائده نك تحققيله هلاك اولنلرى كبى هر قوم مجرمينه جزاء ايدرز (ثم جعلناكم خلائف فى الارض من بعدهم لننظر كيف تعملون) واوكدين اهلاك ايتديكمز قرونلرى نصكره يريوزنده سزى انلرك يرينه خليفه وبدل قيلدقكه انده نيجه عمل ايدرسز اكا نظر ايده وز جميع احوالكزى بزه معلوم ايكن حكمتمز مقتضاسنجه سزه مختبر معامله سن ايده وز (واذا تتلى عليهم آياتنا بينات قال الذين لا يرجون لقاءنا ائت بقرآن غير هذا او بدله) قچان مكه كافرلرينه بزم آيات بينه مز تلاوت اولنسه بزم لقامزدن خوفن ايتمينلر يا محمد سكا ديرلركه اشبو كتوردیكك قرآنك غيرى بر كتاب كتور كل كه بزانى اوقويه وز انده بزم استبعاد ايتديكمز بعث وثواب وعقاب ويا آلهه مزه عابدتن تركى ويا آلهه مزى تعييب ايدر اولميه ويا خود سن انى عندنفسكدن تبديل ايت غذاب ايتمك يرينه رحمت آيتن وحلال يرينه حرام وحرام يرينه حلال كتور (قل ما يكون لى ان ابدله من تلقاء نفسى) ديكل كه بكا صحيح اولمزكه انى عندنفسمدن تبديل ايدم (ان اتبع الا ما يوحى الى) بلكه بنم اتباعم دكل الا بكا امر ونهى اولنانه در (انى اخاف ان عصيت ربى عذاب يوم عظيم) بن ربم جل شانه دن قورقارينكه اكر بن قرآنى تبديلله اكا عصيان ايدرسم يوم قيامتده بكا عذاب ايريشه (قل لو شاء الله ما تلوته عليكم) اكر الله تعالى ديلسه بكا قرآنى انزال ايتمزديكه انى سزه تلاوت ايدم (ولا ادراكم به) وسزه قرآنى بيلدرمزدى (فقد لبثت فيكم عمرا من قبله افلا تعقلون) عقولكزى تدبر وتفكرله استعمال ايتمز ميسزكه انك الله تعالى قبلندن ايديكنى بيله سز قرآندن اوكدين فرق

ای مؤمنلر اكر سز انلردن خوشنود اولورسكزده سزك رضا كز الله تعالانك رضاسنى مستلزم اولمز تحقيق الله تعالى قوم فاسق منافقلردن خوشنود اولمز (الاعراب اشد كفرا ونفاقا واجدر الا يعلموا حدود ما انزل الله على رسوله والله عليم حكيم) بدوى اولان عربلر حضريلردن كفر ونفاق جهتيله اشددر ❁ زيرا انلر علما ايله اختلاطلرى وكتاب

وسنتی استماعلری اولمیوب وحشیلردر ❁ والله تعالانك رسوله انزال ایلدیکی حدودنی یعنی فرائض وسنن شرعیی بیلمامك انلره الیقدر الله تعالی اهل بدو وحضرك حالنی بیلیجی وحکمتیله ثواب وعقابنی ویریجیدر (ومن الاعراب من یتخذ ماینفق مغرما ویتربص بکم الدوائر علیهم دائرة السوء ﴿ ١٧٤ ﴾ والله سمیع علیم) اعرابدن کیمسه واردرکه انفاق وتصدق ایتدیکی شی خوف وریایله اولوب اندن اجر امید ایتمیوب عبث عد ایدر وزمانك انقلابیله دولت اسلامیه‌نك برکشته وکندولر انفاقدن خلاص اولمسنه منتظر اولورلر زمان انلرك اوزرلرینه ضرر وبلا ایله منقلب اولورالله تعالی انلرك دیدکلرینی ایشیدیر وقلبلرنده کنی بیلور (ومن الاعراب من یؤمن بالله والیوم الاخر ویتخذ ماینفق قربات عندالله وصلوات الرسول الاانها قربة لهم سیدخلهم الله فی رحمته ان الله غفور رحیم) واعرابدن کیمسه واردرکه الله تعالایه وآخرته ایمان ایدوب انفاق وتصدق ایتدیکی شیئ الله تعالی عندنده سبب تقرب اتخاذ وپیغمبر علیه السلامك دعاسنی طلب ایدرلر ❁ زیرا پیغمبر علیه السلام مصدقینه خیر وبرکتله دعا ایدردی ❁ اکاه اولمك که اول نفقه انلرك بارگاه عنایت ربانیه قربتلرینه سبیدر الله تعالی انلری محل رحمت اولان جنته ادخال ایدر الله عظیم الشان متصدقلری مغفرت (دکلدر) ومتقربلره رحمت ایدیجیدر (والسابقون الاولون من المهاجرین والانصار والذین اتبعوهم باحسان رضی الله عنهم ورضوا عنه واعد لهم جنات تجری تحتها الانهار خالدین فیها ابدا ذلك الفوز العظیم) دخول جنته عامهٔ مؤمنینه سبقتی

بیل دکلوزمان سز کلمه مکث ایتدم انی نه سزه تلاوت ایتدم ونه بیلدردم ❁ روایت اولندیکه پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم وحیدن اول مکه ده قرق بیل اقامت ایدوب اندن وحی اولندی ووحیدن صکره مکه ده اون اوچ بیل اقامت ایتدی بعده مدینه‌یه هجرت ایدوب اندهاون بیل اقامتندن صکره التمش اوچ یاشنده ایکن وفات ایتدی (فمن اظلم ممن افتری علی الله کذبا) شول کمسه دن اظلم کیمدرکه الله تعالی یه شریك ویاولد اسناد یله افترا ایده (اوکذب بآیاته) ویاآیاتلرینی تکذیب ایدوب اکا کافر اولهلر (انه لایفلح المجرمون) مشرکلر الله تعالینك عذابندن نجات بولمزلر (ویعبدون من دون الله مالایضرهم ولاینفعهم) الله تعالیدن غیری شول انلره ضر ونفعی اولمیان جماداته عبادت ایدرلر والحال معبوده لایق اولورکه مثیب ومعاقب اوله تاکه اکا عبادت له جلب نفع ویادفع ضرر اولنه (ویقولون هؤلاء شفعاؤنا عندالله) ودیرلرکه اشبو اصنام عند الله بزم شفعامزدر امور دنیویه‌دن مهماتمزی اکا شفاعت ایدرلر ویااخرتده شفعامزدر اکربعث اولورسه (قل اتنبؤن الله بما لایعلم فی السموات ولا فی الارض) دیکلکه الله تعالی یه خبرمی ویررسز آنیکه سموات وارضده انك صحتنی اول بیلمیه یعنی حاشاانك شریکی اوله ویاانك اذنسزعندنده شفیع اوله اول ایسه‌انی بیلیه (سبحانه وتعالی عمایشرکون) ایمدی اول انلرك شرکندن منزه وعالی اولدی (وما کان الناس الا امة واحدة) آدم علیه السلام زمانندهٔ قابیل هابیلی قتل ایدنجه‌یه دکین ناس فطرت اوزره موجودین ویاحق اوزره متفقین ایدیلر (فاختلفوا) اندنصکره هوایهٔ واباطیله اتباع ایله ویارسل بعثتیله مختلفین اولدیلر برطائفه انلره متابعت وطائفهٔ اخری مخالفت ایتدیلر (ولولا کلمة سبقت من ربك لقضی بینهم فیما فیه یختلفون) اکر ربك جل شانه‌دن انلرك بینلرنده حکمك یوم قیامته تأخیریله کلمه سبقت ایتمش اولمسه اختلاف ایتدکلری شیئده بینلرنی عاجلا اهلاك بمبطل وابقاء محقله قضاء اولنوردی (ویقولون لولا انزل علیه آیة من ربه) واهل مکه دیرلرکه نولیدی محمده ربی جل شانه‌دن اقتراح ایتدکلری آیتلردن برآیت نازل اولسه (فقل انما الغیب لله) دیکلکه غیبك علمی الله تعالی یه مختصدر (فانتظروا انی معکم من المنتظرین) ایمدی سزاقتراح ایتدیکز شیئك نزولنه منتظر اولك بندخی سزه جحودکز سببیله حق تعالیدن ایریشور شیئه منتظرین (واذا اذقنا الناس رحمة من بعد ضراء مستهم اذ لهم مکر فی آیاتنا) فچان بزکفاره قحط ومرض مثلی ضراء اصابتندنصکره راحت ورخا ایرکورسه‌وز عقبنجه آیتلریمزه طعن واحتیالله مکرلری اولور ❁ دینلدیکه اهل مکه‌یه یدی یل قحط ایروب بعده حق تعالی رحمتیله خصب وسعه ایرکوریجك آیات الهیی قدح ورسول الله‌ه کیدایتمکه مباشرت ایتدیلر (قل الله اسرع مکرا) دیکلکه الله تعالی مکرده سزدن اسرعدرکه سزکیدیکزی تدبیر ایتمزدن اوکدین اول سزك عقابکزی تدبیر ایدر (ان رسلنا یکتبون ماتمکرون) بزم حفظه ملائکه‌مز سزك مکر ایتدیککزی یازرلر یعنی انلرك اخفاده تدبیر ایتدکلری شیئ بزم حفظه‌مزه خفی

دكلدر ❁ ايمدى بزه خفى دكل ايدوكى بالطريق الاولى ظاهر اولور (هوالذى يسيركم فى البر والبحر) اول الله تعالى سزه سيرى تمكين ايدر يرده دواب ظهرنده وبحرده سفينه اوزرنده (حتى اذا كنتم فى الفلك) حتى فجانكه سفينه لرده اوله سز (وجرين بهم بريح طيبة) واول سفينه لر ريح لينه ايله ناس ايچنده ايكن يورويه (وفرحوا بها) وانلرا كاسوينه لر (جاءتها ريح عاصف) اول حالتده اول سفينه لره ريح شديد الهبوب ايريشه (وجاءهم الموج من كل مكان) وانلره هر جانبدن موج كله (وظنوا انهم احيط بهم) وايقان ايده لركه انلراوزره مسالك خلاص منسد اولوب اسباب هلاك احاطه ايليه (دعوا الله مخلصين له الدين) اول الله تعالى يه دينى اخلاص ايدر اولدقلرى حالده دعا ايدوب ديه لركه (لئن انجيتنا من هذه لنكونن من الشاكرين) يارينا اكر بزى بوشدتدن قورتاررسك سكا ايمان وطاعتله شكر ايدنلردن اولورز (فلما انجاهم اذاهم يبغون فى الارض بغير الحق) وقتاكه الله تعالى انلرى اول شدائددن قورتاره‌كه عقبنده يريوزنده فساده مباشرت ومعتادلرى اولان حالات سيئه يه مسارعت ايدرلر (يا ايها الناس انما بغيكم على انفسكم) ياناس بغى وفساد كزكندينكزه در زيرا وبالى ينه سزه رجوع ايدر (متاع الحيوة الدنيا) بغيكز متاع دنيادركه فانى اولور لكن عقابى اوزريكزده قالور (ثم الينا مرجعكم فننبئكم بما كنتم تعملون) بعده يوم قيامتده مرجعكز بزه در آخرتده سزه جزاء ايدرز انكله‌كه خير وشردن دنياده انى ايشلمشديكز (انما مثل الحياة الدنيا كماء انزلناه من السماء فاختلط به نبات الارض مما يأكل الناس والانعام) حياة دنيانك فناء وزوالده مثلى شول ماء مثليدركه بزانى سماءدن اينديره‌وز واول ماء ايله ناس وانعام اكل ايده‌جكى حبوب وثمارلردن والوان حشيشدن يرده بيته (حتى اذا اخذت الارض زخرفها وازينت) حتى يرالوان ازهار وانواع انوارله حسن وبهجه‌سن اظهار ايده (وظن اهلها انهم قادرون عليها) وانك اهلى كنديلرين اول نابت اولان اشيانك حصادنه ورفع غله‌سنه متمكنين ظن ايده‌لر (اتاها امرنا ليلا او نهارا فجعلناها حصيدا كأن لم تغن بالامس) كيجه ويا كوندوزده انك هلاكنه قضامز ايريشوب انى محصوده ومقطوعه قيله وزكأنه اندن اوكدينده اول بتمشدى ❁ ايمدى دنيايه تشبث ايدن دخى انك كبى الله تعالينك اكا امر وعذابى زياده غفلتى وقتنده ايريشور (كذلك نفصل الآيات لقوم يتفكرون) اشبو تفصيل وبيان كبى آيات قرآنى تفصيل ايدرز شول قومه‌كيم امثال قرآنى تفكر ايدرلر انكله دنيانك غرور وزوالن بيلوب اندن رهبت ايدرلر وآخرتك بقاء وكالن بيلوب طلبنه اقبال ورغبت ايدرلر (والله يدعو الى دار السلام) الله تعالى عبادنى جنتنه دعوت ايدركه اول آفاتدن سلامت محليدر ويا انك اهلى برى برلرينه ويا ملائكه انلره سلام ويرر (ويهدى من يشاء الى صراط مستقيم) واول عبادندن ديلديكن توفيقله طريق مستقيمه ارشاد ايدركه اول اسلامدر ولباس تقوى ايله تدرعدر الله تعالى دعوتى تعميم ايدوب هدايتى مشيتنه تخصيصنده دلالت واردركه امر ارادتك غيرى اوله وضلالت

اشجارى تحتندن ايرمقلر
اقر واندە مؤبد مقيملردر
انلره عظيم مكافات وتمام
مراد بودر ❁ بوسابقون
كيملر ايدوكنده اختلاف
اولمغله تحويل قبله‌دن مقدم
اسلامه كلوب ايكى قبله‌يه
نمازقيلانلرياهل بدرياخود
بيعت رضوانده حاضر
اولنلردر دينلدى (ومن
حولكم من الاعراب
منافقون ومن اهل المدينة
مردوا على النفاق لاتعلمهم
نحن نعلمهم سنعذبهم
مرتين ثم يردون الى عذاب
عظيم) وشهر كزك اطرا
فنده عربلردن منافقلر واردر
❁ انلر جهينه ومزينه واسلم
واشجع وغفار در ❁ واهل
مدينه‌دن نفاق عادت ايتمش
كيمسه‌لر واردركه سن انى
بيلمزسن بز بيلورز بز
انلرى دنياده رذالت وقتل
وعذاب قبر ايله ايكى كره
عذاب ايده‌رز صكره
قيامتده عذاب عظيمه رد
اولنورلر (و آخرون اعترفوا
بذنوبهم خلطوا عملا صالحا
واخر سيئا عسى الله ان

يتوب عليهم ان الله غفور رحيم) ومنافقلردن غيرى ❁ غزوهٔ تبوكدن تخلف ايدن ❁ اخر بر كروه كناهلرينه معترف اولوب سائر غزالرده وعمل صالحده بولنمش ايكن بو دفعه عمل سيئه‌يى خلط ايتدكلرينى اقرار ايتديلر الله تعالا انك وعد جميلى اولديكه انلرك توبه‌لرينى قبول ايده تحقيق الله تعالى تائبلرى مغفرت وفضليله رحمت ايديجيدر ❁ روايت اولنديكه اهل

اوزره مصرك الله تعالی رشدنی اراده ایتمیه جابر رضی الله تعالی عنه ایدر پیغمبریمز صلی الله تعالی
علیه وسلم نائم ایکن ملائکه دن برطائفه اکا کلوب دیدیلرکه اشبونك مثلی شول رجل مثلیدرکه
بردار بناء ایدوب انده مأدبه وضع ایتدیکندن صکره اول مأدبه یه چاغرر داعی کوندره اولکه
داعی یه اجابت ایده اول داره کیرر ومأدبه دن اکل ایدر واولکه داعی یه اجابت ایتمیه نه داره
کیررونه مأدبه دن اکل ایدر ❁ ایمدی دار جنت درو داعی محمد در واولکه محمده اطاعت ایده الله
تعالی یه اطاعت ایدر واولکه محمده مخالفت ایده الله تعالی یه مخالفت ایدر محمد ناس بینده اهل حق
ایله اهل باطل بینی فصل ایدیجیدر (للذین احسنوا الحسنی وزیادة) دنیاده عملارین کوکلك ایدنلره
آخرتده جنت والله تعالینك وجه کریمنه نظر جزاء اولور ❁ روایت اولندیکه پیغمبریمز صلی
الله تعالی علیه وسلم بوآیتی اوقویوب دیدیکه اهل جنت جنته واهل نار ناره کیردیکنده برمنادی
ندا ایده که یااهل جنت الله تعالینك سزه موعودی واردیکه انی سزه انجاز ایده یه لرکه آیا
اول موعودنه اوله حالبوکه اول میزانمزی ثقیل ویوزلریمزی بیاض ایتدی وبزی جنته ادخال
ایدوب ناردن صیانت ایتدی اویله اولسه حجابی رفع ایدوب وجه کریمنه نظر ایده لر انلره
آنك وجه کریمنه نظردن احب شئ ویرلمش اولمیه ❁ ابن عباس رضی الله تعالی عنهدن
برروایتده حسنی حسنه نك مثلیه جزاء اولنمسیدر وزیاده آنك اون مثلیله یدیبوز ضعفنه دکین
جزاء اولنمسیدر (ولایرهق وجوههم قترولاذلة) انلرك یوزلرین قاپلیه سواد وهوانکه اهل
ناره اولور (اولئك اصحاب الجنة هم فیها خالدون) انلر اهل جنتدرکه انده دائملر در (والذین
کسبوا السیئات جزاء سیئة بمثلها) واعمال سیئه کسب ایدنلر سیئه لری مقابله سنده مثلی سیئه
جزاء اولور (وترهقهم ذلة) وانلری ذل وهوان قاپلیه (مالهم من الله من عاصم) الله تعالینك
سخطندن ویاالله تعالی جهتندن ویاعندندن عصمت ایدر اولمیه مؤمنلره اولدیغی کبی (کانما اغشیت
وجوههم قطعا من اللیل مظلما) کأنه یوزلری لیل مظلمدن قطعه لرکیوریلوبدر (واولئك
اصحاب النار هم فیها خالدون) ایمدی انلر اصحاب ناردرکه انده دائملردر (ویوم نحشرهم جمیعا
ثم نقول للذین اشرکوا مکانکم انتم وشرکاؤکم) الله تعالی یوم قیامتده ایکی فریقك جمیعنی حشر
ایدوب اندن مشرکلره دیرکه یریکزده طورك که سزه وکرك شرکا کزه نه ابشلنور کوره سز
(فزیلنا بینهم) اویله اولسه بینلرینی تفریق ووصللرینی قطع ایده رز (وقال شرکاؤهم ما کنتم
ایانا تعبدون) شرکالری انلره دیه لرکه دنیاده سزبزم طلبزله بزه عبادت ایتمز دیکز وبزسزك
عبادتکزی بیلمزایدك واصنام بو وجهله مشرکلردن تبری ایده لر وحقیقتده شرکانك بوقولی
آنکچوندرکه اول مشرکینك عبادتی اهوالرینه ایدیکه اهوالرینك امریله اشراك ایتمشلردی
یوخسه شرکالری انلره برشیئله امر ایتمشدی • دینلدیکه اصنام الله تعالیك اذنیله بواقوالی
انلره سویلیه لرشول شفاعتدن بدلکه مشرکین انی انلردن توقع ایدرلردی • دینلدیکه شرکا ایله

اولندقده بندخی یمین
ایده رمکه بکا امر کلنجیه دك
انلری چوزمم بیورمغله بو
آیت کریمه نازل اولدی
(خذ من اموالهم صدقة
تطهرهم وتزکیهم بها وصل
علیهم ان صلوتك سکن لهم
والله سمیع علیم) انلرك
مالدرندن صدقه ز کات اخذ
ایله که اول صدقه ایله کنا
هلرندن پاك ومال حسنا تلرنده
نمایاب اوله لر وانلرك اوزرینه
دعا واستغفار ایله که سنك
دعاك انلره راحت واطمینان در
الله تعالی سنك دعاکی
ایشیدیجی وانلرك استحقاقی
بیلیجیدر ❁ مرویدرکه
آیت سابق نزولنده
خواجهٔ عالم علیه السلام
اول مسجددیرکنده باغلو
اولنلری کشادایتدکده انلر
نعمت الهی یه شکرانه
حضور نبوی یه کلوب
یارسول الله بزبومال سبیبله
سنك خدمتکدن قالمشیدق
بونلری آل تصدق ایله
دیمشلر ایدی پیغمبر علیه
السلام بن سزك مالکزی
اخذه مأموردکم بیورملریله
بو آیت کریمه نازل اولدی (الم یعلموا ان الله هو یقبل التوبة عن عباده ویأخذ الصدقات وان الله (مراد)
هو التواب الرحیم) الله تعالی قوللرندن توبه یی قبول ایدر اولدیغنی وصدقه لرنك بدلنی ویرمك اوزره اخذ ایده جکنی
اول تائبلر بیلمزلرمی تحقیق الله تعالی توبه لری قبول وفضلندن رحمت ایدیجیدر (وقل اعملوا فسیری الله عملکم

ورسوله والمؤمنون وسترددون الى عالم الغيب والشهادة فينبئكم بما كنتم تعملون) سن ديكه اى توبه ايدنلر خيروشردن ايستديككزى ايشليك الله تعالى ورسولى ومؤمنلر ايشلديككزى كورورلر سز يقينده غيب وظاهرى بيليجى الله تعالى يه موتله رد اولنورسكز اول سزه

دنياده ايشلديككز خير وشرى خبرويروب جزاسنى ايدر (وآخرون مرجون لامر الله اما يعذبهم واما يتوب عليهم والله عليم حكيم) اول غزادن تخلف ايدنلردن اخرلرى بر موجب امر وقدر توبه ده تأخير ايتديلردى اكر اول كناه اوزره اصرار ايدرلرسه الله تعالى انلره عذاب ايدر ياخود توبه ايدرلرسه تويه لرينى قبول ايدر الله تعالى انلرك احوالنى بيلور اكا كوره حكمتى اجرا ايدر ❁ مرويدركه غزوهٔ تبوكدن تخلف ايدن اون كيمسه نك يديسي مسجد ديركندن كشاد ايله عفو اولنمشيدى اوچى كه كعب بن مالك وهلال بن اميه ومرارة بن ربيع توبه ده مبالغه ايتميوب همان حضور نبوى يه كلوب كناهلرينى اعتراف ايتمشلر ايدى حضرت عليه السلام انلرله كيمسه مجالسه ومصاحبت ايتمسون ديو بيوردىلر وبو آيت كريمه انلرك حقنده دينلدى (والذين اتخذوا مسجد ضرارا وكفرا

مرادملائكه ومسيحه در وبرقوله شياطيندر (فكفى بالله شهيدا بيننا وبينكم ان كنا عن عبادتكم لغافلين) الله تعالى بزمله سزك بينكزده شاهد يترك اول كنه حاله عالمدر بزسزك عبادتكزدن غافللرايدك زيرا كه بزايشتمز وكورمز وبيلز ايدك (هنالك تبلوكل نفس ماأسلفت) اشبو مقامده هر نفس تقديم ايتديكى عملى اختبار ايدوب نفع وضررنى كورروياخود هر نفس عملنه اتباع ايدوب عملى انى ياجنته وياناره ايلتور وياخود هر نفس عاصيه يه تقديم ايتديكى شر سبيله عذاب ايريشور (وردوا الى الله) واول تقديم ايتدكلرى شئ سبيله الله تعالينك جزاسنه رد اولنورلر (مولاهم الحق) كه اول انلرك ربلرى وحقيقتده متولئ امورلريدر يوخسه مولى اتخاذ ايتدكلرى دكل (وضل عنهم ماكانوا يفترون) وزائل اولور اولكه آلهه لرى كنديلرىچون شفاعت ايدرويا انلرى آلهه دردىيو افترا ايدرلردى (قل من يرزقكم من السماء والارض) ديكل كه سماء وارضك جيعندن سزه رزق كيم ويرر زيرا كه ارزاق اسباب سماويه ومواد ارضيه ايله حاصل اولور (امن يملك السمع والابصار) وياخود سمع وابصارك خلق وتسويه سنه كيم قادر اولور ويااول ايكيسن آفاتدن كيم حفظ ايده بيلور (ومن يخرج الحى من الميت ويخرج الميت من الحى) وكيمدركه ميتدن حى وحيدن ميت چيقارر نطفه دن ولد وحيواندن نطفه خروجى كبى (ومن يدبر الامر) وكيمدركه جيع عوالمك امورينى تدبير ايدر (فسيقولون الله) ديه لركه بواشيايى ايدن الله تعاليدر زيرا كه فرط وضوحندن مكابره وعناده قادر اولمزلر (فقل افلاتتقون) ديكل كه بواقرار ايله ينه حق تعاليدن قورقيوب اكا نيجه شرك ايدرسز (فذلكم الله ربكم الحق) اشبو اموره متولى اولوب عبادته مستحق ربكز جل شانه دركه ربوبيتى ثابتدر زيرا اولدركه سزى انشاء واحيا ايتدى ورزقلندروب اموريكزى تدبير ايتدى (فماذا بعد الحق الا الضلال) حقدن صكره ديكل الا ضلاللدر اولكه حقى تجاوز ايده ضلاله دوشر (فانى تصرفون) ايمدى حقى قويوب نيجه ضلاله صرف اولنورسز (كذلك حقت كلمة ربك على الذين فسقوا انهم لايؤمنون) اشبونك كبى الله تعالينك كلمه وحكمى واجب اولدى شول قوم اوزره كيم كفرلرنده تمرد ايدوب حد استصلاحدن خروج ايتديلر انلر ايمانه كلمزلر (قل هل من شركائكم من يبدؤا الخلق ثم يعيده) ديكل كه اوثانكزدن برى قادر ميدركه اصل ومثالنسز خلقى انشاء ايده وموتندن صكره انى ديركوره اكر سكا جواب ويرمكدن عاجز اولورلرايسه (قل الله يبدؤا الخلق ثم يعيده) ديكل كه الا الله تعالى قادر اولور (فانى تؤفكون) قصد سبيلدن انلرنيجه صرف اولنورلر (قل هل من شركائكم من يهدى الى الحق) ديكل كه اوثانكزدن برى قادر ميدركه نصب حجج وارسال رسل ونظر وتدبره توفيقله حقه ارشاد ايده جوابدن عاجز اولدقلرنده (قل الله يهدى للحق) ديكل كه خلقى حقه الله تعالى ارشاد ايدر (أفمن يهدى الى الحق احق ان يتبع امن لايهدى الا ان يهدى) الله تعالى كه حقه ارشاد ايدر اتباع اولنمغه اولمى احقدر

وتفريقا بين المؤمنين وارصادا (تبيان) (ثانى) (٢٣) لمن حارب الله ورسوله من قبل وليحلفن ان اردنا الا الحسنى والله يشهد انهم لكاذبون) شول منافقلركه مؤمنلره ضرر ومضمر كفرلرينه تقويه ومؤمنلرك بينى تفرقه ايچون مقدما الله تعالى ورسوليله محاربه ايدن كيمسه يه انتظار ايله ❁ كه اول بنو عامر راهبدر ❁ بر مسجد بنا ايلديلر ويمين ايتديلركه

بز بو مسجدی انجق ایولك ایچون بنا ایلدك ❁ که مصلینه وسعت کلوب نماز قیلنه وذکر اولنه دیدیلر ❁ الله تعالی شهادت ایدرکه انلر یمینلرنده کاذبلردر (لا تقم فیه ابدا لمسجد اسس علی التقوی من اول یوم احق ان تقوم فیه فیه رجال یحبون ان یتطهروا والله یحب المطهرین) اول مسجد ضرارده

ابدی قائم اولمه اولکی کوتندن تقوی اوزرینه بنا قوریلن مسجد (قبا) البته سکا نمازه قائم اولمغه اندن احق والیقدر انده رجال واردرکه رضاء الله ایچون پاکلکی سورلر الله تعالی دخی پاك اولنلری سور ❁ بو پاکلك خصال ذمیمه دن یاخود صو ایله استنجا وتطهردر دینلدی ❁ مرویدرکه اشراف قبیلهٔ خزرجدن ابو عامر راهب توریة وانجیلده مهارتی اولمغله اهل مدینه یه دائما اوصاف ونعت نبوی یی اوقور ایدی وقتا که پیغمبر مز علیه السلام مدینه یه هجرت بیوردقلرنده اهل مدینه ابو عامرك مجلسندن قطعله حضور نبوی یه کلمکده اولملرندن ابو عامره حسد طاری اولوب اول حضرتك نفینه شغل ایدر اولدی بدردندنصکره فرار ایله مکه یه کیدوب انلرله احد جنکنده برابر وعسکر اسلامه اول اوق آتان اول ایدیکه پیغمبر علیه السلام اکا فاسق لقب وضع ایتمشیدی حنین جنکنده دخی حاضر اولوب اندن دخی فرار ایله عسکر آلوب مسلمانلرله محاربه (مؤاخذه) نیتیله روم ملکی هرقله کتدی اولطرفدن منافقلره مسجد قبا یاننده بکا بر مسجد بنا ایدککه واروب انده افادهٔ علوم ایله مشغول اوله جغم دیو مکتوب ارسال ایتمکله موجبنجه منافقلردن اون ایکی کیمسه ثعلبة بن حاطب ونبتل بن

یوخسه صنم که بنفسه تحرکه وبرمکاندن مکان آخره انتقاله قادر اولمز مکرکه اون نقل اولنه (فمالکم کیف تحکمون) سزه نولدیکه صریح عقل بطلاننی اقتضا ایدر شیئله نیجه حکم ایدرسز (ومایتبع اکثرهم الاظنا) انلرك جمیعی ظنه اتباع ایدرلر دیرلرکه اصنام آلهه در وآخرتده انلر شفاعت ایدیسردر حالبوکه اول براعتقاد باطلدر انك شاننده کتاب وسنت وارد اولمیوبدر (ان الظن لایغنی من الحق شیئا) زیراکه ظن علمدن واعتقاد حقدن برشیٔ غنا ویرمز ویاخود اول الله تعالینك عذابندن برشیٔ انلردن دفع ایتمز ویاخود ظن علم مقامنه قائم اولمز ❁ اشبو دلیلدرکه علم اصولك تحصیلی واجب اوله وتقلید وظن ایله اکتفا جائز اولمیه (ان الله علیم بمایفعلون) الله تعالی انلرك ظنه اتباعلرین وبرهاندن اعراضلرین بیلور (وماکان هذا القرآن ان یفتری من دون الله) اشبو قرآن صحیح اولمزکه الله تعالینك غیری یه مضاف قیلنه (ولکن تصدیق الذی بین یدیه) لکن الله تعالی انی اندن اول نازل اولان کتب الهیه یی تصدیق انزال ایلدی (وتفصیل الکتاب) وعقاید وشرایعدن حق وثابت اولانی تفصیل انزال ایلدی (لاریب فیه من رب العالمین) که اول رب العالمیندن اولوب اندن ریب منتفیدر (ام یقولون افتراه) کفار مکه دیرلرمیکه انی محمد ذات نفسندن اختلاق ایتدی (قل فأتوا بسورة مثله) دیکل که ایمدی بلاغتده وحسن نظمده وقوت معناده انك مثلی برسوره کتورك زیراکه عربیت وفصاحتده بنم کبیسز (وادعوا من استطعتم من دون الله) ومع ذلك الله تعالینك غیریدن سزه اعانته امکانی اولور کمسه لردن استعانت ایدك (ان کنتم صادقین) اکر اول محمدك اختلاقیدر دیو قولکزده صادقلر ایسه کز (بل کذبوا بمالم یحیطوا بعلمه) بلکه قرآنی اول ایشتدکلرنده آیاتنی تدبرنسز وشاننی بیلمکسزین تکذیبه مسارعت ایدرلر (ولما یأتهم تأویله) حالبوکه انلر انك تأویلنه واقف اولمدیلر ومعانیسنه اذعانلرین ایرکورمدیلر (کذلك کذب الذین من قبلهم) کفار مکه قرآنی تکذیب ایتدکلری کبی انلردن اول امم ماضیه کفاری دخی انبیاءلرین کتوردکاری معجزاتلرنده تکذیب ایتدیلر (فانظر کیف کان عاقبة الظالمین) نظر ایتکه رسوللرین تکذیبله نفسلرینه ظلم ایدنلرك عاقبتی نیجه هلاکه ایردی (ومنهم من یؤمن به ومنهم من لایؤمن به) اول مکذبینك بعضی نفسنده قرآنی تصدیق ایدوب حق ایدوکن بیلورکن عناد ایدر ویاخود مستقبلده انی تصدیق وتوبه ایدیسردر وانلرك بعضی ایسه فرط غباوت وقلت تدبرندن انی نفسنده تصدیق ایتمز ویاخود مستقبلده انی تصدیق ایتمیوب موتی کفر اوزره اولور (وربك اعلم بالمفسدین) ربك جل شانه اول مکذبیندن عناد واصرار ایدنلری بیلور (وان کذبوك فقل لی عملی ولکم عملکم انتم بریؤن مما اعمل وانا بریٔ مما تعملون) اکر انلر الزام حجتدنصکره سنی تکذیب اوزره اصرار ایدرلر ایسه انلره دیکل که بنم عملمك جزاسی بکادر وسزك عملکز جزاسی سزه درسز بنم عملمدن بریئلرسز وبن دخی سزك عملکزدن بریئم نه سز بنم عململه

مؤاخذه اولنورسز ونه‌بن سزك عملکزله مؤاخذه اولنورین ❁ دینلدیکه بو آیت‌سیف آیتیله منسوخه‌در (ومنهم من یستمعون الیك) ومکذبیندن برطائفه‌ی‌چان‌سن قرآن اوقیوب شرایع تعلیم‌ایتسك سنی‌دکلرلر لکن قبول ایتمزلر شول‌اصم کیبکه اصلاایشتمیه (أفأنت تسمع الصم ولوکانوالایعقلون) سن‌اصمه‌ایشتدرمکه قادرمی اولور سن‌اکر صملرینه عدم‌فهم‌دخی منضم اولورایسه • اشبوندهٔ تنبیه واردرکه‌استماع کلامك حقیقتی اول‌کلامدن مقصوداولان معنایی فهمدر اول اجلدن بهایم انکله وصف‌اولنمز (ومنهم من‌ینظر الیك) ومکذبیندن برطائفه سکانظرایدوب نبوتك دلائلن‌معاینه ایدرکن ینه‌سنی تصدیق ایتمزلر (أفأنت تهدی العمی ولوکانوا لایبصرون) سن‌اول‌قلبی‌اعماله هدایته قادرمی اولورسن اکراول عمالرینه عدم‌بصر دخی منضم اولورایسه زیرا که ابصاردن مقصود اعتبار واستبصاردر واندهٔ‌عمده بصیرتدر اول‌اجلدن اعمای مستبصر حدس وتفطن ایدر انیکه بصیر احمق‌ادراك ایده‌مز (ان‌الله‌لایظلم الناس شیئا ولکن الناس انفسهم یظلمون) الله‌تعالی ناسه حواس وعقللری سببیله برشیٔ ظلم‌ایتمز لکن ناس‌انی‌افساد ومنافعن‌تفویته‌نفسلرینه ظلم ایدرلر • اشبودلیلدرکه عبدایچون‌کسب ثابت اوله یوخسه بالکلیه مسلوب الاختیار اولمیه (ویوم نحشرهم کأن‌لم یلبثوا الاساعة‌من‌النهار) بزانلری قبوردن‌بعثله‌جمع‌ایدرز کأنه انلردنیاده‌ویاقبورده نهاردن‌بر ساعت‌مکث‌ایتدیلرایدی (یتعارفون بینهم) قبرلرندن‌بعث‌اولندقلرنده بری‌برلرین‌بیله‌لردنیاده‌کی بیلشملری کبی‌بعده‌احوال‌قیامتی کوردکلرنده‌باشلری‌قیدینه‌دوشوب‌اول‌بیلشملری‌کسیله‌دینلدیکه‌یوم قیامتده‌انسان یاننده‌اولان‌کیمسه‌یی بیله لکن هیبت وخشیتدن سویلیه (قدخسرالذین کذبوا بلقاءالله وماکانوامهتدین) موتدنصکره بعثله‌الله‌تعالینك لقاسنی‌تکذیب ایدنلرتجارتلرنده‌زیان ایتدیلر زیرا که‌ایمانی کفره دکشدیلر تجارت امرنی بیلدیلر (واماترینك بعض‌الذی نعدهم اونتوفینك) یامحمد بزانلره ایعادایتدیکمز عذابی‌حیاتنده سکاکوسترهوز ویاانی‌کوسترمدین‌سنی توفیه‌ایده‌وز (فالینامرجعهم) آخرتده‌مرجعلری بزه‌در (ثم‌الله‌شهید علی‌مایفعلون) بوندن صکره یوم‌قیامتده الله‌تعالی انلرك‌افعاللری اوزره شهادتن ادا ایدیسردر (ولکل‌امة‌رسول) امم‌ماضیه‌دن هرامت ایچون رسول‌واردر بعث اولندیکه انلری حقه دعوت ایده (فاذا جاء رسولهم قضی‌بینهم بالقسط وهم‌لایظلمون) چانکه‌انلره رسوللری‌کلوب تکذیب‌ایتدیلررسوللله مکذبین بینی‌عدلله قضااولندی رسول انجاء ومکذبین اهلاك‌ایدلدی انلری‌الزام ایدر بحقسز عذاب‌اولنمزلر ویاذنبسز مؤاخذه ویاسیئاتلری اوزره زیاده‌ایدلمزلر (ویقولون متی‌هذاالوعد ان‌کنتم صادقین) ومشرکون‌استبعاد واستهزاء طریقی‌اوزره قیام‌ساعت ویانزول‌عذاب‌نوقتن اولور دیرلر یامحمدسن وکرك اصحابك وعدکزده صادقلر ایسه‌کز بزه‌خبر ویرك (قل‌لاامللك لنفسی ضرا ولانفعا) دیکل که بنم نفسم ایچون ضرونفعه مالك دکلن اویله اولسه سزکچون

تبوکدن‌عودتلرنده مدینه قربنده ذواوان نام محلی تشریفلرنده ینه مسجد ضرار اهلی‌کلوب دعوت ایتملریله کتمك نیتنده ایکن بو آیت کریمه انزال و❁لاتقم فیه ابدا ❁کلام شریفیله کتمکدن منع بیورلدقده اصحابدن برقاچ کیمسه‌یه امر ایله اول مسجدی یاقوب ویبقوب عرصه‌سنی سپورندی ایله طولدردیلر (لمسجد اسس بنیانه علی تقوی من الله ورضوان خیرام من‌اسس بنیانه علی شفا جرف‌هار فانهار به فی‌نار جهنم‌والله لایهدی القوم‌الظالمین) آیادینك بناسی تمنی الله تعالادن اتقا ورضاسی اوزره وضع ایدن آدمی خیرلو یوخسه دین‌بناسی تمنی التی سیل صوپی پرتمش بیقلمغه مائل دره کنارینه وضع ایدن کیمسه‌می خیرلودر بویله زمینده بنا وبانی جهنم آتشنه دوشدی الله تعالی نفسلرینه کفرونفاقله ظلم

ایدن قومه هدایت ایتمز (لایزال بنیانهم الذی بنوا ریبة فی قلوبهم الا ان تقطع قلوبهم والله علیم حکیم) انلرك یایدقلری بنالری‌قلبلرنده‌شك ونفاق تزایدندن زائل اولماز مکرکه قلبلری پاره پاره اولوب ادراکه قابلیتلری قالمیه الله‌تعالی انلرك نیتلرینی بیلور ومسجد ضراری بیقمقده‌حکمتی اجرا ایدر (ان‌الله‌اشتری من المؤمنین انفسهم

واموالهم بان لهم الجنة يقاتلون فى سبيل الله فيقتلون ويقتلون وعدا عليه حقا فى التورية والانجيل و القرآن ومن اوفى بعهده من الله فاستبشروا ببيعكم الذى بايعتم به وذلك هو الفوز العظيم) تحقيق الله تعالى مؤمنلردن نفسلرينى جهاده ومالرينى صدقه وانفاقه صرف ايدنلره مقابله سنده جنت اعطاسيله مشترى اولديكه انلر فى سبيل الله مقاتله ايدوب قتل ايدرلر وقتل اولنورلر انلره وعد اولنان جنت حقدركه تورية وانجيل وقرآنده ثابتدر كيمسه الله تعالادن ثواب طلبيله جهاددهعهدينه وفا ايدرسه امدى الله تعالانك وعد كريميله اولان بيع وشرايه مسرور اولكه اول بيع سزه فوز عظيمدر (التائبون العابدون الحامدون السائحون الراكعون الساجدون الامرون بالمعروف والناهون عن المنكر والحافظون لحدود الله وبشر المؤمنين) شرك و نفاقدن توبه ايدنلر واخلاصله حق تعالايه عبادت ايدنلر وهرحالنى نعم الهى بيلوب دائما حمد ايدنلر وصائم وسياحت وجهاد ايدنلر وخضوعله ركوع وسجود ايدنلر وايمان وطاعت وسنت حضرت رسالته تبعيته امر ايدنلر وكفر ومعصيتدن نهى ايدنلر والله تعالانك احكام وشرايعنك حدودينى حفظ ورعايت ايدنلر اشته بو صفتلرله موصوف مؤمنلرى جنتله تبشير ايله ما كان للنبى و الذين آمنوا (مرغبه) ان يستغفروا للمشركين ولوكانوا اولى قربى من بعد ماتبين لهم انهم اصحاب الجحيم) مشركلر جهنم اصحابى ايدكلرى بيان اولندقدنصكره پيغمبر عليه السلامه ومؤمنلره انلر ايچون مغفرت طلب ايتمك جائز اولمدى اقربا دن دخى

اكانيجه مالك اولورين حتى كه سزه عذاب طلبنده استعجال ايدم (الاماشاء الله) مكرانى كه الله تعالى بنم مالك اولمغم دييليه (لكل امة اجل) هرامتك هلاكنه اجل مضروب واردر (اذا جاء اجلهم فلايستأخرون ساعة ولايستقدمون) تحقيق كه اول وقت كلنه برآن امهال اولنورلر ونه برآن اندن تعجيل اولنورلر ❁ ايمدى سز دخى يامشركين عذابكزه عجله ايتمكز وقتكز ايردركنده سزه وعد اولنان انجاز اولنور (قل أرأيتم ان اتيكم عذابه بياتا اونهارا ماذا يستعجل منه المجرمون) ديكل كه بكا خبر ويرك اكر الله تعالينك عذابى سزه كيجه ده ويا كوندزده كلسه عذابدن نه شيئه مجرمون استعجال ايدرلر والحال انك كليسى مكروهدر استعجاله ملايم اولمز (أثم اذا ماوقع آمنتم به الان وقد كنتم به تستعجلون) اكر سزه انك عذابى واقع اولسه انك وقوعندنصكره اكا ايمان كتورر ميديكز بروقتده كه انده سزه ايمانك نفعى اوليه تحقيق كه عذاب وقوعندنصكره ايمانه كلهلر انلره دينله كه شمدى ايمانه كلورسز حالبوكه اول عذابى تكذيب واستهزاء وجهى اوزره استعجال ايدردبكز (ثم قيل للذين ظلموا ذوقوا عذاب الخلد هل تجزون الا بما كنتم تكسبون) بعده اشراك ايدنلره دينله كه شول عذاب دائمى ذوق ايدك كه اول سزدن ابدا منقطع اولمز سزجزا اولنمكز دكل الادنياده كسب ايتديكز كفر ومعاصى سببيله در (ويستنبؤنك أحق هو) يامحمد سندن اخبار ايدرلركه بزه وعدايتديكك عذاب وقيام ساعت حقميدر (قل اى وربى انه لحق وماانتم بمعجزين) ديكل كه نعم ربم حقيچون اول حقدر سز اول عذابدن فوت اولور دكلرسز (ولوان لكل نفس ظلمت مافى الارض لافتدت به) اكر شركله ويا غيره تعدى ايله ظلم ايدن هرنفس ايچون يرده كى خزائن واموال اولسه يوم قيامتك عذابندن خلاص ايچون انى بذل ايديدى (واسروا الندامة لما رأوا العذاب) عذابى كوريجك ندامتى اسرار ايدهلر زيرا كه حسابلرنده اولميان فظاعت وهولى كوريجك مبهوت اولوب نطقه قادر اولميهلر (وقضى بينهم بالقسط وهم لايظلمون) خلايق بينده عدلله قضا اولنور انلره ظلم اولنمز مؤمنين صالحينه عملرينك ثوابى ويريلور وكافرين وعاصينه عذابلرى زيادهايدلمز (الاان لله مافى السموات والارض) آكاه اولكه كه سموات وارض وايچنده كى اشياء جميعا الله تعالينك خلق وملكيدر (الاان وعدالله حق) ثواب وعقابدن وعدايتديكى حقدر انده خلف اولمز (ولكن اكثرهم لايعلمون) لكن انلرك اكثرى انى بيلمزلر زيرا كه عقللرى حيات دنيادن ظاهر اوزره مقصوردر (هويحيي ويميت) اول الله تعالى دنياده ديركورر واولدرر عقباده دخى اكا قادر اولور زيرا كه قادر لذاته نك قدرتى زائل اولمز وماده كه بالذات حيات وموتى قابله اوله ابدا انى قابله در (واليه ترجعون) موت ويانشورله اول الله تعالى يه رجوع ايدرسز (ياايها الناس قدجاءتكم موعظة من ربكم وشفاء لما فى الصدور وهدى ورحمة للمؤمنين) ياناس سزه بركتاب كلديكه اول حكمت عمليه يى جامعدركه اعمالك محاسن ومقابحين كاشفه در محاسنه

١١٠

مرغبه ومقابلدن زاجره در وکذلك حکمت نظریه‌یی دخی جامعدرکه صدوره اولان شکوك
وسوءاعتقاده شفادروحق ویقینه هدایت ومؤمنلره رحمتدرکه انکله ظلمات ضلالدن نجات
بولورلر (قل بفضل الله وبرحمته فبذلك فليفرحوا) دیکلکه سوینورلرسه حق تعالینك
فضلی ورحمتنه سوینسونلر ❁ دینلدیکه حق تعالینك فضلی ایمان ورحمتی قرآندر ویافضلی
قرآن ورحمتی قرآنه اهل ایتمسیدر ویافضلی اسلام ورحمتی انك قلبده تزیینیدر ویافضلی اسلام
ورحمتی سنتدر ویافضلی ایمان ورحمتی جنتدر (هوخیرمما یجمعون) اول انلرك حطام دنیادن
جمع ایتدکلرندن خیرلودر (قل أرأیتم ماانزل الله لکم من رزق فجعلتم منه حراما وحلالا)
دیکلکه بکاخبر ویرك رزقدن اول شیئی که الله تعالی انی سزه ویردیکه اول سمادن نازل مائله
حاصل اولور حرث وانعام کبیکه انك بعضنی حرام وبعضنی حلال قیلدیکز ❁ دینلدیکه انکله
مرادحرث وانعامدن حرام ایتدکلریدر بحیره وسائبه ووصیله وحام کبی ویاخود حرث وانعامدن
الله نصیب قیلدیکلریدرکه اول سورهٔ انعامده کجدی (قل آلله اذن لکم ام علی الله تفترون) دیکلکه
تحریم وتحلیله سزمالله تعالی می اذن ویردی یوخسه اکا افترامی ایدرسزکه اول انلرك انی بزه الله
تعالی امرایلدی دیملریدر (وماظن الذین یفترون علی الله الکذب یوم القیامة) الله تعالی یه کذب
اختلاق ایدنلرك یوم قیامتده ظنلری ندر ظن ایدرلرمیکه الله تعالی انك اوزره عقاب ایتمیه
(ان الله لذوفضل علی الناس ولکن اکثرهم لایشکرون) الله تعالی ناسه فضل ایدیجیدرشول
حیثیتدنکه انلره عقل ویردی وارسال رسله وانزال کتبله انلره طریق حقی بیلدردی لکن
انلرك اکثری بونعمتلره شکر ایتمزلر (وماتکون فی شأن وماتتلوا منه من قرآن) یامحمد سنکه
اعمالدن برعملده اولورسن وقرآنکه انی الله تعالیدن تلاوت ایدرسن (ولاتعملون من عمل)
وبرعملکه یامحمدسن وامتك انی ایشلرسز (الا کنا علیکم شهودا اذتفیضون فیه) الابز سزك
اوزریکزه رقباء ومطلعیز شول وقتن که اکا خوض واندفاع ایدرسز (ومایعزب عن ربك
من مثقال ذرة فی الارض ولافی السماء) وربك جل شانه نك علمندن ارض وسماده وجودامکانده
نملهٔ صغیره یه ویاهبایه موازن اولور شیئ بعید وغائب اولمز (ولااصغر من ذلك ولااکبر الا فی
کتاب مبین) واول نملهدن اصغرو یااکبر برشیئ یوقدر الااول لوح محفوظده ثابتدر (الا
ان اولیاءالله لاخوف علیهم ولاهم یحزنون) آکاه اولك که اولیاءالله کیم الله تعالی یی طاعتله
تولی ایدوب اول دخی انلری کرامتله تولی ایتمشدرانلره لحوق مکروه خوفی یوقدر ومأموللری
حاصلدرفوانی حزان چکمزلردر (الذین آمنوا وکانوا یتقون) کهانلر الله تعالی یه ایمان کتوروب
اکامخالفتدن صاقنورلردی ❁ قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم ان لله عبادا لیسوا بانبیاء ولا
شهداء یغبطهم النبیون والشهداء بقربهم ومقعدهم من الله یوم القیامة قیل من هم یارسول الله
قال هم عباد من عباد الله من بلدان شتی وقبائل شتی لم یکن بینهم ارحام یتواصلون بها ولادنیا

اولندیلر (وماکان استغفار
ابرهیم لابیه الاعن موعدة
وعدها ایاه فلماتبین له انه
عدو لله تبرء منه ان ابرهیم
لاؤاه حلیم) ابراهیم علیه
السلام لك بابای (آزر)
ایچون مغفرت طلب
ایتمسی انجق مقدما کا
سنکچون مغفرت طلب
ایده‌رم دیووعدایتمشیدی
وقتاکه ابراهیم علیه السلامه
باباسی الله تعالانك دشمنی
ایدوکی بیان اولدقده آندن
وازکلدی تحقیق ابراهیم علیه
السلام چوق اه ایدیجی
رفیق القلب وکندویه اذا
ایده‌نی عفو ایدیجی ایدی
(وماکان الله لیضل قوما بعد
اذ هدیهم حتی یبین لهم
مایتقون ان الله بکل شیئ
علیم) الله تعالی برقومه
اسلامی هدایت ایتدکدنصکره
انلره نهی اولنان بیان
اولندقجه اول قومی مؤاخذه
وضایع ایتمز الله تعالی هرشیئه
عالمدر ❁ منقولدرکه بو آیت
کریمه برکروه کیمسه لرحقنده
منزلدرکه انلر اسلامه کلوب
محللرینه رجوع علرندنصکره

قبله تحویل یاخود خمرحرام اولوب انلر اندن بیخبر حال قدیم اوزره ایکن وفات ایتمشلر ایدی انلرك عدم مؤاخذه لرینی
ایما اوله (ان الله له ملك السموات والارض یحیی ویمیت وما لکم من دون الله من ولی ولا نصیر) تحقیق کوکلرك
ویرلرك پادشاهی الله تعالادر دنیاده دیرلتمك واولدرمك انك امرنده درسز چون الله تعالادن غیری امورکزه ناظرو ناصر یوقدر

(لقد تاب الله على النبي والمهاجرين والانصار الذين اتبعوه في ساعة العسرة من بعد ما كاد يزيغ قلوب فريق منهم ثم تاب عليهم انه بهم رؤف رحيم) الله تعالى رسولنك غزوهٔ تبوكده منافقلرك قالمسنه اذن ويرديكنى ومهاجرين وانصاردن برفرقه كه انلر پيغمبره تابع اولمشيكن عسرت وقتنده آز قالديكه

قلبلرى كيرو قالمغه ميل ايده انلرك دخى بو حاللرينى عفو وتوبه لرينى قبول ايلدى الله تعالى انلرى اسركيوب رحمت ايديجيدر منقولدركه تبوك غزاسنده اولان عسكره جيش العسره تسميه اولنديكه اون كشينك بردوه سى وار ايدى نوبتله بنرلردى وايكى كشى كونده برخرما ايله سدرمق ايدرلردى وحرارت هوا غايتده ايدى بو عسرت عظيم سببيله بر فرقه عدم تحمل ايله كيروب قالمغه ميل ايدو صكره ينه توبه ايدوب تابع اولملريله الله تعالى عفو بيورديغنى بو آيت كريمه ايله بيان بيوردى (وعلى الثلة الذين خلفوا حتى اذا ضاقت عليهم الارض بما رحبت وضاقت عليهم انفسهم وظنوا ان لا ملجاء من الله الا اليه ثم تاب عليهم ليتوبوا ان الله هو التواب الرحيم) واول اوچ كيمسه كه غزوهٔ تبوكدن تخلف ايتمشلردى انلرى دخى عفو ايتدى تا شول وقته دك كه انلره واسع يريوزى وقلبلرى فرط غمدن ضيق اولديدى وبيلديلر ديكه انجق كندو كرم وعفوندن غيرى صيغنه جق محل يوقدر بو مضايقه ده ايكن انلر توبه وحقه رجوع ايتملريله (غيرى) انلرى توبه يه موفق ايلدى تحقيق الله عظيم الشان توبه يى قبول ايديجى وتائبلره مرحمت ايديجيدر ❁ منقولدركه اول اوچ كيمسه بالاده مذكور كعب وهلال ومراره دركه حضرت عليه السلام انلرله كيمسه مخالطه ومصاحبت ايتمامك اوزره امر ايلمشلريدى اللى

يتباذلون بها يتحابون بروح الله يجعل الله وجوههم نورا ويجعل لهم منابر من لؤلؤ قدام الرحمن يفزع الناس ولا يفزعون ويخاف الناس ولا يخافون ❁ پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم ايدر الله تعالينك عبادى واردركه انلرنه انبيا ونه شهدادر الا بوكه انبيا وشهدا يوم قيامتده انلرك قربنه ومنزللرينك رفعتنه غبطه ايده لر ❁ دينلديكه يا رسول الله انلرنه حاللو كمسه لردر ديديكه انلر بلاد متفرقه وقبائل شتادن عباد اللهدن برطائفه در لله برى برلرينه محبت ايدرلر حالبوكه بينلرنده ارحام يوقدركه انك سببيله تواصل ايده لر ودنيالرى دخى يوقدركه برى برلرينه بذل ايده لر الله تعالى انلرك يوزلرين نورلندرر وقدام رحمانده لؤلؤدن منبرلر اوزره جلوس ايتدرر ناس فزع وخوف ايتديكنده انلر امن وراحتده اولور ❁ سئل النبي صلى الله تعالى عليه وسلم عن اولياء الله قال الذين اذا رأوا ذكر الله ❁ پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلمه اولياء اللهدن سؤال اولندقده ديدى انلردركه كورلدكلرنده الله تعالى ذكر اولنه ❁ قال النبي صلى الله تعالى عليه وسلم قال الله تعالى ان اوليائى من عبادى الذين يذكرون بذكرى واذكر بذكرهم ❁ پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم ايدر الله تعالى ديديكه عبادمدن اوليام انلردركه بنم ذكرمله ذكر اولنورلر وبندخى انلرك ذكريله ذكر اولنورين (لهم البشرى فى الحياة الدنيا وفى الآخرة) انلر ايچون دنياده وآخرتده بشرى واردر ❁ سئل النبي صلى الله تعالى عليه وسلم عن البشرى فى الحياة الدنيا قال هى الرؤيا الصالحة يراها المسلم او ترى له ❁ پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم اشبو آيتده كى حياة دنياده اولان بشرادن سؤال اولندقده ديديكه اول رؤياى صالحه دركه مسلم انى كورر ويا انكچون كوريلور ❁ قال النبي صلى الله تعالى عليه وسلم لم يبق من النبوة الا المبشرات قالوا وما المبشرات قال الرؤيا الصالحة ❁ پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم ايدر نبوت آثارندن انجق مبشرات قالدى ديديلركه مبشرات ندر ديديكه رؤياى صالحه در ❁ قال ابوذر رضى الله تعالى عنه يا رسول الله الرجل يعمل لنفسه ويحبه الناس قال تلك عاجل بشرى المؤمن ❁ ابوذر رضى الله تعالى عنه ديديكه يا رسول الله كشى كنديچون عمل صالح ايشلمكله ناس آنى سوربونه حالتدر ديديكه او مؤمنك عاجلده كى بشر اسيدر ❁ دينلديكه اول مؤمنك موتى عندنده ملائكه نك الله تعاليدن بشارتله نزوليدر قرآنده بيورلديكه ❁ تتنزل عليهم الملائكة ان لا تخافوا ولا تحزنوا وابشروا بالجنة التى كنتم توعدون ❁ ابن عباس ايدر دنياده كى بشرى موت عندنده ملائكه نك بشارتله كلمسيدر واما آخرتده كى بشرى مؤمنك روحى چيقديغنده ملائكه انكله الله تعالى يه صعود ايدوب رضوان الله ايله تبشير اولنمسيدر (لا تبديل لكلمات الله) الله تعالينك اقوالنه تغيير ومواعيدينه اخلاف يوقدر (ذلك هو الفوز العظيم) ايمدى اولياء اللهك دنياده وآخرتده تبشير اولنملرى فوز عظيمدر (ولا يحزنك قولهم) يا محمد كافرلرك اشراك وتكذيب وتهديدلرى سكا حزن ويرمسون (ان العزة لله جميعا) زيرا غلبه وقهر وقدرت جميعى الله تعالينكدر انك

كون صكره توبه‌لری قبول اولمغله بو آیت کریمه نازل اولدی (یاایها الذین آمنوا اتقوا الله وکونوا مع الصادقین) ای مؤمنلر الله تعالانك راضی اولمدیغی افعالدن صاقنك وعهود وتوبه وجمیع افعالکزده صادقلر له بیله صادق اولك (ما کان لاهل المدینة ومن حولهم من الاعراب ان یتخلفوا عن رسول الله ولا یرغبوا بانفسهم عن نفسه ذلك بانهم لا یصیبهم ظماء ولا نصب ولا مخمصة فی سبیل الله ولا یطؤن موطئا یغیظ الکفار ولا ینالون من عدو نیلا الا کتب لهم به عمل صالح ان الله لا یضیع اجر المحسنین) مدینه اهالیسنه واطرافنده اولان بادیه اعرابنه رسول اللهك امرینه مخالفت لایق اولمدی وابك نفسندن اعراضله کندو نفسلرینه رغبت ایتمك دخی سزا اولمدی بوغزا خصوصنده پیغمبر علیه السلامه مخالفت جائز اولمدیغی شول سببدندرکه الله یولنده انلر صوسزلق وزحمت وآجلق واقع اولورسه ویا بر مکانکه انلر اول مکانه ایاق بصمه‌لریله کفار غضبه کلورسه یاخود دشمندن قتل واسیر ونهب کبی برشی بولمزلرسه انلره بو وقوعات تهی وعبث متاعب اولماز الا انك سببیله انلر ایچون عمل صالح یازیلوب هر بریچون ثوابه نائل اولورلر تحقیق الله تعالی مجاهد محسنلرك اجرینی ضایع ایتمز ❁ مرویدرکه ابو خیثمهٔ انصاری رضی الله عنه‌نك برحسنا مرأه‌سی وارایدی بوستانده برکولکه‌ده ابو خیثمه‌یه دوشه‌مه وضع وتازه خرما وصوغق صو حاضر ایدوب ابو خیثمه کلوب بونلره نظر ایله دیدیکه کولکه وتازه خرما وصوغق صو اوحسنا مرأه‌بن بودرت شیله صفا ایده‌یم رسول الله حر وریحده جفاده اوله روامیدر دیو جمله‌سنه عدم التفاتله همان قلیج ومزراغنی آلوب

غیری اندن برشیئه مالك دکلدر ایمدی اول انلره قهر وانلر اوزره سکا نصرت ایدر (هو السمیع العلیم) اول الله تعالی انلرك اقوالن ایشیدر وعزماتن بیلور (الا ان لله من فی السموات ومن فی الارض) آکاه اولك که سموات وارضده اولان ملائکه وانس وجن الله تعالینکدر ایمدی بونلر اشرف ممکنات ایکن انلرك هیچ بری ربوبیته صالح اولمیجق شول لا یعقل اولان اشیاء احقدرکه اکا ند وشریك اولمیه (وما یتبع الذین یدعون من دون الله شرکاء) الله تعالی‌یه انك غیری ملائکه ونبیینی شرکاء تسمیه ایدنلرنه شیئه اتباع ایدرلر زیرا اول شرکالرینك اتباعی الله تعالی‌یه درانك غیری‌یه عبادت ایتمزلر ایمدی نیچون انلر متبوعلری طریقنه کتمزلر (ان یتبعون الا الظن) بلکه انلرك اتباعلری دکل الا ظنلرینه‌درکه انلر شرکاء اوله تابعلرین الله تعالی‌یه تقریب ایده (وان هم الا یخرصون) بلکه انلر الله تعالی‌یه نسبت ایتدکلری شیده کذب ایدرلر ویا انلری شرکا تقدیرلرنده تقدیر باطل ایدرلر (هو الذی جعل لکم اللیل لتسکنوا فیه والنهار مبصرا) اول الله تعالی سزکیچون کیجه‌یی خلق ایتدیکه کوندزده اشتغال تعبندن انده سکون واستراحت ایده‌سز وکوندزی مضیٔ قیلدیکه انك عجایب خلقی کوریله (ان فی ذلك لآیات لقوم یسمعون) اشبو لیل ونهاری تقلیبده سماع اعتبار واتعاظله استماع ایدن قومه آیتلر واردر (قالوا اتخذ الله ولدا) کفار دیدیلرکه الله تعالی ولد اتخاذ ایتدی (سبحانه هو الغنی) اول ولد اتخاذندن منزهدر زیرا ولد اتخاذی حاجتدن ناشیدر اول ایسه اندن غنیدر (له ما فی السموات وما فی الارض) زیرا سموات وارضده اولان اشیابك جمیعی انك عبید وملکیدر (ان عندکم من سلطان بهذا) سزك اول قول باطله عندکزده برهانکز یوقدر (أتقولون علی الله ما لا تعلمون) حقیقتن بیلمدیککز شیئ الله تعالی‌یه اسناد ایله الله تعالی‌یه افترا ایدرمیسز زیرا هر قولکه اکا دلیل اولمیه اول جهالتدر اشبو دلیلدرکه عقائدده برهان قاطعدن لابددر وعقایدده تقلید سایغ دکلدر (قل ان الذین یفترون علی الله الکذب لا یفلحون) دیکل که شونلرکه الله تعالی‌یه اتخاذ ولدله واکا اضافت شریك ایله کذب اختلاق ایدرلر نار عذابندن قورتلمزلر وجنته کیرمزلر (متاع فی الدنیا) انلرك الله تعالی‌یه کذب اختلاقلری دنیاده برمتاعدرکه کفرده ریاستلرین انکله اقامت ایدرلر (ثم الینا مرجعهم) بعده موتله رجوعلری بزه‌در اویله اولسه شقاء مؤبده ایریسرلردر (ثم نذیقهم العذاب الشدید بما کانوا یکفرون) بعده انلره کفرلری سببیله عذاب شدید اذاقه ایدرز (واتل علیهم نبأ نوح) ویا محمد سن اهل مکه‌یه نوحك قومیله اولان ماجرایی تلاوت ایت (اذ قال لقومه یا قوم ان کان کبر علیکم مقامی وتذکیری بآیات الله) اول قومنه دیدیکه انلر اولاد قابیلدر اکر بنم اراکزده طول مکثم وآیات الله ایله سزه وعظم عظیم وثقیل اولوب بنی طرد ویاقتله عزم ایدرسکز (فعلی الله توکلت) ایمدی بن الله تعالی‌یه توکل ووثوق ایتمشن) فاجمعوا امرکم وشرکاءکم) اویله اولسه امریکزی احکام ایدوب انك

سرعتله پیغمبر علیه السلامه ایرشدی پیغمبر علیه السلام مسرور اولوب اکا دعا ایلدی (ولا ینفقون نفقة صغیرة ولا کبیرة ولا یقطعون وادیا الا کتب لهم لیجزیهم الله احسن ما کانوا یعملون) انلر ❁ که جهاد ایچون ابو عقیل انصاری کبی ❁ کوچك بر خرما یا بر لقمه و ❁ ذی النورین وعبد الرحمن بن عوف

قطع ایدرلر بو انفاق وقطع وادی نافله اولمز الا انلر ایچون ثوابلر یازیلور که الله تعالی قیامتده انلرك ایشلدکلری عملرك مکافاتنی احسن واوفر واکثر ویرر که لایعد ولا یحصی در ❁ احادیث شریفه ده وارددر که بر کیمسه غزا یولنه برنفقه انفاق ایدرسه یدییوز ضعفی یازیلور وبر کیمسه برغازینك معونتنه بر صورتله معاونت ایدرسه اول کیمسه غزا ایتمش منزلتنده در (وما کان المؤمنون لینفروا کافة فلولا نفر من کل فرقة منهم طائفة لیتفقهوا فی الدین ولینذروا قومهم اذا رجعوا الیهم لعلهم یحذرون) مؤمنلره لایق اولمز که غزایه یاطلب علمه جمله سی بردن چیقه زیرا امر معاش مختل اولور هر قبیله واهل بلده دن بر طائفه سی چیقسون وبر طائفه سی پیغمبر علیه السلامله قالسونکه دینده قرآن وسنن وفرائض واحکامی اوکرنسونلر وانلرك قوملری غزادن رجعتلرنده انلره احکامی تعلیمله انذار ایتسونلر شاید انلر نصحله عذابدن (اهانت) حذر ایدهلر ❁ چونکه آیات سابقه لرده جهاددن تخلف ایدنلر زیاده تهدید اولنمشیدی مؤمنلر کلیا غزایه عازم اولمقده اولملریله بو آیت کریمه نازل اولدی (یاایها الذین آمنوا قاتلوا الذین یلونکم من الکفار ولیجدوا فیکم غلظة

اوزره شرکا کزله بیله عزم ایدك (ثم لایکن امرکم علیکم غمة) بعده بنم اهلا کمه قصد کز سزه مستور اولمسون بلکه مکشوف ومشهود اولسون (ثم اقضوا الی ولاتنظرون) بعده بکا دیلدیککز شری ایرکورك یوخسه بکا امهال ایتمکز (فأن تولیتم فماسألتکم من اجر) اکر بنم تذکیر ووعظمدن اعراض ایدرسکز بن سزدن انك مقابله سنده اجر طلب ایتمدمکه اول سزه ثقیل اولوب اعراضکز ایجاب ایده (ان اجری الا علی الله) بنم دعوت وتذکیرم اوزره ثوابم الله تعالینك عهده سنه در اول بنی اثابه ایدر کرکسه سز ایمانه کلك ویاخود ایماندن اعراض ایدك (وامرت ان اکون من المسلمین) وامر اولندیمکه انك امرینه منقاد لردن اولم امرینه مخالفت ایتمیم انك غیریدن رجا ایتمیم (فکذبوه) انلر ایسه انی تکذیبلری اوزره اصرار ایتدیلر (فنجیناه ومن معه فی الفلك) ویله اولسه نوح علیه السلامی وبیله سنجه اولان مؤمنلریکه سکسان کشی ایدیلر سفینه یه ادخال ایله غرقدن نجات ویردك (وجعلناهم خلائف) وانلری هالکیندن خلفا قیلدق (واغرقنا الذین کذبوا بآیاتنا) بزم آیتلریمزی تکذیب ایدنلری طوفانله اغراق ایتدك (فانظر کیف کان عاقبة المنذرین) نظر ایتکه شول رسل انذار ندن صکره ایمانه کلمینلرك عاقبتی نیجه اولدی ❁ شیخ محیی الدین بن عربی فتوحات مکیه ده ایدر الله تعالی یه دعوت ایدنه افضل بو درکه دعوتی مقابله سنده اخذ اجر ایتمیه مع هذا اخذ ایتسه جائز اولور اکل ایتدیکنك احلندندر زیرا الله تعالی یه دعوتك مقابلی اجر اقتضا ایدر شول اجلدنکه هر نبی قومنی حقه دعوت ایتدیکنده دیدیکه ❁ لااسألکم علیه من اجر ان اجری الا علی الله ❁ انك اوزره سزدن اجر ایستمزم بلکه بنم اجرم الله تعالینك عهده سنه در دعوتی اوزره اجری اثبات ایدوب لکن انی الله تعالیدن اخذ ایتمکی اختیار ایلدی یوخسه خلقدن دکل ایمدی وعظ وتذکیرله الله تعالی یه داعی اولان کشی اخذ اجر ایتسه جائز اولور زیرا هر رسول الله شهادتیله اجر اقتضا ایدر عملده در واکرانی ناسدن اخذی ترك ایدوب الله تعالیدن طلب ایتسه احسن اولور زیرا که انبیایه اقتدا درایمدی اشبو براجر درکه الله تعالی فضلندن عبدایچون تعیین ایتمشدر یوخسه عبده لایق اولمز که سیدی اوزره اجره مستحق اوله زیرا که عبد کندی ومالی سیدینك ملکیدر (ثم بعثنا من بعده رسلا الی قومهم فجاؤهم بالبینات فما کانوا لیؤمنوا بما کذبوا به من قبل) ونوحدنصکره هر قومه رسول کوندردك واول رسوللر دعوالرینی مثبته معجزات واضحه ایله قوملرینه کلدیلر کفرده شدت شکیمه والله تعالینك انلری خذلانی سبیله شول رسوللرك بعثتندن اول حقی تکذیبه اعتیادلرندن انلری تصدیق ایدر اولمدیلر (کذالك نطبع علی قلوب المعتدین) اشبو نلرك کبی حقدن باطله تجاوز ایدنلرك قلوبی اوزره ختم ایدرز ضلالهانهماك ومألوفه اتباعلریچون اشبو دلیلدرکه افعال الله تعالینك قدرتیله وعبدك کسبیله واقعه در (ثم بعثنا من بعدهم موسی وهارون الی فرعون وملائه بآیاتنا فاستکبروا وکانوا قوما مجرمین) اشبو رسلدنصکره موسی وهارونی طقوز آیتله فرعونه وقومنه کوندردك انلر ایسه ایماندن استکبار ایدوب اجرامه معتاد قوم مجرمین اولدیلر اول اجلدن رب تعالینك رسالتنه

واعلموا ان الله مع المتقين) ای مؤمنلر سزه یقین اولان کفارله مقاتله ایدك ❁ اول کفاردن مراد مدینه جوارنده اولان یهود وسائری یاخود شامده اولان روم اوله دینلدی ❁ اول کافرلر وقت محاربه ده سزده شدت وشجاعت وثبات بولسونلر وبیلك که الله تعالانك نصرتی متقیلرله در (واذا ما انزلت سورة فمنهم من یقول ایکم زادته هذه ایمانا فاما الذین آمنوا فزادتهم ایمانا وهم یستبشرون) فجان برسوره نازل اولسه منافقلر بربرینه استهزا وجهیله بوسوره ایله قنغکزك ایمانی زیاده اولدی دیرلر اما مؤمنلرك اول سوره نك نزولیله علم ودینلرینه نما کلوب یقین وثبات حاصل اولور وانلر اول آینك نزولیله مسرور اولورلر (واما الذین فی قلوبهم مرض فزادتهم رجسا الی رجسهم وماتوا وهم کافرون) اما انلرکه قلبلرنده شك ونفاق مرضی واردر انلرك کفرلرینه کفر انضمامیله دخی زیاده اولور اول کفرلری استحکامیله کافر اولدقلری حالده فوت اولورلر (اولا یرون انهم یفتنون فی کل عام مرة اومرتین ثم لایتوبون ولاهم یذکرون) آیا اول منافقلر کورمزلرمیکه هر بیلده بر یا ایکی کره شداید ومرض وقحط وسائر بلیاتله ابتلا اولنورلر (تبیان) (ثانی) (٢٤) بوندنصکره ینه نفاقلرندن توبه ایتمزلر وتفکر ایدوب منتصح ولمزلر (واذا ما انزلت سورة نظر بعضهم الی بعض هل یریکم من احد ثم انصرفوا صرف الله قلوبهم بانهم اقوم لایفقهون) منافقلرك عیوبی ذکر اولنور برسوره نازل اولدقده انلر بربرینه باقوب اشارتله مؤمنلردن سزی کیمسه

اهانت وردینه جرائت ایتدیلر (فلما جاءهم الحق من عندنا قالوا ان هذا لسحر مبین) وقتاکه بزم قبلزدن موسی انلره معجزاتله کلدی فرط تمردلرندن دیدیلرکه اشبو سحر ظاهردر (قال موسی أتقولون للحق لما جاءکم) موسی انلره دیدیکه الله تعالیدن سزه کلن حقه سحر دیرمیسز (أسحر هذا ولایفلح الساحرون) نبوته علامت اولان شیٔ سحر میدر والحال ساحرلر دنیاده وآخرتده فلاح بولمزلر (قالوا أجئتنا لتلفتنا عما وجدنا علیه آباءنا) انلر موسی وهارونه دیدیلرکه بزه کلدیکزمیکه بزی صرف ایده سز شول حالتدنکه آبائمزی انك اوزره بولمشز (وتکون لکما الکبریاء فی الارض) وبریوزنده تکبرویاملك سزك اوله (ومانحن لکما بمؤمنین) حالبوکه بزسزك الله تعالیدن رسول ایدیککزه تصدیق ایدر دکلرز (وقال فرعون ائتونی بکل ساحر علیم) فرعون قومنه دیدیکه بکا کتورك هرساحریکه سحر علمنده حاذق اوله (فلما جاء السحرة قال لهم موسی ألقوا ما انتم ملقون) موسی علیه السلام ساحرلره دیدیکه حبال وعصیدن القاء ایده جکلریکزی القاء ایدك (فلما ألقوا قال موسی ماجئتم به السحر) وقتاکه سحره انی القاء ایتدیلر موسی علیه السلام انلره دیدیکه سزك کتور دیککز شیٔ سحردر (ان الله سیبطله) الله تعالی انی ابطال ایدیسردر (ان الله لایصلح عمل المفسدین) الله تعالی مفسدلرعملن اصلاح ایتمز اشبو دلیلدرکه سحر فساد وتمویه اوله حقیقی اولمیه (ویحق الله الحق بکلماته ولوکره المجرمون) الله تعالی اوامر وقضا یاسیله حق اثبات ایدر اکرچه مجرمون اندن کراهت ایدر لرسه ده (فما آمن لموسی الا ذریة من قومه علی خوف من فرعون وملائهم ان یفتنهم) موسی علیه السلام ابتداء امرنده وقتاکه انلرك ایمانه دعوت ایلدی فرعوندن وکرك قومندن خوف ایدوب اکا ایمانه کلدیلر ایمانه کلدکلری تقدیرجه فرعون انلره عذاب ایدر الابنو اسرائیل قومی اولادنك شباننden برطائفه ویا فرعون قومی شباننden برطائفه ویاقوم فرعوندن ناشی یسیرا کا ایمانه کلدیلرکه انلر امرأة فرعون ومؤمن آل فرعون وخازن فرعون وامرأة خازن فرعون وماشطة بنت فرعوندر ❁ دینلدیکی انلر آل فرعوندن یتمش اهل بیت ایدیلر آباءلری قبطدن وامهاتلری بنی اسرائیلدن ایدی اویله اولسه انلر املرینه وخالرینه اتباع ایتدیلر دینلدیکه انلر برقوم ایدیلرکه فرعونك قتلندن قورتلمشلردی شول طریقله کیم فرعون بنی اسرائیلك ابنائی قتلنه امر ایتدیکنده بنو اسرائیلدن مرأه ابن طوغر دیغنده قتل اولنمسی خوفیله انی برقبطی یه باغشلردی قبط عندنده منتشی اولوردی ایمدی بوحالوکسه لر قبط بیننده کثیر اولمشیدی موسی علیه السلام سحره یه غالب اولدیغی کونده سحره ایله بیله انلر دخی ایمانه کلدیلر (وان فرعون لعال فی الارض وانه لمن المسرفین) فرعون بریوزنده متکبر در وکبر وعتوده حدی تجاوز ایدنلردندر که برعبدایکن ربوبیت ادعا ایتدی واسباط انبیایی اسیر ایتدی (وقال موسی یاقوم ان کنتم آمنتم بالله فعلیه توکلوا ان کنتم مسلمین) موسی علیه السلام کندویه ایمانه کلنلرك فرعوندن خوفلرین کوریجك انلره دیدیکه یاقوم اکر الله تعالی یه

كوردیمی دیرلردی اکر کیمسه کورمش ایسه طوررلردی اکر کورمش ایسه قالقوب کیدرلردی صکره تزد نبویدن رجعت ایدرلردی الله تعالی انلرك قلبلرینی قبول ایماندن صرف ایلدی شول سببلهکه انلر حقی فهم ایتمز بر قومدر (لقد جاءکم رسول من انفسکم عزیز علیه ماعنتم حریص علیکم بالمؤمنین رؤف رحیم) ای ناس بشریتده سزك جنسکردن سزه بررسول کلدی سزك بومعصیت و کراهتده بولنمکردن اول مشقتده درکه سزك اسلامه کلمکزه وصلاح حالکزه حریصدر جمیع مؤمنلره رأفتلو ومرحمتلودر ❁ بو آیت کریمه ده عزیز لفظنی رسوله صفت اولهرق وقفله دخی قرائت ایدرلر ❁ وصورتده معنای شریفه اول سزك نفسکزدن اولان رسول عزتلودر سزك معصیتله مشقته آوغره مکز اکا راجعدرکه قیامتده شفاعتله اول مشقتدن تخلیص ایدر (فان تولوا فقل حسبی الله لااله الاهو علیه توکلت وهو رب العرش العظیم) اکر سنك امرکدن وسکا ایماندن اعراض ایدرلرسه سن دیکه (سزك شرکزدن محافظه یه وسزه غلبه یه الله عظیم الشان بکا کافیدر اندن غیری معبود بالحق یوقدر اکا توکل ایتدم واموریمی اکا تفویض ایتدم اول عرش عظیمك ربسیدر

ایمانه کلوب قضاسنه منقادلر ایسه کزا کاوثوق واعتماد ایدك (فقالوا علی الله توکلنا) دیدیلرکه الله تعالی یه وثوق واعتماد ایتدك بعده دعاایدوب دیدیلرکه (ربنالاتجعلنا فتنة للقوم الظالمین) یاربنا بزی قوم ظالمینه فتنه ایتمکل یعنی انلری اوزریمزه تسلیط ایدوب یدلرنده بزی هلاك ایتمکل وانکله بزی حق دین اوزره دکل ظن ایدوب طغیانلری زیاده اولمیه (ونجنا برحمتك من القوم الکافرین) وبزی قوم کافرینك کیدندن وشؤم مشاهده سندن خلاص ایت توکلك دعااوزره تقدیمنده تنبیه واردرکه داعی یه لایق اولورکیم اولاتوکل ایده کیم دعاسنه اجابت اولنه (واوحینا الی موسی واخیه ان تبوّا لقومکما بمصر بیوتا) موسی وقرنداشی هارونه وحی ایتدك که مصرده قومکز ایچون بیوت اتخاذ ایده سزکه انده ساکن اولهلر ویاعبادت ایچون اکا رجوع ایده لر (واجعلوا بیوتکم قبلة) سزایکیکز وقومکز اول بیوتکزی مصلی ویاقبله یه متوجه ایدك ❁ اکثر مفسرین ایدر بنواسرائیل نمازی کنیسه لرنده قیلور لردی موسی علیه السلام رسالتله کلیجك فرعون امرایلدی کنیسه لری یقدردی ونماز قیلمقدن منع ایلدی اویله اولسه امراولندیلرکه بیتلرنده مساجد اتخاذ ایده لر وفرعون خوفندن نمازی انده قیله لر اشبو دلیلدرکه مساجددده صلاتك اداسی افضل اوله عذر اولمدقچه (واقیموا الصلاة) وصلاتی رکوع وسجود ایله اتمام ایدك (وبشر المؤمنین) یاموسی مؤمنلره که بیتلرنده سر انماز قیلورلر جنت ایله تبشیر ایت (وقال موسی ربنا انك آتیت فرعون وملأه زینة واموالا فی الحیوة الدنیا ربنا لیضلوا عن سبیلك) موسی علیه السلام دیدیکه یارب سن فرعون وقومنه حیاة دنیاده لباس ومراکب وسائر انکله تزین اولنور اشیاء وانواع اموال ویردك که ناسی دینکدن صرف ایده لر (ربنا اطمس علی اموالهم) یارب انلرك مالارین هیئتلرندن مسخ وتغییرایت اویله اولسه اموال وحروث وزروع وجواهر حتی سکرلری جمیعا طاش اولدی حتی انلردن رجل اهلیله فراشنده ایکن ومرأه خمیرین یوغرکن طاش اولدی ودراهم ودنانیرلری اولکی هیئتنده منقوشه طاش اولدی ❁ سذی ایدر الله تعالی انلرك اموالنی ونخیل وثمار ودقیق واطعمه لرین جمیعا طاش ایتدی طقوز آیتلرك بریسی اشبوایدی (واشدد علی قلوبهم فلایؤمنوا حتی یروا العذاب الالیم) وقلبلرین قاسی ایدوب انك اوزره طبع ایت حتی که عذاب الیمی کورمینجه ایمانه کلمسونلر (قال قد اجیبت دعوتکما) حق جل وعلا موسی وهارونه دیدیکه ایکیکزك بیله دعاسی اجابت اولندی ❁ روایت اولندیکه موسی علیه السلام دعاایدوب هارون علیه السلام آمین دیر ایدی اشبو دلیلدرکه دعایه آمین دینلمسی مستحب اوله (فاستقیما) ایمدی ایکیکز صددنده اولدیغکز دعاکز اوزره ثابت اولك استعجال ایتمکز مطلوبکز وقتنده حاصلدر (ولاتتبعان سبیل الذین لایعلمون) یوخسه استعجالده ویاالله تعالینك وعدینه عدم وثوقده جهله طریقنه اتباع ایتمکز ❁ روایت اولندیکه موسی علیه السلام

(سورة یونس علیه السلام مکیة وهی مائة وتسع آیة) (دعا)

بسم الله الرحمن الرحیم

(الر) اسم سوره یاخود انا الله الرحمن یاخود بن اول اللهم که جمیع اشیایی کوررم دیمکدر دنیلدی (تلك ایات الکتاب

الحکیم) بوقرآن کریمك آیتلری احکامله محکمدرکه تغییری ممکن دکلدر (اکان للناس عجبا ان اوحینا الی رجل منهم ان انذر الناس وبشر الذین آمنوا ان لهم قدم صدق عند ربهم قال الکافرون ان هذ الساحر مبین) آیاناسی عقوبات الهیله تخویف ومؤمنلری ربلری جل شانه عندنده

دعاسیله اجابق بیننده فرق پیل چکدی (وجاوزنا ببنی اسرائیل البحر فاتبعهم فرعون وجنوده بغیا وعدوا) بنوا اسرائیلی بزبحرقلزمی چوردك فرعون وجنودی ظلم واعتدا ایله انلرك اردینه دوشوب کتدیلر حتی که بحره ایردیلر حالبوکه بحرموسی وقومیچون یاریلوب چکمشلردی چون فرعون وجنودی بحری اول حالتده کوردیلر کیرمکه خوف ایتدیلر همان جبریل علیه السلام برقصراغه بنمش جنودك اوکیجه کیدوب بحره کیردی جنوددخی انك اردینه اویوب بحره کیردیلر حتی که جنودك آخری کیروب اوّلی چیقمغه قریب اولدیغنده اوزرلرینه بحریوملدی هیچ بری قورتلیوب صویه کوملدی (حتی اذاادرکه الغرق قال آمنت انه لااله الاالذی آمنت به بنو اسرائیل وانا من المسلمین) حتی چقانکه فرعونه غرق ایردی دیدیکه بنواسرائیلك ایمان کتوردیکی الله تعالیدن غیری الهیوق ایدیکنه تصدیق ایتدم وبن مسلمردنم همماندم جبرائیل علیه السلام بحرك جأه سندن آلوب فرعونك آغزینه طولدردی ودیدیکه (آلآن وقد عصیت قبل وکنت من المفسدین) شمدیمی ایمانه کلورسن حالبوکه نفسکدن مأیوس اولوب اختیارك قالمدی بوندن اوّل ایسه مدت عمرکده عصیان ایدوب مفسدلردن ایدك پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم جبریل علیه السلامدن حکایت ایدردیکه یامحمد سن بنی کوریدك فرعونك غرق عندنده بحرك جأه سندن آلوب انك اغزینه طولدردم شول خوفله کیم اکارحت ایریشه وقتا که موسی علیه السلام فرعون وجنودنك هلاکی خبرین بنی اسرائیله ایرکوردی بنواسرائیل فرعونك موتنه تیقن ایتمدیلر اویله اولسه الله تعالینك امریله بحرانك میته سن ساحله براقدی حتی که بنواسرائیل انی کوزلریله کوردیلر کمال سروره ایردیلر اول وقتدنبرو صومیته یی قبول ایتمز اشبودرکه ذکربیورلدی (فالیوم ننجیك ببدنك) اشبوکونده یافرعون جسدکی قعربحردن چیقاروب برمرتفع مکانه براغورز ❁ دیملدیکه انك بدننده جواهرایله مرصع درعی وارایدی بنواسرائیل انی اول درع ایچنده میت کوریجك هلاکنه اینانمدیلر (لتکون لمن خلفك آیة) تاکه سن وراکده اولنلره علامت اوله سن زیراکه انك عظمتی بنواسرائیلك نفوسنده برمرتبه تمکن ایتمشیدیکه انك هلاکن تخیل ایتمیوب موسی علیه السلام انلره انك غرقی خبرین ویردیکنده تاانی مرلری اوزره مطروح کورمینجه اکا اینانمدیلر ویاخود معنی تاکه سن من بعدکلور قرونه آیت اوله سن که مأل امرکی مشاهده ایدنلردن ایشیدنلر طغیاندن صاقنه لر ویاخود حجت اولوب انلره دلالت ایده سنکه انسان ندکلو شانی عظیم وملکی کبیر اولورسه ینه اول مملوك مقهوردرومظان ربوبیتدن بعیددر ویاخود سن خالقکه آیاتندن برآیت اوله سن زیرا اول سنی ساحله القایله افرادی دلیلدرکه انکله تزویرك کشفی وامرکده بنواسرائیلك شبهه لری ازاله سن تعمد ایتدی اویله اولسه بوانك کمال قدرتنه وعلم وارادتنه دلیلدر (وان کثیرا من الناس عن آیاتنا لغافلون) ناسك اکثری بزم

دیوکندو جنسلرندن محمد علیه السلامی وحی ایله کوندردیکمز ناس ایچون عجبمی اولدی کافرلر اول پیغمبرك معجزه لرینی کوردکده حقنده بوساحر ظاهردر دیدیلر (ان ربکم الله الذی خلق السموات والارض فی ستة ایام ثم استوی علی العرش یدبر الامر مامن شفیع الامن بعد اذنه ذلکم الله ربکم فاعبدوه افلاتذکرون) ربکز اول الله تعالادرکه کوکلری ویرلری الق کونده خلق ایدوب صکره عرش اوزره استیلا ایلدی کأنناك امرینی مقتضای حکمتی اوزره تدبیر وتقدیر ایدر قیامتده هیچ شفاعت ایدیجی یوقدر مکرانك اذنیله اوله ❁ بوکلام شریف بت پرستلرك اصنام شفعامزدر قوللرینی رددر ❁ ایشته بوصفتلرله موصوف حق جل شانه رب واحد کزدر اندن غیری معبودیوقدر اکا عبادت ایدك عبادته مستحق انجق اول ایدوکنی تفکر ایتمز میسکز (الیه مرجعکم جمیعا وعدالله حقا انه یبدؤا الخلق ثم یعیده لیجزی الذین امنوا وعملوا الصالحات بالقسط والذین کفروا لهم شراب من حمیم وعذاب الیم بما کانوا یکفرون) جمیعکزك موت ونشورله رجوعکز الله تعالایه در حاضر اولدکه الله تعالانك وعدی ووعیدی حقدر اول خلقی یکیدن خلق ایلدی صکره موت وبعثله ثواب وعقاب ایچون اعاده ایدرکه عمل صالح صاحبی مؤمنلری ایمان

وامورلرنده عدل اوزره قياملری سبيله جنايتله مجازات ايدر وكافرلر ايچون كفرلری سبيله جهنمك قاينر صويی والملو عذابی واردر (هو الذی جعل الشمس ضياء والقمر نورا وقدره منازل لتعلموا عدد السنين والحساب ماخلق الله ذلك الابالحق يفصل الايات لقوم يعلمون) اول الله تعالا دركه شمسی ضيادار وقمری نوربخش ايلدی وقمره يكرمی سكز منزللر تقدير ايلديكه سنه لرك عددينی واندە اولان ايلری وكونلری معاملاتكز ايچون بيله سز الله تعالی بونلری انجق حقله بيان ايچون خلق ايتدی الله تعالی آيتلرينی تفصيل ايدر شول قوم ايچونكه بيلوب انكله منتفع اوله لر (ان فی اختلاف اليل والنهار وما خلق الله فی السموات والارض لايات لقوم يتقون) كيجه لرك قراكولق وكوندزلرك آيدنلق اولمق ايله اختلافلرنده والله تعالانك سموات وارضده خلق ايتديكی انواع كائناتده صانعك وجودووحدتنه وكمال قدرتنه دلالت ايدر نشان وعلامتلر واردر اول قوم ايچونكه حشر ونشری تفكر ايدوب احوال عاقبتدن اتقا ايدرلر (ان الذين لايرجون لقاءنا ورضوا بالحيوة الدنيا واطمئنوا بها والذين هم عن ايتنا غافلون) انلركه منكر اخرت اولوب بزم ديدارمزی اميد ايتمزلر وحيات دنيايه راضی اولوب انكله مطمئن اولورلر وانلر بزم بونشان وآيتلريمزدن غافللردر (اولئك ماويهم النار بما كانوا يكسبون) انلرك كسب (اولماشن) ايتدكلری كفر وشرك سبيله مكانلری نار جهنمدر (ان الذين امنوا وعملوا الصالحات يهديهم ربهم بايمانهم تجری من تحتهم الانهار فی جنات النعيم) شونلركه مؤمن اولوب عمل صالحده اولديلر ربلری انلری ايمانلری سبيله اشجاری التدن نهرلر

آيتلريمزدن غافللردركه انده تفكر وانكله اعتبار ايدر اولمزلر (ولقد بوأنا بنی اسرائيل مبوأ صدق) بنواسرائيلی برمنزل صالح مرضيه انزال ايتدكه اول شام ومصردر (ورزقناهم من الطيبات) وانلری لذائذله رزقلندردق (فما اختلفوا حتی جاءهم العلم) دينلری امرنده اختلاف ايتمديلر الاتوراتی اوقيوب احكامنی بيلدكلرندنصكره وياخود محمد صلی الله تعالی عليه وسلم امرنده اختلاف ايتمديلر الاانك صدقنی نعوتيله بيلدكلرندنصكره (ان ربك يقضی بينهم يوم القيامة فيما كانوا فيه يختلفون) ربك جل شانه يوم قيامتده دين امرنده اختلاف ايتدكلری شيئده حقله باطل بينی فصل ايدر (فان كنت فی شك مما انزلنا اليك فاسأل الذين يقرؤن الكتاب من قبلك) اكر سكا انزال ايتديكمز قصصدن فرض وتقدير سبيلی اوزره شكده ايسك سندن اول توراتی اوقيان اهل كتاب مؤمنلرينه سؤال ايتكه سكا القا ايتديكمز مثلی انلرك عندنده محقق كتابلرنده ثابتدر وياخود خطاب پيغمبريمز صلی الله تعالی عليه وسلمه اولوب مرادامتی اوله وياخود خطاب هرسامعه اوله يعنی ياسامع پيغمبر عليه السلام لسانندن سكا انزال ايتديكمز شيئده شكده ايسك اشبونده تنبيه واردركه بركسه كيم دينی امرنده اكا شبهه خلجان ايده لايق اولورکه انی حل ايچون اهل علمه مسارعت ايده (لقد جاءك الحق من ربك فلاتكونن من الممترين) يامحمد ربك جل شانه دن سكا قرآن كلوبدر ايمدی اول سنك ربكدن ايدوكنده شك ايدنلردن اولمغل زيرا انده شكك مدخلی يوقدر (ولاتكونن من الذين كذبوا بآيات الله فتكون من الخاسرين) والله تعالينك آيتلرين تكذيب ايدنلردن اولمغل كه مغبونلردن اولورسن (ان الذين حقت عليهم كلمة ربك لايؤمنون) شونلركه اوزرلرينه ربك جل شانه نك انلركفر اوزره فوت اولورونارده مخلد قالور ديوكلمه سی ثابت اوله انلرايمانه كلمزلر زيرا انك كلامنده كذب اولمز وقضاسی بوزلمز (ولوجاءتهم كل آية) اكر انلره هرآيت كلورسه ده زيرا كه ايمانلرينه سبب اصلی ارادهٔ الهيه تعليقيدر اول ايسه انلرده مفقوددر (حتی يروا العذاب الاليم) مكرشول وقتده كه حياتلرندن مأيوس اولوب خطالری كشفيله آخرتده كی عذابلرين كورەلر اول وقتده حاصل اولان ايمانك ايسه نفعی اولمز (فلولا كانت قرية آمنت فنفعها ايمانها) بزاهلاك ايتديكمز قرا اهاليسندن هيچ برقريه اهل اولمديكه معاينهٔ عذاب عندنده ايمانه كلوب ايمانلری انلره نفع ايده زيرا كه اول ايمان يأسدر صاحبنه نفعی اولمز (الاقوم يونس لما آمنوا كشفنا عنهم عذاب الخزی فی الحياة الدنيا ومتعناهم الی حين) لكن يونس عليه السلامك قومی اول وقتده ايمانه كلدكلرنده انلردن حياة دنياده عذاب خزيی كيدردك وآجالری انقضاسنه دكين انلری تمتيع ايتدك ❁ روايت اولنديكه يونس عليه السلامك قومی ارض موصلدن نينوی ده ايديلر الله تعالی انلره يونس عليه السلامی ارسال ايدوب انلری ايمانه دعوت ايتديكنده ابا ايتديلر وحی آلهی ايله انلره ديديكه اوچ كونه دكين سزه عذاب ايرسردر اويله اولسه بری برلرينه ديديلركه هيچ بركره بزيونسك كذبنه مطلع

آخر نعمتلری جنتلرینه یول کوسترر (دعویهم فیها سبحانك اللهم وتحیتهم فیها سلام واخر دعویهم ان الحمد لله رب العالمین) اول مؤمنلر جنته دخول لرنده یا الله سنی جمله نقایصدن تنزیه ایده رز کلام ودعاسنی ایدرلر وملائکه وبرلریله تحیتلری سلامدر واخر کلام ودعالری عالمك رب سی اولان

الله تعالی یه حمد وثنادر (ولو یعجل الله للناس الشر استعجالهم بالخیر لقضی الیهم اجلهم فنذر الذین لا یرجون لقاءنا فی طغیانهم یعمهون) اکر الله تعالی ناسك خیر دعالرینه اجابت ایتدیکی کبی بد دعالرینه دخی اجابت ایدیدی انلر هلاك اولنسه لردی حشری انکارله بزم لقامزی امید ایتمینلری طغیانلرنده سرکرد ان ترك ایده رز مرویدر که پیغمبر مز علیه السلام یا الهی سنکله عهد ایدرمکه اکر بن بشریتم حسبیله برمؤمنه شتم یا بد دعا یا ضرب ایدرسم انی انك کناهنك عفو نه وقیامتده حضورکه تقربه وسیله ایله دیدی (واذا مس الانسان الضر دعانا لجنبه او قاعدا او قائما فلما کشفنا عنه ضره مر کان لم یدعنا الی ضر مسه کذلك زین للمسرفین ما کانوا یعملون) قجان برانسانه مرض وکدر وسائر برضرر ایریشه یاتورکن اوتوررکن کزرکن بزه دعا ایدر وقتا که اول ضرری اندن دفع ایتدکمزده

اولما مشز نظر ایده لم اکر بو کیجه اول آره مزده کیجه لرسه وعیدنه التفات ایتمیه لم والا بیلورز که تحقیق بزه عذاب ایریسردر چون کیجه اولوب یونس علیه السلام ارالرندن چیقدی صباح اولیجق کورسه لرکه برهولناك سیاه بولوت پیدا اولوب اندن قتی دخان چیقاردی مدینه لرین قاپلیوب سطحلری اوزره چوکدی انی کوریجك هلاکی تیقن ایتدیلر ویونس علیه السلامی استیوب بولمدیلر الله تعالی قلبلرینه القا ایتدیکه توبه ایده لر همانده رجال ونساء وصبیان بریره کلدیلر ودریلر کیوب خلوص نیتله ایمان وتوبه اظهار ایتدیلر اتفاقله وحیوانلریله صحرایه چیقدیلر وناس وانعامدن والده بی ولدندن آیردیلر وفریاد وفغانله الله تعالی یه یلوار دیلر یاربنا جمعمز یونسك کتودیکنه ایمان کتوردك عفوك دیلرز دیدیلر اویله اولسه الله تعالی انلری اسر کیوب اوزرلرندن عذابی کیدردی اشبو وقعه یوم عاشوراده یوم جمعه ده ایدی (ولو شاء ربك لآمن من فی الارض کلهم جمیعا) اکر ربك جل شانه دیلسه یریوزنده اولان خلقك کلیسی ایمانه کله لردی ❁ اشبو دلیلدرکه الله تعالی جمیعنك ایمان دیلدی وایمان دیلدیکی کسه لر لابد ایمانه کلور (أفأنت تکره الناس حتی یکونوا مؤمنین) یوخسه یا محمد الله تعالی دیلزایکن سن ناسه اکراه ایدرمیسن حتی که ایمانه کله لر ❁ اشبو پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمه تسلیه در زیرا که اول جمیع ناسك ایمانه کلمه سنه حریص ایدی اویله اولسه الله تعالی اکا خبر ویردیکه ایمانه کلمز مکر اولکه اکا سعادت سبقت ایتمش اوله وضلالته دوشمز مکر اول که اکا شقاوت سبقت ایتمش اوله (وما کان لنفس ان تؤمن الا باذن الله) هیچ برنفسه مؤمن اولمق صحیح اولمز الا الله تعالینك اذنیله ایمدی هدایت امر نده نفسنی اجهاد ایتمکل زیرا اول الله تعالینك ارادت وتوفیقنه راجعدر (ویجعل الرجس علی الذین لا یعقلون) الله تعالی عذاب ویاخذلانی شول کسه لر اوزره قیلورکه حجج وآیاته نظر ایله عقللرین استعمال ایتمزلر ویاخود دلائل واحکامی تعقل ایتمزلر (قل انظروا ماذا فی السموات والارض) دیکل که الله تعالینك وحدانیتنه دلالت ایدر سموات وارضده عجائب صنعتدن نه شیء وار در نظر اعتبار له نظر ایدك اشبو دلیلدرکه اعتقاده نظر واجتهاد وترك تقلید واجب اوله (وما تغنی الآیات والنذر عن قوم لا یؤمنون) حالبوکه آیات ورسل نفع ایتمز شول قومه کیم الله تعالینك علم وحکمنده ایمانه کلیوب کفر اوزره موتلری ثابت اوله (فهل ینتظرون الا مثل ایام الذین خلوا من قبلهم) مکه مشرکلری ایماندن اباء ایله منتظر اولمزلر الا انلردن اول کچن امتلرك وقایعی مثلنه وانلره بأس الله نزولنه زیرا انك غیریه مستحق دکللردر (قل فانتظروا انی معکم من المنتظرین) دیکل که ایمدی اکا منتظر اولك ویاخود بنم هلاکمه منتظر اولك بندخی سزکله بیله سزك هلاککزه منتظر لردنم (ثم ننجی رسلنا والذین آمنوا) کافرلره عذاب نزولنده رسولله ریمزی وانلره ایمانه کلانلری اندن انجاء ایتدك (کذلك حقا علینا ننجی المؤمنین) اشبو انجاء کبی بزم وعد حقمز اولدیکه مشرکلری هلاك ایتدیکمزده محمد واصحابنی

ینه کفری یولنه مرور ایدوب اکا ایریشن ضرره کویا دعا ایتمامش کبی اولور بونك کبی حدی تجاوز ایدن مسرفلر ایتدکلری عملله ریله تزین اولنورلر (ولقد اهلکنا القرون من قبلکم لما ظلموا وجاءتهم رسلهم بالبینات وما کانوا لیؤمنوا کذلك نجزی القوم المجرمین) ای اهل مکه تحقیق بز سزدن مقدم اولان قرون اهلنی هلاك ایتدککه اولوقت

پیغمبرلرینی تکذیبله ظلم ایتدیلردی حال بوکه انلرك پیغمبرلری حجت ومعجزه لرله کلدیلردی انلر ایسه ایمانه کلمدیلر انلره اولان جزا کبی پیغمبرمزی تکذیب ایدن مکه مشرکلرینه جزا ایده‌رز (ثم جعلناکم خلائف فی الارض من بعدهم لننظر کیف تعملون) اول قرونك هلاکندن صکره یر یوزنده انلرك یرینه سزی خلفلر ایتدك که نیجه عمله اوله جقسکز نظر ایدوب اکاکوره مجازات اولنه‌سز (واذا تتلی علیهم ایاتنا بینات قال الذین لایرجون لقاءنا ائت بقران غیر هذا اوبدله قل مایکون لی ان ابدله من تلقاء نفسی ان اتبع الا مایوحی الی انی اخاف ان عصیت ربی عذاب یوم عظیم) مکه مشرکلرینه بزم ایات بیناتمز اوقوندیغی زمان بزم لقامز امیدینی ایتمیانلر بزه بو قرآنك غیری بر کتاب کتور یاخود بونی تبدیل ایله‌دیرلر یامحمد سن دیکه بکالایق دکلدر وقدرتم یوقدر که کندو طرفدن انی تبدیل ایده‌یم بن انجق بکا وحی اولنانه تابعم بن ربم تعالادن قورقرم که اکا کرن اکا عصیان ایدرسم قیامتده بکا عذاب عظیم واقع اولور ❁ دینلدیکه سادات عرب پیغمبر علیه السلامه ایجنده بشلریمزه فم و لات وعزینك عبادتندن نهی اولمیه‌رق بزه بر آیت کتوردیملریله ❁ مایکون لی ان ابدله ❁ جوابی ویرمکله امر بیورلدی (قل لوشاء الله ماتلونه علیکم ولاادریکم به فقد لبثت فیکم عمرا من قبله افلا تعقلون) یامحمد دیکه (بر) اکر الله تعالی مراد ایدیدی بن سزه قرآنی اوقومزدم وسزه دخی انی ادراک فهم ویرمزدی تحقیق بن سزکله مقدم قرق سنه اکلندم سزبونی تعقل ایتمزمیسکز ❁ یعنی الله تعالی سزه قرآنی اوقومغه بکا امر ایتدی وسزه دخی اکلمغه

انجا ایده‌وز (قل یاایها الناس ان کنتم فی شك من دینی) دیکل که یااهل مکه اکر بنم دین اسلامم صحتنده شکده ایسه‌کز (فلا اعبد الذین تعبدون من دون الله) ایمدی بن عبادت ایتمزین الله تعالیدن غیری سزك عبادت ایتدیککز اشیایه (ولکن اعبد الله الذی یتوفاکم) بلکه الله تعالی یه عبادت ایدرینکه اول سزك آجالکز انقضاسنده سزی اماته ایدر الحاصل سزك خلق وعبادت ایتدیککز شیئه بن عبادت ایتمزین بلکه سزی خلق وایجاد ایدن وارواحکزی قبض واماته ایدن الله تعالی یه عبادت ایدرین (وامرت ان اکون من المؤمنین) ومع ذلك امر اولندمکه عقل دلالت ووحی اشارت ایتدیکی شیئی تصدیق ایدنلردن اولم (وان قم وجهك للدین حنیفا) ودخی امر اولندمکه دین اسلامك غیری ادیانندن مائل اولدیغم حالده اداء فرائض وترك قبایحله دینده سداد واستقامت ایدم ویاخود صلاتده کعبه یه استقبال ایدم (ولاتکونن من المشرکین) والله تعالی یه برشئی اشراك ایدنلردن اولمیم (ولاتدع من دون الله مالاینفعك ولایضرك) وبکا دینلدیکه الله تعالیدن غیری برشیئه دعا ایتمکل که اکا اطاعت ایتدیککده سکا نفعی ومخالفت ایتدیککده سکا ضرری ایرر اولمیه (فان فعلت فانك اذا من الظالمین) اکر الله تعالی سنی انك غیریه دعادن نهی ایتمشیکن مخالفت ایدرسك نفسلرینه ضرر ایدنلردن اولورسن (وان یمسسك الله بضر فلا کاشف له الاهو) اکر الله تعالی سکا ضرر ایرکورسه انی سندن دفعه ینه اندن غیری احد قادر اولمز (وان یردك بخیر فلا راد لفضله) واکر اول سکا خیر اراده ایتسه انك سکا اراده ایتدیکی فضلنی سندن دفع ایدر اولمز (یصیب به من یشاء من عباده) اول الله تعالی عبادندن دیلدیکی کسه یه خیر ایرکورر (وهو الغفور الرحیم) اول الله تعالی غفور ورحیمدر ایمدی رحمتنه طاعتله تعرض ایدك ومعصیتله انك غفرانندن یأس ایتمکز (قل یاایها الناس قد جاءکم الحق من ربکم) دیکل که یااهل مکه ربکزجل شانه‌دن سزه رسول ویا قرآن کلدی من بعد عذریکز قالمدی (فمن اهتدی فانما یهتدی لنفسه) اول کسه که رسول وقرآنه ایمان ومتابعتله اهتدا ایدر اول نفسیچون اهتدایدر زیرا که نفعی اکا عائداولور (ومن ضل فانما یضل علیها) واولکه رسول وقرآنه کفرله طریق هدادن چیقه اول ضلالتی نفسی اوزره اختیار ایدر (وماانا علیکم بوکیل) بن سزك اعمالکز حفظنه کفیل دکلن بلکه بن انجق بشیر ونذیرن (واتبع مایوحی الیك) یامحمد سکا وحی اولنان شیئه امتثال وتبلیغه اتباع ایت (واصبر حتی یحکم الله) ومشرکینی دعوتکده اذالرینه صبرایت تاکه الله تعالی نصرله ویاقتاله امر له حکم ایده (وهو خیر الحاکمین) اول حاکملرك خیرلوسیدر که حکمنده خطا تصور اولنمز زیرا که اول ظواهره مطلع اولدیغی کبی سرائره دخی مطلعدر اویله اولسه حکم ایتدیکه مشرکین قتل اولنه واهل کتابدن جزیه اخذ اولنه

سورة هود وهی مائة واثنتان وعشرون آیة مکیة

بسم الله الرحمن الرحیم

(الر) الله تعالی هرشیئك اوزره رقیبدر (کتاب احکمت آیاته) اشبو برکتابدر آیاتی

فهم کرم ایتدی بن بعث اولنمزدن مقدم فرق پیل سزکله اولدم نه قرآن اوقودم ونه علمده ممارست ونه بر عالمله مصاحبتم وارایدی شمدی اوقودیغم قرآنك بلاغتنه فصحای عرب حیراندر نیچون ملاحظه ایتمزسکز (فمن اظلم ممن افتری علی الله کذبااوکذب بایاته انه لایفلح المجرمون) اول کیمسه‌دن اظلم کیم اولورکه الله تعالی یه برنظم محکمله نظم او لنمشدر که لفظ ومعنی جهتندن اکا اختلال اعترا ایتمز ویااول فسادونسخدن منع اولنمشدر زیرا که مراد اشبو سوره‌نك آیاتیدرکه اندن منسوخ یوقدر ویاانك آیاتی حجج ودلائله احکام اولنمشدرویاآیاتی حکیمه‌در حکمدن منقوله‌درزیرا که‌اول حکم نظریه‌وحکم عملیه‌یی مشتمله‌در (ثم فصلت) بعده‌اول عقائد واحکام ومواعظ واخبار دن فوائدله تفصیل اولنمشدر ویاخود اشبوکتاب سوره‌لر قیلنمغله‌ویاشیئاوفشیئا انزال اولنمغله تفصیل اولنمشدر (من لدن حکیم خبیر) که‌اول شول آله عندندرکه اتقاندن حکیم وبیاندن خبیردر (الاتعبدوا الاالله) تاکه‌عبادتی انحق‌الله تعالی یه ایده‌سز (انني لکم منه نذیر وبشیر) اول‌الله تعالیدن بن‌سزه نذرینکه‌شرك‌اوزره‌عذابله‌تحذیر وبشیرینکه توحیداوزره ثوابله تبشیرایدرین (وان استغفروا ربکم ثم توبوااالیه)تاکه‌اندن مغفرت دیلیوب بعده‌توبه ایله‌مطلوبکزه ایره‌سز زیرا طریق حقدن اعراض ایدنلرا کارجوعدن لابددرویاخودشرکدن استغفار ایدوب طاعتله‌الله‌تعالی یه توبه‌ایدك (یمتعکم متاعاحسنا الی اجل مسمی) تاکه اعمار مقدره‌کزآخرینه‌دکین امن‌ودعه‌ده سزی‌تعیش ایده دینلدیکه عیش حسنله‌مرادمیسوره رضاومقدوره صبردر (ویؤت کل ذی فضل فضله)ودینده هرفضل صاحبنه‌دنیاده‌وآخرتده‌فضلنك جزاسین‌ویره ویاخودبرکسنه‌که لله‌عمل ایده‌الله‌تعالی اکازمان مستقبلده‌طاعاتی توفیق ایدر(وان تولوا فانی اخاف‌علیکم عذاب یوم کبیر) اکرایماندن اعراض ایدرسکز سزك‌اوزریکزه یوم‌قیامت عذابی‌ایرمسندن خوف ایدرین (الی‌الله مرجعکم)آخرتده مصیرکز الله‌تعالی یه‌در (وهوعلی کل شی ٔقدیر) اول هرشیئه قادردر ایمدی انلری اشد عذابله تعذیبه قادر اولور (الاانهم یثنون‌صدورهم) آکاه اولك که منافقلرصدورلرنده‌کی شحناوعداوتی کیزلرلر ❁روایت اولندیکه بعض‌منافقین پیغمبرمزصلی‌الله‌تعالی‌علیه‌وسلم قتنه‌اوغرادیغنده صدرنی اکروظهرنی بوکرویوزین‌اورتردیکه پیغمبریمزصلی‌الله تعالی علیه‌وسلم انی کورمیه ❁ قتاده‌ایدر انلر صدرلرین اکرلردیکه‌الله‌تعالینك کتابن‌ویاذکرین‌ایشتمیه‌لر دینلدیکه کفاردن بررجل اوینه‌کیرر وپرده‌سین‌ایندررویلین‌اکدرر وثوبن بورینور شمدی‌الله‌تعالی بنم‌قلبمده اولانی بیلورمی دیو سویلنوردی (لیستخفوا منه) تاکه‌سرلرین‌الله‌تعالیدن کیزلیوب رسولی‌اکامطلع اولمیه(الاحین یستغشون ثیابهم یعلم مایسرون وما یعلنون) آکاه‌اولك که‌انلرفراشلرینه‌یاتوب ثیابلرینه‌بورندکلرنده‌الله‌تعالی انلرك‌اسراروکرك‌اعلان ایتدکلری‌شیئ ٔ بیلور (انه‌علیم‌بذات‌الصدور) اول‌انلرك صدورنده‌کی خیروشرلرینی بیلور یوم‌قیامتده‌جزالرین ایرکورر (وما من دابة فی‌الارض الاعلی‌الله رزقها) یریوزنده یورر هرحیوانك رزقی‌الله‌تعالینك‌عهده‌سنه‌در فضلندن انی‌تکفل ایدوبدر اول‌انك‌مشیئتنه‌راجعدر (ویعلم‌مستقرها ومستودعها) اول‌هردابه‌نك کیجه‌ده وکوندوزده قرار ایتدیکی مکانن‌بیلور وفوت‌اولندیغنده دفن‌اولنه‌جغی موضعن‌بیلور ❁ دینلدیکه مستقرارحام امهاتدر ومستودع

❁شریك یاولداسنادیله❁ افترا ایده یاخود آیتلرینی تکذیب وانکار ایده‌تحقیق مشرك‌مجرم‌لرفلاح‌بولمزلر (ویعبدون من‌دون الله مالا یضرهم ولاینفعهم ویقولون هؤلاء شفعاؤنا عند الله قل اتنبؤن الله بمالایعلم فی السموات ولا فی‌الارض سبحانه وتعالی عمایشرکون) الله تعالادن غیری شول جمادات اصنامکه انلره ضررونفعی اولمز انلره‌عبادت ایدوب بونلرعندالله‌بزم‌شفیعلریمزدر دیرلر سن انلره دیکه عجباسزالله‌تعالایه سموات وارضده انك بیلمدیکی شیئی خبرمی ویررسز ❁ یعنی حاشا انك شریکی واردراول بیلمزدیرمیسز❁ انلرك‌اتخاذلرندن الله‌تعالی منزه وعالیدر (وما کان الناس الا امة واحدة فاختلفوا ولولا کلمة سبقت من‌ربك لقضی بینهم فیما فیه یختلفون) ناس مقدما انحق برامت ایدی یعنی بردین اوزره ایدیلر بعده

❁ قابل هابل ماده سنده‌یاهوالرینه تبعیتله یاخود رسوللرك بعثیله کیمی اقرار کیمی انکار ایتملریله❁ مخالفت ایتدیلر اکرربك تعالانك هرکروهك جزاسی قیامته تأخیراولنمق حکم وکلمه‌سی سبقت‌ایتمش اولمیدی اول اختلاف‌ایتدکلری شیده حکم جاری اولوب باطل عمله‌ده اولنلر هلاك اولوب حق اوزره اولنلر قالوردی (ویقولون لولا انزل علیه

آیة من ربه فقل انما الغیب لله فانتظروا انی معکم من المنتظرین) مکه مشرکلری پیغمبره ربسندن بزم طلبمز کبی بر آیت نازل اولمدی دیرلر ❁یعنی تفجیر انهار واسقاط سما کبی ایستدیکمز معجزه کلمدی دیرلر❁دیکه علم غیب انجق الله تعالایه مخصوصدر سز اول ایستدیککزه منتظر اولك بندخی سزکله منتظرم❁تا که مطلوبکزه کوره عذابکز ایریشه❁ (واذا اذقنا الناس رحمة من بعد ضراء مستهم اذا لهم مکر فی اٰیاتنا قل الله اسرع مکرا ان رسلنا یکتبون ماتمکرون) قحطان بز کفاره قحط ومرض مثللو بلیاتی ویردکده نصکره رخا وصحت ویرسك عقبنجه آیتلریمزه طعن وپیغمبره مکره سعی ایدرلر سن دیکه الله تعالی سزك جزای مکریکزده عذابی ایصالیله سرعت ایدر بزم کرام کاتبین ملکلریمز سزك مکریکزی یازارلر سزك خفی تدبیر مکر کزی انلر مقدمجه آشکار بیلورلر❁ مرویدرکه اهل مکه یدی سنه قحطه مبتلا اولوب صکره رحمت ربانیله اول بلیه دفع اولدقده آیات اللهی طعنه رسول الله کیده مباشرت ایتدیلر (هو الذی یسیرکم فی البر والبحر حتی اذا کنتم فی الفلك وجرین بهم بریح طیبة وفرحوا بها جاءتها ریح عاصف وجاءهم الموج من کل مکان وظنوا انهم احیط بهم دعوا الله مخلصین له الدین لئن انجیتنا من هذه لنکونن من الشاکرین) اول الله تعالا کهسزی قوره ده (یامحمد) حیوان ودکزده سفینه اوزرنده سیر وسفر ایتدیرر حتی سز سفینه ده اولدیغکز زمان کوزل روزکارله اول سفینه ایچنده کیدرکه انلر فرحنلورلر اولحاله برفورتنه ظهوریله هر طرفدن طالغه لرکلوب سفینه ده اولنلر تلاطمك احاطه سیله

شول مکاندرکه انده دفن اولنور ویاخود مستقر ارحام امهات ومستودع اصلاب آباء در ویاخود مستقر جنت ویانار در ومستودع قبر در (کل فی کتاب مبین) دوابك هر بری واحوالی لوح محفوظ نده مذکور در (وهو الذی خلق السموات والارض فی ستة ایام) الله تعالی سموات وارض وما فیهمایی التی کونده خلق ایتدی (وکان عرشه علی الماء) اول سموات وارضی خلق ایتمزدن اول عرشی صو اوزرنده ایدی واول صو ایسه متن ریح اوزره ایدی کعب ایدر الله تعالی بر یاقوتهٔ خضراء خلق ایدوب اکا هیبتله نظر ایدیجك صو اولوب دره دی بعده ریحی خلق ایدوب اول صویی انك اوزره قودی بعده عرشی اول صو اوزره وضع ایتدی ❁ ضمره ایدر الله تعالی عرشی صو اوزره ایدی سموات وارضی اندن قلمی خلق ایدوب انکله خلق ایده جکن وخلقندن ظهور ایده جکن یازدی واول کتاب خلقدن برشیٔ خلق اولنمزدن بیك یل اول الله تعالی یی تسبیح وتمجید ایتدی (لیبلوکم ایکم احسن عملا) تا که سزکله احوالکزی اختبار ایدر معامله سن ایده قنغیکز عقلده اتم ودنیاده ازهد ودینده اخلص وطاعته اسرع ومعاصیدن اورع ایدیکی مخالفیندن ممتاز اوله (ولئن قلت انکم مبعوثون من بعد الموت لیقولن الذین کفروا ان هذا الا سحر مبین) یامحمد اکر سن انلره سز موتکزدن صکره یوم قیامتده دیرکوریلورسز دیسك کافرلر دیه لرکه بعث ویابعث ذکرنی متضمن اولان قرآن خدیعه وبطلانده سحر کبیدر (ولئن اخرنا عنهم العذاب الی امة معدودة) اکر انلردن عذاب موعودی اوقاندن جماعت قلیله یه تأخیر ایتسه وز (لیقولن ما یحبسه) استهزاء طریق اوزره دیه لرکه آنی وقوعندن نه منع ایدر (الا یوم یأتیهم لیس مصروفا عنهم) آکاه اولسونلرکه انلره عذاب کلدیکنده انلردن صرف اولنور دکلدر (وحاق بهم ما کانوا به یستهزؤن) شول استهزاء طریق اوزره استعجال ایتدکلری عذاب انلری احاطه ایده (ولئن اذقنا الانسان منا رحمة ثم نزعناها منه انه لیؤس کفور) اکر بزانسانه نعمت اذاقه ایدوب بعده اندن انی نزع ایتسه وز کوررسنکه اول قلت صبرندن والله تعالینك فضلنه عدم وثوقندن اندن رجاسین قطع ایدر ونعمت سالفه یه کفرانده مبالغه ایدر (ولئن اذقناه نعماء بعد ضراء مسته لیقولن ذهب السیئات عنی انه لفرح فخور) واکر بزانسانه ضراء مسندنصکره نعما اذاقه ایتسه وزدیه که بندن شدائد کیدوبدر واول نعما ایله اغترار وبطر ایدر وشکری ترك ایدوب ناس اوزره فخر لنمغه کیدر اذاقه ومس لفظنده تنبیه واردرکه انسانك دنیاده بولدیغی نعم ومحن آخرتده بوله جغی نعم ومحنه نسبتله نمونه کبیدر زیرا که ذوق ادراك طعمدر ومس ایسه مبدأ وصولدر (الا الذین صبروا) لکن شونلرکه الله تعالی یه ایمان وقضاسنه استسلامله ضرایه صبرایدرلر (وعملوا الصالحات) وانك سابق ولاحق آلاسنه شکرایله عمل صالح ایدرلر (اولئك لهم مغفرة واجر کبیر) ایمدی انلر ایچون ذنوبلرینه مغفرت واجر کبیر وار درکه اقلی جنتدر (فلعلك تارك بعض مایوحی الیك)

هلاکی تیقن ایتدکلرنده فطرتنده اولان دین خالص ایله الله تعالایه دعاایدوب دیدلرکه اگر بزی بو شدتدن قورتارسك سکا ایمان وطاعتله بو نعمت نجاتنه شکرایدیجیلردن اولورز (فلما انجیهم اذاهم یبغون فی الارض بغیر الحق یاایها الناس انما بغیکم علی انفسکم متاع الحیوة الدنیا ثم الینا مرجعکم ﴿ ۱۹۳ ﴾ فنبئکم بما کنتم تعملون) وقتاکه الله تعالی انلری اول شدائدهن

یامحمد یوخسه سکا وحی اولنان شیئك بعضنی تبلیغ ایتمزمیسن (وضائق به صدرك) واحیانا سکاضیق صدر عارض اولورا کا که (ان یقولوا لولا انزل علیه کنز) مشرکین دیه لرکیم نولیدی محمدك اوزرینه کنز انزال اولنسهٔ تاکه ملوك کبی انی استتباعه انفاق ایده (اوجاء معه ملك) ویاانکله بیله ملك کلسه کانی تصدیق ایده (انما انت نذیر) سن نذیرسن اوزریکه واجب اولان وحی اولندیغك شیئ ناسه تبلیغدر یوخسه انلرك رد ویااقتراحندن سکاعائد اولور شئ یوقدر اویله اولسه صدرك ضیقنه موجب نه اولور (والله علی کل شئ وکیل) الله تعالی هرشیئه وکیلدر اکا توکل ایتکه اول انلرك حالنه عالمدر واقوال واحوالاری جزاسنی فاعلدر (ام یقولون افتراه قل فأتوا بعشر سور مثله مفتریات) مشرکون دیرلرکه محمد اول قرآنی تلقاء نفسندن اختلاق ایدر انلره دیکل که ایمدی سزبنم کبی عربك فصاحتندسز بنم کتور دیکم تلقاء نفسمدن اولدیغی تقدیر اوزره قصص واشعار علمنده وقریض ونظمه تعوددهماهرلر سزبنم کتوردیکم مثلی تلقاء نفسکزدن اختلاق اولنمش اون سوره کتورك (وادعوا من استطعتم من دون الله) والله تعالیدن غیری استطاعتکز اولدیغی کسه لری بمله معارضه ایچون کندیکزه اعانته چاغرك (ان کنتم صادقین) اگربنم کتوردیکم قرآن بنم اختلاقم ایدیکنده صادقلر ایسه کز اگر دینورسه که سورهٔ یونسده بیورلدیکه انك مثلی بر سوره کتورك دینلوب اندن عجزلری اولیجق اون سوره کتورمکدن عجزلری اولمقده شبهه قالمزاویله اولسه ایکیسی بیننده توفیق نوجهله اولور دینورکه یعنی اخبار غیبیه واحکام ووعد ووعیده انك مثلی برسوره کتورمکدن عاجز اولورسه کزاون سوره کتورك کهانده اخبارغیب واحکام ووعد ووعید اولمیه بلکه انده مجرد بلاغت اوله (فان لم یستجیبوا لکم فاعلموا انما انزل بعلم الله) ایمدی یامحمد ویامؤمنین اگر انلراول دعوتکزه اجابت ایتمزلرسه بیلك که انزال اولنان قرآن علم الاهی ملتبس اولدیغی حالده نازل اولوبدر (وان لا اله الا هو) وبیلك که الله تعالیدن غیری اله یوقدر (فهل انتم مسلمون) سزاسلام اوزره ثابت وراسخ ومخلصلرمیسز فچان مطلق انك اعجازی عندکزده متحقق اوله وجائزدرکه اشبو خطابات مشرکینه اوله یعنی اگراستطاعت ایتدیکز کسنه لر عجزلرندن سزه مظاهرته اجابت ایتمزلرسه والحال کندیکزك معارضه دن قصورین بیلدیکز اویله اولسه بیلك که قرآن برنظمدرکه انی الله تعالیدن غیری احدیبلمز واول من عندالله نازل اولوبدر وتوحیددن اولکه سزی اکادعوت ایدرحقدر وحجت قاطعه قیامندنصکره اسلامه داخللرمیسز (من کان یرید الحیاة الدنیا وزینتها) اول کسه که احسان وبری ایله حیات دنیایی وزینتین دیلیه یوخسه وجه الاهی دیلیه (نوف الیهم اعمالهم فیها) بزانلره دنیاده صحت ورياست ووسعت رزق وکثرت اولاددن اعمالرینك جزاسنی ایرکوررز (وهم فیها لایبخسون) اول حالاوکسه لردنیاده اجرلرندن برشئ نقص اولنمزلراشبو آیت اهل ریاحقنده در برقولده منافقین

قورتاردقده عقبنده یریوزنده ناحق فساد وظلم مباشرت ایدرلرای انسان ظلم وفساد کز انجق سزك نفسکزه درکه دنیانك متاعی فانی اولمغله عقوبت آخرت باقیدر بعده بزه رجوع ایدرسکز دنیاده خیروشردن ایشلدیکزی خبر ویررز وانکله جزا ایده رز (انما مثل الحیوة الدنیا کماء انزلناه من السماء فاختلط به نبات الارض مما یأکل الناس والانعام حتی اذا اخذت الارض زخرفها وازینت وظن اهلها انهم قادرون علیها اتیها امرنا لیلا او نهارا فجعلنا حصیدا کان لم تغن بالامس کذلك نفصل الایات لقوم یتفکرون) حیات دنیاشونه بکزرکه بزکوکدن صویی ایندیررز اول صویك اختلاطیله یر یوزنده انسان وحیوان بیه جك میوه وحبوبات واوتلق بترنا کهزمین الوان ازهار وانواع اثمار ایله مزین اولور واول زمین اهالیسی اول اثمار وحبوبات وسائری اخذوجمع قادرز

ظن ایده لر کیجه یاکوندزده (تبیان) (ثانی) (۲۵) اول یره بزم فرمانمز کلوب اول اثمار ونباتی بیچامش یاکوکندن قوپرلمش کویا دونکی کون هیچ اولمامش کبی ایده رزاشبو بیان کبی بومثالی تفکرایدن قوم ایچون بز آیات قرآنی تفصیل ایده رز (والله یدعو الی دار السلام ویهدی من یشاء الی صراط مستقیم) الله تعالی قوللرینی دار السلام جنتنه

دعوت ایدر ومرادایلدیکنی سلامت محلی اولان صراط مستقیمه هدایت ایدر (للذین احسنوا الحسنی وزیادة ولا یرهق وجوههم قتر ولا ذلة اولئك اصحاب الجنة هم فیها خالدون) شونلرکه دنیاده ایمان وعملرینی احسن ایتدیلر انلر ایچون جنت وحسنی مکافاتلرودخی ازید زیاده اولان رؤیت جمال واردر ❀ وانلرك یوزلرینی ❀ دوزخیلرکبی ❀ غبار ومذلت قاپلهمز انلر اصحاب جنت اولوب انده مخلدلردر (والذین کسبوا السیئات جزاء سیئة بمثلها وترهقهم ذلة مالهم من الله من عاصم کانما اغشیت وجوههم قطعا من الیل مظلما اولئك اصحاب النار هم فیها خالدون) وشونلرکه شرك وکفر ونفاق کبی سیئه کسب ایتدیلر انلرانجق سیئه لری مثلیله جزالنورلر انلری خوارلق وذلیللك استیعاب ایدر انلرایچون الله تعالانك عذابندن منع وصیانت ایدر کیمسه یوقدر یوزلری کویا قراکولق کیجه نك قطعه لریله اورتولمشدر انلر اصحاب نار اولوب انده مخلدلردر (ویوم نحشرهم جمیعا ثم نقول للذین اشرکوا مکانکم انتم وشرکاؤکم فزیلنا بینهم وشرکاؤهم ما کنتم ایانا تعبدون) اول کونده که نیك وبدجمله سنی بر حشر ایده رز بعده مشرکلره سز وبتلریکز بریکزده طورك دیرز وبینلرینی تفریق ایده رز ❀ مشرکلره نیچون بونلره طاپدیکز دیرز مشرکلر بتلریمز بزه عبادت ایدك دیوامر ایتدیلر دیه لر ❀ اصناملری لسانه کلوب سزك بزه (ایدوب) عبادتکز مجرد هوا کز ایچوندی دیه لر ❀ برموجب افرایت من اتخذ الهه هویه ❀ (فکفی بالله شهیدا بیننا وبینکم ان کنا عن عبادتکم لغافلین) بزمله سزك بینکزده الله تعالی شاهد کافیدر تحقیق بزسزك عبادتکزدن غافللر ایدك ❀ زیرا

وقول آخرده کفره حقنده در (اولئك الذین لیس لهم) فی الآخرة الا النار) ایمدی انلرایچون عملری مقابله سنده جزالری ناردن غیری دکلدرزیرا انلرحسنه صورتنده کی عملرینك اقتضا ایتدیکی شیئ استیفاء ایتدیلر کندیلره عزائم سیئه لرینك اوزاریدرکه آخرته قالدی (وحبط ماصنعوا فیها) واول دنیاده ایشلدکلری حبط اولدی زیرا انلرایچون آخرته ثوابلری قالمدی ویاانلرایچون اصلا ثواب اولمدی زیرا که عملریله وجه اللهی اراده ایتمامشلردی وآخرت ثوابنده ایسه عملده اولان اخلاصدر (وباطل ما کانوا یعلمون) وباطلدراولکه انی دنیاده عمل ایتمشلردی زیراکه لایق اولدیغی وجه اوزره عمل اولنمامشدی (أفمن کان علی بینة من ربه) حیات دنیایی وزینتن دیلین کیمیدرشول کسه که الله تعالیدن برهان اوزره اولوب فعلنده وترکنده اول آنی حق وصوابه دلالت ایده (ویتلوه شاهد منه) واول برهانکه دلیل عقلدر انك صحته الله تعالیدن شاهد قرآنه اتباع ایده (ومن قبله کتاب موسی اماما ورحمة) قرآندن اول موسانك کتابی تورات دینده مؤتم واکا اتباع ایدنلره رحمت ایدی (اولئك یؤمنون به) ایمدی الله تعالیدن بینه اوزره اولنلراول قرآنی تصدیق ایدرلر (ومن یکفر به من الاحزاب فالنار موعده) اهل مکه دن ویا انلره رسول الله اوزره تحزب ایدنلردن برکسه که اول قرآنه کافراوله انك موعدی ناردر لابدا کارد اولنور (فلاتك فی مریة منه) ایمدی اول موعدی ویاقرآندن شکده اولمغل (انه الحق من ربك) اول قرآن ربك جل شانه دن حقدر (ولکن اکثر الناس لایؤمنون) لکن ناسك اکثری قلت نظرواختلال فکرلرندن انی تصدیق ایتمزلر (ومن اظلم ممن افتری علی الله کذبا) شول کسه دن اظلم کیمدرکه الله تعالی یه کذب اختلاق ایده انك انزال ایتمدیکی شیئ اکا اسناد ایده ویاانزال ایتدیکنی اندن نفی ایده (اولئك یعرضون علی ربهم) ایمدی انلر موقفده ربلری جل شانه یه کندیلرویاعملری عرض اولنور (ویقول الاشهاد هؤلاء الذین کذبوا علی ربهم) ملائکه ویانبیون ویاجوارحلرندن شاهدلر دیه لرکه اشبونلر شول قومدرکه ربلری جل شانه یه کذب ایتدیلردی (ألا لعنة الله علی الظالمین) آکاه اولك که الله تعالینك لعنتی شرکله نفسلرینه ظلم ایدنلر اوزره در (الذین یصدون عن سبیل الله) که انلرناسی دین اسلامدن منع ایدرلر (ویبغونها عوجا) وانی حق وصوابدن انحرافله وصف ایدرلر ویااول دین اسلام اهلنی اندن اماله ایتمك دیلرلر (وهم بالآخرة هم کافرون) والحال انلر آخرته کافرلردر (اولئك لم یکونوا معجزین فی الارض) ایمدی انلرالله تعالی یی دنیاده انلره عقاب ایتمکدن عاجزایدر اولمدیلر (وما کان لهم من دون الله من اولیاء) وانلرایچون مخلوقاتدن انصاراولمیه که انلردن عذاب اللهی منع ایده لر (یضاعف لهم العذاب) انلره عذاب مضاعف قیلنور شول سبیدنکه غیری اضلال ایدرلر واتباع انلره اقتدا ایدرلردی (ما کانوا یستطیعون السمع وما کانوا یبصرون) انلرحقی ایشتمکه قادر دکللر ایدی زیراکه حقی ایشتمزلنورلر وسومزلنورلردی وهدایی کورمزلردی زیراکه آیات اللهدن اعراض

بزایشتمزوکورمز وبی ادراك ایدك ❁ (هنالك تبلوا كل نفس ما اسلفت وردوا الى الله مولیهم الحق وضل عنهم ما كانوا یفترون) اولمقامده هر نفس خیروشر اعمالندن تقدیم ایتدیکنی بولور وحقیقت متولی امورلری اولان الله تعالی طرفنه تقدیم ایتدکلری اعمالك ثواب وعقابی رد اولنورومشرکلرك الهمز وشفعامز دیوافترا ایتدکلری بتلری انلردن زائل اولور (قل من یرزقكم من السماء والارض امن یملك السمع والابصار ومن یخرج الحی من المیت ویخرج المیت من الحی ومن یدبر الامر فسیقولون الله فقل افلا تتقون) دیکه کوکدن یغمور ویردن نبات اعطاسیله سزه رزق ویرن کیمدر یاخود قولاق وکوزلری خلق ایتمکه وانلری آفاتدن حفظ ایتمکه قادر کیمدر ومیتدن دیری ❁ یعنی نطفه ودانه دن حیوان ونبات ❁ جیقاران ودریدن میت ❁ یعنی حیوان ونباتدن نطفه ودانه ❁ جیقاران کیمدر وجمله عالمك امورینی تدبیر ایدن کیمدر سؤالکده مشرکلر درعقب جواب اوله رق الله تعالی دردیرلر یامحمد سن دیکه بویله الله تعالایه شریك طوتوب عقوبتندن قورقمز میسکز (فذلكم الله ربكم الحق فماذا بعد الحق الا الضلال فانی تصرفون) امدی

ایدوب کورمز لنورلردی کأنه اشبو خصلت تضاعف عذابلرینه علتدر (اولئك الذین خسروا انفسهم) ایمدی انلرکندیلره زیان ایتدیلر زیراکه عبادة اللهدن بدل عبادت اصنامی اشترا ایتدیلر (وضل عنهم ما كانوا یفترون) وزائل وزائغ اولدی اولکه ملائکه وآلهه لرینك شفاعتن زعم ایدرلردی (لاجرم انهم فی الآخرة هم الاخسرون) حقا که انلر آخرتده غیریلردن زیاده زیانده درلر (ان الذین آمنوا وعملوا الصالحات) شونلرکه مؤمن اولوب اعمال صالحه ایشلدیلر (واخبتوا الى ربهم) وربلری جل شانه یه اطمینان وخشوع ایتدیلر (اولئك اصحاب الجنة هم فیها خالدون) ایمدی انلر اهل جنتدر انده دائملردر (مثل الفریقین کالاعمی والاصم والبصیر والسمیع) ایکی فریقك یعنی کافر ومؤمنك مثلی اعمی واصم کیدرکه اول کافر مثلیدر وبصیر وسمیع کیدرکه اول مؤمن مثلیدر اما کافرك اعمایه شبهی آیات اللهی کورمز لندیکیچوندر واصممه شبهی کلام اللهی ایشتمز لندیکیچون ومؤمنك سمیع وبصیره شبهی امری کافرك ضدی اوزره اولدیغیچوندر (هل یستویان مثلا) اشبو ایکی فریق مثلنده برابرمی اولورلر (افلا تذكرون) ضرب امثالله متعظلین اولمزمیسز (ولقد ارسلنا نوحا الى قومه انی لكم نذیر مبین) بزنوحی قومنه ارسال ایتدك اول انلره دیدیکه بن سزی الله تعالی ایله تخویف ایدوب موجبات عذابی ووجه خلاصی تبیین ایدرین (ان لا تعبدوا الا الله انی اخاف علیكم عذاب یوم الیم) که الله تعالینك غیری یه عبادت ایتمیه سز مخالفت ایدرسکز دنیاده غرقله وآخرتده نارله عذاب الیم ایرمسنی اوزریکزه خوف ایدرین ❁ ابن عباس رضی الله تعالی عنه ایدر نوح علیه السلام قرق یاشندنصکره بعث اولندی وقومنی طقوز یوز اللی یبل دینه دعوت ایتدی وطوفاندنصکره التمش یبل معمر اولدی (فقال الملاء الذین كفروا من قومه) قومندن کافر اولانلرك اشراف ورؤساسی اکادیدیلرکه (ما نریك الا بشرا مثلنا) بز سنی بزم کبی آدمی کوررز اویله اولسه سنك بزم اوزریمزده مزیتك اولورکه نبوت ووجوب طاعتله مختص اولهسن (وما نریك اتبعك الا الذین هم اراذلنا بادی الرأی) وسکا تابع اولانلری اخساء وسفله مزکوررز که رویت وتفکرنسز سکا اتباع ایتدیلر اکر تفکر ایتسه لر سکا اتباع ایتمزلردی انلرك اول مؤمنلری استرذاله سبب زیراکه حیات دنیانك ظاهرندن غیری بیلمزلردی دنیادن حظی زیاده اولان عندلرنده اشراف ایدی واندن محروم اولان اراذل ایدی (وما نری لكم علینا من فضل) وسنك وکرك اتباعك ایچون بزم اوزریمزه فضل کورمزکه نبوته اهل ومتابعته مستحق اوله سن (بل نظنكم كاذبین) بلکه بزسنی نبوت دعواسنده واتباعکی سنك صدقك بیلمزلری دعواسنده کاذبین ظن ایدرز (قال یاقوم أرأیتم ان كنت على بینة من ربی) نوح علیه السلام انلره دیدیکه یاقوم بکاخبرویرك اکر بن ربم جل شانه دن دعوامك صحتنه شهادت ایدرجت اوزره اولسم (وآتانی رحمة من عنده) اول بکا کندی عندندن بینه ونبوت ویرسه (فعمیت علیكم) اول ایسه سزه خفی وملتبس اولسه (انلزمكموها

بوصفتلرله متصف حقله ثابت وعبادته مستحق ربکز وارایکسن بویله حقدنصکره ضلالته دوشمکز وحقدن باطله وتوحیددن شرکه صرف اولنمکزندن اقتضا ایدر (كذلك حقت كلمت ربك على الذین فسقوا انهم لا یؤمنون) بویله ربوبیته احق وسزا الله تعالانك عذاب حکمی ایمان ایتیوب حدی تجاوزله کفر وعناده اولانلر اوزرینه واجب اولدی (قل هل

من شرکائکم من یبدؤا الخلق ثم یعیده قل الله یبدؤا الخلق ثم یعیده فانی تؤفکون) دیکه شریك طوتدیغکز بتلریکزدن کیمدرکه یکیدن خلق وایجاد ایدوب موتلرندن صکره ینه احیا ایده ❁ انلرجواب ویرمدکلری حالده ❁ سن دیکه الله تعالی یکیدن خلق وایجاد واماته واحیاایدر طوغری یولدن نیجه دونرسکز ﴿ ١٩٦ ﴾ (قل هل من شرکائکم من یهدی الی الحق قل الله یهدی للحق افمن یهدی الی الحق احق ان یتبع امن لا یهدی الا ان یهدی فالکم کیف تحکمون) دیکه اصنامکزدن کیم قادردر ❁ که پیغمبر وکتب ارسالیله وحجت دلیل ایله ❁ حق اولان دین اسلام طرفنه یول کوسترمه ❁ جواب ویره مدکلرنده ❁ سن دیکه الله تعالی حق بیانله خلقه یول کوسترر عجبا تابع اولمغه حق یولی کوسترمی احق واولی در یوخسه کندوسی یولی بیلمز ❁ جاداتکه سزدرت اياق یابوب کزدیردیککز ❁ اصنامکزمی اولی در سزکچون نیجه در ونه کیفیتله حکم ایدرسز ❁ سز اکامحتاج اولدیغکز الله تعالایه سزه محتاج اولان بتلریکزی برابرمی طوترسز (ومایتبع اکثرهم الا ظنا ان الظن لا یغنی من الحق شیئا ان الله علیم بما یفعلون) اول کفارك اکثری ❁ یعنی جمله رؤسامی اصناملری انلره شفیع اولور دیو ❁ انجق خیالات فاسده وظن باطلیه تابعلردر ظن ایسه حق اولان علم (عنه) واعتقاددن بر شیئه غنا ویرمز ❁ واول ظنلری انلری عذاب اللهدن منع ایتمز ❁ تحقیق الله عظیم الشان انلرك ظنله اولان فعللریی بیلیجیدر (وما کان هذا القران ان یفتری من دون الله ولکن تصدیق الذی بین یدیه وتفصیل

واتم لها کارهون) سزاندن کارهلرایکن بزسزه انی الزام ایده بیلورمیز (ویاقوم لا اسئلکم علیه مالا) ویاقوم رسالتمی تبلیغ اوزره سزدن مال استمزین (ان اجری الا علی الله) بلکه انك مقابله سنده اجرم الله تعالینك عهده سنده در وعدی مقتضاسنجه اول اندن مأمولدر (وما انا بطارد الذین آمنوا) وسزك طلبکزله مؤمنلری قتمدن طرد ایدردکلین (انهم ملاقوا ربهم) زیرا آنلر یوم قیامتده رب تعالی یه ملاقات ایدرلر اویله اولسه انلری طرد ایدنلره جزالرین ایدر (ولکنی اریکم قوما تجهلون) لکن بن سزی برقوم کوررینکه ربکز جل شانه نك لقاسنی بیلمز سزویا انلره اراذل دیمکزده تسفه ایدرسز (ویاقوم من ینصرنی من الله ان طردتهم) ویاقوم مؤمنلر بوصفت ومثابه ده ایکن بن انلری طرد ایتدیکم تقدیرجه الله تعالینك عذابندن بنی کیم قورتارر (أفلا تذکرون) متعظین اولمز میسزکه التماس ایتدیککزی صواب دکل ایدیکن بیله سز (ولا اقول لکم عندی خزائن الله) وبن سزه دیمزینکه بنم عندمده الله تعالینك خزائن رزقی واردر تاکه سزه مطلوبکزی ویرم (ولا اعلم الغیب) وغیبی دخی بیلمزینکه سزه مرادکزی خبرویرم (ولا اقول انی ملك) وبن ملکم دخی دیمزینکه سزبکا بزم کبی بشرسین دیواعتراض ایده سز (ولا اقول للذین تزدری اعینکم) وشول فقرلریچون استرذال ایتدیککز مؤمنلر شاننده دیمزینکه (لن یؤتیهم الله خیرا) الله تعالی انلره توفیق وایمان واجر ویرمززیرا الله تعالینك آخرتده انلرایچون اعداد ایتدیکی سزه دنیاده ویردیکندن خیرلودر (الله اعلم بما فی انفسهم) الله تعالی انلرك نفسلرنده اولان خیروشره اعلمدر (انی اذا لمن الظالمین) اکربوذکراولتاندن برشیٔ دیرسم ویاانلرك قلوبنده اولان شیئ بیلدیکم سبیله انلری طرد ایدوب ایمانلرین قبول ایتمزسم شول نفسلرینه ظلم ایدنلردن (قالوا یانوح قد جادلتنا فاکثرت جدالنا فأتنا بما تعدنا ان کنت من الصادقین) انلردیدیلرکه یانوح سن بزمله جدال ایدوب جدا لکده اطاله واکثارایتدك ایمدی عذابدن بزه ایعاد ایتدیککی کتورکل اکر دعوی ووعیدکده صادقلردن ایسك زیرا جدالکك بزه تأثیری یوقدر (قال انما یأتیکم به الله ان شاء) نوح علیه السلام ایتدی الله تعالی دیلرسه عاجلده ویاآجلده سزه عذابن ایرکورر (وما انتم بمعجزین) حالبوکه سزانی دفع عذابله ویااندن هربله اعجازایدردکلرسز (ولا ینفعکم نصحی ان اردت ان انصح لکم ان کان الله یریدان یغویکم) اکرالله تعالی سزی اغوا اراده ایدرسه بن سزه نصح اراده ایتسم سزه نصیحتم نفع ایتمز (هو ربکم) اول الله تعالی خالقکز وسزده متصرفکزدر مخالف ومشارکی یوقدر (والیه ترجعون) رجوعکزاکادر اعمالکزاوزره سزه جزا ایدر (ام یقولون افتریه) قوم نوح دیدیلرکه نوح علیه السلام اختلاق ایتدی (قل ان افتریته فعلی اجرامی وانا بریٔ مما تجرمون) یانوح انلره دیکل که اکر اکا بن افترا ایدرسم انك جرمی بنم اوزریمه درو بن سزك بکا افترایی اسنادله کسب ایتدیککز اجرامدن بریئم (واوحی الی نوح انه لن یؤمن من قومك الا من قد آمن فلا تبتئس بما کانوا یفعلون) ونوح علیه السلامه وحی اولندیکه قومندن کسنه ایمانه کلمز الا انلرکه بوندن اول ایمانه کلمشلردر ایمدی انلرك سنی تکذیب وایذاسنه محزون اولمغل که انلردن انتقام وقتی ایروبدر ❁ ابن عباس رضی الله تعالی

الكتاب لاريب فيه من رب العالمين) بوقران كريمى الله تعالادن غيريه عزو ايتمك سزا اولمدى ولكن اول قرأنله كتب متقدمه‌يى دخى تصديق واوامر ونواهى‌يى بيان ايچون انى تفصيل ايلديكه جله عالملرك ربسى طرفندن اولديغنده شك يوقدر (ام يقولون افتريه قل فاتوا بسورة مثله وادعوا من استطعتم من دون الله ان كنتم صادقين) كفارمكه بلكه محمد بو كلامى كنديلكندن پيدا ايلدى ديرلر سن ديكه اويله ايسه سزده بلغا وفصحاء عربدنسكز بونك كبى برسوره كتورك ومع هذا الله تعالادن غيرى كيمدن ياردم طلبنه قدرتكز اولورسه انى دعوت ايدوب انك اعانتيله سوره‌يى كتورك اكرسز افترا كزده صادقلر ايسه كز (بل كذبوا بما لم يحيطوا بعلمه ولما ياتهم تأويله كذلك كذب الذين من قبلهم فانظر كيف كان عاقبة الظالمين) بلكه اول كافرلر قرانك معناسنى تفكر ايتمزدن وتأويل وحقايق ودقايقنه واقف اولمزدن مقدم علملرى اطه ايتميه‌رك مسارعتله قرأنى تكذيب ايتديلر بونلر قرآنى تكذيب ايتدكلرى كبى انلردن مقدم كلن امم ماضيه كفارى دخى انبيالرنى ومعجزاتلرنى تكذيب

عنه ايدر نوح عليه السلامى قومى تادوشوب بايلنجه دوكرلردى اندن انى اولدى ظنيله برچكه يه صاروب براوك بوجاغنه براغورلردى ايرتسى كون كورسه‌لركه اول يرنه انلره چيقوب دينه دعوت ايدردى ❁ روايت اولنديكه نوح عليه السلام قومندن برقوجه عصاسنه طيانه‌رق براوغلى يانندن المش نوح عليه السلامك قتنه كلوب ديديكه اى اوغل ازنهار بودىوانه قوجه‌سنى الدامسون اويله اولسه اوغلان باباسنك عصاسن آلدى ونوح عليه السلامك باشن يارنجه اوردى وحى الهى كلديكه انلرك اذاسنه صبر ايدوب محزون اولمغل كه بن انلرى هلاك ايدوب سنى وسكا ايمانه كلانلرى قورتارىرين اويله اولسه نوح عليه السلام ❁ رب لاتذر على الارض من الكافرين ديارا ❁ يارب يريوزنده كافرلردن ديار آليقومغل ديودها ابتدى حكايت اولنديكه نوح عليه السلامى قومى طوتوب بوغازين صيقارلردى برزمان بايلوب ياتديغندن صكره قالقوب يارب قومى يارلغه كه انلر بيلزلردىردى برقرندنصكره قرن آخره قالنلوردى حالبوكه هرصكره كلان قرن اهلى اولكى قرن اهلى اوزره خباثتلرين آرتوررردى حتى كه انلرك ايمانندن مأيوس اوليجق ذكر اولنديغى وجه اوزره انلره بددعا ابتدى اندن اكا بيورلديكه (واصنع الفلك بأعيننا ووحينا) يانوح بزم مرأى وحفظمزله وكيفيت صنعتى وحيمزله برسفينه دوزكل ❁ روايت اولنديكه جبريل عليه السلام نوح عليه السلامه كلوب ديديكه الله تعالى سكا امرايدركه برسفينه دوزه‌سن ديديكه بن انى نيجه دوزرين والحال بن نجار دكلن ديديكه رب تعالى سكا انى توفيق وارشادايدر اندن نوح عليه السلام الينه قدوم الوب سفينه‌يى دوزمكه باشلدى هربارکه قومى اكا اوغراسه‌لر انى سخره ايدرلردى يانوح پيغمبر لكدنصكره نجارمى اولدك ديرلردى ❁ دينلديكه سفينه‌نك طولى سكسان ذراع وعرضى اللى ذراع وسمايه طولى اوتوز ذراع ايدى ❁ ابن عباس رضى الله تعالى عنه ايدر نوح عليه السلام سفينه‌يى ايكى بيلده ياپدى طولن اوچيوز ذراغ وعرضن اللى ذراع وسمايه طولى اوتوز ذراع ابتدى وانى ساج اغاجندن دوزوب اوچ طبقه ابتدى اشاغى طبقه‌يه وحوش وسباع وهوامى قودى واورطه طبقه‌يه دواب وانعامى قودى ويوقارو طبقه‌يه كندى وسائر مؤمنلرى قودى ❁ قتاده ايدر انك قپوسى عرضنده ايدى دينلديكه اندە ارواس دواب كثير اوليجق وحى الهى كلديكه فيلك قويروغن غمزايده غمز ايديجك اندن برخنزير وخنزيره واقع اولوب ارواثه اقبال ابتدى واندە فاره كثير اولوب سفينه‌يى يارمغه وايبلرين قيرمغه باشلدى وحى الهى كلديكه ارسلانك ايكى كوزى اراسن اوره اوريجق بورنندن برارکك وبردىشى كدى دوشدى اندە فاره‌لرى صيد ايتمكه باشلديلر (ولاتخاطبنى فى الذين ظلموا انهم مغرقون) كفرله نفسلرينه ظلم ايدنلرشانندە اوزرلرندن عذاب دفعيچون بكادعا ايتمكل كه انلرا غراقله اوزرلرينه حكم اولنمشلردر انى كفه سكا مجال يوقدر (ويصنع الفلك وكلما مر عليه ملأ من قومه سخروا منه) چون نوح عليه السلام سفينه‌يى دوزمكه باشلدى هربارکه قومنك اشرافى اكا اوغراسه‌لر انى سفينه دوزديكنه

ايتديلردى نظر ايله كه رسوللرينى تكذيبله نفسلرينه ظلم ايدنلرنيجه هلاك اولديلر (ومنهم من يؤمن به ومنهم من لايؤمن به وربك اعلم بالمفسدين) اول مكذبلرك بعضيلرى قرانك حق اولديغنى بيلوب اينانوركن عنادندن اظهار ايتمز ياخود صكره توبه ايده جكدر ❁ وبعضيلرى فرط جهلندن وعدم تدبرندن ناشى تصديق ايتميوب كفرى اوزره فوت اولور

سنك ربك تعالى تكذيبده مصر ومعاندلرى بيلور (وان كذبوك فقل لى عملى ولكم عملكم انتم بريئون مما اعمل وانا برئ مما تعملون) اكرسنى تكذيبده اصرار ايدرلرسه سن انلره ديكه بنم عملمك جزاسى بكاسزك عملكزك جزاسى سزه درسز بنم عملمدن برئ سزكه انكله مؤاخذه اولنمزسز وبندخى سزك عملكزدن بريثم كه انكله مؤاخذه اولنم ❁ بعضيلر بو آيت آيت سيفيله منسوخه درديمشلر (ومنهم من يستمعون اليك افانت تسمع الصم ولو كانوا لا يعقلون) انلردن كيمسه واردركه سن قران اوقويوب احكام شرع تعليم ايدركن انلر ديكلرلر قبول ايتمزلر سن صاغرلره ايشتدرمكه قادر اولورميسنكه اكر انلرك صاغرلقلرندن زياده قلبلرنده فهم وعقللرى دخى اولمزسه (ومنهم من ينظر اليك افانت تهدى العمى ولوكانوا لا يبصرون) وانلردن سكا نظر ايدوب نبوتكك دليللرينى مشاهده ايدركن عنادلرندن ناشى تصديق ايتمزلرسن اعمالرى هدايته قادرميسن اكر انلرك قلب كوزلرى دخى اعمى اولورسه (ان الله لا يظلم الناس شيئا ولكن الناس انفسهم يظلمون) الله تعالى ناسه حواس وعقللرينى سلبله هيچ برشى ظلم ايتمز ولكن ناس نعمت الهى اولان حواس وعقولنى هوا وفسادلرينه صرف ايله نفسلرينه ظلم ايدرلر (ويوم يحشرهم كان لم يلبثوا الا ساعة من النهار يتعارفون بينهم قد خسر الذين كذبوا بلقاء الله وما كانوا مهتدين) الله تعالى انلرى دنياده وقبرلرنده كوندزدن برساعت قدر وقت اكلنمش كبى بعث وحشر ايدر اول بعثده آز وقت اولمغله دنياده كى كبى بربرلرينى بيلورلر ❁ صكره بشدت قيامت سببيله اول بيلشمك وآشنالق قطع اولور

استهزاء ايدرلردى زيرا كه اول انى صونك عزتى اولديغى مكانده درياده ايراق يرده دوزردى يانوح نه دوزرسن ديو سؤال ايتدكلرنده بربيت دوزرينكه صو اوزرنده يورر ديردى انلرايسه اكا كولشوب پيغمبر ايكن شمدى نجار لغه مى اويكنورسن ديرلردى (قال ان تسخروا منا فانا نسخر منكم كما تسخرون) نوح عليه السلام انلره ديديكه اكر سز شمدى بزى سخره ايدرسه كز الله تعالينك سزه عذابى ايرديكنده بزدخى سزه سخره ايدرز (فسوف تعلمون من ياتيه عذاب يخزيه ويحل عليه عذاب مقيم) زمان آتيده بيلورسزكه قنغى صنفه عذاب ايرركه اول انى مهان ايدروا كا عذاب دائم واجب اولور (حتى اذا جاء امرنا وفار التنور) حتى فجانكه عذابمز وقتى ايريشوب تنور قينايديكه انكله مراد وجه ارضدركه نوح عليه السلامه ير يوزنده صو قينايديغنده سفينه يه بنكل دينلمشيدى وياخود اول تنور حوّا رضى الله عنها نك طاشدن دوزلمش تنورى ايديكه انده اتمك پشوررردى دينلديكه اول مسجد كوفه موضعنده ايدى نوح عليه السلام سفينه يى اول موضعده بنا ايتمشيدى برقولده اول تنور شامده عين ورده دينور موضعنده ايدى ❁ ابن عباس رضى الله تعالى عنه ايدر اول هنده ايدى (قلنا احمل فيها من كل زوجين اثنين) بزنوحه امر ايتدككه شول انتفاع اولنور حيواناتك هر نوعندن اركك ودشى برر چفت حيوان اول سفينه يه قويه اويله اولسه حق جل وعلا وحوش وسباع وهوام وطيرى انك فتنه حشر ايتدى انلردن هر قنغى نوعه الين اوزاتدى ايسه صاغ الينه ارككى وصول الينه ديشيسى ايردى (واهلك) ودخى اولاد وعيالكى قويغل ديو امر ايتدك (الا من سبق عليه القول) الا شول اوزرينه غرقله قول سبقت ايدن دكلكه اول اوغلى كنعان ومراًسى واعلهايديكه كنعان اندن طوغمشيدى زيرا ايكيسيدخى كافرلرايدى (ومن آمن) ودخى سكا ايمانه كلنلرى قويغل (وما آمن معه الا قليل) حالبوكه اكا ايمانه كلن آز كيمسه ايدى ❁ دينلديكه سفينه يه كيرن آدميدن سكسان كشى ايدى نوح عليه السلام وزوجهٔ مسلمه سى واوچ اوغلى سام وحام ويافث ونسالرى وبونلردن غيرى يتمش ايكى كشى ايديلركه نصفى رجال ونصفى نساء ايدى ونوح عليه السلام آدم عليه السلام كجسدنى دخى سفينه يه قودى رجال ونساء بيننده معترض ايدى ابن عباس رضى الله تعالى عنه ايدر نوح عليه السلام سفينه يه اول قويدينى دوه وآخر قويدينى حمار ايدى وقتاكه حمارك صدرى كيردى ابليس آنك قويروغنه يا پشوب نصف آخرى كيرمكه مجالى اولمدى حتى نوح لسانى طاريتوب نيچون كيرمزسن بيلكجه شيطاندخى اولورسه كيركل ديدى اويله اولسه شيطان انى صاليوروب آردنجه اولدخى كيردى نوح عليه السلام اكا يا عدو الله نيچون كيردك ديديكنده ديديكه سنك دستوركله كيرمشن حتى نوح عليه السلام انى چيقارمغه قصد ايدوب چاره سى اولمدى ❁ دينلديكه حيه وعقرب دخى كلوب اكا كيرمك ديلدكلرنده نوح عليه السلام ديديكه سز ضرر وبلايه سبيبسز سزى سفينه يه قومازين ديديلركه سنى ذكر ايدن كشى يه ضرر ايتميه لم عهد اولسون ايمدى اول ايكيسندن

بعض الذی نعدهم او نتوفینك فالینا مرجعهم ثم الله شهید علی ما یفعلون) یامحمد بز انلره وعد ایتدیکمز عذابك بعضنی یاحیاتکده سکا کوسترورز یامقدم سنی توفیه ایده رزانلرك رجوعلری طرفنزه اولمغله انلرك عذابلرینی آخرتده

مضرت خوف ایدن کشی ❁ سلام علی نوح فی العالمین ❁ دیسه انلردن اکا ضرر ایرمیه حسن ایدر نوح علیه السلام حیواناتدن سفینه یه قویدیغی اولکه طوغرر ویمورطه دن وجوده کلور اولان ایدی یوخسه طیندن تولد ایدر حشرات ارض دکل اندن برشئ قویمدی (وقال ارکبوا فیها بسم الله مجریها ومرسیها) نوح علیه السلام انکله سفینه یه کیرمکه مأذون اولره دیدیکه دیکزکه اول الله تعالینك اسمیله کیررز انك یوریمسی وطورمسی انك اراده تبله در اویله اولسه نوح علیه السلام سفینه یه بسم الله دیو یوریدردی وبسم الله دیو طورغوررردی (ان ربی لغفور رحیم) بنم ربم جل شانه غفور ورحیمدر اکر فرطاتکزه مغفرتی وسزه رحمتی اولمسه سزه اندن نجات ویرمزدی (وهی تجری بهم فی موج کالجبال) اول سفینه طوفاندن طاغلرکبی موجده انلری کوتوررردی دینلدیکه یوم طوفانده صویوکسك طاغلرك فوقندن اون بش ذراع یوکسلدی (ونادی نوح ابنه) نوح علیه السلام اوغلی کنعانه ندا ایتدی (وکان فی معزل) اول ایسه نوح علیه السلامدن آیرو مکانده ویادینده ایدی (یابنی ارکب معنا) ای اوغل اسلامه کلوب سفینه یه کیرکل که مسلمینله سلامته ایره سن (ولاتکن مع الکافرین) یوخسه کافرلرله بیله اولمغل که هلاکه ایره سن (قال سآوی الی جبل یعصمنی من الماء) کنعان دیدیکه نه اسلامه کلورین ونه سفینه یه کیررین بلکه براولو طاغه صغنورین اول بنی صویه غرقدن قورر (قال لاعاصم الیوم من امر الله) نوح علیه السلام دیدیکه اشبو کونده الله تعالینك عذابی اولان غرقدن قورر شئ یوقدر (الا من رحم) الا اول کیمسه لرکه الله تعالی انلره ایمانی توفیق ایله رحمت ایتمش اوله (وحال بینهما الموج فکان من المغرقین) نوحله کنعان ویاطاغله کنعان بینه برموج حائل اولوب کنعان سائر کفارله بیله غرق اولنلردن اولدی ❁ روایت اولندیکه یوللرده صوچوق اولیجق برمرأه نك سوکلو برصبیسی واردی انی طاغه کوتوروب صوارتدیغنجه انی طاغه یوکسلتدی حتی طاغك باشنه چیقوب صودخی اکا یردی صوانی رقبه سنه ایرشدیکنده صبیسنی اول مرأه باشندن یوقارویه قالدردی حتی که صوباشندن آشوب کندی وصبی غرق اولدی ایمدی الله تعالی کافرلردن کیمسه یه رحمت ایدر اولسه اول کونده اول مرأیه رحمت ایدردی (وقیل یاارض ابلعی ماءك) طوفان امری نهایت بولیجق ارضه دینلدیکه صویکی یوتکل (ویاسماء اقلعی) ویاسماء صویکی طوتغل یاغدرمغل (وغیض الماء) وصوا کسلدی (وقضی الامر) وامردن فراغ ایدلدیکه اول قوم نوحك هلاکی ایدی (واستوت علی الجودی) وسفینه جودی اوزره قرار ایتدیکه اول موصل قربنده جزیره ده برجبلدر (وقیل بعدا للقوم الظالمین) وهلاك شول قومه کیم الله تعالینك رسوللرینی تکذیب ایله کافر اولوب نفسلرینه ظلم ایتدیلر ❁ روایت اولندیکه نوح علیه السلام غرابی کوندردیکیم اکا ارض خبرنی کتوره اول ایسه برجیفه یه راست کلوب انی یمکه باشلدی اندن نوحه خبر کتورمدی نوح علیه السلام کوکرجینی کوندردی اول منقارینه برزیتون

سکا کوسترووب انتقام آلورز بوندن صکره قیامتده آنلرك فعللری اوزره الله تعالی شهادت ایدر (ولکل امة رسول فاذا جاء رسولهم قضی بینهم بالقسط وهم لایظلمون) امم ماضیه دن هرامتی حقه دعوت ایچون رسوللر بعث اولندی اول رسوللری کلدکده ❁ تکذیب ایتملریله رسول ومکذبلرك بینی عدلله قضا وحکم اولنوب ❁ رسوللر نجاتی ومکذبلر هلاکی بولدیلر ❁ انلرك هربری استحقاقیله مجازات اولنوب ظلم اولنمدیلر (ویقولون متی هذا الوعد ان کنتم صادقین) کافرلر استهزا واستبعاد طریقیله یامحمد سن واصحابك اکر صادقلر ایسه کز بووعد ایلدیککز قیامت یانزول عذاب نزمان اوله جق بزه خبر ویرك دیرلر (قل لا املك لنفسی ضرا ولا نفعا الا ماشاء الله لکل امة اجل اذا جاء اجلهم فلا یستأخرون ساعة ولا یستقدمون) دیکه بن نفسم ایچون ضرر ونفعه قادر دکلم ❁ سزك عذابکزك نزولنی نیجه استعجال ایده بیلورم ❁ مکر الله تعالی مراد ایده هر امتك هلاکیچون وقت محدود واردر وقتلری کلدیکی زمان بر آن تأخیر وبر آن تقدیم اولمز ❁ ای مشرکلر سزده عجله ایتمیك وقتی کلدکده اول عذاب سزه دخی کلور ایریشور (قل ارایتم ان اتیکم عذابه

بیاتا اونهار اماذا یستعجل منه المجرمون) دیکه آیا کوردیکز بیلدیکزمی که الله تعالانك اول تعجیل ایتدیککز عذابی کیجه وکوندز وقت شغلده کلورسه ندامتدر اول مجرم مشرکلرك عجله طلب ایتدکلری نه نوع عذابدر ❁ که زیرا عذابك هر نوعی مولم اولوب ملایم اولمز ❁ (ثم اذا ماوقع امنتم به آلئن وقد کنتم به تستعجلون) اکر سزه انك عذابی واقع اولورسه صکره اولزمان سزه نفعی اولیان ایمان یأسی ایدرمیدکز مع هذا مقدم عذابی تکذیب واستهزا ایله استعجال ایدردیکز (ثم قیل للذین ظلموا ذوقوا عذاب الخلد هل تجزون الا بما کنتم تکسبون) بوندن صکره شرك وتکذیب ایله نفسلرینه ظلم ایدنلره دینیلهکه سز شول عذاب دائمی یی دادك که سزك جزا اولنمکز انجق سزك دنیاده کسب ایتدیککز کفر وعصیان سببیله در (ویستنبؤنك احق هوقل ای وربی انه لحق وما انتم بمعجزین) یامحمد سندن خبر ایسترلرکه وعد اولنان قیامت وعذاب حقمیدر سن دیکه بلی ربم حقیچون اول حقدر سز اول عذابدن کیروقالمزسکز (ولو ان لکل نفس ظلمت ما فی الارض لافتدت به واسروا الندامة لما رأوا العذاب وقضی بینهم بالقسط وهم لایظلمون) شرك وکفرله ظلم ایدن هر نفس ایچون اکر یرده کی اولان مال وخزینه کندیسنك اولیدی قیامت عذابندن خلاص (فاصبر) ایچون انی فدا ایدردی واول عذابی کوردکلرنده انك شدتندن ندامتی کتمه نطقه قادر اولمزلر ناس بیننده عدلله حکم اولنوب مؤمنلر نقصان ثواب وکافرلر زیاده عقابله ظلم اولنمزلر (الا ان لله مافی السموات والارض الا ان وعدالله حق ولکن

پیراغن المش وایکی ایاغن باچغه بولاندرمش کلدی انکله نوح علیه السلام صویك اکسلدیکن بیلدی وغرابه خوفله بددعا ایتدی اول اجلدن بیوتنده قرار والفت ایتمزاولدی وکوکرجینك بوینه یشل طوق کیدردی وامامه دعا ایتدی اول اجلدن بیوتنده قرار والفت ایدر اولدی ❁ روایت اولندیکه نوح علیه السلام رجبك اونی پکدیکنده سفینه یه بندی والق آی صو اوزرنده یوریدی وبیت شریفه اوغرایجق یدی شوط طواف ایتدی حالبوکه الله تعالی انی غرقدن رفع ایتمشدی وموضعی صودن خالی قالمشیدی ویوم عاشوراده سفینه یره قرار ایتدی نوح علیه السلام وسفینه اهلی شکرالله اول کونی صائم اولدی دینلدیکه کفاردن عوج بن عنقدن غیری غرقدن قورتلمدی شول سبیدنکه نوح علیه السلام سفینه ایچون برساج خشبه سنه احتیاج اولوب کتورمسنه امکانی اولمیجق عوج انی شامدن اکا کتوردیکی ایچون الله تعالی غرقدن نجات ویردی (ونادی نوح ربه فقال رب ان ابنی من اهلی) نوح علیه السلام رب تعالی یه ندا ایدوب دیدیکه یارب اوغلم اهلمدندر وبکاوعد ایتدك که بنی واهلمی غرق اتمیه سن (وان وعدك الحق) وهروعدکه ایدرسن اول حقدر اندن خلف اولمز (وانت احکم الحاکمین) وسن حاکملرك احکمیسن زیرا که انلردن اعلم واعدلسن (قال یانوح انه لیس من اهلك) الله تعالی اکا دیدیکه یانوح اول سنك اهلکدن دکلدر که انلرك انجاسنی وعدایتدم زیرا که مؤمنینله کافرین بیننده ولایت منقطعه در (انه عمل غیر صالح) زیرا که اول صالح دکل عمل ایشلیوبدرویاخود سنك بندن انك انجاسنی سؤالك عمل غیر صالحدر زیرا که صواب اولمیان شیئ التماسدر سن ایسه انی بیلزسن (فلاتسئلن مالیس لك به علم) ایمدی کنهنه وقوفك اولمیان شیئ بندن سؤاله ایتمکل (انی اعظك ان تکون من الجاهلین) بن سنی منع ایدرین شول کنهنی بیلدیکك شیئ سؤالله جاهلین عداد ندن اولهسن زیرا که کفارك هلاکن سوالتدن صکره انلردن برکافرك نجاتن سؤال ایدهسن (قال رب انی اعوذبك ان اسألك مالیس لی به علم) نوح علیه السلام دیدیکه یارب سکا صغنورین شول صحتنه علم اولمیان شیئ زمان مستقبلده سندن سؤال ایدم (والا تغفرلی وترحمنی اکن من الخاسرین) واکر سؤالده تقریطمی مغفرت وتوبه وفضلکله بکامرحمت ایتمزسك بن اعمالده مغبونلردن اولورم (قیل یانوح اهبط بسلام منا) اکا دینلدیکه یانوح یزدن امن وسلامتله سفینه دن نزول ایت (وبرکات علیك) واوزریکه ثبوت خیرله ویا نسلکده زیاده ایله حتی که آدم ثانی اولهسن (وعلی امم ممن معك) ودخی سفینه ده اولادکدن سنکله اولان مؤمنلرك زریتندن سندن صکره ده کلور قرون اوزره ده ثبوت خیرله وزیادتله (وامم سنمتعهم ثم یمسهم منا عذاب الیم) سفینه ده سنکله اولنلردن امتلر اولورلرکه بزانلری دنیاده کافرین اولدقلری حالده تمتیع ایدرز بعده آخرتده یزدن انلره عذاب الیم ایرر ❁ دینلدیکه انلره مراد هود وصالح ولوط وشعیب علیه السلام اقوامیدر (تلك من انباء الغیب نوحیها الیك) اشبو قصهٔ نوح علیه السلام اخبار غیبدندر که سکا انی جبریل علیه السلام واسطه سیله ایماء ایدرز (ما کنت تعلمها انت ولا قومك من قبل هذا) بوندن اول یامحمد انی نه سن ونه قومك بیلوردی

اکثرهم لایعلمون) اکاه اولك که کوکلرده ویرلرده وایچلرنده اولنلرالله تعالانکدر ❁ فدایه محتاج دکلدر ❁ اکاه اولك که الله تعالانك ثواب وعقاب وعدی حقدر تخلف ایتمزلر ولکن چوق اهل کفرانی بیلمزلر (هو یحیی ویمیت والیه ترجعون) اول الله تعالی

دیریلدر واولدرر وموت وبعثله انك طرفنه رجوع اولنورسکز (یاایها الناس قدجاءتکم موعظة من ربکم وشفاء لما فی الصدور وهدی ورحمة للمؤمنین) ای ناس ربکزدن سزه نصیحت وقلبلرده اولان شك واعتقادفاسده مرضنه شفا کلدی ومؤمنلره ایچون هدایت ورحمت کلدی ❁ یعنی قران کریم ناسی اعمال حسنه یه ترغیب وافعال قبیحه دن تنفیر ایدیجی وشك وشبهه واعتقاد فاسده مرضندن خلاص ایدیجی ومؤمنلره عین هدایت ومحض رحمتله القا ایدیجی برکتاب کلدی (قل بفضل الله وبرحمته فبذلك فلیفرحوا هو خیر مما یجمعون) دیکه الله تعالانك قران کریم فضلیله ودین اسلام رحمتیله وبونلرك انزال واحسانیله فرحلنسونلر انلر دنیانك جمع ایتدکلری ❁ زائل اولیجی لاشی ❁ پارچه لرندن خیرلودر (قل ارایتم ماانزل الله لکم من رزق فجعلتم منه حراما وحلالا قل ءالله اذن لکم ام علی الله

(فاصبر) ایمدی امرالهی اقامته وتبلیغ رسالته وقومکدن ایریشن اذی وجهالته صبرایت نوح علیه السلام کبی (ان العاقبة للمتقین) دنیاده ظفرله وآخرتده فوزله عاقبت شرك ومعاصیدن اتقاایدنلر ایچوندر (والی عاد اخاهم هودا) بزعادقومنه نسبده قرنداشلری هود علیه السلامی رسول کوندردك (قال یاقوم اعبدوا الله مالکم من اله غیره ان انتم الا مفترون) هود علیه السلام انلره دیدیکه یاقوم الله تعالی یه برله کزسزك اندن غیری الهکز یوقدرسزاکا اشراککزده کاذبلرسز (یاقوم لااسئلکم علیه اجرا ان اجری الا علی الذی فطرنی) یاقوم رسالتی تبلیغم اوزره سزدن اجراستمزین بلکه اجرم اول الله تعالینك وعدینه عائددرکه اول بنی خلق ایتدی (أفلا تعقلون) عقولکزی استعمال ایتمزمیسزکه محق مبطلدن وصوابی خطادن بیله سز (ویاقوم استغفروا ربکم ثم توبوا الیه) ویاقوم الله تعالی یه ایمانله مغفرتن دیلکز بعده توبه ایله اکا توسل ایلکز (یرسل السماء علیکم مدرارا) تاکه اوقات حاجتده زروع وبساتینکز سقی ایچون متتابعا یغمور کوندره (ویزدکم قوة الی قوتکم) وقوتکزله قوتکزآرتوره الله تعالی انلره کثرت مطروزیادة قوتی ترغیب ایتدی زیرا انلر زروع وعمارات اهلی ایدیلر ❁ دینلدیکه الله تعالی انلردن اوچ بیل یغموری منع وارحام نسایی عقیم ایتدی هود علیه السلام انلره دیدیکه اکرایمانه کلورسه کزالله تعالی سزه عادتی اوزره یغموری یاغدرر وارحام نساکزك عقیملکن کیدرر اویله اولسه اموال واولادده قوتکز آرتورر (ولاتتولوا مجرمین) یوخسه اجرامکزه مصرّین اولدیغکز حالده ایماندن اعراض ایتمکز (قالوا یاهود ماجئتنا ببینة) دیدیلرکه یاهود دعواکك صحتنه دلالت ایدر حجتله بزه کلمدك (ومانحن بتارکی آلهتنا عن قولك) سنك بوقولکله بز آلهه مزه عبادتی ترك ایدر دکلرز (ومانحن لك بمؤمنین) وبزسکا اجابت وتصدیق ایدردخی دکلرز (ان نقول الا اعتریك بعض آلهتنا بسوء) بزم سکاقولمزبودرکه آلهه مزه سبك سبیله انلرك بعضی خبل وجنوندن سکا سوء ایرکوردی اواجلدن هذیانات وخرافات سویلر اولدك (قال انی اشهد الله واشهدوا انی بری ء مما تشرکون من دونه) هود علیه السلام انلره دیدیکه بن نفسم اوزره الله تعالی یی اشهاد ایدرین ویاقوم سز دخی شاهد اولك که اول الله تعالیدن غیری اکا اشراك ایتدیککز اوثاندن بریئن (فکیدونی جمیعا ثم لاتنظرون) ایمدی سز کندیکز واوثانکز بنم هلاکمه قصد ایدك بوندنصکره بکاامهال ایتمکز (انی توکلت علی الله ربی وربکم) بن الله تعالی یه اعتماد ایتدمکه اول بنم ربمدر وسزك ربکز دریعنی غایت وسعکزی بذل ایدرسه کزده بکاضرر ایرکورمکه قادر اولمزسز زیرا که بن الله تعالی یه توکل ایتمشن (مامن دابة الا هو آخذ بناصیتها) هیچ ردابه یوقدرکه الااول اکاقادر ومالکدر دیلدیکی کیفیت اوزره انده تصرف ایدر (ان ربی علی صراط مستقیم) بنم ربم جل شانه حق وعدل اوزره درانك عندنده معتصم ضایع اولمز وظالم فوت اولمز (فان تولوا فقدابلغتکم ماارسلت به الیکم) اکرایماندن اعراض ایدرسه کز بکا واجب

تفترون) مشرکلره دیکه بکا (تبیان) (ثانی) (۲۶) خبرویرکه الله تعالانك رزقندن سزکجیون کوندردیکی ❁ حرث وانعام کبی ❁ شیلرك کیمنی حرام کیمنی حلال قیلدیکز دیکه بونلری سزه اللهمی اذن ویردی یوخسه الله تعالی یه افترامی ایدرسکز (وماظن الذین یفترون علی الله الکذب یوم القیمة ان الله لذو فضل علی الناس ولکن اکثرهم لایشکرون)

الله تعالايه كذب وافترا ايدنلر ظن ايدرلرميكه قيامتده الله تعالى انلره عقاب ايتيه تحقيق الله عظيم الشان ناسه فضل صاحيدر ❁ كه انزال كتب وارسال رسل ايله حرام وحلالى بيان ايتدى ❁ ولكن ناسك اكثرى بونعمتلره شكر ايتمزلر (وماتكون فى شان وماتتلوا منه من قران ولاتعملون من عمل الا كنا عليكم شهودا اذتفيضون فيه وما يعزب عن ربك من مثقال ذرة فى الارض ولا فى السماء ولا اصغر من ذلك ولا اكبر الا فى كتاب مبين) يامحمد سنكه ايشلردن بر ايشده اولورسين وقرآنيكه الله تعالادن تلاوت ايدرسين وبر عملكه سن وامتك انى ايشلرسز وهنوز عزيمت ايدرسز انلر بزدن كيزلو اولمزكه بزسزك اوزريكزه رقيب وحاضرز ويرده وكوكده ربك عزشانه دن ذره يه موازن برشى مستور اولمز واول ذره دن كوچك وبيوك برشى يوقدر الا لوح محفوظده مكتوب وثابت وظاهردر (الا ان اولياء الله لاخوف عليهم ولاهم يحزنون) آكاه اولك كه الله تعالانك دوست و مقربلرينه كه جك شدائددن خوف وكجمش مطالبدن حزن يوقدر (الذين آمنوا وكانوا يتقون) اوليا انلردركه الله تعالايه ايمان ايدوب اكا مخالفتدن صاقنورلر (لهم البشرى فى الحيوة الدنيا وفى الاخرة لاتبديل لكمات الله ذلك هو الفوز العظيم) انلر (أرأيتم) ايجون دنياده قرآنله آخرتده احسانله مژده واردركه كلام الله ايجون تبديل يوقدر ايشته بومژده انلره نجات عظيمدر (ولا يحزنك قولهم ان العزة لله جميعا هو السميع العليم) يامحمد كافرلرك ❁ اشراك وسكا طعن ❁

اولان ابلاغ والزام حجتى سزه ادا ايتدم نه بنده تفريط ونه سزده عذر قالدى (ويستخلف ربى قوما غيركم) اكر اعراض ايدرسه كز الله تعالى سزى اهلاك ايدر وبراطوع قومى يريكزه بدل ايدركه انلرانى برليوب اكا عبادت ايدرلر (ولاتضرونه شيأ) واعراضكزله اكا برشئ ضرر ايتمزسز بلكه ضررى نفسكزه ايدرسز وياخود اول سزى اهلاكله انك ملكنه برشئ نقص ايرمز زيرا وجود وعدمكز انك عندنده مساويدر (ان ربى على كل شئ حفيظ) بنم ربم جل شانه هر شيئك اوزره رقيبدر اعمالكزدن برشئ اكا خفى اولمز مجازاتكزدن غفلت ايتمز (ولما جاء امرنا نجينا هودا والذين آمنوا معه برحمة منا) وقتاكه عذابمز وياعذابله امرمز كلدى هود عليه السلامى واكا ايمانه كلنلرى رحمتمزله قورتاردق كه انلردرت بيك كشى ايديلر (ونجيناهم من عذاب غليظ) وبزانلرى ريح سمومدن قورتاردق كه اول كفره نك بورونلرندن كيردى برلرندن چيقاردى وانكله عضولرى پاره لنوردى ❁ دينلديكه عذاب غليظله مراد عذاب آخرتدر يعنى بزانلرى عذاب دنيادن قورتاردغمز كبى عذاب آخرتدن دخى قورتارزز (وتلك عاد جحدوا بآيات ربهم وعصوا رسله واتبعوا امر كل جبار عنيد) اشبو عاد قبيله سيدركه رب تعالينك آيتلرينى انكار ايتديلر ورسولى هود عليه السلامه عاصى اولديلر وهر جبار معاند امرينه اتباع ايتديلر (واتبعوا فى هذه الدنيا لعنة ويوم القيامة) انلره اشبو دنياده ريح عقيمله وآخرتده عذاب نارله لعنت تابعه قيلندى (الا ان عادا كفروا ربهم) آكاه اولك كه عاد ربلرينى انكار ويا انك نعمتلرينه كفران ايتديلر (الا بعدا لعاد قوم هود) آكاه اولك كه عاد ايچون رحمة اللهدن بعدويا انلر ايچون هلاك وار دركه انلر هود عليه السلام قومیدر (والى ثمود اخاهم صالحا) بزثمود قومنه نسبده قرنداشلرى صالح عليه السلامى رسول كوندردك (قال ياقوم اعبدوا الله مالكم من اله غيره) اول انلره ديديكه ياقوم الله تعالى يى برلكز اندن غيرى الهكز يوقدر (هو انشأكم من الارض) كه اول اصلكز آدم عليه السلامى ارضدن انشاء ايتدى (واستعمركم فيها) واول ارضده سزى استبقاء وانك عمارتنه اقدار وانى سزه امر ايتدى وياخود مدت عمريكزده ديار كزده سكنا كزله انى تعمير ايتدى واعمار كز انصرامنده نصكره انى غيريلره تحويل ايتدى (فاستغفروه ثم توبوا اليه) ايمدى الله تعاليدن شركدن مغفرت ديلكز وطاعتله اكا رجوع ايلكز (ان ربى قريب مجيب) بنم ربم رحمتله مؤمنلره قريب ودعاايدنلره مجيبدر (قالوا ياصالح قد كنت فينا مرجوا قبل هذا) ديديلركه ياصالح بوندن اول سن بزم ارامزده مرجوايدك كه سنده رشد وسداد آثارين كوروب ديلردك كه سن بزه سيد وامور يمزده مستشار اوله سن ودينده بزه موافقت ايده سن سندن بو قولى ايشيديجك كندكدن رجامزى كسدك (أتنهينا ان نعبد ما يعبد آباؤنا) سن بزى آبا ئمز عبادت ايده كلديكى آلهه يه عبادتدن نهى ايدرميسن (وانا لفى شك مما تدعونا اليه مريب) حالبوكه سن بزى دعوت ايتديكك توحيددن شك وريبده يز (قال ياقوم

أرأيتم ان كنت على بينة من ربي وآتاني منه رحمة) صالح عليه السلام انلره ديديكه ياقوم بكا خبر ويرك كه بن ربمدن بيان وبصيرت اوزره اولوب اول بكا نبوت ويرمشيكن (فمن ينصرني من الله ان عصيته) تبليغ رسالتده وشركدن منعده اكا عصيان ايدرسم انك عذابندن بنى كيم قورتاره بيلور (فما تزيدونني غير تخسير) ايمدى بنى كنديكزه استتباعله بكا خسارتدن غيرى يى آرترمزسز وياخود بكا ديديككز شيئله بنم سزى خسرانه نسبتدن غيرى آرترمزسز (وياقوم هذه ناقة الله لكم آية) وياقوم اشبو ناقة الله بنم نبوتمه سزه علامتدر ❁ روايت اولنديكه انلر صالح عليه السلامدن ديلديلركه برصخرهٔ معينه دن انلره برناقهٔ عشراء چيقاره صالح عليه السلام نعم ديوب دعا ايدنجك فى الحال اندن برناقه چيقدى وكندى كبى برولد طوغردى (فذروها تأكل فى ارض الله ولا تمسوها بسوء فيأخذكم عذاب قريب) ايمدى اول ناقه يى حالنه قوكزكه ارض الله عشب ونباتندن اوتليه وصويندن ايچه يوخسه انى سوءله مس ايتمكز كه ايدرسه كز سزى عذاب عاجل اخذ ايدر (فعقروها فقال تمتعوا فى داركم ثلاثة ايام ذلك وعد غير مكذوب) انلر ايسه اكا مخالفت ايدوب اول ناقه يى قتل ايتديلر صالح عليه السلام انلره ديديكه ايمدى منازلكزده وياداريكز دنياده اوچ كون اربعا وخميس وجمعه يى تعيش ايدرسزاول كونده يوزلريكز صرارر ايكنجى كونده قزارر اوچنجى كونده قرارر درد نجى كونده هلاك اولورسزاشبو بر وعددركه انده كذب يوقدر اويله اولسه حال انك ديديكى منوال اوزره اولدى (فلما جاء امرنا نجينا صالحا والذين آمنوا معه برحمة منا ومن خزى يومئذ) وقتا كه عذابمز وياعذابله امريمز كلدى صالح عليه السلامى وانكله بيله مؤمنلرى عنديمزدن رحمتله اول عذابدن واول كونك هولندن قورتاردق (ان ربك هو القوى العزيز) ربك جل شانه اخذنده متين واكا عصيان ايدنه منتقمدر (واخذ الذين ظلموا الصيحة) كافر اولنلرى جبريل عليه السلام صيحه سى اخذ ايدوب انكله صدر لرنده قلبلرى پاره لندى (فاصبحوا فى ديارهم جاثمين) دارلرنده ايكن يقلوب هلاك اولديلر (كأن لم يغنوا فيها) كان ديارلرنده اقامت ايتمديلر (ألا ان ثمود كفروا ربهم الا بعدا لثمود) آكاه اولك كه ثمود قومى ربلرينه كافر اولديلر الله تعالينك رحمتدن بعد وهلاك انلره ايردى (ولقد جاءت رسلنا ابراهيم بالبشرى) بزم رسوللريمز ابراهيم عليه السلامه اسحاق ويعقوبى تبشيرله وياقوم لوط اهلاكنى تبشيرايله كلدى ❁ دينلديكه اول رسوللر ملائكه دن اوچ كشى ايدى جبرائيل وميكائيل واسرافيل ايدى برقولده انلر طقوز ويااون ايكى ملك غلمان صورتنده ايديلر (قالوا سلاما قال سلام) انلرا كا سلام عليك واول انلره عليكم السلام ديدى ❁ دينلديكه انكله مراد صلح ايدى يعنى بزسكا امن وصلاحله كلمشز يوخسه اخافه واضرارله دكل (فما لبث ان جاء بعجل حنيذ) ابراهيم عليه السلام اكلنيوب انلره برسمز بوزاغوبى بريان ايتمش اوكلرينه كتوردى اشبو ضيافتك مشروعيتنه واكا مبادرتك استحبابنه دليلدر (فلما رأى ايديهم لا تصل اليه نكرهم

الله تعالا نكدر ❁ بونلركه اشرف مكونات ايكن هيچ برى ربوبيته صالح اولمينجه جمادات نيجه اوله بيلور ❁ شونلركه الله تعالادن غيريه شريك اتخاذ ايله عبادت ايدرلرنيه تابع اولورلرانلرك اكا تبعيتلرى تابعلرينى حقه تقرب ايتديرر ظنيله درانلر شريك نسبتنده كذب ايدرلر (هو الذى جعل لكم الليل لتسكنوا فيه والنهار مبصرا ان فى ذلك لايات لقوم يسمعون) اول الله تعالادركه سزكچون كيجه يى قرا كولق قيلدى ❁ كه كوندزكى شغل وزحمتدن انصرافله ❁ آنده راحت ايده سز وكوندزى روشن قيلدى ❁ كه معاملاتكزله تعيش ايده سز ❁ تحقيق بوروزوشبى ونور وظلمتى يراتمسى قرآنى جان قولاغيله دكلين قوم ايچون وحدانيتنه نشان وعلامتلردر (قالوا اتخذ الله ولدا سبحانه هو الغنى له ما فى السموات وما فى الارض ان عندكم من سلطان بهذا اتقولون على الله مالا تعلمون) كافرلر الله تعالى ولد اتخاذ ايتدى ديديلر الله تعالى اندن منزهدر ❁ زيرا ولد اتخاذى احتياج سببيله در ❁ اول ايسه اندن غنيدركه سموات وارضده اولان اشيانك جمله سى انك ملكيدر اى كافرلر سزك عندكزده الله تعالايه ولد عزونده هيچ برحجت وبرهانكز يوقدر بيلديككز شيئ الله تعالى حقنده سويلر وكذب وافترا ايدرميسكز (قل ان الذين يفترون على الله الكذب لا يفلحون)

دیکه شونلرکه الله تعالایه اتخاذ ولد واضافت شریك ایله کذب وافترا ایدرلر انلره جهنم عذابندن فلاح وجنته دخول یوقدر (متاع فی الدنیا ثم الینا مرجعهم ثم نذیقهم العذاب الشدید بما کانوا یکفرون) الله تعالایه کذب وافترا ایدن اول کافرلرك دنیاده برخوردار لقلری مهلتی برقاچ کوندر صکره رجوعلری بزه در بعده کفرلری سببیله انلره عذاب شدیدی داتدیررز (واتل علیهم نبأ نوح اذقال لقومه یاقوم ان کان کبر علیکم مقامی وتذکیری بایات الله فعلی الله توکلت فاجمعوا امرکم وشرکاءکم ثم لایکن امرکم علیکم غمة ثم اقضوا الی ولاتنظرون) یامحمد اهل مکه یه نوح علیه السلامك خبرینی تلاوت ایله اولوقتکه قومنه ❁ یعنی اولادقابله ❁ دیدیکه ای قوم اکر بنم سزك بینکزده اقامتم وسزی آیات الهی تذکیر ایله حقه دعوتم سزه کران کلدیسه سزك کیدکزدن بن الله تعالایه توکل ایلدم امدی امریکزی محکم ایدوب شرکاکزله بیله قصد مه اتفاق ایدك صکره بنم هلاکمه قصد کزکزلو اولیسوب آشکاره اولسون بعده بلاامهال ایستدیککزی اجرا ایدك (فان تولیتم فاسالتکم من اجر ان اجری الا علی الله وامرت ان اکون من المسلمین) اکر بنم دعوتمدن وقولمی قبولدن اعراض ایدرسکز دعوتم ایچون بن سزدن اجرت ایستدمدم بنم اجرتم انجق الله تعالی اوزرینه در ❁ که بکا ثواب عظیم احسان ایده جکدر سز کرك ایمان ایدك کرك اعراض ایدك وبن (علیه) امر اولندمکه انك حکمنه اطاعت ایدوب غیریدن طلب ایتیم (فکذبوه فنجیناه ومن معه فی الفلك وجعلناهم خلائف واغرقنا الذین کذبوا بایاتنا فانظر کیف کان عاقبة المنذرین) انلرانی تکذیبده اصرار ایتملریله بزنوح علیه السلامه وانکله سفینه ده واوجس منهم خیفة) چون ابراهیم علیه السلام انلرك بریانه ال اوزاتمدقلرین کوردی اول فعللرینه انکار ایدوب قلبنده انلردن خوفی اضمار ایتدی زیرا انلرك عادتنده قجان ضیف طعاملرندن یمسه ظن ایدرلردیکه انك کلمسی خیره اولمیه شره اوله (قالوا لاتخف انا ارسلنا الی قوم لوط) وقتا کهاول ملائکه ابراهیم علیه السلامدن خوف اثرین حس ایتدیلر دیدیلرکه یاابراهیم بزدن خوف ایتمکل بزملائکه یز لوط قومنه عذابله ارسال اولنمشز وطعامکه ال اوزاتمدیغمزز یرا کهبزاکل وشربدن مبرایز (وامرأته قائمة فضحکت) وابراهیم علیه السلامك خاتونی که ساره بنت هاران بن ناخور ایدی ابراهیم علیه السلامك عمیسی قیزی ایدی وراء سترده طوروب انلرك محاوره سین ایشیردی ویاخدمت ایچون قارشو لرنده طوررردی ❁ خوفنك زوالنه ویااهل فسادك هلاکنه ویاخود رأینده اصابتنه سوینوب کولدی زیرا اول ابراهیم علیه السلامه دیردیکه لوطی یانکه آنفل که لابد اول قومه عذاب ایریسردر ❁ دینلدیکه یعنی اول حیض کوردی (فبشرناها باسحق ومن وراء اسحق یعقوب) بزاکا یعنی ساره یه ولدی اسحاقله واول ولدنك ولدی یعقوبله تبشیر ایتدك حتی که اول ولدنك ولدین کورمکه ایریشه ابن عباس رضی الله تعالی عنه ایدر انك کولمسی کندینك وزوجنك کبرسنلرنده ولدلری اولمسنه ایدی اویله اولسه آیتده تقدیم وتأخیر اولور یعنی انك امرأسی قائمه ایدی اول حالتده بزاکا اسحاقله وانك ولدی یعقوبله تبشیر ایتدك اکا سوینوب کولدی (قالت یاویلتی ءألد وانا عجوز وهذا بعلی شیخا ان هذا لشیء عجیب) ساره رضی الله عنها تعجبندن الیله یوزین اوروب دیدیکه یاعجبا بندن ولدمی اولور حالبوکم بن طقسان ویاطقسان طقوز یاشنده عجوزین وزوجم ایسه یوزویابوزیکرمی یاشنده پیردرایمدی بزم کبی ایکی یاشلودن ولد کلمسی عادت حیثیتندن شیء عجیبدر یوخسه قدرت حیثیتندن دکل (قالوا أتعجبین من امر الله) ملائکه ساره یه دیدیلرکه الله تعالینك امرنه تعجبمی ایدرسن اکا تعجب ایتمکل زیرا اول نه شیء اراده ایدرسه اول اولور (رحمة الله وبرکاته علیکم اهل البیت) یااهل بیت ابراهیم الله تعالینك رحمت وبرکاتی اوزریکزه اولسون (انه حمید مجید) اول الله تعالی حمدی مستوجب اولان اشیایی ایشلر وخیر واحسانی چوق ایلردر (فلما ذهب عن ابراهیم الروع وجاءته البشری یجادلنا فی قوم لوط) وقتا کهابراهیم علیه السلامدن خوف کیدوب بشارت کلدی قوم لوط شاننده بزم رسولریمزه مجادله یه باشلدی دیدیکه قوم لوط مدائنده مؤمنلردن اللی کشی اولورسه ینه اول عصیان ایدنلری هلاك ایدرمیسز دیدیلرکه ایتمزز اندن دیدیکه مؤمنلرقرق ایسه ده ویااوتوز ایسه ده حتی بش ایسه ده هلاك ایدرمیسز دیدیلرکه ایتمزز اندن دیدیکه مؤمن براولورسه ده ینه هلاك ایدرمیسز دیدیلرکه ایتمزز اویله اولسه ابراهیم علیه السلام دیدیکه ایمدی لوط علیه السلام انده در دیدیلرکه بزاندهاولانی بیلورز لوطی واهلنی قورتاررز الامرأسنی دکل ❁ دینلدیکه قوم لوط درت بیك کره بیك کشی ایدیلرکه هلاك اولدیلر (ان ابرهیم لحلیم اواه منیب) ابراهیم

اولان ❀ مردوزن سکسان ❀ کشیبه نجات ویروب انلری هالکینه خلفا قیلدق واول آیتلریمزی تکذیب ایدنلری طوفانله غرق ایتدك دیدهٔ عبرتله نظر ایله که بویله پیغمبرلرك انذاریله ایمانه کلمینلرك عاقبتلری نیجه اولدی (ثم بعثنا من بعده رسلا الی قومهم فجاؤهم بالبینات فما کانوا لیؤمنوا ﴿ ٢٠٥ ﴾ بما کذبوا به من قبل کذلك نطبع علی قلوب المعتدین) نوح علیه السلامدن صکره قوملره رسوللر کوندردك که انلر دعوالرینی اثبات ایدر معجزه لریله کلدیلر مقدم بولندقلری تکذیبلری سببیله ایمان ایتمدیلر بونلرکبی حددن تجاوز ایدنلرك ضلالتله الفتلریچون قلبلرینك اوزرینه مهر وضع ایده‌رز (ثم بعثنا من بعدهم موسی وهرون الی فرعون وملائه بایاتنا فاستکبروا وکانوا قوما مجرمین) بو پیغمبرلردنصکره موسی وقرنداشی هرون علیهما السلامی ❀ عصا ویدبیضا وسائر ❀ آیتلریمزله فرعون وقومنه کوندردك انلر استکبارله ایمانی قبول ایتمیوب تکذیبی معتاد ایله قوم مجرملردن اولدیلر (فلما جاءهم الحق من عندنا قالوا ان هذا لسحر مبین) وقتا که موسی علیه السلام بزم عندمزدن حق معجزه ایله کلدی انلر بو سحر ظاهردر دیدیلر (قال موسی اتقولون للحق لما جاءکم اسحر هذا ولا یفلح الساحرون) موسی علیه السلام انلره سزه حق ومعجزه ایله کلانه سحرمی دیرسکز نبوته علامت اولان شی سحرمیدر ساحرلر دنیاده وآخرتده فلاح بولمزلر دیدی (قالوا اجئتنا لتلفتنا عما وجدنا علیه آباءنا وتکون لکما الکبریاء فی الارض وما نحن لکما بمؤمنین) انلر موسی وهرون علیه السلامه سز بزی بابامزدن بولدیغمز شیدن دوندرمك ایچونمی کلدیکز ویر یوزنده بیوکلك

علیه السلام کندویه اساءت ایدنه انتقامه عجول دکل ایدی وذنوب اوزره تأوهی وناس اوزره تأسفی چوق ایدردی الله تعالی یه مراجعت ایدیجی ایدی وبونکله مقصود انی مجادله یه تحمیل ایدن رقت قلبی وفرط ترحمی ایدی (یا ابراهیم اعرض عن هذا انه قد جاء امر ربك وانهم آتیهم عذاب غیر مردود) ملائکه دیدیلر که یا ابراهیم بو جدالدن اعراض ایتکه ربك جل شانه نك قضاء ازلیسی مقتضاسنجه انلره عذاب امری کلدی اول انلرك حالنه اعلمدر انلره عذاب ایرردی جدال ودعا ویا انك غیری برشیئله رد اولنور دکلدر (ولما جاءت رسلنا لوطا) وقتا که ملائکه دن رسوللریمز لوط علیه السلامه حسان الوجوه غلمان صورتنده کلدیلر (سیء بهم وضاق بهم ذرعا) انلرك کلمسی اکا حزن ویردی وصدرینه ضیق ایردی شول سببدنکه انلری اناس ظن ایدوب قومی انلره سوءله قصد ایتدیکنده انلری دفعه چاره‌سی اولمیه بیلمدیکه انلره نزول ورجوعدن قنغیسیله امر ایلیه (وقال هذا یوم عصیب) ونفسنده اشبو کون عجب شدید اولور دیو کمال حزن اظهار ایلدی ❀ روایت اولندیکه وقتا که ابراهیم علیه السلامه کلان ملائکه انك قتندن چیقوب لوط علیه السلامه نصف نهارده کلدیلر اول ایسه ارضنده ایشلردی ❀ برقولده اودون کسردی الله تعالی اول ملائکه یی کوندردیکنده امر ایتمشیدیکه لوط قومنی هلاك ایتمیه لر حتی لوط علیه السلام انلرك سوء افعالنه وفسادنه درت کره شهادت ایلیه ❀ چونکه انلر لوط علیه السلامه ضیف اولمق دیلدیلر لوط علیه السلام انلره اکرامله اوکلرینه دوشوب برازمسافه یوریدیکندنصکره دیدیکه بو قریه اهلی شاننده سزه نه خبر ایردی دیدیلر که انلرك شانی ندر دیدیکه شهادت ایدرینکه بالله اشبو قریه اهلی عملده اهل ارضك شریدرلر ودرت کره بو سوزی انلره سویلدی بعده انلرله منزلنه کیردی ❀ دینلدیکه لوط علیه السلام هر کره که انی سویلدی جبریل علیه السلام ملائکه یی اکا اشهاد ایتدی ❀ روایت اولندیکه ملائکه لوط علیه السلامك منزلنه کلوب اکا دارنده ملاقی اولدیلر اول محلده لوطك اهل بیتندن غیری کمسنه یوغیدی مکر لوطك مرأه‌سی منافقه ایدی برحاجتنه کیدرکبی اولوب قومنه واردی اشته الآن لوطك منزلنه شو وصفلو خوب یوزلو جوانلر کلوبدر دیو خبر ویردی (وجاء قومه یهرعون الیه) هماندم قومی سرعتله اکا اضیافدن فاحشه طلبیچون کلدیلر (ومن قبل کانوا یعملون السیئات) حالبوکه انلر لوطه کلمزدن اول فواحش ایدرلردی واکا اعتیادلری سببیله یوزلرندن حیا کیدوب مجاهره دن تحاشی ایتمز اولمشلردی (قال یا قوم هؤلاء بناتی هن اطهر لکم) لوط علیه السلام انلره دیدیکه اشبو بناتم سزه اطهردر تزوج ایدك اضیافنی بناتیله حمایت ایتمك دیلدی زیرا اول وقتده مسلمه یی زوج کافره تزویج جائز ایدی نتکیم پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم قبل الوحی قزین عتبة بن ابی لهبه تزویج ایتمشیدی حالبوکه اول کافر ایدی ❀ دینلدیکه بناتله مراد کندیلرك نساءلری ایدی ❀ زیرا هر نبی شفقت وتربیت حیثیتندن امتنك ابیدر ویا انی دیمسی انلری دفع ایچون یوخسه تحقیق ایچون دکل (فاتقوا

سزكچوتمى اوله‌جق بز سزك الله تعالانك رسولى اولديغكزه اينانور دكلرز ديديلر (وقال فرعون ائتونى بكل ساحرعليم) فرعون قومنه علم سحرده ماهر اولنلرك جميعنى بكا كتورك ديدى (فلما جاء السحرة قال لهم موسى القوا ماانتم ملقون) ساحرلر كلدكلرنده موسى عليه‌السلام انلره آته‌جق عصاوايپلركزى آتك ديدى (فلما القواقال موسى ماجئتم به السحران الله سيبطله ان الله لايصلح عمل المفسدين) وقتاكه ساحرلر عصا وايپلرينى القا ايتديلر موسى عليه السلام انلره سزك كتور ديككز شى سحردر الله تعالى انى قريبا ابطال ايدر الله تعالى مفسدلرك عملنى اصلاح ايتمز ديدى (ويحق الله الحق بكلماته ولوكره المجرمون) الله تعالى كلماتيله يعنى حكم وقضاسيله حقى اثبات ايدر اكر مجرم كافرلرانى كريه كورسه‌لرده (فما امن لموسى الاذرية من قومه على خوف من فرعون وملائهم ان يفتنهم وان فرعون لعال فى الارض وانه لمن المسرفين) موسى عليه السلامه انجق كندو قومى اولان بنى اسرائيل اولادلرينك كنجلرندن بعضلرى ايمانه كلدى انلر دخى فرعون ورؤساسندن وكندو بابالرندن انلره برعذاب وفتنه اولمق خوفى اوزره ايديلر زيرا فرعون ارض مصرده متكبر وطاغى واولقدر حدى تجاوز ايتمشيدىكه ربوبيت دعواسنده ايدى (بقريب) چونكه دخى ايمان ايتمش امرأة فرعون ومؤمن آل‌فرعون وخازن فرعون وسائر يتمش كشى اولديغى منقول اولمغله انلرك دخى انالرى بنى اسرائيلدندى ديملدى (وقال موسى ياقوم ان كنتم آمنتم بالله فعليه توكلوا ان كنتم مسلمين)

الله ولاتحزون فى ضيفى) ايمدى الله تعاليدن قورقوب فواحشى ترك ايدك اضيافم شاننده بنى فعل خبيثكزله اخزاء وافضاح ايتمكز (أليس منكم رجل رشيد) هيچ اراكزده برر جل رشيد يوقيدركه سائريكزى حقه اهدا ايده ويا امر معروف ونهى منكر ايده (قالوا لقد علمت مالنا فى بناتك من حق) ديديلركه يالوط بيلورسنكه سنك بناتكده حاجت وشهوتمز يوقدر زيرا كه انائه اتيان طريق ومذهبمز دكلدر (وانك لتعلم مانريد) ومرادمز نه ايدوكن بيلورسنكه اول رجاله اتياندر (قال لوان لى بكم قوة) لوط عليه‌السلام انلره ديديكه اكرسزى انلردن دفعه قدرتم اولسه (اوآوى الى ركن شديد) ويابن عشيرت منعه يه انضمام اولسه سزكله قتال ايدردم وسزى انلردن منع ايدردم زهرى ايدر الله تعالى لوط عليه السلام مدنصكره هربعث ايتدبكى پيغمبره عشيرتندن منعه قيلدى ❁ اهل تفسير ايدر اندن لوط عليه السلام اوينك قپوسين بركيدوب كندى ملائكه ايله ايچروده قالدى وقپونك آردندن قومنه يلوارر وآند ويررردى وانلر ايسه ديوارى يقمغه چالشور لردى چون ملائكه كنديلر سبيله لوط عليه السلامه قومندن ايريشن شدائدى كوردىلر (قالوا يالوط انا رسل ربك لن يصلوا اليك) ديديلركه يالوط ركنك شديددر بزربك جل شانه‌نك ملائكه‌دن رسوللريز قومك سكا سوء اصابتنه قادر اولمزلر خاطرك خوش طوت قپويى آچوب بزمله انلرى تخليه ايت اويله اولسه لوط عليه السلام قپويى آچدى ايچرو كيردىلر همانديم جبريل عليه السلام خلق اولنديغى صورته كيروب طور دى وقناديله بركزين يوزلرينه اوردى انكله كوزلرى طمس اولنوب اعمى اولديلر كيده‌جك يوللرين بولميوب فرياد ايدرك اول آرادن منصرف اولديلر لوطك اوينده ساحرلر كلمش بزى بوحاله ايركوردىلر يالوط ايرته بزدن نه مصيبته ايررسن ديووعيد ايدرك اهللرينه ايردىلر ملائكه اكا ديديلركه يالوط انلردن قورقوب اوشمكل زيرا كه بوصباحن بزانلرى اهلاكه امراولنمشز (فاسر باهلك بقطع من الليل) ايمدى كيجه‌دن برطائفه كيجك اهلكله يوله كيروب كيتكل (ولايلتفت منكم احد) وسزدن هيچ كسه تخلف ويا وراسنه نظر ايتمسون (الا امرأتك) الاخاتونك وراسنه نظرايدوب هلاك اولور ❁ چون لوط عليه‌السلام امراولنديغى وقتده اهليله يوله كيردى وخاتوننده غيريه ورا كزه نظرايتمكز ديواصمرلدى الاخاتونينه دكل (انه مصيبها ما اصابهم) زيرا قوم لوطه ايريشن عذاب اكا دخى ايريشور اكابناء لوط عليه السلام اهليله كيدركن هدهٔ عذاب ايشيدلدى خاتونى ياقوماه ديوب وراسنه نظرايتدى همانديم اكابرطاش ايريشوب اول محلده انى قتل ايتدى برقولده لوط عليه‌السلام كيدىجك خاتونن قوميله آليقودى زيرا كه اول انلردن ايدى وملائكه يه ديديكه قومك هلاكى نوقتده درديديلركه (ان موعدهم الصبح) انلرك موعد هلاكى صبحدر لوط عليه السلام ديديكه ديلرمكه هلاكلرى اندن اسرع وقتده اوله ملائكه ديديلركه (أليس الصبح

بقریب) صبح قریب دکلیدر نیچون استعجال ایدرسن دینلدیکه جبریل علیه السلام لوط علیه السلامی وایکی قزینی ومالنی قنادی اوزره الوب مداین قوم لوطدن زغر نام مدینه یه ایلتدی زیرا انك اهلی سائر مدینه لرك اهالیسی کبی عمل خبیث اوزره دکلدر ایدی (فلما جاء امرنا جعلنا عالیها سافلها) وقتا که انلره عذابله امریمز کلدی قوم لوط قراسنك اوستلرینی التلرینه دوندردك روایت اولندیکه جبریل علیه السلام قنادنی قوم لوط قریه لرینك التنه صوقوب دفعة جیمن سمایه قالدردی حتی که خروسلرینك صیاحن وکلابلرینك نباحك اهل سماء ایشتدیلر حالبوکه انلرك نه برقابی دوکلدی ونه براویوری اویاندی بعده اوستنی التنه چویروب یره براقدی (وامطرنا علیها حجارة من سجیل منضود) واول قریه لراوزره ویاخود اول قومدن آیرومکانده بولنانلر واهل سفر اولنلر اوزره باچقدن دوزلمش طاشی یغمورکبی بری برینك اردنجه یاغدردق (مسومة عندربك) که اول رب تعالینك خزائنده عذاب ایچون معلمه ویابیاض وحمرت ایله معلمه ویاحجارهٔ ارضدن متمیز سیماایله معلمه ویااوزرینه رمی اولنه جق کشینك اسمیله معلمه ایدی (وماهی من الظالمین ببعید) اول حجاره اشبوامتك ظالملرندن بعید دکلدر آثارده کلدیکه هیچ برظالم یوقدرکه الااول هر ساعتده اوزرینه طاش یاغمغه عرض اولنور ❁ روایت اولندیکه اول حجاره قوم لوطك شذاذ ومسافرینه بلاددن قنده بولندیلر ایسه ایروب اولدردی حتی انلردن بررجل حرمدکیردی حجاره ایسه باشی برابرنده هواده معلق قرق کون طوردی حرمدن طشره چیقدیغی کبی اول حجاره دخی انك اوزرینه دوشوب اولدردی (والی مدین اخاهم شعیبا) بزمدین بن ابراهیم علیه السلام اولادینه ویامدین اهلنه شعیب علیه السلامی رسول کوندردك (قال یاقوم اعبدوا الله مالکم من اله غیره) اول انلره دیدیکه یاقوم الله تعالی یی برلیوب یالکز اکا عبادت ایدك اندن غیری الهکز یوقدر (ولاتنقصوا المکیال والمیزان) بیع وشرا کزده کیل ووزنده نقص ایتمکزکه اول انلرك عادتی ایدی (انی اریکم بخیر) زیرا بن سزی نعمت وسعتده کوررینکه اندن توبه ایتمزسکز زوال نعمت وحلول نقمت ایله جزا اولنور سز (وانی اخاف علیکم عذاب یوم محیط) وبن سزه یوم قیامت عذابندن قورقارینکه اول سزی احاطه ایدوب اندن هیچ بریکز قور تلیه سز (ویاقوم اوفوا المکیال والمیزان بالقسط) ویاقوم مکیال ومیزان عدلله اتمام ایدك زیاده ونقصانسز زیرا که ازدیاد اکرچه مندوبدر لکن مأموربه دکلدر (ولاتبخسوا الناس اشیاءهم) وناسك حقوقنی نقص ایتمکز اکرچه شئ یسیر ایسه ده (ولاتعثوا فی الارض مفسدین) ویر یوزنده سرقه وغارت وسائر انواع فساد ایله حقوق ناس نقصنه سعی ایتمکز (بقیة الله خیرلکم) الله تعالینك سزه حرام ایتدیکی شیئدن تنزهدنصکره حلالدن سزه ابقاء ایتدیکی شئ خیرلودر اندنکه تطفیفله جمع ایدرسز (ان کنتم مؤمنین) اکر قولمی تصدیق ایدرسکز (وماانا علیکم

انلری اوزریمزه مسلط ایدوب بزی هلاك ایتدرمه دیدیلر (ونجنا برحمتك من القوم الکافرین) وبزه رحمتکله قوم کافرینك قصد ومکرندن نجات احسان ایله دیدیلر (واوحینا الی موسی واخیه ان تبوا لقومکما بمصر بیوتا واجعلوا بیوتکم قبلة واقیموا الصلوة وبشر المؤمنین) بز موسی وقرنداشنه قوملریچون شهر مصرده خانه اخذ ایدوب برلشدیرمکی وحی ایتدك وسزوقومکز خانه لریکزی قبله یه متوجه مصلی ایدك ونمازه ارکانیله قیام ایدك یاموسی خانه لرنده نماز قیلان مؤمنلره دنیاده نجات واخرتده درجاتله مژده ایله ❁ منقولدرکه بنی اسرائیل نمازلرینی معبدلرنده ادا ایدرلردی موسی علیه السلام رسالتله کلدکده فرعون اول معبدلرینی هدم ونمازدن منع ایلدی بناء علیه فرعون عبادتلرینه مطلع اولمق ایچون بیوتلرینی مساجد اتخاذ ایدوب انده عبادت ایتملریله امر اولندیلر (وقال موسی ربنا انك اتیت فرعون وملاءه زینة واموالا فی الحیوة الدنیا ربنا لیضلوا عن سبیلك ربنا اطمس علی اموالهم واشدد علی قلوبهم فلا یؤمنوا حتی یروا العذاب الالیم) موسی علیه السلام یاربنا فرعونه وقومنه سن حیات دنیاده لباس ومتاع ونقود وانعام

وانواع اشیا ویردك کناسی سنك یولندن اضلال ایدرلر یاربنا مالاری اوزرینه اثرمحو ومسخ کوندروقلبلرینك اوزرینه مهر وضع ایله که ایمانله منشرح اولمسونلرتا که الملو عذابی کوره‌لر دیدی مرویدرکه انلرك نقود وامتعه واطعمه وجمیع مالاری طماش اولدی بو دخی طقوز ﴿ ۲۰۸ ﴾ معجزه‌سنك بریدر دینلدی (قال قداجیبت دعوتکما فاستقیما ولاتتبعان سبیل الذین لایعلمون) الله تعالی تحقیق دعا کبزه اجابت اولندی دعوت والزام حجتده مقیم اولوب عجله ایتمیك ووعدهٔ حقی بیلمزلرك یولنه تبعیت ایتمیك بیوردی ❁ مرویدرکه موسی علیه السلام دعا ایدوب هرون علیه السلام آمین دیدیکه خطاتثنیه اولدی ودعالریله اجابتی بنی قرق سنه اولدی دینلدی (وجاوزنا ببنی اسرائل البحر فاتبعهم فرعون وجنوده بغیا وعدوا حتی اذا ادرکه الغرق قال امنت انه لااله الا الذی آمنت به بنو اسرائیل وانا من المسلمین) بزبنی اسرائیله بحر قلزمی کچوردك فرعون وعسکری ظلم وتعدیله انلرك اردنجه بحره کلدیلرتا که فرعونیلره غرق ظهور ندہ فرعون بنی اسرائیلك ایمان کتوردکی الهدن غیری الهیوق ایدوکنی تصدیق ایتدم وبندخی مسلمانلر دنم دیدی ❁ بوقصه‌نك تفصیلی سورهٔ شعراده ذکر اولنسه کرکدر ان شاء الله تعالی (الئن وقد عصیت قبل وکنت من المفسدین) (رمی) مقدما پیغمبری دیکلمیوب عصیان وفساد ده اولدك شمدی الکدن اختیارك کیدوب نفسکدن مأیوس اولدیغکده می ایمان ایدرسن ❁ مرویدرکه جبریل علیه السلام برکون دیوان مظالم فرعونه کلوب بو صورتله برفتوا کوسترديکه بربنده افندیسنك نعمتیله

بحفیظ) بن سزی قبایحدن حفظ ایدیجی دکلن ویاخود نعم اللهی سزکیچون حفظ ایدردکلن اکرسوء صنیعکزی ترك ایتمزسکز (قالوا یاشعیب أصلوتك تأمرك ان نترك مایعبد آباؤنا) دیدیلرکه یاشعیب صلاتك سکا امر ایدرمیکه آبائمزك عبادت ایتدیکی اصنام عبادتن ترکنی بزه تکلیف ایده‌سن (اوان نفعل فی اموالنا مانشاء) ویاخود اموالمزده زیاده ونقصان دیلدیکمز شیئی ایشلمامزی ترکنی تکلیف ایده‌سن ❁ دینلدیکه انلردراهم ودنانیر قطعنه معتاد لرایدی شعیب علیه السلام ایسه انلری اندن نهی ایدردی (انك لانت الحلیم الرشید) سن ایسه زعمکده حلیم رشیدسن قومك دینه مخالفت سکامناسب اولمز (قال یاقوم أرأیتم ان کنت علی بینة من ربی ورزقنی منه رزقا حسنا) شعیب علیه السلام انلره دیدیکه بکاخبر ویرك که اکر بن ربم جل شانه دن علم ونبوت اوزره اولسم واول بکامال حلال ویرسه اشبوسعادت روحانیه وجسمانیه‌یی جامع انعامندنصکره بکاوسعت اولورمیکه انك وحینه خیانت وامرونهینه مخالفت ایدم (ومااریدان اخالفکم الی ما انهیکم عنه) اراده ایتمزینکه سزی برشیئدن نهی ایدوب بعده اول شیئی کندم ارتکاب ایدم زیرا لسانله وعظ ایدوب عملدن خالی اولان کشی واعظ دکلدر (ان اریدالا الاصلاح ماستطعت) سزه امر بالمعروف ونهی عن المنکر ایتمکله مرادم دکل الااستطاعتم اولدیغجه سزی اصلاحدن اکراصلاحی سزك اولدیغکز حالتده بولسم سزی اندن نهی ایتمزدم (وماتوفیقی الا بالله) بنم حق وثواب اصابتنه توفیقم دکل الا الله تعالینك هدایت ومعونتیله‌در (علیه توکلت) اکاتوکل واعتماد ایتدمکه اول هرشیئه قادر ومتمکندر انك ماعداسی حد ذاتنده عاجزدر بلکه درجهٔ اعتباردن ساقطدر (والیه انیب) جمیع امورمده وبکاایریشن نوائبده اکارجوع ایدرین (ویاقوم لایجرمنکم شقاقی ان یصیبکم مثل ما اصاب قوم نوح اوقوم هود اوقوم صالح) ویاقوم بنم معاداتم سزی تحمیل ایتسون غرقدن نوح قومنه وریحدن هودقومنه ورجفه دن صالح قومنه ایریشن سزه دخی ایریشه (وماقوم لوط منکم ببعید) قوم لوط ایسه زمانده ویامکانده سزدن بعید دکللردر اکراندن اول لکن اعمالی معتبر اولمزسکز انلرکله معتبر اولك که کفرده ومساویده انلرسزدن بعید دکللردر ایمدی انلره اصابت ایدن سزه دخی اصابت ایتمسی بعیداولمز (واستغفروا ربکم ثم توبوا الیه) وشرکدن رب تعالی یه استغفار وعمل معاصیدن اکارجوع ایدك (ان ربی رحیم ودود) که بنم ربم جل شانه تائبلره رحمتلو ولطف واحسان ایتمکده بلیغ ومودتلودر (قالوا یاشعیب مانفقه کثیرا مما تقول) دیدیلرکه یاشعیب بزه سویلدیکك کثیرنی فهم ایتمز زعقلده قصور لری ویاعدم تفکر لریچون ویاانی دیملری انك کلامنه استهانتلریچون ویاکا اذهانلرین شدت نفرتلرندن القاایتمدکلریچون اوله (وانا لنریك فینا ضعیفا) وبزسنی آرامزده ضعیف کوررز سکا سوء اراده ایتسه‌وز امتناعه قادر دکلسن ویامهین سن که عزك یوقدر (ولولا رهطك لرجمناك) اکرعشیرتك اولمسیدی

رمی احجارله ویااصعب وجهله سنی قتل ایدردك (وما انت علینا بعزیز) وسن ایسه اوزریمزه عزیزدکلسین که عزتك سنی بزم قتلمزدن منع ایده (قال یاقوم ارهطی اعز علیکم من الله) شعیب علیه السلام دیدیکه یاقوم بنم عشیرتمك مکانی عندکزده الله تعالیدن اهیبیدر چون بنم قتلمی عشیرتم هیبتندن ترك ایدرسز اولی درکه بنی فی الله حفظ ایده سزز یرابن انك رسولین (واتخذتموه وراءکم ظهریا) والله تعالینك امرینی منسی منبوذ کبی وراء ظهرکزه براقدیکزوتهاونا ترك ایتدیکز (ان ربی بما تعملون محیط) بنم ربم جل شانه سزك جمیع اعمالکزه علمی محیطدرا کاهیچ برشئ خفی اولمز هر عمل صاحبنه جزاسن ایدر (ویاقوم اعملوا علی مکانتکم انی عامل) یاقوم مکانتکز اولدیغنجه بنم هلاکمه وابطال دینمه چالشك بندخی الله تعالینك قوت ونصرتیله سزك کیدکز ازهاقنه ودینکز ابطالنه چالشورین (سوف تعلمون من یأتیه عذاب یخزیه ومن هو کاذب) زمان قریبده بیلورسزکه قنغیمز نفسنه جنایت وفعلنده اساءت ایتمشدر الله تعالیدن عذاب ایروب قنغیمزی ذلیل ایدر. وقنغیمز کاذبدرکه کذبنی بیلوب وبال امرینی ذوق ایدر (وارتقبوا انی معکم رقیب) ایمدی عذابه منتظر اولك که بندخی سزکله بیله عذابکزه منتظرن (ولماجاء امرنا نجینا شعیبا والذین آمنوا معه برحمة منا) وقتاکه عذابمز امری کلدی رحمتمزله شعیبه وانکله بیله مؤمن اولنلره عذابدن نجات ویردك (واخذت الذین ظلموا الصیحة فاصبحوا فی دیارهم جاثمین) وشرك وعصیانله نفسلرینه ظلم ایدنلری صیحهٔ جبریل علیه السلام اخذ ایدوب دارلرنده میتین اولدیلر (کأن لم یغنوا فیها) کأنه انلر انده اقامت ایتمدیلر دی (ألا بعدا لمدین کما بعدت ثمود) اکاه اولك که هلاکلك مدینه ایردی ثمود ایردیکی کبی یعنی ایکیسنك دخی هلاکی صیحه ایله اولدی الا بوکه صیحه‌نك ثمود ایرمسی تحتلرندن ومدینه فوقلرندن ایدی (ولقد أرسلنا موسی بآیاتنا وسلطان مبین الی فرعون وملائه) بزموسایی فرعونه وملائنه آیتلریمز تورات ویامعجزاتله ودخی سلطان مبین معجزات قاهره ویاعصا ایله رسول کوندردك (فاتبعوا امر فرعون) فرعونك امرینه اطاعت ایدوب موسانك امرینه مخالفت ایتدیلر (وما امر فرعون برشید) حالبوکه فرعونك امری سدیددکل بلکه غی محض وضلال صریحدر (یقدم قومه یوم القیمة فاوردهم النار) یوم قیامتده فرعون قومنه تقدم ایدوب انلری ناره ادخال ایدر (وبئس الورد المورود) اول نه چرکین مدخل اولورکه انلرا کا کیرر (واتبعوا فی هذه لعنة ویوم القیامة) انلر دنیاده وآخرتده لعنت اولنورلر (بئس الرفد المرفود) اول لعنت نه چرکین عون معان اولور ویاخود نه چرکین عطا اولورکه اول انلره ویریلوبدر (ذلك من انباء القری نقصه علیك) اشبو خبر قرای مهلکه اخبارندن درکه سکا حکایت ایتدك (منها قائم وحصید) اول قرانك بعضی زرع قائم کبی باقیدر وبعضی ایسه زرع محصود کبی اثری محو اولوبدر (وما ظلمناهم ولکن ظلموا انفسهم) بزانلره اهلاکله ظلم ایتمدك بلکه کفر ومعصیتله انلرکندیلره ظلم ایتدیلر (فما اغنت عنهم آلهتهم التی یدعون من دون الله من شئ لما جاء امر ربك) ربك جل شانه‌نك عذابی

اول خطی اکا رائه ایدوب ایشته سنك فتوا کله عمل اولندی دیدی (فالیوم ننجیك ببدنك لتکون لمن خلفك آیة وان کثیرا من الناس عن آیاتنا لغافلون) ای فرعون بوکونده سنك جسدکی بحردن چیقاروب برمرتفع مکانه براغورز که سندن نصکره کلنلره عبرت ونشان اولسون دیو ناسدن چوق کیمسه‌لر بزم علامت وقدرتلریمزدن غافللردر ❁ تفکر ایدوب عبرت آلمزلر مرویدرکه بنی اسرائیل فرعونك هلاکنه اینانمیوب ارقه مزدن کیلره بنوب کلور دیودغدغه وخوفه دوشدیلر حق تعالی انك جسدنی برمرتفع محله انداخته ایتمکله بنی اسرائیل انی بی روح کوروب متسلی ومسرور اولدیلر (ولقد بوأنا بنی اسرائیل مبوء صدق ورزقناهم من الطیبات فما اختلفوا حتی جاءهم العلم ان ربك یقضی بینهم یوم القیمة فیما کانوا فیه یختلفون) بنی اسرائیلی بزصدق

وعده‌مزه سزا اولان ❁ شام (تبیان) (ثانی) (۲۷) ومصر ❁ مملکتلرینه یرلشدردك وانلری طیب وپاك رزقلریمزله رزقلندردق تاکه توریتك علم واحکامی کلنجیه‌دك اختلاف ایتمدیلر ❁ الا نعت محمدی بی کوروب تغییر وتحریفنه مشغول اولدیلر ❁ تحقیق سنك ربك تعالی قیامتده انلرك دین امرنده ایتدکلری اختلافلرینی بینلرنده حکم وقضا ایله فصل

ایدر (فان کنت فی شك مما انزلنا الیك فسئل الذین یقرؤن الکتاب من قبلك لقد جاءك الحق من ربك فلا تکونن من الممترین) اکر سکا کوندردیکمز قصص واحکامدن فرض وتقدیر یوزندن شکده ایسك سندن اول اولان کتابلری اوقویانلردن سؤال ایله ❁ کهانلرده دخی مثلی مسطوردر ❁ انلر حق

وصحیح اولهرق ربك طرفندن سکا کلدی اکا شك ایدنلردن اولمه (ولا تکونن من الذین کذبوا بایات الله فتکون من الخاسرین) الله تعالانك آیتلرینی تکذیب ایدنلردن اولمه که زیان ایدیجیلردن اولورسن (ان الذین حقت علیهم کلمة ربك لا یؤمنون) شونلرکه کفر اوزره فوت اولوب نارده مخلد قاله جقلرینه الله تعالانك کلمه سی واردوثابت اولمشیدی انلر ایمانه کلمزلر ❁ زیرا الله تعالانك کلامنده تغییر وقضاسنده تبدیل اولمز (ولو جاءتهم کل آیة حتی یروا العذاب الالیم) اکر انلره ایستدکلری جمیع ایات ومعجزات کلسه دخی تاکه انلر نامزد اولان عذاب الیمی کورمینجه ایمان ایتمزلریدی ❁ اول ایمان ایسه نفع ویرمز (فلولا کانت قریة امنت فنفعها ایمانها الا قوم یونس لما امنوا کشفنا عنهم عذاب الخزی فی الحیوة الدنیا ومتعناهم الی حین) هلاك ایتدکزقریه اهلندن هیچ بر قریه اهلی اولمدیکه عذابمز کلدیکی حالده ایمان کتوروب ایمانلری انلره نفع ایده انجق یونس علیه السلام قومیکه ایمانه کلدکلرنده انلردن (وغمدرینه دنیاده رسوایلق عذابنی کشف ایدوب اجللری کلنجیه دك انلری کچندردك قصهٔ یونس علیه السلام بو وجهله روایت اولندیکه حق تعالی انی ارض موصلده اهل نینوی یه کوندردی بر مدت انلری حقه دعوت ایلدی انلرایسه ایتملریله مضطر

کلدیکنده الله تعالیدن غیری عبادت ایتدکلری آلهه لری انلردن اول عذابی صرفه نفع ایتمدی (وما زادوهم غیر تتبیب) بلکه آلهه لری انلره تخسیر وتدمیردن غیری یی اورتورمدی (وکذلك اخذ ربك اذا اخذ القری) اشبونك کبیدر ربك جل شانه نك اخذی چکان قری اهلنی اخذ ایده (وهی ظالمة) حالبوکه اول قری اهلی شرك وعصیانله ظالمه در (ان اخذه الیم شدید) اول الله تعالینك اخذی الیم وشدیددر (ان فی ذلك لآیة لمن خاف عذاب الآخرة) بوسوره ده ذکر اولنان قصه ده عبرت واردر شول کسه یه کیم آخرت عذابندن قورقدی (ذلك یوم مجموع له الناس) اشبو یوم قیامت بر یومدرکه اولون وآخرون حساب وجزا ایچون انده جمع اولنور (وذلك یوم مشهود) واول بر یومدرکه اهل سماء واهل ارض اکا حاضر اولورلر (وما نؤخره الا لاجل معدود) بزاول یومی اقامته قادر ایکن تأخیر ایتمزز الا اجل معدود ایچونکه اول عندالله معلومدر (یوم یأت لا تکلم نفس الا باذنه) ذکر ایت شول یومیکه انك هولی وشدائدی کلور انده هیچ بر نفس شفاعت ایچون سویلز الا الله تعالینك اذنیله یوم قیامت ایچون مواطن واردر بعضنده تکلم ایدرلر وبعضنده ایسه تکلم ایتمزلر (فمنهم شقی وسعید) اهل موقفك کیمی شقیدرکه وعید مقتضاسنجه اکا نار واجب اولوبدر وکیمی سعیددرکه وعد مقتضاسنجه اکا جنت واجب اولوبدر ❁ قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم ما من نفس منفوسة الا قد کتب مکانها من الجنة والنار الا وقد کتبت شقیة او سعیدة فقال رجل أفلا نتکل علی کتابنا یارسول الله وندع العمل قال لا ولکن اعملوا فکل میسر لما خلق له اما اهل الشقاوة فیسیرون لعمل اهل الشقاوة واما اهل السعادة فیسیرون لعمل اهل السعادة ثم تلی ❁ فاما من اعطی واتقی وصدق بالحسنی فسنیسره للیسری واما من بخل واستغنی وکذب بالحسنی فسنیسره للعسری ❁ پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر بنی آدمدن هرکمسنه نك جنت ویانار دن مکانی ویاشقاوت ویاسعادتی تقدیر اولنوبدر بر رجل دیدیکه یارسول الله اویله اولسه تقدیره اتکال ایدوب عملی ترك ایده لم دیدیکه اویله ایتمز بلکه عمل ایدك جنت ویانار عملندن قنغیسی میسر اولورسه صاحبی انکچون خلق اولنوبدر اهل شقاوت نار ایجاب ایدر عمله واهل سعادت جنت ایجاب ایدر عمله تیسیر اولنور بعده سورهٔ لیلدن شول آیتلری اوقودیکه معناسی برکمسنه که طاعتی ایشلیه ومعصیتدن صاقنه وحقه دلالت ایدر کلمه یی تصدیق ایده بزانکچون تهیئه ایدرز شول خلقی که اول یسر وراحته مؤدی اولور دخول جنت کبی واما اولکه امر اولندیغی شیئه بخل ایده وشهوات دنیا ایله نعیم عقبادن استغنا ایده وحقه دلالت ایدر کلمه یی مدلولنی انکار له تکذیب ایده بزا کا تیسیر ایدرز شول خلقی که اول عسر وشدته مؤدی اولور دخول نار کبی (فاما الذین شقوا ففی النار لهم فیها زفیر وشهیق) انلرکه شرك وعصیانله شقی اولدیلر انلر نارده در انلرك انده زفیر وشهیقی اولور زفیر نفسی اخراجدر وشهیق ایسه نفسی ردد در ❁ اشبو زفیر وشهیقك استعمالی حمار نهیقنك اولنده وآخرنده اولور اشبو انلرك شدت کربت

اولوب معذب اولملریچون دعا ایلدی اجابت بیوریلوب اوچکونه دك کندولره عذاب کلهجکنی خبرویر دیو وحی اولندی یونس علیه السلام خبر ویروب کندوسی ایچلرندن چیقوب بر طاغده کزلندی وعد اولنان وقت کلدکده غلیظ توتونلی برسیاه بلوت کلوب نینوی یی احاطه ایلدی اهل شهر بیلدیلرکه یونس علیه السلامك خبری صادق ایمش بر عاقل پادشاهلری وار یدی همان اکاوارو استمداد ایلدیلر اولدخی امر ایلدیکه یونس علیه السلامی بولوب تسلیم ونیازده اولهلر چندانکه طلبده اولوب بوله مدقلرنده پادشاهلری دیدیکه یونس علیه السلام یوغیسه بزی اکادعوت ایلدیکی باقیدر وسمیع وعلیمدر شمدی چاره انجق انك درکاهنه تضرع ونیازدر دیو همان کندوسی سرویا عریان و اهالی دخی اولصورتله صحرایه روان کوچك وبیوك چوجقلرینی انلردن ایروب ذی الحجه اولندن محرمك عاشرینه دك ﴿ آمنا بما جاء به یونس دیه رك ناله وافغان ایلدیلر قرقنجی کونکه جمعه ایدی مناجاتلری تأثیر ودیوان رحمتدن عفو ونجات تحریریله ظلمت سحاب دفع اولدی قرق کوندنصکره یونس علیه السلام قومنك حالرینه اطلاع ایچون نینوی یه توجه ایدوب یقین کلدکده عذاب رحمته تبدیل اولدیغنه واقف اولوب اکر شهره کیررسم بنی کذبه نسبت ایدرلر دیو صحرا طرفنه رجعت ایلدی بوندنصکره دریایه کیدوب بطن ماهیده محبوس اولدینی قصه سی سورهٔ انبیا ووالصافاتده ذکر اولنور ان شاء الله تعالی (ولو شاء ربك لامن من فی الارض کلهم جمیعا افانت تکره الناس حتی یکونوا مؤمنین) اکر ربك جل شانه مراد ایدیدی

وغملرینه دلالت ایدر وانلرك حاللرینی تشبیهدر اکا که قلبنه حرارت مستولی اولوب روحی منحصر اوله ویاانلرك صراخلرین اصوات جهره تشبیهدر (خالدین فیها مادامت السموات والارض) انلرانده دائم اولدقلری حالده آخرتك سموات وارضی دائم اولدیغنجه (الاماشاء ربك) الااولکه ربك جل شانه انك انده عدم دوامك دیلیه که انلر مؤمنلردن شول قومدرکه ذنوبدن اقتراف ایتدکلری سببیله الله تعالی انلری ناره ادخال ایدر ماشاء الله انده مکث ایتدکلرندن صکره اندن چیقاروب جنته قویار ❁ قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم لیصیبن اقواما سفع من النار بذنوب اصابوها عقوبة ثم یدخلهم الله الجنة بفضل رحمته فیقال لهم الجهنیون ❁ پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر مؤمنلردن برنیچه اقوامه ایشلدکلری کناه سببیله عقوبت ایچون ناردن سفع ایریسر در بعده الله تعالی فضل رحمتیله انلری جنته ادخال ایدر وانلره جهنمیون دینور ❁ قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم یخرج قوم من النار بشفاعة محمد فیدخلون الجنة ویسمون الجهنمیین ❁ پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر مؤمنلردن برقوم محمدك شفاعتیله ناردن چیقوب جنته کیرهلروانلر جهنمیون دیو تسمیه اولنهلر (ان ربك فعال لما یرید) ربك جل شانه دیلدیکن ایدر اکا اعتراض ایدر یوقدر (واما الذین سعدوا ففی الجنة خالدین فیها مادامت السموات والارض) اما انلرکه سعادت ایچون خلق اولندیلر ایمان وطاعتله جنتی استیجاب ایتدیلرانلر جنته در آخرتك سموات وارضی دائم اولدیغنجه انلرانده دائمین اولدقلری حالده (الاماشاء ربك) الااولکه مؤمنلردن جنته دخولندن اول ربك جل شانه برمدت ناردہ لبث دیلیه ❁ دینلدیکه یعنی ایکی فریقدن هربری جنت ویانارده خالدلردر الاشول دکلوکه رب تعالی انلرك دنیاده تعمیرین وجنت ویانارده دخوللرندن اول موته بعثلری بیننده برزخده حبس اولنملرین دیلیه ایمدی اول دکلومدتده جنت ویانارده دائم دکللردر ویاخود اهل موقف ایکی قسمدن خارج اولمزلروحاللری سعادت وشقاوتدن خالی دکلدر اویله اولسه برشخصده ایکی اعتبارله ایکی امرك اجتماعی ممتنع اولمزز یرا که اهل نار احیانا ناردن زمهریره وانك غیری عذابه نقل اولنورلر وکذلك اهل جنت کاهی انده اولدقلری حالتدن اعلا شیئله تنعم ایدرلر جناب قدسه اتصال ورضوان الله فوزکبی ویاخود معنی اول ایکی فریق داخل اولدقلری مکانده سموات وارض دوامنجه دائملردر رب تعالینك سموات وارض بقاسی مدتی اوزره دیلدیکی زیاده دن ماعدا که انك آخر ونهایتی یوقدر ویاخود معنی اکر رب تعالی دیلسه اول ایکی فریق اولدقلری مکانلرندن چیقاررردی لکن دیله مز زیرا که انلرك هربرینه مکانلرنده خلود ایله حکم ایدوبدر (عطاء غیر مجذوذ) برعطاء اولدینی حالده که اول انلردن کسلمز (فلاتك فی مریة مما یعبد هؤلاء) یامحمد سکا ناسك حالنی اعلامزدن صکره اشبو مشرکلرك عبادت ایتدکلری شیئك ضلالت ایدیکنده شك وارتیابده اولمغل (مایعبدون الا کما یعبد آباؤهم من قبل) انلر وآباءلری شرکده مساویدر انلرك برشیئه عبادتی اباءلرینك اوثانه عبادتی کبیدر آباءلرینه

یر یوزنده اولان ناسك جمیعی ایمان ایدردی یا محمد آیاسن بنم مشیتمسز خلقك ایمانه کلمدکلرینه اکراهمی ایدرسن ❁ مرویدرکه پیغمبر علیه السلام قومنك ایمانه کلمسنه حریص اولوب ایمان کتورمدکلرندن ملول اولمغله بو آیت کریمه ایله رسولنه تسلی ویردی ومشیتنه تعلیق ایلدی (وما کان لنفس ان تؤمن الا باذن الله ویجعل الرجس علی الذین لا یعقلون) برنفس ایچون ایمان ایتمك اولمدی مکر الله تعالانك اذن وتوفیقیله اوله الله تعالی عذابی انلرك اوزرینه ایدرکه دلائل واحکامی تعقل ایتمزلر (قل انظروا ماذا فی السموات والارض وما تغنی الایات والنذر عن قوم لا یؤمنون) آیات استیان مشرکلره دیکه کوکلرده اولان عجایب فطرته ویرلرده اولان بدایع قدرته نظر ایدك که نه صنعتلر واردر علم الله ده ایمانه کلیوب کفرنده ثباتله فوت اوله جقلره آیات ومعجزه کورمك واخافه ایتمك نفع ایتمز (فهل ینظرون الا مثل ایام الذین خلوا من قبلهم قل فانتظروا انی معکم من المنتظرین) مشرکلرك انتظارلری انجق انلردن مقدم کچن امتلره واقع اولان عذابه در سن انلره دیکه سزه نازل اوله جق عذابه منتظر اولك بنده سزکله بیله هلاککزه منتظرلر دنم (ثم ننجی رسلنا والذین آمنوا کذلك حقا علینا ننج المؤمنین) کافرلره عذاب نزولنده رسوللریمزه وانلره ایمان ایدنلره نجات (ویرمکل) ویردك بونجات کبی وعدمزله اوزریمزه حق اولدیکه مشرکلرك هلاکنده محمد واصحابنه نجات ویررز (قل یا ایها الناس ان کنتم فی شك من دینی فلا اعبد الذین تعبدون من دون الله ولکن اعبد الله الذی یتوفیکم وامرت ان اکون

اول سیبدن لاحق اولان شیٔ ایسه سکا بیلدرلدی ایمدی انك مثلی انلره دخی لاحق اولیسر در زیرا اسبابده تماثل مسبباتده دخی تماثلی اقتضا ایدر (وانا لموفوهم نصیبهم غیر منقوص) بزانلره عذابدن نصیبلرین نقصانسز توفیه ایدرز آباءلرینه توفیه ایتدیکمز کبی (ولقد آتینا موسی الکتاب فاختلف فیه) بزموسیه توراتی ویردك اندہ اختلاف اولندی برقوم اکا مؤمن وبرقوم کافر اولدی نتکیم سنك قومك قرآنده اختلاف ایتدیلر (ولولا کلمة سبقت من ربك لقضی بینهم) اکر ربك جل شانه دن یوم قیامته انظار کلمه سی سبقت ایتمش اولمسه فی الحال عذاب اولنوب امرلرندن فراغ ایدیلوردی (وانهم لفی شك منه مریب) حالبوکه قومکك کفاری اول قرآندن ریبه ایقاع ایدر شکده در (وان کلا لما لیوفینهم ربك اعمالهم) مؤمنین وکافرینده هر مختلف شونلردندر که ربك جل شانه انلره عملارین جزاسن توفیه ایدر (انه بما یعملون خبیر) الله تعالی انلرك اعمالنه خیر در خیرینه خیر وشرینه شر اجزا ایدر (فاستقم کما امرت ومن تاب معك ولا تطغوا) ایمدی یا محمد سن وسنکله بیله شرك وکفردن توبه ایدوب ایمانه کلنلر امرا اولدیغکز کبی استقامت ایلیکز اول استقامت کرکسه عقائده در تشبیه وتعطیل بینده توسط کبی برحیثیتله که عقل طرفیندن مصون اوله وکرکسه اعمالده در وحی انزال اولدیغی کیفیت اوزره تبلیغ وشرایعی بیان کبی وکرکسه وظائف عباداته قیامده در تفریط وافراطدن حذر کبی یوخسه سزه تحدید اولنان حدوددن طشره تجاوز وخروج ایتمه کز (انه بما تعملون بصیر) اول الله تعالی اعمالکزه بصیر در جزا کزی ایدر ❁ ابن عباس رضی الله تعالی عنه ایدر پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمه اشبو آیتدن اشد آیت نازل اولمیوبدر اول اجلدن دیدیکه ❁ شیبتنی هود واخواتها ❁ بنی هود سوره سی واخواتی تشیب ایتدی (ولا ترکنوا الی الذین ظلموا فتمسکم النار) ظالملره میل ایتمه کز اکرچه میل یسیر ایسه ده انلرك زیی ایله تزیی وذکرلرین تعظیم کبی میل ایدرسکز سزه نار اصابت ایدر اوبله اولسه ظنك ندر شول کیمسه لره که ظلم ایله موسوم اوله لر وانلره کلیتله میل ایده لر وظلمك کندینی ایشلیه لر (وما لکم من دون الله من اولیاء) حالبوکه سزی الله تعالینك عذابندن منع ایدر انصارکز اولمز (ثم لا تنصرون) بعده الله تعالی دخی سزه نصرت ایتمز زیرا که حکمنده سزه عذاب ایتمسی سبقت ایتمشدر (واقم الصلاة طرفی النهار) غداة وعشیده صلاتی اقامت ایت (وزلفا من اللیل) وکیجه دن نهاره قریب ساعتلرده ❁ مجاهد ایدر نهارك ایکی طرفیله مراد صلاة صبح وظهر وعصر در وزلف لیله مراد صلاة مغرب وعشادر (ان الحسنات یذهبن السیئات) صلوات خمسی اوقاتنده اداخطیئاتی تکفیر ایدر ❁ روایت اولندیکه اشبو آیت ابوالیسر حقنده نازل اولوبدر که اول ایدر بکا برمرأه کلدیکه تمر اشترا ایده دیدمکه یتمده بوندن اطیب تمرم واردر سکا اندن ویره ین اویله اولسه مرأه نمله بیله یتمه کیردی همانده م اکا صاریلوب اوپدم بعده اکاندامتله ابوبکر رضی الله تعالی عنه یه کلوب انی ذکر ایتدم دیدیکه انی کیمسه یه خبر

من المؤمنين) دیکه ای ناس یعنی اهل مکه اکرسز بنم دینمده شك ایدرسکز بن سزك عبادت ایتدیککز اللهدن غیری شیئه عبادت ایتمم ولکن سزك روحکزی قبض واماته ایدن الله تعالایه عبادت ایده‌رم وبن احکام الهی‌یه ایمان ایدنلردن اولمغه امر اولندم (وان اقم وجهك للدين حنيفا ولا تكونن من المشركين) وجمیع ادیاندن میل ایله یالکز خالصا لله دین اسلامه متوجها استقامتده اولمقلغمه واشراکدن احترازده اولمقلغمه امر اولندم (ولاتدع من دون الله مالا ينفعك ولا يضرك فان فعلت فانك اذا من الظالمين) وبکا دینلدیکه الله تعالادن غیری سکا نفع وضرری اولمیان شیئه دعا وطاعت ایتمه اکر انی ایدرسك دعایی موضعندن غیریه وضعله نفسکه ظلم ایتمشلردن اولورسن (وان يمسسك الله بضر فلا كاشف له الاهو وان يردك بخير فلا راد لفضله يصيب به من يشاء من عباده وهو الغفور الرحيم) اکر الله تعالی سکا برضرر ایرشدرسه انی سندن کشف ودفعه ینه اندن غیری کیمسه قادر اولمز اکر سکا برخیر مراد ایدرسه انك فضلنی رد ومنع ایدر یوقدر انك فضلی قوللرندن دیلدیکنه اصابت ایدر الله تعالی مغفرت ومرحمت ایدیجیدر معصیتله غفرانندن ناامید اولمیك طاعتله رحمتنی امید ایدك (قل يا ايها الناس قد جاءكم الحق من ربكم فمن اهتدى فانما يهتدى لنفسه ومن ضل فانما يضل عليها وما انا عليكم بوكيل) دیکه ای ناس ربکز طرفندن سزه قران ورسول کلوب بوندنصکره عذرکز قالمدی کیمکه رسول وقرآنه متابعتله راه حقه کیدرسه انجق

ویرمکل بلکه انی کیزلیوب توبه ایلکل بن ایسه صبر ایده‌میوب پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمه کلدم ماجرایی اکا ذکر ایلدم پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم باشنی اکوب برزمان طوردیغندنصکره اشبو ❀ اقم الصلاة ❀ آیتی نازل اولوب انی بکا اوقودی اصحاب اکا دیدیلرکه یارسول الله اشبو حکم خاصة بوکامیدر دیدیکه بوکا وسائر ناسه عامه‌در ❀ قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم الصلوات الخمس والجمعة الى الجمعة ورمضان الى رمضان مكفرات لما بينهن اذا اجتنبت الكبائر ❀ پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر صلوات خمسك اداسنه مواظبت وجمعه‌لری اقامت ورمضان آیلرینی صومله اصابت اشبو اوچ نوع عبادتلرك هربری آرالرنده واقع اولان صغائر ذنوبی تکفیر ایدیجیدر قچانکه کبائردن اجتناب ایدیله ❀ قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم أرأيتم لو ان نهرا بباب احدكم يغتسل منه كل يوم خمس مرات هل يبقى من درنه شئ قالوا لا قال فذلك مثل الصلوات الخمس يمحو الله بهن الخطايا ❀ پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر بکا خبر ویرك اکر سزدن بریکز قپوسنه برنهر اوغرایوب هرکون انده بشرکره اغتسال ایتسه انك بدننده هیچ درنندن برشئ قالورمی دیدیلرکه قالمز دیدیکه بو صلوات خمس مثلیدرکه الله تعالی انکله خطایایی محو ایدر (ذلك ذكرى للذاكرين) اشبو استقامتله امر ومابعدی ویا اشبو قرآن متعظ اولنلره موعظه‌در (واصبر فان الله لا يضيع اجر المحسنين) یا محمد سکا ایریشن اذایه ویا طاعاته صبر ایتکه الله تعالی عمللرنده اخلاص ایدنلرك اجرنی ضایع ایتمز اشبو دلیلدرکه صلاة وصبر احسان اوله واخلاصنسز انلره اعتبار اولمیه (فلولا كان من القرون من قبلكم اولوا بقية ينهون عن الفساد فى الارض) سزدن اول اهلاك ایتدیکمز قرون اهلندن رأی وعقل ویا فضل صاحبلری اولمدیکه سائرلرینی یریوزنده فساددن نهی ایدرلردی (الا قليلا ممن انجينا منهم) لکن انلردن ناس قلیل که بزانلری انجاء ایتدك که انلر اتباع انبیا ایدیلر فساددن نهی ایدرلردی (واتبع الذين ظلموا ما اترفوا فيه وكانوا مجرمين) شرکله نفسلرینه ظلم ایدنلر دنیاده انعام اولندقلری مال وریاست واسباب نعم ولذات نفسانیه‌یه اشتغال ایدوب کندیلره دنیاده وآخرتده لازم اولان شرائع وارکان دینی وراء ظهرلرینه براقدیلر واول تنعم ایله متأثمین اولوب عقابه مستحق اولدیلر (وما كان ربك ليهلك القرى بظلم واهلها مصلحون) الله تعالی قری اهلنی شرکلریله هلاك ایتمدی حالبوکه بینلرنده انصافله معامله ایدوب بغی وفساددن صاقنورلردی ❀ اشبو آیت الله تعالینك فرط رحمتنه وحقوقنده مسامحه‌سنه دلیلدر پس بو اجلدن حقوق تزاحم ایتدیکنده فقهاء حقوق عبادی حقوق الله اوزره تقدیم ایدرلر ❀ دینلدیکه کفرله ملك قالور اما که ظلمله ییقلور (ولو شاء ربك لجعل الناس امة واحدة) اکر ربك جل شانه دیلسه ناسك کلیسین دین واحد اوزره قیلور دیکه اول دین اسلامدر (ولا يزالون مختلفين الا من رحم ربك) ایمدی انلر ادیان شتی اوزره اولمقدن زائل اولمزلر کیمی یهودی وکیمی نصرانی وکیمی مجوسی وکیمی مشرك اولدیلر الا شونلرکه

نصیحون هدایت بولمش اولور کیمکه انکار وتکذیبله ضلالته دوشرسه انجق ضلالتی کندو نفسنه اختیار ایتمش اولور بن سزك اعمالکزدن مسئول دکلم ❁ بن انجق بشیر ونذیرم ❁ (واتبع مایوحی الیك واصبر حتی یحکم الله وهو خیر الحاکمین) یا محمد سکا وحی اولنان شیئه امتثال وتبلیغیله اتباع ایله ومشرکلری دعوتکده انلرك اذیتلرینه صبر ایت تاکه الله تعالی سکا انلرله قتال ونصرت احسانیله امر وحکم ایدنجیه دك اول الله تعالی حاکملرك خیرلوسیدر حکمنده خطاومیل وظلم متصور دکلدر

(سورة هود مکیة وهی مائة واحدی وعشرون آیة)

(بسم الله الرحمن الرحیم)

(الر) شعبی رضی الله عنه دن سؤال ایتدیلرکه بوحروف مقطعاتك معناسی ندر دیدیلر ❁ هو سر الله فلا تطلبوه ❁ بیوردی (کتاب احکمت ایاته ثم فصلت من لدن حکیم خبیر) بو برکتابدرکه آیتلری حجت ودلیللرایله محکم اولوب نقص وخللدن مبرادرصکره مخلوقك محتاج اولدقلری اشیا بیان وتفصیل اولنمشدرکه اول کتابی حکمنده قدیر وهرشیدن خبیرالله تعالی عندندندر (الا تعبدوا الا الله انني لکم منه نذیر وبشیر) تاکه عبادتی انجق الله تعالایه ایده سز یا محمد دیکه بن انك امریله سزی شرك وعصیانك عقوبتندن قور قودیجی وایمان وتوحیدك ثوابیله مژده ویریجی یم (وان استغفروا ربکم ثم توبوا الیه یمتعکم متاعا حسنا (اولنور) الی اجل مسمی ویؤت کل ذی فضل فضله وان تولوا فانی اخاف علیکم عذاب یوم کبیر) وتاکه ربکز جل شانه دن مغفرت طلب ایدوب معاصیدن توبه ورجوع ایده سزکه اجل مسما کزه دك سزی امن وصحتله کچندیره ودیشده هر فضل صاحبنه

الله تعالی انلره فضل ورحمتندن دین حق اوزره اتفاقه هدایت ایتدی (ولذلك خلقهم) انلری اختلافی ایچون خلق ایتدیکه حق اختیار ایدنه اثابت وباطلی اختیار ایدنه عقاب ایدوب برفریق جنتده وبرفریق نارده اوله ویاخود انلری اسلام وعبادت ایچون خلق ایتدیکه اول سبب رحمتدر ویاخود اهل رحمتی رحمت ایچون واهل اختلافی اختلافی ایچون خلق ایتدی حاصل آیت اهل باطل مختلفلر واهل حق متفقلر دراویله اولسه اهل حق اتفاق ایچون واهل باطلی اختلاف ایچون خلق ایتدی (وتمت کلمة ربك لأملأن جهنم من الجنة والناس اجمعین) ربك جل شانه نك علمنده حکمی سبق ایتدیکه جهنمی جن وناسك عصاتیله طولدیره (وکلا نقص علیك من انباء الرسل ما نثبت به فؤادك) مرسلین وامتك اخبارندن هرشیئ کم سکا حکایت ایتدك اولدرکه انکله یقینکی آرتوروب وقلبکی قوتلندیره وزاویله اولسه پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم انی ایشتدیکنجه قومنك اذاسنه صبری آرتاردی (وجاءك في هذه الحق) اشبو اراده ویاحکایات اولنانده احکامدن ونبوته متعلق علومدن سکا ماهو الحق کلدی (وموعظة وذکری للمؤمنین) وسکا ومؤمنلره موعظه وتذکره کلدی (وقل للذین لا یؤمنون اعملوا علی مکانتکم انا عاملون) الله تعالی یه ورسوله مؤمن اولمیانلره دیکل کهسزاولدیغکز حال اوزره عمل ایدك بزدخی اولدیغمز حال اوزره عمل ایده رز (وانتظروا انا منتظرون) سزبزه الله تعالیدن رحمت حلولنه منتظر اولك بزایسه سزه اندن نقمت حلولنه منتظرز (ولله غیب السموات والارض) سموات وارضده عباددن غائب اولان شیئك علمی الله تعالی یه مخصوصدر اکاهیچ خافیه خفی اولمز (والیه یرجع الامر کله) معاده امورك کلیسی اکاعائد اولور حتی خلق ایچون هیچ امر اولمز (فاعبده وتوکل علیه) ایمدی اکاعبادت وجمیع امورکده اکااعتماد ایت (وما ربك بغافل عما تعملون) ربك جل شانه انلرك اعمالندن غافل دکلدر

سورة یوسف وهی مائة واحدی وعشرة آیة مکیة

بسم الله الرحمن الرحیم

(الر تلك آیات الکتاب المبین) اشبو سوره آیاتی شول اعجازده امری ظاهر ویامعانیسی واضحه ویانی تدبر ایدنه من عندالله ایدوکی مبینه آیات کتابدر ❁ روایت اولندیکه علماء یهود مشرکینك کبراسنه سز محمده آل یعقوبك شامدن مصره انتقالندن ویوسف علیه السلام قصه سندن سؤال ایدك دیدکلرنده اشبوسوره نازل اولدی (انا انزلناه قرآنا عربیا لعلکم تعقلون) اشبو یوسف ویعقوب واولادی اخباریني متضمن کتابی قرآن عربی اولدیغی حالده انزال ایتدك تاکه انده اولانی فهم ومعانیسنی تدبر ایدوب قصص بیلیسانه معجزه ایدوکنی بیلهسز (نحن نقص علیك احسن القصص) یا محمد بزسکا قصه لرك احسن ذکر ایتدك احسنیتی شول وجهدندرکه قصهٔ یوسفده عبروحکم ونکت وفوائد واردرکه انکله دین ودنیا اصلاح

دنیا وآخرتده فضلنك جزا وثوابنی ویره واکر ایماندن اعراض ایدرسکز قیامتده یادنیاده سزك اوزریکزه بیوك عذاب وقوعندن خوف ایدهرم (الی الله مرجعکم وهو علی کل شئ قدیر) رجوعکز الله تعالی طرفنه دراول اعاده واثابه وتعذیبك کلیسنه قادردر (الا انهم یثنون صدورهم لیستخفوا منه الا حین یستغشون

اولنور اول سیر ملوك وممالك وعلماء ومکرنساء واذای اعدایه صبر وانلردن حسن تجاوز ودخی انك غیری فوائددر ❁ خالدبن معدان ایدر سورهٔ یوسف وسورهٔ مریم ایله اهل جنت جنته تفکه ایدرلر ابن عطا ایدرسورهٔ یوسفی برمحزون ایشتمز الاانکله استراحت ایدر (بما اوحینا الیك هذا القرآن) اشبو سوره یی سکاوحیمزله (وان کنت من قبله لمن الغافلین) اکرچه اندن اول اشبو قصه یی بیلمزلردن ایسکده (اذقال یوسف لابیه یاابت انی رأیت احدعشر کوکبا والشمس والقمر رأیتهم لی ساجدین) ذکر ایتمشول وقتی که یوسف علیه السلام باباسی یعقوب علیه السلامه دیدیکه ای بابابن دوشمده کوردمکه اون بریلدز وکونش وآی بکا سجده ایدرلر وتأویلی اولدرکه اول اون بریلدز یوسفك اون برقرنداشیدر وکونش باباسی وآی دیزه سیدر زیرا که یوسفك اناسی راحیل وفات ایتمشیدی ویوسف علیه السلام اول دوشی کور دیکنده اونایکی یاشنده ایدی واول دوشی کورمسی لیلهٔ قدرده لیلهٔ جمعه ده ایدی وقتا که یوسف علیه السلام دوشن باباسنه ذکرایتدی (قال یابنی لاتقصص رؤیاك علی اخوتك فیکیدوالك کیدا) باباسی اکا دیدیکه ای اوغلانجغم زنهار بودوشکی قرنداشلرینه ذکرایتمکل که سنی اهلاکه احتیال ایدرلرزیرا که انك تأویلن بیلورلر سکاحسدایدرلر یعقوب علیه السلام انك تأویلن بیلوب اکا مبالات ایتمدی زیرا کشی ولدنك کندیدن خیرلواولمسنی استر ودیلراما که قرنداش قرنداشنك کندیدن خیرلواولدیغنی استمزابوسلمه ایدر کاهی بن کوردیکم دوشدن اوتری مهموم اولوردم حتی ابوقتاده یی ایشتدمکه دیرن کاهی کوردیکم دوش بنی خسته ایدردی حتی ایشتدمکه (قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم الرؤیا الصالحة من الله والحلم من الشیطان فاذا رأی احدکم مایحب فلایحدث به الامن یحب واذارأی مایکره فلایحدث به ولیتفل عن یساره ثلاثا ولیتعوذ بالله من الشیطان ومن شرمارأی فانها لن تضره) پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر رؤیای صالحه که قلبا کاسوینور اول الله تعالیدندر ورؤیای مکروهه که اول حلمدر قلبا کا یرینور اول شیطاندندر فچان بریکز سوینه جك بردوش کوره انی بردوستنه ذکرایتسون وکراهت اولنور دوش کورن انی کسه یه ذکرایتمسون وصول یانه اوچ کره توکور سون شیطان وکوردیکی دوش شرندن الله تعالی یه صغنسون که اول دوش اکاضرر ایتمز (قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم الرویا الصالحة جزؤ من اربعین اوستة اربعین جزأ من النبوة وهی علی رجل طائر مالم یحدث بها فاذا حدث بها وقعت واحسبه قال ولایحدث بها الاحبیبا اولبیبا ❁ پیغمبریمز صلی الله علیه وسلم ایدر رؤیای صالحه آثارنبوتدن قرق یاقرق التی جزئندن برجزؤدر ورؤیا تحدیث اولنمدقچه برطائرك ایاغنده معلقه درتحدیث اولندیغنده واقع اولورواتی تحدیث ایدراولسه بردوستنه ورؤیاتأویلن بیلورکسه یه تحدیث ایده ❁ ابن عباس رضی الله عنه ایدر یوسف علیه السلامك رؤیاسیله تحقیق بیتنده که اول اکثرمفسرین قولیدر قرق بیل وحسن

ثیابهم یعلم مایسرون وما یعلنون انه علیم بذات الصدور) اکاه اولك که منافقلر سینه لرینی بوکرلر ❁ یعنی پیغمبر علیه السلامه اولان عداوتلرینی کیزلرلر ❁ که مطلع اولمیه اکاه اولك که انلرك ثیابلرینی اورتنوب فراشلرنده یاندقلرینی وجمله کزلو وآشکار ایشلرینی بیلور اول الله تعالی انلرك صدرلرنده اولان خیروشری بیلور وقیامتده جزالرنی ویرر مرویدرکه بعض منافقلر حضور نبوی یه کلدکده صدرنی اکر وظهرنی بوکر ویورنی اورتردیکه پیغمبر علیه السلام انی کورمیه دینلدیکه کفاردن برر حل اوینه کیرر ویرده سنی ایندرر وثوبنی بورینور الله تعالی بنم قلبمده اولنی بیلورمی دیو سویلنوردی (ومامن دابة فی الارض الاعلی الله رزقها ویعلم مستقرها ومستودعها کل فی کتاب مبین) یریوزنده یورییان حیوانات جمیعنك

رزقی الله تعالادندر وانلرك یرده وصوده وهواده اولان مسکنلرینی ومقدم صلب ورحم وبیضه ده اولان قرارکاهلرینی بیلور بونلرك جمله سی لوح محفوظده اشکاردر (وهوالذی خلق السموات والارض فی ستة ایام وکان عرشه علی الماء لیبلوکم ایکم احسن عملا ولئن قلت انکم مبعوثون من بعد الموت لیقولن الذین کفروا ان هذا الا سحر مبین) واول

الله تعالى كه سموات وارضى وايچنده اولنلرى انى كونده خلق ايتدى وبونلرى خلق ايتمزدن مقدم عرشى صواوزرنده ايدى بونلرك خلقتندن قدرت الهى معاينه كزده قنغكزده عقل تام وطاعتده اهتمام اولديغنى معامله تجربه ايدر يامحمد اكرسن انلره موتكز دنصكره قيامتده احيا وبعث اولنورسكز ديسك كافرلر بوبعث كلامى خدعه وبطلانده سحر كبيدر ديرلر ❁ مرويدركه حق تعالى برياقوت خضرا خلق ايدوب اكا نظر ايتدكده صو اولدى صكره ريحى خلق ايدوب صويى انك اوزرينه وصو اوزرينه عرشى وضع ايتدى (ولئن اخرنا عنهم العذاب الى امة معدودة ليقولن مايحبسه الا يوم ياتيهم ليس مصروفا عنهم وحاق بهم ما كانوا به يستهزؤن) اكر انلردن وعدايلديكمز عذابى بروقت معدوده يه دك تأخير اتسك انلر استهزا طريقيله بوعذابك نزولنى نه شى منع ايدر ديرلر اكاه اولسونلركه انلره عذاب كلدكده كرودنمك اولمز استهزا ايله عجله ايتدكلرى عذاب انلرى احاطه ايده (ولئن اذقنا الانسان منا رحمة ثم نزعناها منه انه ليؤس كفور) اكر بز انسانه نعمت رحمتى ويروب صكره اندن اخذ ايلسك اول انسان صبرى والله تعالانك كرمنه اعتمادى اولمديغندن نعمت سابقه يى انكار ايدر (ولئن (ايدك) اذقناه نعماء بعد ضراء مسته ليقولن ذهب السيئات عنى انه لفرح فخور) واكر بز انسانه ضررمس ايتد كدنصكره نعمتلر داد ديرسق بندن شدت ومصيبت كتدى ديه رك فرح وغرور وخلقه فخر ايله شكرى اونودر

بصرى قولنده سكسان بيل كچدى (ان الشيطان للانسان عدو مبين) زيرا كه شيطان انسانه ظاهر العداوه در انلرى سكا كيدوحسد ايتمكه تحميل ايدر (وكذلك يجتبيك ربك) وربك جل شانه شول شرف وعزوكمال نفسكه دلالت ايدراشبو رؤيا مثليله سنى اجتباء ايتديكى كبى نبوت وملك وامور عظامله ده اجتباء ايدر (ويعلمك من تأويل الاحاديث) وسكا رؤيا تأويلندن تعليم ايدر زيرا كه اول صادقه ايسه احاديث ملكدر واكر كاذبه ايسه احاديث نفس ويا احاديث شيطاندر وياخود سكا كتب الله وسنن انبياء وكلمات حكما غوامضن تعليم ايدر (ويتم نعمته عليك وعلى آل يعقوب) وسكا ويعقوبك سائر اولادينه نبوتله وياخود نعمت دنيايى نعمت آخرتله وصلله نعمتن اتمام ايدر (كما اتمها على ابويك من قبل ابرهيم واسحق) بوندن اول ايكى جدلرك ابراهيم واسحاقه نبوتله نعمتن اتمام ايتمسى كبى ❁ دينلديكه ابراهيم عليه السلامه نعمتك اتمامى خلت وياناردن انجاسيدر واسحق عليه السلامه نعمتك اتمامى ذبحدن انجاسيدر وياصلبندن يعقوب واسباط اخراجيدر (ان ربك عليم حكيم) ربك جل شانه اجتبايه مستحق بيلور اشيايى حكمتيله اجرا قيلور (لقد كان فى يوسف واخوته آيات للسائلين) يوسف واخوه سنك قصه لرنده الله تعالينك قدرت وحكمته دلائل وياسنك نبوتكه علامات اولدى شول كسه لره كيم انلرك قصه سندن سؤال ايدرلر اخوه ايله مراد يوسفك لاب اون قرنداشيدر كه انلر يهوذا وروبيل وشمعون ولاوى وريالون ويشجر ودينه كه يعقوبك دايسى قزى ليابنت ليان بن لوط عليه السلامدن وجوده كلديلركه يعقوب عليه السلام ابتدا اول ليايى تزوج ايدوب وفات ايديجك انك اختى راحيلى تزوج ايتدى اندن بنيامين ويوسف وجوده كلدى برقولده اول لياوراحيلى برنكاحده جمع ايتمشديكه انلرك شرعنده اول حرام دكل ايدى ودرت اولادى دخى دان ونفتالى وجادواشرايكى جاريه سى زلفه وبلهه دن وجوده كلمشلردى (اذقالوا ليوسف واخوه احب الى ابينا منا) ديديلركه والله يوسف وقرنداشى بنيامين بابامزه بزدن زياده سوكلودر (ونحن عصبة) بزايسه جماعت اقويا بز سولمكه اول ايكى صغيردن اولى واحقز زيرا بزمله امر دنيا وامر معاشنه كفايت حاصل اولور انلركله اولمز (ان ابانا لفى ضلال مبين) اويله اولسه بابامز انلرى بزم اوزريمزه ايثارنده خطاء بينده درزيرا كه مفضولى تفضيل ومحبتده تعديلى ترك ايتمشدر (اقتلوا يوسف اواطرحوه ارضا يخل لكم وجه ابيكم وتكونوا من بعده قوما صالحين) اندن شمعون وياخود دان سائرك اكا موافقت ورضا سيله ديديكه يوسفى اولدرك ويا عمر اندن بعيد برارضه منكوره يه براغك كه بابا كز اكا ايرميه ويا انى انده سباع يبه وبابا كزك قلبى يوسفه اقبالدن قالوب كليتله سزه اقبال ايده سزك غيريه التفاتى ترك ايدوب محبتنده منازعكز اولميه ويوسف امرندن فراغكز دنصكره ايشلديككز جنايتدن الله تعالى يه تائبين اولك وياخود كنديكزله بابا كزبينده تمهيد ايتديككز عذرله امركزى اصلاح

(الا الذين صبروا وعملوا الصالحات اولئك لهم مغفرة واجر كبير) مكر اول كيمسه لرگه شدت ومصيبته صبر ايدوب سابق ولا حق نعمتلرينه شكرله عمل صالح ايشليه‌لر اول كيمسه‌لر ايچون كناهلرينك مغفرتى وبيوك ثواب واردركه انك اقلى جنتدر (فلعلك تارك بعض مايوحى اليك وضائق به صدرك ان يقولوا لولا انزل عليه كنز اوجاء معه ملك انما انت نذير والله على كل شئ وكيل) يامحمد سكا وحى اولنانك بعضنى شايد ترك ايدجكى اوله سن ❁ اشبو ترك اولنان مشركلرك بتلرينه سب اوله ❁ اول مشركلرك محمده نيچون خزينه انزال اولنمديكه انى اتفاقله تبعه جمع ايده ياخود انكله برابر برملك كلديكه انك نبوتنه شاهد اوله ديملريله احيانا سكا ضيق صدر عارض اولور سكا واجب اولان انجق انلرى عذاب الهيدن اخافه‌در نيچون انلرك اقوال باطله‌لرندن تنكدل اولورسن الله تعالى هرشيئه وكيلدر انلرك جزاى عملله‌رينى ويرر (ام يقولون افتريه قل فاتوا بعشر سور مثله مفتريات وادعوا من استطعتم من دون الله ان كنتم صادقين) بلكه مشركلر محمدقر آنى كذبدن پيدا ايلدى ديرلر انلره ديكه سز فصحاى عربدن شعر وانشايه قادر سكز

ايدك وياخود دنياكز امرنده صالحين اولك كه بابا كزك محبت وشفقى انجق سزه اوله (قال قائل منهم لاتقتلوا يوسف وألقوه فى غيابة الجب يلتقطه بعض السيارة ان كنتم فاعلين) انلردن يهوذا كه رأيده احسنلرى ايدى ويا روبيل ديديكه يوسفى قتل ايتمكزكه زيرا قتل اثم عظيمدر بلكه انى برقيويه براغكه مسافرينك برى اندن آنى چيقاروب برناحيه‌ده اخرايه كوتوره‌كر بنم مشورتمله ايشلرسكز ويا انى بابا كزدن تفريقه عازملر ايسكز ❁ دينلديكه انلرك اول فعلى جرايم متعدده‌يى مشتمل اولديكه اول قطيعهٔ رحم وعقوق والدين وقلت رأفت شول صغيره كيم انك ذنبى اولميه وامانته غدر وترك عهد وبابالرينه كذبدر الله تعالى انلردن بوجرايمك جميعن عفو ايلدى تاكه هيچ كسه انك رحمتندن مأيوس اولميه اشبو افعالى انلر پيغمبر اولمرندن اول ايتمشلردى وقتاكه يعقوب ايله يوسف بينى نوع حيله ايله تفريقه اتفاق ايتديلر كنديلرله انى ارسال ايتمديكنه انكارله بدأ ايتديلر (قالوا ياابانا مالك لاتأمنا على يوسف وانا له لناصحون) ديديلركه اى بابامكا نولديكه بزه يوسفى اينانمزسن يوخسه اكا بزدن ضرر ايرمسى خوفنمى ايدرسن حالبوكه بزاكا شفقتلولر وخيرارادتلولرز (ارسله معنا غدا يرتع ويلعب وانا له لحافظون) ايدى ايرته انى بزمله صحرايه كوندركه فواكه‌مثلنى اكلده اتساع واستباق وانتضاالله لعب ايدەلم والحال بزانى اذادن ومكروه اصابتندن صاقنورز (قال انى ليحزننى ان تذهبوا به) يعقوب عليه السلام ايتدى سزك انى كتوروب كتمكزتذكرى بنى محزون ايدر زيرا انك مفارقتنه صبرم قليلدر (واخاف ان يأكله الذئب وانتم عنه غافلون) وخوف ايدرينكه سزاندن غافلين ايكن انى ذئب اكل ايده زيراكه اول عرض مذأبه ايدى واول منامنده كورمشديكه برذئب يوسف اوزره هجوم ايتدى دينلديكه اخوهٔ يوسف اندن اول ذئبك نامى اكل ايدر ايدوكن بيلزلردى يعقوب عليه السلام انى انلره ديمجك تعليم موقعنه واقع اولوب انى ذئب اكل ايتدى ديوكذب ايتديلر ❁ پس بواجلدن خصمه حجت تعليمى جائز اولمز ديديلر (قالوا لئن اكله الذئب ونحن عصبة انا اذا لخاسرون) ديديلركه والله اكر انى ذئب اكل ايدرسه حالبوكه بزجماعتلرز اول تقديرجه بزضعفاء مغبونلرز وياخسارله مدعو اولمغه مستحقلرز (فلما ذهبوا به واجمعوا ان يجعلوه فى غيابة الجب) وقتاكه يوسفى اخوه‌سى آلوب كتديلر وانى قيونك اسفلنه براقمغه عزم ايتديلر ❁ دينلديكه اول قيو بيت المقدس قيوسى ايدى ويا ارض اردنده ويامصرله مدين بينده ويامقام يعقوبدن اوچ فرسخ مسافه‌ده ايدى ❁ روايت اولنديكه چون اخوهٔ يوسف يوسفى آلديلر غايت اكرامله انى صحرايه ايلتديلر ضرب وايذايه يولنديلر حتى كه انى قتله قريب اولديلر اول ايسه فريادواستمداد ايدردى يهوذا ديديكه بنمله عهد ايتمديكز ميديكه انى قتل ايتمه سز لويله اولسه انى قيويا شنه كتوردىلر كوملكن صويوب الى بغلو قيويه صارقتديلر ديديكه ياا خوتاه بكا كوملكمى ويرك كه بورينم ديديلركه اون بريلديزله كونش وآيى چاغرمكه سنى كيوره‌لر وسكاموانست ايده‌لر

چونكه بونى كندمدن (تبيان) (ثانى) (٢٨) سويلدم زعم ايدرسكز بونك مثلى كنديكزدن اون سوره پيدا ايدك والله تعالادن غيرى قدرتكز اولديغى كيمسه‌يى بنمله معارضه ايچون سزه اعانته دعوت ايدك اكر بوكلام مفتريده صادقلر ايسه‌كز (فالم يستجيبوا لكم فاعلموا انما انزل بعلم الله وان لااله الاهو فهل انتم مسلمون) يامحمد ويامؤمنين اكر

مشركلر سوره كتورك ديديككزه اجابت ايتمزلرسه بيلك كه قرآن علم الله نازل اولوب مصالح عباد ومعاش ومعادى مشتملدر وبيلك كه الله تعالادن غيرى الهيوقدر اعجاز قرآن عندكزده متحقق اولمغله اسلام اوزره ثابت اولك (من كان يريد الحيوة الدنيا وزينتها نوف اليهم اعمالهم فيها وهم فيها لا ﴿ ٢١٨ ﴾ يبخسون) كيمكه حيات دنيايى وزينتى طلبده اوله بزانلره دنياده صحت ودولت ووسعت رزق وكثرت واولادايله جزالرينى يتشديررز اول كيمسه لرك دنياده اجرلرندن برشى نقصان اولمز (اولئك الذين ليس لهم فى الاخرة الا النار وحبط ما صنعوا فيها وباطل ما كانوا يعملون) اول كيمسه لرك عملرى بيهوده آخرتده جزالرى جهنم آتشندن غيرى دكلدر انلرك دنياده كى صنعتلرى بيهوده وتباه و ايشلدكلرى عملرى باطل اولديكه اخرته متعلق اخلاصله اولميوب رياوسمعه ايدى (افمن كان على بينة من ربه ويتلوه شاهد منه ومن قبله كتاب موسى اماما ورحمة اولئك يؤمنون به ومن يكفر به من الاحزاب فالنار موعده فلاتك فى مرية منه انه الحق من ربك ولكن اكثر الناس لايؤمنون) آيا اول كيمسه كه ربسندن راه حقه دلالت ايدر برهانى اوله ❁ كه پيغمبر عليه السلام واصحابيدر ❁ واكادليل عقلى دخى تابع اوله كه الله تعالادن اولديغنه وصحتنه شاهد اوله ❁ كه جبريل عليه (پاپشوب) السلامدر ❁ اول كيمسه شول حيات دنيايى وزينتنى طلب ايدن كيمسه كيميدر وقرآندن مقدم كتاب موسى عليه السلام يعنى توريه وقتنده دينده امام ورحمت وقرآنه موافق وتابع ايدى اول صاحب بينه لر قرآنه ايمان ايدرلر

قيونك نصفنه ايريشيجك انى براقديلر مكرانده صووار ايمش ايچنه دوشدى بعده انده برصخره نك اوزرينه چيقوب آغليوب اوتوردى واوچ كون انده قالوب يهوذا اكاسائرك خبرنسز طعام كتوررردى (واوحينا اليه لتنبئنهم بأمرهم هذا وهم لايشعرون) الله تعالى يوسف عليه السلام حضرتلرينه اول حالتده وحيله جبرائيل عليه السلامى كوندردى اول ايسه مراهق ايدى واكا جنت حريرندن بركوملك كيوردىكه انى ابراهيم عليه السلامه كيورمشدى شول وقتن كه نمرود انى آتشه آتمغيچون ثيابن صويدردى بعده ابراهيم عليه السلام انى اسحاقه واسحاق انى يعقوبه ويرمشيدى ويعقوب ايسه انى برتميمه يه قويوب يوسفك بوينه آصمشدى جبرائيل عليه السلام انى اندن چيقاروب يوسفه كيدردى وديديكه سن انلره برزمانده بوفعللرين خبر ويرر وجزا قيلورسن حالبوكه انلر شانكك علوى واوهاملرندن بعدى وهيئتكى مغير عهدك طولى ايچون سنك يوسف ايدوكنى بيلميه لر وياخود بزا كاوحيله موانسه ايتدك اخوه سى ايسه انى بيلمزلردى بعده برسخله يى بوغزليوب قانى شول يوسفك اكتندن چيقاردقلرى كوملكه بولاشديردىلر (وجاؤا اباهم عشاء يبكون) وآخرنهارده آغلشه رق يعقوبه كلديلر يعقوب عليه السلام اندن بلكليوب اى اوغللرسزه نولدى ويوسف قنده در نيجه ايتديكز ديدى (قالوا يا ابانا انا ذهبنا نستبق وتركنا يوسف عند متاعنا فأكله الذئب ومانت بمؤمن لنا ولو كنا صادقين) ديديلركه اى بابا بز عدووياريميله استباقه كيدوب يوسفى متاعمز عندنده آليقويجق ذئب كلوب انى يدى سن ايسه بزى تصديق ايتمزسن اكرچه بز صادقلر ايسه وزده بزه سؤظنك ويوسفه فرط محبتك اولديغيچون (وجاؤا على قميصه بدم كذب) ويوسفك كوملكن فوقنده دم كذبله كتوردىلر يعقوب عليه السلام انى آلوب يوزينه سوردى حتى كه اول دم ايله يوزين بويادى هيچ بويله حليم ذئب كورمدمكه اوغلى يبوب كوملكنى يرتمدى ديدى (قال بل سولت لكم انفسكم امرا) وانلره خطاب ايدوب ديديكه بلكه نفسلريكز سزه امر عظيمى تسهيل ايدوب كوزلريكزه اهون كوسترردى (فصبر جميل) ايمدى بنم امرم صبر جليدركه انده خلقه شكوى اولمامقدر (والله المستعان على ماتصفون) يوسفك شانينده سزك كذبكزه صبره الله تعالادن عون طلب ايدرين ❁ روايت اولنديكه انلر برذئبى كتوروب يوسفى بويدى ديديلر يعقوب عليه السلام ديديكه ياذئب بنم ولديمى وثمرهٔ فؤاديمى سنمى يدك باذن الله سويليوب ديديكه والله بن سنك ولدكك يوزين دخى كورمشن اشبوارض كنعانه صلهٔ قرابت ايچون كلشيدم بونلرينى صيد ايدوب قاتكه كتوردىلر (وجاءت سيارة) برقوم مسافرين مدينه دن مصره كيدركن يول يا كيلوب اول قيونك قربنه قوندىلركه يوسفك اكابر اغلمسندن اوچ كون صكره ايدى (فأرسلوا واردهم) اول مسافرين كنديلره صو كتورمكيچون سقالرين اول قيويه كوندردىلركه اكامالك بن دعر دينوردى (فادلى دلوه قال يابشرى هذا غلام) چون اول مالك دلونى قيويه صالىوردىكه اندن صوآله يوسف اول دلوه

یاپشوب طشره چیقدی مالك انی کوریجك کندوبه ویاقومنه تبشیر ایتدی ویابشری نامنده بر
صاحبنه چاغردیکه انی اخراجه اعانت ایده ایشته برغلام بولدم کوریکز دیدی (واسروه بضاعة)
ومالك واصحابی انی سائر رفقه‌دن کیزلدیلر برقوله‌دیکه انك امرینی اخفا ایدوب رفقه‌یه بزه بوغلامی
اهل ماء ویردیکه‌انلر ایچون انی مصرده بیع ایده‌وزدیدیلر وبرقوله‌دیکه یهوذا اکا طعام کتوروب
کلدیکنده انی انده بولمیوب قرنداشلرینه خبرویردی انلراول مسافرینه کلوب یوسفی انلرده
بولدیلر بوبزم قولیمزدر قاچرمیشز دیدیلر یوسف علیه السلام قتل ایدرلر دیوخوفندن سکوت
ایتدی (والله علیم بما یعملون) الله تعالی انلرك اسرارنی ویااخوهٔ یوسفك بابالرینه وقرنداشلرینه
صنیعنی بیاور اکا خفی دکلدر (وشروه بثمن بخس دراهم معدودة) اول مسافرین یوسفی
اخوه‌سندن اشترا ویااخوه‌سی انی انلره ثمن حرام دراهم قلیله‌یه بیع ایتدیلر زیراکه حرك
ثمنی حرامدر ❁ دینلدیکه اول یکرمی ویایکرمی ایکی درهم ایدی هربرینه اندن ایکیشر درهم
اصابت ایتدی (وکانوا فیه من الزاهدین) والحال انلراول ثمنده زاهدلردن ایدیلر زیراکه قصدلری
تحصیل ثمن دکل ایدی بلکه قصدلری یوسفی بابالرندن تبعید ایدی ویاخودانلر یوسفك عندالله
اولان منزلتندن زاهدلراولوب بیلزلرایدیلر ❁ چون مالك بن دعر واصحابی یوسفله اول مکاندن
کتدیلر حتی که مصره قدوم ایتدیلر مالك یوسفی بیع ایچون پازاره چیقاردی مصرك خزائنی
اوزره اول وقتك عزیزینه قطفیر ویااطفیر دینوردی یوسفی مالکدن اشترا ایتدی واول وقتك ملکنه
ریان بن الولید دینوردی عمالقه‌دن ایدی دینلدیکه اول ریان یوسف علیه السلامك زمان حیاتنده
اکا ایمانه کلوب اتباع ایتدی وانك دینی اوزره وفات ایتدی والحال یوسف علیه السلام حی ایدی
❁ ابن عباس رضی الله تعالی عنه ایدر مالك مصره دخول ایدیجك اکا قطفیر تلقی ایدوب اندن
یوسفی یکرمی دینار وبرچفت ایاق قابنه وایکی بیاض ثوبه اشترا ایتدی وهب بن منبه ایدروقتاکه
مالك مصره قدوم ایدوب یوسفی بیع ایچون پازاره ایلتدی ناس انك بهاسن ارتوره‌رق برحده‌یر
کوردیلرکه انك برآغری التون وبرآغری کومش وبرآغری مسك وبرآغری حریر ویردیلر
ویوسف علیه السلام اول وقتده اون اوچ یاشنده ایدی آغری درتیوزرطل کلدی واول بهایه قطفیر انی
مالکدن اشترا ایتدی (وقال الذی اشتراه من مصره لامرأته اکرمی مثواه) مصر اهلندن
یوسفی اشترا ایدن قطفیر مرأه‌سی راعیل ویازلیخایه دیدیکه مطعم وملبس ومقامده اکا اکرام ایت
(عسی ان ینفعنا) امیددرکه انکله نفعلنه‌وز ویابهاسندن زیاده‌یه بیع ایله ویااحتیاج اولدیغمز
اموره کافی اولمسیله (اونتخذه ولدا) ویاانی اوغل ایدینه‌وز زیراکه اول عقیم ایدی ویوسفده
رشد تفرس ایتدی (وکذلك مکنا لیوسف فی الارض) تنکیم بزیوسفی قتلدن انقاذ وجبدن
اخراج ایتدك انك کبی بزانی ارض مصرده تمکین وعالی وخزائنی اوزره والی قیلوروز (ولنعلمه
من تأویل الاحادیث) وبزاکا ذکر اولنان اشیایی ایتدك تاکه عدلی اقامت وامور ناسی تدبیر ایده

انزال ایتمدیکی شیئی اسناد
وشریك اثباتیله کذب
ایدن کیمسه‌دن اظلم کیم
اولور اول مفتریلر ربلری
جل شانه یه محشر ده عرض
اولنوب ربلرینه اتخاذ
ولدوشریکله کذب وافترا
ایدن بونلردر دیو ملائکه
واعضالری شهادت ایدرلر
اکاه اولك که الله تعالانك
لعنتی شرکله نفسلرینه
ظلم ایدنلراوزره‌در (الذین
یصدون عن سبیل الله
و یبغونها عوجا و هم
بالاخرة هم کافرون)
انلرکه ناسی راه خدادن اولان
دین اسلامدن منع ایدرلر
واهل اسلامی اسلامدن
میل ایتدرمك استرلر
وانلر اخرتی انکار
ایدیجیلردر (اولئك لم یکونوا
معجزین فی الارض وما کان
لهم من دون الله من
اولیاء یضاعف لهم العذاب
ما کانوا یستطیعون السمع
وما کانوا یبصرون) انلره
دنیاده عذاب ایتمکدن الله
تعالانی عاجز ایدیجی اولمدیلر
وانلر ایچون الله‌دن غیری

عذابدن قورتارر دوست ومعین اولمدی بلکه عذابلری قات قات اولور دنیاده کلام حق ایشتمکه قادر دکللردی وراه حق
کورمزلردی (اولئك الذین خسروا انفسهم وضل عنهم ما کانوا یفترون) انلر شول کرو هدرکه پازار معامله‌ده کندو
نفسلرینه زیان ایتدیلر وملائکه وبتلرندن زعم ایتدکلری شفاعتی ضایع ایتدیلر (لاجرم انهم فی الاخرة هم الاخسرون)

البته انلر اخرتده جمله‌زیانکارلردن زیاده‌زیاندەدرلر (ان الذین امنوا وعملوا الصالحات واخبتوا الی ربهم اولئك اصحاب الجنة هم فیها خالدون) شونلرکه مؤمن اولوب اعمال صالحه ایشلدیلر وربلری جل شانه یه ماسوادن انقطاعله طاعت وتواضع ایلدیلر انلر اصحاب جنتدن اولوب انده دائم وباقیلردر (مثل الفریقین کالاعمی والاصم والبصیر والسمیع هل یستویان مثلا افلا تذکرون) مؤمن ایله کافر ایکی فرقه مثلی اولورکه کافر کورو صاغر کیدرکه آیات اللهی کورمزلر وکلام اللهی ایشتمزلر مؤمن بونلری کوریجی وایشیدیجی وایمان ایدیجیدر بوایکی فرقه صفت ومثلده برابر اولورمی آیا بومثلدن پند آلوب تأمل ایتمزمیسز (ولقد ارسلنا نوحا الی قومه انی لکم نذیر مبین) بز نوح علیه السلامی قومنه کوندردك اول انلره دیدیکه بن سزی الله تعالانك عذابیله تخویف واندن خلاصی بیان ایده‌رم (ان لاتعبدوا الا الله انی اخاف علیکم عذاب یوم الیم) انجق الله تعالی یه عبادت ایدك مخالفت ایدرسکز سزه برکون عذاب الیم وقوعندن قورقارم (فقال الملأ الذین کفروا من قومه ما نریك الا بشرا مثلنا وما نریك اتبعك الا الذین هم اراذلنا بادی الرأی وما نری لکم علینا من فضل بل نظنکم کاذبین) نوح قومندن کافرلرك اشرف ورؤساسی اکا دیدیلرکه بز سنی انجق بزم کبی بشر کوررز سنك (قصد) بزم اوزریمزه نه‌مزیتك اولورکه سکا اطاعت ایدەلم وسکا تابع اولالری بی تأمل وتفکر اراذل کوررزسنك وتابع اولالرك بزم اوزریمزه فضلکزی کورمزز که سکا متابعت ایدەلم بلکه سنی دعوای نبوتده وتبعه‌کی سنك صدقکی بیلمکده

وکتب اللهك معانی واحکامنی بیلوب تنفیذ ایده ویاخود حوادث کائنه یه تنبیه ایدر منامات تعبیرین بیلوب اکا مستعد اولمه وحلولندن اول انك تدبیرینه اشتغال ایده (والله غالب علی امره) الله تعالی امری اوزره غالبدر انی برشیٔ ردایتمز دیلدیکن ایشلر ویاخود اول یوسفك امری اوزره غالبدر اخوه‌سی برشیٔ مرادایتدیلر والله تعالی انك غیری ارادە ایتدی انك ارادتی اولوب انلرك ارادتی اولمدی (ولکن اکثر الناس لایعلمون) لکن ناسك اکثری امرك کلیسی انك یدنده ایدوکن ویاخود انك لطائف صنعن وخفایای لطفن بیلمزلر (ولما بلغ اشده) وقتاکه یوسف علیه السلام جسم وقوتنك اشتدادی منتهاسنه ایردیکه اولا وتوزایله قرق یتنده سن وقوفدر ❁ دینلدیکه اول سن شبابدرکه مبدا بلوغ حلمدر (آتیناه حکما وعلما) بزاکا حکم ویردك که اول عملی تأییدایدر علمدر ویااول ناس یتنده حکمدر ودخی تأویل احادیث علمنی ویردك ❁ دینلدیکه حکیم ایله عالم یتنده فرق عالم اولدرکه اشیانی بیلور وحکیم اولدرکه علم ایجاب ایدن اشیانی بیلور (وکذلك نجزی المحسنین) نتکیم بزاکا دنیاده حکم وعلم ویردك یوسف کبی نوائبه صبرایدنلره آخرتده خیرجزا ایدرز اشبوندە تنبیه واردرکه برکسنه شبابی حالنده اتقاء واحسان اوزره اولەالله تعالی اکا کهولتنده حکم وعلم ویرر (وراودته التی هو فی بیتها عن نفسه) زلیخاکه یوسف انك یتنده ایدی رفق وسهولتله یوسفدن دیلدیکه مواقعه ایده (وغلقت الابواب) واول بیت یدی قپودن ایچرو ده ایدی جله‌سن برکتدی (وقالت هیت لك) ویوسفه دیدیکه بن سنکچون حاضرلنمشن تیزجه یانمه کلغل که بری بریمزدن مراد حاصل ایدیشه‌وز (قال معاذالله انه ربی احسن مثوای) یوسف ایتدی سیدم قطفیر بنم شانمده سکا اکرامله اصمرلدی ویااول بنی تعهدده احسان ایتدی انك مقابله‌سنده بن انك اهلنه العیاذ بالله که خیانت ایدم ویاخود الله تعالی که بنم خالقمدر منزلتم سیدم قلبنه عطفله حسن ایتدی العیاذبالله که بن اکا عصیان ایدم (انه لایفلح الظالمون) حسنلدن سیئه تجاوز ایدنلر ویازنا ایدنلر مرادلرینه ظفربولمزلر(ولقد همت به وهم بها) زلیخا یوسفه ویوسف اکا مخالطه قصدین ایتدی واول همله مرادمیل طبع ومنازعهٔ شهوتدر یوخسه قصد اختیاری دکل زیراکه اول تحت تکلیفده داخل اولمزبلکه مدحه فایق والله تعالیدن اجر جزیله لایق اول کسه درکه اول همك قیامی عندنده فعلدن نفسنی کف ایده ❁ سدی وابن اسحاق ایدروقتاکه زلیخا یوسفك نفسندن مراوده اراده ایتدی انك محاسنن ذکر ایدوب انی کندویه تشویقه باشلدی دیدیکه نه‌سیاه صاچك وخوب یوزك وکوزل کوزك وار ❁ یوسف دیدیکه قچانکه فوت اولم صاچدرکه ابتدا جسدمدن اول دوکلور وکوزلرمدرکه قبرمده یوزم اوزره سیلان ایدر ویوزمی ایسه طبراق بیوب کیدر ❁ دینلدیکه ولقد همت به ده ❁ کلام تمام اولوب ❁ وهم بها ❁ ایله کلام آخرابتدا اولنمشدر (لولا ان رأی برهان ربه) اکر یوسف علیه السلام رب تعالینك برهانن کورمسیدی زلیخایه قصدایدردی لکن برهانی کوروب

كاذبلرظن ايده‌رز (قال ياقوم ارأيتم ان كنت على بينة من ربى وآتينى رحمة من عنده فعميت عليكم انلزمكموها وانتم لها كارهون) نوح عليه السلام ديديكه اى قوم بكا خبر ويرك اكر بن ربم تعالى طرفندن دعوامك صحته دائر حجت ظاهره ايله اولسم وكندى عندندن بكا نبوت ويرسه وانلر سزه مستور اولسه بز سزى الزام ايده بيلورميزحال بوكه سز اندن كارهلرسكز (وياقوم لااسئلكم عليه مالا ان اجرى الا على الله وما انا بطارد الذين آمنوا انهم ملاقوا ربهم ولكنى اريكم قوما تجهلون) واى قوم بن سزدن رسالتمى تبليغ ايچون مال استمم بنم اجرتم انجق الله تعالانك عهده‌سنه‌در ومؤمنارى يانمدن طرد ايدمجى دكلم كه انلر قيامتده ربلرينه ملاقات ايله مكافات اولنه جقلردر ولكن بن سزى انلره اراذل ديمكزله جاهل قوم كوردم (وياقوم من ينصرنى من الله ان طردتهم افلاتذكرون) واى قوم اكر بن انلرى طرد ايدرسم الله تعالانك عذابندن بنى كيم قورتارر بوطرد التماسكز صواب دكل ايدوكنى تفكر ايتمزميسكز (ولا اقول لكم عندى خزائن الله ولا اعلم الغيب ولا اقول انى ملك ولا اقول للذين تزدرى اعينكم لن يؤتيهم الله خيرا الله اعلم بما فى انفسهم انى اذا لمن الظالمين) بن سزه بنم عندمده الله تعالانك خزينه لرى واردر ديمزم وبن غيبى بيلورم ديمزم وبن ملكم ديمزم كه بكاسنده بزم كبى بشرسن ديو اعتراض ايدرسز وسزك كوزلريكزه خوار كورينوب اراذل ديديككز مؤمنارى الله تعالى خير ويرمز ديمزم كه الله تعالى سزه دنياده ويردكندن انلره آخرتده اضعافى احسان ايدرانلرك نفسلرنده صدق

قصد ايتمدى واول برهانده مفسرين اختلاف ايتديلر ❀ دينلديكه اول يعقوبك صورتن كوروب يابوسف سن انبياذريتندن معدود ايكن شمدى سفها عملن ايشلرميسن ديدى وياخود اول بيتك سقفى ياريلوب يعقوبى پارمغين اصرر كوردى وياخوا كا يعقوب كورينوب اليله انك صدرنى اوردى انكله شهوت اناملندن چيقدى ❀ روايت اولنديكه اول حالتده زليخا طوروب صنمن اورتدى يوسف اكا اندن سؤال ايتدكده اوتانورينكه اول بنى معصيتده كوره‌ديدى يوسف اكا چون سن ايشتمز وكورمزويبلمزشيئدن اوتانورسن نه لايقدركه شول اكا برشئ خفى اولميان ربم جل شانه‌دن بن اوتانيم ديوب قاچدى (كذلك لنصرف عنه السوء والفحشاء) اشبو تثبيت كبى بزانى تثبيت ايتدك تاكه بزاندن سيئه خيانت اثمن وزنا جنايتن صرف ايده‌وز (انه من عبادنا المخلصين) اوبزم طاعتمزايچون خالص قيلنمش عبادمزدندر (واستبقا الباب) يوسف عليه السلام برهانى كوريجك طوروب بيتك قپوسنه مبادرت ايتدى زليخادخى انك اردنجه كتديكه قپويى طوتوب چيقمدن منع ايده چون اول يوسفه ايردى اردندن كوملكنه پاپشوب كندويه چكديكه چيقميه (وقدت قميصه من دبر) اول چكمسيله يوسفك كوملكن اردندن شق ايتدى ايكيسى طشره چقيچق (والفيا سيدها لدى الباب) زليخانك زوجى قطفيره قپوقتنده راست كلديلركه اول زليخانك ابن عميله انده اوتورردى كوريجك اندن دهشت ايتدى (قالت ماجزاء من اراد بأهلك سوأ) زليخاديديكه سنك اهلكه زنا قصد ايدنك جزاسى ندر بعده اول يوسفى قتل ايده ديو خوف ايدوب ديديكه (الا ان يسجن او عذاب اليم) سكر كه حبس ايديله ويا سوط اوريله يوسف انك مقاله‌سن ايشيدجك كنديدن تهمتى دفع ايچون (قال هى راودتنى عن نفسى) ديديكه زليخا بندن فاحشه طلب ايتدى بن ايسه اندن اباء وفرار ايتدم (وشهد شاهد من اهلها) زليخانك اهلندن بر حاكم حكم ايلديكه اول زليخانك ابن عمى ايدى وبر قولده ابن خالى ايديكه مهده صبى ايدى الله تعالى انى انطاق ايتدى وبر قولده بر رجل حكيم ذا رأى ايدى ديديكه (ان كان قميصه قد من قبل فصدقت وهو من الكاذبين) اكر يوسفك كوملكى اوكندن يرتلمش ايسه زليخا صدق ايدر يوسف كاذبلردندر زيرا اول دليلدركه زليخانك اردندن انى چكمكله كوملكن يرتمشدر (فلما رأى قميصه قد من دبر قال انه من كيدكن ان كيدكن عظيم) وقتاكه قطفير يوسفك كوملكن اردندن يرتلمش كوردى زليخايه وسائر نسايه خطاب ايدوب ديديكه سنك اهلكه زنا قصدين ايده‌نك جزاسى ندر ديو قولك ويابو سزك حيله كزدندر سزك حيله كز ايسه قلبه زياده تعلق ايدر ونفسده اثرى شدت اوزره در ❀

واخلاصدن نه اولديغنى الله تعالى بيلور اكربن انلرك ظاهرينه كوره اسلامله حكم ايتمزسم بوصورتده بن ظالملردن اولورم (قال ايانوح قدجادلتنا فاكثرت جدالنا فاتنا بما تعدنا ان كنت من الصادقين انلر ديديلركه يانوح بزمله مجادله ومخاصمه ايتدك وجدالى چوق ودور ودراز ايلدك امدى وعدايلديكك عذابى بزه كتور اكرسن صادقلردن ايسك (قال انما ياتيكم به الله ان شاء وما انتم بمعجزين) نوح عليه السلام الله تعالى مرادايدرسه عجله ياوقتيله سزه عذابى كتورور سزانى عذابدن عاجز ايدمجى دكلسز ديدى (ولا ينفعكم نصحى ان اردت ان انصح لكم ان كان الله يريد ان يغويكم هو ربكم واليه ترجعون) اكر الله تعالى سزى اغوامراد ايدرسه بن سزه نصح مرادا تسم دخى نصيحتم سزه فائده ايتمز اول الله تعاليدر سزك ربكز ومتصرفكز ورجوعكز اكادركه اعمالكز اوزره جزا ايدر (ام يقولون افتريه قل ان افتريته فعلى اجرامى وانا برئ مما تجرمون) قوم نوح بووحيي نوح بلكه كندندن سويلدى ديوافترا ايلديلر يانوح سن انلره ديكه اكربن كندمدن دوزوب الله تعالايه افترا ايتدمسه كناهى بنم اوزريمه دروسزك بكا افترا اسنادايله كسب ايتديككز جرمدن بن بريم (واوحى الى نوح انه لن يؤمن من قومك الا من قد آمن فلا تبتئس بما كانوا يفعلون) نوح عليه السلام وحى اولنديكه قومكدن كيمسه ايمانه كلمز مكر مقدم ايمانه كلنلردر (بشرا) امدى انلرك تكذيب واذاسنه محزون اولمه كه انلره نزول عذاب وقتى كلمشدر (واصنع الفلك باعيننا ووحينا ولا تخاطبنى فى الذين ظلموا انهم مغرقون) يانوح بزم نكاهمز وصنعتنى بزم وحيمزله برسفينه دوز وكفرله نفسلرينه ظلم ايدنلر حقنده عذاب

دينلديكه بوقول اول حكم ايدن حاكمك قولندندر بعده قطفير يوسفه اقبال ايدوب ديديكه (يوسف أعرض عن هذا) يايوسف بوحديثدن اعراض ايدوب كسمه يه ذكر ايتمكل كه شايع اولميه وياخود معنى يايوسف اكا اكتراث ايتمكل كه عذرك وبرائتك ظاهر اولدى (واستغفرى لذنبك انك كنت من الخاطئين) ويازليخا سن ايسه كنا هكيچون الله تعالى يه توبه واستغفار اتكه سن كناهه عمد ايديجيلر دنسن ❁ دينلديكه اشبو يوسف وزليخايه خطاب دخى اول حاكمك قولندندر (وقال نسوة فى المدينة) چون يوسفله زليخانك ذكر اولنان ماجرالرى مصر شهرنده شايع اولدى ملكك اتباعندن بش مرأه كه اول حاجب وساقى وخبازوسجان وصاحب دواب زوجه لريدى وياخود اشراف مصردن قرق كسنه نك زوجه لريدى ديديلركه (امرأة العزيز تراود فتيها عن نفسه قد شغفها حبا انا لنريها فى ضلال مبين) عزيزك يعنى قطفيرك زوجه سى زليخا غلام كنعانيسى يوسفدن كندويه مواقعه طلب ايدرمش اول غلامك محبتى انك داخل قلبنه كيروب انى لا يعقل ايتمش بزانى خطاى ظاهرده كورير ز زيرا كه انك امثالى اولديغى عفاف وسترحالاتنى ترك ايتمش (فلما سمعت بمكرهن ارسلت اليهن) چون زليخا اول نسانك قول وحديثن ايشتدى ❁ دينلديكه انلرك بوقصه يى شايع ايتمكلرى زليخاانلره يوسفى كوسترمسنه قصدلرى حيله ايدى زيرا كه انك حسن وجمالى انلره وصف اولنمشيدى دينلديكه زليخا انلره سرنى افشاء ايدوب كتم ايدك ديواصمرلدى صكره انلرانى افشاء ايتمشيدى اندن زليخا يرمأدبه اتخاذ ايدوب اشراف مصردن قرق مرأه ايله كندويى تعيير ايدن بش مرأه يى دخى دعوت ايتدى (واعتدت لهن متكئا) وانلرايچون اتكاء اولنور برشئ اعداد ايتدى ❁ دينلديكه اول اتكاء ايله مراد اترجدر وبرقولده هر شيئدركه بچاقله كسيلور ❁ روايت اولنديكه زليخا اول مأدبه يى انواع فرش ووسائد والوان فواكه واطعمه ايله تزيين ايتدى وذكر اولنان نسائى اكاچاغردى (وآتت كل واحدة منهن سكينا) وانلردن هربرينك الينه بربچاق ويردى تاكه اوكلرنده اولان فواكه ولحومدن ديلدكلرين بچاقله كسوب اكل ايدەلر (وقالت اخرج عليهن) ويوسفه ديديكه اول نسانك اوزرلرينه چيقه كل ❁ دينلديكه يوسفك حسنده ناس اوزره فضلى قمرك ليلهٔ بدرده سائر نجوم اوزره فضلى كبيدر پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم ايدر ليلهٔ معراجده يوسفى كوردمكه ليلهٔ بدرده قمركبى ايدى ❁ دينلديكه يوسف عليه السلام مصرك زقاقلرنده يوريديكنده يوزينك ضوئى ديوارلرده تلألؤ ايدردى (فلما رأينه اكبرنه) وقتاكه اول نساء انى كوردىلر اكاتعظيم وحسنندن هيبت ايتديلر واكاشدت شبقلرندن حيض كوردىلر (وقطعن ايديهن) وفرط دهشتلرندن الرنده كى بچاقلر ايله الرين كسديلر قلبلرى يوسفه مشغول اولميله جرح المن حس ايتمديلر حتى انلردن برجماعت انك يوزينه باقمغله جان ويرديلر (وقلن حاش لله ماهذا

دفعیچون بکادعا ایله کهانلر غرق اولنمقلغه حکم اولنمشلردر ❁ منقولدرکه نوح علیه السلام سفینه یه اغاچ طلبنده اولدقده ساج اغاجی دیکلمك ایله امر اولندی یکرمی سنه ده یشوب سفینه یی نیجه بیاجغنده متحیر ایکن قوش کوکسی کبی یاپمسنه وحی کلدی ویصنع الفلك وکلما مر علیه ملاء من قومه سخروا منه قال ان تسخروا منا فانا نسخر منکم کما تسخرون) کبی یی

بشرا) وانك شئ خلقنه الله تعالی قدرتن عجزدن تنزیه ایدوب تعجبله حاش لله که بو بشر اوله دیدیلر زیرا که اول جالی بشرده کورمش دکل ایدیلر (ان هذا الا ملك کریم) بودکل الا ربیسی عندنده ملك کریمدر انك ملك دکل ایدوکن بیلورکن انکا ملك دیملری عرف ناسه بناء ایدیکه انلر برانسانی حسنله وصف ایتسه لر ملکه تشبیه ایدرلر زیرا که عندلرنده خلقده ملکدن اکمل واحسن یوقدر (قالت فذلکن الذی لمتنتنی فیه) اندن زلیخا اول نسایه دیدیکه اشبو اول غلام کنعانیدرکه انا محبتمده بکالوم ایتدیکز (ولقد راودته عن نفسه فاستعصم) بن انك لقاسندن طلب ایدوب اول ایسه بندن امتناع ایلدی (ولئن لم یفعل ما آمره لیسجنن ولیکونن من الصاغرین) اکر اول بنم اکا امر ایتدیکم شیئ ایتمزسه حبسله عقاب اولنور وذلیل اردن اولور (قال رب السجن احب الی مما یدعوننی الیه) یوسف علیه السلام دیدیکه یارب سجنده ساکن اولمق بکاسوکولیدر اندنکه نساء بنی اکا دعوت ایدرلر (والا تصرف عنی کیدهن اصب الیهن واکن من الجاهلین) یارب اکر انلرك شرنی بندن صرف ایتمزسك بن انلره میل ایدرین وانلرك دعوت ایتدیکنه متابعتله جاهللردن اولورین (فاستجاب له ربه فصرف عنه کیدهن) اویله اولسه رب تعالی یوسف علیه السلام دعاسنه اجابت ایدوب اندن اول نسانك شرنی صرف ایلدی زیرا که اول نفسنی سجن مشقتنه توطین ایدوب عصیانی متضمن اولان لذت اوزره انی ایثار ایتدی (انه هو السمیع العلیم) اول الله تعالی اکا التجا ایدنلرك دعاسن ایشیدر وانلره صالح اولان احوالی بیلور (ثم بدا لهم من بعد ما رأوا الآیات لیسجننه حتی حین) بعده قطفیره واصحابنه رأی ظاهر اولدیکه یوسفك برائتنه دلالت ایدر شواهد کور دکلرندن صکره که اول قدقیص وکلام طفل ونسانك یدلرین قطع ایتملری ویوسفك انلردن استعصامیدر ناسك مقاله سی کسلنجه برمدت انی سجنده حبس ایده لر ❁ روایت اولندیکه زلیخا زوجنه دیدیکه اشبو غلام کنعانی بنی ناس ایچنده رسوا ایتمکده در ایکیدن خالی دکل یابکا اذن ویرکه چیقوب ناسه اعتذار ایدم ویا انی حبس ایتکه اندن استراحت ایدم زوجی دخی انی یدی بیل ویابش بیل حبس ایتدی ❁ دینلدیکه الله تعالینك انی حبسه ارادتی مرأیه همی زله سنه جزا اولسون ایچون ایدی (ودخل معه السجن فتیان) ویوسفله بیله ملك ریان بن الولیدك ایکی غلامی دخی سجنه داخل اولدیکه انك بری ساقیسی وبری خبازی ایدی شول سببدنکه اهل مصر ملك ریانك هلاکن قصد ایدوب اول ایکیسنه مال کثیر وعد ایتدیلرکه انك شراب وطعامنه زهر قاتله لر ایکیسی دخی اکا اجابت ایتدکلرندنصکره ساقی نکول ایتدی وخباز رشوتی آلوب ملکك طعامنه زهری قاتدی وقتا ایکیسی ملك قتنه طعام وشراب احضار ایتدیلر ساقی ملکه دیدیکه طعامدن یمکل که اول زهرلیدر وخباز دیدیکه شرابدن ایچمکل که اول زهر لیدر ملك ساقی یه امر ایتدی ایمدی شرابدن ایچکل ایچوب ضرر ایتمدی بعده خبازه ایتدی ایمدی سندخی طعامدن

دوزمکه باشلدقده قومنك اشرافلرندن هربری کینك یاننده کچدکجه بویله صونك عزتی اولان محلده کی پیارسن ومقدم پیغمبر ایدك شمدی نجار اولدك دیو ❁ ذوقلنور لردی نوح علیه السلام انلره اکر سز شمدی بزی استهزا ایدرسکز الله تعالینك سزه عذابی کلدکده بزدخی سزی استهزا ایده رز دیدی (فسوف تعلمون من یاتیه عذاب یخزیه ویحل علیه عذاب مقیم) یقینیدر بیلور سکزکه رسوایلق عذابی دنیاده کیمه کلور وآخرتده عذاب دائمی کیمه واجب اولور ❁ مرویدرکه نوح علیه السلام ایکی سنه ده سفینه یی تمام ایلدیکه طولی اوچیوز وعرضی اللی وارتفاعی اوتوز زراع ایدی وا کا اوچ طبقه ترتیب ایدوب زفتله مطلا ایلدی وحکم الهیله هرنوع حیوانات ندن جمع ایدوب قوشلری یوقاروطبقه یه وانسانلری غذا وامتعه لریله اورطه طبقه یه وسباع وبهایمی اشاغی طبقه یه وضع ایدوب بونلرك نظام واتمامنه مشغول ایکن (حتی اذا جاء امرنا وفار التنور قلنا احمل فیها من کل زوجین اثنین واهلك الا من سبق علیه القول ومن امن وما آمن معه الا قلیل) تاکه بزم امریمز کلدکده وتنوردن صو قاینیوب فشقرده ❁ اول تنور حوا رضی الله عنهانك اکمك پیشوردیکی طاشدن یاپمه برتنور ایدی دیو منقولدر ❁ بز نوح علیه

السلامه امر ایتدکده انتفاع اولنور حیوانات هر جنسندن ارککلو ودیشولو بر رچفت حیوان اول سفینه یه وضع ایله واهل وعیالکی دخی وضع ایله الاشونلری قویمه که اوزرلرینه غرق قولی سبقت ایتمشدر ❁ انلرا وغلی کنعان ومرأه سی واعله درکه کافرلرایدی ❁ وسکا ایمان ایدنلری وضع ایله حالبوکه اکا

❁ مرویدرکه سفینه یه کیرن انسان یتمش ایکی کیمسه که نصفی ارکك نصفی نسوان ونوح علیه السلامك زوجهٔ مؤمنه سیله واوغلی سام وحام ویافث وزوجه لریله سکز جمعا سکسان کشی ایدیلر حق تعالی حیواناتی انك یانه جمع ایدوب انلردن قنفی توعه الثنی اوزاتسه صاغ الته ارککی وصول الته دیشی کلوب سفینه یه وضع ایدردی (وقال ارکبوا فیها بسم الله مجریها ومرسیها ان ربی لغفور رحیم) نوح علیه السلام سفینه یه کیره جکلره الله تعالینك اسمیله کیرك که انك یوریمسی وطورمسی انك ارادتیله در ربم تعالی مؤمنلری مغفرت ایدیجی ومرحمتیله بلای طوفاندن نجات ویریجیدر دیدی ❁ دینلدیکه نوح علیه السلام سفینه یی بسم الله یوریدر وبسم الله ایله طوردررردی. (وهی تجری بهم فی موج کالجبال ونادی نوح ابنه وکان فی معزل یابنی ارکب معنا ولا تکن مع الکافرین) واول سفینه طاغلرکبی طالغلرده انلری کتوردی ونوح علیه السلام اوغلی کنعانه ندا ایلدیکه (اولمز) آیرو برمحلده ایدی ای اوغلم مسلمان اول بنمله کل سفینه یه سوار اول کافرلرله اولمه که هلاك اولورسن (قال ساوی الی جبل یعصمنی من الماء قال لاعاصم الیوم من امر الله الا من رحم وحال بینهما الموج فکان من المغرقین) کنعان جوابنده براولو

یی کل اول ایسه اندن اباء ایتدی اندن ملك امر ایلدی ایکیسی دخی حبس اولندی ویوسف علیه السلام سجنه کیردیکی وقتدن علمی نشر ایدر واهل سجنك رؤیالرین تعبیر ایدردی اول ساقی وخباز اتفاق ایتدیلرکه یوسفی تعبیر رؤیاده تجربه ایده لر رؤیاده برشیٔ کور ممشیکن شویله کوردك دیدیلر برقوم ایتدی حقیقتده انلر رؤیا کوروب مهموم اولدیلر یوسف علیه السلام انلره نه کور دیکز دیوسوال ایتدیکنده (قال احدهما انی ارانی اعصر خمرا) اول ایکیسنك بری یعنی ساقی دیدیکه منامده کوردمکه بربستانده ایمشین براوزم کوتوکندن اوچ صالقم قوپاردم الله انی ملکك کاسه سنه صیقوب اکا ایچوردم (وقال الآخر انی ارانی احمل فوق رأسی خبزا تأکل الطیر منه) واول بریسی یعنی خبازدیدیکی بندخی منامده کوردمکه باشم اوستنده اوچ سله خبز والوان اطعمه کتوررمشن قوشلر اوشوب اندن یرمش (نبئنا بتأویله انا نریك من المحسنین) هربریمزه رؤیامزك تعبیرین خبرویرکل زیرا بزسنی رؤیاتعبیرین کوزل بیلور کوررز ویاخود سجن اهلنه احسان ایدنلردن کوررز زیرا چان سجنده بری مریض اولسه انی عیادت وامرنه قیام ایدردی وبرینك مکانی ضیق اولسه کیشدررردی وبری برشیئه محتاج اولسه انکچون اهل سجندن دراهم جمع ایدوب انی اکا آلیوررردی ومع هذا عبادته چالشور وکیجه لرده نمازه قائم اولوردی دینلدیکه اول سجنه داخل اولدیغنده برقومی بولدیکه بلالری شدید ورجالری منقطع وحزنلری طویل اولمشدی انلره یسرله تبشیر ایدوب صبر ایدك که الله تعالیدن سزه اجرایرر دیو تسلیه ایلردی هربری اکا محبت ایدوب بارك الله ای یکت نه کوزل یوزلو وطاتلی سوزلو واپوخویلی اولورسن جوابکله بزه سرور وراحت ایرکوررسن بزه بیلدرکه نه وصفلو کسه سن دیدیکه بن یوسف صفی الله بن یعقوب بن ذبیح الله اسحاق بن خلیل الله ابراهیم دنم سجنك عاملی اکا ایتدی ای یکت اکر قادر اولسم سنی صالیوررردم لکن سجنك بیوتندن دیلدیکك مکانده اولغل چون ساقی وخباز اکا رؤیالرین ذکر ایتدیلر تعبیرندن امتناع ایدوب اظهار معجزه یه وتوحید دعوتنه تحویل ایتدی زیرا انك برینه مکروه اصابتن تأمل ایتدی (قال لا یأتیکما طعام ترزقانه الا نبأتکما بتأویله قبل ان یأتیکما) ودیدیکه شول طعامکه سزه اولریکزدن کلور انك سزه لونی وقدری وکلمه جك وقتنی سزه کلمزدن اول خبر ویره یم واکر انی رؤیاده کوررسکز انك مألن بلدیره ین تا که اول معجزه ایله انلری توحیده دوندیره وشرکدن کچوره دیدیلرکه بوعرافلر وکاهنلر علمیدر سکا قتدن حاصل اولدی (ذلکما مما علمنی ربی) دیدیکه اشبو علم بکاربم جل شانه نك تعلیم ایتدیکی علومدندر (انی ترکت ملة قوم لا یؤمنون بالله وهم بالآخرة هم کافرون) بن ترك ایتمشن شول قومك ملتن که الله تعالینك وحدانیتنه ایمان کتورمزلر وبعث وحسابی انکار ایدرلر (واتبعت ملة آبائی ابراهیم واسحاق ویعقوب) وآبائم ابراهیم واسحاق ویعقوب ملتنه اتباع ایتمشن (ما کان لنا ان نشرك بالله من شیٔ) بزه لایق

اولمزکه الله تعالی یه برشیء اشراك ایده وز زیرا اول بزی شرکدن عصمت ایدوبدر (ذلك من فضل
الله علینا وعلی الناس ولکن اکثر الناس لایشکرون) اشبو توحید الله تعالینك فضلندندر بزه
وحیله وناسه بزم بعثمزله که انلری اکا ارشادایده وز لکن ناسك اکثری بوفضله شکر ایتمزلربلکه
اندن اعراض ایدرلر ویاخود اول توحید بزه وانلره نصب دلائل وانزال آیاتله الله تعالینك
فضلندندر لکن انلرك اکثری اکا نظرایتمزلرکه انکله استدلال ایدوب انی بیلهلر بعده انلری
اسلامه دعوت ایدوب دیدیکه (یاصاحبی السجن ءارباب متفرقون خیرام الله الواحد القهار)
ای سجن ساکنلری ویاسجنده بنم ایکی صاحبم آلهۀ متفرقه می خیرلودر که انك کیمی التوندن
وکیمی کومشدن وکیمی دموردن وکیمی اعلا وکیمی اوسط وکیمی ادنا اولهنه نفعلری اومولە
ونه ضررلرندن قورقوله یوخسه اول الله تعالی که اکا ثانی اولمیه هیچ احد اکا غالب اولمیوب
جمله خلق انك تحت قهرنده اوله بعده اصنامك عجزین بیان ایدوب دیدیکه (ماتعبدون من دونه
الا اسماء سمیتموها انتم وآباؤکم) سزك الله تعالینك غیریه عبادتکز دکل الا اسمایه درکه سزوآبائکز
انلری آلهه وارباب دیو تسمیه ایتدیکز (ماانزل الله بهامن سلطان) اول اسمایه عبادتکزده الله
تعالی سزه حجت وبرهان انزال ایتمیوبدر (ان الحکم الا لله) عبادك امرنده دنیاده وآخرتده قضا
وحکم یالکز الله تعالی یه مخصوصدر (امرالا تعبدوا الا ایاه) اول امر ایدوبدرکه انك غیریه
عبادت ایتمیه سز (ذلك الدین القیم) اشبو بردین مستقیمدرکه اکابراهین دلالت ایتدی (ولکن
اکثر الناس لایعلمون) لکن ناسك اکثری آنی بیلمزلر بعده انلرك رؤیالری تعبیرین ایدوب
دیدیکه (یاصاحبی السجن اما احدکما فیسقی ربه خمرا) ای سجنده ایکی صاحبم امابریکزیعنی ساقی
ملکه خمر سقی ایده بوندن اوکدین نتکیم سقی ایدردی واول کوردیکه اوچ صالقم اوزوم سجنده
اوچ کون اقامتدن صکره ملك انی کیرو منزلته ردایتمسیدر (واما الآخر فیصلب فتأکل الطیر
من رأسه) اما آخرکه خبازدر کوردیکی اوچ سله سجنده اوچ کون اقامتیدر بعده ملك انی اندن
اخراج ایدوب صلب ایدر قوشلرانك باشندن اکل ایدر چون انلر یوسفك بوقولنی ایشتدیلر بز
منامزده برشیء کورمهمشز بلکه لعب ایتدك دیدیلر یوسف علیه السلام دیدیکه (قضی الامر
الذی فیه تستفتیان) ایککزك سؤال ایتدیکی امرندن فراغ اولنوب سزه خبر ویردیکم شیئله
اوزریکزه حکم الله واجب اولدی حقیقتده بکا خبر ویردیککزی کرکسه کورمش ویاکورمش
اولك (وقال للذی ظن انه ناج منهما اذکرنی عندربك) واول حالتده ایکیسندن برینك نجاتن
بیلدیکنه یعنی ساقی یه دیدیکه بنی سیدك ملك قتنده ذکرایدوب دیکل که سجنده طول زماندنبرو
برغلام محبوسدر (فانساه الشیطان ذکر ربه) شیطان ساقی یه اونوتدردیکه یوسفی ملك قتنده
ذکرایده واکثرون قولنده شیطان یوسفه رب تعالینك ذکرنی اونوتدردی حتی که فرجی انك
غیریدن طلب ایتدی اشبو بر غفلتدرکه یوسفه شیطاندن عارض اولدی (فلبث فی السجن بضع

واستوت علی الجودی
وقیل بعدا للقوم الظالمین)
ای ارض صویکی یوت
وای سما صویکی طوت
دینلدی وصو اکسیلدی
وحق تعالینك حکمی
اولان غرق اشرار ونجات
ابرار قضا اولندی وسفینه
جبل جودی اوزره قرار
ایتدی ❁ که اول موصل
قربنده برجزیره جبلدر ❁
وقوم ظالمین ایچون بعد
وهلاك اولسون دینلدی
❁ منقولدرکه نوح علیه
السلام رجب شریفك
اونندهکی به بندی وتمام
التی ماه صو اوزرنده
اولوب محرمك اونجی
کونی زمینی بولدیلر نوح
علیه السلام وسفینه ده
اولنلر تشکرا اولکونی
صائم اولدیلر (ونادی
نوح ربه فقال رب ان ابنی
من اهلی وان وعدك الحق
وانت احکم الحاکمین)
نوح علیه السلام ربسنه
نیاز ایدوب یاربی اوغلم
کنعان بنم اهلمدندروسن
وعد ایتمشسیدك ❁ که بنی

واهلمی غرق ایتمیه سن ❁ (تبیان) (ثانی) (٢٩) وسنك وعدك حقدر وسن حاکملرك احکمیسن دیدی ❁
دینلدیکه نوح علیه السلام اوغلنك کفرندن خبری یوغیدی اکر بیلیدی ❁ ولا تخاطبنی فی الذین ظلموا ❁ کلام
شریفی وارایکن سؤال ایتمزدی (قال یانوح انه لیس من اهلك انه عمل غیر صالح فلاتسئلن مالیس لك به علم انی اعظك ان

تكون من الجاهلين) الله تعالى يانوح اول سنك اهلكدن دكلدر زيرا اول صالح اولميان عمله‌در سنكچون آنده علم اولميان شيدن سؤال ايتمه سنى جاهللردن اولمقدن منع ايدرم بيوردى (قال رب انى اعوذبك ان اسئلك مالیس لى به علم والاتغفرلى وترحمنى اكن من الخاسرين) نوح عليه السلام يارب بوندنصكره بنم علمم اولميان شيئى سؤال ايتمكدن سكا صغنورم اكر بنى مغفرت وعفوكله رحمت ايتمزسك بن زيانكارلر دن اولورم ديدى (قيل يانوح اهبط بسلام منا وبركات عليك وعلى امم ممن معك وامم سنمتعهم ثم يمسهم منا عذاب اليم) اكادينلديكه يانوح بزدن سلامتله سفينه‌دن نزول ايله ونسلكده بركت اولوب آدم ثانى اوله سن وسفينه‌ده‌سنكله بيله اولان مؤمنلرك ذريتلرنده‌دخى خيروزياده لك ثابت اوله وانلردن امتلر اولوركه بز آنلرى دنياده كافر اولدقدن حالده كچندير وب صكره آخرتده بزدن انلره عذاب اليم واقع اولور ❁ دينلديكه انلركله مراد هود وصالح ولوط وشعيب عليه السلامك قومللريدر (تلك من انباء الغيب نوحيها اليك ماكنت تعلمها انت ولاقومك من قبل هذا فاصبر ان العاقبة للمتقين) بوقصهٔ نوح عليه السلام اخبار غيبدندر كه سكا آنى ❁ جبريل عليه السلام واسطه‌سيله ❁ وحى ايدرز بوندن مقدم آنى سن وقومك بيلمز ديكز (سمان) قومكدن كلن اذيته وتبليغ رسالتده اولان مشقته نوح عليه السلام كبى صبرايله دنياده ظفر آخرتده ثواب عاقبت متقيلر ايچوندر (والى عاد اخاهم هودا قال ياقوم اعبدوا الله مالكم من اله غيره ان انتم الا مفترون) قوم عاده نسبده قرداشلرى

سنين) اويله اولسه يوسف عليه السلام اكثر مفسرين قولى اوزره سجنده اندن اول بش يبل مكثندنصكره يدى يبل دخى مكث ايتدى مالك بن دينار ايدروقتا كه يوسف عليه السلام ساقى يه بنى سيدك قتنده ذكرايت ديدى اكاد ينلديكه يايوسف بندن غيرى وكيلى ايدندك ايمدى سجنده حبسكى طويل ايده‌ين يوسف عليه السلام آغليوب ديديكه يارب كثرت بلوادن قلبمه قسوت ايروب اول كلمه‌يى سويلشن ❁ حسن ايدر يوسف عليه السلام سجنده ايكن جبريل عليه السلام اكا كلوب ديديكه رب تعالى سكاسلام ايدوب دبركه بندن اوتانيوب آدميلردن شفاعتمى طلب ايتدك عزتم حقيچون سنى سجنده بضع سنين حبس ايدم يوسف عليه السلام ايتدى انكله اول بندن راضى اولورمى ديديكه نعم يوسف عليه السلام ايتدى اويله اولسه حبسه مبالات ايتمزين وقتا كه يوسف عليه السلام سجندن خروجى وقتى ايرشدى ملك ريان برروياى عجيبه كوردى (وقال الملك انى ارى سبع بقرات سمان يأكلهن سبع عجاف وسبع سنبلات خضروا خر يابسات) ملك ريان ديديكه منامده كوردمكه بحردن يدى بقرهٔ سمينه چيقدى انك عقبنجه يدى بقرهٔ عجفاء دخى چيقوب اول سمينه لرك جميعين يوتدى انلردن هيچ براثر كورلمدى واول عجفالردن دخى هيچ برشئ ظاهر اولمدى بعده كوردمكه يدى يشل سنبله كه حبه‌لرى منعقده اولمشدى ويدى سنبلهٔ يابسه كه استحصاد اولنمش ايدى اول يابس اولان سنبله‌لر يشل سنبله‌لرك اوزره التوا وغلبه ايتدى حتى كه اول يشللردن برشئ قالميوب كتدى اندن سحره وكهنه ومعبرينى جمع ايدوب ديديكه (ياايها الملأ أفتونى فى رؤياى ان كنتم للرؤيا تعبرون) ياشراف قوم بكا اشبو رؤيامى تعبير ايدك اكر رؤيا تعبيرنده عالملرايسه كز (قالوا اضغاث احلام ومانحن بتأويل الاحلام بعالمين) ديديلركه بواخلاط احلام مشتبهة التأويلدر بزايسه انك تأويلن بيلوردكللرز (وقال الذى نجا منهما واذكر بعد امة انا انبئكم بتأويله فارسلون) اول ايكى صاحب سجندن قتلدن نجات بولانكه ساقيدر يدى يبلدنصكره بنى سيدك ملك قتنده ذكرايت ديو يوسفك قولنى تذكر ايدوب ديديكه اى ملك بن سزه بورؤيانك تأويلن بيلور بركسه‌يى خبرويره‌ينكه سجنده بررجل واردركه رؤيا تعبيرين ايدر بنى اكا كوندرك كه انى اندن سؤال ايدوب سزه خبر كتوره‌ين ملك دخى نعم ديوب انى اكا كوندردى چون ساقى اكا واردى وبونجه يبلدنبرو انى ملك قاتنده ذكر ايتديكى شيطانك انساسيله ايدوكنى اعتذاردنصكره ملكك رؤياسن ذكر ايدوب ديديكه (يوسف ايها الصديق أفتنا فى سبع بقرات سمان يأكلهن سبع عجاف وسبع سنبلات خضروا خر يابسات) يايوسف صديق بزه خبرويرشول رؤيا تأويلندنكه يدى بقرهٔ سمانى يدى بقرهٔ عجاف اكل ايتدى ويدى يشل سنبله‌كهٔ يدى يابس سنبله‌ده مغلوب اولوب يتدى (لعلى أرجع الى الناس لعلهم يعلمون) تاكه ملك واصحابنه ويااهل مصره رجوع ايدوب انك تأويلن بيله‌لر ويا علمده سنك فضل ومكانن بيله‌لر (قال تزرعون سبع سنين دأبا) يوسف عليه السلام ديديكه امااول بقرات

هود علیه السلامی رسول کوندردك اول انلره دیدیکه ای قومم الله تعالی یه عبادت ایدك که اندن غیری الهکز یوقدر سزك
اکا شریك کتورمکز انجق کذب وافترادر (یاقوم لااسئلکم علیه اجرا ان اجری الا علی الذی فطرنی افلا تعقلون)
ای قومم تبلیغ رسالتم اوزره سزدن اجر استمم بنم اجرم انجق بنی خلق ایدن الله تعالا نك عهده سنده

سمان وسنبلات خضر خصب ووسعت بیلاریدر وبقرات عجاف وسنبلات یابسه قحط وشدت
بیلاریدر ایمدی یدی بیل عادتکز اوزره زراعت ایدك (فما حصدتم فذروه فی سنبله الا قلیلا مما
تأکلون) بعده زرعدن بچدیککزی سنبله سنده آلیقوکز انی سوس یمکله افساد ایتمیه الا اندن
اکله احتیاجکز دکلویی دوس ایدك انلره امر ایلدیکه انك اکثریتی حفظ ایدوب حاجت
دکلوسین بیه لر (ثم یأتی من بعد ذلك سبع شداد یأکلن ما قدمتم لهن الا قلیلا مما تحصنون) بعده
اول خصب وسعت اوزره کی یدی بیل کچدکدن صکره قحط وشدت اوزره یدی بیل کلوب افناء
واهلاك ایده شول طعامیکه خصب بیلارنده انکچون اعداد وادخار ایتمشیدیکز الا آز شیئکه بذر
ایچون انی احراز وادخار ایدرسز ورؤیا تأویلنی اتمامندن صکره انلره تبشیر ایدوب دیدیکه (ثم
یأتی من بعد ذلك عام فیه یغاث الناس وفیه یعصرون) اول قحط دن صکره بر بیل کله که اندہ یغمورلر
یاغوب کثرت رزقه ایره لر وعنب وزیتون وسمسم صیقوب عصیر وزیت ودهنله نفعلنه لر (وقال
الملك ائتونی به) وقتا که ساقی ملکه رجوع ایدوب رؤیاسی تأویلن یوسف علیه السلامدن
ایشتدیکی منوال اوزره ملکه خبر ویردی ملك بکا انی کتورك دیدی (فلما جاءه الرسول قال ارجع
الی ربك فاسأله ما بال النسوة اللاتی قطعن ایدیهن ان ربی بکیدهن علیم) وقتا که یوسف علیه السلامه
ملکك رسولی کلوب انی ملك قاتنه چاغردی انکله کتمکدن امتناع ایدوب رسوله دیدیکه ملکه
واروب دیکل که سؤال ایتسون شول نسوه یه که مأدبه ده اوتورر لر ایکن الرین کسدیلر انلره
نه حالت ایردیکه انی ایتدیلر ربم جل شانه انلرك کیدنه علیمدر شول وقتن که انلر بکا مولاتکه
اطاعت ایت دیمشلردی یوسف علیه السلام اجابت اوزره اول نسوه سؤالنی وکندینك فحص
حالنی تقدیمی انکچون ایدیکه انکله برائت ساحه سی ظاهر اوله ومسجون اولمسی ظلمله ایدیکی بیلنوب
حاسدك انك امری تقبحنه چارمسی قالمیه اشبو دلیلدر که مؤمن تهمت مواقعنه وقوعدن صاقنه
وکندندن نفینه اجتهاد ایده (قال ما خطبکن اذ راودتن یوسف عن نفسه) اویله اولسه
ملك اول نسوه یی قاتنه احضار ایدوب دیدیکه سزك امر وشانکز ندایدی شول وقتی که
یوسفك نفسندن مراوده ایتدیکز (قلن حاش لله ما علمنا علیه من سوء) اول نسوه یوسفك
براءتنه اعتراف وعفتنه تعجب وذنبدن تنزیه ایدوب دیدیلر که حاش لله بزانده ذنب وخیانتدن
برشئ بیلمز ز (قالت امرأة العزیز الآن حصحص الحق انا راودته عن نفسه وانه لمن الصادقین)
زلیخا ایتدی الآن حق ظاهر اولدی بن انك نفسندن مراوده ایتدم حالبوکه اول صادقلردندر
یوسف علیه السلام انك اعترافن ایشدیجك (ذلك لیعلم انی لم اخنه بالغیب وان الله لا یهدی
کید الخائنین) بنم ملکك رسولن ردم انکچون ایدیکه عزیز انك ظهر غیبندن بنا کا خیانت
ایتدیکمی بیله والله تعالی خائنلرك کیدنی تحقیق وتسدید ایتمز ایدیکنی متیقن اوله ❁ یوسف علیه السلام
بو مقاله یی دیمجك جبرائیل علیه السلام اکادیدی اکاهمت ایتدیککده دخی ایتدکمی اویله اولسه

در ایا سز عقلکزی
قوللنمز میسکز که حقله
باطلی فرق ایده سز (ویاقوم
استغفروا ربکم ثم توبوا
الیه یرسل السماء علیکم
مدرارا ویزدکم قوة الی
قوتکم ولا تتولوا مجرمین)
وای قومم ربکزدن
مغفرت طلب ایدك بعده
غیره عبادتدن رجوع ایدك
تاکه کوکدن اکینلریکز
اوزره متصل یغمور کوندره
وقوتکزه قوت آرتوروب
اولادلریکز اوله وکناهلر
یکزه مصر اولدیغکز حالده
ایماندن اعراض ایتمیك ❁
دینلدیکه الله تعالی انلردن
یغموری منع ونسالرنی
عقیم ایتدی انلر
ارباب زراعت اولمغله بارانه
ومدافعهٔ دشمن ایچون
اولاده محتاج اولملریله هود
علیه السلام انلره بو آیت
کریمه منطوقنجه نصیحت
ایلدی (قالوا یا هود ما جئتنا
ببینة وما نحن بتارکی
الهتنا عن قولك وما نحن
لك بمؤمنین) انلر دیدیلر که
یاهود سن بزه دعوا کك

صحته دلالت ایدر برجتله کلدك وسنك قولکله بز الهه لرمزك عبادتی ترك ایدیجی دکلرز وبزسکا ایمان ایدیجیلردن دخی
دکلز (ان نقول الا اعتریك بعض الهتنا بسوء قال انی اشهد الله واشهدوا انی بریء مما تشرکون من دونه
فکیدونی جمیعا ثم لا تنظرون) بزسکا آنجق انی دیرزکه بعض آلهه مزه سبك سبیله سکا سوء حال کلوب هذیان

سویلر اولدك هود علیه السلام انلره دیدیکه بن نفسمه الله تعالی‌یی اشهاد ایدرم سز دخی شاهد اولك که‌الله تعالیدن غیری اشراك ایتدیککز اصنامدن بری یم امدی سز واصنامکز جمیعا هلاکه قصد ایدك بوندنصکره بکا مهلت ویرمیك ❁منقولدرکه‌هودعلیه‌السلامك جلهٔ معجزاتندندرکه اویله قوتلو آدملره بو جوابی ویروب ایچلرنده یالکز کزردی برضرر ایده‌مدیلر (انی توکلت علی‌الله ربی وربکم مامن دابة الاهو اخذ بناصیتهاان ربی علی‌صراط مستقیم) بنم وسزك ربکز اولان الله تعالایه اعتماد وتوکل ایتدم ❁ که جمله وسعکزی‌صرف ایتسه‌کز بکاضرر ایتمکه‌قادردکلسز❁ هیچ‌برحیوان یوقدرالاالله تعالی انك ناصیه‌سنی اخذ ایدیجیدر ❁ یعنی جمله‌یی دیلدیکی‌اوزره تصرفه‌مالك وقادردر ❁ بنم ربم جل شانه حق وعدل طریق اوزره‌در ❁ عندنده‌توکل واعتصام ضایع اولمز ❁ (فان تولوافقد ابلغتکم‌ما ارسلت به‌الیکم ویستخلف ربی‌قوماغیرکم‌ولاتضرونه شیئا ان ربی علی کل شیء حفیظ) اکرسز ایماندن اعراض‌ایدرسکز ارسال اولندیغم وحیی بکاواجب اولدیغی‌وجهله برموجب حجت‌سزه‌تبلیغ‌ایلدم❁بو اعراضکزله ربم تعالی‌سزی هلاك ایدوب❁یریکزه‌بر غیری قومی‌بدل ایدرسزك قبول‌حقدن‌اعراضکزا کا هیچ‌ضررویرمز تحقیق‌ربم جل‌شانه کلی شیئه❁یعنی جمله‌نك (بیله) افعال واقوال واحوالنه ❁ نکهبان ومجازاتنی ادا ایدیجیدر (ولما جاء امرنا نجیناهودا والذین امنوا معه برحمة منا ونجیناهم من عذاب غلیظ) وقتا که بزم عذاب امریمز کلدی‌هود علیه السلام وانکله‌بیله‌اولان مؤمنلری رحمتمزله‌قورتاردق

دیدیکه (وماابرئ نفسی) بن‌کندیمی خطا وزللدن تنزیه‌وتزکیه ایتمزین (ان‌النفس لامارة بالسوء) زیراکه نفس بالطبع شهواته مائله اولدیغی حیثیتدن سوئله امر ایدیجیدر (الا مارحم ربی) مکرربم جل‌شانه‌نك بکارحمت ایتدیکی وقتده اوله ویاخود مکر اول‌کسه‌که رحمتیله انی عصمت ایتمش اوله (ان‌ربی غفوررحیم) بنی ربم جل‌شانه هم‌نفسی مغفرت ودیلدیکی کسه‌یه عصمتله رحمت ایدر ویاخود ذنبنه اعتراف ایدوب استغفار ایدنی مغفرت ایدر وارتکاب ایتدیکی‌ذنبدن استغفارواسترحام‌ایتدیکنجه رحمت‌ایدر (وقال الملك ائتونی‌به استخلصه لنفسی) وقتاکه یوسف علیه السلامك عذری ملك قاتنده ظاهر وامانت وعلمی معروف وباهر اولدی دیدیکه بکاانی کتورك که انی کندیمه صاحب خالص ایدم چونکا رسول‌کلوب آنی‌ملکك قاتنه قدردی‌اول طوروب اهل سجنه دعاایتدی الهی‌قلوب‌اخیاری بونلره عطف ایت واخباری کشف ایت دیدی اول اجلدن هربلده ده اهل‌سجن اخباره ناسك اعلمیدر (فلما کلمه‌قال انك‌الیوم لدینا مکین‌امین) وقتاکه یوسف‌علیه‌السلام ملك‌قاتنه کلدی عربیه‌ایله‌اکاسلام‌ویردی‌ملك‌اکابونه‌لسان‌اوزره‌در دیدی‌ایتدیکه‌عم‌اسمعیل‌علیه السلام لسانیجه‌دربعده طوروب‌عبرانیه ایله‌اکادعا ایتدی ملك‌اکابونه لسان اوزره دردیدی‌ایتدیکه آبائم لسانیجه‌در ملك ایسه اول‌ایکی لسانی بیلمزدی ❁ وهب‌ایدر ملك یتمش‌لسان بیلوردی اول‌هرقنغی لسانله سویلدیسه یوسف علیه‌السلام اکااول لسانله جواب ویردی الاعبرانیه وعربیه بی‌ملك بیلمزدی یوسفك‌اول‌ایکی‌لسانده فضل‌زائدنی کوریجك حداثت سنده‌که‌اول وقتده اوتوز یاشنده ایدی ظاهر اولان کمالاتنه تعجب ایدوب انی‌سریر اوزره اجلاس وامرینی اکاتفویض ایتدی ❁ دیلدیکه اول‌ایامده قطفیرفوت اولوب یوسفی انك منصبنه نصب ایتدی وزوجه‌سی زلیخایی اکاتزویج ایتدی یوسف علیه‌السلام انی‌بکر بولوب‌اندن ایکی ولدی اولدی افرائیم ومیشا وجوده کلدی یوسف علیه السلام اکا داخل اولدیغنده دیدیکه یازلیخا بوخیرلو دکلیدر اندنکه سن انی اراده ایتدك ایدی دیدیکه یاصدیق بنی لوم ایتمکل‌بنی کوردیکك حالتده ملك ودنیاده امرأة حسناء ناعمه‌ایدم قطفیر ایسه‌عنین اولوب یانمه کلمزدی سنك حسن وجمالك کوریجك نفسم غلبه ایتدی صبره طاقتم قالمیوب عقل وفکرم‌سنك‌خیالکه کتدی (قال اجعلنی علی خزائن الارض انی حفیظ علیم) یوسف علیه‌السلام ملکه دیدیکه‌بنی‌ارض‌مصرك خزائنی اوزره تسلیط ایتکه‌بن‌خزائن حفظنده‌قادرین ووجوه تصرف علمنده ماهرین ملك‌ایتدیکه اول‌امره کیمدرکه سندن احق‌اوله وانك‌اوزره انی تولیه ایدوب‌سن بزم‌قاتمزده مکانت ومنزلت صاحبیسن خزائن اوزره امینمز سن‌دیدی اشبو دلیلدرکه کشی‌ولایته استعدادنی اظهار وسلطاندن تولیه‌یی طلب جائز اوله اکرچه‌بد کافردن ایسه‌ده چنانکه اقامت حقه وسیاست خلقه وصولن استظهارك غیریله اولمز ایدیکن

وعذاب غليظدن دخی نجات ویردك ❁ اول عذاب غليظ باد سموم ايديكه كافرلرك بو رنلرندن كيروب دبرلرندن چيقوب اعضالرينی پاره پاره ايدردی (وتلك عاد جحدوا بايات ربهم وعصوا رسله واتبعوا امر كل جبار عنيد) احقافده اثرلری كورينن عادقبيله سيكه رب تعالينك آيتلرينی انكار ايتديلر ورسولاری هود عليه السلامه عاصی اولديلر وهر معاند جبارك امرينه تابع اولديلر (واتبعوا فی هذه الدنيا لعنة ويوم القيمة الا ان عادا كفروا ربهم الا بعدا لعاد قوم هود) انلره بودنياده ❁ ريح عقيمله ❁ وآخرتده ❁ عذاب اليمله ❁ لعنت تابع قيلندی اكاه اولك كه قوم عاد ربلرينی انكار ايتديلرا كا اولك كه قوم هود اولان عاده رحمة اللهدن دورلق وهلاك واردر (والی ثمود اخاهم صالحا قال ياقوم اعبدوا الله مالكم من اله غيره وهو انشاءكم من الارض واستعمركم فيها فاستغفروه ثم توبوا اليه ان ربی قريب مجيب) ثمود قومنه نسبا قرداشلری صالح عليه السلامی كوندردك اول انلره ديديكه ای قوم الله تعالايه عبادت ايدك اندن غيری الهكز يوقدركه اول سزی طپراقدن پيدا ايلدی وسزه اول طپراقده كچنمك وعمارته قدرت ويردی امدی اندن مغفرت طلب ايدك صكره غيره عبادتدن رجوع ايدك تحقيق ربم تعالی مؤمنلره رحمتيله قريبدر ودعا ايدنلره اجابت ايدجيدر (قالوا يا صالح قد كنت فينا مرجوا قبل هذا اتنهينا ان نعبد ما يعبد اباؤنا وانا لفی شك مما تدعونا اليه مريب) انلر ديديلركه ياصالح بوندن مقدم بيزنمزده سندن رشد وسداد اميد ايدوب ❁ امور مزده مستشار ودينمزله متدين اولمكی ايسترديك بو كلامله يكی ايشيدوب اميدمزی قطع ايتدك ❁ سن بزی بابالرمزك عبادت ايتديكی الهه عبادتدن نهی ايدرسن

بيله ❁ ابن عباس رضی الله تعالی عنه ايدر پيغمبريمز صلی الله تعالی عليه وسلم ديديكه الله تعالی قرنداشم يوسفه رحمت ايده اكر اول ملكه بنی خزائن ارض اوزره تسليط ايت ديمش اولمسه ملك ساعتنده انی اول عمله عامل ايدردی لكن اول انی طلب ايتديكچون برسنه انی تأخير ايتدی ملك ايله بيله بيتنده اقامت ايتدی ❁ ابن عباس رضی الله تعالی عنه ايدر يوسف عليه السلام امارتی طلب ايتديكی كوندن برسنه تمام اوليجق ملك اكا تاج كيدردی وقليجن قوشاندی وانكچون التوندن دوزلمش انواع جواهرله بزنلمش برسرير قورديكه انك طولی اوتوز ذراع وعرضی اون ذراع ايدی وديبا وحريردن انده درلو فراشلر دوشتدی ويوسف عليه السلام اكا چيقوب جلوس ايتدی وامر اوارباب سلطنت اكا كلوب انقياد ايتديلر وملك ريان چكيلوب جميع اموری اول تمهد ايتدی (وكذلك مكنا ليوسف فی الارض) اشبونك كبی يوسفی ارض مصرده تمكين ايتدك (يتبوّء منها حيث يشاء) انك بلادندن ديلديكی مكانه نزول ايدر واندە ديلدوكن ايشلر (نصيب برحمتنا من نشاء) ديلديكمز كسه يی بزرحمتمزه ايركورورز (ولا نضيع اجر المحسنين) واحسان اهلنك اجرنی ضايع ايتمزز بلكه عاجلده وآجلده توفيه ايدرز (ولاجر الآخرة خير للذين آمنوا وكانوا يتقون) اخرت اجری خيرلودرشونلره كيم مؤمن اولوب شركدن صاقنورلر وقتاكه يوسف عليه السلام مصرمماليكنه مطمئن اولدی قحط ييللرينه طعام ادخار ايچون مخازن وحصون بنا ايتدی وطعامی جمع ايدوب انلره قودی ومعروف اوزره انفاق ايدوب حتی كه خصب ييللری حلول وقحط ييللری دخول ايتدی قحط ييللرينك ابتداسی دخول ايديجك بركيجه نك نصفنده ملك آجيقوب يوسف عليه السلام حضرتلرينه خبر ويردی ويوسف عليه السلام ديديكه اشته قحطك اوانی كلوب ايردی انك اولكی ييلنده ناس طعامی دراهم ودنانير ايله آلديلر حتی كه ناسده اندن برشیٔ قالميوب جيبی يوسف عليه السلامك قبضنه كيردی ايكنجی ييلده حلی وجوا هرايله آلديلر حتی كه ناس بدنده اندن دخی برشیٔ قالمدی اوچنجی ييلده مواشی ودواب ايله دردنجی ييلده عبيد واماثله بشنجی ييلده ضياع وعقاراتله التنجی ييلده اولاد ايله يدنجی ييلده رقابله آلديلر حتی ناس بدنده نقود وجواهر ومواشی وعقارات وممالك قالمديغندن ماعدا اولادلری وكندیلری يوسف عليه السلامه عبيد اولديلر حتی كه ناس بونك كبی اجل واعظم ملك كورملميوبدر ديديلر اندن يوسف عليه السلام ملكه ايتدی ربم جل شانه نك صنعين كوردكی بكانيچه انعام ايتدی اندن ای ملك رأيك ندر بكا سويلكل ملك ديديكه بزسكا تابعز ديلديكك ايلكل يوسف عليه السلام ايتدی الله تعالی يی وسنی اشهاد ايدرمكه اهل مصرك جميعن الله تعالينك رضاسيچون آزاد ايتدم واملاكلرين كيرو كنديلره رد ايتدم ❁ روايت اولنديكه يوسف عليه السلام اول قحط زماننده قارن طويورمدی ارض مصرك خزائنی يدكده ايكن سن آج اولمغه سبب ندر دينلسه قور قارمكه قارنم طويور رسم

تحقیق سن بزی دعوت ایتدیکك توحیددن بز شك وریبده‌یز (قال یاقوم ارأیتم ان کنت علی بینة من ربی واتینی منه رحمة فمن ینصرنی من الله ان عصیته فما تزیدوننی غیر تخسیر) صالح علیه السلام دیدیکه یاقوم بکا خبر ویرك که ربم تعالی بکا حجت روشن وپیغمبرلك ویرمشیکن اکر بن تبلیغ رسالت وسزی ﴿ ۲۳۰ ﴾ حقه دعوت ایتمیوب اکا عاصی اولورسم بنی عذاب اللهدن کیم قورترر سز بکا خسراندن غیری برشی آرترمزسز (ویاقوم هذه ناقة الله لکم ایة فذروها تاکل فی ارض الله ولا تمسوها بسوء فیأخذکم عذاب قریب) ودیدیکه یاقوم بو ناقة الله بنم نبوتمه سزه علامتدر انی حالنه براغك که الله تعالانك یرنده اوتله‌سون واکا فنالق ایله طوقنمیك که عقبنده سزی عذاب اخذ ایدوب مهلت ویرمز (فعقروها فقال تمتعوا فی دارکم ثلثة ایام ذلك وعد غیر مکذوب) اول دوه‌یی سکرلیوب قتل ایلدیلر صالح علیه السلام انلره دیدیکه خانه لریکزده اوچکون یاشرسکز ❀ چارشنبه وپنجشنبه وجمعه کونی عذابکز کلور ❀ بو وعد کذب اولنور دکلدر ❀ مرویدرکه یوزلری چارشنبه صاری پنجشنبه قرمزی جمعه سیاه اولوب جمعه ایرتسی عذاب نازل اولدی بو عقر قصه‌سنك تفصیلی سورة قمرده کلور انشاء الله تعالی (فلما جاء امرنا نجینا صالحا والذین آمنوا معه برحمة منا ومن خزی یومئذ ان ربك هو القوی (سفر) العزیز) وقتا که بزم عذاب امرمز کلدی صالح علیه السلامی وانکله بیله اولان مؤمنلری عندمزدن رحمتله اول عذابدن واولکونك رسوایلغندن خلاص ایتدك تحقیق سنك ربك عذابنده قوی ودشمنلرینه غالبدر

آچلری اونودم دیو عذرلنوردی وملکك طباخلرینه امر ایتمشیدیکه ملکك غداسین نصف نهارده ویررلردی تاکه اولدخی آچلق طعمنی ذوق ایدوب آچلری اونوتمییدی من بعد ملوکه اندن عادت قالدیکه غدالرین نصف نهاره تأخیر ایدرلر ❀ روایت اولندیکه قحط بلاد شام وارض کنعانه دخی عام اولوب هر طرفدن طعام ایچون یوسف علیه السلامه کلدیلر اول ایسه ناس بیننده تقسیط ایچون اکا کلن کمسنه ندکلو عظیم اولسه بردوه یوکندن زیاده ذخیره ویرمزدی وناسه ایریشن قحط یعقوب علیه السلامه دخی ایریشدی بنیامینی آلیقیوب سائر اون اوغلنی طعام کتورمکیچون یوسف علیه السلامه کوندردیکه انلر اول وقتده ارض فلسطیندن عرباندن اولوب اهل بادیه ایدیلر ابل وشاتله معیشت ایدر ایدیلر ❀ یعقوب علیه السلام انلره دیدیکه ای اوغللر بکا خبر ایردیکه مصرك حالا ملکی بر رجل صالح اولوب ناسه طعام بیع ایدر ایمش حاضرلنك که اکا کیده سز کفافمز ایچون اندن طعام اشترا ایده‌سز نعم دیوب یوله کیردیلر حتی که مصره ایردیلر (وجاء اخوة یوسف فدخلوا علیه فعرفهم وهم له منکرون) اخوهٔ یوسف یوسفه کلوب کیردیلر اول انلری بیلوب انلر ایسه انی بیلمزدیلر ابن عباس رضی الله تعالی عنه ایدر انلر انی قیوبه براقدقلرندن اول وقته دکین اراده قرق ییل کچمشدی اویله اولسه انلرك انی بیلمدکلری طول عهد واندن مفارقتلری سن حداثتده اولوب انی نسیانلریچون ایدی ویا انك حالی بعید اولدیغیچون شول حالته کیم اندن مفارقت ایتدیلردی ویا هیبت ویا استعظامدن انی صورت وحلیه‌سنه قلت تأمللری ویا انی هلاك اولدی توهملریچون ایدی وقتا که یوسف علیه السلام انلره نظر ایدوب انلر اکا لسان عبریجه سویلدیلر یوسف علیه السلام انلره دیدیکه بکا خبر ویرك که سزنه حاللو کشیلرسز بو دیارده نه ایشلرسز بن سزك شانکزه منکرین زیرا که برلسان غریبله سویلرسز احتمالدرکه جواسیس اوله‌سز بلادمزك عیوبن ببلمکه کله‌سز دیدیلرکه لا والله بز جواسیس دکللرز بلکه جمیعمز بر بابادن قرنداشلرز بابامز ایسه انبیاء اللهدن یعقوب دینور بر پیر صدیقدر ارض شامده مقیم غنم وابل اربابیز جهد وقحطه ایر دیکمزدن کلمشزکه سندن طعام اشترا ایده‌وز اندن کیرو مکانمزه کیده‌وز دیدیکه سزلر ندکلو قرنداشلرسز دیدیلرکه اون ایکی قرنداش ایدك بریمز بابامزه قتی سوکلو ایدی بزمله بریه‌یه کیدوب انده هلاك اولدی وبریمز دخی انکله انا بر قرنداش اولدیغندن بابامز حالا انی قتنده آلیقودیکه انکله کندویی تسلیه ایده یوسف علیه السلام دیدیکه قولکزده صادقلر ایدیککزی نیجه بیله‌لم دیدیلرکه بزی بو دیارده بیلور یوقدرنه چاره ایده‌لم دیدیکه ایمدی بریکز بنم قتمده رهن قالسون وبابا کز قتنده قلان قرنداشکزی کتورك کلسون تاکه صدقکزی بیلم وسزه حسن جزالر قیلم اویله اولسه ارالرنده قرعه شمعون اوزره واقع اولیجق یوسف قتنده انی الیقیوب کتدیلر (ولما جهزهم بجهازهم) وقتا که یوسف علیه السلام انلرك هر برینه بر ردوه یوکی طعام ویردی

سفر حوايجن دخى انلره بتوردى وبابالرى قتنده قالان قرنداشلرىچون دخى بريوك طعام استديلر ويردى (قال ائتونى باخ لكم من ابيكم) واول بابابرقرنداشكزى بكا كتورك ديدى كه اول بنيامينلر (الا ترون انى اوفى الكيل) كورمز ميسزكه بن كيلى اتمام ايدوب ناسك حقندن برشئ نقص ايتمزين وسزه بريوك طعام زياده ويررين ومنزلكزه اكرام وسزه درلو انعام قيلورين (وانا خير المنزلين) وبن ضيافت ايدنلرك خيرلوسين (فان لم تأتونى به فلا كيل لكم عندى ولا تقربون) واكرانى بكا كتورمزسكزبنم عندمده سزه كيل ايده جك طعام اولمز بكا قريب اولمكزودياريمه كيرمكز (قالوا سنراود عنه اباه وانا لفاعلون) ديديلركه انى باباسندن طلبده اجتهاد ايده‌لم بزه امر ايتديككى توانيسزايده‌لم (وقال لفتيانه اجعلوا بضاعتهم فى رحالهم) طعام كيلنه مختص اولان غلمانينه ديديكه انلرك طعام شراسيچون ويردكلرى بضاعه‌لريكه تعال وادم ايدى انلرك خبرى يوغيكن وعالرينه قويه‌لر (لعلهم يعرفونها اذا انقلبوا الى اهلهم لعلهم يرجعون) تاكه اول بضاعه‌لرى ردينك حقنى بيله‌لر قجانكه اهللرينه واروب وعالرين فتح ايدرلر اميددركه انى بيلرى كيرو كلرينه داعى اوله ❀ دينلديكه يوسف عليه السلام اول صنيعى اب واخوه‌سندن طعام ايچون ثمن المثلى لؤم كوردى حالبوكه انلرا كامحتاج ايديلر اول اجلدن انى انلره بلزلرايكن ردايتدى وياخود خوف ايتديكه باباسنك انلرى كيروكوندرمكه كفايت ايدر مالى بولنميه وياخود بضاعه‌لرى ردنى غلطه حمل ايدوب انى ردايچون كيروكله‌لر امساكنى استحلال ايتمه‌لر (فلما رجعوا الى ابيهم) وقتاكه انلر رجوع ايدوب بابالرينه واردىلر ديديلركه بزبررجل خيره قدوم ايتدك كه اول بزى انزال واكرام ايتدى بر مرتبه‌ده كيم اول سنك اولادندن اولسه انجق بزه اول دكلو اكرام تام ايديدى اندن يعقوب عليه السلام انلره شمعونى سؤال ايدوب انلردخى قصهٔ بى خبر ويردىلر (قالوا ياابانا منع منا الكيل فارسل معنا اخانا نكتل وانا له لحافظون) وديديلركه اكر بنيامينى بيله مزجه اكا كتورمزسه‌وز بزه طعام كيل اولنمز محروم اولورز ايمدى انى بزمله كوندركل كه انك سبيله طعام اشترا ايده‌وز وبزانى حفظ ايده‌رز اكا برمكروه ايركورمزز (قال هل آمنكم عليه الا كما امنتكم على اخيه من قبل) يعقوب عليه السلام ديديكه بن سزى انك اوزرامينى قيلورين بزانى حفظ ايدرز ديديككزه نيجه اينانورين بوندن اوكيدين قرنداشى يوسف حقنده حفظ ايده‌رز ديديككزدنصكره اكا ديلديككزى ايشلديكز الله تعالى حفظ ايتمه‌يجك نه سزك ونه بنم حفظم نفع ايدر (فالله خير حافظا) ايمدى حفظ ايتمكه الله تعالى خيرلودر اكا توكل واسرمى اكا تفويض ايتدم (وهو ارحم الراحمين) كه اول ارحم الراحمين در رجا ايدرينكه انى حفظ ايله‌يكى مصيبتى بكا جع ايتمه (ولما فتحوا متاعهم وجدوا بضاعتهم ردت اليهم) وقتاكه مصردن كتوردكلرى متاعلرين فتح ايتديلر طعامه ثمن ديو ويردكلرى شيئلرين جوالقلرينه رداولنمش بولديلر (قالوا ياابانا مانبغى) ديديلركه اى بابا بوندن زياده نه ديلرز كه ملك مصر بزه اكرام وبيع طعام ايتدكندنصكره ثمن ديو آلديغن كيروبزه ردايتدى بونك وراسنده

اكاه اولك كه الله تعالى انك رحمتندن قوم ثمود بعيد وهلاك اولدى (ولقد جاءت رسلنا ابراهيم بالبشرى قالوا سلاما قال سلام فما لبث ان جاء بعجل حنيذ) تحقيق بزم ❀ ملائكه‌ك رسولرمز ابراهيم عليه السلامه مژده ايله كلوب سلام عليك ديديلرا براهيم عليه السلام انلره عليكم السلام ديدى ابراهيم عليه السلام اكلنميوب انلره برسموز بوزاغى يى بريان ايدوب كتوردى ❀ دينلديكه انلر اوچ ملك ايدى جبرائيل عليه السلام قوم لوطك هلاكى اسرافيل عليه السلام اولاداعطاسى ميكائيل عليه السلام لوط عليه السلام واهلنك محافظه وخلاصى مژده سيله كلديلر وابراهيم عليه السلام انلرك ملك اولدقلرينى اكلديكندن بريان كتوردى (فلما رأ ايديهم لاتصل اليه نكرهم واوجس منهم خيفة قالوا لاتخف انا ارسلنا الى قوم لوط)

وقتاكه ابراهيم عليه السلام ملكلرك پريانه آل اوزاتمدقلرندن انكار عديله انلردن قلبنه خوف كلدى ❀ زيرا عادت وقت ايديكه مسافر خانه صاحبنك طعامنى يمسه برضرر ايچون كلمش اوله ❀ ملكلر خوفنى حس ايدوب قورقه كه بزلوط قومنك عذابنه ارسال اولنمش ملكلرز (اكل وشربدن مبرايز ديديلر ❀ (وامراته قائمة فضحكت فبشرناها باسحق

ومن وراء اسحق يعقوب) ابراهيم عليه السلامك زوجه‌سى ❁ وعميسى قزى ساره بنت هاران وراء پرده‌ده ❁ طوررده‌ى فرح وسرورندن كولديكه بز ملائكه ايله اكا اسحقك واسحاقدن صكره الك اوغلى يعقوبك مژده‌سنى ويردك (قالت ياويلتى ءالدواناعجوز وهذابعلى شيخان هذالشئ عجيب)ساره‌ديديكه‌واى عجب كه

احسان اولورميكه انى ابتغاايده‌وز وصدقزه‌دليلدركه (هذه‌بضاعتناردت‌الينا) اشته‌بضاعه‌مز بزه‌رد اولنوبدركه انكله استظهار ايدرز (ونمير اهلنا) واهليمز ايچون طعام اشترا ايدوب انلره كتوررز (ونحفظ اخانا) وقرانداشمز بنيامينى ذهاب وايابمزده محافوظدن صاقنورز (ونزداد كيل بعير) وبنيامينى استصحابمزله بردوه‌يوكى زياده‌طعام آلورز (ذلك كيل يسير) اشبوكتوردىكمز طعام قليلدر بزه‌كفايت ايتمز (قال لن ارسله معكم حتى تؤتون موثقا من الله لتأتنى به‌الاان يحاط بكم) يعقوب عليه‌السلام ايندى بن انى سزكله كوندرمزين حتى بكا انى كيرو كتورمسنه الله‌تعاليدن عهدوميثاق وبره‌سز مكركه جميعكز هلاكه‌ايره‌سز ويامغلوب اولوب چاره‌سز قاله‌سز (فلما آتوه موثقهم) وقتاكه‌انلر اكاعهدلرين ويرديلر (قال‌الله على‌مانقول وكيل) اول‌ديديكه‌الله‌تعالى بزم‌قولمزه شاهددر (وقال يابنى لاتدخلوا من‌باب‌واحدوادخلوا من‌ابواب متفرقة) وقتاكه‌انلر كيرومصره كيدر اولديلر يعقوب عليه‌السلام انلره‌ديديكه اى اوغللرمصره كيرر اولديغكزده جميعكز دفعة برقپودن كيرمكزبلكه متفرق قپودن كيركزيرا انلره عين‌حاسد اصابتن خوف‌ايلدى شول‌سببدنكه انلره‌جمال وقوت وامتداد قامت ويرلمشديلر وجميى رجل واحددن وجوده كلمشديلر زيرا آثرده كلديكه ❁ ان‌العين تدخل الرجل القبر والجمل القدر ❁ عين‌الله‌تعالينك اذنيله‌ايرر رجلى‌قبره وجملى‌قدره قويار (وماأغنى عنكم من‌الله من‌شئ) لكن الله‌تعالى سزك‌اوزريكزه قضاايتديكندن برشئ دفعه قادردكلن اول‌سزه‌اصابت ايدر دخولده كركسه مجتمعين ويامتفرقين اولوك‌مقدر اولان لابد ايرر ظن‌ايتمكزكه حذرانى دفع‌ايدر (ان‌الحكم الا‌لله) حكم‌الله تعالى‌يه مختصدر سزه‌عين‌اصابتن ديلرسه‌ايرر ديلزسه اول‌سزه‌ضرر ايتمزكيدر (عليه‌توكلت وعليه‌فليتوكل المتوكلون) هرحالده اكاوثوق واعتماد ايتدم‌ايمدى متوكلين وثوق‌واعتمادلرين بالكليه اكاايتسونلر (ولمادخلوا من‌حيث‌امرهم‌ابوهم) وقتاكه انلرمصره بابالرى امرايتديكى‌منوال اوزره‌متفرق قپولردن كيردىلر (ماكان يغنى‌عنهم من‌الله‌من‌شئ) يعقوب‌رأيى انلردن‌الله‌تعالينك‌قضاسندن برشئ دفع‌ايدراولمدى شول‌حيثيتدنكه انلره سرقه‌اسناداولنوب انكله‌مفتضح اولديلر وملكك صاعى‌قرنداشلرى رحلنده بولنوب اخذ اولنمسى ورطه‌سنه‌اوغرادىلر اشبو حق‌تعالينك يعقوب عليه‌السلامى قولنده‌تصديقيدر (الاحاجة فى نفس‌يعقوب قضاها) لكن يعقوب نفسنده‌كى حاجتى كه انلره‌شفقت وعيندن حراستى ايدى اظهار ووصيت ايتدى (وانه‌لذوعلم‌لماعلمناه) اول‌يعقوب بزم‌اكا وحى ونصب حجه‌له‌تعليم ايتديكمزى بيلور وموجبيله‌عمل قيلورايدى اول‌اجلدن انلره الله‌تعالينك قضاسندن برشئ سزدن دفعه‌قادردكلن ديورأى وتدبيرنه اغترارايتمدى (ولكن‌اكثر الناس لايعلمون) لكن‌ناسك اكثرى يعقوبك بيلديكنى بيلمزلر زيراكه‌اصابت علم‌طريقنه‌سلوك ايتمزلرويا خود مشركون الله‌تعالينك اولياسنه الهام‌ايتديكى شيئ بيلمزلر (ولمادخلوا على‌يوسف) وقتاكه‌اخوهٔ يوسف يوسفه داخل‌اولديلر

﴿ طقسان طقوزياشنده ❁ بن عجوز وبو زوجم ❁ ابراهيم عليه السلام يوزيكرمى‌ياشنده ❁ اختيار ايكن بزدن‌ولدكلمسى‌خوش شى ديو تعجب ايلدى (قالوا اتعجبين‌من‌امرالله رحمت‌الله وبركاته عليكم اهل‌البيت انه حميدمجيد) ملكلر ساره‌يه ديديلركه الله‌تعالينك فضل‌وعنايتيله ايكى پيردن ولدكتورمسى امر واراده‌سنه تعجبمى ايدرسن اى اهل بيت ابراهيم عليه السلام الله تعالينك رحمت وبركاتى سزك اوزريكزه در اول الله‌تعالى نعم اعطاسيله محمود وكرم اظهاريله عظيمدر (فلما ذهب عن ابراهيم الروع وجاءته البشرى يجادلنا فى قوم لوط ان ابرهيم لحليم اواه منيب) وقتاكه‌ابراهيم‌عليه‌السلامدن خوف كيدوب بشارت كلدى قوم‌لوط حقنده‌بزم رسوللرمزله مجادله‌يه باشلدى تحقيق ابراهيم عليه‌السلامك حلمى‌ورقت قلبى‌وانتقامده تأنيسى انى مجادله‌يه انداخته ايلدى زيرا ناس ايچون آه وتأسفله‌حضرت غفاره مراجعت (بنيامين) ايديجيدى(يا ابرهيم اعرض عن هذا انه قد جاء امر ربك وانهم اتيهم عذاب غير مردود) ملكلر ديديلركه يا ابراهيم بو جدالدن وازكچ تحقيق بونلرك‌عذابى ربك تعالانك حكميله كلمشدروالبته‌كلوب اوله‌جقدر اول‌عذاب جدال ودعا ايله رد

اولور انلره اولان مصیبت اکا دخی اصابت ایدر انلرك وعداولنن هلاك وقتی صبحدر ❁ لوط علیه السلام هلاکلری یقین اولیدی دیمکله ❁ جبریل علیه السلام صباح یقین دکلمی یعنی یقیندر دیدی (فلماجاء امرنا جعلنا عالیها سافلها وامطرنا علیهم حجارة من سجیل منضود) (مسومة عندربك وماهی من الظالمین ببعید) وقتاکه انلره عذاب امریمز کلدی انلرك شهرلرینك اوستنی التنه کتوردك واول قومك بولندقلری محلده ربك تعالینك خزینه سندن عذاب ایچون بربری آردنجه اوزرلرینه چامور دن پشمش نشانلو طاشلر یغدردق اول طاشلر ظالملردن دور دکلدر ❁ که اول عذابه استحقاقلری وار ایدی ❁ بو احالیٔ سدومك قصه سی بووجهله منقولدرکه حق تعالی ملائکهٔ مرسوللره لوط علیه السلام قومنك سوء فعللرینه وفسادلرینه درت کره شهادت ایتمینجه هلاك ایتمیك دیو امر بیورمشدی وقتاکه ملکلر لوط علیه السلامه کلوب انلری ضیافت ایچون خانه سنه کوتورکن بوشهرلهالیسنك فعللرندن خبریکز وارمیدی دیدی ملائکه فعللری ندر دیدیلر لوط علیه السلام سویلمکه اوتانورم عالمده اولان انسانك جله سندن بدتر بر قوم اولدیغنه شهادت ایدرم دیدی جبریل علیه السلام میکائیل علیه السلامه اشارت ایدوب ایشته بر شهادت دیدی شهرك قپوسنه کلدکده بو منوال اوزره بر دخی شهادت ایلدی شهره (وار) کیردکده بر دخی خانه یه دخولده بر دخی اولوب درت شهادت تکمیل اولدی اول آنده لوط علیه السلامك زوجه سی یاخود بر غیریسی اهالی یه بویله خوب غملانلر کلدی دیو خبر ویردی انلر همان لوط علیه السلامك خانه سنه یوریدیلر لوط

اکرسارقین اولسیدق انی کتوروب ویرمزدك ❁ دینلدیکه انلرمنازع بیتندن مسورایدر اولسه لر دابه لرینك اغزلرین بغلرلردی تاکه غفلتله ناسك زروعندن تناول ایتمیه لر (قالوا فماجزاؤه ان کنتم کاذبین) منادی واصحابی اخوهٔ یوسفه دیدیلرکه سارقك جزاسی ندر اکر سارقین دکلرز دیوقولکزده کاذبلرایسه کز (قالواجزاؤه من وجد فی رحله فهوجزاؤه) دیدیلرکه آل یعقوب شرعنده سارقك جزاسی اولدرکه سارق سرقه سیله بیله مالی سرقت اولنان کشی یه تسلیم اولنوب برسنه انی استرقاق ایده (کذلك نجزی الظالمین) سرقه ایله ظلم ایدنلره بزانجلین جزا ایدرز منادی واصحابی دیدیلرکه ایمدی لابد اوعیه کزی تفتیش ایده رز برروایتده اول انلری دوندروب یوسفه ایلتدیلر اول امر ایلدیکه اوکنده انلرك وعالرین بربرر تفتیش ایده لر (فبدأ باوعیتهم قبل وعاء اخیه) اویله اولسه بنیامینك وعاسنی تفتیشدن اول انلرك وعالرین بربرر تفتیشه باشلدی بنیامینك وعاسی آخره قالیجق یوسف علیه السلام دیدیکه ظن ایتمزمکه انی بواخذ ایتمش اوله اخوه سی دیدیلرکه لابد بونك وعاسن دخی تفتیش ایدك تاکه سز وکرك بز طیب الخاطر اوله لم (ثم استخرجها من وعاء اخیه) چون انك وعاسن فتح ایتدیلر مشربه یی انك ایچندن چیقاردیلر اویله اولسه حیالرندن باش اکدیلر وبنیامینه یاابن راحیل نیچون بزی بویله خلق ایچنده رسوای ایتدك راحیل اوغللری قبلندن بزه بلا ایرمکدن خالی اولمزز اشبو مشربه یی نه وقتده آلوبسن دیدیلر بنیامین ایتدیکه بلکه راحیل اوغللرینه سزك قبلکزدن بلا ایرمکدن زائل اولدیلرکه قرنداشمی بریه یه کتوروب هلاك ایتدیکز بومشربه یی بنم وعامه وضع ایدن دکل الا اول کسه درکه بضاعه کزی رحالکزه قومشدی اندن یوسف علیه السلام قبلندن بنیامینی آلوب اسیر ایتدیلر (کذلك کدنا لیوسف) انلرابتداده یوسفه کید ایتدکلری کبی بزدخی وحیله انلره کیدایتمکی یوسفه تعلیم ایتدك حتی که اول طریقله قرنداشنی کندویه ضم ایدوب اخوه سندن انی تفریق ایتدی (ماکان لیأخذ اخاه فی دین الملك) ملك مصرك حکمنده یوسف قرنداشنی آلوب کندویه ضم ایدر دکل ایدی بلکه انك حکمنده انی ضرب واخذ ایتدیکی شیئك ضمنی تغریم ایدی یوخسه اسیر ایتمك دکل ایدی (الاان یشاء الله) مکرکه الله تعالی دیلیه ایدیکه انی اخذایده حالبوکه انی دیلدی حتی که باباسی یعقوب شریعتی اوزره انی کندویه حکم ایتدی والاانی اخذه چاره سی اولمزدی (نرفع درجات من نشاء) دیلدیکمز کسه یی علمله درجاتنی رفع ایدرز یوسفی اخوه سی اوزره رفع ایتدیکمز کبی (وفوق کل ذی علم علیم) هرعالمك فوقنده عالم واردر تاعلم الله تعالیده نهایت بولور ایمدی الله تعالی هرعالمك فوقنده در (قالوا ان یسرق فقدسرق اخ له من قبل) اخوهٔ یوسف دیدیلرکه اکر اول سرقه ایتدیسه بوندن اول قرنداشی یوسف دخی سرقه ایتمشیدی ❁ مفسرون یوسفك سرقه ایتدیکی شیئده اختلاف ایتدیلر دینلدیکه اناسی باباسنك برصنمی

وارایدیکه اکاعبادت ایدردی یوسف علیه السلام انی سرده قیروب یول اوزره براقدیکه من بعد عبادت اولنمیه ویاخود برکونده قپویه برسائل کلیجك یوسف علیه السلام بیتك ایچندن بریمورطه آلوب اکاویرمشدی ویاخود بیت یعقوبدن اول بردجاجه‌یی آلوب سائله ویرمشدی ویاخود اول فقرایه ویرمکیچون مائده‌دن طعام کیزلردی ویاخود یوسف علیه السلام اناسی راحیل فوت اولیجق اول عمه‌سی قتنده اولوردیکه اول اسحاق علیه السلامك قزی ایدی ❁ یعقوب علیه السلامدن بیوك ایدی یوسفه زیاده محبت ایتمشیدی براز بیویجك یعقوب علیه السلامك دخی اکامحبتی دوشدی اختنه واروب دیدیکه بکا یوسفی تسلیم ایتکه برساعت انك فراقنه صبر ایده‌میورین اختی ایتدیکه والله بندخی آنك فراقنه صبر ایده‌مزین ایمدی برقاچ کون انی بنم قتمده آلیقوغل امیددرکه انکله تسلیهٔ قلب حاصل اوله بعده بیلدیکك کبی ایده‌سن مکر انده اسحاق علیه السلامك بر منطقه‌سی وار ایدیکیم انی کبرسن ایله توارث ایدرلردی اول انی یوسف علیه السلامه ثیابی التندن قوشاتدی یوسف ایسه صغیر ایدی بعده بابام اسحاق علیه السلامك منطقه‌سن یتوردم دیو اهل بیتی تفتیش ایتدی اول یوسفده بولینجق شریعتلری حکمنده اول انك اولوب تاموتنه دکین یوسف انك قتنده قالدی انی باباسی یعقوبه ویرمامشدی ایمدی اخوهٔ یوسفك اشبو آیتده ذکر اولنان سرقه ایله مرادلری اول قصه ایدی (فأسرّها یوسف فی نفسه ولم یبدها لهم) یوسف علیه السلام اول قصه‌یی نفسنده اضمار ایدوب انلره اظهار ایتمدی (قال انتم شرّ مکانا والله اعلم بما تصفون) ونفسندن دیدیکه الله تعالی عندنده سز یوسفه ایتککز سوء صنیعده شول سرقه ایله رمی ایتدیککز کسه‌دن منزله‌ده اشر سز زیرا یوسفدن سرقه حقیقت دکل ایدی اما که سزدن خیانت حقیقت ایدی الله تعالی بیلورکه اول سزك وصف ایتدیکز کبی دکلدر ❁ اخوهٔ یوسف کندیلرك سرقه ایله اتهام اولدقلرینه قتی یاوزلندیلر وانلرك غضبنه ایسه طاقت کتورلمزدی حتی روبیل صیحه ایتدیکنده انی ایشیدن حامل ولدنی القا ایدردی ومع ذلك اولاد یعقوبدن بری انی مس ایتسه فی الحال غضبی ساکن اولوردی ❁ دینلدیکه بوصفت اولاد یعقوبدن شمعونك صفتی ایدی ❁ روایت اولندیکه اول اخوه سنه دیدیکه مصرك قاچ سوقی واردر دیدیلرکه اون سوقی واردر دیدیکه ایمدی سز اسواقه کفایت ایدرسز بن ملکه کافی اولورین اندن اتفاق ایله یوسفه واردیلر بزه قرنداشمزی ویرکل دیدیلر یوسف علیه السلام ویرمزین دیدی روبیل ایتدی ویرمز ایسك برکره چاغررین مصرده صوتم ایشیدن حامل مرأه قالمز الا ولدین براغور هماندم جسدنده‌کی قیللری اوپردی ثیابندن طشره چیقدی مکر یوسف علیه السلامك بر صغیر اوغلی واردی اکا امر ایلدیکه روبیلك یاننه طوروب انی مس ایده بر روایتده النه یاپشوب کتوره چون اول صبی واروب انی مس ایتدی فی الحال روبیلك غضبی ساکن اولوب کتدی ایکنجی کره غضب ایدیجك یوسف علیه السلام کندی

علیه السلام قپوسنی سد ایدوب انلرله مجادله ورجا ایله دفعنه سعی ایدردی انلر ایسه دیواری یقمغه چالشورلردی لوط علیه السلامك اضطرابنی ملکلر کوروب کندولرینی ملائکه اولدقلرینی وانلرك هلاکنه مأمور اولدقلرینی بیلدیروب جبریل علیه السلام طشره خروج وقنادیله چهره‌لرینه ضربله جمله کور اولوب کتدیلر وبربرلرینه صاقنك که لوطك خانه‌سنده ساحرلر واردیرلردی قچانکه امر بیورلدیغی اوزره عذاب وقتی کلدکده جبریل علیه السلام برقنادنی شهرك التنه وضع ورفعله اوستی التنه الدقده اولقدر یوقارو قالقدیکه شهرك خروس وکلبلرینك صداسنی اهل آسمان ایشتدی ولوط علیه السلامك زوجه‌سی کیدرکن بوعذابی کوروب واقومای دیواردنه باقمغله برطاش کلوب انی هلاك ایتدی واول طاشلر اول قوملری بولندقلری محلده هلاك ایدرلردی حتی انلردن بریسی حرم مکه‌دن قرق کون چیقمیوب اول طاش هواده معلق انك خروجنه منتظر اولمغله قرق کوندنصکره چیقدقده دوشوب هلاك ایلدی (والی مدین اخاهم شعیبا قال یاقوم اعبدوا الله مالکم من اله غیره ولا تنقصوا المکیال والمیزان انی اریکم بخیر وانی اخاف علیکم عذاب یوم محیط) بز اولاد مدینه قرداشلری شعیب علیه السلامی کوندردك اول انلره دیدیکه یاقوم الله تعالایی برلیوب اکاعبادت ایدك اندن غیری الهکز یوقدر وبیع وشرا کزده کیله ووزنکزی نقصان ایتمیك بن سزی مالدار ووسعتلو وکیمسه‌نك حقنه محتاج دکل کوررم بوخیانتکز سببیله قورقارمکه قیامتده جهنم عذابی سزی احاطه ایدوب خلاص اوله‌میه‌جقسز (ویا قوم اوفوا المکیال والمیزان بالقسط ولا تبخسوا الناس

اشياءهم ولاتعثوافى لارض مفسدين) وياقوم عدلله كيله يى تمام اولچك وترازويى تمام چكك وناسه حق اولان اشيالرينى نقصان ويرميك يريوزنده ناسك حقلرينى نقص ايله فساد ايديجى اولميك ❁ منقولدركه بيوك كيله ايله الوب كوچك كيله ايله ويرلردى وكمش والتونك كنارلرينى قطع ايدرلردى (بقيت الله خير لكم ان كنتم مؤمنين وماانا عليكم بحفيظ) اكر مؤمنلرايسه كز الله تعالينك سزه حلالدن ابقا ايتديكى شى نقصله جمع ايتديككزدن خيرلودر يوخسه بن سزى عذابدن حفظ ايدردكم (قالوا ياشعيب اصلوتك تأمرك ان نترك مايعبد آباؤنا اوان نفعل فى اموالنا مانشؤا انك لانت الحليم الرشيد) انلر ديديلركه ياشعيب بزم بابالرمزك عبادت ايتديكى اصنامى ترك ايتمزى ياخود كندو مالمزده ديلديكمزكبى نقص كيل ووزن ايلمزى سكا نماز كمى امر ايتدى حال بوكه سن كنديكى حلم ورشد صاحبى زعم ايدرسن (قال ياقوم ارايتم ان كنت على بينة من ربى ورزقنى منه رزقا حسنا وما اريد ان اخالفكم الى ماانهيكم عنه ان اريد الا الاصلاح ماستطعت وماتوفيقى الا بالله عليه توكلت واليه انيب) شعيب عليه السلام ديديكه ياقوم نه ديرسكز كه بن ربم تعالى عندندن حجتله نبوت اوزره اولسم وبنى فضلندن رزق حسن ومال حلال ايله رزقلندرسه ❁ بويله روحانى وجسمانى احساننده نصكره ❁ (خبر) بن انك وحينه خيانت وامر ونهينه مخالفت ايدرميم سزى برشيدن نهى ايدوب خلافنده كندم انى ارتكاب ايتمكى مراد ايتم انجق قادر اولديغم قدر سزك اصلا حكزى ايسترم واصلاح اموردن بكا توفيق انجق الله تعالينك هدايت واعانتيله

واروب انى اياغيله دپدى وتلابينه ياپشوب براوزره يقدى وديديكه اى عبرانيلر ظن ايدرميسزكه سزه مقاومت ايدركسه بولنميه وقتاكه امرلرى اول حده ايردى بنيامينى تخليصه چاره لرى اولمديغن بيلديلر خضوع وتذلله يوز كوسترديلر (قالوا ياايها العزيز ان له اباشيخا كبيرا فخذ احدنا مكانه انانريك من المحسنين) ديديلركه اى عزيز انك سن وقدرده كبير باباسى واردركه انى زياده سورزيرا اندن اول برسوكلى اوغلن يتوردى انك يرينه بونكله انس ايده طورردى ايمدى اندن بدل بريمزى آلوب انى صاليوركل بزسنى احسان اهلندن كوررز بزه احسانكى اتمام ايلكل (قال معاذالله ان نأخذ الا من وجدنا متاعنا عنده انا اذا لظالمون) يوسف عليه السلام ايتدى معاذالله كه عندنده متاعمز بولنانلدن غيرى يى اخذ ايده وز اخذ ايدرسه وزسزك فتواكزاوزره اول غيره ظلم اولور وبز ظالملردن اولورز (فلما استيأسوا منه) وقتاكه يوسفدن مأيوس اولديلركه اول انلرك سؤاللرينه اجابت ايده وياخود قرنداشلرى كنديلره رد اولنمز ايدوكنه تيقن ايتديلر (خلصوا نجيا) برى برلرينه تنهااولوب تناجى وتشاور ايتديلر (قال كبيرهم ألم تعلموا ان اباكم قداخذ عليكم موثقا من الله) انلرك سنده كبيرى روبيل ويارأيده كيرلرى شمعون ويايهوذا ديديكه بيلمزميسزكه باباكز سزدن عهدالله اخذايلدى سزايسه اول عهدى حفظ ايتمديكز (ومن قبل مافرطتم فى يوسف) وبوحالتدن اول يوسف شانده ايتديككز تقصيرى دخى بيلمزميسز (فلن ابرح الارض حتى يأذن لى ابى) ايمدى بن ارض مصردن زائل اولمزين مكركه بابام بكا اندن خروجه اذن ويروب يانه چاغره (اويحكم الله لى) ياخود الله تعالى قرنداشمى بكارديله ويابن خروج ايدوب انى تركله وياقرانداشمى انلردن اخذ ايچون قتال ايله حكم ايده (وهو خير الحاكمين) اول الله تعالى حاكملرك خيرلوسيدر زيراكه حقك غيريله حكم ايتمز وينه اول ديديكه (ارجعوا الى ابيكم فقولوا ياابانا ان ابنك سرق) كيروباباكزه واريكزواكا اوغلك بنيامين سرقه يه نسبت اولندى ديكز (وماشهدنا الا بما علمنا) وانك اوزره شهادت ايتمزز الاكاكه ملك مصرك مشربه سى انك وعائندن چيقارلديغن كورمكله بيلمش بوايسه بزدن شهادت دكلدربلكه انلرك زعمنجه اوغلك صنيعنى خبردر (وما كنا للغيب حافظين) حالبوكه بزباطن حاله حافظ دكللرز بيلمزز كه اول سرقه ايتديمى ويااول فعل اكا افترامى اولندى ويااول مشربه انك غفلتى حالنده متاعى اراسنه قونلدى وياخود معنى بز عواقب اموري بيلمزدك كه سكا عهد ويرديكمزده اول سرقه ايديسردر ويا اكا برمصيبت ايريسردر يوسفه ايردبكى كبى (واسئل القرية التى كنا فيها) شول ايچنده اولديغمز قريه اهلنه رسول كوندروب قصه مزى انلردن سؤال ايت انكله مراد يامصردر ويا انك قراسندن بر قريه درکه اندن مصره رحلت ايتديلردى (والعير التى اقبلنا فيها) ودخى شول قافله دنكه بزانده ايدك زيرا كنعاندن يعقوب عليه السلام جيرانندن برقوم قوشلمشدى (وانا لصادقون) وبزقولمزده صادقلرز چون كيرو بابالرينه واردبلر وكيرلرى ديديكن اكا

خبرويردیلر (قال بل سولت لكم انفسكم امرا) يعقوب عليه‌السلام انلره ديديكه بلكه سزه نفسكز برامرى تزيين ايتديكه اول نفع عاجل طلبيچون قرنداشكزى مصره ايلتمكز ايدى (فصبر جميل) ايمدى بكا واجب اولان صبر جميلدر كه انده جزع وكسه يه شكوى اولمز (عسى الله ان يأتينى بهم جميعا) الله تعاليدن رجام بودركه انلرك جميعن بكا كتوره كه اول يوسف وبنيامين ومصرده اقامت ايدن قرنداشلريدر (انه هو العليم الحكيم) الله تعالى انلرى فقدمه حزن ووجدى بيلور وانلرك تدبيرنده حكمتن اجرا قلور (وتولى عنهم وقال ياأسفى على يوسف) وانلردن اعراض ايدوب ديديكه ياحزن وحسرتكيم يوسفك فراقى اوزره بكا ايردى (وابيضت عيناه من الحزن فهو كظيم) حزندن كثرت بكا ايله بصرى ضعيف ويا اعمى اولوب التى يل كوزلرى كورمدى اولادنه غيظدن مملو اولوب قلبنده انى امساك ايدر اظهار ايتمزدى ❁ حسن ايدر يوسفك باباسى جرندن آيريلوب بنها كالتقاسنه دكين آراده سكسان يل كچدى اول مدتده يعقوبك كوزلرى ياشى دكدى حالبوكه اول زمانده الله تعالى يه ير يوزنده يعقوبدن كرامتلو كسنه يوغيدى (قالوا تالله تفتؤ تذكر يوسف حتى تكون حرضا اوتكون من الهالكين) يعقوب عليه‌السلامه اوغللرى ديديلركه تالله سن يوسفى شدت محبتله ذكردن زائل اولمزسن حتى كه هم وحزنله جسمكى اريدر وعقلنه خلل ايركورر ونفسكى موته قريب ايدرسن وياخود اول حالت اوزره جان ويروب كيدرسن ❁ يعقوب عليه‌السلام انلرك غلظتن كوريجك (قال انما اشكو بثى وحزنى الى الله) ديديكه بنم همك شديديكه اكا صبر ايدلديكندن اظهار ايديلور وهمك يسيريكه اكا صبره طاقت كتوريلور ايكيسن دخى الله تعالى يه شكايت ايدرين يوخسه سزه دكل بنى حالمه قوكز شكواى مولامه ايدرم (واعلم من الله مالا تعلمون) والله تعالينك صنيع ورحمتندن نوع الهامله سزك بيلديككزى بن بيلورين كه اول داعيسنى محروم ايتمز واكا التجا ايدنى رد ايتمز ❁ دينلديكه اول منامنده ملك الموتى كوروب يوسفدن سؤال ابتدكده اول حياتده دردمشيدى ودخى يوسفك رؤياسندن اخوه‌سى اكا سجده ايتمينجه وفات ايتمز ايديكن بيلمشيدى ❁ وهب بن منبه ايدر الله تعالى يعقوب عليه‌السلامه وحى ايتديكه بيلورميسز نه سببدن يوسفى آيرمغله سكا عقاب ايتدم ديديكه بيلمزين بيورلديكه زيرا سن بروقتده عناق پشوروب قوكشوكه ويرمدك كندك بيوب اكا يدرمدك دينلديكه يعقوبك ابتلاسنه سبب اول ايديكه بركون اول برعجلى اناسى اوكونده بوغازلدى اناسى اكا باغرى قالدى ❁ روايت اولنديكه جبريل عليه‌السلام يوسف عليه‌السلامه سجده ايكن كلوب يوسف عليه‌السلام اكا باباسى يعقوب عليه‌السلامك احوالندن سؤال ايتدى جبريل عليه‌السلام ديديكه الله تعالى اكا صبر جميل باغشلدى وانى حزنه مبتلا قيلوب اول ايسه انى كظم ايلدى وانى تمش ثكلى حزنى ايله محزون ايدوب يوزشهيد اجريله اجرلدى يوسف عليه‌السلام ديديكه بن اكا ملاقى اولورمبم ديديكه نعم ملاقى اولورسن

قوم لوط سزه بعيد وقت ومكانده دكلدر ❁ اول كچمشلردن عبرت آلمزسكز قوم لوطدن عبرت آلك ❁ (واستغفروا ربكم ثم توبوا اليه ان ربى رحيم ودود) ربكزدن ايمانله مغفرت طلب ايدك وشرك ومعاصيدن اكا رجوع ايدك تحقيق بنم ربم تعالى تائبلره رحمتلو ولطف واحسانله مودتلودر (قالوا ياشعيب مانفقه كثيرا مما تقول وانا لنريك فينا ضعيفا ولولا رهطك لرجمناك وما انت علينا بعزيز) انلر كفر وعنادلرندن ناشى ديديلركه ياشعيب بزسنك توحيد يوزندن سويلديكك كلامك چوغنى فهم ايتمز وبزسنى بينمزده بزى دفعه قوتكى ضعيف ياضعيف البصر كورير زاكرسنك عشيرتك دينمزده وبينمزده حرمتلو اولميدى سنى رجم ايدردك وسن بزم اوزرىمزده عزيز دكلسنكه سنى رجمزدن منع ايده (قال ياقوم ارهطى اعز عليكم من الله واتخذتموه وراءكم ظهريا ان ربى بما تعملون محيط) شعيب عليه‌السلام ديديكه اى قوم ايا بنم عشيرتم سزك اوزريكزه الله تعالادن عزيزميدر بنى لله حفظ ايتيوب عشيرتم ايچون حفظ ايتيك الله تعالينك امرينى نسيان اولمش كبى ارقه كزدن كيرويه طوتر سز تحقيق ربم تعالينك علمى سزك جميع اعمالكزى محيطدر ❁ انلرى بيلوب مجازاتكزى ويرر ❁ ويا قوم

اعملوا على مكانتكم انى عامل سوف تعلمون من يأتيه عذاب يخزيه ومن هو كاذب وارتقبوا انى معكم رقيب) ويا قوم شرك ونقص حالكز اوزره عملكزده اولك بندخى عملمده متمكنم يقينده بيلورسكزكه الله تعاليدن عذاب كلدكده كيم رسواى وذليل اولور وكاذب كيمدرامدى عذابه منتظر اولك كه بنده سزكله برابر بزك عذابكزه منتظرم (ولما جاء امرنا نجينا شعيبا والذين آمنوا معه برحمت منا واخذت الذين ظلموا الصيحة فاصبحوا فى ديارهم جاثمين) وقتا كه عذابمز امرى كلدكده رحمتمزله شعيب عليه السلامه وانكله اولان مؤمنلره نجات ويردك وكفرله نفسلرينه ظلم ايدنلرى جبريل عليه السلامك صيحه سى اخذ ايدوب خانه لرنده هلاك اولديلر (كان لم يغنوا فيها الا بعدا لمدين كما بعدت ثمود) كويا انلر انده هيچ يوغيمش كبى اولدى اكاه اولك كه قوم مدينك هلاك ورحمة اللهدن طرد وبعدى ثمود قومنك بعدى كيدر ❁ ايكيسنك دخى صيحه ايله اولوب لكن ثمودك تحتندن ومدينك فوقندن ايدى ❁ (ولقد ارسلنا موسى بآياتنا وسلطان مبين الى فرعون وملائه فاتبعوا امر فرعون وما امر فرعون برشيد) بزموسى عليه السلامى فرعون وقوم رؤسانه علامت نبوت اولان معجزات سائره وعصا ايله (يوريدلديكنده) كوندردك انلر اكا مخالفتله فرعونك امرنه تابع اولديلر فرعونك امرى ايسه رشد اولميوب ضلال صريح ايدى (يقدم قومه يوم القيمة فاوردهم النار وبئس الورد المورود) فرعون قيامتده قومنه تقدم ايله انلرى اتشه سورر اول

يوسف عليه السلام ايتدى انى كورر اولديمدنصكره ايريشن شدائده صبرايدر مبالات ايتمزين ودخى انلره ديديكه (يابنى اذهبوا فتحسسوا من يوسف واخيه) اى اوغلارم واروب مصره كيدك ويوسف وبنيامينلدن خبرطلب ايدك (ولاتيئسوا من روح الله) والله تعالينك رحمتندن اميديكز كسمكز (انه لاييئس من روح الله الا القوم الكافرون) زيرا انك رحمتندن اميدين كسمز مكر شول كمسه لركه الله تعالينك ذات وصفاتنه كافرلردر يوخسه عارف هيچ برحالده انك رحمتندن اميدين كسمز چون كيرو مصره كيدوب اكا واصل اولديلر (فلما دخلوا عليه قالوا يا ايها العزيز مسنا واهلنا الضر) يوسفه داخل اولبجق ديديلركه اى عزيز بزه واهلمزه شدت جوع ايردى (وجئنا ببضاعة مزجاة) سكابضاعهٔ قليلهٔ ردية كاسده ايله كلمشزكه انفاقى بايعدن تجوزله اولور ❁ دينلديكه اول دراهم رديه ايدى وياغر اثر خلقه وحبال ايدى وياسويق مقل ايدى ويااديم ونعال ايدى وياحبهٔ خضراء ايدى ويامتاع احرابدن صوف واقمط ايدى (فاوف لنا الكيل) ثمن جيدله كيلى ايفاء ايتديكك كبى بزم ثمن ردىمزله دخى ايفاء ايت (وتصدق علينا) وبزه قرنداشمزى ردايله وياماسحه ايله ويااكامساوى اوزره زياده ايله تصدق ايت ❁ دينلديكه انلرك شرعنده انبيايه صدقه حلال ايدى (ان الله يجزى المتصدقين) الله تعالى تصدق ايدنلره احسن جزاء ايله جزاء ايدر وتصدق مطلقا تفضلدر لكن عرفده هر شيئه مختصدركه انكله ثواب الله ابتغا اولنه (قال هل علمتم مافعلتم بيوسف واخيه اذانتم جاهلون) يوسف عليه السلام اخوه سنه ديديكه يوسفه وقرنداشنه ايتديككز فعلك قبحنى بيلوب اندن توبه ايتديكزمى شول وقتن كه سزانك قبحنى بيلمزديكز اول اجلدن اكا اقدام ايتديكز وياخود يوسفك انى انلره ديمسى نصيحت وتوبه يه تحريض وكنديلره شفقت وجهى اوزره ايدى زيرا انلرك عجز وتمسكنلرينى كوردى يوخسه معاتبه وجهى اوزره دكل ايدى ❁ كلبى ايدر يوسفك انلره بوقولى ديمسى شول حينده ايديكه اول اخوه سنه حكايت ايتديكه مالك بن دعر ديديكه برقيوده برغلام بولدمكه اول شو صفتده وشوهيئتده ايدى انى شودكلو درهمه اشترا ايتدم اخوه سى ديديلركه انى بيع ايدن بزايدك همانديم يوسف عليه السلام ياوزلنوب قتل اولنمزينه امر ايلدى يهوذا كيدركن ديديكه مسكين يعقوب بزدن بريمزك فقدنه حزن وبكا ايله اعمى اولدى شمدى جميعمزك قتلن ايشيديجك حالى نيجه اولور بعده يوسفه ديديلركه چون بزى قتل ايدرسن امتعه مزى بابامزه ايركورەسنكه اول فلان ديارده اولوردىو مكانك تعريف ايتديلر اويله اولسه يوسف عليه السلام انلره مرحمت ايدوب آغلدى وبوكلامى انلره سويلدى وبرقولده قجانكه اول بابا سى نامه سين اوقوديكه اول نامه ده يازلمشديكه الله تعالى بى ذكر وثنا دنصكره اى ملك بزاهل بيتز اوزريمزه بلايا توكيل اولنه كلمشدر اماجدم ابراهيم عليه السلام الى آياغى بغلو آتشه براغليجق الله تعالى اول آتشى اكا برد وسلام ايتدى وبابام اسحاق عليه السلام ايسه الى اياغى باغلنوب قفاسنه سكين

یوریدلدیکنده الله تعالی اکافدا ویروب انی اندن خلاص ایتدی وبن ایسه بر سوکلو اوغلم وارایدی اخوه‌سی انی بریه‌یه ایلتدیلر بعده بکا کلوب انی ذئب اکل ایتدی دیو قاتلی کوملکن کتوردیلرا کا اغلمقدن کوزلرم کورمز اولدی بوندنصکره انکله انا بر آخر اوغلم دخی اولوب اول بنی تسلیه ایده طورر کن سندخی انی سرقه ایتدی زعمیله حبس ایتمشن حالبوکه بز اهل بیتز بزده سارق اولمز وسارق ولددخی بزدن طوغمز ایمدی انی بکا کوندرکل یوخسه سکا بددعا ایدرینکه انك ضرری اولادکدن یدنجی بطنه ایرر چون یوسف علیه السلام انی اوقودی صبر ایده میوب آغلدی یوسف وقرنداشنه ایتدیککز ایشی بیلورمیسز دیو سویلدی (قالوا ءانك لانت یوسف) دیدیلرکه یوخسه سن یوسفمیسن اویله اولسه اول باشندن تاجی قالدردی مکر فوقنده شامهٔ بیضایه بکزر بر علامت وار ایدی کوردیلر انکله انی بیلوب یوخسه سن یوسفمیسن دیو سؤال ایتدیلر (قال انا یوسف وهذا اخی) دیدیکه بن یوسفم وبو قرنداشم بنیامیندر (قد من الله علینا) الله تعالی بزه بیغمزی جمله انعام ایلدی (انه من یتق ویصبر) اول کمسه که الله تعالیدن قورقوب بلیانه ویاطاعاته ویاترك مخالفاته صبر ایده (فان الله لا یضیع اجر المحسنین)الله تعالی اشبو صفاتله متصف احسان اهللرین سور (قالوا تالله لقد اثرك الله علینا) انلر یوسف علیه السلامه اعتذار ایدوب دیدیلرکه تالله حق جل وعلاسنی حسن صورت وکمال سیرت ایله اوزریمزه تفضیل واختیار ایتدی (وان کنا لخاطئین) اکرچه بزسکا ایتدیکمز صنیعده ذنب ایتمشزدر (قال لاتثریب علیکم الیوم) یوسف علیه السلام انلره دیدیکه بو کوندنصکره ذنبکزی ذکرله بنم قبلمدن سزی تعییر ایتمك یوقدر (یغفر الله لکم) الله تعالی سزه مغفرت ایده (وهو ارحم الراحمین) اول راحملردن ارحمدر صغائری وکبائری مغفرت وتائبلره فضل ایدر وقتاکه یوسف علیه السلامی اخوه‌سی بیلدیلر ودیدیلرکه سن بزی صباحده واخشامده طعامه چاغیرسن بز ایسه سکا ایتدیکمز تفریطات سببیله سندن اوتانورز یوسف علیه السلام دیدیکه بندن اوتانمکز اهل مصرك بکا نظری عین اولی اویله ایدیکه بنلرنده بنی مذاکره ایتسه‌لر الله تعالینك عجائب صنع وحکمتن کورك که یکرمی درهمه بیع اولنان برعبدی بونك کبی عزت ودولته ایر کوردی دیرلر ایدی وبکا عین حقارته نظر ایدرلردی اما که سز بکا شرف ویردیکز که سز بنم قرنداشلرم اولوب ابراهیم علیه السلام حفده سندن ایدیکمی بیلیجك من بعد بکا عین تعظیمله نظر ایدر اولدیلر اویله اولسه انکله اخوه‌سی قلوبندن اول وحشتی کیدروب القتله کندوبی سور اولدیلر وقتاکه یوسف علیه السلام اخوه‌سنه کندوبی بیلدردی باباسی احوالندن سؤال ایدوب انلر کوزلری کورمز اولمشدر دیو خبر ویردکلرنده انلره کوملکن ویروب دیدیکه (اذهبوا بقمیصی هذا فالقوه علی وجه ابی یأت بصیرا)اشبو

اول کونده هیچ برکیمسه کلام سویلیه من مکرالله تعالانك اذنیله سویلیه که اول موقف خاصدر ❁ اول اهل موقفدن بعضیسی شقی بدبخت اولور ❁ که وعید مقتضاسنجه مکانی جهنم اولور ❁ وبعضیسی نیکبخت ❁ اولوب وعد موجبنجه مأویسی جنت ❁ اولور (فاما الذین شقوا ففی النار لهم فیها زفیر وشهیق) شول شرك وعصیانله شقی اولنلر ایچون جهنم آتشنك المیله مقدم شدید صوتله چاغرمق صکره اینجه صدا ایله ناله ایتمك واردر ❁ صوت الحمار کیبکه زفیر حمارك اکردیکنده اولکی کسکین صوتیدر وشهیق صکره کی اینجه صداسیدر (خالدین فیها مادامت السموات والارض الاماشاء ربك ان ربك فعال لما یرید) اول شقیلر اول جهنمده ابدیدرلر اخرت سماوارضی دائم اولدقجه مکرکه ربك جل شانه انلری برعذابدن بشقه برجنس عذابه دخی ادخال ایده ❁ یاخود انلر مؤمنلردن اولوب ارادة الله ایله جهنمدن اخراج اولنه ❁ تحقیق ربك تعالی دیلدیکنی ایدر ❁ اکا اعتراض ایدیرمیوقدر ❁ (واما الذین سعدوا ففی الجنة خالدین فیها مادامت السموات والارض الا ماشاء ربك عطاء غیر مجذوذ) شول ایمان وطاعتله سعیداولنلر جنتده مؤبدلردر آخرت سما وارضی دوامیله انجق ربك تعالی انلری نعیم جنتده دولت رؤیت دیداره دك مترقب طوردیره ❁ یاخود بعض مؤمنلر جنته دخولدن (اوزره) اول برمدت ناردهٔ اکلمزلرینی ربك تعالی مراد ایده ❁ برعطا اولدیغی حالده که اول انلردن کسلمز (فلاتك فی مریة مما یعبد هؤلاء مایعبدون الا کما یعبد اباؤهم من قبل وانا لموفوهم نصیبهم غیر منقوص) بو مشرکلرك عبادت ایتدکلری شیئك

کوملکمی ایلتوب بابامك یوزینه سورك که انکله کوزلرندن عمی کیدوب کا کان کورراولور ❁ دینلدیکه اول ابراهیم علیه السلامك کوملکی ایدیکه آتشه براغلدیغنده جبریل علیه السلام اکا کیورب آتش اکا تأثیر ایتمشدی زیرا که اول جنت ثیابندن ایدی توارثله یعقوب علیه السلامه ایریشوب اول دخی انی برعوذه ده یوسف علیه السلامك بوینه تعلیق ایتمشیدی حتی اول قمیویه براغلدیغنده اول انکله ایدی اخوه سی انك اکنده کی کوملکی چیقاریجق جبریل علیه السلام دخی انی نشر ایدوب اکا کیورمشدی اویله اولسه من بعد اول کوملك یوسفده قالوب باباسنه انی کوندرمشدیکه انی یوزینه سورمکله عماسی کیده زیرا انده جنت قوخوسی وار ایدی مبتلا وسقیمه واقع اولسه باذن الله اکا عافیت ایررردی (وائتونی بأهلکم اجمعین) سزوبابام نسا وذراری ومواليکزی جمعن آلوب کیروبکا کلك دیدی اول کوملکی قنغیسی کوتورمسنده یینلرنده نزاع ایدوب هربری انی بن کوتوررم دیو تخصیص ایتدی یوسف علیه السلام ایتدی انی اول کوتورسنکه بابامه مقدما بنم کوملکمی کوتوروب یرندرمشدی شمدی بوکوملکمی اکا اول کوتوروب سوندرسون یهوذا ایتدی ایمدی انی کوتورمکه بن اولایم دیوکوملکی اول آلدی (ولما فصلت العیر قال ابوهم انی لاجد ریح یوسف لولا ان تفندون) وقتا که قافله مصرك عمرانندن چیقوب کنعان جانبنه یونلدی یعقوب علیه السلام اوغللرینك اولادنه دیدیکه بن یوسفك کوملکی رایحه سین بولدم اکرسز بنی تسفیه وتجهیل ایدرو کبردن هرمه وزوال عقله نسبت ایدراولمسه کز بنی تصدیق ایدردیکز ❁ روایت اولندیکی ریح صبارب تعالیدن استیذان ایتدیکه یعقوبه یوسفك بشیری ایرشمدن اکا انك قوخوسین ایرکوره اویله اولسه باذن الله سکز کونلك ویاسکسان فرسخ مسافه دن ریح یوسفك کوملکی رایحه سین یعقوبه ایرکوردی یعقوب علیه السلام جنت رایحه سین بولیجق بیلدیکه جنت رایحه سی یریوزنده اول کوملكك غیریدی یوقدر اول اجلدن یعقوب علیه السلام انلره اول سوزی سویلدی (قالوا تالله انك لفی ضلالك القدیم) انلر یعقوب علیه السلامه دیدیلرکه تالله سن یوسفه فرط محبتك وذکرنی اکثارك ولقاسنی توقعکدن خطاء قدیمکده سن زیرا که انلر یوسفی میت زعم ایدرلردی (فلما ان جاء البشیر القاه علی وجهه فارتد بصیرا) وقتا که یوسفدن بشیرکه یهوذا در یوسفك کوملکن کتوروب یعقوب علیه السلامك یوزینه سوردی اعمی ایکن بصیر اولدی وضعیف ایکن قوتی کلدی وهرمدنصکره شبابی عودت ایتدی وسرور کلوب حزن کتدی (قال ألم اقل لکم انی اعلم من الله مالا تعلمون) یعقوب علیه السلام ایتدی بن سزه دیمدیمیکه سرك بیلدیککز شیئ الله تعالینك اعلامیله بیلورینکه اولیوسفك حیاتنده اولوب الله تعالی بزی انکله جمع ایتمسی ایدی ❁ روایت اولندیکه یعقوب علیه السلام بشیره دیدیکه یوسف شمدی نه حالده در دیدیکه مصرك ملکیدر دیدیکه انك ملوکتنده نه حاجتم وار مرادم انی نه دین اوزره ترك ایتدك دیدیکه دین اسلام

ضلالت ایدوکنده شك ایتمه انلر انجق بابالرینك مقدم عبادت ایتدکلری وانلردن کوردکلری کبی عبادت ایدرلر بز انلرك عذابدن
نصیبلرینی بابالرینه ایتدکز کبی بلا نقصان بونلره دخی اداو توفیه ایده رز (ولقد اتینا موسی الکتاب فاختلف فیه ولولا کلمة سبقت من ربك
لقضی بینهم وانهم لفی شك منه مریب) ﴿ ٢٤١ ﴾ بز موسی علیه السلامه توریتی ویردك انده ❀ قومنك بعضیسی
اقرار وبعضیسی انکارله سنك قومکك قرانده اولدیغی کبی ❀ اختلاف اولندی اکر ربك تعالادن انلرك عذابنك تأخیری کلمه‌سی سبقت ایتمیدی فی الحال بینلرنده قضا جریانیله منکرلرك عذابلری اولوردی حال بوکه قومکك کفاری دخی قرانده شکده درلر (وان کلا لما لیوفینهم ربك اعمالهم انه بما یعملون خبیر) ربك جل شانه اختلافده اولان هر مؤمن وکافرلرك عمللرینك جزاسنی ویرر تحقیق الله تعالی انلرك خیر وشر اعمالنه خبیردر (فاستقم کما امرت ومن تاب معك ولا تطغوا انه بما تعملون بصیر) یا محمد سن وشرك وکفردن توبه ایله ایمانه کلوب سنکله بیله اولنلر وحی وانزال ایله امر اولدیغکز کبی امر ونهیده استقامت اوزره اولك وتحدید اولنان حدوددن تجاوز ایتمیك تحقیق الله تعالی عمللریکزی کوریجیدر ❀ بو استقامتك صعوبتی اجلندن افندمز علیه السلام ❀ شیبتنی

اوزره ترك ایتدم دیدیکه الآن نعمت تمام اولدی (قالوا یا ابانا استغفر لنا ذنوبنا انا کنا خاطئین) اولاد یعقوب یعقوبه دیدیلر که ای بابا الله تعالیدن بزم ایچون ذنوبمز مغفرتن دیلکل که بز مذنبلرز (قال سوف أستغفر لکم ربی انه هو الغفور الرحیم) یعقوب علیه السلام انلره دیدیکه ربم جل شانه‌دن سزك ایچون مغفرت طلب ایده‌ینکه اول توبه واطاعت وفعل سیئه ندامت ایدنه غفور ورحیمدر ❀ اکثر مفسرین ایدرکه اول دعایی سحر وقتنه تأخیر ایلدیکه الله تعالینك هیچ دعا ایدر وارمیدرکه اکا اجابت ایدم دیدیکی وقتدر چون یعقوب علیه السلام وقت موعوده ایردیکه اول سحر وقتنده نمازه طوردی فارغ اولیجق ال قالدیروب دیدیکه آلهی یوسفه جزعمی وقلت صبرمی مغفرت ایت اوغللریمی دخی مغفرت اینکه قرنداشلری یوسفك شاننده جنایت ایتدیلردی وحی الهی کلدیکه جمیعکزی مغفرت ایتدم ❀ دینلدیکه اول استغفاری جمعه کیجه‌سنه تأخیر ایتدی اویله اولسه یکرمی ییل دکلو زمانده هر جمعه کیجه سنده انلر ایچون استغفار ایتدی ویاخود انی یوسفك انلری عفونه تأخیر ایتدیکه بعده رب تعالیدن مغفرتلرین دیلیه ❀ روایت اولندیکه یوسف علیه السلام بشیر ایله یعقوب علیه السلامه ایکیوز راحله وجهاز سفر کوندردیکه اول اهل وعیالیله مصره کلهلر انلر رجل ومرأه یتمش ایکی برقولده طقسان اوچ کشی ایدیلر مصره قریب اولدقلرنده یوسف علیه السلام جنود مصرله واهالیٔ مصر ایله انلری استقبال ایتدیلر ملاقات ایدیجك یوسف ویعقوب بری برینه صاریلوب آغلشدیلر یوسف علیه السلام اکا دیدیکه ای بابا نیچون کوزك کورمز اولنجه آغلدك بیلمزمی ایدك که یوم قیامتده جمع اولیسر ایدك دیدیکه بلی اویله درکه لکن قور قدمکه دینك سلب اولنوب ایکیمز بیننه اول حائل اوله (فلما دخلوا علی یوسف آوی الیه ابویه) وقتا که یعقوب وعیال واولادی یوسفه داخل اولدیلر یوسف علیه السلام باباسنی وخاله‌سی لیایی کندویه ضم ایتدی زیرا اناسی راحیل بنیامینك نفاسنده ایکن وفات ایتمشدی برقولده الله تعالی انك اناسی راحیلی احیا ایدوب حتی که یعقوبله بیله مصره کلدی (وقال ادخلوا مصر ان شاء الله آمنین) یوسف علیه السلام انلره دیدیکه قحط واصناف مکارهدن امن اوزره اولدیغکز حالده مصره کیرك ان شاء الله (ورفع ابویه علی العرش) ویوسف باباسین وخاله‌سین سریر اوزره اجلاس ایتدی (وخروا له سجدا) یعقوب ولیا واخوه‌سی اول زمانك عادتی اوزره یوسف علیه السلامه سجودله تحیه ایتدیلر واول سجودله مراد انحنا وتواضعدر یوخسه یر اوزره وضع جبهه دکل وبرقولده جبهه‌لرینی یره قودیلرکه اول تحیه وتعظیم طریقی اوزره ایدیکه اول امم سالفه ده جائز ایدی بو شریعتده نسخ اولندی (وقال یا ابت هذا تأویل رؤیای من قبل) واول حالتده یوسف علیه السلام دیدیکه ای بابا اشبو بنم زمان صباوتمده کور دیکم رؤیانك تأویلیدرکه سکا انی اول وقتد ذکر ایتمشیدمکه اون بریلدیزله کونش وآی بکا سجده ایتدیلر (قد جعلها ربی حقا) ربم

سورة هود ❀ بیورمشلر (ولا (تبیان) (ثانی) (٣١) ترکنوا الی الذین ظلموا فتمسکم النار وما لکم من دون الله
من اولیاء ثم لا تنصرون) ظالم اولان کیمسه‌لره ادنی میل ایله دخی میل ایتمیك ومداهنه ومخالطه دخی ایتمیك که سزی
نار جهنم مس ایدر وسزکچون اول ناردن منع ایدر الله تعالادن غیری یقینلریکز یوقدر صکره اندن دخی یاردم

اولئمزسکز (واقم الصلوة طرفی النهار وزلفا من اللیل ان الحسنات یذهبن السیئات ذلك ذکری للذاکرین) کوندزك ایکی طرفنده‌که صباح واخشامده وکیجه ساعتلرندن کوندزه قریبده نمازه قیام ایله ❁ یعنی طرفی النهار صباح واویله وایکندی وزلف اللیل اخشام ویاتسو نمازلریکه اوقات حسنه‌سی کبائردن غیری خطالری محو ایدر بووعد وامر نصیحت دکلینلره موعظه در ❁ روایت اولندیکه برجل بر مرأه‌یی تقبیل ایدوب درعقب ندامتله پیغمبرمز علیه السلامه بو خطاسنی اعتراف ایتدکده بو آیت کریمه‌یی قرائت بیوردیلر (واصبر فان الله لایضیع اجر المحسنین) وطاعاته صبر ایله‌که الله تعالی عملرنده اخلاصله صبر ایدنلرك اجرنی ضایع ایتمز (فلولا کان من القرون من قبلکم اولوا بقیة ینهون عن الفساد فی الارض الا قلیلا ممن انجینا منهم واتبع الذین ظلموا ما اترفوا فیه وکانوا مجرمین) سزدن مقدم هلاك اولان اهل قروندن رای وعقل صاحبلری اولمدیکه مفسدلری برپوزنده فساددن نهی ایده‌لردی انجق انلردن آزکیمسه‌که فساددن نهی ایتملریله انلره نجات ویردك انلرکه دنیاده نعمتنه مستغرق ایکن ریاست ولذات شهوانیه‌یه اتباعله نفسلرینه ظلم ایدوب عقابه مستحق مجرملردن اولدیلر (وما کان ربك لیهلك القری بظلم (ناسك) واهلها مصلحون) ربك تعالی قری اهلنی تاشرك وکفرلرینه ظلم وفسادی ضم ایتمدکلرنجه هلاك ایتمدی ❁ دینلدیکه ملك ظلملیه بیقلور کفرله بیقلمز (ولو شاء ربك لجعل الناس امة واحدة ولا یزالون مختلفین الا من رحم ربك

جل شانه اول رؤیایی تحقیق ایتدی (وقد احسن بی اذ اخرجنی من السجن) حالبوکه اول بکا احسان ایلدی شول وقتن‌که بنی سجندن چیقاردی وعقبنده ملکه ایرکوردی (وجاء بکم من البدو) وسزی بادیه‌دن کتوردی زیرا انلر اهل مواشی اولدقلرندن بادیه‌ده ساکن اولور لردی (من بعد ان نزغ الشیطان بینی وبین اخوتی) شیطان بنم وقرنداشلرم بینی حسدله افساد ایتدیکندنصکره (ان ربی لطیف لمایشاء) ربم جل‌شانه دیلدیکی کمسه ایچون تدبیر لطیف صاحیدر وحقیقت لطف اولدرکه غیره رفقله احسان ایرکوریله (انه هو العلیم الحکیم) اول الله تعالی مصالح وتدابیرك وجوهنی بیلور وهرشیئ وقتنده حکمتی اقتضا ایتدیکی وجهاوزره ایشلر ❁ روایت اولندیکه یعقوب علیه السلام مصرده یوسف علیه السلامك عندنده یکرمی درت ییل اهنای عیش اوزره مکث ایتدی موته محتضر اولدیغنده یوسف علیه السلامه وصیت ایتدیکه جسدینی ارض شامه ایلتوب باباسی اسحاق علیه السلام عندنده دفن ایده‌یله اولسه یوسف علیه السلام انی انده ایلتوب دفتندنصکره کیرو مصره کلدی دینلدیکه یعقوب علیه السلامك جسدی ساجدن تابوت ایچنده مصر دن بیت المقدسه نقل اولندی وانك اکاوصولی کونده قرنداشی عیص دخی وفات ایدوب ایکیسی برقبر ده دفن اولندی حالبوکه ایکیسی بطن واحد دن طوغمش ایکیز لر ایدیلر ایکیسیدخی یوزقرق یدیشر ییل معمر اولدیلر وقتاکه الله تعالی یوسفه شملنی جمع ایتدی نعیم دنیانك عدم دوامن بیلوب رب تعالیدن حسن عاقبت استیوب دیدیکه (رب قدآتیتنی من الملك) یارب سن بکا مصر ملکنی ویردك (وعلمتنی من تأویل الاحادیث) وبکا رؤیاتعبیرنی تعلیم ایتدك (فاطر السموات والارض) ای سموات وارضی خلق ایدن باری تعالی (انت ولیی فی الدنیا والآخرة) سن بنم دنیاده وآخرتده معینم ومتولیئ امورمسن (توفنی مسلما والحقنی بالصالحین) توحیدمده خالص اولدیغم حالده بنی قبض ایت وآبائمدن صالحلره ویارتبه وکرامتده عامهٔ صالحلره بنی الحاق ایت ❁ قتاده ایدر انبیادن هیچ بری یوسف علیه السلامدن غیریسی موتی سؤال ایتمدی حسن ایدر بوندنصکره اول نیچه ییللر معمر اولدی غیری ایدر بوقولدنصکره اول برهفته کچمدین وفات ایتدی اهل مصرانك مدفنده تخاصم ایدوب حتی‌که قتاله قصد ایتدیلر بعده رأیلری انك اوزره متفق اولدیکه انی برمرمر صندوقه قویوب نهر نیل ایچنه دفن ایده لر تاکه صوانك اوزرندن کچدکدنصکره مصره واصل اولوب برکتندن جیبی حصه‌دار اولهلر بعده موسی علیه السلام انی آبائنك مدفنته نقل ایتدی (ذلك من انباء الغیب نوحیه الیك) یامحمد اشبو یوسف واخوه‌سی خبری اخبار غیبدندرکه جبریل واسطه سیله سکا اعلام ایدرز (وما کنت لدیهم اذ اجمعوا امرهم وهم یمکرون) سن اولاد یعقوب قتنده دکل ایدك شول وقتن‌که یوسفی قیویه براقمغه عزم ایتدیلر حالبوکه انلرا کاغائله طلبنده احتیال ایدرلر (وما اکثر الناس ولو حرصت بمؤمنین)

ولذلك خلقهم وتمت كلمة ربك لاملئن جهنم من الجنة والناس اجمعين) ربك جل شانه اكر مراد ايديدى جمله
ثامى بردينده قيلردى انلر ايسه ❁يهودونصارى ومجوس وسائر اديان مختلفه اوزره اولمقدن زائل اولمزلر مكر ربك
تعالينك رحمتيدن دين حقده ﴿ ٢٤٣ ﴾ اتفاق ايده‌لرانلرى اول اختلاف ايچون خلق ايتدى❁ كه برفرقه جنتده
برفرقه جهنمده اوله❁
وربك جل شانه نك ملكلرينه
بيوردينى البته جهنمى
جميع جن وناسك عاصيلريله
طولدررم كلمه‌سى اجرا
اوله (وكلا نقص عليك
من انباء الرسل ماتثبت
به فؤادك وجاءك فى هذه
الحق وموعظة وذكرى
للمؤمنين) پيغمبر لر
وامتلرينك جمله خبرلرنى
سكا حكايت ايتدكده
انكله اداى رسالتده
وكفارك اذاسنه صبرده
قلبكى ثابت ايدملم وبوخبرلر
سكا حق ومؤمنلر ايچون
پند وياد وتذكره كلدى
(وقل للذين لايؤمنون
اعملوا على مكانتكم انا
عاملون وانتظروا انا
منتظرون) يامحمد شول
ايمان كتورمينلره ديكه سز
حالكز اوزره عمل ايدك
بزدخى اولديغمز حالده
عاملرز سز بزه رحمت
حلولنه منتظر اولك بزده
سزه عذاب نزولنه منتظرز
(ولله غيب السموات

ناسك اكثرى عناد وكفر اوزره تصميملرندن ايمانه كلور دكللردر اكرچه سن انلرك ايمانه
حرص ايدر وآيات اظهارنده مبالغه ايدرسكده روايت اولنديكه يهود ومشركون پيغمبريمز
صلى الله تعالى عليه وسلم يوسف عليه السلام قصه‌سندن سؤال ايدوب توراته موافق خبر
ويرديكندنصكره اسلامه كلمدكلرينه محزون اولديغنده بوآيت نازل اولدى (وماتسألهم عليه
من اجران هو الاذكر للعالمين) يامحمد سن انباء ويا قرآن اوزره انلردن اجر استمزسن اول قرآن
دكل الاعالملره موعظه وتذكيردر (وكأين من آية فى السموات والارض يمرّون عليها
وهم عنها معرضون) الله تعالينك سموات وارضده وجود ووحدانيته وحكمت وكمال قدرتنه
دلالت ايدرنيچه آيتلرينه مرور ايدرلر حالبوكه انلراندن تفكر وانكله اعتبار ايتمزلر بلكه اندن
اعراض ايدوب كيدرلر (ومايؤمن اكثرهم بالله الاوهم مشركون) انلرك اكثرى الله تعالينك
وجود وخالقيتنه مؤمن اولمزلر الاانك غيريه عبادتله اكا اشراك ايدرلر مثلا انلره سموات
وارضى كيم خلق ايتدى دينلسه ديرلركه الله تعالى خلق ايتدى وسمادن يغمورى كيم ايندرر
دينلسه ديرلركه الله تعالى ايندرر ومع ذلك اصنامه عبادتله شرك ايدرلر دينلديكه كفار رخاده
رب تعالى بى اونودرلر اما قچانكه انلره بلااصابت ايده خالص الله تعالى يه يلوارلر (أفامنوا
ان تأتيهم غاشية من عذاب الله) انلر امنده‌مى اولديلر الله تعالينك عذابندنكه كلوب انلرى
قاپليه (اوتأتيهم الساعة بغتة وهم لايشعرون) ياخود اكسزين انلره قيامت قوپه حالبوكه
انلرك اكاشعورى يوغيدى وانكچون مستعددكللر ايدى (قل هذه سبيلى ادعو الى الله على
بصيرة انا ومن اتبعنى) يامحمد دكل كه توحيده دعوت بنم سنت ومنهاجمدر بن وبكا ايمان وتصديقله
اتباع ايدنلر يقين اوزره الله تعالى يه دعوت ايدرز ويا خود بن وبكا اتباع ايدنلر بصيرت اوزره‌يز
(وسبحان الله وماانا من المشركين) وديكل كه الله تعالى بى انلرك اشراكندن تنزيه ايدرين وبن
اكا اشراك ايدنلردن دكلن (ومارسلنا من قبلك الا رجالا نوحى اليهم من اهل القرى) يامحمد
سندن اول بزم ارسال ايتديكمز رسوللريمز امصار اهلندن رجال ايديلر زيرا كه اهل امصار
اعقل وافضل واعلم واحلمدرلر يوخسه باديه اهلندن دكل زيرا انلر غلظت وجفا اهليدر حسن
ايدر حق جل وعلا نه اهل باديه ونه جن ونه نسادن رسول بعث ايتميوبدر (أفلم يسيروا فى الارض
فينظروا كيف كان عاقبة الذين من قبلهم) كفار يريوزنده سيروسفر ايتمديلرميكه انلردن اول
كچن امم مكذبه‌نك عاقبت امرلرى نيچه اولديغنه نظرايدوب معتبر اوله‌لردى (ولدار الآخرة
خير للذين اتقوا أفلا تعقلون) دار آخرتكه جنتدر شرك وعصيياندن صاقنانلره خيرلودر
عقولكزى استعمال ايتمزميسزكه انى بيله‌سز (حتى اذا استيأس الرسل وظنوا انهم قد كذبوا)
حتى قچانكه رسل قوملرينك ايماندن مأيوس اولوب امتلرى انلرى تكذيب ايتدى ديو تيقن
ايتديلر برتكذيبله كيم من بعد ايمانلرى رجا اولنميه ويا خود حتى قچانكه رسل كنديلرينى تكذيب

والارض واليه يرجع الامر كله فاعبده وتوكل عليه وما ربك بغافل عما تعملون) سموات وارضك مغيباتى الله
تعالينك علمنده حاضردر وكلى اموردى اكا رجوع اولنور اكا عبادت وجميع امورنده اكا توكل ايله ربك تعالى
اعمالكزدن غافل اولمدى

﴿ سورة يوسف عليه السلام مكية وهى مائة واحدى عشر آية ﴾

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

مشتمل آيات عبرتنمادر روايت اولنديكه علماء يهود رؤساى مشركينه محمد آل يعقوبك شامدن مصره انتقالندن ويوسف عليه السلامك قصه‌سندن سؤال ايدك ديمارياه بوسوره نازل اولدى (انا انزلناه قرانا عربيا لعلكم تعقلون) آل يعقوبك اخبارينى بيان ضمننده عربى اولەرق بوسوره‌يي انزال ايتدك كه معانيسنى فهم وتعقل ايدوب اول قصه‌يي بيله‌سز (نحن نقص عليك احسن القصص بما اوحينا اليك هذا القرآن وان كنت من قبله لمن الغافلين) يامحمد بزسكا بوسوره‌يي وحيمزله احسن قصه اولەرق ذكر ايتدك اكرچه بوندن مقدم بوقصه‌دن غافللردن ايسكده (اذقال يوسف لابيه ياابت انى رايت احد عشر كوكبا والشمس والقمر رأيتهم لى ساجدين) وقتاكه يوسف عليه السلام باباسى يعقوب عليه السلامه اى بابام بن دوشمده اون بر يلدز وكونش وآى بكا سجده ايدر كوردم ديدى ❁ دينلديكه يوسف (يرده) عليه السلام اون ايكى ياشنده جمعه كيجه‌سى پدرنك ياننده ياتوركن ناكاه سرسملك ايله اويانوقده پدرى نه اولدك ديو سؤالنده پريوكسك طاغك اوستنده ايمشم كه اطرافنده ايرمقلر آقار ويشل آغجلر وار اولحالده كوكدن اون بر

ايدنلرك تصديقندن مأيوس اولديلر وظن ايتديلركه قوملرندن ايمانه كلنلردخى مرتداولوب تكذيبه عودت ايده‌لر (جاءهم نصرنا فنجى من نشاء) اول رسله نصرتمز ايروب انلردن ومؤمنلردن ديلديكمز تنجيه اولندى (ولا يرد بأسنا عن القوم المجرمين) بزم عذابمز قوم مشركيندن رد اولنمز (لقد كان فى قصصهم عبرة لاولى الالباب) انبياء وامك ويايوسف واخوه‌سنك قصه‌لرنده عقول كامله صاحبلرىچون موعظه واردر (ما كان حديثا يفترى) اشبو قرآن اختلاق اولنور كلام اولمدى (ولكن تصديق الذى بين يديه) لكن اندن اول نازل اولان تورات وانجيل وسائركتب منزله‌نك تصديقى اولدى (وتفصيل كل شئ) وهرشيئك تفصيلى واردركه امور دينيه‌ده عبادا كاحتياج اولور (وهدى ورحمة لقوم يؤمنون) وضلالتدن ارشاد وبيان وعذابدن امان وار درشول قوم ايچونكه انى تصديق وموجبيله عمل ايدر

(سورة الرعد وهى خمس واربعون آية مدنية الاقوله (ويقول الذين كفروا)

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

(المر) بن اول الله تعالى بنكه بيلور وكوررين وياخلقك ديديكن بيلور وايشلديكن كوررين (تلك آيات الكتاب) شول اخباركه سكا ذكر ايتدك تورات وانجيل وسائركتب متقدمه‌نك آياتيدر (والذى انزل اليك من ربك الحق) وشول قرآنكه سكا ربك جل شانه دن انزال اولندى حقدر اكا اعتصام ايت (ولكن اكثر الناس لا يؤمنون) لكن ناسك اكثرى نظر وتأمله اخلالرىچون انى تصديق ايتمزلر (الله الذى رفع السموات بغير عمد ترونها) الله تعالى اول قوى قادردركه سمواتى كوردىكگز هيئتده ساريه لرنسز رفع ايتدى نه دونده دعامه‌سى واردركه انى ادعام ايده‌ونه فوقنده علاقه‌سى واردركه انى امساك ايده (ثم استوى على العرش) بعده عرش اوزره حفظ وتدبيرله استوا ايتدى (وسخر الشمس والقمر) وشمس وقمرى خلقنه منافع ايچون تذليل ايتدى ايمدى ايكيسيدخى مقهورلردر والله تعالينك ارادتى اولديغى وجه اوزره جارى اولورلر (كل يجرى لاجل مسمى) هربرى وقت معلومه‌دكين جارى اولوركه اول دنيانك فناسيدر وياخود اجل مسمى ايله مراد اول ايكيسنك درجات ومنازليدركه‌دا كا منتهى اولوب انى تجاوز ايتمزلر (يدبر الامر) اول ملكوت امرنى ايجاد واعدام واحياو اماته وغيرى تدبير ايدر (يفصل الآيات) آيتلرين تنزيل ايدوب تفصيل اوزره بيان ايدر وياخود دلائلى بر بر احداث ايدر (لعلكم بلقاء ربكم توقنون) تاكه اول الله تعالينك آياتن تفكرله كمال قدرتن تحقق ايدوب اشبو اشيانك خلق وتدبيرينه قادر اولان رب تعالينك اعاده وجزايه قادر ايدوكن بيله‌سز (وهو الذى مد الارض) واول الله تعاليدركه يرى اينلو اوزونلو بسط ايتديكه اوزرنده اقدام ثابت اولوب حيوانات تقلب ايده (وجعل فيها رواسى وانهارا) واول يرده جبال راسيات وانهار قيلدى (ومن كل الثمرات جعل فيها زوجين اثنين) واول

یلدز وکونش وآی کلوب بکا سجده ایتدیلر کوردم دیدی یعقوب علیه السلام بیلدیکه اون بر قرداشی ویعقوب وزوجه سیکه یوسف علیه السلام خاله سیدر یوسف علیه السلام رتبهٔ رفیعه یه واصل اولوب بونلرا کا تعظیم ایده جکلرین فکرایلیوب

یرده میوه لرك انواعندن ایکیشر صنف قلیدی یعنی حلووحامض اسود وابیض وصغیروکبیر قیلدی (یغشی اللیل النهار) کوندزه کیجه ظلمتن وکیجه یه کوندز ضوئن کیورر (ان فی ذلك لآیات لقوم یتفکرون) اشبومذکورده آیتلر واردر شول قومه کیم انده تفکر ایدرلر زیرا انك تکونی اول صانع حکیمك وجودنه دلیلدرکه اول انك امرنی تدبیر واسبابنی تهیئه ایدر (وفی الارض قطع متجاورات) یریوزنده بری برینه قریب قطعه لر واردرکه بعضی طیبه وبعضی سبخه در بعضی رخوه وبعضی صلبه در بعضی زرعه صالحدر شجره دکل وبعضی شجره صالح در زرعه دکل (وجنات من اعناب وزرع) ودخی انده انواع اشجار وزروعله مزین بستانلر واردر (ونخیل صنوان وغیر صنوان) وانده نخله لر واردرکه اندن بر طائفه اصل واحددن وبر طائفهٔ اخری اصول متفرقه دن انشا اولنوبدر (یسقی بماء واحدونفضل بعضها علی بعض فی الاکل) بومذکورك کلیسی ماءواحد ایله سقی اولورکن ثمرده بعضنی بعض اوزره شکل وقدرورایحه وطعم جهتندن تفضیل ایدرز حسن ایدراشبو بنوآدمك قلوبنه مثلدرکه ارض یدرحاندهٔ طینهٔ واحده ایکن انی بسط ایدوب بری برینه متجاور طبعده مختلف قطعه لرایتدی وانك اوزرینه سماءدن ماء انزال ایدوب انلردن انواع مختلفه چیچکلر واغاجلر ویمشلر واوتلر بتوردی حالبوکه انك جیبی برصوایله صواریلوبدر ناس دخی انجلین اصل واحددن یعنی آدمدن خلق اولنمشلر ایکن سماءدن انلره تذکره نازل اولدیغنده اندن قلوبك بعضنه رقت کلوب خشوع ایتدی وبعضنه ایسه قسوت ایروب تمرد ایتدی (ان فی ذلك لآیات لقوم یعقلون) اشبو مذکورده اول صانع حکیمك وجودوقدرتنه دلالت ایدرعلامتلرواردرشول قومه کیم عقللرین تفکرله استعمال ایدرلر (وان تعجب فعجب قولهم ائذا کنا ترابا ائنا لفی خلق جدید) یامحمد اکرسن مشرکلرك ابتدا خلقه اقرار ایتملریله بیله بعثه انکارلرینه تعجب ایدرسك انلرك بزموتله تراب اولدیغمزدن صکره یکیدن خلق اولنوب موتمزدن اولدهکی حالت وهیئته عودت ایدرمیوزدیمه لری حقیقیدرکه تعجب اولنه زیرا قلوبده متقرردرکه اعاده ابتدادن اهون درو بوآیات معدوده دخی مبدئ وجودنه دالهٔ اولدیغی کبی اعاده نك امکانینه دخی دالهٔ در شول حیثیتدنکه اول انك کال قدرتنه وانك انواع تصرفاتنه موادك قبولنه دلالت ایدر (اولئك الذین کفروا بربهم) ایمدی انلربعثه انکارله رب تعالی یه کافراولدیلر (واولئك الاغلال فی اعناقهم) انلرضلاله مقیدین اولوب خلاصلری رجا اولنمزلردر ویاخود یوم قیامتده بیونلرینه دمور اوریلورلردر (واولئك اصحاب النار هم فیها خالدون) وانلراصحاب ناردرکه انده دائملردر (ویستعجلونك بالسیئة قبل الحسنة) یامحمد مشرکون عافیتدن بدل عقوبتداستعجال ایدرلریعنی انلرك استهزا طریقی اوزره دیملریدرکه الهی محمدك دیدیکی حقیقتده سنك عندکدن ایسه اوزریمزه طاش یاغدرویا الیم سالفه یی عذاب ایتدیکك اشیادن بریسنی بزه کوندر (وقدخلت من قبلهم المثلات) حالبوکه انلردن اول امم مکذبیندن انلره

بناء علیه کتمنی توصیه ایلیوب (قال یابنی لاتقصص رءیاك علی اخوتك فیکیدوا لك کیدا ان الشیطان للانسان عدو مبین) یعقوب علیه السلام یوسف علیه السلامه ای اوغلجغم بورؤیایی قرداشلرینه ذکر ایتمه کسنك هلاکك ایچون وسوسهٔ شیطان سبیله سکا حیله ایدرلر تحقیق شیطان انسان ایچون آشکاره دشمندر دیدی (وکذلك یجتبیك ربك ویعلمك من تأویل الاحادیث ویتم نعمته علیك وعلی آل یعقوب کما اتمها علی ابویك من قبل ابراهیم واسحق ان ربك علیم حکیم) ربك جل شانه سنی بورؤیا ایله شرفکی وقرداشلریکه تفوقکی اختیار ایتدیکی کبی نبوت وپادشاهلق ایله انتخاب ایدرورؤیا تعبیرکی دخی تعلیم ایدر وبوندن مقدم جدك اسحق وبدرجدك ابراهیم علیه السلامه نبوت ورسالتله نعمتی تمام ایتدیکی کبی سکا وآل یعقوبه دخی اتمام ایدر ربك تعالی بو نعمتلرك مستحقنی بیلور ولازم اولان اموردن حکمتی اجرا ایدر (لقد کان فی یوسف واخوته ایات للسائلین) تحقیق یوسف علیه السلام وقرداشلرینك قصه لرندن سؤال ایدنلر وغیریلرایچون الله تعالینك قدرت وحکمتنه دلیللر واردر ❁ مرویدرکه یوسف علیه السلامك اون بر قرداشی

واریدی اون قرداشی لاب بری اناوبابا برکه بنیامیندرلیانك قزقرنداشی راحیلدن متولدلردر اول بابالری بر اولنلرك آلتیسی یهوذا وروبیل وشمعون ولاوی وریالون ویشجر یعقوب علیه السلامك طایسی قزی مذکوره لیادنکه لایان بن لوط علیه السلامك قزیدر ودردی دان ویفتالی ﴿ ٢٤٦ ﴾ وجاد واشر ایکی جاریه‌سی زلفه وبلهه‌دن

وجوده کلمشلردر وعلی روایة رؤیای مذکوری پدرینه سویلرکن ویدرینك اکانعمت تام اوله جغنی تعبیرودوشنی قرداشلرندن کتم ایلمسی تنبیه ایدرکن برادرلرینك زوجه‌لرندن بعضیسی ایشیدوب زوجلرینه خبر ویرملریله عرق حسد حرکت ایدوب تدبیر مهمه مشغول اولدیلر (اذقالوا لیوسف واخوه احب الی ابینا منا ونحن عصبة ان ابانا لفی ضلال مبین) برادرلری بربرینه دیدیلرکه تحقیق یوسف وقرنداشی بنیامین بابامزه بزدن سوکلودر حال بوکه بزقدرتلو وایشکذارایکن اول ایکی ضعیف وعاجزلره محبت ایتمسنده بزم بابامز تعدیلی ترکله خطاء ظاهره‌ده‌در (اقتلوا یوسف اواطرحوه ارضا یخل لکم وجه ابیکم وتکونوا من بعده قوما صالحین) انلردن دان یاخود شمعون اتفاقلریله دیدیکه یوسفی قتل ایدك یاخود عمارتدن بعید برمحله طرح ایدلمکه غائب اولوب پدریکزك یوزی سزه منحصر وتمام اقبال سزه اوله وبو ایشی (غائب) کوردکدنصکره کناهکزه توبه‌ایدوب صالحین زمره سندن اولورسکز (قال قائل منهم لاتقتلوا یوسف والقوه فی غیابت الجب یلتقطه بعض السیارة ان کنتم فاعلین) انلردن یهوذا یا روبیل دیدیکه یوسفی قتل ایتیمکه ❁ بیکناهی

امثالنك عقوباتی کیجدی ایمدی انلره نولدیکه انلرك حالیله معتبرین اولمزلر وانلره ایریشن عقوبات مثلی کندیلره دخی ایرشمسندن اوشنمزلر (وان ربك لذو مغفرة للناس علی ظلمهم) یامحمد ربك جل شانه ناسه مغفرت صاحبیدر انلرك نفسلرینه ظلملری وارایکن (وان ربك لشدید العقاب) وانك کفازه عقابی شدیددر ❁ قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم لولا عفو الله وتجاوزه لماهنألاحد العیش ولولاوعیده وعقابه لاتکل کل احد ❁ پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر اکرالله تعالینك عفو وتجاوزی اولمسه هیچ کسه‌یه عیش مهنا اولمزدی وانك وعید وعقابی اولمسه هرکسه توکل ایدوب عملی ترك ایدردی (ویقول الذین کفروا لولاانزل علیه آیة من ربه) وکافرلر دیرلرکه نولیدی محمده ربی جل شانه‌دن نبوتنه علامت وحجت نازل اولسه (انماانت منذر ولکل قوم هاد) یامحمد سن ناسی تخویف وانذارایچون کوندیریلوبسین یوخسه معجزات جنسندن نبوتکی تصحیح ایدرشیٔ اتیان سکا واجب اولمز هرقوم ایچون اوزرلرینه غالب شیٔ جنسندن معجزاتله مخصوص نبی وارد رکه انلری حقه هدایت وصوابه دلالت ایدر ویاخود هرقومك هدایتلرینه قادروارد رکه اول الله تعالیدر لکن هدایت ایتمزمکرانی که هدایتی دیلیه آیاتدن انزال ایتدیکی شیٔ سبیله (الله یعلم ماتحمل کل انثی) الله تعالی هرانثانك حملی نه حالده ایدیکن بیلور ذکرویاانثامیدر خلق سوی ویاناقصمیدر واحدویااندن اکثرمیدر (وماتغیض الارحام وماتزداد) ودخی ارحامك جثه‌ده ومدتده وعددده نقص وکرك زیاده ایدیکن بیلور ❁ اهل تفسیر ایدرغیض ارحامدن مراد مراه‌نك حملی حالنده حیضیدر چونکه حامل حیض کورسه اول ولدده نقصان اولور زیرادم حیض رحمده ولدك غذاسیدر اول دم دوکلیجك غذامنتقص اولوب انکله ولده دخی نقص ایرر واما چونکه حامل حیض کورمسه ولدزیاده وتمام اولور ایمدی نقصان خروج دمله ولدخلقتنك نقصانیدر وزیاده استمساك دمله ولد خلقتنك تمامیدر ❁ دینلدیکه چونکه حامل حیض کورسه ولدك غذاسی اکسیلور وحملك مدتی آرتار حتی حمل حالنده بش کون حیض کورسه وضعی طقوز آیده اوله حق ایکن طقوز آی ایله بش کونده اولورا ویله اولسه نقصان غذاده وزیاده مدت حمله اولور ❁ حسن ایدر غیضله مراد مدت حملك طقوز آیدن اقل وزیاده ایله مرادانك طقوز آیدن اکثر اولمسیدر ❁ دینلدیکه غیضله مراد سقط درو زیاده ایله مرادولدك تام الخلق اولمسیدر ومدت حملك اقلی آلتی آیدر کاهی مولود اول مدتده ولادتدن صکره تعیش ایدر ومدت حملك اکثرنده اختلاف اولندی برقوم دیدیلرکه اول ایکی ییلدر عائشه رضی الله تعالی عنها انی دیمش وابوحنیفه اکاذاهب اولمشدر وبرجماعت دیدیلرکه اول درت ییلدر شافعی اکاذاهبدر ❁ دینلدیکه هرم ابن حیانك هرم دیو تسمیه اولنمسی اناسی قارننده درت ییل قالدیغیچوندر (وکل شیٔ عنده بمقدار) هرشیٔ الله تعالینك عندنده قدروحدله درنه‌انی تجاوزایدر ونه‌اندن ناقص اولور الله تعالی هرحادثی برمعین وقت وحاله مختص قیلدی (عالم الغیب والشهادة) حسدن

قتل بیوك كناهدر ❁ بلكه انی بر قیونك ایچنه براغك كه انی یولجیلردن بعضیسی چیقاروب براخر ناحیه‌یه كوتورر ❁ اندن خلاصله غرضكز یرینی بولور مناسبی بودر ❁ اكر بنم دیدیكمی ایشلرسكز (قالوا یا ابانا مالك لا تامنا علی یوسف وانا له لناصحون ❁ بابالرینه دیدیلركه ای بزم

بابامز سكا نولدیكه یوسفی بزه اینانمزسن حال بوكه بزا كاشفقتلو وخیر خواهز (ارسله معنا غدا یرتع ویلعب وانا له لحافظون) یارین انی بزمله صحرایه كوندركه بزمله میوه‌ییسون و❁ اوق آتمق وقوشمق كبی ❁ اویناسون بز آنی ضرر اصابتندن حفظ ایده‌رز (قال انی لیحزننی ان تذهبوا به واخاف ان یاكله الذئب وانتم عنه غافلون ❁ یعقوب علیه السلام دیدیكه سزك آنی آلوب كتمكز بنی محزون ایدر زیرا انك مفارقتنه صبرم آزدر وسزك كتدیككز محلده یرتجی قوردلر اولمغله قورقارمكه انی قورد اكل ایدوب سز شغلكزله اندن غافل اوله‌سز (قالوا لئن اكله الذئب ونحن عصبة انا اذا لخاسرون) اوغللری دیدیلركه بز بویله قوتلو كیمسه‌لركن انی قورد اكل ایدرسه تحقیق بز ضعفا وخسرانده اولمش اولورز (فلما ذهبوا به واجمعوا ان یجعلوه فی غیابت الجب واوحینا الیه لتنبئنهم بامرهم هذا وهم لا یشعرون) وقتا كه قرداشلری یوسفی آلوب كتدیلر وانی قیونك اسفلنه براقمغه عزم ایتدیلر بز یوسف علیه السلامه جبریل علیه السلام واسطه سیله وحی كوندردك كه غم چكمه البته وقتیله‌سن انلره ایتدكلری ایشدن خبر ویررسن حال بوكه آنلر آنی بیلمزلر ❁ مرویدركه یعقوب علیه السلام قرداشلرینك ابرامنی ویوسف علیه السلامك تماشای صحرایه میلنی كوردكده

غائب وحاضری بیلور (الكبیر المتعال) عظیم الشاندركه علمندن برشیٔ زائل اولمز وهر شیئك اوزره قدرتیله استعلاء ایدیجیدر ویاخود مخلوقین نعتندن كبیر وعالی اولوجیدر (سواء منكم من اسر القول ومن جهر به) الله تعالینك علمنده مساویدر اولكه قولنی نفسنده اسرار ویاغیریه اظهار ایده (ومن هو مستخف باللیل وسارب بالنهار) ودخی اولكه كیجه ظلمتنده استخفا ایدر وكوندوزده آشكاره كیدر (له معقبات من بین یدیه ومن خلفه یحفظونه من امر الله) الله تعالینك ملائكه‌سی واردركه لیل ونهارده تعاقب ایدرلر ملائكهٔ لیل صعود ایتسه عقبنده ملائكهٔ نهار كلور وملائكهٔ نهار صعود ایتسه عقبنده ملائكهٔ لیل كلور هر عبدی اوكندن واردندن الله تعالینك اذنیله حفظ ایدرلر مادامكه قدر كلمیه قدر كلیجك انلراندن صاویلورلر ویاخود اول ملائكه انی حفظ ایدرلر اندنكه الله تعالی انلره انی حفظه امر ایلدی ❁ مجاهد ایدر هیچ بر عبد یوقدركه الا اكا مؤكل برملك واردر انی نوم ویقظه‌سنده جن وانس وهوامدن حفظ ایدر انلردن بری اكا برشیٔ اصابتیچون كلسه اول ملك انی اندن دفع ایدر مكر اول الله تعالینك اذنیله كلمش اوله اویله اولسه ملك اندن صاویلور مقدر اولان شیٔ كلور انی بولور ❁ دینلدیكه اول معقباتله مراد عبدك یمین وشمالنده قاعد حسنات وسیئاتن یازان ایكی ملكدركه بامر الله انك اعمالنی حفظ ایدرلر دینلدیكه یعنی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ایچون الله تعالی قبلندن حارسلر واردركه انی اوكندن واردندن انس وجندن وطوارق لیل ونهاردن حفظ ایدرلر ❁ روایت اولندیكه بروقتده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم اصحابندن برجماعتله مسجدده اوتوررکن عامر بن الطفیل واربد بن ربیعه نام ایكی مشرك اوزرینه چیقه كلدیلر عامر دیدیكه اكر بن اسلامه كلسم سندنصكره امری بكا تعیین ایدرمیدك پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم دیدیكه اول بكا مفوض دكلدر بلكه اول الله تعالینك مشیئتنه متعلقدر دیلدیكنه انی ویرر عامر ایتدی یا محمد طور سكا بركیزلی سوز سویلیم پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم دخی طوردیكه اول اكا سوزین سویلیه مكركه عامر اندن اول اربده اصمرلمشدیكه قچانكیم بنی محمدله سویلر كوره‌سن اول بنمله تكلمه مشغول ایكن اردندن ایره‌سن سیفله اوروب اولدیره‌سن چون عامر پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمه تكلمه باشلدی اربد ایسه آكا اردندن كلدی سیفنه ال اوردیكه قنندن چیقاره باذن الله منع اولنوب چیقارمغه چاره بولمدی عامر ایسه اول حالتده اكا اشارت ایده طوردی انك اشارتندن پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم دونوب اردنده اربدی كوردی دیدیكه آلهی سن انلرك شرنی دفعه كافیسن دیلدیكك وجه اوزره دفع ایت دیویلواردی هماندم برصاعقه ایروب اربدی یاقدی حالبوكه یوم صحو اولوب هواده كفه دكلو سحابه یوغیدی عامر ایتدی یا محمد ربكه دعا ایدوب اربدی اولدردی اوزرینه خیلی جرد وفتیان مرد ایله كلم كوره‌سنكه سنی بندن كیم قورتارر دیو یوله كیردی اوكیجه یانوب صباحن سیفن قوشانوب رمحن النه آلدی

الم هجران وقضای سبحانه رضا ایله یوسف علیه السلامی غسل وصاچنی طرایوب گیدیروب ابراهیم علیه السلامی نمرود آتشه القاسنده جبرائیل علیه السلام جنتدن کتوروب گیدردیکی کوملك یعقوب علیه السلامه میراث قالمشیدی انی تعویذایدوب قولنه وضعله شجرة الوداعه دك تشییع واوغلنی قوجاقلیوب وداع ایلدی چونکه پدرلرینك نظرندن غائب اولدیلر پدرلرینك وصایاسنی برطرف ایدوب طعنیه آغازایله ای رؤیای کاذبه صاحبی سکا سجده ایدن کواکب شمسدی سنی بزم الیزدن قورتارسن دیو شمارلر اوردیلرکه موت درجه سنه کلدی هرچندیوسف علیه السلام بن چوجغسم بکا مرحمت ایدك وبیر کنعانك حالنی ملاحظه ایدك دیدکجه فائده ایتمدی عاقبة الامر یهوذا بوحالی کوردکده بونك قتلنه قصد ایتمك بنمله اولان عهدکزه وفا ایدك دیمکله انی کنعاندن اوچ فرسخ بعید یاخود بیت المقدس حوالیسنده برقیونك باشنه کتوروب اللرینی باغلدیلر وبیلنه برایپ باغلیوب قیویه صارقدیلر نصفنه ایندکده براقدیلر صویه دوشوب اندہ برطاشك اوزرینه چیقوب اغلمغه باشلدی یهوذا کاسائرندن خبرسز طعام کتوررردی علی قول جبریل علیه السلام قیویه اینرکن امرالهیله ایریشوب برمحله اوتورتدی وجنت طعامیله بسلردی بعده قرداشلری برکچی اوغلغی (دموردن) بوغزلیوب قانی کوملکنه بوله دیلر (وجاؤ اباهم عشاء یبکون) قالوا یا ابانا انا ذهبنا نستبق وترکنا یوسف عند متاعنا فاکله الذئب وما انت بمؤمن لنا ولو کنا صادقین) واخشام وقتنده آغلیه رق بابالرینه کلدیلر یعقوب علیه السلام

اکر محمده وکرك ملك الموته راست کلم ایکیسن دخی اشبو محله اولدیره بن دیدی همماندم باذن الله برملك انی قنادیله اوروب آتندن یقدی واول حینده دیزنده برغدهٔ عظیمه چیقدی انك اضطرابیله فرسنه رکوب ایتدی پیغمبریمز صلی الله علیه وسلمك دعاسیله آز مسافه کتمدن هلاك اولوب بتدی اشبو قصه شاننده آیت مذکوره نزول ایتدی (ان الله لا یغیر ما بقوم حتی یغیروا ما بانفسهم) الله تعالی برقومله اولان عافیت ونعمتی ضدنه تحویل ایتمز تاشول وقته دکین که انلر نفسلرنده کی احوال جمیله یی احوال قبیحه یه تحویل ایدملر (واذا اراد الله بقوم سوء فلا مرد له) چنانکه الله تعالی برقومه سوء اراده ایده انی ردایدر اولمز (ومالهم من دونه من وال) وانلرك امرلرینه اندن غیری تولی ایدر دخی اولمزکه انلردن سوئی دفع ایده (هو الذی یریکم البرق خوفا وطمعا) اول الله تعالیدرکه سزه برقی کوسترررکه صاعقه دن خوف ومطرك نفعنه طمع ایده سز ویاخود مسافر تکز حالنده مطرك اذاومشقتندن خوف واقامتکز حالنده اندن برکت ومنفعت رجاسن ایده سز ویاخود مطردن مکانکزه وزمانکزه اولدیغنده خوف ومکانکزه وزمانکزه اولدیغنده رجا ایده سز ❁ دینلدیکه بعض بلادوار درکه مطردن اکا قحط ایرر مطر اولمسه خصب ایرر (وینشئ السحاب الثقال) واول الله تعالی بولتلرانشا ایدرکه یغمورله آغر لنمشدر ❁ علی کرم الله وجهه ایدر سحاب مائك غربالیدر (ویسبح الرعد بحمده والملائکة من خیفته) الله تعالی یی تسبیح ایدر رعدانك جدنی ملابس اولدیغی حالده وملائکه ایسه اندن خوف وخشیتلرندن تسبیح ایدرکه انلر رعدك اعوانیدر اکثر مفسرین ایدر رعدشول ملکك اسمیدرکه سحابی سوق ایدر واندن ایشدیلان صوت انك تسبیحدر ابن عباس رضی الله تعالی عنه ایدر برکسه که رعدك صوتن ایشتدکده ❁ سبحان الذی یسبح الرعد بحمده والملائکة من خیفته وهو علی کل شئ قدیر ❁ دیسه بعده اکا صاعقه اصابت ایتسه دیتی بنم عهده مه اولسون بعض اخباردہ حق جل وعلادن حکایت اولنور بیورمشکه اکر بنم عبادم بکا اطاعت ایتسه لر بن انلره کیجه ده یغمور یاغدیررر وکوندوزده کونش طوغدیررردم وانلره رعد صوتن ایشتدرمزدم وینه ابن عباس ایدر رعد سحابه موکل برملکدر امر اولنان مکانه انی صرف ایدرومائك بحوری انك نقرهٔ ابهامنده در واول الله تعالی یی تسبیح ایتدیکنده سماده هیچ برملك قالمز الا رفع صوتله تسبیح ایدر اول حینده مطر دخی نزول ایدر (ویرسل الصواعق فیصیب بها من یشاء وهم یجادلون فی الله) واول الله تعالی صاعقه لر ارسال ایدرکه اول برقدن نازل اولور عذاب مهلکدر ایردیکی کسه یی احراق ایدر ایمدی اول صواعق خلقندن دیلدیکی کسه یه ایرکورر حالبوکه الله تعالینك شاننده انلر جدال ایدرلر ❁ دینلدیکه صاعقه مسلم وکافره ایرر الا اهل ذکره دکل ❁ روایت اولندیکه عربك طاغیلرندن برررجل وارایدی پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم انی الله تعالی یه ورسوله دعوت ایچون صحابه دن برجماعت کوندردی اول انلره دیدیه بکا محمدك ربیسندن خبرویرك که بنی اکا دعوت ایدرسز آتوندن ویاکومشدن ویا

دموردن ویا باقیردنمیدر انلرانك اول مقالەسن استعظام ایدوب کیرو پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمه دوندیلر وانی اکاخبرویردیلر پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم انلری کیرو اکا کوندردی اول ایسه انلره اولکی مقالەسن دیدی اول حالتده کوردیلرکه باشلری برابرنده برصحابه پیدا اولدی رعدوبرقله برصاعقه کلوب اول کافری یاقدی انی دعوتە واران صحابیلر پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمه سعی ایدرك کلدیلر پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم قتنده اولنلردن برطائفه انلری استقبال ایدوب دیدیلرکه شول دعوتە واردیغکز کافر صاعقه ایله یاندیمی کلنلر دیدیلرکه انی نیجه بیلدیکزدیدیلرکه زیرا پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمه ❁ ویرسل الصواعق ❁ آیتی نازل اولدی اندن بیلدك (وهوشدیدالمحال) اول الله تعالی شدیدالاخذ شدید الحول شدیدالحقد شدیدالقوه شدیدالعقوبه شدیدالمکردر (له دعوةالحق) اول الله تعالینك دعاء حقی واردر زیرا اول عبادت اولنمغه ویاعبادتنه دعوت اولنمغه حق اولور ❁ ویاخود انك دعوت مجابه سی واردرزیراهرکیم اکادعاایده اول اکااجابت ایدر ❁ ویاخود حقله مراد الله تعالیدر زیرا هردعاکه اکااوله دعوت حقدر (والذین یدعون من دونه لایستجیبون لهم بشیء الا کباسط کفیه الی الماء لیبلغ فاه وماهو ببالغه) شونلرکه الله تعالیدن غیری اصنامه عبادت ایدرلر انلرطلباتدن برشیئله عبده لرینه اجابت ایتمزلر الاصونك اجابتی کبی شول کسه یه کیم اول ایکی کفنی صویه بسط ایده کیم اول صو آنك اغزینه ایریشه حالبوکه اول اکا ایریشور دکلدر ❁ ویاخوداول شول رجل کبیدرکه بئرك کنارنده اوتوروب ایکی الرین بئره مدایده حالبوکه الری انك قعرینه ایرمیه کیه صویندن اخذایده وصودخی یوکسلوب انك النه کلمیه ❁ اشبونك کبی اصنام دخی جاددرنه کندویه دعااولندیغن بیلورونه اجابته قادراولور (ومادعاءالکافرین الافی ضلال) کافرلرك اصنامه دعاسی ضیاع وخساردەدر ویاخود کافرلرك رب تعالیه دعاسی ضلالدەدرزیراکه انلرك اصواتی الله تعالیدن محجوبەدر (ولله یسجد من فی السموات والارض طوعا وکرها وظلالهم بالغدو والآصال) سموات وارضده اولان ذوی العقولك کندیلری وکولکه لری غدو وعشیده طوعلری وکرك کرهلری خالنده الله تعالیه سجودایدرلر ❁ اما ملائکه ومؤمنونك کندیلری سجودی طوعا ایدرلر ومنافقون وکافرون کندیلری سجودی کرهاایدرلر وبوایکی فرقه نك کولکه لری الله تعالیه سجودی طوعاایدر حالبوکه فرقهٔ اولینك کندیلری اول سجوددە طایعلردر وفرقهٔ ثانیه کارهلردر وغدو وعشی ایله مراد دوام اوزره سجودلریدر ❁ وکولکه نك سجودی اراده اولنان شیء ایله تذلیلدر (قل من رب السموات والارض قل الله) یامحمد مشرکینه دیکل که سموات وارضنك خالقی ومدبری کیمدر اکرانلر اعتراف ایتمزلرسه سن انلر قبلندن دیکل که الله تعالیدر (قل أفاتخذتم من دونه اولیاء لایملکون لانفسهم نفعا ولا ضرا) یامحمد مشرکینه حجتی الزام ایچون دیکل که سموات

سنی صودن اخراجنده یوسف (تبیان) (ثانی) (۳۲) علیه السلام قوغه یه یاپشوب طشره چیقدیکه قویویه آتلدیغنك دردنجی کونی ایدی مالك یوسف علیه السلامی کوردکده بو برغلامدر دیو کندوکندویه مژده ایلدی یاخود بشری نامنده بررفیقی آنی چیقارمغه یاردم ایچون چاغردی ومتاع تجارت ایچون آنی رفیقلرندن کتم ایلدی الله تعالی اولادیعقوبك عملرینه

یکلیه رك سزه نه اولدی یوسف نره ده دیو سؤالنده انلر دیدیلرکه ای بزم بابامز بز صحراده قوشو قوشمغه یاخود اوق قوشوسنه کیدوب یوسفی متاعمزك یانندە براقمشیدك قوردکلوب آنی بیدی سن بزم سوزمزه اینانمزسن ❁ سوءظنك سبیله ❁ بزصادقلر ایسك دخی (وجاؤ علی قمیصه بدم کذب قال بل سولت لکم انفسکم امرا فصبر جمیل والله المستعان علی ماتصفون) ویوسفك کوملکی اوزرنده یلان قانله کتوردیلر یعقوب علیه السلام آنی الوب یوزینه سوردی کوردیکه کوملك صاغدر هیچ بویله حلیم قورد کورمدمکه اوغلمی یوب کوملکنی پرتمش دیدی وعتاب یوزندن اوغللرینه دیدیکه بلکه سزك نفسکز سزه بوهلاك یوسفی آسان وکوزل کوسترددی امدی بنم امرم صبر جمیلدرکه کیمسه یه تشکی اولمیه بوصبرمه الله تعالادن عون طلب ایدەرم سزك بوصفت مملکز اوزره (وجاءت سیارة فارسلوا واردهم فادلی دلوه قال یابشری هذاغلام واسروه بضاعة والله علیم بمایعملون) مدیندن مصره کیدرکن بربلوك یوطلی اول قیونك باشنه قوندیلر صوایچون سقالری اولان مالك بن دعر خزاعی یی اول قویویه کوندردیلر اول مالك قوغهٔ

عالمدر ❁ على قول آيت انى يه كوره قرداشلرى قيودن اخراجنى خبر آلوب كاربانه كلديلر بو بزم كوله مزدر قاچشيدى بونى بزدن صاتون آلوب بربشقه شهره كوتورك ديديلر ويوسف عليه السلامه عبرانيجه بزى خلاف چيقارمه سنى قتل ايده رز ديو اخافه ايتملريله سكوت ايتدى مالك التونم يوقدركه متاعه ويرمشم ديمكله نه ويررسك ويرديكلرنده يكرمى درهم ويردى يهوذا آلميوب ديكرلرى ايكيشر درهم الديلر (وشروه بثمن بخس دراهم معدودة وكانوا فيه من الزاهدين) قرداشلرى يوسف عليه السلامى زعدد درهم وبى اعتبار بهايله صاتديلر قصدلرى تحصيل بهااولميوب مجرد بابالرندن تبعيدا ولمغله آنك بهاسنده زاهدلردن اولديلر ❁ چونكه مالك يوسف عليه السلامى مصره كوتوردى اولوقت مصر پادشاهى ريان بن وليد عمليقى ايدى انك جمله امورينى رؤيت ايدن وخزينه دارى اولان قطفير يا اطفير نام كه اكا عزيز دينوردى مالكه خبر كوندروب يوسف عليه السلامى استدى مالك انى بازاره چيقاروب بيع من يزيد اولدقده اول حده واصل اولديكه برآغرى التون برآغرى كمش برآغرى مسك برآغرى ايپك ويرمك اوزره طالبلرى اولوب آر تورديلر اولوقت يوسف عليه السلام اون اوچ ياشنده ايدى آغرى درتيوز رطل كلدى نهايت مذكور عزيز اشترا ايدوب خانه سنه (الحسنى) كوندردى (وقال الذى اشتريه من مصر لامراته اكرمى مثويه عسى ان ينفعنا او نتخذه ولدا وكذلك مكنا ليوسف فى الارض ولنعلمه من تأويل الاحاديث والله غالب على امره ولكن اكثر الناس لايعلمون ❁ يوسف عليه السلامى صاتون

وارضك خالق الله تعالى ايدوكنه اقراريكز وارايكن بنه انك غيرى يعنى اصنامى اوليا اتخاذ ايدوب انلره عبادت ايدرميسز كه انلر كنديلره نفع وضره مالك اولمزلر ❁ اويله اولسه غيرك نفع وضرنه نيجه مالك اولورلر (قل هل يستوى الاعمى والبصير) ديكل كه عبادتك حقيقت وموجبن بلمين مشركلهانى بيلن موحد برابرمى اولور ❁ وياخود سزدن غافل معبوده احوالكزه مطلع اولان معبود برابرمى اولور (ام هل تستوى الظلمات والنور) وياشركله توحيد برابرمى اولور (ام جعلوا لله شركاء خلقوا كخلقه فتشابه الخلق عليهم) وياخود انلر الله تعالى يه انك مثلى خالقلرى شركامى قيلديلر كه انلرك خلقى الله تعالينك خلقنه بكزديكندن الله تعالينك مستحق اولديغنه انلر دخى مستحقمى اولديلر (قل الله خالق كل شئ) ديكل كه الله تعالى هر شيئك خالقيدر اندن غيرى خالق يوقدركه عبادتده اكا مشاركى اوله (وهو الواحد القهار) حالبوكه اول الوهيتده متوحددر وهر شيئه غالبدر ❁ بعده حق وباطله ايكى مثل ضرب اولنوب بيورلديكه (انزل من السماء ماء فسالت اودية بقدرها) الله تعالى سحابدن وياجانب سمادن وياخود سمادن ماء انزال ايدوب اول ماءدن نهرلر سيلان ايتدى شول دكلوكه الله تعالى انك نافع اولوب ضاردكل ايدوكن بيلور ❁ وياخود اول ماء نهرك صغر وكبرى دكلواولور (فاحتمل السيل زبدا رابيا) واول ماءدن حادث اولان سيل فوقنده خبث مرتفعى كتوره ايمدى ماء صافئ باقيله مراد حقدر وذاهب زائل كه اشجاره وياجوانب اوديه يه تعلق ايدرايله مراد باطلدر ودينلديكه سمادن نازل اولان ماء قرآنه مثلدر واوديه ايسه قلوبه مثلدركه هر برى يقين وعقل وشك وجهلى مقدارنجه قرآنى محتمل اولور ❁ اشبو ايكى مثلك بريدر مثل آخر اشبودركه ذكر اولنور (ومما توقدون عليه فى النار ابتغاء حلية او متاع زبد مثله) وجواهردن حلى ويامتاع طلبيچون اوزرينه نار ايقاد ايتديككزشيئ خالص ايتمكيچون ارتديككزده مائك خبثى كبى انك دخى خبثى واردر ❁ ايمدى اول جواهردن صافئ باقى قرآنك مثليدركه اول حقدر وخبث كه انكله انتفاع اولنمزشك وباطلك مثليدر ❁ وجائزدركه اشبو ايكى مثل مؤمن وكافره مثل اوله مؤمنك عمل واعتقادى ماء صافى مثليدركه انكله انتفاع اولنور وكافرك عمل واعتقادى زبدزائل مثليدركه هيچ بروجهله اندن انتفاع اولنمز براغيلور (كذلك يضرب الله الحق والباطل) اشبونك كبى بيانله الله تعالى حق وباطلى مثل ايله تبيين ايدر (فاما الزبد فيذهب جفاء) اما زبدكه سيل اوزره اولور ضايع وباطل اولوب كيدر ❁ يعنى باطل اكرچه بروقتده عالى اولورسه ده وقت آخرده مضمحل اولور (واما ما ينفع الناس فيمكث فى الارض) واما اول شيئكه ماء وجواهردن ناس انكله نفعلنور كتمز يرده قالور (كذلك يضرب الله الامثال) اشبونك كبى امثالى الله تعالى ذكر ايدركه انكله مشتبهاتى ايضاح ايده ❁ ايمدى مشركلرك امرى زبد كيدركه صورتده برشئ كورينور حالبوكه انك حقيقتى اولمز ❁ ومؤمنلرك امرى ايسه شول مكاننده مستقر ماء كيدركه انكچون بقا وثبات اولور (للذين استجابوا لربهم

آلان اهل مصردن عزیز زوجه‌سی زلیخایه دیدیکه بونك مقامنه اکرام ایت یعنی عزت واحترام ایت شایدکه انك بهاسندن ویاخود مصالحمزه استعمالدن نفعلنه‌لم یاخود انده رشد فهم اولنمغله اوغل اتخاذایده‌لم ❁ زیرا اولادی یوغیدی ❁ شونك کیبکه بز یوسفه عزیزك قلبنده یرویردك تاکه ارض مصره متصرف اوله واکا رؤیا تعبیرینی

الحسنی) دنیاده طاعتله ربلرینه اجابت ایدن مؤمنلر ایچون آخرتده مثوبت حسنی واردرکه اول جنتدر (والذین لم یستجیبوا له لوان لهم مافی الارض جمیعا ومثله معه لافتدوا به) شونلرکه دنیاده ربلرینه اجابت واطاعت ایتمیوب کافر اولدیلر اکر یریوزنده اولان اشیانك جمیعی انلرك اولسه وانك مثلی دخی اکا منضم اولسه یوم قیامتده کندیلرین عذاب ناردن تخلیص ایچون انك جمیعن فدا ایده‌لردی (اولئك لهم سوء الحساب) ایمدی انلره یوم قیامتده سوء حساب اولورکه اول جمیع ذنوبیله حساب اولنوب هیچ بری مغفرت اولنمامقدر (ومأویهم جهنم وبئس المهاد) انلرك مناقشه‌دن صکره مستقرلری جهنمدر انلره اول نه چرکین فراش ممهود اولور (أفمن یعلم انما انزل الیك من ربك الحق کمن هو اعمی) شول کیمسه‌که ربك جل شانه‌دن سکا نازل اولان شیئك حق ایدوکنی بیلوب اجابت ایدوب موجبیله عمل ایدر شول کمسنه کبیمیدرکه اعمی القلب اولوب نه حق بیله ونه موجبیله عمل قیله (انما یتذکر اولوا الالباب) اشبونکله متعظ اولمز الاانلرکه عقول کامله صاحبلریدر (الذین یوفون بعهد الله) شونلرکه الله تعالینك امروفرضنه وفاایدوب مخالفت ایتمزلر (ولاینقضون المیثاق) وکندیلریله الله تعالی بیننده ویاعباد بیننده اولان مواثیقدن هیچ برین نقض ایتمزلر (والذین یصلون ما امر الله به ان یوصل) وشونلرکه صلهٔ رحمدن وموالات مؤمنیندن وجمیع کتب ورسله ایماندن الله تعالینك وصلیله امر ایتدیکنه وصلت ایدرلر قطع ایتمزلر ❁ وبومعناده حقوق ناسك جمیعی مراعات مندرج اولور لکن اکثر مفسرین دیدیلرکه انکله مراد صلهٔ رحمدر (قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم یقول الله تعالی انا الله وانا الرحمن وانا الرحیم وهی الرحم وشققت لها اسما من اسمی فمن وصلها وصلته ومن قطعها بتته ❁ پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم الله تعالیدن حکایت ایدر دیمشکه بن الله ورحمان رحم ایچون کندی اسمدن اسم شق ایتمشن اولکه اکا وصلت ایده بن اکا رحمتم وصل ایدرین واولکه اندن منقطع اوله رحمتمی اندن قطع ایدرین (قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم ثلاثة تحت العرش یوم القیمة القرآن یحاج العباد له ظهر وبطن والامانة والرحم تنادی الامن وصلنی وصله الله ومن قطعنی قطعه الله) پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر یوم قیامتده اوچ شیئ عرش التنده اولور انك بری قرآندر عباده محاجه ایدرانك ظهری وبطنی اولور ❁ وبری امانتدر وبری رحمدرندا ایدرکه دنیاده بکاوصلت ایدنه الله تعالی اکا بوکونده رحمتن ایرکوره ودنیاده بندن انقطاع ایدنه الله تعالی بوکونده رحمتن ایرغوره (قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم مامن ذنب احری ان یعجل الله له العقوبة فی الدنیا مع مایدخرله فی الاخرة من البغی وقطیعة الرحم) پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر ذنوبده بغی وقطیعهٔ رحم کبی ذنب یوقدرکه عقوبتی دنیاده تعجیل اولنمغه احری اوله آخرتده ادخار اولنان عقوباتله بیله (قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم من احب ان یبسط له فی رزقه وینسأ له فی اثره فلیصل رحمه ❁

وکتب الهی معانیسنی تعلیم ایتدك الله تعالی کندوامرنده غالبدر اراده‌سی رد اولمز ولکن ناسك اکثری انی بیلمزلر (ولما بلغ اشده آتیناه حکما وعلما وکذلك نجزی المحسنین) وقتاکه یوسف علیه السلام جسم وقوتی اشتداده بالغ اولدی یعنی اون سکز یاشکرمی بلکه اوتوز ایله قرق بیننه واردقده بزا کاعملی تأییدایدر حکم ویردك که نبوتدرودین بابنده علم ویردك یوسف علیه السلامه نوائبه صبری سببیله حکم وعلم ویردیکمز کبی صبرایدن محسنلره خیر جزا ویررز (وراودته التی هو فی بیتها عن نفسه وغلقت الابواب وقالت هیت لك قال معاذ الله انه ربی احسن مثوای انه لایفلح الظالمون) یوسف علیه السلامی زلیخا خانه‌سنده ایکن سهو ولتله نفسندن طلب ایلدی وقپولری قاپه‌یوب بن سنك ایچونم تیزکل دیدی یوسف علیه السلام بنم سیدم عزیزبنی سکا کرام ایله دیوا صمرلدی

مقابلنده معاذالله بن انك حرمنه خیانت ایدم دیدی زنا ایله نفسنه ظلم ایدنلر فلاح بولمزلر (ولقد همت به وهم بها لولا ان رأ برهان ربه کذلك لنصرف عنه السوء والفحشاء انه من عبادنا المخلصین) زلیخا یوسفله مخالطه قصد ایتدی ❁ یوسف علیه السلام انی دفع وفرار قصد ایتدی ❁ اکر یوسف ربسنك برهانی کورمیدی شایدکه مخالطه‌یی قصدایدردی ❁ اول برهان

نور عصمت الهی ولمعهٔ نبوت یوسفیدر که بیلرینه حائل اولوب کندوبی حفظ ایلدی ❁ بونك کبی حالده بزکا اثبات ویردك که حرم عزیزه خیانتدن وزنادن آنی صرف ایده‌لم زیرا اول بزم خالص مخلص قولارمزدندر (واستبقا الباب وقدت قمیصه من دبر والفیا سیدها لدا الباب) یوسف علیه السلام قپویه طوغری فرار قصدنی ایدنجه زلیخا دخی برابر سکردوب دامنندن اخذ ایتدکده کوملکنك آرد اتکی یرتیلدی قپونك طشره سنده زلیخانك این عمیله زوجی راست کلدی (قالت ماجزاء من اراد باهلك سوءا الا ان یسجن او عذاب الیم) زلیخا همان دلیرانه سنك اهلکه سوء قصد ایده‌نك جزاسی ندر دیدی ❁ بعده قتل اولنور خوفیله تکرار ❁ انجق حبس اولنه یاخود قامچی اورلمغله عذاب اوله دیدی (قال هی راودتنی عن نفسی وشهد شاهد من اهلها ان کان قمیصه قدّ من قبل فصدقت وهو من الکاذبین) یوسف علیه السلام بو بنم نفسمدن بنی ایستدی بن تسلیم اولمیوب قاچدم دیدی زلیخانك اهلندن بری شاهد یاحاکم اولدی ❁ اول ابن عمی یاخود بشکده ابن خالی که اکا الله تعالی لسان ویردی ویاخود بر حکیم حکمتله دیدی ❁ که اکر کوملکی اوکندن شق اولمش ایسه زلیخا صادق یوسف کاذبلردندر (وان کان قمیصه قدّ من دبر فکذبت وهو من الصادقین) اکر کوملکی آردندن یرتیلمش ایسه زلیخا کاذب یوسف صادقلردندر (فلما رأی قمیصه (رحمة) قدّ من دبر قال انه من کیدکن ان کیدکن عظیم) وقتاکه عزیز یوسفك کوملکنی اردندن منشق کوردکده نسوانه دیدیکه تحقیق بو سزك حیله کزدندر سزك حیله کز نفسه تأثیر ایدر بیوك شیدر (یوسف اعرض عن هذا واستغفری لذنبك

پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر اول کسه که رزقنده بسط وکثرت وعمرنده طول ووفرت اولمسین دیلیه صلهٔ رحم ایلیه (ویخشون ربهم) ورب تعالیدن قورقوب مناهیدن امتناع ایدرلر (ویخافون سوء الحساب) وسوء حسابدن قورقوب یوم قیامتده حساب اولنمزدن اوّل دنیاده کندیلرین محاسبه ایدرلر (والذین صبروا ابتغاء وجه ربهم) ورب تعالینك رضاسن استیو نفسك مکارهنه وهوانك مخالفتنه صبر ایدرلر یعنی طاعاتده یورلر ومصائب ونوائبه صبر ایدرلر ومعاصیدن صاقنمق یولنه کیدرلر (واقاموا الصلاة) ومکتوباتی مواقیتنده ارکانی اقامت وسنن وآدابی رعایت ایله ادا ایدرلر (وانفقوا مما رزقناهم سرّا وعلانیة) وبزم انلره ویردیکمز مالدن اوزرلرینه انفاق واجب اولان شیئ سرده ویررلر مالله معروف دکللر ایسه وعلانیه‌ده ویررلر مالله معروفلر ایسه (ویدرؤن بالحسنة السیئة) وحسنه ایله سیئه‌یی دفع ایدرلر (قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم اذا عملت سیئة فاعمل بجنبها حسنة تمحها السر بالسرّ والعلانیة بالعلانیة) پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر بر سیئه‌یی ایشلدیککده انك عقبنده برحسنه ایشلکل که اول حسنه انی محو ایده سیئه‌یی سرده ایتمش ایسه حسنه‌یی دخی سرده ایده سیئه‌یی علانیه‌ده ایتمش ایسه حسنه‌یی دخی علانیه‌ده ایده ❁ دینلدیکه یعنی ذنبی توبه ایله دفع ایدرلر ویاخود شره شری مقابل ایتمزلر بلکه شری خیرله دفع ایدرلر ویاخود انلره سفاهت اولنسه حلم ایدرلر ویاخود محروم قیلنسه لرو یررلر ظلم اولنسه‌لر عفو ایدرلر عبدالله بن المبارك ایدر اشبو سکز خصلتدر که جنتك سکز قپوسنه اشارت ایدر (اولئك لهم عقبی الدار) ایمدی انلر ایچون عاقبت دنیا اولور که اهلی انده اولمغه لایق اولور که اول (جنات عدن یدخلونها) اقامت جنتلریدر که انلرا کا کیررلر ❁ ویاخود عدن ایله مراد بطنان جنتدر (ومن صلح من آبائهم وازواجهم وذریاتهم) ودخی آباء وازواج وذریاتلرندن صالح اولنلرا کرچه فضلده انلرك مرتبه لرینه ایرمشلر ایسه‌ده انلره الحاق اولنورلر تا که انکله فرحلری کامل اوله ❁ اشبو دلیلدر که اعمال صالحه دن مجرد اولان انساب نفع ایتمیه (والملائکة یدخلون علیهم من کل باب) جنتك ویاقصورك قپولرندن انلره ملائکه داخل اولور دیرلر که (سلام علیکم بما صبرتم فنعم عقبی الدار) قورقدیغکز آفتلردن الله تعالی سزی سالم ایتدی شول سبیدنکه دنیاده الله تعالینك امر وطاعتنه صبر ایتدیکزدی اشبو جنت سزه نه کوکچك عاقبت اولور که ابدا اندن دور ایدرسز (والذین ینقضون عهد الله من بعد میثاقه) شونلر که الله تعالینك کندیلره اولان امر وفرضنه وفا ایتمیوب اقرار وقبوللره ایتاقلرندن نقض عهد ایدرلر (ویقطعون ما امر الله به ان یوصل) والله تعالینك انلره وصلن امر ایتدیکی شیئکه اول صلهٔ رحم وموالات مؤمنین وجمیع کتابلره ورسوللره ایماندر قطع ایدرلر (ویفسدون فی الارض) ویر یوزنده ظلم وتهییج فتن ایله افساد ایدرلر (اولئك لهم اللعنة ولهم سوء الدار) ایمدی انلره دنیاده وآخرتده

انك كنت من الخاطئين) (عزيز يوسفه اعتذار يوزندن يا يوسف سن بو ماده‌دن اعراض ايله وكيمسه‌يه افشا ايتمه وزوجه‌سنه يازليخا سن كناهك ايچون توبه ايله كه‌سن خطا ايديجيلردن اولدك ديدى (وقال نسوة فى المدينة امرات العزيز تراود فتيها عن نفسه قد شغفها حبا ﴿ ٢٥٣ ﴾ انا لنريها فى ضلال مبين) شهر مصرده ❁ ملك ريانك خالص اتباعلرندن حاجب وساقى وخباز وزندانجى ومير آخورك زوجه‌لرى ❁ عين الشمس نام بر محلده بولنوب بويله ❁ صحبت ايدرلرديكه عزيزك اهلى زليخا غلامى يوسفك نفسندن كام آلمق طلب ايدرمش اول غلامك محبتى انك قلبنه دخول ايله انى لا يعقل ايتمش بز اول خاتونى عزيزك اهلى اولوب بر كوله‌يه فريفته اولمسندن ضلالت ظاهرده كوررز ديرلردى (فلما سمعت بمكرهن ارسلت اليهن واعتدت لهن متكأ واتت كل واحدة منهن سكينا وقالت اخرج عليهن فلما راينه اكبرنه وقطعن ايديهن وقلن حاش لله ماهذا بشرا ان هذا الا ملك كريم) وقتا كه زليخا اول بش نسوانك كندوبى تعييب ايتدكلرينى ايشتدكده آدم كوندروب انلرى ❁ وانلرله برابر قرق خاتون دخى ❁ دعوت ايلدى وانلر ايچون مزين بساطه‌لر وانواع اطعمه حاضرليوب كلدكلرنده هر برينك اللرينه برر بچاق ويرديكه ميوه ولحملردن كسوب يه‌لر ويوسف عليه السلامه اولحالده چيق ديو ابرام ايلدى وقتا كه اول نسوان انى كوردكلرنده هيبت وديدارندن بيهوش اولوب بى حس وعقل بچاقلريله اللرينى كسديلر وتعجبله ديديلركه كرچه الله تعالى بويله بشر خلق ايتمكده عجزى يوقدر بو آدم دكلدر بر كريم ملكدر

رحمة اللهدن طرد ودخى عذاب جهنم ويا سوء عاقبت دنيا واردر (الله يبسط الرزق لمن يشاء ويقدر) الله تعالى ديلديكنه رزقى توسيع وديلديكنه تضييق ايدر (وفرحوا بالحيوة الدنيا) اهل مكه دنيادن انلره بسط اولنانه سوينورلر (وما الحيوة الدنيا فى الآخرة الا متاع) حالبوكه حيات دنيا آخرت جنبنده دكل الا بر متعه‌دركه دائم اولمز عجالهٔ راكب وزاد راعى كبى (ويقول الذين كفروا لولا انزل عليه آية من ربه) كافرلر ديرلركه نوليدى اكا ربندن آيت نازل اولسه (قل ان الله يضل من يشاء) ديكل الله تعالى ديلديكى كمسه‌يى معجزات ظهورندنصكره اقتراح آيات ايله اضلال ايدر (ويهدى اليه من اناب) ودينه ارشاد ايدر اول كمسه‌يى كه عناددن رجوع ايدوب حقه اقبال ايدر (الذين آمنوا وتطمئن قلوبهم بذكر الله) كه انلر الله تعالى يه ايمان كتورديلر وقلبلرى ذكر اللهله سكون بولور (الا بذكر الله تطمئن القلوب) آكاه اولك كه الله تعالينك ذكريله قلبلر سكون بولور ❁ اكر دينور سه كه سورهٔ انفال اولنده بيورلديكه ❁ انما المؤمنون الذين اذا ذكر الله وجلت قلوبهم ❁ مؤمنلر شول وصفلو كمسه‌لردركه الله تعالى ذكر اولنسه قلبلرينه وجل ايرر وبو محلده ايسه الله تعالينك ذكرى ايله قلبلرى مطمئن اولور دينلدى حالت واحده‌ده طمانينت ايله وجل نيجه جمع اولور ❁ دينوركه وجل حصولى انك وعيد وعقابى ذكرنده‌در وطمأنينت ايسه انك فضل وثوابى ذكرنده‌در وكذلك الله تعالينك عدلى وشدت حسابى ذكر اولنسه قلوبه وجل كلور وقچان انك فضل وكرمى ذكر اولنسه قلوبه طمأنينت كلور (الذين آمنوا وعملوا الصالحات طوبى لهم وحسن مآب) شونلركه مؤمن اولوب اعمال صالحه ايشلديلر انلر ايچون غبطه وسرور ويوم بعثده حسن منقلب واردر ❁ دينلديكه طوبى جنتده بر شجره‌دركه ظلى جنانك كلنه ايرر ❁ عبيد بن عمير رضى الله تعالى عنه ايدر طوبى جنت عدنده بر شجره دركه اصلى پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلمك دارنده‌در ❁ وهر دار وغرفه ده اندن بر غصن واردر هر لون وزهره كه الله تعالى انى خلق ايتمشدر الا اول لون وزهره انده واردر الا سياه لونى انده يوقدر ودخى هر فاكهه وثمره‌دن انده واردر كافور وسلسبيل پيكارلرى انك اصلندن چيقار انك هر بر ورقه‌سى بر امتى كولكه‌لنديرر وهر ورقه اوزرنده بر ملك واردركه انواع ذكرله الله تعالى يى تسبيح وتقديس ايدر اهل جنتك ثيابى انك اكمامندن بيتر وانك اغصانى جنتك سورى وراسندن كورينور انك ظلنده راكب يوز ييل يورر ❁ ابو هريره رضى الله تعالى عنه ايدر جنتده طوبى دينور بر شجره واردركه الله تعالى اكا عبدمك ديلديكى شيئ كندكدن چيقار ديو بيورر عبد كوررکه ديلديكى صورت وهيئتده فرس سرج ولجاميله وراحله رحل وزماميله اندن چيقوب اوكنه كلور (كذلك ارسلناك فى امة قد خلت من قبلها امم) انبيايى امتلره ارسالمز كبى يا محمد سنى اشبو امته ارسال ايتدك كه اندن اوكدين امتلر تقدم ايتديكه انلره رسوللر ارسال ايتمشدك (لتتلو عليهم الذى اوحينا اليك) تا كه سكا وحى ايتديكمز كتابى انلره اوقويه‌سن

(قالت فذلكن الذى لمتننى فيه ولقد راودته عن نفسه فاستعصم ولئن لم يفعل ما امره ليسجنن وليكونا من الصاغرين) زليخا ديديكه ايشته بو غلامدركه اكا محبتمله بنى لوم وتعيب ايتدكز بن انك وصالدن امتدم اول عصمت ايدوب تسليم اولمدى اكر بنم اكا امر ايتديكم شيئى ايشلمزسه اول زندانه حبس اولنوب ذليللردن اولور (قال رب السجن احب الى مما يدعوننى اليه والا تصرف عنى كيدهن اصب اليهن واكن من الجاهلين) يوسف عليه السلام ديديكه يارب بو نسوانك بنى دعوت ايتدكلرندن زندان بكا سوكلودر يارب اكر انلرك شرنى بندن دوندر مزسك بن انلره ميل ايله جاهللردن اولورم (فاستجاب له ربه فصرف عنه كيدهن انه هو السميع العليم) امدى ربى جل شانه يوسف عليه السلام دعاسنه اجابت ايدوب نسوانك شرنى اندن صرف ايلدى اول الله تعالى التجا ايدنلرك دعاسنى ايشيدر وحالنى بيلور ﴿ ديندديكه زليخا زوجنه ديديكه بوغلام بنى بدنام ايلدى شمدنصكره بن انك خدمتندن نفرت ايلدم مناسب اولان آنى زندانه وضع ايله كه اول كناهكار عد اولنوب بن ملامتدن قورتيله يم عزيز بوكلامى معقول كوروب زندانه حكم ايلدى (ثم بدا لهم من بعد ما راوا الايات ليسجننه حتى حين) عزيز واصحابنه ﴿ كوملك شقى وصبى (من) نطق واللرك قطعى كبى ﴿ علامتلركورينوب ظاهر اولدقدن صكره ناسك مقالهسى كسلنجيه دك انى زندانه وضعه قرار ويردىلر (ودخل معه السجن فتيان قال احدهما انى ارانى اعصر خمرا وقال الاخر انى ارانى احمل فوق راسى خبزا تأكل

(وهم يكفرون بالرحمن) حالبوكه انلر كافر اولورلر اول الله تعالى يه كيم رحمت بالغه سيله هر شيئ احاطه ونعمتلرينى انلره واسعه ايتمشيكن اكا شكر ايتمزلر ﴿ دينلديكه اشبو آيت مكه مشركلرى شاننده نازل اولوبدركه انلره سورهٔ فرقانده ذكر اولندينى اوزره رحمانه سجده ايدك دينلدكده ديديلركه رحمان ندر (قل هو ربى لا اله الا هو) ديكل كه اول رحمان بنم خالقم ومتولئ امرمدركه اندن غيرى عبادته مستحق آله يوقدر (عليه توكلت واليه متاب) اكا اعتماد ايتدم توبه ومرجعم اكادر ﴿ روايت اولنديكه مكه مشركلرى پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلمه ديديلركه اكر بزم سكا اتباعمزى ديلرسك قرآنكله مكه نك طاغلرينى مكانلرندن كيدركل كه ارض مكه ككشيله مزارعمزه فسحت كله واندە عيون وانهار آقتغل كه اندە اغاجلر ديكه وزواكينلر اكه وز حالبوكه سن ربكه داود عليه السلامدن اهون دكلسين كه اكا طاغلر تسخير اولنمشديكه انكله بيله تسبيح ايدردى ﴿ وياخود بزه ريحى تسخير اينكل كه ميره وحوايجمز ايچون اكا ركوب ايدوب بركونده شامه واروب كله وز حالبوكه سن ربكه سليمان عليه السلامدن اهون دكلسين اكا ايسه ريح تسخير اولنوب انكله ديلديكى مكانه واروب كلوردى وياخود آبائمزدن قصى بن كلابى وياغيرى ديركوره سنكه اكا سنك امر كدن سؤال ايده وز سوزك حقميدر ويا باطلميدر بيله وز حالبوكه سن زعمده ربكه عيسادن اهون دكلسين اول ايسه موتابى ديركورردى ديلديكى امرى انلردن سؤال ايدر جواب آلوردى ﴿ اويله اولسه نازل اولديكه (ولوان قرآنا سيرت به الجبال) اكر قرآن ايله طاغلر مكانلرندن ايرغورلسه (اوقطعت به الارض) ويا انكله يرلرشق ايديلوب اندن عيون وانهار آقيدلسه (اوكلم به الموتى) ويا انكله موتى سويلدلسه مشركلر اكا ايمان كتورميدلردى زيرا كه سابق علمنزده انلر كفر اوزره تقرير اولنمشلردر (بل لله الامر جميعا) بلكه بواشياده وغيريده امر الله تعالى يه مختصدر وانلرك اقتراح ايتدبكى آياتك اتيانه قادردر لكن ارادتى اكا تعلق ايتمدى زيرا شكميدلرى انى قبول ايتمزايدوكنى بيلور (أفلم ييئس الذين آمنوا ان لو يشاء الله لهدى الناس جميعا) مؤمنلر بيلميديلرميكه الله تعالى ديلسه ناسك جميعنه هدايت ايدردى ﴿ لكن انلر هدايته اهل اولمدقلرى ايچون هدايت ايتمدى (ولا يزال الذين كفروا تصيبهم بما صنعوا قارعة) كافرلر ايشلدكلرى كفر واعمال قبيحه لرى سببيله انواع بلايادن داهيه اصابتندن زائل اولمزلر كاهى جدب وكاهى سلبله وكاهى قتل وكاهى اسرله ﴿ ابن عباس رضى الله تعالى عنهما ايدر قارعه دن مراد سرايادركه پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم انى انلره كوندردى (او تحل قريبا من دارهم) ويا اول قارعه انلرك دارلرينه قريب موضعه نزولدن زائل اولمز ﴿ اويله اولسه انلر اندن فزع ايدروانك شرى انلره ايرر (حتى يأتى وعد الله) حتى الله تعالينك وعدى كلوركه اول موت ويا قيامت ويا فتح مكه در (ان الله لا يخلف الميعاد) الله تعالى وعدنده خلف ايتمز زيرا انك كلامنده كذب ممتنعدر (ولقد استهزئ برسل

الطیرمنه نبئنا بتأویله انا نریك من المحسنین) یوسف علیه السلامله ملك ریانك ایکی غلامنی دخی زندانه قویدیلر انك بریسی ❁ و نانام ریانك ساقیسی ایدی اول ❁ دیدیکه دوشمده کوردم بر باغده ایکشم برکوتکدن اوچ سالقم اوزم قوپاروب ملکك کاسه سنه صقدم اول بریسی ❁ که مجلت نام ریانك اشجی سیدی اول ❁ دیدیکه رؤیامده کوردم ملکك

من قبلك فامليت للذين كفروا ثم اخذتهم فكيف كان عقاب) يامحمد سندن اول كچن رسل استهزاء اولندیلر سنك استهزاء اولنمغك كبی اول استهزاء ایدن كافرلره امهال ایتدم بعده دنیاده قتلله وآخرتده نارله عقاب ایتدم ❁ ایمدی كورکه بنم انلره عقابم نیجه در (أفمن هو قائم على كل نفس بما كسبت) اول الله تعالی كه هر نفسك خیر وشر دن كسب ایتدیکی شیٔ اوزره رقیب اولوب اعمالندن برشیٔ اكا خفی اولمیه وجزالرندن برشیٔ انك عندنده فوت اولمیه اول وصف اوزره اولمیان كیمیدر (وجعلوا لله شركاء) شول نفع وضرردن عاجز اشیایی الله تعالی یه شركاء قیلورلر (قل سموهم) دیکل كه ایمدی اول شركا كزی وصف ایدوب اندن انلره نظر ایدك كه انكله عبادته مستحق ویاشركته اهل اولورلرمی (ام تنبئونه بما لا یعلم فی الارض) یوخسه الله تعالی یه یریوزنده بریلدیکی شیئ خبرمی ویررسز زیرا اول كندویه شریك ویاكندودن غیری اله بیلز (ام بظاهر من القول) ویاخود شول حقیقتی اولمیان قول ظاهره می تعلق ایدرسز (بل زين للذين كفروا مكرهم) بلكه كافرلره شركله اسلامه اولان كیدلری تزیین اولندی (وصدوا عن السبيل) وسبیل حقدن صداولندیلر (ومن يضلل الله فماله من هاد) اول كمسه كه الله تعالی انی مخذول ایده انی هدایته توفیق ایدر اولمز (لهم عذاب فی الحيوة الدنيا) انلره دنیاده قتل واسرو سائر مصیبتله عذاب واردر (ولعذاب الآخرة اشق) حالبوكه عذاب آخرت شدید ودائم اولدیغیچون اشقدر (ومالهم من الله من واق) وانلری الله تعالینك عذابندن منع ایدرمانع اولمز (مثل الجنة التی وعد المتقون تجری من تحتها الانهار) متقیلرك وعداولندیغی جنتك مثلی اولدركه انك اشجاری التندن نهرلر جاری اولور (اكلها دائم وظلها) انك ثمر ونعمتی دائمدر منقطع اولمز وظلی ظلیلدر زائل اولمز (تلك عقبى الذين اتقوا) اشبو جنت موصوفه متقیلرك مآلی ومنتهای امریدر (وعقبى الكافرين النار) وكافرلرك مآلی ومنتهای امری ناردر (والذين آتيناهم الكتاب يفرحون بما انزل اليك) اهل كتابدن اسلامه كلنلر عبدالله بن سلام رضی الله تعالی عنه واصحابی كبی ودخی نصارا دن اسلامه كلنلركه نجراندن قرق كمسنه وحبشه دن اوتوز ایکی ویمندن سكزكمسه ایدی ویا انلردن عامهٔ مسلمین سكاانزال اولنانه سوینورلر كتابلرینه موافق اولدیغیچون (ومن الاحزاب من ينكر بعضه) واهل كتابك كفره سندن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم اوزره تحزب ایدنلر كعب بن الاشرف واشیاعیدر انك بعضنی انكار ایدرلر وقتاكه پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم صلحنامه لرنده (بسم الله الرحمن الرحيم ❁ یازدی مكه مشركلری دیدیلركه بزیمامه رحمانندن غیری رحمان بیلمزز كه انكله مرادلری مسیلمة الكذاب ایدی اول اجلدن ❁ وهم بذكر الرحمن هم كافرون ❁ ودخی ❁ وهم يكفرون بالرحمن ❁ آیتلری نازل اولدی انك بعضنه انكار ایدرلردیو بیورلدی زیرا انلرالله تعالی ذكرنه انكار ایتمزلر بلكه انكار لری رحمان ذكرنه در (قل انما امرت ان اعبد

مطبخنده باشم اوستنده اوچ سفره اكمك آلمشم قوشلر اندن اكل ایده یورلر بورؤیالرمزك تعبیرنی بزه خبرویركه بزسنی محسنلردن كوریورز دیدیلر ❁ دینلدیکه ملك اول ساقیله آشجینك كندویه زهر ویرملرندن شبهه ایدوب زندانه قویمشیدی بو آشجی دوش كورمیوب تجربه ایچون سویلمش اوله یاخود ایكیسیده بوصورت اوله یاخود ایكیسیده صحیح اوله دیو اقوال واردر (قال لا یاتیكما طعام ترزقانه الا نبأتكما بتاویله قبل ان یاتیكما ذلكما مما علمنی ربی انی تركت ملة قوم لا یؤمنون بالله وهم بالاخرة هم كافرون) یوسف علیه السلام اول ایکی محبوسلره دیدیکه خانه لریكزدن سزه رزقلنمق ایچون كلن طعامكزی كلمزدن مقدم نه ایدوكنی ونه لذتده ایدوكنی سزه خبرویررم (انلر بو عرافلروكاهنلر علمیدر دیملریله یوسف علیه السلام ❁ بو علم بكا ربم تعالینك تعلیم ایتدیکی علومدندر بن الله تعالینك وحدانیتنه ایمان كتورمز وآخرتی انكار ایدر برقومك ملتنی ترك ایتدم دیدی ❁ دینلدیکه یوسف علیه السلامی بوایکی كیمسه سائر محبوسلرده مریضلره عیادت وسائر تطیب خاطرلرینه مراعت ایله محسن كوردكلرندن رؤیا سویلمشلر ایدی برینك رؤیاسنده نحوست

اولمغله يوسف عليه السلام تعبيرلرنى تعويق وبلكه توحيده جلب ايچون كلامنى سابق ولاحق آيانده بيوريلن وجهله صرف ايلدى (واتبعت ملة ابائى ابراهيم واسحق ويعقوب ماكان لنا ان نشرك بالله من شئ ذلك من فضل الله علينا وعلى الناس ولكن اكثر الناس لا يشكرون) بن بابالرم ابراهيم واسحق ويعقوب عليه السلام ملته تابع اولدم بزمجون الله تعالى يه برشيدن شريك قوشمق اولمز بوتوحيد بزه وحيله وناسه بزم بعثمزله الله تعالانك فضلندندر لكن ناسك اكثرى بوفضله شكر ايتمزلر ديدى (ياصاحبى السجن ءارباب متفرقون خيرام الله الواحد القهار) بعده انلرى اسلامه دعوت ايدوب ديديكه ❁ اى زندان دوستلرم سزك ❁ التون وكمش وسائردن اعلى وادنى وضرره قادر اولميان متفرق بتلريكزمى خيرلودر يوخسه ذات وصفاتنده يكتا وقهرنده جمله يه غالب اولان الله تعالامى خيرلودر (ماتعبدون من دونه الا اسماء سميتموها انتم واباءكم ماانزل الله بها من سلطان ان الحكم الا لله امر الاتعبدوا الاايه ذلك الدين القيم ولكن اكثر الناس لايعلمون) سزك عبادتكز الله تعالىدن غيرى انجق سزك وبابا لريكزك تسميه ايتديكى برمقدار عبث اسملره در كه الله تعالى انلره عبادت ايتمكه برحجت دليل انزال ايتمشدر عبادت ايتمكه حكم انجق (فيه) الله تعالى ايچوندركه پيغمبر لسانيله الله تعالىدن غيرى كيمسه يه عبادت ايتمك ديوامر ايلدى دين مستقيم بودر لكن ناسك اكثرى انى بيلمزلر (ياصاحبى السجن اماأحدكما فيسقى ربه خمرا واما الاخر فيصلب فتأكل الطير من رأسه قضى الامر

والله لااشرك به اليه ادعو واليه مآب) انلره ديكل كه بكاانزال اولنانده امر اولندمكه الله تعالى يه عبادت ايدوب وحدانيتن ذكر ايدمكه اول دينده عمده درا كا انكاره چاره كز يوقدر بلكه انكاريكز شرايعكزه مخالف اولان اشيايه در والحال شرايعك وكتب الهيه نك جزئيات احكامده مخالفتى امر بدعى دكلدر ايمدى بن خلقى انك توحيد ودينه دعوت ايدرين وجميع مهامده اكادعا ايدر يلوار رين هرحالده مرجع اكادر (وكذلك انزلناحكما عربيا) اشبو مجمع عليها اولان اصول ديانانى مشتمل انزالمز كبى بزمجده لسان عربى ايله مترجم برحكم انزال ايتدك قضايا ووقايعده حكمت مقتضاسنجه انكله حكم ايده (ولئن اتبعت اهواءهم بعد ماجاءك من العلم مالك من الله من ولى ولاواق) يامحمد اكر سن انلرك دينلرى تقريرنده وياقبله لرينه صلاة ايله هوالرينه اتباع ايدرسك انك نسخ اولدينى بيلديككد نصكره سنكچون الله تعالينك عذابندن قورتارر ناصر ومانع اولمز (ولقدارسلنارسلا من قبلك) يامحمد سندن اول نوع بشردن سنك كبى رسوللر كوندردك (وجعلنالهم ازواجا وذرية) وانلرايچون نسا واولاد قيلدق سنكچون قيلديغمز كبى روايت اولنديكه مشركون ويايهود ديديلركه محمدك همتى دكل الانسايه در اويله اولسه اشبو آيت نازل اولوب كأنه دينلديكه بز رسوللرى ملائكه دن قيلدق كه اكل وشرب ونكاحدن مبرا اوله لر بلكه بشردن قيلوب هربرين اشبو خصال ايله مبتلا قيلدق كه داود عليه السلام يوزمرأه سى وارايدى وسليمان عليه السلام اوچيوز مرأه سى وارايدى (وماكان لرسول ان يأتى بآية الاباذن الله) هيچ بررسولك وسعى اولديكه قومنه اقتراح ايتدكلرى آيتى كتوره مكر كه الله تعالينك اذنيله اوله ايدى يوخسه رسولك رأيى واختياريله دكل زيرا كه اول اندن عاجزدر (لكل اجل كتاب) هروقت وامدا يچون برحكم واردركه عباداوزره استصلاحلرى مقتضاسنجه يازيلوروياخود كتب منزله نك هربريسيچون بروقت معلوم واردركه اول انده نازل اولور (يمحوالله مايشاء ويثبت) الله تعالى شرايع وفرائضدن ديلديكنى نسخ وتبديل ايدر وديلديكنى نسخ وتبديل ايتمز اثبات ايدروياخود الله تعالى رزق واجل وسعادت وشقاوتدن غيرى اشيادن ديلديكن محو وديلديكن اثبات ايدر عمروابن مسعود رضى الله تعالى عنه ايدرسعادت وشقاوت ورزق واجله دخى محو واثبات اولور ❁ روايت اولنديكه عمر رضى الله تعالى عنه بروقتده بيت شريفى طواف ايدوب آغلر ودعاايدوب سويلركه الهى بنى اهل سعادتدن يازمش ايسك بنى انده ثابت ايت واكراهل شقاوتدن يازمش ايسك محوايدوب اهل سعادتده تثبيت ايت زيراسن ديلديككى محو وديلديككى اثبات ايدرسن ابن مسعوددن دخى بونك كبى روايت اولنمشدر بعض آثارده كلديكه بعض كيمسه نك اوتوزبيل عمرى قالمشيكن قطع رحم ايتمسيله اوچ كونه رداولنور وبعضنك ايسه اوچ كون عمرى قالمشيكن صله رحم ايتمسيله اوتوزبيله مداولنور ❁ قال النبى صلى الله عليه وسلم ينزل الله فى ثلاث ساعات يبقين من الليل فينظر فى الساعة الاولى منهن فى الكتاب الذى لاينظر

الذی فیه تستفتیان) ❁ بعده رؤیالرینی تعبیر ایدوب دیدیکه ❁ ای زندان یارانلرم بریکزکه اوچ صالقم اوزم صقدیکز اوچکوندنصکره خلاص وینه ملکه ساقی اولور واول بریسی که طباخدراوچ سفره کمك اوچکوندنصکره صلب اولنوب دارده بر مدت طوروب قوشلر انك باشندن اکل ایدرلر (اول انی ایشیدوب بن بودوشی کورمشدم

فیه احد غیره فیمحو ما یشاء ویثبت ❁ پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر کیجه دن اوچ ساعت قالدیغنده انك اولکی ساعتنده الله تعالی شول کتابه نظر ایدر که اکا اندن غیری نظر ایتمز اول کتابدن دیلدیکنی محو و دیلدیکنی اثبات ایدر ❁ دینلدیکه یعنی کراما کاتبین ملکلری بنو آدمك اعمال واقوالنی یازارلر بعده الله تعالی انلرك دفاترندن شول ثواب وعقابی اولمیان اشیایی محو ایدر بدم ایچدم کیردم چیقدم و بونك امثالی اقوال صادقه کبی واما اول شیئکه انده ثواب ویا عقاب اوله اول ثابت اولور ❁ ابن عباس رضی الله عنه ایدر بر کیمسه طاعات عملن ایشلیورکن معصیته عودت ایدوب اول حالنده وفات ایدر ایمدی انکله اول طاعتی محو اولور واما اولکه طاعات اوزره ایکن وفات ایده اول عملی ثابت اولور ویاخود الله تعالی ذنوب عبادندن دیلدیکن مغفرت ایله محو ایدر مغفرت ایتمدیکی ثابت اولور ویاخود ذنوبدن دیلدیکن توبه ایله محو ایدر واول ذنوبدن بدل ❁ فاولئك یبدل الله سیئاتهم حسنات ❁ مصداقنجه حسنات ثابت ایدر ❁ دینلدیکه انکله مراد اروا حدرکه نوم عندنده الله تعالی انی قبض ایدر اولکه موتن اراده ایده انی محو وروحنی امساك ایدر اولکه انك بقاسن اراده ایده انی ثابت وروحن اکار دایدر (وعنده ام الکتاب) اصل کتاب الله تعالی عندنده درکه اول لوح محفوظدرکه آنده تبدیل وتغییر اولمز ❁ ابن عباس رضی الله تعالی عنه ایدر لوح محفوظ بشیوز بیلق مسیره در درهٔ بیضادندر یاقوتدن ایکی دفه سی وار الله تعالی اکاهر کونده اوچیوز التمش کره نظر ایدر دیلدیکن محو و دیلدیکن اثبات ایدر کعب ایدر ام الکتابله مراد الله تعالینك خلق ایتدیکی اشیایی ومخلوقاتنك اعمالنی بیلمسیدر (واما نرینك بعض الذی نعدهم اونتوفینك) اکر بزسکا اول کافرلره وعدایتدیکمز عذابك بعضنی وفاتکدن اول کوسترهوز ویاخود انی کوسترمدین سنی توفی ایده وزحال نه منوال اوزره دور ایدرسه ایتسون (فانما علیك البلاغ وعلینا الحساب) سکا واجب اولان تبلیغ رسالتدر غیری دکل یوم قیامتده حساب وجزالرینی بزکندیمز تعهد ایتمشزدر ایمدی انلرك اعراضنه احتفال وعذابلرینه استعجال ایتمکل بزدیلدیکمزی ایشلرز (اولم یروا انا نأتی الارض ننقصها من اطرافها) محمددن آیات استیوب انی تکذیب ایدنلر کورمزلرمیکه ارض کفره یی بزمسلمینه اخذ ایده رز نواحیسندن مسلمینه زیاده ایتمزله کفره نك دیارندن اکسلدرز (والله یحکم لا معقب لحکمه) الله تعالی اسلامی غالب وعزیز ایتمکله وکفری ذلیل ومقهور ایتمکله حکم ایدر انك قضاسن رد وحکمن نقض ایدر یوقدر (وهو سریع الحساب) اول الله تعالینك حسابی سریعدر آخرتده انلری حساب ایدر دنیاده قتل واجلا ایله عذاب ایتدیکندنصکره (وقد مکر الذین من قبلهم) مکه مشرکلرندن اول کچن امم رسولرینه مکر ایتدیلر ومکر برانسانه شعوری اولمدیغی حیثیتدن مکروه ایصالیدر (فلله المکر جمیعا) انلرك جمیع مکرنی خلق ایدن الله تعالیدر خیر وشر انك یدنده درانك اذنسز کیمسه نك کیمسه یه مکری ضرر ایتمز (یعلم ما تکسب کل نفس) هر نفسك

بیهوده سویلدم دیدی یوسف علیه السلام کرك کورمش سکز کرك کورمش سکز بکا سویلدیککز اوزره بنم سزه تعبیر ایدوب خبر ویردیکم ایله اوزریکزه حکم الله واجب اولدی دیدی (وقال للذی ظن انه ناج منهما اذکرنی عند ربك فانسیه الشیطان ذکر ربه فلبث فی السجن بضع سنین) یوسف علیه السلام اول دوش کوره نك ایکیسندن برینك نجات بوله جغنی بیلدکندن یعنی ساقیه دیدیکه بنی سیدك ❁ ملکك یانند زندانده برمدت تدنبر و محبوس برغلام واردیو ❁ ذکرایله اول ساقیه شیطان انی سیدینه سویلمسنی اونتدردی علی قول یوسف علیه السلامه شیطان ربسنك ذکرنی او نتدیروب ساقیدن استمداد ایلدی بناء علیه زندانده یدی سنه اکلندی قالدی ❁ بضع لفظی اوچدن طقوز عدده دك اطلاق اولنور بش سنه مقدم ویدی

سنه دخی ساقیه سویلدکندنصکره (تبیان) (ثانی) (٣٣) که اون ایکی سنه زندانده محبوس اولدی دینلدی ❁ حسن بصری رحمه الله دن مرویدرکه بر کون جبرائیل علیه السلام زندانه کلوب یوسف علیه السلام انی طانیدی ودیدیکه یا اخا المرسلون ندرکه سنی بوکنهکارلر محلنده کوردم جبریل علیه السلام یاطاهر الطاهرین حضرت

رب العالمين سكا سلام ايلرو ديركه اوتاغديمكه بر آدمى كندويه سبب خلاص بيلدى عز وجلالم حقيچون بن انى برقاچ سنه دخى حبسده طوتارم ديدى يوسف عليه السلام بوحاللهعجب بندن راضى ميدر دكليدر ديدى جبريل عليه السلام بلى راضى وخوشنوددر ديدى يوسف عليه السلام اول بندن راضى اولديغى حالده بندخى زندانده اولمقدن هيچ متألم

خيروشردن كسب ايتديكن بيلور هربرينه جزاسن ايركورر (وسيعلم الكفار لمن عقبى الدار) كفارناره كيردكلرنده عاقبت دار آخرت كيملرك اولهجغن بيليسرلردر (ويقول الذين كفروا لست مرسلا) رؤساء يهوددديدلركه يامحمدسن خلق اللهه دعوت ايچون مرسل دكلسين (قل كفى بالله شهيدا بينى وبينكم ومن عنده علم الكتاب) ديكل كه بنملهسزك بينكزده الله تعالى شاهد يتردخى اول كمسه كه عندنده علم قرآن اولهويا علم تورات اولهعبدالله بن سلام رضى الله تعالى عنه كبى ويااولكه عندنده لوح محفوظ اولهكه اول الله تعاليدر يعنى بينمزده الله تعالى شاهديتركه اول عبادته مستحق اولور ولوح محفوظده اولان اشيايى بيلور والله اعلم بالصواب

سورة ابراهيم عليه السلام وهى احدى وخمسون آية مكية

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

(الر) بن اول الله تعالى بنكه هرشيئك اوزره رقيبن (كتاب انزلناه اليك لتخرج الناس من الظلمات الى النور باذن ربهم الى صراط العزيز الحميد) يامحمد اشبو قرآنى سكا انزال ايتدك تاكه ناسى رب تعالينك توفيق وتسهيلى ايله ضلالت ظلماتندن هدايت نورينه چيقاره سن يعنى شول دينه كيم انى سزكيچون اختيار ايتدى اول الله تعالى كيم امرينه مخالفت ايدنه انتقامله غالبدر افعالنده محمود در حد اولنمغه مستحقدر (الله الذى له مافى السموات ومافى الارض) كه اول سموات وارض ومافيهمانك ملكى اكا مختصدر جيمنده حكمى نافذدر (وويل للكافرين من عذاب شديد) انك عذاب غليظ دائمندن ويل شونلره كيم اكا كافر اولوب ظلمات ضلالتدن نور هدايته چيقمديلر (الذين يستحبون الحيوة الدنيا على الآخرة) كه انلر حيات دنياى فانيه يى آخرت باقيه اوزره اختيار ايدرلر (ويصدون عن سبيل الله) ودين اللهى قبولدن ناسى منع ايدرلر (ويبغونها عوجا) اول دين وملت حقه يه اعوجاج وميل طلب ايدرلركه انى قدح ايدهلر وياخود دنيايى حقدن ميل طريقى اوزره جهت حرامله طلب ايدرلر (اولئك فى ضلال بعيد) انلر برضلالده درکه صاحبى حقدن بعيددر (وماارسلنا من رسل الا بلسان قومه ليبين لهم) امدن هرامته ارسال ايتديكمز رسولى قومنك لغتى اوزره انلرى دينه دعوت ايدر ارسال ايلدك كه انلره امر اولنان اشيايى تبيين ايدوب انلردخى انى اندن سهولتله فهم ايتدكلرندن صكره انى غيرى يه نقل وترجمه ايدهلر (فيضل الله من يشاء ويهدى من يشاء) بوندنصكره الله تعالى ديلديكى كمسه يى ايماندن مخذول ايدر وديلديكنه ايمانى توفيق ايدر (وهو العزيز الحكيم) اول ملكنده عزيزدر هيچ احد اكا غالب اولمز حكيمدر اضلال وهدايتى حكمتله در (ولقد ارسلنا الموسى بآياتنا ان أخرج قومك من الظلمات الى النور) بزموسايى وحدانيتمزه دلالت ايدر علامتلريمزايله كوندروب قومنى ضلالت ظلماتندن هدايت نورينه چيقارغل ديوامر ايلدك (وذكرهم بايام الله) وانلره وعظونذكيرايت الله تعالينك شول وقايعيله كه خير وشردن امم

دكلم ديدى (وقال الملك انى ارى سبع بقرات سمان يأكلهن سبع عجاف وسبع سنبلات خضر واخر يابسات ياايها الملاء افتونى فى رءياى ان كنتم للرءيا تعبرون) ملك بررؤيا كوروب اشراف وكاهنلرينه ديديكه بن رؤيامده دكزدن يدى سموز بقره چيقدى عقبنجه يدى زبون بقر دخى چيقوب اول سموزلرى يوتدى كه هيچ اثرلرى قالمدى ويدى يشل دانهلرى بربرينه عقداولمش سنبله يعنى بشاق كوردم ويدى قورى سنبله كوردم كه ❁ اول يشل سنبلهلرك اوزرينه غلبه ايله جلهسنى ديوشروب انلردن برشى قالمدى ❁ اى اشراف قوم بنم بورؤيامه فتواوجواب ويرك اكر رؤيا تعبيرنده عالملر ايسكز (قالوا اضغاث احلام وما نحن بتأويل الاحلام بعالمين) اول اشراف وكاهنلر بو بر قاريشق دوشدر بز بونك تأويل وتعبيرينه عالملردن دكلزديديلر (وقال الذى نجا منهما واد كر بعد امة انا انبئكم بتأويله فارسلون) اول ايكى اشجى وساقيدن نجات بولان ساقينك بر وافر مدتدن صكره (سابقه يه) يوسفك ❁ اذكرنى عند ربك ❁ كلامى خاطرينه كلوب ملكه ديديكه زندانده علم تعبيرى بيلور بر آدم واردر بنى اكا كوندركه رؤيانك تأويلنى سكا خبر ويره يم (يوسف ايها الصديق افتنا فى سبع بقرات سمان يأكلهن سبع عجاف وسبع

سنبلات خضر واخر یابسات لعلی ارجع الی الناس لعلهم یعلمون) ملك سرورله اذن ویروب زندانه واردقده ای صادق ﴿ یوسف بزه شول رؤیادن خبر ویرکه یدی سموز بقره یی یدی زبون بقره اکل ایدر ویدی یشل سنبله یدی قوری سنبله ده محو اولور تاکه ملك واصحابنه رجوع ایده یم شاید انلر اول رؤیانك تأویلنی ده بیلوب سنك شرف وفضلك انلر

سابقه یه ایردی تاکه کفر وعصیاندن رهبت وایمان وطاعته رغبت ایده لر (ان فی ذلك لآیات لکل صبار شکور) بنم انلره ایتدیکم انعامده وشکری ترکلریچون اولان انتقامده بلایه صبر ونعمایه شکر ایدنلر ایچون آیتلر وعبرتلر واردر (واذقال موسی لقومه اذکروا نعمة الله علیکم اذانجیکم من آل فرعون یسومونکم سوء العذاب ویذبحون ابناءکم ویستحیون نساءکم) ذکر ایدك شول وقتی که موسی علیه السلام قومنه دیدیکه ذکر ایدك الله تعالینك سزه شول انعامنی که سزی فرعون وآلندن قورتاردیکه انلر سزه عذابك اشدنی ایدرلردی ابناء صغار کزی بوغازلرلر وبناتکزی استخدام ایچون آلیقورلردی (وفی ذلکم بلاء من ربکم عظیم) انلرك بوفعلنده الله تعالیدن سزه بلاء عظیم واردر شول حیثیتدنکه اول الله تعالیدن انلری ابتلادر (واذتأذن ربکم لئن شکرتم لازیدنکم) ودخی ذکر ایدك شول وقتی که موسی علیه السلام قومنه دیدیکه ربکز جل شانه سزه اعلام ایتدیکه اکر سزه انعام ایتدیکم انجاء وغیری یه ایمان وطاعتله شکر ایدرسکز نعمتکزه نعمتلر زیاده ایدرین (ولئن کفرتم ان عذابی لشدید) واکر نعمتمه انکار ایدوب شکر ایتمزسکز بنم نعمتمه منکر اولنلره آخرتده عذابم شدیددر (وقال موسی ان تکفروا انتم ومن فی الارض جمیعا فان الله لغنی حمید) ودخی موسی علیه السلام دیدیکه یابنی اسرائیل اکر سز ویریوزنده اولان انس وجنك جمیعی الله تعالینك نعمتنه کافر اولوب شکر ایتمزسکز الله تعالی سزك شکریکزدن غنیدر ذاتنده حمده مستحقدر ملائکه اکا حمد ایدر ومخلوقاتك ذاتی لسان حاله انك نعمتن ذکر ایدر ایمدی کفرانکز بنه کندیکزه ضرر ایدرکه مزید انعامدن انی محروم ایدوب عذاب شدیده عرض ایدرسز (ألم یأتکم نبأ الذین من قبلکم قوم نوح وعاد وثمود) یا اهل مکه سزدن اوکیدین کچن قوم نوح وعاد وثمود خبری کلدیمیکه قوم نوح غرقله وعاد ریحله وثمود صیحه ایله نیجه اهلاك اولندیلر (والذین من بعدهم لایعلمهم الاالله) وانلردنصکره کلان اقوامك عددین کثرتلریچون الله تعالیدن غیری احد بیلز ابن مسعود رضی الله تعالی عنه اشبو آیتی اوقویوب دیدیکه نسابلر کذب ایدرلر ابن عباس رضی الله تعالی عنه ایدر ابراهیم علیه السلام ایله عدنان بینده اوتوز قرن کچمشدرکه انلری الله تعالیدن غیری احد بیلمز ﴿ بس بواجلدن مالك بن انس رضی الله تعالی عنهما هیچ برانسابی حتی پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمی آبا آباحضرت آدم علیه السلامه دکین نسبن ذکردن کراهت ایدردی (جاءتهم رسلهم بالبینات فردوا ایدیهم فی افواههم) انلره رسوللری دلالات واضحه ایله کلدیلر انلر ایسه رسوللرینه غیظلرندن اللرین اصردیلر ویاخود اکا تعجبلرندن اللرن اغزلرینه قودیلر ویاخود انلری استهزاء ایچون انی ایتدیلر نتکیم کشی اکا ضحك غالب اولدیغنده الین اغزینه قورویاخود انکله رسوللره سکوت ایدك دیو اشارت ایتدیلر ویاخود اللرین رسوللرك اغزلرینه قودیلرکه انلری سویلتمیه لر ویاخود ایدیدن مراد اول رسوللرك ایادیسی اولهکه اول انلرك مواعظیدر

معلوم اوله دیدی (قال تزرعون سبع سنین دابافا حصدتم فذروه فی سنبله الاقلیلا مماتأکلون) یوسف علیه السلام دیدیکه یدی ییل عادتکز اوزره اکین اکك اما انك جله سنی دوکیوب سنبله سنده براغك واویله ادخار ایدك ﴿ کهانی بغدای بوجکی یمیه ﴿ انجق اندن اکله احتیاجکز مقدارنی دوکك (ثم یأتی من بعد ذلك سبع شداد یأکلن ماقدمتم لهن الاقلیلا مماتحصنون) بویدی ییل بوللق کچدکدنصکره یدی سنه قحط وشدت واقع اولوب اول مقدم سنبل ایله ادخار ایتدیککز ذخیره لری اولوقت بولنانلر اکل ایدرلر انجق اول ادخار کزدن برمقدار تخملق آلیقونیلور (ثم یأتی من بعد ذلك عام فیه یغاث الناس وفیه یعصرون) بوقحط سنه لرندنصکره برسنه ناس باران ایله کثرت حبوب ورزقه نائل اولوب انده اوزم وزیتون وسیسام صیقوب انلرله نفعلنه لر (وقال

الملك ائتونی به فلما جاءه الرسول قال ارجع الی ربك فسئله ما بال النسوة التی قطعن ایدیهن ان ربی بکیدهن علیم) چونکه ملك بوتعبیر وتقریری جله مواجهه سنده ایشدوب تحسین ایتمکله یوسفی بکا کتورك دیو آدم کوندردی رسول کلوب دعوت ایتدکده اکا دیدیکه سیدیکه رجوع ایدوب سویله که زلیخانك مجلسنده اولان نسوانه سؤال ایلسون نه اولدیکه اللرینی کسدیلر

تحقيق ربم تعالى نسوانك كيدنى بيلور (قال ماخطبكن اذ راودتن يوسف عن نفسه قلن حاش لله ماعلمنا عليه من سوء قالت امرات العزيز الئن حصحص الحق انا راودته عن نفسه وانه لمن الصادقين) اول كيدن آدم كلوب ملكه يوسفك كلامنى تقرير ايتدكده اول نسوانى جمع ايدوب انلره ديديكه سزك حالكز نه ايديكه يوسفك نفسندن مراد ايستديكز

وحكم وشرايعدن سويلدكلريدر فجانكه انلر تكذيب اولنوب قوللرى ردايديله كأنه اول انلرك سويلدكلرى كبرو اغزلرينه صوقيلوبدر (وقالوا انا كفرنا بما ارسلتم به) وديديلركه سزك ارسال اولندىغكز شيئ تصديق ايتمزز بلكه اكا كافر اولمشزدر (وانانى شك مماتدعوننا اليه مريب) وبزى شول دعوت ايتديككز توحيددن شك وريبده يز (قالت رسلهم أفى الله شك) رسوللرى انلره ديديلركه بزسزى الله تعالى يه دعوت ايدرز انده هيچ شك وارميدر بلكه ادله نك كثرتى واكا ظهور دلالتيچون شكى محتمل دكلدر (فاطر السموات والارض) كه اول سموات وارضك خالقيدر (يدعوكم ليغفر لكم من ذنوبكم ويؤخركم الى اجل مسمى) اول بزى سزه بعثله سزى ايمانه دعوت ايدركه بعض ذنوبكزى مغفرت ايده كه اول سز كلهانك بيننده اولان ذنوبدر زيرا كه اسلام مظالمدن غيريسن جب ايدر ودخى سزى آجالكزك استيفاسى حينده كين تأخير ايدوب عذابى تعجيل ايتميه (قالوا ان انتم الا بشر مثلنا تريدون ان تصدونا عما كان يعبد آباؤنا فأتونا بسلطان مبين) كفره ديديلركه سزدخى صورتده بزم كبى بشرسز ديلرسزكه آبائمز عبادت ايتديكى شيئدن بزى صدايده سز ايمدى بزه برحجت واضحه كتوركه اول سزك فضلكزه وبو مرتبه استحقاقكزه دلالت ايده كأنه اول رسلك اندن اول كتوردكلرى حجج وبيناته اعتبار ايتيوب تعنت ولجاجلرندن انك اخراسنى اقتراح ايتديلر (قالت لهم رسلهم أن نحن الا بشر مثلكم ولكن الله يمن على من يشاء من عباده) رسوللرانلره ديديلركه نعم بزدخى سزك كبى بشرز لكن الله تعالى عبادندن ديلديكى كمسه يه رسالت وحكمتله من ايدراشبو دليلدركه نبوت ورسالت عطائيه اوله وبعض جائزاتك بعض اوزره ترجيحى مشيئة الهيه ايله اوله (وما كان لنا ان نأتيكم بسلطان الا باذن الله) بزه صحيح اولمزكه سزه اقتراح ايتديكز شيئ كتوره وزتاكه رسالتمزه اول حجت اوله مكركه الله تعالى انى ديليه زيرا اول برامردركه انك مشيئته متعلق اولوركه هرنبيى آياتدن برنوعله مختص قيلور (وعلى الله فليتوكل المؤمنون) ايمدى سزك معانده ومعاداتمزه صبر ده مؤمنلر الله تعالى يه توكل ايتسونلر اول رسل توكل ايجاب ايدرشيئ اشعار ايچون امرى تعميم ايدوب قصد اولى ايله انكله كنديلرين قصد ايتديلر من بعد كلور قوللرى دلالتيله كه ديديلر (ومالنا الا نتوكل على الله) بزم نه عذرمز واردركه الله تعالى يه توكل ايتميه وز (وقد هدينا سبلنا) حالبوكه اول بزه تعريف ايتدى هدايت وتوكل ونجات يوللرينكه بزاكاسلوك ايده وز (ولنصبرن على ما آذيتمونا) والله بزه ايتديككز ايذايه بزصبر ايدرز زيرا هيچ كمسه يه الله تعالينك قضا وقدرنسز برشيئ ايرشمزايسه بزايسه اكا ايمان كتورمشز (وعلى الله فليتوكل المتوكلون) ايمدى متوكلون توكللرندن استحداث ايتدكلرى شيئ اوزره ثابت اولسونلر (وقال الذين كفروا لرسلهم لنخرجنكم من ارضنا اولتعودن فى ملتنا) كفره رسوللرينه يمين ايدوب ديديلركه البته بزسزى ارضمزدن

اول نسوان حاش لله بزانده هيچ بدلك وكناهدن برشى بيلمز ز ديديلر بويله اولنجه عزيزك زوجه سى زليخا دخى شمدى حق ظاهر اولدى بن اندن آرزوى وصال ايلدم تحقيق اول صادقلردندر ديدى (ذلك ليعلم انى لم اخنه بالغيب وان الله لا يهدى كيد الخائنين) چونكه يوسف عليه السلام كه مرادى مجرد بيكناه اولديغنى بيلدرمك ايدى زنانك اعترافلرى وقوعنده ❁ بنم ملكك رسولنى ردم بن عزيزك غيبنده اكا خيانت ايتمديكم بيلمك ايچوندى تحقيق الله عظيم الشان خائنلرك مكرنه هدايت وصلاح ويرمز (وما ابرئ نفسى ان النفس لامارة بالسوء الا ما رحم ربى ان ربى غفور رحيم) ❁ يوسف عليه السلام كه بوكلاملردن مرادى تزكيهٔ نفس وحالنه عجب اولميوب عصمت ونعمت الهيدن ايدوكنى بيان ايچون بو قوللة تعقيب ايتديكه ❁ بن نفسمى خطا وزللدن تبريه وتنزيه ايتم زيرا نفس بالطبع شهواته مائل اولمغله معصيته امر ايديجيدر مكركه ربم جل (چيقاررز) شانه رحمتيله بر كيمسه يه عصمت ايليه تحقيق ربم تعالى فعله كليان قصدى مغفرت وديلديكنى عصمتيله رحمت ايدر (وقال الملك ائتونى به استخلصه لنفسى فلما كلمه قال انك اليوم لدينا مكين امين) يوسف عليه السلام كه ملك يانده صدقى

چیقاررز ویاخود ملتمزه دوندررز (فاوحی الیهم ربهم لنهلکن الظالمین ولنسکننکم الارض من بعدهم) الله تعالی اول رسوللره وحی ایتدیکه بزاول کافرلری اهلاك ایدوب انلردنصکره ارض ودیارلرینه سزی اسکان ایدرز (ذلك لمن خاف مقامی وخاف وعید) ظالملری اهلاك ایدوب دیارلرینه مؤمنلری اسکان امری حقدر شول کسه ایچونکه یوم قیامتده بنم حضورمده قیامتدن وکفارایچون اولان وعیدمدن خوف ایده (واستفتحوا) اول رسوللر اعدالری اوزره فتح طلب ایتدیلر ویاخود کندیلریله اعدالری بیننده قضاطلب ایتدیلر ویاخود ایکی فریقدن هر بری محقه نصرت ومبطله هلکت طلب ایتدیلر (وخاب کل جبار عنید) اویله اولسه مؤمنلره فوز وفلاح ایروب هر جبار عنید متکبر فلاحدن خائب اولدی (من ورائه جهنم) انك اوکنده موتندنصکره جهنم واردر دنیاده اول انك شفیرنده واقفدرکه آخرتده اول اکا بعث اولنور (ویسقی من ماء صدید) واول اندهماء صدیددن سقی اولنورکه اول اهل نارك جلودندن سیلان ایدن ماءدر (یتجرعه) اول ماء صدیدی مرارت وحرارتندن مرة واحده ده تحسیه قادر اولمدیغندن جرعه جرعه تناول ایدر (ولایکاد یسیغه) والحال انی ابتلاعه قریب اولمز بلکه حلقنده قالوب انکله عذابی طویل اولور (ویأتیه الموت من کل مکان) شدائد موت انی جمیع جهاتدن احاطه ایدر (وماهو بمیت) والحال اول میت اولمزکه استراحت ایده (ومن ورائه عذاب غلیظ) وانك امامنده عذاب غلیظ واردرکه اول نارده خلوددر ویاحبس نفسدر ❁ دینلدیکه اشبو آیات قصهٔ رسلدن منقطعه در اهل مکه شاننده نازل اولوبدرکه پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمك دعوتیله انلره قحط ایردیکنده فتح طلب ایتدیلرکه اول مطرایدی رجالرندن تخییب اولنوب مطردن بدل جهنمده ماء صدیدسقی اولنمغه وعداولندیلر (مثل الذین کفروا بربهم اعمالهم کرماد اشتدت به الریح فی یوم عاصف لایقدرون مما کسبوا علی شیء) رب تعالی یه کافر اولنلرك دنیاده ایشلدکلری اعمال خیرلرینك مثلی شول رمادمثلیدرکه ریح انی برشدتی کوننده صاویروب طاغیده ایمدی بو اعمال کفاره مثللرکه انده الله تعالی یه غیری اشراك ایتدکلریچون اول حبط اولوب آخرتده اول کسب ایتدکلری اعمالدن برشیئه قادر اولمزلر (ذلك هوالضلال البعید) ایمدی کفارك عملری ثوابندن ویاطریق حقدن بعدلری برضلال بعید درکه غایتنه ایرلمز (الم تران الله خلق السموات والارض بالحق) بیلزمیسنکه الله تعالی سموات وارضی خلق ایتدی حکمت ووجهله کیم اول انك اوزره خلق اولنمغه لایق اولور (ان یشأ یذهبکم ویأت بخلق جدید) دیلرسه اول سزی کیدروب سزدن بدل اکازیاده طاعت ایدر برقومی کتورر (وما ذلك علی الله بعزیز) اشبو فعل الله تعالی یه متعذر ویامتعسر دکلدر زیرا اول ذاتنده قادردر قدرتی برمقدوره مختص اولوب مقدور آخردن منتفی دکلدر اولکه شانی بواوله حقیقدرکه اکا ایمان کتوریله یوم جزاده ثوابی رجا اولنوب عقابندن خوف ایدیله (وبرزوالله جمیعا) یوم قیامتده الله

علیه السلام اولوقتده اوتوز یاشنده ایدی زنداندن چیقارکن محبوسلر انك فراقیچون ناله وزاری ایتملریله انلره دعاونوازشله خاطرلرینی تطییب ایلدی ملك یتمش لسان بیلوب عربی وعبرانی بیلزیدی یوسف اکا عربی سلام ویردی ملك بونه لساندر دیدکده عم اسمعیل علیه السلام لسانیدر دیدی تکرار عبرانیله اکادما ایتمکله بونه لساندر دیدی بو دخی بابالرمك لسانیدر دیدی صکره ملك قنعی لسانله تکلم ایتدیسه یوسف علیه السلام اول لسانله جواب ویردی (قال اجعلنی علی خزائن الارض انی حفیظ علیم) چونکه یوسف علیه السلامه ملك نه استرسك سویله دیمشیدی یوسف علیه السلام بکامصرك خزینه سنی حواله ایله که بن خزائن حفظنه قادر وتصرفنه عالم دیدی ❁ مرویدرکه یوسف علیه السلامه ملك جواهرله مرصع تخت وتاج وخزینه لرك مفتاحلرین ویردی واول

ایامده عزیز فوت اولوب زلیخایی اکا عقدایله اندن افرایم ومیشا وجوده کلمشدر وملك ریان چکیلوب جمله اموریی اکا تفویض ایتمکله امراوارباب سلطنت اکا انقیادایتدیلر (وکذلك مکنا لیوسف فی الارض یتبوأ منها حیث یشاء نصیب برحمتنا من نشاء ولا نضیع اجر المحسنین) بونك کبی بزیوسفی ارض مصرده تمکین ایتدك اندن دیلدیکی مکانده قرار ایدروب دیلدیکنی ایشلر بزرحمتمزی

دیلدیکمز کیمسه یه اصابت ایتدیررزو محسنلرك اجرنی ضایع ایتمیز (ولاجر الاخرة خیر للذین امنوا وکانوا یتقون) مؤمن اولوب کفر وشرکدن احتراز ایدنلره اخرت اجری خیرلودر ❁ منقولدرکه چونکه یوسف علیه السلامه تفویض اولندی حکم ایلدیکه ناس زراعتله مشغول اولسونلر وعالی انبارلربنا ایتدیردی ویدی سنه حاصل اولان ذخائردن مقدار کفایه ناسه ویروب باقیسنی سنبلهلریله ضبط وادخار ایلدی تا که قحط بیللری ظهور ایلدی اهالی مصر اولکی سنه نقود اقچه ایله کلوب ذخیره الدیلر ایکنجی سنه حلی وجواهر له الدیلر اوچنجی سنه غلام وجاریه ایله دردنجی سنه دوه وبقر وغنم وسائر حیواناتله وبشنجی سنه ضیاع وعقاراتله التنجی سنه اولادلریله یدنجی سنه کندولری قول اولمق اوزره سندله یوسف علیه السلامدن ذخیره آلوب تعیش ایتدیلر که جمله اموال واولاد یوسف علیه السلامك اولدقدن صکره نفسلریدخی بنده لری اولدی یوسف علیه السلام ملکه اشته حالی کوردك رأیك ندر دیدی ملك بز سکا تابعز دیلدیککی ایله دیدکده همان یوسف علیه السلام حضور ملکده جمله سنی ازادو جمیع اولاد واملاك وامو الارینی صاحبلرینه رد ایلدی اول قحط بلاد کنعانه دخی سرایت ایتمکله یعقوب علیه السلامك اوغللری بابالرینه مصرده برملك وار ایمش غریبا به مرحمت ایدوب ذخیره ویرر ایمش اکر اذن ویررسك بزدخی کیدوب بر (ندا) مقدار ذخیره کتورملم دیدیلر اذن ویروب بنیامینی خدمتنه آلیقودی هر برینه سرمایه ایله محمول برودوه وبنیامین ایچون دخی بردوه ویروب انلرله کوندردی (وجاء اخوة یوسف فدخلوا علیه فعرفهم وهم له منکرون) یوسفك قرداشلری کلوب

تعالینك امر ومحاسبه سیچون قبرلرندن خروج ایدهلر (فقال الضعفاء للذین استکبروا انا کنا لکم تبعا فهل انتم مغنون عنا من عذاب الله من شیء) کفره دن اتباع که رأیده ضعیفلریدر رؤسالرینه کیم متکبرلری ومستغویلریدر دیهلرکه دنیاده بزسزه تابعلرایدك که سزك رأیکزله رسوللری تکذیب ونصایحلرندن اعراض ایدردك اشبو حالتده الله تعالینك عذابندن یرشیء بزدن دفع ایدرمیدیکز (قالوا لو هدانا الله لهدیناکم) اول رؤسا انلره دیدیلرکه اکر الله تعالی بزی ایمانه هدایت ایتمش اولسه بزدخی سزی اکا دعوت ایدردك لکن بزی ضلالتده قودی بزدخی سز کیچون انی اختیار ایتدك (سواء علینا اجزعنا ام صبرنا مالنا من محیص) بزه مساویدر کرکسه جزع ویاصبر ایدهلم بزه عذابدن مهرب ومنجا یوقدر مقاتل ایدر کفره نارده بری برلرینه دیه لرکه کلك جیمعز جزع ایدهلم اویله اولسه بشیوز بیل جزع ایدهلر اونفع ایتمیجك کلك صبر ایدهلم دیوب بشیوز بیل دخی صبر ایدهلر اولدخی نفع ایتمیجك کرك جزع ویاصبر ایدهلم بزه مساویدر هیچ بریله عذابدن قورتلمغه بزه چاره یوقدر دیهلر ❁ محمد بن کعب رضی الله تعالی عنه ایدر بکا خبر ایردیکه اهل نار خزنه یه استغاثه ایدوب رب تعالیدن دیلکز که بزه برکون عذابی تخفیف ایده خزنه دیهلرکه رب تعالیدن بینات ایله سزه رسوللر کلدیمی دیهلرکه کلمشدی خزنه دیهلرکه اویله اولسه الله تعالی یه کندیکز یلوارك خزنه دن برمدد اولمیحق مالکه دیهلرکه رب تعالیدن دیلکل که بزه موت ایرکوره اول ایسه انلره سکسان بیل جواب ویرمیه بیل ایسه اوچیوز التمش کوندر وکون ایسه أبیك یبلجه در بعده انلره ملاحظه ایدوب سز نارده ماکثلرسزدیه چون اندن مأیوس اولهلر بری برلرینه دیهلرکه کلك صبر ایدهلم شایداول بزه نفع ایده نتکیم اهل جنت دنیاده طاعته صبرلری نفع ایتدی وقتا که مدت صبرلری طویل اولوب نفع ایتمدیکن کوره لر برمدت مدیده اتفاقله جزعه مشغول اولهلر آنکدخی نفعن کورمیجك کرکسه جزع ویاصبر ایدهلم عذابدن خلاصه مفید اولمامقده ایکیسی مساویدر دیهلر اول حالتده ابلیس طوروب من بعد کلان آیتده ذکر اولندیغی اوزره انلره سویلیه وقتا که اهل نار انك مقالهسن ایشیدهلر نفسلرینه مقت ایدهلر اول حالتدن ندا اولنهلرکه الله تعالینك سزه مقتی سزك نفسلریکزه اولان مقتدن اکبردر زیرا سز ایمانه دعوت اولندیغکزده کافر اولوردیکز بعده ایکنجی کره ندا ایدوب دیهلرکه یارب بزه وعد ایتدیکك عذابی کوردك ورسوللریکك تصدیقنی سندن ایشتدك بزی کیروایدنیایه کوندر کل که عمل صالح ایشلیهوز زیرا مشاهده ایتدیکمزده شکمز قالمیوب بزه علم یقین حاصل اولمشدر انلره دینله کیم اکر بزدیلسه وزهر نفسه هداسن ویرردك لکن قضام ثابت ووعیدم سبقت ایتدیکه جهنمی جن وناسله طولدیرم اوچنجی کره ندا ایدوب دیهلرکه یارب بزی اجل قریبه تأخیر ایتکه دعوتکه اجابت ورسوللریکه متابعت ایدوز انلره دینله کیم سز یوندن اول دار دنیاده یمین ایدر دیکز که الله تعالی موتایی کیرودیرکور مز دیردیکز دردنجی کره

اکاداخل اولدیلر اول انلری بیلوب انلرائی بیلمدیلر ❁ دینلدیکه مفارقتلرندن برو فرق سنه اولدیغندن یاخود پرده اردندن سویلدیکندن تانیمدیلر یوسف علیه السلام انلره سزکیمارسز بو حوالی آدمنه بکزه مزسز جاسوس اولیه سزدیدی انلر معاذالله بزجله من کنعانده یعقوب اسرائیل الله اولادلریز دیدیلر قاچ قرداشسزدیدی اون ایکی قرداش ایدك بر قرداشمزی کوچکلکده قورد ییسدی بریمز دخی پدرمزك خدمتنده قالدی بزاون قرداش سزدن ذخیره اشتراسنه کلدك دیدیلر سزی بو طرفده بیلور وارمی دیدی انلر بزی مصرده بیلور یوقدر دیدیلر اویله ایسه بریکز بوراده قالسون سز کیدوب اول برقرداشکزی کتورك سزك حالکزی تحقیق ایدیم دیدی انلر قرعه آتوب شمعونه واقع اولمغله انی براقدیلر یوسف علیه السلام انلرك سرمایه لرینی الوب بغدای ویرسونلر دیو امر ایلدی (ولما جهزهم بجهازهم قال ائتونی باخ لکم من ابیکم الا ترون انی اوفی الکیل وانا خیر المنزلین) وقتا که یوسف علیه السلام انلرك وبابالری یانندہ قلان قرداشلری بنیامینك دوه لرینی ذخیره تحمیلیله تجهیز ایتدی اول بابا برقرداشکز بنیامینی بکا کتورك کورمزمیسکز که بن ناسك حقنی تمام ویردم سزه بریوك دخی زیاده ویردم وبن ضیافت ایدنلرك خیرلوسیم دیدی (فان لم تأتونی به فلا کیل لکم عندی ولا تقربون) اکر اول برادرکز ایله بکا کلمزسکز سزکچون ذخیره یوقدر ولایتمکلوب بکایقین اولمیك (قالوا سنراود عنه اباه وانا لفاعلون) انی پدرندن طلب وسعی ایده رز وفعله کتوررز دیدیلر (وقال لفتیانه اجعلوا بضاعتهم فی رحالهم لعلهم یعرفونها اذا انقلبوا الی اهلهم لعلهم

ندا ایدوب دیه لرکه بزی دنیایه چیقار غل که ایشلیو کلدیکمز اعمال فاسده دن بدل عمل صالح ایشلیه وزانلره دینله کیم بزسزی معمر ایتدیکمی بر عمر ایله که انده تذکر ایدن کشی تذکر ایدردی وسزه نذیر دخی کلدی ایمدی نار عذابنی ذوق ایدك که ظالملره نصرت ایدر یوقدر بعده بر زمان مدید مرورندنصکره انلره دینله کیم بزم آیتلریمز سزه تلاوت اولنمز میدی سزایسه انی تکذیب ایدر دیکز انی ایشیدیجك دیه لرکه الآن رحمت اولنورز اول حالتده اعتذار وجهی اوزره دیه لرکه یارب شقاوتمز غلبه ایدوب قوم ضالین اولدق بزی بوناردن کیرودنیایه چیقار غل اکر من بعد کفر ومخالفته عودت ایدرسه وزنفسمزه ظلم ایتمش اولورز اول حالتده انلر زجره اسکات اولنور ومن بعد بکا سویلمکز دینور اویله اولسه انکله رجا ودعالری کسیلور بری برلرینه قارشو طوروب نیاح ایتمکه یونلور جهنم دخی اول وقتده اوزرلرینه برکیلور (وقال الشیطان لما قضی الامر ان الله وعدکم وعد الحق ووعدتکم فأخلفتکم) وقتا که امر عباد دن فراغ ایدیلوب اهل جنت جنته واهل نار ناره کیردیریله نارده شیطان ایچون برمنبر قوریله انس وجنك اشقیاسنه خطیب اولدیغی حالده اکا صعود ایده کفار ائمه لریله انك فتنه اجتماع ایده لر اول انلره خطاب ایدوب دیه کیم الله تعالی سزه وعد حق ایدوب اکا وفا ایتدیکه اول موتدنصکره بعث وجزا اولنمکز ایدی انجاز ایتدی وبن ایسه سزه بعث وحساب یوقدر دیو وعد باطل ایدوب سزی الدادم (وما کان لی علیکم من سلطان) وبنم ایچون اوزریکزه تسلطم یوغیدیکه سزی کفر ومعاصی یه الجا ایدیدم (الا ان دعوتکم) الا بوکه تسویله سزی اکا دعوت ایتدم اول ایسه تسلط دکلدر (فاستجبتم لی) سزایسه بکا اجابته مسارعت ایتدیکز (فلا تلوموننی ولوموا انفسکم) ایمدی بنی دعوتم سببیله لوم ایتمکز زیرا عداوتن تصریح ایدن بونك کبیله لوم اولنمز بلکه کندیکزه لوم ایدك که بکا اجابت ایدوب ربکزه اجابتی ترك ایتدیکز (ما انا بمصرخکم وما انتم بمصرخی) نه بن اغاثه یه ونه سز بکا اغاثه یه قادر دکلرز که بری بریمزی ناردن چیقاره بیله وز (انی کفرت بما اشرکتمون من قبل) اشبو کونده تبری ایتدم اندنکه الله تعالی یه عبادتده یوندن اول دنیاده بنی اکا اشراك ایدردیکز (ان الظالمین لهم عذاب الیم) کفر ومعصیتله نفسلرینه ظلم ایدنلره عذاب وجیع واردر اشبونك امثالی حکایتده سامعینی ایقاظ واردر که انکله نفسلرین محاسبه وعواقبلرین تدبر ایده لر (وادخل الذین آمنوا وعملوا الصالحات جنات تجری من تحتها الانهار) مؤمن اولوب اداء فرائض ونتهاء محارم ایتمکله صالح اولنلر جنتلره ادخال اولنورلر که اشجارینك التدن اجناس مختلفه نهرلر جاری اولور (خالدین فیها باذن ربهم) الله تعالینك اذن وامریله انده دائمین اولدقلری حالده (تحیتهم فیها سلام) انلرك انده بری برلرینه تحیتی ویاخود ملائکه نك انلره تحیتی سلامدر (ألم تر کیف ضرب الله مثلا کلمة طیبة کشجرة طیبة) یامحمد بیلمزمیسنکه الله تعالی نیجه ضرب مثل ایتدی کلمهٔ طیبه یی که

يرجعون) يوسف عليه عليه‌السلام ذخيره تكييله مأمور غلمانه ديديكه انلرك ذخيره ايچون ويردكلرى سرمايه‌لرينى ❁ كه سخيتان وبر مقدار اياق قاپى ايدى انلرك خبرى يوغيكن ❁ يه يوكلرينه قويك شايدكه اول بضاعه لرينك ردنى اهللرينه وصوللرنده بيلوب بنيامين ايله برابر رجوع ايده‌لر (فلما رجعوا الى ابيهم قالوا يا ابانا منع منا الكيل فارسل معنا اخانا نكتل وانا له لحافظون ❁ وقتا كه بابالرينه رجوعله واردقلرنده ديديلركه اى بابامز اكربنيامينى كوندرمز سك بزه ذخيره كيلى منع اولندى بزمله قرداشمزى كوندركه ذخيره اله‌لم بزانى حفظ ايديجيلردنز (قال هل امنكم عليه الا كما امنتكم على اخيه من قبل فالله خير حافظا وهو ارحم الراحمين) يعقوب عليه‌السلام اوغللرينه ديديكه بن سزى انك اوزره امينمى ايدرم اويله‌مى سزه امانت ايده‌يمكه مقدم قرنداشى حقنده دخى بز خفظ ايده‌رز ديديكز ايدى حفظ ايديجيلكده الله تعالى خيرلودرا كاتوكل ايده‌رمكه اول ارحم الراحمينددر (ولما فتحوا متاعهم وجدوا بضاعتهم ردت اليهم قالوا يا ابانا مانبغى هذه بضاعتنا ردت الينا ونمير اهلنا ونحفظ اخانا ونزداد كيل بعير ذلك كيل يسير) وقتاكه متاعلرينى آچدقلرنده كوتردكلرى سرمايه‌لرينى رد اولنمش بولديلر ديديلركه اى پدر بوندن زياده نه احسان استيه‌لم كه ذخيره (ديو) المق ايچون كوتوردكمز سرمايه بزه كرورداولنمش بز بوا كراملة كروملكه كيدرز واهلمزه طعام كتوررز كيدوب كلكده قرداشمزى حفظ ايده‌رز وانى برابر كتورمزله بر دوه يوكى ذخيره زياده آلورز زيرا بو كتوردىكمز ذخيره

اول شهادت كلمه‌سيدر وياهر كلمهٔ جيله درتسبيح وتحميد واستغفار وتوبه واذان ودعوت كبى شجرهٔ طيبه كبى قيلديكه انكله مراد نخله‌در (اصلها ثابت وفرعها فى السماء) كه اول شجره‌نك اصلى برده ثابتدر فرعى ايسه يعنى اعلاورأس واغصانى سماجانبنه مرتفعه درك ذلك كلمهٔ طيبه‌نك اصلى مؤمنك قلبنده معرفت وتصديقله راسخدر چنانكه انى تكلم ايده اول عروج ايدر الله تعالى عندنده محل قبوله ايرنجه اكا حجاب ومانع المز (تؤتى اكلها كل حين باذن ربها) كه اول شجرهٔ طيبه ثمرنى رب تعالينك اراده وتكوينى ايله ويررهروقتنده كه اول انى اكا تعيين ابتدى ❁ دينلديكه اول حينله مراد سنهٔ كامله درزيرا كه نخله هرسنه‌ده بركر ميوه‌لنورو ياخود مرادانك وقت اطلاعندن وقت صرامنه دكيندركه اول التى آيدر وياخود حين ظهورندن ادراكنه دكدركه اول درت آيدر وياخود اكل اولنمسى وقتندن صرامنه دكدركه اول ايكى آيدر وياخود مرادهر غدوه عشيه درزيرا انك ثمرى ليل ونهارده صيف وشتاده ينوريا تمر ويارطب ويابسر اولديغى حالده كذلك مؤمنك عملى نهارك اولنده وآخرنده صعوددن زائل اولمزو بركت ايمانى هروقتده اكا يررابدا كسلمز ❁ دينلديكه ايمانى شجره‌يه تمثيلده حكمت اولدركه شجره نك كينونتى اوچ شيئله درعرق راسخ واصل قائم وفرع عالى ايله‌در كذلك ايمانك تمامى اوچ شيئله‌در تصديق قلب وقول لسان وعمل اركانله‌در ❁ دينلديكه كلمهٔ طيبه‌يى اشجار بينده نخله‌يه تشبيهده حكمت اولدركه زيرا نخله اشجارك انسانه اشبهيدرشول حيثيتدنكه رأسى كسلسه قورر اما كه سائر اشجار انكله قورىمزبلكه جوانبندن شاخلنور ونخله‌نك يمش ويرمسى القاحله‌در مرأة نك حلى جاعله اولمسى كبى واول آدم عليه‌السلام طينه‌سى فضلندن خلق اولنوبدر اول اجلدن پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم عمه‌كز نخله‌يه اكرام ايدك ديمشدر (ويضرب الله الامثال للناس لعلهم يتذكرون) الله تعالى ناسه ضرب امثال ايدر تاكه انكله متعظ اوله‌لر زيرا انى ضربده زياده افهام وتذكير واردر شول سببدنكه اول معانيى تصويردر (ومثل كلمة خبيثة كشجرة خبيثة اجتثت من فوق الارض مالها من قرار) وكلمهٔ شرك مثلى شجرة حنظل ويا ثوم وكشوت مثليدركه انك عروقى قريبه اولديغندن فوق ارضدن اول اقتلاع ايديلوريرده اصل ثابتى وياسمايه صاعد فرعى يوقدرادنای ريح انى يرندن ايرغورر كذلك كلمهٔ كفرك خبرده اصلى واعمال صالحه دن فرعى يوقدركه محل قبوله صعود ايده بلكه باطل اولديغيچون عن قريب مضمحل اولور (يثبت الله الذين آمنوا بالقول الثابت فى الحياة الدنيا وفى الآخرة) الله تعالى مؤمنلرى دنياده وقبرده قول ثابت اوزره تثبت ايدركه اول (لا اله الا الله) كلمه سيدر اما حياة دنياده ثباتلرى اولدركه چوخان بربلايه مبتلا اولسه‌لر دينلرى اوزره ثابت اولوب مرتد اولمزلرا كرچه انواع عذابله تعذيب اولنورلرسه‌ده اما آخرتده انك اوزره ثابت اولمارى قبرده منكر ونكير بندن ودينندن ونبيسندن سؤال ايتدكلرنده ربم الله تعالىدر ودينم اسلامدر ونبيم محمددر

قیلدلر (قال لن ارسله معکم حتی تؤتون موثقا من الله لتاتنی به الا ان یحاط بکم فلما اتوه موثقهم قال الله علی ماتقول وکیل) یعقوب علیه السلام دیدیکه بن انی سزکله کوندرم تاکه انی بکا کتورمکه الله تعالادن عهد ومیثاق ایده سز مکرکه هلاك سزی احاطه ایدوب چاره سزقاله سز وقتا که بدرلرینه عهدلرنی ویردیلر یعقوب علیه السلام الله تعالی بزم عهد وقوللریمزه شاهددر دیدی (وقال یابنی لاتدخلوا من باب واحد وادخلوا من ابواب متفرقة وما اغنی عنکم من الله من شیء ان الحکم الا لله علیه توکلت وعلیه فلیتوکل المتوکلون) انلر مصره عازم اولدقلرنده یعقوب علیه السلام انلره دیدیکه ای اوغللرم شهر مصره جمله کز برقپودن کیرمیك که سزه نظر اصابت ایتمسون بلکه متفرق قپولردن بشقه بشقه کیرك حال بوکه الله تعالانك قضاسندن برشیء دفعه قدرتم یوقدر حکم انجق الله تعالی ایچوندر بنم توکلم اکادر توکل ایدیجیلر دخی اعتمادلرینی کلیا اکا ایتسونلر (ولما دخلوا من حیث امرهم ابوهم ما کان یغنی عنهم من الله من شیء الا حاجة فی نفس یعقوب قضیها وانه لذو علم لما علمناه ولکن اکثر الناس لایعلمون) وقتا که انلر مصره بابالرینك امر ایتدیکی وجهله متفرق قپولردن کیردیلر رأی (تبیان) (ثانی) (۳٤) یعقوب اوزره الله تعالینك قضاسی اولان شیدن قورتلمدیلر ﴿ کسرقت اسنادیله مکدر ویعقوب علیه السلامك مغمومیتنه باعث اولدیلرکه تدبیر یعقوب فائده ایتمدی ﴾ انجق یعقوب علیه السلامك حاجتی اولان نظردن محافظه یی وصیت ایلدی تحقیق یعقوب بزم اکا وحیله تعلیم ایلدیکمز علمك

دیو جواب ویرملریدر ﴿ پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدرعبدقبره قونوب اصحابی انك قتلدن کتدکلرنده هنوز تعللری قرعنی ایشیده طوررکن ایکی ملك کلوب انی اقعاد ایدرلر اشبو رجل یعنی محمد حقنده نه دیردك دیو سؤال ایدرلر مؤمن ایسه دیرکه شهادت ایدرینکه اول الله تعالینك عبد ورسولیدر بعده اکا دینورکه نارده کی مقعدیکه نظرایتکه الله تعالی اندن بدل مقعدیکی جنتده ایلدی اویله اولسه ایکیسنه دخی نظرایده اندن قبری طول وعرضندن یتمشر ذراع ککیشدیریله وا کرمیت منافق ویاکافر ایسه اول رجل حقنده نه دیرسن دینلدکده دیه که بیلمزین ناس دیدیکن بندخی دیردم اکادینله که بیلمدك اندن اکادموردن مطرقه ایله برکزین اوریله انکله اول برصیحه ایده که قربنده اولان ثقلیندن غیری انی ایشیده حدیث آخرده ایدر اشبو ذکر اولنان دنصکره مؤمنه دینورکه ایمدی کویکو اویخوسین ایوغل که انی احب اهلندن غیری احدا ویارمز حتی بعثه دکین انده راحتده اوله ومنافق وکافرانی بیلمزین دیدیکنده اذن آلهی ایله یرانك اوزرینه یومیلور حتی که اضلاعی بری برینه کیرر تابعثه دکین عذابده قالور (ویضل الله الظالمین) الله تعالی نفاق وکفرله نفسلرینه ظلم ایدنلری قبرلرنده جواب صوابه هدایت ایتمز (ویفعل الله مایشاء) بعضی تثبیت وبعض آخری تضلیلدن دیلدیکن ایشلر اکا اعتراض ایدر اولمز (الم تر الی الذین بدلوا نعمة الله کفرا) کورمزمیسن شونلریکه الله تعالینك نعمتنه شکری کفره تبدیل ایتدیلر ﴿ دینلدیکه انلرله مراد اهل مکه در ونعمة الله ایله مراد محمد صلی الله تعالی علیه وسلم دریعنی الله تعالی انلری حرمنده اسکان ایدوب بیت شریفنك قوامی قیلدی وانلره ابواب رزقی توسیع ایدوب محمد علیه السلام ایله شرف ویردی انلر ایسه بو نعمتلره شکردن بدل کفری اختیار ایدیجك حق تعالی انلره یدی ییل قحط ایرکوردی ویوم بدرده انلرك کیمن مؤمنلره اسیر وکیمن قتل ایتدردی (واحلوا قومهم دار البوار) وکندیلره تابع اولان قوملرین دارهلاکه انزال ایتدیلر (جهنم یصلونها) که اول جهنمدر اکا کیررلر (وبئس القرار) اول ایسه نه چرکین قرارکاه اولور (وجعلوا لله اندادا لیضلوا عن سبیله) انلر الله تعالی یه امثال قیلدیلرکه ناسی انك سبیلندن اضلال ایدهلر (قل تمتعوا فان مصیرکم الی النار) انلره دیکلکه شهواتکزله ویاعبادت اوثانله تمتع ایدك که یوم قیامتده قرارکاهکز ناردر (قل لعبادی الذین آمنوا یقیموا الصلاة وینفقوا مما رزقناهم سرا وعلانیة من قبل ان یأتی یوم لابیع فیه ولاخلال) بنم مؤمن قوللریمه دیکلکه صلاتی ارکان وسنن رعایتیله ادا ایتسونلر وبزم انلره ویردیکمز اشیادن سرده وعلانیده مستحقینه انفاق ایتسونلر یعنی صدقه یی سرده وواجبی علانیده ویرسونلر شول کونکه کلمسندن اولکه انده مبایعتله انتفاع اولنمز بلکه لوجه الله انفاق ایله اولنور ومخالله ایله ده انتفاع اولنمز بلکه اعمال صالحه ایله اولنور (الله الذی خلق السموات والارض) الله تعالی اول قدیردرکه سموات وارضی خلق ایتدیکه اول انك

صاحبی اولمغله سزدن بر شیئی دفعه قادر دکلم دیمشیدی لکن ناسك اکثری تقدیر تدبیره غالب اولدیغنی بیلمزلر (ولمادخلوا علی یوسف اوی الیه اخاه قال انی انا اخوك فلا تبتئس بما کانوا یعملون) وقتا که یوسف علیه السلامه داخل اولدیلر قرنداشی بنیامینه کندو یانده مکان ویردی بن سنك قرنداشك یوسفم قرداشلرکك بزه ایتدکلری اذایه محزون اولمه دیدی ❁ مرویدرکه یوسف علیه السلام نقابله تختنه اوتور مشیدی بونلره سؤال ایتدی کیملرسکز دیوانلر کنعانیلرزکه قرداشکزی کتورك دیوامر ایتمشیدکز پدرمزدن استیوب عهد وپیمانله کتوردك دیدیلر یوسف علیه السلام بیلدم اوتورك دیدی وامر ایلدیکه التی سفره کتوروب اوکلرینه قویدیلر هر ایکی اناباباً برقرداشلر برسفره یه اوتورك دیدی بووجهله اوتوردقلرنده بنیامین یالکز قالدی اغلامغه باشلیوب بیهوش اولدی یوزینه کلاب سرپوپ کندویه کلدکده ای جوان کنعانی سکانولدیکه بیهوش اولدك سؤالنده بنیامین ای ملك هرکس کندولام قرنداشیله اوتورسن بیوردیغکزده بنمدخی یوسف نامنده بر قرنداشم وارایدی خاطرمه کلدی شمدی اولیدی برابر اوتوررکن دیو آغلمق کلدی یوسف علیه السلام امدی کل بن سنك قرنداشك اولدیم بنمله طعام ایله دیو پرده اردنه الدی یوسف طعامه ال (وبونك) اوزاتدقده دقتله نظرایدرکن بنه بکایه باشلدی یوسف علیه السلام شمدی نیچون آغلرسن دیدی بنیامین ای ملك سزك الکز قرداشم یوسفك الله بکزر دیمکله یوسف علیه السلامك طاقتی قالمیوب یوزندن نقابی رفع وبن سنك قرنداشك یوسفم

وحدانیتنه وکمال قدرتنه دلالت ایدر (وانزل من السماء ماء فاخرج به من الثمرات رزقا لکم) وسمادن یغمور ایندروب انکله انواع ثمار دن اخراج ایتدیکه دنیاده معیشتکزه اول سبب اوله ویاخود اول یغمورله سزه رزق اخراج ایلدیکه اول کرکسه مطعوم ویاملبوسدر (وسخر لکم الفلك لتجری فی البحر بامره) وسزکیچون سفاینی تسخیر ایتدیکه انك مشیتیله توجه ایتدیککز جانبه اول جاری اوله (وسخر لکم الانهار) وسزکیچون نهرلردخی تسخیر ایتدیکه انتفاع وتصرفکزه معدّ اوله ❁ دینلدیکه اشیواشیایی تسخیریله مراد اتخاذی کیفیتی تعلیمدر (وسخر لکم الشمس والقمر دائبین) وشمس وقمری دخی دائبین اولدقلری حالده سزه تسخیر ایتدیکی اول ایکیسنك صنوئیله نفعلنورسز وجریانیله شهور وسنین حسابنی بیلورسز ومکوناتدن اصلاح ایتدیکی شیئله تعیش قلیلورسز (وسخر لکم اللیل والنهار) ودخی لیل ونهاری تسخیر ایتدیکه ضیاو ظلمت زیاده ونقصانله تعاقب ایدرلر تاکه لیلده منام واستراحت ایچون استقرار ایده سز ونهارده معاش وحوایجکز طلبنه کیده سز (وآتیکم من کل ما سألتموه) وسزه هرشیئدن احتیاج اولوب لسان حال ایله سؤال ایتدیکز شیئی ویردی (وان تعدوا نعمة الله لا تحصوها) اکر سز الله تعالینك سزه انعام ایتدیکی نعمتك انواعنی عدایتمك مراد ایتسکز اکا طاقتکز اولمیدی فکیف که انك افرادنی عدایده بیله سر زیرا که اکا حد ونهایت یوقدر (ان الانسان لظلوم کفار) جنس انسان نعمته ظلم ایدیجیدر شکرندن غافل اولمسیله ویانفسنه ظلم ایدیجیدر انی حرمانه عرض ایتمسیله واول شدیدالکفراندررب تعالینك نعمتلرینی ستر ایدرکه اول جمع ومنع ایدر ❁ دینلدیکه ظلوم اولدرکه اکا انعام ایتمیانه شکر ایده وکفار اولدرکه منعمنی انکار ایده ❁ فصل ❁ امام ابوحامد محمد الغزالی علیه رحمة الله علی التوالی احیاء علومنده ایدر معلوم اوله که هر برشیئکه دنیاده خلق اولندی عبدا یچون آخرت سعادتنه واصل اولمغه آلتدر اکرانی طاعتده استعمال ایدرسه اول استعمال ایتدیکی اسبابده کی نعمته شاکر اولورواکر استعمالی ترك ایدرسه ویاانی معصیت طریقنده استعمال ایدرسه اول نعمته کافر اولورهرکیم که برشیئی ماخلق له سنده استعمال ایتمیه ویامراد اولمیان وجهاوزره استعمال ایده اندهکی نعمته کافر اولوراولکه بدیله غیری ضرب ایده بدنعمته کافر اولور زیرا که یدك ماخلق له سی کشی انکله کندیدن مهلکاتی دفع ومنافعی اخذدر یوخسه انکله غیره اضرار دکل واولکه نامحرم یوزینه نظر ایده کوزوکونش نعمته کافر اولور زیرا کورمك ایکیسیله تمام اولور والحال اول ایکیسنك ماخلق له لری دین ودنیایه نفعلو اولان کوریله وضرر لودن صاقنیله اول ایسه اول ایکیسن مراد اولمیان شیئده استعمال ایتدی زیرا که دنیاده واسبابنی خلقله مراد عبادانکله الله تعالیه وصوله استعانت ایده لرواکا وصول ایسه غرور دنیادن تباعد ایدوب اکا انس ومحبته در لکن انس دوام ذکرله ومحبت دوام فکردن حاصل اولور معرفته دروذکر وفکره دوام ایسه بدنك دوامیله دروبدنك دوامی ایسه ارض وماء وهواوغذا ایله دروبونك تمامی ایسه ارض وسمانك وسائراعضاء ظاهره وباطنه نك خلقیله در

دیدکده بنیامین اکا صاریلوب سندن مفارقت ایتم دیدی یوسف علیه السلام سنی آلیقومغه چاره یوقدر مکر بر شیئله سنی متهم ایدوب الیقویم دیدی بنیامین راضی اولمغله امدی برادرلر یکه کیت وبواسراری فاش ایتمه دیدی (فلما جهزهم بجهازهم جعل السقایة فی رحل اخیه ثم اذن مؤذن ایتها العیر انکم لسارقون) وقتا که یوسف علیه السلام

وبونك کلیسی بدن ایچوندر وبدن ایسه مطیهٔ نفسدر والله تعالی یه رجوع ایده جك طول عبادت ومعرفتله نفس مطمئنه در ❁ معلوم اولهکه اهل آخرت حقنده مال واهل وولد واقارب وعز وجاهك نعمت اولمسی شول وجهدندرکه اشبو اسباب جناح مبلغ وآلتی مسهله مجراسنه جاری اولور اما مالك نعمت اولمسی زیرا فقیرك کفایه سی اولمسه علم وکمال طلبنده مثلی شجاع مثلیدرکه سلاحسز جنکه کیده اول اجلدن پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم دیدیکه مال صالح رجل صالح ایچون طاعته نه کوچك عون اولور برکسه که مالی اولمیه اوقاتی ضرورات معیشت طلبنده کچورر وانکله ذکر وفکردن قالورواما اهل وولد صالحه حاجتك وجهی خفی اولمز پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم دیدیکه مؤمن حقنده مرأهٔ صالحه دین امرینه نه کوچك عون اولور وولد صالح حقنده دیدیکه برمؤمن وفات ایتسه اوچ خصلتدن غیری عملی کسیلور انك بری ولد صالحدر انکچون دعاقیلور واما اقارب کشی یه الوکوز کیدر اقاربی کثیر اولان کشی یه امور دنیادن مهمات دینیه انلر سبیله آسان اولور واما عز وجاهك نعمت اولمسی زیرا انکله نفسندن ذل وضیمی کیدرر ظالم وعدودن خوفی وارایسه انکله دفع اولور اشبو قصد اوزره ملك وسلطنتلری اولمیان انبیاء سلاطین عندنده جاهلری اولمغه رغبت ایدرلردی علماء دین دخی کذلك یوخسه تناول دنیا ایچون دکل معلوم اولهکه انسانك فضائل بدنیه یه مثلا صحت وقوت وطول عمره شدت حاجتی اولدیغنده خفایوقدر زیرا علم وعملك تمامی انکله در فضائل بدنیه دن جمال برامر مستحقر قلیل الغنی ایکن بنه خیر اندندر دنیاده نفعی اولدیغنه خفایوقدر وآخرتده نفعی ایکی وجهدندر بری بودرکه جیلك حاجاتی اجابته اقرب وجاهی صدورده اوسعدر وهرشیئکه قضاء حاجات دنیویه یه معین اولهکه انکله حاجات اخرویه یه دخی ایریشیلور وجه ثانی اولدرکه اکثریا جمال کمال نفسه دلالت ایدرزیرا چان نور نفسك اشراقی تمام اولهظاهر بدنه طلوع ایدر اول اجلدن اصحاب فراست مکارم نفس معرفتنده هیأت بدنه تعویل ایدوب وجه وعین مرأت باطندر دیدیلر زیرا که غضب وسرور وغم اثری انده ظاهر اولور ❁ دینلدیکه طلاقت وجه نفسده اولان شیئك عنوانیدر زیرا پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم دیدیکه ❁ اطلبوا الخیر عند حسان الوجوه ❁ کوزل یوزلولر عندنده خیر طلب ایدك وجالدن مراد اول دکلدرکه شهوتی تحریك ایده زیرا که اول انوثتدر بلکه انکله مراد ارتفاع قامتده استقامت ولحمده اعتدال واعضاده تناسب وخلقت وجهده تناصفدرکه اکا نظر دن طباع نفرت ایتمیه معلوم اولهکه صحت بدن نعم الهیه دن رتبهٔ متأخره ده برنعمتدر اکر انك اسبابی استقصا اراده اولنسه اکا قدرت اولمیدی لکن اسباب صحتك بریسیکه اکلدرانك تمامی اسبابندن برنبذه ذکر ایده لم اکل برفعلدر وهرفعل حرکتدر وهرحرکت ایچون برجسم متحرکدن لابددرکه اول اکا آلت اوله واول آلت ایچون حرکته قدرتدن لابددر وحرکت اراده دن ومراد علم وادراکدن واکل ایچون

قرداشلرینك ذخیره ومالزمه لرینی تجهیز ایتدکده انلرك خبرلری یوغیکن بنیامینك یوکنه ذخیره اولچدکلری جواهر ایله مرصع مشربه یی قودردی وشهردن چیقدقلری حالده آردلرندن برمنادی ایریشوب ای قافله طورك که سز بسار قلرسکز دیوندا ایدوب انلری الیقودی (قالوا واقبلوا علیهم ماذا تفقدون) اولاد یعقوب انلری قارشولیوب نه غائب ایتدیکز دیدیلر (قالوا نفقد صواع الملك ولمن جاء به حمل بعیر وانا به زعیم) اول مأمورلر دیدیلر که ملکك ذخیره اولچدیکمز مشربه سنی غائب ایتدك کیمکه انی کتوررسه بردوه یوکی ذخیره ویررز ومنادی بندخی اکا کفیل دیدی (قالوا تالله لقد علمتم ما جئنا لنفسد فی الارض وما کنا سارقین) اخوهٔ یوسف دیدیلر که الله حقیچون سز بیلورسزکه بزارض مصرده فساد ایتمکه کلدك وبزسارق لردن دکلز بزامین کیمسه لرز ❁ که مقدم بزم سرمایه مزی یوکزه قونمش بولوب کیرو کتوردك ویولده دوه لر مزك اغزینی باغله رزکه کیمسه نك اکینه ضرر ایتمیه لر دیو (قالوا فما جزاؤه ان کنتم کاذبین) اول مأمورلر اکر سزسارق لر دکلز دیدیککز قولکزده کاذبلر ایسه کنز اول سارقك جزاسی ندر دیدیلر (قالوا جزاؤه من وجد فی رحله فهو جزاؤه کذلك نجزی الظالمین) اولاد یعقوب

مأ کولدن ومأکول ایچون اصلدن وانی اصلاح ایدرصانعدن لابددر ❁ اما اسباب ادراك خلقنده کی نعم الله بیانی اولدرکه ❁ حق تعالی نباتی خلق ایتدیکه اول وجوده جمرومدر وحدید ونحاس وسائرنما واغتذائی اولمیان جواهردن اکملدر زیراکه نباتده برقوت خلق اولنوبدرکه انکله غذایی ارضده کی اصل وعروقی جهتندن کندویه جذب ایدر اکر اصلی جهتندن غذاسی منع اولنسه جهت اخرادن غذاطلبنه امکانی اولمز قوررایمدی اول انسانه نسبتله ناقصدر زیراکه الله تعالی انسانده غذاسنی طلب ایچون آلت احساس وآلت حرکت خلق ایتدی ایمدی حواس خمسه که آلت ادراکدر هربرنده حق تعالینك خلق ایتدیکی نعم وحکم ترتیبنه نظرایتکه انك اولکیسی حاصهٔ لمسدر خلق اولندیکه نارمحرقه ویاسیف جارح مس ایتسه انی حس ایدوب اندن بعیداوله اشبوحاصه دن هیچ برحیوانك انفکاکی متصور دکلدر لکن بونکله بدنه ماس اولان حس اولنور یوخسه بعیدومفارق اولان دکل اویله اولسه بدندن بعیدك ادراکنه حاسهٔ اخرایه احتیاج اولدیکه اکاشم دینور انکله رایحه ادراك اولنورالابوکه قنغی جانبدن کلدیکی بیلنمز اویله اولسه بصرخلق اولندیکه انك جهتی کوریله لکن بونکله وراء حجابده کی شیٔ ادرارك اولنمز وراء حجابده عدو اولسه یانه کلمینجه بیلنمز شرندن قاچوب قورتلمز اویله اولسه حاسهٔ سمع خلق اولندیکه انکله وراء جداردہ کی اصوات وجریان حرکات ادراك اولنه وبونك هیچ بری مفید اولمزدی اکرحاسهٔ ذوقا ولمسه زیراغذا واصل اولدیغنده موافق ویا مخالف ایدیکی ادراك اولنمسه مخالف شیٔ اکلیله هلاکه اریشیلوردی بعده بونك کلیسی مفید اولمزدی اکرمقدمهٔ دماغده حس مشترك دینورادراك آخرخلق اولنمسه که انده حواس خمس مذکوره جمع اولور اکراول اولمسه انسانه امرطویل اولوردی چونکه برشیٔ اصفرا کل ایدوب انی مرّ وطبعنه مخالف بولمغله ترك ایتسه مرهٔ اخراده انی کوردیکنده مضرایدیکن بیلمزدی ثانیا ذوق ایتمینجه انك مرّ وحلو ایدوکن بیلمزدی ایمدی انی بیلسی حس مشترکله در زیرا عین انجق صفرتی وذوق انجق مرارتی ادراك ایدر غیری دکل ایمدی برحاکم لازم اولدیکه عندنده صفرت ومرارت جمع اوله حتی که صفرتی ادراك ایتدیکنده مرایدیکنه حکم ایدوب ثانیا تناولدن امتناع ایده بونك جله سنده حیوانات انسانه مشارك اولور زیرابوحواسك کلیسی شاملده دخی موجوددر اکربونکله قالنسه انسان سائر حیوانات کبی نقصان اوزره اولوردی زیرابهیمه حیله ایله طوتیلور بیلمزکه حیله یی نوجهله دفع ایده ویاقید اولندیغنده نیجه قورتیله وکاهی حالده استلذاذ ایتدیکی شیئ اکلمله ثانی حالده مریض ومرد اولورزیراکه عواقبی ادراك ایتمز اویله اولسه حق جل وعلا انسانی سائر حیوانات دن تمییز ایچون صفت اخری ایله تکریم ایتدیکه اول عقلدرکه انکله اطعمه نك ضرر ونفعن بیلور وعواقب اموری تأمل قیلور واطعمه نك اعداد اسباب وتألیف وطبخی کیفیتن ادراك ایدوب سبب صحتی اولان شیٔ اکلده

دیدیلرکه اول سرقت اولنان شی کیمك یوکنده بولنورسه پدریمزك شریعتنده اول سارق اول سرقه صاحبنك برسنه کوله سی اولوراشته سرقه ایله ظلم ایدنلره بز بویله جزا ایدرز (فبدا باوعیتهم قبل وعاء اخیه ثم استخرجها من وعاء اخیه کذلك کدنا لیوسف ما کان لیأخذ اخاه فی دین الملك الاان یشاءالله ترفع درجات من نشاء وفوق کل ذی علم علیم) علی قول انلری چویروب سرایه کتوردیلر یوسف علیه السلامك حضورنده بنیامیندن مقدم قرداشلرینك یوکلرینه باقدیلر صکره یوسفك قرنداشنك یوکندن مشربه یی چیقاردیلر و بنیامینی یوسف علیه السلامه اسیر ایتدیلر انلر مقدم یوسفه کید ایتدکلری کبی بزدخی وحیله انلره کید ایتمکی تعلیم ایتدك ملك مصر شریعتنده بوسرقه تهمتیله قرنداشنی اخذ ایتمك یوغیدی بلکه ضرب وتغریم ایدی لکن الله تعالی مراد ایتدیکه باباسی شریعتی اوزره انی اخذ ایده دیلدیکمز کیمسه نك علمله درجاتی رفع ایدرزهرعلم صاحبنك فوقنده عالم واردرتالانهایه علم الله وارنجه (قالوا ان یسرق فقد سرق اخ له من قبل فاسرها یوسف فی نفسه ولم یبدها لهم قال انتم شرمکانا والله اعلم بما تصفون) اولاد یعقوب علیه السلام اکر بنیامین خرسزلق ایتدیسه بوندن مقدم انك قرنداشی یوسف دخی سرقه ایتمشیدی دیدیلر (عقلیله) بونلرك بومقاله لرینی یوسف علیه السلام نفسنده کزلیوب انلره اظهار ایتمدی وکندو کندویه دیدیکه سز پدریکزك اوغلنی چالوب آلمدن جدا ایلدیککز چوق برتر خرسزلقدر الله تعالی بیلورکه اول سزك وصف ایتدیککز کبی

عقلیله تفعلنور اشبو عقلك اخس فوائدیدر اما کهانك فائدهٔ کبراسی حق تعالینك ذات وصفات وافعالی معرفتیدر اویله اولسه حواس خمس انك حقنده جواسیس واصحاب اخبار وموکلین نواحیٔ مملکت منزله سنده اولور انك بری اخبار الوان وبری اخبار اصوات وبری اخبار روایح وبری اخبار طعوم وبری اخبار حر وبرد ولین وصلابت امرینه مؤکل اولور بعده هر بری اقطار ارضدن اقتناص ایتدیکی اخباری حس مشترکه تسلیم ایدر وحس مشترك ایسه مقدمهٔ دماغده قاعددر باب ملکده صاحب قصص کبیدرکه نواحیٔ عالمدن ورود ایدن قصصی جمع واخذ ایدروظن اولنمسونکه بونکله حواس مذکوره نك عجائبی استیفا اولنه بلکه حواسك بریسی که بصردر عین ایسه اکا آلتدر اون طبقات مختلفه اوزره ترکیب اولنوبدر انك بعضی رطوبات وبعضی اغشیه در واول اغشیه نك بعضی نسیج عنکبوت وبعضی مشیمه کیدر واول رطوباتك بعضی یمورطه بیاضنه بکزر وبعضی جده بکزر واول طبقات عشره دن هر برینك برصفت وصورت وشکل وهیئت وعرض وتدویر وترکیبی واردر حتی اکر اول طبقاتك ویاهر طبقه نك صفاتندن برصفتنه خلل ایرسه بصر مختل اولوب اطباو کحالون انك علاجندن عاجز اوله لردی اشبو حاسهٔ واحده ده حاسهٔ سمعی وسائر حواسی اکا قیاس ایت بلکه حس بصرده وطبقاتنده کی حکم ونعم ذکری ممکن اولمزکه برنیچه مجلداتنده استیفا اولنه حالبوکه انك جله سی برجوزهٔ صغیره اوزره زیاده اولمز جمیع بدن وسائر اعضاده اولان عجائبی اکا قیاس ایت اشبو ذکر اولنان ادراکات خلقنده کی نعم الهیه ده مرادمزدر ❁ اما ارادت خلقنده کی نعم الله ذکرنده ایدر اکر غذایی ادراك ایچون بصر خلق اولنوب لکن طبعده اکا میل وشوق وشهوت خلق اولنمسه بصر معطل اولوردی تنکیم بعض مریض طعامی کورر واول اکا انفع اشیا ایدیکن بیلور ایکن اکا شهواتی اولمدیغندن انی تناول ایتمز بصر وادراکی معطل قالور اویله اولسه حق جل وعلا انسانده شهوتی خلق ایدوب انسان اوزره انی تسلیط ایتدی تاکه انکله طعام تناولنه مضطر اولوب غذائله باقی اوله اشبو امرده سائر حیوانات دخی انسانه مشارکدر بعده اشبو شهوت حاجت دکلویی اخذ نصکره ساکن اولمسه اسراف ونفسنی اهلاکه مؤدی اولور اویله اولسه الله تعالی کراهتی خلق ایتدیکه شبع عندنده اکلی ترك ایده یوخسه زرع کبی اسافلنه صب اولنان مائی جذب ایدر فاسد اولور وانسانده بدنی بقاسیچون شهوت اکل خلق اولندیغی کبی نسلی بقاسیچون شهوت وقاع دخی خلق اولندی بوندنصکره جوانبدن کلان مهلکاتی دفع ایچون انسانده غضب خلق اولندی زیرا اکر غضب اولمسه آفاته عرضه اولوردی وغذادن حاصلی التدن آلنوردی زیرا انی هرکشی اشتهایدر بعده شهوت وغضب حالنده کی نفع وضره داعی اولوب مآلده کی یه نفعی اولمدیغندن الله تعالی عقل اشارتی تحتنده مسخره ارادت اخری خلق ایلدیکه اول معرفت عواقبدر انکله انسان بهایمدن ممتاز اولدی ❁ اماقدرت وآلات

اوررسم نرده حامله وارایسه حملی وضع ایدر یوسف علیه السلام کوردیکه روبیل غضبلندی یوسف کوچك اوغلنه وارروبیلك ارقه سنه الیکی وضع ایله دیدی همان وضع ایتدیکی حالده غضبی تسکین اولدی قرداشلرینه باقوب بکا قتقکز مس ایلدیکز دیدی انلر بزطوقمدق دیدیلر اول خدا حقیچون بوبلده ده آل یعقوب واردر دیدی واقعا بو روبیلك غایت شدید صدالی وارایدیکه ایشیدن حامله وضع حمل ایدردی وبو آل یعقوب غضبه کلدکده ینه کندولردن بری انی مس ایدرسه تسکین اولوردی ایکنجی دفعه روبیل غضبلنوب تخت یوسفه توجه ایتدکده یوسف نقابیله اشاغی اینوب انی الیله یره براقدی ودیدیکه ای کنعانیان سز قوتکزه مغرور اولوب کیمسه سزه غلبه ایتمز می ظن ایدرسز انلر کوردیلرکه بومهم ایش زورایله بتمه جك

دکل زاری ونیازه اغاز ایتدیلر (قالوا یاایها العزیز ان له ابا شیخا کبیرا فخذ احدنا مکانه انا نریك من المحسنین) اخوهٔ یوسف دیدیلرکه ای عزیز بنیامینك اختیار وعظیم القدر باباسی واردرکه یوسفك هلاکندن صکره انکله اکلنوردی بریمزی انك یرینه آلوب آنی آزادایله بزسنی احسان ایدیجیلردن کورزز احسانکی تمام ایله (قال معاذالله ان نأخذ الامن وجدنا

متاعنا عنده انا اذا لظالمون) يوسف عليه السلام معاذ الله انجق بز متاعمزی کیمده بولدق ایسه انی آلورز سائرینی اخذ ایدرسك بزظالملردن اولورزدیدی (فلما استیئسوا منه خلصوا نجیا قال کبیرهم الم تعلموا ان اباکم قد اخذ علیکم موثقا من الله ومن قبل مافرطتم فی یوسف فلن ابرح الارض حتی یاذن لی ابی او یحکم الله لی وهو خیر الحاکمین) وقتا که بنیامینك اخذندن مأیوس اولدقلرنده تنهالرنده مشاوره ایدوب تدبیره آغازایلدیلرياشده بیوکلری روبیل یاخود عقلده مقبوللری یهوذا یاشمعون دیدیکه بابا کزسزك اوزریکزه بنیامینك محافظه سیچون الله تعالیدن عهد وپیمان الدیغنی بیلمزمیسکز اشته شمدی بوصورت واقع اولدی وبوندن مقدم یوسف حقنده دخی تقصیر ایلمشیدکز امدی بن ارض مصردن آیرلم تاکه بابام اذن ویرنجیه دك یاخود الله تعالی بنم رجوعمه حکم ایدنجیه دك یاقرداشمك تخلیصنه دك الله تعالی حکم ایدیجیلرك خیرلوسیدر (ارجعوا الی ابیکم فقولوا یا ابانا ان ابنك سرق وما شهدنا الا بما علمنا وما کنا للغیب حافظین) بنه اول کیرلری دیدیکه سزبابا کزه رجعت ایدك وسویلیك که ای بابامز سنك اوغلك بنیامین سرقه یه نسبت اولندی بزبوکا شهادت ایتمز انجق ملك مصرك مشربه سی انك یوکندن چیقارلدیغنی کوردیکمزی بیلورز (صالح) بزغائبی بیلور وحفظ ایدیجی اولمدق ❁ که واقع حال بنیامین انی سرقه ایتدیمی یاخود انك غفلتی حالنده قضاء انك متاعی اراسنه قونلدیمی نفس الامرده واقف دکلز دییك (واسئل القریة التی کنا فیها والعیر التی اقبلنا فیها وانا

حرکت خلقنده کی نعم الله ذکرنده ایدر ❁ حسله ادراك اولنور واراده ایله طلب ویاهربه میل ایدیلور لکن آلت طلب وهرب اولمیجق میل نه یی مفید اولور نیجه زمن واردرکه شئ بعیده مشتاق ایکن ایاغی اولمدیغندن اکاوارمغه امکانی اولمز ویاخود الی مفقود ویامفلوج اولمغله انی آلمغه چاره سی اولمز ایمدی آلات حرکته وحرکت قدرته احتیاج اولور تاکه حرکتی طلبده ایسه مقتضای شهوتله اوله وهربده ایسه مقتضای کراهتله اوله وطعام ایراقده کوریلوب قتنه وارلمق کفایت ایتمز مادامکه اخذ اولنمیه اویله اولسه آلت باطشه خلق اولندیکه انکله اخذ ایدیله طویل اولدیکه اشیایه مدایدیله مفاصل کثیره یی مشتمل اولدیکه هرجانبه تحریك ایدیله مداولندقدنصکره اکدریله ویدك رأسنده کف عریض خلق اولنوب اندهاصابع قیلندی وابهام برجانبده اربعهٔ باقیه یی دور ایدراولدی اکر مجتمعه ویامتراکمه اولسه انکله تمام غرض حاصل اولمزدی ایمدی بسط اولنسه مجرفه در ضم وتثنیه اولنسه مغرفه در جمع اولنسه آلت ضربدر نشر وقبض اولنسه آلت قبضدر بعده اصابعه اظفار خلق اولنوب رؤس اصابع اکااسناد اولندیکه اصابعك حاوی اولمدیغی اشیاء دقیقه یی التقاط ایده بعده چیانکه طعام بدیله اخذ اولنه مفید اولمز مادامکه معده یه کیرمیه اول ایسه باطنده در ایمدی ظاهردن اکا ایررد هلیزه احتیاج اولدی اویله اولسه فم طعام ایچون معده یه ایرکورمکه منفذ اولدی چیانکه طعام فمه وضع اولنه حالبوکه ابتلاعی ممکن دکل قطعهٔ واحده اولسه انی طحن ایدر طاحونه یه احتیاج اولدیغیچون ایکی عظمدن لحیین خلق اولنوب اکااسنان ترکیب ایدلدی واضراس علیاء سفلی اوزره تطبیق اولندیکه انکله طعام طحن ایدیله وکاهی طعام کسره وکاهی قطعه محتاج اولدقده اسنانك بعضی طحن ایچون عریض قیلندی اضراس کبی وبعض قطع ایچون حاد قیلندی انیاب کبی بعده لحیینك مفصلی متخلخل قیلندی برحیثیتله که فك اسفله تقدم وتأخر ایدر تاکه فك اعلا اوزره دوران رحی کبی دورایده اکر بویله اولمسه تصفیق یدین کبی برینی اول برینه ضرب ایله طحن تمام اولمزدی ایمدی لحای اسفل حرکت دوریه ایله متحرك ولحای اعلا ثابت قیلندی چیانکه طعام فضاء فمه قونیله طعام بنفسه تحت اسنانده تحرك ایده مز واسنان دخی انی کندویه جرایده مز ویدایسه داخل فمده تصرف ایده مز اویله اولسه لسان خلق اولندیکه جوانب فمده طواف ایده وطعامی وسط فمدن بحسب الحاجه تحت اسنانه رد ایده مجرفه کبی که طعامی رحایه ردایدر چیانکه طعام قطع وطحن اولنه یابس ایسه ابتلاعه مجال اولمز مادامکه خلق نوع رطوبتله منزلق اولمیه اویله اولسه حق تعالی تحت لسانده برعین خلق ایتدیکه اندن لعاب فیضان ایدوب انکله حاجت دکلو طعام منجن اولور چیانکه طعام مطحون ومنجن اوله انی فمدن معده یه ایرکورر مری وحنجره یی تهیئه ایتدی وانك رأسنده طبقات قیلدیکه اخذ طعام ایچون آچیلور وبعد الاخذ یوملوب صقیلور چیانکه طعام معده یه ورود ایده اول کرك خبز ویافاکهه در اول هیئتده لحم وعظم ودم اولمغه

لصادقون) وبزانده اولديغمز قريه يعنى مصر اهلنه خبر كوندروب قصه مزى انلردن سؤال ايله وبزمله اولان قافله دن سؤال ايله اول قافله يعقوب عليه السلامك قوكشولرندن برقافله انلره بيله ايدى بز قولمزده صادقلرز (قال بل سولت لكم انفسكم امرا فصبر جميل عسى الله ان يأتينى بهم جميعا انه هو العليم الحكيم) ❁ انلر اول مصرده قلان بيوكلرينك

صالح اولمز بلكه طبخ تامه محتاج اولور اويله اولسه حق تعالى معده يى قدر هيئتنده خلق ايتدى طعام انكچون انك ايچنه واقع اولديغنده اعضاء باطنه نك حرارتيله اول طعامك هضم ونضجى تمام ومنطبخ ومايع اولوب تجاويف عروقه نفوذه صالح اوله ومعده ايله كبد بيننده عروقدن مجارى اولور اول طعام اكا منصب اولور حتى كبده ايريشور كبدايسه طينهٔ دمدن مجونه درك كائنه اول دمدر واننده عروق كثيرهٔ شعريه واردر اجزاء كبده منتشره درايمدى اول طعام رقيق اكا دوكيلوب اجزاسنه طاغيلر وقوت كبدا كا استيلا ايدوب انى دملونته دوندرر واننده ريثا مستقر اولوب انكچون نضج آخر حاصل اولور واندن اعضايه غذا اولمغه صالح دم صافى هيئتى پيدا اولور واول دمدن ايكى فضله تولد ايدركه برى دردى يه بكزر خلط سوداويدر وبرى رغوه يه بكزر صفرادر اكراندن بوايكى فضله تولد ايتمسه مزاج اعضايه فساد ايرردى اويله اولسه مراره وطحال خلق اولنديكه مراره فضلهٔ صفراويه يى وطحال عكر سوداويه يى جذب ايدوب انكله دم صافى قالور بعده ايكى كليه خلق اولنوب هر برندن كبده متصل عنق طويل قيلنديكه كبدده كى عروق دقيقه دن طلوع ايدن مائيتى جذب ايده بعده عروق اقسام وهر قسمى شعب قيلنديغندن عسكره بدنك كليسنه ظاهر وباطننه منتشر ايدلدى بعده اول عروقدن سائر اعضايه دم صافى اجرا ايدلدى اكر مراره يه آفت ايرسه دم فاسد اولوب امراض صفراويه حدوث ايدر واكر طحاله آفت ايرسه خلط سوداويتى جذب ايتمسه اندن امراض سوداويه حدوث ايدر ايمدى اكل ايچون اعداد اولنان اسبابده كى نعم بيانندن بودكلوايله اكتفا اولندى اشبوذكر اولنان نعم الله بحارينك بحر واحدندن برقطره دربلكه جميع خلقك نعم اللهدن بيلديكى بيلدكلرينه اضافتله قطره دن اقلدر ❁ معلوم اولهكه الله تعالينك اطعمه خلقنده كى نعمتى كثيردر اكر هر طعامده كى عجائب نعم ذكر اولنورسه كلام طويل اولور زيرا اطعمه يا ادويه ويا فواكه ويا اغذيه دركه اصلدر ايمدى اغذيه جله سندن حبهٔ برّى ذكر ايدوب ماعداسن ترك ايدملم بركسه حبه وياحبات بولسه اكرانى يرسه فانى اولوب كيدر وكندى آچ قالوريتر اويله اولسه احتياج اولديكه انى آرتوره وانكله حاجاتن بتوره الله تعالى حبهٔ حنطه ده قوت اغذا خلق ايتديكه مائله غذا لنور وانى عروق واسطه سيله باطننه جذب ايدر وحبه يه هرشئ غذا اولمز بلكه غذاء مخصوصه محتاج اولور حتى اول بيتده ترك ايدلسه اكا نما ايرمز زيرا اكاننده انجق هوا ايرر ومجرد هوا اكا غذا اولمز وكذلك ماءده ويا ارضده ترك اولنسه كه انده ماء اولمسه انكله ده اكا نما ايرمز بلكه اكا ارضدن لابد دركه انده ماء اوله وماء ارضله امتزاج ايدوب طين اوله بعده اكا ماء وتراب كفايت ايتمز زيرا كه اول برارض نديهٔ صلبهٔ متراكمه ده ترك اولنسه هوا اولمديغچون ينه اكا نما ايرمز بلكه لابد دركه برارض رخوهٔ متخلخله ده ترك اولنه كه اكا هوا ايره وهوا ايسه اكا بنفسه تحرك ايتمز بلكه هوا ريحه محتاج در كه

رأيله بابالرينه رجعت ايدوب نصيحتى موجبنجه سو يلدكلرنده ❁ يعقوب عليه السلام ديديكه بلكه سزك نفسكز سزكچون استد يككز بر امرى تزيين ايلدى يوخسه ملك نه بيلوردىكه سارق سرقه سنه بدل آليقونيله خوشمدى بكا واجب اولان صبر جميلدر اميد ايده رمكه الله تعالى انلرك جميعى يعنى يوسف وبنيامين ومصرده قلانى بكا كتوره تحقيق الله تعالى بنم حزنمه عليم وتدبيرنده حكيمدر (وتولى عنهم وقال يا اسفى على يوسف وابيضت عيناه من الحزن فهو كظيم) اوغللرندن اعراض ايدوب اى يوسفك فراقيله بكا كلن حزن وحسرت ديدى حزندن چوق آغليوب كوزلرى بياض وضعيف اولديكه اوغللرينه غيظ ايدوب غيظى اظهار ايتمدى ❁ دينلديكه يوسفك فراقيله لقاسنه دك سكسان سنه اولمغله اول مدتده هيچ

كوزلرينك ياشى ديكمدى (قالوا تالله تفتؤا تذكر يوسف حتى تكون حرضا او تكون من الهالكين) اوغللرى ديديلركه الله حقيچون سن يوسفى شدت محبت وناله وزاريله ياد ايدرسن تا كه حزن وحسرتله وجودك اريوب عقلكى مختل ونفسكى هلاك ايده جكسين (قال انما اشكوا بثى وحزنى الى الله واعلم من الله مالا تعلمون) يعقوب عليه السلام

اوغللرینه دیدیکه بنم غم وخزنمده انجق الله تعالیه شکوا ایده‌رم سزه شکایتم یوق وسزك بیلمدیککزی شیلری بن الله تعالادن وحیله بیلورم ❁ دینلدیکه یعقوب علیه السلامك بوغم وخزننده الله تعالی اکاوحی ایدوب یایعقوب عزوجلالم حقیچون اکر یوسف وبنیامین وفات ایتمش اولسه‌لرسنك بوماله‌ك سبیله انلری احیاایدوب سکا کونده‌رردم بیوردی بناءعلیه سزك بیلمدیککزی بن بیلورم دیدی (یابنی اذهبوا فتحسسوا من یوسف واخیه ولاتایئسوامن روح الله انه لایئیس من روح الله الاالقوم الکافرون) ای اوغللرم مصره کیدك یوسف وقراشندن خبرسؤال ایدك والله تعالینك فضل ورحمتندن امید کسمیك الله تعالینك رحمتندن انجق قوم کافرین ناامیدلردر ❁ دینلدیکه برکون ملك الموت یعقوب علیه السلامك زیارتنه کلمکله یعقوب اکا یمین ویروب دیدیکه اوغلم یوسفك روحنی قبض ایتدکی ایتمدم دیمکله بووجهله اوغللرینه سؤال ایدك دیومر ایتدی (فلمادخلواعلیه قالوا یاایها العزیز مسنا واهلنا الضر وجئنابضاعة مزجیة فاوف لناالکیل وتصدق علینا ان الله یجزی المتصدقین) وقتاکه اولادیعقوب مصره کیدوب یوسف علیه السلامه داخل اولدیلر یوسف علیه السلامه دیدیلرکه ای عزیز بزی واهلمزی آچلق وضرورت مس ایلدی قلیل وبی اعتبار سرمایه ایله سکا کلدك بزم ذخیره‌مزی تمام ایله ومتاعمزدن زیاده بزه (ابتداسی) تصدق ایله الله تعالی صدقه ویریجیلرك فضلیله جزاسنی احسان ایدر مرویدرکه یعقوب علیه السلام ملك مصر یعنی یوسف علیه السلامه بو وجهله برنامه یازمشدیکه الله تعالایه حمد وثنادنصکره ای ملك مصر بزاوزرلریمزه بلایا مؤکل هوایی سوره وقهرله انی ارضه کیردیره بعده بونك کلیسی کفایت ایتمز فجان برد مفرطده اوله بلکه حرارت ربیع وصیفه محتاج اولور ایمدی غذا اشبو درت شیئله حاصل اولور نظرایتکه هربری نوجهله وجوده کلور الله تعالی پیکارلری تفجیر ونهرلری اجرا ایدرکه ارض زراعته سوق ایدیله ومیاه ارتفاع ایتمدیکی ارض مرتفعه‌ده‌کی زرعی میاه امطارله انبات ایدرکه ضایع اولمیه وبولتلر اوزره یللری تسلیط ایدرکه اقطار عالمه انی سوق ایده ونظر ایتکه طاغلرده صولری نیجه حفظ ایدوب بحسب الحاجه تدریجله یریوزینه اندن پیکارلر آچدیر اکراول دفعة چیقسه بلادی غرق وزروع ومواشیی هلاك ایدردی ومائله ارض ایکیسیدخی بارد اولدیغندن حرارت حصولیچون شمس تسخیر اولندی تاکه حر وبردك هربری حاجت دکلواوله فجان نبات ارضدن مرتفع اوله فواکهده انعقاد وصلابت اولدیغندن نضجی ایچون رطوبته احتیاج اولندی اویله اولسه‌انی ترطیب ایچون قمرتسخیر ایدلدی اکراشجار شمس وقمرك شروقنه مانع ظلده اولسه اول اشجاره فساد ونقص ایررحتی برشجرهٔ صغیره نك اوزرینه برشجرهٔ کبیره اظلال ایتسه آززمانده آنی افساد ایدرشمس تسخین وقمر ترطیبه تسخیراولندیغی کبی سماده کی هربرکوکب برنوع افاده‌یه تسخیر اولنمشدر وبعید اولمزکه انك هربرنده حکم کثیره اوله که احصاسنه قوت بشر وفاایتمیه ایمدی غدای نباتك تمامی ماء وهوا وشمس وقمروکواکبله‌در وانلرك تمامی افلاکله درکه انده مرکوزدر وافلاکك تمامی حرکاتله‌در وحرکاتك تمامی ملائکهٔ سماویه‌ایله درکه‌انی تحریك ایدرلر ❁ (اماانسانه اطعمه‌یی ایصال ایدر اسبابده‌کی نعم الله ذکرنده‌ایدر ❁ اطعمه‌نك کلیسی هرمکانده بولنمزناس ایسه‌وجه ارضده منتشرلردر کاهی انلردن اطعمه بعیداولور بلکه انکله وانلربینته بحار وبراری حائل اولور نظرایتکه الله تعالی بحاری نیجه تسخیر ایتدی قلبلری اوزره ماله حرصی وربحه شرهی تسلیط ایتدی حالبوکه غالب امرده اول انلره غنا ویرمز بلکه جمع ایتدکلرندن صکره انکله یاسفینه‌لری غرق اولور ویاقطاع طریق انی الرندن آلور ویاسلطان غصب ایدوب کندیلر محروم قالور احسن حاللری بودرکه اول انلرك وارثلرینه قاله والحال ورثه انلرك اشداعدا سیدر ایمدی نظرایتکه حق تعالی انلره جهل وغفلتی نیجه تسلیط ایدر حتی‌که ربح طلبنده انواع شدائدی ارتکاب ایدرلر واطعمه وسائر حوایجی شرق وغربدن براری وبحاردن دوه‌لر وکیلرله کتورمکه کیدرلر نظرایتکه الله تعالی انلره سفاین صنعتن وآنی یورتمسی کیفیتن نیجه تعلیم ایتدی وحیواناتی خلق ایدوب براریده رکوب وحمله نیجه تسخیر ایتدی تاکه انکله اطعمه وسائرحوایجی بولنان یردن آلوب کتوره‌لر اول بولنمدیغی دیاراهلنك قتنه کتوروب حاجتلرین بتوره‌لر ❁ اماصلاح اطعمه‌ده‌کی نعم الله ذکرنده ایدر ❁ اطعمه جمله‌سندن رغیف واحده نظرایتکه بذری ارضه القادن اکله صلاحنه دکین ندکلو عمله احتیاج اولور ایمدی انك

براهل بیتزکهٔ جدم ابراهیم علیه السلام الی آیاغی باغلونمر ودآتشنه آتلدی حق تعالی اکا اول آتشی برد وسلام ایلدی پدرم اسحق علیه السلام الی ایاغی باغلو بوغازینه بیجاق وضع اولنمشیکن باری تعالی اکا فداکوندردی بنم ایکی سوکلو اوغلم واریدی برینی قرداشلری صحرایه کوتوروب قورد بیدی دیو قاتلی کوملکنی کتوردیلر انك

ابتداسی ارضی حراثتله اصلاحندنصکره اوزرینه تخم اکیله بعده اوکوز لازمدرکه انکله پرسوریله وصبان وسائرچفت آلاتیله بتوریله بعده برزمان اول صواریله واندن بیان اوتلری کیدریله بعده بچیله وخرمنده دوکیلوب صاوریله واوکودیلوب خیرایدیله وپشوریلوب اکله صالح اتمك اوله ایمدی تأمل ایت ذکر اولنان واولنمیان افعالك عددینه کیم اکالازم اولور واشخاص عددینه کیم اکاقائم اولور وحدید وخشب وحجروسائر آلاتکه اکااحتیاج اولور وآلات حراثت وطحن وخبزاصلاحنده نجار وحدادوسائر صناع اعمالنه کیم ایش انکله تمام اولور نظرایت حق تعالی حدادی حدیدورصاص ونحاسه نیجه احتیاج ایتدی وانك تحصیلنه جبال واحجار ومعادنی محل ایتدی اکرتفتیش وتأمل اولنسه بیلنورکه رغیف واحداکله صالح اولنجه بیك صانعدن اکثرانده عمل قیلور ابتداسی ملکدرکه انزال ماءایچون بولتلری سورر وملائکه جهتندن اولان اعمال نهایتندن صکره نوبت انسان اعمالنه ایرر ایمدی تأمل ایت اول آلات تحصیلنده انسانك کثرت اعمالنه کیم اکرالله تعالی جمع بلاد وتسخیر عبادایتمسه مثلا کین بچمکه منجل عملنه احتیاج اولندقده انك تحصیلنده برانسان عمرینی افنا ایتسه وفا ایتمیدی نظر ایتکه حق جل وعلا برنطفهٔ قذره دن خلق ایتدیکی عبدنه بونك کبی اعمال عجیبه وصنایع غریبه عملنه قدرت ویردی نظر ایتکی بلدك اکر طحان ویاحداد ویاحایکدن ویا اخس اعمال اولان حجامدن ویا جملهٔ صناعك برندن خالی اولسه انسانه نیجه اضطراب وامورینه ندمرتبه تغیر وانقلاب ایرردی ایمدی حق جل وعلاعبادنی بری برلرینه تسخیرله مشیت ازلیه سن اتمام وحکمت جلیله سن اجرا ایله خلقه انعام ایتدی ❁ اما اصلاح مصلحتده اولان نعم الله ذکرنده ایدر ❁ صناع که اطممه وغیری اصلاح ایدرلر اکر ارالری تفرق وطباعلری تنافر ایتسه بری برلرینه نفع ایتمیوب وحوش کبی برمکانده قرار ایتمزلر وغرض واحداوزره اتفاق یولنه کتمزلردی نظرایتکه حق تعالی انلرك قلوبن نیجه تألیف واوزرلرینه انس ومحبتی تسلیط ایتدی اول اجلدن اجتماع والفت ایتدیلر مدینلر وقریه لر یاپدیلر مسکن ودارلرین بری برلرینه قریب وجارایتدیلر واسواق وخانات وسائر اصناف بقاعله بلده لرینی تزیین ایتدیلر بعده اشبو محبت طبع آدمی مقتضاسنجه بعض اغراضده مزاحمه ومنافسه لری سببیله کیدر بلکه تقابل وتنافره ایرراولدیغیچون الله تعالی اوزرلرینه سلاطینی تسلیط ایتدی وقلوب رعایاده رعب القاسیله اول سلاطینه امدادایتدی حتی که رعایانلره انقیاد ایتدیلر طوعا وکرها بیوریلان یولهکتدیلر نظرایتکه حق جل وعلاسلاطینی اصلاح بلادطریقنه نیجه ارشاد ایتدی حتی که اجزاء بلدی ترتیب ایتدیلر کأنه شخص واحدك اجزاسی کبی غرض واحداوزره بری برلرینه تعاون ایتدیلر پس بواجلدن رؤسا وقضاة وزعماء اسواق ترتیب اولندی خلق قانون عدله مضطرب وتعاون وتساعده ملزم قیلندی نظر ایتکه حق جل

فراقیله ناله وزارده ایکن حالا انکله اکلندیکم قرنداشنی سرقه تهمتیله سن آلوب ضبط ایلدك بز سرقه ایدر خاندان دکلز وبو تهمت بزه سزادکلدر بواوغلمی بکا کوندریوخسه سکا بربددعا ایده رمکه انك اثری یدی بطن اولادکه دك اصابت ایدر والسلام قال هل علمتم مافعلتم بیوسف واخیه اذانتم جاهلون) یوسف علیه السلام قرداشلرینه دیدیکه بیلور میسزکه یوسفه وقرنداشنه نه قبیح ایشلدیکز ❁ توبه ایتدیکز ❁ میکه سز اولوقنده جاهللر ایدیکز ❁ چونکه بنیامین دخی یانلرنده خوار وبی اعتبار اولوب دائما تحقیر ایدرلردی وبو کلامی عتاب یوزندن اولمیوب نصح صورتنده ایدی (قالوا ءانك لانت یوسف قال انا یوسف وهذا اخی قدمن الله علینا انه من یتق ویصبر فان الله لایضیع اجر المحسنین) ❁ یوسف علیه السلام یوزندن نقابی باشندن ناجی چیقار

دقده قرداشلری شکل (تبیان) (ثانی) (٣٥) وشمائلندن تفرس ایله بیلوب سن یوسفمیسن دیدیلر یوسف علیه السلام بن یوسفم وبو قرنداشم بنیامیندر دیدی الله تعالی بزم بینمزی جمعه انعام ایتدی تحقیق کیمکه الله تعالادن قورقار وطاعت ومصائبه صبرایدر الله تعالی تقوی وصبری جمع ایدن محسنلرك اجرنی ضایع ایتمز (قالوا تالله لقداثرك الله علیناوان کنا

لخاطئين) قرداشلرى خداحقيچون سنى اول حق تعالى بزم اوزريمزه تفضيل واختيار ايتدى بزايتديكمز عملمزله كنهكار اولدق ديديلر (قال لا تثريب عليكم اليوم يغفر الله لكم وهو ارحم الراحمين) يوسف عليه السلام انلره بوكوندنصكره بنم طرفمدن سزه سر زنش ولوم يوقدر الله تعالى سزه مغفرت ايده اول راحملردن ارحمدر ديدى (اذهبوا بقميصى هذا فالقوه على وجه ابى يأت بصيرا واتونى باهلكم اجمعين) چونكه قردا شلرينى نوازشله خاطرلرينى تطييب وتأمين ايلدى پدرينك حالنى دخى تنظيم ايچون ديديكه بوكوملكمى كوتوروب بابامك يوزينه سورك كه كوزى اولكى كبى يرينه كلسون واهلكزله جميعكز بكا كلك ديندليكه اول كوملك ابراهيم عليه السلام آتشه اتلدقده جبريل عليه السلام انى اكا كيدر مشيدى يوسف عليه السلامه دخى قيوده انى الباس ايلمشيدى (ولما فصلت العير قال ابوهم انى لاجد ريح يوسف لولا ان تفندون) وقتا كه قافله مصردن آيريلوب صحرايه چيقدقده بابالرى يعقوب عليه السلام طورونلرينه بن يوسفك رايحه سنى بولدم اكر سزبنى پيرلك سببيله نقصان عقله نسبت ايتمزسكز ديدى ديندليكه بادصباحق تعالادن اذن طلبيله كوملك رايحه سنى مشام يعقوبه يتشدردى (قالوا تالله انك لفى ضلالك القديم) اولادلرينك اوغللرى يعقوب عليه السلامه الله حقيچون سن يوسفه (كبى) فرط محبتكدن ناشى خطاء قديمه سن ديديلر (فلما ان جاء البشير القيه على وجهه فارتد بصيرا قال الم اقل لكم انى اعلم من الله مالا تعلمون) وقتا كه كوملك ايله مژده جى كلوب كوملكى يعقوب عليه السلامك يوزينه سوردكده

وعلا انبيايى نيچه بعث ايتديكه سلاطينه رعايا اصلاحنى تعليم ايده لر وانبيايى ملائكه ايله وملائكه يى برى برلريله اصلاح ايتدى حتى شول ملكه ايرديكه اول الله تعالى يه واسطه سز تقرب ايتدى ❁ اما ملائكه خلقنده كى نعم الله ذكر نده ايدر ❁ اجزاء انساندن بلكه اجزاء نباتدن هر جزء اغتذا ايتمز الا اكا ملائكه دن اقل مرتبه يدى ملك مؤكل اولمغله اونه ويوزه واندن اكثره ايرشنجه وغذا آخر امرده دم بعده لحم بعده عظم وعرق وعصب اولور ودمك اشبو اشيايه تحولى دكل الاصناعله در وصناع ايسه باطنده ملائكه در تنكيم ظاهرده صناع اهل بلد در ايمدى برملك غذايى لحم وعظم جوارنه جذب ايدر زيرا كه غذا بنفسه تحرك ايتمز وبرملك دخى انك جوارنده غذايى امساك ايدر وبرملك دخى اندن صورت دم خلع ايدر وبرملك دخى اكا لحم وعظم وعرق صورتن كيوررو بر ملك دخى حاجت غذادن فاضلى كيوررو برملك دخى صفت عظم اكتساب ايتديكى شيئ عظمه وصفت لحم اكتساب ايتديكى شيئ لحمه الصاق ايدركه منفصل اولميه وبرملك دخى الصاقده مقادير رعايت ايدر يوخسه ظن اولنمسونكه دم بالطبع كندى شكلنك مهندسى اولهاول امور مذكوره يى طبعه محال كورن اول ديديكى بيلمز جاهلدر ايمدى اشبو ملائكهٔ ارضيه دركه سكا مشغول در والحال سن نومدن استراحت وغفلتده ترددا يدرسن انلرسنك باطنكده غذاكى اصلاح ايدرلر سن ايسه اندن خبردار دكلسن اجزاء بدنك هر برنده حكم بونجليندر وملائكهٔ ارضيه نك مددى ملائكهٔ سماويه دندر وانلرك ايسه مددى جلهٔ عرشدندر وجميعى تأييد وهدايت وتسديدايدن حضرت رب المعالمين جل شانه در ❁ معلوم اوله كه هر نفسك انقباض وانبساطنده ايكى نعمت واردر زيرا كه انبساطله قلبدن دخان محترق چيقار اكر اول چيقمسه هلاك اولوردى وانقباضله قلبه روح هواجع اولورا كر تنفسدن منع اولنسه قلب روح هوا انقطاعيله يانوب هلاك اولوردى بلكه ليل ونهاركيم يكرمى درت ساعتدر هر ساعتده تقريبا بيك نفس وهر نفسده تقريبا اون لحظه اولور وهر لحظه ده بدنك اجزاسندن هر جزءده بلكه اجزاء عالمك هر بر جزءنده آلاف الف نعمت حاصل اولور نظر اينكه انى احصا هيچ تصور اولنورمى بركسه كه نعم اللهى انجق مطعم ومشربنده بيله انك علمى قليل وعذابى حاضر اولمشدر اشبو مذكورك جميى مطعم ومشربه راجع اولور وبونكله سائر اشياده كى نعمك كثرتى بيلنور زيرا بصيرك عينى عالمده برشئ اوزره واقع اولسه وياخاطرى برموجوده الم ايتسه الا انك اوزره اندە الله تعالينك برنعمتى متحقق اولور ❁ معلوم اوله كه هر شيئكيم بزآنى اختيار مزله تعاطى ايدرز الله تعالينك نعمتلرندن نعمت اخرادر زيرا كه جوارح وقدرت وارادت وداعيه مز وسائر امور كه حركتمزك اسبابيدر الله تعالينك خلق ونعمتيدر اويله اولسه انك نعمتلرينك بعضيله بعضنه نيچه شكر ايدرز مثلا ملك بزه بر مركوب ويرسه اكا بنوب ملكك مركوب آخرينى اخذ ايتسه وز وياخود ملك مركوب اولدكده تصكره مركوب آخر ويرسه اول مركوب ثانى مركوب اوله شكر اولمز بلكه ثانى اولكى

بصیرت وشبابی عودت ایدوب قوت ومسرت کلوب بن سزه دیمدیکه الهام الهیدن سزك بیلمد یکسزی بن بیلورم دیدی ❁ دینلدیکه کوملك یهوذایه ویرلمش اولغله قرداشلرینی براغوب سرویا برهنه سکرده رك پدرینه مژده ویبراهن ایله کلدی (قالوا یاابانا استغفر لنا ذنوبنا انا کنا خاطئین) اوغللری ای بزم بابامز الله تعالادن بزم ایچون کناهلرمزك مغفرتنی طلب ایله تحقیق بز کناهکارلردن اولدق دیدیلر (قال سوف استغفر لکم ربی انه هو الغفور الرحیم) یعقوب علیه السلام ربم تعالیدن سزکچون مغفرت طلب ایدیمکه اول توبه واطاعت ایده نه غفور رحیمدر دیدی ❁ مرویدرکه یعقوب علیه السلام اوغللرینچون دعاسنی وقت سحره یاخود جمعه کیجه سنه یاخود یوسف علیه السلام ملاقاتنه تأخیر ایدوب مصرده بعد الملاقات تهجددن صکره قبله یه توجه ویوسف آردنده وبرادرلری انك عقبینده اولرق دعا ایدوب اوغللری آمین دیمکله حق تعالی اجابت بیوردی ❁ القصه یعقوب علیه السلام مصره یاقلاشدقده یوسف علیه السلام ملك ریان واشراف مصرله پدرینك استقبالنه چیقدیلر یعقوب اولادلریله بریوکسك محلده اول کوکبه یی سیر وتعجب ایدردی جبرائیل علیه السلام نازل اولوب دیدیکه سن بولشکر وتجمله تعجب ایدرسن یوقارو باقکه ملائکه عسکری یردن کوکدك تفرجه کلشلردر مقدم سنك حزنکله محزون ایدیلر شمدی سنك سرورکله مسرور اولوب فرحله سیر ایده یورلر بو حالده یوسف علیه السلام پدرنی کوروب آتمدن نزول ایلدی وپدرینه سلام ویرمك مرادایلدکنده جبریل علیه السلام سن

کبی شکره محتاج اولور وشکر ایچون شکر ممکن اولمزالا نعمت اخری ایله بونقدیر اوزره حق تعالی یه شکر محال اولمغه مؤدی اولور اشبو خاطره داود علیه السلامه وکذلك موسی علیه السلامه خطور ایدوب دیدیکه الهی سکا نیجه شکر ایدرین حالبوکه بن سکا شکره قادر دکلن الا نعمتلر کدن برنعمت ثانیه ایله وسکا شکرم سندن برنعمت اخرادر که آنکچون دخی اوزریمه شکر واجب اولور وحی الهی کلدیکه چکان انی بیله سن بکا شکرایتمش اولورسن خبر آخرده کلدیکه چکان نعمتی بندن ایدوکن بیله سن اول بکا شکر اولوب انکله سندن راضی اولورین (واذ قال ابراهیم رب اجعل هذا البلد آمنا) ذکرایت شول وقتی که ابراهیم علیه السلام دیدیکه یارب اشبو مکه شهرنی قتل وغارت وسائر مخاوفدن محل امن قیلغل (واجنبنی وبنی ان نعبد الاصنام) وبنی وابنائمی اصنام عبادتندن بعیدایت اشبو دلیلدرکه انبیانك عصمتی الله تعالینك توفیق وحفظیله اولهوبوظاهری اوزره انك احفاد وجمیع ذریتی وبنی لفظنده داخل اولمامقدر ❁ ابن عیینه بوآیتله احتجاج ایدوب اولاد اسماعیلدن هیچ بری اصنامه عبادت ایتمامشدر دیدی بلکه بیت شریفده حجاره لری اولوب انی دورایدرلردی وانلره دوارد یو تسمیه ایدوب اول بیتك حجاره سندن بری منزله سنده در دیرلردی (رب انهن اضللن کثیرا من الناس) یارب اول اصنام ناسدن کثیرینی طریق هدادن اضلال ایدوب حتی کهانلر اول اصنامی معبود ایدندیلر (فمن تبعنی فانه منی) اولکه بنم دینمه تابع اولهاول بنم دینم اهلندندر (ومن عصانی فانك غفور رحیم) واولکه بکاعصیان ایده سن قادرسنکه اکا مغفرت ورحمت ایده سن یااول امرده ویاتوبه یه توفیقدنصکره ده (ربنا انی اسکنت من ذریتی بوادغیرذی زرع عندبیتك المحرم) یارب بعض ذریتمی بیت محرمك کعبه عندنده براکین بتمزوادیده اسکان ایتدم (ربنا لیقیموا الصلاة) تاکه اندہ نماز قیلهلر (فاجعل افئدة من الناس تهوی الیهم) ایمدی افئدهٔ ناسك بعضنی اندہکی موضع شریفه مشتاق اینکه اکا کلمکه سرعت ایده لر (وارزقهم من الثمرات) حولنده اولان صولوواکینلو ومیوه لو قری اهلنه ویردیکك رزقلهانلری دخی رزقلندرغل (لعلهم یشکرون) تاکه سکاشکر ایده لر ❁ روایت اولندیکه ابراهیم علیه السلامك زوجه سی ساره رضی الله تعالی عنها هاجر نام جاریه سنی ابراهیم علیه السلامه باغشلیوب اندن اسمعیل علیه السلام وجوده کلمشدی ساره رضی الله تعالی عنها اکاغیرتندن ابراهیم علیه السلامه الحاح ایدوب انی ارض شامدن اخراج ایتدی اوغلی اسمعیلله بیله ارض مکه یه ایلتدی واول ایکیسن بیت شریف موضعی عندنده زمزم فوقنده قودی واول وقتده ایسه اندہ بنا ویاانسدن برشئ یوغیدی برجراب ایچنده براز خرما ایله بر سقاده صو آیلقودیغدنصکره کندی هاجر رضی الله تعالی عنها انك اردنه دوشوب یاابراهیم بزی بویله خالی وادیده یالکز قویوب قندہ کیدرسن دیوسویلدی ابراهیم علیه السلام ایسه اکا التفات ایتمیوب هاجرا کا یوخسه الله تعالی سکابویله می امرایتدی دیدی ابراهیم علیه السلام دیدیکه نعم هاجر

تأخير ايله پدرك سكا سلام ويرسون ديدى يعقوب عليه السلام دخى پياده اولوب يوسفك جمالنى كوركوردكده السلام عليك يامذهب الاحزان ديدى وبربرينه صاريشوب آغلشديلر يوسف عليه السلام مصره قريب بر محلده برعالى كوشك يابمشيدى اكا نزول ايلديلر (فلما دخلوا على يوسف اوى اليه ابويه وقال ادخلوا مصر ان شاء الله امنين) وقتا كه يوسف عليه السلامه يعقوب عليه السلام وعيال واولادى داخل اولديلر پدريله تيزه سنى يانندالدى وجمله سنه ديديكه قحط ومكار هدن امين اولديكز حالده مصره كيرك ان شاء الله تعالى ❁ روايت اولنديكه يوسف عليه السلام يعقوب عليه السلامه مژده جيله يول ايچون ايكيوز راحله مالزمه لريله كوندرديكه انلر رجل ومرأه يتمش ايكى كشى ايديلر ويوسف عليه السلامك هنوز ولادتى حالنده والده سى وفات ايتمكله تيزه سى والده مقامنده اولمشيدى (ورفع ابويه على العرش وخروا له سجدا وقال يا ابت هذا تأويل رءياى من قبل قد جعلها ربى حقا وقد احسن بى اذ اخرجنى من السجن وجاء بكم من البدو من بعد ان نزغ الشيطان بينى وبين اخوتى ان ربى لطيف لما يشاء انه هو العليم الحكيم) ويوسف عليه السلام باباسنى وتيزه سنى سرير اوزره چيقاردى واولوقتده تحيت وتعظيم سجده اولمغله يعقوب واناسى (الذى)

ابتدى اويله اولسه اول بزى ضايع ايتمز ديوب كيرو اسمعيل يانندوندى ❁ ابراهيم عليه السلام ثنيه نام موضعه واردينده بيت شريفه استقبال ايدوب اشبو كلمات مذكوره ايله دعا ابتدى اولوقتده اسمعيل عليه السلام طفل رضيع ايدى چون هاجر اول آليقونان خرما ايله صويى بيوب وايچوب دوكندى كندى وطفلى صوسزقالوب بوكا لديلر هاجر حيرتندن سكردوب صفايه چيقاردىكه بركسنه كوره اندن اسفل وادى يه اينوب انسان مجهودكى سعى ايدرك كيدردى حتى كه مروه يه ايردى وانك اوزرنده دخى براز طوروب اطرافه باقنوردىكه بركسنه كوره بومنوال اوزره يدى كره صفادن مروه يه مروه دن صفايه واروب كلدى انك اول فعلى بوامته واجب اولدى مروه اوزرنده ايكن برصوت ايشتدى كورسه كه زمزم موضعنده برملك قناديله اشردى حتى كه اندن زمزم صويى ظاهر اولدى هاجر اكا سوندى يبانه آقسون ايچون جوانبندن بركيدردى واندن سقاسنى طولديردى ❁ پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم ايدر الله تعالى ام اسمعيله رحمت ايده اكر زمزمك جوانبين بركتمسه ويااندن غرف ايتمسه پيكار اولوب يريوزينه آقايدى ملك اكا ديديكه قورقمغل كه الله تعالى سزى ضايع ايتمز اشبو اراده قديمدن بيت الله واردركه اوغلكله باباسى انى تجديد ايديسرلردر وبيت شريف موضعى رابيه كبى ارضدن مرتفع ايدى سيل كلديكنده جوانبندن كچوب كيدردى چون اسمعيل وهاجر انده تمكن ايتديلر بروقتده جرهمدن برجماعت اول ارايه اوغرايوب مكه نك اسفلنه نزول ايتديلر كورسه لركه برطائر اول اراده طولانور برى برلرينه ديديلركه انك دولانمسى صواوزره اولور بزايسه بووادى يه بوندن اول كلمز صوسز ايديكن بيلمز اويله اولسه آرالرندن برينى اكا كوندرديلركه كوره طائرك نه سببدن طولاندىغن بيلوب كيروانلره خبر ايركوره چون اول رسوللرى واردى هاجر واسمعيلى صويانده كوروب انى قومنه بيلدردى اول قوم هاجر قتنه كلوب ديديلركه بزه اذن ويررميسنكه بزدخى بوآرايه نزول ايده وز ديديكه نعم لكن بوصوده حقكز اولمامق شرطيله انلردخى نعم ديوب اول شرطه راضى اولديلر هاجر انلركله الفت ابتدى بعده انلر متعلقاتلرينه دخى خبر ويردىلر حتى اول آراده برنيچه بيت اولوب قرار ايتديلر اسمعيل عليه السلام دخى بيويوب يكت اولمجق كندىلرندن اكا برقز ويردىلر بعده هاجر رضى الله تعالى عنها وفات ابتدى وبوندنصكره كى قصه وماجرالرى سورهٔ بقره ده جزء اولك حزب رابعنده كچدى (ربنا انك تعلم ما نخفى وما نعلن) يارب سرىمزى بيلورسن علانيه مزى بيلديكك كبى يعنى احوال ومصالحمزى اعلمسن وكندىمزدن زياده سن بزه ارحمسن اويله اولسه حاجتمزذ كرنه حاجت يوقدر بلكه دعا ايله مقصودمز اظهار عبوديت وابتهالدر وعندنده اولان فضل ورحمتك نيلنه استعجالدر (وما يخفى على الله من شئ فى الارض ولا فى السماء) حالبوكه ارض وسماده الله تعالى يه برشئ خفى دكلدر زيراكه انك علمى ذاتيدر هر معلومه نسبتى مساويدر (الحمد لله

مقامى وقرداشلرى انحنا ايلديلر ويوسف عليه السلام ديديكه اى پدرم بومقدم صباوتمده كوردىكم رؤيانك تعبيريدر ربم تعالى اول رؤيايى تحقيق ابتدى وبنى زندانندن چيقاروب بكا احسان ابتدى وشيطان بنمله قرداشلرم بينى افساد

الذی وهب لی علی الکبر اسمعیل واسحاق) اول الله تعالی یه حمد اولسونکه کبرسنم حالنده
بکا اسمعیل واسحاق هبه ایتدی دینلدیکه اسمعیلك ولادتی حینده ابراهیم علیه السلام
طقسان طقوز یاشنده ایدی واسحاقك ولادتنده یوز اون ایکیسنده ایدی (ان ربی
لسمیع الدعاء) ربم جل شانه دعایی قبول ایدیجیدر بونده اشعار واردر که اول رب
تعالیدن ولد استیوب اجابت اولنمش اوله شول حینده که اکا ولددن یأس کلمشیدی تا که
اول اکا نعمك اجل واعلاسندن اوله (رب اجعلنی مقیم الصلاة ومن ذریتی) یارب بنی شول
صلاتی ارکانیله اقامت ایدوب اکا مداومت ایدنلردن ایلکل وذریتمك بعضنی دخی آنجلین
ایلکل (ربنا وتقبل دعاء) ودعامی اجابت ویاخود عبادتمی قبول ایلکل (ربنا اغفرلی
ولوالدیّ) یارب بنی ووالدینمی مغفرت ایلکل ❁ دینلدیکه انك والدینیچون استغفاریله مراد
اسلامه کلوب توبه ایتملریدی ویاخود باباسنك حالی مبین اولمزدن اول ایدی عذری ایسه سورهٔ
توبه آخرنده ذکر اولندی (وللمؤمنین) ودخی مؤمنلرك جمیعنی مغفرت ایت (یوم یقوم
الحساب) شول کونده که حساب ایچون ناس قیام ایدر (ولا تحسبن الله غافلا عما یعمل
الظالمون) الله تعالی بی ظالملرك عملندن غافل ظن ایتمکل بلکه ظلمك قلیل وکثیری اوزره
لابد عقاب ایدیسردر (انما یؤخرهم لیوم تشخص فیه الابصار) بلکه انلرك عذابنی برکونه
تأخیر ایدرکه انده کوزلریله جك اهوالدن کوزلر شاخص اولور (مهطعین) داعی یه مسرعین
ویاابصارلریله مقبلین اولدقلری حالده برکیفیت اوزره کیم یمین وشماله باقمیه‌لر ومواطن اقداملرین
بیلیه‌لر (مقنعی رؤسهم) باشلرین رفع ایدر وکوزلریله اوکلرینه اقبال ایدر اولدقلری حالده ❁
حسن ایدر یوم قیامتده ناسك یوزلری سمایه متوجه اولوب هیچ کسه کسه یه نظر ایتمز اولور
(لا یرتد الیهم طرفهم) اوکلرنده اولان شیئه شغللرندن کوزلری شاخص اولوب کندیلره نظره
بصرلری رجوع ایتمیه (وافئدتهم هواء) حالبوکه قلبلری فرط حیرت ودهشتدن فهمدن
خالیه‌در (وانذر الناس یوم یأتیهم العذاب) یامحمد ناسی انذار ایت برکونله کیم انده انلره عذاب
کلورکه اول یوم قیامتدر ویایوم موتلریدرکه اول ایام عذابلرینك اولیدر (فیقول الذین ظلموا ربنا
اخرنا الی اجل قریب) شرك وتکذیبله نفسلرینه ظلم ایدنلر دیه‌لرکه یارب بزدن عذابی تأخیر
ایدوب بزی دنیایه ردایلکل وزمان قریبه‌دکین آجالمزی تأخیر ایلکلکه (نجب دعوتك ونتبع
الرسل) دعوتکه اجابت ورسوللریکه اتباع واطاعت ایده‌وز انلره دینلدیکیم (اولم تکونوا
اقسمتم من قبل مالکم من زوال) سز بوندن اول دار دنیاده یمین ایتمزمیدیکزکه سز دنیاده
باقیلر سزموتله زائل دکللرسز ❁ ظن اولنورکه اول یمینلری بطروغرور لرندن اوله شول
حیثیتدنکه بناء شدید وامل بعید ایدرلردی ویاخود یمین ایدرلردیکه فوت اولدقلرنده حالت
اخرایه انتقال ایتمزلر یعنی فنادن زائل اولمیوب یعنی اعتقاد ایتمزلردی (وسکنتم فی

دخی وفات ایلدیکه ایکیسی
دخی یوزقرق یدیشر
یاشنده ایدیلر یعقوب علیه
السلامك وصیتی اوزره
انی زاجدن تابوته وضعله
یوسف علیه السلام انی
ارض شامده باباسی اسحق
علیه السلامك یانه دفن
ایدوب مصره کلدی
ویکرمی اوچ ییل صکره
یوسف علیه السلام پدرینی
رؤیاده کوروب ای یوسف
سنك لقاکه مشتاقم عجله ایله
اوچ کونه‌دك یانمه کل
دیمکله قرداشلرینی
دعوتله وصیت ویهوذایی
ولی عهد ایدوب اوغللرینی
اکا سپارش ایلدی
(رب قد ایتنی من الملك
وعلمتنی من تأویل الاحادیث
فاطر السموات والارض
انت ولی فی الدنیا والاخرة
توفنی مسلما والحقنی
بالصالحین) مناجات
طریقیله دیدیکه ❁ یارب
بکا مصر ملکنی ویردك رؤیا
تعبیرنی تعلیم ایلدك ای
کوکلری ویرلری ایجاد
ایدن باری تعالی دنیاده

وآخرنده سن بنم معینم ومتولیم اومورمسن سکا تسلیم وتوحیددده ثباتم اولدینی حالده بنی وفات ایتدر وپدرلرم
صالحلره الحاق ایله (ذلك من انباء الغیب نوحیه الیك وما کنت لدیهم اذ اجمعوا امرهم وهم یمکرون) یامحمد بو یوسف
وقرداشلری خبرینی سکاوحی ایده‌رك که اول غیب خبرلردندر سن اول وقت انلرك یانده دکل ایدك که انلر رأیلرینی جمع

ایدوب ❁ یوسفی قیویه براقمغله یعقوب ویوسف علیه السلامه ❁ مکره ایتدیلر (وما اکثر الناس ولو حرصت بمؤمنین) ناسك اکثری عناد ایله کفر وفساددده اولدقلرندن ناشی ایمانه کلمزلر سن نقدر انلرك ایمانته حرص ایدرسك دخی (وما تسئلهم علیه من اجر ان هو الا ذکر للعالمین سن)

قرأنك احکام وقصصنی تبلیغده انلردن اجرت استمزسن اول قرأن عالمله انجق نصیحت وتذکیر در (وکاین من آیة فی السموات والارض یمرون علیها وهم عنها معرضون) الله تعالانك سموات وارضده وجود ووحدانیته وکمال قدرت وحکمته دلالت ایدر نیجه علامتلر واردر اول معاندلر اندن مرور ایدرلر واول علامتلردن عبرت آلمیوب یوزچویررلر (وما یؤمن اکثرهم بالله الا وهم مشرکون) انلرك اکثری انجق الله تعالی یه شرك قوشیجی اولدقلری حالده وحدانیته ایمان ایتمزلر ❁ زیرا ربنا الله دیرلر صکره حاشا ملائکه بنات الله وعزیر ابن الله ومسیح ابن الله دیرلر (افامنوا ان تأتیهم غاشیة من عذاب الله او تأتیهم الساعة بغتة وهم لایشعرون) انلرك خبرلری اولمقسزین وعقللرینه کلمکسزین الله تعالینك عذابی انلری قاپلمسندن وفجأة قیامتك قوپمه سندن عجبا امینمی اولدیلر (قل هذه سبیلی ادعوا الی الله علی بصیرة انا ومن اتبعنی وسبحان الله وما انا من المشرکین) یامحمد (بدقدرتیله) دیکه بوتوحیده دعوت بنم طریق وسنت ومأموریتمدر بن ناسی رأی العین حجت اوزره الله تعالی به دعوت ایدرم وبکا تابع اولنلری دخی دعوت ایدرم والله تعالی بی انلرك اشراکندن تنزیه ایدرم وبن اکا اشراك ایدنلردن دکلم (وما ارسلنا

مساکن الذین ظلموا انفسهم) ودیاده کفر وعصیانله نفسلرینه ظلم ایدنلرك مسکنلرنده ساکن اولدیغکز (وتبین لکم کیف فعلنا بهم) وانلره ایتدیکمز عقوباتك کیفیتی مشاهدهٔ آثار وتواتر اخبارله سزه متبین اولدی (وضربنا لکم الامثال) وسزه بیان ایتدك که کفرده واستحقاق عذابده انلر کبیسز (وقد مکروا مکرهم) ابطال حق وتقریر باطل ایچون مکرلرین ایتدیلر (وعند الله مکرهم) حالبوکه اول فعللری عندالله مکتوبدر جزالرین ایدیسردر (وان کان مکرهم لتزول منه الجبال) اکرچه مکرلری عظم وشدتده ازالهٔ جباله مساوی وعدیل ایسه ده ❁ علی بن ابی طالب کرم الله وجهه دیمشکه اشبو آیت نمرود جبار شاننده درکه اول دیدیکه ابراهیم علیه السلامك سوزی حق ایسه قرار ایتمزین حتی که سمایه صعود ایدم واندن اولان اشیایه نظر ایدم اویله اولسه درت نسر یوریسی بسلیوب بیوتدی واعلا واسفل قپولو برصندق دوزتدی واول صندوقك درت جانبنه برر خشبه دیکوب اوجلرینه لحم برکتدی وانك هرجانبن برر نسرك ایاغنه محکم باغلتدی ونمرود برر جل ایله اول صندوقك ایچنه کیردی ونسرلره اول لحملری کوستروب هوایه اوچوردی هربری کندی جانبنده کی لحمه ایرشمك طمعیله صندوقی قالدوب سمایه صعود ایتدیلر برکون کتدکلرندنصکره صندوقك یوقاروقپوسن آچدیلر کورسه لرکه سمانیه اولکی هیئتده در بعده انك اشاغه قپوسن آچدیلر کورسه لرکه ارض برلجه کبی وجبال دخان کیبدر بعده برکون دخی کیدیجك ریح حائل اولوب نسرلر طیراندن قالدیلر اندن قپولری آچدیلر کورسه لرکه سمانیه اولکی هیئتده درارض ایسه سواد مظلمه در برنداکلدیکه ای طاغی قندهکیدرسن مکرانده بیله لرنده اوق ویای وارایدی سمایه براوق آتدیلر قانه بولاشمش اوقینه کیروکندیلره کلدی مکر اول حالتده هواه کی بحردن برباق کندویی لله فدا ایدوب اول قان اندن ایدی برقولده اول اوق برطائره ایردی ❁ نمرود دیدیکه سما الهنك ایشن بتوردم اندن لحم اولان خشبه لری اشاغه دوندردیلر نسرلر دخی صندوقله ارضدن یکایه یونلدیلر جبال صندوقك شدتله هبوطی صوتن ایشدیجك سماده برحادثه حدوث ایتدی ویاقیامت قوپدی ظنیله فزع ایتدی قریب اولدیکه مکانلرندن زائل اولهلر (فلا تحسبن الله مخلف وعده رسله) ظن ایتمکل که الله تعالی رسوللرینه اولان وعدنده خلف ایده که اول اولیاسنه نصرته واعداسنی اهلاکه وعد ایتمشدر اول ایسه ❁ ان الله لایخلف المیعاد ❁ فحواسنجه هیچ برکسه یه ایتدیکی وعده خلف ایتمز فکیف که وعدی رسوللرینه اوله (ان الله عزیز ذوانتقام) الله تعالی اعداسی اوزره غالبدر اولیاسیچون انتقام ایدیجیدر (یوم تبدل الارض غیر الارض) یامحمد ذکر ایت شول کونیکه اشبو ارض انك غیری ارضه تبدیل اولنورکه اول برارض بیضاء نقیه در اوزرنده بنی آدم اولمیوبدر واندە فساد وعصیان ایشلنمیوبدر ❁ پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر یوم قیامتده ارض خبزهٔ واحده اولور الله تعالی انی

من قبلك الا رجالا نوحى اليهم من اهل القرى افلم يسيروا فى الارض فينظروا كيف كان عاقبة الذين من قبلهم ولدار الاخرة خير للذين اتقوا افلا تعقلون) يا محمد سندن مقدم وحيله كوندرديكمز رسوللرمز انجق اهل شهر وقرى رجاللرندن ايدى (الله تعالى اهل ﴿ ٢٤٩ ﴾ باديه وجن ونسواندن هيچ پيغمبر كوندرمشدر آياكافرلر يريوزنده كزوب

يد قدرتيله تقليب ايدركه اهل جنته نزول اوله سزدن بريكز خبزه سنى سفرده تقليب ايتمسى كبى ❁ دينلديكه اول كونده مؤمن حسابدن فراغنه دكين تحت قدميندن اكل ايدر ❁ دينلديكه ارضك تبديليله مراد اولكى هيئتدن هيئت اخرايه تغييريدركه اول جبالى تسيير وواديلرينى تسويه ايدوب اشجار وبنادن خالى اولمسيدر (والسموات) واول كونده سموات دخى انك غيرى سمواته تبديل اولنور ❁ دينلديكه يعنى شمس وقمرى تكوير اولنور ونجومى منتثر اولور واول سما كاهى دهان وكاهى مهل كبى اولور پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم ايدرارض وسمواتك تبدلى حينده ناس صراط اوزره اولورو برقولده ظلمتده اولورلر يوخسه حبس اوزره دكل (وبرزوا لله الواحد القهار) قبرلرندن ناس محاسبه ومجازات ايچون وحدانيت وقهاريته متصف اولان الله تعالى يه خروج ايده لر كه اول انلره ديلديكن ايشليه وديلديكيله حكم ايليه (وترى المجرمين يومئذ مقرنين فى الاصفاد) واول كونده مشركلرى كوررسنكه عقائد واعمالده مشاركتلريچون قبورده برى برلرينه قوشيلور ويا هركافر برشيطانله برزنجيره اوريلور ويا خود اللرى واياقلرى بيونلرينه دمور لنور (سرابيلهم من قطران) كوملكلرى قطرانندن اولورويا خود نحاس وصفر مذابدن اولوركه حرى نهايتنه ايروبدر (وتغشى وجوههم النار) ويوزلرينى نار قابليه زيرا انكله حقه توجه ايتمزلردى (ليجزى الله كل نفس ما كسبت) تاكه حق تعالى هر نفسه خير وشردن كسب ايتديكيله جزاء ايده (ان الله سريع الحساب) الله تعالى حسابده سريعدر زيرا انى برحساب حساب آخردن اشغال ايتمز (هذا بلاغ للناس) اشبو قرآن ويا سوره ويا انده كى وعظ وتذكير ناسه موعظه ده كفايه در (ولينذروا به) تاكه انكله تخويف اولنه لر (وليعلموا انما هو اله واحد) وتاكه الله تعالينك وحدانيتنه دلالت ايدر آياته نظر وتأمليله انك آله واحد ايديكنى بيله لر (وليذكر اولوا الالباب) وتاكه عقول كامله صاحبلرى بونكله متعظ اولوب خصال رديه لرندن ارتداع ايده لر

سورة الحجر وهى تسع وتسعون آية مكية

بسم الله الرحمن الرحيم

(الر) بن اول الله تعالى بنكه هرشيئك اوزره رقيبن (تلك آيات الكتاب وقرآن مبين) اشبو سوره نك وقرآن مبينك آيتلريدر ❁ دينلديكه كتاب ايله مراد كتب اولناندر وقرآنله مراد بعضى بعضنه جمع اولناندر ويا خود كتابله مراد تورات وانجيل اوله وقرانله مراد اشبو كتاب معهود اوله (ربما يود الذين كفروا لو كانوا مسلمين) آزدركه كافرلر مسلمينه نصر نزولنده ويا كنديلره موت حلولنده ويا يوم قيامتده مسلمين اولمارينى تمنى ايتمه لر ❁ پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم ايدر چونكه اهل نار نارده اهل قبله دن ناره داخل اولنلره ديه لركه سز مسلمين ايكن نارده بزمله بيله سز ❁ اويله اولسه اسلامكز سزه نه شيئ مفيد اولدى انلره ديه لركه

انلردن مقدم اولان كاذب ومنكرلرك عاقبت حاللرى نيجه اولديغنه نظر عبرت ايتمزلرمى دار آخرتكه جنتدر شرك وعصياندن صاقنلره خيرلودر تعقل ايتمز ميسكز (حتى اذا استيئس الرسل وظنوا انهم قد كذبوا جاءهم نصرنا فنجى من نشاء ولا يرد بأسنا عن القوم المجرمين) فجانكه رسوللركندولرينى تكذيب ايدن قوملرينك ايمان ايتمه لرندن مأيوس اولديلر ووعدۀ ايمانده اولنلردن دخى تكذيب اولنه جقلر ظن ايتديلر اول پيغمبرلره نصرتمز كلوب اكا واكا تابع مؤمنلره ديلدكمزه نجات ويرلدى وقوم مشركيندن عذابمز رد اولنمز (لقد كان فى قصصهم عبرة لاولى الالباب ما كان حديثا يفترى ولكن تصديق الذى بين يديه وتفصيل كل شئ وهدى ورحمة لقوم يؤمنون) انبيا وانمك ويايوسف واخوه سنك

قصه لرندن عقول كامله ايچون عبرت واردر قرآن كريم افترا اولنور كلام اولمدى ولكن مقدم نازل اولان كتب الهينك تصديقى وناسك دين ودنياده محتاج اولديغى هرشيئك تفصيل وبيانى اولدى وسالكلره رهنما وقوم مؤمنينه الله تعالينك هدايت وتوحيدى وپيغمبر صلى الله عليه وسلمك نوريله رحمت اولدى

﴿ سورة الرعد مكية اومدنية وهى خمس واربعون آية ﴾

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

(آلمر ❁ انا الله اعلم وارى) تلك ايات الكتاب والذى انزل اليك من ربك الحق ولكن اكثر الناس لا يؤمنون) شول سكا ذكر ايلديكمز خبرلر كتب متقدمه نك آياتيدر وشول قرانكه سكاربك جل شانه دن انزال اولندى آنى تمسك ايلهكه حقدر ولكن ناسك اكثرى عدم تفكرلرندن ناشى آنى تصديق ايتمزلر (الله الذى رفع السموات بغير عمد ترونها ثم استوى على العرش وسخر الشمس والقمر كل يجرى لاجل مسمى يدبر الامر يفصل الايات لعلكم بلقاء ربكم توقنون) الله تعالى اويله قوى قادركه كوكلرى كوردیککز هیئتده دیرکسز رفع ايلدى بعده عرش اوزره حفظ وتدبيرله استوا يعنى تماثل ومعادل قصدايتدى وشمس وقمرى مصالح عباد ايچون رام وتسخير ايلديكه هربرى معين مدتى دور وجريان ايله تمام ايده صباح واخشام ياخود يالى يوم القيام اول الله تعالى امور ملكوتى وايجاد واعدام واحيا واماته وسائرى تدبير ايدر آيات قرآنيه بى امر ونهيله تفصيل وبيان ايدركه شايد قيامتده جزاسنه ملاقانكزى تفكر ايدوب (شمس) يقينا بيله سز (وهو الذى مد الارض وجعل فيها رواسى وانهارا ومن كل الثمرات جعل فيها زوجين اثنين يغشى الليل النهار ان فى ذلك لايات لقوم يتفكرون) واول الله تعالى ايدركه ارضى طول وعرضيله اوزاتديكه مخلوقاتى استعمال و آمد شدله تعيش

بزم ذنوبمز وارايدى اول اجلدن مؤاخذه اولنمشز ❁ چون ماشاء الله زمان مرور ندنصكره الله تعالى فضل ورحمتيله اول اهل قبله يه مغفرت ايدوب ناردن چيقاره اول حينده كافرلر مسلمين اولمغى تمنى ايده (ذرهم يأ كلوا ويتمتعوا ويلههم الامل فسوف يعلمون) يامحمد اول كفارى ترك اينكه دنياده اكل ولذات وشهواتلريله تمتع ايتسونلر وايمان وطاعتدن حظلريى اخذدن املارى انلرى اشغال ايتسون ❁ ايمدى انلرجزالرين كور دكلرنده سوء صنيعلرين بيلسرلردر (وما اهلكنا من قرية الا ولها كتاب معلوم) هيچ برقريه اهلنى بزاهلاك ايتمدك الا انك لوح محفوظده يازيلوا اجل معلومى وارايديكه عذابلرينه اول اجلى تقدم وناندن تأخر ايتدى (ماتسبق من امة اجلها ومايستأ خرون) هيچ برامت موتنى ويا عذابنى ويا اجل مضروبنى تقدم ويا تأخر ايتمز (وقالوا ياايها الذى نزل عليه الذكر انك لمجنون) مشركين مكه پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلمه تهكم طريقى اوزره ديديلركه اى شول كسه كيم اكا قرآن نازل اولدى سن مجنونسن (لوما تاتينا بالملائكة ان كنت من الصادقين) يزه ملائكه ايله كلسيدك كه صدقكه شهادت ايدهلردى اكر نبوت دعواسنده صادقلردن ايسك (ما ننزل الملائكة الا بالحق) بز ملائكه يى كفاره ايندرمزز الا عذابله (وما كانوا اذا منظرين) وألحال بزانلره ملائكه ايندرسه وز عذابلرنده امهال ايتمزدك (انا نحن نزلنا الذكر وانا له لحافظون) بزقرآنى تنزيل ايتدك حالبوكه بز آنى شياطيندن حفظ ايدرزكه اكا زياده ويا اندن نقص ايتميه لر ويا انى غيريه تبديل وتحريف ايتميه لراما كه كتب متقدمه انك خلافنه ملابس ايديكه انلرك حفظنه تولى ايتمامشدى بلكه انلرى حفظهٔ ربانيون واحبار التزام ايتمشدى اول اجلدن بنلرنده اختلاف واول كتابلرده تحريف وتبديل واقع اولمشيدى (ولقد ارسلنا من قبلك فى شيع الاولين) يامحمد سندن اول كچن فرق وطوائفه كندیلردن رسوللركوندردك (ومايأتيهم من رسول الا كانوا به يستهزؤن) هر رسولكه انلره كلسه الا انلرانى استهزاء ايدرلردى قومك سكا ايتدكلرى كبى ايمدى انلرك صبرايتمسى كبى سندخى صبرايتكل (كذلك نسلكه فى قلوب المجرمين) اشبو سلك كبى قومك مشركلرى قلوبنده رسوللرينى كفر وتكذيب واستهزايى ادخال ايدرز ❁ اشبو دليلدركه الله تعالى انلرك قلوبنده باطل ايجاد ايدر (لا يؤمنون به وقد خلت سنة الاولين) انلرانى تصديق ايتمزلر حالبوكه امدن رسوللرينى تكذيب ايدنلرك شانندهاهلاكله اولان سنت الهيه كچدى (ولو فتحنا عليهم بابا من السماء فظلوا فيه يعرجون) اكر بزسمادن برباب فتح ايتسيدك شول بزه ملائكه ايله كلسيدك دينلره واول بابدن ملائكه نهارده نزول وعروج ايدوب اول كفار انى آشكاره كورسه لر (لقالوا انما سكرت ابصارنا بل نحن قوم مسحورون) ديه لردیكه كوزلرمز انى كورمكدن منع اولندى بلكه بزه محمد سحر ايدوبدر كوردیكمز خيالدر حقيقتى يوقدر (ولقد جعلنا فى السماء بروجا) بزسماده اون ايكى برج خلق ايتدك كه هيئات وخواصده انلر مختلفه در ❁ نتكيم اكار صد وتجربه دلالت ايدر (وزيناها للناظرين) بزانى

تدبير ايدر آيات قرآنيه بى امر ونهيله تفصيل وبيان ايدركه شايد قيامتده جزاسنه ملاقانكزى تفكر ايدوب (شمس)

شمس وقمرله ونجومدن اشکال وهیئات بهیه‌ایله تزیین ایتدك شول کسنه‌لر ایچونکه اکاعین اعتبارله نظرایدوب انك مبدع وصانعنك قدرت ووحدانیتنه انی دلیل ایدینه‌لر (وحفظناها من کل شیطان رجیم) وبزاول سمایی هرشیطان رجیمدن حفظ ایتدك ❁ اویله‌اولسه قادر دکللردرکه اکاصعود ایدوب اهلنه وسوسه ایده‌لرویا انك امرنده تصرف واحوالنه اطلاع ایده‌لر (الامن استرق السمع فأتبعه شهاب مبین) مکر شیاطیندن اولکه‌قطان سمواتدن سرا اختلاس سمع ایده بیلرنده‌کی مناسبت جوهریه ایله ویاخود کواکبك اوضاع وحرکاتندن استدلال ایله ❁ اویله‌اولسه عقبنجه اکانارساطعه‌دن برشعله‌لاحق اولور ❁ روایت اولندیکه شیاطین بری برلرینك اوزرلرینه بنوب سماء دنیایه ایررلرکه ملائکه‌دن استراق سمع ایده‌لر ❁ اویله اولسه انلره شهاب آتیلور انکله کیمی قتل اولنور وکیمنك یوزی ویاجنبی ویایدی ویاخود ماشاءالله برعضوی یاندیریلور ❁ وکیمی غول اولوب بوادیه کیدن ناسك یولن آزدرر ❁ ابن عباس رضی‌الله تعالی عنه ایدر زمان اولده شیاطین سمواتدن منع اولمزلردی عیسی علیه‌السلامك ولادتیله سمواتك اوچندن منع اولندیلر محمد علیه‌السلامك ولادتیله کلیسندن منع اولندیلر (والارض مددناها) صواوزره یری بسط ایتدك (والقینا فیها رواسی) واول یرده جبال ثوابت القا ایتدك که یرتحرك ایتمیه ❁ حالبوکه اندن اول یرچالقنوردی (وانبتنا فیها من کل شیء موزون) واول یرده وکرك جبالده بزمقدار معینله مقدر شیء بتوردك ❁ ویاخود جبالده جواهر بتوردك که اول میزانده وزن اولنور ذهب وفضه وحدید ونحاس وغیری کبی (وجعلنا لکم فیها معایش) وسزکچون اول یرده مطاعم ومشارب وملابسدن دنیاده معیشت ایده‌جك اشیاء خلق ایتدك (ومن لستم له برازقین) ودخی انده عیال وخدم ومماليك ودواب وانعام خلق ایتدك که انلرك رزقلرینی سز ویرسز دیوظن کاذب ایدرسز حالبوکه سزه وانلره رزقی ویرن الله تعالیدر یوخسه‌سز دکل‌سز (وان من شیء الاعندنا خزائنه) هیچ برشیء یوقدرکه الاانکدن موجودك اضعافی ایجادوتکوینه بزقادرز (وماننزله الابقدر معلوم) بزیغمووری یره مقدار معلوم اوزره ایندیررز ❁ دینلدیکه سمادن هرقطره‌که اینرالاانکله برملك واردرکه انی الله تعالینك ارادتی اولدیغی مکانه سوق ایدر (وارسلنا الریاح لواقح) بزریحلری حوامل ارسال ایدرز ❁ ابن عباس رضی‌الله تعالی عنه ایدرهر بارکه‌یل اسسه پیغمبریمز صلی‌الله تعالی علیه وسلم دیز چوکوب دیردیکه ❁ اللهم اجعلها رحمة ولا تجعلها عذابا اللهم اجعلها ریاحا ولا تجعلها ریحا ❁ عبید بن عمیر ایدر ریح مبشره یری سپورر وریح مثیره سحابی اثاره ایدر وریح مؤلفه سحابی بری برینه تألیف ایدوب انی رکام قیلور وریح لواقح اشجاری القاح ایدر ❁ دینلدیکه سحابدن بر قطره یغمور دوشمز الاانده درت ریح عمل ایتدیکندن صکره صباتهیج ایدر شمال جمع ایدر جنوب رد ایدر

ونخیل صنوان وغیرصنوان یسقی بماء واحد ونفضل بعضها علی بعض فی الاکل ان فی ذلك لایات لقوم یعقلون) ویر یوزنده بربرینه متصل پارچه‌لر واردرکه کیمی منبت طبراق کیمی قیاکیمی قوملق وشوره وبوستانلر واردرکه کیمنده اوزم وسائر میوه‌لر وبغدای وسائر حبوبات وخرما اغجلری کیمی برکوکدن ایرلمش کیمی بشقه بتمش وبونلر برصوایله صولنور مع هذا اکل حالنده طعم جهتیله بعضیسی بعضندن الذ وافضل خلق ایتمشدر تحقیق بومذکورلر تعقل وتأمل ایدن قوم ایچون ارادت قادر مختار ایله اولدیغنه دلالت وعلامت اولور ❁ دینلدیکه انسان جمله بریدر برطینتدن ایکن وسمادن باران انزالی کبی انلره دخی کتب الهیه انزال اولنمشیکن انلرکدخی میوه‌لر کبی الوان واشکال علی الخصوص اخلاقده

تفاوت واختلافلری واردر (تبیان) (ثانی) (٣٦) (وان تعجب فعجب قولهم ءاذا کنا ترابا ءانا لفی خلق جدید) (اولئك الذین کفروا بربهم واولئك الاغلال فی اعناقهم واولئك اصحاب النار هم فیها خالدون) یامحمد اکر سن مشرکلرك ایمانه کلمدکلرینه تعجب ایدرسك انلرك آبایزموتله تراب اولدیغمز دنصکره یکیدن خلق اولنورمیز دیو انکارلری دخی

عجبدرکه بو آیات معدوده یی کوردکدنصکره انلری یکیدن ایجادایدن اعاده یه قدرتی اولوینده ایدوکنی تفکر ایتمزلرانلر ربلرینك حشر ونشره قدرتی انکارله کافراولدیلر انلرك بوینلرنده دنیاده ضلالت حلقه سی و آخرتده آتشدن تیمورلاله واردرو آنلر نارجهنم اربابی اولوب آنده مخلدلردر (ویستعجلونك بالسیئة قبل الحسنة وقدخلت من قبلهم المثلات وان ربك لذو مغفرة للناس علی ظلمهم وان ربك لشدید العقاب) مشرکلر استهزا طریقیله عذابی استعجال ایتملریله حق تعالی بیوررکه مشرکلر احسان الهیله عافیتدن مقدم عقوبتك عجله سنی یامحمدسندن طلب ایدرلر حال بوکه انلردن مقدم اولان امم مکذبینك مثالاری کچمشیدی ❁ انلردن نیچون عبرت آلمزلر انلر نفسلرینه ظلم ایدرلر ❁ تحقیق ربك جل شانه ناسه مغفرت صاحیدر وکفروتکذیبه مصراولنلره عقابی شدیددر (ویقول الذین کفروا لولا انزل علیه آیة من ربه انما انت منذر ولکل قوم هاد) کافرلر محمده نیچون بزم استدیکمز معجزه کلمدی دیرلر سن انجق اخافه وابلاغله مأمورسن وهربر قوم ایچون وقته کوره هادی ورهنما واردر ❁ یعنی وقته کوره معجزه اقتضا ایدرکه قومنه غائب اوله مثلا موسی علیه السلام وقتنده سحره مشهور ایدی عصا ایله انلره غلبه ایتدی عیسی علیه السلام زماننده علم طب مقبول ایدی (خلق احیای موتا ایله انلره غالب اولدی سنك وقتکده فصاحت مقبول اولمغله قرآن غالب واغلبدر ❁ (الله یعلم ماتحمل کل انثی وماتغیض الارحام وماتزداد وکل شیء عنده بمقدار) الله تعالی هرحامله نسانك حملی ارکك یادیشی سیاه یابیاض

دیور تفرقه ایدر (فانزلنا من السماء ماء فاسقیناکموه) وسمادن یغمور ایندیروب انکله سزی صواررز (ومانتم له بخازنین) حالبوکه سزانی یردن منع ایدر دکلر سززیرا اول بزم خزاینمزده در (وانا لنحن نحیي ونمیت ونحن الوارثون) حیاتی قبول ایدر اجسامده بز حیات ایجادایدرز ❁ واول حیاتی ازاله ایله اماته ایدر زخلایقك کلیسی فانی اولدیغندنصکره بزباقیلرز (ولقد علمنا المستقدمین منکم ولقدعلمنا المستأخرین) سزدن استقدام وکرك استیخار ایدنلری بیلورز ❁ دینلدیکه انکله مراد اموات واحیادر ویااولین وآخریندر ویاخلق اولنانله خلق اولنمیاندر ویاقرون اولی وامت محددر ویا طاعته سبقت ایدن ویاطاعتدن بطؤ ایدنلردر ویانماز صفلرینك ایلروسنده اولان وکیروسنده اولنلردر ❁ ویانمازی اول وقتنده وآخر وقتنده قیلنلردر ❁ ویاقتالده ایلروده وکیرودە طورانلردر ❁ ویااسلامه کلن وکلمینلردر (وان ربك هو یحشرهم انه حکیم علیم) ربك جل شانه یوم قیامتده انلری انلردن بیلدیکی حالت اوزره حشر ایدوب هربرینه عملنك جزاسن ایدر اول باهرالحکمه افعالنده مقتدر هرشیئه علمی واسعدر (ولقد خلقنا الانسان من صلصال من حأمسنون) بزانسانی طین یابسدن خلق ایتدك که اول نقراولندیغنده اندن صوت ایشیدیلور برطیندنکه مایه طول مجاورتندن قراروب متغیر اولوبدر (والجان خلقناه من قبل من نار السموم) وآدمدن اول جانی ریح حاره دن خلق ایتدك که اول مشام انسانه داخل اولسه قتل ایدر ❁ دینلدیکه سموم شول ناردرکه دخانی اولمیه ابن عباس رضی الله تعالی عنه ایدر ابلیس ملائکه دن جن دینور برحیدن ایدیکه انلرنارسمومدن خلق اولندیلر ابن عباس رضی الله تعالی عنه ایدرجان ابوالجندر آدم ابوالبشراولدیغی کبی ❁ دینلدیکه جان ابوالجندروابلیس ابوالشیاطیندرجنده مسلم وکافر واردر دیرلورلر واولورلر ❁ اماکه شیاطینده مسلم یوقدر ابلیس اولدیکنده انلردخی اولورلر ❁ وهب ایدر جن اصنافدر برصنفی انادن طوغرلر یرلو ایچرلر آدمیین کبی وبرصنفی ایسه ریح منزله سنده در انادن طوغمزلر یمزلر ایچمزلر (واذقال ربك للملائکة انی خالق بشرا من صلصال من حأمسنون) ذکر ایتشول وقتی که ربك جل شانه ملائکهٔ ارضه که ابلیس ایله بیله سکان ارض ایدیلر دیدیکه صلصال حأمسنوندن بن بشر خلق ایدیسرین (فاذا سویته ونفخت فیه من روحی) فجانکه انك خلقتن تعدیل ونفخ روحه انی تهیئه ایدوب اکاروح نفخ ایدم حتی که اول روحك آثاری تجاویف اعضاسنه جاری اوله (فقعوا له ساجدین) اکا سجده یه واریکز (فسجد الملائکة کلهم اجمعون) اول ملائکه نك جمیعی اکاسجده یه واردیلر (الا ابلیس ابی ان یکون مع الساجدین) الا ابلیس ساجدین ایله اولمقدن ابا ایتدی (قال یاابلیس مالك الا تکون مع الساجدین) الله تعالی دیدیکه یاابلیس سکانه عارض اولدیکه آدمه سجده ایدنلرله بیله اولمقدن امتناع ایتدك (قال لم اکن لاسجد لبشر خلقته من صلصال من حأمسنون) ابلیس دیدیکه صحیح اولمز وحالمه منافی اولورکه بن بشره سجده ایدمکه انی صلصال حأمسنوندن

هر صورت وحالتی بیلور ورحمارنده اولان ولدك خلقتنده نقصانلکنی وزیاده‌لکنی بیلور ❁یعنی اعضاسنك وعددنك ومدت وضعنك نقصان وزیاده‌لکنی بیلور ❁وهر شی انك عندنده قدر وحدله‌در❁ اندن ناقص وزیاده اولمز❁ (عالم‌الغیب‌والشهادة‌الکبیر المتعال) حس اولنمدن غائب وحاضری بیلور عظیم‌الشان کبیر القدر جله‌دن عالیدر (سواءمنکم من اسر القول ومن جهربه ومن هو مستخف بالیل وسارب بالنهار) سزدن کیمسه کلامنی کرك نفسنده کرلرسه یاغیره اظهار ایدرسه وظلمت لیلده کزلمك استرسه وکوندزده اشکار عمل اشلرسه الله‌تعالینك علمنده مساویدر ❁ هیچ کزلو واشکار قول وفعل اکامستوردکلدر (له معقبات من بین یدیه ومن خلفه یحفظونه من امر الله ان الله لایغیر مابقوم حتی یغیروا ما بانفسهم واذا اراد الله بقوم سوء فلامرد له ومالهم من دونه من وال) الله تعالینك انسانه مؤکل ملکلری واردرکه اوکندن آردندن تعقیبله حق تعالینك اذنیله انی حفظ ایدر الله‌تعالی عافیت ونعمتده اولان برقومك نعمتی تغییر ایتمزتا اولقوم نفسنده کی احوال جمیله‌یی اخلاق رذیله‌یه تغییر وتبدیل ایتمینجه والله تعالی برقومه عقوبت

خلق ایده‌سن حالبوکه بن ناری واول طینیدر نارایسه طیندن افضلدر زیرا که نار طینی اکل ایدر (قال فاخرج منها فانك رجیم) الله‌تعالی اکا دیدیکه ایمدی سمادن ویاجنتدن ویازمرهٔ ملائکه‌دن چیقغل که سن خیر وکرامتدن مطرودسن (وان علیك اللعنة الی یوم الدین) یوم جزایه‌دکین اوزریکه لعنت اولسونکه اول‌زمان لعنتك غایتیدر زیرا انده عذابه ایریشورکه انك جنبنده لعن منسی کبی اولور (قال رب فانظرنی الی یوم یبعثون) ابلیس دیدیکه یارب بکا انلرك بعث اولنمدی کونینه دکین امهال ایت دیدیکه زمان اغواسی ممتداوله ویاموتدن نجات بوله‌زیرا وقت بعثده نصکره موت یوقدر (قال فانك من المنظرین الی یوم الوقت المعلوم) الله‌تعالی اکا دیدیکه وقت معلوم کونینه دکین سن امهال اولنانلردنسن ❁ جمهور عندنده انکله مراد نفخهٔ اولی در ❁ دینلدیکه ابلیسك مدت موتی قرق بیل اولورکه اول ایکی نفخه مابینیدر دینلدیکه الله‌تعالینك ابلیسه اجابتی انی اکرام ایچون دکل ایدی بلکه بلاوشقاسی زیاده اولسون ایچون ایدی (قال رب بما اغویتنی لازینن لهم فی الارض ولاغوینهم اجمعین) ابلیس دیدیکه یارب بنی اضلالك ویارجتکدن تخییبك حقیچون بن انلره دنیاده که اول دارغرورده اول دنیایی وسکا عصیان ایتمکی تزیین ایده‌رین وجیعنه اغوامی ایرکورین (الا عبادك منهم المخلصین) الاشول عباد کی دکل که انلری طاعتکیچون خالص ایدوب شوائبدن تطهیر ایتدك که بنم کیدم ومکرم انلرده عمل ایتمز اولمشدر (قال هذا صراط علی مستقیم) الله‌تعالی دیدیکه توحید واسلام بکا ایرکورر بریولدرکه انده اعوجاج یوقدر مستقیمدر اولکه اخلاصله اکا سلوك ایده هدایته ایرر ❁ ویا اخلاصله اکا سلوك ایدنی رعایت بنم عهدمه‌در (ان عبادی لیس لك علیهم سلطان الا من اتبعك من الغاوین) شول بکا اطاعت ایدن عبادمه تسلطك یوقدرکه انلری برذنبه ایقاع ایده‌سنکه توبه‌ایتدکلرندنصکره عفو اولنمری ممتنع اوله‌لکن بکا عصیان ایدوب سنك غوایتك یولنه کیدنلردکل (وان جهنم لموعدهم اجمعین) شول سنك غوایتك یولنه کیدنلرك جیعنك موعد ومصیری جهنمدر (لها سبعة ابواب لکل باب منهم جزؤ مقسوم) اول جهنمك یدی طبقه‌سی واردرکه بری برینك فوقنده‌در ناس مخالفت وابلیسه متابعتده مراتبلری حسبنجه اکا نزول ایدرلر اول طبقاتدن هربرسیچون اتباعدن جزؤ مقسوم واردر اولکی طبقه‌ده موحدینك عصاتی اولورکناهلری دکلو انده عذاب اولندقلرندن صکره چیقارلر ❁ ایکنجیده نصاری اوچنجیده یهوددر دردنجیده صابئون بشنجیده مجوس التنجیده مشرکون یدنجیده منافقون اولورلر (ان المتقین فی جنات وعیون) کفر وفواحشده ابلیسه اتباعدن صاقنانلر آخرنده جنتلرده وپیکارلرده نعیم وصفاده درلر (ادخلوها بسلام آمنین) انلره دینورکه جنته سلامتله کیرك موت وخروج وآفاتدن امن اوزره اولدیغکز حالده (ونزعنا مافی صدورهم من قل اخواناعلی سرر متقابلین) بزانده انلرك صدورنده کی شحناء وعداوت وحقد وحسدی

مراد انسه انی رد ایدر اولمز والله تعالیدن غیری اول قوم ایچون اول عقوبتی دفع ایدر وامورینی تولی ایدر اولمز ❁ دینلدیکه اول مؤکل ملائکه کراما کاتبین اوله‌که انك عملنی کتب وحفظ ایدر یاخود اول ملائکه پیغمبر علیه السلامی ضرر اعدادن حفظ ایدر دیمك اوله اشاغیده کلهجك عامر بن طفیل واربدبن ربیعه‌دن محافظه‌سی کبی (هو الذی

يريكم البرق خوفا وطمعا وينشئ السحاب الثقال) اول الله تعالى نشانهٔ باران اولان شمشكى سزه كوسترركه مسافره ويغمور ضرر ايدن محله خوف ومقيم ومحتاج باران اولنلره طمع اولور وهواده يغمورله اغرلشمش بلوطلر پيدا ايدر (ويسبح الرعد بحمده والملائكة من خيفته ويرسل الصواعق فيصيب بها من يشاء وهم يجادلون فى الله وهو شديد المحال) رعد وملائكه الله تعاليدن خوف ايديجى اولدقلرى حالده حمد وتسبيح ايدرلر الله تعالى اول برقدن حاصل اولان صاعقه لرى كوندرر وهر كيمه ديلرسه اول يلدرم اصابت ايدوب احراق ايدر حال بوكه اول اصابت ايدن كيمسه لر الله تعالى شانندە جدال ايدرلردى اول الله عظيم الشان قدرت وعقوبتنده شديددر ❁ دينلديكه بر يهودى جناب نبوتمابه كلوب مجادله يوزندن ياابا القاسم سنك ربك اينجو ياياقوت يا التوندنميدر ديدى فى الحال يلدرم كلوب انى احراق ايلدى حق تعالى بو آيت كريمه يى كوندردى مرويدركه رعد بلوطلرى سوررير ملكدر وشمشك انك قامچى سيدر منقولدركه هجرتك طقوزنجى سنه سى عامر بن طفيل واربدبن ربيعه ديديلركه محمده كيدەلم عامر اربده بن محمدى سوزه طوتەرم سن انك آرقه سندن قليجله اوردىدى بوقوللە مجلس نبوىيه كلديلر برمقدار ياوه كلام سويليوب (انلره طشره چيقدقلرنده اربده سنكله قولمزنيجه اولدى ديدى اربد هرقچانكه قليجله اورمق مرادايتدەسه سن محمدله بنم بينمزه حائل اولدك ديدي اول حاللە مدينەدن چيقوب كيتديلر پولده ازبدي صاعقه اوروب پاقدى وعامر دخى پولده

نزع ايدرز برى برلرينه اخوان اولدقلرى حالده سريرلر اوزره متقابلين اوتوررلر برى برلرينه اردلرينى دونمزلر ❁ خبرده كلديكه فجان جنتده برمؤمن برمؤمنه ملاقات مرادايتسه هربرى سريرى اوزرنده ايكن صاحبنه ملاقى اولوب تحدث ايدرلر (لايمسهم فيها نصب وماهم منها بمخرجين) واندە انلره تعب ومشقت ايرشمز وانلراندن چيقارلمزلر زيرا نعمتك تمامى خلودلەدر (نبئ عبادى انى انا الغفور الرحيم) يامحمد بنم عبادمه خبرويركه انلردن توبه ايدنلره مغفرت ورحمت ايتمكده بن بليغن ❁ روايت اولنديكه پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم بروقتده اصحابى اوزره چيقه واردى انلرايسه كولشور لردى ❁ ديديكه اوكوكزده نار اولديغن بيلورمكن نيجه كولرسز ❁ اويله اولسه جبريل عليه السلام بوآيتله كلوب ديديكه يامحمد ربك جل شانه سكا ديركه نيچون عبادمى رحمتمدن اقناط ايدرسن (وان عذابى هو العذاب الاليم) ودخى انلره خبرويركه توبه ايتمينلره بنم عذابم عذاب اليمدر ❁ پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم ايدر الله تعالى جل شانه يوزرحمت خلق ايدوبدر طقسان طقوزين عندنده امساك ايدوب برينى خلقك كليسنه ارسال ايتدى ❁ اكر كافر الله تعالى عندنده كى رحمتك وفرتن بيليدى جنتدن مأيوس اولمزدى واكر مؤمن الله تعالينك عندنده كى عذابك كليسن بيلسيدى اكا نار دن امن كلمزدى (ونبئهم عن ضيف ابرهيم) ودخى عبادمه ابراهيم عليه السلامك اضيافتدن خبرويركه انلر ملائكه ايديلر انلرى كوندر ديكه ابراهيم عليه السلامه ولدى اولمسيله تبشير ايدەلر ❁ بعده لوط عليه السلامك قومنى هلاك ايتمكه كيدەلر (اذ دخلوا عليه فقالوا سلاما قال انا منكم وجلون) شول وقتن كه اول ملائكه ابراهيم عليه السلامه داخل اولوب سلام ويردىلر اولدخى انلره ردسلامدن صكره اوكارينه طعام كتوروب انلرايسه اكلدن يمديلر ❁ اويله اولسه ابراهيم عليه السلام اول حالتدن اوشنوب بزسزدن خائفلرز ديدى (قالوا لاتوجل انا نبشرك بغلام عليم) ملائكه اكا ديديلركه بزدن خوف ايتمكل بزسكا تبشير ايدرز برغلامله كيم اول كبرنده عليم اولوركه اول اسحاق عليه السلامدر (قال أبشرتمونى على ان مسنى الكبر فبم تبشرون) ابراهيم عليه السلام ديديكه كبرسنم حالنده بكا ولدمى تبشير ايدرسز نعجب شئ تبشير ايدرسز (قالوا بشرناك بالحق فلاتكن من القانطين) ديديلركه بزسكا انى الله تعالينك وعد صدقيله تبشير ايدرز ايمدى ولددن مأيوس اولمغل زيرا الله تعالى قادر دركه ابوينسز بشر خلق ايده ايمدى اكا قادر اولان رب تعاليدن استبعاد اولنمزكه شيخ فانيله عجوز عاقردن ولد خلق ايده ❁ ابراهيم عليه السلامك استعجابى عادت اعتبارنجه ايدى يوخسه قدرة الله هه دكل (قال ومن يقنط من رحمة ربه الا الضالون) ابراهيم عليه السلام ديديكه رب تعالينك رحمتدن كيمدركه مأيوس اوله مكر انلركه طريق معرفتى مخطيلردر ❁ اويله اولسه انلر الله تعالينك سعت رحمتن وكمال علم وقدرتن بيلمامشلردر (قال فما خطبكم ايها المرسلون) ابراهيم عليه السلام

بدتر صورتله مرد اولدی (له دعوة الحق والذين يدعون من دونه لا يستجيبون لهم بشئ الا كباسط كفيه الى الماء ليبلغ فاه وماهو ببالغه وما دعاء الكافرين الا فى ضلال) حقله دعا الله تعالى ايجوندر ❁ كه اول كلمهٔ شهادتدر واكا دعا ايتمك لازمدركه اجابت ايديجى بالكز ﴿ ٢٨٥ ﴾ اولدر ❁ شونلركه الله تعاليدن غيريه دعا ايدرلر اول غيرانلرك دعالرينه برشيئله اجابت ايتمزشونك كيبكه بركيمسه برقيونك آغزنه طوروب اللريى صويه طوغرى اوزاده كه اغزنه كلسون ايجون حال بوكه الى صويه يتشميوب صودخى اغزنه كليه ❁ يعنى مشركلرك دخى بتلرندن استعانتلرى بوصورتده در وكافرلرك اصنامليرينه دعالرى انجق ضلالت وبطلاندر (ولله يسجد من فى السموات والارض طوعا وكرها وظلالهم بالغدو والاصال) سموات وارضده اولان ذوى العقولك كندولرى وكولكلرى مؤمنلرك اطاعت واختيارلريله وكافرلرك وقت شدتده كراهت واضطرارلريله الله تعالىيه كوندوزو كيجه سجده ايدرلر (قل من رب السموات والارض قل الله قل افاتخذتم من دونه اولياء لا يملكون لانفسهم نفعا ولاضرا قل هل يستوى الاعمى والبصير ام هل تستوى الظلمات والنور ام جعلوا لله شركاء خلقوا كخلقه فتشابه الخلق عليهم قل الله خالق كل شئ وهو الواحد القهار ❁ يا محمد ديكه كوكلرك ويرلرك خالقى كيمدر ❁ انلرك غيرى جوابلرى اولمغله ❁ سن ديكه الله تعاليدر سموات وارضك خالقى الله تعالى ايكن كندو نفسيچون نفع وضررە مالك اولمين اصنامكزى ولى ومعبود اتخاذ ايدرميسكز ديكه اعمى ❁ مشركلرله ❁ بصير ❁ موحدلر ❁

انلره ديديكه اى الله تعالينك رسوللرى بكا تبشيردن غيرى مجيء ايله قصديكز نه در بكا خبر ويرك (قالوا انا ارسلنا الى قوم مجرمين) ملائكه ديديلركه بزبرقوم مجرمينه ارسال اولنمشزكه كفر وطغيانلرى سببيله انلرى اهلاك ايده وز (الا آل لوط انا لمنجوهم اجمعين) الا لوط عليه السلام اتباعنى واهل دينى دكل بلكه بزانلرك جميعنى هلاك كدن انجا ايدرز (الا امرأته قدرنا انها لمن الغابرين) الا لوط عليه السلام مرأه سنى تقدير ايتدكه اول كفره ايله عذابده باقيلردن اولوب انلرك كله بيله انى دخى هلاك ايده وز (فلما جاء آل لوط المرسلون) وقتاكه ملائكه آل لوطه كلديلر (قال انكم قوم منكرون) لوط عليه السلام انلره ديديكه سز بزم بيلديكمز برقوم سز بزسزدن نفرت ايدرز شول ظنله كيم بزه شر ايله كلمش اولهسز (قالوا بل جئناك بما كانوا فيه يمترون) ملائكه ديديلركه بزسكا بزدن نفرت ايده جك شيئله كلمامشز بلكه اعدا كدن انتقام وسنى سوندرمكچون كلمشز زيرا سن انلرى عذابله ايعاد ايدوب انلر ايسه انده شك ايدرلردى سنى تصديق ايتمزلردى (واتيناك بالحق وانا لصادقون) وبزسكا انلرك عذابندن يقينله كلمشز وبزسكا خبر ويرديكمز شيئده صادقلرز (فأسر باهلك بقطع من الليل) ايمدى كيجه نك آخرنده اهلكله انلرك اراسندن چيقوب كتكل (واتبع ادبارهم) وسن اهلك اثرنجه كتكل كه مشيده اسراع وحاللرينه اطلاع ايده سن واعدايه ايريشن مصيبتدن انلرى تحذير ايده سن (ولا يلتفت منكم احد) وسزدن بركسه التفات ايتمسونكه وراسنه نظر ايده نظر ايتديكى تقديرجه اهوالدن شول طاقت كتورلمزشئ كورر ويا اعدايه ايريشن اكا دخى ايريشور ❁ ويا خود برغرض ايچون اهلندن بركسه تخلف ايتمسونكه ايدرسه اكا دخى عذاب ايريشور (وامضوا حيث تؤمرون) وامرا ولندىغكز مكانه كيدكه اوشام ويا مصر در (وقضينا اليه ذلك الامر ان دابر هؤلاء مقطوع مصبحين) بزلوطه اشبو امرى وحى ايتدكه قومك صباحه داخل اولدقلرنده انلردن هيچ كسه قالمينجه استيصال اولنورلردر (وجاء اهل المدينة يستبشرون) سدوم كه لوط عليه السلام قومنك قريه سيدر ❁ انك اهلى لوط عليه السلامك اضيافنه فاحشه طمعيله برى برلرينه تبشير ايدرك لوط عليه السلامك منزلنه كلديلر (قال ان هؤلاء ضيفى فلا تفضحون) لوط عليه السلام قومندن اكا كلنلره ديديكه اشبونلر بنم اضيافدر أنلرك شاننده بنى افضاح ايتمكز ❁ زيرا كشينك ضيفنه اولان اساءت اول مضيفك كندويه در (واتقوا الله ولا تخزون) الله تعالينك عقابندن قورقوب انلرك سبيله بنى خجل وذليل ايتمكز (قالوا اولم ننهك عن العالمين) لوط عليه السلامه قومى ديديلركه بزسنى نهى ايتمدكى كه عالميندن بركسه يى ضيافته اله سن وياخود مدينه مزه غريبادن بركسه يى قويه سن بعده بزى انلره تعرضدن منع ايليه سن (قال هؤلاء بناتى ان كنتم فاعلين) لوط عليه السلام انلره ديديكه قومك قزلرينى سزه تزويج ايده ين اكربنم ديديكمى ايشلرسكز (لعمرك) حياتك حقيچون ❁ مخاطب يا پيغمبريمز صلى الله

شركله ظلماتده وتوحيدله نورده اولان برابرميدر ياخود كافرلرك شريك طوتدقلرى بتلرى الله تعالينك خلق كبى خلق ايتديلر ميكه انك خلقنه مشابه اولوب عبادتنه مستحق اولهديكه الله تعالى هرشيئك خالقيدر غيرى خالق يوقدر والوهيتده يكانه وهرشى اوزره غالبدر (انزل من السماء ماء فسالت اودية بقدرها فاحتمل السيل زبدا رابيا ومما يوقدون عليه فى النار ابتغاء حلية اومتاع زبد مثله كذلك يضرب الله الحق والباطل فاما الزبد فيذهب جفاء واما ماينفع الناس فيمكث فى الارض كذلك يضرب الله الامثال) ❁ بعده حق وباطلك ايكى مثل ضرب اولنوب بيورلديكه ❁ الله تعالى كوكدن صواتزال ايدوب هر وادى به قدر اولجق مقدار سيل اقمغله اول سيل زائد كوبكى يعنى خار وخاشاكى كوتروب صافى صوباقى قالدى وحلى واوانى وسائر يامق ايچون آتش ايله اريتدكلرى زر وسيم وسائرك دخى سيل صوبى مثللو كوبوكى طرحله صافيسى التنده قالدى بونك كبى مثل ايله حق تعالى حق وباطلى بيان ايدر اما سيل اوزره اولان كوبوك باطل وضايع اولوب كيدر واما ناسه نفع ويرن شى كتمز قالور بونلرى تعقل وتأمل ايچون الله تعالى بونك كبى مثللر ضرب ايدر علماء تنزيل وارباب تأويل ديمشلركه سمادن منزل ماء قرآنه مثالدر ووادى قلبه مثالدر هر برى يقين وعقل وشك وجهل مقدارنجه (اولديلر) قرآنى محتمل اولور واول اذابه اولنن معادنك التنده قلان صافيسى قرآنك مثاليدركه حقدر واوزرندن دفع اولنن خبثى انتفاع اولنمين كافرلرك عمل باطل واعتقاد زائللريدر (للذين استجابوا لربهم الحسنى والذين لم يستجيبوا له لو ان لهم ما فى الارض جميعا ومثله معه

تعالى عليه وسلم اوله وياخود لوط عليه السلام اولوب ملائكه اكا انى دعش اولهلر (انهم لفى سكرتهم يعمهون) انلر حيرت وضلالتلرنده متردد لردر سنك نصحكى ايشيدر دكللردر ❁ ابن عباس رضى الله تعالى عنه ايدر الله تعالى يه محمد صلى الله تعالى عليه وسلمدن اكرم كسنه يوقدركه اندن غيرى هيچ كسنه نك حياتنه قسم ايتميوبدر (فاخذتهم الصيحة مشرقين) انلرى شروق شمسه داخل اولدقلرى وقتده برصيحهٔ هائلهٔ مهلكه اخذايتديكه اول جبريل عليه السلام صيحه سى ايدى (فجعلنا عاليها سافلها) قوم لوط مدينه لرينك اوستنى انلراوزرنده ايكن دوندريوب التنه كتوردك ❁ روايت اولنديكه جبريل عليه السلام انلرك مدينه لرينى يرندن قوپاروب قنادى اوزره سمايه قالدردى بعده اوستنى التنه دوندرديكندنصكره برصيحهٔ شديده ايله جميعسن هلاك ايتدى (وامطرنا عليهم حجارة من سجيل) واول قوم اوزره ويا انلردن مكان آخرده بولنانلر اوزره با لچقدن دوزلمش طاشى يغمور كبى برى برينك اردنجه ياغدردق ❁ نتكم اشبو قصه يى بوندن زياده تفصيل اوزره سورهٔ هوددە ذكر ايتدك (ان فى ذلك لآيات للمتوسمين) اشبو قوم لوط اهلاكى ذكرنده عبرتلر واردر شول تفكر وتفرس ايدنلر ايچونكه نظر لرنده ثابت اولوب هر برشيئك حقيقتن سمه ايله بيلورلر (وانها لبسبيل مقيم) قوم لوط مدينه وقراسى طريق واضحه در ناس اكا سلوك ايدوب آثارنى كورورلر (ان فى ذلك لآية للمؤمنين) اشبو نلرك احوالنى ذكرده عبرت واردر شول قوم ايچونكه الله تعالى بى ورسولنى تصديق ايدرلر (وان كان اصحاب الايكة لظالمين) اصحاب ايكه شعيب عليه السلام قومى ايدى بروايده اغاجلق اراسنده ساكن اولورلردى كافرلر ايديلر (فانتقمنا منهم) بزانلره عذابله انتقام ايتدك روايت اولنديكه الله تعالى انلره يدى كون حرتسليط ندنصكره برسحابه كوندردى انلر اندن روح التماسيله اكا التجاء ايدنجك اول سحابه دن برنار چيقوب انلرى احراق ايتدى (وانهما لبامام مبين) قوم لوط واصحاب ايكه مدينه لرى طريق واضحه در (ولقد كذب اصحاب الحجر المرسلين) اصحاب حجر كيم صالح عليه السلام قوميدركه رسوللرى صالحى تكذيب ايتديلر حجر بروايدركه مدينه ايله شام بينده در صالح عليه السلام قومى ثمود انده ساكن اولورلردى (وآتيناهم آياتنا فكانوا عنها معرضين) بزانلره آيتلر يمزى ويردك كه اول ناقه وولديدر وياخود يالكز ناقه دركه آنده آيات كثيره وارايديكه اول انك صخره دن خروجى وسائر حيواناتدن بيوك اولمسى وكندى مثلى ناقه طوغرمسى وسودلو اولمسى واكل وشرب ايتمسى ايدى انلرايسه اول آيتلردن معرضين اولديلر (وكانوا ينحتون من الجبال بيوتا آمنين) انلر جبالدن بيتلر اويارلردى خرابدن واوزرلرينه جبلك وقوعندن ونقب لصوصدن وشر اعدادن وحوادث دهردن آمنين اولدقلرى حالده انلرايسه بو آياته كافر اولوب ناقه يى بوغازلديلر (فاخذتهم الصيحة مصبحين) اويله اولسه صباح وقتنده انلرى صيحهٔ جبريل عليه السلام اخذايدوب هلاك

لافتد وابه اولئك لهم سوء الحساب وماويهم جهنم وبئس المهاد) دنياده طاعاتله ربلرينك امرنه اجابت ايدن مؤمنلرايچون آخرتده احسن مكافات واردركه جنتدر شونلركه اجابت واطاعت ايتميوب انكارده اولديلرا كريبوزنده اولان اشيانك جميعي انلر ايچون اولسه وانكله بيله برمثلي دخي اولسه آخرتده عذابدن قورتلمق ايچون

اولديلر (فمااغنى عنهم ما كانوا يكسبون) انلرك كسب ايتدكلري اموال وعدد وتشييد بيوت الله تعالينك عذابن دفعه مفيد اولمدي ❁ روايت اولنديكه پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم حجره اوغرادينده ديديكه نفسلرينه ظلم ايدنلرك مسكنلرينه دخول ايدر اولسكز باكين اولديغكز حالده دخول ايدك كه انلره اصابت ايدن سزه دخي اصابت ايتميه ❁ بعده رداسيله باشني اورتوب اول وادي يي كچنجه بنديكي دابه سني سرعت اوزره يورتدي (وماخلقنا السموات والارض وماينهما الا بالحق) بزسموات وارضي وايكيسي اراسنده كي مخلوقاتي صدقي ملابس خلق ايتدك (وان الساعة لآتية) وقيامت كليسردر تاكه محسن احسانينك ثوابن ومسيء اسائتنك عقابن كوره (فاصفح الصفح الجميل) انلردن اعراض حسنله اعراض ايتكل يعني حقد وجزع ايتمكسزين ❁ اشبوني سيف آيتي نسخ ايدوبدر (ان ربك هو الخلاق العليم) ربك جل شانه عدمدن ايجاددده بليغدركه سني وانلري خلق ايتدي سنك امرك وانلرك امري انك يدنده درسنك حالكي وانلرك حالني بيلور ❁ ايمدي حقيقدركه اكا انكال ايدمسن تاكه بنكزي اول فصل ايده (ولقد آتيناك سبعا من المثاني) بزسكايدي آيت ويردك كه اول فاتحه در وياخود يدي سورهٔ طويله ويردك كه بدنجيسي انفال وتوبه در زيرا انك ايكيسي برسوره حكمنده در اول اجلدن ايكيسنك اراسي بسمله ايله فصل اولنمامشدر ❁ دينلديكه يعني يامحمد نعم دنيادن بدل سكامثانيدن يدي آيت ويردك كه اول فاتحه در اكامثاني دينلدي زيرا اول نمازك هر ركعتنده اوقنور ❁ وياخود اول الله تعالى يه ثنايي مشتملدر وياخود اول يدي سورهٔ طويله نك الفاظن وياقصص وياموا عظنك تكرريدر ❁ وياخود اول بلاغت واعجازله مثنى عليهدر ❁ وياخود الله تعالى يي صفات عظمى واسماء حسنادن اهل اولديغي شيئله ثنا ايديجيدر (والقرآن العظيم) ودخي سكا سبع مثانيدن غيري سائر قرآني ويردك ❁ وياخود سكا اشبو ايكي صفتله موصوف شيئ ويردك ❁ ايمدي قلبكله انك غيري يه رغبت ايتمكل (لاتمدن عينيك الى مامتعنا به ازواجا منهم) يامحمد عين رغبتله نظر ايتمكل اكا كه بعض كفاره اصناف مالدن ويرمشز ❁ وياخود اكا كه اصناف كفاره انى ويرمشز زيرا اول سكا ويرلنه اضافتله مستحقردر ❁ ابوبكر رضى الله تعالى عنه حديثنده ايدر ❁ من اوتى القرآن فرأى ان احدا اوتى من الدنيا افضل مما اوتى فقد صغر عظيما وعظم صغيرا ❁ بركسه كه اكا قرآن ويرلديكندنصكره شول دنيادن ويرلن نسنه يي كندويه ويريلاندن افضل شيئ اكا ويرلمش اعتقاد ايده الله تعالينك تعظيم اينه يكي شيئ تحقير وتحقير ايتديكني تعظيم ايتمش اولور ❁ روايت اولنديكه پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم اذرعات نام موضعده بنو قريظه وبنو نضير يهوديلرينك يدي قافله سنه راست كلديكه انده انواع بزوطيب وجواهر وسائر امتعه وارايدي مسلمون ديديلركه اشبو اموال بزم اولسيدي انكله قوتلنور وسبيل الله ده خرج لنوردك پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم ديديكه سزه يدي آيت ويرلديكه اول بويدي

انى فدا ايدردى قيامتده انلرك كناهلريچون حساب واردركه اول مغفرت اولنمز انلرك مسكنلري جهنمدر اول نه قبيح فراشدر (افمن يعلم انما انزل اليك من ربك الحق كمن هو اعمى انما يتذكر اولوا الالباب) ربك تعالىدن سكانازل اولان شيئك حق ايدوكني بيلوب اطاعت ايدن كيمسه قلبي اعمى اولوب انكار اوزره اولان كيمسه كبيميدر بو قرانله متعظ اولنلر انجق عقول كامله صاحبلريدر (الذين يوفون بعهد الله ولاينقضون الميثاق والذين يصلون ما امر الله به ان يوصل ويخشون ربهم ويخافون سوء الحساب) شونلركه الله تعالى ايله روز ميثاقده اولان عهده وفا ايدوب اول عهدي قيرمديلر وانلر كه الله تعالينك امر ايتديكي صلهٔ رحم وجميع كتب ورسلي اقراره واصل اولورلر وربلرندن وسوء حسابدن قورقرلر (والذين صبروا ابتغاء وجه ربهم واقاموا الصلوة وانفقوا مما رزقناهم سرا وعلانية ويدرؤن بالحسنة السيئة اولئك لهم عقبى الدار) ودخي شونلركه ربلرنك رضاسني طلبله نفسه تبعيت ومعاصيدن صبر ايتديلر ونمازه اقامت ايتديلر وانلره ويردكمزرزقدن كزلو وآشكار برموجب وجوب انفاق ايتديلر وحسنه ايله سيئه يي دفع ايدرلر انلر ايچون عاقبت جزاى عمللرينه دارحسنى

وراحت واردر (جنات عدن يدخلونها ومن صلح من ابائهم وازواجهم وذرياتهم والملئكة يدخلون عليهم من كل باب ❁ سلام عليكم بما صبرتم فنعم عقبى الدار) اشته اول دار مكان خلود اولان جنتدر اول ذكر اولنن كيمسه لرا كا كيررلر وبابا وانالرى وازواج وذريتلرندن مؤمن ومؤمنه لردن اكا دخوله صالح اولنلر دخى كيررلر يعنى مذكورلرك فرحلريچون انلره الحاق اولنورلر وملكلر هر قپودن كيروب انلره مشقت ومعاصيدن صبر كز سببيله الله تعالى سزى هر آفتدن سالم ايتدى بوجنت سزه نه احسن العاقبه اولديكه آنده دائما وابدا دورايدرسزديرلر (والذين ينقضون عهد الله من بعد ميثاقه ويقطعون ما امر الله به ان يوصل ويفسدون فى الارض اولئك لهم اللعنة ولهم سوء الدار) شونلركه الله تعالى ايله السنده باغلد قلرى عهدى قيررلر وحق تعالينك امر ايتديكى صلهٔ رحم وپيغمبرلره وكتبه ايمانى قطع ايدرلر ويريوزنده كفر وظلمله فتنه وفساد ايدرلر انلر ايچون رحمتدن تبعيد وقبيح عاقبت واردر (الله يبسط الرزق لمن يشاء ويقدر وفرحوا بالحيوة الدنيا وما الحيوة الدنيا فى الاخرة الا متاع) الله تعالى رزقى ديلديكنه توسع وديلديكنه تضييق ايدر واهل مكه حيات دنيا وتوسيع رزقله فرحلنورلر حال بوكه حيوة دنيا اخرته نسبتله انجق سريع الزوال برجزئى كچنمكدر) ويقول (عاص) الذين كفروا لولا انزل عليه اية من ربه قل ان الله يضل من يشاء ويهدى اليه من اناب) كافرلر ديديلركه نيچون محمده بزم استديكمز وجهله آيت نازل اولمدى سن ديديكه الله تعالى ديلديكى كيمسه يى ❁ معجزات ظهور ندنصكره نفسلرينه كوره تحكم

قافله دن خبرلودر (ولا تحزن عليهم) ودنياده انلره مشاركتك فوتنه محزون اولمغل ❁ قال النبى صلى الله تعالى عليه وسلم لا تغبطن فاجر بنعمته فانك لا تدرى ما هو لاق بعد موته ان له عند الله قاتلا لا يموت ❁ پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم ايدر فاجرك نعمته غبطه ايتمكل زيرا بيلمزسنكه اول موتندنصكره نه شيئه ملاقى اولور زيرا الله تعالى عندنده انكچون برقاتل واردركه اكا موت ايرشمزكه اول نار در ❁ قال النبى صلى الله تعالى عليه وسلم انظروا الى من اسفل منكم ولا تنظروا الى من فوقكم فانه اجدر ان لا تزدروا نعمة الله عليكم ❁ پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم ايدر دنيا امرنده كنديكزدن اسفله نظر ايدك بوخسه كنديكزدن فوقه دكل ❁ ايمدى سزه اول جديردركه الله تعالينك اوزريكزده كى نعمتن ازدرا ايتميه سز ❁ دينلديكه اشبو آيت ماقبلنه متصلهدركيم الله تعالى پيغمبريمز عليه السلامه قرآنى ويرديكندنصكره دنيايه رغبتندن انى نهى ايتدى (واخفض جناحك للمؤمنين) ومؤمنلره تواضع ورفق ايچون ايكى جانبك تليين ايت (وقل انى انا النذير المبين) وانلره ديكل كه بن سزى تخويف ايدرين شول قرآنله كيم اكر ايمانه كلمزسكز سزه عذاب نزولن بيلدررر (كما انزلنا على المقتسمين) اهل مكه يى انذار ايت شول عذاب مثليله كيم انى اهل كتابدن شول يهود ونصارى اوزره انزال ايتمشيدك كه انلر كتابلرندن اوقودقلرينى اقتسام ايتمشلردى بعضنه اقرار وبعضنه تكذيبله ❁ وياخود مقتسمينله مراد شول قومدركه قرآنك حقنده انلرك بعضى سحردر وبعضى شعردر وبعضى كذبدر وبعضى اساطير اولندر ديديلر ❁ وياخود مراد پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم حقنده كيمى ساحر كيمى شاعر وكيمى كاهندر ديو قوللرين تفريق ايدنلردر ❁ وياخود مراد مشركيندن اون ايكى كسه لردركه ايام موسمده مداخل مكه يى اقتسام ايدرلرديكه نامى پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلمه ايماندن تنفير ايدهلر الله تعالى انلرك جميعن يوم بدرده هلاك ايتدى (الذين جعلوا القرآن عضين) انلر قرآنى اعضاء قيلديلر بعضنى تصديق ايدوب حقدر تورات وانجيله موافقدر ديديلر وبعضنى تكذيب ايدوب باطلدر تورات وانجيله مخالفدر ديديلر ❁ وياخود قرآنه سحردير تسميه ايتديلر (فوربك لنسئلنهم اجمعين عما كانوا يعملون) ربك جل شانه حقيچون انلرك جميعنه ايشلدكلرى كفر ومعاصيدن يوم قيامتده سؤال ايدوب جزالرين ايركوررز (فاصدع بما تؤمر) يا محمد امر اولندينك شيئ اظهار ايت ويا انكله حق وباطل بينى فرق ايت (وأعرض عن المشركين) ومشركلردن اعراض ايدوب سوزلرينه التفات ايتمكل اشبو آيتى قتال نسخ ايدوبدر (انا كفيناك المستهزئين) بزسنى استهزاء ايدنلره كفايت ايدرزكه انلر رؤساء قريشدن بش كسه ايديلر بريسى وليد ابن مغيره ايدى جبريل عليه السلام انك ساقنه ايما ايتدى اويله اولسه اول بر نباله اوغرايوب ثوبنه اندن برسهم تعلق ايتدى انى اخذ ايچون تعظمدن انعطاف ايتمدى حتى كه اول انك عقبنده برعرقه اصابت ايدوب قطع ايتدى اول سببدن هلاك اولوب يتدى وبرى دخى

طريقيله آيات طلبلريله ❁ اضلال ايدر وكندوطرفنه رجوع ايدن كيمسه يي راه اسلامه هدايت ايدر (الذين امنوا وتطمئن قلوبهم بذكر الله الا بذكر الله تطمئن القلوب) انلركه ايمان كتوروب قلبلرى ذكر اللهله مطمئن اولماكاه اولك كه ذكر اللهله قلبلر مطمئن اولور (الذين امنوا وعملوا الصالحات طوبى لهم وحسن مآب) انلركه مؤمن اولوب عمل صالح

عاس ابن وائل ايدى ❁ جبريل عليه السلام انك اياغى اخمصنه ايما ايتدى اويله اولسه اكابردكان باتوب اندن اياغى دوه بوينى دكلو شششدى حتى كه اول سببدن مرداولوب يتدى ❁ وبريسى اسود بن عبد المطلب ايدى جبريل عليه السلام انك ايكى كوزلرينه ايما ايتدى وبريشيل يبراغى آتوب انك كوزلرينه طوقندى اندن كوزلرى اغرىدى حتى انك اغريسندن باشنى ديواره اوره رق هلاك اولدى ❁ برروايتده اول براغاجك ديبنده برغلاميله اوتوررکن جبريل عليه السلام كلوب انك باشنى اول اغاجه اوررىدى اول ايسه غلامندن استغاثه ايدردى غلام اكابن هيچ كمسه كورمزمكه سكا ايدا ايدر بلكه اغاجه باشنى كندك اوررسن ديردى حتى كه اول طريقله هلاك اولوب كتدى ❁ وبرى اسود بن عبد يغوث ايدى جبريل عليه السلام انك قارننه ايما ايتدى اويله اولسه اندن ايچى سوروب حتى كه هلاك اولدى ❁ برروايتده اول اهلندن چيقوب كيدركن اكاسموم ايروب لونى سياه اولدى اهلنه كلديكنده انلرانى بيلمدكلرندن ايچرويه قويمديلر حتى كه هلاك اولوب كتدى ❁ وبرى حارث بن قيس ايدى جبريل عليه السلام انك انفنه ايما ايدوب اندن قيح سومكروب اول سببدن هلاك اولدى ❁ برروايتده اول برطوزلو بالق يبوب اندن اكا زياده عطش ايردى كثرت شربدن قارنى يارىلوب مرداولدى (الذين يجعلون مع الله الها آخر فسوف يعلمون) كه انلرالله تعالى ايله آله آخر اولمسين اعتقاد ايدرلر ايمدى انلردنياده وآخرتده عاقبت امرين بليسرلردر (ولقد نعلم انك يضيق صدرك بما يقولون) بزبيلورزكه انلرك شركلرينه وقرآنه طعنلرينه وسنى استهزالرينه صدرك ضيق اولور (فسبح بحمد ربك) ايمدى سكا برنائبه ايرديكنده تسبيح وتحميدله فزعك الله تعالى يه ايتكه اول سكا كافيدر وغمك كشفنه وافيدر وياخود الله تعالى بى انلرك مقالاتندن تنزيه ايت سنى حقه هدايت ايتديكنه حامد اولديغك حالده (وكن من الساجدين) ومصلينندن وياتواضعينندن اولغل (واعبد ربك حتى يأتيك اليقين) وربك جل شانه يه موتك ايريشنجه عبادت ايت برلحظه اندن خالى اولمغل

سورة النحل وهى مائة وثمان وعشرون آية مكية
الا آخرنده اوچ آيت مكيه دكلدر

بسم الله الرحمن الرحيم

(اتى امر الله فلا تستعجلوه) الله تعالينك عذابى قريب اولدى ايمدى انى وقتى كلمزدن اول طلب ايتمكز روايت اولنديكه ❁ اقتربت الساعة ❁ آيتى نازل اولنجق مشركون برى برلرينه ديديلركه محمد زعم ايدركه قيامت قريب اوله ايمدى تكذيب واستهزادن امساك ايدك كوره لمكه نه ظهور ايدراندن برشئ ظاهر اولمجق برشئ كورميورز ديديلر اندن ❁ اقترب للناس حسابهم ❁ آيتى نازل اولوب اندن اشفاق ايتديلر ينه زمان

اشلديلر آنلرايچون نه كوزل دولت ونعمت ونه احسن رجوع ايده جك مكان واردر ❁ مرويدركه طوبى جنت عدنده بر عظيم آغجدركه آنك كوكى حضرت فخرى رسالت عليه السلامك منزلنده در وجنتده انك دالرى اولمديق برچارطاق وكوشك يوقدر وسلسبيل وكافور چشمه لرى انك التندن آقر (كذلك ارسلناك فى امة قد خلت من قبلها امم لتتلو عليهم الذى اوحينا اليك وهم يكفرون بالرحمن قل هو ربى لا اله الا هو عليه توكلت واليه متاب) مقدم شريفلرى امتلره رسوللر كوندردىكمز كبى سكادخى وحى ايتديكمز قرآنى انلره اوقوماك ايچون امتكه سنى كوندردك حال بوكه رحمن اولان الله تعالى يه ❁ وما الرحمن يعنى رحمن كيمدر ديو ❁ كافر اولورلر يا محمد سن ديكه اول رحمن بنم ربمدر اندن غيرى عبادتنه مستحق يوقدر توكل واعتمادم توبه ومرجعم اكادر ❁ على رضى الله عنه

حتى يأتى وعدالله ان الله لايخلف الميعاد) اكر قرآنله طاغلر يوريدلسه يا آنكله يريارلسه ياخود انكله موتا سويلدلسه علممزده اولمديغى حالده انلر ايمان ايتمزلردى بلكه امرك جميعى الله تعالى يه مختص در ❀ انلرك استدكلرى معجزه لرى اظهاره قادردر لكن اراده سى تعلق ايتمدى ❀ الله تعالى مراد

اتسه ناسك جميعنه هدايت ايده جكنى مؤمنلر بيلمزلرميدى ❀ لكن هدايته اهل اولمينلرى ايتمدى ❀ كافرلر عمللرى سببيله تاكه ظهور واصابت ايده جك داهيه وآفتدن زائل اولمزلر ياخود يا محمد يقينده انلرك خانه لرينه كيررسن يا اول داهيه انلرك دارلرينه حلول ايدر تاكه الله تعالينك وعدى كلنجه ❀ اول موت ياقيامت يافتح مكه واقع اوله ❀ تحقيق الله عظيم الشان وعدنه خلف ايتمز ❀ روايت اولنديكه مكه مشركلرندن بركروه ديديلركه اكر بزم سكا تابع اولممزى استرسك قرآنكله مكه اطرافنده اولان طاغلرى قالدركه بزه كشاده لك اوله وزمينى شق ايله كه اندن نهرلر ظاهر اولوب زراعت ايده لم وقصى بن كلابى وبعض بابالريمزى احيا ايله كه سنك حالكدن انلره سؤال ايده لم ديملريله بو آيت كريمه نازل اولدى (ولقد استهزئ برسل من قبلك فامليت للذين كفروا ثم اخذتهم فكيف كان عقاب) يا محمد سن استهزا اولنديغك كبى سندن مقدم اولان پيغمبرلر دخى استهزا اولنديلر اول كافرلر ايچون مهلت ويردم صكره انلرى عقوبتله اخذ (ايتمز) ايتدم امدى دنياده قتل ايله وآخرتده نار ايله انلره عقابم نيجه اولدى (افمن هو قائم على كل نفس بما كسبت وجعلوا لله شركاء قل سموهم ام تنبؤنه بما لا يعلم فى الارض ام بظاهر من القول بل زين للذين كفروا مكرهم وصدوا عن السبيل ومن يضلل الله فماله من هاد)

ممتد اوليجق يا محمد بزى تخويف ايتديكك شيئدن براثر كورميورز ديديلر اندن ❀ اتى امر الله ❀ نازل اولوب پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم يرندن طوردى كلدى ناس دخى باشلرين قالديروب انى حقيقتده كلدى ظن ايتديلر ❀ فلا تستعجلوه ❀ نازل اوليجق اطمينان ايتديلر ❀ ابن عباس رضى الله تعالى عنه ايدر پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلمك بعثتى اشراط ساعتدن ايدى وقتا كه جبريل عليه السلام محمد صلى الله تعالى عليه وسلمه مبعوث اولديغى حالده اهل سمواته اوغراديغنده الله اكبر قيامت كلدى ديديلر ❀ برقوم ديديلركه اشبو امرله مراد مكذبينك عقوبتى وسيفله عذاب اولنملريدر (سبحانه وتعالى عما يشركون) الله تعالى منزه وعالى اولدى اندنكه مشركون اكا معبودلرينى اشراك ايدرلر (ينزل الملائكة بالروح من امره على من يشاء من عباده) الله تعالى ملائكه يى امر وارادتيله عبادندن رسول ايدنمك ديلديكى كمسه يه وحى ايله تنزيل ايدر ❀ اكا روح دينلدى زيرا انكله شول جهلله ميت اولان قلوب حيات بولور ❀ وياخود دينده اول جسدده كى روح مقامنه قائم اولور (ان انذروا انه لا اله الا انا فاتقون) ناسه بيلدرك كه بندن غيرى اله يوقدر يالكز بندن قورقكز (خلق السموات والارض بالحق) اول الله تعالى سموات وارضى حق ايچون خلق ايلديكه اول اكا نظر ايدوب اعتبار اولنه انك وحدانيتى بيلنوب اشراكدن صاقنله (تعالى عما يشركون) اول مشركينك اشراك ايتديكى اشيادن تعاظم ايتدى (خلق الانسان من نطفة فاذا هو خصيم مبين) اول الله تعالى انسانى نطفه دن خلق ايتديكه اول برجماددركه انده حس وحراك يوقدر اول سياله در ❀ وضع وشكلى قبول ايتمز بويله ايكن كوررسنكه اول مجادل مبين حجتدر ❀ نتكيم ابى بن خلف بعثه منكر ايدى بروقتده پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلمه برعظم رميمى كتوروب ديديكه يا محمد الله تعالى اشبونى بوحالته ايركوردكدنصكره ديوكوررمى ايمدى اشبونكله الله تعالى قدرتن بيان ايتدى وانلره نعم الله ظاهر ايكن حجه لريله اولان فعل قبيحلرينى كشف ايلدى (والانعام خلقها لكم فيها دفء ومنافع ومنها تأكلون) الله تعالى ابل وبقره وغنمى خلق ايتديكه سزكچون انده حر وبرددن اكسيه وارديه واخبيه اتخاذيله استمتاع ونسل وذريتى ظهوريله سزه انتفاع واردر وانك لحوم وشحومندن اكل دخى ايدرسز (ولكم فيها جمال حين تريحون وحين تسرحون) واول انعامده سزكچون زينت واردر شول حينده كه انلرى مرعادن مراحلرينه دوندررسز وشول حينده كه انلرى مراحلرندن مرعايه كوندررسز ايمدى بو ايكى وقتده افنيه انعامله متزين اولور ❀ واول انعامه نظر ايدنلرك كوزينه اول انعام اهل جليل اولور (وتحمل اثقالكم الى بلد لم تكونوا بالغيه الا بشق الانفس) واول سزك احمال وزادكزى بربلده يه كوتورركه سزا كا ايريشوردكللر سز الا نفسلريكزه كلفت ومشقت ويرمكله (ان ربكم لرؤف رحيم) ربك جل شانه سزه رأفتلودركه اشبو انعامى خلق ايتديكه انكله نفعلنه سز ❀ ورحمتلودركه اول نعمتلرك شكرنى ترك ايتمكزله سزه عقابى تعجيل

ايتمز (والخيل والبغال والحمير لتركبوها وزينة) ودخى الله تعالى خيل وبغال وحميرى خلق ايتديكه سزاكا ركوب وانكله تزين ايده سز ❁ اشبو آيتله احتجاج ايتدى اولكه لحوم خيلى حرامدر ديدى زيرا كه اول ركوب ايچون خلق اولنوبدر ديديكه اول ابن عباس قوليدر مالك ابو حنيفه اكا ذاهبدر ❁ وبرجماعت ايسه لحوم خيلك اباحتنه ذاهب اولوب ديديلركه آيتله مراد حل وحرمت بيانى دكلدر بلكه مراد الله تعالينك عبادنه اولان نعمتلرينى تعريف وكمال قدرت وحكمتنى عدو توصيفدركه اول حسن وشريح وعطا وسعيد بن جبير قوليدر وشافعى واحمد واسحق اكا ذاهبدر ❁ اشبو دليل ايله كيم پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم يوم خيبرده لحوم حمير اكلندن نهى ايدوب لحوم خيل اكلنه رخصت ويردى ❁ وجابر رضى الله تعالى عنه ايدر پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم عهدنده لحوم خيلى برلردى اما كه لحوم بغال وحميردن نهى اولنمشلردى اما كه خالد بن الوليد رضى الله تعالى عنهدن مرويدر پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم خيل وبغال وحمير لحومى اكلندن نهى ايتديكى حديثك اسنادنده ضعف واردر دينلدى (ويخلق مالا تعلمون) ودخى سزك بيلديككز اشيايى خلق ايدركه اول جنت ونار در اهليچون خلق اولنان اشيادر وياخود انى خلق ايدركه سزانك كيفيت خلقتنى بيلمز سز ثيابده كى سوس وفواكهده كى دود كبى (وعلى الله قصد السبيل) الله تعالينك فضل ورحمتنه عائددركه حقه ايركورر طريق مستقيمى بيان ايده ❁ وياخود سبيلى اقامت وتعديل اكا عائددر وياخود اولكه قصد سبيله سلوك ايده لابد الله تعالى يه واصل اولور (ومنها جائر) سبيلك بعضى استقامتدن مائلدركه اول بدع واهواء طريقيدر ❁ دينلديكه اول يهوديه ونصرانيه وسائر اديان كفره در (ولوشاء لهديكم اجمعين) اكر الله سزك هدايتكزى ديلسه جميعكزى قصد سبيله هدايت ايدردى (هوالذى انزل من السماء ماء لكم منه شراب ومنه شجر فيه تسيمون) اول الله تعاليدركه سزه سحابدن ويا جانب سمادن يغمور اندير ديكه سز چوق اندن شراب واردركه انى كنديكز ايچوب وانعامكزه ايچورر سز • وبنه اول يغموردن مواشيكزى رعى ايده جك شجر اولوركه انده مواشيكزى رعى ايدرسز دينلديكه يرده بتن هرشيئه شجر دينور (ينبت لكم به الزرع والزيتون والنخيل والاعناب ومن كل الثمرات) الله تعالى سز چوق اول يغمورله اكن وزيتون ونخيل واعناب وكل ثمراتك بعضنى بتورر يوخسه ثمراتك كليسى جنتده بتوريلور يرده بتوريلان اول كلك بعضيدركه انى تذكير ايده (ان فى ذلك لآية لقوم يتفكرون) سمادن ماء نزولنده وارضدن نبات خروجنده عبرت واردر شول قوم ايچونكه الله تعالينك صنع وحكمتن تفكر ايدرلر زيرا اولكه تأمل ايدر شول حبه يه كيم يره دوشر واكانداوه ايرر • وانكله انك اعلاسى ياريلوب اندن شجره نك ساقى چيقار وانك اسفلى ياريلوب اندن شجره نك عروقى چيقار بعده نما بولوب اندن اوراق وازهار واكام وثمار چيقار وانك هربرى مختلفة الاشكال اجسامى مشتمل اولور مع هذا مواد متحده دروطبايع

اعتبار ميدر بلكه كافرلر ايچون حيله لرينى تزيين وراه حقدن صرف اولنمق واردر هركيمكه الله تعالى مخذول ايده آنى هدايته توفيق ايدر اولماز (لهم عذاب فى الحيوة الدنيا ولعذاب الاخرة اشق ومالهم من الله من واق) اول كافرلر ايچون دنياده قتل واسر وقحط وسائر مصائب واردر وعذاب اخرت ايسه دائمى وزياده مشقتلودر والله ايچون الله تعالينك عذابندن خفظ وخلاص ايدر بوقدر (مثل الجنة التى وعد المتقون تجرى من تحتها الانهار اكلها دائم وظلها تلك عقبى الذين اتقوا وعقبى الكافرين النار) متقيلره وعد اولنان جنتك مثلى اولدركه اشجارى آلتندن نهرلر آقر اول جنتك ميوه ونعمتلرى دائمدر منقطع اولمز وكولكه لرى مبسوطدر زائل اولمز اول جنت متقيلرك مال حالى ومنتهاى كاريدر وكافرلرك مآل حالى وعاقبت

كارى ناردر (والذين آتيناهم الكتاب يفرحون بما انزل اليك ومن الاحزاب من ينكر بعضه قل انما امرت ان اعبد الله ولا اشرك به اليه ادعوا واليه ماب) كتاب ويرديكمز ❁ يعنى اهل كتابدن عبد الله بن سلام واصحابى ونصارای نجراندن فرق وحبشه دن اوتوز ايكى ويمندن وسائر اسلامه كلنلر ❁ سكا كوندريلان قرآندن فرحلنورلر واهل كتابدن

برفرقه ❁ كه كعب بن اشرف وسائرى ❁ كبى انلر قرآنك بعضى شريعتلرينه مخالفتله انكار ايدرلر سن ديكه بن انجق الله تعالينك وحدانيتنه اقرار اوزره عبادت ايتمكله واكا شريك كتورمكله امر اولندم بن ناسى انك وحدانيتنه دعوت ايده‌رم وهر حالده رجوعم اكادر (وكذلك انزلناه حكما عربيا ولئن اتبعت اهواءهم بعد ما جاءك من العلم مالك من الله من ولى ولا واق) انبيايه امتلرى لسانيله كوندردىكمز كتب كبى محمده دخى لغت عربيله مترجم حق وباطلى بيان وحكم ايدر قرآنى كوندردك يا محمد اكر سن انلرك دينلرى منسوخ اولديغنى بيلدكدن صكره ❁ دينلرينى تقرير ياقبله‌لرينه رجوعله ❁ هوالرينه تابع اولور ايسك سنكچون الله تعالينك عذابندن قورتارر ناصر اولمز (ولقد ارسلنا رسلا من قبلك وجعلنا لهم ازواجا وذرية وما كان لرسول ان يأتى بآية الا باذن الله لكل اجل كتاب يمحوا الله مايشاء ويثبت وعنده ام الكتاب) يا محمد سندن مقدم بزنوع بشردن رسللر كوندردك وانلر ايچون نسا واولاد قيلدق وهيچ بررسولك وسعنده اولمديكه كندندن قومنك استدكلرى برمعجزه كتوره مكر كه الله تعالينك اذنيله اوله هر بروقت ايچون ناسك صلاحلرينى مقتضى كتاب واردر الله تعالى شرايع واحكام واوامر ونواهيدن ديلدكنى محو ونسخ وتبديل (بيلور) وديلديكنى اثبات ايدر واصل كتابكه لوح محفوظ الله تعالى عندنده در آنده تبديل وتغيير اولمز ❁ اشبو محو واثبات بحثى محل تأمل اولديغندن حقنده اقوال كثيره واقع اولوب تفسير خازنده اصحاب وعلمانك اقوالنى

سفليه وتأثيرات علويه دكلدر بيلوركه اول دكل الا برفاعل مختار فعليله دركه اول اضداد واندادا منازعه سندن منزهدر (وسخر لكم الليل والنهار والشمس والقمر والنجوم مسخرات بأمره) الله تعالى ليل ونهار وشمس وقمر ونجومى سزه تسخير ايتدى سزك منافعكز ايچون تهيئه ايتمكله انك امريله مذللات اولدقلرى حالده اول شيئكيم انكچون خلق اولنمشلردر (ان فى ذلك لآيات لقوم يعقلون) اشبو مذكوراتك تسخيرنده دلالات واضحات واردر شول قوم ايچونكه ذهن انسانيتله فهم ايدرلر (وما ذرأ لكم فى الارض مختلفا الوانه) وكذلك سزه تسخير ايتدى انى كه حيوان ونباتدن يربوزنده خلق ايتدى الوانى ويا اصنافى مختلف اولديغى حالده (ان فى ذلك لآية لقوم يذكرون) اشبونده آيت واردر شول قوم ايچونكه اتعاظ ايدرلر زيرا طبايع وهيئات ومناظرده اختلافلرى دلالت ايدركه اول برصانع حكيمك صنعى اوله (وهو الذى سخر البحر) اول الله تعالى دركه سزه بحرى تسخير ايتدى برحيثيتله كه اندن ركوب واصطياد وغوصله انتفاعه امكانكز اولور (لتأكلوا منه لحما طريا) تاكه سز اندن لحم طرى يه‌سزكه اول سمكدر (وتستخرجوا منه حلية تلبسونها) واندن لؤلؤ ومرجان وامثالى حليه چيقاره‌سزكه نساكزه كيوره‌سز (وترى الفلك مواخر فيه) واندە سفينه‌لرى ريح واحده ايله مقبله ومدبره حالنده يوررکورسن (ولتبتغوا من فضله) وتاكه اكا تجارت ايچون ركوبله سعئ رزقندن طلب ايده سز (ولعلكم تشكرون) وتاكه الله تعالينك نعمتلرين بيلوب شكرنه قيام ايده‌سز (والقى فى الارض رواسى ان تميد بكم) والله تعالى ارضده جبال ثوابت القا ايلدى تاكه سزكله ميل واضطراب ايتميه (وانهارا وسبلا لعلكم تهتدون) وارضده نهرلر ويوللر قيلديكه مقاصدكزه ويامعرفة الله هه اهتدا ايده‌سز (وعلامات) ارضده يوللر ايچون جبال واشجار ومياهدن معالم قيلديكه حال سفرده انكله يوللريكزى بيله‌سز (وبالنجم هم يهتدون) وبرارى وبحارده انلر نجمله اهتدا ايدرلر ❁ محمد بن كعب ايدر علاماتله مراد جبالدركه اول علامات نهاردر ونجوم ايسه علامات ليلدر ❁ قتاده ايدر نجوم اوچ شئ ايچون خلق اولنوبدركه اول سمايه زينت وطرقه معالم وشياطينه رجوم اوله اولكه بونك غيرى ديه بيلديكى شيئ تكلف ايدر (أفمن يخلق كمن لا يخلق) خلقه قادر اولان بارى تعالى اولو العلمدن خلقه قادر اولميان كبيدر فكيف كه عندنده علم دخى اوليه (أفلا تذكرون) تذكر ايتمز ميسز كه انك وحدانيتن بيله‌سز (وان تعدوا نعمة الله لا تحصوها) اكر سز الله تعالينك نعمتلرينى عدايتسكز انك عددنى ضبط ايده ميديكز فكيف كه شكرنه قيامه طاقت كتوره بيله‌سز (ان الله لغفور رحيم) الله تعالى معفرتلودركه نعمتلرينك شكرى ادا سنده تقصير كزدن تجاوز ايدر رحتلو دركه شكرده تفريطكز سببيله سزدن نعمتن كسمزوا كافران اوزره عقوبتن تعجيل ايتمز (والله يعلم ما تسرون وما تعلنون) الله تعالى عقايد واعمالدن اسرار وكرك اعلان ايتديككز شيئ

بیلور (والذین یدعون من دون الله لایخلقون شیئا وهم یخلقون) شول آلهه که مشرکون الله تعالیدن غیری اکا عبادت ایدرلر برشیٔ خلقنه قادر اولمزلر بلکه انلر احجار وغیریدن خلق اولنورلر (اموات غیر احیاء) اول آلهه امواتدر ابدا انلره حیات اعترا ایتمز ویاخود حالده ومآلده امواتدر بالذات احیا دکللردر والهه لایق اولورکه بالذات حی اولوب اکا ممات اعترا ایتمیه (ومایشعرون ایان یبعثون) والحال نوقتده بعث اولنه جقلرینی ویاخود عبده لرینك بعثی وقتنی بیلمزلر اویله اولسه انلر ایچون عبادتلری اوزره جزا وقتن نیجه بیلورلر والحال الهه لایق اولان غیوبی عالم ثواب وعقابی مقدر اولمقدر (الهکم اله واحد) الهکزرب واحددر یالکز اکا عبادت ایدك که آخرتده اول سزه جزا ایدر (فالذین لایؤمنون بالآخرة قلوبهم منکرة وهم مستکبرون) شونلرکه آخرته ایمان کتورمزلر قلبلری الله تعالینك وحدانیتن منکره در ویاخود خبیثه درکه اکا معرفت دخول ایتمز وایماندن تعظیم ایدیجیلردر (لاجرم ان الله یعلم مایسرّون وما یعلنون) حقا که الله تعالی انلرك اسرار وکرك اعلان ایتدیکی شیئ بیلور (انه لایحب المستکبرین) اول استکبار ایدنلری سومز فکیف که استکبارلری انی توحیددن ورسولنه اتباعدن اوله (واذا قیل لهم ماذا انزل ربکم قالوا اساطیر الاوّلین) مکه مشرکلرندن مداخل مکه یی اقتسام ایدنلره وافدون ویامسلمون ربکزنه شیٔ انزال ایتدی دیسه لر سخریه ویاناسی اضلال ایچون دیرلرکه احادیث باطله انزال اولندی (لیحملوا اوزارهم کاملة یوم القیامة ومن اوزار الذین یضلونهم بغیر علم) تاکه اول جوابلری سببیله یوم قیامتده کندیلرك اوزارنی کمال اوزره وحجتسز اضلال ایتدکلرینك بعض اوزارنی کوتوره لر (الاساء مایزرون) نه چرکین وزر اولور اولکه انی انلر کتوررلر • قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم من دعا الی هدی کان له من الاجر مثل اجور من تبعه لاینقص ذلك من اجورهم شیئا ومن دعا الی ضلالة کان علیه من الاثم مثل آثام من تبعه لاینقص ذلك من آثامهم شیئا • پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر برکسه که ناسی هدایته دعوت ایده اکا متابعت ایدنلرك اجرنجه انکچون اجر اولور اول تابعلرك اجرلرندن برشیٔ اکسلمکسزین • واولکه ناسی ضلالته دعوت ایده اکا متابعت ایدنلرك وزرنجه انك اوزره وزر اولور اول تابعلرك وزرلرندن برشیٔ اکسلمکسزین (قد مکر الذین من قبلهم) اول مقتسمیندن اوّل کچن کافرلر رسوللرینه مکر ایتدیلر ایدی (فأتی الله بنیانهم من القواعد) الله تعالی قصد ایتدیکه انلرك بنیاننی اصولندن تخریب ایده (فخرّ علیهم السقف من فوقهم) اول بنیانلرینك اعلاسی فوقلرندن اوزرلرینه دوشدی (واتیهم العذاب من حیث لایشعرون) وانلره عذاب حسبانلری اولمدیغی جهتدن ایردی • دینلدیکه اشبونکله مراد نمرود بن کنعان ایدی بابلده برصرح یاپدیکه سمایه طولی بشبیك ذراع ایدی تاکه سما امرنه مطلع اوله الله تعالی بر ریحله انك رأسنی دریایه آتدی

کوزلجه تفصیل ایتمکله آرزوسی اولان ذوات اکا مراجعت بیوررلر (وان ما نرینك بعض الذی نعدهم اونتوفینك فانما علیك البلاغ وعلینا الحساب) اکر اول کافرلره وعد ایتدیکمز عذابك بعضیسنی وفاتکدن مقدم سکا کوسترسك یاخود کوسترمزدن مقدم سنی وفات ایتدررسك دخی انجق سنك اوزرینه لازم اولان تبلیغ رسالتدر قیامتده حساب وجزالری بزم تعهدمزده در (اولم یروا انا نأتی الارض ننقصها من اطرافها والله یحکم لامعقب لحکمه وهو سریع الحساب) اهل مکه کورمزلرمیکه ارض کفره یی بز مسلمینه اخذله اکسلتمده یز الله تعالی انلرك یرلرینی نقصان وکندولرینی تذلیل ایتمکله واهل اسلامك یرلرینه وسعت وکندولرینه عزت ویرمکله حکم ایدر انك حکمنی رد ایدر یوقدر اول حسابنده سریع اولمغله دنیا وآخرتده جزالرینی ویرر (وقد مکر الذین من قبلهم فلله المکر جمیعا یعلم ماتکسب کل نفس وسیعلم الکفار لمن عقبی الدار) مکه مشرکلرندن مقدم امم ماضیه انبیالرینه مکر ایتدیلر جمیع مکرلرك جزاسنی ویرمك الله تعالی یه مختصدر هر نفسك خیر وشردن کسب ایتدکنی بیلور وجزالرینی ویرر یقینده قیامتده مشرك وکفار ویهود دار آخرت کیملرك اوله جغنی بیلورلر (ویقول الذین کفروا لست مرسلا قل کفی بالله شهیدا بینی وبینکم ومن عنده علم الکتاب) مکه مشرکلری یارؤساء یهود یا محمد سن ناسی اللهه دعوت ایچون پیغمبر دکلسن دیدیلر سن دیکه بنمله سزك بینکزده الله تعالینك شهادتی کافیدر انك شهادتیکه عندنده لوح محفوظ علمی اوله ❀ یعنی جبرائیل علیه السلام یاخود علم قرآن وتوریة

﴿بسم الله الرحمن الرحيم﴾

(الر كتاب انزلناه اليك لتخرج الناس من الظلمات الى النور ﴿٢٩٤﴾ باذن ربهم الى صراط العزيز الحميد)

يا محمد بو قرآنى سكا انزال ايتدككه رب تعالينك توفيقيله ناسى ضلالت ظلماتندن هدايت نورنه چيقاره سن كه اول دين اسلامدر واول جمله يه غالب وهر حالده حمده مستحق اولان الله تعالينك صراط مستقيميدر (الله الذى له مافى السموات ومافى الارض وويل للكافرين من عذاب شديد) اول الله تعاليدر كه كوكلرده ويرلرده اولنلرك مجموعى انك ايجادى وملكيدر انك شديد عذابندن رنج ومشقت وهلاك شول كافرلر ايچوندر كه ضلالتده قالوب نور هدايته چيقمديلر (الذين يستحبون الحيوة الدنيا على الاخرة ويصدون عن سبيل الله ويبغونها عوجا اولئك فى ضلال بعيد) انلر كه حيات دنياى فانيه يى اخرت باقيه اوزرينه ترجيح ودوست طوترلر وناسى راه حقى قبولدن منع ايدرلر واكرى يوله چويرمك استرلر انلر حقدن بعيد ضلالتده درلر (وما ارسلنا من رسول الا بلسان قومه ليبين لهم فيضل الله من يشاء ويهدى من يشاء وهو العزيز الحكيم) (عليكم) هر امته كوندرديكمز پيغمبرلرى انجق قومنك لسانلرنجه كوندردك كه انلره امر ونهيى بيان ايدوب انلر دخى سهولتله فهم اتسونلر الله تعالى ديلديكنى ايماندن مخذول وديلدكنه ايمانى توفيق ايدر اول ملكنده عزيز وغالب

وماعداسن انك قومى اوزره ييقوب آلتنده قالديلر اول ييقلديغى حينده فزعدن السنهٔ ناس تبلل ايدوب يتمش اوچ لسان سويلديلر برحيثيتله كه هر صنف آخرك لساننى فهم ايتمزدى حالبوكه اندن اول ناس انجق سريانيجه سويلرلردى اول اجلدن اول دياره بابل دينلدى (ثم يوم القيامة يخزيهم ويقول اين شركائى الذين كنتم تشاقون فيهم) بعده يوم قيامتده الله تعالى انلرى تذليل ويانارله تعذيب ايدوب ديركه قانى شول شركائمكه انلرك شاننده مؤمنلره معادات ايدرديكز انلره نولديكه كلوب سزدن عذابى دفع ايتمزلر (قال الذين اوتوا العلم ان الخزى اليوم والسوء على الكافرين) انبيا ويا علمادن شونلركه انلرى توحيده دعوت ايدوب انلر ايسه اول علمايه معادات ايدرلردى ديه لركه اشبو كونده ذلت وعذاب كافرلر اوزره در (الذين تتوفيهم الملائكة ظالمى انفسهم فالقوا السلم ما كنا نعمل من سوء) كه انلر كفرله نفسلرينه ظلم ايديجى اولدقلرى حالده ملك الموت واعوانى انلرى قبض ايچون كلدكلرنده انقياد واستسلام ايدوب بز دنياده كفر وعداوتدن برشئ ايشلمامشدك ديو اعمال سيئه لرينى انكار ايده لر اول ملائكه انلره ديه لركه (بلى ان الله عليم بما كنتم تعملون) بلى سز الله تعالى يه شرك وسائر اعمال سيئه ايشلمشديكز الله تعالى سزك ايشلديككزى بيلور (فادخلوا ابواب جهنم خالدين فيها فلبئس مثوى المتكبرين) ايمدى جهنمك طبقاتنه كيرك انده مخلدين اولديغكز حالده اول نه چركين ماوى ومستقر اولور شول قومه كيم دنياده ايماندن استكبار ايدرلردى (وقيل للذين اتقوا ماذا انزل ربكم قالوا خيرا) مداخل مكه ده اولان مؤمنلره وافدون ربكزنه انزال ايتدى دينلسه ديرلر كه خير انزال ايتدى روايت اولنديكه احياء عرب ايام موسمده مكه يه وفد كوندررلرديكه محمد صلى الله تعالى عليه وسلمك خبرين كتوره لر قچان مقتسمينه اوغرايوب سؤال ايتسه لر اول وقتده وفده ديرلرديكه اول ساحر شاعر كاهن كذاب مجنوندر بعده وافدون مكه يه داخل اولوب مؤمنلره ملاقى اولدقلرنده انلر اول وافدونه محمد صلى الله تعالى عليه وسلمك صدق ومعجزاتن خبر ويررلردى (للذين احسنوا فى هذه الدنيا حسنة) اشبو دنياده الله تعالى يى توحيد ايدوب امرينه اطاعت ايدنلر ايچون جنت ويا نصر وفتح ويا رزق حسن واردر (ولدار الآخرة خير) آخرت ثوابى انلره دنيا ثوابندن خيرلودر (ولنعم دار المتقين) دار آخرت متقيلره نه كوكچك دار اولور (جنات عدن يدخلونها) كه اول جنات عدندر كه انلر اكا كيررلر (تجرى من تحتها الانهار) كه انك اشجارى آلتندن نهرلر جارى اولور (لهم فيها مايشاؤن) انلر ايچون اول جناتده انواع مشتهياتدن ديلدكلرى واردر (كذلك يجزى الله المتقين) الله تعالى شركدن صاقنانلره بونك كبى جزا ايدر (الذين تتوفيهم الملائكة طيبين) كه انلر كفر ومعاصى ايله نفسلرينه ظلمدن طاهرين ويا خود ملائكه نك انلره جنتله بشارتندن فرحين ويا خود نفوسلرى بالكليه حضرت قدسه توجهندن روحلرى قبضنه طيبين اولدقلرى حالده ملك الموت واعوانى انلرك ارواحنى قبض ايده لر (يقولون سلام

واضلال وهدايتده حكيمدر ❁ على قول قومه‌نك ضميرى مفرد اولديغندن پيغمبرمز عليه السلامه راجع اولمغله سائر جميع كتب عربى انزال اولنوب سكره جبريل عليه السلام پيغمبرلره كندو لسانلريله ترجمه ايتمشدر (ولقد ارسلنا موسى بآياتنا ان اخرج قومك من الظلمات الى النور وذكرهم بايام الله ان فى ذلك لايات لكل صبار شكور)

عليكم) اول حالتده الله تعاليدن ويا زدن سزه سلام اولسون بوندن صكره سزه مكروه ايرشمز ديه‌لر ويوم قيامتده انلره دينوركه (ادخلوا الجنة بما كنتم تعملون) دنياده ايشلديككز اعمال صالحه سببيله جنته كيرك كه اول سز كيچون اعداد اولنمشدر (هل ينظرون الا ان تأتيهم الملائكة) ذكر اولنان كافر لرمنتظر اولمزلر الا اكا كه روحلرى قبضنه ملائكه كلهلر (اويأتى امر ربك) ويا عذاب دنيا ويا عذاب آخرت كلهكذلك فعل الذين من قبلهم) انلرك شرك وتكذيب فعللرى كبى انلردن اول كچنلر دخى ايشلمشلردى اول سببدن الله تعالى انلرى هلاك ايتمشيدى (وما ظلمهم الله ولكن كانوا انفسهم يظلمون) الله تعالى انلره اهلاكله ظلم ايتمدى لكن اكا مؤدى اولان كفر ومعاصيله نفسلرينه ظلم ايتديلر (فاصابهم سيئات ما عملوا وحاق بهم ما كانوا به يستهزؤن) انلره اعمال سيئه‌لرينك جزاسى اصابت ايدوب استهزا لرينك جزاسى انلرى احاطه ايلدى (وقال الذين اشركوا لو شاء الله ما عبدنا من دونه من شئ نحن ولا آباؤنا ولا حرمنا من دونه من شئ) مشركلر ديديلركه اكر الله تعالى ديلسه كنديمز وكرك آبا ئمز انك غيرى برشيئه عبادت وانك حرام ايتديكندن غيرى برشئ حرام ايتمزدك انلرك بوكلامى ديملرى استهزاء ايچون ايدى ويا خود بعثت وتكليفى منع ايچون ايدى متمسكين اولدقلرى حالده انى كه الله تعالينك ديلديكى واجب ديلديكى ممتنع اولور اويله اولسه بعثت وتكليفك فائده‌سى نه اولور ❁ ويا خود كنديلر اوزره انكار اولنان شرك وتحريملرينك قبحنى انكار ايچون ايدى مجتمعين اولدقلرى حالده انى كه اكر اول مستقبحه اوليدى الله تعالى انك انلردن صدورينى دىليوب خلافن ديليسيدى انلرى اكا الجائيله (كذلك فعل الذين من قبلهم) انلردن اول كچنلر دخى انلر كبى الله تعالى يه اشراك وحلالى تحريم ورسوللرينى رد ايتمشلردى (فهل على الرسل الا البلاغ المبين) رسوللر اوزره واجب اولان دكل الاحقى ايضاح ايدر ابلاغدر اكرچه الله تعالينك شول هداسن ديلديكى كسه‌ده رسول هداسنك تأثيرى اولمزسه‌ده ❁ لكن توسط طريقى اوزره اكا مؤديدر واول شيئكه الله تعالى انك وقوعن ديليه انك وقوعى واجب اولور ❁ لكن مطلق دكل بلكه اسبابله در كيم اول انى انكچون تقدير ايدوبدر ❁ بعده الله تعالى بيان ايلديكه بعثت برسنت الهيه‌در كه جميع امتلرده اول جارى اولوبدر تا كه الله تعالينك شول هدايتن ديلديكى كسنه‌نك هداسنه سبب وضلالتن ديلديكى كسنه‌نك ضلالى زياده‌سنه سبب اوله شول غذاء صالح كبى كيم مزاج سوى يه نفع ايدر وقوتلندرر ومزاج منحرفه ضرر ايدو وفساد ايركورر اويله اولسه ديديكه (ولقد بعثنا فى كل امة رسولا ان اعبدوا الله واجتنبوا الطاغوت) هرامته بر رسول كوندردك كه اول انلره امر ايده كيم الله تعالى يه عبادت ايده‌لر واندن غيريه عبادتدن اجتناب ايده‌لر (فمنهم من هدى الله) انلرك بعضنه الله تعالى ايمانى توفيق واكا ارشاد ايتدى (ومنهم من حقت عليه الضلالة) وبعضنه ايسه ايمانى توفيق وهدايتن اراده ايتمديكندن قضاء سابقله اوزرينه شقاوت واجب

بزموسايى قدر تمزه دلالت ايدر معجزه‌لرله قومكى ضلالت ظلماتندن هدايت نورينه چيقاردىو كوندردك وانلره ايام سابقه‌يه اولان وقايعى ياخود دست فرعو نياندە اسير اولدقلرى كونلرى ذكر وايمان وطاعته رغبتلرينى تنبيه ونصيحت ايله ديدك اول ايام سابقه وقايعنى واسير اولدقلرى كونلرى تفكر وتذكرده بلايه صبر ايديجى ونعمته شكر ايديجى كمسلر ايچون قدرت الهيه‌يه دليللر واردر (واذ قال موسى لقومه اذكروا نعمة الله عليكم اذ انجيكم من آل فرعون يسومونكم سوء العذاب ويذبحون ابناءكم ويستحيون نساءكم وفى ذلكم بلاء من ربكم عظيم) وياد ايله اول وقتيكه موسى عليه السلام قومنه ديديكه سزك اوزريكزه اولان الله تعالينك نعمتلرينى ذكر ايدك چونكه سزى آل فرعوندن قورتاردى كه انلر سزه اشد عذاب ايدرلردى وكوجك اوغللريكزى بوغازلرلر وقزلريكزى خدمت ايچون ديرى القيورلردى اول محنت وشدتده ربكز طرفندن سزه نجات نعمتى مستلزم بربيوك بلاء امتحانى وار ايدى (واذ تأذن ربكم لئن شكرتم لازيدنكم ولئن كفرتم ان عذابى لشديد) وموسى عليه السلام ديديكه شونى دخى ياد ايليك اى بنى اسرائيل كه ربكز جل شانه

سزی اگاه ایلدیکه اگر ویردیکم نعمتلره شکر ایدرسکز سزه نعمتلرمی ارتروررم اگر کفران نعم اولورسکز دنیاده سلب نعمت و آخرتده شدت عقوبتم واردر (وقال موسی ان تکفروا انتم ومن فی الارض جمیعا فان الله لغنی حمید) وموسی علیه السلام دیدیکه ای قوم اگرسز کافر اولوب انك نعمته شکر ایتمزسکز ویریوزنده اولان انس وجنك جمیعی کافر اولسه لر تحقیق الله عظیم الشان شکرکزدن غنی درکه جمیع اشیانك نعمته شاکر وتسبیح وحمدنده درلر (الم یأتکم نبؤ الذین من قبلکم قوم نوح وعاد وثمود) والذین من بعدهم لایعلمهم الا الله جاءتهم رسلهم بالبینات فردوا ایدیهم فی افواههم وقالوا انا کفرنا بما ارسلتم به وانا لفی شك مما تدعوننا الیه مریب) ای اهل مکه سزدن مقدم غرق وریح وصیحه ایله هلاك اولان قوم نوح وعاد وثمودك خبرلری سزه کلدیمی وانلردنصکره دخی قوملر کلدیلرکه عددنی الله تعالیدن غیری کیمسه بیلمز (ابراهیم علیه السلامله عدنان بینده اوتوزقرق قرن کچمشدر دینلدی ❁ انلره پیغمبرلری حجت ومعجزهٔ ظاهره لرله کلدیلر انلر ایسه غضبا یاتعجبا یااستهزاء یاخود پیغمبرلرینه سکوت ایدك دیو اشارة اللرینی اغزلرینه رد ایتدیلر ودیدیلرکه سزك ارسال اولندیغکز شیئی بز انکارایدرز وبزی دعوت ایتدیککز توحیددن شك (ایتدیکمز) وریبده یز (قالت رسلهم افی الله شك فاطر السموات والارض یدعوکم لیغفرلکم من ذنوبکم ویؤخرکم الی اجل مسمی قالوا ان انتم الا بشر مثلنا تریدون ان تصدونا عما کان یعبد اباؤنا فاتونا بسلطان مبین) پیغمبرلری انلره دیدیلرکه سزی الله

اولوب موتی کفر اوزره اولدی (فسیروا فی الارض فانظروا کیف کان عاقبة المکذبین) ایمدی یامعشر قریش یریوزنده سیرایدوب نظرایدك شول رسوللری تکذیب ایدنلرك عاقبتنه کیم نیجه اهلاك اولنوب اماکنلری تخریب ایدلدی ❁ پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم انلره بو آیتی اوقیوب انلر ایسه عنادلرندن ایمانه کلمیجك اکا تأسف ایتدکده نازل اولدیکه (ان تحرص علی هدیهم فان الله لایهدی من یضل) یامحمد اکرسن انلرك هداسنه حرص ایدرسك بیلکه الله تعالی ضلالن دیلدیکی کسه یه هدایت ایتمز (ومالهم من ناصرین) وانلرك عذابلرین دفع ایدر ناصرلری اولمز (واقسموا بالله جهد ایمانهم لایبعث الله من یموت) مشرکلر الله تعالی یه اغلظ ایمانله یمین ایتدیلرکه اول موتایی بعث ایتمز (بلی وعدا علیه حقا) نعم اول الله تعالی موتایی بعث ایدر زیرا اول انی ایجاب حقله نفسی اوزره ایجاب ایتمشدر (ولکن اکثر الناس لایعلمون) لکن ناسك اکثری بعث اولنور ایدکلرین بیلزلر شول سبیدنکه اول عادة اللهده مراعاتی جاری مواجب حکمتدن ایدوکنی بیلزلر ویاخود مألوفه نظرلری قاصر اولدیغیچون امتناعن توهم ایدرلر ❁ ایمدی اول الله تعالی انلری بعث ایدر (لیبین لهم الذی یختلفون فیه) تاکه انلره دین اسلامدن وبعث موعوددن اختلاف ایتدکلری شیئ بیان ایده (ولیعلم الذین کفروا انهم کانوا کاذبین) وتاکه کافرلر قبرندن خروجلری عندنده شول دنیاده ایکن الله تعالی موتایی بعث ایتمز دیدکلرنده کاذبین ایدکلرین بیلهلر (انما قولنا لشئ اذا اردناه ان نقول له کن فیکون) چنانکه برشیئك حدوثن اراده ایتسه وز اکا حادث اول دیرز اول دخی سهولتله فی الحال حادث اولور اشبو بیاندرکه الله تعالینك تکوینی محض قدرت ومشیئت ایله در یوخسه موادومددسبقنه متوقف دکلدر چون اکا ابتداده ماده ومثال سبقنسز تکوین اشیاء ممکن اوله من بعد اعاده وجهی اوزره تکوینی دخی ممکن اولور (والذین هاجروا فی الله من بعد ماظلموا) شونلرکه ظلم اولندقلرندنصکره فی الله هجرت ایتدیلرکه انکله مراد پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم واصحاب مهاجرونلرکه قریش انلره ظلم ایدوب بعضلری حبشه یه اندن مدینه یه وبعضیلری ایسه ابتدادن مدینه یه هجرت ایتدیلر ویاخود مراد پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمك هجرتندن صکره مکه ده حبس وعذاب اولنانلردرکه انلر بلال وصهیب وخباب وعمار وعابس وابوجندل وسهیلدر (لنبوئنهم فی الدنیا حسنة) بزانلری دنیاده منزلهٔ حسنه یه تنزیل ایدرزکه اول مدینه در (ولاجر الاخرة اکبر لوکانوا یعلمون) آخرت اجری انلره خبرلو در دنیاده انلرایچون تعجیل اولنماندن اکربیلورلر ایسه (الذین صبروا وعلی ربهم یتوکلون) کهانلراذای کفره ومفارقة وطن شدائدینه صبرایدرلر وخلقدن انقطاع ایدوب هرامرلرینی الله تعالی یه تفویض ایدرلر (وما ارسلنا من قبلك الا رجالا نوحی الیهم) یامحمد سندن اول دعوت عامه ایچون ارسال ایتدیکمز دکل الاسنك کبی بشرایدیلرکه ملائکه السنه سیله سکاوحی

ایتدیکمز کبی انلره دخی وحی ایدردك اکراندهشککز وارایسه (فاسألوا اهل الذکران کنتم لاتعلمون) تورات وانجیل اهلنه سؤال ایدك تاکه انلرسزه امم متقدمه یه کوندریلان رسوللرك ملك اولمیوب بشرایدوکن بیلدیره لر اکرسزانی بیلمزسکز ❁ اشبو دلیلدرکه الله تعالی دعوت عامه ایچون نه مرأه ونه ملك کوندرمیوبدر وامور دینده بیلمین شیئده علمایه مراجعت واجب اوله (بالبینات والزبر) بزاول ارسال ایتدیکمز رجالی معجزات وکتبله ارسال ایتدك (وانزلنا الیك الذکر) یامحمد بزسکاقرآنی انزال ایتدك (لتبین للناس مانزل الیهم) تاکه اول ذکرده سنك توسطکله ناسه تنزیل اولنان امر ونهی ومتشابهی انلره بیان ایده سن (ولعلهم یتفکرون) وتاکه انده تفکر ایدوب حقایقه متنبه اولهلر (افأمن الذین مکروا السیئات) شونلرکه دین حقی ابطاله حیل قبیحه ایشلدیلر امانه می اولدیلر اندنکه (ان یخسف الله بهم الارض) الله تعالی انلری یره کچوره قارونی کچوردیکی کبی (اویأتیهم العذاب من حیث لایشعرون) ویاخود انلره عذاب بیلدکلری جهتدن کله لوط قومنه اولدیغی کبی (اویأخذهم فی تقلبهم فاهم بمعجزین) ویاخود مسافر ومتاجرلرنده متقلبین ایکن اول انلری اخذایده اویله اولسه انلرانك عذابن فوت ایدردکلردر (اویأخذهم علی تخوف) ویاخود انلری عذاب مخافه اوزره اخذایده الله تعالی انلردن اول برقومی هلاك ایدوب انلراندن متخوفین ایکن انلری دخی عذاب ایده ویاخود انلرك انفس واموالرندهشیئاً فشیئانقص اوزره ایکن انلری عذاب اخذایده حتی اول حالت اوزره جمیعی هلاك اولهلر (فان ربکم لرؤف رحیم) ایمدی ربکز جل شانه رأفتلو ورحمتلودرکه عذابه مستحق اولانکزه امهال ایدر عقوبتن تعجیل ایتمز (اولم یروا الی ماخلق الله من شیئ) انلرعبرت نظرین ایتمزلرمی الله تعالینك خلق ایتدیکی هرجسم قائمه کیم انك ظلی اولور تاکه انکله انلره الله تعالینك کمال قدرت وقهری ظاهر اولوب اندن خوف ایده لر (یتفیئوا ظلاله عن الیمین والشمائل) شمسك طلوع وغروبی حینده یمین وشمالدن اول شیئك ظلالی برجانبدن برجانبه دورایدر اول نهارده برحال اوزره اولور بعده زواله دکین اکسیلورزو الدنصکره تدریجله آرته رق آخر نهارده اول نهارده کی مقداره ایریشور (سجدالله وهم داخرون) اول ظلال میلان ودورایله الله تعالی یه ساجدین اولدقلری حالده انك تقدیرینه منقادلردر (ولله یسجد مافی السموات ومافی الارض من دابة) سموات وارضده اولان هرشئ متحرك ویاغیر متحرکدر الله تعالینك اراده ایتدیکی شیئه منقادومسخرلردر (والملائکة وهم لایستکبرون) علی الخصوص ملائکه کرام الله تعالی یه سجود وانقیاددن استکبار ایتمزلر ویاخود معنی سمواتده مخلوقاتك جمله سندن ملائکه وارضده کی مخلوقات جمله سندن دواب الله تعالی یه سجودایدر (یخافون ربهم من فوقهم) اول ملائکه خوف ایدرلرکه رب تعالی انلره فوقلرندن عذاب ارسال ایده (ویفعلون مایؤمرون) وانلر طاعت وتدبیردن امر

استرسکزبالریمزك عبادت ایتدیکی شیدن بزی منع وصرف ایده سز امدی فضلکزه ونبوتنه استحقافکزه بزه اشکار حجت کتورك انلر کوردکلری معجزه یه اعتبار ایتیوب مجرد عناد یوزندن مناسبتسز معجزه لر طلب ایتدیلر (قالت لهم رسلهم ان نحن الا بشر مثلکم ولکن الله یمن علی من یشاء من عباده وما کان لنا ان نأتیکم بسلطان الا باذن الله وعلی الله فلیتوکل المؤمنون) پیغمبرلری انلره دیدیلرکه بلی بزدخی انجق سزك کبی آدملرز ولکن الله تعالی قوللرندن دیلدیکنه نبوت ورسالتله انعام ایدر وبزمجون سزه طلبکز وجهله حجت ومعجزه کتورمك ممکن اولمز مکر الله تعالینك امر ومشیتی اوله امدی سزك معانده کزه صبرده مؤمنلر الله تعالی یه توکل ایتسونلر (ومالنا الا نتوکل علی الله وقد هدینا سبلنا ولنصبرن علی ماذیتمونا وعلی الله فلیتوکل المتوکلون) بزم نه (تبیان) (ثانی) (۳۸) عذرمز وارکه الله تعالی یه توکل ایتمیه لم حال بوکه اول بزه انك قدرت ووحدانیتی بیلوب فهم ایتمز یولنی هدایت ایلدی وسزك مخالفت وتکذیبله بزه اذیت ایلدیککزه صبر ایتمزی اراده ایلدی امدی متوکلرالله تعالی یه توکلده ثابت اولسونلر (وقال الذین کفروا لرسلهم لنخرجنکم من ارضنا او لتعودن فی ملتنا

فاوحى اليهم ربهم لنهلكن الظالمين ولنسكننكم الارض من بعدهم ذلك لمن خاف مقامى وخاف وعيد) كفره رسولرينه ديديلركه البته بز سزى يرمزدن چيقاريرز ياخود ملتمزه دوندريرز اول پيغمبرلره ربلرى تعالى وحى ايتديكه بز اول ظالملرى هلاك ايدوب يرلرينه سزى اسكان ايده‌رز بو امر ووعد صادق وحقدر اول كيمسه ايچونكه قيامتده بنم حكمم وقفه‌سندن وبنم وعيد وعذابمدن قورقار اوله (واستفتحوا وخاب كل جبار عنيد) اول پيغمبرلر دشمنلرينك هلاكنه نصرت استديلر ياخود پيغمبرلر وقوملرى بينده قضاوحكم طلب ايلديلركه حق وباطل فرق اوله الله تعالينك حكميله انبيا وتابعى مؤمنلر نجات بولوب هر جبار معاند خلاصدن خائب اولديلر (من ورائه جهنم ويسقى من ماء صديد) موتندن صكره انك اوكنده جهنم واردر اكا دخول ايله جهنمده يانلرك وجودندن اقان صوايله صو اريلور (يتجرعه ولايكاد يسيغه ويأتيه الموت من كل مكان وماهو بميت ومن ورائه عذاب غليظ) اول صديد صوبى مشقتله جرعه جرعه ايچرو بدرايچه و آجيلغندن برمدت بوغازنده قالوب يوده مديغندن عذابى امتداد بولور انك هر طرفدن وهر اعضاسندن الآم وشدائد احاطه ايدوب موت درجه‌سنه كاور مع هذا ميت اولمزكه استراحت ايده وبو محتد نصكره (ايرديكنده) انك وراسنده دخى عذاب شديد وجهنمده خلود واردر (مثل الذين كفروا بربهم اعمالهم كرماد اشتدت به الريح فى يوم عاصف لا يقدرون مما كسبوا على شئ ذلك هو الضلال البعيد) ربلرينه كافر اولنلرك اشلدكلرى خيرك مثلى

اولندقلرين ايشلرلر اشبو دليلدركه ملائكه مكلفون اولوب خوف ورجا بينده مدارون اولهلر (وقال الله لاتتخذوا الهين اثنين انما هو اله واحد فاياى فارهبون) الله تعالى ايدرايكى الهاتخاذ ايتمكزبلكه اول اله واحددرواول اله بنم ايمدى بندن قورقكز بنم غيريدن دكل (وله مافى السموات والارض) سموات وارض وما فيهما اول اله واحدك خلق وملكيدر (وله الدين واصبا) طاعت واخلاص دائم وثابت اولدينى حالده اول الله تعالى يه مختصدر وياخود جزاداثما اكا مختصدركه انك مؤمنه ثوابى وكافره عقابى كسلمز (أفغير الله تتقون) الله تعالينك غيريدنمى قور قارسز حالبوكه انك غيرى ضرّه قادر اولمز نفعه قادر اولمديغى كبى (ومابكم من نعمة فمن الله) نعمتدن قنغى شئ كه سزه متصل اولور اول الله تعاليدندر (ثم اذا مسكم الضر فاليه تجارون) اكر سزه قحط ويامرض ايرسه الله تعالى يه تضرع ايدرسزويا اكا رفع صوتله دعا واستغاثه ايدرسز (ثم اذا كشف الضر عنكم اذا فريق منكم بربهم يشركون) بوندنصكره اكا سزدن اول ضرّ منكشف اولسه سزدن كفار ويامنافقين فريق ربلرى جل شانه يه اشراك ايدرلر انك غيريه عبادتله (ليكفروا بما آتيناهم فتمتعوا فسوف تعلمون) تاكه بزم انلره ويردىكمز نعمايه وكشف ضروبلايه انكار ايده‌لر ❁ ايمدى دنياده بقية آجالكزله تمتع ايدك كه آخرتده عاقبت امريكزى بيليرسرسز (ويجعلون لما لايعلمون نصيبا مما رزقناهم) مشركون بزم انلره ويردىكمز اموالدن شول جاداولمغله علمى اولميان آلهلريچون نصيب قيلورلر (تالله لتسئلن عما كنتم تفترون) تالله مشركين يوم قيامتده سؤال اولنورسز اندنكه اصنام حقيقتده آلهه‌در تقربه صالحلردر افترا ايدردىكز (ويجعلون لله البنات) خزاعه وكنانه ملائكه يى بنات الله ديوب وصف ايدرلر (سبحانه) اول الله تعالى ولددن منزهدرويا انلرك بوقولى عجيبدر (ولهم مايشتهون) حالبوكه كندىلرايچون اولاددن استدكلرى بنوندربناتى سومزلر (واذا بشر احدهم بالانثى ظل وجهه مسودا وهم كظيم) چنانكه انلرك برينه مرأه سنك انثى ولادت ايتديكى خبر ويرلسه غم وكراهت وحيا وخجالتدن وجهى سواده متغير اولورحالبوكه قلبى حزنله ومرأه سنه غيظله مملودر (يتوارى من القوم من سوء مابشر به) اكا تبشير اولنان ويايوزينه ظاهراولان شيئك سوئندن اوتانوب قومندن استخفايدر (أيمسكه على هون) متفكر اولديغى حالده كه اول تبشير اولنان شيئ هوان اوزره حفظمى ايده‌ا كاميل وشفقت ايتمكسزين (ام يدسه فى التراب) ويا خود انى ترابه دفنمى ايدر (ألا ساء مايحكمون) آكاه اولك انلرنه چركين حكم ايدرلركه كندىلرايچون بنون اولوب الله تعالى ايچون بنات اوله حالبوكه اول ولددن منزه وعاليدر ❁ دينلديكه مضر وخزاعه وتميم قبيله‌لرى بناتلرينى احياء ايكن دفن ايدرلردى اول بناته فقر خوفيله ويا اكفائه تزويج اولنماق كراهتيله ❁ اويله اولسه انلرك برى قچان بنتنى دفن مراد ايتسه اكا صوف ويا شعر دن جبه كيورر وصحرايه ايلتوب ابل ويا غنم كوتدررردى التى ياشنه

فورتنه‌لی کوندهٔ اتش کولنه شدتلو روزکار کلوب طاغتدیغی کبیدرکه اول کافرلردخی دنیاده اشلدکلری خیرك ذره‌سنی بولمغه قادر اولمزلرانلرك بوخیر عملری راه حقدن بعید ضلالتدر (الم تر ان الله خلق السموات والارض بالحق ان یشأ یذهبکم ویأت بخلق جدید وماذلك علی الله بعزیز) آیا بیلمز میسنکه الله تعالی سموات وارضی حق ولا یقی وجهله خلق ایتدی اکر مراد ایدرسه سزی ای اهل مکه محو ایدوب یریکزه اکازیاده طاعت ایدر یکی برقوم کتورر اعدام وایجاددهٔ الله تعالی یه عسرت یوقدر جمله قدرت واراده بالذات کندینه مخصوصدر (وبرزوا لله جمیعا فقال الضعفاء للذین استکبروا انا کنا لکم تبعا فهل انتم مغنون عنا من عذاب الله من شیء قالوا لو هدینا الله لهدیناکم سواء علینا اجزعنا ام صبرنا مالنا من محیص) الله تعالینك امر ومحاسبه سیچون جمیع ناس قبرلرندن خروجلرنده کافرلرك رأیده ضعیفلری تابع اولدقلری بیوکلرینه دیه‌لرکه بزدنیاده سزه تابعلر ایدك ❁ رأ یکزله رسوللری تکذیب ایتدك شمدی الله تعالینك عذابندن بر شی بزدن دفع ایدر میسکز اول بیوکلری انلره دیه‌لرکه اکر الله تعالی بزه ایمان هدایت ایتمش اولیدی بز دخی سزه اول یولی

ایردیکنده انی احیائنه ایلتورین دیوانا سنه تزیین ایتدرردی حالبوکه اندن اول انکچون صحراده بربثر قازوب حاضرلمشدر قچانکه اول بثره ایریشه اردندن انی ایتوب ایچنه دوشررردی ❁ بعده اوزرینه طبراق دوکوب حتی کره برابر اولنجه بثری طبراغله طولدررردی (للذین لایؤمنون بالآخرة مثل السوء) آخرتی تصدیق ایتمیوب بعثی انکارایدنلر ایچون صفت سوء واردرکه اول الله تعالی بی ولدایله وصفلریدر وبناتلرین احیاء ایکن دفن ایتملریدر حالبوکه انی تزویج ونسل ایچون ابقایه محتاجین ایدیلر (ولله المثل الاعلی) والله تعالی ایچون صفت اعلی واردرکه اول وجوب ذاتی وغنای مطلق ووجود فائق وصفت مخلوقیندر نزاهتدر ❁ وعلم وقدرت وبقاء وسائر صفات جلالدر (وهو العزیز الحکیم) اول الله تعالی اعداسی اوزره غالب وامر ونهینده حکیمدر (ولو یؤاخذ الله الناس بظلمهم ما ترك علیها من دابة) اکر الله تعالی ناسی کفر وعصیانلریله مؤاخذه ایتسه عقوبتلرینی تعجیل ایتمکله انلرك فعل خبیثلری شومیله یریوزنده یورر برحیوان ترك ایتمیدی ❁ نتکیم نوح علیه السلام زمانلرنده انی ایتدی انك سفینه سنده اولان حیوانلرك غیریسین هلاك ایتدی ❁ ابن مسعود رضی الله تعالی عنه ایدر قریب اولدیکه جعل ابن آدمك ذنبی سببیله بحر نده هلاك اوله ❁ دینلدیکه یعنی اکر الله تعالی آباء ظالمینی ظلملریله مؤاخذه ایتسه نسل کسیلوب یریوزنده یورر کسه قالمیدی (ولکن یؤخرهم الی اجل مسمی) لکن فضل وعفوله انلری منتهای آجاللرینه دکین تأخیر ایدرکه توالد ایده‌لر (فاذا جاء اجلهم لایستأخرون ساعة ولایستقدمون) قچانکه انلرك هلاك ویاعذابلری وقتی کله برساعت اندن تأخیر ویاتقدیم اولنمزلر (ویجعلون لله مایکرهون) شول کندیلر ایچون کراهت ایتدکلری شیئی الله تعالی ایچون قیلورلرکه اول بناتدر ❁ ورياستده شرکتدر ورسوللری استخفافدر وارذل اموالدر (وتصف السنتهم الکذب ان لهم الحسنی) ومع ذلك السنه‌لری کذب ایدوب دیرلرکه اکر محمد بعثی حقیقتده صدق ایسه بزم ایچون جنت اولور (لاجرم ان لهم النار وانهم مفرطون) بلکه تحقیق انلرایچون اولان نار درو انلرنار ه تقدیم اولنورلر (تالله لقد ارسلنا الی امم من قبلك) یامحمد اشبوامته سنی ارسال ایتدیکمز کبی سندن اول کچن امتلره دخی رسوللر ارسال ایتدك (فزین لهم الشیطان اعمالهم) شیطان ایسه انلره اعمال قبیحه‌لرین تزیین ایدوب حتی که انك اوزره اصرار ورسوللری تکذیب ایتدیلر (فهو ولیهم الیوم) ایمدی اول شیطان اشبودار دنیاده ویایوم قیامتده انلرك وامثالرینك قرین ویاناصریدر ❁ حالبوکه انك اندہ کندی باهنه دخی نصرته قادر اولمز (ولهم عذاب الیم) وانلر ایچون اندہ عذاب وجیع دائم واردر (وما انزلنا علیك الکتاب الا لتبین لهم الذی اختلفوا فیه) یامحمد بزسکا قرآنی انزال ایتدك که ناسه توحید وقدر واحوال معاد واحکام افعالنده اختلاف ایتدکلری شیئی بیان ایدەسن (وهدی ورحمة لقوم یؤمنون) وتاکه اول

کوسترردك چونکه طریق نجات مسدود اولمغله ❁ فریادمی ایده‌رز صبرمی ایده‌رز بزه مساویدر بزمچون بو عذابدن فراره محل وخلاصه چاره یوقدر ❁ دینلدیکه انلر بشیوز ییلی فریاد وفغان ایده‌لر بر نفعلری اولمامغله صبر مفتاح فرجدر کلك صبر ایدەلم دیو بشیوزسنه دخی صبرایده‌لر فائده‌سی اولمغله فریاد وصبرمز مساویدر دیو ناامید

اولهلر (وقال الشيطان لما قضى الامر ان الله وعدكم وعد الحق ووعدتكم فاخلفتكم وما كان لى عليكم من سلطان الا ان دعوتكم فاستجبتم لى فلا تلوموني ولوموا انفسكم ما انا بمصرخكم وما انتم بمصرخى انى كفرت بما اشركتمون من قبل ان الظالمين لهم عذاب اليم) وقتا كه امر الهى ❁ له حساب كوريلوب اهل ﴿ ٣٠٠ ﴾ جنت جنته اهل جهنم جهنمه كيدوب ❁ قرار ايتدكده شيطان ❁ جهنمده آتشدن منبر اوزره اوتروب ناسك اشقياسنه ديه كه ای مجرملر الله تعالى سزه حشر وجزايى وعد حقيله وعد بيوردى بن سزه خلاف اولهرق قيامت وحشر يوقدر ديووعد ايلدم بنم سزك اوزريكزه جبره قدرتله تسلطم وجهتم يوغيدى انجق وسوسه ايله دعوت ايلدم سز اجابت ايتديكز سز بكا لوم وطعن ايتمك كه بن عداوتمى اجرا ايلدم بلكه كندو نفسكزه لوم ايدك ❁ كه ربكزى براغوب بكا اجابت ايتديكز ❁ نه بن سزه مدد واعانت ايده بيلورم ونه سز بكا ياردم ومدد ايده بيلورسز بوندن مقدم بكا اطاعتله الله تعالى يه بنى شريك طوتديغكزى بن بوكون انكار واندن تبرى ايده رم تحقيق كفر ومعصيتله نفسنه ظلم ايدنلر ايچون عذاب اليم واردر (وادخل الذين امنوا وعملوا الصالحات جنات تجرى من تحتها الانهار خالدين فيها باذن ربهم تحيتهم فيها سلام) مؤمن اولوب عمل صالح ايشلينلر اشجارى التندن انهار جريان ايدن جنتلره ادخال اولنورلر وربلرى (تولى) تعالينك امر وارادتيله انده دائملر درانلرك انده ربلرلرينه يا ملكلرك انلره تحيتى سلامدر (الم تر كيف ضرب الله مثلا كلمة طيبة كشجرة طيبة اصلها ثابت وفرعها فى السماء) تؤتى اكلها كل حين باذن ربها ويضرب الله الامثال للناس لعلهم يتذكرون)

قرآن انى تصديق ايدنلره هدايت ورحمت اولهر (والله انزل من السماء ماء فاحيا به الارض بعد موتها) الله تعالى سمادن ماء انزال ايدوب ارضى بسله موتندنصكره نباتله احياء ايتدى (ان فى ذلك لآية لقوم يسمعون) اشبونده عبرت واردر شول قوم ايچونكه سماع تدبر وانصافله استماع ايده (وان لكم فى الانعام لعبرة) سز چكون انعامده جهلدن علمه عبور اولنور دلالت واردركه (نسقيكم مما فى بطونه من بين فرث ودم لبنا خالصا سائغا للشاربين) بزسزه اول انعامك بطوننده اولاندن ثفل كرشله دم اراسنده لبن خالص ايچورزكه اكالون دم ويارايحهٔ فرث استصحاب ايتميوبدركه اول خلقدن سهولتله مرور ايدر (ومن ثمرات النخيل والاعناب) وكذلك سزه ثمرات نخيل واعنابدن ويا ايكيسنك عصير لرندن ايچوررز انى كه (تتخذون منه سكرا ورزقا حسنا) اندن خل ونبيذ اتخاذ ايدوب وثمرندن تمروزبيب ادخار ايدرسز (ان فى ذلك لآية لقوم يعقلون) اشبونده آيت وادر شول قوم ايچونكه عقلريني آيات الله ده نظر وتأملنده استعمال ايده لر (واوحى ربك الى النحل ان اتخذى من الجبال بيوتا ومن الشجر ومما يعرشون) ربك جل شانه بال آرولرينه الهام وقلبلرينه قذف ايتديكه طاغلرده واغاجلرده وناسك سز چكون دوزديكى مكانلرده بيوت اتخاذ ايدك (ثم كلى من كل الثمرات) بعده هر ثمره دن مرو حلوندن اشتها ايتديككزى يبكز (فاسلكى سبل ربك) بعده اول اكل ايتديككزى ادخار ايدك شول مسالكه كه انده رب تعالى قدرتيله آجى چيچكدن سزك جوفكزده انى عسله تحويل ايدرويا خود طريقلره كيدككه عسل عملنده ربكز تعالى انى سزه الهام ايتدى (ذللا) جبالده وخلال اشجارده سهلة المسالك اولديغكز حالده ويا خود امر اولنديغكز شيئه ذليل ومنقاد اولديغكز حالده (يخرج من بطونها شراب مختلف الوانه) اول آريلرك بطوننده سنلرينك ويا فصلك اختلافى سببيله ابيض واصفر واحمر واسود شراب چيقر (فيه شفاء للناس) انده ناسه شفاء واردر يا بنفسه امراض بلغميه ده كى كبى ويا غيريله بيله سائر امراضده كى كبى زيرا معا جينده آزدركه انك برجزئى عسل اولميه (ان فى ذلك لآية لقوم يتفكرون) اشبونده آيت واردر شول قوم ايچونكه تفكر ايدرلر ❁ زيرا بركسه كه نحله اولان علوم دقيقه وافعال عجيبه يى كما هو حقه تدبر ايده قطعا بيلوركه اكا برقادر حكيمدن لابددركه اكا انى الهام ايده وانى ايشلمكه تحميل ايده (والله خلقكم ثم يتوفاكم) الله تعالى سزى خلق ايتدى بعده صباوت وياشباب ويا كهولتكز حالنده سزى توفى ايدر (ومنكم من يرد الى ارذل العمر) وبعضيكز ايسه ارذل عمره رد اولنوركه اول تمش بش ويا سكسان ويا طقسان ياشنده اولمقدر (لكيلا يعلم بعد علم شيئا) تا برشيئ بيلوركن بيلمز اوله زيرا اول برحالتدركه نسيان وسوء فهمدن حال طفوليته شبيهه در (ان الله عليم قدير) الله تعالى انلرك مقاديرا عمارنى بيلور قادردركه شابى اولديره وهرمفانى يى ابقا ايده (والله فضل بعضكم على بعض فى الرزق) الله تعالى رزقده بعضكزى بعضكز اوزره تفضيل ايتدى كيمكزى غنى كيمكزى فقير ايتدى ❁ وكيمكزى موالى ايدوب كنديلرك وغيريلرك رزقنه

یامحمد بلزمیسنکه‌الله تعالی نجعه مثل ضرب ایلدی کلمهٔ طیبه‌یی که اول کلمه توحید وشهادتدر شجرهٔ طیبه‌یه تمثیل ایتدی اول خرما آغجیدرکه کوکی برده ثابت ودالاری سمایه طوغری مرتفعدر اول شجره میوه‌سنی ربسنك اذنیله هروقتده ویرر الله تعالی ناسه مثال کتوررکه شاید تذکر ایدوب متعظ اولهلر زیرا اضرب امثالده زیاده افهام وتذکر واردر (ومثل کلمة خبیثة کشجرة خبیثة اجتثت من فوق الارض مالها من قرار) وکلمهٔ شرکك مثلی شجرهٔ حنظل کیبدرکه انك کوکی قریب اولدیغندن یریوزندن روزکارانی قوپارر انکچون قرار یوقدر (یثبت الله الذین امنوا بالقول الثابت فی الحیوة الدنیا وفی الاخرة ویضل الله الظالمین ویفعل الله مایشاء) الله تعالی مؤمنلری دنیاده وقبرده قول ثابت اولان کلمهٔ شهادت اوزره مستحکم ایدر الله تعالی نفسلرینه ظلم ایدن کافرلری دنیاده وقبرده کلمهٔ شهادتله بول ویرمز وتثبیت واضلالده دیلدیکنی اشلر (الم تر الی الذین بدلوا نعمة الله کفرا واحلوا قومهم دار البوار (جهنم یصلونها وبئس القرار) ایا کورمزمیسن شونلری که الله تعالینك نعمتنك شکرینی کفره تبدیل ایتدیلر وکندولرینك تبعه‌وقومنی دار هلاکه صوقدیلر اول دار هلاك جهنمدرکه اکا واصل اولدیلر اول نه قبیح قرار

تولی ایدر قیلدی ❁ وکیمکزی ممالیك ایدوب حاللرین انك خلافی اوزره ایتدی (فاالذین فضلوا برادی رزقهم علی ماملکت ایمانهم فهم فیه سواء) شونلرکه ممالکلری اوزره تفضیل اولندیلر شول سببدنکه اول ممالیکه رزقلرین ویررلر ❁ ایمدی اول موالی وممالیك بنم رزقمده مساویدر زیرا انلرك ممالیکه ویردکلری رزق اول ممالیکك کندی رزقلریدرکه الله تعالی انی موالی ایله اول ممالیکه ایرکورر ❁ اشبوندہ مشرکینه انکار واردرکه انلر الله تعالی‌یه بعض مخلوقاتنی الوهیتده اشراك ایدرلر ❁ حالبوکه کندیلر الله تعالینك انعام ایتدیکی شیئده عبیدلریله مشارکت ومساواته راضی اولمزلر (أفبنعمة الله یجحدون) انلر الله تعالینك نعمتنی انکار ایدرلرمی شول حیثیتدنکه انکچون شرکاء اتخاذ ایدرلر ❁ اول ایسه اقتضا ایدرکه نعم اللهك بعضی انلره مضاف قیلنه من عندالله ایدوکی انکار اولنه العیاذ بالله من ذلك (والله جعل لکم من انفسکم ازواجا) الله تعالی سزکچون کندی جنسکزدن ازواج قیلدیکه بری برلریکزله موانسه ایده‌سز ❁ ویاخود اولادیکز تاکه سزك کبی اوله ❁ ویاخود مراد حوانك آدم علیه السلام‌دن خلق اولنمی اوله (وجعل لکم من ازواجکم بنین وحفدة) دخی سزکچون ازواجکزدن بنون واولادقیلدی ویابنات قیلدی ❁ دینلدیکه حفده ایله مراد کشینك بناتی اوزره اولان اختانیدر ویااصهاریدر ویااعوانیدر ویاکبار اولاددرکه انك عملنه معین اولورلر ❁ ویارجلك مرأه‌سی ابنائیدرکه انلر زوج آخردن اولوبدر (ورزقکم من الطیبات) وسزه لذائذ وحلالاتدن ویردی (أفبالباطل یؤمنون وبنعمة الله هم یکفرون) انلر اصنامی تصدیق ایدوب توحید واسلامه کافرمی اولورلر ویاخود شیطانك انلره بحیره وسائبه‌یی تحریمی امرینه تصدیق ایدوب الله تعالینك تحلیل ایتدیکنه انکارمی ایدرلر (ویعبدون من دون الله مالا یملك لهم رزقا من السموات والارض شیئا ولایستطیعون) مشرکون الله تعالیدن غیری برشیئه عبادت ایدرلرکه انلر ایچون سمواتدن مطر انزالنه وارضدن نبات اخراجنه مالك اولمزلر ونفع وضره استطاعتلری اولمز (فلا تضربوا لله الامثال) الله تعالی‌یه مثل قیلمکزکه انی اکا شریك ایدرسز ویابرشیئ اکا قیاس ایدرسززیرا که ضرب مثل برحالی برحاله تشبیهدر (ان الله یعلم وانتم لاتعلمون) الله تعالی سزك اکا قیاس ایله اولان قولکزك فسادنی بیلورکه اول ملکك عبیدنه عبادت تعظیمده ملکك کندویه عبادتدن ادخلدر ❁ ویاخود افعالکزده اولان عظیم جرمکزی بیلورحالبوکه سز انی بیلمزسز اکر بیلسکز اکا جرأت ایتمزدیکز ویاخود اول اشیانك کنهنی بیلورسز بیلمزسز ایمدی دأبکزی ترك ایدك ویاخود اکا ضرب امثال ایتمکز زیرا که اول ضرب امثال کیفیتنی بیلورسز بیلمزسزاندن انلره ضرب مثل کیفیتن تعلیم ایچون کندویه وکندیدن غیری عبادت اولنانه مثل ضرب ایدوب دیدیکه (ضرب الله مثلا عبدا مملوکا لایقدر علی شئ ومن رزقناه منا رزقا حسنا فهو ینفق منه سرا وجهرا هل یستوون) الله تعالی مثل ضرب ایتدی شول عبد مملوکی که

کاهدر ❁ دینلدیکه بونلردن مراد اهل مکه‌درکه الله تعالی انلری حرم شریفده اسکان ایدوب رزق ونعمتلرینی کشاده وپیغمبر علیه السلام‌له مشرف قیلدقدنصکره انلر کافر النعم اولملریله یدی سنه محنت قحطه دوچار وبدرده قتل واسره کرفتار اولدیلر (وجعلوا لله انداد لیضلوا عن سبیله قل تمتعوا فان مصیرکم الی النار) انلر الله تعالی‌یه امثال قیلدیلرکه انلره عبادتله ناسی راه

حقدن اضلال ایده‌لر انلره دیکه عمریکزی شهواتله کچورك تحقیق سزك واره جغکز مکان نار جهنمدر (قل لعبادی الذین امنوا یقیمو الصلاة وینفقوا مما رزقناهم سرا وعلانیة من قبل ان یاتی یوم لابیع فیه ولاخلال) یامحمد بنم مؤمن قوللریمه دیکه یعنی امرایله که نمازه ارکان وسنتنه رعایتله قائم اولسونلر وبزم انلره ویردیکمز رزقدن تطوع اولان صدقه یی کزلو وواجب اولانی آشکار ویرسونلر اولکون کلمسندن مقدمکه اندہ اعمال صالحه دن غیری اخذوعطا وبیع وشرا ودوستلق ایله نفع ونما اولمز (اللهالذی خلق السموات والارض وانزل من السماء ماء فاخرج به من الثمرات رزقالکم وسخرلکم الفلك لتجری فی البحر بامره وسخر لکم الانهار (وسخرلکم الشمس والقمر دائبین وسخر لکم اللیل والنهار واتیکم من کل ماسألتموه وان تعدوا نعمت الله لاتحصوها ان الانسان لظلوم کفار) اول الله تعالیدرکه کوکلری ویرلری خلق ایتدی وکوکدن صویعنی یغمور انزال ایتدی وانکله انواع میوه‌لر بتوردیکه سزکچون رزق اوله وسزکچون سفاین تسخیر ایتدیکه انك امریله دکزده استدیککز محله کیده سزو نهرلری سزه رام ایتدی ❁ کهانتفاعکز ایچون تصرفکزده اوله ❁ وشمس وقمری دخی عادتلری اوزره بر برینی تعقیب ودور ایده‌رك ضیا ویرمك ایچون سزه تسخیر ایتدی وکیجه وکوندزی دخی سزه تسخیر (سزه) ایتدی ❁ که کیجه‌ده نوملە راحت کوندزده کسب معیشت ایده‌سز ❁ ومحتاج اولدیغکز واستدیکز شیلرك کلیسنی سزه ویردی اکر سز الله تعالینك ویردیکی نعمتلرینی صایه‌لم دیر سکز انی تعداده قدرتکز اولماز تحقیق انسان نفسنه ظلم تصرفدن عاجز اولوب برشیئه قادر اولمیه ودخی شول جرمالکی که الله تعالی اکامال کثیر ویروب انی دیلدیکی کیفیت اوزره سرده وعلانیه‌ده اندن انفاق ایده ایکیسی مساوی می اولور ایمدی ایکیسی جنسیت مخلوقیتده متشارکلر ایکن ایکیسی بینده اشتراك وتسویه ممتنع اولیحق اعجز مخلوقات اولان اصنامله شول غنی قادر علی الاطلاق الله تعالی بینده اشتراك وتسویه نك امتناعی اظهر اولور ❁ دینلدیکه اشبو کافر مخذول ایله مؤمن موفقه تمثیلدر وعبدی مملوکله تقییدك فائده‌سی انی حردن تمیزدرزیرا اول دخی انك کبی الله تعالینك عبدیدر وبنه عبدی سلب قدرتله تقییدی انی مکاتب ومأذوندن تمیز ایچوندر وانی مالك متصرفه قسم قیاسی دلالت ایدرکه مملوك برشیئه مالك اولمیه (الحمدلله بل اکثرهم لایعلمون) حمدك کلیسی الله تعالی یه مختصدرکه انك غیری اکامستحق اولمززیرا که نعمك کلیسن اول وبرر غیری دکل بلکه ناسك اکثری انی بیلمزلر نعمتی غیره مضاف قیلوب انك اجلیچون اکا عبادت دخی ایدرلر (وضرب الله مثلا رجلین احدهما ابکم لایقدر علی شیء) الله تعالی ایکی رجلی مثل ضرب ایلدیکه انك بری اخرس اولوب فهم وافهام ایتمز نقصان عقلیچون صنایع وتدابیردن برشیئه قادر اولمز (وهو کل علی مولاه) والحال اول ولی امری اوزره عیال وثقلدر (اینما یوجه لایأت بخیر) انی مولاسی قنده کوندرسه کفایت مهم وتحصیل حاجتله کلمز (هل یستوی هو ومن یأمر بالعدل) اول مساویمی اولور اول کسه‌یه کیم فهیم ومنطیق وذو کفایه ورشد اولوب ناسه نفع ایدر وانلری مجامع فضائلی شامل عدله حث ایدر (وهو علی صراط مستقیم) والحال اول کندو طریق مستقیم اوزره در توجه ایتدیکی مطلبه اقرب سعیله ایرر والله تعالی اشبونی مثل ضرب ایتدیکه کندیله اصنام بینده مشارکتی ابطال ایده ❁ دینلدیکه ایکی مثل دخی مؤمن وکافر ایچوندر وابکمله مراد ابی بن خلفدر وعدلله امر ایدنله مراد حمزه وعثمان ابن عفان وعثمان بن مظعوندر ❁ دینلدیکه اشبو هاشم بن عمرو شاننده نازل اولوبدرکه اول قلیل الخیر اولمسیله بیله رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمه عداوت ایدردی (ولله غیب السموات والارض) سموات وارض غیبنك علمی الله تعالی یه مختصدر انك غیری انی بیلمز اول هرشیئدرکه اول ایکیسنده عبادك محسوسی اولمیه واکابر محسوس دخی دلالت ایتمیه ویاخود اول یوم قیامتدرکه علمی سموات وارض اهلندن غائبدر (وماامر الساعة الا کلمح البصر اوهو اقرب) قیام ساعتك سرعت وسهولتده امری طرفة حدقه‌نك اعلاسندن اسفلنه رجعی دکلودر بلکه انك امری اندن اقربدر (ان الله علی کل شیء قدیر) الله تعالی هرشیئه قادردر ❁ ایمدی خلائقی دفعة احیایه قادر اولور تدریجله قادر اولمسی کبی (والله اخرجکم من بطون امهاتکم لاتعلمون شیئا) الله تعالی سزی انالریکز قارنندن چیقاردی حالبوکه سزهیچ برشیء بیلمز سز (وجعل لکم السمع والابصار والافئدة لعلکم تشکرون) وسزکچون سمع وابصار وافئده خلق ایتدی تاکه

ایدیجی شدید الکفر اندر (واذ قال ابراهیم رب اجعل هذا البلد امنا واجنبنی وبنی ان نعبد الاصنام) واولوقتی یاد ایله که ابراهیم علیه السلام منا جاتنده یارب شو مکه شهرینی مخاوف ومکاره دن امین قیل وبنی واولادلرمی اصنامه عبادت ایتمکدن بعید ایله دیدی (رب انهن اضللن کثیرا من الناس فمن تبعنی فانه منی ومن عصانی فانك غفور رحیم) یارب اول اصنام ناسدن چوق کیمسه یی اضلال ایتدیلر کیمکه دینده بکا تابع اولدی اول بنم ملتمدندر کیمکه بکا عاصی اولدی سن قادرسنکه انی توبه یه توفیقله مغفرت ورحمت ایده سن (ربنا انی اسکنت من ذریتی بواد غیر ذی زرع عند بیتك المحرم ربنا لیقیموا الصلوة فاجعل افئدة من الناس تهوی الیهم وارزقهم من الثمرات لعلهم یشکرون) یاربنا بعض ذریتمی سنك بیت محرمك عندنده اکین ایتمزوادیده اسکان ایتدم یاربنا تا آنده نمازه مقیم اوله لر بعض ناسك قلوبنی اول موضعی زیارته محب ومتشاق قیل واول بلده اهلنی میوه لردن رزقلندر تا که سنك نعمتکه شکر ایده لر ❁ مرویدرکه شامده هاجردن اسمعیل علیه السلام تولد ایتدکده ابراهیم علیه السلام کی زوجه سی ساره رضی الله عنها اندن غیرتلنوب ابراهیم علیه السلامه بنم قلبمك راحتی استرسك هاجری اوغلیله برآب وعمارتدن خالی محله کوتورب راق دیدی ابراهیم علیه السلام بوخصوصه تفکر اوزره ایکن جبریل علیه السلام وحیله کلوب ساره نك کلامیله حرکت ایله دیدی بناء علیه ابراهیم علیه السلام هاجر واسمعیل آلوب حرم شریف طرفنه کیدوب انلری وادی مکه ده بی انیس ورفیق براغوب بومناجاتله عودت ایلدی بعده مدت قلیله ده دعای خلیل قبولیله جبریل علیه السلام قنادیله یاخود اسمعیل

سزه طورابعد طورانعام ایتدیکی اشیایی بیلوب اکا شکر ایده سز (ألم یروا الی الطیر مسخرات فی جو السماء) نظر ایتمزلرمی شول قوشلره کیم ارضدن متباعد هواده طیران ایچون مسخر لردر اجنحه وسائر اسبابدن خلق اولنان شیئله (مایمسکهن الا الله) اول قوشلری هواده امساك ایدن دکل الا الله تعالیدر زیرا جسدك ثقلی سقوطنی اقتضا ایدر فوقنده علاقه وتحتنده دعامه یوقدر کهانی امساك ایده (ان فی ذلك لآیات لقوم یؤمنون) قوشلرك جوسماده طیرانیچون تسخیرنده قوم مؤمنین ایچون آیتلر وار درکه اول انی برخلقتده خلق ایتمسیدر که انکلها کا طیران ممکن اولور ❁ وهوائی خلق ایتدیکه انده طیران ممکن اولور وهواده انی خلاف طبعی اوزره دوشرمز طورغورر دینلدیکه طیرهواده اون ایکی میله دکین مرتفع اولورلر اندن فوقه ارتفاعه امکانی اولمز (والله جعل لکم من بیوتکم سکنا) الله تعالی سزه بیوتکزدن مسکن قیلدی یعنی بیوت بناسنی سزه توفیق ایتدیکه وقت اقامتکزده انده قرار ایده سز (وجعل لکم من جلود الانعام بیوتا) وسزکچون جلود انعامك شعر وصوف ووبرلرندن بیوت قیلدی اول کرك خیام ویاقباب ویاانطاعدر (تستخفونها یوم ظعنکم ویوم اقامتکم) سزاول بیوتی خفیف بولورسز ترحالکز وقتنده حمل ونقلنی واقامتکز وقتنده وضع وضربنی (ومن اصوافها واوبارها واشعارها اثاثا ومتاعا الی حین) وسزکچون انعامدن غنمك صوفندن وابلك وبرلرندن ومعزك شعرلرندن لبس وفرش اولنور وسائر اشیا که انکله انتفاع اولنور شئ قیلدی زماندن برمدته دکین ویاموتکزه دکین ویاانلردن اوطارکز قضاسنه دکین (والله جعل لکم مما خلق ظلالا) والله تعالی خلق ایتدیکی اشجار وجبال وابنیه وغیریدن سزکچون ظلال قیلدیکه انکله شمسك حرلرندن قورینورسز (وجعل لکم من الجبال اکنانا) ودخی جبالدن سزکچون کهوف وبیوت منحوته دن مواضع قیلدیکه انده ساکن اولورسز (وجعل لکم سرابیل تقیکم الحر) ودخی سزکچون صوف وکتان وقطن وغیریدن ثیاب قیلدیکه انکله حر وبرد دن قورینورسز (وسرابیل تقیکم بأسکم) ودخی سزکچون حدیددن درع وجوشن قیلدیکه انی لبسله سلاح اذاسندن ویاعدو محاربدن قورینورسز (کذلك یتم نعمته علیکم لعلکم تسلمون) اشبو ذکر اولنان نعم متقدمه نك اتمامی کبی سزه نعمتن اتمام ایدرتا که انك نعمتلرینه نظر ایدوب وحدانیتنه ایمان وحکمنه انقیاد وایقان تحصیل ایده سز (فان تولوا فانما علیك البلاغ المبین) اکرانلر اسلامدن اعراض ایدوب حق قبول ایتمزلرسه سکا ضرر ویرمز سکا واجب اولان بلاغ درسن ایسه تبلیغ ایتدك (یعرفون نعمة الله ثم ینکرونها واکثرهم الکافرون) مشرکون الله تعالیك اشبو عدایتدیکی نعمتلری وغیریی بلدکلرندنصکره انکار ایدرلر یعنی اشبو انعمتلرك الله تعالیدن ایدوکنی اعترافلرندنصکره انك غیریه عبادتله انی انکار ایدرلر ویاخود اول نعمتلر بزه آلهه من شفاعتیله در ویاشونك کبی سببله در دیمك ایله انکار ایدرلر ویاخود اول نعمتلرك

علیه السلامك قدمی اثریله زمزم ظهور ایدوب قبیلهٔ جرهم انده اقامت وکون بکون ناسك شوقی زیاده اولدی ومکهٔ مکرمه ده انواع فواکه پیدا اولدی (ربنا انك تعلم مانخفی وما نعلن ومایخفی علی الله من شیئ فی الارض ولا فی السماء (الحمد لله الذی وهب لی علی الکبر اسمعیل واسحق ان ربی لسمیع الدعاء) یاربنا سن

حقوقی اداسندن اعراضله انکار ایدرلر ❁ دینلدیکه نعمة الله ایله مراد محمد صلی الله تعالی علیه وسلمك نبوتیدرکه انی معجزاته بلدکلرندنصکره عنادا انکار ایتدیلر وانلرك اکثری عنادا نعمتی جاحد لردر زیرا انلرك بعضی نقصان عقلیچون ویا نظرده تفریطیچون حق بیلیوبدر ویاخود حد تکلیفه ایرشمدیکندن اوزرینه حجت قائم اولمیوبدر (ویوم نبعث من کل امة شهیدا) ذکرایت شول کونیکه انده بزهرامتدن رسولنی شاهد بعث ایدرزکه مؤمنلرك ایمانینه وکافرلرك کفرنه شهادت ایده (ثم لایؤذن للذین کفروا) بعده کافرلره اذن ویرلمزکه اعتذار ایده لرزیراکه عذرلری یوقدر (ولاهم یستعتبون) ورب تعالی بی رضایه دخی تکلیف اولنمزلر زیراکه آخرت دار تکلیف دکلدر ویادنیایه رد اولنمزلرکه توبه ایده لر ایمدی استعتابده حقیقت معنی رضاطلبنه تعرضدر اول باب ایسه آخرتده کفار اوزره منسددر (واذا رأی الذین ظلموا العذاب فلایخفف عنهم ولاهم ینظرون) قچانکه کافرلر جهنم عذابن کوره لر انلردن عذاب تخفیف اولنمز ومهلت دخی ویرلمزلر (واذا رأی الذین اشرکوا شرکاءهم) قچان مشرکلر یوم قیامتده الله تعالی یه شرکاء ادعا ایتدکلری اوثانلرینی ویاانلری کفره حمله کفرده شرکالری اولان شیاطینی کوره لر (قالوا ربنا هؤلاء شرکاؤنا الذین کنا ندعوا من دونك) دیه لرکه یاربنا اشبونلر بزم شرکامزدرکه سندن غیری انلری ارباب اتخاذ ایدوب انلره عبادت ایدردك ویابزی کفره تحمیل ایدن شیاطیندن شرکامزدرکه انلره اطاعت ایدردك اشبو کلام انلردن مخطئین ایدکلرینه اعترافدر ❁ ویاخود عذابلرینك بعضی انلر اوزره تحمیل اولنمسنی التماسدر (فألقوا الیهم القول انکم لکاذبون) اوثان انلره دیه لرکه سزبزی آلهه تسمیه کزده کاذبلرسزبزسزی دعوت ایتمدك کبزه عبادت ایده سز (والقوا الی الله یومئذ السلم) واول کونده مشرکلر الله تعالی یه استسلام وحکمنه انقیاد ایده لر ❁ حالبوکه دنیاده اکدن استکبار ایدرلردی (وضل عنهم ماکانوا یفترون) وانلردن زائل وباطل اولهاولکه آلهه لری انلره نصرت وشفاعت ایدردیو افترا ایدرلردی شول وقتکه آلهه لری انلردن تبری ایدوب انلری تکذیب ایده لر (الذین کفروا وصدوا عن سبیل الله زدناهم عذابا فوق العذاب بما کانوا یفسدون) شونلرکه کندیلرکافر اولوب ناسی اسلامدن منع وکفره حمله سبیل اللهدن صد ایتدیلر بزانلره شول کفرله مستحق اولدقلری عذابك فوقنده صدلریچون عذاب زیاده ایدرز شول سبیله کیم دنیاده کندولری کفرله وناسی ایماندن صدله فسادایدرلردی (ویوم نبعث فی کل امة شهیدا علیهم من انفسهم) یوم قیامتده هرامته کندیلردن رسوللرینی شاهد بعث ایدرز زیرا هرامتك رسولی کندیلردن ایدی (وجئنابك شهیدا علی هؤلاء) وسنی یامحمد امتك اوزره شاهد کتورر ز (ونزلنا علیك الکتاب تبیانا لکل شیئ وهدی ورحمة وبشری للمسلمین) وبز سکاقرآنی تنزیل ایتدك امور دینیه دن هرشیئ تفصیل اوزره ویااجمال اوزره اولوب سنته

ایتمه انلرك عذابنی انجق خوف وحیرتدن کوزلرك خیره لندیکی کونه تأخیر ایدر (احاله) (مهطعین مقنعی رؤسهم لایرتد الیهم طرفهم وافئدتهم هواء) بوخیره لنمش کوزلرینی محشره دیکوب اسرافیل علیه السلام طرفنه سکردیجی وباشلرینی یوقارو قالدیرمجی اولدقلری حالده کندولرینه نظر ایتمکه کوزلری دونمیه وغلبهٔ دهشتدن قلبلری

بزم کزلو واشکاره ایتدکمز شیئ بیلوز سن الله تعالی یه یرده وکوکده اولندن برشی مخفی اولمز جداول الله تعالی یه درکه اختیار لغمده بکا اسمعیل واسحاقی هبه ایتدی تحقیق ربم جل شانه دعایی قبول ایدیجیدر ❁ دینلدیکه ابراهیم علیه السلام اسمعیل علیه السلامك ولادتنده طقسان طقوز واسحق علیه السلامك ولادتنده یوز اون ایکی یاشنده ایدی (رب اجعلنی مقیم الصلوة ومن ذریتی ربنا وتقبل دعاء ربنا اغفرلی ولوالدی وللمؤمنین یوم یقوم الحساب) یارب بنی وذریتمدن بعضنی نمازه قائم اولنلردن قیل یاربنا دعا وعبادتمی قبول ایله یاربنا بنی وپدر ووالده می وجمله مؤمنلری حساب قائم اولدیغی کونده مغفرت ایله ❁ دینلدیکه بووالدینه دعاسی باباسنك حالی بیان اولنوب نهی اولنمزدن مقدم ایدی علی قول آدم وحوا علیه السلامه ایدی (ولاتحسبن الله غافلا عما یعمل الظالمون انما یؤخرهم لیوم تشخص فیه الابصار) الله تعالایی ظالملرك عملندن غافل ظن

فهمدن خالی اوله (وانذرالناس یوم یأتیهم العذاب فیقول الذین ظلموا ربنا اخرنا الی اجل قریب نجب دعوتك ونتبع الرسل اولم تکونوا اقسمتم من قبل مالکم من زوال) یا محمد ناسی قیامت یا موتله کله جك عذابله قورقوت اولکونده دنیاده شرك وتکذیبله نفسلرینه ظلم ایدنلر دیه لرکه یاربنا بزم عذابمزی تأخیر ایله وبزی دنیایه کوندروب آز وقت بزه مهلت ویرکه دعوتکه اجابت وپیغمبرلره تبعیت ایدهلم جوابنده ملکلر دیه لرکه مقدم دنیاده سز کچون هیچ زوال یوقدر دیو یمین ایدر اولمدیکز میدی (وسکنتم فی مساکن الذین ظلموا انفسهم وتبین لکم کیف فعلنا بهم وضربنا لکم الامثال) عاد وثمود کبی نفسلرینه ظلم ایدنلرك یرلرنده ساکن اولدیکز وانلره نیجه عقوبات ایتدکمز سزه ظاهر اولدی وانلرك احوالندن سزه مثل ضرب ایتدك (وقد مکروا مکرهم وعند الله مکرهم وان کان مکرهم لتزول منه الجبال) انلر مکره سعیله مکرلرینه قرار ویردیلر عندالله انلرك مکرلرینك جزاسی واردر اکرچه انلرك مکرلری شدتده جبالی ازاله یه مساوی ایسه ده ❁ منقولدرکه نمرود چونکه ابراهیم علیه السلام‌ك آتشدن سلامتی کوردکده ابراهیمك تکریسی قدرتلو ایمش بن کوکه کیدوب انی کورمك استرم دیو برکوشك

احاله ایله بیان بلیغ وجمیع ناسه هدی ورحمت وخاصة مسلمینه بشری اولدیغی حالده ❁ اول هدی ورحمتدن محرومك حرمانی کندینك تفریطیله در (ان الله یأمر بالعدل) الله تعالی امورده عدلله امر ایدر اما اعتقاددده عدل توحید کبی که تعطیل وتشریك بیننده متوسط اوله کسب متوسط کبی که جبر محضله قدر بیننده متوسط اوله ❁ اما عملده عدل اداء واجباتله تعبد کبی که بطالت وترهیب بیننده متوسط اوله ❁ اما خلقده عدل جود کبی که بخل وتبذیر بیننده متوسط اوله (والاحسان) واحسان ایله ده امر ایدر که اول پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمك قول شریفی موجبنجه الله تعالی یه عبادتدر کانه انی کورر سن اکر سك انی کورمزسك اول سنی کورر (وایتاء ذی القربا) واقاربه محتاج اولدقلرینی ویرمکله امر ایدر (وینهی عن الفحشاء) وقوة شهوتده متابعتده افراطدن نهی ایدر زنا کبی که اول احوال انسانك اقبح واشنعیدر (والمنکر) ودخی منکردن نهی ایدر که اول هرشیئدر که قوة غضبیه اثاره سنده انی تعاطی ایدن اوزره انکار اولنه (والبغی) ودخی بغیدن نهی ایدر که اول ناس اوزره استیلا وتجبرله استعلادر قوة وهمیه دن ناشی شیطنتدر ❁ انساندن برشر که وجوده کلور الا اول اشبو اوچ قوادن برینك توسطیله صدور ایده اول اجلدن ابن مسعود رضی الله تعالی عنه دیدیکه اشبو آیت کریمه قرآنده خیر وشری جامع برآیتدر عثمان بن مظعون رضی الله تعالی عنهك اسلامنه سبب اولوبدر اکر قرآنده بولندن غیری آیت اولسه بنه اکا صادق اولوردیکه هرشیئه تبیان اولوب عالمینه هدی ورحمتدر دینله (یعظکم لعلکم تذکرون) الله تعالی سزه امر ونهیله وخیر وشر بینی تمیزله وعظ ایدر تاکه انکله متعظ اوله سز (واوفوا بعهد الله اذا عاهدتم) الله تعالینك عهدنه وفا ایدك چونکه عهد ایده سز دینلدیکه انکله مراد نذردر ویا ایمان بالله در (ولا تنقضوا الایمان بعد توکیدها) ایمانکزی ذکر الله ایله توثیق ده نصکره نقض ایتمکز (وقد جعلتم الله علیکم کفیلا) حالبوکه الله تعالی بی ایمانکز اوزره شاهد قیلدیکز که اکا وفا ایده سز (ان الله یعلم ما تفعلون) الله تعالی سزك ایمان وعهدکز نقضنده افعالکزی بیلور (ولا تکونوا کالتی نقضت غزلها من بعد قوة انکاثا) وشول مرأه کبی اولمکز که غزلنی ابرام واحکامدن صکره نقض ایدوب انی انقاض قیلور ❁ کلبی ایدر اول قریشدن برمرأه خرقاء حمقاء ایدی اکا ریطه بنت عمرو دینوردی وسوسه لو ایدی ذراع دکلو مغزلی واصبع کبی صناره سی وفلکه عظیمه سی وارایدی صوف وشعر ووبردن غزل اکیردی وجواریسنه غداتدن نصف نهاره دك اکیردردی وانی نصف نهار اولیجق اول اکیردکلرینی بوزدررردی ❁ اشبو فعل انك دائما أبی ایدی یعنی اول مرأه نه عملدن کف ایدر ونه عمل ایتدیکنده نقضدن کف ایدرسز دخی انجلین عهدیکزی نقض ایدرسز بعده عهددن کف ایتمزسز ونه عهد ایتدیککزده اکا وفا ایدرسز (تتخذون ایمانکم دخلا بینکم) ایمانکزی آراکزده دخل وخیانت وخدیعه اتخاذ ایدرسز • دینلدیکه دخل اولدرکه

درت کوشه‌سنه یوقارو واشاغی دوتر برر مزراق وضع واوجلرینه لحم بندایتدیلر واول مزراقلری یوقارو قالدیروب کرکسلری آجیقدیروب صندوغك آشاغی کوشه‌لرینه باغلتدی وبر کشیله کندو صندوغه بندی اول آج کرکسلر یوقاروده‌کی لحمه میل ایتدکجه صندوق برهوا اولدی برکون برکیجه کتدکدن صکره صندوغك یوقارو پنجره‌سنی آچوب باقدیکه ینه سمانك بعدی اولکی حال اوزره اشاغی پنجره‌دن نظر ده‌زمین صو کبی کورندی برکون برکیجه دخی کیدوب نظر لرنده کوك ینه هیئتی اوزره کورینوب زمین سودامظلم اولمش وکرکسلر دخی قدرتسز اولمشلریدی نمرود خوفه تابع اولوب یانلرنده اوق ویای اولمغله یوقارو بر اوق آتدقده هواده‌کی بحردن بر بالق کندویی فدا ایدوب اول تیره قارشو کلکله اوق قانله کلدکده اله سمانك ایشنی بتوردم دیو مزراقلری لحملریله اشاغی چویروب کرکسلر دخی لحمه میل وصندقله طرف زمینه دوندیلر طاغیلر کرکسلرك قنادی وصندوغك شدتله هبوطی صداسنی ایشتدکده قیامت قوبدی ظنیله مکانلرندن زائل اولمغه قریب اولدیلر (فلاتحسبن الله مخلف وعده رسله ان الله عزیز ذوانتقام) ظن ایتمه که الله تعالی پیغمبرلرینه وعد ایتدیکی نصرته خلف ایده تحقیق الله تعالی جمله‌یه غالبدر واعدادن اولیاسیچون انتقام صاحیدر (یوم تبدل الارض غیر الارض والسموات (ولنجزین) وبرزوا لله الواحد القهار) بو ارض غیر ارضه وبو سموات غیر سمواته تبدیل اولندیغی کونده ناس وحدانیت وقهاریته متصف الله تعالی یه محاسبه ومجازات ایچون قبرلرندن ظاهر اولهلر ❁ دینلدیکه ارضك تبدیلی طاغلر ووادیلر

وفایی اظهار ونقضی ابطال ایده (ان تکون امة هی اربی من امة) برجماعت جماعت اخرادن عدده ازیدومالده اوفر اولمغله یعنی برقومه غدر ایتمه‌کز کندیکزده کثرت وانلرده قلت اولدیغیچون ❁ مجاهد ایدر بونکله مراد اولدرکه انلر خلفالریله مخالفت ایدیشورلردی قچانکه اول خلفالری اعادیسنده شوکت کورسه‌لر اول خلفالیله اولان عهدلرین نقض ایدوب اول اعادی ایله مخالفت ایدرلردی ایمدی الله تعالی انلری اول فعلدن نهی ایتدی (انما یبلوکم الله به) الله تعالی سزی عهده وفایله امر ونقض عهددن نهیله اختیار ایدر تاکه نظر ایده عهدوفا حبلی تمسك ایدرمیسز یوخسه قریشك کثرت وشوکتنه ومؤمنینك قلت وضعفنه نظر ایله اغترارمی ایدرسز (ولیبین لکم یوم القیامة ما کنتم فیه تختلفون) وتاکه یوم قیامتده شول دنیاده اختلاف ایتدیککزشیٔ سزه تبیین ایده قچانکه اعمالکز اوزره ثواب وعقابله جزا ایده (ولوشاء الله لجعلکم امة واحدة) اکر الله تعالی دیلسه جیعکزی ملت اسلام اوزره امت متفقه قیلوردی (ولکن یضل من یشاء ویهدی من یشاء) لکن الله تعالی انلردن دیلدیکنی عدلیله مخذول ایدر ودیلدیکنه فضلیله هدایت ایدر (ولتسئلن عما کنتم تعملون) ویوم قیامتده شول دنیاده ایشلدیککز اعمال حسنه وسیئه‌دن سوال اولنورسز (ولاتتخذوا ایمانکم دخلا بینکم) ایمانکزی آراکزده دخل وخیانت وخدیعه اتخاذ ایتمه‌کزکه انکله ناس سزك ایمانکزه اغترار ایدوب امن اوزره اولدقلرندن صکره ایمانکزی نقض ایدر اولمکز (فتزل قدم بعد ثبوتها) اویله اولسه اقدامکز محجهٔ اسلام اوزره ثبوتندن صکره طایرینور (وتذوقوا السوء بما صددتم عن سبیل الله) ودنیاده عذابی ذوق ایدرسز شول سببله کیم نقض عهد ایتمه‌کزله ناسه نقض عهد طریقنی تسهیل ایدوب انلری طریق اسلامدن صدایدرسز (ولکم عذاب عظیم) وآخرتده سزه عذاب عظیم اولور (ولاتشتروا بعهد الله ثمنا قلیلا) الله تعالینك عهدنی عرض یسیره استبدال ایتمیك بلکه عهدکزه وفایدك (انما عند الله هو خیر لکم ان کنتم تعلمون) شول عهده وفااوزره الله تعالی عندنده‌کی ثواب سزه خیرلیدر اندنکه نقض عهداوزره عرض یسیره‌دن آلورسز اکر علم وتمیز اهلندن ایسه‌کز (ماعندکم ینفد وماعند الله باق) اعراض دنیادن سزك عندکزده اولان منقضی وفانی اولور اماکه الله تعالی عندنده جنتده‌کی ثواب اهلنه دائم وباقیدر (ولنجزین الذین صبروا اجرهم باحسن ما کانوا یعملون) فاقه‌یه واذای کفاره ویا مشاق تکلیفه صبر ایدنلرك اجرنی اعمالرندن احسن جزا ایله جزا ایدرز (من عمل صالحا من ذکر اوانثی وهو مؤمن) ذکرو انثاندن برکیمسه‌که مؤمن اولدیغی حالده عمل صالح ایشلیه زیرا استحقاق ثوابده کفره‌نك اعمالنه اعتبار یوقدر بلکه انلرك انك اوزره متوقعلری تخفیف عذابدر (فلنحیینه حیاة طیبة) بزانلری دنیاده حیاة طیبه ایله احیایده‌رز یعنی رزق حلالله انی غنی قیلورز موسر ایدرسه‌وز یا اکا قناعت وقسمته رضا ویررز اکرانی معسر ایدرسه‌وز

دوزلنوب اشجار وبنادن خالی اولمسیدر وکوکلرك تبدیلی شمس وقمر دوریلوب نجومك طاغلمسی وکوکلر اریمش یاغ ومعادن کبی اولمسیدر (وتری المجرمین یومئذ مقرنین فی الاصفاد) واولکونده مشرکلری کوررسنکه عقاید واعمالده شریکلریله بربرینه باغلنمش یاخود هرکافر بر شیطانله زنجیره اراش اوله (و سرابیلهم من قطران وتغشی وجوههم النار) (لیجزی الله کل نفس ما کسبت ان الله سریع الحساب) انلرك کوملکلری قطراندندر ویوزلرینی آتش قاپلار تاکه الله تعالی هر نفسك کسب ایتدیکی عملك جزاسنی ویره الله تعالی حسابده سریعدر ❁ برحساب آنی حساب آخردن کروالیقومز (هذا بلاغ للناس ولینذروا به ولیعلموا انما هو اله واحد ولیذکر اولوا الالباب) بو قرآن یا بو سوره ده اولان موعظه ناس ایچون کفایتدر تاکه انکله تخویف اولنه لروذکر اولنان قدرت وعلامتلرینی تأمل ایله بیله لرکه تحقیق اول الله عظیم الشان واحددر شریك ونظیری یوقدر وعقول کامله صاحبلری دخی متعظ اولوب تمناهیدن حذر واوامره قیام ایده لر

(سورة الحجر مکیة وهی تسع وتسعون آیة)

(بسم الله الرحمن الرحیم)

(الر تلك ایات الکتاب وقرآن مبین) اشبوکله جك آیتلر سوره نك وقرآن مبینك آیتلریدر ❁ دینلدیکه کتابله مراد یازلمشی وقرآنله مراد جمع اولمشی اوله یاخود کتابله مراد توریة وانجیل وقرآنله مراد بو قرآن کریم اوله (ربما یود الذین کفروا لو کانوا مسلمین) چوق کافرلر دنیاده هزیمت یاخود موت یاعذاب قیامت وقوعنده مسلمان اولمقلغی تمنی ایدرلر ❁ دینلدیکه کافرلر جهنمده مؤمنلرك کنهکارلرینی کوروب سز مسلمانلر ایکن بزمله

(ولنجزینهم اجرهم باحسن ما کانوا یعملون) وایشلدکلری اعمال صالحه نك اجرینی اندن احسنله جزالندررز (فاذا قرأت القرآن فاستعذ بالله من الشیطان الرجیم) فحانکه قرآن قرائتنه مراد ایدرسك الله تعالیدن سؤال اینکه سنی شیطان رجیمك وساوسندن اعاذه ایده تاکه قرائتك حالنده اول سکاوسوسه ایتمیه ❁ جمهور عندنده اول استحباب ایچوندر اشبو نده دلالت وارد که بر مصلی یه نمازك هر رکعتنده استعاذه لازم اوله ❁ ابن مسعود رضی الله تعالی عنه ایدر پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم قتنده قرآن اوقور اولدیغمده اعوذ بالله السمیع العلیم من الشیطان الرجیم دیدم پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم دیدیکه ❁ اعوذ بالله من الشیطان الرجیم ❁ دیکل جبریل علیه السلام بکا انی قلمدن واول لوح محفوظدن اویله اقراء ایتدی (انه لیس له سلطان علی الذین آمنوا وعلی ربهم یتوکلون) اول شیطانك تسلط وولایتی یوقدر شونلر اوزره کیم مؤمن اولوب ربلری جل شانه یه توکل ایدرلر ❁ زیرا انلر انك اوامرینه اطاعت ووساوسنه اقبال ایتمزلر مکر اول شیئده که احتقار اولنور وندور وغفلت اوزره ایشلنور اول اجلدن اندن استعاذه ایله امر اولندیلر (انما سلطانه علی الذین یتولونه) بلکه انك تسلطی شول قوم اوزره درکه انکا محبت واطاعت ایدرلر (والذین هم به مشرکون) وانك سبیله الله تعالی یه اشراك ایدرلر (واذا بدلنا آیة مکان آیة) فحانکه برآیتك حکمنی نسخ ایدوب یرینه حکم آخر کتوره وز (والله اعلم بما ینزل) الله تعالی احکامندن تبدیل وتغییرنده خلقنه اصلح اولانه اعلمدر ❁ زیرا بروقتده مصلحت اولان ممکندرکه وقت آخرده مفسده اوله (قالوا انما انت مفتر) کافرلر دیرلرکه یامحمد سن الله تعالی یه افترا ایدرسن ❁ برشیٔ امر ایتدیکندن صکره امر آخر حسن کوریلوب اولکی امردن نهی ایدرسن (بل اکثرهم لا یعلمون) بلکه انلرك اکثر احکامك حکمتن بیلمزلر وخطابی صوابدن تمییز ایتمزلر (قل نزله روح القدس من ربك بالحق) دیکل که انی جبریل علیه السلام ربك جل شانه دن صدقله تنزیل ایدوبدر (لیثبت الذین آمنوا) تاکه مؤمنلر اول انك کلامی ایدوکنه ایمان اوزره ثابت اوله لر وناسخی ایشتدکلرنده اندکی رعایت صلاحی تدبر ایدوب عقیده لرنده رسوخ وقلبلرنده اطمئنان بوله لر (وهدی وبشری للمسلمین) ومسلمینه هدایت وبشارت اوله (ولقد نعلم انهم یقولون انما یعلمه بشر) بزبیلورزکه کفار مکه دیرلرکه محمده قرآنی برآدمی تعلیم ایدر ❁ دینلدیکه انکله مراد عامر بن الحضرمینك غلامی جبیر الرومی ایدی ❁ ویاخود جبر ویسار نام ایکی غلام نصرانی ایدیکه یمن اهلندن اولوب مکه ده سیوف دوزر لردی تورات وانجیل اوقور لردی ❁ پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایسه انلره اوغرادیغنده اوقو دقلرینی دکلردی ❁ ضحاك ایدر کفارا کا ایذا ایتدکلرنده انلرك قتنه واروب اوتورر وکلاملریله استراحت قیلردی مشرکون ایسه محمد اول ایکیسندن اوکرنور دیرلردی الله تعالی انلری تکذیب ایدوب دیدیکه (لسان الذی یلحدون الیه اعجمی)

جهنمده سكز اسلامكز سزه نه فائده ايتدى ديه لربعد زمان الله تعالينك فضل ورحمتيله اول مسلمانلر ناردن چيقوب جنته كتدكلرنده كافرلر اولوقت توليدى بزده اهل اسلامدن اوليدق ديه لر (ذرهم يأكلوا ويتمتعوا ويلههم الامل فسوف يعلمون) انلرى ترك ايله كه دنياده يسونلر ولذات وشهواتله

كچونسونلر واملرى انلرى ايمان وطاعتدن كرو براقسون يقينده جزالرينى كوروب عمل قيمحلرينى بيلورلر (وما اهلكنا من قرية الا ولها كتاب معلوم) بز بر قريه اهلنى هلاك ايتمدك الا زمانى تقدير ولوح محفوظده تحرير اولنمشيدى (ماتسبق من امة اجلها وما يستأخرون) هيچ بر امتدن اجل موعودى ويا عذابى تقديم وتأخير ايتمز (وقالوا يا ايها الذى نزل عليه الذكر انك لمجنون) مكه مشركلرى پيغمبر عليه السلامه استهزا طريقيله اى قرآن نازل اولمش كمسه سن مجنونسن ديديلر (لوما تأتينا بالملئكة ان كنت من الصادقين) اكر سن صادقلردن اوليسك بزه رسالتكه شهادت ايدر ملكلرله كلوردك (ماتنزل الملائكة الا بالحق وما كانوا اذا منظرين) بز كفاره ملائكه يى انجق عذابله ايندررز حال بوكه انلره ملائكه ايندريدك عذابلرنده امهال ايتمزدك (انا نحن نزلنا الذكر وانا له لحافظون) بز قرآن انزال ايتدك آنى تبديل وتحريفدن حفظ ايديجيلردر (زيرا كتب (سو) متقدمه نك حفظنى احبار وربانيون التزام ايتمكله تحريف واقع اولمشيدى (ولقد ارسلنا من قبلك فى شيع الاولين) يا محمد سندن مقدم كچن طائفه يه كندىلردن رسوللر كوندردك (ومايأتيهم من رسول الا كانوا به يستهزؤن) هر پيغمبر كه

شول رجلك لسانيكه اكا اشارت واماله ايدرلر اعجيدر (وهذا لسان عربى مبين) بو قرآن ايسه عربى لسان اوزره فصيح ومبيندر ❁ تقريرى ايكى وجهى محتمل اولور برى بودركه محمد صلى الله تعالى عليه وسلمك اول رجلدن ايشتديكى كلام اعجيدركه انى نه اول ونه سز فهم ايدرسز قرآن ايسه عربيدر ادنى تأمل ايله فهم ايدرسز اويله اولسه انك تلقفى الله تعاليدن اولور وبرى دخى بودركه طوتالمكه محمد صلى الله تعالى عليه وسلم اول رجلك كلامن استماع ايله معنايى اندن تعلم ايتدى لكن لفظى اندن تلقف ايتميوبدر ❁ زيرا اول عجمى وقرآن ايسه عربيدر ❁ وقرآن معنى اعتباريله معجزاولديغى كبى لفظ حيثيتندن دخى معجزدر ومع ذلك قرآنده علوم كثيره واردركه انى تعلم ممكن اولمز الامدت متطاوله ده اول علومده فائق معلمه ملازمتله اولور ايمدى انك جيمى نيجه تعلم اولنور برغلام سوقيدنكه بعض اوقاتده اكا اوغرايوب اندن كلمات اعجميه ايشيدلمكله ❁ اويله اولسه مشركينك بونك امثالى كلمات ركيك ايله قرآنه طعن واعتراضلرى غايت عجزلرينه دليل واضحدر (ان الذين لا يؤمنون بآيات الله) شونلركه آيات قرآنيه نك من عند الله ايدوكنى تصديق ايتمزلر (لا يهديهم الله) الله تعالى انلرى حقه ويا سبيل نجاته ويا جنته هدايت ايتمز (ولهم عذاب اليم) وآخرتده انلره عذاب وجيع واردر (انما يفترى الكذب الذين لا يؤمنون بآيات الله) كذبى اختلاق ايتمزلر الا انلركه الله تعالينك آيتلرينه ايمان كتورميدلر ❁ زيرا عقاب خوفن ايتمزلركه انلرى اندن ارتداع ايده (واولئك هم الكاذبون) وانلر حقيقتده كاذبلر وكذبده كاملردر ويا كذب عادتلريدركه انلرى اندن دين ومروت صرف ايتمز ❁ وياخود سكامفتريسن ديدكلرنده كاذبلردر (من كفر بالله من بعد ايمانه) بركسه كه الله تعالى يه مؤمن اولديغندن صكره كافر اوله الله تعاليدن غضب وعقابه مستحق اولور (الا من اكره وقلبه مطمئن بالايمان) الا شول كسنه عذاب وعقابه مستحق اولمزكه كفره اكراه اولنه حالبوكه قلبى ايمان اوزره ثابتدر ❁ اشبو دليلدركه ايمان قلبله تصديق اوله (ولكن من شرح بالكفر صدرا) لكن اول كسه كه صدرى كفرله منفتح اولوب انى اختيار ايده (فعليهم غضب من الله) ايمدى اول حاللو كسنه لر اوزره الله تعاليدن غضب واردر (ولهم عذاب عظيم) وآخرتده انلرا يچون عذاب عظيم واردر زيرا كه كفردن عظيم جرم يوقدر ❁ اشبو دليلدركه مكره مكلف اوليه واكراه كلمهٔ كفرتلفظى مبيح اوله لكن قلبك ايمان اوزره طمأنينتى شرطيله واكثر علماء اشبو آيتله استدلال ايتديلركه مكرهك طلاقى وعتاقى وهر قولى وفعليكه اندن صدور ايدر صحيح اوليه ❁ روايت اولنديكه قريش عمارله ابوينى وياسر وسميه يه ارتداد اوزره اكراه ايتديلر اويله اولسه سميه يى ايكى دوه ارسنه باغليوب سن رجال اجليچون اسلامه كلدك ديواوكندن حربه ايله اورمغله اولدردىلر وياسرى دخى اولدر ديلر اسلامده اوّل قتيل اول ايكيسى اولديلر وعماره ايسه اكراه ايدوب كلمهٔ كفردن ديلدكلرين

انلره کلسه انلر آنی استهزا ایدرلردی (بومعاندلرك سکا ایتدکلری کبی) (کذلك نسلکه فی قلوب المجرمین) انلرك پیغمبرلرینه ایتدکلری کبی سنك زمانکك کافرلرینك قلبلرینه دخی آنی کتوررز (لایؤمنون به وقد خلت سنة الولین) بونلر قرآنه ایمان ایتمزلرکه اولکیلرك حقنده اولان سنت هلاك کجدی (ولو فتحنا علیهم بابا من السماء فظلوا فیه یعرجون) لقالوا انما سکرت ابصارنا بل نحن قوم مسحورون) اکر بز کوکدن برقاپو آچوب ملکلر عروج ونزول ایدوب کورسه لرعنادلرندن ناشی کوزلرمز خیره لنمش وباغلنمش بلکه محمد بزه سحر ایتمش دیه لردی (ولقد جعلنا فی السماء بروجا وزیناها للناظرین) وبز کوکده ❁ هیئت وخواصلری مختلف اون ایکی ❁ برج خلق ایتدك وانی ❁ شمس وقمر وسائر نجومله ❁ تزیین ایتدك شول کمسه لر ایچونکه عین عبرتله نظر ایدوب صانعنك قدرت ووحدانیتی اکدن استدلال ایده (وحفظناها من کل شیطان رجیم) الامن استرق السمع فاتبعه شهاب مبین) واول کوکلری بزشیطان رجیمدن حفظ ایتدك مکر هرشیطانکه ملکلردن کلام سرقه ایتمکه کیده عقبنجه اکا پارچه آتش یتشوب انی

سویلتدیلر ❁ پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم دیدیلرکه یارسول الله عمار کافر اولدی پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم دیدیکه عمار کافر اولور دکلدر بلکه عمار فرقندن قدمنه دکین ایمانله طولودر ایمان انك لحم ودمنه خلط اولوبدر ❁ بعده عمار آغلیه رق پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم قتنه کلدی ❁ پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم انك کوزلری یاشن سیلوب دیدیکه اوشمکل اکرینه سکا اکراه ایدرلرسه ظاهر لسان ایله انلره موافقت ایلکل اشبو دلیلدرکه اکراه عندنده کلهٔ کفری تکلم جائز اوله اکرچه افضل اولان دینی اعزاز ایچون اکدن اجتنابدر یاسرله سمیه ایتدیکی کبی ❁ روایت اولندیکه مسیلة الکذاب مسلمیندن ایکی کسه یی اخذ ایدوب برینه محمد حقنده نه دیرسن دیدی اول دیدیکه رسول اللهدر یابنم حقمده نه دیرسن دیدی ایتدیکه سندخی انجلین سن مسیلمه انی صالیوردی بعده اول برینه محمد حقنده نه دیرسن دیدی دیدیکه رسول اللهدر بعده بنم حقمده نه دیرسن دیدی اول دیدیکه بن اصمم اوچ کره سؤالی اعاده ایدوب اول ایسه ینه اوکی جوابی ویردی حتی که اول سببدن مسیلمه انی قتل ایتدی چون اول ماجرا پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ذکر اولندی دیدیکه امااولکیسی رخصة الله له عمل ایتدی ❁ وایکنجیسی عزیمتله عمل ایتمش دیوب جنتله تهنیه ایتدی (ذلك بانهم استحبوا الحیاة الدنیا علی الآخرة) اشبو وعید مذکور شول سببدندر که انلر حیاة دنیایی آخرت اوزره ایثار ایتدیلر (وان الله لایهدی القوم الکافرین) الله تعالی علم ازلیسنده کافر اولنلری ثبات ایمانی ایجاب ایدر شیئه هدایت ایتمز وزیغدن دخی عصمت ایتمز (اولئك الذین طبع الله علی قلوبهم وسمعهم وابصارهم) ایمدی انلر برقومدرکه الله تعالی انلرك قلوب وسمع وابصاری اوزره ختم ایدوب حق تأمل وادراك کدن ابا ایتدیلر (واولئك هم الغافلون) وانلر غفلتده کاملدردر . زیرا انلری حالت راهنلری عواقب تدبرندن اغفال ایتمشدر (لاجرم انهم فی الآخرة هم الخاسرون) حقاکه انلر آخرتده مغبونلردر زیراکه عمرلرین شول عذاب مخلده مفضی اولور شیئه صرف ایتدیلر (ثم ان ربك للذین هاجروا من بعد مافتنوا) بوندنصکره ربك جل شانه شونلر ایچونکه عذاب واسلامدن منع اولندقلرندن صکره هجرت ایتدیلر عمار واصحابی کبی ویاخود مؤمنلره عذاب ایتدکلرندن صکره هجرت ایتدیلر حضرمی کبی که مولاسی جبیره مرتد اولمغیچون اکراهندن صکره ایکیسیدخی اسلامه کلوب مدینه یه هجرت ایتدیلر (ثم جاهدوا وصبروا) بعده پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایله جهاد ایدوب اکاوسائر مصائبه صبرایتدیلر (ان ربك من بعدها لغفور رحیم) ایمدی ربك جل شانه هجرت وجهاد وصبر دنصکره اکدن اول ایشلدکلری اعمال سیئه لرینی مغفرت ایدر ومن بعد ایشلدکلری اعمال حسنه لرینه رحمتیله جزا ایدر (یوم تأتی کل نفس تجادل عن نفسها) ذکرایت شول کونیکه اول یوم قیامتدر هرانسان

احراق ایدر ❁ دینلدیکه زمان اولده شیاطین کوکه کیدوب خبرسرقتیله زمینه کلوب کاهن دوستلرینه حوادث ویررلردی عیسی علیه السلام ولادتنده اوچ قات کوکدن منع اولنمشیدی صکره افندمز علیه السلام ولادتلرنده شهاب ثاقبله کلی اسمانه عروجدن منع اولنملریله باب کهانت دخی مسدود اولدی (والارض مددناها والقینا فیها رواسی وانبتنا

فيها من كل شئ موزون) ويرى صواوزرينه بسط ايدوب قرار وثبات بولمسيچون طاغلر پيدا ايلدك واول يرلروطاغلرده منافع مخلوقات ايچون مقتضاى مشيت ومقدار حكمت ومقدار قدرتله اشيا بتوردك (وجعلنالكم فيها معايش ومن لستم له برازقين) واول يرده سزه ويرديكم عيال وعبيد وخدمه ودوابك رزقنى سز ويرورسز ظن ايتمك جمله‌نك رازقى بنم(وان من شئ الا عندنا خزائنه وماننزله الابقدر معلوم) جمله‌نك محتاج اولديغى اشيانك جميعى بزم قدرت وامريمز خزينه‌لرى عنده‌در بز انى انجق مقدار معلوم اوزره انزال ايدرز (وارسلنا الرياح لواقح فانزلنا من السماء ماء فاسقيناكموه وما انتم له بخازنين) وروزكارلرى بلوطله حامله اولەرق كوندردك كوكدن يغمور انزال ايدوب سزى صووارير سز انى حفظ وادخار ايدمجى دكلسز بلكه بزم خزينه‌مزده‌در (وانا لنحن نحيى ونميت ونحن الوارثون) بز تحقيق حياتى قبول ايدر اجسامى احيا وانى وقتيله اماته ايده‌رز واخر جمله فانى اولوب بز باقى بز (ولقد علمنا المستقدمين منكم ولقد علمنا المستأخرين) آدم عليه السلام دنبرو طوغمش واولمش وصكره قيامته قدر طوغه‌جق واوله‌جكلرى (وانك) بيلورز والحاصل علمى جمله‌يى محيطدر (وان ربك هو يحشرهم انه حكيم عليم) تحقيق سنك ربك جل شانه اولكيلرى وصكره اوله جقلرى حشر وجمع ايدوب عملرينك جزالرنى ويرر اول افعاليده قادر وحكيم وظاهر ونهاته

كندينك اسلاف ايتديكى خير وشرسبيله كندينك خلاصنه سعى ايدوب ذائقه خصومت وجدال ايدر وغيرينك شانى انى اشغال ايتمز (وتوفى كل نفس ماعملت) وهر نفس كرك صالحه ويافاجره دردنياده ايشلديكى خيروشرك جزاسى اكاتوفيه اولنور (وهم لايظلمون) انلرنه حسناتلرين برشئ نقصيله وياسيئاتلرى اوزره برشئ زياده سيله ظلم اولنمزلر ❀ ابن عباس رضى الله تعالى عنهما ايدر بوآيتك تفسيرنده يوم قيامتده ناس بينده خصومت زائل اولمز حتى كه روح جسده خصومت ايدوب ديركه يارب بنم يدم يوغيديكه انكله ياپشيدم ويارجلم يوغيدى كه انكله يوريديم وعينم يوغيديكه انكله كوريدم. وجسد ديركه يارب بنى خشب كبى خلق ايتدك بنم اعضامدن هيچ برى حركت وعمله قادر دكللرايدى حتى كه بوروح شمسك شعاعى كبى بكا كليجك انكله لسانم سويلدى وعينم كوردى ويدم ياپشدى ورجلم يوريدى اويله اولسه الله تعالى روح وجسده ديه‌كه سزك مثلكز اعمى ومقعد مثليدركه ايكيسى برميوه‌اوبوستانه كيردبلر اعمى ميوه‌يى كورمز مقعد ايسه‌ا كاالى ايرمز اويله‌اولسه اعمى مقعدى ارقه‌سنه بندردى حتى كه مقعد اول ميوه دن ديلديكى دكلودوشردى بعده اول ميوه‌يى ايكيسى اولشديلر . ايمدى انك كبى روحله جسدك عمله اشتراكلرى ظاهر اولوب عذاب دخى ايكيسى اوزره ايجاب اولنور (وضرب الله مثلا قرية) الله مثل قيلدى هر قومه ويااهل مكه‌يه كيم الله تعالى انلره انعام ايدوب نعمت انلرى بطره ايركوره اول نعمته كفران ايده‌لر الله تعالى دخى انلره نقمتن انزال ايده برقريه‌يى كه (كانت آمنة مطمئنة) اهلى آمنه وقاره اوله انلرى خوف ازعاج ايتميه (يأتيها رزقها رغدا من كل مكان) انك اقواتى وسعت اوزره هر مكاندن اكا كله (فكفرت بانعم الله) انلرايسه الله تعالينك نعمتلرينه كفران اوله‌لر (فأذاقها الله لباس الجوع والخوف بما كانوا يصنعون) اول صنيعلرى سببيله الله تعالى انلرى جوع وخوفه مبتلا قيلدى ❀ روايت اولنديكه اهل مكه قرآنه ومحمد صلى الله تعالى عليه وسلمه كافر اوليجق الله تعالى انلرى يدى يل قحطله مبطلا قيلدى حتى كه جوعدن مجهود اولديلر عظام محرقه وجيفه وكلاب ميته ودمله معالج وبرى يديلر اهل مكه‌نك رؤساسى پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلمه ديديلركه رجالمزه معادات ايدرسن نساوصبيانك جرملرى ندراويله اولسه پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم ناسه اذن ويردى حتى كه اطراف بلاددن مكه‌يه طعام كتورر اولديلر ❀ مع هذا مشركون ايديلر وخوفدن مراد پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلمك بعوث وسرايلرى ايديكه مشركينى نهب وغارت ايچون اطرافه كيدرلردى (ولقد جاءهم رسول منهم فكذبوه فأخذهم العذاب وهم ظالمون) اهل مكه‌يه كنديلردن محمد صلى الله تعالى عليه وسلم رسول كلدى انلر ايسه انى تكذيب ايتديلر اويله اولسه انلرى عذاب جوع ويااوقعه بدر اخذ ايلدى حالبوكه انلر شركله ظالملردر (فكلوا مما رزقكم الله حلالا طيبا) ايمدى الله تعالينك سزه ويرديكى حرث وانعامدن حلال طيب ييكز (واشكروا نعمة الله ان كنتم اياه تعبدون)

وانك نعمته شكرايدك اكرانك وحدانيته اقرارايدر واكاعبادته راضى اولورسكز شول وجهله كيم انك حلال ايتديكنى تحليل وحرام ايتديكنى تحريم ايده‌سز ❁ بعده محرماتى اندن اجتناب ايچون تعريف ايدوب ديديكه (انما حرم عليكم الميتة والدم ولحم الخنزير وما اهل لغير الله به) الله تعالى سزه ميته ودم ولحم خنزيرى حرام ايتدى ودخى اول شيئ كه انك ذبحنده الله تعاليدن غيرينك اسمى ذكر اولنه (فمن اضطر غير باغ ولا عاد فان الله غفور رحيم) بركسه كه الله تعالينك اكاحرام ايتديكى اشيادن برشيئك تناولنه مضطر اولوب حد ضرورتى تجاوز ايتمزويا سفر معصيته كتمز اولديغى حالده انى تناول ايده الله تعالى غفور در انك تناولى اوزره انى مؤاخذه ايتمز ❁ رحيمدر كه انى تناوله اكارخصت ويردى (ولا تقولوا لما تصف السنتكم الكذب هذا حلال وهذا حرام لتفتروا على الله الكذب) السنه كزكذبى وصف ايچون بوحلالدر وبوحرامدر ديمكز الله تعالى بزه بونكله امرايلدى ديوا كاكذبله افترا ايده‌سز ❁ ابن العربى ايدرامام مالك وبرقوم مفتينك مسائل اجتهاديه‌ده بوحلالدر وبوحرامدر ديوجوابنى كريه كورديلر بلكه اول جواب قرآن وياحديثله منصوصه مسائلده اولور يوخسه اجتهاديه‌ده دكل (ان الذين يفترون على الله الكذب لا يفلحون) شونلركه الله تعالى يه كذبله افترا ايده‌لر آخرت عذابندن نجات بولمزلر (متاع قليل) دنياده انلرك بقاء وعيشى تمتع قليلدر (ولهم عذاب اليم) وآخرتده انلره عذاب وجيع واردر (وعلى الذين هادوا حرمنا ما قصصنا عليك من قبل) يهوداوزره بزحرام ايتدك آنيكه سورهٔ انعامده سكاذكر ايتمشدك كه اول ❁ وعلى الذين هادوا حرمنا ❁ آيتيدر (وما ظلمناهم ولكن كانوا انفسهم يظلمون) بزانلره تحريمله ظلم ايتمدك بلكه انلر كندىلره ظلم ايتديلر شول حيثيتدنكه عقابى موجب شئ ايشلديلر (ثم ان ربك للذين عملوا السوء بجهالة ثم تابوا من بعد ذلك واصلحوا ان ربك من بعدها لغفور رحيم) ربك جل شانه شول جهالتله عمل سوء ايشلدكلرندنصكره توبه ايدوب عمل صالح ايشلىنلره اول سوئى مغفرت ايديجيدر ❁ وانابتى اوزره ثواب ويريجيدر (ان ابرهيم كان امة قانتا لله حنيفا) ابراهيم عليه السلام معلم خير ايديكه برامتده جمع اولان خصال حميده يالكزانده جمع اولمشدى ❁ ناسك كليسى كفار ايكن اول يالكز مؤمن ايدى هرملت اهلى انى تولى ايدر واندن راضى اولور ❁ اول رئيس موحدين وقدوهٔ محققيندركه فرق مشركين ايله جدال ايدوب حجج دامغه ايله مذاهب زائغه لرينى ابطال ايتمشدر ❁ الله تعالى يه مطيع واوامرينه قائم ايدى دين اسلام اوزره مستقيم اولوب اديان باطله دن مائل ايدى (ولم يك من المشركين) مشركلردن دكلدى زيرا قريش زعم باطل ايله زعم ايدرلركه انلر ملت ابراهيم اوزره اولەلر (شاكرا لانعمه) نعم قليله يه شاكر اولديغى حالده فكيف كه نعم كثيره يه (اجتباه) انى نبوته اختيار ايتدى (وهداه الى صراط مستقيم) وانى دين حقه هدايت ايتديكه اول اسلامدر (وآتيناه فى الدنيا حسنة) بزاكادنياده حسنه ويردككه

رايحه‌سى انسانك بورننه واصل اولسه هلاك ايدر ديملمشدر (واذ قال ربك للملئكة انى خالق بشرا من صلصال من حماء مسنون) انى ياديله كه ربك عزشانه ملائكهٔ ارضه بن صلصال حماء مسنوندن بشر خلق ايده جكم ديدى (فاذا سويته ونفخت فيه من روحى فقعوا له ساجدين) قيجان بن آنك هيئت وصورتنى دوزلدوب حلقتم روحنى نفخ ايتدكده اكاسجده يه وارك (فسجد الملائكة كلهم اجمعون) ملكلرك جميعى اكاسجده يه وارديلر (الا ابليس ابى ان يكون مع الساجدين) انجق ابليس تكبرندن سجده ايدنلره بيله اولمدن ابا ايلدى (قال يا ابليس مالك الا تكون مع الساجدين الله تعالى بيوردىكه يا ابليس نولدى سكاكه سجده ايدنلره بيله اولمدك (قال لم اكن لاسجد لبشر خلقته من صلصال من حماء مسنون) ابليس بن صلصال حماء مسنوندن خلق ايتديكك بشره سجده ايدر اولمدم ديدى ❁ زيراخاك عناصر جسمانى وآتش عناصر روحانى اولوب ابليس آتشدن خلق اولنديغندن كبر ايدوب كندوبى افضل ظن ايتدى ظاهره نظرله باطندن غافل ايدى صورتى ويرانه كوروب خزينه خرابه‌ده مدفون ايدوكنى بيلمدى (قال فاخرج منها

فانك رجيم) الله تعالى ابليسه كوكدن ياجنتدن وملكلكدن چيق كه سن خير وكرامتدن مطرودسن بيوردى (وان عليك اللعنة الى يوم الدين) روز جزايه دك طرد وتبعيد سنك اوزريكه در اول كونده لعنت اونديلوب عذاب اولنور (قال رب فانظرنى الى يوم يبعثون) ابليس يارب بكا انلرك بعث اولنمارى كونه دك مهلت ويرديدى ❁ ابليسك غرضى بوايديكه بعثدن صكره موت اولميغنى بيلوردى هيچ اولمظن ايدردى (قال فانك من المنظرين الى يوم الوقت المعلوم) الله تعالى وقت معلوم كونه دك سن مهلت ويرلمشلردنسين بيوردى ❁ دينلديكه اولوقت معلوم نفخهٔ اوليدر اولوقت ابليسه موت ايريشوب نفخهٔ ثانيه يه دك قرق سنه ميت قاله جقدر (قال رب بما اغويتنى لازينن لهم فى الارض ولاغوينهم اجمعين) ابليس ديديكه يارب بنى رحمتكدن طرد ايتديكك حقيچون بن انلره غرور دنيايى وسكا عصيان ايتمكى تزيين وجيمنه اغوا مى يتشديره يم (الا عبادك منهم المخلصين) انجق انلردن شرك جلى وخفيدن پاك وخالص ايتديكك قوللرينه بنم حيلهم اثر ايتمز (قال هذا صراط على مستقيم) الله تعالى بوتوحيد وايمانده اخلاص برحق وطوغرى يولدر انك رعايتى بنم عهده مده در بيوردى (ان عبادى ليس لك عليهم سلطان الا من اتبعك من الغاوين) بنم مخلص قوللرىمه سنك (وتلبين) تسلط واغوايه قدرتك يوقدر مكر اول كيمسه يه كه سنك غوايتكله سكا تابع اولوب بكا عصيان ايده (وان جهنم لموعدهم اجمعين) وتحقيق جهنم اول سكا تابع اولنلرك جميعنه موعد وقرار كاهدر (لها سبعة ابواب لكل باب منهم جزء مقسوم ❁ اول جهنم

اول رسالت وخلتدر وياسان صدق وثناء حسندر وياكبرى حالنده اولاد ابراردر وياجميع امنده قبول عامدر ❁ وياوامت نمازلرنده ❁ اللهم صل على محمد كما صليت على ابراهيم ❁ ديملريدر (وانه فى الآخرة لمن الصالحين) واول آخرتده صالحلرله جنتده در (ثم اوحينا اليك ان اتبع ملة ابراهيم حنيفا) يامحمد بز سكا وحى ايتدك كه ملت ابراهيمه اتباع ايده سن اديان باطله دن مائل اولديغك حالده يعنى توحيدده واكار فقله وملاينتله دعوتده ودلائلى مرة بعد اخرى ايراده وهركسنه ايله فهمى حسبنجه مجادله ده اكا اتباع ايت (وما كان من المشركين) اول مشركلردن اولمدى بلكه اول قدوهٔ موحدين ايدى ❁ اهل اصول ايدر پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم شريعت ابراهيميله مأمور ايدى الا اولكه پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلمك شريعتنده منسوخ اوليدى يوخسه نسخ اولنميان انك شريعتيدر (انما جعل السبت على الذين اختلفوا فيه) يوم سبتى تعظيم وانده عبادته تخلى شول قوم اوزره فرض قلندى كه انلرانده نبيلرينه اختلاف ايتديلر كه انلر يهود در ❁ برقوم ديديلر كه يوم سبت اعظم ايامدر زيرا كه حق تعالى يوم جمعه ده اشيايى خلقدن فارغ اولوب يوم سبتده برشئ خلق ايتمدى ❁ وبرقوم ايسه اعظم ايام يوم احددر ديديلر ❁ زيرا الله تعالى انده اشيايى خلقه ابتدا ايتدى اويله اولسه هربرقوم الله تعالينك فرض ايتديكى يومك تعظيمنى اختيار ايتديلر حالبوكه اوزرلرينه تعظيمى فرض قيلنان يوم جمعه ايدى ❁ روايت اولنديكه موسى عليه السلام انلره يوم جمعه يى تعظيمه امر ايلدى وديديكه هرهفته ده بركون الله تفرغ ايدك ❁ ايمدى جمعه كونده عبادته مشغول اولوب دنياشغلنى ترك ايدك سائرالتى كونده دنيا حاجتنه وصنايعكزه اشتغال ايدك انلرايسه اندن اباء ايدوب بزسبت كونندن غيريه تعظيم ايتمزز ديديلر ❁ اويله اولسه اول اوزرلرينه فرض قيلنوب تشديد اولندى ❁ بعده عيسى عليه السلام كلوب اولدخى جمعه كونن تعظيمله قومنه امر ايدبجك ديديلركه استمززكيم يهودك عيدى بزم عيدمزدنصكره كله ❁ اويله اولسه انلر تعظيم ايچون يوم احدى اختيار ايتديلر بعده الله تعالى يوم جمعه تعظيمين بوامت محمده وبريجك قبول ايتديلر ❁ واول انلره مبارك قيلنديكه انده كناهلرى يارلغنور ودعالرى قبول اولوب اوزرلرينه رحمت انزال اولنور (وان ربك ليحكم بينهم يوم القيامة فيما كانوا فيه يختلفون) رب تعالى يوم قيامتده شول دنياده تحليل وتحريمده وعبادت ايچون تعيين ايتدكلرى كونده واوزرلرينه فرض اولنانك غيرنى تعظيمده اولان اختلافلرينى فصل ايدوب هرفرقه يه مستحق اولديغى جزايى ايدر (ادع الى سبيل ربك بالحكمة والموعظة الحسنة) يامحمد ناسى ربك جل شانه نك سبيلنه يعنى دين اسلامه دعوت ايت مقالهٔ محكمه ايله كه اول برديلدركه حق ايضاح ايدر وانكله شبهه كيدر ❁ ودخى موعظهٔ حسنه ايله كه اول مواعظ قرآندر ❁ وياترغيب وترهيبله الله تعالى يه دعوتدر وقول لين رقيقدر (وجادلهم بالتى هى احسن) وانلرك معاندلريله جدال ايت طرق مجادله نك احسنيله كه اول رفق ولين وايثار وجه ايسر ومقدماتدركه اول تسكين لهب

ایچون یدی طبقه واردر شیطانه متابعتده مرتبه‌لری اوزره هر بر طبقه‌یه بر جزء تقسیم اولنمشدر ❁ اولکی که جهنمدر اهل توحیددن کنهکارلرایچوندرکناهلری قدر عذاب اولنوب صکره چیقارلر ایکنجی لظی نصاری ایچون اوچنجی حطمه یهودلرایچون دردنجی سعیر صابئیلرایچون بشنجی سقر مجوسیلرایچون التنجی جحیم مشرکلرایچون یدنجی هاویه درک اسفل اولهرق منافقلر ایچوندر دینلدی (ان المتقین فی جنات وعیون ادخلوها بسلام امنین) ابلیسه تبعیتدن صاقنانلر جنتلرده وپیکارلرده اولوب ملکلرانلره دیرکه بوجنتلره موت وخروج وجمله آفتلردن امین وسالم اولهرق داخل اولك (ونزعنا مافی صدورهم من غل اخوانا علی سرر متقابلین) بز اول اهل جنتك صدرلرندن حقد وحسدی چیقاریرز انلر بربرینه قرداش اولهرق سریرلری اوزره دائما بر برلرینه مقابلدرلر (لایمسهم فیها نصب وماهم منها بمخرجین) جنتده انلری هیچ رنج ومشقت مس ایتمز وانلره جنتدن اخراج هیچ اولمز مخلدلردر (نبئ عبادی انی انا الغفور الرحیم) ویامحمد قوللرمه خبر ویرکه بن مغفرت طلب ایدنی عفو ایدرم وتوبه ایدنه رحمت ایدرم (وان عذابی هو العذاب الالیم) وتوبه واستغفار (تبیان) (ثانی) (٤٠) ایتمینلره عذابم الملوعذابدر (ونبئهم عن ضیف ابرهیم اذدخلوا علیه فقالوا سلاما قال انا منکم وجلون) وقوللرینه ابراهیم علیه السلام مسافرلری ملکلردن خبر ویرکه انلرابراهیم علیه السلامه داخل اولوب سلام ویردیلر رد سلامدنصکره اوکلرینه طعام کتوردی یمدکلرندن ابراهیم علیه السلام بزسزدن

وتلیین شغب ایدر (ان ربك هواعلم بمن ضل عن سبیله وهواعلم بالمهتدین) ربك جل شانه اعلمدر اکا که دین حقدن خروج ایدر ❁ ودخی اکا که دینده استقامت ایدرسکا واجب اولان ابلاغ ودعوتدر ❁ بوخسه هدایت وضلالك حصولی الله تعالینك مشیتنه عائددر ❁ (وان عاقبتم فعاقبوا بمثل ماعوقبتم به) اکرسز عقاب ایدرسکز عقاب اولندیغکز مثلیله عقاب ایدك ❁ دینلدیکه اشبو آیت شهداء احد حقنده نازل اولوبدر ❁ وقتاکه مسلمون یوم احددده قتلالرینه اولان فعلی کوردیلرکه قارنلری دشلمش ومثلهٔ سیئه ایدلمش ❁ حتی که قتلای مسلمیندن حنظلة بن الراهبدن غیری مثله سز کمسه قالمامش شول سبیدنکه باباسی ابوعامر الراهب ابوسفیانله ایدی انك خاطریچون حنظله‌یی ترك ایتمشلردی ❁ مسلمون دیدیلرکه اکر الله تعالی بزی مشرکین اوزره غالب ایدرسه انلری برمرتبه مثله ایده‌لم که عربدن کمسه کمسه‌یه‌انی ایتمش اولمیه وپیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم دخی حمزه رضی الله تعالی عنهك میته‌سنه ایتدکلری مثله‌یه نظرایتدیکه انف واذن ومذاکیرنی کسمشلردی دیدیکه اکرالله تعالی بزی انلراوزره غالب ایدرسه سنکچون انلرك یتمشنه مثله ایدم ❁ اویله اولسه الله تعالی بوآیتی انزال ایله بیوردیکه یامحمد ویامؤمنین اکر سزلابد مشرکینك موتاسنه جزا ایدراولسکز انلرك سزه ایتدکلری جزانك مثلنی ایدك (ولئن صبرتم لهوخیر للصابرین) واکرصبر ایدوب قصاصی ترك ایدرسکز اول صبر متقیلره انتقامدن خیرلیدر اویله اولسه پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم کفارت یمین ایدوب کمسه‌یه مثله ایتمدی بلکه صبرایدرین دیدی ❁ کیاء ایدر اشبوآیت دلیلدرکه قصاصده مماثله رعایتی واجب اوله ❁ امام نخعی‌یه دینلدیکه برکمسه‌نك مالنه آخر خیانت ایدوب بعده اول مخون علیه خائنك مالندن النه کیرسه خیانت اولنان دکلوسن آلیقویوب یاقیسن رد ایتسه جائز اولورمی دیدیکه نعم وبوآیتله استدلال ایتدی (واصبر وماصبرك الابالله) یامحمد صبراوزره دائم اولغل والحال سنك صبرك اول الله تعالینك معونیتله وتوفیقیله‌در (ولاتحزن علیهم) انلرك سندن اعراضنه محزون اولمغل (ولاتك فی ضیق مما یمکرون) وانلرك مکرندن ضیق صدرده اولمغل (ان الله مع الذین اتقوا والذین هم محسنون) الله تعالینك نصرتی مناهیدن اتقاایدنلر ایچوندر ودخی اعمالرندن ولایت وفضلله احسان ایدنلر ایچوندر ❁ ویاخود الله تعالینك امرنی تعظیمده اتقا وخلقنه شفقتله احسان ایدنلر ایچوندر

﴿سورة الاسراء مکیة وهی مائة وعشر آیات﴾

بسم الله الرحمن الرحیم

(سبحان الذی اسری بعبده لیلا من المسجد الحرام الی المسجد الاقصی) اول الله تعالی‌یی تنزیه ایدلر هرعیبدنکه اعداءانی اکامضاف قیلور ویاانك امرندن تعجبه کلورکه اول عبدی محمد صلی الله تعالی علیه وسلمی کیجه‌لك بعضنده مسجد حرامك کندندن بیت المقدسه تسییرایتدی (الذی

قورقارز دیدی (قالوا لاتوجل انانبشرك بغلام علیم) ملکلر قورقمه بزسکا بیودکده علم نبوته واصل ❀ اسحق نامنده ❀
بر غلامك مژده‌سنی ویررز دیدیلر (قال ابشر تمونی علی ان مسنی الکبر فبم تبشرون) ابراهیم علیه السلام بنم بو
اختیارلغم حالنده بکا ولدمی تبشیر ایدرسز نعجب ❀ ٣١٤ ❀ مژده‌در دیدی (قالوا بشرناك بالحق فلاتکن
من القانطین) ملکلر بزسکا حقله مژده ویرمشزسن رحمت حقدن ناامید اولمه دیدیلر (قال ومن یقنط من رحمة ربه الا الضالون) ابراهیم علیه السلام رب تعالینك رحمتندن کیم مأیوس اولور مکرکه وسعت رحمتنی بیلمیان ازغونلر نومید اوله‌لر دیدی (قال فما خطبکم ایها المرسلون) ❀ ابراهیم علیه السلام ملکلری معدود کوروب یالکز ولد مژده‌سی دکل ایدوکنی فهمله ❀ ای الله تعالینك رسوللری دخی فعل وقصدکز ندر دیدی (قالوا انا ارسلنا الی قوم مجرمین) ملکلر بز بر قوم مجرمینك اهلاکنه ارسال اولنمشزدر دیدیلر (الا ال لوط انا لمنجوهم اجمعین) انجق لوط علیه السلامك اتباع واهل بیتنك جمیعنه هلاکدن نجات ویریجیوز (الا امرته قدرنا انها لمن الغابرین) لکن لوطك زوجه‌سی شهرده عذاب ایچون قلانلردن اولمغله انك اهلاکنی دخی فعل اللهله تقدیر ایلدك (فلما جاء ال لوط المرسلون) وقتا که ملکلر ال لوطه کلدیلر (المنتهایه) (قال انکم قوم منکرون) لوط علیه السلام ملکلره سز بیانجی ادملر سز بن سزی طانیمدم دیدی (قالوا بل جئناك بما کانوا فیه یمترون) ملکلر بلکه بزسنك قومکی اهلاك ایچون کلدك سن انلره عذابی وعد ایتدکجه انلر شك ایدوب سنی تصدیق

بارکنا حوله) که انك حولنده‌کی بلاد واماکنی دین ودنیا برکاتیله تعمیر ایتدك که موسی علیه السلامدنبرو اول مهبط وحی ومتعبد انبیادر وانهار واشجارله محفوفدر (لنریه من آیاتنا) تا که بز محمد صلی الله تعالی علیه وسلمه شول وحدانیتمزه دلالت ایدر بعض آیاتمزی کوستره‌وزکه اول بر کیجه‌نك بعضنده بر آیلق مسافه‌یی قطع ایتمسیدر وبیت المقدسی کورمسیدر وانبیاء اکا تمثل ایدوب مقاملرینه واقف اولمسیدر (انه هو السمیع البصیر) الله تعالی محمد علیه السلامك اقوالنی ایشیدر وافعالنی کورر انك حسبنجه انی کرامات ودرجات عالیه‌یه ایرکورر ❀ مقاتل ایدر پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمك اسراسی هجرتندن بر ییل اول رجب ویا رمضان آینده ایدی ❀ روایت اولندیکه پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر بن بیت شریف عندنده حجرده نوم ویقظه بیننده ایدم ویاخود امهانی بیتنده ایدم جبریل علیه السلام کلوب صدرمی شق ایتدی وقلبمی چیقاروب زمزم صوییله یودی وایمان وحکمتله طولی التون لکن کتوردی واول ایمان وحکمتی صدرمه افراغ ایتدکندنصکره صدریمی اطباق ایتدی بعده سرجلو ولجاملو بکا بر براق کتورلدیکه اول حماردن فوق بغلدن دون بر دابهٔ ابیض طویل ایدی حافرنی منتهای طرفی عندنده وضع ایدردی اکا بنوب جبریل علیه السلامله بیت المقدسه ایردم وانی شول حلقه‌یه ربط ایتدمکه انبیاء علیهم السلام دابه‌لرینی اکا ربط ایدرلردی ❀ بعده مسجد اقصایه کیروب ایکی رکعت نماز قیلدم اندن چیقیجق بکا بر اناده خمر وبر اناده لبن کتوریلوب لبنی اختیار ایتدم ❀ جبریل علیه السلام بکا یا محمد فطرتی اختیار ایتدك دیدی اندن کیدوب جبریل علیه السلامله سماء دنیایه ایردك ❀ جبریل علیه السلام انك فتحن دیلدکده دینلدیکه سن کیمسن وبیلکجه کیمدر دیدیکه بن جبریلم بیلمجه محمددر دینلدیکه اول رسالتله مبعوث اولدیمی دیدیکه نعم اندن ترحیب اولنوب ایچرو کیردیکمزده انده آدم علیه السلامی کوروب اکا سلام ویردم اول بکا رد سلامدنصکره ترحیب ایتدی انك صاغنده ابیض وصولنده اسود وار ایدی صاغنه نظر ایتسه کولر وصولنه نظر ایتسه اغلر جبریل علیه السلامه سؤال ایتدیم دیدیکه اول انك ذریه‌سنك نسل نسمه‌سیدر صاغنده کیلر اهل جنت وصولنده کیلر اهل ناردرلر اندن کیدوب ایکنجی سمایه ایردك منوال سابق اوزره سؤال وجوابدنصکره انده یحیی وعیسایی کوردم اندن کیدوب اوچنجی سمایه ایردك انده یوسف علیه السلامی کوردمکه اکا حسنك شطری ویرلمشدی اندن دردنجی سمایه ایردك انده ادریس علیه السلامی کوردم اندن بشنجی سمایه ایردك انده هارون علیه السلامی کوردم ❀ اندن التنجی سمایه ایردك انده موسی علیه السلامی کوردیم بن انی تجاوز ایدیجك اغلادی ❀ دینلدیکه نیه اغلرسن دیدی اکا که اشبو بندنصکره مبعوث ایکن امتندن جنته کیرر بنم امتمك کیره‌نندن اکثر اولور اندن یدنجی سمایه ایردك انده ابراهیم علیه السلامی کوردم اندن بیت معموره رفع اولندم جبریل علیه السلام دیدیکه اشبو بیت معموره هر کونده یتمش بیك ملك کیرر وچیقدقلرنده بر دخی اکا عودت ایتمزلر اندن سدرة

ايتمزلردى (واتيناك بالحق وانا لصادقون) بز سكا حقله عذاب خبرينى كتوردك وبز صادقلرز (فاسر باهلك بقطع من اليل و اتبع ادبارهم ولايلتفت منكم احد وامضوا حيث تؤمرون) كيجه‌نك اخرنده اهلكله بوشهردن چيق كيت

المنتهايه ايردمكه انك ميوه‌سى هجرك دستولرى كبى ايدى بيراغى فيل قولاغى كبى ايدى چون قدرة الاهدن ماشاءالله انى غشى ايديجك متغير اولدى هيچ برمخلوق قادر دكلدركه انك صفتنى وصف ايده بيله واول سدرة المنتهانك دبندن درت نهر چيقوب ايكيسى باطندر جنته كيدر وايكيسى ظاهردر دنيايه چيقاركه اول نيل وفراتدر واول محلده بكاهركونله كيجه‌ده الى نماز فرض اولدى موسايه نزول ايدوب انى ذكر ايتدم ❁ ديديكه رب تعالايه رجوع ايدوب تخفيفن ديلسكل كه امتك اكا طاقت كتوره‌من بن سندن اول اكا مبتلا اولوب ناسى تجربه ايله بيلشم ❁ اويله اولسه كرارارب تعالى يه مراجعت ايدوب اول تخفيف ايدرك حتى كه بش نمازه ايندردى ايمدى يامحمد هركونله كيجه‌ده بش نمازى فرض ايلدمكه بن انى اللى نماز يازارين ❁ ركعه‌كه برحسنه يه قصد ايدوب ايشليه بن انى برحسنه يازارين ايشلرسه اون حسنه يازارين واكر برسيئه يه قصد ايدوب ايشلمزسه انى برشئ يازمزين ايشلرسه برسيئه يازارين بعده اندن كيدوب جنته كيردير لدم واندن برمستويه رفع اولندمكه انده صرير اقلامى ايشتدم اندن اويانوب كنديمى مسجد حرامده بولدم • پس بواجلدن معراج امرنده علماء اختلاف ايتديلر كه اول منامده وياخود يقظه‌ده ميدى ووحيدن اول وياخود صكره ميدى محققون ديديلر كه اول منامده رؤيا ايدى الله تعالى اكا انى وحيدن اول كوستر مشدى ❁ تكيم اويانوب كنديمى مسجد حرامده بولدم ديمسى اكا دلالت ايدر • بعده اول رؤيايى تحقيق ايچون وحيد نصكره هجرتدن برييل اول يقظه‌ده اكا ذكر اولنديغى اوزره جسديله اسراء ايتدردى تكيم هجرتدن التنجى سنه‌ده عام حديبيه‌ده رؤياده مكه‌يى فتح ايتمش كوروب تحقيق اندن ايكى سنه صكره‌ده ظاهر اولدى • وقتاكه پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم ليلهٔ اسرادن رجوع ايدوب ذوطوى نام مكانه ايردى جبريل عليه السلام ديديكه بواسرا امرنده قوم بنى تصديق ايتمزلر ديديكه ابوبكر رضى الله تعالى عنه تصديق ايدر اول صديقدر • چون پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم ليلهٔ اسرانك صباحنده اسراسنى ناسه خبر ويردى مسلمولدن برطائفه اكا اينانميوب مرتد اولديلر ومشركيندن برطائفه ايسه ابو بكر رضى الله تعالى عنهه سكردشديلر صاحبك مجد كندويى بوكيجه‌ده بيت المقدسه واروب كلدى زعم ايدر سن نه ديرسن ديديلر ديديكه اكر اول انى ديمش ايسه بن تصديق ايدرين زيرا كه اول صادقدر حالبوكه بن انى اندن ايعدشئ اخبارنده تصديق ايدرينكه اول غدوده ويا روحه‌ده سماء خبرين كتوررين اكاشك وتردد ايتمز اينانوب تصديق ايدرين اول اجلدن اكا صديق ديو تسميه ايتديلر • بعده پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلمه ديديلركه قادر اولور ميسنكه بزه مسجد اقصايى وصف ايده‌سن نم ديوب اولديغى اوزره انى انلره وصف ايديجك كوزل بيلدك اصابت ايتدك ديديلر • ايمدى عبرمن احوالندن دخى خبر ويركه اندن هيچ

اول طاقت كتورملز عذابى كورميه وامر اولنديغكز محله ❁ يعنى شام ومصره ❁ كيدك (وقضينا اليه ذلك الامر ان دابر هؤلاء مقطوع مصبحين) بز لوطه بو امرى وحى ايتدككه بو قومك بنيادى صباح حالنده مقطوع وبربادد ر (وجاء اهل المدينة يستبشرون) سدوم مدينه‌سى اهلى لوط عليه السلام مسافرلرينه فحش طمعيله بربرلرينه مژده ايده‌رك خانه‌سنه كلديلر (قال ان هؤلاء ضيفى فلاتفضحون واتقوا الله ولا تخزون) لوط عليه السلام بونلربنم مسافرمدر انلرك شاننده بنى رسواى ايتميك والله تعاليدن قورقك مسافرلريمك يانده بنى خجيل ايتميك ديدى (قالوا اولم ننهك عن العالمين) اول قوم لوط عليه السلام ه بزسنى مدينه مزه كلان غريبلرى حمايه‌دن نهى ايتمدكمى ديديلر (قال هؤلاء بناتى ان كنتم فاعلين) لوط عليه السلام انلره

قيزلريچون ياخود قومك قيزلريچون بونلر بنم قيزلرمدر انلرى سزه تزويج ايده‌يم اكر بنم ديديكمى اشلرسكز ديدى (لعمرك انهم لفى سكرتهم يعمهون) يا محمد سنك حياتك حقيچون قوم لوط كندو ضلالتلرنده متحير وسركردان اولمشلردر (فاخذتهم الصيحة مشرقين) انلرى طلوع شمس وقتنده جبرائيل عليه السلام صداى هائله‌سى اخذ ايتدى

(فجعلنا عاليها سافلها وامطرنا عليهم حجارة من سجيل) بز انلرك شهرلرينك اوستونى التنه كتوردك واول قوم اوزرينه وانلردن مكان اخرده بولنلر اوزره چاموردن يابلمش طاشى يغمور كبى ياغدردق بونك تفصيلى سورهٔ هوددهٔ ذكر اولندى (ان فى ذلك لايات للمتوسمين) بونلرك هلاكنده فراستى اولنلره عبرت نشانلرى واردر (وانها لبسبيل مقيم) انلرك شهرلرى يول اوزره اولمغله اندن كچنلر اثارنى كورورلر (ان فى ذلك لاية للمؤمنين) بو مذكورلرده مؤمنلر ايچون قدرت ربانى يه نشان واردر (وان كان اصحاب الايكة لظالمين) شعيب عليه السلامك قومى اولان اصحاب ايكه نفسلرينه ظلم ايديجى كافرلردن ايديلر انلرك شهرى صيق اغاجلق كوهستان اولمغله ايكه تعبير اولنمشدر (فانتقمنا منهم وانهما لبامام مبين) بز انلردن عذابله انتقام ايتدك وسدوم وايكه اوغراق يولده اولمغله يولجيلر كورورلر (ولقد كذب اصحاب الحجر المرسلين) اصحاب حجر كه قوم ثموددر پيغمبرلرى صالح عليه السلامى تكذيب ايتديلر (وآتيناهم اياتنا فكانوا عنها معرضين) بز انلره ناقه نك قيادن خروجى وصكره تولدى وسائر عجايب حالريله معجزه لريمزى ويردك انلر اندن يوز چويردىلر (وكانوا ينحتون من الجبال بيوتا امنين) وانلر امنيت زعميله طاغلرى اويوب خانه لر بيارلردى (فاخذتهم الصيحة مصبحين) انلرى (سبى) صباح وقتنده صيحهٔ جبريل عليه السلامله عذاب اخذ ايتدى (فما اغنى عنهم ما كانوا يكسبون) كسب ايتدكلرى اموال وخانه لرى انلردن عذابى دفع ايتمدى (وما خلقنا السموات والارض وما بينهما الا بالحق وان الساعة لاتية فاصفح الصفح

برشيئه ملاقى اولدكمى اول بزه غيريدن اهمدر ديديلر • ديديكه نعم بنو فلانك عيرنه اوغرادمكه اول روحاده ايدى بردوه لرين يتورمشلر انك طلبنده ايديلرين بن صوصامشدم رحاللرنده برقدح صو بولوب ايچدم • بعده قدحى بنه يرينه قودم كلدكلرنده انلره سؤال ايدك كه اول قدحده صولرين بولديلرمى ديديلركه ايمدى بزم عيرمزدن دخى خبرويركه اول قنده ايدى عددلرى وجللرى وهيئتلرى وصباحلرى نه وصفلو ايدى نعم ديوب وصف ايتديكندن صكره انده فلان وفلان كسه لر وارايدى • بن انلره تنعيده راست كلشيدم فلان كونده كونش طوغه رق عيرك مقدمه سى برجل اورق اولوب حملى ديكلمش ايكى غراره دراوزريكزه چيقه كلور اويله اولسه اول كونك صباحنده ثنيه جانبنه سكردشديلر يوكسكاره چيقوب يوله باقشديلر همانديم بريسى ايشته كونش طوغايور ديدى • وبرآخرى اشته برجل اورق كليور ديوخبرويردى حتى كه پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلمك ذكر ايتديكى علامتلرك جميعى ظاهر اولدى كوردىلر كفرلرى اوزره اصرار ايدوب بوسحر مبيندر ديديلر (وآتينا موسى الكتاب وجعلناه هدى لبنى اسرائيل الا تتخذوا من دونى وكيلا) بز موسايه توراتى جملهً واحده ويردك وانى بنى اسرائيل ضلالتدن هدى ايتدك تاكه بندن غيرى رب ايدنميه لركه امرلرينه اول وكيل اوله (ذرية من حملنا مع نوح) رب ايدنمكز شول ذريتى كه بزانلرى نوحله سفينه ده كوتور مشزكه اول عيسى وعزيردر وياشونلرك ذريتى كه بزانلرى سفينه ده نوحله ايمانلرى سببيله غرقدن انجا ايتدك بندن غيرى وكيل ايدنمكز • حالبوكه سزا كا ايمان كتوروب سفينه ده غرقدن انجا اولنلرك ذريتندنسز (انه كان عبدا شكورا) اول نوح عليه السلام عبدشكور ايدى مجامع حالاتنده الله تعالى يه حمد ايدردى ❁ اشبونده ايماوار دركه انك وكرك اتباعنك نجاتى انك شكرى بركاتنه اوله وذريتن اكا اقتدايه حث اوله ❁ وياعبد شكورله مراد موسى عليه السلام اوله (وقضينا الى بنى اسرائيل فى الكتاب لتفسدن فى الارض مرتين) بز توراتده بنى اسرائيله وحى مقضى مبتوتله وحى ايتدك كه والله سزشام وبيت المقدس ديارنده معاصى ايله ايكى كره فساد ايدرسز ❁ اول ايكى فسادك برى احكام توراته مخالفتلرى وشعياء عليه السلامى قتللريدر وايكنجى زكريا ويحيى عليهما السلامك قتللريدر • وعيسى عليه السلامى قتله قصد لريدر (ولتعلن علوا كبيرا) والله تعالى يه طاعتدن استكبار ايدر وياخود ناسه ظلم ايدرسز (فاذا جاء وعد اولاهما) چانكه اول ايكى كره نك اولاسى عقابنك وعدى كلد (بعثنا عليكم عبادا لنا اولى بأس شديد) اوزريكزه تسليط ايدرز شول عبيدمزيكه انلر حربده قوت وبطش شديد صاحبلريدركه انكله مراد جالوت الخزرى وجنوديدركه انى داود عليه السلام قتل ايتدى • وياخود سنجاريب نينويدر وياخود بخت نصر واصحابيدركه اول اظهردر (فجاسوا خلال الديار) كه انلر وسط ديارده سزك طلبكزده تردد ايده لر • حتى كه كبار كزى قتل وصغار كزى

الجميل) بزسموات وارضى وبنلرنده اولنلرى انجق حق وحكمتله خلق ايتدك تحقيق هركسك خير وشر مجازاتيچون قيامت كليجيدر انلرك دنياده مجازاتى صددندن كچ ❁ بو حكم سيف آيتيله منسوخدر (ان ربك هو الخلاق العليم) تحقيق ربك تعالى خلايق واخلاقى خلق ايديجيدر اهل نفاق ووفاقى بيليجيدر (ولقد آتيناك سبعا من المثانى والقران العظيم) بزسكا الله تعالى يه ثنايى مشتمل ياخود احكام وقصصدن تكرار ومثنى اولمش قراندن يدى آيتكه فاتحه در انى ويردك ياخود يدى سوره كه بقره دن سورهٔ توبه آخرينه دك ياخود يدى حاميمى ويردك وبوندن غيرى سائر قرآن عظيمى دخى ويردك (لا تمدن عينيك الى ما متعنا به ازواجا منهم ولا تحزن عليهم واخفض جناحك للمؤمنين) كفره اصنافندن بعضلرينى نفعلندردكز شيئه عين رغبتله نظر ايتمه ودوستلر كلك يينو الغنه محزون اولمه ومؤمنلرى نوازشله قنادك سايه سنه آل (وقل انى انا النذير المبين) وديكه بن سزى قرانله تخويف ايده رم اكر ايمانه كلمزسكز سزه عذاب كلور (كما انزلنا على المقتسمين الذين جعلوا القران عضين) شول عذاب كيكه بزآنى تقسيم ايديجيلر اوزره كوندردك كه انلر قرانى شعر وسحر وكهانت وافترا واساطير

سبى وتوراتى احراق ومسجد اقصايى تخريب ايده لر (وكان وعدا مفعولا) اشبو قضاء كائن اولديكه انده خلف اولمز (ثم رددنا لكم الكرة عليهم) بوندنصكره يابنى اسرائيل دولت وغلبه يى سزكچون قيلورز شول قوم اوزره كيم سزك اوزريكزه بعث اولنمشلردى (وامددناكم باموال وبنين وجعلناكم اكثر نفيرا) وسزه اموال واولاده امداد ايدرز وعد دكزى اولكيدن اكثر قيلورز (ان احسنتم احسنتم لانفسكم وان اسأتم فلها) اكر احسان ايدرسكز كندىكزه احسان ايدرسزكه ثوابى كندىكزه عائد اولور • واكر اساءت ايدرسكز ينه كندىكزه اساءت ايدرسكزكه اوزريكزه وبالى يازيلور (فاذا جاء وعد الآخرة) فجانكه اول ايكى كره نك اخيره سى عقابنك وعدى كله الله تعالى اوزريكزه فرس وروم دن خردوس وطيطوسى كوندررككه كبار كزى قتل وصغار كزى سبى ايده لر ودىار كزدن سزى اخراج ايده لر (ليسوؤا وجوهكم) تاكه يوزلريكزه آثار مساءتى ظاهر قيله لر (وليدخلوا المسجد كما دخلوه اول مرة) وتاكه بيت المقدسه ونواحيسنه كيره لر اول مره ده كير دكلرى كبى (وليتبروا ما علوا تتبيرا) وتاكه غلبه ايتدكلرى قومى هلاك ايده لر (عسى ربكم ان يرحمكم) قريب اولديكه اشبو كرهٔ اخيره ده ربكز جل شانه سزه رحمت ايدوب دولتكزى كيروسزه ردايده (وان عدتم عدنا) واكر ينه معصيته عودت ايدرسكز اوچنجى كره عقوبتكزه عودت ايدرز قتاده رضى الله تعالى عنه ايدر عودت ايتديلر محمد صلى الله تعالى عليه وسلمى تكذيب وقتلنه قصد له الله تعالى دخى انلرى عقوبتله قصد ايدوب انى انلر اوزره تسليطله عودت ايتدى حتى كه قريظه يى قتل وبنى النظيرى اجلاء ايتدى وباقيلرى اوزره جزيه وضع ايتدى اشبو انلرك دنياده كى عقابلريدر (وجعلنا جهنم للكافرين حصيرا) وكافرلره بزجهنمى محبس قيلورز • حذيفه رضى الله تعالى عنه پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلمدن روايت ايدر وقتاكه بنواسرائيل اعتداء ايدوب انبيالرينى قتل ايتديلر الله تعالى انلرك اوزره فارس ملكى بخت نصرى تسليط ايدوب بيت المقدسى محاصره وفتحندنصكره يحيى عليه السلام دمى اوزره بنى اسرائيلدن يتمش بيك كشى يى قتل ايتدى وسائراهاليسنى سبى ايتدى وبيت المقدسك حليسنى سلب ايدوب اندن يوز يتمش بيك عجله دوزدردى وبنى اسرائيلى سوروب بابله ايلتدى يوزيل انلرانده مجوس يدنده اسير اولوب خدمت ايتديلر معهذا اول اسيرلرك برنيچه سى انبياء ايديلر ❁ بعده الله تعالى انلره رحمتندن فارس ملوكندن كورش نام ملك مؤمنى كوندردى مجوس يدنده اسير اولان بنو اسرائيلى آلوب كيرو بيت المقدسه ايلتدى يوزيبل الله تعالى يه اطاعت اوزره اولدقلرندن صكره كيروعصيان وفساده عودت ايتديلر الله تعالى انلرك اوزرينه انطيانوس نام ملكى تسليط ايتدى انلرى اسير ايدوب بيت المقدسى ياقدى باقيلرى بر مدت طاعت اوزره اولدقلرندنصكره ينه عصيان ومخالفته عودت ايتديلر اويله اولسه الله تعالى اوزرلرينه روميه

الاولينددر يوبخش وتفريق ايتديلر (فوربك لنسئلنهم اجمعين عما كانوا يعملون) ربك جل شانه حقيچون انلرك جميعنه كفر ومعاصيدن اشلدكلرينى سؤال ايدوب جزالرينى وبرز (فاصدع بما تؤمر واعرض عن المشركين) يامحمد امر اولنديغك امر ونهيى اظهار ايله ومشركلردن اعراض ايدوب التفات ايتمه (انا كفيناك المستهزئين الذين يجعلون مع الله الها اخر

فسوف يعلمون) سنى استهزا ايدنلره بز كفايت ايده‌رز كه انلر الله تعالى ايله باطل اله اخر شريك قيلدلر انلر يقينده عاقبت كارلرينى بيلورلر ❁ دينلديكه اول مستهزيلر رؤساء قريشدن بش كيمسه ايديلر دائما اذاى رسول خدايه سعى ايدرلردى انلر وليدبن مغيره عاص بن وائل ﴿ ٣١٨ ﴾ حارث بن قيس اسودبن يغوث اسودبن مطلب

ايديلر جبريل عليه السلام انلرك شرلرينه براشارتله كفايت ايتدى وليد اوقجى دكاننده كچركن اتكنه بر اوق طوقندى كبرندن اخذ ودفعنه ارتكاب ايتمكله ساقنده برقان طمرينى كسوب جهنمه كتدى عاصك اياغنه ديكن باتمغله شيشوب مرداولدى حارثك بورننده قان كلوب كبردى اسودى سام اورب طاتلمز سياه اولوب كتدى ديكر اسود بن مطلب كوز اغريسنده باشنى ديوارلره اوره‌رق هلاك اولدى (ولقد نعلم انك يضيق صدرك بما يقولون) بز بيلورز كه كافرلرك الله تعالى يه شريك وطعن قرآن واستهزا كلاملرينه سنك صدرك صقيلور (فسبح بحمد ربك وكن من الساجدين) امدى ربك تعالى يه حمدله مقارن تسبيح ايله ومتواضعين ومصلينده اول (واعبد ربك حتى ياتيك اليقين) ويقين اولان موتكه دك ربك جل شانه يه عبادت ايله برآن عبادتده منفك اولمه

ملكى فاقصى تسليط ايدوب حتى كه بنواسرائيل بقيه‌سين اسير وبيت المقدسى تخريب ايتدى ❁ محمد بن اسحاق ايدر حق جل وعلا چون بنواسرائيله بركسه‌يى ملك ايتسه اكا برنبى دخى بعث ايدردىكه اول انى ارشاد ايده وتورانك اوامر واحكامن اول نبى بيان ايدوب ملك اكا انقياد ايده ❁ روايت اولنديكه يحيى وزكريا وعيسى عليهم السلام بعث اولنمزدن اول حق جل وعلا بنواسرائيل اوزره صديقه نام رجلى ملك ايدوب شعياء عليه السلامى اكا نبى ايتدى اول وقتده بنواسرائيلك قرار كاهى بيت المقدس ايدى وقتاكه انلرده احداث عظيم اولدى الله تعالى بابل ملكى سنجاريب نام رجلى التيوزبيك رايات ايله اوزرلرينه بعث ايدوب بيت المقدسك حولنه نزول ايتديلر اول حالتده ناس متحيرين اولوب خوفه دوشديلر ملك صديقه ايسه اول وقتده خسته ايدى شعياء عليه السلامه وحى كلديكه صديقه‌يه بيلديره اجلى ايردىكن خبر ويره‌تاكه ملوكته اهل بيتنده ديلديكى كسه‌يى طورغوره چون صديقه انى بيلدى تضرع ونياز ايله الله تعالى يه يونلدى وقلب خالصله حاجتن اندن ديلدى شعيايه وحى كلديكه الله تعالى صديقه‌يه رحمتنده عمرنى اون بش ييل دخى مد ايلدى وعدوى سنجاريبه كافى الاول كافى اولوب بنواسرائيل اوزرندن شرنى دفع ايلدى اويله اولسه برصباحن كوردىلر كه شهر قپوسنه سنجاريبك جنودندن بررجل فريادايله كلدى اشته جنودمزك كليسى هلاك اولوبدر انجق سنجاريب ايله كتابندن بش كسنه قورتلوبدر ديدى چون صديقه ومسلمين چيقوب انلرك موناسنى كوردىلر الله تعالى يه حمدايدوب سجده‌يه واردىلر بعده صديقه سنجاريبى واول بش كسه‌يى استيومفازه‌يه كشيلر كوندردى حتى كه انلره ايردىلر انلرى طوتوب قيد وبندايله صديقه‌يه كتوردىلر مكر انلرك بريسى بخت نصرايمش كوردىلر ❁ بعده شعياء عليه السلامه وحى كلديكه ملك صديقه‌يه امر ايده‌كيم انلرى بلادلرينه ايركوره‌لر تاكه انلرى اهالئ مملكتلرينه الله تعالينك مسلمينه اولان نصرتن وكندىلرك مصيبتن خبر ويره‌لر چون سنجاريب واصحابى بابله واردىلر ماجراىى اهالئ مملكته خبرويردىلر حاللرى ناسه عبرت اولدى صكره كلنلر اندن نصيحت آلدى سنجاريب يدى ييل يشايوب اولدى يرينه اوغلنك اوغلى بخت نصر ملك اولدى ❁ بعده اندنصكره ملك صديقه‌نك عمرى دخى منقضى اولوب وفات ايتدى ❁ ملك امرنه تنافس ايدوب برى برلريله جداله دوشديلر اندندخى تجاوز ايدوب قتل ايدشديلر شعياء عليه السلام انلره وعظ ايدرانلر ايسه انى اندن قبول ايتمزلردى آخر امرده شعياء عليه السلام اوزره هجوم ايتديلر اول ايسه انلردن قاچوب كتدى برقواق آغاجى بولوب ايچنه كيردى انلر ايسه انلكا كيردىكن كوردىلر اول انده ايكن منشارله بيچوب اولدردىلر اندنصكره الله تعالى بنواسرائيله ناشيه بن اموص نام رجلى ملك بعث ايتدى وانى تسديد وارشاد ايچون ارمياء بن حلقيا نبى ايتدى ❁ دينلديكه اول ارمياء ايله مراد خضر عليه السلامدر بعده بنواسرائيل

(سورة النحل مكية وهى مائة وثمان وعشرون آية)

بسم الله الرحمن الرحيم

(انى امر الله فلا تستعجلوه سبحانه وتعالى عما يشركون) الله تعالينك عذاب امرى يقين كلدى وقتى كلمزدن اول عجله استميك

الله تعالی مشرکلرك اصناملرینی اکا اشراك ایتدکلرندن منزه وعالیدر (ینزل الملائکة بالروح من امره علی من یشاء من عباده ان انذروا انه لا اله الا انا فاتقون) الله تعالی امر واراده سیله ملائکه یی قوللرندن دیلدکنك اوزرینه سبب حیات قلوب اولان قران وکتب ووحیله ﴿ ٣١٩ ﴾ کوندرر تاناسی آکاه وتخویف ایده که بندن غیری عبادته مستحق اله یوقدر یالکز بندن قورقك (خلق السموات والارض بالحق تعالی عما یشرکون) الله تعالی کوکلری ویرلری حکم حقله خلق ایتدی مشرکلرك اشراك ایتدکلری اشیادن عظمتلو وعالیدر (خلق الانسان من نطفة فاذا هو خصیم مبین) انسانی جمادبی فهم وشکلسز سیاله منیدن خلق ایتدی صکره انسان اولدقده اشکار جدل وخصومت ایتمك استدی ❁ نته که بعثی منکر اولان ابی بن خلف پیغمبر علیه السلامه براسکی انسان کموکنی کتوروب یا محمد بوکموك بو حاله کلدکدنصکره دیریلورمی دیدی بناء علیه اصلی برنطفه ایکن نطقه قدرت ویره نك تکرار احیا واعاده یه قدرتنی بیان ایلدی (والانعام خلقها لکم فیها دفء ومنافع ومنها تأکلون) الله تعالی سزکچون ابل وبقر وغنم خلق ایتدیکه انلرك یپاغی وقیلندن لباس وسودندن ورکوبندن تجارت ومنفعت ولحومندن اکل ایده سز (ولکم فیها جمال حین تریحون وحین تسرحون) واول حیوانلرك اخشام مرعادن خانه کزه کلشنده وصباح مرعایه کیدیشنده سزکچون زینت وفرح واردر (وتحمل اثقالکم الی بلد لم تکونوا بالغیه الا بشق الانفس ان ربکم لرؤف رحیم) واول حیوانلر سزك یوکلریکزی برشهردن برشهره یوکلنوب

بیننده معاصی عظیم اولدی ارمیاء علیه السلام انلره وعظ وتذکیر ایتدکچه انلر مخالفتلرین ارتوردیلر وحی آلهی کلدیکه بن انلری یافث اولادندن برقوم یدیله هلاك ایدرینکه انلر بابل اهلیدر اویله اولسه الله تعالی بخت نصری اوزرلرینه تسلیط ایتدی بابلدن التیوز بیك رایه ایله چیقوب بیت مقدسه کیردی وبنو اسرائیلی قتله افنا ایدوب بیت المقدسی طپراغله طولدردی واطراف بیت مقدسده اولان بنو اسرائیلك صغیر وکبیرین قتنه جمع ایلدی اول جمله دن یتمش بیك صبی اختیار ایدوب بیله سنجه اولان ملوکك هر برینه اول صبیاندن دردر بیك صبی قسمت ایتدی ❁ بعده بنو اسرائیلك بقیه سین اوچ فرقه ایتدی برفرقه یی شامده تمکین ایتدی وبرفرقه یی ایسه اسیر وبرفرقه یی قتل ایتدی ❁ بعده بخت نصر سلطنتده ماشاء الله اقامتندن صکره بررؤیای عجیبه کوروب لکن کوردیکن اونوتدی مکر اول اسیر ایتدیکی فرقه ده دانیال وحنانیا وعزازیا ومیشائل انبیا ذریه سندن ایدیلر انلری قتنه چاغروب دیدیکه بن بررؤیای عجیبه کوروب اونوتمشن ایمدی بکا اول رؤیایی وتأویلنی خبر ویرك یوخسه هر بریکزه عذاب ایدرین ❁ بعده انلره مهلت ویروب قتندن کتدیلر والله تعالی یه دعاء وتضرع ایتدیلر حتی که الله تعالی اول رؤیایی وتأویلنی بیلدردیکندنصکره کیرو بخت نصر قتنه کلدیلر دیدیلر که سنك کوردیکك برتمثال ایدیکه ایکی قدم وساقلری فخاردن ایدی وایکی رکبه وفخذلری نحاسدن ایدی وبطنی فضه وصدری ذهب وعنقی حدیددن ایدی سن اکا نظر ایده طورر کن سمادن برصخره اینوب انی خرد ایتدی دیدیکه کرچکسز کوردیکم رؤیا اولدر ایمدی تأویلین دخی بکا خبر ویرك دیدیلر که سکا ملوکك ملوکتلری کوستریلوبدر که انلرك بعضی الین وبعضی احسن وبعضی اشددر فخار اضعف ونحاس اندن اشد وفضه اندن احسن وذهب اندن افضلدر وحدید ایسه سنك ملکندر جمله سندن اشد واعزدر واول صخره که سمادن ایندی برنبیدر که الله تعالی انی بعث ایدر انکله بومذکورك جمله سی زائل اولوب کیدر امرك کلیسی اکا ایرر وقتا که الله تعالی بخت نصرك هلاکن اراده ایلدی اول اسراسی اولان بنو اسرائیله دیدیکه شول بیت که تخریب ایتمشن نه بیتدر وشول قتل ایتدیکم ناس نه حاللولردر دیدیلر که اول بیت بیت اللهدر وقتل ایتدیکك ناس انبیاء ذریه لرندن انك اهلیدر ظلم وتعدیلری سببیله حق تعالی سنی اوزرلرینه تسلیط ایتدیکه اول سموات وارضك وجمیع خلقك رب وخالقیدر ❁ بعده انلره دیدیکه بکا خبر ویرك که سمایه نه طریقله چیقلور تا که انده اولان خلقی دخی مقهور ایدهم ارضده کی کبی انده دخی ملوکت وسلطنت ایدم دیدیلر که خلایقدن هیچ کمسه اکا قادر اولمز دیدیکه انی ایدرسز یوخسه عذاب وقتله جمله کز هلاکه ایررسز اویله اولسه هر بری اغلیو تنهایه واردیلر یاربنا بزی بو ظالمك شرندن قورتار دیو یلواردیلر الله تعالی دعالرینه اجابت ایدوب امریله اول کافرك منخرنه بربعوضه کیردی حتی که اول انك ام دماغنه ایردی انکله سکون وراحتی کتدی باشنی چومغله اوردیروب اول

كوتوررلر سز ايسه پياده انى كوترمكز اولمزدى مكر نفسلريكزه زياده مشقتله اوله تحقيق ربكز بو حيوانلرى خلقنده سزه رأفتلووايشكزك سهولتنده مرحمتلودر (والخيل والبغال والحمير لتركبوها وزينة ويخلق مالا تعلمون) و آتلرى و قاطرلرى وحمارلرى خلق ايتديكمسز آنلره سوار اولوب و آنلرله زينتانه سز ودخى سزك بيلمديككز شيلرى خلق ايدر ❁ حشرات وهوام وطيور وبالقلر وسائر كبى ❁ (وعلى الله قصد السبيل ومنها جائر ولو شاء لهديكم اجمعين) حقه ايصال ايدن طريق مستقيمى بيان الله تعالينك فضل ورحمته منوطدر اول طريقك بعضيسى منحرف اولمغله بدعت وهوادر اكر الله تعالى مراد ايديدى جميعكزى توفيقيله مقصد سبيله ايرشديررردى (هوالذى انزل من السماء ماء لكم منه شراب ومنه شجر فيه تسيمون) اول الله تعالى كه كوكدن سزكچون صو كوندرر اندن ايچرسكز واندن شجر يعنى نبات بتر حيوانلريكزى اوتاررسكز (ينبت لكم به الزرع و الزيتون و النخيل والاعناب ومن كل الثمرات ان فى ذلك لاية لقوم يتفكرون) الله تعالى اول صو ايله سزكچون اكين وزيتون وخرما واوزوم بتورر وبعضى ميوه‌لر دخى بتوررکه انك كليسى جنتده‌در تحقيق بو سماءدن يغمور نزولنده وارضدن نبات (ايدرين) خروجنده تفكر وتأمل ايدن قوم ايچون قدرت وحكمت الهيه دلالات وعبرت واردر ❁ زيرا دانه وچكردك يره دوشر صوايله يتوب نمابولور والوان اوراق وچچكلر پيدا اولور صكره شكل ولون وطعمده انواع حبوبات وميوه‌لر ظاهر

عذابله يتدى انكله بنو اسرائيلك بقيه‌سى انك شرندن قورتلديلر بابلدن كيرو شامه كلديلر حالبوكه بخت نصر توراتى ياقديغندن كنديلرده كتاب يوغيدى عزير عليه السلام دخى بابلده سائر بنواسرائيل اسيرلريله بيله ايدى شامه كليجك ناسدن عزلت ايدوب برمدت توراتك يتديكنه الله تعالى يه تضرعله اغلديغندنصكره اول فضل ورحمتندن توراتى انك قلبنه القاء ايتدى اول دخى انى انلره بيان ايتدى اندن انى يازنديلر عزيرى سويب توراته سوندیلر ماشاء الله زمانه دكين طاعت اوزره اولديلر عزيرك وفاتندەكين تورات حكمنه متابعت قيلديلر وقتاكه عزير عليه السلام وفات ايتدى بنواسرائيلده احداث حدوث ايتدى شروفساد ظهور بولوب خير وصلاح يتدى الله تعالى انلره رسوللر كوندروب كيمن تكذيب وكيمن قتل ايتديلر حتى انبيادن انلره آخر بعث اولنان زكريا ويحيي وعيسى عليهم السلام ايدى عيسى عليه السلام رفع اولندى وزكريا ويحيي عليهما السلامى قتل ايتديلر الله تعالى اوزرلرينه بابل ملوكندن خردوس نام ملكى تسليط ايلدى بابل اهليله شامه كلدى رؤساء جنودندن صاحب فيله بيور زان دينوردى اكا ديديكه بن الله تعالى يه يمين ايتمشن كه اكر بيت المقدس اهلنه ظفر بولورسم انلرى قتل ايدم تاشول حده دكين كه قانلرين عسكرم اورته سنه اقيدم مكركه قتل ايده‌جك كسه بولميم ايمدى بنواسرائيلى اول حده ايرنجه قتل ايلكل ❁ اندن بيورزان بيت المقدسه كيروب قربانلرين ذبح ايتدكلرى موضعه واردى انده بر بقعه كوردیكه انده قان قينار دى بو قانك اصلى ندر بكا صدق اوزره خبر ويرك ديدى بنواسرائيل ديديلركه قبول اولميان قربانمزك قانيدر سكزيوز بيلدنبروده كى قربانلر جميعى قبول اولوب الابو قبول اولمديغندن بوحالته ايردى شول سببدنكه ملك ونبوت ووحى بزدن كسلدى ديديكه كذب ايدرسز وانلرك رؤساسندن يديبوز تمش كشيى انك اوزره ذبح ايتدى انك قينامسى ساكن اولمدى ❁ بعده انلردن يديبوز غلام ذبح ايتدى بنه اول ساكن اولمدى • بعده انلرك سبى وازواجندن يدى بيك كشى يى ذبح ايتدى بنه ساكن اولميجق ديديكه يابنى اسرائيل طوغرى سويلكز رب تعالينك امرينه صبر ايلكز يريوزنده چوق زماندنبرو دولت سوررسز بيلديككزى ايشلرسز يوخسه اركك ودیشیدن هيچ بريكز قالمينجه قتل ايدرين ديار كزى خراب ايدوب كيدرين چون انك جد واقدامن ودقتله اهتمامن كوردیلر اشبو يحيي عليه السلامك قانيدر ديو خبر ويردیلر اول بزه الله تعالينك راضى اولمديغى امور كثيره دن نهى ايدردى بزايسه اكا اطاعت ايتمزدك وسزك اوزرىمزه تسليط اولنه جغكزى خبر ويررردى بزايسه انى تصديق ايتمزدك حتى كه انى قتل ايتدك اشبو انك قانيدر بيورزان ايتدى الآن صدق ايتدبكز ايمدى بوانك جزاسيدر اكا ايردیكز اندن شهرك قاپولرين امرايله پرکتديلر وجيشدن اولانلرى شهردن طشره كتديلر وتنها اول قان اوزره واروب ديديكه يايحيي رب تعالى بيلور كه سنك قومك سببكله مصيبته ايردیلر رب تعالينك اذنيله ساكن اولغل يوخسه قومكدن برکسنه قالمينجه قتل

اولور بو انجق قادر ومختارك فعليله اولديني دليل وعبرتدر (وسخر لكم اليل والنهار والشمس والقمر والنجوم مسخرات بامره ان فى ذلك لايات لقوم يعقلون) الله تعالى ليل ونهارى ❁ راحت ايچون ❁ وشمس وقمرى ❁ ميوه لريكزك يشمسى وا كينلريكزك ادراكى وكونلريكزك ❁ حسابنى بيلمكز ايچون ❁ ونجومى ❁ كيجه لرده يولكزى بولمكز ايچون ❁ سزه تسخير ورام ايتدى كندو امريله رام ودليل اولدقلرى حالده بونلرى تعقل ايدن قوم ايچون وحدانيتنه دليل وعلامتلردر (وما ذرا لكم فى الارض مختلفا الوانه ان فى ذلك لاية لقوم يذكرون) وكذلك سزكچون يريوزيده ❁ طعام ولباس ومراكب ومناكحدن ❁ لون وصنف وهيئت وشكللرى مختلف اشيا خلق وتسخير ايتدى بو مخلوقات دخى يادوتذكر ايدن قوم ايچون نصيحت ووحدانيتنه علامتدر (وهو الذى سخر البحر لتأكلوا منه لحما طريا وتستخرجوا منه حلية تلبسونها وترى الفلك مواخر فيه ولتبتغوا من فضله ولعلكم تشكرون) واول الله تعالى كه انتفاغكز ايچون سزه بحرى تسخير ايتدى تا كه اندن تازه لحم ❁ يعنى بالق ❁ يه سزواندن نسوانكزه پرايه ايچون ❁ انجو ومرجان وامثالى ❁ حليه چيقاره سز وكميلرى

ايدرين اول انى دينجك فى الحال قان ساكن اولدى بنواسرائيلك ايمان كتوردى كى رب تعالى يه بندخى ايمان كتورمشن ديدى اندن بنواسرائيله ديديكه خردوس بكا امر ايتمشدر كه سزى قتل ايدم حتى كه قانكز انك عسكرى اورتهسنه سيلان ايده بن ايسه اكا مخالفت ايتمزين اندن امر ايلديكه برخندق قازديلر وآت ودوه وقاطر وصغر وقيونلرندن بوغزليوب قانلرينى اول خندقه اقتديلر حتى كه قان خردوسك عسكرى اورتهسنه ايردى بوطريقله بنو اسرائيلك بقيه سنى قتلدن قورتاردى ❁ واول ذبح اولنان مواشينك جيفه لرى اوزره شول اوكدين قتل اولنان ناسك ميته لرين قودرديكه انكله مواشينك جيفه لرى اورتلوب خردوس انك جيعنى ناس ميته سى ظن ايلدى انكله ناسدن قتلى رفع ايدوب كيروبابله رحلت ايتدى ❁ ايمدى بنواسرائيله ايريشن ايكى وقعه نك اولكيسى بخت نصر وقعه سيدر ❁ وايكنجيسى اشبو خردوس وقعه سيدركه الآن ذكر اولندى بوندن صكره شام ونواحيسى ملكى روم ويونانيه انتقال ايتدى وبنو اسرائيلك بقاياسنه ينه كثرت ايروب رياستلرى بيت المقدسده ونواحيسنده اولدى لكن ملوكت وجهى اوزره دكل وسعت ونعمتده اولديلر تاشول وقته دكين كه احداث معاصى اظهار ايتديلر الله تعالى اوزرلرينه طيطوس رومى يى تسليط ايتدى كلوب بلاد لرينى تخريب وكنديلرينى اندن طردوملك ورياستلرين نزع ايتدى واوزرلرينه ذلت وصغار وجزيه وضع اولندى وبيت المقدس عمر بن الخطاب رضى الله تعالى عنه زمانندهكين خراب قالوب مسلمون انى تعمير ايتديلر ❁ وهب ايدر الله تعالى بخت نصرك صورتن برمدت نسره وبرمدت ثوره وبرمدت اسده تحويل ومسخ ايتدى اشبو صورتلرده يدى يل مستمر اولدى والحال اول مدتده قلبى قلب انسان ايدى بعده الله تعالى اكا ملكنى كيروويروب ايمانه كلدى ❁ وهبدن سؤال اولنديكه بخت نصر مؤمنيدى ديديكه اهل كتاب انك امرنده اختلاف ايتديلر بعضيلر ديديلركه اول يهوديت اوزره وفات ايتدى ❁ وبعضيلرى ديديكه اول بيت اللهى احراق وانبيايى قتل ايتديكچون حق تعالى توبه سنى قبول ايتمدى سدى ايدر وقتاكه حق تعالى بخت نصرى مسخ ندنصكره كيرو اولكى صورتنه تحويل ايدوب ملكنى كيروا كاويردى دانيال عليه السلام واصحابى اكا ناسك اكرمى ايدى مجوس اكا حسد ايدوب ديديلركه دانيال شرب خمر ايتديكنده تبول ايتمامكه صبرى اولمز اول حالت ايسه انلرك عادتنده عارايدى اويله اولسه بخت نصر طعام وشراب ايدوب دانيال واصحابنى اكا چاغردى وبوبابه ديديكه هركه اول بوله چيقارسه انى اوروب اولدوره سن اكرچه بن بخت نصرم دخى ديرسه ده چون بيوب ايچديلر بول ايچون طشره اول چيقان بخت نصر ايدى بواب انى كوريجك اوزرينه يوريدى اول ايسه بن بخت نصرم ديه كوردى چاره اولميوب بواب انى اولدردى (ان هذا القرآن يهدى للتى هى اقوم) اشبو قرآن هدايت

سز کله میل واضطراب ایتمیه وارضده نهرلر ویوللر خلق ایتدیکه منزل ومقصدلریکزك یولنی بولهسز وطاغلر وتپهلرله علامتلر پیدا ایلدی وکیجه ودریا ایچون دخی (ثریا وبنات النعش وفرقدین) کبی یلدزلر خلق ایتدیکه انلر یول کوسترورلر ❁ یاخود قریش بوعلامات ونجومله یول بولورلردی (افمن یخلق کمن لایخلق افلاتذکرون) ایابوذکر اولنان مخلوقاتی خلق ایدن کیمسه خلقه قدرتی اولمیان کیمسه کیمیدر ❁ که البته مخلوقدر عاجز مخلوق خالقه شریك طوتمق غایت جهل وعنادندر ❁ عجبا فساد اعتقادکزی تذکر ایتمزمیسکز (وان تعدوا نعمة الله لاتحصوها ان الله لغفور رحیم) اکر الله تعالینك سزه ویردکی نعمتلرینی صایمق استرسکز انك تعدادندن عاجزسکز شکرنی نیجه ادا ایده بیلورسکز تحقیق الله عظیم الشان ادای شکرده تقصیرکزی مغفرت وبو تقصیریکزله سزدن نعمتی کسمیوب رحمت ایدیجیدر (والله یعلم ماتسرون وما تعلنون) الله تعالی عقایددن کز لدیککزی واعمالدن اظهار ایتدیککزی بیلور (والذین یدعون من دون الله لا یخلقون شیئا وهم یخلقون) انلرکه الله تعالیدن غیری اصنامه عبادت ایدرلر انلرك برشی یراتمغه قدرتلری یوقدرحال بوکه کندولری طاشدن واغیدن یاپیلورلر (اموات غیر احیاء وما یشعرون ایان یبعثون) انلر مخلوقیتندن قطع نظر احیا (کتابك) قبول ایتمز مرده وجمادلردر انلر واکا عبادت ایدنلر بیلمزلرکه نوقت بعث اولنه جقلر ونه کونه عذاب ایله جزالنه جقلر (الهکم اله واحد فالذین لایؤمنون بالاخرة قلوبهم منکرة وهم مستکبرون) الهکز براللهدر شونلرکه اخرته ❁ بعثه ❁

ایدرشول طریقه یه کیم اول اصوبدر ویاشول کلمه یه کیم اول اعدلدرکه اول کلمهٔ توحیددر (ویبشر المؤمنین الذین یعملون الصالحات ان لهم اجرا کبیرا) واعمال صالحه ایشلین مؤمنلره اجر کبیرله تبشیر ایدر (وان الذین لایؤمنون بالآخرة اعتدنا لهم عذابا الیما) وآخرته ایمان کتورمینلره خبر ویررکه بز انلرایچون عذاب الیم اعداد ایتمشز (ویدع الانسان بالشر دعاءه بالخیر) انسان غضبی حالنده کندویه واهلنه ومالنه شرله دعاء ایدر خیرایله دعاء ایتمسی کبی اکر الله تعالی انك اول دعاسنه اجابت ایتسه هلاك اولوردی لکن اول فضلندن اکا اجابت ایتمز (وکان الانسان عجولا) انسان عجول اولدیکه قلبنه خطور ایدن هرشیئه مسارعت ایدر عاقبتنه نظر ایتمز ❁ دینلدیکه انسان ایله مراد آدم علیه السلام درکه روح سره سنه ایریشیجك نهوض قصدین ایدوب دوشدی ❁ روایت اولندیکه پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم سودة بنت زمعه رضی الله تعالی عنهایه براسیر ویردی اول ایسه انك اینتنه مرحمت ایدوب بندنی چوزدی مکراول فرصته منتظر ایمش اندن قاچدی پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم اکا انجینوب الی کسلسون دیوبددعا سندنصکره اول فعلنه نادم اولدی ودیدیکه الهی بن بشرین اول کسه که اکا بددعا ایدرین انی اکا رحمت ایت (وجعلنا اللیل والنهار آیتین) بزلیل ونهارك نسق واحد اوزره تعاقبن قدرت وحکمتمزه دلالت ایدر ایکی آیت قیلدق (فمحونا آیة اللیل) لیل آیتنی بزاشراقله محوایتدك ❁ ابن عباس رضی الله تعالی عنه ایدر شمس وقمردن هربرینك نوری یتمیشر جزء ایدی الله تعالی قمرك نورندن التمش طقوز جزئی آلوب شمسك نورینه الحاق ایتدی ❁ روایت اولندیکه الله تعالینك امریله جبریل علیه السلام قنادنی اوچ کره قمرك یوزینه یوریدوب انکله ضوئی منطمس اولوب نوری برجزء قالدی • علی کرم الله وجهه یه قمرده کی سوادن سؤال اولندقده دیدیکه اول محواثریدر (وجعلنا آیة النهار مبصرة) ونهار آیتنی مضیئه ویاناسه مبصره قیلدقکه انکله اشیایی کوررلر (لتبتغوا فضلا من ربکم) تاکه بیاض نهارده اسباب ومعاشکزی طلب ایدوب انکله استبانهٔ اعمالهٔ توصل ایده سز (ولتعلموا عدد السنین والحساب) واول ایکیسنك اختلافیله ویاحرکتیله بیلرك عددین واوقاتك حسابن بیلهسز زیرا اکر الله تعالی اول ایکیسنی خلق ایتدیکی حال اوزره ترك ایتسه نه لیل ونهارونه وقت افطار ونه وقت حج ونه وقت حلول آجال ونه وقت سکون وراحت بیلنوردی (وکل شیء فصلناه تفصیلا) دین ودنیا امورندن هراحتیاج اولدیغکز شیئ بزسزه بیان غیرملتبسله تبیین ایتدك (وکل انسان الزمناه طائره فی عنقه) هرانسانه بزعملنی وانکچون تقدیراولنانی عنقنده طوقك لزومی کبی الزام ایتدك (ونخرج له یوم القیامة کتابا یلقاه منشورا) ویوم قیامتده انك صحیفهٔ اعمالنی ویاخود اعمالنك آثاریله منتقشه نقشنی چیقاررزکه اول منشور اولدیغی حالده اول انسان اکا ملاقی اولور آثارده کلدیکه قیحان برکسه وفات ایده کاتب ملکه امراولورکه صحیفه سین دوره یوم قیامتده نشرایده (اقرأ

ایمان ایتمدیلر قلبلری الله تعالینك وحدانیتی انکار ده وقبول ایماندن تکبرده درلر (لاجرم ان الله یعلم مایسرّون ومایعلنون انه لایحب المستکبرین) حقا که الله تعالی انلرك اسرار واعلان ایتدیکی شیئی بیلور وتوحید خدا وتصدیق پیغمبرده تکبر ایدنلری سومز (واذا قیل لهم ماذا انزل ربکم قالوا اساطیر الاولین) مکه رؤساسنه ربکزنه انزال کتابك کفی بنفسك الیوم علیك حسیبا) وا کا دینورکه کتابکی اوقوغل که اشبو کونده محاسب اولمغه نفسك یترحسن ایدر اولکه سنی نفسکه محاسب قیله عدل ایدر • دینلدیکه دنیاده قاریٔ اولمیان اول کونده قاریٔ اولور (من اهتدی فانما یهتدی لنفسه ومن ضل فانما یضل علیها) اولکه جهد ایدوب هدایته ایره ثوابی کندویه اولور واولکه هواسنه اتباعله ضلالته ایره عقابی کندویه اولور ❁ یوخسه انك اهتدائی غیری انجاء ایتمز وکذلك ضلالتی غیری ارداء ایتمز (ولاتزر وازرة وزر اخری) حاملهٔ وزر اولان نفس نفس اخرانك وزرنی تحمل ایتمز • بلکه انجق کندی وزرنی تحمل ایدر (وما کنا معذبین حتی نبعث رسولا) بزهیچ برامته عذاب ایدر دکلز مادامکه اکا رسول کوندرمیه وز ❁ زیرا که اوزرلرینه حجت قائم وعذرلری منقطع اولمامشدر ❁ اشبو دلیلدرکه قبل البعثه تکلیف اولمیه واطفال مشرکین ودعوتی ایشتمین ناره کیرمیه (واذا اردنا ان نهلك قریة) فحان قضاء سابقمزی انفاذ ایچون برقومك هلاکنه ارادتمز تعلق ایده ویاانك وقت مقدری قریب اوله (امرنا مترفیها ففسقوا فیها) انلرك متنعملرینه رسولمز لسانیله طاعتله امر ایدرز انلرایسه طاعتدن چیقارلر (فحق علیه القول) وانك اوزره کلمهٔ عذاب واجب اولور اول عذابك حلولیله ویامعاصیلری ظهوریله ویامعاصی یه انهماکلریله (فدمرناها تدمیرا) اویله اولسه قریه لرینی بزتخریب ایدرز اهالیسنی اهلاکله (وکم اهلکنا من القرون من بعد نوح) بزنوح دنصکره قرون کثیره اهلاك ایتمشز عاد وثمود کبی (وکفی بربك بذنوب عباده خبیرا بصیرا) ربك جل شانه عبادنك ذنوبنه بواطن وظواهرنه خبیر وبصیر کفایت ایدرکه انك اوزره عقاب ایده (من کان یرید العاجلة) برکسه که عملیله ثواب دنیا مراد ایده (عجلنا له فیها مانشاء لمن نرید) بزاکا دنیاده بسط وتقتیر دن دیلدیکمزی ویررز شول کسه ایچونکه انك فعلنی ویااهلاکنی اراده ایده‌وز (ثم جعلنا له جهنم یصلیها مذموما مدحورا) وآخرتده بزاکا جهنمی ایجاب ایدرزکه رحمتدن مطرود وهر خیردن مبعود اولدیغی حالده اکا کیرر (ومن اراد الآخرة وسعی لها سعیها وهو مؤمن) وبرکسه که ایمان صحیحله مؤمن اولدیغی حالده عملیله آخرت اراده ایدوب کاهو حقه اکا سعی ایده (فاولئك کان سعیهم مشکورا) ایمدی ذکر اولنان شرائط ثلاثه یی جمع ایدنلرك سعیلری عندالله مقبول اولور (کلانمد هؤلاء وهؤلاء من عطاء ربك) ایکی فریقدن هربرینه قسمت ایتدیکمز رزقی ویررز (وما کان عطاء ربك محظورا) ربك جل شانه‌نك عطاسی دنیاده مؤمن وکافردن ممنوع اولمدی (انظر کیف فضلنا بعضهم علی بعض) یامحمد عین عبرتله نظرایتکه بزطالب دنیایی وطالب آخرتی رزقده وعملده بری برلرینك اوزره نیجه تفضیل ایتدك (وللآخرة اکبر درجات واکبر تفضیلا) حالبوکه آخرتده تفاوت اکبردرکه اول جنت ودرجاتله ونار ودرکاتله در (لاتجعل مع الله الها آخر فتقعد مذموما مخذولا) الله تعالی ایله بیله الهٔ آخر قیلمغل که

ایتدی دیو سؤال اولنسه انلراستهزایوزندن مقدمکی سرکذشتلری کوندردی دیرلر (لیحملوا اوزارهم کاملة یوم القیمة ومن اوزار الذین یضلونهم بغیر علم الاساء مایزرون) تاکه انلر اول جوابلری سببیله قیامتده تماما کندو کناهلرینی وعلمسز بعض ناسی اضلال ایتدکلرینك کناهنی دخی تحمیل ایده‌لر نه قبیح وزرلردرکه انلر انی یوکلنورلر (قدمکر الذین من قبلهم فاتی الله بنیانهم من القواعد فخرّ علیهم السقف من فوقهم واتیهم العذاب من حیث لایشعرون) اهل مکه‌دن مقدم کلن کافرلر پیغمبرلرینه مکر ایتدیلر الله تعالی انلرك بنالری تملندن خراب اولمسنی امر ایلدی درعقب انلرك سقفی اوزرلرینه دوشوب هلاك اولدیلر انلرخبرلری یوغیکن اول عذاب انلره کلدی ❁ دینلدیکه بونکله مراد نمرود اولوب بابلده برقله کوشك یایدیکه ابراهیم علیه السلام ربسنه مطلع اولوب انکله جنك ایده‌اول قله‌نك ارتفاعی بشیبك ارشون ایدی حق تعالی بر روزکارله انك باشنی دریایه اتوب باقیسنی انك قومی اوزرینه یقلوب جوق کیمسه هلاك اولدیلر مقدم لسانلری سریانی ایدی اول انده قورقودن لسانلری تبلبل ایدوب یتمش ایکی لسان اولدی بربرلرینك لسانلرینی اکلمز اولدیلر اول اجلدن اول دریایه بابل تسمیه اولندی

(ثم يوم القيمة يخزيهم ويقول اين شركائى الذين كنتم تشاقون فيهم قال الذين اوتوا العلم ان الخزى اليوم والسوء على الكافرين) صكره قيامت كونده الله تعالى انلرى ذليل ورسوا ايدوب ديه قانى اول بكا شريك ايدوب انلرله پيغمبر عليه السلامه ومؤمنلره عداوت ومشقت ايدردكز انبياوعلمادن انلرى

توحيده دعوت ايدوب مشاقه دوچار

نارده مذموم ومخذول قالورسن نفسك اوزره ملائكه ومؤمنيندن ذمى والله تعاليدن خذلانى جمع قيلورسن (وقضى ربك الاتعبدوا الاايا) ربك جل شانه امر قطعى ايله امر ايلديكه اندن غيريه عبادت ايتميه سز (وبالوالدين احسانا) ووالدينكزه احسان ايليه سز زيرا اول ايكيسى وجودكزه وتعيشكزه سبب ظاهر در (اما يبلغن عندك الكبر احدهما او كلاهما) اكر اول والدووالده كدن برى ويا ايكيسى بيله سنك قاتنده هرمه ايريشه (فلا تقل لهما اف) انلره تضجر ايدوب قول ردى سويلمكل اول كرك استقذارندن ويا مؤنتلرى استثقالكدندر (ولا تنهرهما) وانلرى اعجاب ايتديكك شيئدن اغلاظله زجر ايتمكل (وقل لها قولا كريما) وانلره تأفيف ونهردن بدل قول حسن جميل لين سويلمكل ❁ شول عبد مذنب كبى كه فظ غليظ سيدنه سويليه (واخفض لهما جناح الذل من الرحمة) وانلره رحمت وشفقتكدن تواضع ايدوب جانب ذلكى الانه ايتمكل وانلره تعظيمكدن اوزرلرينه رفع يدايتمكل (وقل رب ارحمهما كما ربيانى صغيرا) واكر مسلمانلر ايسه لر ديمكل كه يارب انلره رحمت ايلمكل وبنم قلبمه انلره مرحمت القاء ايتمكه انلرى تربيه ايدم صغرم حالنده انلر بنى تربيه ايتمكى كبى ❁ پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم ايدر الله تعالينك رضاسى والدينك رضاسنده در وسخطى انلرك سخطنده در ❁ روايت اولنديكه بر رجل پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلمه ديديكه والدينمك كبرلرى حالنده خدمتلرينى ايتدم انك كبى كه صغرم حالنده انلر بكا ايتمشلردى انكله اوزرمده كى حقلرينى قضا ايتمش اولورمين ❁ ديديكه قضا ايتمش اولمزسن زيرا انلر سكا انى حياتك استيو ايدرلردى سن ايسه انلرك موتنى استيو ايدوبسن (ربكم اعلم بما فى نفوسكم) والدينكزه برّ وعقوقدن ضمائر كزده اولان شيئه ربكز جل شانه اعلمدر (ان تكونوا صالحين) اكر سز والدينكزه برّ واحسان ايدر اولورسكز حقلرنده لازم اولان شيئه قيامده قصور كزدن نصكره (فانه كان للاوابين غفورا) ايمدى اول الله تعالى شول ذنوبندن توبه ايدوب انك طاعتنه رجوع ايدنلره غفور اولدى ❁ علماء اوّابده اختلاف ايتديلر دينلديكه اول هركسه در كه هركناه ايشلديكنده توبه ايدر ويا اولدركه خيره رجوع ايدبجيدر ويا الله تعالى يى تسبيح ايدبجيلر در ويا صلاة ضحايى قيلنلر در ويا اخشامله يتسو اراسنده نافله قيلنلر در (وآت ذا القربى حقه) ذوقرابتكه حقنى ويركل كه اول صلهٔ رحم وحسن معاشره وانلره بردر ابو حنيفه رضى الله تعالى عنه ديديكه انلر اكر محارم فقرا ايسه لر حقلرى انلره انفاقدر دينلديكه ذوقرابه ايله مراد پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلمك اقاربيدر (والمسكين وابن السبيل) ودخى سائله وضيفه حقنى ويركل كه اول اوچ كون انى اطعامدر (ولا تبذر تبذيرا) مالكى معصيته انفاق ايتمكل مجاهد ايدر اكر بر كيمسه جمله مالنى حق يولنه انفاق ايتسه تبذير اولمز ❁ واكر باطل يره بر مدانفاق ايتسه تبذير اولور ❁ شعبى ايدر ابواسحاقله كوفه ده كيدردك برداره اوغرادقكه اول جص وآجرله ياپيلوردى اشبو تبذيردر ديدى (ان المبذرين كانوا اخوان الشياطين) تبذير ايدنلر شرارتده شياطينك

ذلت ورسوايلق وعذاب كافرلراوزرينه در (الذين تتوفيهم الملئكة ظالمى انفسهم فالقوا السلم ما كنا نعمل من سوء بلى ان الله عليم بما كنتم تعملون) انلركه كفرله نفسلرينه ظلم ايتديلردى ملك الموت روحلرينى قبضه كلدكده انلر انقيادوسلم القاسيله بز دنياده كفرومعصيتدن برشى اشلممشدك ديوانكار ايدرلر اولوقتده ملكلر انلره ديرلركه بلى سز شرك ومعصيت اشلمشديكز الله تعالى سزك اعمالكزى بيلور وجزاسنى ويرر (فادخلوا ابواب جهنم خالدين فيها فلبئس مثوى المتكبرين) امدى ابدى اولمق اوزره جهنمك دركاتنه كيرك اول نه جركين مقامدر متكبرلر ايچون (وقيل للذين اتقوا ماذا انزل ربكم قالوا خيرا للذين احسنوا فى هذه الدنيا حسنة ولدار الاخرة خير ولنعم دار المتقين) مكه ده اولان مؤمنلره ربكز تعالى نه انزال ايتدى ديوسؤال اولنسه انلر خيرانزال ايتدى ديرلردى بودنياده اقوال وافعالنده توحيد (امثالدر) وطاعت ايدنلر ايچون مال وحرمت ونصرت حسنه واردر وآخرت ثوابى ايسه بوندن خيرلودر وآخرتده جنت متقيلره نه كوزل مكاندر (جنات عدن يدخلونها تجرى من تحتها الانهار لهم فيها مايشاؤن كذلك يجزى الله المتقين) اول عدن

جنانیدرکه اکاداخل اولورلر انك اشجاری التدن نهرلر اقار انلر ایچون اول جنتلرده دیلدیکلری مشتهیات واردر الله تعالی متقیلره بونك کبی مکافات ایدر (الذین تتوفیهم الملئکة طیبین یقولون سلام علیکم ادخلوا الجنة بما کنتم تعملون) ملك الموت انلرك روحلرینی قبض حالنده جنتله تبشیر وتطییب ایله دیرلرکه الله تعالیدن سزه سلام وجمله خوفدن سلامت واردر اشلدیککز عمل والله تعالینك فضلیله جنته داخل اولك (هل ینظرون الا ان تأتیهم الملئکة او یأتی امر ربك کذلك فعل الذین من قبلهم وماظلمهم الله ولکن کانوا انفسهم یظلمون) کافرلرك انتظارلری انجق روحلرینك قبضنه ملك الموتك کلمسی یاخود رب تعالینك عذاب امری کلمسیدر انلرك شرك وتکذیب فعللرینی مقدم کچنلر دخی ایشلمشلردی الله تعالی انلره ظلم ایتمدی ولکن انلر کفر ومعصیتله نفسلرینه ظلم ایتدیلر (فاصابهم سیئات ماعملوا وحاق بهم ما کانوا به یستهزؤن) انلره اعمال سیئه لرینك جزاسی اصابت ایدوب استهزا ایتدکلرینك مجازاتی انلری احاطه ایتدی (وقال الذین اشرکوا لوشاء الله ماعبدنا من دونه من شیء نحن ولا اباؤنا ولاحرمنا من دونه من شیء کذلك فعل الذین من قبلهم فهل علی الرسل الا البلاغ المبین) مشرکلر استهزا یوزندن دیدیلرکه اکر الله تعالی مراد ایدیدی بز وبابالریمز اندن غیری بر شیئه عبادت وانك حرام ایتدکلرینی برشیئی حرام ایتمزدك بو اهل مکه کبی انلردن مقدم کچنلر دخی بویله شرك وتکذیب وحرامی حلال وحلالی حرام ایتدیلر پیغمبرلر اوزرینه لازم اولان انجق طریق حقی تبلیغدر (ولقد بعثنا فی کل

امثالیدر زیراکه تضییع واتلاف شردر ودخی انلرك اصدقاء واتباعیدر زیراکه اسرافده ومعاصیه صرفده انلره اطاعت ایدرلر روایت اولندیکه انلر مالدرین سمعه ایچون انفاق ایدرلردی اندن نهی اولنوب قربانه انفاقله امر اولندیلر (وکان الشیطان لربه کفورا) حالبوکه شیطان الله تعالینك نعمته جحود اولدی ❁ ایمدی لایق دکلدرکه اکا اطاعت اولنه ❁ زیراکه اول کندینك عملی مثلنه دعوت ایدر (واما تعرضن عنهم ابتغاء رحمة من ربك ترجوها فقل لهم قولا میسورا) یامحمد اکرسن ذوی القربی ومساکین وابن السبیله ویرمکه بز سکا امر ایتمشیکن ردد حیاء ایدوب سن انلردن اعراض ایدرسن الله تعالیدن رزقه انتظار ایله کیم انك سکا کلمسن رجا ایدرسن تاکه کلدیکنده انلره ویره سن ایمدی انلره قول لین ویا وعد جمیل ایلکل ویاخود الله تعالی بزه وسزه ویره دیو سویلکل یوخسه انلره جواب ترکن ایتمکل ❁ دینلدیکه اشبو آیت مهجع وبلال وصعیب وسالم وخباب حقنده نازل اولوبدرکه انلر احیانده پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمدن احتیاج اولدقلری شیئ سؤال ایدرلردی اول ایسه اندن بولمدیغنده ردد حیاء ایدوب جواب ویرمزدی (ولاتجعل یدك مغلولة الی عنقك ولاتبسطها کل البسط فتقعد ملوما محسورا) یامحمد شول الی بوینه تیمور لنمش کبی حق یولله انفاقدن بخل ایدوب الکی امساك ایتمکل وعندنده اولان رزقك جمیعن ویرمکله بسط دخی ایتمکل که الله تعالی عندنده وکرك ناسك عندنده اسراف وسوء تدبیرله ملوم وقاننده برشیء قالمامغله اول فعلکه نادم اولورسن ❁ روایت اولندیکه پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمه برصبی کلوب دیدیکه انام سندن دیلرکه اکادرع کیوره سن والحال پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمك قمیصندن غیری یوغیدی ❁ یاصبی برساعتدن برساعته دکین نه ظاهر اولور کوره لم ایمدی وقت آخرده کل دیدی ❁ صبی کیدوب کیروکلدی ودیدیکه انام سندن دیلرکه اکا کنتده کی درعی اکا کیوره سن نعم دیوب انی اکنندن چیقاردی وصبیه ویروب کندی عریان اوتوردی بعده بلال اذان اوقیوب مسلمون اکا منتظر اولدیلرکه نمازه چیقه اول ایسه عریان اولدیغندن چیقمغه چاره سی اولمدی ❁ اویله اولسه بو آیتله تأدیب بیورلدی بعده انی تسلیه ایچون دینلدیکه (ان ربك یبسط الرزق لمن یشاء ویقدر) ربك جل شانه عبادندن دیلدیکی کیمسه یه رزقنی توسیع ایدر ودیلدیکنه تضییق ایدر چونکه صلاحی توسیعده ویاتضییقده اولمه (انه کان بعباده خبیرا بصیرا) اول الله تعالی عبادنه خبیر وبصیردر شو وعللرین بیلور مصالحلرندن کندیلره خفی اولان اکا ظاهردر وجائز اولورکه انکله مراد قبض وبسط الله تعالینك امرندندرکه اول عبادك سرائرو ظواهرنه عالمدر یوخسه عبادة واجب اولان اقتصاردر ویاخود الله تعالی کاهی بسط وکاهی قبض ایدر ایمدی انك ستیله استنان ایدك یوخسه بسط وقبضده افراط ایتمه کز (ولاتقتلوا اولادکم خشیة املاق) فقر خوفیله اولادکزی قتل ایتمه کزکه اول اهل جاهلیت عادتی ایدیکه قزلرینی دیری ایکن دفن ایدرلردی فقردن خوفله اویله اولسه

امة رسولا ان اعبدوا الله واجتنبوا الطاغوت فمنهم من هدى الله ومنهم من حقت عليه الضلالة فسيروا في الارض فانظروا كيف كان عاقبة المكذبين) هر امته بر پيغمبر بعث ايتدكده انلرى الله تعالى يه عبادت اتديروب غيريه عبادتدن اجتناب اتديره انلردن بعضنى الله تعالى هدايت ايدوب ايمان توفيق ايتدى وبعضلرينه قضاء سابقله خذلان واجب اولدى امدى اى مشركلر بريوزنده كزوب نظر ايدكده پيغمبرلرينى تكذيب ايدنلر نيجه هلاك اولوب مكانلرى خراب قالدى (ان تحرص على هديهم فان الله لا يهدى من يضل ومالهم من ناصرين) يا محمد اكر سن مشركلرك هدايتلرينه حرص ايدرسك تحقيق الله تعالى ضلالتى ديلديكى كيمسه يه هدايت ايتمز وانلرايچون عذابلرينى دفع ايدر ياردمجى اولمز (واقسموا بالله جهد ايمانهم لا يبعث الله من يموت بلى وعدا عليه حقا ولكن اكثر الناس لا يعلمون) مشركلر الله تعالى يه ايمان غليظله يمين ايتديلركه اول موتاني بعث ايتمز بلى الله تعالى اول بعثى وعدا يلمشدر حقله وعدنه وفا وبعث ايدر لكن ناسك اكثرى آنى بيلمزلر (ليبين لهم الذى يختلفون فيه وليعلم الذين كفروا انهم كانوا كاذبين) تا كه امر بعث وحشرده اختلاف ايتدكلرى شيئى انلره بيان ايده وكافرلر قبرلرندن خروج جلر نده الله تعالى موتاني بعث ايتمز ديدكلرنده كاذب اولدقلرينى بيلهلر (واردركه (انما قولنا لشئ اذا اردناه ان نقول له كن فيكون) بر شيئك اولمسنى مراد ايتدكمز آنده بزم قولمز اكا اول ديرز عقبنده اولور (والذين هاجروا في الله من بعد ما ظلموا لنبوئنهم في الدنيا حسنة ولاجر الاخرة اكبر لو كانوا يعلمون الذين

الله تعالى انلرى اندن نهى ايدوب رزقلرينه ضامن اولدى وديديكه (نحن نرزقهم واياكم) انلره وكرك سزه رزقى بزويررز (ان قتلهم كان خطأ كبيرا) زيرا انلرى قتل خطاء كبيراولديكه انكله تناسل منقطع اولور (ولا تقربوا الزنا انه كان فاحشة وساء سبيلا) زنايه عزملة ومقدماتنى اتيانله قريب اولمكزكه اول برقبحى ظاهر فعل وچركين طريق اولدى زيرا اول عصبى ايضا عدركه اول قطع انسابه وفتن تهييجنه مؤدى اولور (ولا تقتلوا النفس التى حرم الله الا بالحق) وقتل نفس ايتمه كزكه الله تعالى انى سزه حرام ايتمشدر مكركه اول نفسده اوچ خصلتك برى بولنه يا مؤمن ايكن كافر اوله ويا محصن ايكن زنا ايده ويا برنفس معصومى عمدا قتل ايده اويله اولسه قتل اولنمغه مستحق اولور (ومن قتل مظلوما فقد جعلنا لوليه سلطانا) بركسه كه قتل اولنمسن ايجاب ايدر حالى يوغيكن قتل اولنه بزانك ولي يعنى وفاتندنصكره امرنه ولى ايدن وارثيچون قاتل اوزره قوت وولايت قيلورز مقتضاى قتلهانى مؤاخذه ايدردىلرسه قتيلك يرينه انى قتل ايدرويا ديتن اخذ ايدر ويا عفو ايدر (فلا يسرف في القتل) قتيلك وليسى قتلده اسراف ايتمسون اشبو اسرافده مفسرون اختلاف ايتديلر دينلديكه يعنى قاتلك غيرى قتل اولنمسون نتكيم زمان جاهليتده قاتلك قتيله راضى اولمزلردى بلكه اندن اشرفى قتل ايدرلردى ويا خود برقتيلك يرينه برجماعت قتل اولنمسون نتكم زمان جاهليتده قتيل شريف اولسه يالكز قاتلك قتيله راضى اولمزلر بلكه انكله بيله اقرباسندن برجماعتى دخى قتل ايدرلردى ويا خود قتلده مثله ايدلمسون (انه كان منصورا) قتيل منصور اولدى قاتلنه قصاص ثبوتيله واول قتيلك خطاياسى تكفيريله وقاتلنه نار واجب اولمسيله ويا خود ولى قتيل منصور اولديكه الله سبحانه وتعالى انكچون قاتل اوزره قصاص ايجاب ايتدى وولاة اوزره اكا اعانتى الزام ايتدى ويا خود اسرافله قتل اولنان منصور اولديكه وليسى اندن قصاصى استيفا ايدر (ولا تقربوا مال اليتيم الا بالتى هى احسن) مال يتيمه قريب اولمكز مكر شول خصلتله كيم اول احسندركه اول يتيم ايچون انى حفظدر ❀ وتعامل شرعى ايله تثمير وتربيه در (حتى يبلغ اشده) حتى كه سن بلوغه ايريشه (واوفوا بالعهد) وعهدكزه وفا ايدك اول كركسه كنديكزله ربكز بينده درويا كنديكزله ناس بينده در (ان العهد كان مسؤلا) زيرا كه يوم قيامتده عهد صاحب عهددن سؤال اولنور كه نه سببله نقض اولنوبسن موؤده نك نه سببله قتل اولنمسنده سؤال اولنديكى كبى (واوفوا الكيل اذا كلتم) مكيلاتدن برشيئ غيريچون كيل ايدر اولسكز كمال اوزره كيل ايدك يوخسه نقص ايتمكز (وزنوا بالقسطاس المستقيم) وموزوناتدن برشيئ غيرايچون وزن ايدر اولسكز ميزان سوى ايله وزن ايدك (ذلك خير واحسن تأويلا) ايمدى كيل ووزنده وفا ايتمكز غدر ونقصدن خير ليدر وعاقبته احسندر (ولا تقف ما ليس لك به علم) حقيقتن بيلديكك شيئه حدس وظنله اتباع ايتمكل اشبونده تقليد دن نهى

صبروا وعلى ربهم يتوكلون) شول اصحابكه قريشدن ظلم اولنوب مدينه وحبشه يه هجرت ايتديلر بز انلره دنياده متاع حسنه ويررزكه مدينهٔ منوره در والبته اجر آخرت اندن اكبردر اكر بيلورلرسه وانلر اذاى كفره يه ومفارقت وطن شدائدينه صبر ايتديلر وهر امورلرندن ربلرى جل شانه يه توكل ايتديلر (وما ارسلنا من قبلك الا رجالا نوحى اليهم فسئلوا اهل الذكر ان كنتم لا تعلمون) سندن مقدم كوندرديكمز پيغمبرلرى انجق آدملردن اركك اولهرق كوندردك كه ملكلر لسانيله اكا وحى ايدردك اكر سز بيلمزسكز اهل كتابك علماسنه سؤال ايدك (بالبينات والزبر وانزلنا اليك الذكر لتبين للناس ما نزل اليهم ولعلهم يتفكرون) بز اول پيغمبرلرى ظاهر معجزه لر وكتابلر ايله ارسال ايتدك وسكا قرآنى انزال ايتدك تاكه اول ذكر يعنى قرآنده ناسه اوامر ونواهى يى بيان ايده سن شايد كه انلر تفكر ايدوب بو كلام مخلوق اولديغنى بيلهلر (افامن الذين مكروا السيئات ان يخسف الله بهم الارض او يأتيهم العذاب من حيث لا يشعرون) ايادين حق ابطاله قيميح مكر ايدنلر الله تعالى انلرى قارون كبى يره كچورمسندن ياخود لوط قومى كبى خبرلرى يوغيكن فجأة عذاب كلمسندن

واردركه اول صحت وفسادى بلمين شيئه اتباعدر (ان السمع والبصر والفواد كل اولئك كان عنه مسؤلا) سمع وبصر وفؤادك عملندن صاحبى سؤال اولنور روايت اولنديكه پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم بر رجل كلوب ديديكه يارسول الله بكا بر تعويذ تعليم ايتكه انكله تعوذ ايدم ديدى ديكل كه ❁ اعوذ بك من شر سمعى وشر بصرى ❁ وشر لسانى وشر قلبى وشر منيتى ❁ الهى سمع وبصر ولسان وقلب ومنيتم شرندن سكا استعاذه ايدرين (ولا تمش فى الارض مرحا) بطر وكبر وخيلائله يريوزنده يوريمكل (انك لن تخرق الارض ولن تبلغ الجبال طولا) زيرا كه سن كبركله ارضى قطع ايدوب نهايتنه ايرر دكلسن ويا انكله جباله تطاول وتساوى به دخى قادر اولمزسن (كل ذلك كان سيئه عند ربك مكروها) اشبو ذكر اولنان يكرمى بش خصالك كليسى كه ❁ لا تجعل مع الله الها آخر ❁ دن بو محله دكدر ❁ الواح موسى عليه السلامده مكتوبه در ❁ اندن هر منهينك اثم وبالى ربك جل شانه عندنده مكروه اولدى (ذلك مما اوحى اليك ربك من الحكمة) اشبو امر ونهى اولنانك كليسى حكمتدن ربك جل شانه سكا وحى ايتديكندندر (ولا تجعل مع الله الها آخر فتلقى فى جهنم ملوما مدحورا) الله تعالى ايله بيله اله آخر قيلغل كه مطرود وهر خيردن مبعود اولديغك حالده ناره القا اولنورسن اشبو پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلمه خطابدر لكن مراد امتيدر حق جل وعلا ملائكه بنات الله در دين كفره يه خطاب ايدوب ديديكه (أفاصفيكم ربكم بالبنين واتخذ من الملائكة اناثا) ربكز جل شانه سزى افضل اولاد اولان بنون ايله تخصيص ايدوب كندى ايچون ملائكه دن بناتمى اتخاذ ايتدى حالبوكه بوخصلت عقولكزك راى وعادتنه مخالفدر (انكم لتقولون قولا عظيما) ايمدى سزاكا اولاد اضافتيله قول منكر عظيم ديرسكزكه زيرا اول سرعت زوالله متصف بعض اجسام خاصه سيدر • وبوندن نصكره كنديكزى انك اوزره تفضيل ايدرسز شول حيثيتندنكه كراهت ايتديكز شيئ انكچون قيلورسز وبعده ملائكه اشرف خلق الله ايكن بنونكزدن ادون قيلورسز (ولقد صرفنا فى هذا القرآن ليذكروا) اشبو قرآنده بزعبروامثال واحكام وحججى تبيين وتكرير ايمز (ومايزيدهم الا نفورا) انلرك حقدن نفورين وقلت طمأنينتن آرتوررر (قل لو كان معه آلهة كما يقولون اذا لابتغوا الى ذى العرش سبيلا) يامحمد مشركينه ديكل كه اكر انلرك ديدكلرى كبى الله تعالى ايله بيله آلهه اولسيدى انلر ذو العرش اولان الله تعالى يه مغالبه وقهر ايله سبيل طلب ايده لرديكه انك ملكنى ازاله ايده لر تنكيم ملوك دنيا انى بربرلرينه ايدرلر ويا خود اكا تقربه سبيل طلب ايدرلردى • ويا انك فضلنى بيلوب كنديلرين اكا تقريب ايدرشئ طلب ايدرلردى (سبحانه وتعالى عما يقولون علوا كبيرا) الله تعالى مشركينك مقاله سندن تعالى بعيدله تنزه وتعالى ايتدى • زيرا كه اول مراتب وجودك اعلاسنده در كيم واجب الوجود والبقاءدر • واتخاذ ولدايسه مراتب وجودك ادناسندندر زيرا اول ممتنع البقاء شيئك خواصندندر (تسبح له السموات السبع والارض ومن فيهن) سموات وارضونك ذاتلرى اول

امينمى اولديلر (او يأخذهم فى تقلبهم فما هم بمعجزين) ياخود انلرى يوليكلرى ياخود بر طرفدن برطرفه انقلابلرى حالنده عذاب اخذ ايدر انلر الله تعالى يى انلره عذاب ايتمكدن عاجز ايدبجى دكلردر (او يأخذهم على تخوف فان ربكم لرؤف رحيم) ياخود انلردن مقدم برقوم هلاك اولمش اولوب اندن خوف اوزه لركن انلرى دخى عذاب اخذ ايدر تحقيق

ربکز عزشانه رأفتلو ورحمتلودرکه عذابه مستحق اولنلریکزه عذابی تعجیل ایتمیوب امهال ایدر (اولم یروا الی ماخلق الله من شیء یتفیؤا ظلاله عن الیمین والشمائل سجدالله وهم داخرون) انلر کورمزلرمیکه الله تعالینك خلق ایتدیکی جسم قائمك کولکه سی شمسك طلوع وزوال وغروبنده صاغنه وصولنه دونوب اوزانه رق وقصه لنه رق ذل اوزره الله تعالی یه سجده ایتمکده در (ولله یسجد مافی السموات وما فی الارض من دابة والملئکة وهم لایستکبرون) سموات وارضده اولان متحرك وغیر متحرك الله تعالی یه ساجد ومسخردر وملکلردخی سجده ایدرلر هیچ تکبر ایتمزلر (یخافون ربهم من فوقهم ویفعلون مایؤمرون) اول ملکلر فوقلرندن ربلرینك عذاب ناکهانیسندن قورقرلر وطاعتله امر اولندقلرینی ایشلرلر (وقال الله لاتخذوا الهین اثنین انما هو اله واحد فایای فارهبون) الله تعالی بیوررکه ایکی اله اتخاذ ایتمیك انجق الله بردر اول اله واحد بنم بندن قورقك (وله مافی السموات والارض وله الدین واصبا افغیر الله تتقون) اسمان وزمین انك مخلوق ومملوکیدر طاعت دائم واخلاص ثابت اول الله تعالی ایچوندر اندن غیری ضر ونفعه قدرتی اولمیندنمی قورقارسز (وما بکم من نعمة فمن الله ثم اذا مسکم الضر فالیه تجئرون) نعمتدن هرنه کمسزه واصل اولورسه الله تعالیدندر صکره سزی مرض وقحط کبی ضرر مس (او) ایدرسه حق تعالی یه تضرعله دعا ایدرسکز (ثم اذا کشف الضر عنکم اذا فریق منکم بربهم یشرکون) بوندن صکره اول ضرر منکشف اولسه سزدن کفار یامنافقیندن برفرقه ربلری جل شانه یه شریك کتوروب اکا عبادت ایدرلر (لیکفروا بما اتیناهم فتمتعوا

الله تعالی یی لسان حاله وایکیسنك ایچنده اولان ملائکه وانس وجن لسان مقاله تسبیح وتقدیس ایدر (وان من شیء الا یسبح بحمده) حیوانات ونامیاتدن برشی یوقدرکه الا اول الله تعالی یی حمدنه ملتبس اولدیغی حالده لسان حاله لوازم امکان وتوابع حدوث اولان شیئدن تنزیه ایدرشول حیثیتندنکه اول امکان وحدوث ایله انك واجب الوجود صانع قدیم ایدوکنه دلالت ایدر (ولکن لاتفقهون تسبیحهم) لکن سزکندی لغات والسنه کزاوزره اولان تسبیحدن ماعدانك تسبیحلرینی بیلمزسز (انه کان حلیما غفورا) اول الله تعالی حلیمدر اکا شرك ایدنلرك عقوبتنه عجله ایتمز وانلردن توبه ایدنلره غفوردر (واذا قرأت القرآن جعلنا بینك وبین الذین لایؤمنون بالآخرة حجابا مستورا) یامحمد چون سن قرآن اوقویه سن سنکله آخرتة ایمانی اولمینلرك بینده حجاب مستور قیلورزکه انلر قراءت ایتدیکك شیئ فهم ایتمزلر ❁ ویاخود مراد حجاب ظاهر اوله ❁ روایت اولندیکه وقتاکیم ❁ تبت یدا ابی لهب ❁ سوره سی نازل اولدی پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم وابوبکر رضی الله تعالی عنه ایله برمجلسده اوتورورلردی ابولهبك مرأه سی بیله سنجه برطاش المش کلدی پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمی کورمیوب ابوبکر رضی الله تعالی عنهه دیدیکه صاحبك قانده در ایشتدمکه اول بنی هجوایتمش ابوبکر رضی الله تعالی عنه دیدیکه والله اول شاعر دکلدر شعری نه ایجاد ایدرونه سویلرمرأه دیدیکه کلمشدمکه اشبو طاشی باشنه اورم اندن دونوب کتدی ابوبکر دیدیکه یارسول الله اول سنی کورمدی دیدیکه نعم زیرا برملك بنمله انك اراسنده پرده اولدی (وجعلنا علی قلوبهم اکنة ان یفقهوه وفی آذانهم وقرا) وبزانلرك قلوبنه غطالر قیلورز تاکه انی فهم ایتمیه لر ٠ وآذانلرینه ثقل وصمم قیلورز تاکه انی سمع قبوللله اصغا ایتمیه لر (واذا ذکرت ربك فی القرآن وحده ولواعلی ادبارهم نفورا) یامحمد چون رب تعالی یی قرآنده لااله الاالله دیو برلیوذکر ایلسك سندن نفرت ایدر اولدقلری حالده اردلرینه دونوب کیدرلر (نحن اعلم بمایستمعون به) بزانلرك استماعن طلب ایتدکلری شیئ بیلورز (اذیستمعون الیك واذهم نجوی) قیچانکه سنی قرآن اوقورکن استماع ایده لر شول وقتده که سنك امرکده تناجی ایدرلر کیمی بومجنوندر وکیمی بوکاهندر وکیمی بوشاعردر وکیمی بوساحر در دیرلر (اذیقول الظالمون ان تتبعون الا رجلا مسحورا) قیچان ظالملرکه انلر ولیدبن مغیره واصحابیدر دیرلرکه سز بررجل مطبوب مغلوب العقله اتباع ایدرسز (انظر کیف ضربوا لك الامثال فضلوا فلا یستطیعون سبیلا) نظر اینکه سنی نیچه مجنون وکاهن وشاعر وساحره تشبیه ایدرلر اول مقاله ده خطا ایدوب انکله طریق حقه وصوله استطاعتلری اولمز (وقالوا أئذا کنا عظاما ورفاتا أئنا لمبعوثون خلقا جدیدا) انکار واستبعاد طریقی اوزره دیدیلرکه بزمو تمز دنصکره عظام وحطام اولدیغمزدنصکره آخرتده دیرکوریلورمیز (قل کونوا حجارة او حدیدا

فسوف تعلمون) انلره ویردیکمز اول نعمت وکشف ضری انکار ایدرلر ای کافرلر بر قاچ کون دنیاده کچنك یقینده عاقبت امریکز اولان عقوبتی بیلورسکز (ویجعلون لمالایعلمون نصیبامارزقناهم تالله لتسئلن عما کنتم تفترون) مشرکلر بزم انلره ویردیکمز ﴿ اکین

وحیوان ﴿ رزقلرمزدن اول علملری اولمیوب جمادمقوله سندن اولان بتلرینه نصیب قیلرلر یعنی حصه ویررلر تالله ای مشرکلر بتلریکزه بزم آلهمزدر وانلره حصه ویرمکله تقرب ایده رزدیو افترا ایلدیکزدن قیامتده سؤال اولنور سکز (ویجعلون لله البنات سبحانه ولهم مایشتهون) خزاعه وکنانه ملائکه‌یی الله تعالینك قیزلری دیو وصف ایدرلر اول الله تعالی ولدندن منزهدر عجایب حال بوکه انلر کندولری قیز اولادی سومیوب آرزولری ارکك اولاددهدر (واذا بشر احدهم بالانثی ظل وجهه مسودا وهو کظیم) قچان آنلرك برینه قیزك طوغدی دیو خبر ویرلسه کدرلندن وقومندن اوتاندیغندن چهره‌سی قره‌روب مرأه‌سنه غضب ایدر (یتواری من القوم من سوء مابشر به ایمسکه علی هون ام یدسه فی التراب الاساء مایحکمون) کویا اول قیزك طوغدی دیدکلری فناخبردن اوتانوب قومندن

اوخلقانما یکبر فی صدورکم) یامحمدسن انلره دیکل که قلوبکزده استشعار ایدك که‌سز شدت وقوتده حجاره ویاحدیدسز ویاصدوریکزده عظیم اولور سماء وارض وجبال کبی خلق آخر سزویاموتك کندیسزینه سزی اماته ایدوب بعث ایدیسرین (فسیقولون من یعیدنا قل الذی فطرکم اول مرة) دیپسرلردرکه موتدنصکره بزی کیم بعث ایدر دیکل که اول الله تعالی کیم اول مرهده سزی خلق ایتمشدر انشایه قادر اولان رب تعالی اعادهیه دخی قادر اولور (فسینغضون الیك رؤسهم ویقولون متی هو قل عسی ان یکون قریبا) بعده استهزاء طریقی اوزره باشلرین تحریك ایدوب دیرلرکه بعث ویاقیامت نه‌وقتده اولور دیکل که اول قریبدر لابداولور بعده دیرلرکه اول قریب نه‌وقتده‌در دیکل که (یوم یدعوکم) شول کونده که اول الله تعالی سزی قبورکزدن موقف قیامتهدعوت ایدر (فتستجیبون بحمده) اکا اجابت ایدرسز حامدین اولدیغکز حالده بروقتده کیم حمدکزسزه نفع ایتمز (وتظنون ان لبثتم الاقلیلا) وتیقن ایدرسزکه دنیاده ویاقبوردہ آززمان لبث ایدوبسز زیرا که انسان دنیاده وقبرده ندکلوزمان کثیر لبث ایتسه قیامت وخلودمدتنده انی قلیل عدایدر دینلدیکه الله تعالی ایکی نفخه بیننده انلردن عذابی رفع ایدرکه انك مدتی قرق یلدر ﴿ اویله اولسه عذابی اونودوب ظن ایدرلرکه قبرده مدت لبثلری قلیل اوله (وقل لعبادی یقولوا التی هی احسن) یامحمد بنم مؤمنین قوللریمه دیکل که مشرکلره احسن اولان کلمه‌یی سویلسونلر یوخسه انلرك سفاهتلرینه مکافات ایتمسونلر ﴿ روایت اولندیکه مشرکلر مؤمنلره ایذا ایدرلردی ﴿ پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم شکایت ایدیجك امر اولندیکه انلره جواب حسن لینله جواب ویره‌لر یوخسه خشینله‌دکل دینلدیکه یعنی انلره الله تعالی سزه هدایت ایتسون دیمکله جواب ویره‌لر بعده قتال آیتیله نسخ اولندی (ان الشیطان ینزغ بینهم ان الشیطان کان للانسان عدوا مبینا) شیطان انلرك بیننده مرآ وشری تهییج ایدر مخاشنه ایسه انلری عناده ایرکورر انکله غالبده شروفساد ارتورر زیرا که شیطان انسانه عداوتی ظاهر عدو اولدی (ربکم اعلم بکم ان یشأ یرحکم اوان یشأ یعذبکم) ربکز جل شانه سزك امریکزه اعلمدر دیلرسه سزه رحمت ایدر ایمانی توفیق ایتمسیله ویا دیلرسه سزی تعذیب ایدر شرك اوزره اولدرمسیله یعنی سزانلره کلمهٔ احسن سویلکز یوخسه انلره سز اهل نار دنسز دیو تصریح ایتمکز زیرا اول قول انلری شره تحریض ایدر مع‌هذا ختام امرلری غیدر انی الله تعالیدن غیری احد بیلمز (وماارسلناك علیهم وکیلا) بزسنی انلر اوزه موکل ایتمدك که ایمان اوزره انلره قهر ایده‌سن بلکه سنی بشیر ونذیر کوندرمشزایمدی انلره مدارات ایت واصحابکه امر ایتکه انلردن اذایی احتمال ایتسونلر ﴿ روایت اولندیکه مشرکون انلره ایذاده افراط ایدوب پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم شکایت ایتدکلرنده بو آیت نازل اولدی ﴿ دینلدیکه انلردن بر رجل عمر رضی الله تعالی عنهی شتم ایدیجك عمر رضی الله تعالی عنه اکا قصدا یلدی امر الهی اولدیکه اول انی عفو ایده ﴿ دینلدیکه بو آیت قتال آیتیله

(تبیان) (ثانی) (٤٢) کیزلنوردی وفکر ایدردیکه عجبا بوقیزی حقارتله حالی اوزره براقسمیمی یوخسه طبراغه کومسمیمی دیردی اکاه اولك که انلرنه جرکین حکم ایدرلر که ﴿ کندولری عندنده قیز اولاددن قدر وحرمت یوغیکن الله تعالی یه حاشا بنات نسبت ایدرلر ﴿ (للذین لایؤمنون بالاخرة مثل السوء ولله المثل

الاعلى وهو العزيز الحكيم) اخرته ايمان ايتميانلر ايچون صفت قبيح واردر ❁ كه تيزلرينى ديرى ايكن طيراغه دفن ايدرلر مع هذا زن وفرزنده محتاجدرلر ❁ الله تعالى ايچون صفت بلند واردر ❁ كه وجوب ذاتى اولوب وفرزنددن منزهدر ❁ وغالب وهلاك كفاره قادر و وقتنه دك انلرك عقوبتى امهاله حكم ايدبجيدر (ولويؤاخذالله الناس بظلمهم ماترك عليها من دابة ولكن يؤخرهم الى اجل مسمى فاذا جاء اجلهم لايستأخرون ساعة ولا يستقدمون) اكر الله تعالى ناسى ظلم وكفرلرى سببيله مؤاخذه اتسه انلرك كفرى شأميتله يريوزنده يوريرحيوان ترك ايتمزدى ولكن اجللرى نهايتنه دك انلرى تأخير ايدرموت يا عقوبت وقتى كلدكده برساعت تأخير وتقديم اولنمزلر (ويجعلون لله مايكرهون وتصف السنتهم الكذب ان لهم الحسنى لاجرم ان لهم النار وانهم مفرطون) الله تعالى ايچون كريه كوردكلرى شيئى حكم ايدرلركه اسناد بنات وشركدر ومع هذا لسانلرى كذب ايدوب ديرلركه اكر حشر وبعث اوليدى بزم مرتبه مز عالى اولمغله جنت بزم ايچونيدى حقا كه جهنم انلر ايچوندر وتحقيق انلر اول آتشده مخلد ومحقر لردر (تالله لقد ارسلنا الى امم من قبلك فزين لهم الشيطان اعمالهم فهو وليهم اليوم ولهم عذاب اليم) تالله سندن مقدم اولان امتلره بز (استيصال) پيغمبرلر كوندردك شيطان انلرك عملرينى تزيين ايدوب پيغمبرلرينى تكذيب ايتديلر اشته اول شيطان بوكون سنك زمانك كافرلرينك دوستى اولوب انلر كبى سنى تكذيب ايدرلر يارين انلر ايچون دردناك والمى عذاب واردر (وما انزلنا

منسوخه در (وربك اعلم بمن فى السموات والارض) ربك جل شانه سموات وارضده اولان مخلوقاته واحوالرينه اعلمدر نبوت وولايتنه ديلديكن اختيار ايدر اشبو قريشك استبعادنى ردد ركه ابو طالبك يتيمى پيغمبر اولهوا صحاب جوعا كا اصحاب اوله (ولقد فضلنا بعض النبيين على بعض) انبيانك بعضنى بعضى اوزره فضائل نفسانيه ايله وعلائق جسمانيه دن تبرى ايله تفضيل ايتدك يوخسه اتباع واموال كثرتيله دكل حتى داود عليه السلامى اكا كتابدن وحى اولنانله تشريف ايتدى يوخسه اكا ويريلان ملك ايله دكل اول اجلدن دينلديكه (وآتينا داود زبورا) وداوده بززبورى ويردك كه اول بر كتابدر كه الله تعالى انى داود عليه السلامه تعليم ايتدى يوزالتى سوره ايدى جميى دعاو تحميد وتمجيد وثنا ايدى يوخسه انده حلال وحرام وفرائض وحدود ويوغيدى (قل ادعوا الذين زعمتم من دونه فلا يملكون كشف الضر عنكم ولا تحويلا) يا محمد مشركينه ديكل كه الله تعاليدن غيرى آلهه زعم ايتدكلريكزى چاغرك كه سزه اصابت ايدن قحط وجوعى سزدن كيدره لر ايمدى بيلك كه اول آلهه كز سزدن نه ضررى كيدر مكه ونه آنى غيرى تحويل ايتمكه قادر اولور (اولئك الذين يدعون يبتغون الى ربهم الوسيلة) اول آلهه كه مشركون انلره دعا وعبادت ايدرلر وانكله رب تعالى يه قربت طلب ايدرلر ❁ دينلديكه وسيله بردرجهٔ عليا درانى طلبده الله تعالى يه تضرع ايدرلر وياخود وسيله كشى يى الله تعالى يه تقريب ايدر هرشيئدر (ايهم اقرب) نظر ايدرلركه انلرك قنغيسى الله تعالى يه اقربدركه انى وسيله ايدينه لر وياخود انلرك قنغيسى اقربدركه عمل صالحله الله تعالى يه ورسولنه وسيله طلب ايده (ويرجون رحمته ويخافون عذابه) سائر عبادى كبى الله تعالينك رحمتن رجاء وعذابندن خوف ايدرلر اويله اولسه سزانلرى نيجه آلهه زعم ايدرسز (ان عذاب ربك كان محذورا) ربك جل شانه نك عذابى محذور اولدى حقيقدركه هراحدحتى رسل وملائكه دخى حذر ايده لر ❁ ابن مسعود ايدر اشبو آيت عربدن برطائفه شانيده نازل اولوبدركه انلر جندن برقومه عبادت ايدرلردى اول جنيلر اسلامه كلوب انلرك اسلامنى اول انلره عبادت ايدن انسيلر بيلميوب كا كان انلرك عبادتن تمسك ايتديلر حق تعالى اول عبادت ايدنلرى تعييرا يچون بو آيتى انزال ايتدى (وان من قرية الانحن مهلكوها قبل يوم القيامة اومعذبوها عذابا شديدا كان ذلك فى الكتاب مسطورا) بر قريه كه بزانى تخريب ويااهلنى موت ويااستيصالله يوم قيامتدن اول هلاك ايده وزويا كفروعصيان ايتدكلرنده قتل وانواع بليه ايله تعذيب ايده وز ❁ دينلديكه مؤمنلر ايسه لر اماته ايله هلاك كافرلرايسه لر انواع عذابله تعذيب ايتمز لوح محفوظده مسطور اولدى (ومامنعنا ان نرسل بالآيات الاان كذب بها الاولون) قريشك اقتراح ايتديكى آياتى ارسالدن بزى صرف ايتمدى الااولينك تكذيبى كه طبعده بونلرانلرك امثاليدر اكر ارسال ايتسيدك انلرك كبى تكذيب ايدرلردى اويله اولسه سنتز مقتضاسنجه استيصاله مستحق اولورلردى والحال بز قضا ايتمشزدركه بوامته

علیك الكتاب الا لتبین لهم الذی اختلفوا فیه وهدی ورحمة لقوم یؤمنون) یا محمد بزسكا قرآنی انجق امر توحید واحوال معاده اختلاف ایدنلره بیان ایتمك ایچون انزال ایتدك انی تصدیق واكا ایمان ایدن قوم ایچون اول قرآن هدایت ورحمتدر ❁ (والله انزل من السماء ماء فاحیا به الارض بعد موتها ان فی ذلك لایة لقوم یسمعون) الله تعالی كوكدن یغمور انزالیله یرقوریمشیكن دیرلدوب نبات بتوردی انصاف قولاغیله ایشیدوب فكر ایدن قوم ایچون بوندە آشكار علامتلر وعبرتلر واردر (وان لكم فی الانعام لعبرة نسقیكم مما فی بطونه من بین فرث ودم لبنا خالصا سائغا للشاربین) وسزكچون انعامده ❁ یعنی دوه وبقر وغنم حیوانلرندە ❁ عبرت واردر یعنی جهلدن علمه عبور واردركه سزه انلرك قارنندە خون وسركین یینندە اولان سوددن ایچور یرز اویله سودكه لون دم ورایحهٔ فرثدن عاری خالص ایچنلرك بوغازندن راحت كچر (ومن ثمرات النخیل والاعناب تتخذون منه سكرا ورزقا حسنا ان فی ذلك لایة لقوم یعقلون) وخرماواوزم آغاجلرینك میوه سندن دخی سزتازه سندن سركه وشیره وانلری قوریدوب رزق حسن اخذ ایدرسز وبوندە عقللرینی قدرة الله صرف وتأمل ایدن قوم ایچون دلیل واردر (واوحی ربك الی النحل ان اتخذی من الجبال بیوتا ومن الشجر ومما یعرشون) ربك جل ذكره بال آریلرینه طاغلرده و اغاچلرده وناسك سزكچون یاپدقلری مكانلرده اولمز اتخاذ ایدك دیو الهام ایلدی (ثم كلی من كل الثمرات فاسلكی سبل ربك ذللا یخرج من بطونها شراب مختلف

استیصال ایتمیه وزیرا انلردن نیچه لرایمانه كلوروبامؤمن اولادلری اولور ❁ بعده امم سابقه دن شول اقتراح ایتدكاری آیاتی تكذیبله هلاك اولنلرك بعضی ذكر ایدوب دیدیكه (وآتینا ثمود الناقة مبصرة فظلموا بها) بزثمود قومنه سؤاللریله ناقه یی ویردك اول ناقه بینهٔ ذات ابصار اولدیغی حالده ویاانلرك كندیلرین ذوی بصائر قیلدك اویله اولسه اكا كافر اولدیلر ویاناقه یی عقرلری سببیله نفسلرینه ظلم ایتدیلر (وما نرسل بالآیات الا تخویفا) بزرسوللریمزه آیات مقترحه ایله ارسالمز دكل الاعذاب مستأصلدن تخویف ایچوندر خوف ایتمزلرسه اول انلره نزول ایدر ❁ ویاخود آیات غیرمقترحه ایله معجزات كبی وآیات قرآن كبی ایله ارسالمز دكل الاعذاب آخرتله تخویف ایچوندركه ایمانه كلمزلرسه آخرتده اول انلره ایرر (واذقلنا لك ان ربك احاط بالناس) ذكرایت شول وقتی كه بزسكا وحی ایتدك ربك جل شانه علم وقدرتیله ناسی یعنی قریشی احاطه ایدوبدر انلرانك قبضهٔ قدرتنده در ایمدی انلردن خوف ایتمكل تبلیغ رسالتدن امر اولندیغك شیئ امضاء ایلكل (وماجعلنا الرؤیا التی اریناك الا فتنة للناس) لیلهٔ معراجده یامحمد سكا كوستردیكمز رؤیایی جمیع خلقه ویاقریشه فتنه قیلدقكه انلرك كیمی انی تصدیق وكیمی تكذیب ایتدی اكثرون دیدیلركه انكله مراد پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمك لیلهٔ معراجده كوردیكی عجایب وآیاتدركه انی كوزیله كوردی ❁ وبرقوم دیدیلركه انكله مراد پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمك عام حدیبیه ده كوردیكی رؤیادركه كندویی واصحابنی مكه یه دخول ایدركوروب اجل حلولندن اول مكه یه عجله ایله كتدی ❁ مشركون ایسه انی اندن صد ایدوب كیرومدینه یه رجوع ایتدی ایمدی اول ییلده اكا كیررین دیوخبر ویردیكندن صكره كیرمدین مدینه یه رجوعی بعض ناسه فتنه اولدی بلكه عام قابلده داخل اولوب حقنده ❁ لقد صدق الله رسوله الرؤیا ❁ آیتی نازل اولدی (والشجرة الملعونة فی القرآن) سورهٔ صافاتده ذكراولنان شجرهٔ زقوم نام شجره یی دخی فتنه قیلدقكه انی اكل ایدیجیلر لعنت اولنمشلردر ❁ وشجرهٔ ملعونه نك فتنه اولمسی شول وجهدندركه مشركون انی ایشیدیجك دیدیلركه محمد زعم ایدركیم جحیم حجاره یی احراق ایده بوندنصكره اول شجره جحیمده بتر دیوخبروبرر والحال بیلزلرمیكه سمندلك وبرنی ناردن ونعامه یی بلع ایتدیكی جرك اذاسندن حمایته قادر اولان رب تعالی قادر درکه نارده برشجره خلق ایده كیم انی نار احراق ایتمیه (ونخوفهم فما یزیدهم الا طغیانا كبیرا) بزانلری انواع تخویفله تخویف ایدرز حالبوكه بزم تخویفمز انلرك عتوی وحددن تجاوزلرینی آرتورر (واذقلنا للملائكة اسجدوا لآدم فسجدوا الا ابلیس قال ءاسجد لمن خلقت طینا) ذكرایت شول وقتی كه بزملائكه یه آدمه سجده ایدك دیوامر ایدوب ابلیسدن غیریسی اكا سجده ایتدیلر اول اكا سجودی انكار ایدوب دیدیكه بن اكا سجودمی ایدرینكه انی سن طینندن خلق ایدوبسن ❁ ابن عباس رضی الله عنهما ایدر الله تعالی ابلیسی ارضه كوندردیكه انك

الوانه فيه شفاء للناس ان فى ذلك لاية لقوم يتفكرون) بعده اشتها ايتديككز هرميوه وچچكلردن اكل ايدك وربكز تعالينك عسل عملنده الهام ايتديكى طريقه انقياد اوزره كيدك اول آريلرك قارنندن سنه‌لرك يافصولك ياخود كسج واورته وقوجه ياشليلرك حالنه كوره بياض وصارى وقرمزى وسياه لونلرى مختلف عسل

عذب وملحندن بركفه تراب الدى ❁ اولكه انك عذبندن خلق اولنوبدر اول سعيد در اكرچه اول كافر وكافره دن وجوده كلورسه ده واولكه انك ملحندن خلق اولنوبدر اول شقيدر اكرچه اول مؤمن ومؤمنه دن وجوده كلورسه ده (قال أرأيتك هذا الذى كرمت على لئن اخرتن الى يوم القيامة لاحتكن ذريته الاقليلا) ابليس ديديكه يارب بكا خبرويرشوندنكه اوزريمه آنى تكريم ايدوب اكا سجوده بكا امر ايدرسن نيچون انى بنم اوزريمه تكريم ايتدك اكربنى يوم قيامته دكين تأخير ايدرسك انك ذريتنى اغوا ايله استيصال ايدم الاانلردن ازكسه‌لرى دكل كه انلرك شكيمه‌لرينه مقاومته قادر اولمزينكه انلر عصمتكله مستثنالردر (قال اذهب فمن تبعك منهم فان جهنم جزاؤكم جزاء موفورا) الله تعالى ابليسه ديديكه وارقصد ايتديككى ايت انلردن اولكه سكا اطاعت ايدر جهنم سنك وانلرك وافر مكمل جزا كزدر (واستفزز من استطعت منهم بصوتك) انلردن استطاعتك اولديغنى فساده دعوتله استخفاف واستزلال واستجهال ايت ❁ ابن عباس رضى الله تعالى عنهما ايدر هركسه كه ناسى معصيته دعوت ايدر اول ابليسك جنديدر (واجلب عليهم بخيلك ورجلك) ركبان ومشاتكله انلره صيحه ايت ❁ دينلديكه ابليسك جن وانسدن ركبان ومشاتى واردركه اول هركسه درك معصيتده قتال ايده يعنى سكا متابعت ايدنلرك اوزره مكايد وحيلكى جمع ايت وركبان ومشاتكى انلرك اوزره حث ايت (وشاركهم فى الاموال والاولاد) وانلره اموال واولادلرنده مشاركت ايت اماانك مالده مشاركتى اولدركه حرامدن حاصل اوله ويا حرامه انفاق اولنه ❁ دينلديكه اول مشركونك انعامدن حرام ايتدكلرى بحيره وسائبه ووصيله وحامدر ودخى اولكه انى آلهه‌لريچون ذبح ايده‌لر ويا حين ذبحده بسمله يى عمدا ترك ايده‌لر واماانك اولاددده مشاركتى اولدركه زنادن حاصل اوله ويا اولكه ديرى ايكن دفن ايديله ويا كفره اولادندن يهودى ونصرانى ومجوسى ايده‌لرويا اول اولادكه تسميه‌سز جماعدن حاصل اوله ❁ آثاردهكلديكه وقتاكه ابليس جنتدن يره سورلدى ديديكه يارب بنى آدم اجليچون جنتدن چيقاردك ايمدى بنى انك وذريتنك اوزره تسليط ايت بيورلديكه مسلط اولغل ديديكه يارب زياده ايت بيورلديكه انلردن استطاعتك اولديغنجه فساده دعوتكله استخفاف ايت وركبان ومشاتكله انلره صيحه ايت وانلره اموال واولادلرنده مشاركت ايت ❁ آدم عليه السلام ديديكه يارب بنم وذريتم اوزره ابليسى تسليط ايتدك بن ايسه اكا مقاومت ايده مزين الاسنك عون ونصرتكله بيورلديكه هرولدكه سندن وذريتكدن وجوده كلور الاانك حفظنه ملائكه‌ى مؤكل قيلورين وحسناتكزى اون مثليله وسيئاتكزى برمثليله جزا الندررين وروحلريكز جسدده اولدقجه توبه كزى قبول ايدرم خبرده كلديكه ابليس ديديكه يارب پيغمبرلرو كتابلركوندردك وناسه طعام وشراب ومسكن ومجلس ويردك وصيد ايچون حبائل ودعوت ايچون اذان بيلدردك بونلرك مقابله سنده بكا نه تعيين ايتدك بيورلديكه سنك رسولك كاهنلردر وكتابلرك اشعاردر وطعامك ذكر الله سز

چيقار كه انده ناس ايچون شفا واردر بونلرك ❁ پادشاهلرى اولان يعسوبه اطاعتلرينى ومسدس منتظم خانه پايه‌لرينى ❁ وهر نظاملرينى تفكر وتدبر ايدن قوم ايچون قادر وحكيمدن الهام ايدوكنه علامت عجبه واردر (والله خلقكم ثم يتوفيكم ومنكم من يرد الى ارزل العمر لكيلا يعلم بعد علم شيئا ان الله عليم قدير) الله تعالى سزى خلق ايتدى صكره وفات ايتديرر وسزدن بعضكز ارزل عمره رد اولنورسكز ❁ كه اول يتمش يش ياشكسان ياطقسان ياشنه وار مقدر تابر شيئى بيلورکن بيلمز اولوبه زيرا اول برحالتدركه نسيانده طفل كبيدر وبعضلر ديمشدركه بوندن مراد كفاردر يوخسه مؤمنلرده عمرى اوزادقجه عقل وكرامتى زياده اولور تحقيق الله عظيم الشان عمرلرك مقدارنى بيلور كنجى اماته واختيارى ابقايه قادردر (والله فضل بعضكم على بعض فى الرزق فما الذين فضلوا برادى رزقهم على ماملكت ايمانهم (يتيلندر) فهم فيه سواء افبنعمة الله يجحدون) الله تعالى رزقده بعضكزى بعضكز اوزره تفضيل ايتدى شونلركه مملوكلرينه رزق وبرمكله تفضيل اولنديلر اول مالك ومملوك بنم رزقمده مساويدر ❁ انلرك اول عبيدلرينه ويردكلرى رزق اول

عبيدلرك كندو رزقلريدر كه الله تعالى اول رزق اول مملوكاره قدير ايتمشيدى كه مالكلرى يديله ويردردى ❁ ايانلر الله تعالينك نعمتى انكار مى ايدرلر كه انكچون شريك اتخاذ ايدوب كفران نعم اولورلر (والله جعل لكم من انفسكم ازواجا وجعل لكم من ازواجكم بنين وحفدة ورزقكم من الطيبات افبالباطل يؤمنون وبنعمت الله هم يكفرون) الله تعالى سزكچون جنسكزدن زوجه لر قيلديكه انلرله موانست ايده سز واول زوجه لريكزدن اولاد وطورون وداماد واوكى اولادقيلدى وطيب وحلالدن رزق ويردى ايا اول مشركلر اصنام باطلى تصديق ايدوب الله تعالينك نعمتى اولان توحيد واسلامه كافر مى اولورلر (ويعبدون من دون الله مالا يملك لهم رزقا من السموات والارض شيئا ولا يستطيعون) فلا تضربوا لله الامثال ان الله يعلم وانتم لا تعلمون) مشركلر الله تعالىدن غيرى برشيئه عبادت ايدرلركه انلرايچون كوكدن يغمور انزالى ويردن نبات اخراجيله رزق ويرمكه مالك وهيچ ضرر ونفعه قادر دكللردر امدى شريكلر كزى الله تعالى يه مثال قيلميك الله تعالى سزك قول فساديكزى بيلور وحال بوكه سزانى بيلمز سكزا كر بيليديكز بوشركه جسارت ايتمزديكز (ضرب الله مثلا عبدا مملوكا لا يقدر على شئ ومن رزقناه منا رزقا حسنا فهو ينفق منه سرا وجهرا هل يستون الحمد لله بل اكثرهم لا يعلمون) الله تعالى مثل ضرب ايتديكه برشيئه قادر اولميان عبد مملوك ايله بزدن اكا رزق حسن ويريلوب اولدخى كزلو واشكار اول مالى انفاق ايدن صاحب اقتدار مساوى اولورمى حمدك

يتيلندر وشرابك هرمسكردر ومسكنك حاملردر ومجلسك چارشولردر وطوزاقلرك نسادر واذانك چالغولردر (وعدهم) وانلره مواعد باطله ايت آلهه لرينك شفاعتى كبى وآباءلرينك كرامتنه اتكال كبى وطول امله توبه يى تأخير كبى (ومايعدهم الشيطان الا غرورا) حالبوكه شيطان انلره غرورى وعدايدر يعنى خطابى صواب صورتنده كوسترراكر دينورسه كه الله تعالى فحشائله امر ايتمزايكن اكا نيچه جائز اولوركه ابليسى اشياء مذكوره ايله عبادى اغوايه تسليط ايده دينوركه اشبوامر اندن تهديد طريقى اوزره در عصاته ❁ اعملوا ماشئتم ❁ ديو تهديد اولنمسى كبى (ان عبادى ليس لك عليهم سلطانا) بنم عباد مختصم اوزره سنك قدرتك يوقدركه انلرى اغوا ايده سن (وكفى بربك وكيلا) ربك جل شانه حافظ يتر هركسه يه كه اكا توكل ايدر (ربكم الذى يزجى لكم الفلك فى البحر لتبتغوا من فضله) ربكز جل شانه سزكچون بحرده سفينه يى يورتيدركه انك رزقندن ربح وانواع امتعه طلب ايده سز (انه كان بكم رحيما) اول الله تعالى سزه رحيم اولدى شول حيثيتدنكه احتياج اولديغكز شيئ سزه تهيئه واسبابندن عسير اولان شيئ تيسير ايتدى (واذا مسكم الضر فى البحر ضل من تدعون الا اياه) چكان سزه بحرده غرق خوفى ايرسه شول حوادثكزده دعا ايتدكلريكزك جميى خاطريكزدن كيدر الا الله تعالى كتمز بلكه اول حينده شدتكز دفعيچون دعا يه انك غيرى خاطركزه خطور ايتمز (فلما نجيكم الى البر اعرضتم) وقتاكه اول سزى غرقدن خلاص ايدوب بره ايركوره توحيددن اعراض وكفران نعمته اتساع ايدرسز (وكان الانسان كفورا) انسان رب تعالينك نعمتلرينه كفور اولدى والحال عاقله لايق اولان اولدركه بر وبحرده رب تعالىدن خوفى مساوى اوله هر حالده انك قدرتى مساوى اولديغى كبى (أفأمنتم ان يخسف بكم جانب البر) خوف غرقدن خلاصله امنده مى اولديكز اول رب تعاليدنكه جانب بردن سزك اولديغكز مكانى يره كچوره حتى كه امنكز سزى اندن اعراضه حمل ايتدى حالبوكه سزى بحرده غرقله اهلاك كه قادر اولان رب تعالى قادر دركه خسفله وياانك غيرى وجهله برده هلاك ايده زيرا انك قدرتنده جوانب وجهات مساويدر (اويرسل عليكم حاصبا) وياخود سمادن اوزريكزه طاش باغدره وبا برريح كوندره كيم اول سزك اوزريكزه حصباء ياغدره (ثم لا تجدوا لكم وكيلا) بوندن صكره سزى اندن حفظ ايدر وكيل بوليه سز زيرا انك فعلنى ردايدر يوقدر (ام امنتم ان يعيدكم فيه تارة اخرى فيرسل عليكم قاصفا من الريح فيغرقكم بما كفرتم ثم لا تجدوا لكم علينا به تبيعا) وكذلك رب تعالىدن امنده مى اولديغكز كه اول سزى بعض دواعى خفيه كيرو بحره كوبى الجاء ايدوب ركوبكزده اوزريكزه ريح قاصف ارسال ايده حتى كه سفينه كزى كسرايدوب اشراك وبا كفرانكز سببيله سزى اغراق ايده بوندن صكره سزى بزدن مطالبه ايدر ويازى سزدن صرف ايدر ثائرونا صر بوليه سز (ولقد كرمنا بنى آدم) بزبنى آدمى بهائم اوزره برنيچه خصاله تفضيل

كليسى الله تعالى يه مخصوصدر بلكه ناسك اكثرى انى بيلمزلر يعنى ذكر اولنان بندهٔ بى اختيار ايله مالدار صاحب اقتدار مساوى اولمديغى صورتده طاش و آغجدن اولان اصنام قادر على الاطلاقه نجه شبيه وشريك اوله بيلور (وضرب الله مثلا رجلين احدهما ابكم لا يقدر على شئ وهو كل على مولیه اينما يوجهه لا يات بخير هل يستوى هو ومن يأمر بالعدل وهو على صراط مستقيم) الله تعالى ايكى رجلى مثل ضرب ايتديكه انك بريسى مادرزاد دلسز وصاغر اولوب صاحبى اولنه ثقلت وآنى نه ايشنه كوندرسه بر خيرله كلمز كه كتديكى امورندن برخبر آلسون وجواب كتورسون واول رجلك بريسى عدالله امر ايدر متكلم ومستمع مجامع فضائلى مشتمل رشد وفهم صاحبى وسيرتى طريق مستقيم اوزره اوله بو ايكى رجل مساوى اولورمى ❁ بودخى اصنام بى اعتبار ايله حضرت پرور دكارك مساواتنه مثلدر ❁ دينلديكه بو مؤمن ايله كافره مثلدركه ابكمله مراد ابى بن خلفدر وعدالله امر ايدنله مراد حمزه بن عبدالمطلبدر رضى الله عنه ياخود كافر سيد بن ابى العيص ومؤمن عثمان بن عفان رضى الله عنه در (ولله غيب السموات والارض وما امر الساعة الا كلمح البصر او هو اقرب ان الله على كل شئ قدير) سموات وارض غيبنك علمى الله تعالى يه مخصوصدر على الخصوص (عن) قيامتكه علمى سموات وارض اهلندن غائبدر امر قيامت سرعت وسهولتده عندالله كوزك حركتى مقدار بلكه دخى اقرب واسرعدر تحقيق الله عظيم الشان بعث وحشر واحياى خلايقدن هر شيئه قادردر (و الله اخرجكم من بطون امهاتكم

ابتدائكه اول حسن صورت ومزاج اعدل واعتدال قامت وتميز بالعقلدر وافهام بالنطق والاشارة واللحظدر واسباب معاش ومعاده هديدر ووجدارضده اولان اشيايه تسلطدر وانواع صناعاته تمكندر واسباب ومسببات علويه وسفليه نك منافعلهانلره عود تيدر ودخى بونلرك غيريدركه افرادى احصا اولنور دكلدر جمله دن برى بودركه هر حيوان طعامى اغزيله آلور الاكه انسان اليله آلوب تناول ايدر (وحملناهم فى البر والبحر) وانلرى برده دوابله وبحرده سفائنله طاشيرز تاكه انلره مشقت ايرميه (ورزقناهم من الطيبات) وبزانلره طعام وشرابك مستلذاتندن ويررز انك كيمى كندى فعللريله وكيمى غيرك فعليله حاصل اولور (وفضلناهم على كثير ممن خلقنا تفضيلا) وبزانلرى خلق ايتدكلريمزك كثيرى اوزره تفضيل ايتدك ظاهر آيت دليلدركه بنى آدم كثير خلق اوزره تفضيل اولنمش اوله بوخسه كل اوزره دكل برقوم ديديلركه ملائكه دن غيرى جميع خلق اوزره تفضيل اولنمشدر ❁ كلى ايدر خلقك كليسى اوزره تفضيل اولنمشدر الا ملائكه دن برطائفه اوزره دكل كه اول جبرائيل وميكائيل واسرافيل وملك الموت وانلرك اشباهيدر وملائكه نك بشر اوزره تفضيلنده اختلاف اولندى جابر رضى الله تعالى عنهدن مرويدر حديث مرفوعده ايدر حق جل وعلا آدم وذريتن خلق ايديجك ملائكه ديديلركه يارب انلرى اكل وشرب وقربان ايدر خلق ايتدك انلره دنيايى بزه آخرتى ويركل الله تعالى جل شانه ديديكه شول يدمله خلق ايدوب روحدن نفخ ايتديكمى شول وجوده كل ديو امر مله وجوده كلن كيمى قيلورم اولى بودركه عوام مؤمنين عوام ملائكه دن افضلدر وخواص مؤمنين خواص ملائكه دن افضلدر دينله شول دليل ايله كيم ❁ ان الذين آمنوا وعملوا لصالحات اولئك هم خير البرية ❁ شونلركه مؤمن اولوب عمل صالح ايشلديلر انلر خلقك خيرليسيدر ديو بيورلدى (يوم ندعوا كل اناس بامامهم) ذكر ايت شول كونيكه بزانده هر امتى امام ايتدكلرى نبيلرى ويادينده مقدملرى وكتابلرى ويادينلرى ويا تقديم ايتدكلرى كتاب اعمالريله چاغرز زيرا انده انساب كسيلور واعمالهنسبتلرى قالور ويا خود انلرى عقائد وافعالرينه تحميل ايدن قوى ايله ويا خود امهاتلريله چاغريلور زيرا انده عيسى عليه السلامه اجلال وحسن وحسين رضى الله تعالى عنهمانك شرفنى اظهار واولاد زنايى افتضاحدن صيانت واردر (فمن اوتى كتابه بيمينه فاولئك يقرؤن كتابهم) ايمدى چاغريلدقلردن اول كمسه كه كتاب اعمالى يمينه وريله انلر كتابلرينى سرور وابتهاجله اوقيدلر (ولا يظلمون فتيلا) اجورلرندن ادنى شيئ نقص اولنميدلر كتابك قرائتى يمينندن ويرلمسنه تعليقده دلالت واردركه كتابى شمالندن ويريلن اول كتابه مطلع اولديغنده خجالت وحيرت انلرى غشى ايدوب لسانلرى قرائتدن محتبس اوله (ومن كان فى هذه اعمى فهو فى الآخرة اعمى) بركمسه كه دنياده اعمى القلب اولوب رشدنى كورميه اول آخرتده دخى اعمى اولوب طريق نجاتى كورمز (واضل سبيلا) وطريقى اخطأ اولور استعدادى زائل وآلتى مفقود اولديغيچون (وان كادوا ليفتنونك

لاتعلمون شيئا وجعل لكم السمع والابصار والافئدة لعلكم تشكرون) الله تعالا سزى انالريكزك قارنندن چيقارديكه برشئ بيلمزديكز وسزه قولاق وكوز وقلب ويرديكه حقى ايشيدوب ونعمتلرى كوروب وبونلرى تفكر ايدوب شايدكه شكر ايده‌سز (الم يروا الى الطير ﴿ ٣٣٥ ﴾ مسخرات فى جو السماء مايمسكهن الا الله ان فى ذلك لايات لقوم يؤمنون)

عن الذى اوحينا اليك لتفترى علينا غيره واذا لاتخذوك خليلا) انلر قريب اولديلركه سكا وحى ايتديكمز قرآندن سنى صرف ايده‌لر تاكه قرآنك غيرى يى بزه اختلاق ايده‌سن والحال انلرك مرادنه اتباع ايتسيدك انلر سنى ولى وصفى اتخاذ ايدوب بنم ولايتمدن خروج وعداوتمه دخول ايدردك ❁ ابن عباس رضى الله تعالى عنهما ايدر ثقيفك وفدى پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلمه قدوم ايدوب ديديلركه سكا متابعت ايدرز اكر اوچ خصلتده بزه اجابت ايدرسك بريسى نمازده ركوع ايتميه‌وز واصناممزى كندى اليمزله قيرميه‌وز وبرسنه لاتله تمتع ايده‌وز اكا عبادت ايتمكسزين ❁ پيغمبرمز صلى الله تعالى عليه وسلم ديديكه شول دينده خير يوقدركه انده ركوع وسجود اولميه واما اصنامكزى كندى اليكزله قرمقدن امتناعكزده مخيرسز واما كه لاته‌سزى تمتيع ايدر دكلم ديديلركه سندن حاجتمز اولدركه بزى عربدن بركسه‌يه روا ايتمديكك خصلتى بزه روا ايتمكله بزى انلر بيننده ممتاز ايده‌سن اكر انلرك كراهتندن امتناع ايدرسك بكا الله تعالى بويله امر ايدوبدر ديكل ❁ پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم سكوت ايدوب جواب ويرمدى انك سكوتى اجابت ايده‌ديو انلره طمع ويريجك اشبو ايت نازل اولدى (ولولا ان ثبتناك لقد كدت تركن اليهم شيئا قليلا) اكر سنى عصمتمزله حق اوزره تثبيت ايتمسيدك قريب اولوردك كه انلرك مرادنه اتباعه ميل ايديدك (اذا لاذقناك ضعف الحيوة وضعف الممات) اكر سن انى ايتسك دنياده وآخرتده سكا عذابى مضاعف قيلوردق (ثم لاتجد لك علينا نصيرا) بوندنصكره سندن بزم عذابمزى منع ايدر ناصر بولميدك (وان كادوا ليستفزونك من الارض ليخرجوك منها واذا لايلبثون خلافك الا قليلا) اكر اهل مكه سكا معاداتله سنى ازعاج ايدرلرسه كه سنى مكه‌دن چيقاره‌لر اكر سنى اندن چيقارسه‌لر سندنصكره انده بقالرى آز زمان اولور فى الحقيقة انجلين اولديكه هجرتندنصكره بدرده قتل اولنديلر ❁ دينلديكه اشبو آيت يهود حقنده نازل اولوبدركه پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلمك مدينه‌ده مقامنه حسد ايدوب ديديلركه انبيانك مقامى شامدر اكر نبى ايسك انلره لاحق اولغل كه سكا ايمان كتوره‌وز لكن سنى اكا خروجندن منع ايدن رومدن خوفكدركه اويله اولسه انلرك اول سوزى انك قلبنه واقع اولوب مدينه‌دن برمرحله كتدى اول سببدن بو آيت نازل اولوب كيرو مدينه‌يه رجوع ايتدى بعده آز مانده بنو قريظه قتل اولنوب بنو النضير اجلا اولندى (سنة من قد ارسلنا قبلك من رسلنا) الله تعالى سنت ايتدى سندن اول رسوللره كيم امتلرى انلرى تكذيب ايتدكلرنده رسوللرى ارالرنده اولدقجه انلره عذاب ايتميه بلكه ارالرندن چيقديغنده عذاب ايدردى (ولاتجد لسنتنا تحويلا) سن بزم سنتمزه تحويل وتغيير بولمزسن (اقم الصلاة لدلوك الشمس الى غسق الليل) صلاة مفروضه‌يى اقامت ايت شمسك زوالندن كيجه‌نك ظلمتى ظهورنه دكين دينلديكه اشبو آيت مواقيت صلواتى جامعدركه دلوك شمسله مراد ظهر وعصردر وغسق ليلله مراد مغرب وعشادر (وقرآن الفجر) وصلاة صبحى دخى اقامت ايت (ان قرآن

كورمزلرميكه قوشلر سما ايله ارض بيننده اوچمغه مسخرلردر انلر جسدلرينك ثقيللكنه نظرا دوشمك اقتضا ايدركن انجق الله تعالى انلرى سقوطدن امساك ايدر بو قوشلرك طيرانى وهوانك خلقيله انلرك خلاف طبع اول هوا اوزره طورملرى مؤمن اولان قوم ايچون آيات وعبرتلردر (والله جعل لكم من بيوتكم سكنا وجعل لكم من جلود الانعام بيوتا تستخفونها يوم ظعنكم ويوم اقامتكم ومن اصوافها واوبارها واشعارها اثاثا ومتاعا الى حين) الله تعالى سزك طاش وطپراقدن اولان خانه‌لريكزى وقت اقامتكزده سزه مسكن قيلدى وسزكچون انعام حيواناتك دريسندن قبه وچادر كبى خانه‌لر قيلدى كه سفر واقامتكز وقتنده قالديروب كوتورمكزده ونزولده وضعكزده خفيف بولورسكز ودوه‌نك تويندن وقيونك يپاغيسندن وسائرك قيللرندن كيمك ايچون البسه ودوشمه ايچون كيچه وقالى پيدا ايلدى واخذ وعطا ايله صاغ اولديغكزجه انتفاع قيلدى (والله جعل لكم مما خلق ظلالا وجعل لكم من الجبال اكنانا وجعل لكم سرابيل تقيكم الحر وسرابيل تقيكم باسكم كذلك يتم نعمته عليكم لعلكم تسلمون) الله تعالى خلق ايتديكى اغچلر وطاغلر وبنالر وسائردن سزكچون ظلال قيلديكه انده كولكه‌لنه‌سز

الفجر کان مشهودا) زیرا صلاة صبحك شاننده در که انده ملائکهٔ لیل وملائکهٔ نهار حاضر اولور ویاخود انده شواهد قدرت جمع اولور که ظلمت ضیایه ونوم انتباهه تبدل ایدر ویا انده مصلیلرك کثیر جمع اولور (ومن اللیل فتهجد به نافلة لك) کیجه‌نك بعضی نومکده نصکره صلوات‌له قائم اولغل که سکا اول صلوات مفروضه اوزره زائد فریضه ویا فضیله اوله وجوبی سکا مختص اولدیغیچون ❁ روایت اولندیکه اوائل اسلامده صلاة لیل فرض ایدی پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم اوزره ودخی امت اوزره بعده صلوات خمسه امتدن وجوبی نسخ اولوب استحبابی باقی اولدی اما که پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم حقنده وجوبی باقی ایدی عائشه رضی الله تعالی عنها پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمدن روایت ایدردیدیکه اوچ خصلت سزه سنت وبکا فرض در که اول وتر وسواك وقیام لیلدر (عسی ان یبعثك ربك مقاما محمودا) تا که ربك جل شانه یوم قیامتده سنی مقام محموده ایرکوره که اول امته شفاعت مقامیدر که اولون وآخرون انده اکا ثنا ایدر پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر مؤذنی اذان اوقور ایشتدیککزده انك کبی دیوب بعده بکا صلاة ایدك برکسه که بکا برکره صلاة ایده الله تعالی جل شانه اکا اون کره صلاة ایدر بعده بنم ایچون الله تعالیدن وسیله‌یی استکز که اول جنتده برمنزلتدر عباد الله‌دن برعبدك غیری‌یه اول لایق اولمز رجا ایدرینکه اول عبدی بن اولام اولکه بنم ایچون وسیله‌یی استیه بنم انکچون شفاعتم واجب اولور ❁ ابن عمر رضی الله عنهما دن مرویدر که یوم قیامتده کونش قریب اولدیغنده عرق ناسك قولاقلری نصفنه ایریشه اویله اولسه آدم علیه السلام اندن موسی علیه السلام اندن محمد صلی الله تعالی علیه وسلمدن استغاثه ایده‌لر که خلایق بیننده قضا ایچون شفاعت ایده اویله اولسه اول واروب حلقهٔ بابی اخذ ایده حتی که رب تعالی انی مقام محموده بعث ایده کیم اهل جمعك کلیسی اکا ثنا ایده‌لر ❁ مجاهد ایدر انك مقام محموده بعث اولنمسیله مراد الله تعالی انی عرش اوزره اقعاد ایدر عبد الله بن سلام رضی الله تعالی عنه ایدر که اول آنی کرسی اوزره اقعاد ایدر (وقل رب ادخلنی مدخل صدق واخرجنی مخرج صدق) دیکل که یارب بنی قبره ادخال مرضی ایله ادخال ایت وبعث عندنده بنی قبردن کرامته ایریلور اخراجله اخراج ایت ❁ دینلدیکه مراد مدینه‌یه ادخال ومکه‌دن اخراجدر ویاخود مکه‌یه اهلی اوزره ظاهرا ادخالیدر وینه مکه‌دن مشرکیندن آمنا اخراجیدر ویاخود انی غاره ادخالیدر وغاردن سالما اخراجیدر ویاخود بنی ارسال ایتدیکك نبوت امرنده مدخل صدق اولان جنته ادخال ایت وبنی دنیاده نبوت حقندن اوزریمه واجب اولان شیئ ادا ایتدیکم حالده مخرج صدقه اخراج ایت ویاخود بنی اطاعتکه ادخال ومناهیدن اخراج ایت ویاخود بنی هرنه شیئه که ادخال ایدرسك صدقله ادخال ایت واندن صدقله اخراج ایت یعنی بروجهله دخول ایدوب وجه آخرله خروج ایدنلردن ایتمکل زیرا که ذوالوجهین اولان کشی عندالله امین اولمز (واجعل لی من لدنك سلطانا نصیرا) وبکا سنك عندکدن حجت قیلغل که بکا مخالفت ایدن اوزره اول بکا نصرت اوله ویاخود ملك قوی

اکرانلر اسلامدن اعراض‌له حق قبول ایتمزلرسه اندن سکا زیان یوقدر سکا لازم اولان انجق تبلیغدر که ایتدك (یعرفون نعمت الله ثم ینکرونها واکثرهم الکافرون) مشرکلر الله تعالینك بوعد اولنان نعمتلرینی بیلورلر لکن صکره انك غیریه عبادتله انکار ایدرلر انلرك مجانین وصبیاندن غیری جمله‌سی کافرلردر (ویوم نبعث من کل امة شهیدا ثم لا یؤذن للذین کفروا ولاهم یستعتبون) قیامت کونیده هرامتدن پیغمبرلرنی شاهد کتورورز که مؤمنلرینك ایمانه وکافرلرینك کفرینه شهادت ایده‌لر صکره کافرلرایچون عذره اذن ویرلمز وانلره رضاء اللهی طلب تکلیف اولنمز زیرا اخرت دار تکلیف دکلدر یعنی انلرك توبه ایده‌لم دنیایه رد اولنه‌لم نیازلری قبول اولنمز (واذا راء الذین ظلموا العذاب فلا یخفف عنهم ولاهم ینظرون) قیامتده کافرلر جهنم عذابنی کوردکده مالکدن عذابك تخفیفنی رجا ایدرلر انلردن عذاب تخفیف اولنمز و آن واحد (قیلغل که) مهلت دخی ویرلمز (واذا راء الذین اشرکوا شرکاءهم قالوا ربنا هؤلاء شرکاؤنا الذین کنا ندعوا من دونك فالقوا الیهم القول انکم لکاذبون) قچان مشرکلر قیامتده دنیاده شریك طوتدقلری اصنام وسائرینی کوردکده یاربنا بونلر سندن

غیری بزم شریك اتخاذ ایدوب عبادت ایتدکلرمزدر دیه‌لر ❁ گویا عذابلرینك بر مقدارینی انلره تحمیل استرلر انلرك طایدقلری اوثان وسائرنه ایسه انلره ❁ بزسزی بزه عبادت ایدك دیو دعوت ایتمدك سز کندو هوا کزه تبعیتله طاپدیکز سزکاذبلرسکز ❁ دیو جواب ویرملر ❁ (والقوا الی الله یومئذ السلم وضل عنهم ما کانوا یفترون) وانلر

قیلغل که انکله اسلام کفر اوزره منصور اوله اویله اولسه الله تعالی اکا اجابت ایدوب وعد ایتدیکه فارس وروم وغیریدن ملکی نزع ایدوب اکا ویره تکیم اکا ❁ لیظهره علی الدین کله ❁ ودخی ❁ لیستخلفنهم فی الارض ولیمکنن لهم دینهم الذی ارتضی لهم ولیبدلنهم من بعد خوفهم امنا ❁ وبونلرامثالی آیتلر اکادلالت ایدر (وقل جاء الحق وزهق الباطل) دیکل که اسلام کلوب شرك کیتدی ویاعبادة الله کلوب عبادة اصنام کیتدی (ان الباطل) کان زهوقا) زیرا که باطل ذاهب ومضمحل وغیر ثابت اولدی ❁ ابن مسعود رضی الله تعالی عنه ایدر پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم مکه یه یوم فتحده داخل اولدی حالبوکه بیت شریفك حولنده اوچیوز التمش صنم وار ایدی النده کی محصره ایله انلری برر برر طعن ایدوب بیقار وبوآیتی سویلردی حتی که اول اصنامك جیمعن یوزلری اوزره بیقدی مکر خزاعه نك صفردن برصنملری کعبه فوقنده ایدی ❁ علی رضی الله تعالی عنهدامر ایدوب دیدیکه انی اندن اشاغه آتغل نعم دیوب انی فوقندن آتدی صینوب بتدی (وننزل من القرآن ماهو شفاء ورحمة للمؤمنین) بزقرآندن انی تنزیل ایتدك که انك کلیسی مؤمنلرك دینلرینی تقویم ونفسلرینی اصلاحده دواء شافی منزلتنده در انکله مختلف فیه متبین ومشکل متضح اولور وحیرتدن قورتلینور وقلوبدن جهل کیدریلور ویاخود انکله امراض جسمیه یه درمان ایدیلور فاتحه وآیات شفاء کبی ❁ قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم من لم یستشف بالقرآن فلا شفاه الله ❁ پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر برکسه که قرآنله استشفا اعتقادین ایتمیه الله تعالی اکا شفا ویرمیه ودخی قرآن مومنلره رحمتدرکه انکله ایمانلری زیاده اولور (ولا یزید الظالمین الا خسارا) وقرآن کافرلرك کفر وتکذیبلری سببیله خسارتن ارتورر زیرا هرآیت نازل اولدیغنجه انلرك تکذیبی متجدد اولوب خسارتلری متعدد اولور قتاده ایدرهرکسه که قرآنه مجالست ایدر اندن یازیاده ویانقصانله کیدر (واذا انعمنا علی الانسان اعرض ونای بجانبه) قچان انسانه بزصحت وسعتله انعام ایتسه وز الله تعالی یی ذکردن واکا تضرع والتجادن اعراض ایدرکا نه اول اندن مستغنیدر وجانبیله حقدن تباعد ودعا ایله اکا تقربی ترك ایدر وتعظیم وتکبر ایدوب اکا التفات ایتمز اولور (واذا مسه الشر کان یؤسا) وقچان اکا شدت وضرر ایریشسه الله تعالینك روحندن مأیوس اولور ❁ دینلدیکه یعنی اول شدت وضرری حالنده الله تعالی یه تضرع ودعا ایدر قیجانکه اجابت تأخر ایتسه اکا یأس ایرر لکن مؤمنه لایق دکلدرکه اجابتدن مأیوس اوله تأخری ایله دعایی ترك ایده (قل کل یعمل علی شاکلته) دیکل که هرکسه هدی وضلالتده حالنه مشاکل طریقت اوزره عمل ایدر (فربکم اعلم بمن هو اهدی سبیلا) ربکز جل شانه اعلمدرکه اکا طریق واضحدر یعنی مهتدی وضالی بیلور هربرینه عملنه مشاکل وجهله جزاء قیلور (ویسئلونك عن الروح قل الروح من امر ربی) یامحمد سکا شول روحدن سؤال ایدرلرکه انکله انسانك بدنی حیات بولور دیکل که روح ربم جل شانه نك ابداعیاتندندرکه ماده وتولد سز

اولکونده کناهلرینه اعترافله الله تعالینك حکمنه اطاعت ایدوب اسلام طلب ایده‌لر فائده ایتیوب بزه دستکیر اولور دیو کذب وافتراده اولدقلری بتلری دخی باطل وانلردن زائل اولور (الذین کفروا وصدوا عن سبیل الله زدناهم عذابا فوق العذاب بما کانوا یفسدون) شو نلرکه کافر اولوب ناسی راه خدا اولان اسلامدن منع ایتدیلر بز انلرك کفرلری عذابی اوزرینه منعلری عذابی دخی زیاده ایده‌رز که دنیاده ناسی ایماندن منعله فساد ایدرلردی (ویوم نبعث فی کل امة شهیدا علیهم من انفسهم وجئنا بك شهیدا علی هؤلاء ونزلنا علیك الکتاب تبیانا لکل شیء وهدی ورحمة وبشری للمسلمین) قیامتده هرامته کندولردن اولان پیغمبرلرینی شاهد بعث ایده‌رز وسنی دخی امتك اوزرینه شاهد کتوررز وسکا هر امور دینیه نی تفصیل اوزره بیان ایدر قرآنی (تبیان) (ثانی) (٤٣) کوندردك که اول جمیع ناسه هدایت ورحمت وخاصة مسلمانلره مژدهٔ جنتدر (ان الله یأمر بالعدل والاحسان وایتاء ذی القربی وینهی عن الفحشاء والمنکر والبغی یعظکم لعلکم تذکرون) تحقیق الله تعالی هرشیئك وسطی اولان عدالله امر ایدر ❁ مثلا اعتقاددده توحید ایله تعطیل وتشریك بینی وکسبده جبرله

قدر بنی و اعطاده بخل ایله اسراف بینی وامثالی کبی ❁ واحسانله امر ایدر ❁ که پیغمبر علیه السلامك ❁ الله تعالی یه عبادت ایدك که انی کورر کبی سن آنی کورمزسك اول سنی کورر ❁ قول شریفی کبی که اول عبادت احساندر ❁ واقربادن محتاج اولنلره مال ویرمکله امر ایدر و ❁ قوت شهویه یه متابعتله زنا ﴿ ۳۳۸ ﴾ وسائر کبی ❁ عملی قبیحدن نهی ایدر و ❁ دخی قوت غضبیه ایله قتل نفس وغصب اموال وسائر کبی ❁ ندامت وانکاری موجب فعللردن نهی ایدر وصفت شیطانیت اولان تکبر وتجبرله ناسه استعلادن نهی ایدر الله تعالی سزه امر ونهیله خیر وشری بیان ضمننده وعظ ایدر شاید تفکر ایدوب متعظ اولهسز (واوفوا بعهد الله اذا عاهدتم ولا تنقضوا الایمان بعد توکیدها وقد جعلتم الله علیکم کفیلا ان الله یعلم ما تفعلون) عهد ایتدیککز زمان الله تعالینك عهدینه وفا ایدك ویمینلریکزی تأکیددن صکره اول یمینی بوزمیك حال بوکه الله تعالی بی یمینلریکز اوزره شاهد قیلدیکز الله تعالی یمینکزده وفا ونقضکز افعالن بیلور (ولا تکونوا کالتی نقضت غزلها من بعد قوة انکاثا تتخذون ایمانکم دخلا بینکم ان تکون امة هی اربی من امة انما یبلوکم الله به ولیبین لکم یوم القیمة ما کنتم فیه تختلفون) محکم اکردیکی ایبلکنی تکرار بوزان مرأه کبی اولمیك که مستحکم عهد ایتمشکن یمینلریکزی بینکزده خدعه اتخاذ ایله صورتا (بلنمك) وفا اظهار ایدوب که کفاری عدد ومال جهتیله مسلمانلردن زیاده کوردیککزده عهدیکزه خلل ویرمیز الله تعالی سزی انجق تجربه ایدر که پیغمبر علیه السلامله اولان بیعت وعهده وفا ایدرمیسز یوخسه قریشك کثرت وشوکتله الدانورمیسکز

کن دیمسیله وجوده کلمشدر ویاخود انك علمی الله تعالینك استیثار ایتدیکی اشیادندر ❁ روایت اولندیکه قریش دیدیلر که محمد ارامزده صدق وامانتله منتشیدر هیچ رکره یالانی کذبله اتهام ایتمامشز حالبوکه نبوت دعواسن ایده یورمدینه‌لك یهودنه برکسنه کوندروب انك امرندن انلره سؤال ایدملر انلر اهل کتابدرنبی علاماتن بیلورلر دیدکلریله عمل ایدملر چون قریشك رسوللری یهودك علماسنه واردیلر کدا کاوچ شیئدن سؤال ایدك اکر انك کلیسندن جواب ویرر ویا جواب ویرمزسه بیلك که اول نبی دکلدر واکر ایکیسندن جواب ویررسه یالکز برندن جواب ویرمزسه بیلك که اول نبیدر شول فئه‌دن سؤال ایدك که زمان اولده انلر بتدیلر قصه‌لری نیجه ایدی شول رجلدن سؤال ایدك که اول ارضك شرق وغربنه ایردی نه حالکوکسه ایدی ودخی روحدن سؤال ایدك که ماهیتی ندر چون اول رسوللر پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم کلوب اول اوچ شیئدن سؤال ایتدیلر دیدیکه ایرته سزه جواب ویررم لکن انشاء الله دیمه‌دی اویله اولسه اون ایکی ویا اون بش ویاقرق کون وحی لبث ایتدی ❁ پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم اکا زیاده محزون اولدی بعده جبریل علیه السلام (ولا تقولن لشیء انی فاعل ذلك غدا الا ان یشاء الله) برشیئ ایرته بن بونی ایشلرین دیمکل مکرانی الله تعالینك مشیئته تعلیق ایده‌سن دیو بیورلن آیتله کلدی واول فئه حقنده ❁ ام حسبت ان اصحاب الکهف والرقیم ❁ آیتلری نازل اولدی وارضك شرق وغربنه ایرن رجل حقنده ❁ ویسئلونك عن ذی القرنین ❁ دیو قصه‌سی نازل اولدی وروح حقنده ❁ ویسئلونك عن الروح ❁ آیتی نازل اولدی ❁ دینلدیکه روحله مراد جبریل علیه السلامدر ویاروح برملکدر که انك یمش بیك یوزی وارهر یوزنده یمش بیك لسانی واردر که کلیسیله الله تعالی بی تسبیح ایدر ویاخود روح بنی آدم صورتنده برنوع خلقدر که اللری وایاقلری وباشلری وارنه ملائکه‌دن اناسدرلر طعام یرلر ❁ دینلدیکه الله تعالی عرشدن صکره روحدن اعظم شیئ خلق ایتمیوبدر اکر اول روح دیلسه یدی سموات ویدی ارضی وایچلرنده‌کی مخلوقاتی برلقمه ایدیدی صورت خلقی ملائکه صورتنده‌در وصورت وجهی آدمیین صورتنده در یوم قیامتده عرشك یمینده طورر یمش حجاب عندنده الله تعالی یه خلقك اقربیدر اهل توحید ایچون شفاعت ایدنلرك بریدر اکر انکله ملائکه بیننده نوردن ستر اولمیدی انك نورندن اهل سموات محترق اولیدی ❁ دینلدیکه روحله مراد قرآندر ویاخود عیسی علیه السلامدر که اول روح الله وکلمة الله‌در یوخسه یهود ونصارانك دیدکلری کبی دکلدر (وما اوتیتم من العلم الا قلیلا) الله تعالینك علمی جنبنده علمدن سزه ویرلن قلیلدر که انی حواسکز توسطیله استفاده ایدرسز زیرا عقلك معارف نظریه‌یی اکتسابی ضرور یاتندر که احساس جزئیاتدن مستفاددر اولا جلدن دینلدیکه حسی یتورن علمی یتورر واشیانك اکثرینی ایسه حس ادراك ایتمز ایمدی اشیانك ذاتنی بیلمك حسك احوالندن اولور اویله اولسه روحك ذاتی

قيامتده سزك وفاونقضده اولان اختلافكزى سزه بيان واعمالكزه كوره مجازات ايدر ❁ دينلديكه عربده خرقاء حمقاء
دينور ريطه بنت عمرو نام برمرأه وارايدى اول مرأه جاريه لريله صباحدن اويله يه دك قيلدن ويوكدن ايبلك بوكردى بعد
الظهر اول ايبلرى اخشامه دك ﴿ ٣٣٩ ﴾ چوزديررردى هركون كذلك دائما عملده ونقضده اولمغى عادت ايتمشيدى

بلغمك ممكن دكلدر الاعوارضله كيم اول انى التباسده تميز ايدر اول سببدن بوجوابله اختصار اولندى اول
اجلدن موسى عليه السلام ❁ ومارب العالمين ❁ ديو سؤالك جوابنده انك صفاتنى ذكرله اقتصار
ايتدى ❁ روايت اولنديكه پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم روحدن سؤاللرينه بويله جواب
ويريجك ديديلركه بوخطابله بزمختصلرزديدى بلكه بزوسزانده تعميم اولنمشدر ديديلركه شانك
قاتى عجيبدر برساعتده ديرسنكه ❁ ومن يؤت الحكمة فقداوتى خيرا كثيرا ❁ اولكه اكاحكمت
ويريله اول خير كثير ويرلمشدر وبرساعتده ايسه ❁ وما اوتيتم من العلم الاقليلا ❁ ديرسن اويله
اولسه سورهٔ لقمانده كى ❁ ولو ان مافى الارض من شجرة اقلام ❁ آيتى نازل اولدى والحال
انلرك ديدكلرى سوء فهملرندندر زيرا حكمت انسانيه حق وخيردن قوت بشريه نك وسعى اولان
شيئ ٔ بيلمكدر بلكه معاش ومعادى منتظم اولان شيئ ٔ بيلمكدر اول ايسه الله تعالينك نهايتسز
معلوماتنه اضافتله قليلدر انكله دنيا وآخرتك خيرينه ايريلور ومع هذا اول اكا اضافتله كثيردر
(ولئن شئنا لنذهبن بالذى اوحينا اليك ثم لاتجدلك به علينا وكيلا) اكر ديلسك سكاوحى
ايتديكمز قرآنى مصاحف وصدوردن اذهاب ومحوايدرديك ❁ بعده انى بزدن سنكچون مسطورا
ويامحفوظا استرداده توكل ايدركسه بولميدك (الارحمة من ربك) لكن ربك جل شانه دن رحمت
اولوب انك اذهاب ومحونى ديلدى اويله اولسه تنزيلى منتند نصكره ابقاسى منت اخرى اولور
(ان فضله كان عليك كبيرا) انك سكا فضلى كبيراولدى شول حيثيتله كه سنى رسالتله كوندردى
وسكا قرآنى انزال ايتدى وكيدرميوب حفظيله ابقاايتدى (قل لئن اجتمعت الانس والجن على
ان يأتوا بمثل هذا القرآن لايأتون بمثله ولوكان بعضهم لبعض ظهيرا) ديكل كه اكرانس وجن
بلاغت وحسن نظم وكمال معناده اشبوقرآن مثلنى كتورمكه اجتماع ايتسه لر اكا قادراولميه لردى
اكرانى كتورمكه بعضى بعضنه تظاهرايدر لرسه ده (ولقد صرفنا للناس فى هذا القرآن من كل مثل)
اشبوقرآنده بزناس ايچون هر معنادن تقرير وبيانده زياده ايچون وجوه مختلفه ايله تكرير
ايتدك (فابى اكثر الناس الا كفورا) ناسك اكثرى ايسه قبول وياشكردن امتناع ايدوب انك
يرينه جحود وكفرانى اختيار ايتديلر (وقالوا لن نؤمن لك حتى تفجر لنا من الارض ينبوعا)
وقتاكه مشركينى اعجازقرآنى بيان واكابعض معجزاتى الحاقله الزام ايتدى تعنت واقتراح ايدوب
ديديلركه بزسنى تصديق ايدردكلرز مكركه بزه ارض مكه ده پيكار آقيده سن (اوتكون لك جنة
من نخيل وعنب فتفجر الانهار خلالها تفجيرا) وياخود سنك خرما وازوم بوستانك اولوب
اورطه سندن نهرلر آقيده سن (اوتسقط السماء كازعمت علينا كسفا) وياخود زعم ايتديكك
كبى اوزريمزه سمايى قطعه قطعه دوشوره سن (اوتاتى بالله والملائكة قبيلا) وياخود الله تعالى يى
وملائكه يى ادما ايتديكك شيئك صحتنه شاهد ودركنه ضامن كتوره سن (اويكون لك بيت
من زخرف) وياخود سنكچون التوندن بيت قيله سك (اوترقى فى السماء) وياخود سمانك

بوعهد ونقض اكا تشبيه
اوله (ولوشاء الله لجعلكم
امة واحدة ولكن يضل من
يشاء ويهدى من يشاء
ولتسئلن عما كنتم تعملون)
اكر الله تعالى مرادايديدى
سزك جميعكزى اسلامدن
برامت ابدردى ولكن الله
تعالى ديلديكنى عدليله
مخذول وديلديكنى فضليله
هدايته موفق ايدرودنياده
اشلديككز عملدن البته
محشرده سؤال اولنورسكز
(ولا تتخذوا ايمانكم دخلا
بينكم فتزل قدم بعد ثبوتها
وتذوقوا السوء بما صددتم
عن سبيل الله ولكم عذاب
عظيم) يمينلريكزى بينكزده
مكر وحيله اتخاذ اتميك كه
اسلامده ثبوتندنصكره ايا غكز
قايار وكندو نقض عهديكز
وناسى طريق حقدن ممانعتده
اولديغكز سببيله دنياده
عذاب سوئى دادرسكز
وسزكچون آخرتده دخى
عذاب عظيم واردر (ولا
تشتروا بعهد الله ثمنا قليلا
انما عند الله هو خير لكم ان
كنتم تعلمون) عهد الهى
وبيعت پيغمبر عليه السلامى بهاء قليل ايله تبديل ايتميك بلكه عهديكزه وفايدك انجق اول سزه عند الله خير لودرا كرسزانى
بيلوب فهم ايدنلردن ايسه كز (ماعندكم ينفد وماعند الله باق ولنجزين الذين صبروا اجرهم باحسن ما كانوا يعملون) غرض
دنيويه لردن سزك عندكزده اولنلر فانيدر لكن الله تعالى عندنده اولان خزائن رحمت دائم وباقيدر عهده وفايله فقر ومشقت

تكاليفته واذاء كفاره صبرايدنلرك البته اجر ومكافاتى اعمالرندن احسن وزياده ايده‌رز (من عمل صالحا من ذكر اوانثى وهو مؤمن فلنحينه حيوة طيبة ولنجزينهم اجرهم باحسن ما كانوا يعملون) اركك ونسادن مؤمن اولديغى حالده بر كيمسه عمل صالح ايشلسه ❁ زيرا ايمانسز عمله اعتبار يوقدر ❁ بز ﴿ ٣٤٠ ﴾ اكادنياده مال حلال ياقناعت ياقضايه رضاايله طيب حيات ورزق ويررز واشلدكلرى اعمال صالحه‌نك مجازاتى اندن احسن ويررز (فاذاقرأت القرآن فاستعذ بالله من الشيطان الرجيم) قرآن اوقومق مراد ايتدككده شيطان مطرودك وسوسه سندن الله تعالى يه صغنمق استه ❁ يعنى اعوذبالله من الشيطان الرجيم دى ❁ (انه ليس له سلطان على الذين امنوا وعلى ربهم يتوكلون) الله تعالى يه توكل وآنى پناه ايدن مؤمنلر اوزرينه شيطانك تسلطى يوقدر (انما سلطانه على الذين يتلونه والذين هم به مشركون) انجق انك تسلطى انى دوست ايدينلره انك سبيله الله تعالى يه شرك كتوريجيلر اوزرينه‌در (واذا بدلنا آية مكان آية والله اعلم بما ينزل قالوا انما انت مفتر بل اكثرهم لايعلمون) قجانكه بزبر آيتك حكمنى نسخ وتبديل ايدوب برينه حكم آخر كتوريرز الله تعالى حكم ومصلحت جهتيله نسخ وتغيير وتنزيلنده وقت وحاله كوره قوللرينه اصلح اولنى بيلور كافرلر يامحمدسن ❁ برشئ امرايدوب (اعاده‌يى) صكره برآخرينى بكنور اولكى امرندن نهى ايدوب الله تعالى يه ❁ افترا ايدرسن ديرلر بلكه انلرك اكثرى احكامك حكمتنى بيلمزلر (قل نزله روح القدس من ربك بالحق ليثبت الذين امنوا وهدى وبشرى للمسلمين) انلره ديكه قرانى جبريل عليه

معارجنه صعود ايده‌سن (ولن نؤمن لرقيك حتى تنزل علينا كتابا نقرؤه) سنك سمايه صعودكه دخى تصديق ايتمزز مكركه اندن بزه بركتاب ايندره سنكه اول سنى مصدق اوله وبزانى اوقويوب بعده سكا اتباع ايده‌وز (قل سبحان ربى هل كنت الا بشرا رسولا) انلرك اقتراحاتنى تعجبله الله تعالى يى تنزيه ايت اندن كه هيچ كسه‌يا تحكم ايده وياقدرتنده مشاركت ايده‌ودىكل كه بن دكلن الاسائر ناس كبى بشروسائر رسل كبى رسولن انلر ايسه قوملرينه كتورمزلر الاانى كتوررلر ديكه انلرك حالنه ملايم اولوب الله تعالى انى انلره اظهار ايدىدى يوخسه آيات امرى اول رسوللره مفوض دكلدر (ومامنع الناس ان يؤمنوا اذجاءهم الهدى الاان قالوا أبعث الله بشرا رسولا) وحى نزولندن وحق ظهورندنصكره ناسى ايمانندن منع ايتمدى الاديملريكه الله تعالى رسالتله ملك بعث ايتميوب بشرمى بعث ايتدى يعنى انلرك قرآن ومحمد صلى الله تعالى عليه وسلمه ايمانندن منع ايدر شبهه‌لرى الاانكارلريكه الله تعالى بشرى رسول بعث ايده (قل لوكان فى الارض ملائكة يمشون مطمئنين لنزلنا عليهم من السماء ملكا رسولا) ايدى انلرك شبهه‌سنه جوابده ديكل كه اكر يريوزنده ملائكه بنى آدم كبى يورروانده ساكن اولسه‌لر بزانلره سمادن رسالتله ملك تنزيل ايدر دك انلرك انكله‌اجتماعه واندن تلقفه تمكنلرى اولديغچون اما كه انسك عامه‌سى ملكى ادراكدن واندن تلقفدن اعمالردر رسالت ايسه‌نوع تناسب ومجانسته مشروطدر (قل كفى بالله شهيدا بينى وبينكم) ديكل كه الله تعالى بنمله سزك بينكزده شاهديتركه‌دعوامه موافق معجزه اظهاريله بن انك سزه رسوليم ويارسالتمى سزه تبليغ ايتمشن اكرچه سزعناد ايدرسكزده (انه كان بعباده خبيرا بصيرا) اول الله تعالى عبادنك ظاهر وباطن احوالنه خبيروبصيردر انك اوزره انلره جزاء قيلور (ومن يهد الله فهو المهتد) اول كسه كه الله تعالى انى دين اسلامه ارشاد ايده‌اول استقامت اوزره طريق حقده‌در (ومن يضلل فلن تجد لهم اولياء من دونه) واولكه الله تعالى انى دينندن مخذول ايده سن انلرايچون اندن غيرى انصار بولمزسنكه انلرى ضلالتدن طريق حقه ارشاد ايده (ونحشرهم يوم القيامة على وجوههم) يوم قيامتده بزانلرى يوزلرى اوزره سورينور ويايورر حشر ايدرز پيغمبريمز صلى الله عليه وسلمه دينلديكه يارسول الله كافرلر يوم قيامتده يوزلرى اوزره نيجه حشر اولورلر ديديكه انلرى اياغ اوزره يوريدن بارى تعالى قادردركه يوزلرى اوزره دخى يوريده (عميا وبكما وصما) كوزلرين شن ايدرشئ كورمزلر وايشيدملسى صفا ويررشئ ايشتمزلر وكنديلردن قبول اولور كلامى سويلمزلر اولدقلرى حالده زيرا كه دنياده آيات وعبره نظر ايتمزلر وحق ايشتمكه قولاق طوتمزلر وصدق سويلمكى استمزلردى وجائزدركه اشبو حواسك فقدانى حسابدنصكره ناره سورلدكلرنده اوله (مأويهم جهنم) انلرك مستقر ومنزلى جهنمدر (كلما خبت زدناهم سعيرا) هربارکه اول انلرك جلودولحومن اكلله لهبى ساكن اولسه بز انلرك جلود ولحومن تبديلله انك توقد وتلهب واشتعالن آرتوررز زيرا انلر فنادنصكره

السلام ربك تعالى طرفندن حقله انزال ايلمشدر كه مؤمنلر انى اشيدوب ايمانده ثابت وناسخى اشتدكارنده انده كى صلاح وحكمتى تفكرله قلبلرى مطمئن اوله ومسلمانلره هدايت وبشارت اوله (ولقد نعلم انهم يقولون انما يعلمه بشر لسان الذى يلحدون اليه اعجمى وهذا لسان عربى ﴿ ٣٤١ ﴾ مبين) تحقيق بز بيلورز كه كفار مكه محمده قرانى بر آدم تعليم ايدر ديرلر اول

اعاده يى تكذيب ايدرلردى اويله اولسه الله تعالى انلرى اول وجهله افناء واعاده ايتمك اوزره جزادن زائل اولمز نتكيم بو معنايه اشبو كلن آيت ايله اشارت ايدر (ذلك جزاؤهم بانهم كفروا بآياتنا وقالوا أئذا كنا عظاما ورفاتا أئنا لمبعوثون خلقا جديدا) عذاب مذكور يوم قيامتده انلرك جزاسيدر شول سبيله كيم انلر بزم آيتلريمزه كافر اولورلردى بزعظام وتراب اولديغمزدن صكره يوم قيامتده بعث اولنوب خلق جديدمى اولورز ديرلردى (اولم يروا ان الله الذى خلق السموات والارض قادر على ان يخلق مثلهم) انلر بيلمديلرميكه سموات وارضى عظم وشدتله خلق ايدن الله تعالى قادر دركه صغر وضعفده انلرك مثلنى خلق ايده (وجعل لهم اجلا لاريب فيه) وانلرك عذابيچون بر وقت تعيين ايده كيم انك كلمسنده مؤمنلر عندنده ريب اولميه كه اول موت ويا يوم قيامتدر (فابى الظالمون الا كفورا) كافرلر ايسه حقك وضوحيله اندن امتناع ايدوب جحودى اختيار ايتديلر (قل لو انتم تملكون خزائن رحمة ربى اذا لامسكتم خشية الانفاق) ديكل كه اكر سز ربم جل شانه نك رزق ونعمتلرى خزائنه مالك اولسكز سزانى انفاق خوفيله امساك ايدوب انفاق ايتميديكز (وكان الانسان قتورا) غالب انسان بخيل اولدى زيرا كه بناء امرى حاجت وفقرده واحتياج اولديغى شيئده ضنتده وبذل ايتديكى شيئده عوض ملاحظه سنده اولدى (ولقد آتينا موسى تسع آيات بينات) بزموسايه طقوز آيت ويردك كه اول عصاويد بيضا وجراد وقمل وضفادع ودم وحجردن انفجار ماء وانفلاق بحر وفتق طور در ديلديكه اوچ اخير كيدن بدل طوفان وسنون ونقص ثمراندر ❁ صفوان رضى الله تعالى عنه ايدر بر يهودى پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلمه اول طقوز آيتدن سؤال ايتدكده پيغمبريمز صلى الله تعالى عليه وسلم ديديكه اول الله تعالى يه شرك ايتميه سز وناحق بره قتل نفس ايتميه سز وزنا واكل رباو سحر ايتميه سز وبر برينى قتل ايچون سلطانه واروب غمز ايتميه سز واسراف وقذف محصنه وزحفدن فرار ايتميه سز وخاصة يهود طائفه سى يوم سبتده اعتدا ايتميه سز (فاسئل بنى اسرائيل اذ جاءهم) ايمدى يا محمد بنى اسرائيلك مؤمنلرينه اول آيتلردن سؤال ايتكه سكا خبر ويره لرتا كه انكله يقينك زياده اوله زيرا كه چوق ادله تظاهر ايتسه اول اقوى واثبت اولور وتا كه انكله بنواسرائيلك مؤمن اولمايانلرى اوزره احتجاج ايده سن وكذبلرين اظهار ايده سن وانلره موسادن وانكله فرعون بيننده كى ماجرادن سؤال ايت (فقال له فرعون انى لاظنك يا موسى مسحورا) شول وقتكه موسى انلره آيات كلدى فرعون اكا ديديكه يا موسى بن سنى مسحور ظن ايدرين يعنى عقلكه خلل كلوب حقدن صرف اولنويسن (قال لقد علمت ما انزل هؤلاء الا رب السموات والارض بصائر) موسى عليه السلام اكا ديديكه يا فرعون بيلدك اول آيتلرى انزال ايدن دكل الاسموات وارضك ربيسى جل شانه در كه انى بنم صدقمه بينات قيلدى لكن سن حق ظهور ندن صكره عناد ايدوب انى قبول ايتمزسن (وانى لاظنك يا فرعون مثبورا) يا فرعون بن سنى خيردن مصروف وشرا اوزره مطبوع ظن ايدرين

ظن واشارت ايتدكلرى آدمك لسانى اعجميدر بو قرآن ايسه لسان عربيله فصيح وبيندر ❁ ديندليكه عامر بن حضرمينك غلامى جبر ياخود جبر ويسار نامنده ايكى غلام روميلر مكه ده قليجچيلق اشلرلردى انلر اهل كتاب اولوب انجيل وتورية اوقورلردى پيغمبر عليه السلام بعضا انلره اوغرايوب اوقو دقلرينى استماع بيورورلردى قريش محمد انلردن كلام اوكره نوب بزه سويلر ديرلردى بو آيت كريمه انلرى طرد وتكذيبدر (ان الذين لا يؤمنون بايات الله لا يهديهم الله ولهم عذاب اليم) شونلركه آيات قرانيه نك من عند الله اولديغنه ايمان ايتمزلر الله تعالى انلرى راه نجاته هدايت ايتمز وانلرايچون آخرتده الملو عذاب واردر (انما يفترى الكذب الذين لا يؤمنون بايات الله واولئك هم الكاذبون) اول كذب وافترايى ارتكاب ايدنلر

انجق قرآن عظيمه اينانميانلردر انلر حقيقتده كاذبلر وكذبده كاملردر (من كفر بالله من بعد ايمانه الا من اكره وقلبه مطمئن بالايمان ولكن من شرح بالكفر صدرا فعليهم غضب من الله ولهم عذاب عظيم) بركيمسه الله تعالى يه ايمان ايتدكدن صكره كافر اوله غضب الهيده اولور الا اول كيمسه عذاب وغضبه مستحق اولمز كه كفره جبر واكراه اولنه حالبوكه قلبى ايمان

اوزره ثابت ومطمئندر ولكن اول كيمسه كه صدرى كفرله آچلمش وكفرى كندو اختيار واعتقاد ايتمش اولورسه انلرك اوزرينه الله تعالينك غضبي وآخرتده انلر ايچون عذاب عظيم واردر ❁ روايت اولنديكه كفار قريش عماره وبدرى ياسره ووالده‌سى سميه‌يه مرتد اولك ديو جبر ايتديلر انلر ارتدادى ﴿ ٣٤٢ ﴾ قبول ايتمكله سميه‌يى سن ارككلر ايچون

(فاراد ان يستفزهم من الارض) اويله اولسه فرعون ديلديكه موسايى وبنى اسرائيلى ارض مصردن اخراج ايده (فانجيناه ومن معه جميعا) بزايسه انك مكرنى كندينك اوزره تحويل ايدوب انى وقومنى مصردن اخراجدن نصكره بحره غرق ايتدك (وقلنا من بعده لبنى اسرائيل اسكنوا الارض) فرعونك هلاكندن نصكره بنواسرائيله ديدك كه شول ارضده ساكن اولك كه فرعون سزى اندن اخراج اراده ايتمشدى (فاذا جاء وعد الآخرة جئنا بكم لفيفا) قچانكه قيام ساعت كلدانلرى وسزى مختلطين كتورور بعده بنكزى حكم ايدوب سعدا كزى اشقيا كزدن تميزايده رز (وبالحق انزلناه وبالحق نزل) بزقرآنى انزالنى مقتضى حق ملتبس انزال ايتدك وقرآن دخى حق ملتبس نازل اولدى وياخود بزاول قرآنى سماءدن انزال ايتدك ملائكه دن حارسلر ايله محفوظ اولديغى حالده وقرآن رسوله نازل اولدى تخليط شياطيندن ملائكه ايله محفوظ اولديغى حالده (وما ارسلناك الا مبشرا ونذيرا) بزسنى طاعت اهلنه ثوابله تبشيرايدر ومخالفت اهلنى عقابدن تحذير ايدرارسال ايتدك سكاواجب اولان انجق تبشير وانذاردر (وقرآنا فرقناه) بزقرآنى ازمان مختلفده متفرق انزال ايتدك ويابزانى تبيين ايتدك ويابزانى حق وباطل بينى فارق قيلدق (لتقرأه على الناس على مكث) تاكه سن انى ناسه مهل وتؤده اوزره قراءت ايده‌سن زيراكه اول حفظه ايسر وفهمه اعوندر (ونزلناه تنزيلا) وبزانى يكرمى اوچ بيلده حوادث حسبنجه تنزيل ايتدك (قل آمنوا به اولا تؤمنوا) يامحمد سن انلره تهديد ووعيد طريقى اوزره ديكل كه قرآنه سزكرك ايمان كتوريكز ويا ايمان كتورمكزنه ايمان كتورمكز انك كالن آرتورر ونه ايماندن امتناعكز انك كالنه خلل ويرر (ان الذين اوتوا العلم من قبله) شونلركه قرآندن اول ويامحمد صلى الله تعالى عليه وسلمك بعثتندن اول كتب سالفه علمى ويرىلنلر وحقيقت وحي وامارات نبوتى بيلنلر ومحق ومبطل بينى تميزه تمكن ايدنلر ويا كتب سالفه‌ده سنك نعتكى واول سكا نازل اولان شيئك صفتنى كورنلر (اذا يتلى عليهم يخرون للاذقان سجدا) قچان انلره اول قرآن تلاوت اولنسه الله تعالينك امرينه تعظيم واول كتبده محمدك بعثتيله وا كا قرآن انزاليله اولان وعدى انجازنه شكر ايدوب ساجدين اولدقلرى حالده يوزلرى اوزره دوشرلر (ويقولون سبحان ربنا) ودىرلركه ربمز جل شانه خلف وعددن منزه اولدى (ان كان وعد ربنا لمفعولا) ربمز جل شانه نك وعدى لابداولور اندن خلف اولمز (ويخرون للاذقان يبكون ويزيدهم خشوعا) يوزلرى اوزره سجده‌يه واررلر • حالبوكه اغلرلر وسماع قرآن انلرك خشوعن آرتوررخرورك تكرارى حال وسبيك اختلافيچوندر اولكيسى انجاز وعدعندنده شكر ايچوندر وايكنجيسى مواعظ قرآنيه‌نك انلرده تأثيرى ايچوندر (قل ادعوا الله اوادعوا الرحمن) ديكل كه ربكز جل شانه‌يه الله ديوويارحمن ديو ندا ايدك (ايا ما تدعوا فله الاسماء

اسلامه كلدك ديو ايكى دوه اراسنه باغليوب حربه ايله ضرب وقتل ايلديلر ويا سرى دخى اولدردىلر اسلامده اولكى مقتول انلردر عماره جبرلا كراها استدكارى كلمهٔ كفرى سويلتديلر پيغمبر عليه السلامه عمار كافر اولدى ديو خبرويردكلرنده افندمز عليه السلام عمار كافر اولور دكلدر بلكه ايمان انك لحم ودمنه قاريشوب انك قلبنده متمكندر اول ايمانله طلودر بيوردى بعده عمار غليه رق پيغمبر عليه السلامك حضورينه كلدى افندمز عليه السلام انك كوزينك ياشنى سيلوب غم چكمه‌ا كرسكا ينه جبرايدرلرسه‌ا كراها وظاهرلسانا انلره موافقت ايله بيوردى (ذلك بانهم استحبوا الحيوة الدنيا على الاخرة وان الله لا يهدى القوم الكافرين) بوعذاب عظيم انلره حيات دنيايى نعيم عقبى اوزرينه دوست طوتدقلرى سببيله در الله تعالى علم ازليسنده كافر اولنلرى ثبات ايمانى ايجاب ابدر شيئه هدايت ايتمز

(اولئك الذين طبع الله على قلوبهم وسمعهم وابصارهم واولئك هم الغافلون) انلر اول كيمسه‌لردركه الله تعالى انلرك (الحسنى) قبلمزى وقولاقلرى وكوزلرى اوزرينه مهر قومشدر حق قبول ايتمه‌لر وايشتمه‌لر وكورمه‌لر وانلر غافل وبيخبرلردر (لا جرم انهم فى الاخرة هم الخاسرون) حقا كه انلر دنياده عمرلرينى بيهوده ضايع ايتمكله آخرتده زيان وخسرانده درلر

الحسنى) اول ایکی اسمدن قنغسیله اکاندا ایدرسکز انك اسماء حسناسی واردر اول ایکیسی انك جمله سندندر سبب نزولنده دینلدیکه اهل کتاب دیدیلرکه سن رحمن اسمنی آز ذکر ایدرسن حالبوکه توراتده انك ذکری کثیردر ویاخود مشرکون پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمی ایشتدیلرکه یاالله یارحمن دیردیدیلرکه سن بزی آلهه مزه عبادتدن نهی ایدرکن کندك ایکی الهه ندا ایدرسن (ولاتجهر بصلاتك ولاتخافت بها وابتغ بین ذلك سبیلا) نمازده قراءتکی جهر ایتمکل که مشرکلر انی ایشیدیجك سب ولغو ایتملرینه تحمیل ایتمیه سن واخفادخی ایتمکل تا که خلفکده اولان مؤمنلر انی ایشیده لر بلکه جهرله مخافته بیننده سبیل وسط طلب ایت زیرا جمیع اموردە اقتصاد محبوبدر ❁ روایت اولندیکه ابوبکر رضی الله تعالی عنه قراءتنده مخافته ایدوب دیردیکه ربم جل شانه یه مناجات ایدرین اول ایسه حاجتم بیلور ❁ وعمر رضی الله تعالی عنه ایسه قراءتنده جهر ایدوب دیردیکه انکله شیطانی قتمدن سوره رم واویویانلری اویاریرم اویله اولسه بو آیت نازل اولوب پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ❁ ابوبکر رضی الله تعالی عنهه امر ایتدیکه صوتنی برمقدار رفع ایده وعمر رضی الله تعالی عنهه امر ایتدیکه صوتنی برمقدار خفض ایده دینلدیکه معناسی نه صلواتك کلنده جهر ایت ونه انك کلنده مخافته ایت بلکه ایکیسی بیننده سبیل ابتغاء ایدوب نهارده مخافته ولیلده جهر ایت (وقل الحمدلله الذی لم یتخذ ولدا) ودیکل که اول الله تعالی یه حمد اولسونکه ولد اتخاذ ایتمدی ویاولد اتخاذ ایتمدیکنی بکا بیلدردی (ولم یکن له شریك فی الملك) وملکده شریکی اولمدی (ولم یکن له ولی من الذل) وانکچون ولی اولمدیکه مذلتدن انکله موالات ایده تاکه موالاتله مذلتی کندیدن کیدره ایمدی الله تعالی کندیدن نفی ایتدی آنیکه جنسندن وغیری جنسندن کرك اختیار ویااظطرارله اکا مشارك ویامعاون اوله وحمدی انك اوزره ترتیب ایتدی تاکه اول انك جنس حمده مستحق ایدیکنه دلالت ایده ❁ زیرا که اول کامل الذات منفرد بالایجاد منعم علی الاطلاقدر انك ماعداسی ناقص مملوك نعمت ویامنعم علیهدر (وکبره تکبیرا) انك تعظیمده معرفتك مقدارنجه مبالغه ایدوب خصال ثلاثهٔ مذکوره دن تنزیه ایت اول آندن کندویی تنزیه ایتدیکی کبی ❁ اشبونده تنبیه واردرکه عبدندکلو تنزیه وتمجیدده مبالغه وعبادتده اجتهاد ایدرسه ده ینه اول امرده حقنی ادادن قصورینه اعتراف ایتمسی لایق اولور پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر یوم قیامتده جنته اول چاغریلان سراده وضراده الله تعالی یه حمد ایدنلر اولور ❁ پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر شکرك رأسی حمددر عبدکه الله تعالی یه حمد ایتمیه اکا شکر ایتمش اولمز پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر دعانك افضلی الحمدلله در وذکرك افضلی لااله الا الله در ❁ روایت اولندیکه بر رجل پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمه کلوب دیدیکه یارسول الله بن کثیر الدین وکثیرا لهم کمسه یم دیدیکه سورهٔ اسراء آخرنده

(ثم ان ربك للذین هاجروا من بعد مافتنوا ثم جاهدوا وصبروا ان ربك من بعدها لغفور رحیم) بوندنصکره ربك عزشانه اول کفاردن اذیت وعذابی چکوب ایمانلرنده ثبات ایله حباب وصهیب وسالم وبلال امثالی رضی الله عنهم کبی مدینه یه هجرت وصکره جهاد وسائر مصائبه صبر ایدنلر ایچون ربك تعالی مغفرت ورحمت ایدیجیدر (یوم تأتی کل نفس تجادل عن نفسها وتوفی کل نفس ماعملت وهم لایظلمون) قیامتده هر انسان کندو نفسنه لوم ومجادله وخلاصنه سعی ایده رك کلور وهر نفسك اشلدیکی خیر وشرك جزاسی تماما ویریلور انلر حسناتلرنده نقصان وسیئاتلرندن زیاده ایله ظلم اولنمزلر (وضرب الله مثلا قریة کانت امنة مطمئنة یاتیها رزقها رغدا من کل مکان فکفرت بانعم الله فاذاقها الله لباس الجوع والخوف بما کانوا یصنعون) الله تعالی برقریه یی ❁ یعنی مکه یی ❁ مثل قیلدیکه اول قریه نك اهالیسی جبابره وقتل وغارتدن هر حالده امین ومطمئن ایدیلر انك رزق واقواتی وسعتله هر مکاندن کلوردی بونلر الله تعالینك نعمتلرینی انکارله کافر اولدیلر الله تعالی انلره اول ایتدکلری کفران سببیله آچلق وقورقو الباس ایلدی یعنی جوع وخوفه ابتلا ایلدی ❁ روایت اولندیکه اهل مکه قرآن وپیغمبر علیه السلامه کافر اولملریله الله تعالی انلری یدی سنه قحطله مبتلا ایلدی حتی اچلقدن جیفه ودم اکل ایتدیلر ومسلمانلرك هیبتندن قلبلرینه خوف عظیم القا ایلدی (ولقد جاءهم رسول منهم فکذبوه فاخذهم العذاب وهم ظالمون) اهل مکه یه کندیلردن محمد علیه السلام پیغمبر کلدی انلر انی تکذیب ایتدیلر امدی انلری قحط وخوف

عذابی اخذ ایتدی حال بوکه انلر شرکله ظالملردر ❁ دینلدیکه قریش پیغمبر علیه السلامه آدم کوندروب اگر بزم رجالمز سکادشملق ایتدیسه نسوان واطفالمزك جرملری ندر دیدیلر افندمز علیه السلام اطرافدن مکه یه ذخیره کوتورملرینه اذن ویرمکله الله تعالی رخا کرم ایلدی (فکلوا مما رزقکم الله حلالا طیبا واشکروا نعمت الله ان کنتم

❁ قل ادعوا الله ❁ دن سوره آخرینه دکین اوقوغل بعده اوچ کره ❁ توکلت علی الحی الذی لا یموت ❁ دیکل ❁ روایت اولندیکه پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم بنو عبد المطلبدن بر غلام افصاح ایتدیکنده بو آیتی تعلیم ایدردی پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلمدن روایت اولندیکه بر کمسه که بو سوره یی اوقویوب والدین ذکری عندنده قلبنه رقت کله انکچون جنتده اجردن بر قنطار اولور قنطار ایسه بیك ایکیوز اوقیه در

م م م
م م
م

﴿ تم الجلد الثانی ویلیه الجلد الثالث ﴾

قد طبع فی مطبعة ﴿ اختر ﴾ فی دار السعادة اسلامبول بشارع ابی السعود نمره (٥٤) فی شهر جمادی الاولی من شهور سنه ١٣١٨

اياه تعبدون) امدی الله تعالینك سزه ویردیکی حلال طیب رزقلردن اکل ایدك والله تعالینك نعمتلرینه شکر ایدك اگر انك وحدانیتنه ایمان کتوروب حلال وحرامده آنك امرینه اطاعتله اکا عبادت ایدرسکز (انما حرم علیکم المیتة والدم ولحم الخنزیر وما اهل لغیر الله به فمن اضطر غیر باغ ولا عاد فان الله غفور رحیم) الله تعالی سزه میته ودم ولحم خنزیر والله تعالیدن غیریننك اسمیله ذبح اولنمی حرام ایتدی کیمکه محرماتدن برینك ضرورتله اکلنه محتاج اولوب ضرورتی دخی بغی وعصیان وظلم وناشرعی سفر حاللرنده دکلسه بو محرماتدن سد رمق ایده جك مقدار اکل ایدرسه الله تعالی انك اول کناهنی مغفرت واکلنه رخصت ایله رحمت ایدیجیدر (ولا تقولوا لما تصف السنتکم الکذب هذا حلال وهذا حرام لتفتروا علی الله الکذب ان الذین یفترون علی الله الکذب لا یفلحون) متاع قلیل ولهم عذاب الیم) الله تعالی یه کذب وافترا ایتمك ایچون بزه بویله امر ایلدی دیو همان لسانلریکزك وصف وکذبیله بو حلالدر بو حرامدر دیمیك شونلرکه الله تعالی یه کذب وافترا ایدرلر انلر آخرت عذابندن نجات بولمزلر دنیاده انلرك تعیش وتمتعی آزدر وانلر ایچون آخرتده الملو عذاب واردر (وعلی الذین هادوا

حرمنا قصصنا عليك من قبل وما ظلمناهم ولكن كانوا انفسهم يظلمون) مقدما سورهٔ انعامده يهود اوزره حرام ايتديكمز شيلرى سكاذ كر ايتدك ايدى ❁ اول وعلى الذين هادوا حرمنا كل ذى ظفر آيتيدر ❁ بز انلره بونلرى تحريم ايله ظلم ايتمدك ولكن انلر كثرت كناهله نفسلرينه ظلم ايدوب مستحق عقوبت اولديلر (ثم ان ربك للذين عملوا السوء بجهالة ثم تابوا من بعد ذلك واصلحوا ان ربك من بعدها لغفور رحيم) شول جهالتله عمل سوء ايشليوب توبه وبعده عمل صالح ايشلينلرى ربك جل ذكره مغفرت وتوبه لرينى قبول ايله رحمت ايديجيدر (ان ابرهيم كان امة قانتا لله حنيفا ولم يك من المشركين شاكرا لانعمه اجتبيه وهديه الى صراط مستقيم) تحقيق ابراهيم خليل جليل عليه السلام معلم خير ايديكه بر امتده اولان جمله خصال حميده يالكز انده جمع اولمشيدى ❁ كليسى كفار ايكن يالكز اول مؤمن ايدى ❁ الله تعالى به مطيع وامرينه قائم ايدى ودين اسلامده ثابت وادبان باطله دن مائل ايدى و ❁ قريشك بز ابراهيم عليه السلام ملتندن ديدكلرى زعم باطللرى كبى ❁ مشركلردن اولمدى الله تعالينك نعمتلرينه شاكر ايدى الله تعالى انى نبوته اختيار وانتخاب ايدوب صراط مستقيم اولان طريق توحيد ودين اسلامه هدايت ايتدى (واتيناه فى الدنيا حسنة وانه فى الاخرة لمن الصالحين) بز اكا دنياده حسنه ويردك ❁ كه انلر رسالت وخلعت واختيار لغنده اولاد وجميع امتده قبول عامه وبوامت دائما نمازلرنده ❁ اللهم صل على محمد كما صليت على ابراهيم ديملرى كبى ❁ واول آخرتده درجات عاليه صاحبى صالحلردندر (ثم اوحينا اليك ان اتبع ملة ابرهيم حنيفا وما كان من المشركين) يا محمد صكره بزسكا جمله اديان باطله دن مائل ملت ابراهيمه ❁ توحيددە ورفق ومدارا ايله دعوت حقده واتيان دلائله اكا ❁ تبعيتى وحى ايتدك اول مشركلردن اولمدى ❁ قدوهٔ موحدين ايدى ❁ (انما جعل السبت على الذين اختلفوا فيه وان ربك ليحكم بينهم يوم القيمة فيما كانوا فيه يختلفون) سبت كوننه تعظيم اولنوب اولكونده ترك كسبله عبادته مشغول اولمق انجق شول نبيلرينك امرنده اختلاف اوزره اولان قوم يهوده فرض قلندى تحقيق ربك جل شانه اول عبادت ايچون تعيين اولنان كونده اختلاف ايدنلرك قيامتده بينلرنده حكم ايدوب جزالرينى ويرر ❁ مرويدركه حق تعالى موسى عليه السلامه امر ايتديكه بنى اسرائيله سويله جمعه كونى كسبى تركله الله تعالى يه عبادتله مشغول اولسونلر موسى عليه السلام بوامرى اعلان ايتدكده آز كيمسه قبول ايدوب اكثرى اختلافله جمعه ايرتسى الله تعالى عالمى يراتمقدن فارغ اولمغله اولكون مناسبدر ديو سبتى اختيار ايتديلر وبر فرقه سى دخى مبدأ خلقت پازار كونيدر ديو آنى استديلر الله تعالى انلرك مخالفتى شأنيله سبت كونى انلره فرض وتعيين واولبابده تشديد بيوردى بعده عيسى عليه السلام كلوب اولدخى جمعه كونى تكليف ايتدكده انلر دخى يهودك عيدى بزم عيدمز دنصكره كلمسنى استمزز ديو يوم احدى اختيار ايتديلر بعده الله تعالى جمعه تعظيمنى بوامته ويرمكله قبول اولنوب انلره مبارك اولديكه كناهلرى مغفرت واوزرلرينه رحمت انزال اولور (ادع الى سبيل ربك بالحكمة والموعظة الحسنة وجادلهم بالتى هى احسن ان ربك هو اعلم بمن ضل عن سبيله وهو اعلم بالمهتدين) يا محمد ناسى شبهه سز دليل حق وقول محكم ايله ودخى موعظهٔ قرآن وترغيب وترهيب ايله ربك تعالينك سبيلى اولان دين اسلامه دعوت ايله وانلره رفق ولين معاملاتله حسن مجادله ايله تحقيق ربك تعالى بولندن آزغونلرى وراه هدايت واستقامتده اولانلرى بيلور سكا واجب اولان انجق تبليغ ودعوتدر (وان عاقبتم فعاقبوا بمثل ما عوقبتم به ولئن صبرتم لهو خير للصابرين) اكر كيمسه يى عقاب ايدرسكز عقاب اولندىغكز كبى عقاب ايدك واكر صبر ايدوب ❁ مقابلهٔ بالمثلى ترك ❁ ايدرسكز اول ❁ ترك ❁ صبر ايديجى متقيلره خير لودر ❁ مرويدركه بو آيت كريمه شهداء احد حقنده نازل اولمشدركه وقتاكه مسلمانلر شهدالرينى قارنى يارلمش وبورنى وقولغى كسلمش وكوزى چيقارلمش كوردكلرنده وكذلك حمزه رضى الله عنه نك مثلى افندمز عليه السلام بوحال اوزره كوردكده پيغمبر ومؤمنلر اكر الله تعالى بزى انلرك اوزرينه غالب ايدرسه انلره يتمش ضعفنى ايدەلم ديديلر بناء عليه مثلندن زياده مثل اولمسيله امر اولندى (واصبر وما صبرك الا بالله ولا تحزن عليهم ولا تك فى ضيق مما يمكرون) يا محمد صبر اوزره دائم اول سنك صبرك انجق

الله تعالينك عون و توفيقيله در كافرلرك سندن اعراضنه محزون اولمه وايتدكلرى مكرلرندن قلبنه ثقلت ويرمه (ان الله مع الذين اتقوا والذين هم محسنون) تحقيق الله تعالينك نصرتى شرك ومعصيتدن اتقاوخلقنه شفقتله احسان ايدنلرله در

(سورة الاسرى مكية وهى مائة عشر آية)

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

(سبحان الذى اسرى بعبده ليلا من المسجد الحرام الى المسجد الاقصا الذى باركنا حوله لنريه من آياتنا انه هو السميع البصير) هرعيبدن منزه اولان الله عظيم الشان عبدى محمد صلى الله عليه وسلمى بركيجه نك آز وقتنده مسجد حرامدن مسجد اقصايه كتورديكه انك اطرافنده كى بلادواماكنه دين ودنيا بركاتنى ويردك ❁ زيرا مهبط وحى ومعبد انبياووفرت اشجاروانهار وكثرت ميوه ومحل تعيشدر ❁ تاكه محمد عليه السلامه وحدانيتمزه دلالت ايدر كيجه نك آزوقتنده مكه دن بيت المقدسه كتمك وانبيالا كاتمثل ايدوب مقاملرينه واقف اولمق كبى بعض آيتلرمزى كوسترمكلم الله تعالى محمد عليه السلامك اقوالنى كوريجى ❁ اكاكوره درجات عليه احسان ايديجيدر ❁ دينلديكه معراج هجرتدن بر سنه مقدم مشهور اولان رجب شريفك يكرمى يدنجى كيجه سيدى بر كيمسه مكه دن بيت المقدسه بويله وقت قليله ده كتديكنه اينانمازسه كافر اولور وحديث صحيحه لره مشهور اولان آسمانه عروجنى انكار ايلسه اول كيمسه ضلالت وخذلانده قالور زيرا قدرة الله حائل يوقدر اكثراهل اسلامك اعتقادى معراج جسد وروحله در واويانق اولديغى حالده در جسدك ثقيللكى صعوده مانعدر دينلرارباب بدعت ومنكر قدرتلردر ❁ مرويدركه پيغمبر عليه السلامى جبريل عليه السلام هجرة امهانيدن مسجد حرامه كوتوروب صدرنى شق وقلبنى غسل ايله بر براقه بندروب بيت المقدسه ايرشدردى انده انبياء وملائكه عليه السلامى كوردى انلره امامت ايدوب صخره دن براق يا جبريل عليه السلامك قنادنه سوار اولوب سماء اولده آدم عليه السلام ايكنجيده يحيي وعيسى عليهما السلام اوچنجيده يوسف عليه السلام دردنجيده ادريس عليه السلام بشنجيده هرون عليه السلام التنجيده موسى عليه السلام يدنجيده ابراهيم عليه السلامى كوردى سلام وجواب اكرام اولنوب اندن سدرة المنتهى يه واروب بيت معمور ونهر كوثر ونهر الرحمه نظر نه كلدى اولمحله جبريل عليه السلام برخطوه دخى كيدرسم محترق اولورم ديوكروقالدى اندن رفرفه سوار اولوب خلوت خاص قاب قوسين اوادنى يه وصولنده اولحضرت عليه السلام طرفندن التحيات لله والصلوات والطيبات ايله ثنا اولندى ومن طرف الله تعالى اكراملە السلام عليك ايها النبى ورحمة الله وبركاته خطاب اولندى وبوسلامك شرفنه پيغمبر عليه السلام امتنى دخى داخل ايدوب السلام علينا وعلى عباد الله الصالحين ديدى وبرليل ونهارده اللى وقت نماز تكليف اولنمشيكن كرارانياز ايده رك بش وقته تخفيف اولندى ومراجعتده جنات ودرجاتنى وجهنم ودركاتنى نظر نه كتوردىلر اندن بيت المقدسه كلوب مكه يه متوجه اولدقده قريش كاربانى كوردى وبوسفرك مدتى اوچ وبادرت ساعت دينلدى صباح اولدقده معراجنى ناسه خبرويردى مسلمانلردن برطائفه اينانميوب مرتد اولديلر مشركلردن برفرقه ابوبكر رضى الله عنه يه صاحبك بوكيجه قدس شريفه واروب كلدى زعم ايدر سن نه ديرسن ديديلر ابوبكر رضى الله عنه اكر اول انى ديديسه تصديق ايده رم دخى بعيد كوريلور شيده دخى تصديق ايده رم ديمكله اكا صديق تسميه اولندى بيت المقدسك نشانلرندن وكاربانلرينك حالندن سؤال ايلديلر استدكلرى نشانلرى وكاربانلرينك حالنى يكان يكان صراحة تقريروبيان ايتدكده توفيقه مظهر اولنلر تصديق ايتديلر ومشية الله ده خذلانى مقرر اولنلر انكاروتكذيبده قالديلر (واتينا موسى الكتاب وجعلناه هدى لبنى اسرائيل الا تتخذوا من دونى وكيلا) بزموسايه توريتى ويردك وانى بنى اسرائيله يول كوستريجى قيلدق وانلره بندن غيرى رب ايدينوب امور كزى اكاسپارش ايتمك ديدك (ذرية من حملنا مع نوح انه كان عبدا شكورا) اول ذرية ❁ سام بن نوح ❁ كه بزآنى نوحله كمى يه تحميل ايلشيدك ❁ ابراهيم عليه السلام طرفندن سزك جدلريكز اولمغله انك نجاتى نعمتنه شكر ايدك ❁ كه اول نوح عليه السلام جميع حالنده الله تعالى يه شكر ايديجى بربنده

ایدی (وقضینا الی بنی اسرائیل فی الکتاب لتفسدن فی الارض مرتین ولتعلن علوا کبیرا) وبنی اسرائیله توریتده بیان واعلام ایلدککه البته سزارض شامده ایکی کره فساد ایدرسز ❁ بری پیغمبرلری ارمیا علیه السلامك امرنه اطاعت ایتمك ایکنجیسی یحیی علیه السلامك قتلی وعیسی علیه السلامك هلاکنه قصد لریدر ❁ وسرکشلك ایدوب بنم طاعتمده تکبر ایتمك استرسز (فاذا جاء وعد اولیهما بعثنا علیکم عبادا لنا اولی بأس شدید فجاسوا خلال الدیار وکان وعدا مفعولا) اول ایکی فساد کزك برینك عقابی وعدی کلدکده قوت وشدت صاحبلری قوللرمزی سزك اوزریکزه کوندررزکه ❁ انلردن مراد بخت نصر یاجالوت یاسنجاریب اوله ❁ انلر عداوتله دیارکزك اورته سنه کیروب سزی قتل وغارت واسیر ایدرلر بووعد اولنمش حکمدرکه البته اولسه کرکدر (ثم رددنا لکم الکرة علیهم وامددناکم باموال وبنین وجعلناکم اکثر نفیرا) بوندن صکره سزه چون دولتی رد ایده رز تاکه اول سزی قتل وغارت ایدنلره غالب اوله سز وسزه اموال واولادایله امداد ایده رز وسزی عدد جهتیله قتلدن اول اولدیغکزدن زیاده قیله رز (ان احسنتم احسنتم لانفسکم وان اسأتم فلها فاذا جاء وعد الاخرة لیسؤا وجوهکم ولیدخلوا المسجد کما دخلوه اول مرة ولیتبروا ماعلوا تتبیرا) اکر احسان ایدرسز کندیکزه احسان ایدرسکزکه ثوابی کندیکزه عائددر اکر کوتولك ایدرسکز ینه کندوکزه ایدرسزکه وبالی سزه راجعدر چنانکه اول ایکنجی فسادکزك وعدی کلدکده ❁ طیطوس وحردوس تسلیط اولنور ❁ تاکه بشره کزده آثار قبایحی ظاهر قیله لر وبیت المقدسه مقدمکی کره کیرنلر کیروب اول غلبه ایدن قومی هلاك وبرباد ایده لر (عسی ربکم ان یرحمکم وان عدتم عدنا وجعلنا جهنم للکافرین حصیرا) شایدکه بوعقوبت ثانیه دنصکره توبه ایدرسکز الله تعالی سزه مرحمت ایدوب دولتکزی ینه سزه اعطا ایده اکرسزبوندن صکره ینه عصیانه عودت ایدرسه کز بزدخی اوچنجی کره سزه عقوبتی اعاده ایده رز وکافرلر ایچون جهنمی حصر وتأبید ایده رز ❁ اوچنجیسی پیغمبرمز علیه السلامی تکذیبله قریظه وبنی النضیر قتل واجلا وجزیه ایله تحقیر اولندیلر ❁ بوخصوصده اولان قصصده اختلاف کثیره اولمغله مواهبك تحریرنه کوره چونکه سلطنت شام وبنی اسرئیل سلیمان علیه السلام اولادندن صدیقه نام کیسه یه انتقال ایدوب مرقوم طوپال وضعیف الحال اولمغله اطرافده اولان ملوك بیت المقدسه طمع ایله متوجه اولدیلر ابتدا موصل ملکی سنجاریب کلدی انك عقبنده آذربیجان پادشاهی سلما کلوب شهره تلاش ویرمکده ایکن بربریله محاربه یه باشلدیلر عاقبت سطوت هیبت الهی ظهور ایدوب ایکیسی دخی بربرندن منهزم اولمغله غنیمتلری بنی اسرائیله قالدی دفعه پادشاه روم وملك صقالبه یعنی بلغار وسلطان اندلس هربری لشکر بیشمار ایله بیت المقدسه جمع اولدیلر چونکه رتبهٔ سلطنت شرکت قبول ایدر اولمدیغندن بربریله نزاع دیرکن جنکه قیام واهتمام کوسترديلر بنی اسرائیل همان بربرلرینه تسلطلری دعاسنه مشغول اولدقلری حالده بنلرنده هزیمت واقع اولوب برلرندن فراری نتیجه ویردیلر بونلرك مالری دخی بنی اسرائیله قالمغله بش عدد لشکر عظیمك غنیمتی حوزهٔ تصرفلرینه کتوردکلرنده ❁ ان الانسان لیطغی ان رآه استغنی ❁ حکمنجه عصیانه باشلیوب حکم توریتی برطرفه براقدیلر ارمیا پیغمبر علیه السلام انلره بوتوریتده تقریر اولنان فساداً ولدر غضب الهی یه دوچار اولورسکز دیو نصیحت ایده کوردی قبول ایتمدیلر بالاده محرر آذربیجان پادشاهیله کلوب بربریله محاربه ایله مأیوس کیدن موصل ملکی سنجاریبك کاتبی بختنصر نام کیسه سنجاریبك وصیتیله یرینه موصل ملکی اولمشیدی اول قدس شریفه کلوب بنی اسرائیل ایله جنك وغلبه ایدوب مسجدی خراب وتوریتی احراق وبنی اسرائیلدن یتمش بیك نفوس قتل واسیر ایتمکله بوا ولکی عقوبت اولدی کورش همدانی بنی اسرائیلدن برمرأه آلمش اولمغله بوحالدن خبردار اولدقده اوچ بیك عمله ومال کثیرایله اوتوزسنه قدس شریفك عمارتنه سعی ایدوب اولکی حالنه کتوردی وبنی اسرائیل دخی اموال واولادلریله چوغالوب خوشحال اولدقلرنده ینه مخالفته باش قیوب یحیی علیه السلامی قتل وعیسی علیه السلامك هلاکنه قصد ایتدیلر طوطوس رومی انلره غلبه ایدوب مسجدی خراب ومالرینی غارت ایدوب ایکنجی عقوبت ایرشدی صکره قریظه وبنی النضر وسائری اوچنجی اولدی (ان هذا القران

يهدى للتى هى اقوم ويبشر المؤمنين الذين يعملون الصالحات ان لهم اجرا كبيرا) تحقيق بو قران محكم وطوغرى اولان يولى كوسترركه توحيد واوامر ونواهيدر وعمل صالح ايشليانلره مژده ويررکه انلر ايچون اجر كبير يعنى جنت واردر (وان الذين لا يؤمنون بالاخرة اعتدنا لهم عذابا اليما) ومؤمنلر ايچون شول مژده دخى واردركه اخرته ايمان ايتميان دشمنلر يچون قيامتده بر عذاب اليم حاضر لمشدر ❁ مؤمنلره ايكى تبشير كه برى كندو اجر كبيرلرى برى اعدا لرينك عذاب اليميدر (ويدع الانسان بالشر دعاءه بالخير وكان الانسان عجولا) انسان غضبى حالنده كندويه وعيال ومالنه شر له دعا ايدر خير له دعا ايدر كبى ❁ مراد نضر ابن حارث اولهكه امطر علينا حجارة من السماء ديمشيدى ❁ انسان عاقبتنى تفكر ايتمكسزين عجله ايدر بجى اولدى ❁ برحالدن برحاله انقلابده تحميل ايتمز مثلا قيش كلسه يازى استر يازكلسه قيشى استر ❁ (وجعلنا اليل والنهار ايتين فمحونا اية اليل وجعلنا اية النهار مبصرة لتبتغوا فضلا من ربكم ولتعلموا عدد السنين والحساب وكل شئ فصلناه تفصيلا ❁ بزكيجه وكوندزى بربرينى تعاقبله قدرت وحكمتمزه دلالت ايدر ايكى آيات قيلدق وآيت ليلك ظلمتنى طلوع افتابله محو ونهارك آيتنى ناس اشيايى كورمك ايچون روشن قيلدق تاكه ربكز جل ذكره نك فضليله آيدنلقده معاشكز طلبنده اوله سز واول ايكيسنك حركت واختلافلريله سنه لرك عددنى ووقتلرك حسابنى بيله سز ودين ودنياده هر محتاج اولديغكز شيئ قرانده تفصيل وبيان ايلدك (وكل انسان الزمناه طائره فى عنقه ونخرج له يوم القيمة كتابا يلقيه منشورا) هر انسانك تقديرا ولنان عملنى طوق كبى بوينه الزام ايتدك وقيامتده اول انسانه يازلمش صحيفهٔ اعمالنى چيقارير زكه اكا آچلمش ملاقى اولور (اقرا كتابك كفى بنفسك اليوم عليك حسيبا) واكا دينور كه كتابكى اوقو بوكون حسابكى كورمكه كندو نفسك كافيدر دنياده اوقق بيلين اولكونده اوقور (من اهتدى فانما يهتدى لنفسه ومن ضل فانما يضل عليها ولا تزر وازرة وزر اخرى وما كنا معذبين حتى نبعث رسولا) كيمكه سعيله هدايتى بولدى انجق كندو نفسيچون نجاته هدايت ايدر كيمكه هواسنه تبعيتله ضلالته دوشدى اول انجق نفسنك هلاكيچون بولدن چيقار كيمسه اخر كيمسه نك كناهنى يوكلنمز ❁ وليد مغيره نك كافرلره بكا تابع اولك بن سزك كناهكزى قالديررم كلامنى طرددر ❁ بزبرامته رسول كوندروب راه حقه دعوت ايتمنجه عذاب ايدر اولمدق (واذا اردنا ان نهلك قرية امرنا مترفيها ففسقوا فيها فحق عليها القول فدمرناها تدميرا) برشهرك اهالیسنى هلاك ايتمك مراد ايتدكمززمان پيغمبر لرينك لسانيله انلرك متنعم وجبار لرينه اطاعت امر ايدهرز انلر پيغمبر لرينك كلامنى دينكليوب تمرد ايدر لر امدى انلره سبقت ايدن حكم ازلى موجبنجه عقوبت واجب اولور انلرى بزكوكندن قوپاروب خراب ايدهرز (وكم اهلكنا من القرون من بعد نوح وكفى بربك بذنوب عباده خبيرا بصيرا) نوح عليه السلام مدت عمكره چوق قرنلر هلاك ايتمشز ربك عزشانه قول لرينك خفى واشكار كناهلرينى بيليجى وكورىجى اولمغله اكا كوره جزا لرينى ويرمكه كافيدر (من كان يريد العاجلة عجلنا له فيها ما نشاء لمن نريد ثم جعلنا له جهنم يصليها مذموما مدحورا) كيمكه عمليله يالكز بو عجول دنيانك نعمت ولذتنى استر بزاكا ومراد ايتدكمز كيمسه يه دنياده آزوچوق ديلدكمز مقدار وبررزصكره اخرتده مذموم ورحمتدن مطرود اوله رق جهنمه كيرمكلكى اكا ايجاب ايدهرز (ومن اراد الاخرة وسعى لها سعيها وهو مؤمن فاولئك كان سعيهم مشكورا) بر كيمسه مؤمن خالص اولوب كمال سعيله عمل صالح اشليه رك آخرته طالب اولسه بو ايمان خالص وسعى كامل وعمل صالح شروطنى جمع ايدنلرك سعيلرى عند الله مقبول اولور (كلا نمد هؤلاء وهؤلاء من عطاء ربك وما كان عطاء ربك محظورا) بو دنيا واخرت استيان ايكى فرقه نك دخى مقسوم رزقلرينى امداد ايدهرز بو امداد دخى ربك تعالينك عطاسندن دربك تعالينك عطاسى دنياده مؤمن وكافردن ممنوع اولمدى (انظر كيف فضلنا بعضهم على بعض وللاخرة اكبر درجات واكبر تفضيلا) عين اعتبارله نظر ايله كه بزطالب دنيا وطالب آخرتى رزق وعمله بربرلرينك اوزرينه نجه تفضيل ايتدك البته آخرت درجات يوزندن وتفضيل جهتندن اكبردر (لا تجعل مع الله الها آخر فتقعد مذموما مخذولا) اى انسان الله تعالى ايله بيله الهاخر قيله كه ملائكه ومؤمنيندن مذموم والله تعاليدن مخذول جهنمده قالورسن (وقضى ربك الا تعبدوا الا اياه وبالوالدين احسانا اما يبلغن عندك الكبر احدهما او كلاهما فلا تقل لهما اف ولا تنهرهما وقل لهما قولا كريما) ربك جل شانه حكم ايتديكه كنديسندن غيرى يه

عبادت ایتمیه‌سز وانا کزه‌باباکزه احسان ایلیه سز ❁ زیرانلر سبب وجود ظاهریکزدر ❁ اکراول‌والد والده‌دن بریسی یاخود ایکسی دخی‌یانکده اختیار ومسن اولورسه انلره برحاللرینی ثقیل کورمکله یاغیری وجهله اوف امان دیمه‌یعنی صحبت وسائر خصوصلرینه اینجنوب کوجندرمه وآغر صحبت سویله وکلام شیرین وکریم سویله ❁ اسملرینی سویله شویله‌که کنهکاربنده غضوب افندیسنه سویلرکبی سویله ❁ (واخفض لهما جناح الذل من الرحمة وقل رب ارحمهما کاربیانی صغیرا) وانلرایچون فرط ترحمدن تذلل وتواضع قنادنی ایندریعنی لطف وملایمت ایدوب تکبر ایتمه ❁ اکر مسلمان ایسه‌لر ❁ دیکه یارب انلره‌رحمت ایله وبنم‌قلبمه انلرایچون مرحمت القاایتکه انلره کماهوحقه خدمت ایده‌یم‌انك کبی‌که صباوتمده انلر بکاخدمت ایدوب تربیه ایتمشلریدی ❁ مرویدرکه برکیمسه پیغمبر علیه السلامه دیدیکه والدیمه کماهوحقهما اختیارلقلرنده خدمت ایتدم انلرك بکاصغرمده ایتدکلری‌کبی عجبا ادای‌حقوق ایتدمی‌پیغمبرمز علیه‌السلام جوا بنده‌ادا ایده‌مزسن زیرا انلرسنك حیاتك طلبیله خدمت ایتدیلرسن انلرك موتی‌طلبیله ایدرسن بیوردیلر (ربکم اعلم بما فی نفوسکم ان‌تکونوا صالحین فانه کان للاوابین غفورا) ربکز تعالی والدینکز حقنده اولان احسان وعصیاندن ضمیرلریکزده اولنی بیلورا کرانلره لایق اولان ایولکی ایدرسه‌کز الله‌تعالی والدینه عصیاندن توبه‌ایدوب انلرك‌تطیبینه رجوع ایده‌نی مغفرت ایدیجیدر ❁ معنای اواب‌هرکناه ایتدکجه‌توبه ورجوع ایدیجی یاخودصلوة ضحی وبعد المغرب نافله‌قیلیجیدر (وات‌ذا القربی حقه والمسکین وابن‌السبیل ولاتبذر تبذیرا) اقرباکه حقنی ویرکه اوصلهٔ رحم ونفقه وحسن معیشتدر حاللرینه کوره وبعضلر اقرباء حضرت رسول علیه السلامدر دیمشلر وفقرا ویولجیه دخی حاللرینه کوره زکوة وطعام‌حقلرینی ویر وزیاده اسراف ایدوب مالکی طاغتمه ❁ دینلدیکه برکیمسه جمله مالنی‌حق‌یولنه صرف ایتسه اسراف اولمزلکن باطل‌محله براقچه ویرسه اسرافدر (ان المبذرین کانوا اخوان الشیاطین وکان الشیطان لربه کفورا) اسراف ایدیجیلرشیطانلرك‌قرداشلریدر ❁ زیرامالاریتی‌تلف‌واسرافلری‌شیطان‌وهوالرینه‌تبعیت جهتیله در ❁ وشیطان‌ربسنك‌نعمتنی‌منکراولدی (واماتعرضن عنهم ابتغاء رحمة من ربك ترجوها فقل لهم قولا میسورا) یامحمدا کرصحابهٔ محتاجین سندن برشیٔ طلبنده اولدقلرنده ربك تعالیدن امیدوار اولدیغك رزقك انتظاریله آنلردن اعراض ایدرسك باری آنلره کلام نرم یاالله تعالی بزه وسزه‌رزق کرم ایتسون‌دیو دعا یاخود وعده‌ایله جواب ویر ❁ منقولدرکه مهجع وبلال وصهیب وسالم وخباب رضی الله عنهم بعض اوقاتنده محتاج اولدقلری شیئ پیغمبرعلیه السلامدن استرلردی نزدنبویده بولنمدیغندن ردن حیا ایدوب بلاجواب اعراض ایدردی بناء علیه بوآیت‌کریمه نازل اولوب کلام نرمله جواب‌ویرمسنه امربیورلدی (ولاتجعل یدك مغلولة الی‌عنقك ولاتبسطها کل‌البسط فتقعدملوما محسورا) الکی‌بوینکه باغلنمش قیلمه یعنی امساك ایتمه والکی‌کلی آچه یعنی اسراف ایتمه‌که درمانده ومحتاج ملامتده اوتوررسن ❁ منقولدرکه برمسلمه ایله بریهودیه حضرت فخر رسالت علیه السلام موسی کلیم علیه السلامدن جومرد ایدی‌دیو مباحثه ایتدیلر تجربه ایچون قیزینی افندمز علیه‌السلامه کوندروب‌انام‌سزدن کوملك طلب ایدردیدی یاصبیه برساعت قدرکیت اکلن بقالم نه‌ظهور ایدردیدی صبیه کیدوب برمدتدنصکره کلدکده دیدیکه‌انام‌سزك کوملکزی استر دیمکله‌همان کوملکنی اخراج وقیزه تسلیمله بلاپیراهن ایکن بلال رضی الله عنه‌اذان اوقیوب مسلمر انتظارده انلره‌نمازه چیقمغه چاره‌اولمدی بناء علیه بوآیت کریمه‌نازل اولدی (ان‌ربك یبسط الرزق لمن‌یشاء ویقدرانه کان بعباده خبیرا بصیرا) ربك‌عزشانه قوللرندن دیلدکی‌کیمسه‌نك رزقنی کشاده ودیلدیکنك اقتضاسنه کوره‌تنك ایدر تحقیق‌الله تعالی قوللرینك مصالحنه‌خبیر وبصیردر (ولاتقتلوا اولادکم خشیة املاق نحن نرزقهم وایاکم ان‌قتلهم کان‌خطأ کبیرا) کندواولادلریکزی فقرخوفیله قتل‌ایتمیك بزانلرك وسزك رزقکزی ویررز ❁ جان‌ویرن‌نان دخی‌ویرر ❁ تحقیق‌انلری قتل ❁ قطع‌تناسلی مشتمل‌اولمغله ❁ خطاء کبیراولدی (ولاتقربوا الزنی انه‌کان فاحشة وساء سبیلا) وزنا طرفنه میل وتقرب‌ایتمیك زیرا اول زنابرقبیح‌عمل

وچركين طريق اولدى (ولا تقتلوا النفس التى حرم الله الا بالحق ومن قتل مظلوما فقد جعلنا لوليه سلطانا فلا يسرف فى القتل انه كان منصورا ❀ اهل ايمان وذمئ معاهددن برنفسى قتل ايتميك كه الله تعالى انى سزه حرام ايتدى مكركه قصاص لازم كله يامرتد اوله ياخود محصن ايكن زنا ايده بركيمسه مظلوما بلاموجب قتل اولنسه بزاول مقتولك وفاتندنصكره وليسى اولان وارثنه قاتل ايچون قوت وتسلط قيلارز ديلرسه قتيلك يرينه انى قتل ايدر يا ديتنى اخذ ياعفو ايدر اول وارث قتلده اسراف ايتمسون • يعنى زمان جاهليتده اولديغى كبى قاتلك يرينه اقربا وقبائلندن اشرفلرى اولان برغيريسنى ياخود مقتول اشرفيدى ديوانلردن برقاچنى قصاصا قتل ايتمك كبى ياخود اول قاتلك قصاصنده بورننى قولاغنى قطع كبى اسراف ايتمسون ❀ اول ولى وارث امرا وحكامك معاونتيله قصاصه نصرت بولدى ياخود مقتول قاتلنه قصاص ثبوتيله وخطايا سنك تكفيريله منصور اولدى (ولا تقربوا مال اليتيم الا بالتى هى احسن حتى يبلغ اشده واوفوا بالعهد ان العهد كان مسؤلا) مال يتيمه يقين اولميك مكر شرعا وعرفا احسن اوله كه اول مال معاملهٔ شرعله مرابحه اولنوب ربحيله يتيم تعيش ايتديريله تا اول يتيم بلوغه ايريشوب رشدى ظاهر اوله وربكزله وسائر ناسله اولان عهد كزه وفا ايدك زيرا قيامتده صاحب عهددن سبب نقضى سؤال اولنور (واوفوا الكيل اذا كلتم وزنوا بالقسطاس المستقيم ذلك خير واحسن تاويلا) برغيرى ايچون كيله ايله شى ويررسكز تمام اولچك وبرشى وزن ايدرسكز طوغرى ترازو ايله وزن ايدك بو طوغرى تكيل ووزن خيانتدن خيرلو وعاقبتى احسندر (ولا تقف ماليس لك به علم ان السمع والبصر والفؤاد كل اولئك كان عنه مسؤلا) حقيقتنى بيلمديكك شيئه ظنله تابع اولمه يعنى بيلمديكك شيئ بيلورم ديمه قولاق وكوز وقلبك هر برندن صاحبنك عملى سؤال اولنور ❀ يعنى صاحبك سنكله نه معامله ايتدى دينور ❀ (ولا تمش فى الارض مرحا انك لن تخرق الارض ولن تبلغ الجبال طولا) يريوزنده صالنه رق كبر وفضوللق ايله يوريمه زيرا سن يرى ياروب نهايتنه وار يردكلسن وكبرله طول قامت كوستروب طاغلره برابر اولمغه قادر دكلسن (كل ذلك كان سيئه عند ربك مكروها) ❀ بالاده كى ❀ لا تجعل مع الله الها آخر ❀ دن بو محله دك اون درت نهى واون بر امر موسى عليه السلامك الواحنده مكتوب ❀ اولمغله اول نهى اولنانلر ربك جل شانه عندنده مكروه اولدى (ذلك مما اوحى اليك ربك من الحكمة ولا تجعل مع الله الها اخر فتلقى فى جهنم ملوما مدحورا) بو احكامدن ذكر اولنانلر ربك تعالى حكمتدن سكا وحى ايتديكى شيدندر الله تعالى ايله اله آخر قيلمه كه مطرود وملوم اولديغك حالده ناره القا اولنورسن ❀ بو خطاب پيغمبر عليه السلامه اولوب لكن مراد امتدر (افاصفيكم ربكم بالبنين واتخذ من الملائكة اناثا انكم لتقولون قولا عظيما) ايا ربكز عز شانه سزى اركك اولادله انتخاب ايدوب كندويى ملكلرندن قيز اولادله مى اتخاذ ايتدى تحقيق سز حق تعالى يه ولد اضافه ايتمكز ونفسكزى اوغل ايله تفضيل والله تعالى يى اناث ايله كريه كورمكز بيوك كلام سويلمكزدر (ولقد صرفنا فى هذا القرآن ليذكروا وما يزيدهم الا نفورا) بو قرآنده بزولددن براءت ذمتى تكرار ايلدكمز انلرك تفكر ايله متعظ اولملريدى انلر ايسه انجق حقدن نفرتله بعديتى آرتررلر (قل لو كان معه الهة كما يقولون اذا لابتغوا الى ذى العرش سبيلا) يا محمد مشركلره ديكه اكر انلرك ديدكلرى كبى الله تعالى ايله اللهلر اوليدى عرش صاحبى اولان الله تعالى يى دفعه يول ارارلردى ❀ زيرا آيات قرآنيه ده اول شركا دائما عيب وعجزله طعن اولنوردى ❀ (سبحانه وتعالى عما يقولون علوا كبيرا) الله تعالى مشركلرك ديدكلرندن علو كبير ايله منزه وعاليدر (تسبح له السموات السبع والارض ومن فيهن وان من شئ الا يسبح بحمده ولكن لا تفقهون تسبيحهم انه كان حليما غفورا) يدى اسمان وزمين وانلرده اولان ملكلر وانس وجن الله تعالى يه تسبيح ايدرلر مخلوقاتدن هيچ برشى يوقدر الا الله تعالى يه حمد ايله تسبيح ايدرلر ولكن سز انلرك تسبيحلرينى اكلمزسكز الله تعالى حليمدر مشركلرك عقوبتنه عجله ايتمز توبه ايده نى مغفرت ايديجيدر (واذا قرات القرآن جعلنا بينك وبين الذين لا يؤمنون بالآخرة حجابا مستورا) سن قرآن اوقوركن سنكله آخرته ايمان ايتميانلرك بيننه بز حجاب مستور قيله رزكه سنى كورميه لر وسكا ضرره قادر اولميه لر ❀ مرويدركه تبت سوره سى نازل اولدقده ابو لهبك مرأه سى ايشيدوب برطاش اخذ وپيغمبر عليه السلامى

طلبله خانه‌سندن چیقوب ابوبکر رضی‌الله عنهك خانه‌سنده خبر آلور کلدکده پیغمبر علیه‌السلامی یاننده ایکن کوره میوب ابوبکر رضی‌الله عنه یه صاحبك قنده در اول بنی ❁ فی جیدها حبل من مسد ❁ دیو هجو ایتمش اول بنم کردنمده نه اوله جغنی نه بیلور بوطاشله باشنه اوروب انتقامی آله جغم دیدی ابوبکر رضی‌الله عنه یا ام جمیل والله اول شاعر دکلدر نه شعر سویلر ونه ایجاد ایدر دیدی اول حالة الحطب مرأه بونده ایشتدم ایدی بوله مدم دیو کتدی برموجب آیت کریمه پرده معلوم اولدی (وجعلنا علی قلوبهم اکنة ان یفقهوه وفی اذانهم وقرا واذا ذکرت ربك فی القران وحده ولوا علی ادبارهم نفورا) وبزانلرك قلبلرینه پرده‌لر قیلارزکه قرآنی فهم ایتمیه‌لر وقولاقلرینه صاغرلق قیلارزکه قرائت قرانی ایشتمیه‌لر قجان سن قرانده ربك تعالیتك وحدانیتنی ذکر ایلسك نفرت ایدر اولدقلری حالده سندن اعراض ایدوب دونوب کیدرلر (نحن اعلم بما یستمعون به اذ یستمعون الیك واذهم نجوی اذ یقول الظالمون ان تتبعون الا رجلا مسحورا) بز انلرك قرانی دیکلمیه استدکلرینی بیلورزکه طعن واستهزا ایچون دیکلرلرسن اوقودیغك زمان انلر کزلو ❁ کیمی بو مجنوندکیمی بوکاهندر کیمی شاعردرکیمی ساحر دردیو ❁ مشورت ایدرلر ولید ❁ مغیره واصحابی وسائر ظالملر صحابه یه دیرلرکه بوسزك تابع اولدیغکز رجل انجی مجنوروبیعقلدر (انظر کیف ضربوا لك الامثال فضلوا فلا یستطیعون سبیلا) نظر ایله که سنکچون مجنون وکاهن وشاعر وساحردیو امثال ضرب ایتدیلر ضلالته دوشوب طریق حقی بولمغه قدرتلری یوقدر (وقالوا اذا کنا عظاما ورفاتا اءنا لمبعوثون خلقا جدیدا) بعثی انکار ایدنلر استبعاد یوزندن دیدیلرکه بز بعد الموت چوریوب ککلر اوفانوب تکرار اخرتده بعث وخلق اولنورمیز (قل کونوا حجارة او حدیدا ❁ او خلقا مما یکبر فی صدورکم فسیقولون من یعیدنا قل الذی فطرکم اول مرة فسینغضون الیك رؤسهم ویقولون متی هو قل عسی ان یکون قریبا) یا محمد سن انلره دیکه فرضا سز طاش یا تیمور یا خود درونکزده کندیکزی کوکلرو طاغلر مانندی کبیر وقوتلو طوترسکزینه الله تعالی سزی اماته واحیا ایدر عقیبنده انلر دیرلرکه بزی موتدن صکره کیم احیا واعاده ایدرسن دیکه اول سزی طپراقدن خلق وایجاد ایدن الله تعالی جان ویروب اعاده ایدر انلر تعجب یوزندن سکاباشلرینی صاللایوب اول بعث وحشر نه زمان اوله جق دیرلرسن دیکه اول یقیندر البته اولور (یوم یدعوکم فتستجیبون بحمده وتظنون ان لبثتم الا قلیلا) شولکونده که الله تعالی سزی قبرلرکزدن محاسبه ایچون محشره دعوت ایدر حمد ایده رکدن اکا اجابت ایدرسز که حمدکزفائده ایتمز وسزدنیا وقبریکزده آزوقت اکلندکزظن ایدرسز (وقل لعبادی یقولوا التی هی احسن ان الشیطان ینزغ بینهم ان الشیطان کان للانسان عدوا مبینا) بنم مؤمن قوللریمه دیکه مشرکلره احسن کلام یعنی ایولك ویومشاقلقله سویلسونلر زیرا شیطان خشین کلامله انلر بینته فساد القا ایدر تحقیق شیطان انسان ایچون ظاهر دشمندر (ربکم اعلم بکم ان یشأ یرحمکم او ان یشأ یعذبکم وما ارسلناك علیهم وکیلا) ربکز تعالی سزك امرکزه اعلمدر دیلرسه سزه ایمانی توفیقله رحمت ایدر یادیلرسه کفر اوزره اماته ایله تعذیب ایدر بزسنی انلری قهراوزره مؤکل ایتمدك بلکه سنی بشیر ونذیر کوندرمیشزدر ❁ مرویدرکه مشرکلر مؤمنلره اذیتنده افراط ایتملریله افندیمز علیه السلامه شکایت ایتدکلرنده بو آیت کریمه نازل اولدی صکره قتال آیتیله منسوخه دردینلدی (وربك اعلم بمن فی السموات والارض ولقد فضلنا بعض النبیین علی بعض وآتینا داود زبورا) ربك جل شانه کوکلرده ویرده اولان مخلوقاته واحوالرینه اعلمدر دیلدکی نبوته اختیار ایدر انبیانك بعضنی بعضی اوزره تفضیل ایتدك وداوده زبوری ویردك ❁ انبیانك بربرندن فضیلتی مجرد مال وملك ایله جسمانی اولمیوب بلکه نفسانی فضیلت اوله داود علیه السلام پادشاه ایدی انك شرفی پادشاهلق اولمیوب انجق زبور اعطا سیدر زبوردہ دخی یوزالتی سوره اولوب احکام حلال وحرام وحدود وفرائض اولمیه رق جمیی تحمید وتمجید وثنا ایدی ❁ بو آیت کریمه قریشك ابوطالبك یتیمی پیغمبر اولمسنی بعید کورملرینی ردد ردینلدی (قل ادعوا الذین زعمتم من دونه فلا یملکون کشف الضر عنکم ولا تحویلا) یا محمد مشرکلره دیکه الله تعالیدن غیری آلهه زعم ایتدیککزی چاغرکه سزه اصابت ایدن قحط وغلایی سزدن دفع ایده لربیلك که

او آلهه کزسزدن ضرری دفعه‌واول‌بلایی برغیر محله‌تحویله قادراولمزلر (اولئك‌الذین یدعون یبتغون الی‌ربهم‌الوسیلة ایهم‌اقرب ویرجون رحمته ویخافون عذابه ان عذاب ربك کان محذورا) انلرکه ملائکه وجنه عبادت ایدوب انلری ربلرینه تقربه وسیله طلب ایدرلر وآنلردن‌قنقیسی توسله‌اقربدر دیونظرایدرلر وانك‌رحمتنی رجاایدرلر وانك‌عذابندن خوف‌ایدرلرخوف وحذراولنمق حقندهربك‌تعالینك عذابی دخی‌سز اواردر (وان من‌قریة الانحن‌مهلکوها قبل‌یوم القیمةاومعذبوها عذابا شدیدا کان‌ذلك فی‌الکتاب مسطورا) برشهر وقریه‌نك اهالیسنی قیامتدن مقدم‌اماته واهلاك وشهری خراب ایتمز یاخود قحط وقتل وسائر عذاب شدیدله عذاب ایتمز لوح محفوظده یازلمشدر • دینلدیکه مؤمن‌ایسه موتله‌افنا کافرایسه‌عذاب ایله‌اهلاك ایتمکدر (ومامنعنا ان نرسل بالایات الاان‌کذب بهاالاولون وآتیناثمود الناقةمبصرة فظلموا بهاومانرسل بالایات الاتخویفا) قریشك‌حکم طریقیله استدکلری آیاتی کوندرمه‌مزدن بزی کیمسه منع‌ایتمدی انجق مقدم کچنلردخی بووجهله معجزات استدیلر ایدی انلرك‌ایمانه کلیه‌جکلرینی بیلوب طلبلری اولان‌آیاتی ظهوره‌کتور دکزده ینه‌تکذیبده اولملریله‌انلره‌دنیاده عذابلری ویرلدی لکن بوامتك نسلندن مؤمنلر کتورمك ایچون استیصالدن اغماض اولنمغه ازلده حکمز سبقت ایتمشدر • ایشته ثمود قومنه بزاستدکلری کبی ناقه‌یی قیادن کوره‌رك ویرمشیکن ینه • صالح‌علیه السلامی تکذیب ودوه‌یی سکرلیوب قتل‌ایله • نفسلرینه ظلم ایتدیلر بزدسوللرمزی انلرك استدکلری معجزاتله کوندرمزانجق انلری قورقتمق ایچوندرکه اندن‌صکره کفرده ثابت اولورلرسه البته عذاب‌واصل اولور • منقولدرکه قریش پیغمبر علیه السلامدن ضفایی التون ایله ومکه‌نك طاغلرینی دوز واکین ایچون نارلا ایله وایرمقلرآقید باغ وبوستان پیالم کبی معجزات طلب ایتملریله بوآیت‌کریمه انلری طرداولمه (واذقلنا لك ان‌ربك احاط بالناس وماجعلناالرء یاالتی اریناك الافتنة للناس والشجرة الملعونة فی‌القرآن ونخوفهم فمایزیدهم الاطغیانا کبیرا) یادایله شونیکه ربك جل‌شانه قریشی عذابله احاطه ایده جکدر دیووحی ایتمشیدك وسکاکوستر دیکمز رؤیایی وقرآنده اولان‌شجرهٔ ملعونه‌یی ناسه‌فتنه قلدق بزم‌انلری قورقودمز انجق انلرك طغیان وتکبرلرینی آرتردی • دینلدیکه حدیبیه سنه‌سی کوردیکی رؤیادرکه صحابه‌ایله مکه‌یه‌دخول ایدرکورمشیدی رؤیانك‌تعبیری حکم‌آلهیله سنهٔ‌آتیه‌یه متوقف‌ایکن وقتی کلمزدن مقدم‌کیدیلوب مشرکلرك منعیله بلاعمره مدینه‌یه رجعت‌ایتدکلرندن بورؤیاصادق‌دکلمش‌دیو منافقلرك وبعض ناسك‌طعنیله فتنه‌یه‌بادی‌اولدی‌وبعضلر دیدیلرکه رؤیارؤیت معناسنه اولمغله لیلهٔ معراجده سکاکوسترمکز عجایبی نقلده کیمی‌تصدیق کیمی‌تکذیب ایتملری‌فتنه‌یه سبب‌اولدی وشجرهٔ ملعونه‌زقوم آغجیدرکه اکلی‌مضرومبغوض اولمغله‌ملعون دینلمشدر ❀ سورهٔ‌یس وصافاتده اول‌اغاج جهنمده‌بتوب کفاره‌طعام اولهجنی‌مستور اولمغله مشرکلرانی اشیدوب‌متعجب اولدیلر ابوجهل‌لعین دیدیکه‌محمد جهنمك اتشی‌طاشی‌یاقردیرکن جهنمده‌یشل اغاج‌بتردیمسی عجبدردیوتفتین ایلدی‌قدرت آلهیله سمندرك دخی‌آتشده توبی یانمدیغنی ودوه قوشنك آتش‌قوری معده‌سنی یاقدیغنی فکرایتمزلر (واذقلنا للملئکة اسجدوا لادم‌فسجدوا الاابلیس قال‌ءاسجد لمن‌خلقت‌طینا) ذکرایله شونیکه‌بزآدمه سجده‌ایدك‌دیو ملکلره امرایتدکزده ابلیسدن غیریسی سجده ایدوب ابلیس سنك چامور‌دن خلق ایتدیککه بن‌سجده‌می ایدرم‌دیدی(قال‌ارایتك هذا الذی کرمت‌علی لئن‌اخرتن الی‌یوم‌القیمة لاحتنکن ذریته‌الاقلیلا ❀ ابلیس‌دیدیکه یارب‌بکاخبر ویراول‌خاکدن بن‌آتشدن‌ایکن نیچون‌آنی‌بنم اوزریمه تکریم‌وتفضیل ایتدك‌اکربنم موتمی‌قیامته تأخیرایدرسك البته‌بن‌انك ذریتنی‌اغوا ایله‌عذابکه‌واصل ایدرم‌مکر آزکیمسه‌که سنك‌حمایت وعصمتك سبیله‌اضلاله قدرتم‌اولمیه (قال‌اذهب فمن‌تبعك منهم‌فان جهنم‌جزاؤکم‌جزاء موفورا) الله تعالی ابلیسه دیدیکه وارایشیکه کیت‌کیمکه ذریت‌آدمدن سکاتابع‌اولورسه سن‌وتابعلریکك وفرت ودوام اوزره‌جزالری جهنمدر (واستفزز من‌استطعت منهم‌بصوتك واجلب‌علیهم بخیلك‌ورجلك وشارکهم فی‌الاموال‌والاولاد وعدهم ومایعدهم الشیطان الاغرورا) واول‌ذریتدن قدرتك‌یتشدیکی کیمسه‌یی‌صوتکله تحریك وفساده دعوتله بیقرار

ایله وانلرك اوزرینه سواری وپیاده عونه لرکدن وسوسه واغوا ایچون جمع ایله وانلرك اموال واولادلرنده شرکت ایله یعنی مالارنده حرامله جمع ایتمك یاریاایله ویرمك یامعصیته صرف ایتمك کبی واولادلرنده زنادن حاصل اولمق وسائر کبی اورتاقلق ایتمك وانلره بتلردن شفاعت طلبی یاتأخیر توبه یاانکار بعث کبی وعدۀ باطله ویرحال بوکه شیطانك وعدی انجق خطایی صواب صورتنده کوسترمکدر (ان عبادی لیس لك علیهم سلطان وکفی بربك وکیلا) بنم جنت ایچون یرادلمش خاص قوللرمدسنك تسلطه قدرتك یوقدر ربك عزشانه اضلال ابلیسدن انلرك حافظ ونکهبانیدر (ربکم الذی یزجی لکم الفلك فی البحر لتبتغوا من فضله انه کان بکم رحیما) ربکز تعالی سزکچون دکزده کمی یی یوریدرکه انك فضلیله محتاج اولدیغکز رزقی طلب ایده سز اول الله تعالی رحمتیله ایشکزی آسان ایدیجیدر (واذا مسکم الضر فی البحر ضل من تدعون الا ایاه فلما نجیکم الی البر اعرضتم وکان الانسان کفورا) لجان بحرده سزه غرق خوفی کلسه طاپدیغکز شیلری اونیدوب انجق اول واحد مطلق اولان الله تعالیدن نجات استرسکز وقتا که اول سزی غرقدن نجاتله قره یه چیقدیغکزده توحیددن اعراض ایدرسکز انسان نعمت الهی یی انکار ایدر اولدی (افامنتم ان یخسف بکم جانب البر اویرسل علیکم حاصبا ثم لاتجدوا لکم وکیلا) عجباسز بحردن قره یه چیقما کزله امینمی اولدیکز که سزی قره ده دخی یره غرق وخسف ایتمکه قادردر یاخود سزك اوزریکزه بر ریح ایله طاش یاغدیرر صکره سزکچون کندوکزی حفظ ایدیجی کیمسه بوله مزسکز (ام امنتم ان یعیدکم فیه تارة اخری فیرسل علیکم قاصفا من الریح فیغرقکم بما کفرتم ثم لاتجدوا لکم علینا به تبیعا) یاخود امینمی اولدیکز که تکرار سزی سبب واحتیاجله سفینه یه سوار وبحره کوندروب فورتنه وقوعیله کفرانکز سببیندن سزی غرق ایدر صکره بزم غرق ایلممزدن سزی خلاص ایدر ناصر وحامی بوله مزسکز (ولقد کرمنا بنی آدم وحملناهم فی البر والبحر ورزقناهم من الطیبات وفضلناهم علی کثیر ممن خلقنا تفضیلا) بز بنی آدمی سائر حیوانات اوزره تکریم ایتدك وانلری قره ده حیوانه سوار وبحرده کمی یه رکوب وتحمیل ایله قالدردق وانلری طیبات کل وشربله رزقلندردق وبزم خلق ایتدکمزدن چوغنك اوزرینه انلری تفضیل ایتدك ❁ دینلدیکه سائر حیوانات اوزره مکرم اولمسی احسن تقویم وعقلله هر شیئ تمییز ونطقله تفهیم وجمله حیواناتی ضبط واوزرلرینه تسلط وغیریدرکه احصا اولنمز ومخلوقاتك اکثرنه تفضیلی ملکلرایله بینلرنده فضیلت نه کونه اولدیغندن علما عندنده بحث کثیر واقع اولمشدر بعضلر مؤمنلر جبرائیل ومیکائیل واسرافیل وعزرائیل علیهم السلام دن غیری جمله ملکلردن افضلدر دیمشلر بعضلر رسل بنی آدم رسل ملائکه دن ورسل ملائکه اولیای بنی آدمدن واولیای بنی آدم اولیای ملائکه دن افضلدر دیمش بعضلر اولی اولان خواص مؤمنین خواص ملائکه دن عوام مؤمنین عوام ملائکه دن افضلدر دیو ❁ ان الذین آمنوا وعملوا الصالحات اولئك هم خیر البریة ❁ آیت کریمه سنی استدلال ایتمش (یوم ندعوا کل اناس بامامهم فمن اوتی کتابه بیمینه فاولئك یقرؤن کتابهم ولایظلمون فتیلا) اولکونده که هر انسانی بز امامله یله جاغرروز یعنی کندو پیغمبرلریله یاخود منزل کتابلری وعملریله جاغرروز انلردن کیمك که کتاب اعمالی صاغ الته ویریله آنلر کتابلرنی سروره اوقورلر انلر اجرلرندن ذره قدر نقصانله ظلم اولنمزلر ❁ بونده دلالت واردرکه صول طرفندن ویریلنلر خجالت وحیرتندن لسانلری قراءته قادر اولمیه (ومن کان فی هذه اعمی فهو فی الاخرة اعمی واضل سبیلا) کیمك که دنیاده قلبی اعمی اولوب راه صوابی کورمیه اول کیمسه آخرتده دخی اعمی اولوب راه نجاتی کورمز واستعدادی زائل اولوب یولی غائب ایدر (وان کادوا لیفتنونك عن الذی اوحینا الیك لتفتری علینا غیره واذا لاتخذوك خلیلا) انلر بزم سکاوحی ایتدکمزشیدن سنی دوندرمك استرلر تا که بزم وحی ایتدیکمزك غیریله بزه افترا ایده سن بو تقدیرجه سنی دوست اتخاذ ایده جکلریدی (ولولا ان ثبتناك لقد کدت ترکن الیهم شیئا قلیلا) اکر سنی عصمتمزله حق اوزره ثابت ایتمیدك یقین ایدیکه انلرك مرادندن جزئی شیئه میل ایدیدك (اذا لاذقناك ضعف الحیوة وضعف الممات ثم لاتجد لك علینا نصیرا) میل ایتدیکك حالده سکادنیاده وآخرتده عذابك ضعفی دادتزردق صکره بزم

عذابمزی منع ایدر ناصر بولمز ایدك ❁ روایت اولندیکه ثقیفك ایلچیسی پیغمبرعلیه‌السلامدن اوچ ماده رجاایتدیلر بری برسنه بت پرستلکده قاله‌لر بری نمازده رکوع وسجود ایتمیه‌لر بری دخی ساکن اولدیغمز طائفی حریم مکه کبی محترم ایده‌سن بونلره مساعده اولنورسه سکا ایمان ایده‌رزدیدیلر اکرسندن نیچون بویله ایتدك دیو سؤال ایدرلرسه ربم بویله بیوردی دی دیدیلر وقریش دخی اول حضرت علیه‌السلامك طواف حرمنه شوقنی کوروب دیدیلر که حجر اسعدی استسلامه سکارخصت ویرمیز مکر پارمغك اوجیله اولسون بتلرمزه طوقنه‌سن دیدیلر بو تکلیفلره مبنی بو آیات کریمه‌لر نازل اولدی (وان کادوا لیستفزونك من الارض لیخرجوك منها واذا لایلبثون خلافك الاقلیلا) اهل مکه سنی دشمنلق وتحریك ایله مکه‌دن چیقارمق استدیلر اندنصکره انلرك انده بقالری آززمان اولور فی الحقیقه آززماندن صکره بدرده قتل اولندیلر ❁ بعضلر بو آیت یهود حقنده در دیدیلر که یهود پیغمبر علیه السلامك مدینه‌ده اقامتنه حسد ایدوب یاابا القاسم مقدمکی پیغمبرلرك مقامی زمین شام ایدی اکرسن پیغمبر ایسك وسنی تصدیق ایتمزی استرسك شامه کیدوب انده ساکن اول دیدیلر عزم شامی تصمیم بیورمشیکن بو آیت کریمه نازل اولوب عزیمتی فسخ بیوردی چوق کچمیوب یهود قتل واجلا ایله معذب اولدی بوقوله کوره آیت مدنی اولور قول اوله کوره مکی اولور (سنة من قد ارسلنا قبلك من رسلنا ولاتجد لسنتنا تحویلا) پیغمبرلرینی تکذیب ایدن امتلك هلاکی سنن مقدم کوندردیکمز پیغمبرلره سنتمز ایدی سن بزم سنتمز ایچون تحویل وتغییر بولمزسن (اقم الصلوة لدلوك الشمس الی غسق اللیل وقران الفجر ان قران الفجر کان مشهودا) صلوات مفروضه‌یه اقامت ایله شمسك زوالندن کیجه‌نك ظلمتنه دك وصلوة صبحی دخی اقامت ایت که تحقیق صلوة فجرده لیل ونهار ملکلری حاضرلردر ❁ دلوك الشمس اویله وایکندی وغسق اللیل اخشام ویاتسو نمازلری وقرآن هر نمازده اوقونمغله نماز معناسنه‌در بو تقدیرجه بو آیت بش وقت نماز مفروضه‌یی جامعدر (ومن اللیل فتهجد به نافلة لك عسی ان یبعثك ربك مقاما محمودا) کیجه‌نك بعضی وقتنده اویانوب سنکچون فرضیت وفضیلتکه زیاده اولهرق نمازقیل تاکه ربك جل شانه قیامتده سنی مقام محموده کتوره ❁ دیندیکه اول مقام محمود اولین وآخرینك امتلرینه شفاعت مقامیدرکه اکا مخصوص واکا ثنا ایدرلر یاعرشده عندالله اوتوردیغی مقام محمود در (وقل رب ادخلنی مدخل صدق واخرجنی مخرج صدق واجعل لی من لدنك سلطانا نصیرا) ودیکه یارب بنی قبره رضا وسهولتله ادخال ایت وبعث قیامتده سعادت وکرامتله قبردن اخراج ایت یاخود مدینه‌یه غانم ادخال ومکه‌دن سالم اخراج ایت یاخود فتحله مکه‌یه ادخال واندن آمنا اخراج ایت یاجنته ادخال ودنیادن اخراج یاخود نبوتله دعوته ادخال واتمامیله اخراج ایت وطرفکدن بکا حجت ونصرت کرم ایله (وقل جاء الحق وزهق الباطل ان الباطل کان زهوقا) ودیکه حق اولان اسلام کلدی وباطل اولان شرك محو اولدی تحقیق باطل دائما محو اولمقده در ❁ دیندیکه پیغمبرمز علیه‌السلام فتحله مکه‌یه داخل اولدقده بیت شریف حولنده اوچیوز آلتمش صنم وارایدی الرنده کی عصاایله بر بر رضرب وجهله سنی بو آیتی اوقیه‌رق یوزلری اوزرینه بیقدی مکر خزاعه‌نك باقردن صنملری کعبه فوقنده ایدی علی رضی الله عنه‌یی چیقاروب آنی دخی قیردی آتدی (وننزل من القران ماهو شفاء ورحمة للمؤمنین ولایزید الظالمین الاخسارا) وقرآندن انزال ایتدیکمز شی صوری ومعنوی شفادر ❁ مرض قالبی یه فاتحه آیات شفاومرض قلبیکه جهل وشبهه‌در کلیسی شفادر ❁ ومؤمنلرایچون رحمتدر ❁ که دینلرینه تقویت ومنفعت ویرر ❁ وقران ظالملرك تکذیب وانکارلری سببیله خسارتلرینی آرتررر (واذا انعمنا علی الانسان اعرض ونأ بجانبه واذامسه الشرکان یؤسا) قچان برانسانه صحت ووسعت وامنیت ایله انعام ایتسك انلرالله تعالی یی ذکردن یوزچویررلر ❁ انلر کافرلردر ❁ وجانبیله حقدن تباعدله تکبرایدرلر زمانکه انلره شدت ومرض وفقرمس ایتسه روح الهیدن مأیوس اولورلر ❁ اماموٴمن نعمتدن شکرایدوب ومحنتده فرج امیدایله صبرایدرلر ❁ (قل کل یعمل علی شاکلته فربکم اعلم بمن هواهدی سبیلا ❁ دیکه هرکس هدایت

وضلالتده حالنه مشاكل طريق اوزره عمل ايدر ربكز تعالى دين ومذهبده طوغرى يولى بولمش كيمسه يى بيلور (ويسئلونك عن الروح قل الروح من امر ربى وما اوتيتم من العلم الا قليلا) يا محمد سكا روحدن سؤال ايدرلر سن ديكه روح ربم تعالينك امرندندر بى ماده امر كن ايله وجوده كلمش اولمغله انك علمى حق تعالايه مخصوص واندن غيرى انى كيمسه بيلمز زيرا علم خدايه نسبتله سزه انجق علمدن آزشى ويرلمشدر ❀ مرويدركه كفار قريش مدينه يهوديسنه پيغمبر عليه السلامك حالنى استفسار ايچون آدملر كوندرديلر انلرك ملاقات وسؤاللرنده يهوديلر انلره ديديلركه بر پيغمبرك ظهورى زمانيدر بيلورز لكن سزك انى تجربه ايتمكز ممكندركه اندن اوچ شى سؤال ايده سز برى مشرق ومغربى كزمش كيمدر برى قديمده غائب اولمش جوانلرك احوالى نه كونه در وروح ندر اكر اوچنه دخى جواب ويررسه ياخود هيچ برينه جواب ويرمزسه پيغمبر دكلدر اكر ايكيسنه جواب ويروب روحه برشى ديمزسه بيلك كه پيغمبردر اول قريشدن كلنلر مكه يه كلوب پيغمبر عليه السلامدن بو اوچ ماده يى سؤال ايلديلر برى ذوالقرنين قصه سى وبرى اصحاب كهف احوالى ايدى انلره محللرنده اية نزوليله جواب ويرلدى روح ايچون دخى بو اية نازل اولدى (ولئن شئنا لنذهبن بالذى اوحينا اليك ثم لا تجد لك به علينا وكيلا) اكر بز مراد ايدوب سكا وحى ايتديكمز قرآنى سينه وسطردن محو اتسك اندنصكره سن انى سينه وسطره رد ايده جك وكيل بوله مزدك (الا رحمة من ربك ان فضله كان عليك كبيرا) مكر ربك تعالينك رحمتيدركه انى محو ايتميوب باقى ايلدى الله تعالينك فضلى سنك اوزريكه كبير اولديكه انى انزال وابقا ايلدى (قل لئن اجتمعت الانس والجن على ان يأتوا بمثل هذا القران لا يأتون بمثله ولو كان بعضهم لبعض ظهيرا) ديكه اكر انس وجن بلاغت وفصاحت وحسن نظمده بو قرآنك مثلنى كتورمكه جمع اولسه لر وبعضلر بعضلرينه ياردم دخى اتسه لر انك مثلنى كتوره مزلردى (ولقد صرفنا للناس فى هذا القران من كل مثل فابى اكثر الناس الا كفورا) بو قرآنده بز ناس ايچون هر نوع وصنف ترغيب وترهيب واخبار وذكر جنت ونار وسائرى بيان وتكرار ايتدك ناسك اكثرى ايسه قبولدن ابا وامتناع ايدوب انجق كفرى اختيار ايتديلر (وقالوا لن نؤمن لك حتى تفجر لنا من الارض ينبوعا) مشركلرى قرآنى بيان وبعض معجزات عيانيله الزامدنصكره تعندلرندن ناشى بزسكا ايمان ايتميز مكركه بزه ارض مكه ده پيكار آقيده سن ديديلر (او تكون لك جنة من نخيل وعنب فتفجر الانهار خلالها تفجيرا) ياخود سنك خرما واوزم بوستانك اولوب اورته سندن نهرلر آقيده سن (او تسقط السماء كما زعمت علينا كسفا او تأتى بالله والملئكة قبيلا) ياخود زعم ايتديكك كبى اوزريمزه سمايى پارچه پارچه دوشوره سن ياخود الله تعالى يى وملكلرى دعوى ايتديكك شئيك صحتنه شاهد اوله رق مقابله مزه كتوره سن (او يكون لك بيت من زخرف او ترقى فى السماء ولن نؤمن لرقيك حتى تنزل علينا كتابا نقرؤه قل سبحان ربى هل كنت الا بشرا رسولا) ياخود سنكچون التوندن بيت اوله ياخود كوكه چيقه سن وسنك كوكه چيقماكله دخى تصديق ايتميز تا كه كوكدن بزه بر كتاب ايندره سن كه انده سنى تصديق ايدرشى اولمغله بزانى اوقويه لم سن ديكه بن ربم تعالى يى تنزيه ايده رمكه كيمسه اكا حكم ايتمز وانك قدرتنده شريك اولمز سزك بندن مطلوبكزك جزئنه كيمسه قادر دكلدر بن انجق سائر پيغمبرلر كبى آدمم انلر دخى قوملرينه مناسب معجزاتى ارادهٔ حقله كتورديلر اول مشيت اللهده در (وما منع الناس ان يؤمنوا اذ جاءهم الهدى الا ان قالوا ابعث الله بشرا رسولا) ومحمد عليه السلامه قرآن نازل وحق ظهورندنصكره ناسى ايماندن منع ايدر شبهه قالمدى انجق انلرك عجبا الله تعالى آدمى پيغمبر كوندررمى ديو قول وانكارلرندن غيرى زيرا انلر پيغمبر ملك اولملو ديرلردى (قل لو كان فى الارض ملئكة يمشون مطمئنين لنزلنا عليهم من السماء ملكا رسولا) انلره ديكه يريوزنده كزر وآرام وتمكن ايدر ملكلر اوليدى بز انلره سمادن پيغمبر ملك كوندرردك زيرا بربرلرينه تعليم وتعلمده جنسيت وتناسب شرطدر چونكه يرده ساكن اولنلر بنى آدم اولمغله ينه آدمدن رسول كوندرمك لازمدر (قل كفى بالله شهيدا بينى وبينكم انه كان بعباده خبيرا بصيرا) ديكه بنمله سزك بينكزه الله تعالينك شهادتى كافيدركه دعوامه موافق معجزه اظهاريله بن سزه انك رسوليم حق تعالى قوللرينك ظاهر وباطن احوالنه خبير وبصيردر (ومن يهدى

الله فهو المهتد ومن يضلل فلن تجدلهم اولياء من دونه ونحشرهم يوم القيمة على وجوههم عمياوبكماوصما مأويهم جهنم كلما خبت زدناهم سعيرا) كيمه كه الله تعالى هدايتى توفيق ايدرسه اول طريق حقى بولمشدر وكيمه كه ضلالت وخذلانى حكم ايتمش ايسه سن انلر ايچون غيرى معين بولمزسن ❁ كه انلرى طريق حقه ارشاد ايده ❁ انلرى بزقيامتده يوزلرى اوزره سورينور حشر ايده رز واعمى اولوب روشن شيئ كوره مزلر ❁ زيرا دنياده آيات قدرته نظرايتمديلردى ❁ ودلسز اولوب قبول اولور كلامى سويليه مزلر ❁ كه دنياده حق كلام سويلمديلردى وصاغر اولوب صفاوبررشيئ ايشده مزلر ❁ كه دنياده حق كلامى ايشتمديلردى ❁ انلرك مكانلرى جهنمدر اول نار جهنم انلرك لحم ودريلرينى ياقدقجه آتشلرينى ارتروب لحوم وجلدلرنى تبديل ايله عذابلرينى زياده ايده رز (ذلك جزاؤهم بانهم كفروا بايتنا وقالوا ائذا كنا عظاما ورفاتا ائنا لمبعوثون خلقا جديدا) بوعذاب انلرك جزالريدر اول سبيدنكه انلر بزم آيتلرمزى انكارله كافر اولديلردى وانلر آيابز بعدالموت پارچه پارچه كوك وتراب اولديغمزدنصكره قيامتده بعث اولنوب يكيدن خلق اولنورميز ديرلردى (اولم يروا ان الله الذى خلق السموات والارض قادر على ان يخلق مثلهم وجعل لهم اجلا لاريب فيه فابى الظالمون الا كفورا) انلر بيلمزميكه سموات وارضى بى ماده اول عظمتله يكيدن خلق ايدن بارى تعالى قادردركه انلركبى ضعيفلرى تكرار خلق ايده وانلر ايچون بى شك برمدت تعيين ايده كه انلرك قيامتده اعاده لريدر بويله حق ظاهر وارايكن اول ظالملر حقدن اباوامتناعله بعث وحشرى انكار ايتديلر (قل لو انتم تملكون خزائن رحمة ربى اذا لامسكتم خشية الانفاق وكان الانسان قتورا) يامحمد كافرلره ديكه اكر سزربم جل شانه نك رزق ونعمتلرى خزينه لرينه مالك اولسكز انى دوكر خوفيله امساك ايدوب انفاق ايتمزديكز انسان اغلب حالنده بخل اوزره اولوب جمع وادخاره مائلدر ❁ زيرا اكثر بذل وانفاقى عوض ملاحظه سيله اولهكلشدر (ولقد آتينا موسى تسع ايات بينات فاسئل بنى اسرائيل اذ جاءهم فقال له فرعون انى لاظنك يا موسى مسحورا ❁ بزموسايه طقوز ظاهر آيتلر ويردك بنى اسرائيلك علماسى كلدكلرنده سؤال ايله كه موسى عليه السلام له فرعون بيننده نه ماجرا اولدى ❁ تاكه سنك صدق قولك مشركلره ظاهر اوله ❁ موسايه فرعون يا موسى بن سنى عقلكه خلل كلمش مسحور ظن ايدرم ديدى ❁ دينلديكه اول طقوز آيتلر عصاويد بيضاوچكركه وكهله وقوربغه وقان وطاشدن صوآقمق ودكزى يارمق وطورى بنى اسرائيل اوزرينه رفع ايتمكدر ❁ ودينلديكه ايكى يهود پيغمبر عليه السلامدن طقوز آيتلرى سؤال ايتديلر جوابنده شرك ايتمك وناحق يره قان دوكمك وزنا وسرقه واكل ربا وسحر وسلطانه غمز ايتمك وجهاد وقذف محصنات دن فرار ايتمك بونلر حكم عام در ومخصوص سزكه يهود سزسبت كونى مأمور اولديغكز حدى تجاوز ايتمك بيوردىلر (قال لقد علمت ما انزل هؤلاء الا رب السموات والارض بصائر وانى لاظنك يا فرعون مثبورا) موسى عليه السلام اكا ديديكه تحقيق اول آيتلرى انزال ايدن انجق سموات وارضك ربسى ايدوكنى وبنم نبوتمه دليل ظاهر اولديغنى بيلدك يا فرعون سن ناقص العقل اولديغكدن مغلوب ومقهور اوله جغكى يقينا بيلدم (فاراد ان يستفزهم من الارض فاغرقناه ومن معه جميعا) فرعون مراد ايتديكه موسى وقومنى ارض مصردن اخراج ايده امدى بزانى وانكله اولان قومنى مصردن اخراج وتماما غرق ايلدك (وقلنا من بعده لبنى اسرائيل اسكنوا الارض فاذا جاء وعد الاخرة جئنا بكم لفيفا) فرعونك غرقندنصكره بنى اسرائيله ديدككه فرعون سزى چيقارمق مراد ايتديكى ارضده ساكن اولك قيامت كلدكده انلرى وسزى مخلوط كتوروب بينكزده حكم له سعيد وشقيكزى تميز ايدرز (وبالحق انزلناه وبالحق نزل وما ارسلناك الا مبشرا ونذيرا) بزقرآنى حقله انزال ايتدك وقرآن دخى حقله نازل اولدى ياخود حق اولان محمد عليه السلام اوزره نازل اولدى بزسنى مطيعلره مژده ويرمكه وعاصيلرى اخافه ايتمكه كوندردك سكا لازم اولان تبشير وانذاردر (وقرآنا فرقناه لتقرأه على الناس على مكث ونزلناه تنزيلا) قرآنى سوره سوره آية آية پراكنده كوندردك تاكه ناسه انى حفظ وفهم ايچون آهسته آهسته اوقيه سن وبزانى ❁ يكرمى اوج يىلده ❁ حوادث حسبنجه تنزيل ايتدك (قل امنوا به اولا تؤمنوا

ان الذين اوتوا العلم من قبله اذا يتلى عليهم يخرون للاذقان سجدا ويقولون سبحان ربنا ان كان وعد ربنا لمفعولا) يا محمد سن انلره تهديد طريقيله ديكه قرآنه كرك ايمان ايدك كرك ايتميك سزك ايمان وعدم ايما نكزدن اكا كمال ونقصان لازم كلمز نزول قرآندن مقدم كتب سماويه ده علم ويرلمش اولنلره ووحي ونبوتي بيلنلره اول قرآن تلاوت اولنسه تعظيما سجده ايدرك يوزلري اوزره دوشرلر ❁ كه كتب سالفه ده اوقدقلري وعدهٔ الهي ظهورنه تشكر ايدرلر ❁ وربمز تعالى وعدنه خلفدن منزهدر ديرلر ربمز جل شانه نك وعدى البته اولورانده خلف اولنمز (ويخرون للاذقان يبكون ويزيدهم خشوعا) ويوزلري اوزره سجده ايدوب آغلرلر وقرآني ايشتمكله انلرك خشوعي زياده اولور (قل ادعوا الله او ادعوا الرحمن ايا ما تدعوا فله الاسماء الحسنى ولا تجهر بصلاتك ولا تخافت بها وابتغ بين ذلك سبيلا) ديكه ربكز جل شانه يه الله يا رحمن ديو تسميه ودعا ايدك اول ايكي اسمدن قنغيسيله تسميه ودعا وندا ايدرسه كز انك اسماء حسنى سندندر ونماز كده قرآني جهر ايتمه ❁ كه مشركلر اني ايشتدكده استهزا ايتميه لر ❁ واخفا دخي ايتمه ❁ كه كروده اولان مؤمنلر اني ايشيده لر ❁ بلكه جهرله اخفا بينده بريول طلب ايله ❁ سبب نزولنده دينلديكه اهل كتاب توريتده رحمن اسمي چوقدرسن اني آزذكر ايدرسن ديديلر ياخود مشركلر پيغمبر عليه السلامي يا الله يا رحمن ديديكني ايشيدوب سن بزي الهه مزه عبادتدن نهي ايدرسن كندك ايكي الهه ندا ايدرسن ديديلر ❁ روايت اولنديكه ابوبكر رضي الله عنه قرآنده اخفا ايدوب ربم تعالى بنم حاجت ومناجاتمي بيلور وايشيدر ديرايدي وعمر رضي الله عنه جهر ايله قراءت ايدوب انكله شيطاني يانمدن سوره رم واويورلري اويانديررم ديرايدي بو آية كريمه نازل اولدقده پيغمبر يمز عليه السلام ابوبكر رضي الله عنه يه صوتكي برمقدار رفع ايله وعمر رضي الله عنه يه صداني برمقدار خفض ايله ديو امر بيوردي ❁ دينلديكه آيتك معناسي هر نمازده جهر ايتله وهر نمازده اخفا ايتله بلكه ايكيسي بينده متوسط بريولكه كوندز نمازنده اخفا وكيجه نمازنده جهر اوله (وقل الحمد لله الذي لم يتخذ ولدا ولم يكن له شريك في الملك ولم يكن له ولي من الذل وكبره تكبيرا) وديكه اول الله تعالى يه حمد اولسونكه ولد اتخاذ ايتمدى وملكده شريكي اولمدى ومعاون ومذلتدن ولي اتخاذ ايتمدى واني عظمت وجلاليله تعظيم وبو خصال ثلثه دن تنزيه ايله

م م

م

فهرست الجلد الثانى من ترجمة تفسير تبيان

٢ سورة الانعام
٤٥ سورة الاعراف
١٠٤ سورة الانفال
١٢٧ سورة التوبة
١٧٠ سورة يونس
١٩٠ سورة هود
٢١٤ سورة يوسف
٢٤٤ سورة الرعد
٢٥٨ سورة ابراهيم
٢٧٩ سورة الحجر
٢٨٩ سورة النحل
٣١٣ سورة اسرى

فهرست تفسير المواكب

٢ سورة الانعام
٥٢ سورة الاعراف
١١٤ سورة الانفال
١٣٩ سورة التوبة
١٨٦ سورة يونس
٢١٤ سورة هود
٢٤٤ سورة يوسف
٢٨٠ سورة الرعد
٢٩٤ سورة ابراهيم
٣٠٧ سورة الحجر
٣١٨ سورة النحل
٣٤٦ سورة الاسرى

